

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

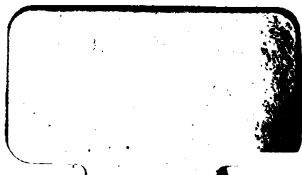

ANDOVER-HARVARD
THEOLOGICAL LIBRARY

PURCHASED WITH THE
INCOME OF THE
HELEN O. STORROW FUND

746e

LUCIANI
SAMOSATENSIS OPERA.

EX RECOGNITIONE
CAROLI IACOBITZ.

VOL. III

LIPSIÆ
SUMPTIBUS ET TYPIS B. G. TEUBNERI
MDCCLXXVI.

y40te

110

Recd. Aug. 28, 1879.

PRAEFATIO.

Bis Accus. c. 2 ἀπανταχῆ] ἀπανταχοσε Dind. *ibid.* πάντα ad-
ieci auctore Guyeto, at uncis inclusi. c. 8 Σκίρωνες revocavi cum
Dind. pro Σκίρωνες. *ibid.* Ἀκαδημία] Ἀκαδήμεια id. *ibid.* πρὸς φι-
λοσοφίας] πρὸς τῆς φιλοσοφίας id. c. 9 πύνα] πύνα id. *ibid.* δὲ
ἐς] δ' ἐς id. *ibid.* Μαραθῶνάδε] Μαραθῶναδε id. *ibid.* μικρὸν
ὑπὲρ] μικρὸν ἀπὸ Goettling. (gesammelte abhandlungen aus dem class.
alterth. p. 86.) c. 10 ἐγὼ δὲ ἐπι] ἐγὼ δ' εἰμι ἐπι Dind. praeunte
Struvio. c. 11 φιλοσόφους] τοὺς φιλοσόφους id. *ibid.* ἀλλὰ εἴ γε]
ἀλλ' εἴ γε id. c. 12 λεῷ auctore Dind. pro λεῶς *ibid.* Βαβαί] Βαβαί
id. c. 13 Ἀκαδημίας] Ἀκαδημείας id. c. 14 ἀποκληρωμέν eod. auctore
pro ἀποκληροσμέν *ibid.* καὶ αὐταὶ revocavi pro καὶ αὐταὶ c. 15 Ἀκα-
δημία] Ἀκαδημεία Dind. et ita in seqq. c. 16 ὑπὲρ τῆς Μέθης] τῆς
eiecit id. c. 17 ἀκούσατε] ἀκούσεσθε Halm. c. 20 οὐδὲν γὰρ ἂν]
οὐδὲ γὰρ ἂν Dind. vitiose. c. 21 ὅς τὰ παρὰ cum eod. auctore Fritzschio
pro ὅς καὶ τὰ παρὰ *ibid.* δὲ ἐπι] δ' ἐπι Dind. c. 22 ἀλλὰ ὀλίγα] ἀλλ'
ὀλίγα id. c. 23 ὥστ' ἔαν] ὥστε ἔαν id. c. 24 καὶ σὺ ἢ cum eod. pro
καὶ σὺ τοίνυν ἢ. ego τοίνυν uncis incluseram. c. 25 βαβαί] βαβαί id.
c. 27 ἀχαρίστω ἑμαυτὴν recepi pro ἀχαρίστω τούτῳ ἑμαυτὴν c. 28
καμικά] κομματικά Dind. *ibid.* οἶμαι eiecit id. c. 29 προστάτιν]
προστάτην recipiendum censet Lobeck. Paralipp. p. 270. *ibid.* τὸν αὐ-
τοῦ praeunte Dind. pro τὸν αὐτοῦ c. 30 ὑπολάβητε cum eod. recepi
pro ὑπολάβοιτε c. 33 διπλάσιον] διπλάριον id. vitiose. *ibid.* ὅτι με
σεμνὸν] με olim uncis incluseram. *ibid.* κατασπάσας αὐτόν] sine dubio
scribendum κατασπάσας αὐτόθεν. sensit iam Gesnerus. *ibid.* ποτώμε-
νον] πετόμενον Dind. *ibid.* λαθρῖδιον] λαθραῖον id. c. 35 Βαβαί]
Βαβαί id. *ibid.* οὕτως] οὕτω id.

De Paras. ΟΤΙ] ΗΤΟΙ ΟΤΙ id. c. 1 αὐτοῖς] αὐτοῖς id. *ibid.*
μεταφῆς] μεταδόλης id. revocavit, idque probavit Cobet, p. 113. at
vide quem citavi Lobeck. ad Phryn. p. 346. *ibid.* εἰ οἶόν τε εἶναι] εἰ
οἶόν τε εἶη id. auctore Fritzschio. εἰ οἶόν τε ἦν Hirschig *). *ibid.* σοὶ
ante λόγῳ revocavi. *ibid.* γινώσκειν] γιγνώσκειν Dind. *ibid.* αἰσῶθις]
εἰσαἰσῶθις Cobet. temere. *ibid.* διὰ τοῦτο] δι' αὐτὸ τοῦτο id. non minus

*) Dissertatio literaria inauguralis qua continentur annotationes quaedam in Lu-
ciani libellum, qui inscribitur ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΣΙΤΟΥ. Lugd. Bat. MDCCCLXIII.

temere. c. 2 *χορῆσει* de Halmii coniectura pro *χορῆσαι* *ibid.* post τοῦτο ἐμὲ intravit Dind. *εὐφρανεῖτε* *ibid.* *προοῖσται*] *προῶσται* id. auctore Iacobso; utramque improbavit Cobet., at melius non protulit. *ibid.* *Ἐί γε καὶ scripsi* quod debemus Hirschigio pro *Ἐὶ καὶ* *ibid.* *ἐπιγράφουμεν* Cobet. mutandum censet in *ἐπιγράφουμεν* c. 3 *σιόπει δὲ δῆ]* *σιοκπεῖν δὲ δεῖ* Dind. *ibid.* *αὐτῆ ἢ τέχνη]* *αὐτῆ τέχνη* id. *ibid.* „recte codd. ἐπὶ τοῦτο, male editores ἐπὶ τούτῳ“ Cobet. unus tantum cod. τοῦτο exhibet, quod iam recepi. sequentia Hirschig. ita scribenda esse censet: *παρεσκευασμένος οὐθέν.* *ΤΤΧ.* *Ἐὶ καὶ σμικρὰ λέγοις, ἀληθῆ δέ, οὐθέν διολοεῖ.* *ibid.* *ἔστιν ἢ τέχνη]* *ἔστι τέχνη* Hirschig. *ibid.* πάντως scripsi de Selleri mei coniectura pro *πάνν ὄς.* Cobet. *πάντως γὰρ.* Dind. *πάνν γὰρ* c. 4 *συγγεγυμνασμένων*, quod olim proposueram, iam recepi cum Dind. pro *ἐγγεγυμνασμένων* *ibid.* „pro *ὄρθως ἐκείνων* γε *εἰπόντος οὕτως ἀπεμνημόνευσας* est in optimo Marcelano: *ὄρθως ἐκείνός γε εἶπεν οὕτως σὺ τε ἀπεμνημόνευσας*, unde videtur reponendum: *ἐκείνός τε εἶπεν, ὅστις ἦν, σὺ τε ἀπεμνημόνευσας.*“ Cobet. *ibid.* *τέχνη ἂν εἴη]* *ἂν* ex optimo cod. addidi. *ibid.* *σαθρὸν* cum Dind. auctore Casaubono. haudquaquam verisimilis est coniectura, quam protulit Cob. p. 114: *ὁ περὶ αὐτῆς λόγος, καθάπερ αἱ ποιηταὶ χυτράι διακρούονται μὴ σαθρὸν ὑποφθέγγονται* *ibid.* *διαγινώσκου]* *διαγινώσκουσιν* Dind. c. 6 *ἀπολλύουσιν* auctore Dind. pro *ἀπολλῦσιν.* Cobet. p. 114 totum locum transformavit ita: *ἢ δὲ τοῦ παρασίτου εἰ μὴ καθ' ἡμέραν εἴη ἐν γυμνασίᾳ* [*γυμνασίᾳ* cod. Marc.] *ἀπόλλουσιν κτῆ.* caeterum de industria falsa refert vir doctus de codicibus. c. 7 *τῷ βίῳ]* *τῶν ἐν τῷ βίῳ* Cobet. p. 113. *ibid.* *μανίας ἦ,* quod olim proposui, iam recepi cum Dind. pro *μανίας εἴη* *ibid.* *ἄνευ ἔστι* auctore Halmio pro *ἄνευ ἔστί.* Hirschig. probat lectionem *ὦν οὐδὲ ζῆν γε ἄνευ ἔστί* c. 8 *ἐπιτρέψαι*, Struvii emendationem, recepi cum Dind. *ibid.* *Οὐχ οὕτως* revocavi pro *Οὐδ' οὕτως.* Dind. *Οὐ δῆ οὕτως.* Cobet: „docere potuit: οὐ δῆτα.“ potuit profecto. Hirschig. totum locum sic scribendum et distinguendum censet: *φῆρε γὰρ, εἰ ἐπιτρέψειας σεαυτῷ* (vel si *μαῖς ἐαυτῷ*) *ναῦν ἐν θαλάττῃ καὶ χειμῶνι μὴ ἐπιστάμενος κυβερνᾶν, σωθείης ἂν;* *ΤΤΧ.* *Οὐχ οὕτως.* *ΠΛΡ.* *Τί δῆ ποτε, ἢ τῷ μὴ ἔχειν τέχνην, δι' ἧς δυνήσῃ σώζειν ἑαυτόν;* *ibid.* *καὶ μὴν κυβερνήτας κτῆ.]* minus probo quae de hoc loco idem vir doctissimus protulit. *ibid.* *γεγυμνασμένων]* *συγγεγυμνασμένων* Dind. c. 9 *ἀλλ' ἐκεῖνο, ὅπως]* *ἀλλ' ἐκεῖνο σιόπει, ὅπως* id. Cobet. „scribe: *ἀλλ' ὅπως καὶ ὄρον — ἀποθῶσεις.*“ talibus de coniecturis non est quod verbum addam; ludere saepe videtur vir doctus. meliora eum docere poterant Fritschius et Hirschig. *ibid.* *ἐκεῖνο σιόπει]* expungenda censet haec verba Cobet. c. 10 *παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι]* ante haec verba inserenda putat suo Marte Cobet. (p. 115.) Homericæ:

,Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζονται αἰοῖδου
ἡμεῖνοι ἐξέλης.“

at taedet tales res semper referre. *ibid.* *τὴν αὐτοῦ* cum Dind. rec. pro *τὴν αὐτοῦ* *ibid.* *τῶν Ἑλλήνων* cum eod. revocavi pro *τῶν ὄλων*

ibid. οὐδὲν γὰρ οἶον ἀκούειν αὐτῶν κολλάσις λεγομένων scripsi, quemadmodum recte correxit amicus Cobeti, pro οὐδὲ γὰρ οἶόν τε ἀκούειν αὐτῶν μὴ κολλάσις λεγομένων *ibid.* πλήθους recepi praeceunte Dind. pro πλήθους c. 11 ἔγωγ] ἐγὼ γὰρ Cobet. *ibid.* ὁ δὲ Ἐπίκουρος recepi pro ὁ δὲ Ἐπικουρείος *ibid.* ἐνοχλήσεσιν] vulg. ὀχλήσεσιν praeferit Hirschig, *ibid.* μὴ ἄλλως] μὴ ἂν ἄλλως Cobet. *ibid.* τῆς Σχερίας] ἐν vel ἀπὸ τῆς Σχερίας id. temere. c. 12 εἰ μὲν οὖν] εἰ μὲν οὖν οὖν Dind. de Fritzschi coniectura. *ibid.* ἡδέως ζήσεται de conie tara Cobet. pro ἡδέως οὐ ζήσεται *ibid.* ΤΤΧ. Πῶς κτέ.] Cobet. locum sequuntur partim Guelferb. partim Marcianum codicem sic constituit: ΤΤΧ. Πῶς οὐχ ἡδέως, εἴγε ἔχει. τὸ φωνεῖν παρ' ἑαυτοῦ. ΠΑΡ. Ὅτι πολλὰ ἄτοπα, ὧ κτέ. ἄτοπα pro τοι praeberit Marc. *ibid.* ἐγγινομένας] ἐγγινομένας Dind. *ibid.* παρέχει] ὑπάρχει Marc., idque probat Cob.; at est mera interpretatio. *ibid.* ἐφίκοιτο recepi ex Marc. pro ἐφικνοῖτο *ibid.* λέγω δὴ] λέγω δὲ temere revocat Cobet. *ibid.* ὕστερ οὕτω cum Dind. rec. pro ὕστερεῖν. correxit Seagerus. *ibid.* πάντα] πάντα ταῦτα Cobet. *ibid.* οὔτε μάγειρος κτέ.] Hirschig. locum ita immutat: τῶ δὲ παρασίτῳ οὔτε μάγειρός ἐστιν φ' χαλεπήναι οὔτε οἰκονόμος, οὔτε ἀγρός οὔτε ἀγύρια, ὑπὲρ κτέ. *ibid.* ἀπολομένων recepi ex Marc. auctore Cobet. pro ἀπολλομένων. *ibid.* πίοι] πίοι ἂν Dind. c. 13 προσάγειν] lectionem προάγειν unice veram esse putat Cob., at non intellexit vir acutissimus verborum conformationem. *ibid.* κλαίων] κλάων Dind. *ibid.* διδασκαλείων eod. praeceunte recepi pro διδασκάλων quamvis refragantibus codd. *ibid.* τὰ ante διδασκαλεία ex Marciano addidi. *ibid.* μὴ δῶτε scripsi pro μὴ δότε *ibid.* ἐντιμον] ἐν τιμῇ Cobet., at idem iam proposuerat Seagerus. talia excogitare magni negotii non est. c. 14 οὐχ ἕτερον κτέ.] „manifesta lacuna sic explenda videtur: οὐχ ἕτερον μὲν τι πράττει, ἕτερον δὲ διώκει. tum lege: καὶ τὸ οὐ ἕνεκα γίγνεται.“ Cobet. futilis coniectura. c. 15 ἐκείνῳ γε] ἐκείνῳ γε Cobet., quia referatur ad rem unam. *ibid.* διατελοῦσι] ἐπιτελοῦσι idem. c. 16 νοσοῦντες κτέ.] νοσοῦντες, ταύτην δὲ τὴν τέχνην πολυποσίαις καὶ πολυσιταίαις εὐφραينوμένοις ἔστι μανθάνειν Cobet., quum, ut refert, in Marciano legatur: αὐτὴν δὲ τὴν τέχνην.—εὐφραينوμένου μανθάνειν c. 17 ὑπάρχει καὶ μηδὲν] παρέχει καὶ τῶ μηδὲν id. lasit sine dubio vir doctus. c. 19 Σωκράτῃ] τοῦ Σωκράτην Marcian., quod probat Cob. *ibid.* παραγίγνεται Dind. c. 22 παρασιτικῆς πάνν rec. pro παρασιτικῆς ἢ ἀρχῇ πάνν *ibid.* οὐκ ἂν ἄλλο] ἂν cum Dind. inserui. *ibid.* οὕτος. ὁ φίλος] delendum censet articulum Cobet. c. 23 αὐτοῦ auctore Dind. pro αὐτοῦ c. 24 τὰ γ'] γ' cum Dind. ex Homero addidi. c. 25 φήτορά τε] φήτορά γε Cob. *ibid.* ἀποφαίνῃ] ἀποφαίνεις id. *ibid.* ἀντι τοῦτου] ἀντι τοῦ id. c. 26 πασῶν scripsi pro πάντων *ibid.* φέρε δὲ] φέρε δὴ. revocat id. *ibid.* κατ' ἰδίαν] ἰδίᾳ id. *ibid.* ἀμολόγηται δὴ] cum Dind. pro ἀμολ γὰρ δὴ *ibid.* post τινες eod. auctore signum m lacunae posui. *ibid.* ἐπειδὴν recepi pro ἐπειδὴν γούν. Dind. ἐπει δὴν οὖν *ibid.* ἀποδείξω quod olim proposui. nunc cum Dind. recepi pro ἀποδείξαιμι. c. 27 ἐν τι καὶ τὸ αὐτὸ] ἐν τε καὶ ταύτόν Hir-

schig. *ibid.* οὐ κατὰ] οὐ addidi, quod, ut refert Cob., in Marc. legitur; at ὀρῶμεν post ἔχουσαν cum eod. non addiderim. *ibid.* Ἀκαδημίας] Ἀκαδημίας Dind. *ibid.* αὐτοὶ δὲ αὐτήν] ita correxit amicus Cobeti pro αὐτοὶ δὲ αὐτὰς c. 28 καὶ μὴν καὶ] καὶ μὴν Dind. in seqq. locum dedi de Hirschigii sententia; legebatur; εἴη, καὶ παρῆλθοι τις συγγν. ἀξ., ἐπεὶ μέσ. τε δοκ. καὶ αἰ κατ. αὐτ. οὐκ εἰσ. ἀμετ., προςδεκτέος ἂν εἴη. ultima verba iam eiecerunt Guyet. et Solan. *ibid.* τίς ἂν καὶ restitutum ex Marciano pro τίς ἀναγκαίαν. Dind. τίς ἂν [ἀναγκαίαν] *ibid.* ἐπειδήπερ ἢ φιλοσοφία] ἐπειδήπερ καὶ ἢ σοφία amicus apud Cob. vid. Hirschig. c. 29 ταῦτά φαλή correxit Halm. pro ταῦτα φαλή *ibid.* αὐτό ἐστι de eiusdem coniectura pro αὐτῶν ἐστι c. 31 γινώσκων] γινώσκων Dind. πρὸς ἐμὲ Cobet. pro καμὲ. reliqua quae de h. l. vir doctus profert, sunt admodum puerilia. *ibid.* εὐρησ. rec. cum Dind. pro εὐροις. *ibid.* φανλοτάτους auctore Halmio pro φανλους *ibid.* ὡς ἐγὼ de Gesneri conii., quam confirmavit Marc. pro ὦν ἐγὼ c. 32 εἰ πως dedi auctore Dind. et Halmio pro ὅπως, εἰ *ibid.* ἠῦδοκιμημένοι Dind. *ibid.* Διονυσίῳ] „Marcianus: λυκεῖω. scribe: τῷ Λυκεῖω“ Cobet. c. 33 ὡς τι cum Dind. rec. pro ὡς. Hirschig. ὡς ἐτι c. 34 εἰς Σικελίαν revocavi pro ἐν Σικελίᾳ. Dind. ἐς Σικ. c. 35 καὶ αὐτός δὲ παρὰς. Νηλέως ἦν hic eiecit Dind. et posuit infra post τῶν ἄλλων τεχνῶν. ἦν in ὦν mutat Halm. vide Hirschig. c. 37 παρασιτεῖα] παρασιτεῖν Solanus, quod rec. Dind. c. 39 γίνεσθαι] γίγνεσθαι Dind. c. 40 ἐκείνους τινός] ἐκείνους αἰεὶ τινος Cob. c. 42 διαρκοῦσαν auctore Dind. et Halm. pro διὰ τοῦτο. Cobeti de h. l. sententiam sciens praetereo. *ibid.* ὡστ' recepi pro ὡς *ibid.* οὐδὲ ἐξῆλθον] οὐδ' ἐξῆλθον Dind. Cobeti amicus reponi iubet: οὐχ ὅπως ἐξῆλθον ἀλλ' οὐδ' ἐτύλησαν. animi causa commemoravi. *ibid.* ὁ Μακεδῶν, confirmatum iam a Marciano, cum Dind. recepi pro ὁ Μακεδόνων. Halm. ὁ ἐκ Μακεδόνων. *ibid.* οὐδὲ ἀνδράποδον] οὐδ' ἂν ἀνδράποδον Cob. *ibid.* διήκουσας] ἦκουσας Marcian., quod prob. Cob. c. 43 περὶ ἀνδρείας recepi ex Marcian. pro περὶ τῆς ἀνδρείας *ibid.* ἢ εἶπερ ἐστρατεύσαντο] ἢ εἶπερ ἄρα Cob. *ibid.* ἐπὶ Δηλίῳ scripsi praeunte Palmerio pro ἐν τῇ πόλει. Dind. ἐν Δηλίῳ. Hirschig.: ἐς τὴν ἐν Ἀμφιπόλει μάχην ὁ σοφ. αὐτ. Σ. φεύγων εἰπεν ἐς τὴν Ταυρέου παλαίστραν· πολὺ γὰρ κτλ. c. 44 οὕτως post οὐδεὶς cum Dind. inserui. *ibid.* ὅς οὐκ] frustra defendit Cob. vulg. ὅστις οὐκ *ibid.* καὶ δικαιοτάτος eiicit Cob., quia desint verba in codicibus; at unus tantum omittit. *ibid.* αὐτῷ dedi pro αὐτῶν *ibid.* ἔγγονον] ἔγγονον Dind. auctore Solano. c. 45 παράσιτοι ἦσαν] bene fecit Cob. moneus recipiendum esse παρασίτω ἦστην *ibid.* ὅψῃ] ὅψῃ ποτε necessarium videtur Cobeto. *ibid.* Οὐτοσί] Οὐτός id. c. 47 ἐτράφημεν] ἐτράφημεν περ Marc., quod recipiendum censet id. *ibid.* ὑποβάς praeunte Dind. rec. pro ὑπερβάς *ibid.* καὶ με rec. auctore Hirsch. pro καὶ νῦν με *ibid.* ὀνομάζει] iam sequuntur vulgo verba οὕτως οἶμαι καλουμένων τότε τῶν παρασίτων, quae duce optimo cod. eieci. vid. Hirsch. p. 58 sq. c. 48 τοιοῦτοι ὄντες auctore Cob. pro τοιοῦτοι ὄντες μάλα ἀγαθοί c. 49 εἰ καὶ, Perizonii al. coniecturam, cum Dind. rec. pro καὶ s. καὶ. mira

protulit Cob. c. 50 *καλῶ καλῶς*] *καλῶ* inserui de Cobeti coniectura. vestigia codicum eo ducunt. *ibid.* *οὕτως*] *οὕτω* Dind. c. 51 *γινόμενων*] *γινουμ.* id. *ibid.* *οὔτε ἔλ.*] *οὔτ' ἔλ.* id. c. 52 *οἴονται περὶ αὐτοῦ, ῥήτορας*] ita ex Guelferb., ad quem iam accessit Marc., pro *οἴονται, περὶ ῥήτορας.* *ibid.* *ἀλοχίον* revocavi cum Dind. pro *ἀλοχιστόν* — *ibid.* *ἀμελῶς* eiecit Cob. *ibid.* *οὕτως διακ.] οὕτω διακ.* Dind. *ibid.* quae post *ἄλλω* vulgo legebantur vv. *ἄλλος δὲ μισθὸν σοφιστεῶν εἰσπραττεται τοὺς μανθάνοντας*, in prima ed. uncis inclusi, at nunc cum Dind. funditus delevi. idem valet de voce *ὁμοίως*, quae post *συνεῖναι* legebatur. *ibid.* *εἰ ἔτι* scripsi praeunte Fritzschio et Hirsch. pro *εἰ* c. 53 *ἀνάγκη* rec. pro *ἀνάγκη ἐστὶ* c. 54 *ἀπορία*] *ἐν ἀπορία* Cob. multa eiusmodi silentio praeterii. *ibid.* *ἄλλως γὰρ* rec. cum Dind. pro *ἄλλως γε* c. 55 *ἄπλισμένους* expungit Cob. *ibid.* *γενομένου δὲ φόφου νύκτωρ οὐδὲν τι* revocavi pro *γενομένου φόφου νύκτωρ οὐδέ τι* c. 56 *ἴσμεν αὐτοὶ* rec. ex Marc. (teste Cobeto) pro *ἴσμεν αὐτοῖς* c. 57 *καταπραησθέντας*] *κατακτισθέντας* Cob. Anaxarchum respici putans. c. 58 *γινώσκειν*] *γιν.* Dind. c. 59 *ὄπον* rec. pro codicum lectione *ὄπως*. Dind. de Seageri conii. *ὄμως* *ibid.* *μετὰ τοῦ Pelletii* coniecturam rec. pro *μετὰ τὸ* c. 60 *ἀλοχίον*] *ἀλοχρόν* Dind. auctore Solano. temere hoc probat Cob. c. 61 *γίνομαι*] *γίγνομαι* Dind.

Anachars. c. 1 *τὸν ἄθλιον* scripsi pro *ἄθλιον*. recepit etiam Dind. *ibid.* *αἱ ἐγγέλους* ex mea emendatione cum Dind. pro *οἱ ἐγγ.* *ibid.* *διολισθάνοντες* id. c. 7 *Λυκίον* rec. cum eod. pro *Λυκίον* c. 8 *ἐκείνω* cum eod. de mea conii. pro *ἐκείνω* c. 9 *εἶναι ταῦτα* rec. pro *ταῦτα εἶναι* c. 14 *τὰ ante παρ' ὁμῶν* de meo addidi. *ibid.* *διαρκούς*] *διαρκῆς* Halm. c. 15 *ἐν αὐτῶ* praeunte Dind. pro *ἐν αὐτῶ* c. 16 *ἐκείνων πρότερον*] ita auctore Halm. pro *ἐκείνων πρότερον* *ibid.* *οἱ ἐπικυερ.] οἱ* cum Dind. addidi auctore Iacobsio. c. 17 *πυκν]* *πυκν]* Dind. *ibid.* *ἦ ante ἐν πόλει* addidi cum eod. auctore Od. Muellero. c. 18 *ἑορακῶς*] *ἑορακῶς* Dind. *ibid.* *καὶ μάθημα*] haud dubie scrib. *τὸ μάθημα* *ibid.* *ἐπιρροῆι* Lehmannum sequutus scripsi cum Dind. pro *ἐπιρροῆ* c. 19 *οἱ δὲ ἔστ'] οἱ δ' ἔστ'* Dind. c. 20 *τίτθαις*] *τιτθαις* id. *ibid.* *αὐτὸ μόνον*] sic de Halmii sententia, et ita olim etiam Fritzschi, pro *τὸ μόνον* *ibid.* *γίγνουν* cum Dind. rec. pro *γίγνουντο* c. 21 verba *οἱ πολλὰ Ἦσ. τε ἡμ. καὶ Ὀμ. ἐπ.* post *δοιδίμουσ* interponenda censet Burm. p. 29-sq. c. 22 *ἀναγιγνώσκειν* Dind. c. 23 *ἑορακέναι*] *ἑορακέναι* id. c. 24 *ἄγγεσθαι*] *ἄγγεαι* δὲ Halm. coll. c. 1 et 31. *ibid.* *γίγνονται*] *γίγνεται* Dind. c. 25 *ἐμποιήσαντας*, quod proposui, iam rec. cum eod. pro *ἐμποιήσοντας* c. 26 *ὥσπερ ἂν εἰ*] *ὥσπερ εἰ* id. *ibid.* *ἐνδιδόν]* *ἐνδιδοῦν* id. conf. Schaefer. ad Demosth. p. 654, 22. c. 28 *χρησιμα]* *χρησιμώτατα* Halm. *καὶ ἐς τοὺς πολ. χρησιμα* Lehmannus. c. 29 *τὸ ἐναντίον]* *τοῦναντίον* Dind. *ibid.* *ἀποκλίνας* rec. cum eod. pro *ἀποκλίνας* *ibid.* *λευκῶς* cum eod. rec. pro *λευκόν* c. 30 *ὅποτε* praeunte eod. pro *ὅποταν* c. 32 *ἀφέντες* cum eod. rec. pro *ἀφέντας* c. 34 *πολέμοι* cum eod. rec. pro *πόλεμοι* c. 35 *φείδεσθε* cum eod. pro *φείδεσθαι* *ibid.* *δέδιας γοῦν* scripsi pro *δέδιας οὖν* c. 36 *Ταντι μὲν*

auctore Dind. pro *Ταντί γάρ ibid. ἀγωνιζομένους* scripsi pro *ἀγωνισομένους*. Dind. *ἀγωνισομένους* c. 39 *ἄλλεβόρου*] *ἄλλεβόρου* id. c. 40 ἢ praeunte Fritzschio cum eod. pro *εἴη*.

De tactu c. 1 *γινόμενα* rec. pro *γιγνόμενα* *ibid. ἀνθίς*] *αὐτοῖς* Halm. c. 2 *παρ' αὐτῷ* auctore Dind. pro *παρ' αὐτῷ* c. 3 *συμπεριφερόμενοι*, Belini emendationem, cum eod. rec. pro *συμπεφερόμενοι* c. 13 *οὐδὲ ἔρασαθ'.*] *οὐδ' ἔρασαθ'* id. *ibid. οὐδὲ ἐν*] *οὐδ' ἐν* id. c. 15 *αὐτωσί*] *οὐτωσί* id. praeunte Fritzschio. *ibid. εἴνεκα*] *ἔνεκα* id. c. 16 *ἀνακλήσας* cum eod. revocavi pro *ἀνακλήσας* *ibid. τοῦ πιεῖν πολὺ κάλλιον* rec. pro *καλὸν κάλλιον τῷ πιεῖν* c. 17 *οὐδὲ ὄχλ.*] *οὐδ' ὄχλ.* id. c. 18 *γελιοῖσθρα*] *γενναῖσθρα* id. de Jacobsii conl. c. 19 *ὄνησαν* rec. pro *ὄνησας* *ibid. αὐδὲ*] *οὐδ'* Dind. *ibid. ἀνακαυχάσαι*] *ἀνακαχάσαι* id. c. 20 *οἰώμεθα* revocavi cum eod. pro *οἰώμεθα* *ibid. ἄν* ante *αὐτὸν* id. eiecit. c. 21 *δὲ ἀπὸ*] *δ' ἀπὸ* id. c. 24 *Δία*] *Δί'* id. *ibid. ἀλλά*] *ἀλλ'* id.

Rhetor. praec. c. 1 *περιβάλοιο* rec. pro *περιβάλλοιο* *ibid. ἐθέλεις* cum Dind. revocavi pro *ἐθέλησεις* c. 2 *Δία*] *Δί'* id. c. 3 *προπονήσαι*] *προπονήσασιν* id. *ibid. ἐκπνοῦς*] *ἐκείνους* id. c. 4 *πρὸς φίλῳ* recepi pro *πρὸς φίλλον Διός*. vid. Burm. p. 47. c. 5 *ποτὲ ἐς* rec. pro *ποτὲ μῶλις ἐς* c. 6 *αἰ πρὸς*] *αἰ s. ᾧ πρὸς* Halm. *ibid. ἦ που*] *ἦδη που* Dind. *ibid. ἔκπου τοῦ ποταμίου*] *ἐκπαποτάμω* id. at vide Lobeck. Paral. p. 377. c. 7 *ἀπογινώσκεις*] *ἀπογινώσκεις* id. c. 9 *καὶ φήσῃ* cum eod. pro *καὶ φησὶ* *ibid. Κρότιον*] *Κρότιον* id. erravit aine dubio Lucianus ipse. *ibid. καὶ Νησιώκην* cum eod. revocavi pro *τὸν Νησ.* *ibid. ὑπογράψει* cum eod. pro *ὑπογράφει* rec. *ibid. ἀλλ' οὐδ'* auctore Halmio pro *ἀλλ' οὐκ* c. 10 *ἐπιτάκτοπος*] non erat quod *ἐπιταράττοπος* coniiicerem; vid. Burmeister, p. 47. c. 13 *προσδοκήσεις* praeunte Dind. et Halm. pro *προσδοκήσεις* c. 15 *ἦ ἢ ἐμβάς* scripsi pro *ἦ ἐμβάς* c. 17 *μετὰ δὲ*] *μέτετι δὲ* C. Fr. Hermann.; non opus. c. 18 *δυσερεῖ, εὐχερεῖ λέγεσθω*] ita cum Dind. de Gassneri sententiā pro *δυσερεῖ, λέγεσθω* *ibid. ἔλομένω· ἔλομένω δὲ μηδὲν ἔτι μελλήσας*] ita dedi auctore Dind. nisi quod *ἔτι* codicum vestigiis insistens addidi, pro *ἔλομένω·, μηδὲ μελλήσας* *ibid. Λεωνίδας* revocavi cum Dind. pro *Λεωνίδης* *ibid. ἀναγινωσκέσθω* rec. pro *ἀναγινωσκέσθω* c. 21 et 22 *γίνου* rec. pro *γίγνου* c. 23 *οἱ* ante *οἰνέται* cum Dind. revocavi. *ibid. παραγίνεται* rec. pro *παραγίγνεται* *ibid. περιτὰς* auctore Dind. pro *περισσὰς* *ibid. γινέσθω* rec. pro *γινέσθω* c. 24 *ἐπ' ἀμφοδίου* praeunte Dind. ex opt. libris restitui pro *ἐπαμφοδίω*

Philosoph. c. 1 *συγγνωστοὶ γάρ οὗταί γε, μᾶλλον δὲ καὶ*] ita dedi de egregia Burmeisteri. (p. 30) coniectura pro *συγγνώμης τοιγαροῦν οὐτοί γε μᾶλλον καὶ* *ibid. αἰπὸν*] *αἰπὸν* Dind. c. 2 *αὐτούς*] *αὐτούς* id. c. 3 *κοιῶν καὶ δημοσίᾳ*] *δεστὶ καὶ* apud Dind. c. 7 *μεγάλ' ἄν δύναιτο* scripsi auctore Halmio pro *μεγάλα δύναιτο*. Dind. me sequutus *μεγάλα δύναιτε ἄν* c. 8 *πιστεύειν* monente Halmio rec. pro *πιστεύσειν* *ibid. τῷ αὐτοῦ* cum Dind. revocavi pro *τῷ αὐτοῦ* c. 10 *πάσσοντες* praeunte eod. pro *πάσσοντες* c. 14 *Ἀλεξικλῆα* praeunte eod. pro

Ἀναξικλεία c. 15 *αὐτῇ δὲ* cum eod. auctore Fritaschio pro *αὐτῇ δὲ* c. 16 *χρόαν*] *χροαίαν* Dind. c. 17 *ἐντετυχήμεσαν* auctore Lehmanno cum eod. pro *ἐντετυχήμεσαν* c. 18 *ἑώρακας*] *ἑώρακας* Dind. ita et c. 24. *ibid.* *καὶ Νησιώτου correxit id.*; *legebatur τοῦ Νησιώτου ibid. Πέλιχος*] *Πέλλιχος* id. ita et infra, c. 19 *ἔθελγ* auctore Halmio coll. c. 29. pro *ἔθελου*. c. 21 *αὐτῶ* praeunte Dind. pro *αὐτῶ* c. 23 *μορμολύκειον*] *μορμολυκεῖον* id. c. 25 *μοι δοκεῖ*] *μοι δοκεῖν* id. de Solani coniectura. at vide Burmeist. p. 40. c. 29 *διατεθήσασθαι*] *διαθήσεσθαι?* c. 31 *σκαταμοῦ*] *σκατεικῆν τοῦ* Halm. non probō. *ibid. καθαρὰν καὶ*] ita iam cum Dind. pro *καθαρὰν* [*αὐτῶ*] *καὶ*. Halm. scribendum censet: *ὅτι καθαρὰν αὐτῶ καὶ ἄδ. ἦδη ἐξείη τὴν οἶκ. οἶκ. ibid. ἑώρακειν*] *ἑώρακειν* Dind. c. 32 *πέφηνας*] *πεφῆκασι* Halm. c. 34 *ἱερογραμματέων* cum Dind. rec. pro *ἱερῶν γραμματέων* *ibid. Αἰγυπτίωσ* cum eod. rec. pro *Αἰγυπτίωσ* c. 40 *οὐδὲν μὴ* scripsi cum eod. quemadmodum iam volueram, pro *οὐδὲν οὐ μὴ*.

Hipp. c. 2 *Πτολεμαῖω χειρωσάμενον τὴν* iam cum Dind. recepi pro *Πτολεμαῖων χειρωσάμενον καὶ τὴν* *ibid. καὶ* ante *ἐπιναῆσαι* delendum censeo. c. 3 *πρὸ αὐτοῦ* auctore Dind. pro *πρὸ αὐτοῦ* c. 8 *τίθειμαι*] *τίθημι* Halm.

Bacch. c. 2 *vv. τράγω τὰ νέρθεν εἰκότα* uncis liberavit Dind. c. 3 *γυμνήτας*] *γυμνήτας* id.

Hercul. c. 1 *ὄλος* praeunte eod. pro *ὄλωσ* c. 4 *τὰ ἄνθη*] *τινά* s. *ἄττα ἄνθη* Halmius. c. 8 *ἄηταις*, Bengkii emendationem, rec. cum Dind. pro *ἡ ἀετοῖς*

De electr. c. 3 *οὕτως*] *οὕτω* id.

Muscae enc. c. 2 *ἀπηνούσ* rec. cum eod. pro *ἀπηνῶσ* c. 3 *τοῦ ῥοπύγιον*. eod. auctore pro *τὸ οὔροπύγιον* *ibid. ταῖν χροῖν* revocavi cum eod. pro *τοῖν χροῖν* c. 4 *γίνεσθαι*] *γίγνεται* id. c. 6 *τιτρώσκει*] *τιτρώσκειν* id. *ibid. αὐτῆσ* cum eod. praeunte Lehmanno pro *αὐτῆσ* c. 7 *γίνεσθαι*] *γίγνεται* id. c. 9 *οὐδὲ ἀξιοῖ* auctore Halmio pro *οὐτε ἀξιοῖ* c. 11 *δ'* ante *ἔδακνον* addidi Meinekium sequutus. c. 12 *γίνονται*] *γίγονται* Dind. *ibid. μακροβιόταται* rest. pro *μακροβιότατοί*

Adversus Indoct. c. 1 *γίνεσθαι*] *γίγνεται* Dind. *ibid. παραλαμβάνουσ* cum eod. de Guyeti sententia pro *παραλαμβάνουσ* c. 2 *ἀναμηνώσκεισ* Dind. c. 3 *τοιαντάσ*] *τάσ αὐτάσ* Halm., quod Marcil. iam voluerat. c. 3 *μυρρίκη* de Guyeti conii. cum Dind. pro *μυρρίνη* *ibid. ὁ δεῖνα ἦ*] fort. *ὁ δεῖνα ἦν ἦ*, *ibid. δεῖνι ξυνεφ.*] *δεῖνι σὺ ξυνεφ.* Halm. similiter iam Marcil. c. 4 *τῇ αὐταῦ*] *τῇ αὐτοῦ* Dind. *ibid. περιβαλλόμενος* de Halmii sententia pro *περιβαλλόμενος* *ibid. ἀναμηνώσκεισ* et *ἀναμηνώσκεισ* Dind. *ibid. καθεσορακότας*] *καθεσορακότας* id. c. 5 *καὺν παραλάβοι* recepi pro *καὺν καλλίστην παραλάβοι*. Halm. *κρατίστην* scribendum censet. c. 7 *αὐτοῦ* auctore Dind. pro *αὐτοῦ* *ibid. ἀναμηνώσκεισ* id. c. 8 *παρὶ αὐτόμ.* eod. auctore pro *παρὶ αὐτόν* *ibid. τοῖσ τε ἄλλοις*] *τά τε ἄλλα* id. c. 9 *ἑσέρχεται*] *ἑσέρχεται οὖν* id. ego *οὖν* olim uncis incluseram. c. 12 *ἡ θέλογονσ*] articulum Halmii admonitu addidi. c. 13 *ἀναμηνώσκει* Dind. c. 15 *καὶ αὐτόσ φετο*] hanc Iacobsii emendationem iam cum Dind. recepi pro *αὐτό φετο* *ibid. Δωριδιον ἦεν*

scripsi de Seileri mei coniectura pro *Δωρίς τέθνηκεν*. libri et edd. omnes: *Δωρικὸν ἦκεν* c. 18 *ἔχοντά σε] ἔχοντά τε* Dind. vitiose. c. 19 *ἀναγιγνώσκοντα* id. *ibid.* *κτένα*, quod olim proposueram, iam cum eod. recepi pro *κτένιον* c. 20 *πεπεισμένον] πεπεισμένον σε* id. de mea coniectura; at vide Burmeist. p. 37. *ibid.* *καὶ μὴ* cum eod. de Guyeti coniectura pro *ἢ μὴ* c. 21 *Κασάνδρου* recepi pro *Κασσάνδρου* c. 22 *οὕτως] οὕτω* Dind. *ibid.* *καίτοι τί* rec. cum eod. pro *καὶ τί* c. 23 *κατάκρυγον]* vitiose olim *κατακρύγων* *ibid.* *λαίνεσθαι* rec. cum eod. pro *μαίνεσθαι* c. 24 *παρ' αὐτοῦ* auctore eod. pro *παρ' αὐτοῦ* c. 25 *καὶ γὰρ ἐκείνο* dedi de Burmeist. (p. 31 sq.) coniectura pro *καὶ γὰρ κἀκείνα*. Halm.: *καὶ γὰρ κἀκείνο* *ibid.* *ἐκείνους ἀνεῖσθαι*, ὅπως μὴ cum Dind. rec. pro *ἐκείνους, ἀνῆ δ' ὅμως, μὴ* c. 27 *ἀναγιγνώσκεις* id. ita et paullo post. *ibid.* *Ἀρχιλόχου* cum eod. recepi pro *Ἀντιλόχου* *ibid.* alterum *τόντων* cancellis circumscripsi. *ibid.* *γιγνώσκεις] γιγνώσκεις* Dind. *ibid.* *καὶ Εὐπολίη] καὶ τὸν Εὐπ.* id. *ibid.* *τίνα ποτὲ ψυχῆν* dedi cum eod. de Gesneri con. pro *τίνα ἀπὸ ψυχῆς* *ibid.* *πότε] ποτὲ* id. vitiose. *ibid.* *ἑώρακε] ἑώρακε* id. *ibid.* *ἐκείνοις ἢ πρὸ τῶν λόγων;]* *ἐκείνοισι πρὸ τῶν λόγων;* id. male. Burmeist. p. 33 sqq. *ἐκείνοις ἢ πρὸ τῶν λεγῶν* (i. e. *πρὸ τῆς συνουσίας*); at ipse vir doctissimus non infatias it, vulg. aliquo modo defendi posse coll. Pseudol. c. 31., si *πρὸ τῶν λόγων* intelligatur de tempore, quod sermones convivales, i. e. ipsam coenam, proxime antecedit. *ibid.* *πρὸς Κότυος μηκέτι]* ita de egregia eiusdem Burmeisteri coniectura scripsi pro *πρὸ σοτότους; μηκέτι* c. 29 *μαχαιρίδα* auctore Dind. pro *μαχαιρίδας*.

Caluwn. non tem. cred. c. 1 *ὀλισθάνοντες] ὀλισθάνοντες* id. *ibid.* *τραγωδοδιδασκάλους* auctore eod. pro *τραγωδιοδιδασκάλους* *ibid.* *λέγω δὲ* cum eod. pro *λέγω δὴ* c. 2 *ἑώρακει] ἑώρακει* id. *ibid.* *ἐγίνωσκεν] ἐγίνωσκεν* id. c. 3 *ὡς ἂν καὶ τὰλλα οὐ κάρτα* scripsi auctore Gesnero pro *ὡς ἂν κάρτα οὐ*. vid. Burmeist. p. 37. c. 4 *παρέδωκεν* rec. pro *παραδέδωκεν* c. 5 *δοκεῖ] δοκεῖν* Dind. *ibid.* *καιομένην] καομένην* id. *ibid.* *ἢ μὲν τις Ἐπιβουλή* auctore Burmeist. p. 39 pro *ἢ μὲν Ἐπιβουλή τις* *ibid.* *Μετάνοια οἶμαι αὕτη* cum Dind. de Iacobsii con. pro *Μετάν. αὕτη ἐλέγετο*. Burmeist. p. 40 *Μετάνοιά μοι δοκεῖ αὕτη* *ibid.* *οὕτως] οὕτω* Dind. c. 6 *γίνεται] γίγνεται* id. *ibid.* *γιγόμενα] γιγόμενα* id. c. 7 *προσλαβόντες] προσλαβόντας* id. c. 8 *ἢ τὸ στόμα σιωπῶντος* auctore Halmio scripsi pro *ἢ τῷ στόματι σιωπῶντες* *ibid.* *πρὶν ἄμφω] πρὶν ἂν ἄμφοιν* Dind. auctore Iensio. c. 10 *καὶ αἱ ζῆλοι.]* articulum inserui monente Halmio *ibid.* *πρὸ αὐτοῦ* praeunte Dind. pro *πρὸ αὐτοῦ* c. 11 *ἐγίνετο] ἐγίνετο* Dind. c. 12 *ἐπὶ τῶν δρομέων]* nihil mutandum esse recte monuit Burmeist. p. 47 sq. *ibid.* *τῷ πλησίον]* *τὸν πλησίον* Halm. *ibid.* *γίνεται] γίγνεται* Dind. c. 13 *ὡς γούνη] ὡς δ' οὖν* Halm. *ibid.* *τυραννον] τυραννικόν* id. c. 14 *ἀφορμᾶς]* hanc viri docti emendationem rec. cum Dind. pro *διαφορᾶς* *ibid.* *Μὰ Δί'] Νῆ Δί'* id. *ibid.* *ὡς ἄθεος] ὡς* auctore Halm. addidi. c. 17 *ἔλοιτό] λέγοιτό* id. *ibid.* *γιγόμενα] γιγόμενα* Dind. *ibid.* *προσεξέκαιον] προσεξέκαιον* id. *ibid.* *οἰώμεθα* cum eod. et aliis pro *οἰόμεθα* c. 19

ἀλλ' ἢ ἂν praeceuntibus Gesnero et Halmio pro ἀλλ' ἐν ἡ. Dind. de mea conii. ἀλλ' ἐν ἡ ἂν *ibid.* κάουσι] κάουσι Dind. c. 21 πάντες καὶ πρὸς τὰς λαθρηδὰ λεγομένας καὶ μεστὰς ὑπονοίας ἀκούσ] recepi iam hanc meam emendationem, quam etiam Dind. ita suscepit, ut non nisi καὶ ante πρὸς secundum unum cod. eiceret. legebatur πάντες λαθρηδὰ καὶ πρὸς τὰς λεγομένας καὶ μεστὰς ὑπονοίας ἀκούοντες. c. 22 γένοιτ' ἂν cum Dind. auctore Belino pro γένοιτο *ibid.* καὶ οὐδ' ἂν Halm. c. 24 ὅμως cum Dind. de Gesneri conii. pro ὁμοίως *ibid.* αὐτόθι] αὐτόθεν probat Halm. c. 27 φήσει revocavi pro φησί *ibid.* ἐχρῆν cum Dind. rec. pro χρῆν *ibid.* ἐκείνος πολιτικῆς] ἐκείνος πολιτικῆς Dind. de Marcilli conii. *ibid.* ὑπο κενυσιμένος cum eod. praeceunte Guyeto pro ὑποκενυσιμένος *Pseudolog.* c. 2 ἐαυτὸν] ἐμαυτὸν Dind. *ibid.* οὕτως] οὕτω id. c. 3 ἐς ἐαυτὸν] ἐς σεαυτὸν id. *ibid.* πρὸ ἐμοῦ cum eod. rec. pro πρὸς ἐμοῦ *ibid.* Ἡμιθέωνα de Solani conii. cum eod. pro Μισθωνα (conf. Meier. Hall. Encycl. III. vol. 9. p. 150. n. 9.) c. 4 παρρησίας γε cum eod. de Fritschii conii. pro παρρησίας τε c. 6 ἀναισχυντία οὐσα] ἀναισχ. πάρεδρος οὐσα Halm. *ibid.* διαγιγνώσκειν Dind. c. 7 καὶ πῶς;] καὶ πῶς id. *ibid.* ἀνεκάγχασε] ἀνεκάχασε id. c. 9 κατ' αὐτοῦ] καθ' αὐτοῦ id. *ibid.* ὁ ante ἐμὲ cum eod. auctore Guyeto addidi. c. 11 ἐπηλυδας τῶν recepi pro ἐπήλυδας εἶναι τῶν c. 14 iam de mea conii. cum Dind. ἡ ante ἡδέα addidi. *ibid.* τῆς αὐτῶν eod. auctore pro τῆς αὐτῶν c. 15 ἐν Πελοποννήσῳ recepi pro ἐν τῇ Πελοπ. c. 16 ἐς τὰ ἡθῆ] conf. Fritsch. ad Aristoph. thesm. p. 194. c. 17 αὐτῶ auctore Dind. pro αὐτῶ c. 18 ἀλλὰ Ἰασιν] ἀλλ' Ἰασιν id. *ibid.* ἐαυτὸν] σεαυτὸν id. sibi hac in re non constans; conf. c. 31. c. 19 φῆτωρ καὶ] φῆτωρ εἰ καὶ id. c. 20 λέγεις] λέγοις id. c. 21 Δίᾱ] Δί' id. *ibid.* γινομένη] γιγνομένη id. *ibid.* ἀλλὰ] ἀλλ' id. c. 23 δέ σοι recepi pro δέ σε *ibid.* καὶ τοῦ rec. pro καὶ τοῦ τοῦ c. 24 ἀθηνῶ καὶ cum eod. pro ἀθηνῶ τὸ Ἀθηνῶν ἐπιθυμῶ καὶ. ego vv. τὸ Ἀθ. ἐπ. olim uncis tantum incluseram. c. 25 Νίνον praeceunte eod. pro Νίνον *ibid.* γοῦν μου cum eod. de Fritschii conii. pro γοῦν μοι c. 26 αὐτῇ auctore Dind. pro αὐτῇ c. 26 καταριθμήσεις cum eod. de mea conii. pro καταριθμήσειν c. 27 βαβαῖ] βαβαί id. c. 30 οἶσθα, ὡς] paullum aberat, quin reciperem Guyeti εἰδῶς c. 32 Καμαρίναν praeceunte Dind. pro Καμαρίναν *De domo* c. 2 ὡς οὐ] ὡς praeceunte eod. recepi. c. 3 ἑωρακίτι] ἑωρακίτι id. c. 4 κοσμήσασα cum eod. de Guyeti conii. pro κοσμήσαν *ibid.* Ἑλλισσοῦ] Ἰλισσοῦ id. *ibid.* συνεπιληψομένας cum eod. auctore Guyeto pro συμπεριληψομένας *ibid.* συνεισομένας auctore Dind. pro συνεσομένας c. 5 Ἑλλισσῶ] Ἰλισσῶ id. c. 6 βλεπομένοις cum eod. de Seageri conii. pro λεγομένοις c. 7 φαίνεσθαι] φανεῖσθαι Dind. *ibid.* σώφρων οἰκία cum eod. ex libris rec. pro σώφρων γυνή *ibid.* τὸ δ' αὐτῆς cum eod. rec. pro τὸ δ' αὐτῆς *ibid.* γυμνή] γυμνὸν id. c. 8 εἴνεκα] ἔνεκα id. c. 11 οὕτως] οὕτω id. c. 17 ἀνδρι] ἀνδρεῖ id. c. 18 οὐδόν] ὀδόν id. c. 25 ἑώρακέ] ἑώρακέ id.

Longaev. c. 2 προστάσσοντας] προστάττοντας id. *ibid.* κελεύειν τι] τι olim uncis incluseram, quum desit in optimis libris. *ibid.* οὔτοι

δὲ] δὲ eiecit id. c. 3 μέγρις] μέγρι id. c. 5 Ἀθώτας] Ἀθώτας id. c. 7 εὐεργέτημε] εὐεργέτημε id. c. 8 ἀσχοληθεὶς ὑπὲρ τὰ] τὰ addidi ex libro praestantissimo. c. 9 κατὰ τὰ ἐπιτηδ. ἐνάστου] ita dedi auctore Bergkio pro καὶ τὰ ἐπιτηδ. ἐνάστου c. 10 Συρακουσίων] Συρακουσίων Dind. *ibid.* νόσφ auctore Burmeist. p. 40. scripsi pro ποσῶν c. 11 τέσσαρα καὶ τεσσαράκοντα] τέτταρα καὶ τετταράκοντα Dind. *ibid.* ὑπὲρ τὰ] τὰ ex libro praestantissimo add. c. 12 τέσσαρα] τέτταρα Dind. c. 13 τέσσαρα] τέτταρα id. c. 15 τεσσάρων] τεττάρων id. ita et c. 18. *ibid.* Συνατρούκης scripsi auctore Burmeist. p. 40. pro Συνατροκλής *ibid.* Λεύκοπυλλος cum Dind. pro Λούκοπυλλος c. 18 προσσχῶν eod. auctore pro προσχῶν c. 20 τέσσαρα] τέτταρα id. *ibid.* Ἀκαδημίας] Ἀκαδημίας id. c. 22 εἰκοσιτετάρων id. *ibid.* τέτταρα id. *ibid.* Σύριος cum eod. rec. pro Σύρος c. 23 προσηνέγατο cum eod. de Seageri conii. pro προσηνέγατο

Patrias enc. c. 1 τι post σεμνότερον δὲ olim uncis incluseram. *ibid.* ἀνθρώποι] ἀνθρωποὶ Dind. c. 7 ἔνεκεν] ἔνεκα id. *ibid.* ἀλλ' εἰ τοῖς rec. pro ἀλλ' εἰ καὶ τοῖς c. 8 τὰ αὐτῶν eod. praeunte pro τὰ αὐτῶν c. 9 ἐγγίνεται] ἐγγίγνεται id. c. 10 μάθοι τις ἄν] ἄν cum eod. addidi. *ibid.* τὴν κουροτρόφον cum eod. de Gesneri conii. pro καὶ κουροτρόφον c. 12 αὐτοῖς ante ὁ πόλεμος deest apud eund. *ibid.* θέλη] θέλοι Halm.

De dīpsad. c. 3 φύσαλοι cum Dind. pro φύσαλλοι c. 4 ταχὺς cum eod. de Solani conii. pro παχύς *ibid.* ἐκκαίει] ἐκκαίει id. c. 6 ἦϊόνα] ἦϊόνα id. c. 9 ὑπεκκαίεται] ὑπεκκαίεται id. *ibid.* μάλα] καὶ μάλα revocavit id.

Disput. cum. Hes. c. 1 Πολύειδον] Πολύιδον id. c. 4 τὰς αὐτῶν] τὰς αὐτῶν id. c. 6 ἄν τῷ βίῳ] βίῳ auctoribus Dind. et Halm. pro ἐν τῷ βίῳ c. 7 καλύψαις — ἐπιφοροίη] καλύψης — ἐπιφοροῆ] Dind.

Navig. c. 1 ἴεγον] ἔλεγον id. *ibid.* θεοῖ] δέη id. *ibid.* καὶ post ἔδει olim uncis incluseram. *ibid.* ἄστεος] ἄστεως id. c. 2 ἐλεύθερον cum eod. pro ἐλευθέριον. carrexit Solanus. c. 3 συναπφωλίσθησαν cum eod. revocavi pro συναπφωμισαν c. 4 τὰς ante ἐπιβολὰς olim uncis incluseram. c. 5 κατὰ τὴν cum eod. de Seageri conii. pro μετὰ τὴν c. 9 τὴν Μαλέαν scripsi pro τὸν Μαλέαν *ibid.* ἢ τοῦ] ἦτον Halm. c. 10 δνεῖν] δυοῖν Dind. c. 11 ἐρωτικόν] ἐρωτικόν τι revocavit Dind. c. 14 ἀλλὰ ὄρα] ἀλλ' ὄρα id. *ibid.* καθεδομέθα τοὺς eod. auctore pro καθεδοσμέθα καὶ τοὺς c. 17 Τίς δ' οὖν] οὖν scripsi pro Τίς γὰρ c. 19 ἡμέτερα cum Dind. de Solani conii. pro ὑμέτερα *ibid.* τὸν νεώνητον] τὴν νεώνητον id. vitiose c. 21 τραπέζας] τὰς τραπέζας Halm. c. 22 οὐδὲ] οὐδ' Dind. *ibid.* ἐπιβλέφομαι auctore eod. pro ἐπιβλέφοιμι. Halm. ἐπιβλέφαιμι c. 24 θανμάσια de conii. Lehmanni et Halmii pro δημόσια c. 26 βιώσεις] βιώσει. Dind. *ibid.* καταριδιμήσωμαι] καταριδιμήσωμαι id. c. 27 γίνεται] γίγνεται id. c. 28 αἰτήσωμαι μοι] μοι cum eod. add. de Fritschii conii. c. 29 μείζονα praeunte Dind. pro μείζον. Lehmannus μείζω *ibid.* δι' αὐτοῦ cum eod. pro δι' αὐτοῦ c. 30 ἐφιππιον cum eod. rec. pro ἐφιππιον *ibid.* μενεῖν auctore Lehmanno cum eod. pro μένειν c. 32 κρατούμεν] κρατήσομεν id. *ibid.* τὰ ἄλλα] τὰλλα id. c. 33 ἠδέω] ἀδεῶς id. de Lennepii conii. c. 34 ἀνθρώποι

auctore Fritschio cum eod. pro ἀνθρώποι c. 35 Ἐν γε addidi auctore Dind. *ibid.* καὶ οὐ παραποφανεῖσθαι] ita eod. auctore pro καὶ σὺ παρὰ τὸ φανεῖσθαι c. 38 ἔτι de Fritschii conii. scripsi pro ἦδη c. 39 ἦδη post σὲ et τῶν ante πολεμίων et τῶν ἔξω olim uncis incluseram. c. 40 διαγινώσκει] διαγιγνώσκει Dind. *ibid.* ἀνάσπαστος] ἀνασπαστός id. *ibid.* νεφ cum eod. de Lehmanni conii. pro νεός c. 42 τὸν περιθήμενον] αὐτὸν περιθήμενον Halm. *ibid.* μόνον olim uncis incluseram. c. 44 δεήσει με] με olim uncis incluseram. c. 45 ἑλλέβορος] ἑλλέβορος Dind. c. 46 μετ' ὀλίγον olim uncis incluseram.

Dial. meretr. 1, 1 ὑφ' ἡμῶν] ἐφ' ἡμῶν Halm. §. 2 ἐώρακει] ἐώρακει Dind. — *dial.* 2, 1 ἐώρακας] ἐώρακας id. §. 4 οὔτε γὰρ] οὔδὲ γὰρ id. auctore Lehmanno. — *dial.* 3, 2 τοῦ συμποσίου rec. cum eod. pro τὸ συμπόσιον §. 3 ἀνέχωμαι revocavi cum eod. pro ἀνέχομαι — *dial.* 4, 1 θαίματτα praeunte eod. pro θοιμάττα *ibid.* Σιμίχην eod. auctore hic et in sqq. pro Σιμίχην *ibid.* ἐώρακα] ἐώρακα id. §. 3 ἔχω] ἔγω id. vitiose §. 4 ἐπικνεῖσθαι] καὶ ἐπικ. id. ego καὶ olim uncis incluseram. §. 5 τί πλέον; de Courierii conii. pro τὸ πλέον *ibid.* ἀπολίποι] ἀπολίπη Dind. — *dial.* 5, 2 σὺ ante συνεπέλοθης addidi de Halmii conii. *ibid.* μετὰ τοῦτο τί] τοῦτο recepi pro ταῦτα §. 3 ἐώρακας] ἐώρακας Dind. §. 4 ἐφέστια, Gesneri emendationem, cum eod. recepi pro ἐφέστρια *ibid.* μὴ οὖν καὶ σὺ τοιοῦτόν τι rec. pro μὴ οὖν τι καὶ σὺ τοιοῦτο — *dial.* 6, 1 σφῶραν praeunte Dind. pro σφύραν §. 3 καγχάζειν] καχάζειν id. *ibid.* οὔδὲν olim uncis incluseram. §. 4 τοιοῦτοις rec. pro τούτοις — *dial.* 7, 1 συνεφήβοις cum Dind. rec. pro σὺν ἐφήβοις §. 2 Κολυττεύς] Κολλυτεύς Dind. §. 3 τί καὶ] τί *dial.* id. — *dial.* 8, 2 εὐ πύθοιτο scripsi pro καὶ εὐ πύθ. *ibid.* πιστεύσει recepi pro πιστεύσει — *dial.* 9, 1 ἐώρακα] ἐώρακα Dind. §. 2 Οὔτως] Οὔτω id. *ibid.* δ' οὐκ scripsi pro γοῦν §. 4 Πανδιουίδος auctore Dind. pro Πανδιόουτος §. 5 ἡμόντων cum eod. de Schmiederi conii. pro ἡμον — *dial.* 10 ΔΡΟΣΙΣ et §. 1 et 3 et 4 Δροσί auctore Meinekio pro Δροσή *ibid.* παρὰ σέ cum Dind. revocavi pro παρὰ σοι *ibid.* ἐώρακα] ἐώρακα id. §. 4 ὄλος scripsi pro ὄλωσ — *dial.* 11, 1 καὶ τοῦτο] τοῦτο γε Halm. §. 2 ἂ εἶδες Φιληματίου eiecit Dind. auctore Guyeto. §. 3 τὰς αὐτῆς] τὰς αὐτῆς id. *ibid.* τρίτον τοῦτο] τοῦτο deest apud Dind. §. 4 οὔτως] οὔτω id. — *dial.* 12, 2 ἀνακαίόμενον] ἀνακαίμενον id. *ibid.* σοι] σοι id. vitiose. §. 3 οὐδ' ἂν, quod iam olim volui, recepi cum eod. pro οὐδὲ *ibid.* λέγης eod. praeunte pro λέγης ἂν §. 4 δοκῶ σοι] σοι deest apud eund. — *dial.* 13, 1 αὐτούς dedi pro αὐτοῦς §. 2 μέγαν δὲ auctore Halmio pro μέγαν τε *ibid.* εἶναί μοι pro ἦν μοι recepi. §. 4 ἦ οὐδ'] ἦ cum Dind. de mea conii. add. *ibid.* φονεὺ ὀπόσων] φόνευε ὀπόσον Halm. §. 6 ἂν ἄλλως] ἂν cum Dind. in serui. — *dial.* 14, 2 βίβον cum eod. pro βίβων §. 4 χροῖαν] χροῖαν id. — *dial.* 15, 2 ἐπεισέπεισαν cum eod. rec. pro ἐπεισέπεσαν §. 3 τὰς ante μάχας ex cod. addidi.

De morte Peregr. c. 3 δράματος cum eod. recepi pro πρᾶγματος. correxit Faber. *ibid.* ἀλύων] ἀλύων id. c. 12 πάντα εἰμένουν] malebam

olim πάντα κάλων ἐκίνοον. idem proposuit Fritzsich, ad Aristoph. thesm. p. 192. c. 13 κάην scripsi cum Dind. pro καί. ego olim volueram καὶ ἐκ c. 18 τὴν ante φιλοσοφίαν ex cod. addidi. c. 20 ἐβουλευσατο τὸ περὶ] articulum auctore Halmio inserui. c. 22 ἐπινοεῖται] ἐπινοεῖται Halmius. *ibid.* καίόμενος] κάόμενος Dind. c. 24 καίτοι τι cum eod. auctore Lehmanno pro καὶ τί *ibid.* ἐπὶ κεφαλὴν cum eod. de mea coni. pro ἐπὶ κεφαλῆς c. 25 καίονται] κάονται id. c. 26 κακὸς ante κακῶς cum eod. addidi de Fritzsichii coni. *ibid.* ἂν post χάριεν cum eod. inserui, quemadmodum ipse volueram. c. 27 ἀναστήσεσθαι] ἀνασταθήσεσθαι Halm. c. 30 οὕτως] οὕτω Dind. c. 31 καίεσθωσαν] καίεσθωσαν id. c. 33 χροῖαν] χροϊάν id. c. 40 ἐωρακέναι] ἐωρακέναι id. c. 41 ἐπάσεσθαι cum eod. recepi pro ἐπαγαγέσθαι *ibid.* ἀναστησομένης] ἀνασταθησομένης Halm.

Fugit. c. 1 ἐωρακέναι καίόμενον] ἐωρακέναι κάόμενον Dind. c. 5 λάσασθαι cum eod. revocavi pro λάσεσθαι c. 6 τὸν χαλινὸν καί] ita iam cum eod. de mea coni. scripsi pro τὸν χαλινὸν οἷόν τε καί *ibid.* Νεχρέοις] Νεχραίοις id. *ibid.* βιοῦσί τε] βιοῦσί γε idem revocavit. c. 7 καίόμενοι] κάόμενοι id. *ibid.* καιόμενον] καομένου id. c. 8 δ' οὖν scripsi pro γοῦν *ibid.* Εὐμολπος καί cum eod. pro Εὐμολπὸς τε καί c. 13 ὀρμήσαντες] ὀρμίσαντες id. Gesnerum sequutus. c. 18 ποιεῖν] δοκεῖν Halm. c. 19 εὐροις ἂν] ἂν cum Dind. de mea coni. addidi. *ibid.* χροῖαν] χροϊάν id. c. 21 τὸν ante πόνον auctore Halmio addidi. c. 22 πρὸς τὸν καιρὸν cum Dind. de coni. Lehmanni pro παρὰ τὸν καιρὸν. Halm. κατὰ τὸν καιρὸν c. 26 γινέσθω] γιγγέσθω Dind. *ibid.* ὅπως] πῶς id. c. 29 Ἡράκλεις praeunte eod. pro Ἡρακλῆς dedi. ita et infra c. 32. *ibid.* Νῆ] Νηδὶ id. c. 33 Φεῦ κακῶν] Φεῦ τῶν κακῶν id. *ibid.* ὅττοτοί] ὅτοτοί id. *ibid.* παπαιπαιάξ] παπαῖ παπαιάξ id.

Saturnal. c. 1 ἀγρῶν dedi cum Lehm. et Dind. de Courierii coni. pro ἀνδρῶν *ibid.* δεσπότην] δεσπότης Dind. c. 2 μὲν οὐδὲν οὐδὲ] οὐδὲν praeunte eod. ex cod. opt. inserui. *ibid.* καθίστανα de Halmii sententia scripsi pro καθίστασθαι. ducunt eo vestigia codicis. c. 3 ἐγὼ γοῦν auctore Dind. pro ἔγωγ' οὖν c. 4 τὰ ἄθλα] τὰ ἄθλα id. c. 5 ἐφείτο, Schaeferi emendationem, cum eod. recepi pro ἐφίετο c. 6 καὶ τοῦτό γ' ἂν εἴη] καὶ εἰ τοῦτο μανεῖη id. *ibid.* δ' post πῶς auctore Fritzsichio et Halmio addidi. *ibid.* ἀφείλετο olim uncis incluseram. c. 7 τοῖς ante ἠλικιωταῖς eiecit Dind. c. 8 τὸ post εἰκαζον cum eod. de mea coni. addidi. *ibid.* ὄντα cum eod. recepi pro ἔοντα *ibid.* ὁ ante ἄθλιος cum eod. de mea coni. addidi. c. 9 ἐπὶ τῇ ἐορτῇ ἐλευθεριάζωμεν recepi praeunte eod. pro ἐπὶ τῇ ἐλευθερίᾳ ἤδη ζῶμεν *ibid.* καλίμπαιδας revocavi cum eod. pro eo quod dederam καλίπαιδας

Cronos. c. 10 τῶν ante ποιητῶν delevit id. c. 11 προσπελάζειν cum eod. recepi pro προσεικάζειν c. 12 μὴ ante μάτην cum eod. Solano auctore addidi. c. 16 ἀναγινωσκέτω] ἀναγιγνωσκέτω id. ita et c. 18. c. 17 πεττοὶ praeunte eod. pro πεσσοὶ *ibid.* παραπετέσθωσαν recepi de Iacobsii coni. pro παραπεμπέσθωσαν c. 18 ἐπὶ πᾶσι eiecit Dind.

Epist. Sat. c. 19 ἐνεστῶτων cum eod. revocavi pro ἔστωτων c. 23

κατάξει praeunte eod. pro κατάξει *ibid.* vv. τῶν *ἰχθύων* cum Guyeto mihi eiicienda videntur; quapropter cancellis circumscripsi. *ibid.* ὄρνεις praeunte Dind. pro ὄρνις c. 24 τὴν ἐσθῆτα δὲ cum Dind. pro τὴν ἐσθῆτα δὲ δεοὶ *ibid.* καὶ τὸ παρα] τὸ cum eod. inserui auctore Schmied. *ibid.* εἰ μὴ] ἦν μὴ id. c. 25 θαναμάζω γὰρ] θαναμάζω γὰρ σε id. *ibid.* πέπανναι] ita iam dedi pro πέπανναι εἰς ὦν. Halm. πέπανναι, εἰς ὦν τῶν πολλῶν Hirschig. l. c. p. 65: πέπανναι, ἐκὼν *ibid.* εἰ μὴ] ἦν μὴ Dind. c. 28 πρὸς δὲ τὰ μετὰ ταῦτα] ita dedi auctore Halmio pro ὡς δὲ μετὰ ταῦτα *ibid.* συνελέξαντο cum Dind. recepi pro συνεξέ-
 λέξαντο *ibid.* τοῖς αὐτοῦ] τοῖς αὐτοῦ id. *ibid.* ἡδύ ἐστιν cum eod. rec. pro ἐτι ἐστιν *ibid.* ἀλλὰ] ἀλλ' id. c. 29 τὸ μαλακὸν] τὸν μαλακὸν id. vitiose. c. 30 θαναμάζοιτε] θαναμάζετε Halm. *ibid.* ἀξιον] ἀξιον ὄν id. c. 31 μηθε ἀμφισβ.] ita cum Dind. de mea coni. pro μητε ἀμφισβ. o. 32 προσθεῖναι] προσθήναι id. vitiose. *ibid.* ἐθειλή-
 σετε] ἐθειλήσατε id. *ibid.* γίνεσθαι et καταγιγνώσκειν id. c. 33 ἴστωσαν] ἴσάτωσαν Dind. et Halm. c. 35 ἠνίασεν] ἀνιάσειεν Halm. *ibid.* ἐγγίνεσθαι] ἐγγίνεσθαι Dind. *ibid.* ὄρνις] ὄρνεις id. *ibid.* τὴν ante πενίαν cum eod. de mea coni. addidi. c. 36 οὕτως] οὕτω id. c. 38 ἀξίωθεις eiiciendum censet Th. Bergk. coll. Eur. Or. 9. c. 39 ἔνεκεν] ἔνεκα Dind.

Convin. c. 3 τῶν αὐτοῦ praeunte eod. pro τῶν αὐτοῦ c. 4 ἀλλ' ἔξει cum eod. auctore Fritzschio pro ἀλλὰ ἔξει *ibid.* δεήσει cum eod. rec. pro δεήση *ibid.* οὕτως] οὕτω id. c. 10 Βαβαί id. *ibid.* δὲ οὐ, ἀλλὰ] δ' οὐ, ἀλλ' id. c. 11 ἑορακῶς] ἑορακῶς id. c. 12 βόην ἀγαθὸν rec. cum eod. pro βόην c. 15 αἰτιὸν ἄν] ἄν cum eod. de Schaeferi coni. addidi. c. 17 ἀνεγίνωσκε] ἀνεγίνωσκε id. c. 19 Σατυρίων] ita iam cum eod. pro eo quod olim dederam ὁ Σατυρίων c. 20 θύριον cum eod. pro θυρίον c. 21 ἀνεγίνωσκεν] ἀνεγίνωσκεν id. c. 26 ἔνεκεν] ἔνεκα id. c. 28 ἀναγιγνωσκομένων id. c. 29 ἀναγιγνώσκων id. c. 31 ἄκαιρον cum eod. recepi pro ἄκαιρος c. 34 γινόμενα] γιγνώ-
 μενα id. c. 35 οὖν recepi pro δ' οὖν *ibid.* κατεγίνωσκον id. *ibid.* καὶ εὐρύει] κἂν εὐρύει Fritzschi ad Aristoph. ran. p. 53. c. 38 παρ' αὐτῷ praeunte Dind. pro παρ' αὐτῷ *ibid.* καὶ ante μέμνησο olim uncis incluseram. *ibid.* ἐστὶ καὶ] ἐστὶ τι καὶ id. auctore Iacobsio. c. 39 ταῦτα cum eod. revocavi pro ταῦτα *ibid.* δὲ δεῖ] δ' ἔδει id. *ibid.* ἔδει ἡμῶν scripsi de Fritzschi coni. pro ἐκείνων. Dind. ἔδει c. 40 ἀνεγίνωσκεν] ἀνεγίνωσκεν Dind. c. 41 Ἡ οἴη πότ' ἄρ' Ἀρισταινέτου ἐν μεγάροισι] ita auctore eod., quamquam ne sic quidem versum omni ex parte emendatum esse arbitror, pro Ἡ οἴη πότ' ἄρ' ἦγε Ἀρισταινέτου ἐν μεγάροις *ibid.* προὔχουσ' ἀλλάων πασάων cum eod. de Guyeti coni. pro προὔχουσα πασάων ἀλλάων *ibid.* Κυθέρης ἡδ' ἄμα τῆς Ἑλένης de coni. Guyeti pro Κυθέρης ἡδ' αὐτῆς Σελήνης. Dind.: Ἑλένης ἡδ' ἐρατῆς Κυθέρης *ibid.* κράτιστε τῶν συνεφήβων auctore Dind. pro κρατερῶν κράτιστε ἐφήβων c. 42 ἀνελέσθαι cum Lehmanno recepi pro ἀρέσθαι. Dind. ἀλρεσθαι *ibid.* πρὸ αὐτοῦ praeunte eod. pro πρὸ αὐτοῦ c. 44 μὲν olim uncis incluseram. c. 45 ἐαυτὸν] ἐμαυτὸν Dind.

De Syr. Dea c. 1 Ἔστιν] Ἔστι id. ita et paullo post. *ibid.* ὄνομα cum eod. pro ὄνομα *ibid.* πόλι cum eod. pro πόλι. ita et in seqq. *ibid.* ἔστιν] ἔστι *ibid.* τοῖσιν] τοῖσι id. *ibid.* ἐπιπέλοισι id. *ibid.* εἰσαμένων cum eod. pro εἰσαμένων. ita et in seqq. c. 3 Ἀγωνάτοισι id. *ibid.* ἔστι id. *ibid.* ἀείδουσι id. *ibid.* ἔστί id. et ita semper in seqq. hoc *v* ante vocalem deletit. c. 4 βασιλῆος cum eod. rec. pro βασιλέως c. 6 κρήσι praeunte eod. pro κρήσει *ibid.* παρανέεται cum eod. rec. pro παρανάεται et c. 8 ἐπικέεται pro ἐπικέεται c. 10 ὄρται cum eod. rec. pro ἔρται c. 12 Σινύθσα cum eod. de Buttmani con. pro Σινύθσα *ibid.* ἐπρησσον cum eod. rec. pro ἐπρασσον c. 15 ἐπικνέεται cum eod. recepi pro ἐπικέεται c. 16 δεξιῇ praeunte eod. pro δεξιᾷ c. 19 ἔσεται cum eod. pro ἔσεται c. 20 βασιλῆα cum eod. revocavi pro βασιλέα *ibid.* οἰκηλοῖσιν dedi pro οἰκίοισιν. Dind. οἰκηλοῖσι *ibid.* ἀπενέετο praeunte eod. pro ἀπενέατο c. 22 αἰδέετο cum eod. rec. pro ἠδέετο c. 23 βασιλῆα revocavi pro βασιλέα *ibid.* οὔτε — οὔτε auctore eod. pro οὐδέ — οὐδέ c. 24 φρουρῇ ἔχε cum eod. pro φρουρᾷ εἶχε *ibid.* μοιχηλῆν auctore eod. pro μοιχίην *ibid.* ἐργασμένον cum eod. revocavi pro εἰργασμένον c. 25 ἀμβώσας cum eod. rec. pro θαμβώσας *ibid.* ἔσεται auctore eod. pro ἔσεται c. 27 χαρίζονται] χαριζόμενοι id. cum aliis. *ibid.* ἀναπέεται auctore eod. pro ἀναπέεται *ibid.* θηλέης cum eod. rec. pro θηλείης *ibid.* μοι τοσάδε] μοι πέρι τοσάδε id. c. 28 κέεται rec. pro κέεται *ibid.* ἀποκέκλιται cum eod. rec. pro ἀποκέκρηται *ibid.* τριήκοντα cum eod. rec. pro τριηκοσίων c. 29 μικρῇ cum eod. rec. pro μακρῇ *ibid.* ἐπικέεται recepi hic et c. 30 pro ἐπικέεται c. 31 θεραπηλῆ praeunte eod. pro θεραπέλῃ c. 32 σοι cum eod. rec. pro τοι *ibid.* ἐκτοσθε id. *ibid.* περιμέεται cum eod. pro περιμέεται *ibid.* ἐσοσῆ cum eod. rec. pro ἱστοσῆ c. 33 ἐκελον cum eod. pro εἶκελον c. 34 κέεται cum eod. hic et c. 35 pro κέεται *ibid.* ἔδος cum eod. de Schaeferi con. pro εἶδος *ibid.* μόνον praeunte eod. pro μόνον c. 35 νέον τε καὶ] νέον τε ἤγηται καὶ id. c. 36 προσφέροντας cum eod. rec. pro προσφέροντας *ibid.* οὕτως] οὕτω id. c. 39 συμφοραὶ de Solani con. pro συμφορῇ c. 40 ἔδος cum Dind. de mea con. pro εἶδος *ibid.* ἐκελον cum eod. pro εἶκελον c. 42 ἐπιγίγνεται cum eod. revocavi pro ἐπιγίνεται c. 45 ἀνακέετο cum eod. rec. pro ἀνακέατο c. 46 ὑφεστῶς cum eod. de Gesneri con. pro ὑφεστῶς c. 47 ἀπέργει cum eod. pro ἀπέργει c. 48 ἐπεάν eod. auctore pro ἐπει *ibid.* καὶ ante μεθὸν cum eod. de mea con. delevi. *ibid.* μνέες] μνέαι id. c. 51 οἱ ἄλλοι] οἱ Γάλλοι id. auctore Fritschio. *ibid.* ἀπορρίψει] ἀπορρίψη id. c. 55 αὐτοῦ] ἐαυτοῦ id. c. 60 μὴ σφιν ἄλλως γάμον εἶναι cum eod. de mea con. pro μὴ μιν ἄλλως γάμον εἶναι *ibid.* τῆσι δὲ παρθένοισι cum eod. de Solani con. pro τοῖσι δὲ νέοισι

Demosth. enc. c. 2 τὴν αὐτοῦ] τὴν αὐτοῦ id. *ibid.* ἐπαρκέσοι] ἐπαρκέσειε id. *ibid.* ἄρα τῶ cum eod. rec. pro ἄρα τῷ c. 3 εἶ olim uncis incluseram. c. 4 μέγα, olim a me oïectum, iam cum eod. revocavi. c. 5 ἀλλὰ] ἀλλ' id. caeterum in his verbis vitii aliquid inesse vi-

deur et sine dubio pro μη auctore Guyeto μὴν scribendum. c. 9 τῷ μὲν praeunte Dind. rec. pro τὰ μὲν *ibid.* Ἴον ἢ iam cum eod. rec. pro Ἰωνικὴν *ibid.* πενίας] πενίαν id. *ibid.* cum eod. ἄν post βέλτιον de mea conii. addidi. c. 10 ἀφθονία μὲν οὖν] οὖν cum eod. de mea conii. addidi. *ibid.* τῷ θυλάκῳ] τοῦ θυλάκου id. auctore Fritzschio. c. 12 δὲ ὁ] δ' ὁ id. *ibid.* δὲ οὐσης] δ' οὐσης id. *ibid.* κομᾶζειν auctore Halmio pro κομᾶν c. 13 κἀνταῦθ' ἄν, ὦ β., φιλοσοφοῖς eod. auctore pro κἀνταῦθα, ὦ β., φιλοσοφεῖς c. 17 ἔχεις auctore eod. rec. pro ἔχοις *ibid.* καὶ ante δοκῶ cum Dind. addidi, quemadmodum iam voluit Lehmannus. c. 18 τὸ ante κατ' ἐμὲ de Gesneri conii. cum eod. addidi. *ibid.* Συρακουσίας] Συρακοσίας id. c. 19 οὕτως] οὕτω id. *ibid.* ἀνδρῶν cum eod. addidi. *ibid.* Ἡρακλέους] Ἡρακλῆος Bergk. *ibid.* τάνδρὸς cum Dind. revocavi pro ἀνδρὸς c. 21 ἢ τόξων desunt apud eund. *ibid.* ἐφ' ἀπάσας cum eod. rec. pro ἐφ' ἀπάξ c. 23 Ἀκαδημίαν] Ἀκαδημειαν id. c. 24 ὄφθῆναι ἀλινδούμενον praeunte eod. pro ὄφθῆναι καλινδούμενον c. 26 δὲ ἄλλα] δ' ἄλλα id. *ibid.* καὶ τὰ λοιπὰ] καὶ λέγε τὰ λοιπὰ id. de suo. c. 27 τῶν ante ὀνομάτων suadente Halmio inserui. *ibid.* γίνετα] γίγνετα Dind. *ibid.* μὴ τῶν προσιόντων αὐτῶν ποιησάντων] μὴ προσιόντων τῶν εἰς αὐτὸν ποιησάντων Bergk. (Poet. Lyr. Gr. p. 460. ed. 2.) *ibid.* καιᾶνα, τὰ Ἴσοδημου] ita de Bergkii conii. pro ἄσματα, τὰ Ἀλισοδήμου. Dind.: ἄσματα, ὁ καιᾶν Ἀλισοδήμου *ibid.* τὸ μὲν ποιῆσιν καινὴν ποιεῖν ἐκλέλειπται, τὰ δὲ προτέροις συντεθέντα] ita de eiusdem Bergkii egregia emendatione scripsi pro τὸ μὲν ποιῆσιν καινὴν ποιεῖν κωμῳδίας ἢ τραγῳδίας ἐκλέλειπται· τὰ δ' ἑτέροις συντεθέντα. Dind.: τὸ μὲν ποιῆσαι κωμῳδίας ἢ τραγῳδίας, *** καὶ Σοφοκλέους, ἐκλέλειπται, τὰ δ' ἑτέροις συντεθέντα c. 29 κατέχειν ἀδύν.] κατέχειν ἢ ἀδύν. Halmius. *ibid.* eod. auctore revocavi οὐ θεραπευόντων pro οὐδὲ θερ. c. 31 γλώττη] γλώσση Dind. c. 32 συνακτικῷ] συνερικῷ id.; voluit sine dubio συνακτικῷ c. 33 γραμματεῦσι καὶ τριταγωνισταῖς] ita scripsi de coniectura pro γραμματεῦσι τριηρίταις. Dind.: γραμματεῦσι καὶ τριηρίταις c. 35 ἀνθρωπός] ἀνθρωπός id. c. 36 χρόνου] διὰ χρόνον id. at conf. Lexiphan. c. 19. c. 38 καὶ γὰρ cum eod. rec. pro μὴ γὰρ c. 39 εἶπεν ἄν, ἐπρεσβ.] εἶπεν, ἄν ἐπρεσβ. id. c. 40 οὕτως] οὕτω id. c. 42 ὄντων τῶν] τῶν cum eod. de mea conii. addidi. *ibid.* αὐτοῦ cum eod. revocavi pro αὐτοῦ *ibid.* οὕτως] οὕτω id. *ibid.* Ἦν ante ταῦτα cum eod. Iacobusio auctore addidi. c. 43 τῶν ὀρώντων] τῶν οὐ παρόντων Halm. c. 44 οὕτως] οὕτω Dind. *ibid.* post δεδαρωδοκημένα idem addidi δόξω c. 45 ἢ eod. praeunte pro ἢς c. 46 καταισχύνω] καταισχυῶ id. c. 47 συγγί-νωσκέ] συγγίγνασκέ id. c. 49 οὐδὸν] ὄδον id. c. 50 βαβαῖ] βαβαῖ id. *Deor. concil.* c. 1 δεήσει, quemadmodum correxit Lehmann., cum eod. rec. pro δεήση c. 4 Σειληνὸν cum eod. rec. pro Σιληνὸν c. 9 καὶ οἱ Γέται olim cancellis circumscripseram. c. 12 μαντεύεται] δεσπιφδεῖ Dind. *ibid.* ἐπιορκία] ἢ ἐπιορκία id. c. 13 εἰδώς ὅτι] εἰδώς, οἶμαι id. c. 14 πολυγλώττων eod. praeunte pro πολυγλώσσων c. 16 ἀλλὰ ἔν] ἀλλ' ἔν id. *ibid.* ἦ ante μάντιν cum eod. addidi auctore Struvio.

Cynic. c. 1 γυμνοδερχῆ] γυμνος ἐρχη Burmeister, p. 40. magis placet quod Lobeck, proposuit γυμνός θέρη *ibid.* εὐναζόμενος auctore Halmio dedi pro καὶ εὐναζόμενος. Dind. καὶ εὐναζῆ μόνος Fritzschiium sequutus. *ibid.* τοιοῦτον γὰρ] τοῦτο γὰρ Halm. c. 2 δὲ εὐτελεία] δ' εὐτελεία Dind. *ibid.* ποτε] ποτ' id. c. 5 μανία] μανία τε Dind. c. 8 αὐταρκεῖν] αὐτάρκη id. *ibid.* παραγίνεται] παραγίνεται id. c. 9 γίνεται] γίνεται id. c. 10 πράγματα eiecit id. auctore Iacobsio. c. 11 Μὰ Δία cum eod. scripsi de Solani conii. pro Νῆ Δία c. 13 ἄν ante ὀρμήσειεν de meo addidi. c. 16 δὲ ἀγαθοῦ] δ' ἀγαθοῦ Dind. c. 17 χρόα] χροιαῖ id. *ibid.* δῶν] δοίη id. *ibid.* γινομένων] γιγνομένων id. c. 18 ἀξιοῦτε, κακῶς] ἀξιοῦτε, καλῶς βουλ. s. ἀξιοῦτε, ὡς κακῶς βουλ. Halm. Hirschig. p. 66: ἀξιοῦτε, ἄλλοις ἐπιτιμῶντες καλῶς βουλευομένοις πολλάνους περὶ ὧν κρᾶττουσι αὐτοὶ κτέ. c. 19 καλουμένων εὐδαιμόνων] ita de Wetstenii conii. pro καλουμένων ἀνθρώπων. Dind.: εὐδαιμόνων καλουμένων ἀνθρώπων c. 20 αὐτοὶ Dind. uncis liberavit.

Soloecist. c. 1 λέγωμεν auctore Halmio dedi pro λέγομεν c. 2 καταπράξαι] καταπράξαι ἄν Halm. c. 4 τίτθας] τιτθᾶς Dind. c. 5 οὕτως] οὕτω id. c. 10 τοῦτο τὸ ἄττα] τὸ deest apud eund. *ibid.* ὑβρίσαι σε] cum eod. auctore Gesnero addidi σε *ibid.* δόξει λέγειν cum eod. rec. pro δόξειεν λέγειν c. 11 καθέξεσθαι hic et infra et καθέξομαι auctore Fritzschio ad Aristoph. ran. p. 303 revocavi pro καθίξεσθαι ei καθίξομαι *ibid.* τὸ καθέξεσθαι] hos loco idem vir doctus excidisse putat haec: καὶ εἰ τὸ μὲν καθέξεσθαι ἴσον ἐστὶ τῷ καθήσθαι, καθίξει δὲ ὁ ἐστῶς. c. 12 τὸ ante δ' εἰντῶ cum Dind. inserui, quemadmodum iam voluit Hemsterhusius.

Philopat. c. 1 ἐν τῆς χειρός] ἐν auctore Guyeto addidi. *ibid.* κατὰ κρημνῶν auctore Halmio scripsi pro κατὰ κρημνόν *ibid.* τᾶν] τᾶν Dind. c. 2 ὑποβλέπειν, quemadmodum voluit Wytttenbach., scripsi pro ἐπιβλέπειν *ibid.* τὸ τε ἄνω auctore Halmio pro τὸ ἄνω τε c. 3 Βαβαί] Βαβαί Dind. *ibid.* ολιγῆσονται] διοιγῆσονται Halm. melius mihi esse videtur, si ἐς post ὀλαδες addatur. *ibid.* ὅς γε κατὰ] ita monitu Halmii scripsi pro ὡς καὶ, κατὰ c. 4 ἐκείνο cum Dind. rec. pro ἐκείνος c. 6 κρατῶν] κραδαίων Halm. *ibid.* ἐκλυσε cum Dind. rec. pro ἐκλυσε c. 9 ἄν ἤγαγον auctore Halm. pro ἀνήγαγον c. 10 ἐγίνωσκες] ἐγίνωσκες Dind. c. 12 καὶ ἐν τᾶν] ἐν deest apud eund. c. 14 γίνεσθαι] γίνεσθαι id. c. 16 οὐδέ κέ σ'] κέ cum eod. addidi praeunte Gesnero. c. 18 ἑτεροῖον de Guyeti conii. cum eod. pro ἑτεροῖον c. 20 ἔλλειπασμούς] λοιπασμούς id. c. 22 κατεγίνωσκον] κατεγίνωσκον id. *ibid.* Τελμισία cum eod. revocavi pro Τελμισσία

Charidem. c. 1 γίνεσθαι] γίνεσθαι id. *ibid.* ὅτι δὴ eod. praeunte pro ὅτι δὲ c. 2 γινομένου] γιγνομένου id. c. 3 καταθεῖο cum eod. recepi de Fritzschi emend. pro καταθολο c. 5 ἐγίνετο] ἐγίνετο id. c. 6 ἢ τῷ πάντα] τῷ cum eod. de Gesneri conii. inserui. *ibid.* ἀνδρείας praeunte eod. pro ἀνδρείας. ita et c. 12. c. 7 γινόμενος] γιγνόμενος id. c. 8 θάλαττιαν praeunte eod. pro θάλασσαν c. 10 ἑτέρα ἀμφισβητᾶ] ἑτέρα] ita cum eod. de mea conii. dedi pro ἑτέρ' ἀμφισβητεῖ. Halmius ἑτέρα ἀμφισβητεῖ c. 13 πλεῖω ἄν cum eod. duce Lehmanno pro

πλείω δ' ἂν *ibid.* Φλώνα cum eod. rec. pro Φλών' c. 44 αὐτοῖς] αὐτοῖς id. c. 19 παρελθούσιν cum eod. de conī. Guyeti recepi pro παρελθόντας c. 20 ὑπὸ πάντων cum eod. de eiusd. Guyeti conī. pro τῶν πάντων. Halmius παρὰ πάντων c. 22 γινομένων] γιγνομένων id. c. 23 ἀνδρείαν praeunte eod. pro ἀνδρίαν *ibid.* τῶν] ἂν id. *ibid.* μὴ ante τοιοῦτω deest apud eund.: c. 25 συντάττειν praeunte eod. pro συντασσειν *Ner.* c. 2 ὡς τῷ δι'] ita cum eod. scripsi de Kayseri conī. pro τὸ δι' *ibid.* εἴσοιτο correxit idem Kayser; legebatur εἴσαιτο *ibid.* διψῶσι — τοιοῦτο] cum eod. de Kayseri conī. recepi pro ψαύουσι — τοῦτο c. 3 ἀρχὴν] ὄρουχην id. Pelletum sequutus. c. 5 θαλάσσας] θαλάττας id. *ibid.* ὀλισθαίνειν] ὀλισθαίνειν id. c. 6 καὶ τῷ οὐ] τῷ cum eod. addidi auctore Kaysero. c. 7 ἐρεῦθει] correxit id. legebatur ἐρευθεῖ c. 8 εἰσι cum eod. rec. de Iacobsii conī. pro ἴσοι

Tragodor. v. 6 Ἀληκτῶ praeunte eod. pro Ἀληκτῶ v. 10 βροτοῖς cum eod. rec. pro βροτῶν v. 18 φασίω] typhothetae culpa in prima edit. φύλω legitur. v. 21 δ' ἐπ'] δ' ἀπ' id. v. 23 κρητῆρ] κρατῆρ id. v. 31 ἐνθεον] ἐνθουν id. v. 32 Ἄττει id. v. 38 Κορύβαντες εὐάν recepi pro εὐάν Κορ. v. 39 βρῖθουσα scripsi pro δὲ βρῖθουσα. Dind. δὲ βριθὺ v. 49 ἀ δύγαμος eod. praeunte pro ἀ δὲ δύσγ. v. 51 νυκτέροις de Guyeti conī. cum eod. pro νύκτερος v. 52 δακρύουσ' praeunte eod. pro δακρύοις v. 53 γόοις cum eod. revocavi pro γοῶσ' v. 59 λίπς cum eod. rec. pro λείπς v. 78 ἦ auctore eod. pro ἦ *ibid.* Βαηχίω cum eod. rec. pro Βαηχίω v. 92 Ζανὸς cum eod. rec. pro Ζηνὸς v. 96 κόρας auctore eod. pro κοραν v. 103 ἀὼς eod. auctore pro ἠὼς v. 112 Τίσι δὲ eod. auctore pro Τίσι δ' ἐν v. 122 χέρας] χεῖρας revocavit id. *ibid.* κόρωνά] κόρωνα id. v. 129 Σίγα μὲν αἰδήρ auctore eod. pro Σίγα μὲν, αἰδήρ, καὶ v. 132 σκίπωνι cum eod. rec. pro σκίμπωνι v. 137 ταῖσδ' εἰαρναῖσιν ἐν ᾠραις] ita de eiusd. conī. pro ᾠραις ταῖς εἰαρναῖσιν v. 140 ἀτμός] ἀτμῖς id. v. 148 αἶσι] αἶι id. v. 152 ἄλλοι δὲ πρᾶσιον id. v. 158 κολλάμφακον] κόλλαν σφάκον Th. Bergkii. v. 160 Πάρου de eiusd. viri docti conī. dedi pro γάρου v. 162 Ἀσίου idem proposuit pro Ἀσίου v. 165 πεπειρασται] πεπειραται Dind. v. 166 χυλός] χυμός id. v. 167 ὄστα eod. praeunte pro ὄστα v. 174 ἔλαβε παρὰ τῆς Κυρράνης] ita emendavit Bergk. coll. Hesych. et Phot. in v. pro ἔλλαβε παρὰ τῆς κρᾶνης. Dind.: ἔλαβε παρὰ τῆς κοῖρανου v. 178 τοῖσι δὲ auctore Dind. pro τοῖς δὲ v. 179 γίγνομαι id. ita et v. 188. v. 184 ὅτ' ἐπὶ τὰ cum eod. rec. pro ὅταν ἐπὶ v. 185 Ἄτη id. pro Ἄτην v. 196 βυθίας] βαθέτης id. v. 216 κραταιῶ cum eod. rec. pro κραταιῶς v. 220 εἰδῶ eod. auctore pro ἴδω v. 221] βαθμῶν] βασμῶν id. v. 232 id. emendavit ita: βᾶσιν σαθρὰν ἀνεἰλυσπῶμῆν v. 233 μέλοισ] δέμας id. v. 235 τὰ δὲ μ' ἐκεῖθ' auctore eod. pro τὰ δὲ με κείθεν v. 251 ὡς γ' eod. auctore pro καὶ γ' v. 261 Λαρτιάδην cum eod. pro Λαερτιάδην. v. 264 πάθηθε scripsi pro πάθησθε v. 275 κακῶς cum eod. revocavi pro θεοῖς v. 291 ἀτρεκέστερον id. v. 294 λιπούσα id. v. 296 φλογμός id. v. 301 τόση id. v. 310 γιγνωσκέτω id. v. 315 δέσμα πίτυϊ] δέσμ' ἀ πίτυς id. v. 323 εὐώδυνον id. v. 332 δ' eod. auctore additum.

Οσγρ. v. 5 ὑπ' ἐμου] ὑπ' ἐμοῦ προ** id. v. 9 ἦ cum eod. revocavi pro ἦ v. 24 δόλον cum eod. de conī. Guyeti pro Δόλων v. 25 μέ τι] μ' ἔτι id.

v. 38 *στένειν* cum eod. rec. pro *λέγειν* v. 46 *σὺ* eod. auctore pro *τι* v. 47 *νέος*] *νέον* id. v. 55 *προῆλθε* id. v. 57 *ἔτεινα* recepi pro *ἔστειλα*. *ἔτιλα* id. *ibid.* *συνεμίχθην*] *συννηνέχθην* id. v. 58 *ὄς*] *ἦ* id. v. 59 *τίλλε* id. *ibid.* *κουριῶν* cum eod. recepi pro *κουρέων* v. 63 *περικυκλεις* *ψευδῆ λόγων* de eiusd. conī. pro *περικυκλεις* *ψευδηλογῶν* v. 67 *ἔλιξας* de eiusd. conī. pro *ἔλελιξας* v. 74 *πάθος* cum eod. addidi. v. 75 *τάχ' ὡς μάθω* cum eod. de Gesneri conī. pro *τάχα* . . . v. 83 *ἀλήθειαν γὰρ* auctore eod. pro [*γὰρ*] *ἀλήθειαν ὃ* v. 91 *κατακλίσω* id. v. 92 *μοί σε* recepi pro *μοι*. id. *τοῦτο* v. 102 *ψευδεις* cum eod. recepi pro *ψευδῆς* *ibid.* *ἀκήκοας λόγων* cum eod. rec. pro *ἔργων ἀκήκοας* v. 109 *καὶ φόβος πάντας λάβειν* scripsi pro *καὶ πάντα φόβον λαβεῖν*. idem *πάντας ὡς φόβον λαβεῖν* v. 111 *τις ἐξωθεῖ* de eiusd. conī. pro *ἔξω* v. 116 *πυρέσσων*, ** *ἐπ' ἐμοί βα* ** id. v. 119 *αἰεὶ* id. v. 121 *τι* praeunte eod. pro *τε* v. 122 *μασσωμένω* cum eod. pro *μασσωμένω* v. 145 *εἰς δεινὸν ἤλθες πόνον ἀχώριστον ποδός* cum eod. rec. pro *εἰς δεινὸν καχώριστον πόνον ἤλθες ποδός* v. 156 *τι τέχνη*] *τι* de conī. viri docti additum. Dind. *τέχνη σῆ τι* v. 163 *βάθος κακῶν*] *ita* id. correxit. legebatur *πάθος κακόν* v. 166 *κρυφαῖον* eod. auctore pro *κρυφαίαν* v. 169 *με* eod. auctore pro *μοι* *ibid.* *ποδ' αὐ* id.

Epigramm. 1 Anth. Pal. app. 49. v. 1 *ἔγραψε* id. — 2 Anth. Pal. 9, 367. v. 7 *Θῆρῶνι παρ' ἐλπίδας*] *Θῆρῶνα περὶ φρένας* id. v. 11 *οὔτω* id. v. 13 *ἑδάκρυσ* id. — 3 Anth. Pal. 10, 26. — 4 Anth. Pal. 10, 31. — 5 Anth. Pal. 10, 28. — 6 Anth. Pal. 10, 29. — 7 Anth. Pal. 10, 30. eiecit Dind. — 8 Anth. Pal. 9, 120. — 9 Anth. Pal. 10, 27. — 10 Anth. Pal. 10, 36. — 11 Anth. Pal. 10, 42. *σφραγίς* cum Dind. pro *σφρηγίς* — 12 Anth. Pal. 10, 41. — 13 Anth. Pal. 9, 74. eiecit Dind. — 14 Anth. Pal. 10, 35. v. 3 *πταίσης γ'* Dind. — 15 Anth. Pal. 10, 122. eiecit Dind. — 16 Anth. Pal. 10, 37. *ἐφελκομένην* cum eod. rec. pro *ἐφελκομένη* — 17 Anth. Pal. 10, 43. eiecit Dind. — 18 Anth. Pal. 11, 431. — 19 Anth. Pal. 11, 428. — 20 Anth. Pal. 11, 80. eiecit Dind. — 21 Anth. Pal. 11, 81. eiecit Dind. — 22 Anth. Pal. 11, 400. v. 2 *εὐρομένη* cum eod. pro *εὐρομένα* — 23 Anth. Pal. 11, 427. — 24 Anth. Pal. 11, 239. eiecit Dind. — 25 Anth. Pal. 11, 129. eiecit Dind. — 26 Anth. Pal. 11, 274. v. 1 *κατέβαινε*] *κατέδουε* id. — 27 Anth. Pal. 11, 10. eiecit id. — 28 Anth. Pal. 7, 308. — 29 Anth. Plan. 4, 154. — 30 Anth. Plan. 4, 163. — 31 Anth. Plan. 4, 164. — 32 Anth. Plan. 4, 238. *Πριήπον*] *Πρίαπον* id. v. 4 *ἔχοι* id. — 33 Anth. Pal. 6, 20. eiecit id. — 34 Anth. Pal. 6, 164. *Νηρεῖ* cum eod. reduxi pro *Νηρηῖ* v. 2 *Σαμόθρηξι* id. — 35 Anth. Pal. 11, 429. — 36 Anth. Pal. 11, 432. — 37 Anth. Pal. 11, 434. — 38 Anth. Pal. 11, 408. — 39 Anth. Pal. 11, 404. — 40 Anth. Pal. 11, 405. — 41 Anth. Pal. 11, 433. — 42 Anth. Pal. 11, 435. *μήτε* — *μήτε* Dind. — 43 Anth. Pal. 11, 436. — 44 Anth. Pal. 11, 397. — 45 Anth. Pal. 11, 430. — 46 Anth. Pal. 11, 410. — 47 Anth. Pal. 11, 403. v. 7 *χάλκεον* Dind. v. 8 *δ' αὐ*] *δ' εἰς* id. — 48 Anth. Pal. 11, 396. — 49 Anth. Pal. 6, 17. — 50 Anth. Pal. 11, 402. v. 5 *ἐπεινων*] *ἐπεινης* id. Brunckium sequutus. — 51 Anth. Pal. 11, 420. eiecit id. — 52 Anth. Pal. 11, 401. — 53 Anth. Pal. 11, 212. v. 3 *κάμνειν* cum eod. de Iacobsii conī. pro *καλεῖν*.

ΔΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΣ Η ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ.

Reits.
II. p.
791

1. ΖΕΥΣ. Ἄλλ' ἐπιτριβεῖεν ὅσοι τῶν φιλοσόφων παρὰ μόνοις τὴν εὐδαιμονίαν φασὶν εἶναι τοῖς θεοῖς· εἰ γοῦν ἤδεσαν ὀπόσα τῶν ἀνθρώπων ἕνεκα πάσχομεν, οὐκ ἂν ἡμᾶς τοῦ νέκταρος ἢ τῆς ἀμβροσίας ἐμακάριζον Ὀμήρω πιστεύσαντες ἀνδρὶ τυφλῷ καὶ γόητι, μάκαρας ἡμᾶς καλοῦντι καὶ τὰ ἐν οὐρανῷ διηγουμένῳ, ὃς οὐδὲ τὰ ἐν τῇ γῆ καθορᾶν ἐδύνατο. αὐτίκα γέ τοι ὁ μὲν Ἥλιος οὐτοσὶ ζευξάμενος τὸ ἄρμα πανήμερος τὸν οὐρανὸν περιπολεῖ πῦρ ἐνδεδυκὼς καὶ τῶν ἀκτίνων ἀποστίλβων, οὐδ' ὅσον κνήσασθαι τὸ οὖς, φασί, σχολὴν ἄγων· ἦν γάρ τι κἂν 792 ὀλίγον ἐπιρραθυμήσας λάθῃ, ἀφηνιάσαντες οἱ ἵπποι καὶ τῆς ὁδοῦ παρατραπόμενοι κατέφλεξαν τὰ πάντα. ἡ Σελήνη δὲ ἄγρυπνος καὶ αὐτὴ περίεσι φαίνουσα τοῖς κωμάξουσι καὶ τοῖς ἄωρὶ ἀπὸ τῶν δέλπνων ἐπανιοῦσιν. ὁ Ἀπόλλων τε αὐτὸ πολυκράγμονα τὴν τέχνην ἐπανελόμενος ὀλίγου δεῖν τὰ ἅτα ἐκκεκώφηται πρὸς τῶν ἐνοχλούντων κατὰ χρεῖαν τῆς μαντικῆς, καὶ ἄρτι μὲν αὐτῷ ἐν Δελφοῖς ἀναγκαῖον εἶναι, μετ' ὀλίγον δὲ ἐς Κολοφῶνα θεῖ, κἀκεῖθεν ἐς Ξάνθον μεταβαίνει καὶ δρομαῖος αὐτίς ἐς τὴν Κλάρον, εἶτα ἐς Δῆλον ἢ ἐς Βραγχίδας, καὶ ὅπως ἐνθα ἂν ἡ πρόμαντις πιοῦσα τοῦ ἱεροῦ νάματος καὶ μασησάμενη τῆς δάφνης καὶ τὸν τρίποδα διασεισαμένη κελεύσῃ παρεῖναι, ἄοκνον χρὴ αὐτίκα μάλα παρεστάναι ξυνέφροντα τοὺς χρησμούς ἢ οἴχεσθαι οἱ τὴν δόξαν τῆς τέχνης.

- 793 ἐῷ λέγειν ὅποσα ἐπὶ πείρᾳ τῆς μαντικῆς ἐπιτεχνῶνται αὐτῷ ἄρνεια κρέα καὶ χελῶνας ἐς τὸ αὐτὸ ἔφροντες· ὥστε εἰ μὴ τὴν ὄβρινα ὀξύς ἦν, κἄν ἀπῆλθεν αὐτοῦ ὁ Ἄνδρος καταγελαῶν. ὁ μὲν γὰρ Ἀσκληπιὸς ὑπὸ τῶν νοσοῦντων ἐνοχλούμενος ὀρῆ τε δεινὰ θιγγάνει τε ἀηδέων ἐπ' ἄλλοτριήσῃ τε ξυμφορῆσιν ἰδίας καρποῦται λύπας. τί γὰρ ἂν ἢ τοὺς ἀνέμους φυτουργοῦντας λέγοιμι καὶ παραπέμποντας τὰ πλοῖα καὶ τοῖς λιμῶσιν ἐπιπνέοντας, ἢ τὸν ὕπνον ἐπὶ πάντα πετόμενον, ἢ τὸν ὄνειρον μετὰ τοῦ ὕπνου διανυκτερεύοντα καὶ ὑποφητεύοντα αὐτῷ; πάντα γὰρ ταῦτα ὑπὸ φιλανθρωπίας οἱ θεοὶ πονοῦσι πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς γῆς βίον ἕκαστοι ξυντελοῦντες. 2. καίτοι τὰ μὲν τῶν ἄλλων μέτρια· ἐγὼ δὲ αὐτὸς ὁ πάντων βασιλεὺς καὶ πα-
- 794 τῆρ ὅσας μὲν ἀηδίας ἀνέχομαι, ὅσα δὲ πράγματα ἔχω πρὸς τοσαύτας φροντίδας διηρημένος· ὧ πρῶτα μὲν τὰ τῶν ἄλλων θεῶν ἔργα ἐπισκοπεῖν ἀναγκαῖον, ὅποσοι τι ἡμῖν ξυνδιαπράττουσι τῆς ἀρχῆς, ὡς μὴ βλακεύωσιν ἐν αὐτοῖς, ἔπειτα δὲ καὶ αὐτῷ μυθία ἅττα πράττειν καὶ σχεδὸν ἀνέφικτα ὑπὸ λεπτότητος· οὐ γὰρ μόνον τὰ κερφάλαια ταῦτα τῆς διοικήσεως, ὑετοὺς καὶ χαλάζας καὶ πνεύματα καὶ ἀστραπὰς αὐτὸς οἰκονομησάμενος καὶ διατάξας πέπανμαι τῶν ἐπὶ μέρους φροντίδων ἀπηλλαγμένος, ἀλλὰ με δεῖ καὶ ταῦτα μὲν ποιεῖν, ἀποβλέπειν δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀπανταχῇ καὶ πάντα ἐπισκοπεῖν ὡσπερ τὸν ἐν τῇ Νεμέᾳ βουκόλον, τοὺς κλέπτοντας, τοὺς ἐπιорκοῦντας, τοὺς θύοντας, εἰ τις ἔσπεισε, πόθεν ἢ κνῖσα καὶ ὁ καπνὸς ἀνέρχεται, τίς νοσῶν ἢ πλέων ἐκάλεσε, καὶ τὸ πάντων ἐπιπονώτατον, ὑφ' ἑνα καιρὸν ἐν
- 795 τε Ὀλυμπίᾳ τῇ ἑκατόμβῃ παρεῖναι καὶ ἐν Βαβυλωνί τοὺς πολεμοῦντας ἐπισκοπεῖν καὶ ἐν Γέταις χαλαζῶν καὶ ἐν Αἰθίοψιν εὐωχεῖσθαι. τὸ δὲ μεμψίμοιρον οὐδὲ οὕτω διαφυγεῖν ῥάδιον, ἀλλὰ πολλάκις οἱ μὲν ἄλλοι θεοὶ τε καὶ

άνερες ἰπποκορυσταὶ εὐδουσι παννύχιοι, τὸν Δία δὲ ἐμὲ οὐκ ἔχει νήδυμος ὕπνος. ἦν γάρ τι καὶ μικρὸν ἐπινυστάξωμεν, ἀληθῆς εὐδύς ὁ Ἐπίκουρος, ἀπρονοήτους ἡμᾶς ἀποφαίνων τῶν ἐπὶ γῆς πραγμάτων, καὶ ὁ κίνδυνος οὐκ εὐκαταφρόνητος, εἰ ταῦτα οἱ ἄνθρωποι πιστεύουσιν αὐτῷ, ἀλλ' ἀστεφάνωτοι μὲν ἡμῖν οἱ ναοὶ ἔσονται, ἀκνίσωτοι δὲ αἱ ἀγνυαί, ἄσπονδοὶ δὲ οἱ κρατῆρες, ψυχροὶ δὲ οἱ βωμοί, καὶ ὄλως ἄθυστα καὶ ἀκαλλιέργητα [πάντα] καὶ ὁ λιμὸς πολὺς. τοιγαροῦν ὥσπερ οἱ κυβερνήται ὑψηλὸς μόνος ἐπὶ τῆς πρύμνης ἔστηκα τὸ πηδάλιον ἔχων ἐν ταῖν χερσῖν, καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐπιβάται μεθύοντες εἰ τύχοι ἔγκαθεύδουσιν, ἐγὼ δὲ ἄγρυπνος καὶ ἄσιτος ὑπὲρ πάντων μερμηρίζω κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν μόνῃ τῷ δεσπότῃ εἶναι δοκεῖν τιμημένος. 3. ὥστε ἡδέως ἂν ἐροίμην τοὺς φιλοσόφους, οἱ μόνους τοὺς θεοὺς εὐδαι- 796 μוניζουσιν, ὁπότε καὶ σχολάζειν ἡμᾶς τῷ νέκταρι καὶ τῇ ἀμβροσίᾳ νομίζουσι μυρία ὅσα ἔχοντας πράγματα· ἰδοὺ γέ τοι ὑπ' ἀσχολίας τοσαύτας ἐώλους δίκας φυλάττομεν ἀποκειμένας ὑπ' εὐρωῶτος ἤδη καὶ ἀραχνίων διεφθαρμένας, καὶ μάλιστα ὁπόσαι τὰς ἐπιστήμας καὶ τέχνας πρὸς ἀνθρώπους τινὰς ξυνέστησαν, πάνυ παλαιὰς ἐνίας αὐτῶν. οἱ δὲ κεκράγασιν ἀπανταχόθεν καὶ ἀγανακτοῦσι καὶ τὴν δίκην ἐπιβοῶνται καμὲ τῆς βραδυτῆτος αἰτιῶνται, ἀγνοοῦντες ὡς οὐκ ὀλιγοῖα τὰς κρίσεις ὑπερημέρους ξυνέβη γενέσθαι, ἀλλ' ὑπὸ τῆς εὐδαιμονίας, ἣ ξυνεῖναι ἡμᾶς ὑπολαμβάνουσι· τοῦτο γὰρ τὴν ἀσχολίαν καλοῦσι.

4. ΕΡΜΗΣ. Καὶ αὐτός, ὦ Ζεῦ, πολλὰ τοιαῦτα ἐπὶ τῆς γῆς ἀκούσας δυσχεραίνόντων λέγειν πρὸς σὲ οὐκ ἐτόλμων. ἐπεὶ δὲ σὺ περὶ τούτων τοὺς λόγους ἐνέβαλες, καὶ δὴ λέγω. πάντες ἀγανακτοῦσι καὶ σχετλιάζουσιν, ὦ πάτερ, καὶ ἐς τὸ φανερόν μὲν οὐ τολμῶσι λέγειν, ὑποτον-

θορύξουσι δὲ συγκεκυφότες αἰτιώμενοι τὸν χρόνον, οὓς ἔδει πάλαι τὰ καθ' αὐτούς εἰδότας στέργειν ἕκαστον τοῖς δεδικασμένοις.

797 ΖΕΥΣ. Τί οὖν, ὦ Ἐρμῆ, δοκεῖ; προτίθεμεν αὐτοῖς ἄγορὰν δικῶν, ἢ θέλεις ἐς νέωτα παραγγελοῦμεν;

ΕΡΜ. Οὐ μὲν οὖν, ἀλλὰ ἤδη προθῶμεν.

ΖΕΥΣ. Οὕτω ποίει· σὺ μὲν κήρυττε καταπτάμενος ὅτι ἄγορὰ δικῶν ἔσται κατὰ τὰδε, πάντας ὁπόσοι τὰς γραφὰς ἀπενηνόχασιν, ἦκειν τήμερον ἐς Ἄρειον πάγον, ἐκεῖ δὲ τὴν μὲν Δίκην ἀποκληροῦν σφίσι τὰ δικαστήρια κατὰ λόγον τῶν τιμημάτων ἐξ ἀπάντων Ἀθηναίων. εἰ δέ τις ἄδικον οἶοιτο γεγενῆσθαι τὴν κρίσιν, ἔξειναι ἐφέντι ἐπ' ἐμὲ δικάζεσθαι ἐξ ὑπαρχῆς, ὡς εἰ μὴδὲ τὸ παράπαν ἐδεδίκαστο. σὺ δέ, ὦ θύγατερ, καθεξομένη παρὰ τὰς σεμνὰς θεὰς ἀποκλήρου τὰς δίκας καὶ ἐπισκόπει τοὺς δικάζοντας.

5. ΔΙΚΗ. Αὐθις ἐς τὴν γῆν, ἵν' ἐξελαυνομένη πρὸς αὐτῶν δραπετεύω πάλιν ἐκ τοῦ βίου τὴν Ἀδικίαν ἐπιγε-
λῶσαν οὐ φέρουσα;

ΖΕΥΣ. Χρηστὰ ἐλπίζειν σε δεῖ· πάντως γὰρ ἤδη πεπείκασιν αὐτούς οἱ φιλόσοφοι σὲ τῆς Ἀδικίας προτι-
μᾶν, καὶ μάλιστα ὁ τοῦ Σωφρονίσκου τὸ δίκαιον ὑπερ-
επαινέσας καὶ ἀγαθῶν τὸ μέγιστον ἀποφήνας.

798 ΔΙΚ. Πάνυ γοῦν αὐτὸν ὃν φῆς ἐκείνον ἄνησαν οἱ περὶ ἐμοῦ λόγοι, ὃς παραδοθεὶς τοῖς ἔνδεκα καὶ ἐς τὸ
δεσμοπήριον ἐμπεισῶν ἐπιεν ἄθλιος τοῦ κωνείου, μὴδὲ
τὸν ἀλεκτρυόνα τῷ Ἀσκληπιῷ ἀποδεδωκώς· παρὰ το-
σοῦτον ὑπερέσχον οἱ κατήγοροι τάναντία περὶ τῆς Ἀδι-
κίας φιλοσοφούντες.

6. ΖΕΥΣ. Ξένα ἔτι τοῖς πολλοῖς τὰ τῆς φιλοσοφίας ἦν τότε, καὶ ὀλίγοι ἦσαν οἱ φιλοσοφούντες, ὥστε εἰκό-
τως ἐς τὸν Ἄνυτον καὶ Μέλητον ἔρρεπε τὰ δικαστήρια

τὸ δὲ νῦν εἶναι οὐχ ὄρας ὅσοι τρίβωνες καὶ βακτηρίαι καὶ πῆραι; ἀπανταχοῦ πάγων βαθύς καὶ βιβλίον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, καὶ πάντες ὑπὲρ σοῦ φιλοσοφοῦσι, μεστοὶ δὲ οἱ περὶπατοὶ κατὰ Ἰλας καὶ φάλαγγας ἀλλήλοις ἀπαντῶντων, καὶ οὐδεὶς ὅστις οὐ τρόφιμος τῆς ἀρετῆς εἶναι δοκεῖν βούλεται· πολλοὶ γοῦν τὰς τέχνας ἀφέντες ἄς εἶχον τέως, ἐπὶ τὴν πῆραν ἄξαντες καὶ τὸ τριβῶνιον, καὶ τὸ σῶμα πρὸς τὸν ἥλιον ἐς τὸ Αἰθιοπικὸν ἐπιχράναντες αὐτοσχέδιοι φιλόσοφοι ἐκ σκντοτόμων ἢ τεκτόνων περινοστοῦσι σὲ καὶ τὴν σὴν ἀρετὴν ἐπαινοῦντες. ὥστε κατὰ τὴν παροιμίαν, θᾶττον ἄν τις ἐν πλοίῳ πεσὼν διαμάρτοι ξύλου ἢ ἐνθα ἂν ἀπίδη ὁ ὀφθαλμὸς, ἀπορήσει φιλο- 799 σόφου.

7. ΔΙΚ. Καὶ μὴν οὐτοί με, ὦ Ζεῦ, δεδίττονται πρὸς ἀλλήλους ἐρίζοντες καὶ ἀγνωμονοῦντες ἐν αὐτοῖς οἷς περὶ ἐμοῦ διεξέρχονται. φασὶ δὲ καὶ τοὺς πλείστους αὐτῶν ἐν μὲν τοῖς λόγοις προσποιεῖσθαι με, ἐπὶ δὲ τῶν πραγμάτων μηδὲ τὸ παράπαν ἐς τὴν οἰκίαν παραδέχεσθαι, ἀλλὰ δήλους εἶναι ἀποκλείσοντας, ἣν ἀφίκωμαι ποτε αὐτοῖς ἐπὶ τὰς θύρας· πάλαι γὰρ τὴν Ἀδικίαν προεπεξενῶσθαι αὐτοῖς.

ΖΕΥΣ. Οὐ πάντες, ὦ θύγατερ, μοχθηροὶ εἰσιν· ἱκανὸν δέ, κἂν ἐνίοις τισὶ χρηστοῖς ἐντύχης. ἀλλ' ἅπιτε ἤδη; ὡς κἂν ὀλίγαί τήμερον ἐκδικασθῶσιν.

8. ΕΡΜ. Προῖωμεν, ὦ Δίκη, ταύτην εὐθύ τοῦ Σου- νίου μικρὸν ὑπὸ τὸν Ὑμηττὸν ἐπὶ τὰ λαῖα τῆς Πάρνηθος, ἐνθα αἱ δύο ἐκεῖναι ἄγκραι· σὺ γὰρ ἔοικας ἐκλελῆσθαι πάλαι τὴν ὁδόν. ἀλλὰ τί θακρύνεις καὶ σχετλιάζεις; μὴ δέδιδι· οὐκέθ' ὅμοια τὰ ἐν τῷ βίῳ· τεθνᾶσιν ἐκεῖνοι πάντες οἱ Σκείρωνες καὶ Πιτυοκάμπται καὶ Βουσίριδες καὶ Φαλάριδες, οὓς ἐδεδίεις τότε, νυνὶ δὲ Σοφία καὶ Ἀκα- 800 δημία καὶ Στοᾶ κατέχουσι πάντα καὶ πανταχοῦ σε ζητοῦσι

καὶ περὶ σοῦ διαλέγονται κεχηγνότες εἰ ποθεν ἐς αὐτοὺς καταπτοτο πάλιν.

ΔΙΚ. Σὺ γοῦν μοι, ὦ Ἐρμῆ, τάληθές ἂν εἰποις μόνος, ἅτε ξυνῶν αὐτοῖς τὰ πολλὰ καὶ ξυνδιατρίβων ἐν τε γυμνασίοις καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ — καὶ ἀγοραῖος γὰρ εἶ καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις κηρύττεις — ὅποιοι γεγένηται καὶ εἰ δυνατὴ μοι παρ' αὐτοῖς ἡ μονή.

ΕΡΜ. Νῆ Δί', ἀδικοίην γὰρ ἂν πρὸς ἀδελφὴν σε οὔσαν μὴ λέγων· οὐκ ὀλίγα γὰρ πρὸς φιλοσοφίας ὠφέληνται οἱ πολλοὶ αὐτῶν· καὶ γὰρ εἰ μηδὲν ἄλλο, αἰδοί γοῦν τοῦ στήματος μετριώτερα διαμαρτάνουσι. πλήν ἀλλὰ καὶ μοχθηροῖς τισιν ἐντεσῆξῃ αὐτῶν — χρὴ γάρ, οἶμαι, τάληθῆ λέγειν — ἐνίοις δὲ ἡμισόφοις καὶ ἡμιφάυλοις· ἔτι γὰρ αὐτοὺς μετέβαπτεν ἡ φιλοσοφία παραλαβοῦσα. ὅπόσοι μὲν οὖν ἐς κόρον ἐπιον τῆς βαφῆς, χρηστοὶ ἀκριβῶς ἀπετελέσθησαν ἀμιγεῖς ἐτέρων χρωμάτων, καὶ πρὸς γε τὴν σὴν ὑποδοχὴν οὗτοι ἐτοιμότετοι· ὅσοι δὲ ὑπὸ τοῦ πάλαι ῥύπου μὴ ἐς βᾶθος παρεδέξαντο ὀπίσθον δευσοποιῶν τοῦ φαρμάκου, τῶν μὲν ἄλλων ἀμείνους, 801 ἀτελεῖς δὲ ὅμως καὶ μιξόλευκοι καὶ κατεστιγμένοι καὶ παρδαλωτοὶ τὴν χροάν. εἰσὶ δ' οὐ καὶ μόνον ψάυσαντες ἔκτοσθεν τοῦ λέβητος ἄκρω τῷ δακτύλῳ καὶ ἐπιχρισάμενοι τῆς ἀσβόλου ἱκανῶς οἴονται καὶ οὗτοι μεταβεβάφθαι. σοὶ μέντοι δῆλον ὅτι μετὰ τῶν ἀρίστων ἡ διατριβὴ ἔσται. 9. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων ἤδη πλησιάζομεν τῇ Ἀττικῇ· ὥστε τὸ μὲν Σούνιον ἐν δεξιᾷ καταλίπουμεν, ἐς δὲ τὴν ἀκρόπολιν ἀπονεύσωμεν ἤδη. καὶ ἐπέπερ καταβεβήκαμεν, αὐτὴ μὲν ἐνταῦθά που ἐπὶ τοῦ πάγου κάθησο ἐς τὴν πνύκα ὀρθῶσα καὶ περιμένουσα ἔστ' ἂν κηρύξω τὰ παρὰ τοῦ Διός, ἐγὼ δὲ ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀναβάς ῥᾶον οὕτως ἅπαντας ἐκ τοῦ ἐπηκόου προσκαλέσομαι.

ΔΙΚ. Μὴ πρότερον ἀπέλθης, ὦ Ἐρμῆ, πρὶν εἰπεῖν

ὅστις οὗτος ὁ προσιών ἐστίν, ὁ κερασφόρος, ὁ τὴν σύριγγα, ὁ λάσιος ἐκ τοῦ σκελοῦν.

ΕΡΜ. Τί φῆς; ἀγνοεῖς τὸν Πᾶνα, τῶν Διονύσου θεραπόντων τὸν βακχικώτατον; οὗτος ᾄκει μὲν τὸ πρόσθεν ἀνὰ τὸ Παρθένιον, ὑπὸ δὲ τὸν Δάτιδος ἐπίπλουν καὶ τὴν Μαραθῶνάδε τῶν βαρβάρων ἀπόβασιν ἤκεν ἄκκλητος τοῖς Ἀθηναίοις ξύμμαχος, καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου τὸ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει σπήλαιον τοῦτο ἀπολαβόμενος οἶκει μικρὸν ὑπὲρ τοῦ Πελασγικοῦ ἐς τὸ μετοίκιον ξυντελών, 802 καὶ νῦν ὡς τὸ εἰκὸς ἰδῶν ἡμᾶς ἐκ γειτόνων προσέρχεται δεξιωσόμενος.

10. ΠΑΝ. Χαίρετε, ᾧ Ἑρμῇ καὶ Δίκῃ.

ΔΙΚ. Καὶ σύ γε, ᾧ Πάν, μουσικώτατε καὶ πηδητικώτατε Σατύρων ἀπάντων, Ἀθήνησι δὲ καὶ πολεμικώτατε.

ΠΑΝ. Τίς θαί ὑμᾶς, ᾧ Ἑρμῇ, χρεῖα δεῦρ' ἤγαγεν;

ΕΡΜ. Αὕτη σοι διηγήσεται τὰ πάντα· ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὸ κήρυγμα.

ΔΙΚ. Ὁ Ζεὺς, ᾧ Πάν, κατέπεμψε με ἀποκληρώσουσαν τὰς δίκας. σοὶ δὲ πῶς τὰ ἐν Ἀθήναις ἔχει;

ΠΑΝ. Τὸ μὲν ὅλον οὐ κατ' ἀξίαν τιμῶσί με, ἀλλὰ πολὺ καταδεέστερον τῆς ἐλπίδος, καὶ ταῦτα τηλικούτον ἀπωσάμενος κυδοιμὸν τὸν ἐκ τῶν βαρβάρων. ὅμως δὲ δις ἢ τρίς τοῦ ἔτους ἀνιόντες ἐπιλεξάμενοι τράγον ἐνοργμυθύουσί μοι πολλῆς τῆς κινάβρας ἀπόξοντα, εἶτα εὐωχοῦνται καὶ χρεῖα, ποιησάμενοί με τῆς εὐφροσύνης μάρτυρα καὶ ψιλῶ τιμήσαντες τῷ κρότῳ· ἀλλ' ἔχει τινά μοι φυγαγωγίαν ὁ γέλωσ ἀυτῶν καὶ ἡ παιδιά. 803

11. *ΔΙΚ.* Τὰ δ' ἄλλα, ᾧ Πάν, ἀμείνους πρὸς ἀρετὴν ἐγένοντο ὑπὸ τῶν φιλοσόφων;

ΠΑΝ. Τίνας λέγεις φιλοσόφους; ἄρ' ἐκείνους τοὺς κατηφείς, τοὺς ξυνάμα πολλοὺς, τοὺς τὸ γένειον ὁμοίους ἐμοί, τοὺς λάλους;

ΔΙΚ. Καὶ μάλα.

ΠΑΝ. Οὐκ οἶδα ὅπως ὃ τι καὶ λέγουσιν οὐδὲ ξυνίημι τὴν σοφίαν αὐτῶν· ὄρειος γὰρ ἐγὼ καὶ τὰ κομψὰ ταῦτα ρημάτια καὶ ἀστικά οὐ μεμάθηκα, ὡς Δίκη. πόθεν γὰρ ἐν Ἀρκαδίᾳ σοφιστὴς ἢ φιλόσοφος; μέχρι τοῦ πлагίου αὐλοῦ καὶ τῆς σύριγγος ἐγὼ σοφός, τὰ δ' ἄλλα αἰπόλος καὶ χορευτὴς καὶ πολεμιστὴς, ἦν δέη. πλὴν ἀλλὰ ἀκούω γε αὐτῶν ἀεὶ κεκραγόντων καὶ ἀρετὴν τινα καὶ
804 ἰδέας καὶ φύσιν καὶ ἀσώματα διεξιόντων, ἄγνωστα ἐμοὶ καὶ ξένα ὀνόματα. καὶ τὰ πρῶτα μὲν εἰρηρικῶς ἐνάρχονται τῶν πρὸς ἀλλήλους λόγων, προλοῦσης δὲ τῆς ξυνουσίας ἐπιτείνουσι τὸ φθέγμα μέχρι πρὸς τὸ ὄρθιον, ὥστε ὑπερδιατεινομένων καὶ ἅμα λέγειν ἐθελόντων τό τε πρόσωπον ἐρυθριᾶ καὶ ὁ τράχηλος οἰδεὶ καὶ αἱ φλέβες ἐξανίστανται. ὥσπερ τῶν αὐλητῶν, ὁπότεν ἐς στενὸν τὸν αὐλὸν ἐμπνεῖν βιάζονται. διαταράξαντες γοῦν τοὺς λόγους καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐπισκοπούμενον ξυγγεάντες ἀπέρχονται λοιδορησάμενοι ἀλλήλοις οἱ πολλοὶ τὸν ἰδρωτὰ ἐκ τοῦ μετώπου ἀγκύλω τῷ δακτύλῳ ἀποξυόμενοι, καὶ οὗτος κρατεῖν ἔδοξεν ὅς ἂν μεγαλοφωνότερος αὐτῶν ἦ καὶ θρασύτερος καὶ διαλυομένων ἀπέλθῃ ὕστερος. πλὴν ἀλλ' ὃ γε λεῶς ὁ πολὺς τεθήπασιν αὐτούς, καὶ μάλιστα ὀπίσους μηδὲν τῶν ἀναγκαιοτέρων ἀσχολεῖ, καὶ παρεστᾶσι
805 πρὸς τὸ θράσος καὶ τὴν βοῆν κεκληλημένοι. ἐμοὶ μὲν οὖν ἀλαζόνες τινὲς ἐδόκουν ἀπὸ τούτων καὶ ἠνώματην ἐπὶ τῇ τοῦ πάγωνος ὁμοιότητι. εἰ δὲ καὶ δημωφελές τι ἐνῆν τῇ βοῇ αὐτῶν καὶ τι ἀγαθὸν ἐκ τῶν ρημάτων ἐκείνων ἀνεφύετο αὐτοῖς, οὐκ ἂν εἶπειν ἔχοιμι. πλὴν ἀλλὰ εἰ γε δεῖ μηδὲν ὑποστειλάμενον τάληθές διηγῆσασθαι — οἰκῶ γὰρ

ἐπὶ σκοπῆς, ὡς ὄρας — πολλοὺς αὐτῶν ἤδη πολλάκις ἔθεασάμην περὶ δέλλην ὄψιαν . . . . .

12. ΔΙΚ. Ἐπίσχες, ὦ Πάν. οὐχ ὁ Ἐρμῆς σοι κηρύττειν ἔδοξεν;

ΠΑΝ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΕΡΜ. Ἀκούετε λεῷ, ἀγορὰν δικῶν ἀγαθῇ τύχῃ καταστησάμεθα τήμερον Ἐλαφηβολιῶνος ἐβδόμη ἰσταμένου. ὅποσοι γραφὰς ἀπήνεγκαν, ἦκειν ἐς Ἄρειον πάγον, ἔνθα ἡ Δίκη ἀποκληρώσει τὰ δικαστήρια καὶ αὐτὴ παρέσται τοῖς δικάζουσιν, οἱ δικασταὶ ἐξ ἀπάντων Ἀθηναίων, ὁ μισθὸς τριῶβρον ἐκάστης δίκης, ἀριθμὸς τῶν δικαστῶν κατὰ λόγον τοῦ ἐγκλήματος, ὅποσοι δὲ ἀποθήμενοι γραφὴν, πρὶν ἐσελθεῖν, ἀπέθανον, καὶ τούτους ὁ Αἰακὸς ἀναπεμφάτω. ἦν δὲ τις ἄδικα δεδικασθαι οἴηται, ἐφέσιμον ἀγωνιεῖται τὴν δίκην· ἡ δὲ ἐφῆσις ἐπὶ τὸν Δία. 806

ΠΑΝ. Βαβαῖ τοῦ θορούβου, ἡλίκον, ὦ Δίκη, ἀνεβόησαν· ὡς δὲ καὶ σπουδῇ ξυνθέουσι ἐλκοντες ἀλλήλους πρὸς τὸ ἄναντες εὐθὺ τοῦ Ἀρείου πάγου. καὶ ὁ Ἐρμῆς δὲ ἤδη πάρεστιν. ὥστε ὑμεῖς μὲν ἀμφὶ τὰς δίκας ἔχετε καὶ ἀποκληροῦτε καὶ διακρίνετε ὥσπερ ὑμῖν νόμος, ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὸ σπήλαιον ἀπελθὼν συριζομαί τι μέλος τῶν ἐρωτικῶν, ὧ τὴν Ἥχῃ εἰῶθα ἐπικερτομεῖν· ἀκροάσεων δὲ καὶ λόγων τῶν δικανικῶν ἄλλῃς ἔχει μοι ὅσημέραι τῶν ἐν Ἀρεῖῳ πάγῳ δικαζομένων ἀκούοντι.

13. ΕΡΜ. Ἄγε, ὦ Δίκη, προσκαλῶμεν.

ΔΙΚ. Εὐ λέγεις. ἀθροοὶ γοῦν, ὡς ὄρας, ξυνθέουσι θορουβοῦντες ὥσπερ οἱ σφῆκες περιβομβοῦντες τὴν ἄκραν. 807

ΑΘΗΝΑΙΟΣ. Εἰληφά σε, ὦ κατάρατε.

ΑΛΛΟΣ. Συκοφαντεῖς.

ΑΛΛ. Δῶσεις ποτὲ ἤδη τὴν δίκην.

ΑΛΛ. Ἐξελέγξω σε δεινὰ εἰργασμένον.

ΑΛΛ. Ἐμοὶ πρῶτῳ ἀποκλήρωσον.

ΑΛΛ. Ἐπου, μιανέ, πρὸς τὸ δικαστήριον.

ΑΛΛ. Μὴ ἄγχε με.

ΔΙΚ. Οἶσθα ὃ δράσομεν, ὡς Ἐρμῆ; τὰς μὲν ἄλλας δίκας ἐς τὴν αὔριον ὑπερβαλώμεθα, τήμερον δὲ κληρῶμεν τὰς τοιαύτας, ὅποσαι τέχναις ἢ βίοις ἢ ἐπιστήμασι πρὸς ἄνδρας εἰδὼν ἐπηγγελημένοι. καὶ μοι ταύτας ἀνάδος τῶν γραφῶν.

ΕΡΜ. Μέθη κατὰ τῆς Ἀκαδημίας ὑπὲρ Πολέμωνος ἀνδραποδισμοῦ.

ΔΙΚ. Ἐπὶ κληρῶσον.

ΕΡΜ. Ἡ Σκοὰ κατὰ τῆς Ἡδονῆς ἀδικίας, ὅτι τὸν ἐραστὴν αὐτῆς Διονύσιον ἀπεβουκόλησε.

ΔΙΚ. Πέντε Ικανοί.

ΕΡΜ. Περὶ Ἀριστίππου Τρυφῆ πρὸς Ἀρετίν.

608

ΔΙΚ. Πέντε καὶ τούτοις δικασάτωσαν.

ΕΡΜ. Ἀργυραμοιβικὴ δρασμοῦ Διογένει.

ΔΙΚ. Τρεῖς ἀποκλήρου μόνους.

ΕΡΜ. Γραφικὴ κατὰ Πύρρωνος λειποταξίου.

ΔΙΚ. Ἐννέα κρινάτωσαν.

14. ΕΡΜ. Βούλει καὶ ταύτας ἀποκληρῶμεν, ὡς Δίκη, τὰς δύο, τὰς πρῶν ἀπενηνεγμένας κατὰ τοῦ ρήτορος;

ΔΙΚ. Τὰς παλαιὰς πρότερον διανύσωμεν· αὐταὶ δὲ ἐς ὕστερον δεδικάζονται.

ΕΡΜ. Καὶ μὴν ὅμοιαι γε καὶ αὐταὶ καὶ τὸ ἔγκλημα, εἰ καὶ μὴ παλαιόν, ἀλλὰ παραπλήσιον τοῖς προαποκεκληρωμένοις· ὥστε ἐν τούτοις δικασθῆναι ἄξιον.

ΔΙΚ. Ἐοικας, ὡς Ἐρμῆ, χαριζομένῳ τὴν δέξι· ἀποκληρῶμεν δὲ ὅμως, εἰ δοκεῖ, πλὴν ἀλλὰ ταύτας μόνας· Ικαναὶ γὰρ αἱ ἀποκεκληρωμένα. δὸς τὰς γραφάς.

ΕΡΜ. Ῥητορικὴ κακώσεως τῷ Σύρῳ· Διάλογος τῷ αὐτῷ ὕβρεως.

ΔΙΚ. Τίς δαί οὗτός ἐστιν; οὐ γὰρ ἐγγέγραπται τοῦνομα.

ΕΡΜ. Οὕτως ἀποκλήρου, τῷ δήτορι τῷ Σύρω· κω- 809
 λυεὶ γὰρ οὐδὲν καὶ ἄνευ τοῦ ὀνόματος.

ΔΙΚ. Ἴδου, καὶ τὰς ὑπερορίους ἤδη Ἀθήνησιν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἀποκληρώσομεν, ἅς ὑπὲρ τὸν Εὐφράτην καλῶς εἶχε δεδικασθαι. πλὴν ἀλλὰ κλήρου ἔνδεκα τοὺς αὐτοὺς ἑκατέρω τῶν δικῶν.

ΕΡΜ. Εὐ γε, ὦ Δίκη, φείδη μὴ πολὺ ἀναλίσκεσθαι τὸ δικαστικόν.

15. **ΔΙΚ.** Οἱ πρῶτοι καθιζέτωσαν τῇ Ἀκαδημίᾳ καὶ τῇ Μέθῃ· σὺ δὲ τὸ ὕδωρ ἔγχει. προτέρα δὲ σὺ λέγε ἢ Μέθῃ. τί σιγᾶ καὶ διανεύει; μάθε, ὦ Ἑρμῆ, προσελθών.

ΕΡΜ. Οὐ δύναμαι, φησί, τὸν ἀγῶνα εἰπεῖν ὑπὸ τοῦ ἀκράτου τὴν γλωτταν πεπεδημένη, μὴ καὶ γέλωτα ὄφλω ἐν τῷ δικαστηρίῳ. μόγις δὲ καὶ ἔστηκεν, ὡς ὄρας.

ΔΙΚ. Οὐκοῦν συνήγορον ἀναβιβασάσθω τῶν δεινῶν τούτων τινά· πολλοὶ γὰρ οἱ κἂν ἐπὶ τριωβόλῳ διαπραγῆναι ἔτοιμοι.

ΕΡΜ. Ἄλλ' οὐδὲ εἰς ἐθελήσει ἐν γε τῷ φανερωῷ συναγορεῦσαι Μέθῃ· πλὴν εὐγνώμονά γε ταῦτα ἔοικεν 810
 ἄξιον.

ΔΙΚ. Τὰ ποῖα;

ΕΡΜ. Ἡ Ἀκαδημία πρὸς ἀμφοτέρους ἀεὶ παρεσκεύασται τοὺς λόγους καὶ τοῦτ' ἀσκεῖ τάναντία καλῶς δύνασθαι λέγειν. αὕτη ποίνυν, φησίν, ὑπὲρ ἐμοῦ πρότερον εἰπάτω, εἶτα ὕστερον ὑπὲρ ἑαυτῆς ἐρεῖ.

ΔΙΚ. Καινὰ μὲν ταῦτα, εἰπέ δὲ ὄμως, ὦ Ἀκαδημία, τὸν λόγον ἑκάτερον, ἐπεὶ σοὶ φᾶδιον.

16. **ΑΚΑΔ.** Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες δικασταί, πρότερα τὰ ὑπὲρ τῆς Μέθης· ἐκείνης γὰρ τό γε νῦν ῥέον. ἡδίκηται δὲ ἢ ἀθλία τὰ μέγιστα ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας ἐμοῦ, ἀν-

δράποδον ὃ μόνον εἶχεν εὖνον καὶ πιστὸν αὐτῇ, μηδὲν αἰσχρὸν ὧν πράξειεν οἰόμενον, ἀφαιρεθεῖσα τὸν Πολέμωνα ἐκείνον, ὃς μεθ' ἡμέραν ἐκώμαζε διὰ τῆς ἀγορᾶς μέσης ψαλτρίας ἔχων καὶ καταδόμενος ἔωθεν ἐς ἑσπέραν, μεθύων ἀεὶ καὶ κραιπαλῶν καὶ τὴν κεφαλὴν τοῖς στεφάνοις διηνηδισμένος. καὶ ταῦτα ὅτι ἀληθῆ, μάρτυρες Ἀθηναῖοι ἅπαντες, οἳ μηδὲ πώποτε νήφοντα Πολέμωνα εἶδον. ἐπεὶ δὲ ὁ κακοδαίμων ἐπὶ τὰς τῆς Ἀκαδημίας θύρας ἐκώμασεν, ὥσπερ ἐπὶ πάντας εἰώθει, ἀνδραποδισμένη αὐτὸν καὶ ἀπὸ τῶν χειρῶν τῆς Μέθης ἀρπάσασα
 811 μετὰ βίας καὶ πρὸς αὐτὴν ἀπαγαγοῦσα ὑδροποτεῖν τε κατηνάγκασε καὶ νήφειν μετεδίδαξε καὶ τοὺς στεφάνους περιέσπασε καὶ θεὸν πίνειν κατακείμενον, φημάτια σκολιὰ καὶ δύστηνα καὶ πολλῆς φροντίδος ἀνάμιστα ἐπαίδευσεν· ὥστε ἀντὶ τοῦ τέως ἐπανθούοντος αὐτῷ ἐρυθήματος ὠχρὸς ὁ ἄθλιος καὶ ρικνὸς τὸ σῶμα γεγένηται, καὶ τὰς ᾠδὰς ἀπάσας ἀπομαθὼν ἄσιτος ἐνίοτε καὶ διψαλέος ἐς μέσην ἑσπέραν κάθηται ληρῶν ὅποια πολλὰ ἢ Ἀκαδημία ἐγὼ ληρεῖν διδάσκω. τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι καὶ λοιδορεῖται τῇ Μέθῃ πρὸς ἐμοῦ ἐπαρθεῖς καὶ μυρία κακὰ διεξέρχεται περὶ αὐτῆς. εἰρηται σχεδὸν τὰ ὑπὲρ τῆς Μέθης. ἤδη καὶ ὑπὲρ ἐμαντῆς ἐρῶ, καὶ τὸ ἀπὸ τούτου ἐμοὶ φευσάτω.

ΔΙΚ. Τί ἄρα πρὸς ταῦτα ἐρεῖ; πλὴν ἀλλ' ἔγχει τὸ ἴσον ἐν τῷ μέρει.

17. ΑΚΑΔ. Οὐτωςὶ μὲν ἀκοῦσαι πάνν εὖλογα, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἢ ξυνήγορος εἰρηκεν ὑπὲρ τῆς Μέθης, εἰ δὲ κάμου μετ' εὐνοίας ἀκούσαίτε, εἰσεσθε ὡς οὐδὲν αὐτὴν ἠδίκηκα· τὸν γὰρ Πολέμωνα τοῦτον, ὃν φησιν ἑαυτῆς οἰκέτην εἶναι, πεφυκότα οὐ φαύλως οὐδὲ κατὰ τὴν Μέθην, ἀλλ' οἰκεῖον ἐμοὶ καὶ τὴν φύσιν ὁμοιον,
 812 προαρπάσασα νέον ἔτι καὶ ἀπαλὸν ὄντα ξυναγωνιζομένης

τῆς Ἥδονῆς, ἥπερ αὐτῇ τὰ πολλὰ συνυπουργεῖ, διέφθειρε τὸν ἄθλιον τοῖς κώμοις καὶ ταῖς ἐταίραις παρασχούσα ἐκδοτον, ὡς μηδὲ μικρὸν αὐτῷ τῆς αἰδοῦς ὑπολείπεσθαι· καὶ ἄ γε ὑπὲρ ἑαυτῆς λέγεσθαι μικρὸν ἔμπροσθεν ᾤετο, ταῦτα ὑπὲρ ἐμοῦ μᾶλλον εἰρησθαι νομίσατε· περιῆγει γὰρ ὁ κακοδαίμων ἔωθεν ἐστεφανωμένος κραιπαλῶν διὰ τῆς ἀγορᾶς μέσης, καταυλούμενος, οὐδέποτε νήφων, κωμάζων ἐπὶ πάντας, ὕβρις τῶν προγόνων καὶ τῆς πόλεως ὄλης καὶ γέλως τοῖς ξένοις· ἐπεὶ μέντοι γε παρ' ἐμὲ ἦκεν, ἐγὼ μὲν ἔτυχον, ὥσπερ εἰωθα ποιεῖν, ἀναπεπταμένων τῶν θυρῶν πρὸς τοὺς παρόντας τῶν ἐταίρων λόγους τινὰς περὶ ἀρετῆς καὶ σωφροσύνης διεξιούσα· ὁ δὲ μετὰ τοῦ αὐλοῦ καὶ τῶν στεφάνων ἐπιστάς τὰ μὲν πρῶτα ἐβόα καὶ ξυγγεῖν ἡμῶν ἐπειράτο τὴν ξυνουσίαν ἐπιταράξας τῇ βοῇ· ἐπεὶ δὲ οὐδὲν ἡμεῖς ἐπεφροντίκειμεν αὐτοῦ, κατ' ὀλίγον — οὐ γὰρ τέλειον ἦν διάβροχος τῇ Μέθῃ — ἀνένηφε πρὸς τοὺς λόγους καὶ ἀφαιρεῖται τοὺς στεφάνους 813 καὶ τὴν αὐλητρίδα κατεσιώπα καὶ ἐπὶ τῇ πορφυρίδι ἤσχυνετο, καὶ ὥσπερ ἐξ ὕπνου βαθέος ἀνεγρόμενος ἑαυτὸν τε ἑώρα ὅπως διέκειτο καὶ τοῦ πάλαι βίου κατεγίγνωσκε, καὶ τὸ μὲν ἐρύθημα τὸ ἐκ τῆς Μέθης ἀπήνθει καὶ ἠφανίζετο, ἠρυνθρία δὲ κατ' αἰδῶ τῶν θρωμένων, καὶ τέλος ἀποδράς ὥσπερ εἶχεν ἠὲτομολῆσε παρ' ἐμέ, οὐτ' ἐπικαλεσαμένης οὔτε βιασαμένης, ὡς αὐτὴ φησιν, ἐμοῦ, ἀλλ' ἐκῶν αὐτὸς ἀμείνω ταῦτα εἶναι ὑπολαμβάνων. καὶ μοι ἤδη κάλει αὐτόν, ὅπως καταμάθητε ὃν τρόπον διάκειται πρὸς ἐμοῦ. τοῦτον, ὃ ἄνδρες δικασταί, παραλαβοῦσα γελοίως ἔχοντα καὶ μῆτε φωνὴν ἀφιέμαι μῆτε ἐστάναι ὑπὸ τοῦ ἀκράτου θυνάμενον ὑπέστρεψα καὶ ἀνένηψα καὶ ἀντὶ ἀνδραπόδου κόσμιον ἄνθρωπον καὶ σώφρονα καὶ πολλοῦ ἄξιον τοῖς Ἑλλήσιν ἀπέδειξα· καὶ μοι αὐτὸς τε χάριν οἶδεν ἐπὶ τούτοις καὶ οἱ προσήκοντες ὑπὲρ αὐτοῦ. 814

εἴρηκα· ὑμεῖς δὲ ἤδη σκοπεῖτε ποτέρα ἡμῶν ἄμεινον ἦν αὐτῶ συνεῖναι.

18. ΕΡΜ. Ἄγε δὴ, μὴ μέλλετε, ψηφοφορήσατε, ἀνάστητε· καὶ ἄλλοις χρὴ δικάζειν.

ΔΙΚ. Πάσαις ἡ Ἀκαδημία κρατεῖ πλὴν μιᾶς.

ΕΡΜ. Παράδοξον οὐδέν, εἶναι τινα καὶ τῇ Μέθῃ τιθέμενον. 19. καθίστατε οἱ τῇ Στοᾷ πρὸς τὴν Ἥδονην λαχόντες περὶ τοῦ ἔραστοῦ δικάζειν· ἐγκέχυται τὸ ὕδωρ· ἡ κατάγραφος ἢ τὰ ποικίλα σὺ ἤδη λέγε.

20. ΣΤΟΑ. Οὐκ ἄγνωσθ' ἄνδρες δικασταί, ὡς πρὸς εὐπρόσωπόν μοι τὴν ἀντίδικον ὁ λόγος ἔσται, ἀλλὰ καὶ ὑμῶν τοὺς πολλοὺς ὁρῶ πρὸς μὲν ἐκείνην ἀποβλέποντας καὶ μειδιῶντας πρὸς αὐτήν, ἐμοῦ δὲ καταφρονοῦντας, ὅτι ἐν χρῶ κέκαρμαι καὶ ἀρρενωπὸν βλέπω καὶ σκυθροπὴ δοκῶ· ὅμως δέ, ἦν ἐθελήσητε ἀκούσαι μου λεγούσης, θαρρῶ πολὺ δικαιότερα ταύτης εἶρεῖν. τοῦτο γάρ τοι καὶ τὸ παρὸν ἐγκλημὰ ἔστιν, ὅτι οὕτως ἐταιρικῶς ἐσκευασμένη τῶ ἐπαγωγῶ τῆς ὄψεως ἔραστὴν ἐμὸν 815 ἄνδρα τότε σάφρονα τὸν Διονύσιον φενακίσασα πρὸς ἑαυτὴν περιέσπασε, καὶ ἦν γε οἱ πρὸ ὑμῶν δίκην ἐδίκασαν τῇ Ἀκαδημίᾳ καὶ τῇ Μέθῃ, ἀδελφῇ τῆς παρούσης δίκης ἔστιν· ἐξετάζεται γὰρ ἐν τῶ παρόντι πότερον χόιρων δίκην κάτω νενευκότας ἠδομένους χρὴ βιοῦν οὐδὲν σεμνὸν οὐδὲ μεγαλόφρονον ἐπινοοῦντας ἢ ἐν δευτέρῳ τοῦ καλῶς ἔχοντος ἡγήσαμένους τὸ τεργνὸν ἐλευθέρους ἐλευθέρως φιλοσοφεῖν, μήτε τὸ ἀλγεινὸν ὡς ἄμαχον δεδιότας μήτε τὸ ἠδὺ ἀνδραποδωδῶς προαιρουμένους καὶ τὴν εὐδαιμονίαν ζητοῦντας ἐν τῶ μέλιτι καὶ ταῖς ἰσχάσι. τοιαῦτα γὰρ αὕτη δελέατα τοῖς ἀνοήτοις προτείνουσα καὶ μορμολυττομένη τῶ πόνῳ προσάγεται αὐτῶν τοὺς πολλούς, ἐν οἷς καὶ τὸν δέλαιον ἐκείνον ἀφηνιάσαι ἡμῶν ἐποίησε νοσοῦντα τηρήσασα· οὐ γὰρ ἂν ὑγιαίνων ποτὲ

προσήκατο τοὺς παρὰ ταύτης λόγους. καίτοι τί ἂν ἔγωγε ἀγανακτοίην κατ' αὐτῆς, ὅπου μηδὲ τῶν θεῶν φείδεται, ἀλλὰ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτῶν διαβάλλει; ὥστε εἰ σωφρονεῖτε, καὶ ἀσεβείας ἂν δίκην λάβοιτε παρ' αὐτῆς. ἤκουον 816 δὲ ἔγωγε ὡς οὐδὲ αὐτὴ παρεσκευάσται ποιήσασθαι τοὺς λόγους, ἀλλὰ τὸν Ἐπίκουρον ἀναβιβάσεται συναγορεύοντα· οὕτως ἐντροπᾷ τῷ δικαστηρίῳ. πλὴν ἀλλὰ ἐκεῖνά γε αὐτὴν ἐρωτᾶτε, οἷους ἂν οἰεται γενέσθαι τὸν Ἡρακλῆα καὶ τὸν ὑμέτερον Θησέα, εἰ πεισθέντες τῇ ἡδονῇ ἐφυγον τοὺς πόρους· οὐδὲν γὰρ ἂν ἐκώλυε μεστὴν ἀδικίας εἶναι τὴν γῆν, ἐκείνων μὴ πονησάντων. ταῦτα εἶπον οὐ πάνυ τοῖς μακροῖς τῶν λόγων χαίρουσα. εἰ δέ γε ἐθειλήσειε κατὰ μικρὸν ἀποκρίνασθαι μοι συνερωτωμένη, τάχιστα ἂν γνωσθεῖη τὸ μηδὲν οὔσα. πλὴν ἀλλὰ ὑμεῖς γε τῶν ὄρκων μνημονεύσαντες ψηφίσασθε ἤδη τὰ εὖορκα μὴ πιστεύσαντες Ἐπικούρῳ λέγοντι μηδὲν ἐπισκοπεῖν τῶν παρ' ἡμῖν γιγνομένων τοὺς θεοῦς.

ΕΡΜ. Μετάστηθι. ὁ Ἐπίκουρος ὑπὲρ τῆς Ἥδονῆς λέγε.

21. ΕΠΙΚΟΤΡΟΣ. Οὐ μακρά, ὦ ἄνδρες δικασταί, 817 πρὸς ὑμᾶς ἐρῶ· δεῖ γὰρ οὐδὲ πολλῶν μοι τῶν λόγων. ἀλλ' εἰ μὲν ἐπρωδαῖς τισιν ἢ φαρμάκοις ὄν φησιν ἑαυτῆς ἐραστὴν ἢ Στοᾶ τὸν Διονύσιον κατηνάγκασε ταύτης μὲν ἀπέχεσθαι, πρὸς ἑαυτὴν δὲ ἀποβλέπειν ἢ Ἥδονῆ, φαρμακίς ἂν εἰκότως ἔδοξε καὶ ἀδικεῖν ἐκέκριτο ἐπὶ τοὺς ἄλλοτρίους ἐραστὰς μαγγανεύουσα. εἰ δέ τις ἐλεύθερος, ἐν ἐλευθέρῳ τῇ πόλει, μὴ ἀπαγορευόντων τῶν νόμων, τὴν παρὰ ταύτης ἀηδίαν μυσαχθεῖς καὶ ἦν φησιν ἐπὶ κεφαλαίῳ τῶν πόνων τὴν εὐδαιμονίαν παραγίγνεσθαι λῆρον οἰηθεῖς τοὺς μὲν ἀγκύλους ἐκείνους λόγους καὶ λαβυρίνθοις ὁμόλους ἀπέφυγε, πρὸς δὲ τὴν ἡδονὴν ἄσμενος ἔδραπέτευσεν ὥσπερ δεσμὰ τινα διακόψας τὰς τῶν λόγων

πλεκτάνας, ἀνθρώπινα καὶ οὐ βλακώδη φρονήσας καὶ
 τὸν μὲν πόνον, ὅπερ ἐστί, πονηρόν, ἠδέϊαν δὲ τὴν ἡδο-
 818 νὴν οἰηθεῖς, ἀποκλείειν ἐχρῆν αὐτὸν ὥσπερ ἐκ ναυαγίου
 λιμένι προσνέοντα καὶ γαλήνης ἐπιθυμοῦντα συνωθοῦν-
 τας ἐπὶ κεφαλὴν ἐς τὸν πόνον καὶ ἐκδοτον τὸν ἄθλιον
 παρέχειν ταῖς ἀπορίαις, καὶ ταῦτα ὥσπερ ἰκέτην ἐπὶ τὸν
 τοῦ ἐλέου βωμὸν ἐπὶ τὴν ἡδονὴν καταφυγόντα, ἵνα τὴν
 πολυθρύλητον δηλαδὴ ἀρετὴν ἐπὶ τὸ ὄρθιον ἰδρωῖτι πολ-
 λῶ ἀνελθὼν ἴδῃ κἄτα δι' ὄλου πονήσας τοῦ βίου εὐδαι-
 819 μονήσῃ μετὰ τὸν βίον; καίτοι τίς ἂν κριτῆς δικαιοτέρος
 δόξειεν αὐτοῦ ἐκείνου, ὃς τὰ παρὰ τῆς Στοᾶς εἰδώς, εἰ
 καὶ τις ἄλλος, καὶ μόνον τέως τὸ καλὸν ἀγαθὸν οἰόμε-
 νος εἶναι, μεταμαθὼν ὡς κακὸν ὁ πόνος ἦν, τὸ βέλτιον
 ἐξ ἀμφοῖν δοκιμασθὲν εἴλετο; ἑώρα γάρ, οἶμαι, τούτους
 περὶ τοῦ καρτερεῖν καὶ ἀνέχεσθαι τοὺς πόρους πολλὰ
 820 διεξιόντας, ἰδίᾳ δὲ τὴν Ἠδονὴν θεραπεύοντας, καὶ μέχρι
 μὲν τοῦ λόγου νεανιευομένους, οἴκοι δὲ κατὰ τοὺς τῆς
 Ἠδονῆς νόμους βιοῦντας, αἰσχυνομένους μὲν εἰ φανοῦν-
 ται χαλῶντες τοῦ τόπου καὶ προδιδόντες τὸ δόγμα, πε-
 πονθότας δὲ ἄθλίους τὸ τοῦ Ταντάλου, καὶ ἔνθα ἂν λή-
 σειν καὶ ἀσφαλῶς παρανομήσειν ἐλπίσωσι, χανθὸν ἐμπι-
 πλαμένους τοῦ ἠδέος. εἰ γοῦν τις αὐτοῖς τὸν τοῦ Γύγου
 δακτύλιον ἔδωκεν, ὡς περιθραμμένους μὴ ὀραῖσθαι, ἢ τὴν
 τοῦ Ἄιδου κνην, εὐὶ οἶδ' ὅτι μακρὰ χαίρειν τοῖς πόνοις
 φράσαντες ἐπὶ τὴν Ἠδονὴν ὠθοῦντο ἂν καὶ ἐμιμοῦντο
 ἅπαντες τὸν Διονύσιον, ὃς μέχρι μὲν τῆς νόσου ἠλπίξεν
 ἀφελήσειν τι αὐτὸν τοὺς περὶ τῆς καρτερίας λόγους· ἐπεὶ
 δὲ ἠλγησε καὶ ἐνόσησε καὶ ὁ πόνος ἀληθέστερος αὐτοῦ
 καθίκετο, ἰδὼν τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ ἀντιφιλοσοφοῦν τῇ
 Στοᾷ καὶ τὰναντία δογματίζον αὐτῷ μᾶλλον ἢ τούτοις
 ἐπίστευσε καὶ ἔγνω ἄνθρωπος ὦν καὶ ἀνθρώπου σῶμα

ἔχων, καὶ διετέλεσεν οὐχ ὡς ἀνδριάντι αὐτῷ χρώμενος
εἰδῶς ὅτι, ὃς ἂν ἄλλως λέγῃ καὶ ἡδονῆς κατηγορῇ,

λόγοισι χαίρει, τὸν δὲ νοῦν ἐκεῖσ' ἔχει.

εἰρηκα· ὑμεῖς δὲ ἐπὶ τούτοις ψηφοφορήσατε.

22. ΣΤΟΑ. Μηδαμῶς, ἀλλὰ ὀλίγα μοι συνσρωτῆσαι 821
ἐπιτρέψατε.

ΕΠΙΚ. Ἐρώτησον· ἀποκρινούμαι γάρ.

ΣΤΟΑ. Κακὸν ἡγῆ τὸν πόνον;

ΕΠΙΚ. Ναί.

ΣΤΟΑ. Τὴν ἡδονὴν δὲ ἀγαθόν;

ΕΠΙΚ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΤΟΑ. Τί δαί; οἶσθα τί διάφορον καὶ ἀδιάφορον
καὶ προηγμένον καὶ ἀποπροηγμένον;

ΕΠΙΚ. Μάλιστα.

ΕΡΜ. Οὐ φασιν, ὃ Στοά, συνιέναι οἱ δικασταὶ τὰ
δισύλλαβα ταῦτα ἐρωτήματα· ὥστε ἡσυχίαν ἄγετε. ψη-
φοφορήσουσι γάρ.

ΣΤΟΑ. Καὶ μὴν ἐκράτησα ἂν, εἰ συνηρώτησα ἐν
τῷ τρίτῳ τῶν ἀναποδείκτων σχήματι.

ΔΙΚ. Τίς ὑπερέσχευ;

ΕΡΜ. Πάσαις ἡ Ἥδονή.

ΣΤΟΑ. Ἐφίημι ἐπὶ τὸν Δία.

ΔΙΚ. Τύχη τῇ ἀγαθῇ. σὺ δὲ ἄλλους κάλει.

23. ΕΡΜ. Περὶ Ἀριστίππου Ἀρετὴ καὶ Τρυφή, καὶ
Ἀριστίππος δὲ αὐτὸς παρέστω.

ΑΡΕΤΗ. Προτέραν ἐμὲ χρῆ τὴν Ἀρετὴν λέγειν·
ἐμὸς γάρ ἐστιν Ἀριστίππος, ὡς δηλοῦσιν οἱ λόγοι καὶ
τὰ ἔργα.

ΤΡΥΦΗ. Οὐ μὲν οὖν, ἀλλ' ἐμὲ τὴν Τρυφήν· ἐμὸς
γὰρ ὁ ἀνήρ, ὡς ἐστιν ὄραν ἀπὸ τῶν στεφάνων καὶ τῆς
πορφυρίδος καὶ τῶν μύρων.

ΔΙΚ. Μὴ φιλονεικεῖτε· ὑπερκείσεται γὰρ καὶ αὕτη 822

ἡ δίκη ἐστ' ἂν ὁ Ζεὺς δικάσῃ περὶ τοῦ Διονυσίου· παρα-
πλήσιον γάρ τι καὶ τοῦτο εἰσιν. ὥστ' ἔάν μὲν ἡ
'Ἡδονὴ κρατήσῃ, καὶ τὸν Ἀρίστιππον ἔξει ἡ Τρυφή· νι-
κώσης δὲ τῆς Στοᾶς, καὶ οὗτος ἐστὶ τῆς Ἀρετῆς κεκρι-
μένος. ὥστε ἄλλοι παρέστωσαν. τὸ δεῖνα μέντοι, μὴ
λαμβανέτωσαν οὗτοι τὸ δικαστικόν· ἀδίκαστος γὰρ ἡ
δίκη μεμένηκεν αὐτοῖς.

ΕΡΜ. Μάτην οὖν ἀνεληλυθότες ὧσι γέροντες ἄν-
δρες οὕτω μακρὰν τὴν ἀνάβασιν;

ΔΙΚ. Ἰκανόν, εἰ τριτημόριον λάβοιεν. ἄπιτε, μὴ
ἀγανακτεῖτε, αὐθις δικάσατε.

24. ΕΡΜ. Διογένη Σινωπέα παρεῖναι καιρός, καὶ σὺ
ἡ Ἀργυραμοιβικὴ λέγε.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ. Καὶ μὴν ἂν γε μὴ παύσῃται ἐνο-
χλοῦσα, ὃ Δίκη, οὐκέτι δρασμοῦ δικάσεται μοι, ἀλλὰ
πολλῶν καὶ βαθέων τραυμάτων· ἐγὼ γὰρ αὐτίκα μάλα
πατάξω τῷ ξύλῳ.

ΔΙΚ. Τί τοῦτο; πέφενγεν ἡ Ἀργυραμοιβικὴ, ὃ δὲ
διώκει ἐπηρμένος τὸ βᾶκτρον. οὐ μέτριόν τι κακὸν ἡ
ἀθλία εἰσιν λήψεσθαι. τὸν Πύρρωνα κήρυττε.

823 25. ΕΡΜ. Ἀλλὰ ἡ μὲν Γραφικὴ πάρεστιν, ὃ Δίκη,
ὃ Πύρρων δὲ οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ἀνελήλυθε, καὶ ἐφίκει τοῦτο
πράξειν.

ΔΙΚ. Διὰ τί, ὃ Ἑρμῆ;

ΕΡΜ. Ὅτι οὐδὲν ἡγείται κριτήριον ἀληθὲς εἶναι.

ΔΙΚ. Τοιγαροῦν ἐρήμην αὐτοῦ καταδικασάτωσαν.
τὸν λογογράφον ἤδη κάλει τὸν Σύρον· καίτοι πρόφην
ἀπηνέχθησαν κατ' αὐτοῦ αἱ γραφαί, καὶ οὐδὲν ἡπειγεί
ἤδη κεκρισθαι. πλὴν ἀλλ' ἐπεὶ ἔδοξε, προτέραν ἐσάγαγε
τῆς Ῥητορικῆς τὴν δίκην. βαβαί, ὅσοι συνεληλύθασιν
ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν.

ΕΡΜ. Εἰκότως, ὃ Δίκη· τό τε γὰρ μὴ ἔωλον εἶναι

την κρίσιν, ἀλλὰ καινὴν καὶ ξένην, χθές, ὡς περ ἔφησ, ἐπηγγελμένην, καὶ τὸ ἐλπίζειν ἀκούσεσθαι Ῥητορικῆς μὲν καὶ Διαλόγου ἐν τῷ μέρει κατηγορούντων, ἀπολογουμένου δὲ πρὸς ἀμφοτέρους τοῦ Σύρου, τοῦτο πολλοὺς ἐπήγαγε τῷ δικαστηρίῳ. πλὴν ἀλλὰ ἄρξαι ποτέ, ὡς Ῥητορικῆ, τῶν λόγων.

26. ΡΗΤΟΡΙΚΗ. Πρῶτον μὲν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς εὐχομαι πᾶσι καὶ πάσαις, ὅσῃν εὐνοίαν ἔχουσα διατελῶ τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην ὑπάρξαι 824 μοι παρ' ὑμῶν ἐς τουτουὶ τὸν ἀγῶνα, ἐπειθ' ὅπερ ἐστὶ μάλιστα δίκαιον, τοῦτο παραστήσαι τοὺς θεοὺς ὑμῖν, τὸν μὲν ἀντίδικον σιωπᾶν κελεύειν, ἐμὲ δέ, ὡς προήρημαι καὶ βεβούλημαι, τὴν κατηγορίαν εἶσαι ποιήσασθαι. οὐχὶ δὲ ταῦτ' ἀριστάταί μοι γινώσκειν, ὅταν τε ἐς ἃ πέπονθα ἀποβλέψω καὶ ὅταν ἐς τοὺς λόγους οὓς ἀκούω· τοὺς μὲν γὰρ λόγους ὡς ὁμοιοτάτους τοῖς ἐμοῖς οὓς αὐτὸς ἐρεῖ πρὸς ὑμᾶς, τὰ δὲ πράγματα ἐς τοῦτο προήκοντα ὄψεσθε, ὥστε ὅπως μὴ χεῖρόν τι πείσομαι πρὸς αὐτοῦ σκέψασθαι δεόν. ἀλλὰ γὰρ ἵνα μὴ μακρὰ προοιμιάζωμαι, τοῦ ὕδατος πάλαι εἰκὴ θεόντος, ἄρξομαι τῆς κατηγορίας.

27. Ἐγὼ γάρ, ὡς ἄνδρες δικασταί, τουτουὶ κομιδῆ μειράκιον ὄντα, βάρβαρον ἔτι τὴν φωνὴν καὶ μονονουχὶ κίνδυν ἐνδεδουκότα ἐς τὸν Ἀσσύριον τρόπον, περὶ τὴν Ἰωνίαν εὐροῦσα πλαζόμενον ἔτι καὶ ὅτι χρήσαιτο ἐαυτῷ οὐκ εἰδότα παραλαβοῦσα ἐπαίδευσά· καὶ ἐπεὶ ἐδόκει μοι εὐμαθῆς εἶναι καὶ ἀτενὲς ὄραν ἐς ἐμέ — ὑπέπτησέ τε 825 γὰρ ἔτι τότε καὶ ἐθεράπευε καὶ μόνην ἐθαύμαζεν — ἀπολιποῦσα τοὺς ἄλλους ὁπόσοι ἐμνηστεύοντό με πλούσιοι καὶ καλοὶ καὶ λαμπροὶ τὰ προγονικά, τῷ ἀχαρίστῳ ἐμαυτὴν ἐνεγγύησα πένητι καὶ ἀφανεῖ καὶ νέῳ προῖκα οὐ μικρὰν ἐπεσενεγκαμένη πολλοὺς καὶ θαυμασίους λόγους·

εἶτα ἀγαγοῦσα αὐτὸν ἐς τοὺς φυλέτας τοὺς ἐμούς παρενέ-
 γραψα καὶ ἀστὸν ἀπέφηνα, ὥστε τοὺς διαμαρτάνοντας
 τῆς ἐγγύης ἀποπνίγεσθαι. δόξαν δὲ αὐτῷ περινοστεῖν
 ἐπιδειξομένῳ τοῦ γάμου τὴν εὐπομίαν, οὐδὲ τότε ἀπε-
 λείφθην, ἀλλὰ πανταχοῦ ἐπομένη, ἄνω καὶ κάτω περι-
 γομένη καὶ κλεινὸν αὐτὸν καὶ αἰοίδιμον ἐποιοῦν κατα-
 κοσμοῦσα καὶ περιστέλλουσα· καὶ τὰ μὲν ἐπὶ τῆς Ἑλλά-
 δος καὶ τῆς Ἰωνίας μέτρια, ἐς δὲ τὴν Ἰταλίαν ἀποδημησά-
 θελήσαντι αὐτῷ τὸν Ἴόνιον συνδιέπλευσα καὶ τὰ τελευ-
 ταῖα μέχρι τῆς Κελτικῆς συναπάρασα εὐπορεῖσθαι ἐποίη-
 σα. καὶ μέχρι μὲν πολλοῦ πάντα μοι ἐπέειθετο καὶ συνῆν
 αἰεὶ μηδεμίαν νύκτα ἀπόκοιτος γιγνόμενος παρ' ἡμῶν.

826 28. ἐπεὶ δὲ ἱκανῶς ἐπεσιτίσατο καὶ τὰ πρὸς εὐδοξίαν εὖ
 ἔχειν αὐτῷ ὑπέλαβε, τὰς ὀφρῦς ἐπάρασ καὶ μέγα φρονήσας
 ἐμοῦ μὲν ἡμέλησε, μᾶλλον δὲ τέλεον εἶασεν, αὐτὸς δὲ τὸν
 γενειήτην ἐκείνου, πὼν ἀπὸ τοῦ σχήματος, τὸν Διάλο-
 γον, Φιλοσοφίας υἱὸν εἶναι λεγόμενον, ὑπεραγαπήσας
 μάλα ἐρωτικῶς πρεσβύτερον αὐτοῦ ὄντα, τούτῳ σύνεστι,
 καὶ οὐκ αἰσχύνεται τὴν μὲν ἐλευθερίαν καὶ τὸ ἄνετρον
 τῶν ἐν ἐμοὶ λόγων συντεμῶν, ἐς μικρὰ δὲ καὶ κωμικὰ
 ἐρωτήματα κατακλείσας ἑαυτὸν καὶ ἀντὶ τοῦ λέγειν ὅ τι

827 βούλεται μεγάλη τῇ φωνῇ βραχεῖς τινὰς λόγους ἀναπλέ-
 κων καὶ συλλαβίζων, ἀφ' ὧν ἀθρόος μὲν ἐπαινος ἢ κρό-
 τος πολὺς οὐκ ἂν ἀπαντήσειεν αὐτῷ, μειδίημα δὲ παρὰ
 τῶν ἀκουόντων καὶ τὸ ἐπισεῖσαι τὴν χεῖρα ἐντὸς τῶν
 ὄφρων καὶ μικρὰ ἐπινεῦσαι τῇ κεφαλῇ καὶ ἐπιστενάξαι τοῖς
 λεγομένοις. τοιούτων ἠράσθη ὁ γενναῖος ἐμοῦ καταφρο-
 νήσας. φασὶ δὲ αὐτὸν μηδὲ πρὸς τὸν ἐρώμενον τοῦτον
 εἰρήνην ἄγειν, ἀλλὰ οἶμαι καὶ ἐς ἐκείνον ὑβρίζειν. 29. πῶς

828 οὖν οὐκ ἀχάριστος οὗτος καὶ ἐνοχος τοῖς περὶ τῆς κακώ-
 σεως νόμοις, ὃς τὴν μὲν νόμῳ γαμετήν, παρ' ἧς τοσαῦτα
 εἴληφε καὶ δι' ἣν ἐνδοξὸς ἐστίν, οὕτως ἀτίμως ἀπέλιπε,

καινῶν δὲ ᾠρέχθη πραγμάτων, καὶ ταῦτα νῦν ὁπότε μόνην ἐμὲ θαναμάξουσι καὶ ἐπιγράφονται ἅπαντες προστάτην ἑαυτῶν; ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἀντέχω τοσοῦτων μνηστευόντων καὶ κόπτουσιν αὐτοῖς τὴν θύραν καὶ τοῦνομα ἐπιβοωμένοις μεγάλη τῆ φωνῆ οὔτε ἀνοίγειν οὔτε ὑπακούειν βούλομαι· ὄρω γὰρ αὐτούς οὐδὲν πλεον τῆς βοῆς κομίζοντας. οὗτος δὲ οὐδ' οὕτως ἐπιστρέφεται πρὸς ἐμέ, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἐρώμενον βλέπει, τί, ὦ θεοί, χρηστὸν παρ' αὐτοῦ λήψεσθαι προσδοκῶν, ὃν οἶδε τοῦ τριβωνος οὐδὲν πλεον ἔχοντα; εἴρηκα, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὑμεῖς δέ, ἦν ἐς τὸν ἐμὸν τρόπον τῶν λόγων ἀπολογεῖσθαι θέλη, τοῦτο μὲν μὴ ἐπιτρέπετε, — ἀγνώμων γὰρ ἐπ' ἐμὲ τὴν ἐμὴν μάχαιραν ἀκουᾶν — κατὰ δὲ τὸν αὐτοῦ ἐρώμενον τὸν Διάλογον οὕτως ἀπολογεῖσθω, ἦν δύνηται.

ΕΡΜ. Τοῦτο μὲν ἀπίθανον· οὐ γὰρ οἶόν τε, ὦ Ῥη- 829
τορικῆ, μόνον αὐτὸν ἀπολογεῖσθαι κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ Διαλόγου, ἀλλὰ ῥῆσιν καὶ αὐτὸς εἰπάτω.

30. ΣΤΡΟΣ. Ἐπεὶ καὶ τοῦτο, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἡ ἀντίδικος ἠγανάκτησεν, εἰ μακρῶ χρήσομαι τῷ λόγῳ καὶ αὐτὸ τὸ δύνασθαι λέγειν παρ' ἐκείνης λαβῶν, πολλὰ μὲν οὐκ ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς, τὰ κεφάλαια δὲ αὐτὰ ἐπιλυσάμενος τῶν κατηγορηθέντων ὑμῖν ἀπολείψω σκοπεῖν περὶ ἁπάντων· πάντα γὰρ ὅποσα διηγήσατο περὶ ἐμοῦ ἀληθῆ ὄντα διηγήσατο· καὶ γὰρ ἐπαίδευσεν καὶ συναπεδήμησεν καὶ ἐς τοὺς Ἑλληνας ἐνέγραψε, καὶ κατὰ γε τοῦτο χάριν ἂν εἰδείην τῷ γάμφ. δι' ἃς δὲ αἰτίας ἀπολιπῶν αὐτὴν ἐπὶ τουτουὶ τὸν Διάλογον ἐτραπόμην, ἀκούσατε, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ με μὴδὲν τοῦ χρησίμου ἔνεκα ψεύδεσθαι ὑπολάβητε. 31. ἐγὼ γὰρ ὄρων ταύτην οὐκέτι σωφρονοῦσαν οὐδὲ μένουσαν ἐπὶ τοῦ κοσμίου σχήματος, οἶόν ποτε ἐσχηματισμένην αὐτὴν ὁ Παιανιεὺς ἐκεῖνος ἠγάγετο, κοσμουμένην δὲ καὶ τὰς τρίχας εὐθετίζουσαν ἐς τὸ ἔται- 830

ρικὸν καὶ φυκίον ἐντριβομένην καὶ τὸ ὄφθαλμῶ ὑπογραφομένην, ὑπάπτειον εὐθύς καὶ παρεφύλαττον ὅποι τὸν ὄφθαλμὸν φέρει. καὶ τὰ μὲν ἄλλα εἰς καθ' ἑκάστην δὲ τὴν νύκτα ὁ μὲν στενωπὸς ἡμῶν ἐνεπίμπλατο μεθύοντων ἐραστῶν κωμαζόντων ἐπ' αὐτὴν καὶ κοπιόντων τὴν θύραν, ἐνίων δὲ καὶ ἐσβιάζεσθαι σὺν οὐδενὶ κόσμῳ τολμώντων. αὐτὴ δὲ ἐγέλα καὶ ἤδετο τοῖς δρωμένοις καὶ τὰ πολλὰ ἢ παρέκλυτεν ἀπὸ τοῦ τέγους ἀδόντων ἀκούουσα τραχεῖα τῇ φωνῇ ᾧδᾶς τινὰς ἐταιρικὰς ἢ καὶ παρανοίγουσα τὰς θύρας ἐμὲ οἰομένη λαυθάνειν ἢ σέλγαινε καὶ ἐμοιχεύετο πρὸς αὐτῶν· ὅπερ ἐγὼ μὴ φέρων γράψασθαι μὲν αὐτὴν μοιχείας οὐκ ἐδοκίμαζον, ἐν γειτόνων δὲ οἰκοῦντι τῷ Διαλόγῳ προσελθῶν ἠξίου καταδεχθῆναι ὑπ' αὐτοῦ.

32. Ταῦτά ἐστιν ἂ τὴν Ῥητορικὴν ἐγὼ μεγάλα ἠδίκηκα. καίτοι εἰ καὶ μηδὲν αὐτῇ τοιοῦτο ἐπέπρακτο, καλῶς εἶχε μοι ἀνδρὶ ἤδη τετταράκοντα ἔτη σχεδὸν γεγονότι θορυβῶν μὲν ἐκείνων καὶ δικῶν ἀπηλλάχθαι καὶ
831 τοὺς ἄνδρας τοὺς δικαστὰς ἀτρεμεῖν εἶναι, τυράννων κατηγορίας καὶ ἀριστεῶν ἐπαίνους ἐκφυγόντα, ἐς δὲ τὴν Ἀκαδημίαν ἢ ἐς τὸ Λύκειον ἐλθόντα τῷ βελτίστῳ τούτῳ Διαλόγῳ συμπεριπατεῖν ἡρέμα διαλεγομένους, τῶν ἐπαίνων καὶ κρότων οὐ δεομένους. πολλὰ ἔχων εἰπεῖν ἤδη παύσομαι. ὑμεῖς δὲ εὐορκου τὴν ψῆφον ἐνέγκατε.

ΔΙΚ. Τίς κρατεῖ;

ΕΡΜ. Πάσαις ὁ Σύρος πλὴν μιᾶς.

ΔΙΚ. Ῥήτωρ τις ἔοικεν εἶναι ὁ τὴν ἐναντίαν θέμενος. 33. ὁ Διάλογος ἐπὶ τῶν αὐτῶν λέγει. ὑμεῖς δὲ περιμείνατε διπλασίονα ἀποισόμενοι τὸν μισθὸν ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς δίκαις.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ. Ἐγὼ δέ, ὡ ἄνδρες δικασταί, μακροῦς μὲν ἀποτείνειν οὐκ ἂν ἐβουλόμην τοὺς λόγους πρὸς ὑμᾶς,

ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ὥσπερ εἶωθα. ὅμως δὲ ὡς νόμος ἐν τοῖς δικαστηρίοις, οὕτω ποιήσομαι τὴν κατηγορίαν ἰδιώτης παντάπασι καὶ ἄτεχνος τῶν τοιούτων ὢν· καὶ μοι τοῦτο ἔστω πρὸς ὑμᾶς τὸ προοίμιον. ἃ δὲ ἠδίκημαι καὶ περιύβρισμαι πρὸς τούτου, ταῦτά ἐστίν, ὅτι με σεμνὸν τέως ὄντα καὶ θεῶν τε πέρι καὶ φύσεως καὶ τῆς τῶν ὄλων περιόδου σκοπούμενον, ὑψηλὸν ἄνω που τῶν νεφῶν 832 ἀεροβατοῦντα, ἐνθα ὁ μέγας ἐν οὐρανῷ Ζεὺς πτηνὸν ἄρμα ἐλαύνων φέρεται, κατασπάσας αὐτὸς ἤδη κατὰ τὴν ἀψίδα ποτώμενον καὶ ἀναβαίνοντα ὑπὲρ τὰ νῶτα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ πτερὰ συντρίψας ἰσοδίαiton τοῖς πολλοῖς ἐποίησε, καὶ τὸ μὲν τραγικὸν ἐκεῖνο καὶ σωφρονικὸν προσωπεῖον ἀφελέ μου, κωμικὸν δὲ καὶ σατυρικὸν ἄλλο ἐπέθηκέ μοι καὶ μικροῦ δεῖν γελοῖον· εἰτά μοι ἐς τὸ αὐτὸ φέρων συγκαθερῆξε τὸ σκῶμμα καὶ τὸν λαμβὸν καὶ κυνισμὸν καὶ τὸν Εὐπόλιν καὶ τὸν Ἀριστοφάνην, δεινοὺς ἄνδρας ἐπικερτομηῆσαι τὰ σεμνὰ καὶ χλευάσαι τὰ ὀρθῶς ἔχοντα, τελευταῖον δὲ καὶ Μένιππὸν τινὰ τῶν παλαιῶν κυνῶν μάλα ὑλακτικὸν ὡς δοκεῖ καὶ κάρχαρον ἀνορούξας καὶ τοῦτον ἐπεισήγαγέ μοι φοβερόν τινα ὡς ἀληθῶς κύνα καὶ τὸ δῆγμα λαθρίδιον, ὅσῳ καὶ γελῶν ἅμα ἔδακνε. 833 πῶς οὖν οὐ δεινὰ ὑβρισμαι μηκέτ' ἐπὶ τοῦ οἰκείου σχήματος διαμένων, ἀλλὰ κωμωδῶν καὶ γελωτοποιῶν καὶ ὑποθέσεις ἀλλοκότους ὑποκρινόμενος αὐτῷ; τὸ γὰρ πάντων ἀτοπώτατον, κρᾶσίν τινα παράδοξον κέκραμαι καὶ οὔτε πεζός εἰμι οὔτ' ἐπὶ τῶν μέτρων βέβηκα, ἀλλὰ ἱπποκενταύρου δίκην σύνθετόν τι καὶ ξένον φάσμα τοῖς ἀκούουσι δοκῶ.

34. ΕΡΜ. Τί οὖν πρὸς ταῦτα ἔρεις, ὦ Σύρε;

ΣΥΡ. Ἀπροσδόκητον, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἀγωνίζομαι παρ' ὑμῖν· πάντα γοῦν μᾶλλον ἂν ἤλπιστα ἦ τὸν Διάλογον τοιαῦτα εἶρεῖν περὶ ἐμοῦ, ὃν κα-

ραλαβων ἐγὼ σκυθρωπὸν ἔτι τοῖς πολλοῖς δοκοῦντα καὶ
 ὑπὸ τῶν συνεχῶν ἐρωτήσεων κατεσκληρότα, καὶ δια
 τοῦτο αἰδέσιμον μὲν εἶναι δοκοῦντα, οὐ πάντη δὲ ἡδὺν
 834 οὐδὲ τοῖς πλήθεσι κεχαρισμένον, πρῶτον μὲν αὐτὸν ἐπὶ
 γῆς βαίνειν εἰθισα ἐς τὸν ἀνθρώπινον τοῦτον τρόπον,
 μετὰ δὲ τὸν ἀνχμὸν τὸν πολὺν ἀποπλύνας καὶ μειδιᾶν
 καταναγκάσας ἡδίω τοῖς ὀρῶσι παρεσκεύασα, ἐπὶ πᾶσι δὲ
 τὴν κωμωδίαν αὐτῷ παρεξέυξα καὶ κατὰ τοῦτο πολλήν
 οἱ μηχανώμενος τὴν εὖνοιαν παρὰ τῶν ἀκουόντων, οἱ
 τέως τὰς ἀκάνθας τὰς ἐν αὐτῷ δεδιότες ὥσπερ τὸν ἐχθ-
 ρον ἐς τὰς χεῖρας λαβεῖν αὐτὸν ἐφυλάττοντο. ἀλλ' ἐγὼ
 οἶδ' ἄπερ μάλιστα λυπεῖ αὐτόν, ὅτι μὴ τὰ γλίσχρα ἐκεῖνα
 καὶ λεπτὰ κάθημαι πρὸς αὐτὸν σμικρολογούμενος, εἰ
 ἀθάνατος ἢ ψυχὴ καὶ πόσας κοτύλας ὁ θεός, ὅποτε τὸν
 κόσμον κατεσκευάζετο, τῆς ἀμιγοῦς καὶ κατὰ ταῦτ' ἐχού-
 σης οὐσίας ἐνέχεεν ἐς τὸν κρατῆρα, ἐν ᾧ τὰ πάντα ἐκε-
 ράννυτο, καὶ εἰ ἢ Ῥητορικὴ πολιτικῆς μορίου εἰδωλον,
 κολακείας τὸ τέταρτον. χαίρει γὰρ οὐκ οἶδ' ὅπως τὰ τοι-
 835 αῦτα λεπτολογῶν καθάπερ οἱ τὴν ψώραν ἡδέως κνώμε-
 νοι, καὶ τὸ φρόντισμα ἡδὺν αὐτῷ δοκεῖ καὶ μέγα φρονεῖ,
 ἣν λέγεται ὡς οὐ παντὸς ἀνδρός ἐστὶ συνιδεῖν ἅ περὶ
 τῶν ἰδεῶν ὀξυδορκεῖ. ταῦτα δηλαδὴ καὶ παρ' ἔμου ἀπαι-
 τεῖ καὶ τὰ πτερὰ ἐκεῖνα ζητεῖ καὶ ἄνω βλέπει τὰ πρὸ τοῖν
 ποδοῖν οὐχ ὀρῶν. ἐπεὶ τῶν γε ἄλλων ἔνεκα οὐκ ἂν οἶμαι
 μέμψαιτό μοι, ὡς θοιμάτιον τοῦτο τὸ Ἑλληνικὸν περι-
 σπάσας αὐτοῦ βαρβαρικόν τι μετενέδυσα, καὶ ταῦτα βάρ-
 βαρος αὐτὸς εἶναι δοκῶν· ἡδίκουν γὰρ ἂν τὰ τοιαῦτα ἐς
 αὐτὸν παρανομῶν καὶ τὴν πάτριον ἐσθῆτα λωποδυτῶν.
 ἀπολελόγημαι ὡς δυνατὸν ἐμοί· ὑμεῖς δὲ ὁμοίαν τῇ πά-
 λαι τὴν ψῆφον ἐνέγκατε.

35. EPM. Βαβαί, δέκα ὄλαις κρατεῖς· ὁ γὰρ αὐτὸς
 ἐκεῖνος ὁ πάλαι οὐδὲ νῦν ὁμόψηφός ἐστι. ἀμέλει τούτῳ

ἔθος ἐστὶ καὶ πᾶσι τῆν τετυρημένην οὕτως φέρειν, μὴ παύσαιτο φθονῶν τοῖς ἀρίστοις. ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἄπιτε 836 ἀγαθῇ τύχῃ, αὐριον δὲ τὰς λοιπὰς δικάσομεν.

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΣΙΤΟΥ ΟΤΙ ΤΕΧΝΗ Η ΠΑΡΑΣΙΤΙΚΗ.

1. ΤΥΧΙΑΔΗΣ. Τί ποτε ἄρα, ὦ Σίμων, οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι καὶ ἐλεύθεροι καὶ δοῦλοι τέχνην ἑκαστός τινα ἐπίστανται, δι' ἧς αὐτοῖς τέ εἰσι καὶ ἄλλω χρήσιμοι, σὺ δέ, ὡς ἔοικεν, ἔργον οὐδὲν ἔχεις, δι' οὗ ἂν τι ἢ αὐτὸς ἀπόναιο ἢ ἄλλω μεταδώης;

ΠΑΡΑΣΙΤΟΣ. Πῶς τοῦτο ἐρωτᾷς, ὦ Τυχιάδη, οὐδέπω οἶδα. πειρῶ δὴ σαφέστερον ἐρωτᾶν.

ΤΥΧ. Ἔστιν ἤντινα τυγχάνεις ἐπιστάμενος τέχνην, οἶον μουσικὴν;

ΠΑΡ. Μὰ Δία.

ΤΥΧ. Τί δέ, ἰατρικὴν;

ΠΑΡ. Οὐδὲ ταύτην.

ΤΥΧ. Ἀλλὰ γεωμετρίαν;

ΠΑΡ. Οὐδαμῶς.

ΤΥΧ. Τί δέ, ῥητορικὴν; φιλοσοφίας μὲν γὰρ τοσοῦτον ἀπέχεις ὅσον καὶ ἡ κακία.

ΠΑΡ. Ἐγὼ μὲν, εἰ οἶόν τε εἶναι, καὶ πλεῖον. ὥστε 837 μὴ δόκει τοῦτο καθάπερ ἀγνοοῦντι ὄνειδίσαι· φημί γὰρ κακὸς εἶναι καὶ χείρων ἢ σὺ δοκεῖς.

ΤΥΧ. Ναί. ἀλλὰ ταύτας μὲν ἴσως τὰς τέχνας οὐκ ἐξέμαθες διὰ μέγεθος αὐτῶν καὶ δυσκολίαν, τῶν δὲ δημοτικῶν τινα, τεκτονικὴν ἢ σκυτοτομικὴν; καὶ γὰρ οὐδὲ

τάλλα οὕτως ἔχει σοι, ὥς μὴ καὶ τοιαύτης ἂν δεηθῆναι τέχνης.

ΠΑΡ. Ὅρθῶς λέγεις, ὦ Τυχιάδη· οὐ γὰρ τούτων οὐδεμιᾶς ἐπιστήμων εἰμί.

ΤΥΧ. Τίνος οὖν ἑτέρας;

ΠΑΡ. Τίνος; ὥς ἐγὼ οἶμαι, γενναίας· ἦν εἰ μάθους, καὶ σὲ ἐπαινέσειν οἴομαι. ἔργῳ μὲν οὖν κατορθοῦν φημι ἤδη, εἰ δὲ καὶ σοι λόγῳ, οὐκ ἔχω εἰπεῖν.

ΤΥΧ. Τίνα ταύτην;

ΠΑΡ. Οὐπω μοι δοκῶ τοὺς περὶ ταύτην ἐκμεμελετηκέναι λόγους. ὥστε ὅτι τέχνην μὲν τινα ἐπίσταμαι, ὑπάρχει ἤδη σοι γινώσκειν καὶ μὴ διὰ τοῦτο χαλεπῶς μοι ἔχειν· ἦντινα δέ, αὐθις ἀκούσῃ.

ΤΥΧ. Ἄλλ' οὐκ ἀνέξομαι.

ΠΑΡ. Τό γε τῆς τέχνης παράδοξον ἴσως φανεῖται σοι ἀκούσαντι.

ΤΥΧ. Καὶ μὴν διὰ τοῦτο σπουδάξω μαθεῖν.

ΠΑΡ. Εἰσαυθις, ὦ Τυχιάδη.

ΤΥΧ. Μηδαμῶς, ἀλλ' ἤδη λέγε, εἰ μὴ περ ἄρα αἰσχύνῃ.

ΠΑΡ. Ἡ παρασιτική.

2. ΤΥΧ. Κάτα εἰ μὴ μαίνοιτό τις, ὦ Σίμων, τέχνην ταύτην φαίῃ ἂν;

ΠΑΡ. Ἐργαγε· εἰ δέ σοι μαίνεσθαι δοκῶ, τοῦ μη-
838 δεμίαν ἄλλην ἐπίστασθαι τέχνην αἰτίαν εἶναι μοι τὴν μανίαν δόκει καὶ με τῶν ἐγκλημάτων ἤδη ἀφίει. φασὶ γὰρ τὴν δαίμονα ταύτην τὰ μὲν ἄλλα χαλεπὴν εἶναι τοῖς ἔχουσι, παραιτεῖσθαι δὲ τῶν ἁμαρτημάτων αὐτοὺς ὥσπερ διδάσκαλον ἢ παιδαγωγὸν τούτων ἀναδεχομένην εἰς αὐτὴν τὰς αἰτίας.

ΤΥΧ. Οὐκοῦν, ὦ Σίμων, ἡ παρασιτικὴ τέχνη ἐστὶ;

ΠΑΡ. Τέχνη γάρ, καὶ γὰρ ταύτης δημιουργός.

ΤΥΧ. Καὶ σὺ ἄρα παράσιτος;

ΠΑΡ. Πάνν ἀνείδισας, ὦ Τυχιάδη.

ΤΥΧ. Ἄλλ' οὐκ ἐρυθριᾷς παράσιτον σαυτὸν ἀποκαλῶν;

ΠΑΡ. Οὐδαμῶς· αἰσχνοίμην γὰρ ἄν, εἰ μὴ λέγοιμι.

ΤΥΧ. Καὶ νῆ Δί' ὁπόταν σε βουλώμεθα γνωρίζειν τῶν οὐκ ἐπισταμένων τῶ, ὅτε χρήξει μαθεῖν, ὁ παράσιτος δῆλον ὅτι φήσομεν;

ΠΑΡ. Πολὺ μᾶλλον λέγοντες τοῦτο ἐμὲ ἢ Φειδίαν ἀγαλματοποιόν· χαίρω γὰρ τῇ τέχνῃ οὐδὲν ἥττον ἢ Φειδίας ἔχαιρε τῶ Δί.

839

ΤΥΧ. Καὶ μὴν ἐκεῖνό μοι σκοποῦντι προοῖσται γέλωσ πάμπολυς.

ΠΑΡ. Τὸ ποῖον;

ΤΥΧ. Εἰ γε καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς ἄνωθεν ὥσπερ ἔθος ἐπιγράφοιμεν, Σίμωνι παρασίτῳ.

ΠΑΡ. Καὶ μὴν ἄν ἐμοὶ μᾶλλον χαρίζοιο ἢ Δίῳ ἐπιγράφων φιλοσόφῳ.

3. ΤΥΧ. Ἄλλὰ σὺ μὲν ὅπως χαίρεις καλούμενος, οὐδὲν ἢ μικρόν μοι μέλει· σκόπει δὲ δὴ καὶ τὴν ἄλλην ἀτοπίαν.

ΠΑΡ. Τίνα μὴν;

ΤΥΧ. Εἰ καὶ ταύτην ταῖς ἄλλαις τέχναις ἐγκαταλέξομεν, ὥστε ἐπειδὴν πυνθάνηται τις, ὅποια τις αὕτη ἢ τέχνη ἐστὶ, λέγειν, οἷον γραμματική, ἰατρική, παρασιτική.

ΠΑΡ. Ἐγὼ μὲν, ὦ Τυχιάδη, πολὺ μᾶλλον ταύτην ἢ τινα ἑτέραν τέχνην φαίην ἄν. εἰ δέ σοι φίλον ἀκούειν, καὶ ὅπως οἴομαι λέγοιμι ἄν καίπερ οὐ παντάπασιν ὦν, 840 ὡς ἔφθην εἰπών, ἐπὶ τοῦτο παρεσκευασμένος.

ΤΥΧ. Οὐδέν, εἰ καὶ σμικρὰ λέγοις, ἀληθῆ δέ, διοίσει.

ΠΑΡ. Ἴδι δὴ πρῶτον, εἰ σοι δοκεῖ, περὶ τῆς τέχνης, ἥτις ποτὲ οὐσα τυγχάνει τῶ γένει, σκοπῶμεν· οὕτως

γὰρ ἐπακολουθήσαιμεν ἂν καὶ ταῖς κατ' εἶδος τέχναις, εἶπερ ἄρα ὀρθῶς μετέχοιεν αὐτῆς.

ΤΥΧ. Τί ποτ' οὖν ἐστὶν ἡ τέχνη λέγε· πάντως ἐπίστασαι.

ΠΑΡ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΤΥΧ. Μὴ τοίνυν ὄκνει λέγειν αὐτήν, εἶπερ οἶσθα.

841 4. ΠΑΡ. Τέχνη ἐστίν, ὡς ἐγὼ διαμνημονεύω σοφοῦ τῆς ἀκούσας, σύστημα ἐκ καταλήψεων συγγεγυμνασμένων πρὸς τι τέλος εὐχρηστον τῶν ἐν τῷ βίῳ.

ΤΥΧ. Ὄρθῶς ἐκείνου γε εἰπόντος οὕτως ἀπεμνημόνευσας.

ΠΑΡ. Εἰ δὲ μετέχει τούτων ἀπάντων ἡ παρασιτική, τί ἂν ἄλλο ἢ καὶ αὐτὴ τέχνη ἂν εἴη;

ΤΥΧ. Τέχνη γάρ, εἶπερ οὕτως ἔχει.

842 ΠΑΡ. Φέρε δὴ καθ' ἕναστος τοῖς τῆς τέχνης εἰδεῖν ἐφαρμόζοντες τὴν παρασιτικὴν, εἰ συνάδει, σκοπῶμεν, καὶ ὁ περὶ αὐτῆς λόγος, ἀλλὰ μὴ καθάπερ αἱ πονηραὶ χύτραι διακρουόμεναι μὴ σαθρὸν ἀποφθέγγηται. δεῖ τοίνυν εἶναι καὶ ταύτην ὡσπερ καὶ πᾶσαν τέχνην σύστημα ἐκ καταλήψεων· πρῶτον μὲν τὸ δοκιμάζειν καὶ διακρίνειν ὅστις ἂν ἐπιτήδειος γένοιτο τρέφειν αὐτόν, καὶ ὅτω παρασιτεῖν ἀρξάμενος οὐκ ἂν μεταγνοίῃ. ἢ τὸν μὲν ἀργυρογνώμονα τέχνην τινὰ φήσομεν ἔχειν, εἶπερ ἐπίσταται διαγινώσκειν τὰ τε κίβδηλα τῶν νομισμάτων καὶ τὰ μὴ, τοῦτον δὲ ἄνευ τέχνης διακρίνειν τοὺς τε κιβδήλους τῶν ἀνθρώπων καὶ τοὺς ἀγαθοὺς, καὶ ταῦτα οὐχ ὡσπερ τῶν νομισμάτων καὶ τῶν ἀνθρώπων φανερῶν εὐθὺς ὄντων; αὐτὰ μέντοι ταῦτα καὶ ὁ σοφὸς Εὐριπίδης καταμέμφεται λέγων·

ἀνδρῶν δ' ὅτω χρὴ τὸν κακὸν διειδέναι,

οὐδεὶς χαρακτῆρ ἐμπέφυκε σώματι.

843 ᾧ δὴ καὶ μείζων ἢ τοῦ παρασίτου τέχνη, ἢ γε καὶ τὰ οὐ-

τως ἄδηλα καὶ ἀφανῆ μᾶλλον τῆς μαντικῆς γνωρίζει τε καὶ οἶδε. 5. τὸ δέ γε ἐπίστασθαι λόγους λέγειν ἐπιτηδείους καὶ πράγματα πράττειν δι' ὧν οἰκειώσεται καὶ εὐνούστατον ἑαυτὸν τῷ τρέφοντι ἀποδείξει, ἄρ' οὐ συνέσεως καὶ καταλήψεως ἐρρωμένης εἶναι σοι δοκεῖ;

ΤΥΧ. Καὶ μάλα.

ΠΑΡ. Τὸ δέ γε ἐν ταῖς ἐστιάσεσιν αὐταῖς ὅπως παντὸς ἀπέλθοι πλέον ἔχων καὶ παρυσδοκιμῶν τοὺς μὴ τὴν αὐτὴν αὐτῷ κεκτημένους τέχνην, ἄνευ τινὸς λόγου καὶ σοφίας πράττεσθαι οἶει;

ΤΥΧ. Οὐδαμῶς.

ΠΑΡ. Τί δέ, τὸ ἐπίστασθαι τὰς ἀρετὰς καὶ κακίας τῶν σιτιῶν καὶ τῶν ὄψων πολυπραγμοσύνην ἀτέχνου τινὸς εἶναι σοι δοκεῖ, καὶ ταῦτα τοῦ γενναιοτάτου Πλάτωνος οὕτως λέγοντος, Τοῦ μέλλοντος ἐστιάσεσθαι μὴ 844 μαγειρικοῦ ὄντος, σκευαζομένης θοίνης ἀκυροτέρα ἢ κρίσις; 6. ὅτι γε μὴν οὐκ ἐκ καταλήψεως μόνον, ἀλλὰ συγγεγυμνασμένης ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ, μάθοις ἂν ἐνθὲνδε φασίως· αἱ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων τεχνῶν καταλήψεις καὶ ἡμέρας καὶ νύκτας καὶ μῆνας καὶ ἐνιαυτοὺς πολλάκις ἀσυγγύμναστοι μένουσι, καὶ ὅμως οὐκ ἀπόλλυνται παρὰ τοῖς κεκτημένοις αἱ τέχναι, αἱ δὲ τοῦ παρασίτου καταλήψεις εἰ μὴ καθ' ἡμέραν εἶεν ἐν γυμνασίῳ, ἀπολλύασιν οὐ μόνον, οἶμαι, τὴν τέχνην, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν τεχνίτην. 7. τό γε μὴν, πρὸς τι τέλος εὐχρηστον τῷ βίῳ, μὴ καὶ μανίας ἢ ζητεῖν. ἐγὼ γὰρ τοῦ φαγεῖν καὶ τοῦ πιεῖν οὐδὲν εὐχρηστότερον εὐρίσκω ἐν τῷ βίῳ ὄν, οὐδὲ ζῆν γε τούτου ἄνευ ἐστι.

ΤΥΧ. Πάνυ μὲν οὖν.

8. ΠΑΡ. Καὶ μὴν οὐδὲ τοιοῦτόν τί ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ ὅποιον τὸ κάλλος καὶ ἡ ἰσχὺς, ὥστε τέχνην μὲν μὴ δοκεῖν αὐτὴν, δύναμιν δὲ τινα τοιαύτην.

ΤΥΧ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΠΑΡ. Ἀλλὰ μέντοι οὐδὲ ἀτεχνία ἐστίν· ἡ γὰρ ἀτεχνία οὐδέποτε οὐδὲν κατορθοῖ τῷ κεκτημένῳ. φέρε γάρ, εἰ ἐπιτρέψαι τις ἑαυτῷ ναῦν ἐν θαλάττῃ καὶ χειμῶνι μὴ ἐπιστάμενος κυβερνᾶν, σωθεῖν ἂν;

ΤΥΧ. Οὐχ οὕτως.

ΠΑΡ. Τί δὴ ποτε, ἢ τῷ μὴ ἔχειν τέχνην, δι' ἧς δυναῖσται σώζειν ἑαυτόν;

ΤΥΧ. Καὶ μάλα.

ΠΑΡ. Οὐκοῦν καὶ παράσιτος ὑπὸ τῆς παρασιτικῆς, εἴπερ ἦν ἀτεχνία, οὐκ ἂν ἐσώζετο;

ΤΥΧ. Ναί.

ΠΑΡ. Οὐκοῦν τέχνη σώζεται, ἀτεχνία δὲ οὐ;

ΤΥΧ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΠΑΡ. Τέχνη ἄρα ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ.

ΤΥΧ. Τέχνη, ὡς ἔοικεν.

ΠΑΡ. Καὶ μὴν κυβερνήτας μὲν ἀγαθοὺς καὶ ἡνιόχους τεχνίτας ἐκπεσόντας τῶν δίφρων οἶδα ἐγὼ πολλάκις, καὶ τοὺς μὲν ξυντριβέντας, τοὺς δὲ καὶ πάμπαν διαφθαρέντας, παρασίτου δὲ ναυάγιον οὐδεὶς ἔχει τοιοῦτον εἰ-
846 πειν. οὐκοῦν εἰ μήτε ἀτεχνία ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ μήτε δύναμις, σύστημα δέ τι ἐκ καταλήψεων γεγυμνασμένων, τέχνη δὴλον ὅτι διωμολόγηται ἡμῖν τήμερον.

9. ΤΥΧ. Ὅσον ἐκ τούτου εἰκάξω· ἀλλ' ἐκεῖνο, ὅπως καὶ ὄρον ἡμῖν τινα γενναῖον ἀποδῶς τῆς παρασιτικῆς.

ΠΑΡ. Ὁρθῶς σύ γε λέγων. δοκεῖ γὰρ δὴ μοι οὕτως ἂν μάλιστα ὠρίσθαι· παρασιτικὴ ἐστὶ τέχνη ποτέων καὶ βρωτέων καὶ τῶν διὰ ταῦτα λεκτέων, τέλος δὲ αὐτῆς τὸ ἡδύ.

ΤΥΧ. Ὑπέρευγέ μοι δοκεῖς ὀρίσασθαι τὴν σεαυτοῦ τέχνην· ἀλλ' ἐκεῖνο σκόπει, μὴ πρὸς ἐνίους τῶν φιλοσόφων μάχη σοι περὶ τοῦ τέλους ἦ.

ΠΑΡ. Καὶ μὴν ἀπόρη γε, εἴπερ ἔσται τὸ αὐτὸ τέλος εὐδαιμονίας καὶ παρασιτικῆς. 10. φανεῖται δὲ οὕτως· ὁ γὰρ σοφὸς Ὅμηρος τὸν τοῦ παρασίτου βίον θαυμάζων ὡς ἄρα μακάριος καὶ ζηλωτὸς εἴη μόνος,

οὐ γὰρ ἔγωγέ τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι,

ἢ ὅτ' ἄν εὐφροσύνη μὲν ἔχη κατά δῆμον ἅπαντα, 847

παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι

σίτου καὶ κρειῶν, μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσω

οἰνοχόος φορέησι καὶ ἐγγεῖη δεπάεσσι.

καὶ ὡς οὐχ ἱκανῶς ταῦτα θαυμάζων μᾶλλον τὴν αὐτοῦ γνώμην ποιεῖ φανερωτέραν εὐ λέγων·

τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἶδεται εἶναι,

οὐχ ἕτερόν τι ἐξ ὧν φησιν, ἢ τὸ παρασιτεῖν εὐδαιμονομιζῶν· καὶ μὴν οὐδὲ τῷ τυχόντι ἀνδρὶ περιτέθεικε

τούτους τοὺς λόγους, ἀλλὰ τῷ σοφωτάτῳ τῶν Ἑλλήνων.

καίτοι γε εἴπερ ἐβούλετο Ὀδυσσεὺς τὸ κατὰ τοὺς Στωϊκούς ἐπαινεῖν τέλος, ἐδύνατο ταυτὶ λέγειν ὅτε τὸν Φιλοκτήτην ἀνήγαγεν ἐκ τῆς Λήμνου, ὅτε τὸ Ἴλιον ἐξεπόρθησεν, ὅτε τοὺς Ἕλληνας φεύγοντας κατέσχευεν, ὅτε εἰς Τροίαν εἰσῆλθεν ἑαυτὸν μαστιγώσας καὶ κακὰ καὶ Στωϊκὰ 848

ῥάκη ἐνδύς· ἀλλὰ τότε οὐκ εἶπε τοῦτο τέλος χαριέστερον.

ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ τῶν Ἐπικουρείων βίῳ γενόμενος αὐθις παρὰ τῇ Καλυψοῖ, ὅτε αὐτῷ ὑπῆρχεν ἐν ἀργίᾳ

τε βιοτεύειν καὶ τρυφᾶν καὶ βινεῖν τὴν Ἄτλαντος θυγατέρα καὶ κινεῖν πάσας τὰς λείας κινήσεις, οὐδὲ τότε εἶπε

τοῦτο τὸ τέλος χαριέστερον, ἀλλὰ τὸν τῶν παρασίτων βίον.

ἐκαλοῦντο δὲ δαιτυμόνες οἱ παράσιτοι τότε. πῶς οὖν λέγει;

κάλλιν γὰρ ἄξιον ἀναμνησθῆναι τῶν ἐπῶν· οὐδὲν γὰρ οἶον ἀκούειν αὐτῶν πολλάκις λεγομένων·

„δαιτυμόνες καθήμενοι ἐξείης“ καί·

παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι

σίτου καὶ κρειῶν.

11. ὃ γε μὴν Ἐπίκουρος σφόδρα ἀναισχύντως ὑφελόμενος τὸ τῆς παρασιτικῆς τέλος τῆς κατ' αὐτὸν εὐδαιμονίας τέλος αὐτὸ ποιεῖ. καὶ ὅτι κλοπὴ τὸ πρᾶγμα ἐστὶ καὶ οὐδὲν Ἐπικούρῳ μέλει τὸ ἡδύ, ἀλλὰ τῷ παρασίτῳ, οὕτω μάθοις ἄν. ἔγωγε ἠγοῦμαι τὸ ἡδύ πρῶτον μὲν τὸ τῆς σαρκὸς ἀόχλητον, ἔπειτα τὸ μὴ θορύβου καὶ ταράχης τὴν ψυχὴν ἐμπεπλησθαι. τούτων τοίνυν ὁ μὲν παράσιτος
 849 ἐκατέρων τυγχάνει, ὁ δὲ Ἐπίκουρος οὐδὲ θάτερον· ὁ γὰρ ζητῶν περὶ σχήματος γῆς καὶ κόσμων ἀπειρίας καὶ μεγέθους ἡλίου καὶ ἀποστημάτων καὶ πρώτων στοιχείων καὶ περὶ θεῶν, εἴτε εἰσὶν εἴτε οὐκ εἰσὶ, καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ τέλους αἰετοπολεμῶν καὶ διαφερόμενος πρὸς τινὰς οὐ μόνον ἐν ἀνθρωπίναις, ἀλλὰ καὶ ἐν κοσμικαῖς ἐστὶν ἐνοχλήσεσιν. ὁ δὲ παράσιτος πάντα καλῶς ἔχειν οἰόμενος καὶ πεπιστευκῶς μὴ ἄλλως ταῦτα ἔχειν ἄμεινον ἢ ἔχει, μετὰ πολλῆς ἀδείας καὶ γαλήνης, οὐδενὸς αὐτῷ τοιούτου παρενοχλοῦντος, ἐσθίει καὶ κοιμᾶται ὑπτιος ἀφεικῶς τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας ὥσπερ Ὀδυσσεὺς τῆς Σχερίας ἀποπλέων οἰκαδε. 12. καὶ μὴν οὐχὶ κατὰ ταῦτα μόνον οὐδὲν προσήκει τὸ ἡδύ τῷ Ἐπικούρῳ, ἀλλὰ καὶ κατ' ἐκεῖνα· ὁ γὰρ Ἐπίκουρος οὗτος, ὅστις ποτέ ἐστιν ὁ σοφός, ἤτοι φαγεῖν ἔχει ἢ οὐ· εἰ μὲν οὐκ ἔχει, οὐχ ὅπως ἡδέως ζήσεται, ἀλλ' οὐδὲ ζήσεται· εἰ δὲ ἔχει, εἴτε παρ' ἑαυτοῦ εἴτε παρ' ἄλλον· εἰ μὲν οὖν παρ' ἄλλον τὸ φα-
 850 γεῖν ἔχει, παράσιτός ἐστι καὶ οὐχ ὅς λέγει· εἰ δὲ παρ' ἑαυτοῦ, οὐχ ἡδέως ζήσεται.

ΤΤΧ. Πῶς οὐχ ἡδέως;

ΠΑΡ. Εἰ γὰρ ἔχει τὸ φαγεῖν παρ' ἑαυτοῦ, πολλά τοι, ὦ Τυχιάδη, τῷ τοιούτῳ βίῳ παρακολουθεῖν ἀνάγκη· καὶ ἄθροι πόσα. δεῖ τὸν μέλλοντα βιώσεσθαι καθ' ἡδονὴν τὰς ἐγγινομένας ὀρεξεις ἀπάσας ἀναπληροῦν. ἢ τί φῆσι;

ΤΤΧ. Κάμοι δοκεῖ.

ΠΑΡ. Οὐκοῦν τῷ μὲν συχνὰ κεκτημένῳ ἴσως τοῦτο παρέχει, τῷ δὲ ὀλίγα καὶ μηδὲν οὐκέτι· ὥστε πένης οὐκ ἂν σοφὸς γένοιτο οὐδὲ ἐφίκοιτο τοῦ τέλους, λέγω δὴ τοῦ ἡδέος. ἀλλ' οὐδὲ μὴν ὁ πλούσιος, ὁ παρὰ τῆς οὐσίας ἀφθόνως ταῖς ἐπιθυμίαις χορηγῶν, δυνήσεται τοῦδε ἐφικέσθαι. τί δὴ ποτε; ὅτι πᾶσα ἀνάγκη τὸν ἀναλίσκοντα τὰ ἑαυτοῦ πολλαῖς περιπίπτειν ἀηδίαις, τοῦτο μὲν τῷ μαγείρῳ κακῶς σκευάσαντι τὸ ὄψον μαχόμενον ἢ εἰ μὴ μάχοιτο φαῦλα παρὰ τοῦτο ἐσθίοντα τὰ ὄψα καὶ τοῦ ἡδέος ὑστεροῦντα, τοῦτο δὲ τῷ οἰκονομοῦντι τὰ κατὰ τὴν οἰκίαν, εἰ μὴ καλῶς οἰκονομοίῃ, μαχόμενον. ἢ οὐχ οὕτως; 851

ΤΤΧ. Νῆ Δία, κάμοι δοκεῖ.

ΠΑΡ. Τῷ μὲν οὖν Ἐπικούρῳ πάντα ξυμβαίνειν εἰκός, ὥστε οὐδέποτε τεύξεται τοῦ τέλους· τῷ δὲ παρασίτῳ οὔτε μάγειρός ἐστιν ᾧ χαλεπήναι, οὔτε ἀγρὸς οὔτε οἰκονόμος οὔτε ἀργύρια, ὑπὲρ ὧν ἀπολομένων ἀχθεσθεῖν, καὶ πάντα ἔχει, ὥστε καὶ φάγοι καὶ πίοι μόνος οὗτος ὑπὸ μηδενός, ὧν ἐκείνους ἀνάγκη, ἐνοχλούμενος.

13. Ἄλλ' ὅτι μὲν τέχνη ἐστὶν ἢ παρασιτική, καὶ τούτων καὶ τῶν ἄλλων ἱκανῶς δέδεικται. λοιπὸν ὅτι καὶ ἀρίστη δεικτέον, καὶ τοῦτο οὐχ ἀπλῶς, ἀλλὰ πρῶτον μὲν, ὅτι κοινῇ πασῶν διαφέρει τῶν τεχνῶν, εἶτα ὅτι καὶ ἰδίᾳ ἐκάστης. κοινῇ μὲν οὖν ἀπασῶν οὕτω διαφέρει· πάσης γὰρ τέχνης ἀνάγκη προσάγειν μάθησιν πόνον φόβον πληγὰς, ἅπερ οὐκ ἐστὶν ὅστις οὐκ ἂν ἀπεύξαιτο· ταύτην δὲ τὴν τέχνην, ὡς ἔοικε, μόνην ἔξεστι μαθεῖν ἄνευ πόνου. τίς γὰρ ἀπὸ δειπνου ποτὲ ἀπῆλθε κλαίων, ὥσπερ τινὰς ἐκ τῶν διδασκαλείων ὀρωμεν, τίς δ' ἐπὶ δειπνον 852- ἀπιὼν ὠφθη σκυθρωπός, ὥσπερ οἱ εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶντες; καὶ μὴν ὁ μὲν παράσιτος ἐκὼν αὐτὸς ἐπὶ δειπνον ἔρχεται μάλα ἐπιθυμῶν τῆς τέχνης, οἱ δὲ τὰς

ἄλλας τέχνας μανθάνοντες μισοῦσιν αὐτάς, ὥστε ἐνιοὶ δι' αὐτάς ἀποδιδράσκουσι. τί δέ, οὐ κακείνο ἐννοῆσαι σε δεῖ, ὅτι καὶ τοὺς ἐν ἐκείναις ταῖς τέχναις προκόπτοντας οἱ πατέρες καὶ μητέρες τούτοις τιμῶσι μάλιστα, οἷς καθ' ἡμέραν καὶ τὸν παράσιτον; Καλῶς νῆ Δί' ἔγραψεν ὁ παῖς, λέγοντες, δότε αὐτῷ φαγεῖν· οὐκ ἔγραψεν ὀρθῶς, μὴ δῶτε. οὕτω τὸ πρᾶγμα καὶ ἐντιμον καὶ ἐν τιμωρίᾳ μέγα φαίνεται. 14. καὶ μὴν αἱ ἄλλαι τέχναι τὸ ὕστερον τοῦτο ἔχουσι μετὰ τὸ μαθεῖν καὶ τοὺς καρποὺς ἠδέως ἀπολαμβάνουσι· πολλῇ γὰρ „καὶ ὄρθιος οἶμος ἐς αὐτάς.“ ἡ δὲ παρασιτικὴ μὴν τῶν ἄλλων εὐθὺς ἀπολαύει τῆς τέχνης ἐν αὐτῷ τῷ μανθάνειν, καὶ ἅμα τε ἄρχεται καὶ ἐν τῷ τέλει ἐστίν. καὶ μέντοι τῶν ἄλλων τεχνῶν οὐ τινές, ἀλλὰ πᾶσαι ἐπὶ μόνην τὴν τροφήν γεγόνασιν, ὁ δὲ παράσιτος 853 εὐθὺς ἔχει τὴν τροφήν ἅμα τῷ ἄρξασθαι τῆς τέχνης. ἡ οὐκ ἐννοεῖς ὅτι ὁ μὲν γεωργὸς γεωργεῖ οὐ τοῦ γεωργεῖν ἕνεκα καὶ ὁ τέκτων τεκταίνεται οὐχὶ τοῦ τεκταίνεσθαι ἕνεκα, ὁ δὲ παράσιτος οὐχ ἕτερον μὲν τι διώκει, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ καὶ ἔργον ἐστὶν αὐτοῦ καὶ οὐ ἕνεκα γίγνεται; 15. καὶ μὴν ἐκείνά γε οὐδεὶς ἐστὶν ὅστις οὐκ ἐπίσταται, ὅτι οἱ μὲν τὰς λοιπὰς τέχνας ἐργαζόμενοι τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ταλαιπωροῦσι, μίαν δὲ ἢ δύο μόνας τοῦ μηνὸς ἡμέρας ἰερὰς ἄγουσι, καὶ αἱ πόλεις δὲ τὰς μὲν δι' ἔτους, τὰς δὲ ἐμμήνουσ ἐορτὰς διατελοῦσι, καὶ εὐφραίνεσθαι λέγονται τότε· ὁ δὲ παράσιτος τοῦ μηνὸς τὰς τριάκονθ' ἡμέρας ἰερὰς ἄγει· πᾶσαι γὰρ αὐτῷ δοκοῦσιν εἶναι τῶν θεῶν. 16. ἔτι οἱ μὲν βουλόμενοι τὰς ἄλλας τέχνας κατορθοῦν ὀλιγοσιταῖς καὶ ὀλιγοποσίαις χρῶνται καθάπερ οἱ νοσοῦντες, πολυσιταῖς δὲ καὶ πολυποσίαις οὐκ ἔστιν εὐφραινόμενον μανθάνειν. 17. καὶ αἱ μὲν ἄλλαι τέχναι χωρὶς ὀργάνων οὐδαμῶς τῷ κεκτημένῳ ὑπηρετεῖν δύνανται· οὔτε γὰρ αὐλεῖν ἐνὶ χωρὶς αὐλῶν οὔτε ψάλλειν

ἄνευ λύρας οὔτε ἰκπεύειν ἄνευ ἴκπου· αὕτη δὲ οὔτως ἐστὶν ἀγαθὴ καὶ οὐ βαρεία τῷ τεχνίτῃ, ὥστε ὑπάρχει καὶ 854 μηδὲν ἔχοντι ὄπλον χρῆσθαι αὐτῇ. 18. καὶ ὡς ἔοικεν ἄλλας τέχνας μανθάνομεν μισθὸν διδόντες, ταύτην δὲ λαμβάνοντες. 19. ἔτι τῶν μὲν ἄλλων τεχνῶν εἰσι διδάσκαλοι τινες, τῆς δὲ παρασιτικῆς οὐδεὶς, ἀλλ' ὥσπερ ἡ ποιητικὴ κατὰ Σακράτη καὶ αὕτη θεία τιμὴ μοίρα παραγίνεται. 20. κἀκεῖνο δὴ σκόπει, ὅτι τὰς μὲν ἄλλας τέχνας ὀδεύοντες ἢ πλέοντες οὐ δυνάμεθα διαπραττεσθαι, ταύτην δὲ ἐστὶ χρῆσθαι καὶ ἐν ὀδῷ καὶ πλέοντι.

21. ΤΥΧ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΠΑΡ. Καὶ μέντοι, ὦ Τυχιάδη, αἱ μὲν ἄλλαι τέχναι δοκουσί μοι ταύτης ἐπιθυμεῖν, αὕτη δὲ οὐδεμιᾶς ἐτέρας.

ΤΥΧ. Τί δέ, οὐχ οἱ τὰ ἀλλότρια λαμβάνοντες ἀδικεῖν σοι δοκοῦσι;

ΠΑΡ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΤΥΧ. Πῶς οὖν ὁ παράσιτος τὰ ἀλλότρια λαμβάνων οὐκ ἀδικεῖ μόνος;

22. ΠΑΡ. Οὐκ ἔχω λέγειν. καὶ μὴν τῶν ἄλλων τεχνῶν αἱ ἀρχαὶ φαῦλαι τινες καὶ εὐτελεῖς εἰσι, τῆς δὲ παρασιτικῆς πάνυ γενναία τις· τὸ γὰρ θρυλούμενον τοῦτο τῆς φιλίας ὄνομα οὐκ ἂν ἄλλο τι εὔροις ἢ ἀρχὴν παρασιτικῆς.

ΤΥΧ. Πῶς λέγεις;

ΠΑΡ. Ὅτι οὐδεὶς ἐχθρὸν ἢ ἀγνωστὰ ἄνθρωπον ἀλλ' οὐδὲ συνήθη μετρίως ἐπὶ δειπνον καλεῖ, ἀλλὰ δεῖ πρότερον οἶμαι τοῦτον γενέσθαι φίλον, ἵνα κοινωνήσῃ σπονδῶν καὶ τραπέζης καὶ τῶν τῆς τέχνης ταύτης μυστηρίων. 855 ἐγὼ γοῦν πολλάκις ἤκουσά τινων λεγόντων, ποταπὸς δὲ οὗτος ὁ φίλος ὅστις οὔτε βέβρωκεν οὔτε πέπωκε μεθ' ἡμῶν, θῆλον ὅτι τὸν συμπίνοντα καὶ συνεσθίουτα μόνου πιστὸν φίλον ηἰρομένων. 23. ὅτι γε μὴν ἢ βασιλι-

κωτάτη τῶν τεχνῶν ἔστιν αὕτη, μάθους ἂν καὶ ἐκ τοῦδα οὐχ ἤκιστα· τὰς μὲν γὰρ λοιπὰς τέχνας οὐ μόνον κακοπαθοῦντες καὶ ἰδροῦντες, ἀλλὰ καὶ Δία καθήμενοι καὶ ἑστῶτες ἐργάζονται ὡσπερ ἀμέλει δοῦλοι τῶν τεχνῶν, ὁ δὲ παράσιτος μεταχειρίζεται τὴν αὐτοῦ τέχνην ὡς βασιλεὺς κατακείμενος. 24. ἐκεῖνα μὲν γὰρ τί δεῖ λέγειν περὶ τῆς εὐδαιμονίας αὐτοῦ, ὅτι δὴ μόνος κατὰ τὸν σοφὸν Ὅμηρον „οὔτε φυτεύει χερσὶ φυτὸν οὔτε ἄροισι, ἀλλὰ τὰ γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα“ νέμεται; 25. καὶ μὴν ρήτορά τε καὶ γεωμέτρην καὶ χαλκεία οὐδὲν κωλύει τὴν ἑαυτοῦ τέχνην ἐργάζεσθαι ἕάν τε πονηρὸς ἕάν τε καὶ μωρὸς ἦ, παρασιτεῖν δὲ οὐδαὶς δύναται ἢ μωρὸς ὢν ἢ πονηρὸς.

ΤΥΧ. Παπαί, οἶον χρῆμα ἀποφαίνῃ τὴν παρασιτικήν· ὥστε καὶ αὐτὸς ἤδη βούλεσθαι δοκῶ μοι παράσιτος εἶναι ἀντὶ τούτου ὅς εἰμι.

26. ΠΑΡ. Ὡς μὲν τοίνυν κοινῇ πασῶν διαφέρει, δεδειχθαι μοι δοκῶ. φέρε δὲ ὡς καὶ κατ' ἰδίαν ἐκάστης διαφέρει, σκοπῶμεν. τὸ μὲν δὴ ταῖς βαναύσοις τέχναις παραβάλλειν αὐτὴν ἀνόητόν ἐστι, καὶ μᾶλλον πῶς καθαιρούντος τὸ ἀξίωμα τῆς τέχνης. ὅτι γε μὴν τῶν καλλίστων καὶ μεγίστων τεχνῶν διαφέρει δεικτέον. ὁμολόγηται δὴ πρὸς πάντων τὴν τε ρητορικὴν καὶ τὴν φιλοσοφίαν, ἃς διὰ γενναιότητα καὶ ἐπιστήμας ἀποφαίνονται τινες, **** ἐπειδὴν καὶ τούτων ἀποδεξέω τὴν παρασιτικὴν πολὺ κρατούσαν, δῆλον ὅτι τῶν ἄλλων τεχνῶν δόξει προφερεστάτη καθάπερ ἡ Ναυσικία τῶν θεραπευτικῶν. 27. κοινῇ μὲν οὖν ἀμφοῖν διαφέρει καὶ τῆς ρητορικῆς καὶ τῆς φιλοσοφίας, πρῶτον κατὰ τὴν ὑπόστασιν· ἢ μὲν γὰρ ὑφέστηκεν, αἱ δὲ οὐ· οὔτε γὰρ τὴν ρητορικὴν ἐν τι καὶ τὸ αὐτὸ νομίζομεν, ἀλλ' οἱ μὲν τέχνην, οἱ δὲ τούναντιον ἀτεχνίαν, ἄλλοι δὲ κακοτεχνίαν, ἄλλοι δὲ ἄλλο τι· ὁμοίως

δὲ καὶ τὴν φιλοσοφίαν οὐ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως
 ἔχουσαν, ἐτέρως μὲν γὰρ Ἐπικούρῳ δοκαὶ τὰ πράγματα
 ἔχειν, ἐτέρως δὲ τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς, ἐτέρως δὲ τοῖς ἀπὸ 867
 τῆς Ἀκαδημίας, ἐτέρως δὲ τοῖς ἀπὸ τοῦ Περιπάτου, καὶ
 ἀπλῶς ἄλλος ἄλλην ἀξιοῖ τὴν φιλοσοφίαν εἶναι· καὶ μέχρι
 γε νῦν οὔτε οἱ αὐτοὶ γνώμης κρατοῦσιν οὔτε αὐτῶν ἢ
 τέχνη μία φαίνεται. ἐξ ὧν δῆλον ὅτι τεκμαίρεσθαι κα-
 ταλείπεται. ἀρχὴν γὰρ φημι μὴδὲ εἶναι τέχνην ἧς οὐκ
 ἔστιν ὑπόστασις. ἐπεὶ τί δὴ ποτε; ἀριθμητικὴ μὲν μία
 ἔστι καὶ ἡ αὐτὴ καὶ δις δύο παρὰ τε ἡμῖν καὶ παρὰ Πέρ-
 σαις τέτταρά ἐστι καὶ συμφωνεῖ ταῦτα καὶ παρὰ Ἑλλησι
 καὶ βαρβάροις, φιλοσοφίας δὲ πολλὰς καὶ διαφόρους
 ὀρῶμεν καὶ οὔτε τὰς ἀρχὰς οὔτε τὰ τέλη σύμφωνα πασῶν.

ΤΤΧ. Ἀληθῆ λέγεις· μίαν μὲν γὰρ τὴν φιλοσοφίαν
 εἶναι λέγουσιν, αὐτοὶ δὲ αὐτὴν ποιοῦσι πολλάς.

28. ΠΑΡ. Καὶ μὴν καὶ τὰς μὲν ἄλλας τέχνας, εἰ καὶ 858
 τι κατὰ ταύτας ἀσύμφωνον εἴη, κἄν παρελθοῖ τις συγ-
 γνώμης ἀξιόσας, ἐπεὶ μέσαι τε δοκοῦσι καὶ αἱ καταλή-
 ψεις αὐτῶν οὐκ εἰσὶν ἀμετάπτωτοι. φιλοσοφίαν δὲ τίς ἂν
 καὶ ἀνάσχοιτο μὴ μίαν εἶναι καὶ μὴδὲ ἀσύμφωνον αὐτὴν
 ἑαυτῇ μᾶλλον τῶν ὀργάνων; μία μὲν οὖν οὐκ ἔστι φι-
 λοσοφία, ἐπειδὴ ὀφῶ καὶ ἄπειρον οὔσαν· πολλαὶ δὲ οὐ
 δύνανται εἶναι, ἐπειδὴ περ ἡ φιλοσοφία μία. 29. ὁμοίως
 δὲ καὶ περὶ τῆς ὑποστάσεως τῆς δητορικῆς ταῦτα φαίη
 τις ἂν· τὸ γὰρ περὶ ἑνὸς προκειμένου ταῦτα μὴ λέγειν
 ἅπαντας, ἀλλὰ μάχην εἶναι φορᾶς ἀντιδόξου, ἀπόδειξις
 μεγίστη τοῦ μὴδὲ τὴν ἀρχὴν εἶναι τοῦτο οὐ μία κατάλη-
 ψις οὐκ ἔστι· τὸ γὰρ ζητεῖν τό, τί μᾶλλον αὐτό ἐστι, καὶ
 τὸ μὴδέποτε ὁμολογεῖν μίαν εἶναι, τοῦτο αὐτὴν ἀναιρεῖ 859
 τοῦ ζητουμένου τὴν οὐσίαν. 30. ἡ μέντοι παρασιτικὴ οὐκ
 οὔτως ἔχει, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἑλλησι καὶ βαρβάροις μία ἔστι
 καὶ κατὰ ταῦτα καὶ ὡσαύτως, καὶ οὐκ ἂν εἴποι τις ἄλ-

λαος μὲν τούσδε, ἑτέρως δὲ τούσδε παρασιτεῖν, οὐδέ εἰσιν ὡς ἔοικε παράσιτοί τινες οἶον Στωϊκοὶ ἢ Ἐπικούρειοι δόγματα ἔχοντες διάφορα, ἀλλὰ πᾶσι πρὸς ἅπαντας ὁμολογία τίς ἐστί καὶ συμφωνία τῶν ἔργων καὶ τοῦ τέλους. ὥστε ἔμοιγε δοκεῖ ἢ παρασιτικὴ κινδυνεύειν κατὰ γε τοῦτο καὶ σοφία εἶναι.

31. ΤΥΧ. Πάνυ μοι δοκεῖς ταῦτα ἱκανῶς εἰρημέναι. ὡς δὲ καὶ τὰ ἄλλα χείρων ἐστὶν ἢ φιλοσοφία τῆς σῆς τέχνης, πῶς ἀποδεικνύεις;

ΠΑΡ. Οὐκοῦν ἀνάγκη πρῶτον εἰπεῖν ὅτι φιλοσοφίας μὲν οὐδέποτε ἠράσθη παράσιτος, παρασιτικῆς δὲ 860 πάμπολλοὶ ἐπιθυμήσαντες μνημονεύονται φιλόσοφοι, καὶ μέχρι γε νῦν ἐρῶσι.

ΤΥΧ. Καὶ τίνας ἂν εἰπεῖν ἔχοις φιλοσόφους παρασιτεῖν σπουδάσαντας;

ΠΑΡ. Οὔστινας μέντοι, ὦ Τυχιάδῃ; οὓς καὶ σὺ γυνάσκων ὑποκρίνη ἀγνοεῖν πρὸς ἐμὲ ὡς τινος αὐτοῖς αἰσχύνῃς ἐντεῦθεν γιγνομένης, οὐχὶ τιμῆς.

ΤΥΧ. Οὐ μὰ τὸν Δία, ὦ Σίμων, ἀλλὰ καὶ σφόδρα ἀπορῶ οὔστινας καὶ εὔρης εἰπεῖν.

ΠΑΡ. Ὡ γενναῖε, σὺ μοι δοκεῖς ἀνήκοος εἶναι καὶ τῶν ἀναγραφάντων τοὺς ἐκείνων βίους, ἐπεὶ πάντως ἂν καὶ ἐπιγνῶναι οὔστινας λέγω δύναιο.

ΤΥΧ. Καὶ μέντοι νῆ τὸν Ἡρακλέα ποθῶ δὴ ἀκούειν τίνες εἰσίν.

ΠΑΡ. Ἐγὼ σοὶ δεῖξω καὶ καταλέξω αὐτοὺς ὄντας οὐχὶ τοὺς φαυλοτάτους, ἀλλ' ὡς ἐγὼ δοκῶ, τοὺς ἀρίστους καὶ οὓς ἤμιστα οἶει. 32. Αἰσχίνης μέντοι ὁ Σακρατικός, οὗτος ὁ τοὺς μακροὺς καὶ ἀστείους διαλόγους γράψας, ἠκέ ποτε εἰς Σικελίαν κομίσων αὐτούς, εἰ πως δύναιτο δι' αὐτῶν γνωσθῆναι Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ, καὶ τὸν 861 Μιλτιάδην ἀναγνοὺς καὶ δόξας εὐδοκιμηκέναι λοιπὸν

ἐκάθητο ἐν Σικελίᾳ παρασιτῶν Διονυσίῳ καὶ ταῖς Σωκράτους διατριβαῖς ἐρῶσθαι φράσας. 33. τί δέ, καὶ Ἀριστιππος ὁ Κυρηνάιος οὐχὶ τῶν δοκίμων φαίνεται σοὶ φιλοσόφῳ;

ΤΥΧ. Καὶ πάντῃ.

ΠΑΡ. Καὶ οὗτος μέντοι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον διέτριβεν ἐν Συρακούσαις παρασιτῶν Διονυσίῳ. πάντων γοῦν ἀμέλει τῶν παρασίτων αὐτὸς ἠὺδοκίμει παρ' αὐτῶ· καὶ γὰρ ἦν πλεον τι τῶν ἄλλων εἰς τὴν τέχνην εὐφρῆς, ὥστε τοὺς ὀψοποιοὺς ὀσημέραι ἐπεμπε παρὰ τοῦτον ὁ Διονύσιος ὡς τι παρ' αὐτοῦ μαθησομένους: οὗτος μέντοι δοκεῖ καὶ κοσμηῆσαι τὴν τέχνην ἀξίως. 34. ὁ δὲ Πλάτων ὑμῶν ὁ γενναιότατος καὶ αὐτὸς μὲν ἦκεν εἰς Σικελίαν ἐπὶ τούτῳ, καὶ ὀλίγας παρασιτήσας ἡμέρας τῷ τυράννῳ τοῦ παρασιτεῖν ὑπὸ ἀφύιας ἐξέπεσε, καὶ πάλιν Ἀθήναζε ἀφικόμενος καὶ φιλοπονήσας καὶ παρασκευάσας ἑαυτὸν αὐτίθις δευτέρῳ στόλῳ ἐπέπλευσε τῇ Σικελίᾳ καὶ δειπνήσας πάλιν ὀλίγας ἡμέρας ὑπὸ ἀμαθίας ἐξέπεσε. 862 καὶ αὕτη ἡ συμφορὰ Πλάτωνι περὶ Σικελίαν ὁμοίᾳ δοκεῖ γενέσθαι τῇ Νικίῳ.

ΤΥΧ. Καὶ τίς, ὦ Σίμων, περὶ τούτου λέγει;

35. ΠΑΡ. Πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι, Ἀριστόξενος δὲ ὁ μουσικός, πολλοῦ λόγου ἄξιος, καὶ αὐτὸς δὲ παράσιτος Νηλέως ἦν. Εὐρυκίδης μὲν γὰρ ὅτι Ἀρχελάῳ μέχρι τοῦ θανάτου παρεστέι καὶ Ἀνάξαρχος Ἀλεξάνδρῳ πάντως ἐπίστασαι. 36. καὶ Ἀριστοτέλης δὲ τῆς παρασιτικῆς ἤρξατο μόνον ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν. 37. φιλοσόφους μὲν οὖν, ὥσπερ ἦν, παρασιτία σπουδάσαντας ἔδειξα· παράσιτον δὲ οὐδεὶς ἔχει φράσαι φιλοσοφεῖν ἐθελήσαντα. 38. καὶ μέντοι εἰ ἔστιν εὐδαιμον τὸ μὴ πεινῆν μηδὲ διψῆν μηδὲ θιγοῦν, ταῦτα οὐδενὶ ἄλλῳ ὑπάρχει ἢ παρασίτῳ. ὥστε φιλοσόφους μὲν ἂν τις πολλοὺς καὶ ῥι-

γοῦντας καὶ πεινῶντας εὖροι, παράσιτον δὲ οὐ· ἢ οὐκ ἂν εἴη παράσιτος, ἀλλὰ δυστυχῆς τις ἢ πτωχὸς ἄνθρωπος ἢ φιλοσόφῳ ὅμοιος.

39. ΤΥΧ. Ἰκανῶς ταῦτά γε. ὅτι δὲ κατὰ πολλὰ δια-
863 φέρει φιλοσοφίας καὶ ρητορικῆς ἢ παρασιτικῆ πῶς ἐπι-
δεικνύεις;

ΠΑΡ. Εἰσίν, ὧ βέλτιστε, καιροὶ τοῦ τῶν ἀνθρώπων βίου, ὁ μὲν τις εἰρήνης, οἶμαι, ὁ δ' αὖ πολέμου· ἐν δὴ τούτοις πᾶσα ἀνάγκη φανερὰς γίνεσθαι τὰς τέχνας καὶ τοὺς ἔχοντας ταύτας ὁποιοὶ τινές εἰσι. πρότερον δέ, εἰ δοκεῖ, σκοπώμεθα τὸν τοῦ πολέμου καιρὸν, καὶ τίνες ἂν εἶεν μάλιστα χρησιμώτατοι ἰδία τε ἕκαστος αὐτῷ καὶ κοινῇ τῇ πόλει.

ΤΥΧ. Οὐ μέτριον ἀγῶνα καταγγέλλεις τῶν ἀνδρῶν· καὶ ἔγωγε πάλαι γελῶ κατ' ἑμαυτὸν ἐννοῶν, ποῖος ἂν εἴη συμβαλλόμενος παρασίτῳ φιλόσοφος.

40. ΠΑΡ. Ἴνα τοίνυν μὴ πάνυ θαυμάξης μηδὲ τὸ πρᾶγμα δοκῇ σοι χλευῆς ἄξιον, φέρε προτυπωσώμεθα παρ' ἡμῖν αὐτοῖς ἡγγέλθαι μὲν αἰφνίδιον εἰς τὴν χώραν ἐμβεβληκῆναι πολεμίους, εἶναι δὲ ἀνάγκην ἐπεξιέναι καὶ μὴ περιορᾶν ἔξω δηουμένην τὴν γῆν, τὸν στρατηγὸν δὲ παραγγέλλειν ἅπαντας εἰς τὸν κατάλογον τοὺς ἐν ἡλικίᾳ, καὶ δὴ χωρεῖν τοὺς ἄλλους, ἐν δὲ δὴ τούτοις φιλοσόφους τινὰς καὶ ρήτορας καὶ παρασίτους. πρῶτον τοίνυν ἀπο-
864 δύσωμεν αὐτούς· ἀνάγκη γὰρ τοὺς μέλλοντας ὀπλίξε-
σθαι γυμνοῦσθαι πρότερον. θεῶ δὴ τοὺς ἀνδρας, ὧ γεν-
ναῖε, καθ' ἕκαστον καὶ δοκίμαζε τὰ σώματα. τοὺς μὲν τοίνυν αὐτῶν ὑπὸ ἐνδεΐας ἰδοῖς ἂν λεπτοὺς καὶ ὠχροὺς πεφρικότας ὥσπερ ἤδη τραυματίας παρειμένους· ἀγῶνα μὲν γὰρ καὶ μάχην σταδιαίαν καὶ ὠθισμὸν καὶ κόμην καὶ τραύματα μὴ γελοῖον ἢ λέγειν δύνασθαι φέρειν ἀν-
θρώπους ὥσπερ ἐκείνους τινὸς δεομένους ἀναλήψεως;

41. ἄθρει δὲ πάλιν μεταβάς τὸν παρσίτιον ὁποῖός τις φαίνεται. ἄφ' οὐχ ὁ μὲν τὸ σῶμα πρῶτον πολὺς καὶ τὸ χροῶμα ἡδύς, οὐ μέλας δὲ οὐδὲ λευκός — τὸ μὲν γὰρ γυναικί, τὸ δὲ δούλῳ προσέοικεν — ἔπειτα θυμοειδής, δεινὸν βλέπων ὁποῖον ἡμεῖς, μέγα καὶ ὕψαιμον; οὐ γὰρ καλὸν δεδαικότα καὶ θῆλυν ὀφθαλμὸν εἰς πόλεμον φέρειν. ἄφ' οὐχ ὁ τοιοῦτος καλὸς μὲν γένοιτ' ἂν καὶ ζῶν ὀπλίτης, καλὸς δὲ καὶ εἰ ἀποθάνοι καλῶς; 42. ἀλλὰ τί δεῖ ταῦτα εἰκάξειν ἔχοντάς αὐτῶν παραδείγματα; ἀπλῶς γὰρ εἰπεῖν, ἐν πολέμῳ τῶν πάποτε ρητόρων ἢ φιλοσόφων οἱ μὲν οὐδὲ ὄλως ὑπέμειναν ἕξω τοῦ τείχους προελ- 865 θεῖν, εἰ δέ τις καὶ ἀναγκασθεὶς παρετάξατο, φημι τοῦτον λείψαντα τὴν τάξιν ὑποστρέφειν.

ΤΤΧ. Ὡς θαυμάσια πάντα καὶ οὐδὲν ὑπισχνῆ μέτριον. λέγε δὲ ὅμως.

ΠΑΡ. Τῶν μὲν τοίνυν ρητόρων Ἴσοκράτης οὐχ ὅπως εἰς πόλεμον ἐξῆλθέ ποτε, ἀλλ' οὐδ' ἐπὶ δικαστήριον ἀνέβη, διὰ δειλίαν, οἶμαι, ὅτι οὐδὲ τὴν φωνὴν διαρκούσαν εἶχε. τί ἔτι; οὐχὶ Δημάδης μὲν καὶ Αἰσχίνης καὶ Φιλοκράτης ὑπὸ δέους εὐθύς τῇ καταγγελίᾳ τοῦ Φιλίππου πολέμου τὴν πόλιν προὔδοσαν καὶ σφᾶς αὐτοὺς τῷ Φιλίππῳ καὶ διετέλεσαν Ἀθήνησιν ἀεὶ τὰ ἐκείνου πολιτευόμενοι; ὥστ' εἰ γε καὶ ἄλλος τις Ἀθηναῖος κατὰ ταῦτα ἐπολέμει, κάκεινος ἐν αὐτοῖς ἦν φίλος. ὁ Ἵππερίδης δὲ καὶ Δημοσθένης καὶ Λυκούργος, οἳ γε δοκοῦντες ἀνδρειότεροι κἂν ταῖς ἐκκλησίαις ἀεὶ θορυβοῦντες καὶ λοιδορούμενοι τῷ Φιλίππῳ, τί ποτε ἀπειργάσαντο γενναῖον ἐν τῷ πρὸς αὐτὸν πολέμῳ; καὶ Ἵππερίδης μὲν καὶ Λυκούργος οὐδὲ ἐξῆλθον, ἀλλ' οὐδὲ ὄλως ἐτόλμησαν μικρὸν ἕξω παρακῦψαι τῶν πυλῶν, ἀλλ' ἐντειχίδιοι ἐκάθηντο 866 παρ' αὐτοῖς ἤδη πολιορκούμενοι γνωμῖδια καὶ προβουλευματικά συντιθέντες. ὁ δὲ θῆ κορυφαιότατος αὐτῶν,

ὁ ταυτὶ λέγων ἐν ταῖς ἐκκλησίαις συνεχῶς „Φίλιππος γὰρ ὁ Μακεδῶν ὄλεθρος, ὃθεν οὐδὲ ἀνδράποδον κρίναιτό τις ποτε,“ τολμήσας προελθεῖν ἐς τὴν Βοιωτίαν κρινῆ ἢ συμμῆσαι τὰ στρατόπεδα καὶ συμβαλεῖν ἐς χεῖρας, ῥίψας τὴν ἀσπίδα ἐφυγεν. ἢ οὐδέπω ταῦτα πρότερον διήκουσας οὐδενὸς πάνυ γνώριμα ὄντα οὐχ ὅπως Ἀθηναίοις, ἀλλὰ Θραξὶ καὶ Σκύθαις, ὃθεν ἐκεῖνο τὸ κάθαρμα ἦν;

43. ΤΥΧ. Ἐπίσταμαι ταῦτα· ἀλλ' οὗτοι μὲν ῥήτορες καὶ λόγους λέγειν ἠσκημένοι, ἀρετὴν δὲ οὔ. τί δὲ
867 περὶ τῶν φιλοσόφων λέγεις; οὐ γὰρ δὴ τούτους ἔχεις ὥσπερ ἐκείνους αἰτιασθαι.

ΠΑΡ. Οὗτοι πάλιν, ὧ Τυριάδη, οἱ περὶ ἀνδρείας ὀσημέραι διαλεγόμενοι καὶ κατατρίβοντες τὸ τῆς ἀρετῆς ὄνομα πολλῶ μᾶλλον τῶν ρητόρων φανοῦνται δειλότεροι καὶ μαλακώτεροι. σκόπει δὲ οὕτως. πρῶτον μὲν οὐκ ἔστιν ὅστις εἰπεῖν ἔχοι φιλόσοφον ἐν πολέμῳ τετελευτηκότα· ἦτοι γὰρ οὐδὲ ὅλως ἐστρατεύσαντο, ἢ εἴπερ ἐστρατεύσαντο, πάντες ἐφυγον. Ἀντισθένης μὲν οὖν καὶ Διογένης καὶ Κράτης καὶ Ζήνων καὶ Πλάτων καὶ Αἰσχίνης καὶ Ἀριστοτέλης καὶ πᾶς οὗτος ὁ ὄμιλος οὐδὲ εἶδον παράταξιν· μόνος δὲ τολμήσας ἐξελθεῖν ἐς τὴν ἐπὶ Δηλίῳ μάχην
868 ὁ σοφὸς αὐτῶν Σωκράτης φεύγων ἐκείθεν ἀπὸ τῆς Πάρνηθος ἐς τὴν Ταυρέου παλαιστραν κατέφυγε· πολὺ γὰρ αὐτῷ ἀστειότερον ἐδόκει μετὰ τῶν μειρακυλλίων καθεζόμενον ὀαρίζειν καὶ σοφισμάτια προβάλλειν τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἢ ἀνδρὶ Σπαρτιάτῃ μάχεσθαι.

ΤΥΧ. ὦ γενναίε, ταῦτα μὲν ἤδη καὶ παρ' ἄλλων ἐπυθόμην, οὐ μὰ Δία σκώπτειν αὐτοὺς καὶ ὀνειδίζειν βουλομένων· ὥστε οὐδέν τί μοι δοκεῖς χαριζόμενος τῇ σεαυτοῦ τέχνῃ καταψεύδεσθαι τῶν ἀνδρῶν. 44. ἀλλ' εἰ δοκεῖ ἤδη, φέρε καὶ σὺ τὸν παράσιτον ὁποῖός τις ἐστίν

ἐν πολέμῳ λέγε, καὶ εἰ ὅλως λέγεται παράσιτός τις γενέσθαι τῶν παλαιῶν;

ΠΑΡ. Καὶ μὴν, ὧ φίλότης, οὐδεὶς οὕτως ἀνήκοος Ὀμήρου, οὐδ' ἂν κάμπαν ἰδιώτης τύχη, ὅς οὐκ ἐπίσταται παρ' αὐτῷ τοὺς ἀρίστους τῶν ἡρώων παρασίτους ὄντας· ὃ τε γὰρ Νέστωρ ἐκείνος, οὗ ἀπὸ τῆς γλώττης ὥσπερ μέλι ὁ λόγος ἀκέρρει, αὐτοῦ τοῦ βασιλέως παράσιτος ἦν, καὶ οὔτε τὸν Ἀχιλλέα, ὅσπερ ἐδόκει τε καὶ ἦν τὸ σῶμα γενναϊώτατος καὶ δικαιοῦτατος, οὔτε τὸν Διομήδην οὔτε τὸν Αἴαντα ὁ Ἀγαμέμνων οὕτως ἐκαινεί τε καὶ θανατῶναι ὥσπερ τὸν Νέστορα. οὐδὲ γὰρ δέκα Αἴαντας εὔχεται γενέσθαι αὐτῷ οὔτε δέκα Ἀχιλλέας· πάλαι δ' ἂν ἐαλωκέναι τὴν Τροίαν, εἰ τοιούτους ὁποῖος ἦν οὗτος ὁ παράσιτος, καίπερ γέροντων ὄντων, στρατιώτας εἶχε δέκα. καὶ τὸν Ἰδομενέα τὸν τοῦ Διὸς ἔγγονον παράσιτον Ἀγαμέμνονος ὁμοίως λέγει.

45. **ΤΥΧ.** Ταῦτα μὲν καὶ αὐτὸς ἐπίσταμαι· οὐπω γε 870 μὴν δοκῶ μοι γινώσκειν, πῶς δὴ τῷ ἄνδρῳ τῷ Ἀγαμέμνονι παράσιτοι ἦσαν.

ΠΑΡ. Ἀναμνήσθητι, ὧ γενναῖε, τῶν ἐπιῶν ἐκείνων ὧνπερ αὐτὸς ὁ Ἀγαμέμνων πρὸς τὸν Ἰδομενέα λέγει.

ΤΥΧ. Ποίων;

ΠΑΡ. σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ

ἔστη· ὥσπερ ἐμοὶ πιέειν ὅτε θυμὸς ἀνώγει.

ἐνταῦθα γὰρ τὸ αἰεὶ πλεῖον δέπας εἰσηκεν οὐχ ὅτι τὸ ποτήριον διὰ παντὸς πλήρες εἰσθήκει τῷ Ἰδομενεὶ καὶ μαχομένῳ καὶ καθεύδοντι, ἀλλ' ὅτι αὐτῷ δι' ὅλου τοῦ βίου μόνῳ συνδεικνύειν ὑπῆρχε τῷ βασιλεὶ οὐχ ὥσπερ τοῖς λοιποῖς στρατιώταις πρὸς ἡμέρας τινὰς καλουμένοις. τὸν μὲν γὰρ Αἴαντα, ἐπεὶ καλῶς ἐμονομάχησε τῷ Ἑκτορι, „εἰς Ἀγαμέμνονα διὸν ἄγον“, φησί, κατὰ τιμὴν ἀξιοθέντα ὁπὲρ τοῦ παρὰ τῷ βασιλεὶ δείπνου· ὁ δὲ Ἰδομενεὺς

καὶ ὁ Νέστωρ ὁσημέραι συνεδείκνουν τῷ βασιλεῖ, ὡς αὐτὸς φημι. Νέστωρ δὲ παράσιτός μοι δοκεῖ τῶν βασιλέων μάλιστα τεχνίτης καὶ ἀγαθὸς γενέσθαι· οὐ γὰρ ἐπὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἄρξασθαι τῆς τέχνης, ἀλλὰ ἄνωθεν ἐπὶ Καινέως καὶ Ἐξαδίου· δοκεῖ δὲ οὐδὲ ἂν παύσασθαι παρασιτῶν, εἰ μὴ ὁ Ἀγαμέμνων ἀπέθανεν.

ΤΥΧ. Οὐτοσί μὲν γενναῖος ὁ παράσιτος. εἰ δὲ καὶ ἄλλους τινὰς οἶσθα, περὶ λέγειν.

- 871 46. ΠΑΡ. Τί οὖν, ὦ Τυχιάδη, οὐχὶ καὶ Πάτροκλος τοῦ Ἀχιλλέως παράσιτος ἦν, καὶ ταῦτα οὐθενὸς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων φαυλότερος οὔτε τὴν ψυχὴν οὔτε τὸ σῶμα νεανίας ὢν; ἐγὼ γὰρ οὐδ' αὐτοῦ μοι δοκῶ τοῦ Ἀχιλλέως τεκμαίρεσθαι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ χεῖρω εἶναι· τὸν τε γὰρ Ἔκτορα ῥήξαντα τὰς πύλας καὶ παρὰ ταῖς ναυσὶν εἶσω μαχόμενον οὗτος ἐξέσωσε καὶ τὴν Πρωτεσίλαου ναῦν ἤδη καιομένην ἔσβεσε, καίτοι ἐπεβάτευον αὐτῆς οὐχ οἱ φαυλότατοι, ἀλλ' οἱ τοῦ Τελαμῶνος Αἴας τε καὶ Τεῦκρος, ὁ μὲν ὀπλίτης ἀγαθός, ὁ δὲ τοξότης. καὶ πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινε τῶν βαρβάρων, ἐν δὲ δὴ τούτοις καὶ Σαρπηδόνα τὸν παῖδα τοῦ Διός, ὁ παράσιτος τοῦ Ἀχιλλέως. καὶ ἀπέθανε δὲ οὐχὶ τοῖς ἄλλοις ὁμοίως, ἀλλ' αὐτὸν μὲν Ἔκτορα Ἀχιλλεὺς ἀπέκτεινεν, εἰς ἓνα, καὶ αὐτὸν Ἀχιλλέα Πάρις, τὸν δὲ παράσιτον θεὸς καὶ δύο ἄνθρωποι. καὶ τελευτῶν δὲ φωνὰς ἀφῆκεν οὐχ οἷας ὁ γενναιότατος Ἔκτωρ καὶ προσπίπτων τὸν Ἀχιλλέα καὶ ἰκστεύων ὄπως ὁ νεκρὸς αὐτοῦ τοῖς οἰκείοις ἀποδοθῆ, ἀλλ' οἷας εἰκὸς ἀφεῖναι παράσιτον. τίνας δὴ ταύτας;

τοιοῦτοι δ' εἴπερ μοι ἐέλκοσιν ἀντεβόλησαν,

- 872 πάντες κ' αὐτόθ' ὄλοντο ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.

47. ΤΥΧ. Ταῦτα μὲν ἱκανῶς. ὅτι δὲ μὴ φίλος, ἀλλὰ παράσιτος ἦν ὁ Πάτροκλος τοῦ Ἀχιλλέως, περὶ λέγειν.

ΠΑΡ. Αὐτόν, ὃ Τυχηάδῃ, τὸν Πάτροκλοι ὅτι παράσιτος ἦν, λέγοντά σοι παρέξομαι.

ΤΥΧ. Θυμαστὰ λέγεις.

ΠΑΡ. Ἄκουε τοίνυν αὐτῶν τῶν ἐκῶν.

μη̄ ἐμὰ σῶν ἀπάνευθε τιθήμεναι ὅστέ', Ἀχιλλεῦ,
ἀλλ' ὁμοῦ, ὡς ἐτράφημεν ἐν ὑμετέροισι δόμοισι.

καὶ πάλιν ὑποβιάς, καὶ „με δεξάμενος“, φησίν, „ὁ Πηλεὺς“

ἔτρεφεν ἐνδυκέως καὶ σὸν θεράποντ' ὀνόμηνε, τοῦτέστι παράσιτον εἶχεν. εἰ μὲν τοίνυν φίλον ἐβούλετο τὸν Πάτροκλον λέγειν, οὐκ ἂν αὐτὸν ὠνόμαζε θεράποντα· ἐλεύθερος γὰρ ἦν ὁ Πάτροκλος. τίνας τοίνυν λέγει τοὺς θεράποντας, εἰ μήτε τοὺς δούλους μήτε τοὺς 873 φίλους; τοὺς παρασίτους δῆλον ὅτι· ἢ καὶ τὸν Μηριόνην τοῦ Ἰδομενέως καὶ αὐτὸν θεράποντα ὀνομάζει. σκόπει δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθα τὸν μὲν Ἰδομενέα Διὸς ὄντα νλὸν οὐκ ἀξιό λέγειν „ἀτάλαντον Ἄρη“, Μηριόνην δὲ τὸν παράσιτον αὐτοῦ. 48. τί δέ; οὐχὶ καὶ Ἀριστογείτων δημοτικὸς ἦν καὶ πένης, ὥσπερ Θουκυδίδης φησί, παράσιτος ἦν Ἀρμοδίου; τί δέ; οὐχὶ καὶ ἐραστής; ἐπεικῶς γὰρ οἱ παράσιτοι καὶ ἐρασταὶ τῶν τρεφόντων εἰσίν. οὗτος τοίνυν πάλιν ὁ παράσιτος τὴν Ἀθηναίων πόλιν τυραννουμένην εἰς ἐλευθερίαν ἀφείλετο, καὶ νῦν ἔστηκε χαλκοῦς ἐν τῇ ἀγορᾷ μετὰ τῶν παιδικῶν. οὗτοι μὲν δὴ, τοιοῖδε ὄντες, παράσιτοι ἦσαν. 49. σὺ δὲ ποῖόν τινα εἰκάσεις ἐν πολέμῳ τὸν παράσιτον; οὐχὶ πρῶτον μὲν ὁ τοιοῦτος ἀριστοποιησάμενος ἔξεισιν ἐπὶ τὴν παράταξιν, καθάπερ καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς ἀξιό; οὐ γὰρ ἄλλ' ὃν ἐν πολέμῳ 874 μάχεσθαι φησιν ἐστιάσει, εἰ καὶ εὐθύς ἅμα ἔω μάχεσθαι δέοι· καὶ ὃν ἄλλοι στρατιῶται χρόνον ὑπὸ δέους ὁ μὲν τις ἀκριβῶς ἀρμόζει τὸ κράνος, ὁ δὲ θωράκιον ἐνδύεται, ὁ δὲ αὐτὸ τὸ δεινὸν ὑποπτέων τοῦ πολέμου τρέμει,

οὗτος δὲ ἐσθίει τότε μάλα φαιδρῶ τῷ προσώπῳ καὶ μετὰ τὴν ἔξοδον εὐθύς ἐν πρώτοις διαγωνίζεται· ὁ δὲ τρέφων αὐτὸν ὀπισθεν ὑποτέτακται τῷ παρασίτῳ, κάκεινος αὐτὸν ὡσπερ ὁ Αἴας τὸν Τεῦκρον ὑπὸ τῷ σάκει ἀκλύπτει, καὶ τῶν βελῶν ἀφιεμένων γυμνάσας ἑαυτὸν τοῦτον σκέπει· βούλεται γὰρ ἐκείνον μᾶλλον σῶζειν ἢ ἑαυτόν. 50. εἰ δὲ δὴ καὶ πέσοι παράσιτος ἐν πολέμῳ, οὐκ ἂν ἐπ' αὐτῷ δήπου οὔτε λοχαγὸς οὔτε στρατιώτης αἰσχυνθεῖη μεγάλῳ τε ὄντι νεκρῷ καὶ ὡσπερ ἐν συμπόσιῳ καλῶ καλῶς κατακειμένῳ. ὡς ἄξιόν γε φιλοσόφου νεκρὸν ἰδεῖν τούτῳ παρακείμενον, ξηρόν, ῥυπῶντα, μακρὸν πωγώνιον ἔχοντα, προτεθνηκότα τῆς μάχης, ἀσθενῆ ἄνθρωπον. τίς οὐκ ἂν καταφρονήσειε ταύτης τῆς πόλεως τοὺς ὑπασπιστάς αὐτῆς οὕτως κακοδαίμονας ὄρω; τίς δὲ οὐκ ἂν εἰκάσαι χλωροὺς καὶ κομήτας ὄρω ἀνθρωπίσκους κειμένους, τὴν πόλιν ἀποροῦσαν συμμάχων τοὺς ἐν τῇ εἰρηκτῇ κακούργους ἐπιλύσαι τῷ πολέμῳ; τοιοῦτοι μὲν ἐν τῷ πολέμῳ 875 πρὸς ῥήτορας καὶ φιλοσόφους εἰσὶν οἱ παράσιτοι. 51. ἐν εἰρήνῃ δὲ τοσοῦτόν μοι δοκεῖ διαφέρειν παρασιτικὴ φιλοσοφίας ὅσον αὐτῇ ἢ εἰρήνῃ πολέμου. καὶ πρῶτον, εἰ δοκεῖ, σκοπῶμεν τὰ τῆς εἰρήνης χωρία.

ΤΥΧ. Οὕτω ξυνήμι ὅ τι τοῦτό πως βούλεται. σκοπῶμεν δὲ ὁμως.

ΠΑΡ. Οὐκὸν ἀγορὰν καὶ δικαστήρια καὶ παλαίστρας καὶ γυμνάσια καὶ κνηγέσια καὶ συμπόσια ἐγώ γε φαίην ἂν πόλεως χωρία;

ΤΥΧ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΠΑΡ. Ὁ τοίνυν παράσιτος εἰς ἀγορὰν μὲν καὶ δικαστήρια οὐ πάρεσιν, ὅτι, εἶμαι, τοῖς συκοφάνταις πάντα τὰ χωρία ταῦτα μᾶλλον προσήκει καὶ ὅτι οὐδὲν μέτριόν ἐστι τῶν ἐν τούτοις γινομένων, τὰς δὲ παλαίστρας καὶ τὰ γυμνάσια καὶ τὰ συμπόσια διώκει καὶ κοσμεῖ μόνος

οὗτος. ἐπεὶ τίς ἐν παλαιστρα φιλόσοφος ἢ ῥήτωρ ἀποδύς
 ἄξιος συγκριθῆναι παρασίτου τῷ σώματι; ἢ τίς ἐν γυμ-
 νασίῳ τούτων ὄφθεις οὐκ αἰσχύνῃ μᾶλλον τοῦ χωρίου
 ἐστί; καὶ μὴν ἐν ἐρημίᾳ τούτων οὐδεὶς ἂν ὑποσταίῃ θη-
 ριον ὁμόσε ἰόν, ὁ δὲ παράσιτος αὐτὰ τε ἐπιόντα μένει
 καὶ δέχεται ῥαδίως μεμελετηκῶς αὐτῶν ἐν τοῖς δεικνοῖς
 καταφρονεῖν, καὶ οὔτε ἔλαφος οὔτε σῦς οὐτὸν ἐκπλήττει
 πεφρικῶς, ἀλλὰ κἄν ἐπ' αὐτὸν ὁ σῦς τὸν ὀδόντα θήγῃ,
 καὶ ὁ παράσιτος ἐπὶ τὸν σῦν ἀντιθήγῃ. τοὺς μὲν γὰρ
 λαγῶς διώκει μᾶλλον τῶν κυνῶν. ἐν δὲ δὴ συμποσίῳ τίς
 ἂν καὶ ἀμιλλήσαιτο παρασίτῳ ἤτοι καίζοντι ἢ ἐσθίουσι;
 τίς δ' ἂν μᾶλλον εὐφράναι τοὺς συμπότας; πότερόν ποτε 876
 οὗτος ἄδων καὶ σκάπτων, ἢ ἄνθρωπος μὴ γελῶν, ἐν τρι-
 βωνίῳ κείμενος, εἰς τὴν γῆν ὀρῶν, ὥσπερ ἐπὶ πένθος
 οὐχὶ εἰς συμπόσιον ἦκων; καὶ ἔμοιγε δοκεῖ, ἐν συμποσίῳ
 φιλόσοφος τοιοῦτῶν ἐστὶν οἶον ἐν βαλανείῳ κύων.

52. Φέρε δὴ ταῦτα ἀφέντες ἐκ' αὐτὸν ἤδη βαδίζω-
 μεν τὸν βίον τοῦ παρασίτου σκοποῦντες ἅμα καὶ παρα-
 βάλλοντες ἐκεῖνον. πρῶτον τοίνυν ἴδοι τις ἂν τὸν μὲν
 παρασίτον ἀεὶ δόξης καταφρονοῦντα καὶ οὐδὲν αὐτῷ μέ-
 λου ὧν οἱ ἄνθρωποι οἴονται περὶ αὐτοῦ, ῥήτορας δὲ καὶ
 φιλοσόφους εὐροὶ τις ἂν οὐ τινάς, ἀλλὰ πάντας ὑπὸ τύ-
 φου καὶ δόξης τριβέντας, καὶ οὐ δόξης μόνον, ἀλλὰ καὶ
 ὁ τούτου αἰσχίον ἐστίν, ὑπ' ἀργυρίου. καὶ ὁ μὲν παρά-
 σιτος οὕτως ἔχει πρὸς ἀργύριον ὡς οὐκ ἂν τις οὐδὲ πρὸς
 τὰς ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδας ἀμελῶς ἔχοι, καὶ οὐδὲν
 αὐτῷ δοκεῖ διαφέρειν τὸ χρυσίον τοῦ πυρός· οἷ γε μὴν
 ῥήτορες, καὶ ὁ δεινότερόν ἐστι, καὶ οἱ φιλοσοφεῖν φάσκον-
 τες πρὸς αὐτὰ οὕτως διάκεινται κακοδαιμόνως, ὥστε τῶν
 μάλιστα νῦν εὐδοκίμουμένων φιλοσόφων — περὶ μὲν γὰρ
 τῶν ῥητόρων τί δεῖ λέγειν; — ὁ μὲν δικάζων δίκην δῶ-
 ροις ἐπ' αὐτῇ ἑάλω, ὁ δὲ παρὰ βασιλέως ὑπέρ τοῦ συνει- 877

ναι μισθὸν αἰτεῖ καὶ οὐκ αἰσχύνεται, εἰ ἔτι πρεσβύτης ἀνὴρ διὰ τοῦτο ἀποδημεῖ καὶ μισθοφορεῖ καθάπερ Ἰνδὸς ἢ Σκύθης αἰχμάλωτος, καὶ οὐδὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα αἰσχύνεται, ὃ λαμβάνει. 53. εὐφοῖς δ' ἂν οὐ μόνον ταῦτα περὶ τούτους, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πάθη, οἶον λύπας καὶ ὀργὰς καὶ φθόγους καὶ παντοίας ἐπιθυμίας. ὃ γε μὴν παρὰσιτος ἔξωθεν τούτων ἐστὶν ἀπάντων· οὔτε γὰρ ὀργίζεται δι' ἀνεξικακίαν καὶ ὅτι οὐκ ἐστὶν αὐτῷ ὅτῳ ὀργισθεῖη· καὶ εἰ ἀγανακτήσειε δέ ποτε, ἡ ὀργὴ αὐτοῦ χαλεπὸν μὲν οὐδὲ σκυθρωπὸν οὐδὲν ἀπεργάζεται, μᾶλλον δὲ γέλωτα καὶ εὐφραίνει τοὺς ξυνόντας. λυπεῖται γε μὴν καὶ ἡμιστά πάντων, τοῦτο τῆς τέχνης παρασκευαζούσης αὐτῷ καὶ χαριζομένης, μὴ ἔχειν ὑπὲρ ὅτου λυπηθεῖη· οὔτε γὰρ χρήματά ἐστὶν αὐτῷ οὔτε οἶκος οὔτε οἰκέτης· οὔτε γυνὴ οὔτε παῖδες, ὧν διαφθειρομένων πᾶσα ἀνάγκη λυπεῖσθαι τὸν ἔχοντα αὐτά. ἐπιθυμεῖ δὲ οὔτε δόξης οὔτε χρημάτων, ἀλλ' οὐδὲ ὠραίου τινός.

54. ΤΥΧ. Ἄλλ', ὦ Σίμων, εἰκός γε ἐνδεία τροφῆς λυπηθῆναι αὐτόν.

878 ΠΑΡ. Ἄγνοεῖς, ὦ Τυχιάδη, ὅτι ἐξ ἀρχῆς οὐδὲ παράσιτός ἐστιν οὗτος, ὅστις ἀπορεῖ τροφῆς· οὐδὲ γὰρ ἀνδρείας ἀπορία ἀνδρείας ἐστὶν ἀνδρεῖος, οὐδὲ φρόνιμος ἀπορία φρενῶν ἐστὶ φρόνιμος· ἄλλως γὰρ οὐδὲ παράσιτος ἂν εἴη. πρόκειται δὲ ἡμῖν περὶ παρασίτου ζητεῖν ὄντος, οὐχὶ μὴ ὄντος. εἰ δὲ ὁ ἀνδρεῖος οὐκ ἄλλως ἢ παρουσία ἀνδρείότητος καὶ ὁ φρόνιμος παρουσία φρονήσεως, καὶ ὁ παράσιτος δὲ παρουσία τοῦ παρασιτεῖν παράσιτος ἐστὶ· ὡς εἰ γε τοῦτο μὴ ὑπάρχει αὐτῷ, περὶ ἄλλου τινός, καὶ οὐχὶ παρασίτου, ζητήσομεν.

ΤΥΧ. Οὐκοῦν οὐδέποτε ἀπορήσει παράσιτος τροφῆς;

ΠΑΡ. Ἐοικεν· ὥστε οὔτ' ἐπὶ τούτῳ οὔτ' ἐπ' ἄλλῳ ἐστὶν ὅτῳ λυπηθεῖη ἂν.

55. Καὶ μὴν καὶ πάντες ὁμοῦ φιλόσοφοι καὶ ῥήτορες φοβοῦνται μάλιστα· τοὺς γέ τοι πλείστους αὐτῶν εὗροι τις ἂν μετὰ ξύλου προϊόντας, οὐκ ἂν δὴ που, εἰ μὴ ἐφοβοῦντο, ὠπλισμένους, καὶ τὰς θύρας δὲ μάλα ἐρφρωμένως ἀποκλείοντας, μὴ τις ἄρα νύκτωρ ἐπιβουλεύσειεν αὐτοῖς δεδιότας· ὁ δὲ τὴν θύραν τοῦ δωματίου προστίθησιν εἰκῆ, καὶ τοῦτο ὡς μὴ ὑπ' ἀνέμου ἀνοιχθείη, γενομένου δὲ ψόφου νύκτωρ οὐδὲν τι μᾶλλον θορυβεῖται ἢ μὴ γενομένου, καὶ δι' ἐρημίας δὲ ἀπιῶν ἄνευ ξίφους ὀδεύει· φοβεῖται γὰρ οὐδὲν οὐδαμοῦ. φιλοσόφους δὲ ἦδη ἐγὼ πολλάκις εἶδον, οὐδενὸς ὄντος δεινοῦ, τόξα ἐνε- 879 σκευασμένους· ξύλα μὲν γὰρ ἔχουσι καὶ εἰς βαλανεῖον ἀπιόντες καὶ ἐπ' ἄριστον. 56. παρασίτου μέντοι οὐδεὶς ἔχει κατηγορησάμενος μοιχείαν ἢ βίαν ἢ ἀρπαγὴν ἢ ἄλλο τι ἀδίκημα ἀπλῶς· ἐπεὶ ὅ γε τοιοῦτος οὐκ ἂν εἴη παράσιτος, ἀλλ' ἐαυτὸν ἐκεῖνος ἀδικεῖ. ὥστ' εἰ μοιχεύσας τύχοι, ἅμα τῷ ἀδικήματι καὶ τοῦνομα μεταλαμβάνει τοῦ ἀδικήματος. ὥσπερ δὲ ὁ κακὸς οὐ τὸ ἀγαθὸς, ἀλλὰ φαῦλος εἶναι λαμβάνει, οὕτως, οἶμαι, ὁ παράσιτος, εἴαν τι ἀδικῆ, αὐτὸ μὲν τοῦτο ὅπερ ἐστὶν ἀποβάλλει, ἀναλαμβάνει δὲ ὁ ἀδικεῖ. ἀδικήματα δὲ τοιαῦτα ῥητόρων καὶ φιλοσόφων ἄφθονα οὐ μόνον ἴσμεν αὐτοὶ γεγονότα καθ' ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ τοῖς βιβλίοις ἀπολελειμμένα ὑπομνήματα ἔχομεν ὧν ἠδίκησαν. ἀπολογία μὲν γὰρ Σωκράτους ἐστὶ καὶ Αἰσχίνου καὶ Ἰππερίδου καὶ Δημοσθένους καὶ τῶν πλείστων σχεδὸν τι ῥητόρων καὶ σοφῶν, παρασίτου δὲ οὐκ ἐστὶν ἀπολογία οὐδ' ἔχει τις εἰπεῖν δίκην πρὸς παράσιτόν τινα γεγραμμένην. 57. ἀλλὰ νῆ Δία ὁ μὲν βίος τοῦ παρασίτου κρείττων ἐστὶ τοῦ τῶν ῥητόρων καὶ τῶν φιλοσόφων, ὁ δὲ θάνατος φαυλότερος· πάνυ μὲν οὖν τούναντίον παρὰ πολὺ εὐδαιμονέστερος· φιλοσόφους μὲν γὰρ ἴσμεν ἅπαντας ἢ τοὺς πλείστους κακοὺς κακῶς ἀποθανόντας, τοὺς 880

μὲν ἐκ καταθίκης ἐαλωκότας ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασι, φαρμάκῳ, τοὺς δὲ καταπρησθέντας τὸ σῶμα ἄπαν, τοὺς δὲ ἀπὸ δυσουρίας φθινύσαντας, τοὺς δὲ φυγόντας, παρασίτου δὲ θάνατον οὐδεὶς ἔχει τοιοῦτον εἶπειν, ἀλλὰ τὸν εὐδαιμονέστατον φαρόντος καὶ πιόντος. εἰ δέ τις καὶ δοκεῖ βιαίῳ τετελευτηκῆναι θανάτῳ, ἀπεπτήσας ἀπέθανε.

58. ΤΥΧ. Ταῦτα μὲν ἱκανῶς διημιλληταὶ σοὶ τὰ πρὸς τοὺς φιλοσόφους ὑπὲρ τῶν παρασίτων. λοιπὸν δὲ εἰ καλὸν καὶ λυσιτελές ἐστι τὸ κτήμα τοῦτο τῷ τρέφοντι, πειρῶ λέγειν· ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκοῦσιν ὥσπερ εὐεργετοῦντες καὶ χαριζόμενοι τρέφειν αὐτοὺς οἱ πλούσιοι, καὶ εἶναι τοῦτο αἰσχύνην τῷ τρεφομένῳ.

ΠΑΡ. Ὡς ἡλίθιά γέ σου, ὦ Τυχιάδῃ, ταῦτα, εἰ μὴ δύνασαι γινώσκειν ὅτι πλούσιος ἀνὴρ, εἰ καὶ τὸ Γύγου χρυσίον ἔχει, μόνος ἐσθίων πένης ἐστὶ καὶ προῖων ἄνευ παρασίτου πτωχὸς δοκεῖ, καὶ ὥσπερ στρατιώτης χωρὶς ὅπλων ἀτιμότερος καὶ ἐσθῆς ἄνευ πορφύρας καὶ ἵππος ἄνευ φαλάρων, οὕτω καὶ πλούσιος ἄνευ παρασίτου ταπεινός τις καὶ εὐτελής φαίνεται. καὶ μὴν ὁ μὲν πλούσιος
881 κοσμεῖται ὑπ' αὐτοῦ, τὸν δὲ παράσιτον πλούσιος οὐδέποτε κοσμεῖ. 59. ἄλλως τε οὐδὲ ὄνειδος αὐτῷ ἐστίν, ὡς σὺ φῆς, τὸ παρασιτεῖν ἐκείνῳ, δῆλον ὅτι ὡς κρείττονι χεῖρονα, ὅπου γε μὴν τῷ πλουσίῳ τοῦτο λυσιτελές ἐστὶ τὸ τρέφειν τὸν παράσιτον, ὃ γέ μετὰ τοῦ κοσμεῖσθαι ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἀσφάλεια πολλή ἐκ τῆς τούτου δορυφορίας ὑπάρχει· οὔτε γὰρ μάχῃ φραδίως ἂν τις ἐπιχειρήσῃ τῷ πλουσίῳ τοῦτον ὀρθῶν παρεστῶτα, ἀλλ' οὐδ' ἂν ἀποθά- νοι φαρμάκῳ οὐδεὶς ἔχων παράσιτον. τίς γὰρ ἂν τολμήσειεν ἐπιβουλεῦσαι τινὶ τούτου προεσθίοντος καὶ προπίνοντος; ὥστε ὁ πλούσιος οὐχὶ κοσμεῖται μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν μεγίστων κινδύνων ὑπὸ τοῦ παρασίτου σώ- ζεται. οὕτω μὲν ὁ παράσιτος διὰ φιλοστοργίαν πάντα

κίνδυνον ὑπομένει, καὶ οὐκ ἂν παραχωρήσειε τῷ πλουσίῳ φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν αἰρεῖται συμφαγῶν.

60. ΤΥΧ. Πάντα μοι δοκεῖς, ὦ Σίμων, διεξελθεῖν ὑστερήσας οὐδὲν τῆς σεαυτοῦ τέχνης, οὐχ ὥσπερ αὐτὸς ἔφασκες, ἀμελέτητος ὢν, ἀλλ' ὥσπερ ἂν τις ὑπὸ τῶν μεγίστων γεγυμνασμένος. λοιπὸν, εἰ μὴ αἰσχίον αὐτὸ τὸ 882 ὄνομά ἐστι τῆς παρασιτικῆς, θέλω μαθεῖν.

ΠΑΡ. Ὅρα δὴ τὴν ἀπόκρισιν, ἐάν σοι ἱκανῶς λέγεσθαι δοκῇ, καὶ πειρῶ πάλιν αὐτὸς ἀποκρίνασθαι πρὸς τὸ ἐρωτώμενον ἢ ἄριστα οἶει. φέρε γάρ, τὸν σίτον οἱ παλαιοὶ τί καλοῦσι;

ΤΥΧ. Τροφήν.

ΠΑΡ. Τί δὲ τὸ σιτεῖσθαι, οὐχὶ τὸ ἐσθίειν;

ΤΥΧ. Ναί.

ΠΑΡ. Οὐκοῦν καθωμολόγηται τὸ παρασιτεῖν ὅτι οὐκ ἄλλο ἐστί;

ΤΥΧ. Τοῦτο γάρ, ὦ Σίμων, ἐστὶν ὃ αἰσχρὸν φαίνεται.

61. ΠΑΡ. Φέρε δὴ πάλιν ἀποκρίναί μοι, πότερόν σοι δοκεῖ διαφέρειν καὶ προκειμένων ἀμφοῖν πότερου ἂν αὐτὸς ἔλοιο, ἄρά γε τὸ πλεῖν ἢ τὸ παραπλεῖν;

ΤΥΧ. Τὸ παραπλεῖν ἔγωγε.

ΠΑΡ. Τί δέ, τὸ τρέχειν ἢ τὸ παρατρέχειν;

ΤΥΧ. Τὸ παρατρέχειν.

ΠΑΡ. Τί δέ, τὸ ἱππεύειν ἢ τὸ παριππεύειν;

ΤΥΧ. Τὸ παριππεύειν.

ΠΑΡ. Τί δέ, τὸ ἀκοντίζειν ἢ τὸ παρακοντίζειν;

ΤΥΧ. Τὸ παρακοντίζειν.

ΠΑΡ. Οὐκοῦν ὁμοίως ἂν ἐθέλοις καὶ τοῦ ἐσθίειν μᾶλλον τὸ παρασιτεῖν;

ΤΥΧ. Ὅμοιοι ἀνάγκη. καὶ σοι λοιπὸν ὥσπερ οἱ

883 παῖδες ἀφίξομαι καὶ ἐφῶς καὶ μετ' ἄριστον μαθησόμενος τὴν τέχνην. σὺ δέ με αὐτὴν δίκαιος διδάσκειν ἀφθόνως, ἐπεὶ καὶ πρῶτος μαθητῆς σοι γίνομαι. φασὶ δὲ καὶ τὰς μητέρας μᾶλλον τὰ πρῶτα φιλεῖν τῶν τέκνων.

ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ Ἡ ΠΕΡΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ.

1. ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ. Ταῦτα δὲ ὑμῖν, ὦ Σόλων, τίνος ἔνεκα οἱ νέοι ποιοῦσιν; οἱ μὲν αὐτῶν περιπλεκόμενοι ἀλλήλους ὑποσκελίζουσιν, οἱ δὲ ἄγχουσι καὶ λυγίζουσιν καὶ ἐν τῷ πηλῷ συναναφύρονται κυλινδούμενοι ὥσπερ σύες. καίτοι κατ' ἀρχὰς εὐθύς ἀποδυσάμενοι — ἐώρων γάρ —

884 λίπα τε ἠλείψαντο καὶ κατέψησε μάλα εἰρηνικῶς ἄτερος τὸν ἕτερον ἐν τῷ μέρει, μετὰ δὲ οὐκ οἶδ' ὅ τι παθόντες ὠθοῦσί τε ἀλλήλους συννενευκότες καὶ τὰ μέτωπα συναράττουσιν ὥσπερ οἱ κριοί. καὶ ἦν ἰδοῦ ἀράμενος ἐκείνοσὶ τὸν ἕτερον ἐκ τοῖν σκελοῖν ἀφῆκεν εἰς τὸ ἔδαφος, εἰτ' ἐπικαταπεσὼν ἀνακύπτειν οὐκ ἔῃ συνωθῶν κάτω ἐς τὸν πηλόν, τέλος δὲ ἤδη περιπλέξας αὐτῷ τὰ σκέλη κατὰ τὴν γαστέρα τὸν πῆχυν ὑποβαλὼν τῷ λαιμῷ ἄγχει τὸν ἄθλιον, ὃ δὲ παρακροτεῖ ἐς τὸν ὦμον, ἰκετεύων οἶμαι, ὡς μὴ τέλεον ἀποπνιγείη. καὶ οὐδὲ τοῦ ἐλαίου ἔνεκα φείδονται μὴ μολύνεσθαι, ἀλλ' ἀφανίσαντες τὸ χρῆσμα καὶ τοῦ βορβόρου ἀναπλησθέντες ἐν ἰδρωτὶ ἅμα πολλῷ γέλωτα ἐμοὶ γοῦν παρέχουσιν ὥσπερ αἱ ἐργέλυες ἐκ τῶν χειρῶν διολισθαίνοντες. 2. ἕτεροι δὲ ἐν τῷ αἰθρίῳ τῆς αὐλῆς τὸ αὐτὸ τοῦτο δρωσιν, οὐκ ἐν πηλῷ οὗτοί γε, ἀλλὰ

885 ψάμμον ταύτην βαθειαν ὑποβαλλόμενοι ἐν τῷ ὀρύγματι πάττουσί τε ἀλλήλους καὶ αὐτοὶ ἐκόντες ἐπαμῶνται τὴν κόνιν ἀλεκτρούωνων δίκην, ὡς ἀφυκτότεροι εἶεν ἐν ταῖς

συμπλοκαῖς, οἶμαι, τῆς ψάμμου τὸν ὄλισθον ἀφαιρούσης καὶ βεβαιοτέραν ἐν ξηρῷ παρεχούσης τὴν ἀντίληψιν. 3. οἱ δὲ ὀρθοστάδην κεκονιμένοι καὶ αὐτοὶ παίουσιν ἀλλήλους προσπεσόντες καὶ λακτίζουσιν· οὐτοσί γοῦν καὶ τοὺς ὀδόντας ἔοικεν ἀποπτύσειν ὁ κακοδαίμων, οὕτως αἵματος αὐτῷ καὶ ψάμμου ἀναπέπλησται τὸ στόμα, πύξ, ὡς ὄρας, παταχθέντος ἐς τὴν γνάθον. ἀλλ' οὐδὲ ὁ ἄρχων οὐτοσί διίστησιν αὐτοὺς καὶ λύει τὴν μάχην — τεκμαίρομαι γὰρ τῇ πορφυρίδι τῶν ἀρχόντων τινὰ τοῦτον εἶναι — 4. ὁ δὲ καὶ ἐποτρύνει καὶ τὸν πατάξαντα ἐπαινεῖ. ἄλλοι δὲ ἀλλαχόθι πάντες ἐγκονοῦσι καὶ ἀναπηδῶσιν ὥσπερ θέοντες ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μένοντες καὶ ἐς τὸ ἄνω συναλλόμενοι λακτίζουσι τὸν ἀέρα. 5. ταῦτα οὖν ἐθέλω 886 εἶδέναι τίνος ἀγαθοῦ ἂν εἴη ποιεῖν· ὡς ἔμοιγε μανία μᾶλλον ἔοικέναι δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις ἂν ῥαδίως μεταπείσειέ με ὡς οὐ παραπαίουσιν οἱ ταῦτα δρῶντες.

6. ΣΟΛΩΝ. Καὶ εἰκότως, ὦ Ἀνάχαρσι, τοιαῦτά σοι τὰ γιννόμενα φαίνεται ξένα γε ὄντα καὶ πάμπολυ τῶν Σκυθικῶν ἐθῶν ἀπάδοντα, καθάπερ καὶ ὑμῖν πολλὰ εἰκότως εἶναι μαθήματα καὶ ἐπιτηδεύματα τοῖς Ἕλλησιν ἡμῖν ἀλλόκοτα εἶναι δόξαντα ἂν, εἴ τις ἡμῶν ὥσπερ σὺ νῦν ἐπισταίῃ αὐτοῖς. πλὴν ἀλλὰ θάρρει, ὦγαθέ· οὐ γὰρ μανία τὰ γιννόμενά ἐστιν οὐδ' ἐφ' ὕβρει οὕτοι παίουσιν ἀλλήλους καὶ κυλίουσιν ἐν τῷ πληθῷ ἢ ἐπιπάττουσι τὴν κόνιν, ἀλλ' ἔχει τινὰ χρείαν οὐκ ἀτερπητὴ τὸ πρᾶγμα καὶ ἀκμὴν οὐ μικρὰν ἐπάγει τοῖς σώμασιν· ἦν γοῦν ἐνδιατρίψης, ὥσπερ οἶμαι σε ποιήσειν, τῇ Ἑλλάδι, οὐκ εἰς μακρὰν εἰς καὶ αὐτὸς ἔσῃ τῶν πεπηλωμένων ἢ κεκονιμένων· οὕτω σοι τὸ πρᾶγμα ἡδύ τε ἅμα καὶ λυσιτελεὲς εἶναι δόξει.

ANAX. Ἄπαγε, ὦ Σόλων, ὑμῖν ταῦτα γένοιτο τὰ 887

- ὠφέλιμα καὶ τερπνά, ἐμὲ δὲ εἰ τις ὑμῶν τοιοῦτό τι διαθείη, εἰσεται ὡς οὐ μάτην παρεξώσμεθα τὸν ἀκινάκην.
7. ἀτὰρ εἰπέ μοι, τί ὄνομα ἐθεσθε τοῖς γιγνομένοις, ἢ τί φῶμεν ποιεῖν αὐτούς;

ΣΟΛ. Ὁ μὲν χῶρος αὐτός, ὃ Ἀνάχαρσι, γυμνάσιον ὑφ' ἡμῶν ὀνομάζεται καὶ ἔστιν ἱερὸν Ἀπόλλωνος τοῦ Λυκείου· καὶ τὸ ἄγαλμα δὲ αὐτοῦ ὄρας, τὸν ἐπὶ τῇ στήλῃ κεκλιμένον, τῇ ἀριστερᾷ μὲν τὸ τόξον ἔχοντα, ἡ δεξιὰ δὲ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἀνακεκλασμένη ὥσπερ ἐκ καμάτου μακροῦ ἀναπαυόμενον δείκνυσι τὸν θεόν. 8. τῶν γυμνασμάτων δὲ τούτων τὸ μὲν ἐν τῷ πηλῷ ἐκεῖνο πάλη καλεῖται, οἱ δ' ἐν τῇ κόνει παλαίουσι καὶ αὐτοί, τὸ δὲ παίειν ἀλλήλους ὀρθοστάδην παγκρατιάξιν λέγομεν. καὶ ἄλλα δὲ ἡμῖν ἐστὶ γυμνάσια τοιαῦτα πυγμῆς καὶ δίσκου καὶ τοῦ ὑπεράλλεσθαι, ὧν ἀπάντων ἀγῶνας προτίθεμεν, καὶ ὁ κρατήσας ἀριστος εἶναι δοκεῖ τῶν καθ' αὐτὸν καὶ ἀναιρεῖται τὰ ἄθλα.

- 888 9. ANAX. Τὰ δὲ ἄθλα τίνα ὑμῖν ταῦτά ἐστιν;

ΣΟΛ. Ὀλυμπίασι μὲν στέφανος ἐκ κοτίνου, Ἰσθμοὶ δὲ ἐκ πίττος, ἐν Νεμέᾳ δὲ σελίνων πεπλεγμένος, Πυθοὶ δὲ μῆλα τῶν ἱερῶν τοῦ θεοῦ, παρ' ἡμῖν δὲ τοῖς Παναθηναίοις τὸ ἔλαιον τὸ ἐκ τῆς μορίας. τί ἐγέλασας, ὃ Ἀνάχαρσι; ἢ διότι μικρὰ σοι εἶναι ταῦτα δοκεῖ;

- ANAX. Οὐκ, ἀλλὰ πάνσεμνα, ὃ Σόλων, κατέλεξας τὰ ἄθλα καὶ ἄξια τοῖς τε διαθείσιν αὐτὰ φιλοτιμῆσθαι ἐπὶ τῇ μεγαλοδωρεᾷ καὶ τοῖς ἀγωνισταῖς αὐτοῖς ὑπερεσπουδακέναι περὶ τὴν ἀναιρέσιν τῶν τηλικούτων, ὥστε μῆλων ἕνεκα καὶ σελίνων τοσαῦτα προπονεῖν καὶ κινδυνεύειν ἀγχομένους πρὸς ἀλλήλων καὶ κατακλωμένους, ὡς οὐκ ἐνὸν ἀπραγμόνως εὐπορῆσαι μῆλων ὅτῳ
889 ἐπιθυμία ἢ σελίνῳ ἔστεφανῶσθαι ἢ πίτυϊ μήτε πηλῷ

καταχριόμενον τὸ πρόσωπον μήτε λακτιζόμενον ἐς τὴν γαστέρα ὑπὸ τῶν ἀνταγωνιστῶν.

10. ΣΟΛ. Ἄλλ', ὦ ἄριστε, οὐκ ἐς ψιλὰ τὰ διδόμενα ἡμεῖς ἀποβλέπομεν. ταῦτα μὲν γὰρ ἐστὶ σημεῖα τῆς νίκης καὶ γνωρίσματα οἵτινες οἱ κρατήσαντες, ἢ δὲ παρακολουθοῦσα τούτοις δόξα τοῦ παντὸς ἀξία τοῖς νενικηκόσιν, ὑπὲρ ἧς καὶ λακτίζεσθαι καλῶς ἔχει τοῖς θηρωμένοις τὴν εὐκλειαν ἐκ τῶν πόνων· οὐ γὰρ ἀπονητὶ προσγένοιτο ἂν αὕτη, ἀλλὰ χρὴ τὸν ὀρεγόμενον αὐτῆς πολλὰ τὰ δυσχερῆ ἀνασχόμενον ἐν τῇ ἀρχῇ τότε ἤδη τὸ λυσιτελὲς καὶ ἡδὺ τέλος ἐκ τῶν καμάτων περιμένειν.

ΑΝΑΧ. Τοῦτο φῆς, ὦ Σόλων, τὸ τέλος ἡδὺ καὶ λυσιτελὲς, ὅτι πάντες αὐτοὺς ὄψονται ἐστεφανωμένους καὶ 890 ἐπὶ τῇ νίκῃ ἐπαινέσονται πολὺ πρότερον οἰκτεῖραντες ἐπὶ ταῖς πληγαῖς, οἱ δὲ εὐδαιμονήσουσιν ἀντὶ τῶν πόνων μῆλα καὶ σέλινα ἔχοντες.

ΣΟΛ. Ἄπειρος εἶ, φημί, τῶν ἡμετέρων ἔτι· μετὰ μικρὸν δὲ ἄλλα σοὶ δόξει περὶ αὐτῶν, ἐπειδὴν ἐς τὰς πανηγύρεις ἀπιὼν ὄρας τοσοῦτον πλῆθος ἀνθρώπων συλλεγόμενον ἐπὶ τὴν θεῖαν τῶν τοιούτων καὶ θέατρα μυριάνδρα συμπληρούμενα καὶ τοὺς ἀγωνιστὰς ἐπαινουμένους, τὸν δὲ καὶ νικῆσαντα αὐτῶν ἰσόθεον νομίζομενον.

11. ΑΝΑΧ. Αὐτὸ τοῦτο, ὦ Σόλων, καὶ τὸ οἰκτιστόν ἐστιν, εἰ μὴ ἐπ' ὀλίγων ταῦτα πάσχουσιν, ἀλλὰ ἐν τοσοῦτοις θεαταῖς καὶ μάρτυσι τῆς ὕβρεως, οἱ δηλαδὴ εὐδαιμονίζουσιν αὐτοὺς αἵματι φαινομένους ὀφῶντες ἢ ἀγχομένους ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων· ταῦτα γὰρ τὰ εὐδαιμονέστατα πρόσεστι τῇ νίκῃ αὐτῶν. παρ' ἡμῖν δὲ τοῖς Σκύθαις ἦν τις, ὦ Σόλων, ἢ πατάξῃ τινὰ τῶν πολιτῶν ἢ ἀνατρέψῃ προσπεσὼν ἢ θαίματτα περιρρήξῃ, μεγάλας οἱ πρεσβῦται τὰς ζημίας ἐπάγουσι, κἂν ἐπ' ὀλίγων τῶν

μαρτύρων τοῦτο πάθη τις, οὔτι γε ἐν τηλικούτοις θεά-
 τροις, οἷα σὺ διηγῆ τὸ Ἴσθμοι καὶ τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ. οὐ
 μὴν ἀλλὰ τοὺς μὲν ἀγωνιστὰς οἰκτεῖρειν μοι ἐπεισιν ἄν
 πάσχουσι, τῶν δὲ θεατῶν οὓς φῆς ἀπανταχόθεν τοὺς
 ἀρίστους παραγίγνεσθαι ἐς τὰς πανηγύρεις, καὶ πάνν
 891 θαυμάζω, εἰ τὰναγκαῖα παρέντες σχολάζουσιν ἐπὶ τοῖς
 τοιούτοις· οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνό πω δύναμαι κατανοῆσαι, ὅτι
 τοῦτο τερπνὸν αὐτοῖς, ὄρᾳν παιομένους τε καὶ διαπληκτι-
 ζομένους ἀνθρώπους καὶ πρὸς τὴν γῆν ἀραττομένους
 καὶ συντριβομένους ὑπ' ἀλλήλων.

12. ΣΟΛ. Εἰ καιρὸς ἦν, ὃ Ἀνάχαρσι, Ὀλυμπίων ἢ
 Ἴσθμίων ἢ Παναθηναίων, αὐτὸ ἄν σε τὸ γιγνόμενον ἐδί-
 δαξεν, ὡς οὐ μάλιστα ἐσπουδάκαμεν ἐπὶ τούτοις· οὐ γὰρ
 οὕτω λέγων ἄν τις προσβιβάσειέ σε τῇ ἡδονῇ τῶν ἐκεῖ
 δρωμένων, ὡς εἰ καθεξόμενος αὐτὸς ἐν μέσοις τοῖς θεα-
 ταῖς βλέποισ ἀρετὰς ἀνδρῶν καὶ κάλλη σωματῶν καὶ εὐε-
 ξίας θαυμαστὰς καὶ ἐμπειρίας δεινὰς καὶ ἰσχὺν ἄμαχον
 καὶ τόλμαν καὶ φιλοτιμίαν καὶ γνώμας ἀηττήτους καὶ
 σπουδὴν ἀληκτον ὑπὲρ τῆς νίκης· εὐ γὰρ δὴ οἶδα ὡς
 οὐκ ἄν ἐπαύσω ἐπαινῶν καὶ ἐπιβοῶν καὶ ἐπικροτῶν.

13. ΑΝΑΧ. Νῆ Δί', ὃ Σόλων, καὶ ἐπιγελῶν γε
 προσέτι καὶ ἐπιχλευάζων· ἅπαντα γὰρ ὁπόσα κατηγορή-
 σω ἐκεῖνα, τὰς ἀρετὰς καὶ τὰς εὐεξίας καὶ τὰ κάλλη καὶ
 τόλμαν, ὄρῳ οὐδενὸς μεγάλου ἔνεκα παραπολλυμένας
 ὑμῖν, οὔτε πατρίδος κινδυνευούσης οὔτε χώρας πορθου-
 μένης οὔτε φίλων ἢ οἰκείων πρὸς ὕβριν ἀπαγομένων.
 ὥστε τοσοῦτῳ γελοιότεροι ἄν εἶεν, ἄριστοι μὲν, ὡς φῆς,
 ὄντες, μάλιστα δὲ τοσαῦτα πάσχοντες καὶ ταλαιπωρούμε-
 892 νοι καὶ αἰσχύνοντες τὰ κάλλη καὶ τὰ μεγέθη τῇ ψάμμῳ
 καὶ τοῖς ὑπωπίοις, ὡς μήλου καὶ κοτίνου ἐγκρατεῖς γέ-
 νοιντο νικήσαντες. ἡδὺ γὰρ μοι αἰεὶ μεμνησθαι τῶν ἄθλων

τοιούτων ὄντων. ἀτὰρ εἶπέ μοι, πάντες αὐτὰ λαμβάνου-
σιν οἱ ἀγωνισταί;

ΣΟΑ. Οὐδαμῶς, ἀλλὰ εἰς ἐξ ἀπάντων ὁ κρατήσας
αὐτῶν.

ΑΝΑΧ. Εἶτ', ὦ Σόλων, ἐπὶ τῷ ἀδήλω καὶ ἀμφι-
βόλῳ τῆς νίκης τοσοῦτοι πονοῦσι, καὶ ταῦτ' εἰδότες ὅτι
ὁ μὲν νικῶν εἰς ἔσται πάντως, οἱ δὲ ἠττώμενοι πάμπολλοι
μάτην ἄθλιοι πληγᾶς, οἱ δὲ καὶ τραύματα λαβόντες;

14. ΣΟΑ. Ἐοικας, ὦ Ἀνάχαρσι, μηδέπω ἐννενοηκέ-
ναι πολιτείας ὀρθῆς πέρι μηδέν· οὐ γὰρ ἂν τὰ κάλλιστα
τῶν ἐθνῶν ἐν ψόγῳ ἐτίθεισο. ἦν δέ σοι μελήσῃ ποτὲ εἰδέ-
ναι, ὅπως ἂν τὰ κάλλιστα οἰκηθεῖν πόλις καὶ ὅπως ἂν
ἄριστοι γένοιντο οἱ πολλοὶ αὐτῆς, ἐπαινέσῃ τότε καὶ τὰς
ἀσκήσεις ταύτας καὶ τὴν φιλοτιμίαν ἣν φιλοτιμούμεθα
περὶ αὐτάς, καὶ εἰση ὅτι πολὺ τὸ χρήσιμον ἔχουσιν ἐγκατα-
μεμιγμένον τοῖς πόνοις, εἰ καὶ νῦν μάτην σπουδάξεσθαι
δοκοῦσι.

ΑΝΑΧ. Καὶ μὴν, ὦ Σόλων, κατ' οὐδὲν ἄλλο ἀπὸ
τῆς Σκυθίας ἦκα παρ' ὑμᾶς τοσαύτην μὲν γῆν διοδεύσας,
μέγαν δὲ τὸν Εὐξείνιον καὶ δυσχείμερον περαιοθείς, ἢ
ὅπως νόμους τε τοὺς Ἑλλήνων ἐκμάθοιμι καὶ ἔθῃ τὰ παρ'
ὑμῖν κατανοήσαιμι καὶ πολιτείαν τὴν ἀρίστην ἐκμελετή-
σαιμι. διὸ καὶ σὲ μάλιστα φίλον ἐξ ἀπάντων Ἀθηναίων
καὶ ξένον προειλόμην κατὰ κλέος, ἐπέπερ ἦκουον νόμων 893
τέτινων ξυγγραφέα εἶναι σε καὶ ἐθνῶν τῶν ἀρίστων εὐρε-
τὴν καὶ ἐπιτηδευμάτων ὠφελίμων εἰσηγητὴν, καὶ ὅλως
πολιτείας τινὸς συναρμοστήν. ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις δι-
δάσκων με καὶ μαθητὴν ποιούμενος· ὡς ἔγωγε ἠδέως ἂν
ἄσιτός σοι καὶ ἄποτος παρακαθεζόμενος, ἐς ὅσον ἂν αὐ-
τὸς διαρκοίης λέγων, κεχηνῶς ἐπακούοιμι περὶ πολιτείας
τε καὶ νόμων διεξιόντος.

15. ΣΟΑ. Τὰ μὲν πάντα οὐ ῥάδιον, ὦ ἑταῖρε, διελ-

θελν ἐν βραχεῖ, ἀλλὰ κατὰ μέρη ἐπιῶν εἰση ἕκαστα, οἷα μὲν περὶ θεῶν, οἷα δὲ περὶ γονέων ἢ περὶ γάμων ἢ τῶν ἄλλων δοκεῖ ἡμῖν. ἃ δὲ περὶ τῶν νέων γιννώσκομεν καὶ ὅπως αὐτοῖς χρῶμεθα, ἐπειδὴν πρῶτον ἄρξονται συνιέναι τε τοῦ βελτίονος καὶ τῷ σώματι ἀνδρίζεσθαι καὶ ὑφίστασθαι τοὺς πόνοους, ταῦτα ἤδη σοι διεξείμι, ὡς μάθῃσις οὔτινος χάριν τὰς ἀσκήσεις ταύτας προτεθείκαμεν αὐτοῖς καὶ διαπονεῖν τὸ σῶμα καταναγκάζομεν, οὐ μόνον ἔνεκα τῶν ἀγῶνων, ὅπως τὰ ἄθλα δύναιντο ἀναιρεῖσθαι — ἐπ' ἐκεῖνα μὲν γὰρ ὀλίγοι πάνυ ἐξ ἀπάντων χωροῦσιν — ἀλλὰ μείζον τι ἀπάσῃ τῇ πόλει ἀγαθὸν ἐκ τούτου καὶ αὐτοῖς ἐκείνοις προσκτώμενοι· κοινὸς γάρ τις ἀγῶν ἄλλος ἅπασι τοῖς ἀγαθοῖς πολίταις πρόκειται καὶ στεφάνος οὐ πίτυος οὐδὲ κοτίνου ἢ σελίνων, ἀλλ' ὃς ἐν αὐτῷ
 89± συλλαβῶν ἔχει τὴν ἀνθρώπων εὐδαιμονίαν, οἷον ἔλευθερίαν λέγω αὐτοῦ τε ἐκάστου ἰδίᾳ καὶ κοινῇ τῆς πατρίδος καὶ πλοῦτον καὶ δόξαν καὶ ἑορτῶν πατριῶν ἀπόλαυσιν καὶ οἰκείων σωτηρίαν, καὶ συνόλως τὰ κάλλιστα ὧν ἂν τις εὐξαιτο γενέσθαι οἱ παρὰ τῶν θεῶν· ταῦτα πάντα τῷ στεφάνῳ, ὃν φημι, συναναπέπλεκται καὶ ἐκ τοῦ ἀγῶνος ἐκείνου περιγίγνεται, ἐφ' ὃν αἱ ἀσκήσεις αὐταὶ καὶ οἱ πόνοι ἄγουσιν.

16. ANAX. Εἶτα, ὦ θαυμάσιε Σόλων, τοιαῦτά μοι καὶ τηλικαῦτα ἔχων ἄθλα διεξιέναι μῆλα καὶ σέλινα διηγοῦ καὶ θαλλὸν ἐλαίας ἀγρίας καὶ πίτυν;

ΣΟΛ. Καὶ μὴν, ὦ Ἀνάχαρσι, οὐδ' ἐκενᾶ σοι ἐτι δόξει μικρὰ εἶναι, ὅποταν ἃ λέγω καταμάθῃς· ἀπὸ γὰρ τοι τῆς αὐτῆς γνώμης γίγνεται καὶ μέρη πάντα ταῦτά ἐστι μικρὰ τοῦ μείζονος ἐκείνου ἀγῶνος καὶ τοῦ στεφάνου ὃν κατέλεξα τοῦ πανευδαιμονος. ὁ δὲ λόγος οὐκ οἶδ' ὅπως ὑπερβὰς τὴν τάξιν ἐκείνων πρότερον ἐπεμνήσθη τῶν Ἰσθμοῖ γιγνομένων καὶ Ὀλυμπίασι καὶ ἐν Νεμέᾳ. πλήν

ἀλλὰ νῶ — σχολῆν γὰρ ἄγομεν καὶ σύ, ὡς φῆς, προθυμῆ ἀκούειν — ἀναδραμούμεθα ῥαδίως πρὸς τὴν ἀρχὴν καὶ τὸν κοινὸν ἀγῶνα, δι' ὃν φημι πάντα ταῦτα ἐπιτηδεύεσθαι.

ΑΝΑΧ. Ἄμεινον, ᾧ Σόλων, οὕτως· καθ' ὁδὸν γὰρ ἂν ἡμῖν ὁ λόγος μᾶλλον προχωροίη καὶ τάχ' ἂν ἴσως ἀπὸ τούτων πεισθίην μηδ' ἐκείνων ἐτι καταγελᾶν, εἴ τινα 896 ἴδοιμι σεμνυνόμενον κοτίνῳ ἢ σελίνῳ ἐστεφανωμένου. ἀλλ' εἴ δοκεῖ, ἐς τὸ σύσκιον ἐκείσε ἀπελθόντες καθίσωμεν ἐπὶ τῶν θάκων, ὡς μὴ ἐνοχλοῦεν ἡμῖν οἱ ἐπικεκραγότες τοῖς παλαιούσιν· ἄλλως τε — εἰρήσεται γάρ — οὐδὲ τὸν ἥλιον ἐτι ῥαδίως ἀνέχομαι ὄξυν καὶ φλογώδη ἐμπέπτοντα γυμνῆ τῇ κεφαλῇ· τὸν γὰρ πῖλόν μοι ἀφελεῖν οἴκοθεν ἔδοξεν, ὡς μὴ μόνος ἐν ὑμῖν ξενίζοιμι τῷ σχήματι. ἡ δὲ ᾧρα τοῦ ἔτους ὃ τι περ τὸ πυρωδέστατόν ἐστι, τοῦ ἀστέρος, ὃν ὑμεῖς κύνα φατέ, πάντα καταφλέγοντος καὶ τὸν ἀέρα ξηρὸν καὶ διακαῆ τιθέντος, ὃ τε ἥλιος κατὰ μεσημβρίαν ἤδη ὑπὲρ κεφαλῆς ἐπικείμενος φλογμὸν τοῦτον οὐ φορητὸν ἐπάγει τοῖς σώμασιν. ὥστε καὶ σοῦ θαναμάζω, ὅπως γηραιὸς ἤδη ἄνθρωπος οὔτε ἰδίεις πρὸς τὸ θάλπος ὥσπερ ἐγὼ οὔτε ὄλως ἐνοχλουμένῳ ἔοικας οὐδὲ περιβλέπεις σύσκιόν τι ἐνθα ὑποδύση, ἀλλὰ δέχη τὸν ἥλιον εὐμαρῶς.

ΣΟΛ. Οἱ μάταιοι γὰρ οὗτοι πόνοι, ᾧ Ἀνάχαρσι, καὶ αἱ συνεχεῖς ἐν τῷ πηλῷ κυβιστήσεις καὶ αἱ ὑπαίθριοι ἐν τῇ ψάμμῳ ταλαιπωραὶ τοῦτο ἡμῖν τὸ ἀμυντήριον παρέχουσι πρὸς τὰς τοῦ ἡλίου βολάς, καὶ οὐκέτι πῖλου δεόμεθα, ὃς τὴν ἀκτίνα κωλύσει καθικνεῖσθαι τῆς κεφαλῆς. ἀπίωμεν δ' οὖν. 17. καὶ ὅπως μὴ καθάπερ νό- 896 μοις προσέξεις οἷς ἂν λέγω πρὸς σέ, ὡς ἐξ ἅπαντος πιστεύειν αὐτοῖς, ἀλλ' ἐνθα ἂν σοι μὴ ὀρθῶς τι λέγεσθαι δοκῇ, ἀντιλέγειν εὐθύς καὶ διευθύνειν τὸν λόγον· δυοῖν

γὰρ θατέρου πάντως οὐκ ἂν ἀμάρτοιμεν, ἢ σὲ βεβαίως πεισθῆναι ἐκχέαντα ὅποσα οἶσι ἀντιλεκτέα εἶναι ἢ ἐμὲ ἀναδιδαχθῆναι ὡς οὐκ ὀρθῶς γιγνώσκω περὶ αὐτῶν. καὶ ἐν τούτῳ πᾶσα ἂν σοὶ ἢ πόλις ἢ Ἀθηναίων οὐκ ἂν φθάνοι χάριν ὁμολογοῦσα· ὅσα γὰρ ἂν ἐμὲ παιδεύσης καὶ μεταπείσης πρὸς τὸ βέλτιον, ἐκείνην τὰ μέγιστα ἔση ὠφεληκῶς. οὐδὲν γὰρ ἂν ἀποκρουσαίμην αὐτήν, ἀλλ' εὐθύς εἰς τὸ μέσον καταθήσω φέρων καὶ καταστάς ἐν τῇ πνυκί ἐρῶ πρὸς ἅπαντας, Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐγὼ μὲν ὑμῖν ἔγραψα τοὺς νόμους οἷους ἂν ᾤμην ὠφελιμωτάτους ἔσεσθαι τῇ πόλει, ὁ δὲ ξένος οὕτωσι — δεῖξας σέ, ὦ Ἀνάχαρσι — Σκύθης μὲν ἐστι, σοφὸς δὲ ὢν μετεπαιδευσέ
 897 με καὶ ἄλλα βελτίω μαθήματα καὶ ἐπιτηδεύματα ἐδιδάξατο· ὥστε εὐεργέτης ὑμῶν ὁ ἀνὴρ ἀναγεγράφθω καὶ χαλκοῦν αὐτὸν ἀναστήσατε παρὰ τοὺς ἐπωνύμους ἢ ἐν πόλει παρὰ τὴν Ἀθηναῖν. καὶ εὐ ἴσθι ὡς οὐκ αἰσχυνεῖται ἢ Ἀθηναίων πόλις παρὰ βαρβάρου καὶ ξένου τὰ συμφέροντα ἐκμανθάνοντες.

18. ANAX. Τοῦτο ἐκεῖνο ἦν ἄρα, ὃ ἐγὼ περὶ ὑμῶν ἤκουον τῶν Ἀθηναίων, ὡς εἴητε εἰρωνες ἐν τοῖς λόγοις. ἐπεὶ πόθεν ἂν ἐγὼ νομᾶς καὶ πλάνης ἄνθρωπος, ἐφ' ἀμάξης βεβιωκῶς, ἄλλοτε ἄλλην γῆν ἀμείβων, πόλιν δὲ οὔτε οἰκήσας πώποτε οὔτε ἄλλοτε ἢ νῦν ἑώρακῶς, περὶ πολιτείας διεξίοιμι καὶ διδάσκοιμι αὐτόχθονας ἄνδρας πόλιν ταύτην ἀρχαιοτάτην τοσοῦτοις ἤδη χρόνοις ἐν εὐνομίᾳ κατῳκηκότας, καὶ μάλιστα σέ, ὦ Σόλων, ᾧ τοῦτο, ὡς φασίν, ἐξ ἀρχῆς καὶ μάθημα ἐγένετο, ἐπίστασθαι ὅπως
 898 ἂν ἄριστα πόλις οἰκοῖτο καὶ οἷστισι νόμοις χρωμένῃ εὐδαιμονήσειε; πλὴν ἀλλὰ καὶ τοῦτο ὡς νομοθέτῃ πειστέον σοι, καὶ ἀντερῶ, ἦν τί μοι δοκῆ μὴ ὀρθῶς λέγεσθαι, ὡς βεβαιότερον μάθοιμι. καὶ ἰδοὺ γὰρ ἤδη ἐκφυγόντες τὸν ἥλιον ἐν τῷ συνηρηφει ἔσμεν, καὶ καθέδρα μάλα

ἤδεια καὶ εὐκαιρὸς ἐπὶ ψυχροῦ τοῦ λίθου. λέγε οὖν τὸν λόγον ἐξ ἀρχῆς καθ' ὃ τι τοὺς νέους παραλαβόντες ἐκ παιδῶν εὐθύς διακονεῖτε καὶ ὅπως ὑμῖν ἄριστοι ἄνδρες ἀποβαίνουσιν ἐκ τοῦ πηλοῦ καὶ τῶν ἀσκημάτων τούτων καὶ τί ἢ κόνις καὶ τὰ κυβιστήματα συντελεῖ πρὸς ἀρετὴν αὐτοῖς. τοῦτο γὰρ δὴ μάλιστα ἐξ ἀρχῆς εὐθύς ἐπόθουν ἀκοῦσαι· τὰ δ' ἄλλα εἰς ὕστερον διδάξῃ με κατὰ καιρὸν ἕκαστον ἐν τῷ μέρει. ἐκείνου μέντοι, ᾧ Σόλων, μέμνησό μοι παρὰ τὴν ῥῆσιν, ὅτι πρὸς ἄνδρα βάρβαρον ἔρεῖς, λέγω δέ, ὡς μὴ περιπλέκης μηδὲ ἀπομηκύνῃς τοὺς λόγους· δέδια γὰρ μὴ ἐπιλανθάνωμαι τῶν πρώτων, εἰ τὰ μετὰ ταῦτα πολλὰ ἐπιρρέοι.

19. ΣΟΛ. Σὺ τοῦτο, ᾧ Ἀνάχαρσι, ταμειύση ἄμεινον, ἐνθα ἄν σοι δοκῇ μὴ πάνυ σαφῆς ὁ λόγος εἶναι ἢ πόρρω ποι ἀποπλανᾶσθαι εἰκῆ ῥέων· ἐρήση γὰρ μεταξὺ ὃ τι ἄν ἐθέλῃς καὶ διακόψεις αὐτοῦ τὸ μῆκος. ἦν μέντοι μὴ ἐξαγώνια μηδὲ πόρρω τοῦ σκοποῦ τὰ λεγόμενα ἢ, κωλύσει οὐδέν, οἶμαι, εἰ καὶ μακρὰ λέγοιτο· ἐπεὶ καὶ τῇ βουλῇ τῇ ἐξ Ἀρείου πάγον, ἥπερ τὰς φονικὰς ἡμῖν 899 δίκας δικάζει, πάτριον οὕτω ποιεῖν. ὁπότεν γὰρ ἀνελθούσα εἰς τὸν πάγον συγκαθέξῃται φόνου ἢ τραύματος ἐκ προνοίας ἢ πυρκαϊᾶς δικάσοντες, ἀποδίδοται λόγος ἑκατέρῳ τῶν κρινομένων καὶ λέγουσιν ἐν τῷ μέρει ὁ μὲν διώκων ὁ δὲ φεύγων ἢ αὐτοὶ ἢ ῥήτορας ἀναβιβάζονται τοὺς ἐροῦντας ὑπὲρ αὐτῶν. οἱ δὲ ἔστ' ἄν μὲν περὶ τοῦ πράγματος λέγωσιν, ἀνέχεται ἢ βουλὴ καθ' ἡσυχίαν ἀκούουσα· ἦν δέ τις ἢ φορτίμιον εἴπη πρὸ τοῦ λόγου, ὡς εὐνουστέρους ἀπεργάσαιτο αὐτούς, ἢ οἶκτον ἢ δειώσιν ἕξωθεν ἐπάγῃ τῷ πράγματι — οἷα πολλὰ ρητόρων παιδῆδες ἐπὶ τοὺς δικαστὰς μηχανῶνται — παρελθὼν ὁ κῆρυξ κατεσιώπησεν εὐθύς οὐκ ἔων ληρεῖν πρὸς τὴν βουλήν καὶ περιπέττειν τὸ πρᾶγμα ἐν τοῖς λόγοις, ὡς γυμνὰ τὰ

γεγενημένα οἱ Ἀρεοπαγῖται βλέποιν. ὥστε καὶ σέ, ὦ Ἀνάχαρσι, Ἀρεοπαγίτην ἐν τῷ παρόντι ποιοῦμαι ἔγωγε καὶ κατὰ τὸν τῆς βουλῆς μου νόμον ἄκουε καὶ σιωπᾶν κέλευε, ἦν αἰσθη καταρρητορευόμενος· ἄχρι δ' ἂν οἰκεία τῷ πράγματι λέγηται, ἐξέστω ἀπομηκύνειν. οὐδὲ γὰρ ὑφ' ἡλίῳ ἐτι ποιησόμεθα τὴν συνουσίαν, ὡς ἄχθεσθαι εἰ ἀποτείνοιτο ἢ φῆσις, ἀλλὰ ἦ τε σκιά πνικη καὶ ἡμεῖς σχολὴν ἄγομεν.

900 ANAX. Εὐγνώμονά σου ταῦτα, ὦ Σόλων, καὶ ἔγωγε ἤδη χάριν οὐ μικρὰν οἰδᾶ σοι καὶ ἐπὶ τούτοις, ὅτι πάρεργον τοῦ λόγου καὶ τὰ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ γιγνόμενα ἐδιδάξω με θαυμάσια ὡς ἀληθῶς καὶ ἀγαθῶν βουλευτῶν ἔργα πρὸς ἀλήθειαν οἰσούντων τὴν ψῆφον. ἐπὶ τούτοις οὖν ἤδη λέγε, καὶ ὁ Ἀρεοπαγίτης ἐγὼ — τοῦτο γὰρ ἔθου με — κατὰ σχῆμα τῆς βουλῆς ἀκούσομαι σου.

20. ΣΟΛ. Οὐκοῦν διὰ βραχέων προακοῦσαι χρὴ σε ἂ περὶ πόλεως καὶ πολιτῶν ἡμῖν δοκεῖ· πόλιν γὰρ ἡμεῖς οὐ τὰ οἰκοδομήματα ἡγούμεθα εἶναι, οἷον τείχη καὶ ἰερά καὶ νεωσοῖκους, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὥσπερ σῶμά τι ἐδραῖον καὶ ἀκίνητον ὑπάρχειν ἐς ὑποδοχὴν καὶ ἀσφάλειαν τῶν πολιτευομένων, τὸ δὲ πᾶν κῦρος ἐν τοῖς πολίταις τιθέμεθα· τούτους γὰρ εἶναι τοὺς ἀναπληροῦντας καὶ διατάττοντας καὶ ἐπιτελοῦντας ἕκαστα καὶ φυλάττοντας, οἷόν τι ἐν ἡμῖν ἐκάστῳ ἐστὶν ἡ ψυχὴ. τοῦτο δὴ τοίνυν κατανοήσαντες ἐπιμελούμεθα μὲν, ὡς ὄρεῖς, καὶ τοῦ σώματος τῆς πόλεως κατακοσμοῦντες αὐτό, ὡς κάλλιστον ἡμῖν εἶη, ἐνδοθὲν τε οἰκοδομήμασι κατεσκευασμένον καὶ ταῖς ἔκτοσθεν ταύταις περιβολαῖς ἐς τὸ ἀσφαλέστατον
901 πεφραγμένον. μάλιστα δὲ καὶ ἐξ ἅπαντος τοῦτο προνοοῦμεν, ὅπως οἱ πολῖται ἀγαθοὶ μὲν τὰς ψυχάς, ἰσχυροὶ δὲ τὰ σώματα γίγνοιτο· τοὺς γὰρ τοιούτους σφίσι τε αὐτοῖς καλῶς χρῆσεσθαι ἐν εἰρήνῃ συμπολιτευομένους καὶ

ἐκ πολέμου σώσειν τὴν πόλιν καὶ ἐλευθέραν καὶ εὐδαί-
 μονα διαφυλάξειν. τὴν μὲν δὴ πρώτην ἀνατροφὴν αὐ-
 τῶν μητράσι καὶ τίτθαις καὶ παιδαγωγοῖς ἐπιτρέπομεν
 ὑπὸ παιδείαις ἐλευθερίοις ἄγειν τε καὶ τρέφειν αὐτούς,
 ἐπειδὴν δὲ συνετοὶ ἤδη γίνωνται τῶν καλῶς ἐχόντων
 καὶ αἰδῶς καὶ ἐρύθημα καὶ φόβος καὶ ἐπιθυμία τῶν ἀρί-
 στων ἀναφύηται αὐτοῖς καὶ αὐτὰ ἤδη τὰ σώματα ἀξιόχρεα
 δοκῆ πρὸς τοὺς πόρους παγιάτερα γιννόμενα καὶ πρὸς τὸ
 ἰσχυρότερον συνιστάμενα, τῆνικαῦτα ἤδη παραλαβόντες
 αὐτοὺς διδάσκομεν ἄλλα μὲν τῆς ψυχῆς μαθήματα καὶ
 γυμνάσια προτιθέντες, ἄλλως δὲ πρὸς τοὺς πόρους καὶ
 τὰ σώματα ἐθίζοντες· οὐ γὰρ ἱκανὸν ἡμῖν ἔδοξεν αὐτὸ
 μόνον φῦναι ὡς ἔφν ἕκαστος ἦτοι κατὰ τὸ σῶμα ἢ κατὰ
 τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ καὶ παιδεύσεως καὶ μαθημάτων ἐπ' αὐ-
 τοὺς δεόμεθα, ὑφ' ὧν τὰ τε εὐφυνῶς διακείμενα βελτίω
 παρὰ πολὺ γίγνοιτο ἂν καὶ τὰ φαύλως ἔχοντα μετα- 902
 κοσμοῖτο πρὸς τὸ βέλτιον· καὶ τὸ παράδειγμα ἡμῖν παρὰ
 τῶν γεωργῶν, οἳ τὰ φυτὰ μέχρι μὲν πρόσγεια καὶ νηπιά
 ἔστι, σκέπουσι καὶ περιφράττουσιν, ὡς μὴ βλάπτοιτο
 ὑπὸ τῶν πνευμάτων, ἐπειδὴν δὲ ἤδη παχύνηται τὸ ἔρ-
 νος, τῆνικαῦτα περιτέμνουσί τε τὰ περιττὰ καὶ παραδι-
 δόντες αὐτὰ τοῖς ἀνέμοις δονεῖν καὶ διασαλεύειν καρπι-
 μώτερα ἐξεργάζονται. 21. τὴν μὲν τοίνυν ψυχὴν μουσικῇ
 τὸ πρῶτον καὶ ἀριθμητικῇ ἀναρριπίζομεν καὶ γράμματα
 γράψασθαι καὶ τορῶς αὐτὰ ἐπιλέξασθαι διδάσκομεν·
 προλοῦσι δὲ ἤδη σοφῶν ἀνδρῶν γνώμας καὶ ἔργα παλαιὰ
 καὶ λόγους ἀφελίμους ἐν μέτροις κατακοσμήσαντες, ὡς
 μᾶλλον μνημονεύειεν, ῥαψωδοῦμεν αὐτοῖς. οἳ δὲ καὶ
 ἀκούοντες ἀριστείας τινὰς καὶ πράξεις αἰοιδίμους ὀρέγον-
 ται κατὰ μικρὸν καὶ πρὸς μίμησιν ἐπεγείρονται, ὡς καὶ
 αὐτοὶ ἄδοινο καὶ θαυμάζονται ὑπὸ τῶν ὕστερον, οἷα
 πολλὰ Ἡσίοδος τε ἡμῖν καὶ Ὀμηρος ἐποίησαν. ἐπειδὴν δὲ

πλησιάζωσι πρὸς τὴν πολιτείαν καὶ δέη αὐτοὺς ἤδη μεταχειρίζεσθαι τὰ κοινά — καίτοι ἔξω τοῦ ἀγῶνος ἴσως ταῦτα· οὐ γὰρ ὅπως τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἀσχοῦμεν, ἐξ ἀρχῆς προὔκειτο εἰπεῖν, ἀλλὰ δι' ὅτι τοῖς τοιοῦτοις πόνοις καταγυμνάζειν αὐτοὺς ἀξιοῦμεν. ὥστε αὐτὸς ἐμαντῶ σιωπᾶν προστάττω οὐ περιμείνας τὸν κήρυκα οὐδὲ τὸν Ἄρειο-
903 παγίτην σέ, ὃς ὑπ' αἰδοῦς, οἶμαι, ἀνέχη ληροῦντα ἤδη τοσαῦτα ἔξω τοῦ πρᾶγματος.

ANAX. Εἰπέ μοι, ὦ Σόλων, πρὸς δὲ δὴ τοὺς τὰ ἀναγκαιότατα μὴ λέγοντας ἐν Ἀρείῳ πάγω, ἀλλὰ ἀποσιωπῶντας, οὐδὲν τῇ βουλῇ πρόστιμον ἐπινενόηται;

ΣΟΛ. Τί τοῦτο ἦρου με; οὐδέπω γὰρ δῆλον.

ANAX. Ὅτι τὰ κάλλιστα καὶ ἐμοὶ ἀκούσαι ἤδιστα παρῆς τὰ περὶ τῆς ψυχῆς τὰ ἦττον ἀναγκαῖα λέγειν διανοῆ, γυμνάσια καὶ διαπονήσεις τῶν σωμάτων.

ΣΟΛ. Μέμνημαι γάρ, ὦ γενναῖε, τῶν ἀπ' ἀρχῆς προορήσεων καὶ ἀποπλανᾶν οὐ βούλομαι τὸν λόγον, μὴ σου ἐπιταράξῃ τὴν μνήμην ἐπιρρέων. πλὴν ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐρῶ διὰ βραχέων, ὡς οἶόν τε· τὸ γὰρ ἀκριβὲς τῆς περὶ αὐτῶν διασκέψεως ἑτέρου ἂν εἴη λόγου. 22. θυθμίζομεν οὖν τὰς γνώμας αὐτῶν νόμους τε τοὺς κοινούς ἐκδιδάσκοντες, οἳ δημοσίᾳ πᾶσι πρόκεινται ἀναγινώσκειν μεγάλοις γράμμασιν ἀναγεγραμμένοι, κελεύοντες ἃ τε χρῆ ποιεῖν καὶ ὧν ἀπέχεσθαι, καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν συνουσίαις, παρ' ὧν λέγειν τὰ δέοντα ἐκμανθάνουσι καὶ πράττειν τὰ δίκαια καὶ ἐκ τοῦ ἴσου ἀλλήλοις συμπολιτεύεσθαι καὶ μὴ ἐπίεσθαι τῶν αἰσχυρῶν καὶ ὀρέγεσθαι τῶν καλῶν, βίαιον δὲ μηδὲν ποιεῖν. οἳ δὲ ἄνδρες οὗτοι
904 σοφισταὶ καὶ φιλόσοφοι πρὸς ἡμῶν ὀνομάζονται. καὶ μέντοι καὶ ἐς τὸ θέατρον συνάγοντες αὐτοὺς δημοσίᾳ παιδεύομεν ὑπὸ κωμωδίαις καὶ τραγωδίαις ἀρετὰς τε ἀνδρῶν παλαιῶν καὶ κακίας θεωμένους, ὡς τῶν μὲν ἀπο-

τρέποιντο, ἐπ' ἐκεῖνα δὲ σπεύδοιεν. τοῖς δὲ γὰρ κωμφοδοῖς καὶ ἀποσκώπτειν καὶ λοιδορεῖσθαι ἐφίεμεν ἐς τοὺς πολίτας οὓς ἂν αἰσχροὶ καὶ ἀνάξια τῆς πόλεως ἐπιτηθεύοντας αἰσθωνται, αὐτῶν τε ἐκείνων χάριν, ἀμείνους γὰρ οὕτω γίνονται ὀνειδιζόμενοι, καὶ τῶν πολλῶν, ὡς φεύγοιεν τὸν ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις ἔλεγχον.

23. *ANAX.* Εἶδον, ὦ Σόλων, οὓς φῆς τοὺς τραγωδοὺς καὶ κωμωδοὺς, εἰ γὰρ ἐκεῖνοί εἰσιν, ὑποδήματα μὲν βαρέα καὶ ὑψηλὰ ὑποδεδεμένοι, χρυσαῖς δὲ ταινίαις τὴν ἐσθῆτα πεποικιλμένοι, κράνη δὲ ἐπικείμενοι παγγέλοια κεχηνότα παμμέγεθες, αὐτοὶ δὲ ἐνδοθεν μεγάλα τε ἐκεκράγεσαν καὶ διέβαινον οὐκ οἶδ' ὅπως ἀσφαλῶς ἐν τοῖς ὑποδήμασι. Διούσῳ δὲ οἶμαι τότε ἢ πόλις ἐώρταξεν. οἱ δὲ κωμωδοὶ βραχύτεροι μὲν ἐκείνων καὶ πεσοὶ καὶ ἀνθρωπινώτεροι καὶ ἥττον ἐβόων, κράνη δὲ πολὺ γελοιότερα, καὶ τὸ θέατρον γοῦν ἅπαν ἐγέλα ἐπ' αὐτοῖς· ἐκείνων δὲ τῶν ὑψηλῶν σκυθρωποὶ ἅπαντες ἤκουον, οἰκτιρόντες, οἶμαι, αὐτοὺς πέδας τηλικαύτας ἐπισυρομένους.

ΣΟΛ. Οὐκ ἐκείνους, ὦγαθέ, ὦκτειρον, ἀλλὰ ποιητῆς ἰσως ἀρχαίαν τινὰ συμφορὰν ἐπεδείκνυτο τοῖς θεαταῖς καὶ ῥήσεις οἰκτρὰς ἐτραγῶδει πρὸς τὸ θέατρον, ὑφ' ὧν ἐς δάκρυα κατεσπῶντο οἱ ἀκούοντες. εἰκὸς δὲ σε καὶ ἀυλοῦντας ἐωρακέναι τινὰς τότε καὶ ἄλλους συνάδοντας ἐν κύκλῳ συνεστῶτας. οὐδ' αὐτά, ὦ Ἀνάχαρσι, ἀχρεῖα 915 ἄσματα καὶ ἀυλήματα. τούτοις δ' οὖν ἅπασι καὶ τοῖς τοιούτοις παραθηγόμενοι τὰς ψυχὰς ἀμείνους ἡμῖν γίνονται.

24. Τὰ δὲ δὴ σώματα, ὅπερ μάλιστα ἐπόθεις ἀκοῦσαι, ὧδε καταγυμνάξομεν· ἀποδύσαντες αὐτά, ὡς ἔφην, οὐκέτι ἀπαλὰ καὶ τέλεον ἀσυμπαγῆ ὄντα πρῶτον μὲν ἐθίζειν ἀξιουμένην πρὸς τὸν ἀέρα συνοικειοῦντες αὐτά ταῖς ὦραις ἐκάσταις, ὡς μήτε θάλλπος δυσχεραίνειν μήτε πρὸς

κρύος ἀπαγορεύειν, ἔπειτα δὲ χρίομεν ἐλαίῳ καὶ κατα-
 μαλάττομεν, ὡς εὐτονώτερα γίγνοιτο· ἄτοκον γάρ, εἰ
 τὰ μὲν σκύντη νομίζομεν ὑπὸ τῷ ἐλαίῳ μαλαττόμενα
 δυσραγέστερα καὶ πολλῶ διαρκέστερα γίγνεσθαι νεκρά
 γε ἤδη ὄντα, τὸ δ' ἔτι ζωῆς μετέχον σῶμα μὴ ἂν ἄμει-
 νον ἠγοίμεθα ὑπὸ τοῦ ἐλαίου διατεθήσεσθαι. τούντεῦ-
 θεν ποικίλα τὰ γυμνάσια ἐπινοήσαντες καὶ διδασκάλους
 ἐκάστων ἐπιστήσαντες τὸν μὲν τινα πυκτεύειν, τὸν δὲ
 παγκρατιάζειν διδάσκομεν, ὡς τοὺς τε πόνους καρτερεῖν
 ἐθίζοιντο καὶ ὁμόσε χωρεῖν ταῖς πληγαῖς μηδὲ ἀποτρέ-
 ποινοτο δέει τῶν τραυμάτων. τοῦτο δὲ ἡμῖν δύο τὰ ὠφελι-
 μώτατα ἐξεργάζεται ἐν αὐτοῖς θυμοειδεῖς τε παρασκευά-
 ζον ἐς τοὺς κινδύνους καὶ τῶν σωμάτων ἀφειδεῖν καὶ
 προσέτι ἐρῶσθαι καὶ καρτεροὺς εἶναι. ὅσοι δὲ αὐτῶν
 κάτω συννενευκότες παλαίονσι, καταπίπτειν τε ἀσφα-
 λῶς μανθάνουσι καὶ ἀνίστασθαι εὐμαρῶς καὶ ὠθισμοὺς
 καὶ περιπλοκάς καὶ λυγισμοὺς καὶ ἄγχεσθαι δύνασθαι
 καὶ ἐς ὕψος ἀναβαστάσαι τὸν ἀντίκαλον, οὐκ ἀχρεῖα οὐδὲ
 906 οὔτοι ἐκμελετῶντες, ἀλλὰ ἐν μὲν τὸ πρῶτον καὶ μέγι-
 στον ἀναμφιβόλως κτώμενοι· δυσπαθέστερα γάρ καὶ
 καρτερώτερα τὰ σώματα γίγνονται αὐτοῖς διαπονούμενα.
 ἕτερον δὲ οὐδὲ αὐτὸ μικρόν· ἐμπειροὶ γὰρ δὴ ἐκ τούτου
 καθίστανται, εἰ ποτε ἀφίκοιντο εἰς χρεῖαν τῶν μαθημά-
 των τούτων ἐν ὄπλοις· δῆλον γὰρ ὅτι καὶ πολεμῖφι ἀνδρὶ
 ὁ τοιοῦτος συμπλακεῖς καταρρίψει τε θάττον ὑποσκελί-
 σας καὶ καταπεσὼν εἰσεται ὡς ῥᾶστα ἐξανίστασθαι. πάντα
 γὰρ ταῦτα, ὧ' Ἀνάχαρσι, ἐπ' ἐκεῖνον τὸν ἀγῶνα ποριζό-
 μεθα τὸν ἐν τοῖς ὄπλοις καὶ ἠγούμεθα πολὺ ἀμείνοσι
 χρήσασθαι τοῖς οὕτως ἀσκηθεῖσιν, ἐπειδὴν πρότερον αὐ-
 τῶν γυμνὰ τὰ σώματα καταμαλάξαντες καὶ διαπονήσαν-
 τες ἐρρωμενέστερα καὶ ἀλκιμώτερα ἐξεργασώμεθα καὶ
 κοῦφα καὶ εὐτονα καὶ τὰ αὐτὰ βαρέα τοῖς ἀνταγωνι-

σταίς. 25. ἐννοεῖς γάρ, οἶμαι, τὸ μετὰ τοῦτο, οἷους εἰκὸς
 σὺν ὄπλοις ἔσεσθαι τοὺς καὶ γυμνοὺς ἂν φόβον τοῖς
 δυσμενέσιν ἐμποιήσαντας, οὐ πολυσαρκίαν ἀργὸν καὶ
 λευκὴν ἢ ἀσαρκίαν μετὰ ὠχρότητος ἐπίδεικνυμένους οἷα
 γυναικῶν σώματα ὑπὸ σκιᾷ μεμαρασμένα, τρέμοντα 907
 ἰδρωτί τε πολλῷ εὐθύς φεόμενα καὶ ἀσθμαίνοντα ὑπὸ
 τῷ κράνει, καὶ μάλιστα ἦν καὶ ὁ ἥλιος ὥσπερ νῦν τὸ
 μεσημβρινὸν ἐπιφλέγη. οἷς τί ἂν τις χρήσαιτο διψῶσι καὶ
 τὸν κοριορτὸν οὐκ ἀνεχομένοις καὶ εἰ αἷμα ἴδοιεν, εὐθύς
 ταρattoμένοις καὶ προαποθνήσκουσι πρὶν ἐντὸς βέλους
 γενέσθαι καὶ εἰς χεῖρας ἐλθεῖν τοῖς πολεμίοις; οὔτοι
 δὲ ἡμῖν ὑπέρυθροι ἐς τὸ μελάντερον ὑπὸ τοῦ ἡλίου κε-
 χρωσμένοι καὶ ἀρρενωποί, πολὺ τὸ ἐμψυχον καὶ θερμὸν
 καὶ ἀνδρωῶδες ἐπιφαίνοντες, τσαύτης εὐεξίας ἀπολαύον-
 τες, οὔτε ρικνοὶ καὶ κατεσκληρότερες οὔτε περιπληθεῖς ἐς
 βάρος, ἀλλὰ ἐς τὸ σύμμετρον περιγεγραμμένοι, τὸ μὲν
 ἀγρεῖον τῶν σαρκῶν καὶ περιττὸν τοῖς ἰδρωσιν ἐξανα-
 λακότες, ὃ δὲ ἰσχὺν καὶ τόνον παρῆχεν, ἀμιγῆς τοῦ φανύ-
 λου περιλελειμμένον ἐρρωμένως φυλάττοντες· ὅπερ γὰρ
 δὴ οἱ λικμῶντες τὸν πυρὸν, τοῦτο ἡμῖν καὶ τὰ γυμνά-
 σια ἐργάζεται ἐν τοῖς σώμασι τὴν μὲν ἄχνην καὶ τοὺς
 ἀθέρως ἀποφυσῶντα, καθαρὸν δὲ τὸν καρπὸν διενκρι- 908
 νοῦντα καὶ προσσφρατεύοντα. 26. καὶ διὰ τοῦτο ὑγιαίνειν
 τε ἀνάγκη καὶ ἐπὶ μήκιστον διαρκεῖν ἐν τοῖς καμάτοις·
 ὁψέ τε ἂν ἰδίειν ὁ τοιοῦτος ἀρξαιτο καὶ ὀλιγάκις ἂν ἀσθε-
 νῶν φανείη· ὥσπερ ἂν εἰ πῦρ τις φέρων ἅμα ἐμβάλοι ἐς
 πυρὸν αὐτὸν καὶ ἐς τὴν καλάμην αὐτοῦ καὶ ἐς τὴν
 ἄχνην — αὐτίς γὰρ ἐπὶ τὸν λικμῶντα ἐπάνειμι — θᾶτ-
 τον ἂν, οἶμαι, παρὰ πολὺ ἢ καλάμη ἀναφλεγείη, ὃ δὲ
 πυρὸς κατ' ὀλίγον οὔτε φλογὸς μεγάλης ἀνισταμένης
 οὔτε ὑπὸ μιᾷ τῇ ὀρμῇ, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ὑποτυφόμενος
 χρόνῳ ὕστερον καὶ αὐτὸς ἂν κατακαυθεῖη. οὐ τοίνυν
 5*

οὐδὲ νόσος οὐδὲ κάματος ἐς τοιοῦτο σῶμα ἐμπεσόντα ῥα-
 δίως ἐλέγξειεν ἂν οὐδ' ἐπικρατήσειεν εὐμαρῶς· τὰ ἐν-
 δοθεν γὰρ εὐ παρεσκευάσται αὐτῷ καὶ τὰ ἔξω μάλα καρ-
 τερῶς πέφρακται πρὸς αὐτά, ὡς μὴ καριέναι ἐς τὸ εἰσω
 μηδὲ παραδέχεσθαι μήτε ἥλιον αὐτὸν μήτε κρύος ἐπι-
 λύμη τοῦ σώματος. πρὸς τε τὸ ἐνδιδὸν ἐν τοῖς πόνοις
 909 πολὺ τὸ θερμὸν τὸ ἐνδοθεν ἐπιρρέον, ἅτε ἐκ πολλοῦ
 προπαρασκευασμένον καὶ ἐς τὴν ἀναγκαίαν χρεῖαν ἀπο-
 κείμενον, ἀναπληροῖ εὐθύς ἐπάρδον τῇ ἀκμῇ καὶ ἀκα-
 μάτους ἐπὶ πλείστον παρέχεται· τὸ γὰρ προπονῆσαι πολλὰ
 καὶ προκαμεῖν οὐκ ἀνάλωσιν τῆς ἰσχύος, ἀλλ' ἐπίδοσιν
 ἐργάζεται, καὶ ἀναρριπιζομένη πλείων γίνεται. 27. καὶ
 μὴν καὶ θρομικούς εἶναι ἀσκοῦμεν αὐτοὺς ἐς μῆκος τε
 διαρκεῖν ἐθίζοντες καὶ ἐς τὸ ἐν βραχεὶ ὠκύτατον ἐπικου-
 φίζοντες· καὶ ὁ δρόμος οὐ πρὸς τὸ στερρὸν καὶ ἀντίτυ-
 πον, ἀλλὰ ἐν ψάμμῳ βαθείᾳ, ἐνθα οὔτε βεβαίως ἀπερεῖ-
 σαι τὴν βάσιν οὔτε ἐπιστηρίζαι ῥάδιον ὑποσυρομένου
 πρὸς τὸ ὑπεῖκον τοῦ ποδός. ἀλλὰ καὶ ὑπεράλλεσθαι τά-
 φρον, εἰ θεοί, ἢ εἴ τι ἄλλο ἐμπόδιον, καὶ πρὸς τοῦτο
 ἀσκοῦνται ἡμῖν, ἔτι καὶ μολυβδίδας χειροπληθεῖς ἐν ταῖν
 χεροῖν ἔχοντες. εἶτα περὶ ἀκοντίου βολῆς ἐς μῆκος ἀμιλ-
 λῶνται. εἶδες δὲ καὶ ἄλλο τι ἐν τῷ γυμνασίῳ χαλκοῦν
 περιφερὲς ἀσπίδι μικρᾷ ἑοικὸς ὄχανον οὐκ ἐχούση οὐδὲ
 τελαμῶνας, καὶ ἐπειράθησ γε αὐτοῦ κειμένου ἐν τῷ μέσῳ
 καὶ ἐδόκει σοι βαρὺ καὶ δύσληπτον ὑπὸ λειότητος· ἐκεῖνο
 910 τοίνυν ἄνω τε ἀναρριπτοῦσιν εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἐς τὸ πόρρω
 φιλοτιμούμενοι ὅστις ἐπὶ μήκιστον ἐξέλθοι καὶ τοὺς ἄλ-
 λους ὑπερβάλοιτο, καὶ ὁ πόνος οὗτος ᾧμους τε αὐτῶν
 κρατύνει καὶ τόνον τοῖς ἄκροις ἐντίθησιν. 28. ὁ πηλὸς
 δὲ καὶ ἡ κόνις, ἅπερ σοι γελοιώτερα ἐξ ἀρχῆς ἔδοξεν,
 ἄκουσον, ᾧ θαυμάσιε, ὅτου ἔνεκα ὑποβέβληται. πρῶ-
 τον μὲν, ὡς μὴ ἐπὶ τὸ κραταῖον ἢ πτωῖσις αὐτοῖς γίγνοιτο,

ἀλλ' ἐπὶ τὸ μαλακὸν ἀσφαλῶς πίπτουσιν· ἔπειτα καὶ τὸν
 ὄλισθον ἀνάγκη πλείω γίνεσθαι, ἰδρύντων ἐν τῷ πη-
 λῷ, ὃ σὺ ταῖς ἐγγέλεσιν εἰκαζες, οὐκ ἀχρεῖον οὐδὲ γε-
 λοῖον ὄν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐς ἰσχὺν καὶ τόνον οὐκ ὀλίγα
 συντελεῖ, ὁπότεν οὕτως ἐχόντων ἀλλήλων ἀναγκάζων-
 ται ἐγκρατῶς ἀντιλαμβάνεσθαι καὶ συνέχειν διολισθά-
 νοντας· αἰρεσθῆναι τε ἐν πηλῷ ἰδρωκότεα μετ' ἑλαίου, ἐκ-
 πεσεῖν καὶ διαρρηῆναι τῶν χειρῶν σπουδάζοντα μὴ μι-
 κρὸν εἶναι νόμιζε. καὶ ταῦτα πάντα, ὥσπερ ἔφην ἐμ-
 προσθεν, ἐς τοὺς πολέμους καὶ χρήσιμα, εἰ δέοι φίλον
 τρωθέντα ῥαδίως ἀράμενον ὑπεξενεγκεῖν ἢ καὶ πολέμιον
 συναρπάσαντα ἦκειν μετέωρον κομίζοντα. καὶ διὰ τοῦτο
 ἐς ὑπερβολὴν ἀσχοῦμεν τὰ χαλεπώτερα προτιθέντες, ὡς
 τὰ μικρότερα μακρῷ εὐκολώτερον φέροιεν. 29. τὴν μέν-
 τοι κόνιν ἐπὶ τὸ ἐναντίον χρησίμην οἴομεθα εἶναι, ὡς
 μὴ διολισθάνοιεν συμπλεκόμενοι· ἐπειδὴν γὰρ ἐν τῷ 911
 πηλῷ ἀσκηθῶσι συνέχειν τὸ διαδιδρασκον ὑπὸ γλισχρο-
 τητος, ἐθίζονται καὶ ἐκφεύγειν αὐτοὶ ληφθέντες ἐκ τῶν
 χειρῶν, καὶ ταῦτα ἐν ἀφύκτῳ ἐχόμενοι. καὶ μὴν καὶ τὸν
 ἰδρωτὰ συνέχειν δοκεῖ ἢ κόνις ἀθρόον ἐκχεόμενον ἐπι-
 παττομένη καὶ ἐπὶ πολὺν διαρκεῖν ποιεῖ τὴν δύναμιν καὶ
 κώλυμα γίνεσθαι μὴ βλάπτεσθαι ὑπὸ τῶν ἀνέμων ἀραιοῖς
 τότε καὶ ἀνεφογόσι τοῖς σώμασιν ἐμπιπτόντων. ἄλλως τε
 καὶ τὸν ῥύπον ἀποσμᾶ καὶ στιλπνότερον ποιεῖ τὸν ἄνδρα.
 καὶ ἔγωγε ἠδέως ἂν παραστησάμενος πλησίον τῶν τε
 λευκῶν τινα ἐκείνων καὶ ὑπὸ σκιᾶ δεδιητημένων καὶ ὄν
 ἂν ἔλη τῶν ἐν τῷ Λυκείῳ γυμναζομένων, ἀποπλύνας
 τὴν κόνιν καὶ τὸν πηλόν, ἐροίμην ἂν σε ποτέρῳ ἂν ὁμοίος
 εὖξαιο γενέσθαι· οἶδα γὰρ ὡς ἀντίκα ἔλοιο ἂν ἐκ πρώ-
 τῆς προσόψεως, εἰ καὶ μὴ ἐπὶ τῶν ἔργων πειραθείης ἐκα-
 τέρου, συνεσθηκῶς καὶ συγκεκροτημένος εἶναι μᾶλλον ἢ

θρύπτεσθαι καὶ διαρρεῖν καὶ λευκὸς εἶναι ἀπορία καὶ φυγῇ εἰς τὰ εἰσω τοῦ αἵματος.

30. Ταῦτ' ἔστιν, ᾧ Ἀνάχαρσι, ἃ τοὺς νέους ἡμεῖς ἀσκοῦμεν οἰόμενοι φύλακας ἡμῖν τῆς πόλεως ἀγαθοῦς γενέσθαι καὶ ἐν ἐλευθερίᾳ βιώσεσθαι δι' αὐτούς, κρατοῦντες μὲν τῶν δυσμενῶν εἰ ἐπίλοιον, φοβεροὶ δὲ τοῖς περιοίκοις ὄντες, ὡς ὑποπτήσσειν τε καὶ ὑποτελεῖν ἡμῖν τοὺς πλείστους αὐτῶν. ἐν εἰρήνῃ τε αὖ πολὺ ἀμείνουσιν αὐτοῖς χρώμεθα περὶ μηδὲν τῶν αἰσχυρῶν φιλοτιμουμένοις μηδ' ὑπ' ἀργίας ἐς ὕβριν τρεπομένοις, ἀλλὰ περὶ τὰ τοιαῦτα διατρίβουσι καὶ ἀσχόλοις οὖσιν ἐν αὐτοῖς. καὶ ὅπερ ἔφην τὸ κοινὸν ἀγαθὸν καὶ τὴν ἄκραν πόλεως εὐδαιμουίαν, τοῦτ' ἔστιν, ὅποτε ἐς τε εἰρήνην καὶ ἐς πόλεμον τὰ ἄριστα καρεσκευασμένη φαίνοιτο ἢ νεότης περὶ τὰ κάλλιστα ἡμῖν σπουδάζοντες.

31. ANAX. Οὐκοῦν, ᾧ Σόλων, ἦν ποτε ὑμῖν ἐπίωσιν οἱ πολέμιοι, χρισάμενοι τῷ ἐλαίῳ καὶ κονισάμενοι πρότε καὶ αὐτοὶ πῦξ τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς προβεβλημένοι, κάκεινοι δηλαδὴ ὑποπτήσσουσιν ὑμᾶς καὶ φεύγουσι δεδιότες μὴ σφίσι κεκηνόσι πάττητε τὴν ψάμμον ἐς τὸ στόμα ἢ περιπηθήσαντες, ὡς κατὰ νότου γένησθε, περιπλέξητε αὐτοῖς τὰ σκέλη περὶ τὴν γαστέρα καὶ διάγχητε ὑπὸ τὸ κράνος ὑποβαλόντες τὸν πῆχυν· καὶ νῆ Δί' οἱ μὲν τοξεύσουσι δῆλον ὅτι καὶ ἀκοντιοῦσιν, ὑμῶν δὲ ὥσπερ ἀνδριάντων οὐ καθίξεται τὰ βέλη κεχρωσμένων πρὸς τὸν ἥλιον καὶ πολὺ τὸ αἷμα πεπορισμένων· οὐ γὰρ καλάμη καὶ ἀθέρες ὑμεῖς ἐστε, ὡς τάχιστα ἐνδιδόναί πρὸς τὰς πληγὰς, ἀλλὰ ὅσπερ ποτε ἂν καὶ μόλις κατατεμνόμενοι βαθῆσι τοῖς τραύμασιν αἷμα ὀλίγον ὑποδείξαιτε. τοιαῦτα γὰρ φῆς, εἰ μὴ πάνυ παρήκουσα τοῦ παραδείγματος. 32. ἢ τὰς πανοπλίας ἐκείνας τότε ἀναλήψετε τὰς τῶν κωμῶδων τε καὶ τραγῶδων, καὶ ἦ*

προτεθῆ ὑμῖν ἔξοδος, ἐκεῖνα τὰ κράνη περιθήσεσθε τὰ
 κεκηνότα, ὡς φοβερώτεροι εἴητε τοῖς ἐναντίοις μορμολυττόμενοι αὐτούς, καὶ ὑποθήσεσθε τὰ ὑψηλὰ ἐκεῖνα 913
 δηλαδὴ· φεύγουσί τε γάρ, ἦν δέη, κοῦφα καὶ ἦν διώ-
 κητε, ἄφικτα τοῖς πολεμίοις ἔσται, ὑμῶν οὕτω μεγάλα
 διαβαινόντων ἐπ' αὐτούς. ἀλλ' ὄρα μὴ ταῦτα μὲν ὑμῖν
 τὰ κομψὰ λῆρος ἢ καὶ παιδιὰ ἄλλως καὶ διατριβαὶ ἀρ-
 γούσι καὶ ῥαθυμεῖν ἐθέλουσι τοῖς νεανίσκοις. εἰ δὲ βού-
 λεσθε πάντως ἐλεύθεροι καὶ εὐδαίμονες εἶναι, ἄλλων
 ὑμῖν γυμνασίων δεήσει καὶ ἀσκήσεως ἀληθινῆς τῆς ἐν
 τοῖς ὅπλοις, καὶ ἡ ἄμιλλα οὐ πρὸς ἀλλήλους μετὰ παι-
 διᾶς, ἀλλὰ πρὸς τοὺς δυσμενεῖς ἔσται μετὰ κινδύνων με-
 λετώσι τὴν ἀρετὴν. ὥστε ἀφέντες τὴν κόνιν καὶ τὸ ἔλαιον
 διδάσκετε αὐτοὺς τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν μὴ κοῦφα δι-
 δόντες τὰ ἀκόντια καὶ οἷα διαφέρεσθαι πρὸς τὸν ἄνεμον,
 ἀλλ' ἔστω λόγχη βαρεῖα μετὰ συρισμοῦ ἐλιττομένη καὶ
 λίθος χειροπληθῆς καὶ σάγαρις καὶ γέρον ἐν τῇ ἀριστερᾷ
 καὶ θώραξ καὶ κράνος. 33. ὡς δὲ νῦν ἔχετε, θεῶν τινος
 εὐμενείᾳ σώξεσθαι μοι δοκεῖτε, οἳ μηδέπω ἀπολώλατε
 ὑπὸ τινων ὀλίγων ψιλῶν ἐπιπεσόντων. ἰδοὺ γέ τοι ἦν 914
 σπασάμενος τὸ μικρὸν τοῦτο ξιφίδιον τὸ παρὰ τὴν ζω-
 νην μόνος ἐπεισπέσω τοῖς νέοις ὑμῶν ἅπασιν, αὐτοβοεῖ
 ἂν ἔλοιμι τὸ γυμνάσιον φυγόντων ἐκείνων καὶ οὐθενὸς
 ἀντιβλέπειν τῷ σιδήρῳ τολμῶντος, ἀλλὰ περὶ τοὺς ἀν-
 δριάντας ἂν περιστάμενοι καὶ περὶ τοὺς κίονας κατα-
 κρυπτόμενοι γέλωτα ἂν μοι παράσχοιεν θακρύνοντες οἱ
 πολλοὶ καὶ τρέμοντες. καὶ τότε ἂν ἰδοῖς οὐκέτι ἐρυθριῶν-
 τας αὐτοὺς τὰ σώματα οἷοι νῦν εἰσιν, ἀλλὰ ὄχροι ἅπαν-
 τες αὐτίκα γένοιντ' ἂν ὑπὸ τοῦ δέους μεταβαφέντες. οὕ-
 τως ὑμᾶς ἢ εἰρήνη διατέθεικε βαθεῖα οὔσα, ὡς μὴ ἂν
 ῥαδίως ἀνασχέσθαι λόφον ἕνα κράνους πολεμίου ἰδόντας.

34. ΣΟΛ. Οὐ ταῦτα ἔφασαν, ὦ Ἀνάχαρσι, Θρακῶν

τε ὅσοι μετ' Εὐμόλπου ἐφ' ἡμᾶς ἐστράτευσαν καὶ αἱ γυναῖκες ὑμῶν αἱ μετὰ Ἰππολύτης ἐλάσασαι ἐπὶ τὴν πόλιν οὐδὲ ἄλλοι ὅσοι ἡμῶν ἐν ὄπλοις ἐπειράθησαν. ἡμεῖς γάρ, ὦ μακάριε, οὐκ ἐπέειπερ οὕτω γυμνὰ τὰ σώματα ἐκπονοῦμεν τῶν νέων, διὰ τοῦτο καὶ ἄνοπλα ἐξάγομεν ἐπὶ τοὺς κινδύνους, ἀλλ' ἐπειδὴν καθ' αὐτοὺς ἄριστοι γέγονται, ἀσχοῦνται τὸ μετὰ τοῦτο ζῆν τοῖς ὄπλοις, καὶ πολὺ ἄμεινον χρήσαιντ' ἂν αὐτοῖς οὕτω διακείμενοι.

ANAX. Καὶ ποῦ τοῦτο ὑμῖν ἐστι τὸ γυμνάσιον τὸ ἐν τοῖς ὄπλοις; οὐ γὰρ εἶδον ἐγωγε ἐν τῇ πόλει τοιοῦτον οὐδὲν ἄπασαν αὐτὴν ἐν κύκλῳ περιελθῶν.

915 ΣΟΑ. Ἀλλὰ ἴδοις ἄν, ὦ Ἀνάχαρσι, ἐπὶ πλεον ἡμῖν συνδιατρίψας, καὶ ὄπλα ἐκάστῳ μάλα πολλὰ, οἷς χρώμεθα ὁπόταν ἀναγκαῖον ἦ, καὶ λόφους καὶ φάλαρα καὶ ἵππους καὶ ἱπκίας σχεδὸν τὸ τέταρτον τῶν πολιτῶν. τὸ μέντοι ὄπλοφορεῖν αἰεὶ καὶ ἀκιννάκην παρεξῶσθαι περιττὸν ἐν εἰρήνῃ οἰόμεθα εἶναι, καὶ πρόστιμόν γ' ἐστίν, ὅστις ἐν ἄστει σιδηροφοροῖη μηδὲν δέον ἢ ὄπλα ἐξενέγκοι εἰς τὸ δημόσιον. ὑμεῖς δὲ συγγνωστοὶ ἐν ὄπλοις αἰεὶ βιοῦντες· τό τε γὰρ ἐν ἀφράκτῳ οἰκεῖν ῥάδιον ἐς ἐπιβουλήν, καὶ οἱ πολέμιοι μάλα πολλοί, καὶ ἄδηλον ὁπότε τις ἐπιστὰς κοιμώμενον κατασπάσας ἀπὸ τῆς ἀμάξης φονεῦσειεν· ἢ τε πρὸς ἀλλήλους ἀπιστία, αὐθαιρέτως καὶ μὴ ἐν νόμῳ ξυμπολιτενομένων, ἀναγκαῖον αἰεὶ τὸν σίδηρον ποιεῖ, ὡς πλησίον εἶναι ἀμυνοῦντα, εἴ τις βιάζοιτο.

35. ANAX. Εἶτα, ὦ Σόλων, σιδηροφορεῖν μὲν οὐδενὸς ἀναγκαῖον ἔνεκα περιττὸν ὑμῖν δοκεῖ καὶ τῶν ὄπλων φείδεσθε, ὡς μὴ διὰ χειρὸς ὄντα φθειροῖτο, ἀλλὰ φυλάττετε ἀποκείμενα ὡς χρησόμενοι τότε τῆς χρείας ἐπιστάσης· τὰ δὲ σώματα τῶν νέων οὐδενὸς δεινοῦ ἐπείγοντος καταπονεῖτε παίοντες καὶ ὑπὸ τῶν ἰδρώτων καταναλίσκοντες, οὐ ταμιευόμενοι πρὸς τὸ ἀναγκαῖον τὰς

ἀλλὰς αὐτῶν, ἀλλ' εἰκῆ ἐν τῷ πηλῷ καὶ τῇ κόνει ἐκ-
χέοντες;

ΣΟΛ. Ἔοικας, ὦ Ἀνάχαρσι, τοιόνδε τι δυνάμεως
πέρι ἐννοεῖν, ὡς οἶνω ἢ ὕδατι ἢ ἄλλῳ τῶν ὑγρῶν ὁμοίαν
αὐτὴν οὖσαν· δέδιαις γοῦν μὴ ὥσπερ ἐξ ἀγγείου κερ-
μεῦ λάθῃ διαρρουεῖσα ἐν τοῖς πόνοις κᾶτα ἡμῖν κενὸν 916
καὶ ξηρὸν οἰχῆται τὸ σῶμα καταλιποῦσα ὑπὸ μηθενὸς ἐν-
δοθεν ἀναπληρούμενον. τὸ δὲ οὐχ οὕτως ἔχει σοι, ἀλλ'
ὅσῳ τις ἂν αὐτὴν ἐξαντλῇ τοῖς πόνοις, τοσῶδε μᾶλλον
ἐπιρρεῖ κατὰ τὸν περὶ τῆς Ἰδρας μῦθου, εἰ τινα ἤκου-
σας, ὡς ἀντὶ μιᾶς κεφαλῆς τμηθείσης δὴ' αἰεὶ ἄλλαι ἀνε-
φύοντο. ἦν δὲ ἀγύμναστος ἐξ ἀρχῆς καὶ ἄτονος ἢ μηδὲ
διαρκῆ τὴν ὕλην ἔχη ὑποβεβλημένην, τότε ὑπὸ τῶν κα-
μάτων βλάπτοιτο ἂν καὶ καταμαραίνοιτο, οἷόν τι ἐπὶ
πυρὸς καὶ λύχνου γίγνεται· ὑπὸ γὰρ τῷ αὐτῷ φυσήματι
τὸ μὲν πῦρ ἀνακαύσειαι ἂν καὶ μείζον ἐν βραχεῖ ποιή-
σειαι παραθήγων τῷ πνεύματι, καὶ τὸ τοῦ λύχνου φῶς
ἀποσβέσειαι οὐκ ἔχον ἀποχρῶσαν τῆς ὕλης τὴν χορηγίαν,
ὡς διαρκῆ εἶναι πρὸς τὸ ἀντιπνέον· οὐ γὰρ ἀπ' ἰσχυρᾶς,
οἶμαι, τῆς ῥίξης ἀνεφύετο.

36. ΑΝΑΧ. Ταυτὶ μὲν, ὦ Σόλων, οὐ πάνυ συνίημι·
λεπτότερα γὰρ ἢ κατ' ἐμὲ εἰρηκας ἀκριβοῦς τινος φρον-
τίδος καὶ διανοίας ὄξυ δεδορκυίας δεόμενα. ἐκεῖνο δὲ μοι
πάντως εἰπέ, τίνας ἔνεκα οὐχὶ καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς
Ὀλυμπίαισι καὶ Ἰσθμοῖ καὶ Πυθοῖ καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅποτε
πολλοί, ὡς φῆς, συνίασιν ὀψόμενοι τοὺς νέους ἀγωνιζο-
μένους, οὐδέποτε ἐν ὄπλοις ποιείσθε τὴν ἄμιλλαν, ἀλλὰ 917
γυμνοὺς ἐς τὸ μέσον παραγαγόντες λακτιζομένους καὶ
παιομένους ἐπιδείκνυτε καὶ νικήσασι μῆλα καὶ κότινον
δίδοτε; ἄξιον γὰρ εἰδέναι τοῦτό γε, οὔτινος ἔνεκα οὕτω
ποιεῖτε.

ΣΟΛ. Ἐγούμεθα γάρ, ὦ Ἀνάχαρσι, τὴν ἐς τὰ

γυμνάσια προθυμίαν οὕτως ἂν πλείω ἐγγενέσθαι αὐτοῖς,
 εἰ τοὺς ἀριστεύοντας ἐν τούτοις ἴδοιεν τιμωμένους καὶ
 ἀνακηρυττομένους ἐν μέσοις τοῖς Ἑλλησι. καὶ διὰ τοῦτο
 ὡς ἐς τοσοῦτους ἀποδυσόμενοι εὐξίλας τε ἐπιμελοῦνται,
 ὡς μὴ αἰσχύνοντο γυμνωθέντες, καὶ ἀξιονικότατον ἕκα-
 στος αὐτὸν ἀπεργάζεται. καὶ τὰ ἄθλα, ὥσπερ ἔμπροσθεν
 εἶπον, οὐ μικρά, ὁ ἔκαινος ὁ παρὰ τῶν θεατῶν καὶ τὸ
 ἐπισημότατον γενέσθαι καὶ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ ἄρι-
 στον εἶναι τῶν καθ' αὐτὸν δοκοῦντα. τοιγάρτοι πολλοὶ
 τῶν θεατῶν, οἷς καθ' ἡλικίαν ἔτι ἢ ἄσκησις, ἀπίασιν οὐ
 μετριῶς ἐκ τῶν τοιούτων ἀρετῆς καὶ πόνων ἐρασθέντες·
 ὡς εἰ γέ τις, ὧ' Ἀνάχαρσι, τὸν τῆς εὐκλείας ἔρωτα ἐκβά-
 λου ἐκ τοῦ βίου, τί ἂν ἔτι ἀγαθὸν ἡμῖν γένοιτο; ἢ τίς ἂν
 τι λαμπρὸν ἐργάσασθαι ἐπιθυμήσειε; νῦν δὲ καὶ ἀπὸ
 τούτων εἰκάζειν παρέχοιεν ἂν σοι, ὅποιοι ἐν πολέμοις
 918 ὑπὲρ πατρίδος καὶ παίδων καὶ γυναικῶν καὶ λερῶν γέ-
 νοιντ' ἂν ὄπλα ἔχοντες οἱ κοτίνου πέρι καὶ μῆλων γυμνοὶ
 τοσαύτην προθυμίαν ἐς τὸ νικᾶν εἰσφερόμενοι. 37. καί-
 τοι τί ἂν πάθοις, εἰ θεάσαιο καὶ ὀρτύγων καὶ ἀλεκτρού-
 νων ἀγῶνας παρ' ἡμῖν καὶ σπουδῆν ἐπὶ τούτοις οὐ μι-
 κράν; ἢ γέλασῃ δῆλον ὅτι, καὶ μάλιστα ἦν μάθης ὡς
 ὑπὸ νόμῳ αὐτὸ δρωῶμεν καὶ προστέτακται πᾶσι τοῖς ἐν
 ἡλικίᾳ παρεῖναι καὶ ὀρᾶν τὰ ὄρνεα διαπυκτεύοντα μέχρι
 τῆς ἐσχάτης ἀπαγορεύσεως; ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο γελοῖον·
 ὑποδύεται γὰρ τις ἡρέμα ταῖς ψυχαῖς ὀρμῇ ἐς τοὺς κιν-
 δύνους, ὡς μὴ ἀγεννέστεροι καὶ ἀτολμότεροι φαίνοντο
 τῶν ἀλεκτρούων μηδὲ προαπαγορεύοιεν ὑπὸ τραυμά-
 των ἢ καμάτων ἢ του ἄλλου δυσχεροῦς. τὸ δὲ δὴ ἐν
 ὄπλοις πειρᾶσθαι αὐτῶν καὶ ὀρᾶν τιρωσκομένους ἄπαγε·
 θηριῶδες γὰρ καὶ δεινῶς σκαιὸν καὶ προσέτι γε ἄλυσι-
 τελὲς ἀποσφάττειν τοὺς ἀρίστους καὶ οἷς ἂν τις ἄμεινον
 χρήσαιτο κατὰ τῶν δυσμενῶν. 38. ἐπεὶ δὲ φῆς, ὧ' Ἀνά-

χαρσι, καὶ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα ἐπελεύσεσθαι, μέμνησο ἦν
 ποτε καὶ ἐς Λακεδαίμονα ἔλθης, μὴ καταγελάσαι μηδὲ
 ἐκείνων μηδὲ οἰεσθαι μάτην ποιεῖν αὐτούς, ὁπόταν ἦ
 σφαιρας πέρι ἐν τῷ θεάτρῳ συμπεσόντες παύσιν ἀλλή- 919
 λους ἢ ἐς χωρίον ἐσελθόντες ὕδατι περιγεγραμμένον ἐς
 φάλαγγα διαστάντες τὰ πολεμίων ἀλλήλους ἐργάζωνται
 γυμνοὶ καὶ αὐτοί, ἄχρι ἂν ἐκβάλωσι τοῦ περιγράμματος
 τὸ ἕτερον σύνταγμα οἱ ἕτεροι, τοὺς κατὰ Λυκούργον οἱ
 καθ' Ἡρακλέα ἢ ἔμπαλιν, συνωθοῦντες ἐς τὸ ὕδωρ· τὸ
 γὰρ ἀπὸ τούτου εἰρήνη λοιπὸν καὶ οὐδεὶς ἂν ἐτι παύσει·
 μάλιστα δὲ ἦν ὄρας μαστιγουμένους αὐτούς ἐπὶ τῷ βωμῷ
 καὶ αἵματι φρομένους, πατέρας δὲ καὶ μητέρας παρεστῶ-
 σας οὐχ ὅπως ἀνωμένας ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις ἀλλὰ καὶ
 ἀπειλούσας, εἰ μὴ ἀντέχοιεν πρὸς τὰς πληγὰς, καὶ ἱκε-
 τευούσας ἐπὶ μήκιστον διαρκέσαι πρὸς τὸν πόνον καὶ
 ἐγκατερεῆσαι τοῖς δεινοῖς. πολλοὶ γοῦν καὶ ἐναπέθανον
 τῷ ἀγῶνι μὴ ἀξιώσαντες ἀπαγορευσαὶ ζῶντες ἐτι ἐν
 ὀφθαλμοῖς τῶν οἰκείων μηδὲ εἶξαι τοῖς σώμασιν, ὧν καὶ
 τοὺς ἀνδριάντας ὄψει τιμωμένους δημοσίᾳ ὑπὸ τῆς Σπάρ-
 τῆς ἀνασταθέντας. ὅταν τοίνυν ὄρας κάκεινα, μήτε μαί-
 νεσθαι ὑπολάβῃς αὐτούς μήτε εἰπῆς, ὡς οὐδεμιᾶς ἔνεκα
 αἰτίας ἀναγκαίως ταλαιπωροῦσι μήτε τυράννου βιαζομέ-
 νου μήτε πολεμίων διατιθέντων· εἰποι γὰρ ἂν σοι καὶ 920
 ὑπὲρ ἐκείνων Λυκούργος ὁ νομοθέτης αὐτῶν πολλὰ τὰ
 εὐλόγα καὶ ἄσυνιδῶν κολάζει αὐτούς, οὐκ ἐχθρὸς ὧν
 οὐδὲ ὑπὸ μίσους αὐτὸ θρῶν οὐδὲ τὴν νεολαίαν τῆς πό-
 λεως εἰκὴ παραναλίσκων, ἀλλὰ καρτερικωτάτους καὶ παν-
 τὸς δεινοῦ κρείττονας ἀξιῶν εἶναι τοὺς σώζειν μέλλοντας
 τὴν πατρίδα. καίτοι κἂν μὴ ὁ Λυκούργος εἴπη, ἐννοεῖς,
 οἶμαι, καὶ αὐτὸς ὡς οὐκ ἂν ποτε ληφθεὶς ὁ τοιοῦτος ἐν
 πολέμῳ ἀπόρρητόν τι ἐξείποι τῆς Σπάρτης αἰμιζομένων
 τῶν ἐχθρῶν, ἀλλὰ καταγελῶν αὐτῶν μαστιγοῖτο ἂν

ἀμιλλώμενος πρὸς τὸν παίοντα, ὡς πρότερος ἀπαγορεύσειεν.

39. *ANAX.* Ὁ Λυκοῦργος δὲ καὶ αὐτός, ὃ Σόλων, ἐμαστιγοῦτο ἐφ' ἡλικίας, ἢ ἐκπρόθεσμος ὢν ἤδη τοῦ ἀγῶνος ἀσφαλῶς τὰ τοιαῦτα ἐνεανιεύσατο;

ΣΟΛ. Πρεσβύτης ἤδη ὢν ἔγραψε τοὺς νόμους αὐτοῖς Κρήτηθεν ἀφικόμενος· ἀποδεδημήκει δὲ παρὰ τοὺς Κρήτας, ὅτι ἤκουεν ἐνόμοωτάτους εἶναι, Μίνως τοῦ Διὸς νομοθετήσαντος ἐν αὐτοῖς.

ANAX. Τί οὖν, ὃ Σόλων, οὐχὶ καὶ σὺ ἐμιμήσω Λυκοῦργον καὶ μαστιγοῖς τοὺς νέους; καλὰ γὰρ καὶ ταῦτα καὶ ἄξια ὑμῶν ἐστίν.

921 *ΣΟΛ.* Ὅτι ἡμῖν ἱκανά, ὃ Ἀνάχαρσι, ταῦτα τὰ γυμνάσια οἴκελα ὄντα· ζηλοῦν δὲ τὰ ξενικὰ οὐ πάννυ ἀξιοῦμεν.

ANAX. Οὐκ, ἀλλὰ συνίης, οἶμαι, οἷόν τί ἐστι μαστιγοῦσθαι γυμνὸν ἄνω τὰς χεῖρας ἐπαίροντα μηθενὸς ἔνεκα ὠφελίμου ἢ αὐτῷ ἐκάστῳ ἢ κοινῇ τῇ πόλει. ὡς ἔγωγε ἦν ποτε ἐπιδημήσω τῇ Σπάρτῃ, καθ' ὃν καιρὸν ταῦτα δρῶσι, δοκῶ μοι τάχιστα καταλευσθῆσεσθαι δημοσίᾳ πρὸς αὐτῶν, ἐπιγελῶν ἐκάστοις, ὁπότεν ὀρῶ τυπτομένους καθάπερ κλέπτας ἢ λωποδύτας ἢ τι ἄλλο τοιοῦτον ἐργασαμένους. ἀτεχνῶς γὰρ ἔλλεβόρου δεῖσθαι μοι δοκεῖ ἢ πόλις αὐτῶν οὕτω καταγέλαστα ὑφ' αὐτῆς πάσχουσα.

40. *ΣΟΛ.* Μὴ ἐρήμην, ὃ γενναῖε, μηδὲ τῶν ἀνδρῶν ἀπόντων μόνος αὐτὸς λέγων οἴου κρατεῖν· ἐστὶ γὰρ τις ὁ καὶ ὑπὲρ ἐκείνων σοὶ τὰ εἰκότα ἐν Σπάρτῃ ἀντεφῶν. πλὴν ἀλλ' ἐπέιπερ ἐγὼ τὰ ἡμέτερά σοι διεξελήλυθα, σὺ δὲ οὐ πάννυ ἀρεσκομένῳ αὐτοῖς ἔοικας, οὐκ ἄδικα αἰτήσῃν ἔοικα παρὰ σοῦ ὡς καὶ αὐτὸς ἐν τῷ μέρει διεξέληθης πρὸς με ὃν τρόπον ὑμεῖς οἱ Σκύθαι διασκεῖτε τοὺς νέους

τούς παρ' ὑμῖν καὶ οἷστισι γυμνασίοις ἀνατρέφετε καὶ ὅπως ὑμῖν ἄνδρες ἀγαθοὶ γίνονται.

ANAX. Δικαιοτάτα μὲν οὖν, ὦ Σόλων, καὶ ἔγωγε 922
διηγῆσομαι τὰ Σκυθῶν νόμιμα, οὐ σεμνὰ ἴσως οὐδὲ καθ'
ὑμᾶς, οἷ γε οὐδὲ κατὰ κόρρης καταχθῆναι τολμήσαιμεν
ἂν μίαν πληγὴν· δειλοὶ γὰρ ἔσμεν· ἀλλὰ εἰρήσεται γε
ὅποια ἂν ἦ. ἐς αὔριον μέντοι, εἰ δοκεῖ, ὑπερβαλώμεθα
τὴν συνουσίαν, ὡς ἃ τε αὐτὸς ἔφησ' ἔτι μᾶλλον ἐννοή-
σαιμι καθ' ἡσυχίαν ἃ τε χρὴ εἰπεῖν συναγάγοιμι τῇ μνήμῃ
ἐπελθῶν. τὸ δὲ νῦν ἔχον ἀπίωμεν ἐπὶ τούτοις, ἐσπέρα
γὰρ ἦδη.

ΠΕΡΙ ΠΕΝΘΟΥΣ.

1. Ἄξιόν γε παρατηρεῖν τὰ ὑπὸ τῶν πολλῶν ἐν τοῖς
πένθεσι γινόμενα καὶ λεγόμενα καὶ τὰ ὑπὸ τῶν παρα-
μυθουμένων δῆθεν αὐτοὺς αὐθις αὐ λεγόμενα, καὶ ὡς
ἀφόρητα ἡγοῦνται τὰ συμβαίοντα σφίσι τε αὐτοῖς οἱ
ὀδυρόμενοι καὶ ἐκείνοις οἷς ὀδύρονται, οὐ μὰ τὸν Πλού-
τανα καὶ Φερσεφόνην, κατ' οὐδὲν ἐπιστάμενοι σαφῶς
οὔτε εἰ πονηρὰ ταῦτα καὶ λύπης ἄξια ἢ τούναντίον ἡδέα
καὶ βελτίω τοῖς παθοῦσι, νόμῳ δὲ καὶ ξυνηθείᾳ τὴν λύ-
πην ἐπιτρέποντες. ἐπειδὴν τοίνυν ἀποθάνῃ τις, οὔτω
ποιοῦσι — μᾶλλον δὲ πρότερον εἰπεῖν βούλομαι ἄστινας
περὶ αὐτοῦ τοῦ θανάτου δόξας ἔχουσιν· οὔτω γὰρ ἔσται 923
φανερὸν, οὔτινος ἔνεκα τὰ περιττὰ ἐκεῖνα ἐπιτηδεύου-
σιν. 2. ὁ μὲν δὴ πολὺς ὄμιλος, οὓς ἰδιώτας οἱ σοφοὶ κα-
λοῦσιν, Ὀμήρῳ τε καὶ Ἡσιόδῳ καὶ τοῖς ἄλλοις μυθο-
ποιοῖς περὶ τούτων πεισθόμενοι καὶ νόμον θέμενοι τὴν
κοίησιν αὐτῶν τόπον τινὰ ὑπὸ τῇ γῆ βαθὺν Ἄιδην ὑπει-
λήφασιν, μέγαν δὲ καὶ πολύχωρον τοῦτον εἶναι καὶ ζοφε-

ρον καὶ ἀνήλιοι οὐκ οἶδ' ὅπως αὐτοῖς φωτίζεσθαι δο-
 κοῦντα πρὸς τὸ καὶ καθορᾶν τῶν ἐνόντων ἕκαστον· βα-
 σιλεύειν δὲ τοῦ χάσματος ἀδελφὸν τοῦ Διὸς Πλούτωνα
 κεκλημένον, ὡς μοι τῶν τὰ τοιαῦτα δεινῶν τις ἔλεγε,
 διὰ τὸ πλουτεῖν τοῖς νεκροῖς τῇ πρόσηγορίᾳ τετιμημένον.
 τοῦτον δὲ τὸν Πλούτωνα τὴν παρ' αὐτῷ πολιτείαν καὶ
 τὸν κάτω βίον καταστήσασθαι τοιοῦτον· κεκληρωθῆσθαι
 μὲν γὰρ αὐτὸν ἄρχειν τῶν ἀποθανόντων, καταδεξάμενον
 δὲ αὐτοὺς καὶ παραλαβόντα κατέχειν δεσμοῖς ἀφύκτοις,
 οὐδενὶ τὸ παράπαν τῆς ἄνω ὁδοῦ ὑφιέμενον πλήν ἐξ
 ἅπαντος τοῦ αἰῶνος πάνυ ὀλίγων ἐπὶ μεγίσταις αἰτίαις.
 3. περιρρεῖσθαι δὲ τὴν χώραν αὐτοῦ ποταμοῖς μεγάλοις
 τε καὶ φοβεροῖς καὶ μόνων τῶν ὀνομάτων· Κωκυτοὶ γὰρ
 καὶ Πυριφλεγέθοντες καὶ τὰ τοιαῦτα κέκληνται. τὸ δὲ
 μέγιστον, ἢ Ἀχερουσία λίμνη πρόκειται πρώτη δεχομένη
 924 τοὺς ἀπαντῶντας, ἣν οὐκ ἐνὶ διαπλευσῆσαι ἢ παρελθεῖν
 ἄνευ τοῦ πορθμέως· βαθεῖα γὰρ περᾶσαι τοῖς ποσὶ καὶ
 διανήξασθαι πολλή, καὶ ὅλως οὐκ ἂν αὐτὴν διαπταίη
 οὐδὲ τὰ νεκρὰ τῶν ὀρνέων. 4. πρὸς δὲ αὐτῇ τῇ καθόδῳ
 καὶ πύλῃ οὔσῃ ἀδαμαντίνῃ ἀδελφιδουῶς τοῦ βασιλέως
 Αἰακὸς ἔστηκε τὴν φρουρὰν ἐπιτετραμμένος καὶ παρ'
 αὐτῷ κύων τρικέφαλος μάλα κάρχαρος, τοὺς μὲν ἔσαφι-
 κνουμένους φίλιόν τι καὶ εἰρηνικὸν προσβλέπων, τοὺς
 δὲ πειρῶντας ἀποδιδράσκειν ὑλακτῶν καὶ τῷ χάσματι
 δεδιττόμενος. 5. περαιωθέντας δὲ τὴν λίμνην εἰς τὸ ἔσω
 λειμῶν ὑποδέχεται μέγας τῷ ἀσφοδέλῳ κατάφυτος καὶ
 ποτὸν μνήμησιν πολέμιον· Αἰθήρης γοῦν διὰ τοῦτο ὠνό-
 μασται. ταῦτα γὰρ ἀμέλει διηγῆσαντο τοῖς πάλαι ἐκεῖθεν
 ἀφιγμένοι Ἀλκηστίς τε καὶ Πρωτεσίλεως οἱ Θετταλοὶ καὶ
 Θεσεὺς ὁ τοῦ Αἰγέως καὶ ὁ τοῦ Ὀμήρου Ὀδυσσεύς, μάλα
 σεμνοὶ καὶ ἀξιόπιστοι μάρτυρες, ἐμοὶ δοκεῖν, οὐ πτόντες
 925 τῆς πηγῆς· οὐ γὰρ ἂν ἐμέμνηντο αὐτῶν. 6. ὁ μὲν οὖν

Πλούτων, ὡς ἐκείνοι ἔφασαν, καὶ ἡ Φερσεφόνη δυναστεύουσι καὶ τὴν τῶν ὄλων δεσποτείαν ἔχουσιν, ὑπηρετούσι δ' αὐτοῖς καὶ τὴν ἀρχὴν συνδιαπράττουσιν ὄχλος πολὺς Ἐρινύες τε καὶ Ποιναι καὶ Φόβοι καὶ ὁ Ἑρμῆς, οὗτος μὲν γε οὐκ ἀεὶ συμπαράν. 7. ὑπαρχοὶ δὲ καὶ σατράπαι καὶ δικασταὶ κἀθήνται δύο, Μίνως τε καὶ Ραδάμανθυς οἱ Κρηῆτες, ὄντες υἱοὶ τοῦ Διός. οὗτοι δὲ τοὺς μὲν ἀγαθοὺς τῶν ἀνδρῶν καὶ δικαίους καὶ κατ' ἀρετὴν βεβιωκότας, ἐπειδὴν συναλισθῶσι πολλοί, καθάπερ ἐς ἀποικίαν τινα πέμπουσιν ἐς τὸ Ἠλύσιον πεδίον τῷ ἀρίστῳ βίῳ συνεσομένους. 8. ἂν δὲ τινὰς τῶν πονηρῶν λάβωσι, ταῖς Ἐρινύσι παραδόντες ἐς τὸν τῶν ἀσεβῶν χῶρον ἐσπέμπουσιν κατὰ λόγον τῆς ἀδικίας κολασθησόμενους. ἐνθα δὴ τί κακῶν οὐ πάσχουσι στρεβλούμενοί τε καὶ καόμενοι καὶ ὑπὸ γυνπῶν ἐσθιόμενοι καὶ τροχῶ συμπεριφερόμενοι καὶ λίθους ἀνακυλλόντες; ὁ μὲν γὰρ Τάνταλος ἐπ' αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὐτοῦ ἔστηκε κινδυνεύων ὑπὸ τοῦ δίψου ὁ κακοδαίμων ἀποθάνειν. 9. οἱ δὲ τοῦ μέσου βίου, πολλοὶ ὄντες οὗτοι, ἐν τῷ λειμῶνι πλανῶνται ἄνευ τῶν σωμάτων σκιαὶ γενόμενοι καὶ ὑπὸ τῇ ἀφῇ καθάπερ καπνὸς ἀφανιζόμενοι. τρέφονται δὲ ἄρα ταῖς παρ' ἡμῶν χοαῖς καὶ τοῖς καθαγιζομένοις ἐπὶ τῶν τάφων· ὡς εἰ τῷ μὴ εἶη καταλελειμμένος ὑπὲρ γῆς φίλος ἢ συγγενής, ἄσιτος οὗτος νεκρὸς καὶ λιμῶντων ἐν αὐτοῖς πολιτεύεται. 10. ταῦτα οὕτως ἰσχυρῶς περιελήλυθε τοὺς πολλοὺς, ὥστε ἐπειδὴν τις ἀποθάνῃ τῶν οἰκείων, πρῶτα μὲν φέροντες ὀβολὸν ἐς τὸ στόμα κατέθηκαν αὐτῷ, μισθὸν τῷ πορθμει τῆς ναυτιλίας γενησόμενον, οὐ πρότερον ἐξετάσαντες ὅποιον τὸ νόμισμα νομίζεται καὶ διαχωρεῖ παρα τοῖς κάτω, καὶ εἰ δύναται παρ' ἐκείνοις Ἀττικὸς ἢ Μακεδονικὸς ἢ Αἰγυναῖος ὀβολός, οὐδ' ὅτι πολὺ κάλλιον ἢ μὴ ἔχειν τὰ πορθμεία καταβαλεῖν· οὕτω γὰρ ἂν οὐ παρα-

δεξαμένον τοῦ πορθμέως ἀναπόμπιμοι πάλιν ἐς τὸν βίου
 ἀφικνοῦντο. 11. μετὰ ταῦτα δὲ λούσαντες αὐτούς, ὡς
 927 οὐχ ἱκανῆς τῆς κάτω λίμνης λουτρὸν εἶναι τοῖς ἐκεῖ, καὶ
 μύρω τῷ καλλίστῳ χρίσαντες τὸ σῶμα πρὸς δυσωδίαν
 ἤδη βιαζόμενον καὶ στεφανώσαντες τοῖς ὠραίοις ἄνθεσι
 προτίθενται λαμπρῶς ἀμφιέσαντες, ἵνα μὴ φηγῶεν δῆλον
 ὅτι παρὰ τὴν ὁδὸν μηδὲ γυμνοὶ βλέποντο τῷ Κερβέρῳ.
 12. οἰμωγαὶ δὲ ἐπὶ τούτοις καὶ κωκυτὸς γυναικῶν καὶ
 παρὰ πάντων δάκρυα καὶ στέφρα τυπτόμενα καὶ σπα-
 ραττομένη κόμη καὶ φοινισσόμεναι παρειαί· καὶ πον καὶ
 ἐσθῆς καταρρήγνυται καὶ κόνις ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πάττεται
 καὶ οἱ ζῶντες οἰκτρότεροι τοῦ νεκροῦ· οἱ μὲν γὰρ χαμαὶ
 κυλινδοῦνται πολλάκις καὶ τὰς κεφαλὰς ἀράττουσι πρὸς
 τὸ ἔδαφος, ὁ δὲ εὐσχήμων καὶ καλὸς καὶ καθ' ὑπερβολὴν
 ἐστεφανωμένος ὑψηλὸς πρόκειται καὶ μετέωρος ὥσπερ
 ἐς πομπὴν κεκοσμημένος. 13. εἶδ' ἡ μήτηρ ἢ καὶ νῆ Δία
 ὁ πατήρ ἐκ μέσων τῶν συγγενῶν προελθὼν καὶ περιχυ-
 θείς αὐτῷ — προκείσθω γάρ τις νέος καὶ καλός, ἵνα καὶ
 ἀκμαιότερον τὸ ἐπ' αὐτῷ δρᾶμα ἢ — φωνὰς ἄλλοκότους
 καὶ ματαίας ἀφίησι, πρὸς ἃς ὁ νεκρὸς αὐτὸς ἀποκρι-
 928 ναιτ' ἄν, εἰ λάβοι φωνήν· φήσει γὰρ ὁ πατήρ γοερὸν τι
 φθεγγόμενος καὶ παρατείνων ἕκαστον τῶν ὀνομάτων,
 Τέκνον ἠδιστον, οἴχη μοι καὶ τέθνηκας καὶ πρὸ ὄρας
 ἀνηρπάσθης μόνον ἐμὲ τὸν ἄθλιον καταλιπών, οὐ γα-
 μήσας, οὐ παιδοποιησάμενος, οὐ στρατευσάμενος, οὐ
 γεωργήσας, οὐκ εἰς γῆρας ἔλθων, οὐ κωμάσῃ πάλιν οὐδὲ
 ἐρασθήσῃ, τέκνον, οὐδὲ ἐν συμποσίοις μετὰ τῶν ἡλι-
 κιωτῶν μεθυσθήσῃ. 14. ταῦτα δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα φήσει
 οἴομενος τὸν υἱὸν δεῖσθαι μὲν ἔτι τούτων καὶ ἐπιθυμεῖν
 καὶ μετὰ τὴν τελευτήν, οὐ δύνασθαι δὲ μετέχειν αὐτῶν.
 καίτοι τί ταῦτα φημί; πόσοι γὰρ καὶ ἵππους καὶ παλλα-
 κίδας, οἱ δὲ καὶ οἰνοχόους ἐπικατέσφαξαν καὶ ἐσθῆτα καὶ

τὸν ἄλλον κόσμον συγκατέφλεξαν ἢ συγκατώρυξαν ὡς
 χρησομένοις ἐκεῖ καὶ ἀπολαύσουσιν αὐτῶν κάτω; 15. ὁ
 δ' οὖν πρεσβύτης ὁ πενθῶν οὕτως ταῦτα πάντα ὁπόσα
 εἰρηκα καὶ ἔτι τούτων πλείονα οὔτε τοῦ παιδὸς εἴνεκα
 τραγωθεῖν ἔοικεν — οἶδε γὰρ οὐκ ἀκουσόμενον οὐδ' ἂν
 μείζον ἐμβόησῃ τοῦ Στέντορος — οὔτε μὴν αὐτοῦ· φρο-
 νεῖν γὰρ οὔτω καὶ γινώσκειν ἱκανὸν ἦν καὶ ἄνευ τῆς
 βοῆς· οὐδεὶς γὰρ δὴ πρὸς ἑαυτὸν δεῖται βοᾶν. λοιπὸν
 οὖν ἔστιν αὐτὸν τῶν παρόντων ἕνεκα ταῦτα λησεῖν οὔθ'
 ὅτι πέπονθεν αὐτῷ ὁ παῖς εἰδότα οὔθ' ὅποι κεχώρηκε, 929
 μᾶλλον δὲ οὐδὲ τὸν βίον αὐτὸν ἐξετάσαντα ὁποῖός ἐστιν·
 οὐ γὰρ ἂν τὴν ἐξ αὐτοῦ μετὰστασιν ὡς τι τῶν δεινῶν
 ἐδυσχέραιεν. 16. εἰποι δ' ἂν οὖν πρὸς αὐτὸν ὁ παῖς
 παραιτησάμενος τὸν Αἰακὸν καὶ τὸν Αἰδωνέα πρὸς ὀλί-
 γον τοῦ στομίου ὑπερκῦψαι καὶ τὸν πατέρα παῦσαι μα-
 ταιάζοντα, ὦ κακόδαιμον ἄνθρωπε, τί κέκραγας; τί δέ
 μοι παρέχεις πράγματα; παῦσαι τιλλόμενος τὴν κόμην
 καὶ τὸ πρόσωπον ἐξ ἐπιπολῆς ἀμύσσων. τί μοι λοιδορῆ
 καὶ ἄθλιον ἀποκαλεῖς καὶ δύσμορον πολὺ σου βελτίω
 καὶ μακαριώτερον γεγενημένον; ἢ τί σοι δεινὸν πάσχειν
 δοκῶ; ἢ διότι μὴ τοιουτοσὶ γέρων ἐγενόμην οἷος εἰ σύ,
 φαλακρὸς μὲν τὴν κεφαλὴν, τὴν δὲ ὄψιν ἐρρυτιδωμένος,
 κυρὸς καὶ τὰ γόνατα νωθῆς, καὶ ὄλως ὑπὸ τοῦ χρόνου
 σαθρὸς πολλὰς τριακάδας καὶ ὄλυμπιάδας ἀναπλήσας,
 καὶ τὰ τελευτάλα δὴ ταῦτα παραπαίων ἐπὶ τοσοῦτων μαρ-
 τύρων; ὦ μάταιε, τί σοι χρηστὸν εἶναι δοκεῖ παρὰ τὸν
 βίον, οὗ μηκέτι μεθ'έξομεν; ἢ τοὺς πότους ἐρεῖς δῆλον
 ὅτι καὶ τὰ δειπνα καὶ ἐσθῆτα καὶ ἀφροδίσια, καὶ δέδιας
 μὴ τούτων ἐνδεὴς γενόμενος ἀπόλωμαι, ἀγνοεῖς δὲ ὅτι
 τὸ μὴ διψῆν τοῦ πιεῖν πολὺ κάλλιον καὶ τὸ μὴ πεινῆν 930
 τοῦ φαγεῖν καὶ τὸ μὴ θιγοῦν τοῦ ἀμπεχόνης εὐπορεῖν;

17. φέρε τοῖνον, ἐπειδὴ ἔοικας ἀγνοεῖν, διδάξομαί σε

θρηνεῖν ἀληθέστερον, καὶ δὴ ἀναλαβὼν ἐξ ὑπαρχῆς βόα,
 Τέκνον ἄθλιον, οὐκέτι διψήσεις, οὐκέτι πεινήσεις οὐδὲ
 διγώσεις. οἴχη μοι κακοδαίμων ἐκφυγὼν τὰς νόσους, οὐ
 πυρετὸν ἐτι δεδιώς, οὐ πολέμιον, οὐ τύραννον· οὐκ
 ἔρως σε ἀνιάσει οὐδὲ συνουσία διαστρέψει οὐδὲ σπαθή-
 σεις ἐπὶ τούτῳ δις ἢ τρις τῆς ἡμέρας, ὡς τῆς συμφορᾶς.
 οὐ καταφρονηθήσῃ γέρον γενόμενος οὐδὲ ὀχληρὸς ἐση-
 τοῖς νέοις βλεπόμενος. 18. ἂν ταῦτα λέγῃς, ὦ πάτερ, οὐκ
 οἶει πολὺ ἀληθέστερα καὶ γελοιότερα ἐκείνων ἔρεῖν;
 ἀλλὰ ὄρα μὴ τόδε σε ἀνιᾶ καὶ διανοῆ τὸν παρ' ἡμῶν ζό-
 φον καὶ τὸ πολὺ σκότος, κατὰ δέδίας μὴ σοι ἀποπνιγῶ
 κατακλεισθῆς ἐν τῷ μνήματι; χρὴ δὲ πρὸς ταῦτα λογι-
 ζεσθαι ὅτι τῶν ὀφθαλμῶν διασαπέντων ἢ καὶ νῆ Δία
 καέντων μετ' ὀλίγον, εἰ γε καῦσαί με διεγνώκατε, οὔτε
 σκότος οὔτε φῶς ὄραν δεησόμεθα. καὶ ταῦτα μὲν ἰσως
 931 μέτρια. 19. τί δέ με ὁ κωκυτὸς ὑμῶν ὀνίνησι καὶ ἢ πρὸς
 τὸν αὐλὸν αὐτῆ στερνοτυπία καὶ ἢ τῶν γυναικῶν περὶ
 τὸν θρηῆνον ἀμετρία; τί δὲ ὁ ὑπὲρ τοῦ τάφου λίθος ἐστε-
 φανωμένος; ἢ τί ὑμῶν δύναται τὸν ἄκρατον ἐπιχεῖν; ἢ
 νομίζετε καταστάξειν αὐτὸν ἐς ἡμῶν καὶ μέχρι τοῦ Ἰδίου
 διίξεσθαι; τὰ μὲν γὰρ ἐπὶ τῶν καθαρῶν καὶ αὐτοὶ
 ὄρατε, οἶμαι, ὡς τὸ μὲν νοστιμώτατον τῶν παρεσκευασμέ-
 νων ὁ καπνὸς παραλαβὼν ἄνω ἐς τὸν οὐρανὸν οἴχεται
 μηδέν τι ἡμᾶς ὀνήσαν τοὺς κάτω, τὸ δὲ καταλειπόμενον,
 ἢ κόνις, ἄχρειον, ἐκτὸς εἰ μὴ τὴν σποδὸν ἡμᾶς σιτει-
 σθαι πεπιστεύκατε. οὐχ οὕτως ἄσπορος οὐδὲ ἄκαρπος ἢ
 τοῦ Πλούτωνος ἀρχὴ οὐδὲ ἐπιλέλοιπεν ἡμᾶς ὁ ἀσφόδελος,
 ἵνα παρ' ὑμῶν τὰ σιτία μεταστελλώμεθα. ὥστε μοι νῆ
 τὴν Τισιφόνην πάλαι δὴ ἐφ' οἷς ἐποιεῖτε καὶ ἐλέγετε
 παμμέγεθες ἐπήγει ἀνακαγχάσαι, διεκώλυσε δὲ ἢ ὀθόνη
 καὶ τὰ ἔρια, οἷς μου τὰς σιαγόνας ἀπεσφίγγατε.
 20. ὡς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψε.

πρὸς Διός, ἐὰν λέγη ταῦτα ὁ νεκρὸς ἐπιστραφεὶς ἀνα- 932
κλίνας αὐτὸν ἐπ' ἀγκῶνος, οὐκ ἂν οἰώμεθα δικαιοτάτα
ἂν αὐτὸν εἶπειν; ἀλλ' ὅμως οἱ μάταιοι καὶ βοῶσι καὶ
μεταστειλάμενοί τινα θρήνων σοφιστὴν πολλὰς συνει-
λοχότα παλαιὰς συμφορὰς τούτῳ συναγωνιστῇ καὶ χο-
ρηγῷ τῆς ἀνοίας καταχρῶνται, ὅποι' ἂν ἐκεῖνος ἐξάρχη
πρὸς τὸ μέλος ἐπαιάζοντες. 21. καὶ μέχρι μὲν θρήνων ὁ
αὐτὸς ἅπασι νόμος τῆς ἀβελτερίας· τὸ δὲ ἀπὸ τούτου
διελόμενοι κατὰ ἔθνη τὰς ταφὰς ὁ μὲν Ἕλληνας ἔκαυσεν,
ὁ δὲ Πέρσης ἔθαψεν, ὁ δὲ Ἰνδοὺς ὑάλῳ περιχρίει, ὁ δὲ
Σκύθης κατεσθίει, ταριχεύει δὲ ὁ Αἰγύπτιος· οὗτος μὲν
γε — λέγω δ' ἰδῶν — ξηράνας τὸν νεκρὸν ξύνδειπνον
καὶ ξυμπότην ἐποίησατο· πολλάκις δὲ καὶ δεομένῳ χρη-
μάτων ἀνδρὶ Αἰγυπτίῳ ἔλυσε τὴν ἀπορίαν ἐνέχυρον ἢ 933
ὁ ἀδελφὸς ἢ ὁ πατήρ ἐν καιρῷ γενόμενος. 22. χῶματα
μὲν γὰρ καὶ πυραμίδες καὶ στῆλαι καὶ ἐπιγράμματα πρὸς
ὀλίγον διαρκοῦντα πῶς οὐ περιττὰ καὶ παιδίαὶ προσει-
κότα; 23. καίτοι καὶ ἀγῶνας ἐνιοὶ διέθεσαν καὶ λόγους
ἐπιταφίους εἶπον ἐπὶ τῶν μνημάτων ὥσπερ συναγορεύου-
τες ἢ μαρτυροῦντες παρὰ τοῖς κάτω δικασταῖς τῷ νεκρῷ.
24. ἐπὶ πᾶσι τούτοις τὸ περιδειπνον καὶ πάρεσιν οἱ
προσῆκοντες καὶ τοὺς γονεῖς παραμυθοῦνται τοῦ τετε-
λευτηκότος καὶ πείθουσι γένεσασθαι οὐκ ἀηδῶς μὰ Δία
οὐδ' αὐτοὺς ἀναγκαζομένους, ἀλλὰ ἤδη ὑπὸ λιμοῦ τριῶν
ἑξῆς ἡμερῶν ἀπηυθηκότας. καί, Μέχρι μὲν τίνος, ὦ
οὗτος, ὀδυρόμεθα; ἔασον ἀναπαύεσθαι τοὺς τοῦ μα- 934
καρίτου δαίμονας· εἰ δὲ καὶ τὸ παράπαν κλάειν διέγνω-
κας, αὐτοῦ γε τούτου ἕνεκα χρὴ μὴ ἀπόσιτον εἶναι,
ἵνα καὶ διαρκέσῃς πρὸς τοῦ πένθους τὸ μέγεθος. τότε
δὴ τότε ῥαψωδοῦνται πρὸς ἀπάντων δύο τοῦ Ὀμήρου
στίχοι·

καὶ γὰρ τ' ἠῦκομος Νιόβη ἐμνήσατο σίτου·

καὶ

γαστέρι δ' οὕτως ἐστὶ νέκυν πενθῆσαι Ἀχαιοῦς.
οἱ δὲ ἄπτονται μὲν, αἰσχυρόμενοι δὲ τὰ πρῶτα καὶ δε-
διότες εἰ φανοῦνται μετὰ τὴν τελευταίαν τῶν φιλάτων
τοῖς ἀνθρωπίνοις πάθεσιν ἐμμένοντες. ταῦτα καὶ πολὺ
τούτων γελοιότερα εὔροι τις ἂν ἐπιτηρῶν ἐν τοῖς πέν-
θεσι γιγνόμενα διὰ τὸ τοὺς πολλοὺς τὸ μέγιστον τῶν
κακῶν τὸν θάνατον οἰεσθαι.

Reitz.
III. P.

1

ΡΗΤΟΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ.

1. Ἐρωτᾶς, ὦ μειράκιον, ὅπως ἂν ρήτωρ γένοιο καὶ
τὸ σεμνότετον τοῦτο καὶ πάντιμον ὄνομα σοφιστῆς ἀν-
2 τὸς εἶναι δόξαις· ἀβίωτα γὰρ εἰνάί σοι φῆς, εἰ μὴ τοιαύ-
την τινὰ τὴν δύναμιν περιβάλοιο ἐν τοῖς λόγοις, ὡς
ἄμαχον εἶναι καὶ ἀνυπόστατον καὶ θαυμάζεσθαι πρὸς
ἀπάντων καὶ ἀποβλέπεσθαι, περισπούδαστον ἄκουσμα
τοῖς Ἑλλησι δοκοῦντα· καὶ δὴ τὰς ἐπὶ τοῦτο ἀγούσας
ὁδοὺς αἵτινές ποτέ εἰσιν ἐθέλεις ἐκμαθεῖν. ἀλλ' οὐδεὶς
φθόνοσ, ὦ παῖ, καὶ μάλιστα ὁπότε νέος τις αὐτὸς ὦν
ὀρεγόμενος τῶν ἀρίστων οὐκ εἰδὼς ὁπόθεν ἂν ταῦτα ἐκ-
πορίσαιο, ἰερόν τι χρῆμα τὴν συμβουλήν οὕσαν κα-
θάπερ καὶ σὺ νῦν αἰτοίη προσελθῶν. ὥστε ἄκουε τό
γε ἐπ' ἐμοὶ καὶ πάννυ θαρρῶν, ὡς τάχιστα δεινὸς ἀνήρ
ἔση γινῶναι τε τὰ θέοντα καὶ ἐρμηνεῦσαι αὐτά, ἣν τὸ
μετὰ τοῦτο ἐθελήσης αὐτὸς ἐμμένειν οἷς ἂν ἀκούσης
παρ' ἡμῶν καὶ φιλοπόνως αὐτὰ μελετᾶν καὶ προθύμως
ἀνύειν τὴν ὁδὸν ἔστ' ἂν ἀφίκη πρὸς τὸ τέμα. 2. τὸ μὲν
οὖν θήραμα οὐ μικρὸν οὐδὲ ὀλίγης τῆς σπουδῆς δεόμε-
νον, ἀλλ' ἐφ' ὅτῳ καὶ πονῆσαι πολλὰ καὶ ἀγρυπνησαι

καὶ πᾶν ὀτιοῦν ὑπομεῖναι ἄξιον· σκόπει γοῦν ὁπόσοι 3
 τέως μῆδὲν ὄντες ἔνδοξοι καὶ πλούσιοι καὶ νῆ Δία εὐ-
 γενέστατοι ἔδοξαν ἀπὸ τῶν λόγων. 3. ὅμως δὲ μὴ δέδιδι
 μῆδὲ πρὸς τὸ μέγεθος τῶν ἐλπιζομένων ἀποδυσπετήσης
 μυρίους τινὰς τοὺς πόνους προπονήσαι οἰηθεῖς· οὐ γάρ
 σε τραχεῖάν τινα οὐδὲ ὄρειον καὶ ἰδρωτός μεστήν ἡμεῖς
 γε ἄξομεν, ὡς ἐκ μέσης αὐτῆς ἀναστρέφαι καμόντα, ἐπεὶ
 οὐδὲν ἂν διεφέρομεν τῶν ἄλλων, ὅσοι τὴν συνήθη ἐκεί-
 νην ἠγοῦνται μακρὰν καὶ ἀνάντη καὶ καματηρὰν καὶ ὡς
 ἐπὶ τὸ πολὺ ἀπεγνωσμένην. ἀλλὰ τό γε παρ' ἡμῶν ἐξαί-
 ρετόν σοι τῆς συμβουλῆς τοῦτ' ἔστιν, ὅτι ἠδίστην τε ἅμα
 καὶ ἐπιτομωτάτην καὶ ἱππήλατον καὶ κατάντη σὺν πολλῇ
 τῇ θυμηδία καὶ τρυφῇ διὰ λειμώνων εὐανθῶν καὶ σκιαῶς
 ἀκριβοῦς σχολῇ καὶ βάδην ἀνιῶν ἀνιδρωτὶ ἐπιστήσῃ τῇ
 ἄκρα καὶ αἰρήσεις οὐ κάμων καὶ νῆ Δί' εὐωχῆσῃ κατα-
 κείμενος, ἔκπνους ὁπόσοι τὴν ἐτέραν ἐτράποντο ἀπὸ τοῦ
 ὑψηλοῦ ἐπισκοπῶν ἐν τῇ ὑπάρειά τῆς ἀνόδου· ἐτι κατὰ 4
 δυσβάτων καὶ ὀλισθηρῶν τῶν κρημνῶν μόλις ἀνέρον-
 τας, ἀποκυλιομένους ἐπὶ κεφαλῇ ἐνίοτε καὶ πολλὰ τραύ-
 ματα λαμβάνοντας περὶ τραχεῖαις ταῖς πέτραις· σὺ δὲ πρὸ
 πολλοῦ ἄνω ἔστεφανωμένος εὐδαιμονέστατος ἔση ἅπαντα
 ἐν βραχεῖ ὅσα ἐστὶν ἀγαθὰ παρὰ τῆς ρητορικῆς μονονουχί
 καθεύδων λαβῶν. 4. ἡ μὲν δὲ ὑπόσχεσις οὕτω μεγάλη·
 σὺ δὲ πρὸς φιλίου μὴ ἀπιστήσης, εἰ ῥᾶστά τε ἅμα καὶ
 ἠδιστά· σοι ταῦτα ἐπιδείξειν φαμέν. εἰ γὰρ Ἡσίδοτος μὲν
 ὀλίγα φύλλα ἐκ τοῦ Ἑλικῶνος λαβὼν αὐτίκα μάλα ποιη-
 τῆς ἐκ ποιμένος κατέστη καὶ ἦδε θεῶν καὶ ἡρώων γένη
 κάτοχος ἐκ Μουσῶν γενόμενος, ρήτορα δέ, ὃ πολὺ ἐνερ-
 θεν τῆς ποιητικῆς μεγαληγορίας ἐστίν, ἀδύνατον κατα-
 στήναι ἐν βραχεῖ, εἰ τις ἐκμάθοι τὴν ταχίστην ὁδόν·
 5. ὡς ἔγωγε καὶ διηγῆσασθαί σοι βούλομαι Σιδωνίου
 τινὸς ἐμπόρου ἐπίνοιαν δι' ἀπιστίαν ἀτελῆ γενομένην

καὶ τῷ ἀκούσαντι ἀνόνητον. ἦρχε μὲν γὰρ ἤδη Περσῶν Ἀλέξανδρος μετὰ τὴν ἐν Ἀρβήλοις μάχην Δαρειον καθη-
 ρηκῶς· ἔδει δὲ πανταχόσε τῆς ἀρχῆς διαθεῖν τοὺς γραμ-
 ματοφόρους τὰ ἐπιτάγματα τοῦ Ἀλεξάνδρου κομίζοντας.
 5 ἐκ Περσῶν δὲ πολλὴ ἐς Αἴγυπτον ἐγίνετο ἡ ὁδός· ἐκ-
 περιεῖναι γὰρ ἔδει τὰ ὄρη, εἶτα διὰ τῆς Βαβυλωνίας ἐς
 τὴν Ἀραβίαν ἐλθεῖν, εἶτα ἐρήμην πολλὴν ἐπελάσαντας
 ἀφικέσθαι ποτὲ ἐς Αἴγυπτον εἰκοσι μηκίστους ἀνδρῶν
 εὐζώνῳ σταθμοῦς τούτους διανύσαντας. ἤχθητο οὖν ὁ
 Ἀλέξανδρος ἐπὶ τούτῳ, διότι Αἴγυπτίους τι παρακινεῖν
 ἀκούων οὐκ εἶχε διὰ ταχέων ἐκπέμπειν τοῖς σατραπῆαις
 τὰ δοκοῦντά οἱ περὶ αὐτῶν. τότε δὴ ὁ Σιδώνιος ἔμπο-
 ρος, Ἐγὼ σοι, ἔφη, ὦ βασιλεῦ, ὑπισχνοῦμαι δεῖξειν ὁδὸν
 οὐ πολλὴν ἐκ Περσῶν ἐς Αἴγυπτον· εἰ γὰρ τις ὑπερβαίῃ
 τὰ ὄρη ταῦτα, ὑπερβαίῃ δ' ἂν τριταῖος, ἀντίκα μάλα ἐν
 Αἰγύπτῳ ἐστὶν οὗτος. καὶ εἶχεν οὕτως. πλὴν ὃ γε Ἀλέ-
 ξανδρος οὐκ ἐπίστευσεν, ἀλλὰ γόητα ᾤετο εἶναι τὸν ἔμ-
 πορον. οὕτω τὸ παράδοξον τῆς ὑποσχέσεως ἄπιστον δο-
 κεῖ τοῖς πολλοῖς. 6. ἀλλὰ μὴ σύ γε κἀθῆς τὸ αὐτό· εἰση-
 γὰρ πειρώμενος ὡς οὐδέν σε κωλύσει ἤδη ρήτορα δοκεῖν
 μιᾶς οὐδὲ ὅλης ἡμέρας ὑπερπετασθέντα τὸ ὄρος ἐκ Περ-
 σῶν ἐς Αἴγυπτον. ἐθέλω δέ σοι πρῶτον ὥσπερ ὁ Κέβης
 ἐκεῖνος εἰκόνα γραψάμενος τῷ λόγῳ ἑκατέραν ἐπιδειξαι
 τὴν ὁδόν· δύο γὰρ ἐστὸν, αἶ πρὸς τὴν ῥητορικὴν ἄγε-
 τον, ἧς ἐρᾶν οὐ μετρίως μοι δοκεῖς. καὶ θῆτα ἡ μὲν ἐφ'
 6 ὑψηλοῦ καθήσθω πάνυ καλὴ καὶ εὐπρόσωπος, τὸ τῆς
 Ἀμαλθείας κέρασ ἐχουσα ἐν τῇ δεξιᾷ παντοίοις καρποῖς
 ὑπερβρύον, ἐπὶ θατέρᾳ δέ μοι τὸν πλοῦτον δόκει παρε-
 στῶτα ὄραν χρυσοῦν ὄλον καὶ ἐπέραστον· καὶ ἡ δύξα δὲ
 καὶ ἡ ἰσχὺς παρέστωσαν καὶ οἱ ἔπαινοι περὶ πᾶσαν αὐ-
 τὴν Ἐρωσι μικροῖς εἰκότες πολλοὶ ἀπανταχόθεν περι-
 πλεκέσθωσαν ἐκπετόμενοι. ἡ που τὸν Νεῖλον εἶδες γραφῆ

μεμιμημένον, αὐτὸν μὲν κείμενον ἐπὶ κροκοδείλου τινὸς ἢ Ἴπκου τοῦ ποταμίου, οἷοι πολλοὶ ἐν αὐτῷ, μικρὰ δὲ τινα παιδία περὶ αὐτὸν παίζοντα — πῆγεις δὲ αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι καλοῦσι — τοιοῦτοι καὶ περὶ τὴν ρητορικὴν οἱ ἔπαινοι. πρόσει δὴ σὺ ὁ ἐραστὴς ἐπιθυμῶν δηλαδὴ ὅτι τάχιστα γενέσθαι ἐπὶ τῆς ἄκρας, ὡς γαμήσειάς τε αὐτὴν ἐλθὼν καὶ πάντα ἐκεῖνα ἔχους, τὸν πλοῦτον τὴν δόξαν τοὺς ἐπαίνους· νόμῳ γὰρ ἅπαντα γίννεται τοῦ γεγαμηκότος. 7. εἴτ' ἐπειδὴν πλησιάζης τῷ ὄρει, τὸ μὲν 7 πρῶτον ἀπογινώσκεις τὴν ἄνοδον, καὶ τὸ πρᾶγμα ὁμοιον εἶναί σοι δοκεῖ ὅποσον ἢ Ἄορνος ἐφάνη τοῖς Μακεδόσιν ἀπόξυρον αὐτὴν ἀπανταχόθεν ἰδοῦσιν, ἀτεχνῶς οὐδὲ ὀρνέοις ὑπερπτήναι φάδιαν, Διονύσου τινὸς ἢ Ἡρακλέους, εἰ μέλλοι καθαιρεθῆσεσθαι, δεομένην. ταῦτά σοι δοκεῖ τὸ πρῶτον· εἶτα μετ' ὀλίγον ὄραξ δύο τινὰς ὁδοὺς, μᾶλλον δὲ ἢ μὲν ἀτραπὸς ἐστὶ στενὴ καὶ ἀκανθώδης καὶ τραχεῖα, πολὺ τὸ δόρυς ἐμφαίνουσα καὶ ἰδρωῖτα. καὶ ἐφθῆ γὰρ ἤδη Ἡσίοδος εὖ μάλα ὑποδείξας αὐτὴν, ὥστε οὐδὲν ἐμοῦ δεήσει· ἢ ἐτέρα δὲ πλατεῖα καὶ ἀνθηρὰ καὶ εὐνδρος, τοιαύτη οἶαν μικρῷ πρόσθεν εἶπον, ἵνα μὴ καὶ ταῦτὰ λέγων πολλάκις ἐπέχω σε ἤδη ρήτορα εἶναι δυνάμενον. 8. πλὴν τό γε τοσοῦτον προσθήσειν μοι δοκῶ, διότι ἢ μὲν 8 τραχεῖα ἐκείνη καὶ ἀνάντης οὐ πολλὰ ἴχνη τῶν ὁδοιπόρων εἶχεν, εἰ δὲ τινα, πάνυ παλαιά· καὶ ἔγωγε κατ' ἐκείνην ἄθλιος ἀνήλθον τοσαῦτα καμῶν οὐδὲν δέον. ἢ ἐτέρα δὲ ἄτε ὁμαλὴ οὔσα καὶ ἀγκύλον οὐδὲν ἔχουσα πόρρωθεν μοι ἐφάνη οἷα ἐστὶν οὐχ ὀδεύσαντι αὐτὴν· οὐ γὰρ ἐώρων νέος ὢν ἔτι τὸ βέλτιον, ἀλλὰ τὸν ποιητὴν ἐκεῖνον ἀληθεύειν φῶμην λέγοντα ἐκ τῶν πόνων φύεσθαι τάγαθά. τὸ δ' οὐκ εἶχεν οὕτως· ἀπονητὶ γοῦν ὄρω μειζόνων τοὺς πολλοὺς ἀξιουμένους εὐμοιρίᾳ τῆς αἰρέσεως τῆς τῶν λόγων καὶ ὁδῶν. ἐπὶ δ' οὖν τὴν ἀρχὴν ἀφικόμενος εὖ οἶδ'

ὅτι ἀπορήσεις, καὶ ἤδη ἀπορεῖς, ὁποτέραν τραπητέον. ὁ οὖν ποιήσας ἤδη ῥᾶστα ἐπὶ τὸ ἀκρότατον ἀναβήσῃ καὶ εὐδαιμονήσεις καὶ γαμήσεις καὶ θανυμαστὸς πᾶσι δόξεις, ἐγὼ σοι φράσω· ἱκανὸν γὰρ τὸ αὐτὸν ἐξαπατηθῆναι καὶ πονῆσαι. σοὶ δὲ ἄσπορα καὶ ἀνήροτα πάντα φυέσθω καθάπερ ἐπὶ τοῦ Κρόνου.

- 9 9. Εὐθύς οὖν σοι πρόσεισι καρτερός τις ἀνὴρ, ὑπόσκληρος, ἀνδρώδης τὸ βᾶδισμα, πολὺν τὸν ἥλιον ἐπὶ τῷ σώματι δεικνύων, ἀρρενωπὸς τὸ βλέμμα, ἐργηγορῶς, τῆς τραχείας ὁδοῦ ἐκείνης ἠγεμῶν, λήρους τινὰς πρὸς σὲ ὁ μάταιος διεξιὼν ἐπεσθαί οἱ παρακλευόμενος, ὑποδεικνύς τὰ Δημοσθένους Ἰχνη καὶ Πλάτωνος καὶ ἄλλων τινῶν, μεγάλα μὲν καὶ ὑπὲρ τοὺς νῦν, ἀμαυρὰ δὲ ἤδη καὶ ἀσαφῆ τὰ πολλὰ ὑπὸ τοῦ χρόνου, καὶ φήσει εὐδαιμονά σε ἐσεσθαι καὶ νόμφ γαμήσειν τὴν ῥητορικὴν, εἰ κατὰ τούτων ὀδύσειας ὥσπερ οἱ ἐπὶ τῶν κάλων βαίνοντες· εἰ δὲ κἂν μικρὸν τι παραβαίης ἢ ἔξω πατήσειας ἢ ἐπὶ θάτερα μᾶλλον κλιθείης τῇ ῥοπῇ, ἐκπεσεῖσθαί σε τῆς ὀρθῆς ὁδοῦ καὶ ἀγούσης ἐπὶ τὸν γάμον· εἰτά σε κελεύσει ξηλοῦν ἐκείνους τοὺς ἀρχαίους ἀνδρας ἕωλα παραδείγματα παρατιθεῖς τῶν λόγων οὐ ῥᾶδια μιμῆσθαι, οἷα τὰ τῆς παλαιᾶς ἐργασίας ἐστίν, Ἠγησίου καὶ τῶν ἀμφὶ Κριτίαν καὶ Νησιώτην, ἀπεσφιγμένα καὶ νευρώδη καὶ
- 10 σκληρὰ καὶ ἀκριβῶς ἀποτεταμένα ταῖς γραμμαῖς, πόνον δὲ καὶ ἀγρυπνίαν καὶ ὑδατοποσίαν καὶ τὸ λιπαρὲς ἀναγκαῖα ταῦτα καὶ ἀπαραίτητα φήσει· ἀδύνατον γὰρ εἶναι ἄνευ τούτων διανύσαι τὴν ὁδόν. ὁ δὲ πάντων ἀνιερότατον, ὅτι σοὶ καὶ τὸν χρόνον πάμπολυν ὑπογράψει τῆς ὁδοιπορίας, ἔτη πολλά, οὐ κατὰ ἡμέρας καὶ τριακάδας, ἀλλὰ κατ' ὀλυμπιάδας ὅλας ἀριθμῶν, ὡς καὶ προαποκαμεῖν ἀκούοντα καὶ ἀπαγορεῦσαι πολλὰ χαίρειν φράσαντα τῇ ἐλπίζομένῃ ἐκείνῃ εὐδαιμονίᾳ· ὁ δὲ ἐπὶ

τούτοις οὐδὲ μισθοὺς ὀλίγους ἀπαιτεῖ τῶν τοσούτων κακῶν, ἀλλ' οὐδ' ἂν ἠγήσαιο σοι, εἰ μὴ μεγάλα πρότερον λάβοι. 10. ὁ μὲν ταῦτα φήσει ἀλαζῶν καὶ ἀρχαῖος ὡς ἀληθῶς καὶ Κρονικὸς ἄνθρωπος νεκροὺς ἐς μίμησιν παλαιοὺς προτιθεῖς καὶ ἀνορύττειν ἀξιῶν λόγους πάλαι κατορωρυγμένους ὡς τι μέγιστον ἀγαθόν, μαχαιροποιοῦ υἱὸν καὶ ἄλλον Ἀτρομήτου τινὸς γραμματιστοῦ ζηλοῦν 11 ἀξιῶν, καὶ ταῦτα ἐν εἰρήνῃ μῆτε Φιλίππου ἐπιόντος μῆτε Ἀλεξάνδρου ἐπιτάττοντος, ὅπου τὰ ἐκείνων τέως ἐδόκει χρήσιμα, οὐκ εἰδὼς ὅποια νῦν κεκαινοτόμηται ταχέα καὶ ἀπράγμων καὶ ἐς τὸ εὐθὺ τῆς ῥητορικῆς ὁδός. σὺ δὲ μῆτε πειθεσθαι μῆτε προσέχειν αὐτῷ, μὴ σε ἐκτραχηλίση που παραλαβῶν ἢ τὸ τελευταῖον προγηρᾶσαι τοῖς πόνοις παρασκευάσῃ. ἀλλ' εἰ πάντως ἐρᾷς καὶ τάχιστα ἐθέλεις τῇ ῥητορικῇ συνεῖναι ἀκμάζων ἔτι, ὡς καὶ σπουδάξοιο πρὸς αὐτῆς, ἴθι τῷ μὲν δασεῖ τούτῳ καὶ πέρα τοῦ μετρίου ἀνδρικῷ μακρὰ χαίρειν λέγε, ἀναβαίνειν αὐτὸν καὶ ἄλλους ὀπόσους ἂν ἐξαπατᾷν δύνηται ἀνάγειν, καταλιπὼν ἀσθμαίνοντα καὶ ἰδρωτὶ πολλῷ συνόντα. 11. σὺ δὲ πρὸς τὴν ἑτέραν ἐλθὼν εὐρήσεις πολλοὺς μὲν καὶ ἄλλους, ἐν τούτοις δὲ καὶ πάνσοφόν τινα καὶ πάγκαλον ἄνδρα, διασεσαλευμένον τὸ βᾶδισμα, ἐπικεκλασμένον τὸν αὐχένα, γυναικεῖον τὸ βλέμμα, μελιχρὸν τὸ φώνημα, μύρων ἀπο- 12 πνέοντα, τῷ δακτύλῳ ἄκρῳ τὴν κεφαλὴν κνώμενον, ὀλίγας μὲν ἔτι, οὐλάς δὲ καὶ ὑακινθίνας τὰς τρίχας εὐθετίζοντα, πάναβρόν τινα Σαρδανάπαλλον ἢ Κινύραν ἢ αὐτὸν Ἀγάθωνα τὸν τῆς τραγωδίας ἐπέραστον ἐκείνον ποιητὴν. λέγω δὲ ὡς ἀπὸ τούτων γνωρίζοις αὐτὸν μηδὲ σε οὕτω θεσπέσιον χρῆμα καὶ φίλον Ἀφροδίτῃ καὶ Χάρισι διαλάθοι. καίτοι τί φημί; κἄν εἰ μύοντι γάρ σοι προσελθὼν εἰποι τι τὸ Ἵμηττιον ἐκεῖνο ἀνοιξας στόμα καὶ τὴν συνηθῆ φωνὴν ἀφείη, μάθοις ἂν ὡς οὐχὶ τῶν

καθ' ἡμᾶς ἐστίν, οἷ ἀρούρης καρπὸν ἔδομεν, ἀλλὰ τι
 ξένον φάσμα δρόσῳ ἢ ἀμβροσίᾳ τρεφόμενον. τούτῳ τοί-
 νυν προσελθὼν καὶ παραδοὺς σεαυτὸν αὐτίκα μάλα ρή-
 τωρ καὶ περίβλεπτος καί, ὡς ὀνομάζει αὐτός, βασιλεὺς
 13 ἐν τοῖς λόγοις ἀπονητὶ καταστήσῃ τὰ τέθριππα ἐλαύνων
 τοῦ λόγου· διδάξεται γὰρ σε παραλαβὼν τὰ πρῶτα μὲν
 ἐκεῖνα. 12. μᾶλλον δὲ αὐτὸς εἰπάτω πρὸς σέ· γελοῖον
 γὰρ ὑπὲρ τοιούτου ρήτορος ἐμὲ ποιεῖσθαι τοὺς λόγους
 φαῦλον ὑποκριτὴν ἰσως τῶν τοιούτων καὶ τηλικούτων,
 μὴ καὶ συντρίψω που πεσὼν τὸν ἥρωα ὃν ὑποκρίνομαι.
 φαίη τοιγαροῦν ἂν πρὸς σέ ὧδέ πως ἐπισπασάμενος ὀπό-
 σον ἔτι λοιπὸν τῆς κόμης καὶ ὑπομειδιάσας τὸ γλαφυρὸν
 ἐκεῖνο καὶ ἀπαλὸν οἶον εἰώθειν, *Αὐτοθαΐδα* τὴν κωμι-
 κὴν ἢ *Μαλθάκην* ἢ *Γλυκέραν* τινὰ μιμησάμενος τῷ
 προσηνεὶ τοῦ φθέγματος· ἄγροικον γὰρ τὸ ἀρρενωπὸν
 καὶ οὐ τοῦ ἀβροῦ καὶ ἐρασμίου ρήτορος 13. φήσει τοί-
 νυν πάνυ μετριάζων ὑπὲρ αὐτοῦ· *Μῶν* σε, ὦγαθέ, ὁ
 14 *Πύθιος* ἐπεμψεν ἐπ' ἐμὲ ρητόρων τὸν ἄριστον προσει-
 ῆν ὁ σοφώτατος ἐν τοῖς τότε; εἰ δὲ μὴ τοῦτο, ἀλλὰ κατὰ
 κλέος αὐτὸς ἦκεις ἀκούων ἀπάντων ὑπερεκπεπληγμένων
 τὰ ἡμέτερα καὶ ὑμνούντων καὶ τεθηπότων καὶ ὑπεπτη-
 χότων, αὐτίκα μάλα εἴσῃ πρὸς οἶον τινα δαιμόνιον ἄν-
 δρα ἦκεις. προσδοκήσης δὲ μηδὲν τοιοῦτον ὄψεσθαι οἶον
 τῷδε ἢ τῷδε παραβαλεῖν, ἀλλ' εἰ τις ἢ *Τιτυὸς* ἢ *Ἄλτος* ἢ
Ἐφιάλτης, ὑπὲρ ἐκείνους πολὺ φανεῖται σοὶ τὸ πρᾶγμα
 ὑπερφυῆς καὶ τεράστιον· ἐπεὶ τοὺς γε ἄλλους τοσοῦτον
 ὑπερφωνοῦντα εὐρήσεις ὀπόσουν ἢ σάλπιγξ τοὺς ἀν-
 λούς καὶ οἱ τέττιγες τὰς μελίττας καὶ οἱ χοροὶ τοὺς ἐνδι-
 δόντας. 14. ἐπεὶ δὲ καὶ ρήτωρ αὐτὸς ἐθέλεις γενέσθαι
 καὶ τοῦτο οὐκ ἂν παρ' ἄλλου ῥᾶον μάθοις, ἔπου μόνον,
 ὦ μέλημα, οἷς ἂν εἶπω καὶ ζήλου πάντα καὶ τοὺς νόμους,

οἷς ἂν ἐπιτάξω χρῆσθαι, ἀκριβῶς μοι παραφύλαττε. μάλ- 15
 λον δὲ ἤδη προχώρει μηδὲν ὀκνήσας μηδὲ πτοηθεὶς, εἰ
 μὴ προετελέσθης ἐκεῖνα τὰ πρὸ τῆς ῥητορικῆς, ὅποσα ἢ
 ἄλλη προπαιδεία τοῖς ἀνοήτοις καὶ ματαίοις μετὰ πολλοῦ
 καμάτου ὁδοποιεῖ· οὐδὲν γὰρ αὐτῶν δεήσει. ἀλλ' ἀνί-
 πτοις ποσὶν — ἢ παροιμία φησὶν — ἐμβαينه, οὐ μελον
 ἔξων διὰ τοῦτο, οὐδ' ἂν, τὸ κοινότατον, μηδὲ γράφειν
 τὰ γράμματα εἰδήσῃ· ἄλλο γάρ τι παρὰ ταῦτα ὁ ῥήτωρ.

15. Λέξω δὲ πρῶτον μὲν ὅποσα χρῆ αὐτόν σε οἰκο-
 θεν ἔχοντα ἤπειν ἐφόδια πρὸς τὴν πορείαν καὶ ὅπως
 ἐπισιτίσασθαι, ὡς ἂν τάχιστα διανύσαι δυνηθείης· ἐπει-
 τα καὐτὸς ἃ μὲν προέονται ἐπιδεικνύς κατὰ τὴν ὁδόν, ἃ
 δὲ καὶ παραίνων, πρὶν ἤλιον δύναι, ῥήτορά σε ὑπὲρ τοὺς
 πάντας ἀποφανῶ οἷος αὐτός εἰμι, ἀναμφιλέκτως τὰ 16
 πρῶτα καὶ μέσα καὶ τελευτάα τῶν λέγειν ἐπιχειρούντων.
 κόμιζε τοῖνυν τὸ μέγιστον μὲν τὴν ἀμαθίαν, εἶτα θρά-
 σος ἐπὶ τούτῳ καὶ τόλμαν καὶ ἀναισχυντίαν, αἰδῶ δὲ ἢ
 ἐπιείκειαν ἢ μετριότητα ἢ ἐρύθημα οἴκοι ἀπόλιπε· ἀχρεία
 γὰρ καὶ ὑπεναντία τῷ πράγματι· ἀλλὰ καὶ βοήν ὅτι με-
 γίστην καὶ μέλος ἀναισχυντον καὶ βάδισμα οἷον τὸ ἐμόν.
 ταῦτα δὲ πάνυ ἀναγκαῖα μόνα καὶ ἔστιν ὅτε-λικανά. καὶ
 ἢ ἐσθῆς δὲ ἔστω εὐανθῆς καὶ λευκὴ ἔργον τῆς Ταραντί-
 νης ἐργασίας, ὡς διαφαίνεσθαι τὸ σῶμα, καὶ ἢ κρηπίς
 Ἀττικὴ καὶ γυναικεία, τὸ πολυσχιδές, ἢ ἢ ἐμβαῖς Σικνω-
 νία πῖλοις τοῖς λευκοῖς ἐπιπρέπουσα, καὶ ἀκόλουθοι πολ-
 λοὶ καὶ βιβλίον ἀεί. ταῦτα μὲν αὐτόν χρῆ συντελεῖν
 16. τὰ δ' ἄλλα καθ' ὁδὸν ἤδη προῶν ὄρα καὶ ἄκουε. καὶ 17
 δὴ σοὶ τοὺς νόμους δίδειμι, οἷς χρῶμενόν σε ἢ Ῥητορικὴ
 γνωριεῖ καὶ προσήσεται, οὐδὲ ἀποστραφήσεται καὶ σκο-
 ρακιεὶ καθάπερ ἀτέλεστόν τινα καὶ κατάσκοπον τῶν
 ἀπορρήτων. ἀλλὰ σχήματος μὲν τὸ πρῶτον ἐπιμεληθῆναι
 χρῆ μάλιστα καὶ εὐμόρφου τῆς ἀναβολῆς, ἐπειτα δὲ πεν-

τεκαίδεκά που ἢ οὐ πλείω γε τῶν εἰκοσιν Ἀττικά ὀνό-
 ματα ἐκλέξας ποθέν, καὶ ταῦτα ἀκριβῶς ἐκμελετήσας,
 πρόχειρα ἐπ' ἄκρας τῆς γλώττης ἔχε, τὸ ἅττα καὶ κᾶτα
 καὶ μῶν καὶ ἀμηγέπη καὶ λῶστε καὶ τὰ τοιαῦτα καὶ ἐν
 ἅπαντι λόγῳ καθάπερ τι ἤδυσμα ἐπίπαττε αὐτῶν· μελέτω
 δὲ μηδὲν τῶν ἄλλων, εἰ ἀνόμοια τούτοις καὶ ἀσύμφυλα
 18 καὶ ἀπῳδά· ἢ πορφύρα μόνον ἔστω καλὴ καὶ εὐανθήης,
 καὶν σισύρα τῶν παχειῶν τὸ ἱμάτιον ἦ. 17. μετὰ δὲ ἀπόρ-
 ρητα καὶ ξένα ῥήματα καὶ σπανιάκις εἰρημένα ὑπὸ τῶν
 πάλαι, καὶ ταῦτα ξυμφορήσας ἀποτόξευε προχειριζόμε-
 νος πρὸς τοὺς ὀμιλοῦντας· οὕτω γὰρ σε ὁ λεῶς ὁ πολὺς
 ἀποβλέφονται καὶ θαυμαστὸν ὑπολήφονται καὶ τὴν παι-
 δεῖαν ὑπὲρ αὐτοῦς, εἰ ἀποστλεγγίσασθαι μὲν τὸ ἀποξύ-
 σασθαι λέγοι τις, τὸ δὲ ἠλίφ θέρεσθαι εἰληθέρεισθαι,
 τὸν ἀρραβῶνα δὲ προνόμιον, τὸν ὄρθρον δὲ ἀκροκνεφές.
 ἐνίοτε δὲ καὶ αὐτὸς ποιεῖ καινὰ καὶ ἀλλόκοτα ὀνόματα
 καὶ νομοθέτει τὸν μὲν ἐρμηνεῦσαι δεινὸν εὐλεξιν καλεῖν,
 τὸν συντετὸν σοφόνουν, τὸν ὀρχηστὴν δὲ χειρόσοφον. ἂν
 σολοικίσης δὲ ἢ βαρβαρίσης, ἔν ἔστω φάρμακον ἢ ἀναι-
 19 σχυντία, καὶ πρόχειρον εὐθύς ὄνομα οὔτε ὄντος τινὸς
 οὔτε γενομένου ποτὲ ποιητοῦ ἢ συγγραφέως, ὃς οὕτω
 λέγειν ἔδοκίμαζε σοφὸς ἀνὴρ καὶ τὴν φωνὴν ἐς τὸ ἀκρό-
 τατον ἀπηκριβωμένος. ἀλλὰ καὶ ἀναγίνωσκε τὰ παλαιὰ
 μὲν μὴ σύ γε, μηδὲ εἴ τι ὁ λῆρος Ἴσοκράτης ἢ ὁ χαρίτων
 ἄμοιρος Δημοσθένης ἢ ὁ ψυχρὸς Πλάτων, ἀλλὰ τοὺς
 τῶν ὀλίγων πρὸ ἡμῶν λόγους καὶ ἄς φασὶ ταύτας μελέ-
 τας, ὡς ἔχης ἀπ' ἐκείνων ἐπισιτισάμενος ἐν καιρῷ κατα-
 χρησασθαι καθάπερ ἐκ ταμείου προαιρῶν. 18. ἐπειδὴν
 δὲ καὶ δέη λέγειν καὶ οἱ παρόντες ὑποβάλωσί τινας ὑπο-
 θέσεις καὶ ἀφορμὰς τῶν λόγων, ἅπαντα μὲν ὁπόσα ἂν
 ἦ δυσχερῆ, εὐχερῆ λεγέσθω καὶ ἐκφραυλιζέσθω ὡς οὐδὲν
 20 ὄλως ἀνδρωῶδες αὐτῶν ἐλομένων· ἐλομένων δὲ μηδὲν ἐτι

μελλήσας λέγε ὅτι κεν ἐπ' ἀκαιρίμαν γλώτταν ἔλθῃ, μηδὲν ἐκείνων ἐπιμεληθεῖς, ὡς τὸ πρῶτον, ὥσπερ οὖν καὶ ἐστὶ πρῶτον, ἐρεῖς ἐν καιρῷ προσήκοντι καὶ τὸ δεύτερον μετὰ τοῦτο καὶ τὸ τρίτον μετ' ἐκείνο, ἀλλὰ τὸ πρῶτον ἐμπροσθὸν πρῶτον λεγέσθω, καὶ ἦν οὕτω τύχη, περὶ τῷ μετώπῳ μὲν ἢ κνημῖς, περὶ τῇ κνήμῃ δὲ ἢ κόρυς. πλήν ἀλλ' ἐπειγε καὶ σύνειρε καὶ μὴ σιωπά μόνον. κἄν περὶ ὕβριστοῦ τινος ἢ μοιχοῦ λέγῃς Ἀθήνησι, τὰ ἐν Ἴνδοις καὶ Ἐκβατάνοις λεγέσθω. ἐπὶ πᾶσι δὲ ὁ Μαραθῶν καὶ ὁ Κυναίγειρος, ὧν οὐκ ἄν τι ἄνευ γένοιτο. καὶ αἰὶ ὁ Ἄθως πλείσθω καὶ ὁ Ἑλλήσποντος πεξευέσθω καὶ ὁ ἥλιος ὑπὸ τῶν Μηδικῶν βελῶν σκεπέσθω καὶ Ξέρξης φευγέτω καὶ ὁ Λεωνίδαο θαναμαξέσθω καὶ τὰ Ὀθρυάδου γράμματα ἀναγινωσκέσθω, καὶ ἡ Σαλαμῖς καὶ τὸ Ἀρτεμῖσιον καὶ αἱ Πλαταιαὶ πολλὰ ταῦτα καὶ πυκνά, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὰ ὀλίγα ἐκεῖνα ὀνόματα ἐπιπολαζέτω καὶ ἐπανθείτω, καὶ 21 συνεχῆς τὸ ἅττα καὶ τὸ δῆπουθεν, κἄν μηδὲν αὐτῶν δέῃ· καλὰ γάρ ἐστὶ καὶ εἰκῆ λεγόμενα. 19. ἦν δὲ ποτε καὶ ἄσαι καιρὸς εἶναι δοκῆ, πάντα σοὶ ἀδέσθω καὶ μέλος γιγνέσθω. κἄν ποτε ἀπορήσῃς πράγματος ῥῥικιοῦ, τοὺς ἄνδρας τοὺς δικαστὰς ὀνομάσας ἐμμελῶς πεπληρωμέναι οἴου τὴν ἁρμονίαν. τὸ δὲ οἴμοι τῶν κακῶν πολλάκις, καὶ ὁ μηρὸς πατασέσθω, καὶ λαρυγγίξει καὶ ἐπιχρέμπτου τοῖς λεγομένοις καὶ βιάδιζε μεταφέρων τὴν πυγὴν. καὶ ἦν μὲν σε μὴ ἐπαινῶσιν, ἀγανάκτει καὶ λοιδοροῦ αὐτοῖς· ἦν δὲ ὀρθοὶ ἐστήκωσιν ὑπὸ τῆς αἰσχύνης ἤδη πρὸς τὴν ἔξοδον ἔτοιμοι, καθέξουσθαι κέλευε, καὶ ὅλως τυραννὶς τὸ πρᾶγμα ἔστω. 20. ὅπως δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν λόγων θαναμάξωσιν, ἀπὸ τῶν Ἰλιακῶν ἀρξάμενος ἢ καὶ νῆ Δία ἀπὸ τῶν Δευκαλίωνος καὶ Πύρρας γάμων, ἦν δοκῆ, καταβίβαξε τὸν λόγον ἐπὶ τὰ νῦν καθεστῶτα· οἱ μὲν 22 γὰρ συνιέντες ὀλίγοι, καὶ μάλιστα μὲν σιωπήσονται ὑπ'

εὐγνωμοσύνης, ἣν δὲ καὶ λέγασί τι, ὑπὸ φθόνου αὐτὸ δόξουσι δρᾶν· οἱ πολλοὶ δὲ τὸ σχῆμα καὶ φωνὴν καὶ βᾶδισμα καὶ περίπατον καὶ μέλος καὶ κρηπίδα καὶ τὸ ἄττα σου ἐκεῖνο τεθήησιν καὶ τὸν ἰδρωτὰ ὀρῶντες καὶ τὸ ἄσθμα οὐκ ἔχουσιν ὅπως ἀπιστήσουσι μὴ οὐχὶ πάνθενόν τινα ἐν τοῖς λόγοις ἀγωνιστὴν εἶναι σε. ἄλλως τε καὶ τὸ ταχὺ τοῦτο οὐ μικρὰν ἔχει τὴν ἀπολογία καὶ θαῦμα παρὰ τοῖς πολλοῖς· ὥστε ὄρα μὴ ποτε γράψης ἢ σκεψάμενος παρέλθης, ἔλεγχος γὰρ σαφῆς ταῦτά γε. 21. οἱ φίλοι δὲ πηδάτωσαν αἰεὶ καὶ μισθὸν τῶν δειπνῶν ἀποτινέτωσαν, εἰ ποτε αἰσθῶντό σε καταπεσοῦμενον, χεῖρα ὀρέγοντες καὶ παρέχοντες εὐρεῖν τὸ λεχθησόμενον ἐν τοῖς μεταξὺ τῶν ἐπαίνων διαλείμμασι· καὶ γὰρ αὐ καὶ τοῦδε μελέτω σοι τὸν χορὸν ἔχειν οἰκεῖον καὶ συναδόντα. ταῦτα μὲν σοι τὰ ἐν τοῖς λόγοις. μετὰ ταῦτα δὲ προϊόντα σε δορυφορεῖτωσαν ἐγκεκαλυμμένον αὐτὸν καὶ περὶ ὧν ἔφησ μεταξὺ διαλαμβάνοντα. καὶ ἦν τις ἐντύχη, θαυμασία

23 περὶ σαυτοῦ λέγε καὶ ὑπερεπαίνει καὶ ἐπαχθῆς γίνου αὐτῷ. τί γὰρ ὁ Παιανιεὺς πρὸς ἐμέ; καί, Πρὸς ἓνα ἴσως μοι τῶν παλαιῶν ὁ ἀγών· καὶ τὰ τσαῦτα.

22. Ὁ δὲ μέγιστον καὶ πρὸς τὸ εὐδοκιμεῖν ἀναγκαιότατον ὀλίγου δεῖν παραλέλοιπα, ἀπάντων καταγέλα τῶν λεγόντων· καὶ ἦν μὲν τις καλῶς εἶπη, ἀλλότρια καὶ οὐχ ἑαυτοῦ δεικνύειν δοκείτω· ἦν δὲ μετρίως ἐνεχθῆ, πάντα ἔστω ἐπιλήψιμα. καὶ ἐν ταῖς ἀκροάσεσι μετὰ πάντας εἰσιέναι χρή, ἐπίσημον γάρ· καὶ σιωπησάντων ἀπάντων ξένον τινὰ ἐπαινον ἐπειπεῖν τὰς ἀκοὰς τῶν παρόντων ἐπιστρέφοντα καὶ ἐνοχλήσοντα, ὡς ναυτιᾶν ἅπαντας ἐπιτῷ φορτικῷ τῶν ὀνομάτων καὶ ἐπιφράττεσθαι τὰ ὄτα. καὶ ἐπισείσης δὲ μὴ πολλάκις τὴν χεῖρα, εὐτελὲς γάρ, μηδὲ ἀναστῆς, πλὴν ἅπαξ γε ἢ δις τὸ πλεῖστον· ὑπομειδία δὲ τὰ πολλὰ καὶ δῆλος γίνου μὴ ἀρεσκόμενος τοῖς

λεγομενοις. ἀμφιλαφεῖς δὲ αἱ ἀφορμαὶ τῶν μέμψεων τοῖς
 συκοφαντικοῖς τὰ ὅσα. τὰ δ' ἄλλα χρὴ θαρρεῖν· ἡ τόλμα
 γὰρ καὶ ἀναισχυντία καὶ ψεῦδος πρόχειρον καὶ ὄρκος ἐπ'
 ἄγκυροις αἰεὶ τοῖς χεῖλεσι καὶ φθόνος πρὸς ἅπαντας καὶ μί- 24
 σος καὶ βλασφημία καὶ διαβολαὶ πιθαναί. ταῦτά σε ἀοί-
 διμον ἐν βραχεὶ καὶ περιβλεπτον ἀποφανεῖ. τοιαῦτα μὲν
 τὰ φανερά καὶ τὰ ἔξω. 23. ἴδια δὲ πάντα πράγματα ποιεῖν
 σοι δεδόχθω, κυβεύειν μεθύσκεσθαι λαγνεύειν μοιχεύειν
 ἢ ἀνχεῖν γε, κἂν μὴ ποιῆς, καὶ πρὸς ἅπαντας λέγειν καὶ
 γραμμᾶτια ἐπιδεικνύειν ὑπὸ γυναικῶν δῆθεν γραφέντα·
 καλὸς γὰρ εἶναι θέλει καὶ σοὶ μελέτω ὑπὸ τῶν γυναικῶν
 σπουδάζεσθαι δοκεῖν· ἐς τὴν ῥητορικὴν γὰρ καὶ τοῦτο
 ἀνοίσουσιν οἱ πολλοί, ὡς διὰ τοῦτό σου καὶ ἄχρι τῆς γυ-
 ναικωνίτιδος εὐδοκίμουντος· καὶ τὸ δεῖνα δέ, μὴ αἰδε-
 σθῆς, εἰ καὶ πρὸς ἀνδρῶν ἐπὶ τῶ ἐτέρῳ ἐρᾶσθαι δοκοίης,
 καὶ ταῦτα γενειήτης ἢ καὶ νῆ Δία φαλακρὸς ἤδη ᾖν.
 ἀλλ' ἔστωσαν οἱ καὶ ἐπὶ τούτῳ συνόντες· ἦν δὲ μὴ ᾧσιν,
 οἱ οἰκέται ἱκανοί. πολλὰ γὰρ καὶ ἐκ τοῦ τοιούτου πρὸς
 τὴν ῥητορικὴν χρήσιμα παραγίνεται· πλείων ἢ ἀναισχυν-
 τία καὶ θράσος. ὄρῳ ὡς λαλίστεραι αἱ γυναῖκες καὶ λοι-
 δοροῦνται περιττῶς καὶ ὑπὲρ τοὺς ἀνδρας; εἰ δὴ τὰ ὅμοια
 πάσχοις, διοίσεις τῶν ἄλλων. καὶ μὴν καὶ πιττοῦσθαι
 χρὴ μάλιστα μὲν τὰ πάντα, εἰ δὲ μὴ, πάντως ἐκεῖνα. καὶ 25
 αὐτὸ δέ σοι τὸ στόμα πρὸς ἅπαντα ὁμοίως κερηνέτω, καὶ
 ἢ γλῶττα ὑπηρετεῖτω καὶ πρὸς τοὺς λόγους καὶ πρὸς τὰ
 ἄλλα ὁπόσα ἂν δύνηται· δύναται δὲ οὐ σολοικίζειν μό-
 νον καὶ βαρβαρίζειν οὐδὲ ληρεῖν ἢ ἐπισηκεῖν ἢ λοιδορεῖ-
 σθαι ἢ διαβάλλειν καὶ ψεύδεσθαι, ἀλλὰ καὶ νύκτωρ τι
 ἄλλο ὑποτελεῖν, καὶ μάλιστα ἦν πρὸς οὕτω πολλοὺς τοὺς
 ἔρωτας μὴ διαρκέσης· πάντα αὐτῇ γε ἐπιστάσθω καὶ
 γονιμωτέρα γινέσθω καὶ μηδὲν ἀποστρεφέσθω. 24. ἦν
 ταῦτα, ᾧ πατ', καλῶς ἐμάθης — δύνασαι δέ· οὐδὲν γὰρ

ἐν αὐτοῖς βαρὺ — θαρρῶν ἐπαγγέλλομαι οὐκ ἐς μακρὰν
 σε ἄριστον ρήτορα καὶ ἡμῖν ὁμοιον ἀποτελεσθήσεσθαι.
 τὸ μετὰ τοῦτο δὲ οὐκ ἐμὲ χρὴ λέγειν, ὅσα ἐν βραχεὶ παρ-
 ἔσται σοι τὰ γὰθὰ παρὰ τῆς Ῥητορικῆς. ὄρᾳς ἐμέ, ὅς πα-
 τρὸς μὲν ἀφανοῦς καὶ οὐδὲ καθαρῶς ἐλευθέρου ἐγενό-
 μην ὑπὲρ Δόλιν καὶ Θμοῦν δεδουλευκός, μητρὸς δὲ
 ἀκεστρίας, ἐπ' ἀμφοδίου τινός. αὐτὸς δὲ τὴν ὄραν οὐ
 26 παντάπασιν ἀδόκιμος εἶναι δόξας τὸ μὲν πρῶτον ἐπὶ ψιλῶ
 τῷ τρέφεσθαι συνῆν τινι κακοδαίμονι καὶ γλίσχωρ ἐρα-
 στῆ, ἐπεὶ δὲ τὴν ὁδὸν ταύτην ῥάστην οὖσαν κατειδόν
 καὶ διεκπαίσας ἐπὶ τῷ ἄκρω ἐγενόμην — ὑπῆρχε γὰρ μοι,
 ὦ φίλη Ἀδράστεια, πάντα ἐκεῖνα ἃ προεῖπον ἐφόδια, τὸ
 θράσος, ἡ ἀμαθία, ἡ ἀναισχυντία — πρῶτον μὲν οὐκέτι
 Ποθεινὸς ὀνομάζομαι, ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς καὶ Ἀήδας
 παισὶν ὀμώνυμος γεγένημαι. ἔπειτα δὲ γραῖ συνοικήσας
 τὸ πρῶτον μὲν ἐγαστριζόμεν πρὸς αὐτῆς ἐρᾶν προς-
 ποιούμενος γυναικὸς ἐβδομηκοντούτιδος τέτταρας ἐτι-
 λοιποὺς ὀδόντας ἐχούσης, χρυσίῳ καὶ τούτους ἐνδεδεμέ-
 νους. πλὴν ἀλλὰ γε διὰ τὴν πενίαν ὑφιστάμην τὸν ἄθλον
 καὶ τὰ ψυχρὰ ἐκεῖνα τὰ ἐκ τῆς σοροῦ φιλήματα ὑπερή-
 27 διστά μοι ἐποίει ὁ λιμός. εἶτα ὀλίγου δεῖν κληρονόμος
 ὧν εἶχεν ἀπάντων κατέστην, εἰ μὴ κατάρατός τις οἰκέ-
 τῆς ἐμήνυσεν ὡς φάρμακον εἶην ἐπ' αὐτὴν ἐωνημένος.
 25. ἐξωσθεῖς δὲ ἐπὶ κεφαλῇν ὅμως οὐδὲ τότε ἠπόρησα
 τῶν ἀναγκαίων, ἀλλὰ καὶ ρήτωρ δοκῶ κἂν ταῖς δίκαις
 ἐξετάζομαι προδιδούς τὰ πολλὰ καὶ τοὺς δικαστὰς τοῖς
 ἀνοήτοις καθυπισχνούμενος, καὶ ἠττώμαι μὲν τὰ πλεῖ-
 στα, οἱ φοίνικες δὲ ἐπὶ τῇ θύρᾳ γλωροὶ καὶ ἐστεφανω-
 μένοι· τούτοις γὰρ ἐπὶ τοὺς δυστυχεῖς χρῶμαι τοῖς δε-
 λέασιν. ἀλλὰ καὶ τὸ μισεῖσθαι πρὸς ἀπάντων καὶ ἐπί-
 σσημον εἶναι με ἐπὶ τῇ μοχθηρίᾳ τοῦ τρόπου καὶ πολὺ
 προτερον τῶν λόγων καὶ τὸ δεικνυσθαι τῷ δακτύλῳ τοῦ-

τον ἐκείνον τὸν ἀκρότατον ἐν πάσῃ κακίᾳ λεγόμενον, οὐ μικρὸν εἶναι μοι δοκεῖ. ταῦτά σοι παραινῶ, νῆ τὴν πάν- 28
δημον, πολὺ πρότερον ἑμαυτῷ παραινέσας καὶ χάριν ἑμαυτῷ οὐ μικρὰν ἐπισπασάμενος.

26. Εἶεν· ὁ μὲν γεννάδας εἰπὼν ταῦτα πεπαύσεται· σὺ δὲ ἦν πεισθῆς τοῖς εἰρημένοις, καὶ δὴ παρεῖναι νόμιξε οἷσπερ ἐξ ἀρχῆς ἐπόθεις ἐλθεῖν, καὶ οὐδέν σε κωλύσει ἐπόμενον τοῖς νόμοις ἐν τε τοῖς δικαστηρίοις κρατεῖν καὶ ἐν τοῖς πλήθεσιν εὐδοκιμεῖν καὶ ἐπέραστον εἶναι καὶ γαμῆν οὐ γραῦν τινα τῶν κωμικῶν, καθάπερ ὁ νομοθέτης καὶ διδάσκαλος, ἀλλὰ καλλίστην γυναῖκα τὴν Ῥητορικὴν, ὡς τὸ τοῦ Πλάτωνος ἐκεῖνο πτηνὸν ἄρμα ἐλαύνοντα φέρεσθαι σοὶ μᾶλλον πρέπειν περὶ σεαυτοῦ εἰπεῖν ἢ ἐκείνῳ περὶ τοῦ Διός· ἐγὼ δὲ — ἀγεννῆς γὰρ καὶ δειλός εἰμι — ἐκστήσομαι τῆς ὁδοῦ ὑμῖν καὶ παύσομαι τῇ ῥητορικῇ ἐπιπολάζων, ἀσύμβολος ὢν πρὸς αὐτὴν τὰ ὑμέτερα· μᾶλλον δὲ ἤδη πέπαυμαι. ὥστε ἀκονιτὶ ἀνακηρύττεσθε καὶ θαυμάζεσθε μόνον τοῦτο μεμνημένοι, ὅτι μὴ τῷ τάχει ἡμῶν κεκρατήκατε ὠκύτεροι φανέντες, ἀλλὰ τῷ ῥάστην καὶ πρανῆ τραπέσθαι τὴν ὁδόν.

ΦΙΛΟΨΕΤΔΗΣ Η ΑΠΙΣΤΩΝ.

29

1. ΤΥΧΙΑΔΗΣ. Ἐχεις μοι, ὦ Φιλόκλεις, εἰπεῖν τί ποτε ἄρα τοῦτό ἐστιν ὃ τοὺς πολλοὺς εἰς ἐπιθυμίαν τοῦ ψεύδεσθαι προάγεται, ὡς αὐτούς τε χαίρειν μηδὲν ὑγιᾶς λέγοντας καὶ τοῖς τὰ τοιαῦτα διεξιούσι μάλιστα προσέχειν τὸν νοῦν;

ΦΙΛΟΚΛΗΣ. Πολλά, ὦ Τυχιάδη, ἐστὶν ἂν τοὺς ἀνθρώπους ἐνίοις ἀναγκάζει τὰ ψευδῆ λέγειν ἐς τὸ χρήσιμον ἀποβλέποντας.

ΤΥΧ. Οὐδὲν πρὸς ἔπος ταῦτα, φασίν, οὐδὲ περὶ τούτων ἠρόμην ὁπόσοι τῆς χρείας ἔνεκα ψεύδονται· συγγνωστοὶ γὰρ οὗτοί γε, μᾶλλον δὲ καὶ ἐπαίνου τινὲς αὐτῶν ἄξιοι, ὁπόσοι ἢ πολεμίους ἐξηπάτησαν ἢ ἐπὶ σωτηρίᾳ τῷ τοιούτῳ φαρμάκῳ ἐχρήσαντο ἐν τοῖς δεινοῖς, οἷα πολλὰ καὶ Ὀδυσσεὺς ἐπόλει τὴν τε αὐτοῦ ψυχὴν ἀρνούμενος καὶ τὸν νόστον τῶν ἐταίρων. ἀλλὰ περὶ ἐκείνων, ὦ ἄριστε, φημί οἱ αὐτὸ ἄνευ τῆς χρείας τὸ ψεῦδος
30 περὶ πολλοῦ τῆς ἀληθείας τίθενται ἠδόμενοι τῷ πράγματι καὶ ἐνδιατρίβοντες ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει ἀναγκαίᾳ. τούτους οὖν ἐθέλω εἰδέναί τινος ἀγαθοῦ τοῦτο ποιοῦσιν.

2. ΦΙΛ. Ἡ που κατανενόηκας ἤδη τινὰς τοιοῦτους, οἷς ἔμφυτος ἔρωσ οὗτός ἐστι πρὸς τὸ ψεῦδος;

ΤΥΧ. Καὶ μάλα πολλοὶ εἰσιν οἱ τοιοῦτοι.

ΦΙΛ. Τί δ' οὖν ἄλλο ἢ ἄνοιαν χρῆ αἰτίαν εἶναι αὐτοῖς φάναι τοῦ μὴ ἀληθῆ λέγειν, εἴ γε τὸ χεῖριστον ἀντὶ τοῦ βελτίστου προαιροῦνται;

ΤΥΧ. Οὐδὲν τοῦτο· ἐπεὶ πολλοὺς ἂν ἐγὼ σοὶ δείξαιμι συνετοὺς τᾶλλα καὶ τὴν γνώμην θαυμαστοὺς οὐκ οἶδ' ὅπως ἐαλωκότας τούτῳ τῷ κακῷ καὶ φιλοψευδεῖς ὄντας, ὡς ἀνιᾶσθαι με, εἰ τοιοῦτοι ἄνδρες ἄριστοι τὰ πάντα ὁμως χαίρουσιν αὐτούς τε καὶ τοὺς ἐντυγχάνον-
τας ἑξαπατῶντες· ἐκείνους μὲν γὰρ τοὺς παλαιούς πρὸ
ἐμοῦ σὲ χρῆ εἰδέναί, τὸν Ἡρόδοτον καὶ Κτησίαν τὸν Κνίδιον καὶ πρὸ τούτων τοὺς ποιητὰς καὶ τὸν Ὀμηρον αὐτόν, ἀοιδίμους ἄνδρας, ἐγγράφῳ τῷ ψεύσματι κεχρημέ-
31 νους, ὡς μὴ μόνον ἑξαπατᾶν τοὺς τότε ἀκούοντας αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ μέχρι ἡμῶν διικνεῖσθαι τὸ ψεῦδος ἐκ διαδοχῆς ἐν καλλίστοις ἔπεσι καὶ μέτροις φυλαττόμενον. ἐμοὶ γοῦν πολλάκις αἰδεῖσθαι ὑπὲρ αὐτῶν ἔπεισιν, ὁπότεν Οὐρανοῦ τομὴν καὶ Προμηθέως δεσμὰ διηγῶνται καὶ Γυγάντων ἐπανάστασιν καὶ τὴν ἐν Ἄιδου πᾶσαν τραγῳ-

διαν, καὶ ὡς δι' ἔρωτα ὁ Ζεὺς ταῦρος ἢ κύκνος ἐγένετο καὶ ὡς ἐκ γυναικός τις ἐς ὄρνεον ἢ ἐς ἄρκτον μετέπεσεν, ἐτι δὲ Πηγάσους καὶ Χιμαίρας καὶ Γοργόνας καὶ Κύκλω-
 πας καὶ ὅσα τοιαῦτα, πάνυ ἀλλόκοτα καὶ τεράστια μυ-
 θίδια παίδων ψυχὰς κηλεῖν δυνάμενα ἐτι τὴν Μορμῶ καὶ
 τὴν Λάμιαν δεδιότων. 3. καίτοι τὰ μὲν τῶν ποιητῶν ἴσως
 μέτρια, τὸ δὲ καὶ πόλεις ἤδη καὶ ἔθνη πολλὰ κοινῇ καὶ
 δημοσίᾳ ψεύδεσθαι πῶς οὐ γελοῖον; εἰ Κρηῖτες μὲν τοῦ
 Διὸς τάφον δεικνύοντες οὐκ αἰσχύνονται, Ἀθηναῖοι δὲ
 τὸν Ἐριχθόνιον ἐκ τῆς γῆς ἀναδοθῆναί φασι καὶ τοὺς
 πρώτους ἀνθρώπους ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἀναφῦναι καθάπερ
 τὰ λάχανα, πολὺ σεμνότερον οὗτοι τῶν Θηβαίων, οἳ ἐξ
 ὄψεως ὀδόντων Σπαρτούς τινὰς ἀναβεβλαστηκέναι διη- 32
 γοῦνται. ὅς δ' ἂν οὖν ταῦτα καταγέλαστα ὄντα μὴ οἴη-
 ται ἀληθῆ εἶναι, ἀλλ' ἐμφορόνως ἂν ἐξετάζων ταῦτα Κο-
 ροίβου τινὸς ἢ Μαργίτου νομίζοι τὸ πείθεσθαι ἢ Τριπτό-
 λεμον ἐλάσαι διὰ τοῦ ἀέρος ἐπὶ δρακόντων ὑποπτέρων
 ἢ Πᾶνα ἤκειν ἐξ Ἀρκαδίας σύμμαχον ἐς Μαραθῶνα ἢ
 Ὠρείθυιαν ὑπὸ τοῦ Βορέου ἀναρπασθῆναι, ἀσεβῆς οὗτός
 γε καὶ ἀνόητος αὐτοῖς ἔδοξεν οὕτω προδήλοις καὶ ἀληθεσί
 πράγμασιν ἀπιστῶν· ἐς τοσοῦτον ἐπικρατεῖ τὸ ψεῦδος.

4. ΦΙΛ. Ἄλλ' οἳ μὲν ποιηταί, ὧ Τυχιάδῃ, καὶ αἱ πό-
 λεις δὲ συγγνώμης τυγχάνοιεν ἄν, οἳ μὲν τὸ ἐκ τοῦ μύ-
 θου τερπνὸν ἐπαγωγότατον ὃν ἐγκαταμιγνύντες τῇ γρα-
 φῇ, οὐπερ μάλιστα δεόνται πρὸς τοὺς ἀκροατάς, Ἀθη-
 ναῖοι δὲ καὶ Θηβαῖοι καὶ εἰ τινες ἄλλοι σεμνοτέρας ἀπο-
 φαίνονται τὰς πατρίδας ἐκ τῶν τοιούτων. εἰ γοῦν τις
 ἀφέλοι τὰ μυθώδη ταῦτα ἐκ τῆς Ἑλλάδος, οὐδὲν ἂν κω-
 λύσαι λιμῶ τοὺς περιηγητὰς αὐτῶν διαφθαρῆναι μηδὲ
 ἀμισθὶ τῶν ξένων τάληθές ἀκούειν ἐθειλησάντων. οἳ δὲ 33
 μηδὲ μιᾶς ἔνεκα τοιαύτης αἰτίας ὅμως χαίροντες τῷ
 ψεύσματι παγγέλοιοι εἰκότως δοκοῦεν ἄν.

5. ΤΥΧ. Εὐ λέγεις· ἐγὼ γὰρ παρὰ Εὐκράτους ἤκω σοι τοῦ πάνυ πολλὰ τὰ ἄπιστα καὶ μυθώδη ἀκούσας, μᾶλλον δὲ μεταξὺ λεγομένων ἀπιῶν φρόνην οὐ φέρων τοῦ πράγματος τὴν ὑπερβολήν, ἀλλὰ με ὥσπερ αἱ Ἐρινύες ἐξήλασαν πολλὰ τεράστια καὶ ἀλλόκοτα διεξιόντος.

ΦΙΛ. Καίτοι, ὦ Τυχιάδη, ἀξιόπιστος ὁ Εὐκράτης ἐστὶ καὶ οὐδεὶς ἂν οὐδὲ πιστεύσειεν ὡς ἐκεῖνος οὕτω βαθὺν πάγονα καθειμένος ἐξηκοντούτης ἀνῆρ, ἐτι καὶ φιλοσοφία ξυνὼν τὰ πολλὰ, ὑπομείνειεν ἂν καὶ ἄλλου τινὸς ψευδομένου ἀκούσαι παρών, οὐχ ὅπως αὐτός τι τολμησαι τοιοῦτον.

ΤΥΧ. Οὐ γὰρ οἶσθα, ὦ ἑταῖρε, οἷα μὲν εἶπεν, ὅπως δὲ αὐτὰ ἐπιστώσατο, ὡς δὲ καὶ ἐπάμυντο τοῖς πλείστοις παραστησάμενος τὰ παιδία, ὥστε με καὶ ἀποβλέποντα ἐς αὐτὸν ποικίλα ἐννοεῖν, ἄρτι μὲν ὡς μεμήνοι καὶ ἔξω εἶη τοῦ καθεστηκότος, ἄρτι δὲ ὡς γόης ὢν ἄρα τοδοῦτον
34 χρόνον ἐλελήθει με ὑπὸ τῆ λεοντῆ γελοῖόν τινα πίδακον περιστελλων· οὕτως ἄτοπα διηγείτο.

ΦΙΛ. Τίνα ταῦτα πρὸς τῆς Ἑστίας, ὦ Τυχιάδη; ἐθέλω γὰρ εἶδέναι ἦντινα τὴν ἀλαζονείαν ὑπὸ τηλικούτῳ τῷ πάγονι ἔσκεπεν.

6. ΤΥΧ. Εἶωθα μὲν καὶ ἄλλοτε, ὦ Φιλόκλεις, φοιτᾶν πρὸς αὐτόν, εἰ ποτε πολλὴν τὴν σχολὴν ἄγοιμι, τήμερον δὲ Λεοντίῳ συγγενέσθαι δεόμενος — ἑταῖρος δέ μοι, ὡς οἶσθα — ἀκούσας παρὰ τοῦ παιδὸς ὡς παρ' Εὐκράτην ξωθεν ἀπέλθοι νοσοῦντα ἐπισκεψόμενος, ἀμφοῖν ἔνεκα, ὡς καὶ τῷ Λεοντίῳ συγγενοίμην κάκεινον ἴδοιμι — ἠγνοήκειν γὰρ ὡς νοσοίη — παραγίγνομαι πρὸς αὐτόν· εὐρίσκω δὲ αὐτόθι τὸν μὲν Λεόντιχον οὐκέτι — ἐφθάκει γὰρ, ὡς ἔφασκεν, ὀλίγον προεξεληλυθώς — ἄλλους δὲ συχνούς, ἐν οἷς Κλεόδημός τε ἦν ὁ ἐκ τοῦ Περιπάτου καὶ Δεινόμαχος ὁ Στωϊκὸς καὶ Ἴων, οἶσθα τὸν ἐπὶ

τοῖς Πλάτωνος λόγοις θαυμάζεσθαι ἀξιοῦντα ὡς μόνον ἀκριβῶς κατανενοηκότα τὴν γνώμην τοῦ ἀνδρὸς καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποφητεῦσαι δυνάμενον. ὁρᾷς οἴους ἄνδρας σοφίῃ, πανσόφους καὶ παναρέτους, ὃ τι περ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἐξ ἐκάστης προαιρέσεως, αἰδεσίμους ἅπαντας καὶ 35 μονονουχί φοβερούς τὴν πρόσοψιν; ἔτι καὶ ὁ ἰατρὸς Ἀντίγονος παρῆν κατὰ χρεῖαν, οἶμαι, τῆς νόσου ἐπικληθεῖς, καὶ ῥᾶον ἐδόκει ἤδη ἔχειν ὁ Εὐκράτης καὶ τὸ νόσημα τῶν συντρόφων ἦν· τὸ ρεῦμα γὰρ ἐς τοὺς πόδας αὐθις αὐτῷ κατεληλύθει. καθέζεσθαι οὖν με παρ' αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης ὁ Εὐκράτης ἐπένευσεν ἠρέμα ἐγκλίνας τῇ φωνῇ ἐς τὸ ἀσθενικόν, ὁπότε εἶδέ με, καίτοι βοῶντος αὐτοῦ καὶ διατεινομένου τι μεταξὺ εἰσιῶν ἐπήκουον. κἀγὼ μάλα πεφυλαγμένως, μὴ ψεύσασαιμι τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ἀπολογησάμενος τὰ συνήθη ταῦτα, ὡς ἀγνοήσαιμι νοσοῦντα καὶ ὡς, ἐπεὶ ἔμαθον, δρομαῖος ἔλθοιμι, ἐκαθεξόμεν πλησίον. 7. οἱ μὲν δὴ ἐτύγγανον ἤδη περὶ τοῦ νοσηματος τὰ μὲν ἤδη προειρηκότες, τὰ δὲ καὶ τότε διεξιόντες, ἔτι δὲ καὶ θεραπείας τινᾶς ἕκαστος ὑποβάλλοντες· ὁ γοῦν Κλεόδημος, εἰ τοίνυν, φησί, τῇ ἀριστερᾷ τις ἀνε-λόμενος χαμόθεν τὸν ὀδόντα τῆς μυγαλῆς οὕτω φονευθείσης, ὡς προεῖπον, ἐνδήσειεν εἰς δέρμα λέοντος ἄρτι ἀποδαρέντος, εἶτα περιάψει περὶ τὰ σκέλη, αὐτίκα παύεται τὸ ἄλγημα. Οὐκ εἰς λέοντος, ἔφη ὁ Δεινόμαχος, ἐγὼ 36 ἤκουσα, ἐλάφου δὲ θηλείας ἔτι παρθένου καὶ ἀβάτου· καὶ τὸ πρᾶγμα οὕτω πιθανώτερον· ὠκὺ γὰρ ἡ ἔλαφος καὶ ἔρρωται μάλιστα ἐκ τῶν ποδῶν. καὶ ὁ λέων ἄλκιμος μὲν, καὶ τὸ λίπος αὐτοῦ καὶ ἡ χεὶρ ἡ δεξιὰ καὶ αἱ τρίχες ἐκ τοῦ πάγωνος αἰ ὄρθαι μεγάλ' ἂν δύναιτο, εἰ τις ἐπίσταιτο αὐτοῖς χρῆσθαι μετὰ τῆς οἰκείας ἐπωδῆς ἐκάστω· ποδῶν δὲ ἰασιν ἤκιστα ἐπαγγέλλεται. Καὶ αὐτός, ἡ δ' ὅς ὁ Κλεόδημος, οὕτω πάλαι ἐγίγνωσκον ἐλάφου χρῆναι τὸ

δέρμα εἶναι, διότι ἄνκ' ἔλαφος· ἐναγχος δὲ Λίβυς ἀνήρ
 σοφὸς τὰ τοιαῦτα μετεδίδαξέ με εἰπὼν ἄκντέρους εἶναι
 τῶν ἐλάφων τοὺς λέοντας. ἀμέλει, ἔφη, καὶ αἰρουῶσιν
 αὐτὰς διώκοντες. ἐπήνεσαν οἱ παρόντες ὡς εὖ εἰπόντος
 τοῦ Λίβυος. 8. ἐγὼ δέ, Οἴεσθε γάρ, ἔφη, ἐπ' ὁδοῦ τισι
 τὰ τοιαῦτα παύεσθαι ἢ τοῖς ἔξωθεν παραρτήμασι τοῦ
 κακοῦ ἔνδον διατρίβοντος; ἐγέλασαν ἐπὶ τῷ λόγῳ μου
 καὶ δῆλοι ἦσαν κατεγνωκότες μου πολλὴν τὴν ἄνοιαν,
 ἐπεὶ μὴ ἐπισταίμην τὰ προδηλότατα καὶ περὶ ὧν ἄν οὐ-
 δεις φρονῶν ἀντείποι μὴ οὐχὶ οὕτως ἔχειν. ὁ μέντοι ἰα-
 τρὸς Ἀντίγονος ἐδόκει μοι ἡσθῆναι τῇ ἐρωτήσει μου·
 πάλαι γὰρ ἡμελεῖτο, οἶμαι, βοηθεῖν ἀξιῶν τῷ Εὐκράτει
 μετὰ τῆς τέχνης οἴνου τε παραγγέλλων ἀπέχεσθαι καὶ
 λάχανα σιτεῖσθαι καὶ ὅλως ὑφαιρεῖν τοῦ τόνου. ὁ γοῦν
 Κλεόδημος ὑπομειδιῶν ἄμα, Τί λέγεις, ἔφη, ὦ Τυχιάδῃ;
 37 ἄπιστον εἶναι σοι δοκεῖ τὸ ἐκ τῶν τοιούτων γίνεσθαι
 τινὰς ὠφελείας ἐς τὰ νοσήματα; Ἔμοιγε, ἦν δ' ἐγὼ, εἰ
 μὴ πάνυ τὴν ῥίνα κορύζης μεστὸς εἶην, ὡς πιστεύειν τὰ
 ἔξω καὶ μηδὲν κοινωνοῦντα τοῖς ἐνδοθεν ἐπεγείρουσι τὰ
 νοσήματα μετὰ ρηματίων, ὡς φατε, καὶ γοητείας τινὸς
 ἐνεργεῖν καὶ τὴν ἴασιν ἐπιπέμπειν προσαρτώμενα. τὸ δ'
 οὐκ ἂν γένοιτο, οὐδ' ἦν ἐς τοῦ Νεμείου λέοντος τὸ δέρμα
 ἐνδήση τις ἐκκαίδεκα μυγαλᾶς ὅλας· ἐγὼ γοῦν αὐτὸν τὸν
 λέοντα εἶδον πολλάκις χωλεύοντα ὑπ' ἀλγηδόνων ἐν ὀλο-
 κλήρῳ τῷ αὐτοῦ δέρματι. 9. Πάνυ γὰρ ἰδιώτης, ἔφη ὁ
 Δεινόμαχος, εἰ καὶ τὰ τοιαῦτα οὐκ ἐμέλησέ σοι ἐκμαθεῖν
 ὄντινα τρόπον ὠφελεῖ τοῖς νοσήμασι προσφερόμενα, καὶ
 μοι δοκεῖς οὐδὲ τὰ προφανέστατα ἂν παραδέξασθαι ταῦ-
 τα, τῶν ἐκ περιόδου πυρετῶν τὰς ἀποπομπὰς καὶ τῶν
 ἐρπετῶν τὰς καταθέξεις καὶ βουβώνων ἰάσεις καὶ τᾶλλα
 ὁπόσα καὶ αἱ γράες ἤδη ποιοῦσιν. εἰ δὲ ἐκεῖνα γίγνεται
 ἅπαντα, τί δὴ ποτε οὐχὶ ταῦτα οἴησιν γίνεσθαι ὑπὸ τῶν

ὁμοίων; Ἀπέραντα, ἦν δ' ἐγώ, ξυμπεραίνῃ, ὦ Δεινό-
μαχε, καὶ ἦλφ, φασίν, ἐκκρούεις τὸν ἦλον· οὐδὲ γὰρ ἄ-
φης ταῦτα δῆλα μετὰ τοιαύτης δυνάμεως γιγνόμενα. ἦν
γοῦν μὴ πείσης πρότερον ἐπάγων τῷ λόγῳ, διότι φύσιν
ἔχει γίγνεσθαι, τοῦ τε πυρετοῦ καὶ τοῦ οἰδήματος δεδιό-
τος ἢ ὄνομα θεσπέσιον ἢ ῥῆσιν βαρβαρικὴν καὶ διὰ τοῦτο
ἐκ τοῦ βουβῶνος δραπετεύοντος, ἔτι σοι γραῶν μῦθοι 38
τὰ λεγόμενά ἐστι. 10. Σὺ μοι δοκεῖς, ἦ δ' ὅς ὁ Δεινό-
μαχος, τὰ τοιαῦτα λέγων οὐδὲ θεοὺς εἶναι πιστεύειν εἴ-
γε μὴ οἶει τὰς ἰάσεις οἷόν τε εἶναι ὑπὸ ἱερῶν ὀνομάτων
γίγνεσθαι. Τοῦτο μὲν, ἦν δ' ἐγώ, μὴ λέγε, ὦ ἄριστε·
κωλύει γὰρ οὐδὲν καὶ θεῶν ὄντων ὅμως τὰ τοιαῦτα ψευδῆ
εἶναι. ἐγὼ δὲ καὶ θεοὺς σέβω καὶ ἰάσεις αὐτῶν ὁρῶ καὶ
ἄ εὖ ποιοῦσι τοὺς κάμνοντας ὑπὸ φαρμάκων καὶ ἰατρι-
κῆς ἀνιστάντες· ὁ γοῦν Ἀσκληπιὸς αὐτὸς καὶ οἱ παῖδες
αὐτοῦ ἦπια φάρμακα πάττοντες ἐθεράπευον τοὺς νο-
σοῦντας, οὐ λέοντας καὶ μυγαλᾶς περιάπτοντες. 11. Ἐα
τοῦτον, ἔφη ὁ Ἴων, ἐγὼ δὲ ὑμῖν θαυμάσιόν τι διηγῆσο-
μαι. ἦν μὲν ἐγὼ μειράκιον ἔτι ἀμφὶ τὰ τετταρακαίδεκα
ἔτη σχεδόν· ἦκε δὲ τις ἀγγέλλων τῷ πατρὶ, Μίδαυ τὸν
ἀμπελουργόν, ἐρωμένον ἐς τὰ ἄλλα οἰκέτην καὶ ἐργατι-
κόν, ἀμφὶ πλήθουσιν ἀγορὰν ὑπὸ ἐχίδνης δηχθέντα κελ-
σθαι ἤδη σεσηπότα τὸ σκέλος· ἀναδοῦντι γὰρ αὐτῷ τὰ
κλήματα καὶ ταῖς χάραξι περιπλέκοντι προσεργύσαν τὸ
θηρίον δακεῖν κατὰ τὸν μέγαν δάκτυλον, καὶ τὸ μὲν
φθάσαι καὶ καταδῦναι αὐτίς ἐς τὸν φωλεόν, τὸν δὲ οἰ- 39
μῶξειν ἀπολλύμενον ὑπ' ἀλγηδόνων. ταῦτά τε οὖν ἀπηγ-
γέλλετο καὶ τὸν Μίδαυ ἐρωῶμεν αὐτὸν ἐπὶ σκίμποδος
ὑπὸ τῶν ὁμοδούλων προσκομιζόμενον, ὅλον φθηκότα,
πελιδνόν, μυδῶντα, τὴν ἐπιφάνειαν ὀλίγον ἔτι ἐμπνέον-
τα. λελυπημένῳ δὴ τῷ πατρὶ τῶν φίλων τις παρών, Θάρ-
ρει, ἔφη, ἐγὼ γὰρ σοι ἄνδρα Βαβυλώνιον τῶν Χαλδαίων,

ὡς φασιν, αὐτίκα μέτειμι, ὃς ἰάσεται τὸν ἄνθρωπον. καὶ ἵνα μὴ διατρίβω λέγων, ἤκεν ὁ Βαβυλώνιος καὶ ἀνέστησε τὸν Μίδαυ ἐπωδῆ τινι ἐξελάσας τὸν ἰὸν ἐκ τοῦ σώματος, ἔτι καὶ προσαναρτήσας τῷ ποδὶ τεθνηκυίας καρθένου λίθου ἀπὸ τῆς στήλης ἐκκόψας. καὶ τοῦτο μὲν ἰσως μέτρων· καίτοι ὁ Μίδαυ αὐτὸς ἀράμενος τὸν σκίμποδα, ἐφ' οὗ ἐκεκόμιστο, ᾤχετο ἐς τὸν ἀγρὸν ἀπιών. τοσοῦτον ἢ ἐπωδῆ ἐδυνήθη καὶ ὁ στηλίτης ἐκεῖνος λίθος. 12. ὁ δὲ καὶ ἄλλα ἐποίησε θεσπέσια ὡς ἀληθῶς· ἐς τὸν ἀγρὸν γὰρ ἔλθων ἔωθεν ἐπειπὼν ἱερατικά τινα ἐκ βίβλου παλαιᾶς ὀνόματα ἑπτὰ, θείω καὶ θαδὶ καθαγνίσας τὸν τόπον περιελθὼν ἐς τρεῖς, ἐξήλασεν ὅσα ἦν ἐρπετὰ ἐντὸς τῶν ὄρων. ἤκον οὖν ὡσπερ ἐλκόμενοι πρὸς τὴν ἐπωδὴν ὄφεις πολλοὶ καὶ ἀσπίδες καὶ ἔχιδναι καὶ κεράσται καὶ ἀκοντίαι 40 φρῦνοί τε καὶ φύσαλοι, ἐλείπετο δὲ εἰς δράκων παλαιὸς ὑπὸ γήρωσ, οἶμαι, ἐξερπύσαι μὴ δυνάμενος παρακούσας τοῦ προστάγματος· ὁ δὲ μάγος οὐκ ἔφη παρεῖναι ἅπαντας, ἀλλ' ἕνα τινὰ τῶν ὄφεων τὸν νεώτατον χειροτονήσας πρεσβευτὴν ἐπεμψεν ἐπὶ τὸν δράκοντα, καὶ μετὰ μικρὸν ἤκε κάκεινος. ἐπεὶ δὲ συνηλίσθησαν, ἐνεφύσησε μὲν αὐτὰ ὁ Βαβυλώνιος, τὰ δὲ αὐτίκα μάλα κατεκαύθη ἅπαντα ὑπὸ τῷ φουσημάτι, ἡμεῖς δὲ ἐθανμάζομεν. 13. Εἰπέ μοι, ὦ Ἴων, ἦν δ' ἐγὼ, ὁ ὄφισ ὁ πρεσβευτῆς ὁ νέος ἄρα καὶ ἐχειραγῶγει τὸν δράκοντα ἤδη, ὡς φῆς, γεγηρακότα, ἢ σκίπωνα ἔχων ἐκεῖνος ἐπεστηροῖζετο; Σὺ μὲν παίξεις, ἔφη ὁ Κλεόδημος, ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς ἀπιστότερος ὢν σου πάλαι τὰ τοιαῦτα — ᾤμην γὰρ οὐδενὶ λόγῳ δυνατὸν γίγνεσθαι ἂν αὐτὰ πιστεῦσαι — ὅμως ὅτε τὸ πρῶτον εἶδον πετόμενον τὸν ξένον τὸν βάρβαρον — ἐξ Ἰπερβορέων δὲ ἦν, ὡς ἔφασκεν — ἐπίστευσα καὶ ἐμικήθημι ἐπὶ πολὺ ἀντισχῶν. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν αὐτὸν ὄρωντα διὰ τοῦ ἀέρος φερόμενον ἡμέρας οὔσης καὶ ἐφ' ὕδατος βαδίζοντα

καὶ διὰ πυρὸς διεξιόντα καὶ σχολῇ καὶ βάρην; Σὺ ταῦτα, ἦν δ' ἐγώ, εἶδες, τὸν Ὑπερβόρειον ἄνδρα πετόμενον ἢ ἐπὶ τοῦ ὕδατος βεβηκότα; Καὶ μάλα, ἦ δ' ὅς, ὑποδεδεμένον 41 γε καρβατίνας, οἷα μάλιστα ἐκεῖνοι ὑποδοῦνται. τὰ μὲν γὰρ σμικρὰ ταῦτα τί χρὴ καὶ λέγειν, ὅσα ἐπεδείκνυτο ἕρωτας ἐπιπέμπων καὶ δαίμονας ἀνάγων καὶ νεκροὺς ἐώλους ἀνακαλῶν καὶ τὴν Ἐκάτην αὐτὴν ἐναργῆ παριστάς καὶ τὴν Σελήνην κατασπῶν; 14. ἐγὼ γοῦν διηγήσομαι ὑμῖν ἃ εἶδον γενόμενα ὑπ' αὐτοῦ ἐν Γλαυκίου τοῦ Ἀλεξικλέους· ἄρτι γὰρ ὁ Γλαυκίας τοῦ πατρὸς ἀποθανόντος παραλαβὼν τὴν οὐσίαν ἠράσθη Χρυσίδος τῆς Δημεινέτου θυγατρὸς, ἐμοὶ δὲ διδασκάλῳ ἐχρήτο πρὸς τοὺς λόγους, καὶ εἴ γε μὴ ὁ ἕρως ἐκεῖνος ἀπησχόλησεν αὐτόν, ἅπαντα ἂν ἤδη τὰ τοῦ Περιπάτου ἠπίστατο, ὅς καὶ ὀκτωκαιδεκαέτης ὢν ἀνέλυε καὶ τὴν φυσικὴν ἀκρόασιν μετεληλύθει εἰς τέλος· ἀμνηχανῶν δὲ ὅμως τῷ ἕρωτι μηνύει μοι τὸ πᾶν. ἐγὼ δὲ ὡσπερ εἰκὸς ἦν διδάσκαλον ὄντα, τὸν Ὑπερβόρειον ἐκεῖνον μάγον ἄγω πρὸς αὐτόν ἐπὶ μναῖς τέτταρσι μὲν τὸ παραντίκα — ἕδει γὰρ προτελέσαι τι πρὸς τὰς θυσίας — ἐκκαίδεκα δέ, εἰ τύχοι τῆς Χρυσίδος. ὁ δὲ αὐξομένην τηρήσας τὴν σελήνην — τότε γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὰ τοιαῦτα τελεσιουργεῖται — βόθρον τε ὀρυξάμε- 42 νος ἐν αἰθρῷ τιμὴ τῆς οἰκίας περὶ μέσας νύκτας ἀνεκάλεσεν ἡμῖν πρῶτον μὲν τὸν Ἀλεξικλέα τὸν πατέρα τοῦ Γλαυκίου πρὸ ἑπτὰ μηνῶν τεθνεῶτα· ἠγανάκτει δὲ ὁ γέρον ἐπὶ τῷ ἕρωτι καὶ ὠργίζετο, τὰ τελευταῖα δὲ ὅμως ἐφῆκεν αὐτῷ ἐραῖν. μετὰ δὲ τὴν Ἐκάτην τε ἀνήγαγεν ἐπαγομένην τὸν Κέρβερον καὶ τὴν Σελήνην κατέσπασε πολύμορφόν τι θέαμα καὶ ἄλλοτε ἄλλοῖόν τι φανταζόμενον· τὸ μὲν γὰρ πρῶτον γυναικίαν μορφὴν ἐπεδείκνυτο, εἶτα βοῦς ἐγένετο πάγκαλος, εἶτα σκύλαξ ἐφαίνετο. τέλος δ' οὖν ὁ Ὑπερβόρειος ἐκ πηλοῦ ἐρώτιόν τι

ἀναπλάσας, Ἄπιθι, ἔφη, καὶ ἄγε Χρυσίδα. καὶ ὁ μὲν πη-
 λὸς ἐξέπτατο, καὶ μετὰ μικρὸν δὲ ἐπέστη κόπτουσα τὴν
 θύραν ἐκείνη καὶ εἰσελθοῦσα περιβάλλει τὸν Γλαυκίαν
 ὡς ἂν ἐμμανέστατα ἐρωῶσα καὶ συνῆν ἄχρι δὴ ἀλεκτρού-
 νων ἠκούσαμεν ἁδόντων. τότε δὴ ἢ τε Σελήνη ἀνέπτατο
 ἐς τὸν οὐρανὸν καὶ ἢ Ἐκάτη ἔδου κατὰ τῆς γῆς καὶ τὰ ἄλλα
 φάσματα ἠφανίσθη καὶ τὴν Χρυσίδα ἐξεπέψαμεν περὶ
 αὐτό που σχεδὸν τὸ λυκαυγές. 15. εἰ ταῦτα εἶδες, ὦ Τυ-
 χιάδῃ, οὐκ ἂν ἐτι ἠπίστησας εἶναι πολλὰ ἐν ταῖς ἐπφοδαῖς
 43 χρήσιμα. Εὐ λέγεις, ἦν δ' ἐγὼ· ἐπίστευον γὰρ ἂν, εἰ γε
 εἶδον αὐτά, νῦν δὲ συγγνώμη, οἶμαι, εἰ μὴ τὰ ὅμοια
 ὑμῖν ὄξυδερκεῖν ἔχω. πλὴν ἄλλ' οἶδα γὰρ τὴν Χρυσίδα,
 ἦν λέγεις, ἐραστὴν γυναῖκα καὶ πρόχειρον· οὐχ ὁρῶ δὲ
 τίνος ἔνεκα ἐδεήθητε ἐπ' αὐτὴν τοῦ πηλίνου πρεσβευ-
 τοῦ καὶ μάγου τοῦ ἐξ Ἑπερβορέων καὶ Σελήνης αὐτῆς,
 ἦν εἴκοσι δραχμῶν ἀγαγεῖν ἐς Ἑπερβορέους δυνατὸν ἦν.
 πάνυ γὰρ ἐνδίδωσι πρὸς ταύτην τὴν ἐπφοδὴν ἢ γυνὴ καὶ
 τὸ ἐναντίον τοῖς φάσμασι πέπονθεν· ἐκεῖνα μὲν γὰρ ἦν
 ψόφρον ἀκούσῃ χαλκοῦ ἢ σιδήρου, πέφευγε — καὶ ταῦτα
 γὰρ ὑμεῖς φατε — αὕτη δὲ ἂν ἀργύριον που ψοφῇ, ἐρ-
 χεται πρὸς τὸν ἤχον. ἄλλως τε καὶ θαυμάζω αὐτοῦ τοῦ
 μάγου, εἰ δυνάμενος αὐτὸς ἐραστῆναι πρὸς τῶν πλου-
 σιωτάτων γυναικῶν καὶ τάλαντα ὅλα παρ' αὐτῶν λαμ-
 βάνειν, ὁ δὲ τετάρων μνῶν πάνυ σμικρολόγος ὢν Γλαυ-
 κίαν ἐπέραστον ἐργάζεται. Γελοῖα ποιεῖς, ἔφη ὁ Ἴων,
 ἀπιστῶν ἄπασιν. 16. ἐγὼ γοῦν ἠδέως ἂν ἐροίμην σε, τί
 περὶ τούτων φῆς ὅσοι τοὺς δαιμονῶντας ἀπαλλάττουσι
 τῶν δειμάτων οὕτω σαφῶς ἐξῆδοντες καὶ τὰ φάσματα.
 καὶ ταῦτα οὐκ ἐμὲ χρὴ λέγειν, ἀλλὰ πάντες ἴσασιν τὸν Σῦ-
 ρον τὸν ἐκ τῆς Παλαιστίνης, τὸν ἐπὶ τούτων σοφιστήν,
 44 ὅσους παραλαβὼν καταπίπτοντας πρὸς τὴν σελήνην καὶ
 τὸ ὀφθαλμῶ διαστρέφοντας καὶ ἀφροῦ πιμπλαμένους τὸ

στόμα ὅμως ἀνίστησι καὶ ἀποπέμπει ἀρτίους ἐπὶ μισθῷ
 μεγάλῳ ἀπαλλάξας τῶν δεινῶν· ἐπειδὴν γὰρ ἐπιστῆ κει-
 μένοις καὶ κρηται ὄθεν εἰσεληλύθασιν εἰς τὸ σῶμα, ὁ μὲν
 νοσῶν αὐτὸς σιωπᾷ, ὁ δαίμων δὲ ἀποκρίνεται ἑλληνί-
 ζων ἢ βαρβαρίζων ἢ ὄθεν ἂν αὐτὸς ἢ ὅπως τε καὶ ὄθεν
 ἐπῆλθεν εἰς τὸν ἄνθρωπον· ὁ δὲ ὄρκους ἐπάγων, εἰ δὲ
 μὴ πείσθῃ, καὶ ἀπειλῶν ἐξελαύνει τὸν δαίμονα. ἐγὼ
 γοῦν καὶ εἶδον ἐξιόντα μέλανα καὶ καπνώδη τὴν χροάν.
 Οὐ μέγα, ἦν δ' ἐγώ, τὰ τοιαῦτά σε ὄρᾶν, ᾧ Ἴων, ᾧ γε
 καὶ αἱ ἰδέαι αὐταὶ φαίνονται, ἃς ὁ πατὴρ ὑμῶν Πλάτων
 δείκνυσιν, ἀμαυρόν τι θέαμα ὡς πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἀμ-
 βλυώττοντας. 17. Μόνος γὰρ Ἴων, ἔφη ὁ Εὐκράτης, τὰ
 τοιαῦτα εἶδεν, οὐχὶ δὲ καὶ ἄλλοι πολλοὶ δαίμοσιν ἐντε-
 τυχήκασιν οἱ μὲν νύκτωρ, οἱ δὲ μεθ' ἡμέραν; ἐγὼ δὲ
 οὐχ ἄπαξ, ἀλλὰ μυριάκις ἤδη τὰ τοιαῦτα τεθέαμαι· καὶ
 τὸ μὲν πρῶτον ἐταραττόμην πρὸς αὐτά, νῦν δὲ ὑπὸ τοῦ 45
 ἔθους οὐδέν τι παράλογον ὄρᾶν μοι δοκῶ, καὶ νῦν μά-
 λιστα ἐξ οὗ μοι τὸν δακτύλιον ὁ Ἄραψ ἔδωκε σιδήρου
 τοῦ ἐκ τῶν σταυρῶν πεπονημένον καὶ τὴν ἐπωδὴν ἐδίδαξε
 τὴν πολυώνυμον, ἐκτὸς εἰ μὴ κάμοι ἀπιστήσεις, ᾧ Τυ-
 χιάδη. Καὶ πῶς ἂν, ἦν δ' ἐγώ, ἀπιστήσαιμι Εὐκράτει
 τῷ Δείωνος σοφῷ ἀνδρὶ καὶ μάλιστα ἐλευθερίως τὰ
 δοκοῦντά οἱ λέγοντι οἴκοι παρ' αὐτῷ ἐπ' ἐξουσίας; 18. Τὸ
 γοῦν περὶ τοῦ ἀνδριάντος, ἦ δ' ὅς ὁ Εὐκράτης, ἅπασι
 τοῖς ἐπὶ τῆς οἰκίας ὄσαι νύκτες φαινόμενον καὶ παισι καὶ
 νεανίαις καὶ γέρουσι τοῦτο οὐ παρ' ἐμοῦ μόνον ἀκού-
 σειας ἂν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τῶν ἡμετέρων ἀπάντων. Ποίου,
 ἦν δ' ἐγώ, ἀνδριάντος; Οὐχ ἑώρακας, ἔφη, εἰσιῶν ἐν
 τῇ αὐλῇ ἐστηκότα πάγκαλον ἀνδριάντα, Δημητρίου ἐρ-
 γου τοῦ ἀνθρωποποιοῦ; Μῶν τὸν δισκεύοντα, ἦν δ' ἐγώ,
 φῆς τὸν ἐπικεκυφότα κατὰ τὸ σχῆμα τῆς ἀφέσεως, ἀπε-
 στραμμένον εἰς τὴν δισκοφόρον, ἠρέμα ὀκλάζοντα τῷ

ἔτέρῳ, ἰοικότα ξυναναστησομένῳ μετὰ τῆς βολῆς; Οὐκ
 46 ἐκείνον, ἢ δ' ὅς, ἐπεὶ τῶν Μύρωνος ἔργων ἐν καὶ τοῦτο
 ἐστὶν ὁ δυσκοβόλος, ὃν λέγεις· οὐδὲ τὸν παρ' αὐτόν φημι,
 τὸν διαδοῦμενον τὴν κεφαλὴν τῇ ταινίᾳ, τὸν καλόν, Πο-
 λυκλείτου γὰρ τοῦτο ἔργον. ἀλλὰ τοὺς μὲν ἐπὶ τὰ δεξιὰ
 εἰσιόντων ἄφες, ἐν οἷς καὶ τὰ Κριτίου καὶ Νησιώτου
 πλάσματα ἔστηκεν, οἱ τυραννοκτόνοι. σὺ δὲ εἶ τινα παρὰ
 τὸ ὕδωρ τὸ ἐπιρρέον εἶδες προγάστορα, φαλαντῖαν, ἡμί-
 γυμνον τὴν ἀναβολὴν, ἠνεμωμένον τοῦ πώγωνος τὰς
 τρίχας ἐνίας, ἐπίσημον τὰς φλέβας, αὐτοανθρώπων ὅμοιον,
 ἐκείνον λέγω, Πέλιχος ὁ Κορίνθιος στρατηγὸς εἶναι δο-
 κεῖ. 19. Νῆ Δί', ἦν δ' ἐγώ, εἰδόν τινα ἐπὶ τὰ δεξιὰ τοῦ
 Κρόνου ταινίας καὶ στεφάνους ξηροὺς ἔχοντα, κεχρυσω-
 μένον πετάλοις τὸ στήθος. Ἐγὼ δέ, ὁ Εὐκράτης ἔφη,
 ἐκεῖνα ἐχρῶσσω, ὁπότε μ' ἴασατο διὰ τρίτης ὑπὸ τοῦ
 ἠπιάλου ἀπολλύμενον. Ἦν γὰρ καὶ ἰατρός, ἦν δ' ἐγώ, ὁ
 βέλτιστος οὗτος Πέλιχος; Ἔστι καὶ μὴ σκῶπτε, ἢ δ' ὅς
 47 ὁ Εὐκράτης, ἢ σε οὐκ εἰς μακρὰν μέτεισιν ὁ ἀνὴρ· οἶδα
 ἐγὼ ὅσον δύναται οὗτος ὁ ὑπὸ σοῦ γελώμενος ἀνδριάς.
 ἢ οὐ νομίζεις τοῦ αὐτοῦ εἶναι καὶ ἐπιπέμπειν ἠπιάλους
 οἷς ἂν ἐθέλῃ, εἰ γε καὶ ἀποπέμπειν δυνατὸν αὐτῷ;
 Ἰλεως, ἦν δ' ἐγώ, ἔστω ὁ ἀνδριάς καὶ ἠπιος οὕτως ἀν-
 δρεῖος ὢν. τί δ' οὖν καὶ ἄλλο ποιοῦντα ὁρᾶτε αὐτὸν
 ἅπαντες οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ; Ἐπειδὴν τάχιστα, ἔφη, νῦξ γέ-
 νηται, ὁ δὲ καταβὰς ἀπὸ τῆς βάσεως, ἐφ' ἣ ἔσθηκε, περι-
 εῖσιν ἐν κύκλῳ τὴν οἰκίαν καὶ πάντες ἐντυγγάνουσιν
 αὐτῷ ἐνίοτε καὶ ἄδουσι, καὶ οὐκ ἔστιν ὄντινα ἠδίκησεν·
 ἐκτρέψεσθαι γὰρ χρὴ μόνον· ὁ δὲ παρέροχεται μηδὲν
 ἐνοχλήσας τοὺς ἰδόντας. καὶ μὴν καὶ λούεται τὰ πολλὰ
 καὶ παίζει δι' ὅλης τῆς νυκτός, ὥστε ἀκούειν τοῦ ὕδατος
 ψοφοῦντος. Ὅρα τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, μὴ οὐχὶ Πέλιχος ὁ
 ἀνδριάς, ἀλλὰ Τάλως ὁ Κρής ὁ τοῦ Μίνωος ἦ· καὶ γὰρ

ἐκεῖνος χαλκοῦς τις ἦν τῆς Κρήτης περίολος. εἰ δὲ μὴ χαλκοῦ, ὧς Εὐκράτες, ἀλλὰ ξύλου ἐπεποιήτο, οὐδὲν αὐτὸν ἐκάλυεν οὐ Δημητρίου ἔργον εἶναι, ἀλλὰ τῶν Δαι- 48 δάλου τεχνημάτων· δραπετεύει γοῦν, ὡς φῆς, ἀπὸ τῆς βάσεως καὶ οὗτος. 20. Ὅρα, ἔφη, ὧς Τυχιάδῃ, μὴ σοι μεταμελήσῃ τοῦ σκώμματος ὕστερον. οἶδα ἐγὼ οἶα ἔπαθεν ὁ τοὺς ὀβολοὺς ὑφελόμενος, οὓς κατὰ τὴν νομηνίαν ἐκάστην τίθειμεν αὐτῷ. Πάνδεινα ἐχρῆν, ὁ Ἴων ἔφη, ἱερόσυλόν γε ὄντα. πῶς οὖν αὐτὸν ἡμίνατο, ὧς Εὐκράτες; ἐθέλω γὰρ ἀκούσαι, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα οὗτοσι Τυχιάδῃς ἀπιστήσῃ. Πολλοί, ἢ δ' ὅς, ἐκείντο ὀβολοὶ πρὸς τοῖν ποδοῖν αὐτοῦ καὶ ἄλλα νομίσματα ἕνια ἀργυρᾶ πρὸς τὸν μηρὸν κηρῷ κεκολλημένα καὶ πέταλα ἐξ ἀργύρου, εὐχαί τινος ἢ μισθὸς ἐπὶ τῇ λάσει ὀκόσοι δι' αὐτὸν ἐπᾶσαντο πυρετῷ ἐχόμενοι. ἦν δὲ ἡμῖν Αἴβυς τις οἰκέτης, κατάρατος, ἱπποκόμος· οὗτος ἐπεχείρησε νυκτὸς ὑφελῆσθαι πάντα ἐκεῖνα καὶ ὑφείλετο καταβεβηκότα ἤδη τηρήσας τὸν ἀνδριάντα. ἐπεὶ δὲ ἐπανελθὼν τάχιστα ἐγνω περισεσλημένος ὁ Πέλιχος, ὄρα ὅπως ἡμίνατο καὶ κατεφώρασε τὸν Αἴβυν· δι' ὅλης γὰρ τῆς νυκτὸς περιήει ἐν κύκλῳ τὴν αὐλήν ὁ ἄθλιος ἐξελθεῖν οὐ θυνάμενος ὥσπερ ἐς λαβύρινθον ἐμπεσῶν, ἄχρι δὴ κατελήφθη ἔχων τὰ φώρια γενομένης τῆς ἡμέρας. καὶ τότε μὲν πληγὰς οὐκ 49 ὀλίγας ἔλαβεν ἀλούς, οὐ πολὺν δὲ ἐπιβιούς χρόνον κακὸς κακῶς ἀπέθανε μαστιγούμενος, ὡς ἔλεγε, κατὰ τὴν νύκτα ἐκάστην, ὥστε καὶ μῶλωπας ἐς τὴν ἐπιούσαν φαίνεσθαι αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ σώματος. πρὸς ταῦτα, ὧς Τυχιάδῃ, καὶ τὸν Πέλιχον σκῶπτε καμὲ ὥσπερ τοῦ Μίνωος ἡλικιώτην παρακαίειν ἤδη δόκει. Ἄλλ', ὧς Εὐκράτες, ἦν δ' ἐγώ, ἔστ' ἂν ὁ χαλκὸς μὲν χαλκός, τὸ δὲ ἔργον Δημήτριος ὁ Ἀλωπεκῆθεν εἰργασμένος ἦ, οὐ θεοποιός τις, ἀλλ' ἀνθρωποποιός ὢν, οὔποτε φοβήσομαι τὸν ἀνδριάντα

Πελίχου, ὃν οὐδὲ ζῶντα πάνυ ἐθεδίειν ἀπειλοῦντά μοι. 21. ἐπὶ τούτοις Ἀντίγονος ὁ ἰατρὸς εἶπε, Κάμοι, ὦ Εὐκράτες, Ἰπποκράτης ἐστὶ χαλκοῦς ὅσον πηχυαίος τὸ μέγεθος, ὃς μόνον ἐπειδὰν ἡ θρυαλλὶς ἀποσβῆ, περιείσει τὴν οἰκίαν ὅλην ἐν κύκλῳ ψοφῶν καὶ τὰς πυξίδας ἀνατρέπων καὶ τὰ φάρμακα συγχέων καὶ τὴν θύραν περιτρέπων, καὶ μάλιστα ἐπειδὰν τὴν θυρίαν ὑπερβαλώμεθα, ἦν κατὰ τὸ ἔτος ἕκαστον αὐτῷ θύομεν. Ἄξιοι γάρ, ἦν δ' ἐγώ, καὶ Ἰπποκράτης ἤδη ὁ ἰατρὸς θύεσθαι αὐτῷ καὶ ἀγανακτεῖ, ἦν μὴ κατὰ καιρὸν ἐφ' ἱερῶν τελείων ἐστιαθῆ; ὃν ἔδει ἀγαπᾶν, εἴ τις ἐναγίσσειεν αὐτῷ ἢ μελίκρατον ἐπισπείσειεν ἢ στεφανώσειε τὴν κεφαλὴν.

22. Ἄκουε τοίνυν, ἔφη ὁ Εὐκράτης, τοῦτο μὲν καὶ ἐπὶ μαρτύρων, ὃ πρὸ ἔτων πέντε εἶδον· ἐτύγχανε μὲν ἀμφὶ τρυγητὸν τὸ ἔτος ὃν, ἐγὼ δὲ ἀμφὶ τὸν ἀγρὸν μεσοῦσης τῆς ἡμέρας τρυγῶντας ἀφείς τοὺς ἐργάτας κατ' ἑμαυτὸν εἰς τὴν ὕλην ἀπήειν μεταξὺ φροντίζων τι καὶ ἀνασκοπούμενος. ἐπεὶ δ' ἐν τῷ συνηρηφεί ἦν, τὸ μὲν πρῶτον ὑλαγμὸς ἐγένετο κυνῶν, καὶ γὰρ εἰκαζον Μινάσωνα τὸν υἱόν, ὡσπερ εἰώθει, παίξειν καὶ κυνηγετεῖν εἰς τὸ λάσιον μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν παρελθόντα. τὸ δ' οὐκ εἶχεν οὕτως, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον σεισμῷ τινος γενομένου καὶ βοῆς οἶον ἐκ βροντῆς γυναικα ὄρω προσιούσαν φοβεράν, ἡμισταδιαίαν σχεδὸν τὸ ὕψος· εἶχε δὲ καὶ δᾶδα ἐν τῇ ἀριστερᾷ καὶ ξίφος ἐν τῇ δεξιᾷ ὅσον εἰκοσάπηχυ, καὶ τὰ μὲν ἐνερθεν ὀφιοπούς ἦν, τὰ δὲ ἄνω Γοργόνι ἐμφορῆς, τὸ βλέμμα φημί καὶ τὸ φρικῶδες τῆς προσόψεως, καὶ ἀντιτῆς κόμης τοὺς δράκοντας βοστρυχηδὸν περιέκειτο εἰλουμένους περὶ τὸν ἀνχένα καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων ἐνίους ἐσπειραμένους. ὁρᾶτε, ἔφη, ὅπως ἐφορίζα, ὦ φίλοι, μετὰξὺ διηγούμενος; καὶ ἅμα λέγων ἐδείκνυεν ὁ Εὐκράτης τὰς ἐπὶ τοῦ πήχεως τρίχας πᾶσιν ὀρθὰς ὑπὸ τοῦ φόβου.

23. οἱ μὲν οὖν ἀμφὶ τὸν Ἴωνα καὶ τὸν Δεινόμαχον καὶ τὸν Κλεόδημον κεχηνηότες ἀτενὲς προσεδίχον αὐτῷ γέροντες ἄνδρες, ἐλκόμενοι τῆς ῥινός, ἡρέμα προσκνυοῦντες 51 οὕτως ἀπίθανον κολοσσόν, ἡμισταδιαίαν γυναῖκα, γιγάντειόν τι μορμολύκειον. ἐγὼ δὲ ἐνενόουν μεταξὺ οἷοι ὄντες αὐτοὶ νέοις τε ὁμιλοῦσιν ἐπὶ σοφία καὶ ὑπὸ πολλῶν θανμάζονται μόνῃ τῇ πολιᾷ καὶ τῷ πάγωνι διαφέροντες τῶν βρεφῶν, τὰ δ' ἄλλα καὶ αὐτῶν ἐκείνων εὐαγωγότεροι πρὸς τὸ ψεῦδος. 24. ὁ γοῦν Δεινόμαχος, Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Εὐκράτες, οἱ κύνες δὲ τῆς θεοῦ πηλίκιοι τὸ μέγεθος ἦσαν; Ἐλεφάντων, ἢ δ' ὅς, ὑψηλότεροι τῶν Ἰνδικῶν, μέλανες καὶ αὐτοὶ καὶ λάσιοι πιναρᾶ καὶ ἀνχμῶσῃ τῇ λάχνῃ. ἐγὼ μὲν οὖν ἰδὼν ἔστην ἀναστρέψας ἅμα τὴν σφραγίδα, ἦν μοι ὁ Ἄραψ ἔδωκεν, εἰς τὸ εἶσω τοῦ δακτύλου· ἡ Ἐκάτη δὲ πατάξασα τῷ δρακοντείῳ ποδὶ τοῦδαφος ἐποίησε χάσμα παμμέγεθες, ἠλίκον ταρτάρειον τὸ μέγεθος· εἶτα ᾤχετο μετ' ὀλίγον ἄλλομένη ἐς αὐτό. ἐγὼ δὲ θαρσήςας ἐπέκνυσα λαβόμενος δένδρου τινὸς πλησίον πεφυκότος, ὡς μὴ σκοτοδινιάσας ἐμπέσοιμι ἐπὶ κεφαλῇν· εἶτα ἐώρων τὰ ἐν Αἰδου ἅπαντα, τὸν Πυριφλεγέθοντα, τὴν λίμνην, τὸν Κέρβερον, τοὺς νεκρούς, ὥστε γνωρίζειν ἐνίοις αὐτῶν· τὸν γοῦν πατέρα εἶδον ἀκριβῶς αὐτὰ ἐκεῖνα ἔτι ἀμπεχόμενον, ἐν οἷς αὐτὸν κατεθάψαμεν. Τί δὲ ἔπραττον, ὁ Ἴων ἔφη, ὦ Εὐκράτες, αἱ ψυχαί; Τί ἄλλο, ἢ δ' ὅς, ἢ κατὰ φύλα καὶ φρήτρας μετὰ τῶν φίλων καὶ συγγενῶν διατρίβουσιν ἐπὶ τοῦ ἀσφοδέλου κατακείμενοι. Ἀντιλεγέτωσαν οὖν ἔτι, ἢ δ' ὅς ὁ Ἴων, οἱ ἀμφὶ τὸν Ἐπί- 52 κουρον τῷ ἱερῷ Πλάτῳ καὶ τῷ περὶ τῶν ψυχῶν λόγῳ. σὺ δὲ μὴ καὶ τὸν Σωκράτην αὐτὸν καὶ τὸν Πλάτωνα εἶδες ἐν τοῖς νεκροῖς; Τὸν Σωκράτην ἔγωγε, ἢ δ' ὅς, οὐδὲ τοῦτον σαφῶς, ἀλλὰ εἰκάξων ὅτι φαλακρὸς καὶ προγάστωρ ἦν· τὸν Πλάτωνα δὲ οὐκ ἐγνώρισα· χρῆ γάρ, οἶμαι,

πρὸς φίλους ἄνδρας τάληθῆ λέγειν. ἅμα γοῦν ἔγωγε ἅπαντα ἀκριβῶς εἴωρακα, καὶ τὸ χάσμα συνέμυε καὶ τινες τῶν οἰκετῶν ἀναζητοῦντές με, καὶ Πυρρῖας οὗτος ἐν αὐτοῖς, ἐπέστησαν οὐπω τέλειον μεμυκότες τοῦ χάσματος. εἶπέ, Πυρρῖα, εἰ ἀληθῆ λέγω. Νῆ Δί', ἔφη ὁ Πυρρῖας, καὶ ὑλακῆς δὲ ἤκουσα διὰ τοῦ χάσματος καὶ πῦρ τι ὑπολάμπειν ἀπὸ τῆς θαλάσσης μοι ἐδόκει. Καγὼ ἐγέλασα ἐπιμετρήσαντος τοῦ μάρτυρος τὴν ὑλακὴν καὶ τὸ πῦρ. 25. ὁ Κλεόδημος δέ, Οὐ καινά, εἶπεν, οὐδὲ ἄλλοις ἀόρατα ταῦτα εἶδες, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς οὐ πρὸ πολλοῦ νοσήσας τοιούδε τι ἐθεασάμην· ἐπεσκόπει δὲ με καὶ ἐθεράπευεν Ἀντίγονος οὗτος. ἐβδόμη μὲν ἦν ἡμέρα, ὁ δὲ πυρετὸς οἶος καύσωνος σφοδρότερος. ἅπαντες δὲ με ἀπολιπόντες ἐπ' ἐρημίας ἐπικλεισάμενοι τὰς θύρας ἔξω περιέμενον· οὕτω γὰρ ἐκέλευσας, ὦ Ἀντίγоне, εἰ πως δυνηθεῖν εἰς ὑπνον τρέπεσθαι. τότε οὖν ἐφίσταται μοι νεανίας ἐγρηγοροῦντι πάγκαλος λευκὸν ἱμάτιον περιβεβλημένος, εἶτα ἀναστήσας ἄγει διὰ τινος χάσματος ἐς τὸν Ἄϊδην, ὡς αὐτίκα ἐγνωρίσα Τάνταλον ἰδὼν καὶ Τιτυὸν καὶ Σίσυφον. καὶ τὰ μὲν ἄλλα τί ἂν ὑμῖν λέγοιμι; ἐπεὶ δὲ κατὰ τὸ δικαστήριον ἐγενόμην — παρῆν δὲ καὶ ὁ Αἰακὸς καὶ ὁ Χάρων καὶ αἱ Μοῖραι καὶ αἱ Ἑρινύες — ὁ μὲν τις ὅσπερ βασιλεὺς ὁ Πλούτων μοι δοκεῖ καθῆστο ἐπιλεγόμενος τῶν τεθνηξομένων τὰ ὀνόματα, οὓς ἤδη ὑπερημέρους τῆς ζωῆς συνέβαινε εἶναι. ὁ δὲ νεανίσκος ἐμὲ φέρων παρέστησεν αὐτῷ· ὁ δὲ Πλούτων ἠγανάκτησε τότε καὶ πρὸς τὸν ἀγαγόντα με, Οὐπω πεπλήρωται, φησί, τὸ νῆμα αὐτῷ, ὥστε ἀπίτω. σὺ δὲ δὴ τὸν χαλκῆα Δημύλον ἄγε· ὑπὲρ γὰρ τὸν ἄτρακτον ἤδη βιοῖ. καγὼ ἄσμενος ἀναδραμῶν αὐτὸς μὲν ἤδη ἀπύρετος ἦν, ἀπήγγελλον δὲ ἅπασιν ὡς τεθνήξεται Δημύλος· ἐν γειτόνων δὲ ἡμῖν ὄκει νοσῶν τι καὶ αὐτός, ὡς ἀπηγγέλλετο. καὶ μετὰ

μικρὸν ἠκούομεν οἰμωγῆς ὀδυρομένων ἐπ' αὐτῷ. 26. Τί θαναμαστόν; εἶπεν ὁ Ἀντίγονος· ἐγὼ γὰρ οἶδά τινα μετὰ εἰκοστὴν ἡμέραν ἢ ἢ ἐτάφη ἀναστάντα, θεραπεύσας καὶ πρὸ τοῦ θανάτου καὶ ἐπεὶ ἀνέστη τὸν ἄνθρωπον. Καὶ πῶς, ἦν δ' ἐγώ, ἐν εἰκοσιν ἡμέραις οὔτε ἐμύθησε τὸ σῶμα οὔτε ἄλλως ὑπὸ λιμοῦ διεφθάρη; εἰ μὴ τινὰ γε Ἐπιμενίδην σύ γε ἐθεράπευσας. 27. ἄμα ταῦτα λεγόντων 54 ἡμῶν ἐπεισηλθον οἱ τοῦ Εὐκράτους υἱοὶ ἐκ τῆς παλαί-στρας, ὁ μὲν ἤδη ἐξ ἐφήβων, ὁ δὲ ἄλλος ἀμφὶ τὰ πεντεκαίδεκα ἔτη, καὶ ἀσπασάμενοι ἡμᾶς ἐκαθέζοντο ἐπὶ τῆς κλίνης παρὰ τῷ πατρὶ· ἐμοὶ δὲ εἰσεκομίσθη θρόνος. καὶ ὁ Εὐκράτης ὡσπερ ἀναμνησθεὶς πρὸς τὴν ὄψιν τῶν υἱέων, Οὔτως ὀναίμην, ἔφη, τούτων — ἐπιβαλὼν αὐτοῖν τὴν χεῖρα — ὡς ἀληθῆ, ὦ Τυχιάδη, πρὸς σε ἐρῶ. τὴν μακαρῆτιν μου γυναικα τὴν τούτων μητέρα πάντες Ἰσασιν ὅπως ἠγάπησα, ἐδήλωσα δὲ οἷς περὶ αὐτὴν ἐπραξα οὐ ζῶσαν μόνον, ἀλλ' ἐπεὶ καὶ ἀπέθανε, τὸν τε κόσμον ἅπαντα συγκατακαύσας καὶ τὴν ἐσθῆτα, ἢ ζῶσα ἐχαιρεν. ἐβδόμη δὲ μετὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν ἐγὼ μὲν ἐνταῦθα ἐπὶ τῆς κλίνης ὡσπερ νῦν ἐκείμην παραμυθούμενος τό γε πένθος· ἀνεγίνωσκον γὰρ τὸ περὶ ψυχῆς τοῦ Πλάτωνος βιβλίον ἐφ' ἡσυχίας· ἐπεισέρχεται δὲ μεταξὺ ἡ Δημιανέτη αὐτῆ ἐκείνη καὶ καθίζεται πλησίον ὡσπερ νῦν Εὐκρατίδης οὔτοσί, δείξας τὸν νεώτερον τῶν υἱέων· ὁ δὲ αὐτίκα ἐφριξε μάλα παιδικῶς καὶ πάλαι ἤδη ὠχρὸς ἦν πρὸς τὴν διήγησιν. Ἐγὼ δέ, ἢ δ' ὅς ὁ Εὐκράτης, ὡς εἶδον, περιπλακείς αὐτῇ ἐδάκρυον ἀνακαυύσας· ἢ δὲ οὐκ 55 εἶα βοᾶν, ἀλλ' ἠτιᾶτό με, ὅτι τὰ ἄλλα πάντα χαρῖσάμενος αὐτῇ θάτερον τοῖν σανθάλοιν χρυσοῖν ὄντοιν οὐ κατακαύσαιμι, εἶναι δὲ αὐτὸ ἐφασκε παραπεσὸν ὑπὸ τῆ κιβωτῷ, καὶ διὰ τοῦτο ἡμεῖς οὐχ εὐρόντες θάτερον μόνον ἐκαύσαμεν. ἔτι δὲ ἡμῶν διαλεγομένων κατάρατον τι κυ-

νίδιον ὑπὸ τῆ κλίνῃ ὄν Μελιτατον ὑλάκτησεν, ἡ δὲ ἠφανίσθη πρὸς τὴν ὑλακὴν· τὸ μέντοι σανδάλιον εὐρέθη ὑπὸ τῆ κιβωτῶ καὶ κατεκαύθη ὕστερον. 28. ἔτι ἀπιστεῖν τούτοις, ὦ Τυχιάδη, ἄξιον ἐναργέσιν οὔσι καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκάστην φαινομένοις; Μὰ Δί', ἦν δ' ἐγώ· ἐπεὶ σανδάλω γε χρυσῶ ἐς τὰς πυγὰς ὥσπερ τὰ παιδία παίεσθαι ἄξιοι ἂν εἴεν οἱ ἀπιστοῦντες καὶ οὕτως ἀναισχυνοῦντες πρὸς τὴν ἀλήθειαν.

29. Ἐπὶ τούτοις ὁ Πυθαγορικὸς Ἀρίγνωντος εἰσηλθεὶν, ὁ κομήτης, ὁ σεμνὸς ἀπὸ τοῦ προσώπου, οἷσθα τὸν αἰοίδιμον ἐπὶ τῆ σοφίᾳ, τὸν ἱερὸν ἐπονομαζόμενον. κἀγὼ μὲν ὡς εἶδον αὐτόν, ἀνέπνευσα, τοῦτ' ἐκεῖνο ἦκειν μοι νομίσας, πέλεκύν τινα κατὰ τῶν ψευσμάτων· ἐπιστομιεῖ γὰρ αὐτούς, ἔλεγον, ὁ σοφὸς ἀνὴρ οὕτω τεράστια διεξιόντας, καὶ τὸ τοῦ λόγου, θεὸν ἀπὸ μηχανῆς ἐπεισκυκλήθηναί μοι τοῦτον ᾧμην ὑπὸ τῆς Τύχης. ὁ δὲ ἐπεὶ ἐκαθέζετο ὑπεκστάντος αὐτῶ τοῦ Κλεοδήμου, πρῶτα μὲν περὶ τῆς νόσου ἦρετο, καὶ ὡς ῥᾶον ἦδη ἔχειν ἤκουσε παρὰ τοῦ Εὐκράτους, Τί δέ, ἔφη, πρὸς αὐτούς φιλοσοφεῖτε; μεταξὺ γὰρ εἰσιῶν ἐπήκουσα, καὶ μοι δοκεῖτε εἰς καλὸν διατεθήσεσθαι τὴν διατριβήν. Τί δ' ἄλλο, εἶπεν ὁ Εὐκράτης, ἢ τουτοὺ τὸν ἀδαμάντινον πείδομεν — δείξας ἐμέ — ἠγεῖσθαι δαίμονάς τινας εἶναι καὶ φαντάσματα καὶ νεκρῶν ψυχὰς περιπολεῖν ὑπὲρ γῆς καὶ φαίνεσθαι οἷς ἂν ἐθέλωσιν. ἐγὼ μὲν οὖν ἠρυθρίασα καὶ κάτω ἔνευσα αἰδεσθεὶς τὸν Ἀρίγνωντον. ὁ δέ, Ὅρα, ἔφη, ὦ Εὐκράτες, μὴ τοῦτό φησι Τυχιάδης, τὰς τῶν βιαίως ἀποθανόντων μόνας ψυχὰς περινοστεῖν, οἷον εἴ τις ἀπήγξατο ἢ ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν ἢ ἀνεσκολοπίσθη ἢ ἄλλω γέ τω τρόπῳ τοιούτῳ ἀπῆλθεν ἐκ τοῦ βίου, τὰς δὲ τῶν κατὰ μοῖραν ἀποθανόντων οὐκέτι· ἦν γὰρ τοῦτο λέγη, οὐ πάνυ ἀπόβλητα φήσει. Μὰ Δί', ἢ δ' ὅς ὁ Δεινόμαχος, ἀλλ' οὐδὲ

ὅλως εἶναι τὰ τοιαῦτα οὐδὲ συνεστῶτα ὀραῖσθαι οἰεται
 30. Πῶς λέγεις, ἢ δ' ὅς ὁ Ἀρίγνωτος, δριμὺ ἀπιδῶν εἰς
 ἐμέ, οὐδέν σοι τούτων γίνεσθαι δοκεῖ, καὶ ταῦτα πάν-
 των, ὡς εἶπεν, ὀραίντων; Ἀπολελόγησθε, ἦν δ' ἐγώ,
 ὑπὲρ ἐμοῦ, εἰ μὴ πιστεύω, διότι μηδὲ ὀρῶ μόνος τῶν
 ἄλλων· εἰ δὲ ἐώρων, καὶ ἐπίστευον ἂν δηλαδὴ ὥσπερ
 ὑμεῖς. Ἀλλά, ἢ δ' ὅς, ἦν ποτε ἐς Κόρινθον ἔλθης, ἐροῦ,
 ἔνθα ἐστὶν ἡ Εὐβατίδου οἰκία, καὶ ἐπειδάν σοι δειχθῆ
 παρὰ τὸ Κράνειον, παρελθὼν ἐς ταύτην λέγε πρὸς τὸν 57
 θυρωρὸν Τίβιον, ὡς ἐθέλοις ἰδεῖν ὄθεν τὸν δαίμονα ὁ
 Πυθαγορικὸς Ἀρίγνωτος ἀνορύξας ἀπήλασε καὶ πρὸς το
 λοιπὸν οἰκείσθαι τὴν οἰκίαν ἐποίησε. 31. Τί δὲ τοῦτο ἦν,
 ᾧ Ἀρίγνωτε; ἤρето ὁ Εὐκράτης. Ἀοίκητος ἦν, ἢ δ' ὅς,
 ἐκ πολλοῦ ὑπὸ δειμμάτων, εἰ δὲ τις οἰκήσειεν, εὐθύς ἐκ-
 πλαγείς ἐφενγεν ἐκδιωχθεὶς ὑπὸ τινος φοβεροῦ καὶ τα-
 ραχώδους φάσματος. συνέπιπτεν οὖν ἤδη καὶ ἡ στέγη
 κατέρρει, καὶ ὅλως οὐδεὶς ἦν ὁ θαρρήσων παρελθεῖν εἰς
 αὐτήν. ἐγὼ δὲ ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσα, τὰς βίβλους λαβὼν
 — εἰσὶ δέ μοι Αἰγύπτιαι μάλα πολλαὶ περὶ τῶν τοιούτων
 — ἤκον ἐς τὴν οἰκίαν περὶ πρῶτον ὕπνον ἀποτρέποντος
 τοῦ ξένου καὶ μόνου οὐκ ἐπιλαμβανομένου, ἐπεὶ ἔμαθεν
 οἷ βαδίζοιμι, εἰς προὔπτον κακόν, ὡς ᾤετο. ἐγὼ δὲ λύχνον
 λαβὼν μόνος εἰσέρχομαι, καὶ ἐν τῷ μεγίστῳ οἰκήματι
 καταθεὶς τὸ φῶς ἀνεγίνωσκον ἡσυχῇ χαμαὶ καθεζόμε-
 νος· ἐφίσταται δὲ ὁ δαίμων ἐπὶ τινα τῶν πολλῶν ἤκειν
 νομίζων καὶ δεδιξέσθαι κάμῃ ἐλπίζων ὥσπερ τοὺς ἄλλους
 ἀνχηρὸς καὶ κομήτης καὶ μελάντερος τοῦ ζόφου, καὶ ὁ
 μὲν ἐπιστὰς ἐπειρᾶτό μου πανταχόθεν προσβάλλων, εἰ
 ποθεν κρατήσειε, καὶ ἄρτι μὲν κύων ἄρτι δὲ ταῦρος
 γιγνόμενος ἢ λέων. ἐγὼ δὲ προχειρισάμενος τὴν φρι-
 κωδεστάτην ἐπίρρησιν αἰγυπτιαίων τῇ φωνῇ συνήλασα
 κατάδων αὐτὸν εἰς τινα γωνίαν σκοτεινοῦ οἰκήματος·

ιδῶν δὲ αὐτὸν οἱ κατέδυν, τὸ λοιπὸν ἀνεπανόμην. Ἔωθεν δὲ πάντων ἀπεγνωκότων καὶ νεκρὸν εὐρήσειν με οἰομέ-
 58 νων καθάπερ τοὺς ἄλλους προελθὼν ἀπροσδόκητος ἄπασι
 πρόσειμι τῷ Εὐβατίδῃ, εὐαγγελιζόμενος αὐτῷ ὅτι καθαρὰν
 καὶ ἀδείμαντον ἤδη ἔξει τὴν οἰκίαν οἰκεῖν. καὶ παρα-
 λαβῶν αὐτὸν τε καὶ τῶν ἄλλων πολλοὺς — εἶποντο γὰρ
 τοῦ παραδόξου ἔνεκα — ἐκέλευον ἀγαγῶν ἐπὶ τὸν τόπον,
 οὗ καταδεδυνότα τὸν δαίμονα ἐωράκειν, σκάπτειν λαβόν-
 τας δικέλλας καὶ σκαφεῖα, καὶ ἐπειδὴ ἐποίησαν, εὐρέθη
 ὡς ἐπ' ὄργυιαν κατορωρυγμένος τις νεκρὸς ἔωλος μόνα
 τὰ ὀστᾶ κατὰ σχῆμα συγκείμενος. ἐκείνον μὲν οὖν ἐθά-
 ψαμεν ἀνορούξαντες, ἡ οἰκία δὲ τὸ ἀπ' ἐκείνου ἐπαύσατο
 ἐνοχλουμένη ὑπὸ τῶν φασμάτων.

32. Ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ Ἀρίγνωντος, ἀνὴρ δαιμόνιος
 τὴν σοφίαν καὶ ἄπασιν αἰδέσιμος, οὐδεὶς ἦν ἔτι τῶν
 παρόντων ὃς οὐχὶ κατεγίνωσκε μου πολλὴν τὴν ἄνοιαν
 τοῖς τοιοῦτοις ἀπιστοῦντος, καὶ ταῦτα Ἀρίγνωντος λέγον-
 τος. ἐγὼ δὲ ὁμῶς οὐδὲν τρέσας οὔτε τὴν κόμην οὔτε τὴν
 δόξαν τὴν περὶ αὐτοῦ, Τί τοῦτ', ἔφην, ὦ Ἀρίγνῳτε, καὶ
 σὺ τοιοῦτος ἦσθα ἢ μόνη ἐλπίς τῆς ἀληθείας, καπνοῦ
 μεστὸς καὶ ἰνδαλμάτων; τὸ γοῦν τοῦ λόγου ἐκείνο, ἄν-
 θρακες ἡμῖν ὁ θησαυρὸς πέφηνας. Σὺ δέ, ἢ δ' ὃς ὁ
 Ἀρίγνωντος, εἰ μήτε ἐμοὶ πιστεύεις λέγοντι μήτε Δεινο-
 μάχῳ ἢ Κλεοδήμῳ τουτωῖ μήτε αὐτῷ Εὐκράτει, φέρε
 59 εἰπὲ τίνα περὶ τῶν τοιοῦτων ἀξιοπιστότερον ἡγήσῃ τᾶναν-
 τία ἡμῖν λέγοντα; Νῆ Δί', ἦν δ' ἐγώ, μάλα θαυμαστὸν
 ἄνδρα τὸν Ἀβδηρόθεν ἐκείνον Δημόκριτον, ὃς οὕτως
 ἄρα ἐπέπειστο μηδὲν οἷόν τε εἶναι συστήναι τοιοῦτον,
 ὥστε, ἐπειδὴ καθείρξας ἑαυτὸν ἐς μνημα ἔξω πυλῶν ἐν-
 ταῦθα διετέλει γράφων καὶ συντάττων καὶ νύκτωρ καὶ
 μεθ' ἡμέραν, καὶ τινες τῶν νεανίσκων ἐρεσχηλεῖν βουλό-
 μενοι αὐτὸν καὶ δειματοῦν στειλάμενοι νεκρικῶς ἐσθῆτι

μελαίνῃ καὶ προσωπείοις ἐς τὰ κρανία μεμιμημένοις περι-
 στάντες αὐτὸν περιεχόρευον ὑπὸ πυκνῇ τῇ βάσει ἀνα-
 πηδῶντες, ὁ δὲ οὔτε ἔδεισε τὴν προσποίησιν αὐτῶν οὔτε
 ὅλως ἀνέβλεψε πρὸς αὐτούς, ἀλλὰ μεταξὺ γράφων, Παύ-
 σασθε, ἔφη, παίζοντες· οὔτω βεβαίως ἐπίστευε μηδὲν
 εἶναι τὰς ψυχὰς ἐτι ἔξω γενομένας τῶν σωμάτων. Τοῦτο
 φῆς, ἡ δ' ὅς ὁ Εὐκράτης, ἀνόητόν τινα ἄνδρα καὶ τὸν
 Δημόκριτον γενέσθαι, εἰ γε οὔτως ἐγίνωσκεν. 33. ἐγὼ
 δὲ ὑμῖν καὶ ἄλλο διηγῆσομαι αὐτὸς παθῶν, οὐ παρ' ἄλ-
 λου ἀκούσας· τάχα γὰρ ἂν καὶ σύ, ὦ Τυχιάδη, ἀκούων
 προσβιβασθείης πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ διηγήματος.
 ὁπότε γὰρ ἐν Αἰγύπτῳ διῆγον ἐτι νέος ὢν, ὑπὸ τοῦ πα-
 τρός ἐπὶ παιδείας προφάσει ἀποσταλείς, ἐπεθύμησα ἐς
 Κοπτὸν ἀναπλεύσας ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸν Μέμνονα ἐλθὼν 60
 ἀκοῦσαι τὸ θαυμαστὸν ἐκεῖνο ἠχοῦντα πρὸς ἀνίσχοντα
 τὸν ἥλιον. ἐκείνου μὲν οὖν ἤκουσα οὐ κατὰ τὸ κοινὸν
 τοῖς πολλοῖς ἄσημόν τινα φωνήν, ἀλλὰ μοι καὶ ἔχρησεν
 ὁ Μέμνων αὐτὸς ἀνοίξας τὸ στόμα ἐν ἔπεσιν ἑπτὰ, καὶ
 εἰ γε μὴ περιττὸν ἦν, αὐτὰ ἂν ὑμῖν εἶπον τὰ ἔπη. 34. κατὰ
 δὲ τὸν ἀνάπλουον ἔτυχεν ἡμῖν συμπλέων Μεμφίτης ἀνήρ
 τῶν ἱερογραμματέων, θαυμάσιος τὴν σοφίαν καὶ τὴν παι-
 δεῖαν πᾶσαν εἰδὼς τὴν Αἰγυπτίων· ἐλέγετο δὲ τρία καὶ
 εἴκοσιν ἔτη ἐν τοῖς ἀδύτοις ὑπόγειος ὠκηκένοι μαγεύειν
 παιδευόμενος ὑπὸ τῆς Ἰσιδος. Παγκράτην, ἔφη, λέγεις,
 ὁ Ἀρίγνωτος, ἐμὸν διδάσκαλον, ἱερὸν ἄνδρα, ἐξυρημέ-
 νον, ἐν ὀθουίοις, νοήμονα, οὐ καθαρῶς ἐλληνίζοντα,
 ἐπιμήκη, σιμόν, πρόχειλον, ὑπόλεπτον τὰ σκέλη. Αὐτόν,
 ἡ δ' ὅς, ἐκείνον τὸν Παγκράτην· καὶ τὰ μὲν πρῶτα
 ἠγνῶουν ὅστις ἦν, ἐπεὶ δὲ ἐώρων αὐτόν, εἰ ποτε ὀρμί-
 σαιμεν τὸ πλοῖον, ἄλλα τε πολλὰ τεράστια ἐργαζόμενον,
 καὶ δὴ καὶ ἐπὶ κροκοδείλων ὀχούμενον καὶ συννέοντα
 τοῖς θηρίοις, τὰ δὲ ὑποπηθήσοντα καὶ σαίνοντα ταῖς οὐ- 61

ραῖς, ἔγνωσαν ἱερὸν τινα ἄνθρωπον ὄντα, καὶ κατὰ μικρὸν φιλοφρονούμενος ἔλαθον ἑταῖρος αὐτῶ καὶ συνήθης γινόμενος, ὥστε πάντων ἐκοινῶνει μοι τῶν ἀπορρήτων· καὶ τέλος πείθει με τοὺς μὲν οἰκέτας ἅπαντας ἐν τῇ Μέμφιδι καταλιπεῖν, αὐτὸν δὲ μόνον ἀκολουθεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ γὰρ ἀπορήσειν ἡμᾶς τῶν διακονησομένων. καὶ τὸ μετὰ τοῦτο οὕτω διήγομεν. 35. ἐπειδὴ δὲ ἔλθοιμεν εἰς τι καταγῶγιον, λαβὼν ἂν ὁ ἀνὴρ τὸν μοχλὸν τῆς θύρας ἢ τὸ κόρηθρον ἢ καὶ τὸ ὑπερον περιβαλὼν ἱματίοις ἐπειπὼν τινα ἐπρωθὴν ἐπολεῖ βαδίζειν τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἄνθρωπον εἶναι δοκοῦντα· τὸ δὲ ἀπελθὼν ὕδωρ τε ἀπὸ κρήνης καὶ ὠψώνει καὶ ἐσκεύαζε καὶ ἐς πάντα δεξιῶς ὑπηρετεῖ καὶ διηκονεῖτο ἡμῖν· εἶτα δὲ ἐπειδὴ ἄλις ἔχοι τῆς διακονίας, αὐθις κόρηθρον τὸ κόρηθρον ἢ ὑπερον τὸ ὑπερον ἄλλην ἐπρωθὴν ἐπειπὼν ἐπολεῖ ἂν. τοῦτο ἐγὼ πάνυ ἐσπουδακῶς οὐκ εἶχον ὅπως ἐκμάθοιμι παρ' αὐτοῦ· ἐβάσκαينه 62 γὰρ αὐτοῦ, καίτοι πρὸς τὰ ἄλλα προχειρότατος ὢν. μὴ δέ ποτε ἡμέρα λαθὼν ἐπήκουσα τῆς ἐπρωθῆς, ἣν δὲ τρισύλλαβος, σχεδὸν ἐν σκοτεινῷ ὑποστάς. καὶ ὁ μὲν ὄχθητο ἐς τὴν ἀγορὰν ἐντειλάμενος τῷ ὑπέρω ἃ ἔδει ποιεῖν. 36. ἐγὼ δὲ ἐς τὴν ὑστεραίαν ἐκείνου τι κατὰ τὴν ἀγορὰν πραγματευομένου λαβὼν τὸ ὑπερον σχηματίσας, ὁμοίως ἐπειπὼν τὰς συλλαβὰς, ἐκέλευον ὑδροφορεῖν. ἐπεὶ δὲ ἐμπλησάμενος τὸν ἀμφορέα ἐκόμισε, Πέπανσο, ἔφην, καὶ μηκέτι ὑδροφόρει, ἀλλ' ἴσθι αὐθις ὑπερον· τὸ δὲ οὐκέτι μοι πείθεσθαι ἤθελεν, ἀλλ' ὑδροφόρει αἰεὶ, ἄχρι δὴ ἐνέπλησεν ἡμῖν ὕδατος τὴν οἰκίαν ἐπαντλοῦν. ἐγὼ δὲ ἀμνηχανῶν τῷ πράγματι — ἐδεδίειν γὰρ μὴ ὁ Παγκράτης ἐπανελθὼν ἀγανακτήσῃ, ὅπερ καὶ ἐγένετο — ἀξίνην λαβὼν διακόπτω τὸ ὑπερον εἰς δύο μέρη· τὰ δέ, ἐκάτερον το μερος, ἀμφορέας λαβόντα ὑδροφόρει καὶ ἀνθ' ἐνὸς δύο μοι ἐγένοντο ὑδροφόροι. ἐν τούτῳ καὶ ὁ Παγκράτης

ἐφίσταται καὶ συνεῖς τὸ γένόμενον ἐκεῖνα μὲν αὐθις ἐποίησε ξύλα, ὥσπερ ἦν πρὸ τῆς ἐφθῆς, αὐτὸς δὲ ἀπολιπῶν με λαθῶν οὐκ οἶδ' ὅποι ἀφανῆς ᾤχετο ἀπιῶν. Νῦν οὖν, ἔφη ὁ Δεινόμαχος, οἶσθα κἄν ἐκεῖνο, ἄνθρωπον ποιεῖν ἐκ τοῦ ὑπέρου; Νῆ Δί', ἡ δ' ὅς, ἐξ ἡμισείας γε· οὐκέτι γὰρ εἰς τὸ ἀρχαῖον οἶόν τέ μοι ἄγειν αὐτό, ἦν ἅπαξ γένηται ὑδροφόρος, ἀλλὰ δεήσει ἡμῖν ἐπικλυσθῆ- 63 ναι τὴν οἰκίαν ἐπαντλουμένην.

37. Οὐ παύεσθε, ἦν δ' ἐγώ, τὰ τοιαῦτα τερατολογοῦντες γέροντες ἄνδρες; εἰ δὲ μή, ἀλλὰ κἄν τῶν μειρακίων τούτων ἔνεκα εἰς ἄλλον καιρὸν ὑπερβάλλεσθε τὰς παραδόξους ταύτας καὶ φοβερὰς διηγῆσεις, μή πως λάθωσιν ἡμῖν ἐμπλησθέντες δειμάτων καὶ ἀλλοκότων μυθολογημάτων. φείδεσθαι οὖν χρὴ αὐτῶν μηδὲ τοιαῦτα ἐθίζειν ἀκούειν, ἃ διὰ παντὸς τοῦ βίου ἐνοχλήσει συνόντα καὶ ψοφοδεεῖς ποιήσει ποικίλης τῆς δεισιδαιμονίας ἐμπιπλάντα. 38. Εὐ γε ὑπέμνησας, ἡ δ' ὅς ὁ Εὐκράτης, εἰπὼν τὴν δεισιδαιμονίαν. τί γάρ σοι, ὦ Τυριάδη, περὶ τῶν τοιούτων δοκεῖ, λέγω δὴ χρησμῶν καὶ θεσφάτων καὶ ὅσα θεοφορούμενοί τινες ἀναβοῶσιν ἢ ἐξ ἀδύτων ἀκούεται ἢ παρθένος ἔμμετρα φθεγγομένη προθεσπίζει τὰ μέλλοντα; ἢ δηλαδὴ καὶ τοῖς τοιούτοις ἀπιστήσεις; ἐγὼ δὲ ὅτι μὲν καὶ δακτύλιόν τινα ἱερὸν ἔχω Ἀπόλλωνος τοῦ Πυθίου εἰκόνα ἐκτυπούσης τῆς σφραγίδος καὶ οὗτος ὁ Ἀπόλλων φθέγγεται πρὸς ἐμέ, οὐ λέγω, μή σοι ἄπιστα δόξω περὶ ἐμαυτοῦ μεγαλαυχεῖσθαι· ἃ δὲ ἐν Ἀμφιλόχου γε ἤκουσα ἐν Μαλλῶ, τοῦ ἥρωος ὑπαρ διαλεχθέντος μοι καὶ συμβουλευσαντος ὑπὲρ τῶν ἐμῶν, καὶ ἃ εἶδον αὐτός, ἐθέλω ὑμῖν εἰπεῖν, εἶτα ἐξῆς ἃ ἐν Περγάμῳ εἶδον καὶ 64 ἤκουσα ἐν Πατάροις· ὁπότε γὰρ ἐξ Αἰγύπτου ἐπανήειν οἴκαδε ἀκούων τὸ ἐν Μαλλῶ τοῦτο μαντεῖον ἐπιφανέστατόν τε καὶ ἀληθέστατον εἶναι καὶ χρᾶν ἐναργῶς πρὸς

ἔπος ἀποκρινόμενον οἷς ἂν ἐγγράψας τις εἰς τὸ γραμματεῖον παραδῶ τῷ προφήτῃ, καλῶς ἂν ἔχειν ἡγησάμην ἐν παράπλῳ πειραθῆναι τοῦ χρηστηρίου καὶ τι περὶ μελλόντων συμβουλευσασθαι τῷ θεῷ. 39. ταῦτα ἔτι τοῦ Εὐκράτους λέγοντος ἰδὼν οἱ τὸ πρᾶγμα προχωρήσειν ἔμελλε καὶ ὡς οὐ περὶ μικρᾶς ἐνήρχετο τῆς περὶ τὰ χρηστήρια τραγωδίας, οὐ δοκεῖν οἴηθεις δεῖν μόνος ἀντιλέγειν ἄπασιν, ἀπολιπὼν αὐτὸν ἔτι διαπλέοντα ἐξ Αἰγύπτου εἰς τὴν Μαλλόν — καὶ γὰρ συνίειν ὅτι μοι ἄχθονται παρόντι καθάπερ ἀντισοφιστῇ τῶν ψευσμάτων — Ἄλλ' ἐγὼ ἄπειμι, ἔφην, Λεόντιχον ἐπιζητήσω· δέομαι γὰρ αὐτῷ τι συγγενέσθαι. ὑμεῖς δὲ ἐπεὶ οὐχ ἱκανὰ ἡγείσθε τὰ ἀνθρώπινα εἶναι, καὶ αὐτοὺς ἤδη τοὺς θεοὺς καλεῖτε συνεπιληψομένους ὑμῖν τῶν μυθολογουμένων· καὶ ἅμα λέγων ἐξῆειν. οἱ δὲ ἄσμενοι ἐλευθερίας λαβόμενοι εἰστίων, ὡς τὸ εἰκός, 65 αὐτοὺς καὶ ἐνεφοροῦντο τῶν ψευσμάτων.

Τοιαῦτά σοι, ᾧ Φιλόκλεις, παρὰ Εὐκράτει ἀκούσας ἦκω νῆ τὸν Δία ὥσπερ οἱ τοῦ γλεύκουσι πίνοντες ἐμπεψυσημένος τὴν γαστέρα ἐμέτου θεόμενος. ἡδέως δ' ἂν ποθεν ἐπὶ πολλῷ ἐπριάμην ληθεδανόν τι φάρμακον ὧν ἦκουσα, ὡς μή τι κακὸν ἐργάσῃται με ἢ μνήμη αὐτῶν ἐνοικουροῦσα· τέρατα γοῦν καὶ δαίμονας καὶ Ἐκάτας ὄραῖν μοι δοκῶ.

40. ΦΙΛ. Καὶ αὐτός, ᾧ Τυχιάδῃ, τοιοῦτόν τι ἀπέλαυσα τῆς διηγῆσεως· φασὶ γέ τοι μὴ μόνον λυττᾶν καὶ τὸ ὕδωρ φοβείσθαι ὀπόσους ἂν οἱ λυττῶντες κύνες δάκωσιν, ἀλλὰ καὶν τινα ὁ δηχθεὶς ἄνθρωπος δάκη, ἴσα τῷ κυνὶ δύναται τὸ δῆγμα, καὶ τὰ αὐτὰ κάκεινος φοβείται. καὶ σὺ τοίνυν ἰοικας αὐτὸς ἐν Εὐκράτους δηχθεὶς ὑπὸ πολλῶν ψευσμάτων μεταδεδωκέναι κάμοι τοῦ δῆγματος· οὕτω δαιμόνων μοι τὴν ψυχὴν ἐνέπλησας.

ΤΤΧ. Ἄλλὰ θαρρῶμεν, ᾧ φιλότῃς, μέγα τῶν τοιού-

των ἀλεξιφάρμακον ἔχοντες τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸν ἐπὶ πᾶσι λόγον ὀρθόν, ᾧ χρωμένους ἡμᾶς οὐδὲν μὴ ταράξῃ τῶν κενῶν καὶ ματαίων τούτων ψευσμάτων.

ΙΠΠΙΑΣ Η ΒΑΛΑΝΕΙΟΝ.

66

1. Τῶν σοφῶν ἐκείνους μαλιστα ἐγωγέ φημι δεῖν ἐπαινεῖν, ὅποσοι μὴ λόγους μόνον δεξιούς παρέσχοντο ὑπὲρ τῶν πραγμάτων ἐκάστων, ἀλλὰ καὶ ἔργοις ὁμοίως τὰς τῶν λόγων ὑποσχέσεις ἐπιστώσαντο. καὶ γὰρ τῶν ἰατρῶν ὃ γε νοῦν ἔχων οὐ τοὺς ἄριστα ὑπὲρ τῆς τέχνης εἰπεῖν δυναμένους μεταστελεῖται νοσῶν, ἀλλὰ τοὺς πρᾶξι κατ' αὐτὴν μεμελετηκότας. ἀμείνων δὲ καὶ μουσικός, οἶμαι, τοῦ διακρίνειν ῥυθμούς καὶ ἁρμονίας ἐπισταμένου ὃ καὶ ψᾶλαι καὶ κιθαρῖσαι αὐτὸς δυνάμενος. τί γὰρ ἄν σοι τῶν στρατηγῶν λέγοιμι τοὺς εἰκότως ἀρίστους κριθέντας, ὅτι οὐ τάττειν μόνον καὶ παραινεῖν ἦσαν ἀγαθοί, ἀλλὰ καὶ προμάχεσθαι τῶν ἄλλων καὶ χειρὸς ἔργα ἐπιδείκνυσθαι; οἶον τῶν πάλαι μὲν Ἀγαμέμνονα 67 καὶ Ἀχιλλέα, τῶν κάτω δὲ τὸν Ἀλέξανδρον καὶ Πύρρον ἴσμεν γεγονότας. 2. πρὸς δὴ τί ταῦτ' ἔφην; οὐ γὰρ ἄλλως ἱστορίαν ἐπιδείκνυσθαι βουλόμενος ἐπεμνήσθην αὐτῶν, ἀλλ' ὅτι καὶ τῶν μηχανικῶν ἐκείνους ἄξιον θαυμάζειν, ὅποσοι ἐν τῇ θεωρίᾳ λαμπροὶ γενόμενοι καὶ μνημόσυνα ὅμως τῆς τέχνης καὶ πράγματα τοῖς μετ' αὐτοὺς κατέλιπον· ἐπεὶ οἱ γὰρ τοῖς λόγοις μόνοις ἐγγεγυμνασμένοι σοφισταὶ ἄν εἰκότως μᾶλλον ἢ σοφοὶ καλοῖντο. τοιοῦτον ἀκούομεν τὸν Ἀρχιμήδην γενέσθαι καὶ τὸν Κνίδιον Σώστρατον, τὸν μὲν Πτολεμαίῳ χειρωσάμενον τὴν Μέμφιν ἄνευ πολιορκίας ἀποστροφῆ καὶ διαιρέσει τοῦ ποτα-

68 μού, τὸν δὲ τὰς τῶν πολεμίων τριήρεις καταφλέξαντα τῇ τέχνῃ. καὶ Θαλῆς δὲ ὁ Μιλήσιος πρὸ αὐτῶν ὑποσχόμενος Κροίσῳ ἄβροχον διαβιβάσειν τὸν στρατὸν ἐπινοῶν κατόπιεν τοῦ στρατοπέδου μᾶ νυκτὶ τὸν Ἄλυν περιήγαγεν, οὐ μηχανικὸς οὗτος γενόμενος, σοφὸς δὲ καὶ ἐπινοῆσαι καὶ συνεῖναι πιθανώτατος. τὸ μὲν γὰρ τοῦ Ἐπειοῦ καὶ πάνυ ἀρχαῖον, ὃς οὐ μόνον τεχνήσασθαι τοῖς Ἀχαιοῖς τὸν ἵππον, ἀλλὰ καὶ συγκαταβῆναι αὐτοῖς ἐς αὐτὸν λέγεται. 3. ἐν δὴ τούτοις καὶ Ἰππίου τουτουὶ τοῦ καθ' ἡμᾶς μεμνησθαι ἄξιον, ἀνδρὸς λόγοις μὲν παρ' ὄντινα βούλει τῶν πρὸ αὐτοῦ γεγυμνασμένου καὶ συνεῖναι τε ὀξέος καὶ ἐρμηνεύσαι σαφεστάτου, τὰ δὲ ἔργα πολὺ τῶν λόγων ἀμείνω παρεχομένου καὶ τὴν τῆς τέχνης ὑπόσχεσιν ἀποπληροῦντος, οὐκ ἐν τοιαύταις μὲν ὑποσχέσεσιν ἐν αἷς οἱ πρὸ αὐτοῦ γενέσθαι ἠτύχησαν, κατὰ δὲ τὸν γεωμετρικόν

69 λόγον ἐπὶ τῆς δοθείσης, φασίν, εὐθείας τὸ τρίγωνον ἀκριβῶς συνισταμένου. καίτοι τῶν γε ἄλλων ἕκαστος ἐν τι τῆς ἐπιστήμης ἔργον ἀποτεμόμενος ἐν ἐκείνῳ εὐδοκίμῆσας εἶναι τις ὅμως ἔδοξεν, ὃ δὲ μηχανικῶν τε ὦν τὰ πρῶτα καὶ γεωμετρικῶν, ἔτι δὲ ἀρμονικῶν καὶ μουσικῶν φαίνεται, καὶ ὅμως ἕκαστον τούτων οὕτως ἐντελῶς δείκνυσιν ὡς ἐν αὐτὸ μόνον ἐπιστάμενος· τὴν μὲν γὰρ περὶ ἀκτίνων καὶ ἀνακλάσεων καὶ κατόπτρων θεωρίαν, ἔτι δὲ ἀστρονομίαν, ἐν ἧ καΐδας τοὺς πρὸ αὐτοῦ ἀπέφη-

νεν, οὐκ ὀλίγου χρόνου ἂν εἴη ἐπαινεῖν.

4. Ἄ δὲ ἔναγχος ἰδὼν αὐτοῦ τῶν ἔργων κατεπλάγην, οὐκ ὀκνήσω εἰπεῖν· κοινὴ μὲν γὰρ ἡ ὑπόθεσις καὶ τῷ καθ' ἡμᾶς βίῳ πάνυ πολλή, βαλανείου κατασκευή· περίνοια δὲ καὶ ἐν τῷ κοινῷ τούτῳ σύνεσις θαυμαστή. τόπος μὲν ἦν οὐκ ἐπίπεδος, ἀλλὰ πάνυ προσάντης καὶ ὄρθιος,

70 ὃν πᾶρα λαβῶν κατὰ θάτερα εἰς ὑπερβολὴν ταπεινόν, ἰσόπεδον θατέρῳ ἀπέφηνε, κρηπίδα μὲν βεβαιοτάτην

ἅπαντι τῷ ἔργῳ βαλούμενος καὶ θεμελίῳν θέσει τὴν τῶν ἐπιτιθεμένων ἀσφάλειαν ἐμπεδωσάμενος; ὕψει δὲ πάνυ ἀποτόμοις καὶ πρὸς ἀσφάλειαν συνεχομένοις τὸ ὄλον κρατυνάμενος· τὰ δὲ ἐποικοδομηθέντα τῷ τε τοῦ τόπου μεγέθει σύμμετρα καὶ τῷ εὐλόγῳ τῆς κατασκευῆς ἄρμοδιώτατα καὶ τὸν τῶν φώτων λόγον φυλάττοντα. 5. πυλῶν μὲν ὑψηλὸς ἀναβάσεις πλατείας ἔχων, ὕψτιος μᾶλλον ἢ ὄρθιος πρὸς τὴν τῶν ἀνιόντων εὐμάρειαν· εἰσιόντα δὲ τοῦτον ἐκδέχεται κοινὸς οἶκος εὐμεγέθης, ἱκανὴν ἔχων ὑπηρέταις καὶ ἀκολούθοις διατριβὴν, ἐν ἀριστερεῶ δὲ τῶν εἰς τρυφὴν παρεσκευασμένων οἰκημάτων· βαλανεῖω δ' οὖν καὶ ταῦτα πρεπωδέστατα, χαρίεσσαι καὶ φωτὶ πολλῶν καταλαμπόμεναι ὑποχωρήσεις. εἰτ' ἐχόμενος αὐτῶν οἶ- 71
κος, περιττὸς μὲν ὡς πρὸς τὸ λουτρόν, ἀναγκαῖος δὲ ὡς πρὸς τὴν τῶν εὐδαιμονεστέρων ὑποδοχὴν. μετὰ δὲ τοῦτον ἐκατέρωθεν διαρκεῖς τοῖς ἀποδυνομένοις ἀποθέσεις, καὶ μέσος οἶκος ὕψει τε ὑψηλότατος καὶ φωτὶ φαιδρότατος, ψυχροῦ ὕδατος ἔχων τρεῖς κολυμβήθρας, Λακαλὴν λίθῳ κεκοσμημένος, καὶ εἰκόνες ἐν αὐτῷ λίθου λευκοῦ τῆς ἀρχαίας ἐργασίας, ἢ μὲν Ἑγυίας, ἢ δὲ Ἀσκληπιοῦ. 6. εἰσελθόντας δὲ ὑποδέχεται ἡρέμα χλιαινόμενος οἶκος οὐκ ἀπηνεῖ τῇ θέρμῃ προαπαντῶν, ἐπιμήκης, ἀμφιστρόγγυλος, μεθ' ὃν ἐν δεξιᾷ οἶκος εὐ μᾶλα φαιδρός, ἀλείψασθαι προσηνῶς παρεχόμενος, ἐκατέρωθεν εἰσόδους ἔχων Φρυγίῳ λίθῳ κεκαλλωπισμένους, τοὺς ἀπὸ παλαιστρας εἰσιόντας δεχόμενος. εἰτ' ἐπὶ τούτῳ ἄλλος οἶκος οἰκῶν ἀπάντων κάλλιστος, στήναι τε καὶ ἐγκαθίξασθαι 72
προσηνέστατος καὶ ἐμβραδῦναι ἀβλαβέστατος καὶ ἐγκυλίσασθαι ὠφελιμώτατος, Φρυγίου καὶ αὐτὸς εἰς ὄροφὴν ἄκραν ἀποστίλβων. ἐξῆς δὲ ὁ θερμὸς ὑποδέχεται διάδρομος Νομάδι λίθῳ διακεκολλημένος. ὁ δὲ ἐνδον οἶκος κάλλιστος, φωτὸς τε πολλοῦ ἀνάμεστος καὶ ὡς πορφύρα διην-

θισμένος. 7. τρεῖς καὶ οὗτος θερμὰς πνέλους παρέχεται. λουσαμένῳ δὲ ἔνεστί σοι μὴ τὴν διὰ τῶν αὐτῶν οἰκῶν αὐθις ἐπανιέναι, ἀλλὰ ταχεῖαν τὴν ἐπὶ τὸ ψυχρὸν δι' ἡρέμα θερμοῦ οἰκήματος, καὶ ταῦτα πάντα ὑπὸ φωτὶ μεγάλῳ καὶ πολλῇ τῇ ἔνδον ἡμέρᾳ. ὕψη πρὸς τούτοις ἀνάλογα καὶ πλάτῃ τοῖς μήκεσι σύμμετρα καὶ πανταχοῦ πολλὴ χάρις καὶ Ἀφροδίτῃ ἐπανθελ· κατὰ γὰρ τὸν καλὸν Πίνδαρον „ἀρχομένου ἔργου πρόσωπον χρῆ θέμεν τηλαυγές.“ τοῦτο δ' ἂν εἴη ἐκ τῆς αὐγῆς μάλιστα καὶ τοῦ φέγγους καὶ τῶν φωταγωγῶν μεμηχανημένον. ὁ γὰρ σοφὸς

73 ὡς ἀληθῶς Ἰππίας τὸν μὲν ψυχροδόχον οἶκον εἰς βορρᾶν προκεχωρηκότα ἐποίησεν, οὐκ ἄμοιρον οὐδὲ τοῦ μεσημβρινοῦ ἀέρος· τοὺς δὲ πολλοῦ τοῦ θάλαπυος δεομένους νότῳ καὶ εὐρῳ καὶ ξεφύρῳ ὑπέθῃκε. 8. τί ἂν σοι τὸ ἐπὶ τούτῳ λέγοιμι παλαιστρας καὶ τὰς κοινὰς τῶν ἱματιοφυλακούντων κατασκευὰς ταχεῖαν τὴν ἐπὶ τὸ λουτρὸν καὶ μὴ διὰ μακροῦ τὴν ὁδὸν ἐχούσας τοῦ χρησίμου τε καὶ ἀβλαβοῦς ἔνεκα; καὶ μὴ με ὑπολάβῃ τις μικρὸν ἔργον προθέμενον κοσμεῖν τῷ λόγῳ προαιρεῖσθαι· τὸ γὰρ ἐν τοῖς κοινοῖς καινὰ ἐπινοῆσαι κάλλους δείγματα, οὐ μικρᾶς σοφίας ἔγωγε τίθεμαι, οἶον καὶ τότε τὸ ἔργον ὁ θαυμάσιος ἡμῖν Ἰππίας ἐπεδείξατο πάσας ἔχον τὰς βαλανείου ἀρετάς, τὸ χρήσιμον, τὸ εὐκαιρον, τὸ εὐφεγγές, τὸ σύμμετρον, τὸ τῷ τόπῳ ἡρμοσμένον, τὸ τὴν χρεῖαν ἀσφαλῆ παρεχόμενον, καὶ προσέτι τῇ ἄλλῃ περινοίᾳ κεκοσμημένον, ἀπόδωκε μὲν ἀναγκαίων δυοῖν ἀναχωρήσειν

74 ἐξόδοις τε πολλαῖς τεθυρωμένον, ὠρῶν δὲ διττὰς δηλώσεις, τὴν μὲν δι' ὕδατος καὶ μυκήματος, τὴν δὲ δι' ἡλίου ἐπιδεικνύμενον. ταῦτα ἰδόντα μὴ ἀποδοῦναι τὸν πρέποντα ἔπαινον τῷ ἔργῳ οὐκ ἀνοήτου μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀχαρίστου, μᾶλλον δὲ βασκανοῦ μοι εἶναι ἔδοξεν. ἐγὼ μὲν οὖν εἰς δύναιμι καὶ τὸ ἔργον καὶ τὸν τεχνίτην

καὶ δημιουργὸν ἡμειψάμην τῷ λόγῳ. εἰ δὲ θεὸς παράσχοι
καὶ λούσασθαι ποτε, πολλοὺς οἶδα ἕξων τοὺς κοινωνή-
σοντάς μοι τῶν ἐπαίνων.

ΠΡΟΛΑΛΙΑ Ο ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

1. Ὅτε ὁ Διόνυσος ἐπ' Ἰνδοὺς στρατιὰν ἤλασε —
καλύει γὰρ οὐδέν, οἶμαι, καὶ μῦθον ὑμῖν διηγήσασθαι 75
Βακχικόν — φασὶν οὕτω καταφρονῆσαι αὐτοῦ τὰ πρῶτα
τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἐκεῖ, ὥστε καταγελαῖν ἐπιόντος,
μᾶλλον δὲ ἐλεεῖν τὴν τόλμαν αὐτίκα μάλα συμπατηθη-
σομένου ὑπὸ τῶν ἐλεφάντων, εἰ ἀντιτάξαιτο· ἤκουον
γάρ, οἶμαι, τῶν σκοπῶν ἀλλόκοτα ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς αὐ-
τοῦ ἀγγελλόντων, ὡς ἡ μὲν φάλαγξ αὐτῷ καὶ οἱ λόχοι
νυναῖκες εἶεν ἐκφρονες καὶ μεμηνυῖαι, κιττῷ ἐστεμμέναι,
νεβρίδας ἐνημμέναι, δοράτια μικρὰ ἔχουσαι, ἀσίδηρα,
κιττοποίητα καὶ ταῦτα, καὶ τινα πελτάρια κοῦφα, βομ-
βοῦντα, εἴ τις μόνον προσάψαιτο — ἀσπίσι γὰρ εἰκαζον
καὶ τὰ τύμπανα — ὀλίγους δὲ τινὰς ἀγροίκους νεανίσκους
ἐνεῖναι γυμνοὺς, κόρδακα ὀρχουμένους, οὐράς ἔχοντας,
κεράστας, οἷα τοῖς ἄρτι γεννηθεῖσιν ἐρίφοις ὑποφύεται.

2. καὶ τὸν μὲν στρατηλάτην αὐτὸν ἐφ' ἄρματος ὀχεῖσθαι 76
παρδάλεων ὑπεξευγμένων, ἀγένειον ἀκριβῶς, οὐδ' ἐπ'
ὀλίγον τὴν παρεῖαν χνοῶντα, κερασφόρον, βότρουσιν
ἐστεφανωμένον, μίτρα τὴν κόμην ἀναθεδεμένον, ἐν πορ-
φυρίδι καὶ χρυσῇ ἐμβάδι· ὑποστρατηγεῖν δὲ δύο, ἕνα
μὲν τινα βραχύν, πρεσβύτην, ὑπόπαχυν, προγᾶστορα,
ῥινόσιμον, ἅτα μεγάλα ὄφθια ἔχοντα, ὑπότρομον, νάρ-
θημι ἐπερειδόμενον, ἐπ' ὄνου τὰ πολλὰ ἰππένοντα, ἐν
κροκωτῷ καὶ τοῦτον, πάνυ πιθανόν τινα συνταγματάρ-

χην αὐτοῦ· ἕτερον δὲ τεράστιον ἄνθρωπον, [τράγω τὰ
 νέρθεν εἰοικότα], κομήτην τὰ σκέλη, κέρατα ἔχοντα, βα-
 θυπώγωνα, ὀργίλον καὶ θυμικόν, θατέρω μὲν σύριγγα
 φέροντα, τῇ δεξιᾷ δὲ ῥάβδον καμπύλην ἐπηρμένον καὶ
 περισκιρτῶντα ὄλον τὸ στρατόπεδον, καὶ τὰ γύναια δὲ
 φοβεῖσθαι αὐτὸν καὶ σείειν ἠνεμωμένας τὰς κόμας, ὅποτε
 77 προσίοι, καὶ βοᾶν εὐοῖ· τοῦτο δ' εἰκάζειν καλεῖσθαι αὐ-
 τῶν τὸν δεσπότην. τὰς δ' οὖν ποίμνας διηρπάσθαι ἦδη
 ὑπὸ τῶν γυναικῶν καὶ διεσπάσθαι ἔτι ζῶντα τὰ θρέμ-
 ματα· ὠμοφάγους γάρ τινας αὐτὰς εἶναι. 3. ταῦτα οἱ
 Ἴνδοι καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἀκούοντες ἐγέλων, ὡς τὸ εἰ-
 κός, καὶ οὐδ' ἀντεπεξάγειν ἢ παρατάττεσθαι ἤξιουν,
 ἀλλ' εἴπερ ἄρα, τὰς γυναικας ἐπαφήσειν αὐτοῖς, εἰ πλη-
 σίον γένοιτο, σφίσι δὲ καὶ νικᾶν αἰσχρὸν ἐδόκει καὶ
 φονεύειν γύναια μεμνηνότεα καὶ θηλυμίτρην ἄρχοντα καὶ
 μεθύον σμικρὸν γερόντιον καὶ ἡμιστρατιώτην ἄλλον καὶ
 γυμνήτας ὀρχηστάς, πάντας γελοίους. ἐπεὶ δὲ ἤγγελο
 πυρπολῶν ὁ θεὸς ἦδη τὴν χώραν καὶ πόλεις αὐτάνδρους
 καταφλέγων καὶ ἀνάπτων τὰς ὕλας καὶ ἐν βραχεῖ πᾶσαν
 τὴν Ἰνδικὴν φλογὸς ἐμπεπληκώς — ὄπλον γάρ τοι Διο-
 νυσιακὸν τὸ πῦρ, πατρῶον αὐτῶ κακ τοῦ κεραυνοῦ —
 78 ἐνταῦθα ἦδη σπουδῇ ἀνελάμβανον τὰ ὄπλα καὶ τοὺς ἐλέ-
 φαντας ἐπιστάξαντες καὶ ἐγκαλινώσαντες καὶ τοὺς πύρ-
 ρους ἀναθέμενοι ἐπ' αὐτοὺς ἀντεπεξήεσαν, καταφρο-
 νοῦντες μὲν καὶ τότε, ὀργιζόμενοι δὲ ὅμως καὶ συντριψαί
 σπεύδοντες αὐτῶ στρατοπέδῳ τὸν ἀγένειον ἐκεῖνον στρα-
 τηλάτην. 4. ἐπεὶ δὲ πλησίον ἐγένοντο καὶ εἶδον ἀλλήλους,
 οἱ μὲν Ἴνδοι προτάξαντες τοὺς ἐλέφαντας ἐπήγον τὴν
 φάλαγγα, ὁ Διόνυσος δὲ τὸ μέσον μὲν αὐτὸς εἶχε, τοῦ
 κέρως δὲ αὐτῶ τοῦ δεξιοῦ μὲν ὁ Σειληνός, τοῦ εὐωνύμου
 δὲ ὁ Πᾶν ἠγοῦντο· λοχαγοὶ δὲ καὶ ταξίαρχοι Σάτυροι
 ἐγκαθειστήκεισαν· καὶ τὸ μὲν σύνθημα ἦν ἅπασι τὸ εὐοῖ.

εὐθύς δὲ τὰ τύμπανα ἐπαταγείτο καὶ τὰ κύμβαλα τὸ πο-
 λεμικὸν ἐσήμαινε καὶ τῶν Σατύρων τις λαβὼν τὸ κέρας
 ἐπήλει τὸ ὄρθιον καὶ ὁ τοῦ Σειληνοῦ ὄνος ἐνυάλιον τι
 ἀγκήσατο καὶ αἱ Μαινάδες σὺν ὀλολυγῇ ἐνεπήδησαν αὐ-
 τοῖς δράκοντας ὑπεξωσμένοι καὶ τῶν θύρσων ἄκρων
 ἀπογυμνοῦσαι τὸν σίδηρον. οἱ Ἴνδοι δὲ καὶ ἐλέφαντες
 αὐτῶν αὐτίκα ἐγκλίναντες σὺν οὐδενὶ κόσμῳ ἔφευγον 79
 οὐδ' ἐντὸς βέλους γενέσθαι ὑπομείναντες, καὶ τέλος κατὰ
 κράτος ἐαλώκεσαν καὶ αἰχμάλωτοι ἀπήγοντο ὑπὸ τῶν τέως
 καταγελωμένων, ἔργῳ μαθόντες ὡς οὐκ ἐχρῆν ἀπὸ τῆς
 πρώτης ἀκοῆς καταφρονεῖν ξένων στρατοπέδων. 5. ἀλλὰ
 τί πρὸς τὸν Διόνυσον ὁ Διόνυσος οὗτος; εἶποι τις ἄν.
 ὅτι μοι δοκοῦσι — καὶ πρὸς Χαρίτων μὴ με κορυβαντιᾶν
 ἢ τελέως μεθύειν ὑπολάβητε, εἰ τὰμὰ εἰκάξω τοῖς θεοῖς
 — ὁμοίον τι πάσχειν οἱ πολλοὶ πρὸς τοὺς καινοὺς τῶν
 λόγων τοῖς Ἴνδοις ἐκείνοις οἶον καὶ πρὸς τοὺς ἑμούς·
 οἰόμενοι γὰρ σατυρικά καὶ γελοῖά τινα καὶ κομιδῇ κω-
 μικά παρ' ἡμῶν ἀκούσεσθαι τοιαῦτα πεπιστεύκασιν, οὐκ
 οἶδ' ὅ τι δόξαν αὐτοῖς ὑπὲρ ἑμοῦ· οἱ μὲν οὐδὲ τὴν ἀρχὴν
 ἀφικνοῦνται, ὡς οὐδὲν δέον παρέχειν τὰ ὅσα κώμοις γυ-
 ναικείοις καὶ σκιρτήμασι σατυρικοῖς καταβάντας ἀπὸ
 τῶν ἐλεφάντων, οἱ δὲ ὡς ἐπὶ τοιοῦτό τι ἦγοντες ἀντὶ τοῦ
 κιττοῦ σίδηρον εὐρόντες οὐδ' οὕτως ἐπαινεῖν τολμῶσι
 τῷ παραδόξῳ τοῦ πράγματος τεθορυβημένοι. ἀλλὰ θαρ- 80
 ρῶν ἐπαγγέλλομαι αὐτοῖς, ὅτι ἦν καὶ νῦν ὡς πρότερόν
 ποτε τὴν τελετὴν ἐθελήσωσιν ἐπιθεῖν πολλάκις καὶ ἀνα-
 μνησθῶσιν οἱ παλαιοὶ συμπόται κώμων κοινῶν τῶν τότε
 καιρῶν καὶ μὴ καταφρονήσωσι τῶν Σατύρων καὶ Σει-
 ληνῶν, πῶσι δὲ ἐς κόρον τοῦ κρατήρος τούτου, ἐκβακχεύ-
 σειν καὶ αὐτοὺς καὶ πολλάκις μεθ' ἡμῶν ἐρεῖν τὸ εὐοῖ.
 6. οὗτοι μὲν οὖν — ἐλεύθερον γὰρ ἀκοή — ποιούντων
 ὅ τι καὶ φίλον, ἐγὼ δέ, ἐπειδήπερ ἔτι ἐν Ἴνδοις ἐσμέν,

ἐθέλω καὶ ἄλλο ὑμῖν διηγῆσασθαι τι τῶν ἐκεῖθεν, οὐκ ἀπροσδιόνυσον οὐδ' αὐτό, οὐδ' ὧν ποιούμεν ἄλλότριον. ἐν Ἰνδοῖς τοῖς Μαχλαίοις, οἳ τὰ λαιὰ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, εἰ κατὰ ροὴν αὐτοῦ βλέποισ, ἐπινεμόμενοι μέχρι πρὸς τὸν Ὠκεανὸν καθήκουσι, παρὰ τούτοις ἄλλος ἐστὶν ἐν περιφράκῳ, οὐ πάνυ μεγάλῳ χωρίῳ, συνηρεφεί δέ· κιστὸς γὰρ πολὺς καὶ ἄμπελοι σύσκιον αὐτὸ ἀκριβῶς ποιοῦσιν. ἐνταῦθα πηγαί εἰσι τρεῖς καλλίστου καὶ διειδεστάτου ὕδατος, ἡ μὲν Σατύρου, ἡ δὲ Πανός, ἡ δὲ Σειληνοῦ. καὶ εἰσέρχονται εἰς αὐτὸ οἱ Ἰνδοὶ ἅπαξ τοῦ ἔτους ἐφορτάζοντες τῷ θεῷ, καὶ πίνουσι τῶν πηγῶν, οὐχ ἀσῶν ἅπαντες, ἀλλὰ καθ' ἡλικίαν, τὰ μὲν μειράκια τῆς τῶν Σατύρων, οἱ ἄνδρες δὲ τῆς Πανικῆς, τῆς δὲ τοῦ

81 Σειληνοῦ οἱ κατ' ἐμέ. 7. ἃ μὲν οὖν πάσχουσιν οἱ παῖδες ἐπειδὴν πίωσιν, ἢ οἷα οἱ ἄνδρες τολμῶσι κατεχόμενοι τῷ Πανί, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν· ἃ δ' οἱ γέροντες ποιοῦσιν, ὅταν μεθυσθῶσι τοῦ ὕδατος, οὐκ ἄλλότριον εἰπεῖν· ἐπειδὴν πῆ ὁ γέρον καὶ κατάσχη αὐτὸν ὁ Σειληνός, αὐτίκα ἐπὶ πολὺ ἄφωνός ἐστι καὶ κερηβαροῦντι καὶ βεβαπτισμένῳ ἔοικεν, εἶτα ἄφνω φωνή τε λαμπρὰ καὶ φθέγμα τορὸν καὶ πνεῦμα λιγυρὸν ἐγγίγνεται αὐτῷ καὶ λαλίστατος ἐξ ἀφωνοτάτου ἐστίν, οὐδ' ἂν ἐπιστομίσας παύσειας αὐτὸν μὴ οὐχὶ συνεχῆ λαλεῖν καὶ φήσεις μακρὰς συνείρειν. συνετὰ μέντοι πάντα καὶ κόσμια καὶ κατὰ τὸν Ὀμήρου ἐκεῖνον φήτορα „νιφάδεσσιν εἰκότα χειμερίησι“ διεξέρχονται· οὐδ' ἀποχρήσει σοι κύκνοις κατὰ τὴν ἡλικίαν εἰκάσαι αὐτούς, ἀλλὰ καὶ τεττιγῶδες τι πυκνὸν καὶ ἐπίτροχον συνάπτουσιν ἄχρι βαθείας ἐσπέρας. τὸν τεῦθεν δὲ ἤδη ἀφεθείσης αὐτοῖς τῆς μέθης σιωπῶσι καὶ πρὸς τὸ ἀρχαῖον ἀνατρέχουσι. τὸ μέντοι παραδοξότατον οὐδέπω εἶπον· ἦν γὰρ ἀτελῆ ὁ γέρον μεταξὺ καταλίπη ὃν διεξήει τὸν λόγον, δύντος ἡλίου κωλυθεὶς ἐπὶ πέρας αὐτὸν ἐπεξ-

ελθεῖν, ἐς νέωτα πιὼν αὐθις ἐκεῖνα συνάπτει ἃ πέρου-
σιν αὐτὸν λέγοντα ἢ μέθη κατέλιπε.

8. Ταῦτά μοι κατὰ τὸν Μῶμον εἰς ἔμαντὸν ἀπεσκό- 82
φθω, καὶ μὰ τὸν Δι' οὐκ ἂν ἔτι ἐπαγάγοιμι τὸ ἐπιμύ-
θιον· ὀραῖτε γὰρ ἤδη καθ' ὅ τι τῷ μύθῳ ἔοικα. ὥστε ἦν
μὲν τι παραπαίωμεν, ἢ μέθη αἰτία· εἰ δὲ πινυτὰ δόξεις
τὰ λεγόμενα, ὁ Σειληνὸς ἄρα ἦν Ἰλεως.

ΠΡΟΛΑΛΙΑ Ο ΗΡΑΚΛΗΣ.

1. Τὸν Ἡρακλέα οἱ Κελτοὶ Ὀγμιον ὀνομάζουσι φωνῇ
τῇ ἐπιχωρίῳ, τὸ δὲ εἶδος τοῦ θεοῦ πάνυ ἀλλόκοτον γρά-
φουσι. γέρον ἐστὶν αὐτοῖς ἐς τὸ ἔσχατον, ἀναφαλαντίας,
πολιὸς ἀκριβῶς ὅσαι λοιπαὶ τῶν τριχῶν, ρυσὸς τὸ δέρμα
καὶ διακεκαυμένος ἐς τὸ μελάντατον οἰοί εἰσιν οἱ θαλατ-
τουργοὶ γέροντες· μᾶλλον δὲ Χάρωνα ἢ Ἰαπετόν τινα
τῶν ὑποταρταρίων καὶ πάντα μᾶλλον ἢ Ἡρακλέα εἶναι
ἂν εἰκάσειας. ἀλλὰ καὶ τοιοῦτος ὢν ἔχει ὅμως τὴν σκευὴν
τὴν Ἡρακλέους· καὶ γὰρ τὴν διφθέραν ἐνήπτει τὴν τοῦ
λέοντος καὶ τὸ ῥόπαλον ἔχει ἐν τῇ δεξιᾷ καὶ τὸν γωρυτὸν
παρήρηται, καὶ τὸ τόξον ἐντεταμένον ἢ ἀριστερὰ προ-
δείκνυσι, καὶ ὅλος Ἡρακλῆς ἐστὶ ταῦτά γε. 2. ᾤμην οὖν 83
ἐφ' ὕβρει τῶν Ἑλληνίων θεῶν τοιαῦτα παρανομεῖν τοὺς
Κελτοὺς ἐς τὴν μορφήν τὴν Ἡρακλέους ἀμυνομένους αὐ-
τὸν τῇ γραφῇ, ὅτι τὴν χώραν ποτὲ αὐτῶν ἐπῆλθε λείαν
ἐλαύνων, ὁπότε τὰς Γηρυόνου ἀγέλας ζητῶν κατέδραμε
τὰ πολλὰ τῶν ἐσπερίων γενῶν. 3. καίτοι τὸ παραδοξό-
τατον οὐδέπω ἔφην τῆς εἰκόνης· ὁ γὰρ δὴ γέρον Ἡρα-
κλῆς ἐκεῖνος ἀνθρώπων πάμπολύ τι πληθὸς ἔλκει ἐκ τῶν
ᾧτων ἅπαντας δεδεμένους. δεσμὰ δὲ εἰσὶν οἱ σειραὶ λεπταὶ

χρυσοῦ καὶ ἡλέκτρον εἰργασμένα ἐοικυῖται τοῖς καλλίστοις. καὶ ὅμως ἀφ' οὕτως ἀσθενῶν ἀγόμενοι οὔτε δρασμὸν βουλευούσι, θυνάμενοι ἂν εὐμαρῶς, οὔτε ὄλως ἀντιτείνουσιν ἢ τοῖς ποσὶν ἀντερείδουσι πρὸς τὸ ἐναίτιον τῆς ἀγωγῆς ἐξυπτιάζοντες, ἀλλὰ φαιδροὶ ἔποντο· καὶ γεγηθότες καὶ τὸν ἄγοντα ἐκαινούντες ἐπειγόμενοι ἄπαντες καὶ τῷ φθάνειν ἐθέλειν τὸν δεσμὸν ἐπιχαλῶντες, ἐοικότες ἀχθεσθησομένοις εἰ λυθῆσονται. ὁ δὲ πάντων ἀτοπώτατον εἶναι μοι ἔδοξεν, οὐκ ὀκνήσω εἰπεῖν καὶ τοῦτο· οὐ γὰρ ἔχων ὁ ζωγράφος ὄθεν ἐξάψει τὰς τῶν δεσμῶν ἀρχάς, ἅτε τῆς δεξιᾶς μὲν ἤδη τὸ ῥόπαλον, τῆς
 84 λαιᾶς δὲ τὸ τόξον ἐχούσης, τρυπήσας τοῦ θεοῦ τὴν γλῶτταν ἄκραν ἐξ ἐκείνης ἐλκομένους αὐτοὺς ἐποίησε, καὶ ἐπέστραπται δὲ εἰς τοὺς ἀγομένους μειδιῶν. 4. ταῦτ' ἐγὼ μὲν ἐπὶ πολὺ εἰστήκειν ὄρων καὶ θαυμάζων καὶ ἀπορῶν καὶ ἀγανακτῶν· Κελτὸς δὲ τις παρεστὼς οὐκ ἀπαίδευτος τὰ ἡμέτερα, ὡς ἔδειξεν, ἀκριβῶς Ἑλλάδα φωνὴν ἀφιεῖς, φιλόσοφος, οἶμαι, τὰ ἐπιχώρια, Ἐγὼ σοι, ἔφη, ὦ ξένε, λύσω τῆς γραφῆς τὸ αἰνίγμα· πάνυ γὰρ ταραττομένῳ ἔοικας πρὸς αὐτήν. τὸν λόγον ἡμεῖς οἱ Κελτοὶ οὐχ ὥσπερ ὑμεῖς οἱ Ἕλληνες Ἐρμῆν οἰόμεθα εἶναι, ἀλλ' Ἡρακλεῖ αὐτὸν εἰκάζομεν, ὅτι παρὰ πολὺ τοῦ Ἐρμοῦ ἰσχυρότερος οὗτος. εἰ δὲ γέρων πεπολήται, μὴ θαυμάσης· μόνος γὰρ ὁ λόγος ἐν γῆρα φιλεῖ ἐντελεῖ ἐπιδείκνυσθαι τὴν ἀκμὴν, εἰ γε ἀληθῆ ὑμῶν οἱ ποιητὰ λέγουσιν, ὅτι αἱ μὲν τῶν „ὀπλοτέρων φρένες ἡερέθονται,“ τὸ δὲ γῆρας

ἔχει τι λέξει τῶν νέων σοφώτερον.

οὕτω γέ τοι καὶ τοῦ Νέστορος ὑμῖν ἀπορρεῖ ἐκ τῆς γλῶττης τὸ μέλι, καὶ οἱ ἀγορητὰ τῶν Τρώων τὴν ὄπα τὴν λειριώεσσαν ἀφιασιν εὐανθῆ τινα· λείρια γὰρ καλεῖται, εἰ γε μέμνημαι, τὰ ἀνθη. 5. ὥστε εἰ τῶν ὄτων ἐκδεδμεμένους τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τὴν γλῶτταν ὁ γέρων οὗτος

Ἡρακλῆς ὁ λόγος ἔλκει, μηδὲ τοῦτο θαυμάσης εἰδὼς τὴν ὥτων καὶ γλώττης συγγένειαν· οὐδ' ὕβρις εἰς αὐτόν, εἰ ταύτη τετρούπηται· μέμνημαι γοῦν, ἔφη, καὶ κωμικῶν 85
τινῶν ἰαμβείων παρ' ὑμῶν μαθῶν,

τοῖς γὰρ λάλοισιν ἐξ ἄκρου

ἢ γλώττα πᾶσιν ἐστὶ τετροπημένη.

6. τὸ δ' ὄλον καὶ αὐτόν ἡμεῖς τὸν Ἡρακλέα λόγῳ τὰ πάντα ἡγούμεθα ἐξεργάσασθαι σοφὸν γενόμενον καὶ πειθοῖ τὰ πλεῖστα βιάσασθαι. καὶ τὰ γε βέλη αὐτοῦ οἱ λόγοι εἰσίν, οἶμαι, ὄξεις καὶ εὐστοχοὶ καὶ ταχεῖς καὶ τὰς ψυχὰς τιτρώσκοντες· πτερόεντα γοῦν τὰ ἔπη καὶ ὑμεῖς φατε εἶναι.

7. τοσαῦτα μὲν ὁ Κελτός. ἐμοὶ δὲ ἡνίκα περὶ τῆς δεῦρο παρόδου ταύτης ἐσκοπούμην πρὸς ἑμαυτόν, εἰ μοι καλῶς ἔχει τηλικῶδε ὄντι καὶ πάλαι τῶν ἐπιδείξεων πεπαυμένῳ αὐθις ὑπὲρ ἑμαυτοῦ ψῆφον διδόναι τοσοῦτοις δικασταῖς, κατὰ καιρὸν ἐπῆλθεν ἀναμνησθῆναι τῆς εἰκόνης· τέως μὲν γὰρ ἐδεδίειν, μή τιμι ὑμῶν δόξαιμι κομιδῇ μειρακιώδη ταῦτα ποιεῖν καὶ παρ' ἡλικίαν νεανιεύεσθαι, κατὰ τις Ὀμηρικὸς νεανίσκος ἐπιπλήξει μοι εἰπὼν τό, „σὴ δὲ βίη λέλνται,“ καὶ „χαλεπὸν γῆρας κατείληφέ σε,“

ἠπεδανὸς δὲ νῦ τοι θεράπων, βραδέες δὲ τοι ἵπποι, ἐς τοὺς πόδας τοῦτο ἀποσκώπτων. ἀλλ' ὅταν ἀναμνησθῶ τοῦ γέροντος ἐκείνου Ἡρακλέους, πάντα ποιεῖν προάγομαι καὶ οὐκ αἰδοῦμαι τοιαῦτα τολμῶν ἡλικιωτῆς ὦν τῆς εἰκόνης. 8. ὥστε ἰσχύς μὲν καὶ τάχος καὶ κάλλος 86 καὶ ὅσα σώματος ἀγαθὰ χαιρέτω, καὶ ὁ Ἔρως ὁ σὸς ἐσιδῶν με, ὦ Τῆϊε ποιητά, ὑποπόλιον γένειον χρυσοφαένων εἰ βούλεται πτερόγῳν ἀήταις παραπετέσθω, καὶ ὁ Ἴπποκλείδης οὐ φροντιεῖ. τῷ λόγῳ δὲ νῦν ἂν μάλιστα ἀνηβᾶν καὶ ἀνθελν καὶ ἀκμάζειν καθ' ὄραν εἶη καὶ ἔλκειν τῶν ὥτων ὅσους ἂν πλείστους δύνηται, καὶ τοξεύειν

πολλάκις, ὡς οὐδέν γε δέος μὴ κενωθεὶς λάθοι ὁ γωρυ-
 τὸς αὐτῷ. ὄρας ὅπως παραμυθοῦμαι τὴν ἡλικίαν καὶ τὸ
 γῆρας τὸ ἔμαντοῦ. καὶ διὰ τοῦτο ἐτόλμησα πάλαι νενεωλ-
 κημένον τὸ ἀκάτιον κατασπάσας καὶ ἐκ τῶν ἐνότων ἐπι-
 σκευάσας αὐτίς ἀφείναι ἐς μέσον τὸ πέλαγος. εἶη δ', ὦ
 θεοί, καὶ τὰ παρ' ὑμῶν ἐμπνεῦσαι δεξιὰ, ὡς νῦν γε μά-
 λιστα πλησιστίου τε καὶ ἐσθλοῦ καὶ ἐταίρου ἀνέμου δεό-
 87 μεθα, ἵνα, εἰ ἄξιοι φαινοίμεθα, καὶ ἡμῖν τὸ Ὀμηρικὸν
 ἐκεῖνο ἐπιφθέγγηται τις,
 οἷην ἐκ φρακῶν ὁ γέρον ἐπιγουνίδα φαίνει.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΥ Η ΤΩΝ ΚΥΚΝΩΝ.

1. Ἠλέκτρον πέρι καὶ ὑμᾶς δηλαδὴ ὁ μῦθος πέπεικεν,
 αἰγείρους ἐπὶ τῷ Ἡριδανῷ ποταμῷ δακρύνει αὐτὸ θρη-
 νούσας τὸν Φαέθοντα, καὶ ἀδελφάς γε εἶναι τὰς αἰγεί-
 ρους ἐκείνας τοῦ Φαέθοντος, εἶτα ὀδυρομένας τὸ μειρά-
 κιον ἀλλαγῆναι ἐς τὰ δένδρα, καὶ ἀποστάζειν ἐτι αὐτῶν
 δάκρνον δῆθεν τὸ ἤλεκτρον. τοιαῦτα γὰρ ἀμέλει καὶ αὐ-
 τὸς ἀκούων τῶν ποιητῶν ἀδόντων ἠλπίζον, εἴ ποτε γε-
 88 νοίμην ἐπὶ τῷ Ἡριδανῷ, ὑπελθὼν μίαν τῶν αἰγείρων ἐκ-
 πετάσας τὸ προκόλπιον ὑποδέξασθαι τῶν δακρῶν ὀλίγα,
 ὡς ἤλεκτρον ἔχοιμι. 2. καὶ δὴ οὐ πρό πολλοῦ κατ' ἄλλο
 μὲν τι χρέος, ἦγον δὲ ὅμως ἐς τὰ χωρία ἐκεῖνα, καὶ —
 ἔδει γὰρ ἀναπλεῖν κατὰ τὸν Ἡριδανόν — οὔτ' αἰγείρους
 εἶδον πάνυ περισκοπῶν οὔτε τὸ ἤλεκτρον, ἀλλ' οὐδὲ τοῦ-
 νομα τοῦ Φαέθοντος ἤδυσαν οἱ ἐπιχώριοι. ἀναζητοῦντος
 γοῦν ἐμοῦ καὶ διαπνυθανομένου, πότε δὲ ἐπὶ τὰς αἰγεί-
 ρους ἀφιξόμεθα τὰς τὸ ἤλεκτρον, ἐγέλων οἱ ναῦται καὶ
 ἠέλιον σαφέστερον λέγειν ὅ τι καὶ θέλοιμι· καγὰ τὸν

μῦθον διηγούμενῃ αὐτοῖς, Φαέθοντα γενέσθαι Ἑλίου παῖδα, καὶ τοῦτον ἐς ἡλικίαν ἐλθόντα αἰτῆσαι παρὰ τοῦ πατρὸς ἐλάσαι τὸ ἄρμα, ὡς ποιήσεις καὶ αὐτὸς μίαν ἡμέραν· τὸν δὲ δοῦναι, τὸν δὲ ἀπολέσθαι ἐκδιφρευθέντα, καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ πενθούσας ἐνταῦθά που, ἔφην, παρ' ὑμῖν, ἵνα περ καὶ κατέπεσεν ἐπὶ τῷ Ἡριδανῷ, αἰγείρους γενέσθαι καὶ δακρῦειν ἔτι ἐπ' αὐτῷ τὸ ἤλεκτρον.

3. Τίς ταῦτά σοι, ἔφασκον, διηγῆσατο ἀπατεῶν καὶ ψευδολόγος ἄνθρωπος; ἡμεῖς δὲ οὔτε ἡνίοχόν τινα ἐκπίπτοντα εἶδομεν οὔτε τὰς αἰγείρους ἄς φῆς ἔχομεν. εἰ δὲ ἦν τι τοιοῦτον, οἷοι ἡμᾶς δυοῖν ὀβολοῖν ἕνεκα ἐρέττειν ἂν ἢ ἔλκειν τὰ πλοῖα πρὸς ἐναντίον τὸ ὕδωρ, οἷς ἐξῆν πλουτεῖν ἀναλέγοντας τῶν αἰγείρων τὰ δάκρυα; τοῦτο λεχθὲν οὐ μετρίως μου καθίκετο, καὶ ἐσιώπησα διαισχυνηθεὶς, ὅτι παιδίου τινὸς ὡς ἀληθῶς ἔργον ἐπεπόνθειν πιστεύ- 89
σας τοῖς ποιηταῖς ἀπίθανα οὕτως ψευδομένοις, ὡς μηδὲν ὑγιὲς ἀρέσκεσθαι αὐτοῖς. μιᾶς μὲν δὴ ταύτης ἐλπίδος οὐ μικρᾶς ἐψευσμένος ἡνιωμένη καθάπερ ἐκ τῶν χειρῶν τὸ ἤλεκτρον ἀπολωλεκώς, ὅς γε ἤδη ἀνέπлатτον ὅσα καὶ οἷα χρήσομαι αὐτῷ.

4. ἐκεῖνο δὲ καὶ πάνυ ἀληθῶς ᾤμην εὐρήσειν παρ' αὐτοῖς, κύκνους πολλοὺς ἄδοντας ἐπὶ ταῖς ὄχθαις τοῦ ποταμοῦ. καὶ αὐθις ἠρώτων τοὺς ναύτας — ἀνεπλέομεν γὰρ ἔτι — Ἄλλ' οἷ γε κύκνοι πηνίκα ὑμῖν τὸ λιγυρὸν ἐκεῖνο ἄδουσιν ἐφεστῶτες τῷ ποταμῷ ἔνθεν καὶ ἐνθεν; φασὶ γοῦν Ἀπόλλωνος παρέδρους αὐτοὺς ὄντας ᾠδικοὺς ἀνθρώπους ἐνταῦθά που ἐς τὰ ὄρνεα μεταπεσεῖν καὶ διὰ τοῦτο ἄδειν ἔτι οὐκ ἐκλαθομένους τῆς μουσικῆς.

5. οἱ δὲ σὺν γέλῳ, Σύ, ἔφησαν, ὦ ἄνθρωπε, οὐκ παύσῃ τήμερον καταψευδόμενος τῆς χάρας ἡμῶν καὶ τοῦ ποταμοῦ; ἡμεῖς δὲ αἰεὶ πλείοντες καὶ ἐκ παιδῶν σχεδὸν ἐργαζόμενοι ἐν τῷ Ἡριδανῷ ὀλίγους μὲν κύκνους ἐνίοτε ὀρωῶμεν ἐν τοῖς ἔλεσι τοῦ ποταμοῦ, καὶ κρῶζου-

σιν οὗτοι πάνυ ἄμουσον καὶ ἀσθενές, ὡς τοὺς κόρα-
κας ἢ τοὺς κολοιοὺς Σειρήνας εἶναι πρὸς αὐτούς, ἄδόν-
των δὲ καὶ ἡδὺ καὶ οἶον σὺ φῆς οὐδὲ ὄναρ ἀκηκόαμεν·
ᾧστε θαυμάζομεν πόθεν ταῦτα εἰς ὑμᾶς ἀφίκετο περὶ
ἡμῶν.

- 90 6. Πολλὰ τοιαῦτα ἐξαπατηθῆναι ἔστι πιστεύοντας
τοῖς πρὸς τὸ μείζον ἕκαστα ἐξηγουμένοις. ᾧστε καὶ γὰρ νῦν
δέδδια ὑπὲρ ἔμαντοῦ μὴ ὑμεῖς ἄρτι ἀφιγμένοι, καὶ τοῦτο
πρῶτον ἀκροασάμενοι ἡμῶν, ἤλεκτρά τινα καὶ κύκνους
ἐλπίσαντες εὐρήσειν παρ' ἡμῖν, ἔπειτα μετ' ὀλίγον ἀπέλ-
θητε καταγελῶντες τῶν ὑποσχομένων ὑμῖν τοιαῦτα πολ-
λὰ κειμήλια ἐνεῖναι τοῖς λόγοις. ἀλλὰ μαρτύρομαι, ὡς
ἐμοῦ τοιαῦτα μεγαλαυχουμένου περὶ τῶν ἐμῶν οὔτε ὑμεῖς
οὔτε ἄλλος πω ἀκήκοεν, οὐδ' ἂν ἀκούσειέ ποτε. ἄλλοις
μὲν γὰρ οὐκ ὀλίγοις ἐντύχοις ἂν Ἡριδανοῖς τισι καὶ οἷς
οὐκ ἤλεκτρον, ἀλλὰ χρυσὸς αὐτὸς ἀποστάζει τῶν λόγων,
πολὺ τῶν κύκνων τῶν ποιητικῶν λιγυρωτέροις· τὸ δὲ
ἐμὸν ὁρᾶτε ἤδη ὅποσον ἀπλοῖκόν καὶ ἄμυθον, οὐδέ τις
ᾧδῃ πρόσσεστιν. ᾧστε ὄρα μὴ τοιοῦτό τι πάθῃς μείζω περὶ
ἡμῶν ἐλπίσας, οἷόν τι πάσχουσιν οἱ τὰ ἐν τῷ ὕδατι ὁρῶν-
τες· οἰόμενοι γὰρ τηλικαῦτα εἶναι αὐτὰ οἷα διεφαίνετο
91 αὐτοῖς ἄνωθεν, εὐρυννομένης τῆς σκιάς πρὸς τὴν αὐ-
γῆν, ἐπειδὴν ἀνασπάσῃσι, πολλῶ μικρότερα εὐρίσκοντες
ἀνιῶνται. ἤδη οὖν σοι προλέγω ἐκχέας τὸ ὕδωρ καὶ ἀπο-
καλύψας τὰμά, μηδὲν μέγα προσδοκῆσης ἀνιμῆσασθαι,
ἢ σαυτὸν αἰτιάσῃ τῆς ἐλπίδος.

ΜΤΙΑΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

1. Ἡ μυτα ἔστι μὲν οὐ τὸ σμικρότατον τῶν ὀρνέων, ὅσον ἐμπίσι καὶ κώνωσι καὶ τοῖς ἐτι λεπτοτέροις παραβάλλειν, ἀλλὰ τοσοῦτον ἐκείνων μεγέθει προὔχει ὅσον αὐτῇ μελίττης ἀπολείπεται. ἐπτέρωται δὲ οὐ κατὰ τὰ αὐτὰ τοῖς ἄλλοις, ὡς τοῖς μὲν ἀπανταχόθεν κομᾶν τοῦ σώματος, τοῖς δὲ ὠκυπτέροις χρῆσθαι, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἀκρίδας καὶ τέττιγας καὶ μελίττας ἔστιν ὑμενόπτερος, τοσοῦτον ἀπαλώτερα ἔχουσα τὰ πτερὰ ὅσον τῆς Ἑλληνικῆς ἐσθῆτος ἢ Ἰνδικῆ λεπτοτέρα καὶ μαλακωτέρα· καὶ μὴν διήνθισται κατὰ τοὺς ταῶνας, εἴ τις ἀτενὲς βλέποι ἐς αὐτήν, ὅποταν ἐκπετάσασα πρὸς τὸν ἥλιον πτερούσσηται.

2. ἡ δὲ πτήσις οὔτε κατὰ τὰς νυκτερίδας εἰρεσίᾳ συνεχεῖ τῶν πτερῶν οὔτε κατὰ τὰς ἀκρίδας μετὰ πηδήματος οὐδὲ ὡς οἱ σφηῆκες μετὰ ροιζήματος, ἀλλ' εὐκαμπῆς πρὸς ὃ τι ἂν μέρος ὀρμήσῃ τοῦ ἀέρος. καὶ μὴν κάκεινο πρόσεστιν αὐτῇ, τὸ μὴ καθ' ἡσυχίαν, ἀλλὰ μετ' ὄρθης πέτεσθαι οὐκ ἀπηνούς οἷα κωνώπων καὶ ἐμπίδων, οὐδὲ τὸ βαρύβρομον τῶν μελιττῶν ἢ τῶν σφηκῶν τὸ φοβερόν καὶ ἀπειλητικὸν ἐνδεικνυμένη, ἀλλὰ τοσοῦτόν ἐστι λιγυρωτέρα, ὅσον σάλπιγγος καὶ κυμβάλων ἀύλοι μελιχρότεροι.

3. τὸ δὲ ἄλλο σῶμα ἢ μὲν κεφαλὴ λεπτότατα τῷ ἀνῆνι συνέχεται καὶ ἔστιν εὐπεριάγωγος, οὐ συμπεφυκυῖα ὡς ἡ τῶν ἀκρίδων· ὀφθαλμοὶ δὲ προπαγεῖς, πολὺ τοῦ κέρατος ἔχοντες· στέρνον εὐπαγές, καὶ ἐκπεφύκασιν αὐτῇ οἱ πόδες οὐ κατὰ τοὺς σφηῆκας πάνυ ἐσφιγμένοι. ἡ γαστήρ 93 δὲ ὠχύρωται καὶ αὐτῇ καὶ θώρακι ἔοικε ζώνας πλατείας καὶ φολίδας ἔχουσα. ἀμύνεται μέντοι οὐ κατὰ τοῦροπύγιον ὡς σφήξ καὶ μέλιττα, ἀλλὰ τῷ στόματι καὶ τῇ προβοσκίδι, ἣν κατὰ τὰ αὐτὰ τοῖς ἐλέφασιν καὶ αὐτῇ ἔχουσα

προνομεύει τε καὶ ἐπιλαμβάνεται καὶ προσφῦσα κατέχει
 κοτυληθόνη κατὰ τὸ ἄκρον εἰοκῦαν. ἐκ δὲ αὐτῆς ὁδοὺς
 προκύπτει, ᾧ κεντοῦσα πίνει τοῦ αἵματος· πίνει μὲν γὰρ
 καὶ γάλακτος, ἡδὺ δὲ αὐτῇ καὶ τὸ αἷμα, οὐ μετὰ μεγάλης
 ὁδύνης τῶν κεντουμένων. ἑξάπους δὲ οὔσα τοῖς μὲν τέ-
 ταρσι βαδίζει μόνοις, τοῖς δὲ προσθίοις δυσὶν ὅσα καὶ
 χερσὶ χρῆται. ἰδοὺς ἂν οὖν αὐτὴν ἐπὶ τεττάρων βεβη-
 κύαν ἔχουσαν τι ἐν ταῖν χερσὶν μετέωρον ἐδώδιμον ἀν-
 θρωπίνως πάνυ καὶ καθ' ἡμᾶς. 4. γίνεται δὲ οὐκ εὐθύς
 τοιαύτη, ἀλλὰ σκώληξ τὸ πρῶτον ἦτοι ἐξ ἀνθρώπων ἢ
 ἄλλων ζῴων ἀποθανόντων· εἶτα κατ' ὀλίγον πόδας τε ἐκ-
 φέρει καὶ φύει τὰ πτερὰ καὶ ἐξ ἐρπετοῦ ὄρνεον γίνεται,
 καὶ κνοφορεῖ δὲ καὶ ἀποτίκτει σκώληκα μικρὸν τὴν μυῖαν
 94 ὕστερον. σύντροφος δὲ ἀνθρώποις ὑπάρχουσα καὶ ὁμο-
 δίατος καὶ ὁμοτράπεζος ἀπάντων γεύεται πλὴν ἐλαίου·
 θάνατος γὰρ αὐτῇ τοῦτο πιεῖν. καὶ μέντοι ὠκύμορος
 οὔσα — πάνυ γὰρ ἐς στενὸν ὁ βίος αὐτῆς συμμαμέτρη-
 ται — τῷ φωτὶ χαίρει μάλιστα κὰν τούτῳ πολιτεύεται·
 νυκτὸς δὲ εἰρήνην ἄγει καὶ οὔτε πέττει οὔτε ἄδει, ἀλλ'
 ὑπέπτηχε καὶ ἀτρεμεῖ. 5. σύνεσιν δὲ οὐ μικρὰν αὐτῆς εἰ-
 πεῖν ἔχω, ὅποταν τὸν ἐπίβουλον καὶ πολέμιον αὐτῇ τὸν
 ἀράχνην διαδιδράσκη· λοχῶντά τε γὰρ ἐπιτηρεῖ καὶ ἀν-
 τίον αὐτῷ ὄρα ἐκκλίνουσα τὴν ὁρμὴν, ὡς μὴ ἀλίσκοιτο
 σαγηνευθεῖσα καὶ περιπεσοῦσα ταῖς τοῦ θηρίου πλεκτά-
 ναις. τὴν μὲν γὰρ ἀνδρείααν καὶ τὴν ἀλκὴν αὐτῆς οὐχ
 ἡμᾶς χρὴ λέγειν, ἀλλ' ὁ μεγαλοφρονότατος τῶν ποιητῶν
 Ὅμηρος τὸν ἄριστον τῶν ἡρώων ἐπαινέσαι ζητῶν οὐ
 95 λέοντι ἢ πορδάλει ἢ ὑπὲρ τὴν ἀλκὴν αὐτοῦ εἰκάξει, ἀλλὰ τῷ
 θάρσει τῆς μυίας καὶ τῷ ἀτρέστῳ καὶ λιπαρεῖ τῆς ἐπιχει-
 ρήσεως· οὐδὲ γὰρ θράσος ἀλλὰ θάρσος φησὶν αὐτῇ προς-
 εῖναι. καὶ γὰρ εἰργομένη, φησὶν, ὅμως οὐκ ἀφίσταται,
 ἀλλ' ἐφίεται τοῦ δῆγματος. οὕτω δὲ πάνυ ἐπαινεῖ καὶ

ἀσπάζεται τὴν μυῖαν, ὥστε οὐχ ἄκαξ οὐδ' ἐν ὀλίγοις μέμνηται αὐτῆς, ἀλλὰ πολλάκις· οὕτω κοσμεῖ τὰ ἐπη μνημονευομένη. ἄρτι μὲν τὴν ἀγελαιάν πτήσιν αὐτῆς ἐπὶ τὸ γάλα διέρχεται, ἄρτι δὲ τὴν Ἀθηνᾶν, ὁπότε τοῦ Μενέλεω τὸ βέλος ἀποκρούεται, ὡς μὴ ἐπὶ τὰ καιριώτατα ἐμπέσοι, εἰκάζων μητρὶ κηδομένη κοιμωμένου αὐτῇ τοῦ βρέφους, τὴν μυῖαν αὐθις ἐπεισάγει τῷ παραδείγματι. καὶ μὴν καὶ ἐπιθέτω καλλίστῳ ἀντὰς ἐκόσμησεν „ἀδινὰς“ προσειπὼν καὶ τὴν ἀγέλην αὐτῶν „ἔθνη“ καλῶν. 6. οὕτω δὲ ἰσχυρὰ ἐστίν, ὥσθ' ὁπότεν τι δάκνη, τιτρώσκει οὐκ 96 ἀνθρώπου δέρμα μόνον, ἀλλὰ καὶ βοῶς καὶ ἵππου, καὶ ἑλέφαντα λυπεῖ ἐς τὰς ρυτίδας αὐτοῦ παρεισδυομένη καὶ τῇ αὐτῆς προνομαίᾳ κατὰ λόγον τοῦ μεγέθους ἀμύσσοι. μίξεως δὲ καὶ ἀφροδισίων καὶ γάμων πολλῇ αὐταῖς ἢ ἑλευθερία, καὶ ὁ ἄρρη οὐ κατὰ τοὺς ἀλεκτρούνας ἐπιβὰς εὐθύς ἀπεπήδησεν, ἀλλ' ἐποχεῖται τῇ θηλείᾳ ἐπὶ πολὺ, κἀκείνη φέρει τὸν νυμφίον, καὶ συμπέτονται τὴν ἐναέριον ἐκείνην μίξιν τῇ πτήσει μὴ διαφθείρουσαι. ἀποτμηθεῖσα δὲ τὴν κεφαλὴν μυῖα ἐπὶ πολὺ ζῆ τῷ ἄλλῳ σώματι καὶ ἔμπνουσ ἐστίν. 7. ὁ δὲ μέγιστον ἐν τῇ φύσει αὐτῶν ὑπάρχει, τοῦτο δὴ βούλομαι εἰπεῖν. καὶ μοι δοκεῖ ὁ Πλάτων μόνον αὐτὸ παριδεῖν ἐν τῷ περὶ ψυχῆς καὶ ἀθανασίας αὐτῆς λόγῳ. ἀποθανοῦσα γὰρ μυῖα τέφρας ἐπιχυθείσης ἀνίσταται καὶ παλιγγενεσία τις αὐτῇ καὶ βίος ἄλλος ἐξ ὑπαρχῆς γίνεται, ὡς ἀκριβῶς πεπεισθαι πάντας, ὅτι κἀκείνων ἀθάνατός ἐστιν ἡ ψυχὴ, εἰ γε καὶ ἀπελθοῦσα ἐπανέρχεται πάλιν καὶ γνωρίζει καὶ ἐπανίστησι τὸ σῶμα καὶ πέτεσθαι τὴν μυῖαν ποιεῖ, καὶ ἐπαληθεύει τὸν περὶ Ἑρμοτίμου τοῦ Κλαζομενίου μῦθον, ὅτι πολλάκις ἀφιέσα αὐτὸν ἡ ψυχὴ ἀπεδήμει καθ' ἑαυτήν, εἶτα ἐπανελθοῦσα ἐπλήρου αὐθις τὸ σῶμα καὶ ἀνίστα τὸν Ἑρμοτίμον. 8. ἀργὸς δὲ αὐτῇ καὶ ἄνετος οὔσα τὰ ὑπὸ τῶν ἄλ- 97

λων πονούμενα καρπούται καὶ πλήρης αὐτῇ πανταχοῦ τράπεζα· καὶ γὰρ αἴγες αὐτῇ ἀμέλονται, καὶ ἡ μέλιττα οὐχ ἦκιστα μυλαῖς καὶ ἀνθρώποις ἐργάζεται, καὶ οἱ ὄψοι οἱ ταύτη τὰ ὄψα ἡδύνουσι καὶ βασιλέων αὐτῶν προγεύεται καὶ ταῖς τραπέζαις ἐμπεριπατοῦσα συνεστιᾶται αὐτοῖς καὶ συναπολαύει πάντων. 9. νεοττιὰν δὲ ἡ καλιὰν οὐχ ἐνὶ τόπῳ κατεστήσατο, ἀλλὰ πλάνητα τὴν πτήσιν κατὰ τοὺς Σκύθας ἐπανηρημένη, ὅπου ἂν τύχη ὑπὸ τῆς νυκτὸς καταληφθεῖσα, ἐκεῖ καὶ ἐστίαν καὶ εὐνὴν ποιεῖται. ὑπὸ σκότῳ μέντοι, ὡς ἔφην, οὐδὲν ἐργάζεται οὐδὲ ἀξιοῖ λαυθάνειν τι πράττουσα, οὐδὲ ἡγεῖται τι αἰσχροὺν ποιεῖν, ὃ ἐν φωτὶ δρώμενον αἰσχυρῆν αὐτήν. 10. φησὶ δὲ ὁ μῦθος καὶ ἀνθρωπὸν τινα Μυῖαν τὸ ἀρχαῖον γενέσθαι πάνυ καλήν, λάλου μέντοι γε καὶ στωμύλην καὶ ψιδικὴν, καὶ ἀντερασθῆναί γε τῇ Σελήνῃ κατὰ τὸ αὐτὸ ἀμφοτέρας τοῦ Ἐνδυμῖωνος. εἶτ' ἐπειδὴ κοιμώμενον τὸ μειράκιον συνεχῆς ἐπήγειρεν ἐρεσχηλοῦσα καὶ ἄθουσα καὶ κωμάζουσα ἐπ' αὐτόν, τὸν μὲν ἀγανακτῆσαι, τὴν δὲ Σελήνην ὀργισθεῖσαν εἰς τοῦτο τὴν Μυῖαν μεταβαλεῖν· καὶ διὰ τοῦτο πᾶσι νῦν τοῖς κοιμωμένοις αὐτήν τοῦ ὕπνου

98 φθονεῖν μεμνημένην ἔτι τοῦ Ἐνδυμῖωνος, καὶ μάλιστα τοῖς νέοις καὶ ἀπαλοῖς· καὶ τὸ θῆγμα δὲ αὐτὸ καὶ ἡ τοῦ αἵματος ἐπιθυμία οὐκ ἀγριότητος, ἀλλ' ἐρωτὸς ἐστὶ σημεῖον καὶ φιλανθρωπίας· ὡς γὰρ δυνατόν ἀπολαύει καὶ τοῦ κάλλους τι ἀπανθίζειται. 11. ἐγένετο κατὰ τοὺς παλαιούς καὶ γυνὴ τις ὁμώνυμος αὐτῇ, ποιήτρια, πάνυ καλὴ καὶ σοφὴ, καὶ ἄλλη ἐταῖρα τῶν Ἀττικῶν ἐπιφανής, περὶ ἧς καὶ ὁ κωμικὸς ποιητὴς ἔφη,

ἡ Μυῖα δ' ἔδακνεν αὐτὸν ἄχρητῆς καρδίας·
οὕτως οὐδὲ ἡ κωμικὴ χάρις ἀπηξίωσεν οὐδὲ ἀπέκλεισα
τῆς σκηνῆς τὸ τῆς μυίας ὄνομα, οὐδ' οἱ γονεῖς ἡδούντο
τὰς θυγατέρας οὕτω καλοῦντες. ἡ μὲν γὰρ τραγωδία

καὶ σὺν μεγάλῳ ἐπαίνῳ μέμνηται τῆς μυίας, ὡς ἐν τούτοις,

δεινόν γε τὴν μὲν μυίαν ἀλκίμῳ σθένει
 πηδᾶν ἐπ' ἀνδρῶν σώμαθ', ὡς πλησθῆ φόνου,
 ἄνδρας δ' ὀπλίτας πολέμιον ταρβειν δόρου.

πολλὰ ἂν εἶχον εἰπεῖν καὶ περὶ Μυίας τῆς Πυθαγορικῆς, εἰ μὴ γνώριμος ἦν ἅπασιν ἢ κατ' αὐτὴν ἱστορία. 12. γίνονται δὲ καὶ μέγισταί τινες μυῖαι, ἃς στρατιώτιδας οἱ πολλοὶ καλοῦσιν, οἱ δὲ κύνας, τραχύταται τὸν βόμβον καὶ τὴν πτῆσιν ὠκύταται, αἷ γε καὶ μακροβιώταται εἰσι καὶ τοῦ χειμῶνος ὄλου ἄσιτοι διακαρτεροῦσιν ὑπεπτηχυῖαι τοῖς ὀρόφοις μάλιστα, ἐφ' ὧν κἀκεῖνο θαυμαῶξιν 99 ἄξιον, ὅτι ἀμφοτέρω, καὶ τὰ θηλειῶν καὶ τὰ ἀρρένων, δρῶσι βαίνοντες ἐν τῷ μέρει κατὰ τὸν Ἑρμοῦ καὶ Ἀφροδίτης παῖδα τὸν μικτὸν τὴν φύσιν καὶ διττὸν τὸ κάλλος. πολλὰ δ' ἔτι ἔχων εἰπεῖν καταπαύσω τὸν λόγον, μὴ καὶ δόξω κατὰ τὴν παροιμίαν ἐλέφαντα ἐκ μυίας ποιεῖν.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΠΑΙΔΕΥΤΟΝ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ ΩΝΟΥΜΕΝΟΝ.

1. Καὶ μὴν ἐναντίον ἐστὶν οὗ ἐθέλεις ὃ νῦν ποιεῖς· οἶμι μὲν γὰρ ἐν παιδείᾳ καὶ αὐτὸς εἶναι τις δόξειν σπουδῆ συνωνούμενος τὰ κάλλιστα τῶν βιβλίων· τὸ δέ σοι περὶ τὰ κάτω χωρεῖ καὶ ἔλεγχος γίνεται τῆς ἀπαιδευσίας πως τοῦτο· μάλιστα δὲ οὐδὲ τὰ κάλλιστα ὦνῃ, ἀλλὰ πιστεύεις τοῖς ὡς ἔτυχεν ἐπαινοῦσι καὶ ἔρμαιον εἶ τῶν τοιαῦτα ἐπιψευδομένων τοῖς βιβλίοις καὶ θησαυρὸς ἔτοιμος τοῖς καπῆλοις αὐτῶν. ἢ πόθεν γάρ σοι διαγνώσθαι δυνατόν, τίνα

μὲν παλαιὰ καὶ πολλοῦ ἄξια, τίνα δὲ φαῦλα καὶ ἄλλως
 σαπρὰ, εἰ μὴ τῷ διαβεβρωῖσθαι καὶ κατακεκόφθαι αὐτὰ
 τεκμαίροιο καὶ συμβούλους τοὺς σέας ἐπὶ τὴν ἐξέτασιν
 100 παραλαμβάνοις; ἐπεὶ τοῦ ἀκριβοῦς ἢ τοῦ ἀσφαλοῦς ἐν
 αὐτοῖς τίς ἢ ποία διάγνωσις; 2. ἵνα δέ σοι δῶ αὐτὰ ἐκεῖνα
 κεκριμέναι, ὅσα ὁ Καλλίνος ἐς κάλλος ἢ ὁ ἀοίδιμος Ἄτ-
 τικὸς σὺν ἐπιμελείᾳ τῇ πάσῃ γράψαιεν, σοὶ τί ὄφελος, ὦ
 θαυμάσιε, τοῦ κτήματος οὔτε εἰδῶσι τὸ κάλλος αὐτῶν
 οὔτε χρησομένῳ ποτὲ οὐδὲν μᾶλλον ἢ τυφλὸς ἂν τις ἀπο-
 λαύσειε κάλλους παιδικῶν; σὺ δὲ ἀνεωργμένοις μὲν τοῖς
 ὀφθαλμοῖς ὄρας τὰ βιβλία, καὶ νῆ Δία κατακόρως, καὶ ἀνα-
 γινώσκεις ἓνα πάνυ ἐπιτρέχων φθάνοντος τοῦ ὀφθαλ-
 μοῦ τὸ στόμα· οὐδέπω δὲ τοῦτό μοι ἱκανόν, ἦν μὴ εἰδῆς
 τὴν ἀρετὴν καὶ κακίαν ἐκάστου τῶν ἐγγεγραμμένων καὶ
 συνίης ὅστις μὲν ὁ νοῦς σύμπασιν, τίς δὲ ἡ τάξις τῶν ὀνο-
 101 μάτων ὅσα τε πρὸς τὸν ὀρθὸν κανόνα τῷ συγγραφεῖ
 ἀπηκριβῶται καὶ ὅσα κίβδηλα καὶ νόθα καὶ παρακεκομ-
 μένα. 3. τί οὖν; φῆς καὶ ταῦτα μὴ μαθῶν ἡμῖν εἰδέναι;
 πόθεν, εἰ μὴ ποτε παρὰ τῶν Μουσῶν κλῶνα δάφνης κα-
 θάπερ ὁ ποιμὴν ἐκεῖνος λαβῶν; Ἐλικῶνα μὲν γάρ, ἵνα
 διατρίβειν αἱ θεαὶ λέγονται, οὐδὲ ἀκήκοας οἶμαί ποτε
 οὐδὲ τοιαύτας διατριβὰς ἡμῖν ἐν παισὶν ἐποιοῦ· σοὶ καὶ
 μεμνήσθαι Μουσῶν ἀνόσιον. ἐκεῖναι γὰρ ποιμένι μὲν
 οὐκ ἂν ὄκησαν φανῆναι σκληρῷ ἀνδρὶ καὶ θασεῖ καὶ
 πολὺν τὸν ἥλιον ἐπὶ τῷ σώματι ἐμφαίνοντι, οἷω δὲ σοὶ
 — καὶ μοι πρὸς τῆς Λιβανίτιδος ἄφες ἐν τῷ παρόντι τὸ
 μὴ σύμπαντα σαφῶς εἰπεῖν — οὐδὲ ἐγγὺς γενέσθαι ποτ'
 ἂν εὖ οἶδ' ὅτι κατηξίωσαν, ἀλλ' ἀντὶ τῆς δάφνης μυρική
 ἂν ἢ καὶ μαλάχης φύλλοις μαστιγοῦσαι ἀπήλλαξαν ἂν
 τὸν τοιοῦτον, ὥς μὴ μιᾶναι μήτε τὸν Ὀλμειὸν μήτε τὴν
 102 τοῦ Ἴππου κρήνην, ἅπερ ἢ ποιμνίοις διψῶσιν ἢ ποιμέ-
 νων στόμασι καθαροῖς πότιμα. καίτοι οὐδέ, εἰ καὶ πάνυ

ἀναίσχυντος εἶ καὶ ἀνδρεῖος τὰ τριαῦτα, τολμήσειας ἄν ποτε εἶπειν ὡς ἐπαιδευθῆς ἢ ἐμέλησέ σοι πώποτε τῆς ἐν χορῷ πρὸς τὰ βιβλία συνουσίας ἢ ὡς διδάσκαλός σοι ὁ δεῖνα ἢ τῷ δεῖνι ξυνεφοίτας. 4. ἀλλ' ἐνὶ τούτῳ μόνῳ πάντα ἐκεῖνα ἀναδραμεῖσθαι νῦν ἐλπίζεις τῷ κτᾶσθαι πολλὰ βιβλία. κατὰ δὴ ταῦτα ἔχε ξυλλαβὼν ἐκεῖνα τὰ τοῦ Δημοσθένους, ὅσα τῇ χειρὶ τῇ αὐτοῦ ὁ δῆξωρ ἔγραψε, καὶ τὰ τοῦ Θουκυδίδου, ὅσα παρὰ τοῦ Δημοσθένους καὶ αὐτὰ ὀκτάκις μεταγεγραμμένα εὐρέθη καλῶς, ἅπαντα ἐκεῖνα, ὅσα ὁ Σύλλας Ἀθήνηθεν εἰς Ἰταλίαν ἐξέπεμψε, τί ἂν πλεον ἐκ τούτου εἰς παιδείαν κτήσαιο, κἄν ὑποβαλλόμενος αὐτὰ ἐπικαθεύδῃς ἢ ξυγκολλήσας καὶ περιβαλλόμενος περινοστήῃς; κίθηκος γὰρ ὁ κίθηκος, ἢ παροιμία φησί, κἄν χρύσεια ἔχῃ σύμβολα. καὶ σὺ τοίνυν βιβλίον μὲν ἔχεις ἐν τῇ χειρὶ καὶ ἀναγινώσκεις ἀεὶ, τῶν δὲ ἀναγινωσκομένων οἴσθα οὐδέν, ἀλλ' ὄνος λύρας ἀκούεις κινῶν τὰ ᾄτα. ὡς εἶ γε τὸ κεκτηῖσθαι τὰ βιβλία καὶ πε- 103 παιδευμένον ἀπέφαινε τὸν ἔχοντα, πολλοῦ ἂν ὡς ἀληθῶς τὸ κτῆμα ἦν ἄξιον καὶ μόνων ὑμῶν τῶν πλουσίων, εἰ ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἦν πρίασθαι τοὺς πένητας ἡμᾶς ὑπερβάλλοντας. τίς δὲ τοῖς ἐμπόροις καὶ τοῖς βιβλιοκαπῆλοις ἤρρισεν ἂν περὶ παιδείας τσαῦτα βιβλία ἔχουσι καὶ πωλοῦσιν; ἀλλ' εἶ γε διελέγχειν ἐθέλεις, ὅψει μῆδ' ἐκείνους πολὺ σου τὰ ἐς παιδείαν ἀμείνους, ἀλλὰ βαρβάρους μὲν τὴν φωνὴν ὥσπερ σὺ, ἀξυνέτους δὲ τῇ γνώσει, οἷους εἰκὸς εἶναι τοὺς μῆδὲν τῶν καλῶν καὶ αἰσχρῶν καθεωρακότας. καίτοι σὺ μὲν δύο ἢ τρία παρ' αὐτῶν ἐκείνων πριάμενος ἔχεις, οἱ δὲ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν διὰ χειρὸς ἔχουσιν αὐτά. 5. τίνος οὖν ἀγαθοῦ ᾠνῇ ταῦτα, εἰ μὴ καὶ τὰς ἀποθήκας αὐτὰς τῶν βιβλίων ἡγῆ πεπαιδευθῆσαι τσαῦτα περιεχούσας παλαιῶν ἀνδρῶν ξυγγράμματα; καὶ μοι, εἰ δοκεῖ, ἀπόκριναι· μᾶλλον δέ, ἐπεὶ

τοῦτό σοι ἀδύνατον, ἐπίνευσον γοῦν ἢ ἀνάνευσον πρὸς
 τὰ ἐρωτώμενα. εἴ τις αὐλεῖν μὴ ἐπιστάμενος κτήσαιοτο
 τοὺς Τιμοθέου αὐλοὺς ἢ τοὺς Ἰσμηνίου, οὓς ἑπτὰ ταλάν-
 των ὁ Ἰσμηνίας ἐν Κορίνθῳ ἐπρίατο, ἄρ' ἂν διὰ τοῦτο
 καὶ αὐλεῖν δύναιτο; ἢ οὐδὲν ὄφελος αὐτῷ τοῦ κτήματος
 104 οὐκ ἐπισταμένῳ χρήσασθαι κατὰ τὴν τέχνην; εὖ γε ἀνέ-
 νευσας· οὐδὲ γὰρ τοὺς Μαρσύου ἢ Ὀλύμπου κτησάμε-
 νος αὐλήσειεν ἂν μὴ μαθῶν. τί δ', εἴ τις τοῦ Ἡρακλέους
 τὰ τόξα κτήσαιοτο μὴ Φιλοκτῆτης ὄν, ὡς δύνασθαι ἐντεί-
 νασθαι τε αὐτὰ καὶ ἐπίσκοπα τοξεῦσαι, τί σοι καὶ οὗτος
 δοκεῖ; ἄρ' ἂν ἐπιδείξασθαι τι ἔργον τοξότου ἄξιον; ἀνέ-
 νευσας καὶ τοῦτο. κατὰ ταῦτά δὴ καὶ ὁ κυβερναῖν οὐκ
 εἰδὼς καὶ ἱππεύειν μὴ μεμελετηκῶς εἰ ὁ μὲν ναῦν παρα-
 λάβοι τοῖς πᾶσι καὶ εἰς κάλλος καὶ εἰς ἀσφάλειαν κάλλι-
 στα ἐξειργασμένην, ὁ δὲ ἱππον κτήσαιοτο Μῆδον ἢ κεν-
 ταυρίδην ἢ κοππαφόρον, ἐλέγχοιτο ἂν, οἶμαι, ἐκάτερος
 οὐκ εἰδὼς ὅ τι χρήσαιοτο ἑκατέρῳ. ἐπινεύεις καὶ τοῦτο;
 πείθου δὴ καὶ τοῦτό μοι ἐπίνευσον, εἴ τις ὥσπερ σὺ
 ἀπαίδευτος ὢν ᾠνοῖτο πολλὰ βιβλία, οὐ σκώμματα οὗτος
 εἰς ἀπαιδευσίαν καθ' ἑαυτοῦ ἐκφέρει; τί ὀκνεῖς καὶ τοῦτο
 ἐπινεύειν; ἔλεγχος γάρ, οἶμαι, σαφῆς οὗτος καὶ τῶν
 105 ὀρώντων ἕκαστος εὐθὺς τὸ προχειρότατον ἐκείνο ἐπι-
 φθέγγεται, τί κυνὶ καὶ βαλανείῳ; β. καὶ ἐγένετό τις οὐ
 πρὸ πολλοῦ ἐν Ἀσίᾳ πλούσιος ἀνὴρ ἐκ συμφορᾶς ἀπο-
 τμηθεὶς τοὺς πόδας ἀμφοτέρους ἀπὸ κρύους, οἶμαι, ἀπο-
 σαπέντας, ἐπειδὴ ποτε διὰ χιόνος ὁδοιπορῆσαι ξυνέβη
 αὐτῷ· οὗτος τοίνυν τοῦτο μὲν ἐλεεινὸν ἐπεπόνθει καὶ
 θεραπεύων τὴν δυστυχίαν ξυλλίνους πόδας πεποιήτο, καὶ
 τούτους ὑποδοῦμενος ἐβάδιζεν ἐπιστηριζόμενος ἅμα τοῖς
 οἰκέταις· ἐκείνο δὲ γελοῖον ἐποίει, κρηπίδας γὰρ καλλι-
 στας ἔωνεῖτο νεοτμήτους ἀεὶ, καὶ τὴν πλείστην πραγμα-
 τείαν περὶ ταύτας εἶχεν, ὡς καλλίστοις ὑποδήμασι κε-

κοσμημένα εἴη αὐτῷ τὰ ξύλα, οἱ πόδες δὴ. οὐ ταῦτ' αὖ οὖν
καὶ σὺ ποιεῖς χωλὴν μὲν ἔχων καὶ συκίνην τὴν γνάμην,
ὠνούμενος δὲ χρυσοῦς ἐμβάτας, οἷς μόλις ἂν τις καὶ ἀρ-
τίπους ἐμπεριπατήσειεν; 7. ἐπεὶ δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις καὶ 106
τὸν Ὀμηρον ἐπρίω πολλάκις, ἀναγνώτω σοὶ τις αὐτοῦ
λαβὼν τὴν δευτέραν τῆς Ἰλιάδος φασφδίαν, ἧς τὰ μὲν
ἄλλα μὴ ἐξετάξειν· οὐδὲν γὰρ αὐτῶν πρὸς σέ· πεποιή-
ται δέ τις αὐτῷ δημηγορῶν παγγέλοιος ἄνθρωπος, διά-
στροφος τὸ σῶμα καὶ λελωβημένος. ἐκαῖνος τοίνυν ὁ Θερ-
σίτης ὁ τοιοῦτος εἰ λάβοι τὴν Ἀχιλλέως πανοπλίαν, οἷε
ὅτι αὐτίκα διὰ τοῦτο καὶ καλὸς ἄμα καὶ ἰσχυρὸς ἂν γέ-
νοιτο, καὶ ὑπερπηθήσεται μὲν τὸν ποταμὸν, ἐπιθολῶσει
δὲ αὐτοῦ τὸ ρεῖθρον τῷ φόνῳ τῶν Φρυγῶν, ἀποκτενεῖ
δὲ τὸν Ἔκτορα καὶ πρὸ αὐτοῦ τὸν Λυκάονα καὶ τὸν Ἀστε-
ροπαλον μῆδ' ἐφέρειν ἐπὶ τῶν ὤμων τὴν μελίαν δυνάμε-
νος; οὐκ ἂν εἴποις· ἀλλὰ καὶ γέλωτα ἂν ὀφλισκάνοι χω-
λεύων ὑπὸ τῇ ἀσπίδι καὶ ἐπὶ στόμα καταπίπτων ὑπὸ τοῦ
βάρους καὶ ὑπὸ τῷ κράνει, ὅποτε ἀνανεύσειε, δεικνὺς
τοὺς παραβλῶπας ἐκείνους αὐτοῦ ὀφθαλμοὺς καὶ τὸν
θώρακα ἐπαίρων τῷ τοῦ μεταφρένου κυρτώματι καὶ τὰς
κνημίδας ἐπισυρόμενος καὶ ὅλως αἰσχύνων ἀμφοτέρους
καὶ τὸν δημιουργὸν αὐτῶν καὶ τὸν δεσπότην. τὸ αὐτὸ δὴ 107
καὶ σὺ πάσχων οὐχ ὀρθῶς, ὅπότεν τὸ μὲν βιβλίον ἐν τῇ
χειρὶ ἔχης πάγκαλον, πορφυρᾶν μὲν ἔχων τὴν διφθέραν,
χρυσοῦν δὲ τὸν ὀμφαλόν, ἀναγινώσκης δὲ αὐτὸ βαρβα-
ρίζων καὶ κατασχύνων καὶ διαστρέφων, ὑπὸ μὲν τῶν
πεπαιδευμένων καταγελωμένος, ὑπὸ δὲ τῶν ξυνόντων
σοὶ κολάκων ἐπαινούμενος, οἳ καὶ αὐτοὶ πρὸς ἀλλήλους
ἐπιστρεφόμενοι γελῶσι τὰ πολλά; 8. θέλω γοῦν σοὶ διη-
γήσασθαι τι Πυθιοὺ γενόμενον· Ταραντίνος Εὐάγγελος
τοῦνομα τῶν οὐκ ἀφανῶν ἐν τῷ Τάραντι ἐπεθύμησε νι-
κῆσαι Πύθια· τὰ μὲν οὖν τῆς γυμνῆς ἀγωνίας αὐτίκα

ἐδόκει αὐτῷ ἀδύνατον εἶναι μῆτε πρὸς ἰσχύιν μῆτε πρὸς
 ἀκύτητα εὐπεφυκότι, κιθάρα δὲ καὶ ῥοδή ῥαδίως κρα-
 τήσειν ἐπέισθη ὑπὸ τῶν καταράτων ἀνθρώπων, οὓς εἶχε
 περὶ αὐτόν, ἐπαινούντων καὶ βοῶντων, ὅποτε καὶ τὸ σμι-
 κρότατον ἐκεῖνος ἀνακρούσαιτο. ἤκεν οὖν εἰς τοὺς Δελ-
 φούς τοῖς τε ἄλλοις λαμπρὸς καὶ δὴ καὶ ἐσθῆτα χρυσο-
 παστον ποιησάμενος καὶ στέφανον δάφνης χρυσοῦς κάλ-
 108 λιστον, ὡς ἀντὶ καρποῦ τῆς δάφνης σμαράγδους εἶναι
 ἰσομεγέθεις τῷ καρπῷ· τὴν μὲν γε κιθάραν αὐτήν, ὑπερ-
 φυές τι χρῆμα ἐς κάλλος καὶ πολυτέλειαν, χρυσοῦ μὲν
 τοῦ ἀκηράτου πᾶσαν, σφραγίσαι δὲ καὶ λίθοις ποικίλοις
 κατακεκοσμημένην, Μουσῶν μεταξὺ καὶ Ἀπόλλωνος καὶ
 Ὀρφῆως ἐντετορευμένων, θαῦμα μέγα τοῖς ὄρωσιν. 9. ἐπεὶ
 δ' οὖν ποτε καὶ ἤκεν ἢ τοῦ ἀγῶνος ἡμέρα, τρεῖς μὲν ἦσαν,
 ἔλαχε δὲ μέσος αὐτῶν ὁ Εὐάγγελος ἄδειν καὶ μετὰ Θεσπί-
 τον Θηβαῖον οὐ φαύλως ἀγωνισάμενον· ἐσέρχεται ὄλος
 περιλαμπόμενος τῷ χρυσίῳ καὶ τοῖς σμαράγδοις καὶ βη-
 ρύλλοις καὶ ὑακίνθοις, καὶ ἡ πορφύρα δὲ ἐνέπρεπε τῆς
 ἐσθῆτος, ἢ μεταξὺ τοῦ χρυσοῦ διεφαίνετο. τούτοις ἅπανι
 προεκπλήξας τὸ θέατρον καὶ θαυμαστῆς ἐλπίδος ἐμπλή-
 σας τοὺς θεατάς, ἐπειδὴ ποτε καὶ ἄσαι καὶ κιθαρίσαι
 πάντως ἔδει, ἀνακρούεται μὲν ἀνάρμοστον τι καὶ ἀδύ-
 ντακτον, ἀπορρήγγυσι δὲ τρεῖς ἅμα χορδὰς σφοδρότερον
 τοῦ δέοντος ἐμπεσῶν τῇ κιθάρα, ἄδειν δὲ ἄρχεται ἀπό-
 μουσόν τι καὶ λεπτόν, ὥστε γέλωτα μὲν παρὰ πάντων
 γενέσθαι τῶν θεατῶν, τοὺς ἀθλοθέτας δὲ ἀγανακτήσαν-
 τας ἐπὶ τῇ τόλμῃ μαστιγώσαντας αὐτόν ἐκβαλεῖν τοῦ θεά-
 τρου· ὅτεπερ καὶ γελοιότατος ὤφθη δακρύων ὁ χρυσοῦς
 Εὐάγγελος καὶ ὑπὸ τῶν μαστιγοφόρων συρόμενος διὰ
 μέσης τῆς σκηνῆς καὶ τὰ σκέλη καθηματωμένος ἐκ τῶν
 109 μαστιγῶν καὶ συλλέγων χαμόθεν τῆς κιθάρας τὰς σφρα-
 γίδας· ἐξεπεπτώκεισαν γὰρ κἀκείνης ξυμμαστιγουμένης

αὐτῷ. 10. μικρὸν δὲ ἐπισχὼν μετ' αὐτὸν Εὐμηλὸς τις Ἥλειος ἐσέρχεται, κιθάραν μὲν παλαιὰν ἔχων, ξυλίνοὺς δὲ κόλλοπας ἐπικειμένην, ἐσθῆτα δὲ μόγις σὺν τῷ στεφάνῳ δέκα δραχμῶν ἀξίαν· ἀλλ' οὗτός γε ἄσας δεξιῶς καὶ κιθαρίσας κατὰ τὸν νόμον τῆς τέχνης ἐκράτει καὶ ἀνεκηρύττετο καὶ τοῦ Εὐαγγέλου κατεγέλα μάτην ἐμπομπεύσαντος τῇ κιθάρᾳ καὶ ταῖς σφραγίσιν ἐκείναις, καὶ εἶπεν γε λέγεται πρὸς αὐτόν· ὦ Εὐάγγελε, σὺ μὲν χρυσῆν δάφνην περικίσεις, πλουτεῖς γάρ, ἐγὼ δὲ ὁ πένης τὴν Δελφικὴν· πλὴν τοῦτό γε μόνον ὦνησο τῆς σκευῆς, ὅτι μὴδὲ ἐλεύμενος ἐπὶ τῇ ἥττη ἀπέρχῃ, ἀλλὰ μισούμενος προσέτι διὰ τὴν ἄτεχνόν σου ταύτην καὶ περιττὴν τρυφήν· περὶ πόδα δὴ σοὶ καὶ Εὐάγγελος οὗτος, παρ' ὅσον σοὶ γε οὐδ' ὀλίγον μέλει τοῦ γέλωτος τῶν θεατῶν. 11. οὐκ ἄκαιρον δ' ἂν γένοιτο καὶ Λέσβιον μῦθόν τινα διηγῆσασθαι σοὶ κάλαι γενόμενον. ὅτε τὸν Ὀρφέα διεσπάσαντες αἱ Θραῖται, φασὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ σὺν τῇ λύρᾳ εἰς τὸν Ἐβρον ἐμπεσοῦσαν ἐκβληθῆναι εἰς τὸν μέλανα κόλπον, καὶ ἐπιπλεῖν γε τὴν κεφαλὴν τῇ λύρᾳ, τὴν μὲν ἄδουσαν θρηῆνόν τινα ἐπὶ τῷ Ὀρφει, ὡς λόγος, τὴν λύραν δὲ αὐτὴν ὑπηγεῖν τῶν ἀνέμων ἐμπιπτόντων ταῖς χορδαῖς, καὶ 110 οὕτω μετ' ᾠδῆς προσενεχθῆναι τῇ Λέσβῳ, κάκεινους ἀνελομένους τὴν μὲν κεφαλὴν καταθάψαι, ἵνα περ νῦν τὸ Βακχεῖον αὐτοῖς ἐστὶ, τὴν λύραν δὲ ἀναθεῖναι ἐς τοῦ Ἀπόλλωνος τὸ ἱερόν καὶ ἐπὶ πολὺ γε σώζεσθαι αὐτήν. 12. χρόνῳ δὲ ὕστερον Νέανθον τὸν τοῦ Πιττακοῦ τοῦ τυράννου ταῦτα ὑπὲρ τῆς λύρας πυνθανόμενον, ὡς ἐκῆλει μὲν καὶ θηρία καὶ φυτὰ καὶ λίθους, ἐμελώδει δὲ καὶ μετὰ τὴν Ὀρφείως συμφορὰν μηδενὸς ἀπτομένου, πρὸς ἔρωτα τοῦ κτήματος ἐμπεσεῖν καὶ διαφθείραντα τὸν ἱερεῶν μεγάλοις χρήμασι πείσαι ὑποθέντα ἑτέραν ὁμοίαν λύραν δοῦναι αὐτῷ τὴν τοῦ Ὀρφείως· λαβόντα δὲ μεθ' ἡμέραν

- μὲν ἐν τῇ πόλει χρῆσθαι οὐκ ἀσφαλὲς οἰεσθαι εἶναι, νύκτωρ δὲ ὑπὸ κόλπον ἔχοντα μόνον προελθεῖν ἐς τὸ προάστειον καὶ προχειρισάμενον κρούειν καὶ συνταράττειν τὰς χορδὰς ἄτεχνον καὶ ἄμουσον νεανίσκον, ἐλπίζοντα μέλη τινὰ θεσπέσια ὑπηγήσειν τὴν λύραν, ὑφ' ὧν πάντα καταθέλξειν καὶ κηλήσειν καὶ μακάριον ἔσεσθαι κληρονομήσαντα τῆς Ὀρφείας μουσικῆς· ἄχρι δὲ ξυνελ-
- 111 θόντας τοὺς κύνας πρὸς τὸν ἤχον — πολλοὶ δὲ ἦσαν αὐτόθι — διασπάσασθαι αὐτόν, ὡς τοῦτο γοῦν ὅμοιον τῷ Ὀρφεῖ παθεῖν καὶ μόνους ἐφ' ἑαυτὸν ξυγκαλέσαι τοὺς κύνας· ὅτεπερ καὶ σαφέστατα ᾤφθη ὡς οὐχ ἡ λύρα ἢ θέλγουσα ἦν, ἀλλὰ ἡ τέχνη καὶ ἡ φῶδή, ἃ μόνον ἐξαίρετα τῷ Ὀρφεῖ παρὰ τῆς μητρὸς ὑπῆρχεν. ἡ λύρα δὲ ἄλλως κτήμα ἦν οὐδὲν ἄμεινον τῶν ἄλλων βαρβίτων. 13. καὶ τί σοι τὸν Ὀρφέα ἢ τὸν Νέανθον λέγω, ὅπου καὶ κατ' ἡμᾶς αὐτοὺς ἐγένετό τις καὶ ἔτι ἐστίν, οἶμαι, ὃς τὸν Ἐπικτήτου λύχνον τοῦ Στωϊκοῦ κεραμεοῦν ὄντα τρισχιλίων δραχμῶν ἐπρίατο; ἤλπιξε γὰρ οἶμαι κάκεινος, εἰ τῶν νυκτῶν ὑπ' ἐκείνῳ τῷ λύχνῳ ἀναγινώσκοι, αὐτίκα μάλα καὶ τὴν Ἐπικτήτου σοφίαν ὄναρ ἐπιστήσεσθαι καὶ ὅμοιος ἔσεσθαι τῷ θαυμαστῷ ἐκείνῳ γέροντι. 14. χθὲς δὲ καὶ πρῶην ἄλλος τις τὴν Πρωτέως τοῦ Κυνικοῦ βακτηρίαν, ἣν καταθέμενος ἤλατο ἐς τὸ πῦρ, ταλάντου κάκεινος ἐπρίατο, καὶ ἔχει μὲν τὸ κειμήλιον τοῦτο καὶ δείκνυσιν ὡς Τεγεᾶται τοῦ Καλυδωνίου τὸ δέσμα καὶ Θηβαῖοι τὰ
- 112 ὅσα τοῦ Γηρυόνου καὶ Μεμφίται τῆς Ἰσίδος τοὺς πλοκάμους· αὐτὸς δὲ ὁ τοῦ θαυμαστοῦ κτήματος δεσπότης καὶ αὐτὸν σὲ τῇ ἀπαιδευσίᾳ καὶ βδελυρίᾳ ὑπερηκόντισεν. ὁρᾷς ὅπως κακοδαιμόνως διάκεισαι βακτηρίας ἐς τὴν κεφαλὴν ὡς ἀληθῶς δεόμενος; 15. λέγεται γὰρ καὶ Διονύσιον τραγωδίαν ποιεῖν φαύλως πάνυ καὶ γελοίως, ὥστε τὸν Φιλόξενον πολλάκις δι' αὐτὴν ἐς τὰς λατομίας ἐμ-

πεσεῖν οὐ δυνάμενοι κατέχειν τὸν γέλωτα. οὗτος τοίνυν πυθόμενος ὡς ἐγγελάται, τὸ Αἰσχύλου πυξίον, εἰς ὃ ἐκεῖνος ἔγραφε, σὺν πολλῇ σπουδῇ κτησάμενος καὶ αὐτὸς ᾤετο ἐνθεὸς ἔσεσθαι καὶ κάτοχος ἐκ τοῦ πυξίου, ἀλλ' ὅμως ἐν αὐτῷ ἐκείνῳ μακροῦ γελοιότερα ἔγραφεν, οἷον κάκεινο τό·

Δωρίδιον ἤκεν ἢ Διονυσίου γυνή.

καὶ πάλιν·

οἴμοι, γυναῖκα χρησίμην ἀπάλεσα.

καὶ τοῦτο γὰρ ἐκ τοῦ πυξίου, καὶ τό·

113

αὐτοῖς γὰρ ἐμπαίζουσιν οἱ μωροὶ βροτῶν.

τοῦτο μὲν γε πρὸς σέ μάλα εὐστόχως ἂν εἰρημένον εἴη τῷ Διονυσίῳ, καὶ δι' αὐτὸ χρυσῶσαι αὐτοῦ ἔδει ἐκεῖνο τὸ πυξίον. 16. τίνα γὰρ ἐλπίδα καὶ αὐτὸς ἔχων ἐς τὰ βιβλία καὶ ἀνατυλίττεις ἀεὶ καὶ διακολλᾶς καὶ περικόπτεις καὶ ἀλείφεις τῷ κρόκῳ καὶ τῇ κέδρῳ καὶ διφθέρας περιβάλλεις καὶ ὀμφαλοὺς ἐντίθης, ὡς δὴ τί ἀπολαύσων αὐτῶν; πάνυ γοῦν ἤδη βελτίων γεγένησαι διὰ τὴν ὠνήν, ὅς τοιαῦτα μὲν φθέγγη . . . μᾶλλον δὲ καὶ τῶν ἰχθύων ἀφωνότερος εἶ. βιοῖς δὲ ὡς οὐδ' εἰπεῖν καλόν, μῖσος δὲ ἄγριον, φασί, παρὰ πάντων ἔχεις ἐπὶ τῇ βδελυρίᾳ, ὡς εἰ τοιούτους ἀπειρογάξεται τὰ βιβλία, φυγῇ φευκτέον ἂν ἦν ὅτι πορρωτάτω ἀπ' αὐτῶν. 17. δυοῖν δὲ ὄντοι, ἄτ' ἂν 114 παρὰ τῶν παλαιῶν τις κτήσαιτο, λέγειν τε δύνασθαι καὶ πράττειν τὰ δέοντα ζήλω τῶν ἀρίστων καὶ φυγῇ τῶν χειρόνων, ὅταν μήτε ἐκεῖνα μήτε ταῦτα φαίνηται τις παρ' αὐτῶν ὠφελούμενος, τί ἄλλο ἢ τοῖς μυσὶ διατριβὰς ὀνεινται καὶ ταῖς τίλφαις οἰκήσεις καὶ πληγὰς ὡς ἀμελοῦσι τοῖς οἰκέταις; 18. πῶς δὲ οὐ κάκεινο αἰσχρόν, εἰ τις ἐν τῇ χειρὶ ἔχοντά σε βιβλίον ἰδῶν — ἀεὶ δέ τι πάντως ἔχεις — ἔροιτο, οὔτινος ἢ δήτορος ἢ ξυγγραφέως ἢ ποιητοῦ ἐστὶ, σὺ δὲ ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς εἰδὼς πρῶτως εἰποῖς τοῦτό

γε· εἶτα, ὡς φιλεῖ τὰ τοιαῦτα ἐν ξυνουσίᾳ προχωρεῖν ἐς
 μῆκος λόγων, ὁ μὲν ἐπαινοῖ τι ἢ αἰτιῶτο τῶν ἐγγεγραμ-
 μένων, σὺ δὲ ἀποροῖς καὶ μηδὲν ἔχεις εἰπεῖν, οὐκ εὐξῆ
 τότε χανεῖν σοι τὴν γῆν, κατὰ σεαυτοῦ ὁ Βελλεροφόντης
 περιφέρων τὸ βιβλίον; 19. Δημήτριος δὲ ὁ Κυνικός ἰδὼν
 ἐν Κορίνθῳ ἀπαιδευτόν τινα βιβλίον κάλλιστον ἀναγι-
 νάσκοντα, τὰς Βάκχας οἶμαι τοῦ Εὐριπίδου, κατὰ τὸν
 ἄγγελον δὲ ἦν τὸν διηγούμενον τὰ τοῦ Πενθέως πάθη
 καὶ τὸ τῆς Ἀγαύης ἔργον, ἀρκάσας διέσπασεν αὐτὸ εἰ-
 πών, ἄμεινόν ἐστι τῷ Πενθεὶ ἄπαξ σπαραχθῆναι ὑπ'
 115 ἐμοῦ ἢ ὑπὸ σοῦ πολλάκις. ζητῶν δὲ αἰεὶ πρὸς ἑμαυτὸν
 οὐπω καὶ τήμερον εὐρεῖν δεδύνημαι, τίνος ἔνεκα τὴν
 σπουδὴν ταύτην ἐσπούδακας περὶ τὴν ὠνὴν τῶν βιβλίων·
 ὠφελείας μὲν γὰρ ἢ χρείας τῶν ἀπ' αὐτῶν οὐδ' ἂν οἴη-
 θείη τις τῶν καὶ ἐπ' ἐλάχιστόν σε εἰδόντων, οὐ μᾶλλον ἢ
 φαλακρὸς ἂν τις πρῖαιτο κτένα ἢ κάτοπτρον ὁ τυφλὸς ἢ
 ὁ κωφὸς ἀύλητὴν ἢ καλλακὴν ὁ εὐνοῦχος ἢ ὁ ἠπειρωτῆς
 κώπην ἢ ὁ κυβερνήτης ἄροτρον. ἀλλὰ μὴ ἐπίδειξιν πλού-
 του σοι τὸ πρᾶγμα ἔχει καὶ βούλει τοῦτο ἐμφῆναι ἄπασιν,
 ὅτι καὶ εἰς τὰ μηδὲν σοι χρήσιμα ὅμως ἐκ πολλῆς τῆς
 περιουσίας ἀναλίσκεις; καὶ μὴν ὅσα γε κάμει Σύρον ὄντα
 εἰδέναι, εἰ μὴ σαυτὸν φέρων ταῖς τοῦ γέροντος ἐκείνου
 διαθήκαις παρενέγραψας, ἀπωλώλεις ἂν ὑπὸ λιμοῦ ἤδη
 καὶ ἀγορὰν προὔτιθεις τῶν βιβλίων. 20. λοιπὸν οὖν δὴ
 ἐκεῖνο πεπεισμένον ὑπὸ τῶν κολάκων ὡς οὐ μόνον καλὸς
 εἶ καὶ ἐράσμιος, ἀλλὰ σοφὸς καὶ φήτωρ καὶ ξυγγραφεὺς
 οἶος οὐδ' ἕτερος, ὠνεῖσθαι τὰ βιβλία, ὡς ἀληθεύοις τοὺς
 ἐπαινοὺς αὐτῶν. φασὶ δὲ σὲ καὶ λόγους ἐπιδείκνυσθαι
 αὐτοῖς ἐπὶ δειπνῷ κάκείνους χερσαίων βατράχων δίκην
 διψῶντας κεκραγῆναι, καὶ μὴ πίνειν, ἦν μὴ διαρραγῶσι
 βοῶντες. καὶ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅπως ῥᾶστος εἶ τῆς ρινὸς ἔλ-
 κεσθαι, καὶ πιστεύεις αὐτοῖς ἅπαντα, ὅς ποτε κάκεινο

ἐπίσθης, ὡς βασιλεῖ τινι ὁμοιώθης τὴν ὄψιν καθάπερ 116
 ὁ ψευδαλέξανδρος καὶ ψευδοφίλιππος ἐκεῖνος κναφεὺς
 καὶ ὁ κατὰ τοὺς προπάτορας ἡμῶν ψευδονέρων καὶ εἰ τις
 ἄλλος τῶν ὑπὸ τὸ ψεῦδος τεταγμένων. 21. καὶ τί θαν-
 μαστὸν, εἰ τοῦτο ἔπαθες ἀνόητος καὶ ἀπαίδετος ἄνθρω-
 πος καὶ προήεις ἐξυπτιάζων καὶ μιμούμενος βάδισμα καὶ
 σχῆμα καὶ βλέμμα ἐκείνου, ᾧ σεαυτὸν εἰκάζων ἔχαιρες,
 ὅπου καὶ Πύρρον φασὶ τὸν Ἑπειρώτην τὰ ἄλλα θανμα-
 στὸν ἄνδρα οὕτως ὑπὸ κολάκων ἐπὶ τῷ ὁμοίῳ ποτὲ δια-
 φθαρῆναι, ὡς πιστεύειν ὅτι ὁμοῖος ἦν Ἀλεξάνδρῳ ἐκείνῳ;
 καίτοι τὸ τῶν μουσικῶν τοῦτο, δις διὰ πασῶν τὸ πρᾶγμα
 ἦν· εἶδον γὰρ καὶ τὴν τοῦ Πύρρου εἰκόνα, καὶ ὁμως ἐπέ-
 πειστο ἐκμεμάχθαι τοῦ Ἀλεξάνδρου τὴν μορφὴν. ἀλλ'
 ἔνεκα μὲν δὴ τούτων ὕβρισταί μοι ἐς τὸν Πύρρον, ὅτι σὲ
 εἶκασα κατὰ τοῦτο αὐτῷ. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου καὶ πάνν σοι 117
 πρέπον ἂν εἴη· ἐπεὶ γὰρ οὕτω διέκειτο ὁ Πύρρος καὶ
 ταῦτα ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἐπέπειστο, οὐδεὶς ὅστις οὐ ξυνετίθετο
 καὶ ξυνέπασχεν αὐτῷ, ἄχρι δὴ τις ἐν Λαρίσση πρεσβῦτις
 ξένη αὐτῷ τάληθές εἰποῦσα ἔπαυσεν αὐτὸν τῆς κορούξης.
 ὁ μὲν γὰρ Πύρρος ἐπιδειξάς αὐτῇ εἰκόνα Φιλίππου καὶ
 Περδίκκου καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ Κασάνδρου καὶ ἄλλων
 βασιλέων ἤρετο τίνι ὁμοῖος εἴη, πάνν πεπεισμένος ἐπὶ
 τὸν Ἀλέξανδρον ἤξειν αὐτήν, ἣ δὲ πολὺν χρόνον ἐπι-
 σχοῦσα, Βατραχίῳ, ἔφη, τῷ μαγείρῳ· καὶ γὰρ ἦν τις
 ἐν τῇ Λαρίσση Βατραχίῳ μάγειρος τῷ Πύρρῳ ὁμοῖος.
 22. καὶ σὺ δὴ ᾧτινι μὲν τῶν τοῖς ὀρχησταῖς συνόντων
 κιναιδῶν ζοικας οὐκ ἂν εἰποιμι, ὅτι δὲ μανίαν ἐρρωμέ-
 νην ἔτι καὶ νῦν μάλινεσθαι δοκεῖς ἅπασιν ἐπ' ἐκείνῃ τῇ
 εἰκόνι, πάνν σαφῶς οἶδα. οὐκ οὐν θανμαστὸν, εἰ ἀπί- 118
 θανος οὕτως ζωγράφος ᾧν καὶ τοῖς πεπαιδευμένοις ἐξο-
 μοιουῖσθαι ἐθέλεις πιστεύων τοῖς τὰ τοιαῦτά σε ἐπαι-
 νοῦσι. καίτοι τί ταῦτα ληρῶ; πρόδηλος γὰρ ἡ αἰτία τῆς

περὶ τὰ βιβλία σπουδῆς, εἰ καὶ ὑπὸ νωθείας ἐγὼ μὴ κά-
 λαι κατείδον· σοφὸν γάρ, ὡς γοῦν οἶει, τοῦτ' ἐπινενόη-
 κας καὶ ἐλπίδας οὐ μικρὰς ἔχεις περὶ τοῦ πράγματος, εἰ
 βασιλεὺς μάθοι ταῦτα σοφὸς ἀνὴρ καὶ παιδείαν μάλιστα
 τιμῶν· εἰ δὲ ταῦτα ὑπὲρ σοῦ ἐκείνος ἀκούσειεν, ὡς ὠνῆ
 βιβλία καὶ ξυνάγεις πολλά, πάντα ἐν βραχεὶ παρ' αὐτοῦ
 ἔσεσθαι σοὶ νομίξεις. 23. ἀλλ', ὅ κατάπυγον, οἶει τοσοῦ-
 τον μανδραγόραν κατακεχύσθαι αὐτοῦ, ὡς ταῦτα μὲν
 ἀκούειν, ἐκεῖνα δὲ μὴ εἰδέναι, οἷος μὲν σου ὁ μεθ' ἡμέ-
 ραν βίος, οἷοι δέ σοι πότοι, ὅποιοι δὲ νύκτες καὶ οἷοις
 καὶ ἡλίκοις ξυγκαθεύδεις; οὐκ οἶσθα ὡς ὄτα καὶ ὄφθαλ-
 μοὶ πολλοὶ βασιλέως; τὰ δὲ σὰ οὕτω περιφανῆ ἔστιν ὡς καὶ
 τυφλοῖς εἶναι καὶ κωφοῖς γνώριμα· εἰ γὰρ καὶ φθέγγαιο
 μόνον, εἰ γὰρ καὶ λουόμενος ἀποδύσαιο, μᾶλλον δὲ μηδ'
 ἀποδύσῃ, εἰ δοκεῖ, οἱ δ' οἰκέται μόνον ἦν ἀποδύσονται
 σου, τί οἶει, μὴ ἀντίκα ἔσεσθαι πάντα σου πρόδηλα τὰ
 τῆς νυκτὸς ἀπόρρητα; εἰπέ γοῦν μοι καὶ τόδε, εἰ Βάσσοσ
 119 ὁ ὑμέτερος ἐκείνος σοφιστῆς ἢ Βάταλος ὁ ἀύλητῆς ἢ ὁ
 κίναιδος Ἡμιθέων ὁ Συβαρίτης, ὃς τοὺς θαυμαστοὺς
 ὑμῖν νόμους συνέγραψεν, ὡς χρὴ λεαίνεσθαι καὶ παρα-
 τίλλεσθαι καὶ πάσχειν καὶ ποιεῖν ἐκεῖνα, εἰ τούτων τις
 νυνὶ λεοντῆν περιβαλλόμενος καὶ ῥόπαλον ἔχων βαδίξοι,
 τί οἶει φαίνεσθαι τοῖς ὀρῶσιν; Ἡρακλέα εἶναι αὐτόν;
 οὐκ, εἰ γε μὴ χύτραις λημῶντες τυγχάνοιεν. μυρία γάρ
 ἔστι τὰ ἀντιμαρτυροῦντα τῷ σχήματι, βᾶδισμα καὶ βλέμμα
 καὶ φωνὴ καὶ τράχηλος ἐπικεκλασμένος καὶ ψιμύδιον καὶ
 μαστίχη καὶ φῦκος, οἷς ὑμεῖς κοσμεῖσθε, καὶ ὅλως κατὰ
 τὴν παροιμίαν, θᾶττον ἂν πέντε ἐλέφαντας ὑπὸ μάλης
 κρούσειας ἢ ἓνα κίναιδον. εἶτα ἢ λεοντῆ μὲν τὸν τοιοῦτον
 οὐκ ἂν ἔκρυψε, σὺ δ' οἶει λῆσειν σκεπόμενος βιβλίῳ;
 ἀλλ' οὐ δυνατόν· προδώσει γάρ σε καὶ ἀποκαλύψει τὰ
 ἄλλα ὑμῶν γνωρίσματα. 24. τὸ δ' ὅλον ἀγνοεῖν μοι δο-

κεις ὅτι τὰς ἀγαθὰς ἐλπίδας οὐ παρὰ τῶν βιβλιοκαπήλων
 δεῖ ζητεῖν, ἀλλὰ παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ καθ' ἡμέραν βίου
 λαμβάνειν. σὺ δ' οἶσι συνήγορον κοινὸν καὶ μάρτυρα
 ἔσεσθαι σοὶ τὸν Ἀττικὸν καὶ Καλλῖνον τοὺς βιβλιογρά-
 φους; οὐκ, ἀλλ' ὤμους τινὰς ἀνθρώπους ἐπιτρίψοντάς
 σε, ἣν οἱ θεοὶ ἐθέλωσι, καὶ πρὸς ἔσχατον πενίας ξυνε- 120
 λάσσοντας· δεόν ἐτι νῦν σωφρονήσαντα ἀποδοῦσθαι μὲν
 τινι τῶν πεπαιδευμένων τὰ βιβλία ταῦτα καὶ σὺν αὐτοῖς
 τὴν νεόκτιστον ταύτην οἰκίαν, ἀποδοῦναι δὲ τοῖς ἀνδρα-
 ποδοκαπήλοις μέρος γοῦν ἀπὸ πολλῶν τῶν ὀφειλομένων.
 25. καὶ γὰρ ἐκεῖνο περὶ δύο ταῦτα δεινῶς ἐσπούδακας,
 βιβλίων τε τῶν πολυτελῶν κτήσιν καὶ μειρακίων τῶν
 ἐξώρων καὶ ἤδη καρτερῶν ἀνήν, καὶ τὸ πρᾶγμα σοὶ πάνυ
 σπουδάζεται καὶ θηρεύεται. ἀδύνατον δὲ κένητα ὄντα
 πρὸς ἄμφω διαρκεῖν. σκόπει τοίνυν, ὡς ἱερὸν χρῆμα
 συμβουλή. ἀξιῶ γάρ σε ἀφέμενον τῶν μηδὲν προσηκόν-
 των τὴν ἐτέραν νόσον θεραπεύειν καὶ τοὺς ὑπηρέτας
 ἐκείνους ἀνεῖσθαι, ὅπως μὴ ἐπιλειπόντων σε τῶν οἰκο-
 θεν μεταστέλλοιό τινὰς τῶν ἐλευθέρων, οἷς ἀκίνδυνον
 ἀπελθοῦσιν, ἣν μὴ λάβωσιν ἅπαντα, ἐξαγορεῦσαι τὰ
 πραχθέντα ὑμῖν μετὰ τὸν πότον, οἷα καὶ πρῶην αἰσχιστα
 περὶ σοῦ διηγείτο ἐξελθῶν ὁ πόρνος ἐτι καὶ δῆγματα ἐπι-
 δεικνύς. ἀλλ' ἔγωγε καὶ μάρτυρας ἂν παρασχοίμην τοὺς
 τότε παρόντας, ὡς ἠγανάκτησα καὶ ὀλίγου πληγὰς ἐνέ- 121
 τριψα αὐτῷ χαλεπαίνων ὑπὲρ σοῦ, καὶ μάλισθ' ὅτε καὶ
 ἄλλον ἐπεκαλέσατο μάρτυρα τῶν ὁμοίων καὶ ἄλλον ταῦτά
 καὶ λόγοις διηγουμένους. πρὸς δὴ ταῦτα, ὦγαθέ, τα-
 μιεύου τὰργύριον καὶ φύλαττε, ὡς οἴκοι καὶ κατὰ πολ-
 λὴν ἀσφάλειαν ταῦτα ποιεῖν καὶ πάσχειν ἐχῆς. ὥστε μὲν
 γὰρ μηκέτι ἐργάζεσθαι τίς ἂν μεταπεισεῖ σε; οὐδὲ γὰρ
 κύων ἅπαξ παύσαιτ' ἂν σκυτοτραγεῖν μαθοῦσα. 26. τὸ
 δ' ἕτερον ῥάδιον, τὸ μηκέτι ἀνεῖσθαι βιβλία. ἱκανῶς

πεπαιδευσαι, ἄλλῃ σοι τῆς σοφίας, μόνον οὐ καὶ ἐπ' ἄκρον τοῦ χείλους ἔχεις τὰ παλαιὰ πάντα, πᾶσαν μὲν ἱστορίαν οἶσθα, πάσας δὲ λόγων τέχνας καὶ κάλλη αὐτῶν καὶ κακίας καὶ ὀνομάτων χρῆσιν τῶν Ἀττικῶν· πάνσοφόν τι χρῆμα καὶ ἄκρον ἐν παιδείᾳ γεγένησαι διὰ τὸ πλήθος τῶν βιβλίων· κωλύει γὰρ οὐδὲν καμὲ σοι ἐνδιατρίβειν, ἐπειδὴ χεῖρεις ἐξαπατώμενος. 27. ἡδέως δ' ἂν καὶ ἐροί-
 122 μην σε, τὰ τσαῦτα βιβλία ἔχων τί μάλιστα ἀναγινώσκεις αὐτῶν; τὰ Πλάτωνος; τὰ Ἀντισθένης; τὰ Ἀρχιλόχου; τὰ Ἰκπώνακτος; ἢ τούτων μὲν ὑπερφρονεῖς, φήτορες δὲ μάλιστα σοι [τούτων] διὰ χειρός; εἶπέ μοι, καὶ Αἰσχίνου τὸν κατὰ Τιμάρχου λόγον ἀναγινώσκεις; ἢ ἐκεῖνά γε πάντα οἶσθα καὶ γινώσκεις αὐτῶν ἕκαστον; τὸν δὲ Ἀριστοφάνην καὶ Εὐπόλιν ὑποδέδουκας; ἀνέγνωσ καὶ τοὺς Βάπτας τὸ δράμα ὄλον; εἶπ' οὐδὲν σου τάκει καθίκετο οὐδ' ἠρυσθρίας γνωρίσας αὐτά; τοῦτο γοῦν καὶ μάλιστα θαυμάσειεν ἂν τις, τίνα ποτὲ ψυχὴν ἔχων ἄπει τῶν βιβλίων, ὁποίαις αὐτὰ χερσὶν ἀνελίττεις. πότε δὲ ἀναγινώσκεις; μεθ' ἡμέραν; ἀλλ' οὐδεὶς ἐώρακε τοῦτο ποιοῦντα. ἀλλὰ νύκτωρ; πότερον ἐπιτεταμένος ἤδη ἐκείνοις ἢ πρὸ τῶν λόγων; ἀλλὰ πρὸς Κότυος μηκέτι μὴ τολμήσης
 123 τοιοῦτο μηδέν. 28. ἄφες δὲ τὰ βιβλία καὶ μόνα ἐργάζου τὰ σαυτοῦ. καίτοι ἐχρῆν μηκέτι μηδὲ ἐκεῖνα, αἰδεσθῆναι δὲ τὴν τοῦ Εὐριπίδου Φαίδραν καὶ ὑπὲρ τῶν γυναικῶν ἀγανακτοῦσαν καὶ λέγουσαν,

οὐδὲ σκότον φρίσσουσι τὸν συνεργάτην

τέρεμνά τ' οἴκων μὴ ποτε φθογγὴν ἀφῆ.

εἰ δὲ πάντως ἐμμένειν τῇ ὁμοίᾳ νόσφ διέγνωσται, ἴδι, ὠνοῦ μὲν βιβλία καὶ οἴκοι κατακλείσας ἔχε καὶ καρποῦ τὴν δόξαν τῶν κτημάτων. ἱκανόν σοι καὶ τοῦτο. προσάψῃ δὲ μηδέποτε μηδὲ ἀναγνώσ μηδὲ ὑπαγάγῃ τῇ γλώττῃ παλαιῶν ἀνδρῶν λόγους καὶ ποιήματα μηδὲν δεινόν σε

εἰργασμένα. οἶδα ὡς μάτην ταῦτά μοι λελήρηται καὶ κατὰ
 τὴν παροιμίαν Αἰθίοπα σμήχειν ἐπιχειρῶ· σὺ γὰρ ὠνήσῃ
 καὶ χρήσῃ ἐς οὐδὲν καὶ καταγελασθήσῃ πρὸς τῶν πεπα-
 δευμένων, οἷς ἀπόχρη ὠφελείσθαι οὐκ ἐκ τοῦ κάλλους 124
 τῶν βιβλίων οὐδ' ἐκ τῆς πολυτελείας αὐτῶν, ἀλλ' ἐκ τῆς
 φωνῆς καὶ τῆς γνώμης τῶν γεγραφότων. 29. σὺ δὲ οἶει
 θεραπεύσειν τὴν ἀπαιδευσίαν καὶ ἐπικαλύψειν τῇ δόξῃ
 ταύτῃ καὶ ἐκπλήξῃ τῷ πλήθει τῶν βιβλίων, οὐκ εἰδὼς
 ὅτι καὶ οἱ ἀμαθέστατοι τῶν ἰατρῶν τὸ αὐτὸ σοὶ ποιούσιν
 ἔλεφαντίνους νάρθηκας καὶ σικύας ἀργυρᾶς ποιούμενοι
 καὶ σμίλας χρυσοκολλήτους· ὁπότεν δὲ καὶ χρήσασθαι
 τούτοις θέῃ, οἱ μὲν οὐδὲ ὅπως χρῆ μεταχειρίσασθαι αὐτὰ
 ἴσασι· παρελθὼν δέ τις ἐς τὸ μέσον τῶν μεμαθηκότων
 φλεβότομον εὖ μάλα ἠκονημένον ἔχων τοῦ τάλλα μεστὸν
 ἀπήλλαξε τῆς ὀδύνης τὸν νοσοῦντα. ἵνα δὲ καὶ γελοιο-
 τέρω τινὶ τὰ σὰ εἰκάσω, τοὺς κουρέας τούτους ἐπίσκεψαι,
 καὶ ὄφει τοὺς μὲν τεχνίτας αὐτῶν ξυρὸν καὶ μαχαιρίδα
 καὶ κάτοπτρον σύμμετρον ἔχοντας, τοὺς δὲ ἀμαθεῖς καὶ
 ἰδιώτας πλήθος μαχαιρίδων προτιθέντας καὶ κάτοπτρα
 μεγάλα, οὐ μὴν λήσειν γε διὰ ταῦτα οὐδὲν εἰδότας. ἀλλὰ
 τὸ γελοιοτάτον ἐκεῖνο πάσχουσιν, ὅτι κείρονται μὲν οἱ
 πολλοὶ παρὰ τοῖς γείτοσιν αὐτῶν, πρὸς δὲ τὰ ἐκείνων 125
 κάτοπτρα προσελθόντες τὰς κόμας εὐθετίζουσι. 30. καὶ
 σὺ τοίνυν ἄλλω μὲν δεηθέντι χρήσειας ἂν τὰ βιβλία, χρή-
 σασθαι δὲ αὐτὸς οὐκ ἂν δύναιο. καίτοι οὐδ' ἐχρησᾶς τι-
 βιβλίον πώποτε, ἀλλὰ τὸ τῆς κυνὸς ποιεῖς τῆς ἐν τῇ φάτνῃ
 κατακειμένης, ἢ οὔτε αὐτῇ τῶν κριθῶν ἐσθίει οὔτε τῷ
 ἵππῳ δυναμένῳ φαγεῖν ἐπιτρέπει. ταῦτα τό γε νῦν εἶναι
 ὑπὲρ μόνων τῶν βιβλίων παρρησιάζομαι πρὸς σέ, περὶ
 δὲ τῶν ἄλλων ὅσα κατάπτυστα καὶ ἐπονείδιστα ποιεῖς,
 αὐτίς ἀκδύση πολλάκις.

ΠΕΡΙ ΤΟΥΤ ΜΗ ΡΑΙΔΙΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΙΝ
ΔΙΑΒΟΛΗΙ.

1. Δεινόν γε ἡ ἄγνοια καὶ πολλῶν κακῶν ἀνθρώ-
ποις αἰτία, ὡσπερ ἀχλὺν τινα καταχέουσα τῶν πραγμά-
των καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀμαυροῦσα καὶ τὸν ἐκάστου βίον
ἐπηλυγάζουσα. ἐν σκότῳ γοῦν πλανωμένοις πάντες εἰ-
126 καμεν, μᾶλλον δὲ τυφλοῖς ὅμοια πεπόνθαμεν, τῷ μὲν
προσπταίοντες ἀλόγως, τὸ δὲ ὑπερβαίνοντες, οὐδὲν δέον,
καὶ τὸ μὲν πλησίον καὶ παρὰ πόδας οὐχ ὄρωντες, τὸ δὲ
πόρρω καὶ πάμπολυ διεστηκὸς ὡς ἐνοχλοῦν δεδιότες· καὶ
ὄλως ἐφ' ἐκάστου τῶν πραττομένων οὐ διαλείπομεν τὰ
πολλὰ ὀλισθαίνοντες. τοιγάρτοι μυρίας ἤδη τοῖς τραγω-
δοδιδασκάλοις ἀφορμὰς εἰς τὰ δράματα τὸ τοιοῦτο παρέ-
σχηται, τοὺς Λαβδακίδας καὶ τοὺς Πελοπίδας καὶ τὰ τού-
τοις παραπλήσια· σχεδὸν γὰρ τὰ πλεῖστα τῶν ἐν τῇ σκηπῇ
ἀναβαινόντων κακῶν εὗροι τις ἂν ὑπὸ τῆς ἀγνοίας κα-
θάπερ ὑπὸ τραγικοῦ τινος δαίμονος κεχορηγημένα· λέγω
δὲ καὶ ἐς τὰ ἄλλα μὲν ἀποβλέπων, μάλιστα δὲ ἐς τὰς οὐκ
ἀληθεῖς κατὰ τῶν συνήθων καὶ φίλων διαβολάς, ὑφ' ὧν
127 ἤδη καὶ οἴκοι ἀνάστατοι γεγόνασι καὶ πόλεις ἄρδην ἀπο-
λώλασι πατέρες τε κατὰ παίδων ἐξεμάνησαν καὶ ἀδελφοὶ
κατὰ τῶν ὁμογενῶν καὶ παῖδες κατὰ τῶν γειναμένων καὶ
ἐρασταὶ κατὰ τῶν ἐρωμένων· πολλοὶ δὲ καὶ φίλοι συνε-
κόπησαν καὶ οἴκοι συνεχύθησαν ὑπὸ τῆς κατὰ τὰς δια-
βολὰς πιθανότητος. 2. Ἴν' οὖν ὡς ἤκιστα περιπίπτωμεν
αὐταῖς, ὑποδείξαι βούλομαι τῷ λόγῳ καθάπερ ἐπὶ τινος
γραφῆς ὁποῖόν τι ἐστὶν ἡ διαβολὴ καὶ πόθεν ἄρχεται καὶ
ὅποια ἐργάζεται. μᾶλλον δὲ Ἀπελλῆς ὁ Ἐφέσιος πάλαι
ταύτην προὔλαβε τὴν εἰκόνα· καὶ γὰρ αὐτὸς καὶ οὗτος δια-
βληθεὶς πρὸς τὸν Πτολεμαῖον ὡς μετεσχηκῶς Θεοδότῃ τῆς

συνωμοσίας ἐν Τύρῳ, ὁ δὲ Ἀπελλῆς οὐχ ἑωράκει ποτὲ
 τὴν Τύρον οὐδὲ τὸν Θεοδόταν, ὅστις ἦν, ἐγίνωσκεν, ἢ
 καθ' ὅσον ἤκουε Πτολεμαίου τινὰ ὑπαρχον εἶναι τὰ κατὰ
 τὴν Φοινίκην ἐπιτετραμμένον. ἀλλ' ὅμως τῶν ἀντιτέχνων
 τις Ἀντίφιλος τοῦνομα ὑπὸ φθόνου τῆς παρὰ βασιλεῖ 128
 τιμῆς καὶ τῆς κατὰ τὴν τέχνην ζηλοτυπίας κατεῖπεν αὐ-
 τοῦ πρὸς τὸν Πτολεμαίου ὡς εἰη κεκοινωνηκῶς τῶν ὄλων
 καὶ ὡς θεάσαιτό τις αὐτὸν ἐν Φοινίκῃ συνεστιώμενον
 Θεοδότα καὶ παρ' ὄλον τὸ δειπνον πρὸς τὸ οὖς αὐτῷ κοι-
 νολογούμενον, καὶ τέλος ἀπέφηνε τὴν Τύρου ἀπόστασιν
 καὶ Πηλουσίου κατάληψιν ἐκ τῆς Ἀπελλοῦ συμβουλῆς
 γεγυμέναι. 3. ὁ δὲ Πτολεμαῖος ὡς ἂν καὶ τᾶλλα οὐ κάρτα
 φρενήρης τις ᾖν, ἀλλ' ἐν κολακείᾳ δεσποτικῇ τεθραμμέ- 129
 νος, οὕτως ἐξεκαύθη καὶ συνεταράχθη πρὸς τῆς παρα-
 δόξου ταύτης διαβολῆς, ὥστε μηδὲν τῶν εἰκότων λογι-
 σάμενος, μηδ' ὅτι ἀντίτεχνος ἦν ὁ διαβάλλων μηδ' ὅτι
 μικρότερος ἢ κατὰ τηλικαύτην προδοσίαν ζωγράφος, καὶ
 ταῦτα εὖ πεπονθῶς ὑπ' αὐτοῦ καὶ παρ' ὄντινουῦν τῶν
 ὁμοτέχνων τετιμημένος, ἀλλ' οὐδὲ τὸ παράπαν εἰ ἐξέ-
 πλευσεν Ἀπελλῆς ἐς Τύρον ἐξετάσας, εὐθύς ἔαδε μηνίειν
 καὶ βοῆς ἐνεπίμπλα τὰ βασίλεια τὸν ἀχάριστον κεκραγῶς 130
 καὶ τὸν ἐπίβουλον καὶ συνωμότην. καὶ εἰ γε μὴ τῶν συνει-
 λημμένων τις ἀγανακτήσας ἐπὶ τῇ τοῦ Ἀντιφίλου ἀναι-
 σχυντία καὶ τὸν ἄθλιον Ἀπελλῆν κατελεήσας ἔφη μηδε-
 νὸς αὐτοῖς κεκοινωνηκῆναι τὸν ἄνθρωπον, ἀπετέμνητο
 ἂν τὴν κεφαλὴν καὶ παραπολεαύκει τῶν ἐν Τύρῳ κακῶν
 οὐδὲν αὐτὸς αἰτιος γεγονώς. 4. ὁ μὲν οὖν Πτολεμαῖος
 οὕτω λέγεται αἰσχυνθῆναι ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, ὥστε τὸν
 μὲν Ἀπελλῆν ἑκατὸν ταλάντοις ἔδωκῆσαντο, τὸν δὲ Ἀν-
 τίφιλον δουλεύειν αὐτῷ παρέδωκεν. ὁ δὲ Ἀπελλῆς ᾧν
 παρεκινδύνευσε μεμνημένος τοιαῦδέ τι ἐικόνοι ἡμύνατο
 τὴν διαβολήν. 5. ἐν δεξιᾷ τις ἀνῆρ κάθηται τὰ ὦτα παμ- 131

- μεγέθη ἔχων μικροῦ δεῖν τοῖς τοῦ Μίδου προσεικότα, τὴν χεῖρα προτείνων πόρρωθεν ἐτι προσιούσῃ τῇ Διαβολῇ. περὶ δὲ αὐτὸν ἐστᾶσι δύο γυναῖκες, Ἄγνοιά μοι δοκεῖ καὶ Ἐπόληψις· ἐτέρωθεν δὲ προσέρχεται ἡ Διαβολή, γύναιον ἐς ὑπερβολὴν πάγκαλον, ὑπόθερμον δὲ καὶ παρακεκνημένον, οἶον δὴ τὴν λύτταν καὶ τὴν ὀργὴν δεικνύουσα, τῇ μὲν ἀριστερᾷ δάδα καιομένην ἔχουσα, τῇ ἐτέρᾳ δὲ νεανίαν τινὰ τῶν τριχῶν σύρουσα τὰς χεῖρας ὀρέγοντα εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ μαρτυρούμενον τοὺς θεούς.
- 132 ἡγεῖται δὲ ἀνὴρ ὠχρὸς καὶ ἄμορφος, ὃξὺ δεδορκῶς καὶ εἰκῶς τοῖς ἐκ νόσου μακρᾶς κατεσκληκόσι. τοῦτον οὖν εἶναι τὸν Φθόνον ἂν τις εἰκάσειε. καὶ μὴν καὶ ἄλλαι τινὲς δύο παρομαρτοῦσι προτρέπουσαι καὶ περιστέλλουσαι καὶ κατακοσμοῦσαι τὴν Διαβολήν. ὡς δέ μοι καὶ ταύτας ἐμήνυσεν ὁ περιηγητὴς τῆς εἰκόνας, ἡ μὲν τις Ἐπιβουλή ἦν, ἡ δὲ Ἀπάτη. κατόπιν δὲ ἠκολούθει πάνυ πενθικῶς τις ἔσκευασμένη, μελανεῖμων καὶ κατεσπαραγμένη, Μετανοια οἶμαι αὕτη ἐλέγετο· ἐπιστρέφετο γοῦν εἰς τοῦπίσω δακρύνουσα καὶ μετ' αἰδοῦς πάνυ τὴν Ἀλήθειαν προσιούσαν ὑπέβλεπεν. οὕτως μὲν Ἀπελλῆς τὸν ἑαυτοῦ κίνδυνον ἐπὶ τῆς γραφῆς ἐμιμήσατο.
- 133 6. Φέρε δὲ καὶ ἡμεῖς, εἰ δοκεῖ, κατὰ τὴν τοῦ Ἐφείσιου ζωγράφου τέχνην διέλθωμεν τὰ προσόντα τῇ διαβολῇ, πρότερόν γε ὄρω τινὶ περιγράψαντες αὐτήν· οὕτω γὰρ ἂν ἡμῖν ἡ εἰκὼν γένοιτο φανερωτέρα. ἐστὶ τοίνυν διαβολὴ κατηγορία τις ἐξ ἐρημίας γινομένη, τὸν κατηγορούμενον λεληθυῖα, ἐκ τοῦ μονομεροῦς ἀναντιλέκτως πεπιστευμένη. τοιαύτη μὲν ἡ ὑπόθεσις τοῦ λόγου. τριῶν δ' ὄντων προσώπων, καθάπερ ἐν ταῖς κωμωδίαις, τοῦ διαβάλλοντος καὶ τοῦ διαβαλλομένου καὶ τοῦ πρὸς ὃν ἡ διαβολὴ γίνεται, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἐπισκοπήσωμεν
- 134 οἷα εἰκὸς εἶναι τὰ γινόμενα. 7. πρῶτον μὲν δὴ, εἰ δοκεῖ,

παραγάγωμεν τὸν πρωταγωνιστὴν τοῦ δράματος, λέγω
 δὲ τὸν ποιητὴν τῆς διαβολῆς. οὗτος δὲ δὴ ὡς μὲν οὐκ
 ἀγαθὸς ἄνθρωπός ἐστι, πᾶσιν οἶμαι γνώριμον· οὐδεὶς
 γὰρ ἂν ἀγαθὸς κακῶν αἷτιος γένοιτο τῷ πλησίον, ἀλλ'
 ἐστὶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἀφ' ὧν εὖ ποιοῦσιν αὐτοὶ τοὺς
 φίλους, οὐκ ἀφ' ὧν τοὺς ἄλλους ἀδικοῦντες αἰτιῶνται
 καὶ μισεῖσθαι παρασκευάζουσιν, εὐδοκιμεῖν δόξαν εὐ-
 νοίας προσλαβόντες. 8. ἔπειτα δὲ ὡς ἄδικος ὁ τοιοῦτος
 καὶ παράνομός ἐστι καὶ ἀσεβῆς καὶ τοῖς χρωμένοις ἐπιζη-
 μιος, ῥάδιον καταμαθεῖν. τίς γὰρ οὐκ ἂν ὁμολογήσειε
 τὴν μὲν ἰσότητά ἐν ἅπαντι καὶ τὸ μηδὲν πλεόν δικαιο-
 σύνης ἔργα εἶναι, τὸ δὲ ἄνισόν τε καὶ πλεονεκτικὸν ἀδι- 135
 κίας; ὁ δὲ τῇ διαβολῇ κατὰ τῶν ἀπόντων λάθρα χρώμενος
 πῶς οὐ πλεονέκτης ἐστὶν ὅλον τὸν ἀκροατὴν σφετεριζό-
 μενος καὶ προκαταλαμβάνων αὐτοῦ τὰ ὅσα καὶ ἀποφράτ-
 των καὶ τῷ δευτέρῳ λόγῳ παντελῶς ἄβαστα κατασκευά-
 ζων αὐτὰ ὑπὸ τῆς διαβολῆς προεμπεπλησμένα; ἐσχάτης
 ἀδικίας τὸ τοιοῦτον, ὡς φαῖεν ἂν καὶ οἱ ἄριστοι τῶν νο-
 μοθετῶν, οἷον ὁ Σόλων καὶ ὁ Δράκων, ἐνορκον ποιη-
 σάμενοι τοῖς δικασταῖς τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι καὶ
 τὸ τὴν εὐνοίαν ἴσῃν τοῖς κρινομένοις ἀπονέμειν, ἄχρι
 ἂν ὁ τοῦ δευτέρου λόγος παρατεθεῖς θιατέρου χείρων ἢ
 ἀμείνων φανῇ· πρὶν δέ γε ἀντεξετάσαι τὴν ἀπολογίαν 136
 τῇ κατηγορίᾳ, παντελῶς ἀσεβῆ καὶ ἀνόσιον ἠγγήσαντο
 ἔσεσθαι τὴν κρίσιν. καὶ γὰρ ἂν καὶ αὐτοὺς ἀγανακτήσῃαι
 τοὺς θεοὺς εἰποίμεν, εἰ τῷ κατηγορῶ μετ' ἀδείας ἂ θέ-
 λει λέγειν ἐπιτρέποίμεν, ἀποφράξαντες δὲ τῷ κατηγορου-
 μένῳ τὰ ὅσα ἢ τὸ στόμα σιωπῶντος καταψηφίζοιμεθα
 τῷ προτέρῳ λόγῳ κειρωμένοι. ὥστε οὐ κατὰ τὸ δίκαιον
 καὶ τὸ νόμιμον καὶ τὸν ὄρκον τὸν δικαστικὸν φαίη τις ἂν
 γίνεσθαι τὰς διαβολάς. εἰ δὲ τῷ μὴ ἀξιόπιστοὶ δοκοῦσιν
 οἱ νομοθέται παραينوῦντες οὕτω δικάσας καὶ ἀμερεῖς

ποιεῖσθαι τὰς κρίσεις, ποιητὴν μοι δοκῶ τὸν ἄριστον
 137 ἐπάγειν τῷ λόγῳ εὖ μάλα περὶ τούτων ἀποφηνάμενον,
 μᾶλλον δὲ νομοθετήσαντα. φησὶ δέ,

μητε δίκην δικάσης, πρὶν ἄμφω μῦθον ἀκούσης.
 ἡπίστατο γάρ, οἶμαι, καὶ οὗτος ὡς πολλῶν ὄντων ἐν τῷ
 βίῳ ἀδικημάτων οὐδὲν ἂν τις εὖροι χεῖρον οὐδὲ ἀδικώ-
 τερον ἢ ἀκρίτους τινὰς καὶ ἀμοίρους λόγων καταδεδι-
 κάσθαι· ὅπερ ἐξ ἅπαντος ὁ διαβάλλων ἐπιχειρεῖ ποιεῖν
 ἄκριτον ὑπάγων τὸν διαβαλλόμενον τῇ τοῦ ἀκούοντος
 ὀργῇ καὶ τὴν ἀπολογία ἐν λαθραίῳ τῆς κατηγορίας
 παραιρούμενος. 9. καὶ γὰρ ἀπαρρησίαστος καὶ δειλὸς
 138 ἅπας ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος οὐδὲν ἐς τοῦμφανὲς ἄγων,
 ἀλλ' ὥσπερ οἱ λοχῶντες ἐξ ἀφανοῦς ποθεὶν τοξεύων, ὡς
 μηδὲ ἀντιτάξασθαι δυνατὸν εἶναι μηδὲ ἀνταγωνίσασθαι,
 ἀλλ' ἐν ἀπορίᾳ καὶ ἀγνοίᾳ τοῦ πολέμου διαφθείρεσθαι,
 ὃ μέγιστόν ἐστι σημεῖον τοῦ μηδὲν ὑγιὲς τοὺς διαβάλ-
 λοντας λέγειν. ἐπεὶ εἴ τις γε τάληθῆ κατηγοροῦντι ἑαυτῷ
 συνεπίσταται, οὗτος, οἶμαι, καὶ εἰς τὸ φανερὸν ἐλέγχει
 καὶ διευθύνει καὶ ἀντεξετάζει τῷ λόγῳ, ὥσπερ οὐδεὶς ἂν ἐν
 τοῦ προφανοῦς νικᾶν δυνάμενος ἐνέδρα ποτὲ καὶ ἀπάτη
 χρήσαιο κατὰ τῶν πολεμίων. 10. ἴδιοι δ' ἂν τις τοὺς
 τοιούτους μάλιστα ἐν τε βασιλέων ἀύλαϊς καὶ περὶ τὰς
 139 τῶν ἀρχόντων καὶ δυναστευόντων φιλίας εὐδοκιμοῦντας,
 ἐνθα πολὺς μὲν ὁ φθόνος, μυρίαὶ δὲ ὑπόνοιαι, πάμπολλαι
 δὲ κολακειῶν καὶ διαβολῶν ὑποθέσεις· ὅπου γὰρ αἰεὶ
 μείζους ἐλπίδες, ἐνταῦθα καὶ οἱ φθόνοι χαλεπώτεροι καὶ
 τὰ μίση ἐπισφαλέστερα καὶ αἱ ζηλοτυπίαί κακοτεχνέστε-
 ραι. πάντες οὖν ἀλλήλους ὀξὺ δεδόρασι καὶ ὥσπερ οἱ
 μονομαχοῦντες ἐπιτηροῦσιν εἴ πού τι γυμνωθὲν μέρος
 θεάσαιντο τοῦ σώματος· καὶ πρῶτος αὐτὸς ἕκαστος εἶναι
 βουλόμενος παρωθεῖται καὶ παραγκωνίζεται τὸν πλησίον
 καὶ τὸν πρὸ αὐτοῦ, εἰ δύναιτο, ὑποσπᾶ καὶ ὑποσκελίζει.

ἐνθα ὁ μὲν χρηστός ἀτεχνῶς εὐθύς ἀνατέτραπται καὶ 140
 παρασέστυται καὶ τὸ τελευταῖον ἀτίμως ἐξέωσται, ὁ δὲ
 κολακευτικώτερος καὶ πρὸς τὰς τοιαύτας κακοηθείας πι-
 θανώτερος εὐδοκιμεῖ, καὶ ὅλως φθάσας κρατεῖ· τὰ γὰρ
 τοῦ Ὁμήρου πάνυ ἐπαληθεύουσιν, ὅτι τοι

ξυνὸς Ἐνυάλιος καὶ τὸν κτανέοντα κατέκτα.

τοιγαροῦν ὡς οὐ περὶ μικρῶν τοῦ ἀγῶνος ὄντος ποικί-
 λας κατ' ἀλλήλων ὁδοὺς ἐπινοοῦσιν, ὧν ταχίστη καὶ ἐπι-
 σφαλεστάτη ἐστὶν ἢ τῆς διαβολῆς, τὴν μὲν ἀρχὴν ἀπὸ
 φθόνου ἢ μίσους εὐέλπιδος λαμβάνουσα, οἰκτρότερα δὲ
 καὶ τραγικὰ ἐπάγουσα τὰ τέλη καὶ πολλῶν συμφορῶν
 ἀνάπλεα. 11. οὐ μέντοι μικρὸν οὐδὲ ἀπλοῦν ἐστὶ τοῦτο,
 ὡς ἂν τις ὑπολάβοι, ἀλλὰ πολλῆς μὲν τέχνης, οὐκ ὀλίγης 141
 δὲ ἀγχινοίας, ἀκριβοῦς δὲ τινος ἐπιμελείας δεόμενον· οὐ
 γὰρ ἂν τσαῦτα ἐβλαπτεν ἢ διαβολῇ, εἰ μὴ πιθανόν τινα
 τρόπον ἐγίνετο· οὐδ' ἂν κατίσχυε τὴν πάντων ἰσχυροτέ-
 ραν ἀλήθειαν, εἰ μὴ πολὺ τὸ ἐπαγωγὸν καὶ πιθανὸν καὶ
 μυρία ἄλλα παρεσκευάστο κατὰ τῶν ἀκουόντων. 12. δια-
 βάλλεται μὲν οὖν ὡς τὸ πολὺ μάλιστα ὁ τιμώμενος καὶ
 διὰ τοῦτο τοῖς ὑπολειπομένοις αὐτοῦ ἐπίφθονος· ἅπαν-
 τες γὰρ τῷδ' ἐπιτοξάζονται καθάπερ τι κώλυμα καὶ ἐμ-
 πόδιον προορώμενοι, καὶ ἕκαστος οἶσται πρῶτος αὐτὸς
 ἔσεσθαι τὸν κορυφαῖον ἐκεῖνον ἐκπολιορκήσας καὶ τῆς
 φιλίας ἀποσκευασάμενος. οἷόν τι καὶ ἐπὶ τοῖς γυμνικοῖς
 ἀγῶσιν ἐπὶ τῶν δρομέων γίγνεται· ἀκεῖ γὰρ ὁ μὲν ἀγα-
 θὸς δρομεὺς τῆς ὑσπληγγος εὐθύς καταπεσούσης μόνον 142
 τοῦ πρόσω ἐφιέμενος καὶ τὴν διάνοιαν ἀποτείνας πρὸς τὸ
 τέρμα κἄν τοῖς ποσὶ τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης ἔχων τῷ πλη-
 σίον οὐδὲν κακουργεῖ οὐδέ τι τοῦ κατὰ τοὺς ἀγωνιστὰς
 πολυπραγμονεῖ, ὁ δὲ κακὸς ἐκεῖνος καὶ ἀναθλος ἀντα-
 γωνιστῆς ἀπογνοὺς τὴν ἐκ τοῦ τάχους ἐλπίδα ἐπὶ τὴν κα-
 κотеχνίαν ἐτρέπετο, καὶ τοῦτο μόνον ἐξ ἅπαντος σκοπεῖ,

- ὅπως τὸν τρέχοντα ἐπισχῶν ἢ ἐμποδίσας ἐπιστομῆι, ὡς, εἰ τούτου διαμάρτοι, οὐκ ἂν ποτε νικῆσαι δυνάμενος. ὁμοίως δὲ τούτοις κὰν ταῖς φιλίαις τῶν εὐδαιμόνων τούτων γίνεται· ὁ γὰρ προέχων ἀντίκα ἐπιβουλεύεται καὶ
- 143 ἀφύλακτος ἐν μέσῳ ληφθεὶς τῶν δυσμενῶν ἀνηράσθη, οἱ δὲ ἀγαπῶνται καὶ φίλοι δοκοῦσιν ἐξ ἄν' ἄλλους βλάπτειν ἔδοξαν. 13. τό τε ἀξιόπιστον τῆς διαβολῆς οὐχ ὡς ἔτυχεν ἐπινοοῦσιν, ἀλλ' ἐν τούτῳ τὸ πᾶν αὐτοῖς ἐστὶν ἔργον δεδοικόσι τι προσάψαι ἀπῶδόν ἢ καὶ ἀλλότριον. ὡς γοῦν ἐπὶ πολὺ τὰ προσόντα τῷ διαβαλλομένῳ πρὸς τὸ χεῖρον μεταβάλλοντες οὐκ ἀπιθάνους ποιοῦνται τὰς κατηγορίας, οἷον τὸν μὲν ἰατρὸν διαβάλλουσιν ὡς φαρμακέα, τὸν πλούσιον δὲ ὡς τύραννον, τὸν τυραννικὸν δὲ
- 144 ὡς προδοτικόν. 14. ἐνίοτε μέντοι καὶ ὁ ἀκροώμενος αὐτὸς ὑποβάλλει τῆς διαβολῆς τὰς ἀφορμὰς, καὶ πρὸς τὸν ἐκείνου τρόπον οἱ κακοήθεις αὐτοὶ ἀρμοσζόμενοι εὐστοχοῦσιν. ἦν μὲν γὰρ ξηλότυπον αὐτὸν ὄντα ἰδῶσι, Διένευσε, φασί, τῇ γυναικί σου παρὰ τὸ δεῖπνον καὶ ἀπιδῶν ἐς αὐτὴν ἐστέναξε, καὶ ἡ Στρατονίκη πρὸς αὐτὸν οὐ μάλα ἀηδῶς· καὶ ὅλως ἐρωτικά τινες καὶ μοιχικά πρὸς αὐτὸν αἰ διαβολαί. ἦν δὲ ποιητικὸς ἢ καὶ ἐπὶ τούτῳ μέγα φρονῆ, Μὰ Δί' ἐχλεύασέ σου Φιλόξενος τὰ ἔπη καὶ διέσυρε καὶ ἄμετρα εἶπεν αὐτὰ καὶ κακοσύνθεται. πρὸς δὲ τὸν εὐσεβῆ καὶ φιλόθεον ὡς ἄθεος καὶ ἀνόσιος ὁ φίλος διαβάλλεται καὶ ὡς τὸ θεῖον παρωθούμενος καὶ τὴν πρό-
- 145 νοιαν ἀρνούμενος· ὁ δὲ ἀκούσας εὐθύς μύωπι διὰ τοῦ ὠτὸς τυπεῖς διακέκωνται ὡς τὸ εἰκὸς καὶ ἀπέστραπται τὸν φίλον οὐ περιμείνας τὸν ἀκριβῆ ἔλεγχον. 15. ὅλως γὰρ τὰ τοιαῦτα ἐπινοοῦσι καὶ λέγουσιν, ἃ μάλιστα Ἰσασιν ἐς ὄργην δυνάμενα προκαλέσασθαι τὸν ἀκροώμενον, καὶ ἐνθα τρωτός ἐστιν ἕκαστος ἐπιστάμενος, ἐπ' ἐκείνο τοξεύουσι καὶ ἀκοντίζουσιν ἐς αὐτό, ὥστε τῇ παραντίκα

ὄργῃ τεταραγμένον μηκέτι σχολὴν ἄγειν τῇ ἐξετάσει τῆς
 ἀληθείας· ἀλλὰ καὶ θέλη τις ἀπολογεῖσθαι, μὴ προσί-
 εσθαι τῷ παραδόξῳ τῆς ἀκροάσεως ὡς ἀληθεῖ προκατει-
 λημμένον. 16. ἀνυσσιμώτατον γὰρ τὸ εἶδος τῆς διαβολῆς
 τὸ ὑπεναντίον τῆς τοῦ ἀκούοντος ἐπιθυμίας, ὁπότε καὶ 146
 παρὰ Πτολεμαίῳ τῷ Διονύσῳ ἐπικληθέντι ἐγένετό τις
 ὃς διέβαλλε τὸν Πλατωνικὸν Δημήτριον, ὅτι ὕδωρ τε
 πίνει καὶ μόνος τῶν ἄλλων γυναικεία οὐκ ἐνεδύσατο ἐν
 τοῖς Διονυσίοις· καὶ εἰ γε μὴ κληθεὶς ἕωθεν ἐπιέτε πάν-
 των ὄρωντων καὶ λαβῶν ταφαντινίδιον ἐκυμβάλισε καὶ 147
 προσωρχήσατο, ἀπολώλει ἂν ὡς οὐχ ἠδόμενος τῷ βίῳ
 τοῦ βασιλέως, ἀλλ' ἀντισοφιστῆς ὢν καὶ ἀντίτεχνος τῆς
 Πτολεμαίου τρυφῆς. 17. παρὰ δὲ Ἀλεξάνδρῳ μεγίστη
 ποτὲ πασῶν ἂν διαβολὴ λέγοιτο, εἰ ἔλοιτό τις μὴ σέβειν 148
 μηδὲ προσκυνεῖν τὸν Ἡφαιστίωνα· ἐπεὶ γὰρ ἀπέθανεν
 Ἡφαιστίων, ὑπὸ τοῦ ἔρωτος Ἀλέξανδρος ἐβουλήθη προς-
 θεῖναι καὶ τοῦτο τῇ λοιπῇ μεγαλοουργίᾳ καὶ θεὸν χειρο-
 τονῆσαι τὸν τετελευτηκότα. εὐθύς οὖν νεῶς τε ἀνέστη-
 σαν αἱ πόλεις καὶ τεμένη καθιδρύετο καὶ βωμοὶ καὶ θυ-
 σίαι καὶ εὐρταὶ τῷ καινῷ τούτῳ θεῷ ἐπετελοῦντο, καὶ ὁ
 μέγιστος ὄρκος ἦν ἅπασιν Ἡφαιστίων. εἰ δὲ τις ἢ μει-
 διάσειε πρὸς τὰ γινόμενα ἢ μὴ φαίνοιτο πάνυ εὐσεβῶν,
 θάνατος ἐπέκειτο ἢ ζημία. ὑπολαμβάνοντες δὲ οἱ κόλα-
 κες τὴν μειρακιώδη ταύτην τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐπιθυμίαν
 προσεξέκακion εὐθύς καὶ ἀνεξωπύρουν ὀνειράτα διηγού-
 μενοι τοῦ Ἡφαιστίονος, ἐπιφανείας τινάς, καὶ ἰάματα
 προσάπτοντες αὐτῷ καὶ μαντείας ἐπιφημίζοντες· καὶ τέ-
 λος ἔθνον παρέδρω καὶ ἀλεξικάκῳ θεῷ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος 149
 ἠδετό τε ἀκούων καὶ τὰ τελευταῖα ἐπίστρεψε καὶ μέγα
 ἐφρόνει ὡσαυτεῖ οὐ θεοῦ παῖς ὢν μόνον, ἀλλὰ καὶ θεοὺς
 ποιεῖν δυνάμενος. πόσους τοίνυν οἰώμεθα τῶν Ἀλεξάν-
 δρου φίλων παρὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἀπολαῦσαι τῆς

Ἡφαιστίωνος θειότητος, διαβληθέντας ὡς οὐ τιμῶσι τὸν κοινὸν ἀπάντων θεόν, καὶ διὰ τοῦτο ἐξελαθέντας καὶ τῆς τοῦ βασιλέως εὐνοίας ἐκπεσόντας; 18. τότε καὶ Ἀγαθοκλῆς ὁ Σάμιος ταξιαρχῶν παρ' Ἀλεξάνδρῳ καὶ τιμώμενος παρ' αὐτοῦ μικροῦ δεῖν συγκαθεύρχθη λέοντι διαβληθεὶς ὅτι θακρῦσειε παριῶν τὸν Ἡφαιστίωνος τάφον. ἀλλ' ἐκείνῳ μὲν βοηθῆσαι λέγεται Περδίκκας ἐπομοσάμενος κατὰ πάντων θεῶν καὶ κατὰ Ἡφαιστίωνος, ὅτι δὴ 150 κνηγετοῦντι οἱ φανέντα ἐναργῆ τὸν θεὸν ἐπισκῆψαι εἶπεν Ἀλεξάνδρῳ φείσασθαι Ἀγαθοκλέους· οὐ γὰρ ὡς ἀπιστοῦντα οὐδὲ ὡς ἐπὶ νεκρῷ θακρῦσαι, ἀλλὰ τῆς πάλαι συνηθείας μνημονεύσαντα. 19. ἡ γοῦν κολακεία καὶ ἡ διαβολὴ τότε μάλιστα χώραν ἔσχε πρὸς τὸ Ἀλεξάνδρου πάθος συντιθεμένη· καθάπερ γὰρ ἐν πολιορκίᾳ οὐκ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ καὶ ἀπόκρημνα καὶ ἀσφαλῆ τοῦ τείχους προσίσσιν οἱ πολέμιοι, ἀλλ' ἢ ἂν ἀφύλακτόν τι μέρος ἢ σαθρὸν αἰσθωνται ἢ ταπεινόν, ἐπὶ τοῦτο πάσῃ δυνάμει χωροῦσιν ὡς ῥᾶστα παρεισδύναι καὶ ἔλεῖν δυνάμενοι, οὕτω καὶ οἱ διαβάλλοντες ὅ τι ἂν ἀσθενὲς ἴδωσι τῆς ψυχῆς καὶ ὑπόσαθρον καὶ εὐεπίβατον, τούτῳ προσβάλλουσι καὶ προσάγουσι τὰς μηχανάς, καὶ τέλος ἐκπολιορκοῦσι μηδενὸς ἀντιταττομένου μηδὲ τὴν ἔφοδον αἰσθομένου. εἴτ' ἐπειδὴν ἐντὸς ἅπαξ τῶν τειχῶν γένωνται, πυρπολοῦσι πάντα 151 καὶ καίουσι καὶ σφάττουσι καὶ ἐξελαύνουσιν, οἷα εἰκὸς ἀλίσκομένης ψυχῆς καὶ ἐξηνδραποδισμένης ἔργα εἶναι. 20. μηχανήματα δὲ αὐτοῖς κατὰ τοῦ ἀκούοντος ἢ τε ἀπάτη καὶ τὸ ψεῦδος καὶ ἡ ἐπιορκία καὶ προσλιπάρησις καὶ ἀναισχυντία καὶ ἄλλα μυρία ῥαδιουργήματα· ἡ δὲ δὴ μεγίστη πασῶν ἡ κολακεία ἐστὶ, συγγενῆς, μᾶλλον δὲ ἀδελφῆ τις οὔσα τῆς διαβολῆς. οὐδεὶς γοῦν οὕτω γεννάδας ἐστὶ καὶ ἀδαμάντινον τεῖχος τῆς ψυχῆς προβεβλημένος, ὃς οὐκ ἂν ἐνδοίῃ πρὸς τὰς τῆς κολακείας προσβολάς, καὶ ταῦτα

ὑπορυτιούσης καὶ τοὺς θεμελίους ὑφαιρούσης τῆς διαβο-
 λῆς. 21. καὶ τὰ μὲν ἐκτὸς ταῦτα. ἐνδοθεν δὲ πολλαὶ προ-
 δοσίαι συναγωνίζονται τὰς χεῖρας ὀρέγουσαι καὶ τὰς πύ-
 λας ἀναπετώσαι καὶ πάντα τρόπον τῇ ἀλώσει τοῦ ἀκούον-
 τος συμπροθυμούμεναι. πρῶτον μὲν τὸ φιλόκαινον, ὃ
 φύσει πᾶσιν ἀνθρώποις ὑπάρχει, καὶ τὸ ἀψίκορον, ἔπειτα
 δὲ τὸ πρὸς τὰ παράδοξα τῶν ἀκουσμάτων ἐπόμενον· οὐ
 γὰρ οἶδ' ὅπως ἠθόμεθα πάντες καὶ πρὸς τὰς λαθρηδὰ
 λεγομένας καὶ μεστὰς ὑπονοίας ἀκοάς· οἶδα γοῦν τινὰς 152
 οὕτως ἠδέως γαργαλιζομένους τὰ ὅσα ὑπὸ τῶν διαβολῶν
 ὥσπερ τοὺς πτεροῖς κνωμένους. 22. ἐπειδὴν τοίνυν ὑπὸ
 τούτων ἀπάντων συμμαχοῦμενοι προσπέσωσι, κατὰ κρά-
 τος αἰρουῖσιν, οἶμαι, καὶ οὐδὲ δυσχερῆς ἢ νίκη γένοιτ'
 ἂν μηδενὸς ἀντικαταταττομένου μηδὲ ἀμυνομένου τὰς
 προσβολάς, ἀλλὰ τοῦ μὲν ἀκούοντος ἐκόντος ἑαυτὸν ἐν-
 διδόντος, τοῦ διαβαλλομένου δὲ τὴν ἐπιβουλήν ἀγνοοῦν-
 τος· ὥσπερ γὰρ ἐν νυκτι πόλεως ἀλούσης καθεύδοντες
 οἱ διαβαλλόμενοι φονεύονται. 23. καὶ τὸ πάντων οἴκτι- 153
 στον, ὃ μὲν οὐκ εἰδὼς τὰ γεγενημένα προσέρχεται τῷ
 φίλῳ φαιδρὸς ἄτε μηδὲν ἑαυτῷ φαῦλον συνεπιστάμενος
 καὶ τὰ συνήθη λέγει καὶ ποιεῖ, παντὶ τρόπῳ ὃ ἄθλιος ἐνη-
 δρευμένος· ὃ δὲ ἦν μὲν ἐχθρὸν τι γενναῖον καὶ ἐλεύθερον
 καὶ παρρησιαστικόν, εὐθύς ἐξέρρηξε τὴν ὀργὴν καὶ τὸν
 θυμὸν ἐξέχεε, καὶ τέλος τὴν ἀπολογίαὺν προσιέμενος ἔγνω
 μάτην κατὰ τοῦ φίλου παρωξυμμένος· 24. ἦν δὲ ἀγεν-
 νέστερος καὶ ταπεινότερος, προσίεται μὲν καὶ προσμει-
 διαῖ τοῖς χεῖλεσιν ἄκροις, μισεῖ δὲ καὶ λάθρα τοὺς ὀδόντας
 διαπρίει καί, ὡς ὁ ποιητὴς φησι, βυσσοδομεῖ τὴν ὀρ- 154
 γήν. οὐ δὴ ἐγὼ οὐδὲν οἶμαι ἀδικώτερον οὐδὲ δουλοπρε-
 πέστερον, ἐνθακόντα τὸ χεῖλος ὑποτρέφειν τὴν χολὴν καὶ
 τὸ μῖσος ἐν αὐτῷ κατάκλειστον αὐξίνειν ἕτερα μὲν κεύθοντα
 ἐνὶ φρεσίν, ἀλλὰ δὲ λέγοντα καὶ ὑποκρινόμενον ἰλαρῶ

καὶ κωμικῶ τῷ προσώπῳ μάλα περιπαθῆ τινα καὶ ἰοῦ
 155 γέμουσαν τραγωδίαν. μάλιστα δὲ τοῦτο πάσχουσιν, ἐπει-
 δὴν πάλαί φίλος ὁ ἐνδιαβάλλων δοκῶν εἶναι τῷ ἐνδια-
 βαλλομένῳ ποιῆται ὄμως· τότε γὰρ οὐδὲ φωνὴν ἀκούειν
 ἔτι θέλουσι τῶν διαβαλλομένων ἢ τῶν ἀπολογουμένων,
 τὸ ἀξιόπιστον τῆς κατηγορίας ἐκ τῆς πάλαί δοκούσης φι-
 λίας προειληφότες, οὐδὲ τοῦτο λογιζόμενοι, ὅτι πολλαὶ
 156 πολλάκις ἐν τοῖς φιλότοις μίσους παραπίπτουσιν αἰτίαι
 τοὺς ἄλλους λανθάνουσαι· καὶ ἐνίοτε οἷς αὐτός τις ἐνο-
 χός ἐστι, ταυτὶ φθάσας κατηγορήσῃ τοῦ κλησίου ἐκφυ-
 γεῖν οὕτω πειρώμενος τὴν διαβολήν. καὶ ὅπως ἐχθρὸν
 μὲν οὐδεὶς ἂν τολμήσειε διαβαλεῖν· ἄπιστος γὰρ αὐτόθι
 ἢ κατηγορία πρόδηλον ἔχουσα τὴν αἰτίαν· τοῖς δοκούσι
 δὲ μάλιστα φίλοις ἐπιχειροῦσι τὴν πρὸς τοὺς ἀκούοντας
 εὐνοίαν ἐμφῆναι προαιρούμενοι, ὅτι ἐπὶ τῷ ἐκείνων συμ-
 φέροντι οὐδὲ τῶν οἰκειοτάτων ἀπέσχοντο. 25. εἰσὶ δὲ
 τινες οἳ κἂν μάθωσιν ὕστερον ἀδίκως διαβεβλημένους
 παρ' αὐτοῖς τοὺς φίλους, ὅμως ὑπ' αἰσχύνης ὧν ἐπί-
 στευσαν οὐδ' ἔτι προσίεσθαι οὐδὲ προσβλέπειν τολμῶσιν
 αὐτοῖς ὡσπερ ἡδικοῦμενοι, ὅτι μηδὲν ἀδικοῦντας ἐπέγνω-
 σαν. 26. τοιγαροῦν πολλῶν κακῶν ὁ βίος ἐκλήσθη ὑπὸ
 τῶν οὕτω ῥαδίως καὶ ἀνεξετάστως πεπιστευμένων δια-
 βολῶν. ἢ μὲν γὰρ Ἄνθεια

157 τεθναίης (φησὶν), ᾧ Προῖτ', ἢ κάκτανε Βελλερο-
 φόντην,

ὅς μ' ἔθελεν φιλότῃ μιγήμεναι οὐκ ἔθελούσῃ·
 αὐτὴ προτέρα ἐπιχειρήσασα καὶ ὑπεροφθεῖσα. καὶ μικροῦ
 ὁ νεανίας ἐν τῇ πρὸς τὴν Χίμαιραν συμπλοκῇ διεφθάρη
 ἐπιτίμιον σωφροσύνης ὑποσχῶν καὶ τῆς πρὸς τὸν ξένον
 αἰδοῦς ὑπὸ μάχλου γυναικὸς ἐπιβεβουλευμένος. ἢ δὲ Φαί-
 δρα, κάκελνη τὰ ὅμοια κατειποῦσα τοῦ προγόνου, ἐπά-
 ρατον ἐποίησε τὸν Ἰππόλυτον γενέσθαι ὑπὸ τοῦ πατρὸς

οὐδέν, ὡς θεοί, οὐδέν ἀνόσιον εἰργασμένον. 27. ναί, φή-
 σει τις· ἀλλ' ἀξιόπιστός ἐστιν ἐνώτε ὁ διαβάλλων ἀνὴρ
 τὰ τε ἄλλα δίκαιος καὶ συνετὸς εἶναι δοκῶν, καὶ ἐχρῆν
 προσέχειν αὐτῷ ἄτε μηδὲν ἂν τοιοῦτο κακουργήσαντι.
 ἄρ' οὖν τοῦ Ἀριστείδου ἐστι τις δικαιοτέρος; ἀλλ' ὅμως
 κἀκεῖνος συνέστη ἐπὶ τὸν Θεμιστοκλέα καὶ συμπαραώξυνε 158
 τὸν δῆμον, ἧς, φασίν, ἐκεῖνος πολιτικῆς φιλοτιμίας ὑπο
 κεκνισμένος. δίκαιος μὲν γὰρ ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους Ἀρι-
 στείδης, ἀνθρωπος δὲ καὶ αὐτὸς ἦν καὶ χολὴν εἶχε, καὶ
 ἠγάπα τινὰ καὶ ἐμίσει. 28. καὶ εἰ γε ἀληθής ἐστιν ὁ περὶ
 τοῦ Παλαμῆδους λόγος, ὁ συνετώτατος τῶν Ἀχαιῶν κἀν
 τοῖς ἄλλοις ἄριστος τὴν ἐπιβουλὴν καὶ ἐνέδραν ὑπὸ φθό-
 νου φαίνεται συντεθεικῶς κατὰ ἀνδρὸς ὁμαίμου καὶ φί-
 λου καὶ ἐπὶ τὸν αὐτὸν κίνδυνον ἐκπεπλευκός· οὕτως
 ἐμφυτον ἅπασιν ἀνθρώποις ἢ περὶ τὰ τοιαῦτα ἁμαρτία.
 29. τί γὰρ ἂν τις ἢ τὸν Σωκράτην λέγοι τὸν ἀδίκως πρὸς 159
 τοὺς Ἀθηναίους διαβεβλημένον ὡς ἀσεβῆ καὶ ἐπίβου-
 λον; ἢ τὸν Θεμιστοκλέα ἢ τὸν Μιλτιάδην, τοὺς μετὰ τη-
 λικαύτας νίκας ἐπὶ προδοσίᾳ τῆς Ἑλλάδος ὑπόπτους γε-
 νομένους; μυρία γὰρ. τὰ παραδείγματα καὶ σχεδὸν τὰ
 πλεῖστα ἤδη γινώριμα. 30. τί οὖν χρὴ καὶ ποιεῖν τὸν γε
 νοῦν ἔχοντα ἢ ἀρετῆς ἢ ἀληθείας ἀμφισβητοῦντα; ὅπερ,
 οἶμαι, καὶ Ὅμηρος ἐν τῷ περὶ Σειρήνων μύθῳ ἠνέξατο
 παραπλεῖν κελύσας τὰς ὀλεθρίους ταύτας τῶν ἀκουσμά-
 των ἠδονὰς καὶ ἀποφράττειν τὰ ὄντα καὶ μὴ ἀνέδην αὐτὰ
 ἀναπεταννύειν τοῖς πάθει προσηλημμένοις, ἀλλ' ἐπιστή- 160
 σαντα ἀκριβῆ θυρωρὸν τὸν λογισμόν ἅπασι τοῖς λεγομέ-
 νοις τὰ μὲν ἄξια προσίσθαι καὶ παραβάλλεσθαι, τὰ
 φαῦλα δὲ ἀποκλείειν καὶ ἀπωθεῖν· καὶ γὰρ ἂν εἴη γε-
 λοῖον τῆς μὲν οἰκίας θυρωροὺς καθιστάναι, τὰ ὄντα δὲ καὶ
 τὴν διάνοιαν ἀνεφυγμένα εἶναι. 31. ἐπειδὴν τοίνυν τοιαῦτα
 προσίη τις λέγων, αὐτὸ ἐφ' ἑαυτοῦ χρὴ τὸ πρᾶγμα ἐξε-

τάζειν, μήτε ηλικίαν τοῦ λέγοντος ὀρώντα μήτε τὸν ἄλλον βίον μήτε τὴν ἐν τοῖς λόγοις ἀγγίνοιαν· ὅσφ γάρ τις πιθανώτερος, τοσοῦτῳ ἐπιμελεστέρας δεῖται τῆς ἐξέτασεως. οὐ δεῖ τοίνυν πιστεύειν ἀλλοτρίᾳ κρίσει, μᾶλλον δὲ μίσει τοῦ κατηγοροῦντος, ἀλλ' ἑαυτῷ τὴν ἐξέτασιν φυλακτέον τῆς ἀληθείας, ἀποδόντα καὶ τῷ διαβάλλοντι τὸν φθόνον καὶ ἐν φανερωῷ ποιησάμενον τὸν ἔλεγχον τῆς ἐκατέρου διανοίας, καὶ μισεῖν οὕτω καὶ ἀγαπᾶν τὸν δε-

161 δοκιμασμένον. πρὶν δὲ τοῦτο ποιῆσαι ἐκ τῆς πρώτης διαβολῆς κεινημένον, Ἡράκλεις, ὡς μειρακιῶδες καὶ ταπεινὸν καὶ πάντων οὐχ ἥκιστα ἄδικον. 32. ἀλλὰ τούτων ἀπάντων αἰτιον, ὅπερ ἐν ἀρχῇ ἐφημεν, ἡ ἄγνοια καὶ τὸ ἐν σκότῳ που εἶναι τὸν ἐκάστου τρόπον· ὡς εἴ γε θεῶν τις ἀποκαλύψειεν ἡμῶν τοὺς βίους, οἴχοιτο ἂν φεύγουσα ἐς τὸ βάραθρον ἢ διαβολὴν χώραν οὐκ ἔχουσα, ὡς ἂν πεφωτισμένων τῶν πραγμάτων ὑπὸ τῆς ἀληθείας.

ΨΕΥΔΟΛΟΓΙΣΤΗΣ Ἡ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΡΑΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΙΜΑΡΧΟΥ.

1. Ἄλλ' ὅτι μὲν ἠγνόεις τὸ ὄνομα τὴν ἀποφράδα

162 παντί που δῆλον. πῶς γὰρ ἂν ἠτιῶ βάρβαρον εἶναί με τὴν φωνὴν ἐπ' αὐτῷ, εἰπόντα ὑπὲρ σοῦ ὡς ἀποφράδι ὁμοιος εἶης — τὸν γὰρ τρόπον σου νῆ Δία μέμνημαι εἰκάσας τῇ τοιαύτῃ ἡμέρᾳ — εἰ μὴ καὶ παντάπασιν ἀνήκοος ἦσθα τοῦ ὀνόματος; ἐγὼ δὲ τὴν μὲν ἀποφράδα ὅτι καὶ βούλεται εἶναι διδάξω σε μικρὸν ὕστερον· τὸ δὲ τοῦ Ἀρχιλόχου ἐκεῖνο ἤδη σοι λέγω, ὅτι τέττιγα τοῦ πτεροῦ συνείληφας, εἶπερ τινὰ ποιητὴν λάμβων ἀκούεις Ἀρχιλοχον, Πάριον τὸ γένος, ἄνδρα κομιδῇ ἐλεύθερον καὶ

παρρησία συνόντα, μηδὲν ὀκνοῦντα ὀνειδίξειν, εἰ καὶ ὅτι
 μάλιστα λυπήσειν ἐμελλε τοὺς περιπτεῖς ἐσομένους τῇ
 χολῇ τῶν ἰάμβων αὐτοῦ. ἐκεῖνος τοίνυν πρὸς τινος τῶν
 τοιούτων ἀκούσας κακῶς τέτιγα ἔφη τὸν ἄνδρα εἰληφέ-
 ναι τοῦ πτεροῦ, εἰκάζων ἑαυτὸν τῷ τέτιγι ὁ Ἀρχιλόχος
 φύσει μὲν ἀλάφῳ ὄντι καὶ ἄνευ τινὸς ἀνάγκης, ὁπόταν δὲ
 καὶ τοῦ πτεροῦ ληφθῇ, γεγωνότερον βοῶντι. καὶ σὺ δὴ,
 ἔφη, ὦ κακόδαιμον ἄνθρωπε, τί βουλόμενος ποιητὴν
 ἄλλον παροξύνεις ἐπὶ σεαυτὸν αἰτίας ζητοῦντα καὶ ὑπο- 163
 θέσεις τοῖς ἰάμβοις; 2. ταῦτά σοι καὶ αὐτὸς ἀπειλῶ οὐ
 μὰ τὸν Δία τῷ Ἀρχιλόχῳ εἰκάζων ἑαυτὸν — πόθεν; πολ-
 λοῦ γε καὶ δέω — σοὶ δὲ μυρία συνειδῶς ἰάμβων ἄξια
 βεβιωμένα, πρὸς ἃ μοι δοκεῖ οὐδ' ἂν ὁ Ἀρχιλόχος αὐτὸς
 διαρκέσαι προσπααρακάλεσας καὶ τὸν Σίμωνίδην καὶ τὸν
 Ἰππώναντα συμποιεῖν μετ' αὐτοῦ κἄν ἔν τι τῶν προσόν-
 των σοὶ κακῶν. οὕτως σὺ γε παῖδας ἀπέφηνας ἐν πάσῃ
 βδελυρίᾳ τὸν Ὀροδοικίδην καὶ τὸν Λυκάμβην καὶ τὸν
 Βούπαλον, τοὺς ἐκείνων ἰάμβους. καὶ ἔοικε θεῶν τις
 ἐπὶ χεῖλος ἀγαγεῖν σοὶ τότε τὸν γέλων ἐπὶ τῇ ἀποφράδι
 λεχθείσῃ, ὡς αὐτὸς μὲν Σκυθῶν καταφανέστερος γένοιο
 κομιδῇ ἀπαιδευτος ὢν καὶ τὰ κοινὰ ταῦτα καὶ τὰ ἐν πο-
 σὶν ἀγνοῶν, ἀρχὴν δὲ εὐλογον παράσχοις τῶν κατὰ σοῦ
 λόγων ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ καὶ οἰκοθέν σε ἀκριβῶς εἰδότε καὶ
 μηδὲν ὑποστελλομένῳ τὸ μὴ οὐχὶ πᾶντα ἔξειπεν, μᾶλ-
 λον δὲ κηρῦσαι ἃ πράττεις νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ἔτι 164
 καὶ νῦν ἐπὶ πολλοῖς τοῖς πρὶν ἐκείνοις. 3. καίτοι μάταιον
 ἴσως καὶ περιττὸν ἐν παιδείας νόμῳ παρρησιάζεσθαι πρὸς
 σέ· οὔτε γὰρ ἂν αὐτὸς ποτε βελτίων γένοιο πρὸς τὴν ἐπι-
 τίμησιν, οὐ μᾶλλον ἢ κἀνθαρος μεταπεισθεῖη ἂν μηκέτι
 τοιαῦτα κυλινδεῖν ἅπαξ αὐτοῖς συνήθης γενόμενος, οὔτ'
 εἶναι τινα νομίζω τὸν ἀγνοοῦντα ἔτι τὰ ὑπὸ σοῦ τολ-
 μώμενα καὶ ἃ γέρον ἄνθρωπος ἐς ἑαυτὸν παρανομεῖς.

οὐχ οὕτως ἀσφαλῆς οὐδὲ ἀφανῆς βδελυρὸς εἶ· οὐδὲ δει-
 τινος τοῦ ἀποδύσοντος τὴν λεοντῆν, ὡς φανερὸς γένοιο
 κανθήλιος ὢν, εἰ μὴ τις ἄρα ἐξ Ἑταροφόρων ἄρτι ἐς ἡμᾶς
 ἦκοι ἢ ἐς τοσοῦτον Κυματος εἴη, ὡς μὴ ἰδὼν εὐθὺς εἰ-
 δέναι ὄνων ἀπάντων ὑβριστότατόν σε ὄντα μὴ περιμεί-
 νας ὀγκωμένου προσέτι ἀκούειν. οὕτω πάσαι καὶ πρὸ
 ἐμοῦ καὶ παρὰ πᾶσι καὶ πολλάκις κεκήρυκται τὰ σὰ καὶ
 δόξαν οὐ μικρὰν ἔχεις ἐπ' αὐτοῖς ὑπὲρ τὸν Ἀριφράδην,
 165 ὑπὲρ τὸν Συβαρίτην Ἡμιθέωνα, ὑπὲρ τὸν Χιον ἐκείνου
 Βάσταν τὸν ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις σοφόν. ῥητέον δὲ ὅμως, εἰ
 καὶ ἔωλα δόξω λέγειν, ὡς μὴ αἰτίαν ἔχοιμι μόνος αὐτὰ
 ἀγνοεῖν. 4. μᾶλλον δὲ παρακλητέος ἡμῖν τῶν Μενάνδρου
 προλόγων εἰς ὃ Ἑλεγχος, φίλος Ἀληθείας καὶ Παρρησίας,
 θεὸς οὐχ ὁ ἀσημότατος τῶν ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἀναβαινού-
 των, μόνοις ὑμῖν ἐχθρὸς τοῖς δεδιόσι τὴν γλῶτταν αὐ-
 τοῦ, πάντα καὶ εἰδότες καὶ σαφῶς διεξιόντος ὅποσα ὑμῖν
 σύνοιδε. χάριεν γοῦν τοῦτο γένοιτ' ἂν, εἰ ἐθαλήσειεν
 ὑμῖν προεισελθῶν οὗτος διηγήσασθαι τοῖς θεαταῖς σύμ-
 παντα τοῦ δράματος τὸν λόγον. ἄγε τοίνυν, ὦ πρόλο-
 γων καὶ δαιμόνων ἄριστε Ἑλεγγε, ὅρα ὅπως σαφῶς προ-
 διδάξης τοὺς ἀκούοντας, ὡς οὐ μάτην οὐδὲ φιλαπεχθη-
 μόνως οὐδ' ἀνίπτοις ποσὶ κατὰ τὴν παροιμίαν ἐπὶ τόνδε
 τὸν λόγον ἀπηντήκαμεν, ἀλλὰ καὶ ἰδιὸν τι ἀμυνόμενοι
 καὶ τὰ κοινὰ μισοῦστές τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῇ βδελυρί-
 ταῦτα μόνον εἰπὼν καὶ σαφῶς προδιηγησάμενος ἴλεως
 166 ἄπιθι ἐκποδῶν, τὰ δὲ ἄλλα ἡμῖν κατάλιπε· μιμησόμεθα
 γὰρ σε καὶ διελέγξομεν τὰ πολλὰ, ὡς παρρησίας γε καὶ
 ἀληθείας ἔνεκα μηδὲν αἰτιάσασθαι σε. μήτε δὲ ἐμὲ πρὸς
 αὐτοὺς ἐπαινέσης, ὦ φίλτατε Ἑλεγγε, μήτε τὰ ἐκείνων
 προσόντα προεκχέης αὐτως· οὐ γὰρ ἄξιον θεῶν ὄντι
 ἐπὶ στόμα σοι ἐλθεῖν τοὺς περὶ τῶν οὕτω καταπτύσσει
 λόγους.

5. Ὁ γὰρ σοφιστὴς οὗτος εἶναι λέγων, ὁ πρόλογος ἤδη φησὶ ταῦτα, ἐς Ὀλυμπίαν ποτὲ ἤμε λόγον τινὰ πρὸ πολλοῦ συγγεγραμμένον ἐπιδειξόμενος τοῖς πανηγυρισταῖς. ἦν δὲ ὑπόθεσις τῷ συγγράμματι ὁ Πυθαγόρας κωλύομενος ὑπὸ τινος Ἀθηναίου, οἶμαι, μετέχειν τῆς Ἐλευσίνι τελετῆς ὡς βάρβαρος, ὅτι ἔλεγεν αὐτὸς ὁ Πυθαγό- 167
 ρας πρὸ τούτου ποτὲ καὶ Εὐφορβος γεγονέναι. ἐτύγγανε δὲ ὁ λόγος αὐτῷ κατὰ τὸν Αἰσώπου κολοῖδον συμφορητὸς ὢν ἐκ ποικίλων ἀλλοτριῶν πτερωῶν. βουλόμενος δὴ μὴ ἔωλα δόξαι λέγειν, ἀλλ' αὐτοσχεδιάζειν τὰ ἐκ τοῦ βιβλίου, δεῖται τῶν συνήθων τινός — ἦν δὲ ἐκ Πατρῶν ἐκείνος, ἀμφὶ δίκας ἔχων τὰ πολλά — ἐπειδὴν αἰτήσῃ τινὰς ὑποθέσεις τοῖς λόγοις, τὸν Πυθαγόραν αὐτῷ προελέσθαι. καὶ οὕτως ἀνὴρ ἐποίησε καὶ συνέπεισε τὸ θέατρον ἀκούειν τῶν ὑπὲρ τοῦ Πυθαγόρου ἐκείνων λόγων. 6. ἦν δὴ τὸ ἐπὶ τούτῳ ὁ μὲν πάνυ ἀπίθανος ἐν τῇ ὑποκρίσει συνείρων οἶον εἰκὸς ἐκ πολλοῦ ἐσκεμμένα καὶ μεμελετημένα, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα ἡ ἀναισχυντία * * οὔσα ἐπήμυνε καὶ χεῖρα ᾤρεγε καὶ συνηγωνίζετο αὐτῷ. γέλωσ δὲ πολὺς 168
 παρὰ τῶν ἀκουόντων· καὶ οἱ μὲν ἐς τὸν Πατρέα ἐκείνου μεταξὺ ἀποβλέποντες ὑπεδήλουν ὡς οὐ λέληθε συμπράξας αὐτῷ τὴν φραδιουργίαν, οἱ δὲ καὶ αὐτὰ γνωρίζοντες τὰ λεγόμενα παρ' ὅλην τὴν ἀκρόασιν διετέλεσαν ἐν τούτῳ μόνον ἔργον ἔχοντες, ἀλλήλων πειρώμενοι ὅπως μνήμης ἔχουσι πρὸς τὸ διαγινώσκειν ὅτου ἕκαστον ἦν τῶν ὀλίγων πρὸ ἡμῶν εὐδοκιμησάντων ἐπὶ ταῖς καλουμέναις μελέταις σοφιστῶν. 7. ἐν δὲ τούτοις ἅπασι καὶ ὁ τὸν λόγον τόνδε συγγράψας ἦν ἐν τοῖς γελῶσι καὶ αὐτός. τί δ' οὐκ ἔμελλε γελᾶν ἐφ' οὕτω περιφανεῖ καὶ ἀπίθανῳ καὶ ἀναισχύντῳ τολμήματι; καὶ πῶς; — ἔστι δὲ ἀκρατὴς γέλωτος — ὁ μὲν τὴν φωνὴν ἐντρέψας εἰς μέλος, ὡς ᾤετο θρηνόν τινα ἐπηύλει τῷ Πυθαγόρῳ, ὁ δὲ τούτο δὴ τὸ τοῦ λόγου,

ὄνον καθαρίζειν πειρώμενον ὄρων ἀνεκάγχασε μάλα ἡδὺ
 ὁ ποιητῆς οὗτος ὁ ἐμός· ὁ δὲ εἶδεν ἐπιστραφεῖς. τοῦτο
 ἐξεπολέμωσεν αὐτούς τότε ἐναγχος. 8. ἐνθένδε ἦν μὲν ἡ
 τοῦ ἔτους ἀρχή; μᾶλλον δὲ ἡ ἀπὸ τῆς μεγάλης νομη-
 νίας τρίτη, ἐν ἣ ὁ Ῥωμαῖοι κατὰ τι ἀρχαῖον εὐχονται
 169 τε αὐτοὶ ὑπὲρ ἅπαντος τοῦ ἔτους εὐχάς τινας καὶ θύουσι,
 Νουμᾶ τοῦ βασιλέως καταστησαμένου τὰς ἱερουργίας
 αὐτοῖς, καὶ πεπιστεύκασιν τοὺς θεοὺς ἐν ἐκείνῃ μάλιστα
 τῇ ἡμέρᾳ χρηματίζειν τοῖς εὐχομένοις. ἐν τοιαύτῃ τοί-
 νυν ἑορτῇ καὶ ἱερομηνίᾳ ὁ τότε γελάσας ἐν Ὀλυμπίᾳ ἐκεί-
 νος ἐπὶ τῷ ὑποβολιμαίῳ Πυθαγόρᾳ ἰδὼν προσιόντα τὸν
 κατάπτυστον καὶ ἀλαζόνα, τὸν τῶν ἀλλοτρίων λόγων
 ὑποκριτὴν — ἐτύγγανε δὲ καὶ τὸν τρόπον αὐτοῦ ἀκριβῶς
 εἰδὼς καὶ τὴν ἄλλην ἀσέλγειαν καὶ μιαρίαν τοῦ βίου καὶ
 ἃ ποιεῖν ἐλέγετο καὶ ἃ ποιῶν κατείληπτο — Ὁρα ἡμῖν,
 ἔφη πρὸς τινα τῶν ἐταίρων, ἐκτρέπεσθαι τὸ δυσάντητον
 τοῦτο θέαμα, ὃς φανεῖς ἔοικε τὴν ἡδίστην ἡμέραν ἀπο-
 φράδα ποιήσειν ἡμῖν. τοῦτ' ἀκούσας ὁ σοφιστῆς τὴν
 ἀποφράδα ὡς τι ξένον καὶ ἀλλότριον ὄνομα τῶν Ἑλλή-
 νων ἐγέλα εὐθύς καὶ τὸν ἄνδρα τοῦ πάλαι ἐκείνου γέλω-
 τος ἡμύνετο, ὡς γοῦν ᾤετο, καὶ πρὸς ἅπαντας ἔλεγεν,
 Ἀποφράς, τί δὲ τοῦτό ἐστι; καρπὸς τις ἢ βοτάνη τις ἢ
 σκεῦος; ἄρα τῶν ἐσθιομένων ἢ πινομένων τί ἐστὶν ἀπο-
 φράς; ἐγὼ μὲν οὔτε ἤκουσα πώποτε οὔτ' ἂν συνίην ποτὲ
 ὅ τι καὶ λέγει. 9. ταῦθ' ὁ μὲν ᾤετο κατὰ τούτου διεξιέ-
 ναι καὶ πολὺν ἐπῆγε τῇ ἀποφράδι τὸν γέλων· ἐλελήθει
 170 δὲ κατ' αὐτοῦ τὸ ὕστατον τεκμήριον ἀπαιδευσίας ἐκφέ-
 ρων. ἐπὶ τούτῳ τὸν λόγον τόνδε συνέγραψεν ὁ ἐμὲ προ-
 εἰσπέμψας ὑμῖν, ὡς δεῖξαι τὸν ἀοίδιμον σοφιστὴν τὰ
 κοινὰ τῶν Ἑλλήνων ἀγνοοῦντα καὶ ὁπόσα κἂν οἱ ἐπὶ
 τῶν ἐργαστηρίων καὶ τῶν καπηλείων εἶδεεν. ταῦτα μὲν
 ὁ Ἑλεγχος

10. Ἐγὼ δὲ — ἤδη γὰρ αὐτὸς παρείληφα τοῦ δράματος τὰ λοιπὰ — δίκαιος ἂν εἶην τὰ ἐκ τοῦ Δελφικοῦ τρίποδος ἤδη λέγειν, οἷα μὲν σου τὰ ἐν τῇ πατρίδι, οἷα δὲ τὰ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, οἷα δὲ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ, οἷα δὲ τὰ ἐν Φοινίκῃ καὶ Συρίᾳ, εἶτα ἐξῆς τὰ ἐν Ἑλλάδι καὶ Ἰταλίᾳ καὶ ἐπὶ πᾶσι τὰ ἐν Ἐφέσῳ νῦν, ἅπερ κεφαλαϊωδέστατα τῆς ἀπουσίας τῆς σῆς καὶ κορυφή καὶ κορωνίς τοῦ τρόπου· ἐπεὶ γὰρ κατὰ τὴν παροιμίαν Ἰλιεύς ὦν τραγωδοῦς ἐμισθώσω, καιρὸς ἤδη σοὶ ἀκούειν τὰ σαντοῦ κακά. 11. μᾶλλον δὲ ταῦτ' ἂν μὴδέπω, περὶ δὲ τῆς ἀποφράδος πρότερον. εἰπέ γάρ μοι πρὸς πανδήμου καὶ Γενετυλλίδων καὶ Κυβήβης, πῆ σοὶ μεμπτόν καὶ γέλωτος ἄξιον τοῦνομα εἶναι ἔδοξεν ἢ ἀποφράς; νῆ Δί', οὐ γὰρ ἦν τῶν Ἑλλήνων ἴδιον, ἀλλὰ ποθεν ἐπεισκωμάσαν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς πρὸς Κελτοὺς ἢ Θρᾶκας ἢ Σκύθας ἐπιμιξίας. σὺ δὲ — ἅπαντα γὰρ οἶσθα τὰ τῶν Ἀθηναίων — ἐξέλειπας τοῦτο εὐθύς καὶ ἐξεκέρυξας τοῦ Ἑλληνικοῦ. καὶ ὁ γέλωτος ἐπὶ τούτῳ, ὅτι βαρβαρίζω καὶ ξενίζω καὶ ὑπερβαίνω τοὺς ὄρους τοὺς Ἀττικούς. καὶ μὴν τί ἄλλο Ἀθηναίους οὕτως ἐπιχώριον ὡς τουτὶ τοῦνομα, φαλεν ἂν οἷ γε σοῦ μᾶλλον τὰ τοιαῦτα εἰδότες· ὥστε θᾶττον ἂν τὸν Ἐρεχθίδα καὶ τὸν Κέκροπα ξένους ἀποφῆναις καὶ ἐπήλυδας τῶν Ἀθηναίων, ἢ τὴν ἀποφράδα δείξειας οὐκ οἰκείαν καὶ αὐτόχθονα τῆς Ἀττικῆς. 12. πολλὰ μὲν γὰρ ἔστιν ἂν καὶ αὐτοὶ κατὰ ταῦτ' αὐτοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις ὀνομάξουσιν, ἀποφράδα δὲ μόνοι ἐκεῖνοι τὴν μιαν καὶ ἀπενκτὴν καὶ ἀπαίσιον καὶ ἄπρακτον καὶ σοὶ ὁμοίαν ἡμέραν. ἰδού, μεμάθηκας ἤδη ὁδοῦ πάρεργον, τί βούλεται αὐτοῖς ἢ ἀποφράς ἡμέρα· ὅταν μῆτε αἱ ἀρχαὶ χρηματίζωσι μῆτε εἰσαγώγιμοι αἱ δίκαι ὥσι μῆτε τὰ ἱερὰ ἱερουργῆται μῆθ' ὅλως τι τῶν αἰσίων τελεῆται, αὕτη ἀποφράς ἡμέρα. 13. ἐνομίσθη δὲ τοῦτο ἄλλοις ἐπ' ἄλλαις αἰτίαις·

ἡ γὰρ ἡττηθέντες μάχαις μεγάλας ἐπειτα ἔταξαν ἐκείνας τὰς ἡμέρας, ἐν αἷς τὰ τοιαῦτα ἐπεκόνθεισαν, ἀπράκτους καὶ ἀκύρους τῶν ἐννόμων πράξεων εἶναι ἢ καὶ νῆ Δία . . . . καίτοι ἄκαιρον ἴσως καὶ ξυφρόν γε ἦδη γέροντα ἄνδρα μεταπαιδεύειν καὶ ἀναδιδάσκειν τὰ τοιαῦτα μηδὲ τὰ πρὸ τούτων εἰδόντα· πάνυ γοῦν τοῦτ' ἔστι τὸ λοιπόν, κἂν ἐκμάθῃς αὐτό, πᾶν ἡμῖν εἰδὼς ἔση. πόθεν γάρ, ὦ οὗτος; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα καὶ ἀγνοῆσαι συγγνώμη ὀπόσα ἔξω τοῦ πολλοῦ πάτου καὶ ἄδηλα τοῖς ἰδιώταις, τὴν ἀποφράδα δὲ οὐδὲ βουληθεὶς ἂν ἄλλως εἰποις· ἐν γὰρ τούτῳ καὶ μόνον ἀπάντων τοῦνομα. ἔστω, φησί τις. 14. ἀλλὰ καὶ τῶν παλαιῶν ὀνομάτων τὰ μὲν λεκτέα, τὰ δ' οὐ, 173 ὀπόσα αὐτῶν μὴ συνήθη τοῖς πολλοῖς, ὡς μὴ ταράττοιμεν τὰς ἀκοὰς καὶ τιτρώσκοιμεν τῶν συνόντων τὰ ἅτα. ἐγὼ δέ, ὦ βέλτιστε, πρὸς μὲν σὲ ἴσως ταῦτα περὶ σοῦ εἰπὼν ἤμαρτον· ἐχρῆν γὰρ ἐχρῆν ἢ κατὰ τὰ Παφλαγόνων ἢ Καππαδοκῶν ἢ Βακτριῶν πάτρια διαλέγεσθαι σοι, ὡς ἐκμάθῃς τὰ λεγόμενα καὶ σοὶ ἀκούειν ἢ ἠδέα, τοῖς δ' ἄλλοις Ἑλλήσιν οἶμαι καθ' Ἑλλάδα γλωτταν συνεῖναι χρεῖ· εἶτα καὶ τῶν Ἀττικῶν κατὰ χρόνους τινὰς πολλὰ ἐντροψάντων τῆς αὐτῶν φωνῆς, τοῦτο ἐν τοῖς μάλιστα τοῦνομα διετέλεσεν οὕτως ἀεὶ καὶ πρὸς ἀπάντων αὐτῶν λεγόμενον. 15. εἶπον ἂν καὶ τοὺς πρὸ ἡμῶν κεχρημένους τῷ ὀνόματι, εἰ μὴ καὶ ταύτη σε διαταράξειν ἔμελλον ξένα σοι καὶ ἄγνωστα ποιητῶν καὶ ῥητόρων καὶ συγγραφέων ὀνόματα διεξιῶν. μᾶλλον δὲ οὐδ' ἐγὼ σοὶ τοὺς εἰπόντας ἐρῶ· πάντες γὰρ ἴσασιν. ἀλλὰ σὺ μοι ἓνα τῶν πάλαι δειξας οὐ κεχρημένον τῷ ὀνόματι, χρυσοῦς, φασίν, ἐν Ὀλυμπία στάθῃτι. καίτοι ὅστις γέροντων ἂν καὶ ἀφῆλιξ τὰ τοιαῦτα ἀγνοεῖ, δοκεῖ μοι ὅτι καὶ Ἀθῆναι πόλις ἐστὶν ἐν τῇ Ἀττικῇ καὶ Κόρινθος ἐπὶ τῷ Ἴσθμῳ καὶ Σπάρτη ἐν Πελοποννήσῳ μὴ εἰδέναι. 16. λοιπὸν ἴσως ἐκεῖνό σοι λέ-

γειν, ὡς τὸ μὲν ὄνομα ἦδεις, τὴν δὲ χρῆσιν αὐτοῦ ἄκαι- 174
ρον ἤτιάσω. φέρε δὴ καὶ ὑπὲρ τούτου πρὸς σὲ ἀπολογία-
σομαι τὰ εἰκότα, σὺ δὲ προσέχειν τὸν νοῦν, εἰ μὴ πάνυ
ὀλίγον σοι μέλει τοῦ μηδὲν εἰδέναι. οἱ κάλαι πολλὰ τοι-
αῦτα πρὸ ἡμῶν ἀπέρριψαν ἐς τοὺς σοὶ ὁμοίους ἕκαστοι
τοὺς τότε — ἦσαν γὰρ καὶ τότε, ὡς τὸ εἶκος, βδελυροί
τινες ἐς τὰ ἦθη καὶ μιαιροὶ καὶ κακοήθεις τὸν τρόπον —
καὶ ὁ μὲν κόθορονόν τινα εἶπεν εἰκάσας αὐτοῦ τὸν βίον
ἀμφίβολον ὄντα τοῖς τοιούτοις ὑποδήμασιν, ὁ δὲ λυπάην,
ὅτι τὰς ἐκκλησίας θορυβώδης ὢν ρήτωρ ἐπετάραττεν, ὁ
δὲ ἐβδόμην, ὅτι ὥσπερ οἱ παῖδες ἐν ταῖς ἐβδόμαις κάκει-
νος ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἐκαιῖς καὶ διεγέλα καὶ παιδιὰν
ἐποιεῖτο τὴν σπουδὴν τοῦ δήμου. μὴ θῶς οὖν κάμοί,
πρὸς Ἀδώνιδος, εἰκάσαι καμπόνηρον ἄνθρωπον, ἀπάση 175
κακία σύντροφον, ἡμέρα δυσφήμῳ καὶ ἀπαισίῳ; 17. ἡμεῖς
δὲ καὶ τοὺς χωλοὺς τῷ δεξιῷ ἐκτραπέμεθα, καὶ μάλιστα
εἰ ἔωθεν ἴδοιμεν αὐτούς. κὰν εἰ τις βάνηλον ἢ εὐνοῦχον
ἴδοι ἢ κίθηκον εὐθύς ἐξιὼν τῆς οἰκίας, ἐπὶ πόδα ἀνα-
στρέφει καὶ ἐπανέρχεται οὐκ ἀγαθὰς μαντευόμενος τὰς
ἐφημέρους ἐκείνας πράξεις ἔσσεσθαι αὐτῷ ὑπὸ πονηρῷ
τῷ πρώτῳ καὶ δυσφήμῳ κληδονίσματι. ἐν ἀρχῇ δὲ καὶ ἐν
θύραις ἐπὶ τῇ πρώτῃ ἐξόδῳ καὶ ἔωθεν τοῦ ἅπαντος ἔτους
εἰ τις ἴδοι κίναιδον καὶ ἀπόρρητα ποιοῦντα καὶ πάσχον-
τα, ἐπίσημον ἐπὶ τούτῳ καὶ ἀπερρωγότα καὶ μονουουχί
τοῦνομα τῶν ἔργων αὐτῶν ὀνομαζόμενον, ἀπατεῶνα
γόητα ἐπίορκον ὄλεθρον κύφωνα βάραθρον, μὴ φύγη 176
μηδ' εἰκάση τοῦτον ἀποφράδι ἡμέρα; 18. ἀλλ' οὐχὶ σὺ
τοιούτος; οὐκ ἂν ἔξαρκος γένοιο, εἰ ἐγὼ τὴν ἀνδρείαν
οἶδα τὴν σὴν, ὅς γε καὶ μέγα φρονεῖν ἐπὶ τούτῳ μοι δο-
κεῖς, ὅτι μὴ ἀπόλλυται σοι ἡ δόξα τῶν ἔργων, ἀλλὰ πᾶσι
δηλὸς εἰ καὶ περιβόητος. εἰ δὲ καὶ ὁμόσε χωρήσειας καὶ
ἀφνήσαιο μὴ τοιούτος εἶναι, τίσι πιστὰ ἔρεις; τοῖς πολί-

- ταις τοῖς σοῖς; — ἐκείθεν γὰρ ἄρχεσθαι δίκαιον — ἀλλὰ ἴσασιν ἐκείνοι τὰς πρώτας σου τροφὰς καὶ ὡς παραδοῦς ἑαυτὸν τῷ ὀλέθρῳ ἐκείνῳ στρατιώτῃ συμπεριεφθείρου πάντα ὑπηρετῶν, ἄχρι δὴ σε τὸ τοῦ λόγου τοῦτο ῥάκος πολυσχιδῆς ἐργασάμενος ἐξέωσε. 19. κἀκεῖνα μὲμνηνται, ὡς τὸ εἰκός, ἃ πρὸς τὸ θέατρον ἐνεανιεύου τοῖς ὀρχησταῖς ὑποκρινόμενος καὶ συνταγματάρχης ἀξιῶν εἶναι. οὐδεὶς γοῦν πρὸ σοῦ ἂν εἰσῆλθεν εἰς τὸ θέατρον οὐδ' ἂν ἐμήνυσεν ὅ τι τοῦνομα τῷ δράματι· ἀλλὰ σὺ κοσμίας
- 177 πάνυ χρυσᾶς ἐμβάδας ἔχων καὶ ἐσθῆτα τυραννικὴν προεισεπέμπον εὐμένειαν αἰτήσων παρὰ τοῦ θεάτρου στεφάνους κομίζων καὶ κρότῳ ἀπιῶν, ἤδη τιμώμενος πρὸς αὐτῶν. ἀλλὰ νῦν ρήτωρ καὶ σοφιστής· καὶ διὰ τοῦτο ἦν πύθωνται ποτε τὰ τοιαῦτα ὑπὲρ σοῦ ἐκεῖνοι, τοῦτο δὴ τὸ ἐκ τῆς τραγωδίας, „δύο μὲν ἡλίους ὄραν“ δοκοῦσι, „δισσὰς δὲ Θήβας.“ καὶ πρόχειρον ἄπασιν εὐθύς τό, Ἐκεῖνος ὁ τότε καὶ μετ' ἐκεῖνα; τοιγάρτοι καὶ αὐτὸς εὐποιῶν οὐκ ἐπιβαίνει τὸ παράπαν οὐδ' ἐπιχωριάξεις αὐτοῖς, ἀλλὰ φεύγεις ἐκὼν πατρίδα οὔτε χεῖμα κακὴν οὔτε θέρει ἀργαλέον, ἀλλὰ καλλίστην καὶ μεγίστην τῶν ἐν Φοινίκη ἀπασῶν· τὸ γὰρ ἐλέγχεσθαι καὶ τοῖς εἰδόσι καὶ μεμνημένοις τῶν πάλαι ἐκείνων συνεῖναι βρόχος ὡς ἀληθῶς ἔστι σοι. καίτοι τί ταῦτα ληρῶ; τίνα γὰρ ἂν αἰδεσθεῖης σὺ; τί δ' ἂν αἰσχρὸν ἠγῆσαι τῶν ὑστάτων; πυνθάνομαι δὲ καὶ κτήματα εἶναι σοι μεγάλα παρ' αὐτοῖς, τὸ δύστη-
- 178 νον ἐκεῖνο πυργίον, ὡς τὸν τοῦ Σινωπέως πύθου τὴν Διὸς αὐλήν εἶναι πρὸς αὐτό. τοὺς μὲν δὴ πολίτας οὐδαμῆ οὐδαμῶς μεταπείσειας ἂν μὴ οὐχὶ τῶν ἀπάντων βδελυρώτατόν σε ἠγείσθαι, ὄνειδος κοινὰν ἀπάσῃ τῇ πόλει. 20. τάχα δ' ἂν τοὺς ἄλλους τοὺς ἐν Συρίᾳ προσλάβοις ὁμοψήφους, εἰ λέγεις μηδὲν πονηρὸν μηδὲ ἐπαίτιον βεβιωσθαι σοι. Ἡράκλεις, ἣ μὲν Ἀντιόχεια καὶ τοῦργου

τὸ εἶδεν, ὅτε τὸν Ταρσόθεν ἦκοντα ἐκεῖνον νεανίσκον
 ἐπαγαγών. . . . ἀλλὰ καὶ ἀναδέρειν αὐτὰ αἰσχρὸν ἴσως
 μοί. πλὴν ἀλλὰ ἴσασί γε καὶ μέμνηνται οἱ τότε ὑμῖν ἐπι-
 τάντες καὶ σὲ μὲν ἐς γόνυ συγκαθήμενον ἰδόντες, ἐκε-
 ῖνον δὲ οἴσθαι ὅ τι καὶ ποιοῦντα, εἰ μὴ παντάπασιν ἐπι-
 λήσμων τις εἶ, τὸ στόμα. 21. ἀλλ' οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ἴσως
 ἄγνοήσουσί σε οἱ μετὰ τοὺς ἐν Συρίᾳ θανμαστοὺς ἄθλους
 ἐκείνους ὑποδεξάμενοι φεύγοντα ἐφ' οἷς εἶπον, ὑπὸ τῶν
 ματιοκαπήλων διωκόμενον, παρ' ὧν ἐσθῆτας πολυτελεῖς
 πριάμενος ἐφόδια εἶχες. ἀλλ' οὐκ ἐλάττω σοι ἢ Ἀλεξάν-
 δρεια σύνοιδεν, οὐδὲ μὰ Δία ἐχρῆν δευτέραν τῆς Ἀντιο-
 χείας κεκρίσθαι αὐτήν· ἀλλ' ἢ τε ἀκολασία γυμνοτέρα
 καὶ ἢ αἰσχροργία σοι ἐκεῖ ἐπιμανεστέρα καὶ τοῦνομα ἐπὶ
 τούτοις μείζον καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἀκάλυπτος ἢ κεφαλή. εἰς
 μόνος ἂν ἐπίστευσέ σοι ἐξάρῳ γινομένῳ μῆδὲν τοιοῦτον
 εἰργάσθαι καὶ βοηθὸς ἂν κατέστη ὁ τελευταῖος μισθοδό- 179
 τής, ἀνὴρ ἐν τοῖς ἀρίστοις Ῥωμαίων. τοῦνομα δὲ αὐτὸ
 δάσεις ἀποσιωπῆσαι μοι, καὶ ταῦτα πρὸς πάντας εἰδότας
 ὄν λέγω. ἐκεῖνος τοίνυν τὰ μὲν ἄλλα ὀπόσα ἐτλη ἐν τῇ
 συνουσίᾳ τολμηθέντα ὑπὸ σοῦ, τί χρῆ λέγειν; ἀλλ' ἠνίκα
 σε κατέλαβε τοῦ μειρακίου τοῦ οἰνοχόου τοῦ Οἰνοπίωνος
 ἐν γόνασι κείμενον, τί οἶει; ἐπίστευσεν ἂν σοι μὴ εἶναι
 τοιοῦτον αὐτὸ ὄρων τὸ ἔργων; οὐκ, εἴ γε μὴ παντάπασι
 τυφλὸς ἦν. ἀλλὰ ἐδήλωσε τὴν γνώμην αὐτίκα ἐξελάσας
 τῆς οἰκίας καὶ καθάρσιόν γε, ὥς φασι, περιενεγκῶν ἐπὶ
 τῇ σῇ ἐξόδῳ. 22. Ἀχαῖα μὲν γὰρ καὶ Ἰταλία πᾶσα ἐμπέ-
 πλησται τῶν σῶν ἔργων καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῖς δόξης· καὶ
 ὄναιό γε τῆς εὐκλείας. ὥστε πρὸς τοὺς θαυμάζοντας ἔγωγε
 τὰ ἐν Ἐφέσῳ νῦν πραττόμενα ὑπὸ σοῦ ἐκεῖνο λέγω, ὅπερ
 ἀληθέστατον, ὡς οὐκ ἂν ἐθαύμαζον, εἰ τὰ πρῶτά σου
 ἤδεισαν. καίτοι καινὸν ἐνταῦθα καὶ τὸ πρὸς τὰς γυναῖ-
 κας προσέμαθες. 23. οὐ περὶ πόδα οὖν τῷ τοιούτῳ, εἰπέ

μοι, ἀποφράδα ὀνομάζεσθαι; ἀλλὰ τί, πρὸς Διός, καὶ
 φιλῆσαι τῷ στόματι προσέτι ἀξιῶσεις ἡμᾶς ἐπ' ἐκείνοις
 τοῖς ἔργοις; τοῦτο γοῦν τὸ ὑβριστότατον ποιεῖς, καὶ μα-
 180 λιστα πρὸς οὓς ἤκιστα ἐχρῆν καὶ τοὺς ὁμιλητάς, οἷς ἱκανὰ
 ἦν ἐκεῖνα μόνα τὰ κακὰ τοῦ σοῦ στόματος ἀπολενεῖν,
 τὸ βάρβαρον τῶν ὀνομάτων, τὸ τραχὺ τῆς φωνῆς, τὸ
 ἄκριτον, τὸ ἄτακτον, τὸ πάντη ἄμουσον καὶ τὰ τοιαῦτα
 φιλῆσαι δέ σοι ἐπὶ τούτοις μὴ γένοιτο, ὡς ἀλεξίκακι.
 ἀσπίδα μᾶλλον ἢ ἐχιδναν φιλῆσαι ἄμεινον· δῆγμα ἐκεῖ
 τὸ κινδύνευμα καὶ ἄλγημα, καὶ ὁ ἰατρὸς εἰσκληθεὶς ἐπή-
 μυνεν· ἀπὸ δὲ τοῦ σοῦ φιλήματος καὶ ἰοῦ ἐκείνου τίς ἂν
 ἦ λεροῖς ἢ βωμοῖς προσέλθοι; τίς δ' ἂν θεὸς ἐπακούσειεν
 ἔτι εὐχομένου; πόσων περιφραντηρίων, πόσων ποταμῶν
 δεῖ; 24. καὶ τοιοῦτος αὐτὸς ὢν κατεγέλας τῶν ἄλλων ἐκ
 ὀνόμασι καὶ ῥήμασιν ἔργα τοιαῦτα καὶ τηλικαῦτα ἐργάζο-
 μενος. καίτοι ἐγὼ μὲν ἀποφράδα μὴ εἰδὼς ἤσχηνόμην ἂν
 μᾶλλον, οὐχ ὅπως εἰπὼν ἀρνηθεῖην ἂν· σὲ δὲ οὐδεὶς
 ἠτιάσατο ἡμῶν βρωμολόγους λέγοντα καὶ τροπομασθλη-
 τας καὶ ῥησιμετροῦν καὶ ἀθηνιῶ καὶ ἀνθοκρατεῖν καὶ
 σφενδικιζεῖν καὶ χειροβλημᾶσθαι. κακὸν κακῶς σε ὁ λό-
 181 γιος Ἑρμῆς ἐπιτρίψειεν αὐτοῖς λόγοις. ποῦ γὰρ ταῦτα
 τῶν βιβλίων εὐρίσκεις; ἐν γωνίᾳ που τάχα τῶν ἱαλέμων
 τινὸς ποιητῶν κατορωρυγμένα, εὐρωῶτος καὶ ἀραχνίων
 μεστά, ἢ που ἐκ τῶν Φιλαινίδος δέλτων, ὡς διὰ χειρὸς
 ἔχεις· σοῦ μέντοι καὶ τοῦ σοῦ στόματος ἄξια. 25. ἐπεὶ
 δὲ τοῦ στόματος ἐμνήσθην, τί φαίης ἂν, εἰ σε ἢ γλώττα
 ἐς δικαστήριον προκαλεσαμένη — θῶμεν γὰρ οὕτως —
 ἀδικήματος ἢ τὸ μετριώτατον ὑβρεως διαῶκοι λέγουσα,
 Ἐγὼ σε, ὦ ἀχάριστε, πένητα καὶ ἄπορον παραλαβοῦσα
 καὶ βίου δεόμενον τὰ μὲν πρῶτα ἐν τοῖς θεάτροις εὐδο-
 κμεῖν ἐποίησα, νῦν μὲν Νίνον, νῦν δὲ Μητίοχον, εἶτα
 μετὰ μικρὸν Ἀχιλλέα τιθεῖσα· μετὰ ταῦτα δὲ παιδας σὺλ-

λαβίξειν διδάσκοντα μακροῦ χρόνου ἔβοσκον· ἤδη δὲ καὶ τοὺς ἀλλοτρίους τούτους λόγους ὑποκρινόμενον σοφιστὴν εἶναι δοκεῖν ἐποίησα καὶ τὴν μηδὲν προσήκουσαν δόξαν περιῆψα. τί τοίνυν τηλικούτου ἔχων ἐγκαλεῖν τοιαῦτά με διατίθῃς καὶ ἐπιτάττεις ἐπιτάγματα αἰσχίστα καὶ 182 ὑπουργίας καταπτύστους; οὐχ ἱκανά μοι τὰ ἐπὶ τῆς ἡμέρας ἔργα, ψεύδεσθαι καὶ ἐπιορκεῖν καὶ τοὺς τοσοῦτους ὕθλους καὶ λήρους διαντλεῖν, μᾶλλον δὲ τὸν βόρβορον τῶν λόγων ἐκεῖνων ἐμεῖν; ἀλλ' οὐδὲ νυκτὸς τὴν κακοδαίμονα σχολὴν ἄγειν ἔας, ἀλλὰ μόνη σοι πάντα ποιῶ καὶ πατοῦμαι καὶ μιαινομαι, καὶ ἀντὶ γλώττης ὅσα καὶ χειρὶ χρῆσθαι διέγνωκας καὶ ὥσπερ ἄλλοτρίαν ὑβρίζεις καὶ ἐπικλύξεις τοσοῦτοις κακοῖς. λαλεῖν μοι ἔργον ἐστὶ μόνον, τὰ δὲ τοιαῦτα ποιεῖν καὶ πάσχειν ἄλλοις μέρεσι προστέτακται. ὡς ὄφελε καὶ ἐγὼ τις ὥσπερ τὴν τῆς Φιλομήλας ἐκτεμεῖν. μακαριώτεροι γοῦν μου αἱ γλώτται τῶν τὰ τέκνα κατεδηδοκότων.

26. Πρὸς Θεῶν, ἣν λέγῃ ταῦτα ἢ γλώττα ἰδίαν αὐτῇ φωνὴν λαβοῦσα καὶ τὸν πάγονα συνήγορον ἐπικαλεσαμένη, τί ἂν ἀποκρίναιο αὐτῇ; ἐκεῖνα δῆλον ὅτι, ἂ καὶ πρὸς τὸν Γλαῦκον ἐναγχος εἰρηταί σοι ἐπὶ πεπραγμένῳ ἤδη τῷ ἔργῳ αἰτιώμενον, ὡς ἐπὶ τούτῳ ἐνδοξος ἐν βραχεὶ καὶ γνώριμος ἅπασι γεγένησαι, πόθεν ἂν οὕτω περιβόητος ἐπὶ τοῖς λόγοις γενόμενος; ἀγαπητὸν δὲ ὁπωσοῦν κλεινὸν καὶ ὀνομαστὸν εἶναι. εἶτα καταριθμήσεις αὐτῇ 183 τὰς πολλὰς σου προσηγορίας, ὁπόσας κατὰ ἔθνη προσείληφας. ὃ καὶ θαυμάζω, ὅτι τὴν μὲν ἀποφράδα ἐδυσχεράνας ἀκούσας, ἐπ' ἐκείνοις δὲ τοῖς ὀνόμασιν οὐκ ἠγανάκτις, 27. ἐν Συρίᾳ μὲν ῥοδοδάφνη κληθεῖς, ἐφ' ᾧ δὲ, νῆ τὴν Ἀθηναῖν, αἰσχύνομαι διηγείσθαι· ὥστε τό γ' ἐπ' ἐμοὶ ἀσαφὲς ἐτι ἔστω· ἐν Παλαιστίνῃ δὲ φραγμὸς ἐς τὰς ἀκάνθας τοῦ πάγονος, οἶμαι, ὅτι ἐνυττε μεταξὺ· ἐτι γὰρ

ἔξυρες αὐτόν· ἐν Αἰγύπτῳ δὲ συνάγῃ, πρόδηλον τοῦτο· μικροῦ γοῦν φασιν ἀποπνιγῆναί σε ναύτη τινὶ τῶν τριαρμένων ἐντυχόντα, ὃς ἐμπροσθεν ἀπέφραξέ σοι τὸ στόμα. Ἀθηναῖοι μὲν γὰρ βέλτιστοι αἰνιγματῶδες οὐδέν, ἀλλὰ γράμματος ἑνὸς προσθήκη τιμήσαντές σε Ἀτίμαρχον ὠνόμαζον· ἔδει γὰρ κἀκείνου τι περιττότερον προσεῖναι σοι. ἐν Ἰταλίᾳ δέ, βαβαί, ἠρωτικὸν ἐκεῖνο ἐπεκλήθης ὁ Κύκλωψ, ἐπειδὴ ποτε καὶ πρὸς ἀρχαίαν διασκευὴν παρ' αὐτὰ τὰ τοῦ Ὀμήρου φραφθῆσαι καὶ σὺ τὴν αἰσχουρογίαν ἐπεθύμησας. καὶ αὐτὸς μὲν ἐκείσο μεθύων ἤδη κισύβιον ἔχων ἐν τῇ χειρὶ βινητιῶν Πολύφημος, νεανίας δὲ ὑπόμισθος ὀρθὸν ἔχων τὸν μοχλὸν εὐ μάλα ἠκονημένον ἐπὶ σὲ Ὀδυσσεύς τις ἐπήει ὡς ἐκκόψων τὸν ὀφθαλμόν·

κἀκείνου μὲν ἄμαρτε, παραί δέ οἱ ἐτρόπετ' ἔργος,
αἰχμὴ δ' ἔξεσύθη παρὰ νεῖατον ἀνδρεῶνα.
καὶ γὰρ οὐδὲν ἄτοπον ὑπὲρ σοῦ λέγοντα ψυχρολογεῖν. σὺ δὲ ὁ Κύκλωψ ἀναπετάσας τὸ στόμα καὶ ὡς ἐνι πλατύτατον κεχηνῶς ἠνεῖχου τυφλούμενος ὑπ' αὐτοῦ τὴν γνάθον, μᾶλλον δὲ ὥσπερ ἡ Χάρυβδις αὐτοῖς ναύταις καὶ πηδαλίοις καὶ ἰστιίοις ὄλον ζητῶν καταπιεῖν τὸν Οὐτίν. καὶ ταῦτα ἐώρων καὶ ἄλλοι παρόντες. εἶτά σοι ἐς τὴν ὑστεραίαν μία ἦν ἀπολογία ἢ μέθη καὶ ἐς τὸν ἄκρατον ἐνέφευγες. 28. τοιούτοις δὴ καὶ τοσοῦτοις ὀνόμασι πλουτῶν αἰσχύνῃ τὴν ἀποφράδα; πρὸς θεῶν εἰπέ μοι, τί πάσχεις, ἐπειδὴν κἀκεῖνα λέγωσιν οἱ πολλοί, λεςβιάζειν σε καὶ φοινικίζειν; ἄρα καὶ ταῦτα ὥσπερ τὴν ἀποφράδα ἀγνοεῖς καὶ οἶει τάχα πού ἐπαινείσθαι πρὸς αὐτῶν; ἢ
185 ταῦτα μὲν διὰ τὸ σύντροφον οἶσθα, τὴν ἀποφράδα δὲ ὡς ἀγνώτα μόνην ἀτιμάξεις καὶ ἀποκλείεις τοῦ καταλόγου τῶν ὀνομάτων; τοιγαροῦν οὐ μεμπτὰς ἡμῖν τίνεις τὰς δίκας, ἀλλὰ μέχρι καὶ τῆς γυναικωνίτιδος περιβόητος εἶ. πρῶην γοῦν ἐπειδὴ τινὰ γάμον ἐν Κυζίκῳ μῆ-

σθαι ἐτόλμησας, εὐ μάλα ἐκπεπυσμένη πάντα ἢ βελτίστη ἐκείνη γυνή, Οὐκ ἂν προσείμην, ἔφη, ἄνδρα καὶ αὐτὸν ἀνδρὸς θεόμενον. 29. εἶτα ἐν τοιούτοις ὄντι σοι ὀνομάτων μέλει καὶ γελᾶς καὶ τῶν ἄλλων καταπτύεις; εἰκότως· οὐ γὰρ ἂν ἅπαντες ὁμοιά σοι λέγειν δυναίμεθα. πόθεν; τίς οὕτως ἐν λόγοις μεγαλότολμος, ὡς ἐπὶ μὲν τοὺς τρεῖς μοιχοὺς ἀντὶ ξίφους τρίαιναν αἰτεῖν; τὸν δὲ Θεόπομπον ἐπὶ τῷ Τρικαράνῳ κρίνοντα φάναι τριγλώχινι λόγῳ καθηροκέναι αὐτὸν τὰς προύχουσας πόλεις; καὶ πάλιν, ἐκτριαινωῶσαι αὐτὸν τὴν Ἑλλάδα καὶ εἶναι Κέρβερον ἐν τοῖς λόγοις; πρῶην γὰρ καὶ λύχνον ἄψας ἐξήτεις ἀδελφόν τινα, οἶμαι, ἀπολωλότα· καὶ ἄλλα μυρία, ὧν οὐδὲ μεμνησθαι ἄξιον, ἢ μόνου ἐκείνου, ὅπερ οἱ ἀκούσαντες 186 ἀπεμνημόνευον. πλούσιός τις, οἶμαι, καὶ δύο πένητες ἦσαν ἐχθροί· εἶτα μετὰξὺ περὶ τοῦ πλουσίου λέγων, Ἀπέκτεινεν, ἔφη, θάτερον τῶν πενήτων. γελασάντων δέ, ὡς τὸ εἰκός, τῶν παρόντων, ἐπανορθούμενος δὴ σὺ καὶ ἀνατιθέμενος τὸ διημαρτημένον, Οὐ μὲν οὖν, ἔφη, ἀλλὰ ἄτερον αὐτῶν ἀπέκτεινεν. ἐῷ τὰ ἀρχαῖα, τὸ τριῶν μηνοῖν καὶ τὸ ἀνηνεμία καὶ τὸ πέταμαι καὶ τὸ ἐκχύνειν καὶ ὅσα ἄλλα καλὰ τοῖς σοῖς λόγοις ἐπανθεῖ. 30. ἂ μὲν γὰρ ὑπὸ τῆς πενίας ἐλαννόμενος ποιεῖς, Ἀδράστεια φίλη, οὐκ ἂν τι νειδίσειμι. συγγνωστὰ γοῦν, εἴ τις λιμῷ πιεζόμενος παρακαταθήκας παρ' ἀνδρὸς πολίτου λαβὼν εἶτα ἐπιώρησεν ἢ μὴν μὴ παρειληφέναι, ἢ εἴ τις ἀναισχύντως αἰτεῖ, μᾶλλον δὲ προσαιτεῖ καὶ λωποδυτεῖ καὶ τελω- 187 νεῖ. οὐ δὴ λέγω ταῦτα· φθόνος γὰρ οὐδεὶς ἐξ ἅπαντος ἀμύνησθαι τὴν ἀπορίαν. ἐκεῖνο δὲ οὐκέτι φορητόν, πένητά σε ὄντα ἐς μόνας τὰς τοιαύτας ἡδονὰς ἐκχεῖν τὰ ἐκ τῆς ἀναισχυντίας περιγιγνόμενα. πλὴν εἴ γέ τι καὶ ἐπαινέσαι μοι δῶσεις, πάνυ ἀστείως ὑπὸ σοῦ πεπραγμένον, ὁπότε τοῦ Τισίου τὴν τέχνην οἶσθα, ὡς τὸ δισκόρακος

ἔργον αὐτὸς ἐποίησας ἐξαφάσας τοῦ ἀνοήτου ἐκείνου πρεσβύτου χρυσοῦς τριάκοντα, ὃ δὲ διὰ τὸν Τισίαν ἀντὶ τοῦ βιβλίου πεντήκοντα καὶ ἑπτακοσίας ἐξέτισε κατασφισθεῖς.

31. Πολλὰ ἔτι ἔχων εἶπειν τὰ μὲν ἄλλα ἐκὼν ἀφήμι σοί, ἐκεῖνο δὲ μόνον προσλέγω, πρᾶττε μὲν ταῦτα ὅπως σοι φίλον καὶ μὴ παύσαιο τὰ τοιαῦτα ἐς ἑαυτὸν παροινῶν, ἐκεῖνο δὲ μηκέτι, ἄπαγε· οὐ γὰρ ὅσιον ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἐστίαν τοὺς ταῦτα διατιθέντας καλεῖν καὶ φιλοτισίας προπίνειν καὶ ὄψων τῶν αὐτῶν ἄπτεσθαι. ἀλλὰ μηδὲ ἐκεῖνο ἔστω τὸ ἐπὶ τοῖς λόγοις, φιλήματα, καὶ ταῦτα πρὸς τοὺς οὐ πρὸ πολλοῦ ἀποφράδα σοι ἐργασαμένους τὸ στόμα. κάκειδῆπερ ἄπαξ φιλικῆς παραινέσεως ἠρξάμεν, κάκεινα, εἰ δοκεῖ, ἄφελε, τὸ μύρω χρίεσθαι τὰς πολιὰς καὶ τὸ πιττοῦσθαι μόνον ἐκεῖνα. εἰ μὲν γὰρ νόσος τις ἐκείγει, ἄπαν τὸ σῶμα θεραπευτέον, εἰ δὲ μηδὲν νοσεῖς τοιοῦτον, τί σοι βούλεται καθαρὰ καὶ λεῖα καὶ ὀλισθηρὰ ἐργάζεσθαι ἢ μηδὲ ὀρᾶσθαι θέμις; ἐκεῖνό σοι μόνον σοφὸν αἰ πολιαι καὶ τὸ μηκέτι μελαίνεσθαι, ὡς προκάλυμμα εἶεν τῆς βδελυρίας. φείδου δὲ αὐτῶν πρὸς Διὸς κἂν τούτῳ, καὶ μάλιστα τοῦ πώγωνος αὐτοῦ, μηδὲ μιάνης ἔτι μηδὲ ὑβρίσης· εἰ δὲ μή, ἐν νυκτί γε καὶ σὺν σκότῳ, τὸ δὲ μεθ' ἡμέραν, ἄπαγε, κομιδῆ ἄγριον καὶ θηριῶδες.

189 32. Ὅρᾳς, ὡς ἄμεινον ἦν σοι ἀκίνητον τὴν Καμάριναν ἔαν, μηδὲ καταγελαῖν τῆς ἀποφράδος, ἣ σοι ἀποφράδα τὸν βίον ὅλον ἐργάσεται, ἣ ἔτι προσδεῖ τινος; ὡς τό γε ἐμὸν οὐ ποτε ἐλλείψει. οὐδέπω γοῦν οἶσθα ὡς ὄλην τὴν ἄμαξαν ἐπεσπάσω, δέον, ὃ παιπάλημα καὶ κίναδος, ὑποπτήσσειν, εἰ τις ἀνὴρ θασυὺς καὶ τοῦτο δὴ τὸ ἀρχαῖον, μελάμπυγος θριμὺ μόνον εἰς σὲ ἀποβλέψειεν. ἴσως ἤδη καὶ ταῦτα γελάσῃ τὸ παιπάλημα καὶ τὸ κίναδος ὥσπερ τινὰ αἰνίγματα καὶ γρίφους ἀκούσας· ἄγνωστα

γάρ σοι τῶν σῶν ἔργων τὰ ὀνόματα. ὥστε ὦρα ἤδη καὶ ταῦτα συκοφαντεῖν, εἰ μὴ τριπλῆ καὶ τετραπλῆ σοι ἡ ἀποφράς ἐκτέτικεν. αἰτιῶ δ' οὖν σεαυτὸν ἐπὶ πᾶσιν· ὡς γὰρ ὁ καλὸς Εὐριπίδης λέγειν εἶωθεν, ἀχαλίτων στομάτων καὶ ἀφροσύνης καὶ ἀνομίας τὸ τέλος δυστυχία γίγνεται.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ.

190

1. Εἶτα Ἀλέξανδρος μὲν ἐπεθύμησεν ἐν τῷ Κύδνῳ λούσασθαι καλόν τε καὶ διαυγῆ τὸν ποταμὸν ἰδῶν καὶ ἀσφαλῶς βαθὺν καὶ προσηνῶς ὀξὺν καὶ νήξασθαι ἡδὺν καὶ θέρους ὦρα ψυχρόν, ὥστε καὶ ἐπὶ προδήλῳ τῇ νόσῳ, ἣν ἐνόσησεν ἀπ' αὐτοῦ, δοκεῖ μοι οὐκ ἂν τοῦ λουτροῦ ἀποσχέσθαι, οἶκον δέ τις ἰδῶν μεγέθει μέγιστον καὶ κάλλει κάλλιστον καὶ φωτὶ φαιδρότατον καὶ χρυσῷ στιλπνότατον καὶ γραφαῖς ἀνθηρότατον οὐκ ἂν ἐπιθυμήσειε λόγους ἐν αὐτῷ διαθέσθαι, εἰ τύχοι περὶ τούτους διατρίβων, καὶ ἐνευδοκιμῆσαι καὶ ἐλλαμπρύνασθαι καὶ βοῆς ἐμπλήσαι καὶ ὡς ἐνὶ μάλιστα καὶ αὐτὸς μέρος τοῦ κάλλους αὐτοῦ γενέσθαι, ἀλλὰ περισκοπήσας ἀκριβῶς καὶ θαυμάσας μόνον ἄπεισι κωφὸν αὐτὸν καὶ ἄλογον καταλιπὼν μῆτε προσειπῶν μῆτε προσομιλήσας ὥσπερ τις ἄναυδος ἢ φθόνῳ σιωπᾶν ἐγνωκώς; 2. Ἡράκλεις, ὡς οὐ φιλοκάλου τινὸς οὐδὲ περὶ τὰ εὐμορφότατα ἐρωτικοῦ τὸ ἔργον, ἀγροικία δὲ πολλῆ καὶ ἀπειροκαλία καὶ προσέτι γε ἀμουσία τῶν ἡδίστων αὐτὸν ἀπαξιοῦν καὶ τῶν καλλίστων ἀποξενοῦν καὶ μὴ συνιέναι ὡς οὐχ ὁ αὐτὸς περὶ τὰ θεάματα νόμος ἰδιώταις τε καὶ πεπαιδευμένοις ἀνδράσιν, ἀλλὰ τοῖς μὲν ἀπόχρη τὸ κοινὸν τοῦτο ἰδεῖν μόνον καὶ περιβλέψαι καὶ τῷ ὀφθαλμῷ περιενεγκεῖν καὶ πρὸς

τὴν ὄροφὴν ἀνακῦψαι καὶ τὴν χεῖρα ἐπισεῖσαι καὶ καθ'
 191 ἡσυχίαν ἡσθῆναι δέει τοῦ μὴ ἂν δυνηθῆναι ἄξιόν τι τῶν
 βλεπομένων εἰπεῖν, ὅστις δὲ μετὰ παιδείας ὄρα τὰ καλά,
 οὐκ ἂν, οἶμαι, ἀγαπήσειεν ὄψει μόνη καρπωσάμενος τὸ
 τεργνὸν οὐδ' ἂν ὑπομείναι ἄφρονος θεατῆς τοῦ κάλλους
 γενέσθαι, πειράσεται δὲ ὡς οἶόν τε καὶ ἐνδιατρῆσαι καὶ
 λόγῳ ἀμείψασθαι τὴν θεάν. 3. ἡ δὲ ἀμοιβὴ οὐκ ἔπαινος
 τοῦ οἴκου μόνον — τοῦτο μὲν γὰρ ἴσως ἐκείνῳ τῷ νη-
 σιώτῃ μειρακίῳ ἔπρεπε, τὴν Μενελάου οἰκίαν ὑπερεκπε-
 πλήχθαι καὶ πρὸς τὰ ἐν οὐρανῷ καλὰ τὸν ἐλέφαντα καὶ
 τὸν χρυσὸν αὐτῆς ἀπεικάξειν, ἅτε μηδὲν ἐν γῆ καλόν τι
 ἄλλο ἑωρακότι — ἀλλὰ καὶ τὸ εἰπεῖν ἐν αὐτῷ καὶ τοὺς
 βελτίστους συγκαλέσαντα λόγων ἐπίδειξιν ποιήσασθαι
 μέρος τοῦ ἐπαίνου καὶ τοῦτο γένοιτο ἂν. καὶ τὸ πρᾶγμα
 ὑπερήδιστον, οἶμαι, οἴκων ὁ κάλλιστος ἐς ὑποδοχὴν λό-
 γων ἀναπεπταμένος καὶ ἐπαίνου καὶ εὐφημίας μεστὸς
 ὦν, ἡρέμα καὶ αὐτὸς ὡσπερ τὰ ἄντρα συνεπηγῶν καὶ τοῖς
 λεγομένοις παρακολουθῶν καὶ παρατείνων τὰ τελευταῖα
 τῆς φωνῆς καὶ τοῖς ὑστάτοις τῶν λόγων ἐμβραδύνων,
 μᾶλλον δὲ ὡς ἂν τις εὐμαθῆς ἀκροατῆς διαμνημονεύων
 τὰ εἰρημένα καὶ τὸν λέγοντα ἐπαινῶν καὶ ἀντίδοσιν οὐκ
 ἄμουσον ποιούμενος πρὸς αὐτά· οἶόν τι πάσχουσι πρὸς
 τὰ ἀυλήματα τῶν ποιμένων αἰ σκοπιαὶ ἐπαυλοῦσαι τῆς
 φωνῆς ἐπανιούσης κατὰ τὸ ἀντίτυπον καὶ πρὸς αὐτὴν
 ἀναστρεφούσης· οἱ δὲ ἰδιῶται νομίζουσι παρθένον τινὰ
 εἶναι τὴν ἀμειβομένην τοὺς ἄδοντας ἢ βοῶντας ἐν μέ-
 σοις που τοῖς κρημνοῖς κατοικοῦσαν καὶ λαλοῦσαν ἐκ τῶν
 192 πετρῶν ἐνδοθεν. 4. ἔμοιγ' οὖν δοκεῖ καὶ συνεξαίρεσθαι
 οἴκου πολυτελείᾳ ἢ τοῦ λέγοντος γνώμη καὶ πρὸς τοὺς
 λόγους ἐπεγεῖρεσθαι, καθάπερ τι καὶ ὑποβαλλούσης τῆς
 θεάς· σχεδὸν γὰρ εἰσρεῖ τι διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐπὶ τὴν
 ψυχὴν καλόν, εἴτα πρὸς αὐτὸ κοσμήσασα ἐκπέμπει τοὺς

λόγους. ἢ τῷ μὲν Ἀχιλλεῖ πιστεύομεν, τὴν ὄψιν τῶν ὄπλων ἐπιτείνειν κατὰ τῶν Φρυγῶν τὴν ὀργήν, καὶ ἐπεὶ ἐνέδν αὐτὰ πειρώμενος, ἐπαρθῆναι καὶ πτερωθῆναι πρὸς τὴν τοῦ πολέμου ἐπιθυμίαν, λόγου δὲ σπουδὴν μὴ ἐπιτείνεσθαι πρὸς κάλλη χωρίων; καίτοι Σαωκράτει μὲν ἀπέχρησε πλατάνου εὐφυία καὶ πόα εὐθαλῆς καὶ πηγῆ διαυγῆς μικρὸν ἀπὸ τοῦ Εἰλισσοῦ, κἀνταῦθα καθεζόμενος Φαίδρου τε τοῦ Μυρρινουσίου κατειρωνεύετο καὶ τὸν Λυσίου τοῦ Κεφάλου λόγον διήλεγχε καὶ τὰς Μούσας ἐκάλει καὶ ἐπίστευεν ἤξειν αὐτὰς ἐπὶ τὴν ἐρημίαν συνεπιληψομένας τῶν περὶ τοῦ ἔρωτος λόγων, καὶ οὐκ ἠσχύνετο γέρων ἄνθρωπος παρακαλῶν παρθένους συνεισομένας τὰ παιδεραστικά. ἐς δὲ οὕτω καλὸν χωρίον οὐκ ἂν οἰώμεθα καὶ ἀκλήτους αὐτὰς ἐλθεῖν; 5. καὶ μὴν οὐ κατὰ γε σκιὰν μόνην οὐδὲ κατὰ πλατάνου κάλλος ἢ ὑποδοχή, οὐδ' ἂν τὴν ἐπὶ τῷ Εἰλισσῷ καταλιπὼν τὴν βασιλέως λέ- 193 γῆς τὴν χρυσῆν· ἐκείνης μὲν γὰρ ἐν τῇ πολυτελείᾳ μόνῃ τὸ θαῦμα, τέχνη δὲ ἢ κάλλος ἢ τέρψις ἢ τὸ σύμμετρον ἢ τὸ εὐρυθμον οὐ συνείργαστο οὐδὲ κατεμέμικτο τῷ χρυσῷ, ἀλλ' ἦν βαρβαρικὸν τὸ θέαμα, πλοῦτος μόνον καὶ φθόνος τῶν ἰδόντων καὶ εὐδαιμονισμὸς τῶν ἐχόντων· ἐπαινος δὲ οὐδαμοῦ προσῆν· οὐδὲ γὰρ ἔμελε τοῖς Ἀρσακίδαις τῶν καλῶν οὐδὲ πρὸς τὸ τερπνὸν ἐποιοῦντο τὰς ἐπιδείξεις οὐδ' ἐφρόντιζον εἰ ἐπαινέσονται οἱ θεαταί, ἀλλ' ὅπως ἐκπλαγῆσονται· οὐ φιλόκαλοι γάρ, ἀλλὰ φιλόπλουτοί εἰσιν οἱ βάρβαροι. 6. τούτου δὲ τοῦ οἴκου τὸ κάλλος οὐ κατὰ βαρβαρικούς τινας ὀφθαλμούς οὐδὲ κατὰ Περσικὴν ἀλαζονείαν ἢ βασιλικὴν μεγαλαυχίαν οὐδὲ πένητος μόνον, ἀλλὰ εὐφυοῦς θεατοῦ δεόμενον καὶ ὅτῳ μὴ ἐν τῇ ὄψει ἢ κρίσις, ἀλλὰ τις καὶ λογισμὸς ἐπακολουθεῖ τοῖς βλεπομένοις. τὸ γὰρ τῆς τε ἡμέρας πρὸς τὸ κάλλιστον ἀποβλέπειν — κάλλιστον δὲ αὐτῆς καὶ ποθεινό-

194 **194** **τατον ἢ ἀρχή** — καὶ τὸν ἥλιον ὑπερκύψαντα εὐθὺς ὑποδέχεσθαι καὶ τοῦ φωτὸς ἐμπίπλασθαι ἐς κόρον ἀναπέπτα-
 μένων τῶν θυρῶν, καθ' ὃ καὶ τὰ λερὰ βλέποντα ἐποίουν
 οἱ παλαιοί, καὶ τὸ τοῦ μήκους πρὸς τὸ πλάτος καὶ ἀμφοῖν πρὸς τὸ ὕψος εὐρυθμον καὶ τῶν φωταγωγῶν τὸ ἐλεύθερον καὶ πρὸς ὦραν ἐκάστην εὖ ἔχον πῶς οὐχ ἡδέα ταῦτα πάντα καὶ ἐκαίνων ἄξια; 7. ἔτι δὲ θαυμάσειεν ἄν τις καὶ τῆς ὀροφῆς ἐν τῷ ἐπιμόρφῳ τὸ ἀπεριττόν καὶ τῷ εὐκόσμῳ τὸ ἀνεπίληπτόν καὶ τὸ τοῦ χρυσοῦ ἐς τὸ εὐπρεπὲς σύμμετρον, ἀλλὰ μὴ περὶ τὰς χρείας ἐπίφθορον, ἀλλ' ὅποσον ἄν καὶ γυναικὶ σώφρονι καὶ καλῇ ἀρκέσει ἐπισημότερον ἐργάσασθαι τὸ κάλλος ἢ περὶ τῆς δειρῆς λεπτός τις ὄρμος ἢ περὶ τῷ δακτύλῳ σφενδόνη εὐφῶρος ἢ ἐν τοῖν ᾧτοιον ἐλλόβια ἢ πόρπη τις ἢ ταινία τὸ ἀφῆτον τῆς κόμης συνδέουσα, τοσοῦτον τῆς εὐμορφίας προστιθεῖσα ὅσον τῆς ἐσθῆτι ἢ πορφύρα· αἱ δὲ γε ἐταῖραι, καὶ μάλιστα αἱ ἀμορφότεραι αὐτῶν, καὶ τὴν ἐσθῆτα ὅλην πορφυρεῖν καὶ τὴν δειρὴν χρυσεῖν πεποιήνται τῷ πολυτελεῖ θηρώμεναι τὸ ἐπαγωγὸν καὶ τὸ ἐνδέον τῷ καλῷ προσθέσει τοῦ ἐξωθεν τερπνοῦ παραμυθούμεναι· ἡγδύνονται γὰρ καὶ τὴν ὠλένην αὐταῖς στιλπνοτέραν φαίνεσθαι συναπολάμπουσαν τῷ χρυσῷ καὶ τοῦ ποδὸς τὸ μὴ εὐπερίγραφον λήσειν ὑπὸ χρυσοῦ σανθάλω καὶ τὸ πρόσωπον αὐτὸ ἐρασιμώτερον γενήσεσθαι τῷ φαινοτάτῳ συνὀρωμένον. ἀλλ' ἐκεῖναι μὲν οὕτως· ἢ δὲ γε σώφρων οἰκία χρυσοῦ μὲν τὰ ἀρκοῦντα καὶ μόνον τὰ ἀναγκαῖα προσχρηται, τὸ δ' αὐτῆς κάλλος οὐκ ἄν ἀσχύνοίτο, οἶμαι, καὶ γυμνῆ δεικνύουσα.

195 **8.** Καὶ τοίνυν ἢ τοῦδε τοῦ οἴκου ὀροφή; μᾶλλον δὲ κεφαλή εὐπρόσωπος μὲν καὶ καθ' ἑαυτήν, τῷ χρυσῷ δὲ ἐς τοσοῦτον κεκόσμηται, ἐς ὅσον καὶ οὐρανὸς ἐν νυκτι ὑπὸ τῶν ἀστέρων ἐκ διαστήματος περιλαμπόμενος καὶ ἐκ διαλείμματος ἀνθῶν τῷ πυρί. εἰ δὲ γε πῦρ ἦν τὸ πᾶν,

οὐ καλὸς ἂν, ἀλλὰ φοβερός ἡμῖν ἔδοξεν. ἴδοι δ' ἂν τις οὐδ' ἀργὸν ἐνταῦθα τὸν χρυσὸν οὐδὲ μόνου τοῦ τέρποντος εἵνεκα τῷ λοιπῷ κόσμῳ συνεσπαρμένον, ἀλλὰ καὶ κῆρην τινα ἠδεῖαν ἀπολάμπει καὶ τὸν οἶκον ὅλον ἐπιχρῶννυσι τῷ ἐρυθρήματι· ὁπόταν γὰρ τὸ φῶς πρόσπεσον ἐφάφηται καὶ ἀναπιχθῆ τῷ χρυσῷ, κοινόν τι ἀπαστράπτουσι καὶ διπλασίαν τοῦ ἐρυθρήματος ἐκφαίνουσι τὴν αἰθρίαν. 9. τὰ μὲν δὴ ὑψηλὰ καὶ κορυφαῖα τοῦ οἴκου τοιάδε, Ὀμήρου τινὸς δεόμενα ἐπαίνετον, ἵνα αὐτὸν ἢ ὑψώροφον ὡς τὸν Ἑλένης θάλαμον ἢ αἰγλήεντα ὡς τὸν Ὀλυμπον εἴποι· τὸν δὲ ἄλλον κόσμον καὶ τὰ τῶν τοίχων γράμματα καὶ τῶν χρωμάτων τὰ κάλλη καὶ τὸ ἐναργὲς ἐκάστου καὶ τὸ ἀκριβὲς καὶ τὸ ἀληθὲς ἕκτος ὄψει καὶ λειμῶνι δὲ εὐανθεῖ καλῶς ἂν ἔχοι παραβαλεῖν· πλὴν παρ' ὅσον μὲν ἐκεῖνα ἀπανθεῖ καὶ μαραίνεται καὶ ἀλλάττεται καὶ ἀποβάλλει τὸ κάλλος, τουτὶ δὲ τὸ ἕαρ αἰθρίον καὶ λειμῶν ἀμάραντος καὶ τὸ ἄνθος ἀθάνατον ἄτε μόνης τῆς ὄψεως ἐφαπτομένης καὶ θρεπομένης τὸ ἡδὺ τῶν βλεπομένων. 10. τὰ δὴ τυσαῦτα καὶ τοιαῦτα τίς οὐκ ἂν ἠσθεῖη 196 βλέπων ἢ τίς οὐκ ἂν προθυμηθεῖη καὶ παρὰ τὴν δύναμιν ἐν αὐτοῖς λέγειν εἰδὼς αἰσχιστον ὄν ἀπολειφθῆναι τῶν ὄρωμένων; ἐπαγωγότατον γάρ τι ἢ ὄψις τῶν καλῶν, οὐκ ἐπ' ἀνθρώπων μόνον, ἀλλὰ καὶ ἵππος ἡδῖον ἂν οἶμαι δράμοι κατὰ κρानοῦς πεδίου καὶ μαλακοῦ, προσηνῶς δεχομένου τὴν βάσιν καὶ ἠρέμα ὑπέκοντος τῷ ποδὶ καὶ μὴ ἀντιτυποῦντος τῇ ὀπλῇ· ἅπαντι γοῦν τότε χρῆται τῷ δρόμῳ καὶ ὅλον ἐπιδοῦς ἑαυτὸν τῷ τάχει ἀμιλλᾶται καὶ πρὸς τοῦ πεδίου τὸ κάλλος. 11. ὁ δὲ ταῶς ἠφρος ἀρχομένου πρὸς λειμῶνά τινα ἐλθόν, ὁπότε καὶ τὰ ἄνθη προεῖσιν οὐ ποθεινότερα μᾶλλον, ἀλλὰ καὶ ὡς ἂν εἴποι τις ἀνθηρότερα καὶ τὰς βαφὰς καθαρώτερα, τότε καὶ οὗτος ἐκπετάσας τὰ πτερὰ καὶ ἀναδείξας τῷ ἡλίῳ καὶ τὴν οὐρὰν

ἐπάρας καὶ πάντοθεν αὐτῷ περιστήσας ἐπιδείκνυται τὰ ἄνθη τὰ αὐτοῦ καὶ τὸ ἕαρ τῶν πτερῶν ὡσπερ αὐτοῦ προκαλοῦντος τοῦ λειμῶνος ἐς τὴν ἄμιλλαν· ἐπιστρέφει γοῦν ἑαυτὸν καὶ περιάγει καὶ ἐμπομπεῦει τῷ κάλλει· ὅτε δὴ καὶ θαυμασιώτερος φαίνεται πρὸς τὴν ἀγγὴν ἀλλαττομένων αὐτῷ τῶν χρωμάτων καὶ μεταβαινόντων ἡρέμα καὶ πρὸς ἕτερον εὐμορφίας εἶδος τρεπομένων. πάσχει δὲ αὐτὸ μάλιστα ἐπὶ τῶν κύκλων, οὓς ἐπ' ἄκροις ἔχει τοῖς πτεροῖς, ἱριδός τινος ἕκαστον περιθεούσης· ὁ γὰρ τέως χαλκός ἦν, τοῦτο ἐγκλίναντος ὀλίγον χρυσοῦς 197 ᾤφθη, καὶ τὸ ὑπὸ τῷ ἡλίῳ κυανανγές, εἰ σκιασθεῖν, χλοανγές ἐστίν· οὕτως μετακοσμεῖται πρὸς τὸ φῶς ἢ πτέρωσις. 12. ὅτι μὲν γὰρ καὶ ἡ θάλαττα ἱκανὴ προκαλέσασθαι καὶ εἰς ἐπιθυμίαν ἐπισπάσασθαι ἐν γαλήνῃ φανείσα, ἴστε, κἂν μὴ εἴπω· ὅτε, εἰ καὶ παντάπασιν ἡπειρώτης καὶ ἀπειρόπλους τις εἴη, πάντως ἂν ἐθελήσειε καὶ αὐτὸς ἐμβῆναι καὶ περιπλεῦσαι· καὶ πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀποσπάσαι, καὶ μάλιστα εἰ βλέποι τὴν μὲν αὔραν κούφως ἐπουριάζουσας τὴν ὀθόνην, τὴν δὲ ναῦν προσηνώστε καὶ λείως ἐπ' ἄκρων ἡρέμα διολισθάνουσας τῶν κυμάτων. 13. καὶ τοίνυν καὶ τοῦδε τοῦ οἴκου τὸ κάλλος ἱκανὸν καὶ παρορμηθεῖν ἐς λόγους καὶ λέγοντα ἐπεγεῖραι καὶ πάντα τρόπον εὐδοκιμῆσαι παρασκευάσαι. ἐγὼ μὲν δὴ τούτοις πείθομαι καὶ ἤδη πέπεισμαι καὶ ἐς τὸν οἶκον ἐπὶ λόγοις παρελήλυθα ὡσπερ ἀπὸ Ἴνγγος ἢ Σειρήνος τῷ κάλλει ἐλκόμενος, ἐλπίδα οὐ μικρὰν ἔχων, εἰ καὶ τέως ἡμῖν ἄμορφοι ἦσαν οἱ λόγοι, καλοὺς αὐτοὺς φανείσθαι καθάπερ ἐσθῆτι καλῇ κεκοσμημένους.

14. Ἐτερος δὲ τις οὐκ ἀγεννής λόγος, ἀλλὰ καὶ πᾶν γενναῖος, ὡς φησι, καὶ μεταξὺ μου λέγοντος ὑπέκρουε καὶ διακόπτειν ἐπειρᾶτο τὴν ῥῆσιν καὶ ἐπειδὴ πεπαυμαι, οὐκ ἀληθῆ ταῦτα λέγειν φησί με, ἀλλὰ θαυμάζειν,

εἰ φάσκοιμι ἐπιτηδειότερον εἶναι πρὸς λόγων ἐπίδειξιν
 οἴκου κάλλος γραφῆ καὶ χρυσοῦ κεκοσμημένον· αὐτο γάρ 198
 του τούναντίον ἀποβαίνειν. μᾶλλον δέ, εἰ δοκεῖ, αὐτὸς
 παρελθὼν ὁ λόγος ὑπὲρ ἑαυτοῦ καθάπερ ἐν δικασταῖς
 ὑμῖν εἰπάτω, ὅπη λυσιτελέστερον ἡγείται τῷ λέγοντι εὐ-
 τέλειαν οἴκου καὶ ἀμορφίαν. ἐμοῦ μὲν ἀκηκόατε ἤδη λέ-
 γοντος, ὥστε οὐδὲν δέομαι δις περὶ τῶν αὐτῶν εἰπεῖν,
 ὁ δὲ παρελθὼν ἤδη λεγέτω καὶ γὰρ σιωπήσομαι καὶ πρὸς
 ὀλίγον αὐτῷ μεταστήσομαι. 15. Ἄνδρες τοίνυν δικασταί,
 φησὶν ὁ λόγος, ὁ μὲν προειπὼν φήτωρ πολλὰ καὶ μεγάλα
 τόνδε τὸν οἶκον ἐπήνεσε καὶ τῷ ἑαυτοῦ λόγῳ ἐκόσμησεν,
 ἐγὼ δὲ τοσούτου δέω ψόγον αὐτοῦ διεξελεύσεσθαι, ὥστε
 καὶ τὰ ὑπ' ἐκείνου παραλελειμμένα προσθήσειν μοι δοκῶ·
 ὅσα γὰρ ἂν ὑμῖν καλλίων φαίνεται, τοσῶδε ὑπεναντίως
 τῆ τοῦ λέγοντος χρεῖα δειχθήσεται. καὶ πρῶτόν γε ἐπειδὴ
 γυναικῶν καὶ κόσμου καὶ χρυσοῦ ἐκείνος ἐμνημόνευσε,
 κάμοι ἐπιτρέψατε χρῆσασθαι τῷ παραδείγματι· φημί γὰρ
 οὐκ καὶ γυναιξὶ καλαῖς οὐχ ὅπως συλλαμβάνειν ἐς τὸ εὐ-
 μορφότερον, ἀλλὰ καὶ ἐναντιοῦσθαι τὸν κόσμον τὸν πο-
 λύν, ὁπόταν τῶν ἐντυγχανόντων ἕκαστος ὑπὸ τοῦ χρυ-
 σοῦ καὶ τῶν λίθων τῶν πολυτελῶν ἐκπλαγείς ἀντὶ τοῦ
 ἐπαινεῖν ἢ χροῖαν ἢ βλέμμα ἢ δειρήν ἢ πῆχυν ἢ δάκτυ-
 λον, ὁ δὲ ταῦτ' ἀφείλῃ ἐς τὴν σαροῦ ἢ τὸν σμάραγδον ἢ
 τὸν ὄρμον ἢ τὸ ψέλιον ἀποβλέπη, ὥστε ἄχθοιτο ἂν εἰ-
 κότως παρορωμένη διὰ τὸν κόσμον, οὐκ ἀγόντων σχο- 199
 λην ἐπαινεῖν αὐτὴν τῶν θεατῶν, ἀλλὰ πάρεργον αὐτῆς
 ποιουμένων τὴν θεάν. 16. ὅπερ ἀνάγκη, οἶμαι, παθεῖν
 καὶ τὸν ἐν οὕτω καλοῖς ἔργοις λόγους δεικνύοντα· λαν-
 θάνει γὰρ ἐν τῷ μεγέθει τῶν καλῶν τὸ λεχθὲν καὶ ἀμαυ-
 ροῦται καὶ συναρπάζεται, καθάπερ εἰ λύχρον τις εἰς πυρ-
 καὶ ἂν μεγάλην φέρων ἐμβάλλοι ἢ μύρμηκα ἐπ' ἐλέφαντος
 ἢ καμήλου δεικνύοι. τοῦτο γοῦν φυλακτέον τῷ λέγοντι.

καὶ προσεῖτι μὴν καὶ τὴν φωνὴν αὐτὴν ἐπιταράττεται ἐν οὕτως εὐφώνῳ καὶ ἠχῆεντι οἴκῳ λέγων· ἀντιφθέγγεται γὰρ καὶ ἀντιφωνεῖ καὶ ἀντιλέγει, μᾶλλον δὲ ἐπικαλύπτει τὴν βοήν, οἷόν τι καὶ σάλπιγξ δρᾷ τὸν αὐλόν, εἰ συνναλοῖεν, ἢ τοὺς κελευστὰς ἢ θάλαττα, ὁπόταν πρὸς κύματος ἦχον ἐπάδειν τῇ εἰρεσίᾳ θέλωσιν· ἐπικρατεῖ γὰρ ἡ μεγαλοφωνία καὶ κατασιωπᾷ τὸ ἦττον. 17. καὶ μὴν κικεῖνο, ὅπερ ἔφη ὁ ἀντίδικος, ὡς ἄρα ἐπεγείρει ὁ καλὸς οἶκος τὸν λέγοντα καὶ προθυμότερον παρασκευάζει, ἐμοὶ δοκεῖ τὸ ἐναντίον ποιεῖν· ἐκπλήττει γὰρ καὶ φοβεῖ καὶ τὸν λογισμὸν διαταράττει καὶ δειλότερον ἐργάζεται ἐνθυμούμενον ὡς ἀπάντων ἐστὶν αἰσχιστον ἐν εὐμόρφῳ χωρίῳ μὴ ὁμοίους φαίνεσθαι τοὺς λόγους. ἐλέγχων γὰρ οὕτως γε ὁ φανερώτατος, ὥσπερ ἂν εἰ τις πανοπλίαν καλὴν ἐνδύς ἐπειτα φεύγοι πρὸ τῶν ἄλλων, ἐπισημότερος ὢν δειλὸς ἀπὸ τῶν ὄπλων. τοῦτο δὲ μοι δοκεῖ λογισάμενος καὶ ὁ τοῦ Ὀμήρου ρήτωρ ἐκεῖνος εὐμορφίας ἐλάχιστον φροντίσαι, μᾶλλον δὲ καὶ παντελῶς αἴθρι φωτὶ ἐαντὸν ἀπεικάσαι, ἵνα αὐτῷ παραδοξότερον φαίνηται τῶν λόγων τὸ κάλλος ἐκ τῆς πρὸς τὸ ἀμορφότερον ἐξετάσεως. ἄλλως τε ἀνάγκη πᾶσα καὶ τὴν τοῦ λέγοντος αὐτοῦ διάνοιαν ἀσχολεῖσθαι περὶ τὴν θεάν καὶ τῆς φροντίδος τὸ ἀκριβὲς ἐκλύειν τῆς ὄψεως ἐπικρατούσης καὶ πρὸς αὐτὴν καλούσης καὶ τῷ λόγῳ προσέχειν οὐκ ἐώσης. ὥστε τίς μηχανὴ μὴ οὐχὶ πάντως ἔλαττον εἶρεν αὐτὸν τῆς ψυχῆς διατριβούσης περὶ τὸν τῶν ὀρωμένων ἐκαινον; 18. ἐὼ γὰρ λέγειν ὅτι καὶ οἱ παρόντες αὐτοὶ καὶ πρὸς τὴν ἀκρόασιν παρείλημμένοι ἐπειδὴν εἰς τοιοῦτον οἶκον παρελθῶσιν, ἀντὶ ἀκροατῶν θεαταὶ καθίστανται, καὶ οὐχ οὕτω Δημόδοκός ἢ Φῆμιος ἢ Θάμυρις ἢ Ἀμφίων ἢ Ὀρφεὺς τις λέγων ἐστίν, ὥστε ἀποσπάσαι τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἀπὸ τῆς θεάς· ἀλλ' οὖν ἕκαστος ἐπειδὴν μόνον ὑπερβῆ

τὸν οὐδόν, ἀθρόω τῷ κάλλει περιχυθεὶς λόγων μὲν ἐκείνων ἢ ἀκροάσεως ἀλλ' οὐδὲ τὴν ἀρχὴν „αἴτουντι ἔοικεν,“ ὅλος δὲ πρὸς τοῖς ὀρωμένοις ἐστίν, εἰ μὴ τύχοι τις παντελῶς τυφλὸς ὢν ἢ ἐν νυκτὶ ὥσπερ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλή ποιῶτο τὴν ἀκρόασιν. 19. ὅτι γὰρ οὐκ ἀξιομαχόν λόγων ἰσχὺς ὄψει ἀνταγωνίσασθαι καὶ ὁ Σειρήνων μῦθος παρατεθεὶς τῷ περὶ τῶν Γοργόνων διδάξειεν ἄν· ἐκεί- 201
 ναι μὲν γὰρ ἐκήλουν τοὺς παραπλέοντας μελωδοῦσαι καὶ κολακεύουσαι τοῖς ἄσμασι καὶ καταπλεύσαντας ἐπὶ πολὺ κατεῖχον, καὶ ὅλως τὸ ἔργον αὐτῶν ἐδεῖτό τινος διατριβῆς, καὶ πού τις αὐτάς καὶ παρέπλευσε καὶ τοῦ μέλους παρήκουσε· τὸ δὲ τῶν Γοργόνων κάλλος ἄτε βιαιότατόν τε ὄν καὶ τοῖς καιριωτάτοις τῆς ψυχῆς ὁμιλοῦν εὐθύς ἐξίστη τοὺς ἰδόντας καὶ ἀφώνους ἐποίηε, ὡς δὲ ὁ μῦθος βούλεται καὶ λέγεται, λίθινοι ἐγίνοντο ἀπὸ θαύματος. ὥστε καὶ ὄν ὑπὲρ τοῦ ταῶ λόγον εἶπε πρὸς ὑμᾶς μικρὸν ἔμπροσθεν, ὑπὲρ ἑαυτοῦ εἰρησθαι νομίζω· καὶ γὰρ ἐκείνου ἐν τῇ ὄψει, οὐκ ἐν τῇ φωνῇ τὸ τερπνόν. καὶ εἰ γέ τις παραστησάμενός τὴν ἀηδόνα ἢ τὸν κύκνον ἄδειν κελύοι, μεταξὺ δὲ ἀδόντων παραδείξειε τὸν ταῶ σιωπῶντα, εὐὸ ἰδ' ὅτι ἐπ' ἐκείνον μεταβήσεται ἢ ψυχὴ μακρὰ χαίρειν φράσασα τοῖς ἐκείνων ἄσμασιν. οὕτως ἄμαχόν τι ἔοικεν εἶναι ἢ δι' ὄψεως ἡδονή. 20. καὶ ἔγωγε, εἰ βούλεσθε, μάρτυρα ὑμῖν παραστήσομαι σοφὸν ἄνδρα, ὃς ἀντίκα μοι μαρτυρήσει ὡς πολὺ ἐπικρατέστερά ἐστι τῶν ἀκουόμενων τὰ ὀρώμενα. καὶ μοι σὺ ἤδη ὁ κῆρυξ προσκάλει αὐτὸν Ἡρόδοτον Λύξου Ἀλικαρνασόθεν· κάπειδὴ καλῶς ποιῶν ὑπήκουσε, μαρτυρεῖτω παρελθῶν. ἀναδέ- 202
 ξασθε δὲ αὐτὸν Ἰαστὶ πρὸς ὑμᾶς λέγοντα ὥσπερ αὐτῷ ἔθος. Ἀληθεῖα τάδε ὁ λόγος ὑμῖν, ἄνδρες δικασταί, μνθέεται καὶ οἱ πείσεσθε ὅσα ἂν λέγη τουτέων πέρι ὄψιν ἀκοῆς προτιμέων· ὧτα γὰρ τυγχάνει ἐόντα ἀπιστότερα

ὀφθαλμῶν. ἀκούετε τοῦ μάρτυρος ἃ φησιν, ὡς τὸ πρῶτα τῇ ὄψει ἀποδέδωκεν; εἰκότως. τὰ μὲν γὰρ ἔπεα πτερόεντα ἔστι καὶ οἴχεται ἅμα τῷ προσελθεῖν ἀποπτάμενα, ἡ δὲ τῶν ὀρωμένων τέρψις αἰεὶ παρεστῶσα καὶ παραμένουσα πάντως τὸν θεατὴν ὑπάγεται. 21. πῶς οὖν οὐ χαλεπὸς τῷ λέγοντι ἀνταγωνιστῆς οἶκος οὕτω καλὸς καὶ περιβλεπτός ὢν; μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον οὐδέπω φημί· ὑμεῖς γὰρ αὐτοὶ οἱ δικασταὶ καὶ μεταξὺ λεγόντων ἡμῶν ἐς τὴν ὀροφήν ἀπεβλέπετε καὶ τοὺς τοίχους ἐθαυμάζετε καὶ τὰς γραφὰς ἐξητάζετε πρὸς ἐκάστην ἀποστρεφόμενοι. καὶ μηδὲν αἰσχυρῆτε· συγγνώμη γάρ, εἴ τι ἀνθρώπινον πεπόνθατε, ἄλλως τε καὶ πρὸς οὕτω καλὰς καὶ ποικίλας τὰς ὑποθέσεις. τῆς γὰρ τέχνης τὸ ἀκριβὲς καὶ τῆς ἱστορίας μετὰ τοῦ ἀρχαίου τὸ ὠφέλιμον ἐπαγωγὸν ὡς ἀληθῶς καὶ πεπαιδευμένων θεατῶν δεόμενον. καὶ ἵνα μὴ πάντα ἐκείσε ἀποβλέπητε ἡμᾶς ἀπολιπόντες, φέρε ὡς οἷόν τε γράψωμαι αὐτὰ ὑμῖν τῷ λόγῳ· ἦσθησθε γάρ, 203 οἶμαι, ἀκούοντες ἃ καὶ ὀρωῶντες θαυμάζετε. καὶ ἴσως ἂν με καὶ δι' αὐτὸ ἐπαινέσαιτε καὶ τοῦ ἀντιδίκου προτιμήσαιτε, ὡς μὴ καὶ αὐτοῦ ἐπιδείξαντος καὶ διπλασιάσαντος ὑμῖν τὴν ἡδονήν. τὸ χαλεπὸν δὲ τοῦ τολμήματος ὁράτε, ἄνευ χρωμάτων καὶ σχημάτων καὶ τόπου συστήσασθαι τοσαύτας εἰκόνας· ψιλὴ γάρ τις ἡ γραφὴ τῶν λόγων. 22. ἐν δεξιᾷ μὲν οὖν εἰσιόντι Ἀργολικῷ μύθῳ ἀναμεικται πάθος Αἰθιοπικόν, ὁ Περσεὺς τὸ κῆτος φονεύει καὶ τὴν Ἀνδρομέδαν καθαιρεῖ, καὶ μετὰ μικρὸν γαμήσει καὶ ἄπεισιν αὐτὴν ἄγων· πάρεργον τοῦτο τῆς ἐπὶ Γοργόνας πτήσεως. ἐν βραχεῖ δὲ πολλὰ ὁ τεχνίτης ἐμιμήσατο, αἰδῶ παρθένου καὶ φόβον· ἐπισκοπεῖ γὰρ μάχην ἀνωθεν ἐκ τῆς πέτρας καὶ νεανίου τόλμαν ἐρωτικὴν καὶ θηρίου ὄψιν ἀπρόσμαχον· καὶ τὸ μὲν ἔπεισι πεφρικόσ ταις ἀκάνθαις καὶ δεδιττόμενον τῷ χάσματι, ὁ Περσεὺς δὲ τῇ λαίῃ

μὲν προδείκνυσι τὴν Γοργόνα, τῇ δεξιᾷ δὲ καθικνεῖται
 τῷ ξίφει· καὶ τὸ μὲν ὅσον τοῦ κήτους εἶδε τὴν Μέδου-
 σαν, ἤδη λίθος ἐστί, τὸ δ' ὅσον ἐμψυχον μένει, τῇ ἄρρη
 κόπτεται. 23. ἐξῆς δὲ μετὰ τήνδε τὴν εἰκόνα ἕτερον δράμα
 γέγραπται δικαιοτάτον, οὗ τὸ ἀρχέτυπον ὁ γραφεὺς παρ'
 Εὐριπίδου ἢ Σοφοκλέους δοκεῖ μοι λαβεῖν· ἐκεῖνοι γὰρ
 ὁμοίαν ἐγραψάτην εἰκόνα. τῷ νεανία τῷ ἐταίρω Πυλά- 204
 δης τε ὁ Φωκεὺς καὶ Ὀρέστης δοκῶν ἤδη τεθνάναι παρελ-
 θόντε τὰ βασιλεία καὶ λαθόντε φονεύουσιν ἄμφω τὸν
 Αἰγισθον· ἡ δὲ Κλυταιμνήστρα ἤδη ἀνήρηται καὶ ἐπ'
 εὐνής τινος ἡμίγυμνος πρόκειται καὶ θεραπεία πᾶσα ἐκ-
 πεπληγμένοι τὸ ἔργον οἱ μὲν ὥσπερ βοῶσιν, οἱ δὲ τινες
 ὄπη φύγωσι περιβλέπουσι. σεμνὸν δέ τι ὁ γραφεὺς ἐπε-
 νόησε τὸ μὲν ἀσεβὲς τῆς ἐπιχειρήσεως δεῖξας μόνον καὶ ὡς
 ἤδη πεπραγμένον παραδραμῶν, ἐμβραδύνοντας δὲ τοὺς
 νεανίσκους ἐργασάμενος τῷ τοῦ μοιχοῦ φόνῳ. 24. μετὰ
 δὲ τοῦτο θεὸς ἐστὶν εὐμορφος καὶ μειράκιον ὠραῖον,
 ἐρωτικὴ τις παιδιὰ· ὁ Βράγχος ἐπὶ πέτρας καθεζόμενος
 ἀνέχει λαγῶν καὶ προσπαίζει τὸν κύνα, ὁ δὲ πηδησομένῳ 205
 εἰοικεν ἐπ' αὐτὸν ἐς τὸ ὕψος, καὶ Ἀπόλλων παρεστῶς μει-
 διᾷ τερπόμενος ἀμφοῖν καὶ τῷ παιδί παίζοντι καὶ πει-
 ρωμένῳ τῷ κυνί. 25. ἐπὶ δὲ τούτοις ὁ Περσεὺς πάλιν τὰ
 πρὸ τοῦ κήτους ἐκεῖνα τολμῶν καὶ ἡ Μέδουσα τεμνομένη
 τὴν κεφαλὴν καὶ Ἀθηνᾶ σκέπουσα τὸν Περσεά· ὁ δὲ τὴν
 μὲν τόλμαν εἰργασται, τὸ δὲ ἔργον οὐχ ἐώρακέ πω, ἀλλ'
 ἐπὶ τῆς ἀσπίδος τῆς Γοργόνας τὴν εἰκόνα· οἶδε γὰρ τὸ
 πρόστιμον τῆς ἀληθοῦς ὄψεως. 26. κατὰ δὲ τὸν μέσον
 τοῖχον ἄνω τις ἀντίθυρος Ἀθηνᾶς ναὸς πεποιήται, ἡ
 θεὸς λίθου λευκοῦ, τὸ σχῆμα οὐ πολεμιστήριον, ἀλλ'
 οἶον ἂν γένοιτο εἰρήνην ἀγούσης θεοῦ πολεμικῆς. 27. εἶτα 206
 μετὰ ταύτην ἄλλη Ἀθηνᾶ, οὐ λίθος αὕτη γε, ἀλλὰ γραφὴ
 πάλιν· Ἥφαιστος αὐτὴν διώκει ἐρῶν, ἡ δὲ φεύγει, κακ

τῆς διώξεως Ἐριχθόνιος γίννεται. 28. ταύτη ἔπεται παλαιά τις ἄλλη γραφή· Ὁρίων φέρει τὸν Κηθαλίωνα τυφλὸς ὢν, ὁ δ' αὐτῷ σημαίνει τὴν πρὸς τὸ φῶς ὁδὸν ἐποχούμενος, 29. καὶ ὁ Ἥλιος φανεὶς ἰάται τὴν πῆρωσιν. καὶ ὁ Ἥφαιστος Δημόδοκον ἐπισκοπεῖ τὸ ἔργον. 30. Ὀδυσσεὺς τὸ μετὰ τοῦτο δῆθεν μεμνηνός, ὅτε συστρατεύει τοῖς Ἀτρεΐδαις μὴ θέλων· πάρεισι δὲ οἱ πρέσβεις ἤδη καλοῦντες. καὶ τὰ μὲν τῆς ὑποκρίσεως πιθανὰ πάντα, ἡ ἀπήνη, τὸ τῶν ὑπεξευγμένων ἀσύμφωνον, ἄγνοια τῶν δρωμένων· ἐλέγχεται δὲ ὅμως τῷ βρέφει· Παλαμήδης γὰρ ὁ τοῦ Ναυπλίου συνεὶς τὸ γιγνόμενον, ἀρπάσας τὸν Τηλέμαχον ἀπειλεῖ φονεύειν πρόκωπον ἔχων τὸ ξίφος, καὶ πρὸς τὴν τῆς μαυρίας ὑπόκρισιν ὀργὴν καὶ οὗτος ἀνθυποκρίνεται. ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς πρὸς τὸν φόβον τοῦτον σωφρονεῖ καὶ πατήρ γίννεται καὶ λύει τὴν ὑπόκρισιν.

207 31. ὑστάτη δὲ ἡ Μῆδεια γέγραπται τῷ ζήλω διακαῆς, τῷ παιδε ὑποβλέπουσα καὶ τι δεινὸν ἐννοοῦσα· ἔχει γοῦν ἤδη τὸ ξίφος, τῷ δ' ἀθλίῳ καθήσθον γελῶντε μηδὲν τῶν μελλόντων εἰδότε, καὶ ταῦτα ὀρῶντε τὸ ξίφος ἐν ταῖς χερσίν. 32. ταῦτα πάντα, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὐχ ὀράτε ὅπως ἀπάγει μὲν τὸν ἀκροατὴν καὶ πρὸς τὴν θεῶν ἀποστρέφει, μόνον δὲ καταλείπει τὸν λέγοντα; καὶ ἔγωγε διεξῆλθον αὐτά, οὐχ ἵνα τὸν ἀντίδικον τολμηρὸν ὑπολαβόντες καὶ θρασύν, εἰ τοῖς οὕτω δυσκόλοις ἑαυτὸν ἐκὼν φέρων ἐπέβαλε, καταγνώτε καὶ μισήσητε καὶ ἐπὶ τῶν λόγων ἐγκαταλίπητε, ἀλλ' ἵνα μᾶλλον αὐτῷ συναγωνίσθητε καὶ ὡς οἷόν τε καταμύοντες ἀκούητε τῶν λεγόμενων λογιζόμενοι τοῦ πράγματος τὴν δυσχέριαν· μόλις γὰρ ἂν οὕτω δυνηθῆι οὐ δικασταῖς, ἀλλὰ συναγωνισταῖς ὑμῖν χρησάμενος μὴ παντάπασιν ἀνάξιος τῆς τοῦ οἴκου πολυτελείας νομισθῆναι. εἰ δὲ ὑπὲρ ἀντιδίκου ταῦτα δέομαι, μὴ θαυμάσητε· ὑπὸ γὰρ τοῦ τὸν οἶκου

ριλεῖν καὶ τὸν ἐν αὐτῷ λέγοντα, ὅστις ἂν ἤ, βουλοίμην
 ἔν εὐδοκιμεῖν.

Μ Α Κ Ρ Ο Β Ι Ο Ι.

208

1. Ὅναρ τι τοῦτο, λαμπρότατε Κυντίλλε, κελευ-
 σθείς προσφέρω σοι δῶρον τοὺς μακροβίους, πάλαι μὲν
 τὸ ὄναρ ἰδὼν καὶ ἱστορήσας τοῖς φίλοις, ὅτε ἐτίθεισο τῷ
 δευτέρῳ σου παιδί τούνομα· συμβαλεῖν δὲ οὐκ ἔχων τίνας
 ὁ θεὸς κελεύει μοι προσφέρειν σοι τοὺς μακροβίους, τότε
 μὲν ἠϋξάμην τοῖς θεοῖς ἐπὶ μήκιστον ὑμᾶς βιῶναι σέ τε
 αὐτὸν καὶ παῖδας τοὺς σούς, τοῦτο συμφέρειν νομίζων
 καὶ σύμπαντι μὲν τῷ τῶν ἀνθρώπων γένει, πρὸ δὲ τῶν
 ἀπάντων αὐτῷ τε ἔμοι καὶ πᾶσι τοῖς ἔμοις· καὶ γὰρ κά-
 μοί τι ἀγαθὸν ἐδόκει προσημαίνειν ὁ θεός. 2. σκεπτόμε- 209
 νος δὲ κατ' ἑμαυτὸν εἰς σύννοιαν ἦλθον, εἰκὸς εἶναι
 τοὺς θεοὺς ἀνδρὶ περὶ παιδείαν ἔχοντι ταῦτα προστάσ-
 σοντας κελεύειν τι προσφέρειν σοι τῶν ἀπὸ τῆς τέχνης.
 ταύτην οὖν αἰσιωτάτην νομίζων τὴν γε τῶν σῶν γε-
 νεθλίων ἡμέραν διδωμί σοι τοὺς ἱστορημένους εἰς μα-
 κρὸν γῆρας ἀφικέσθαι ἐν ὑγαινούσῃ τῇ ψυχῇ καὶ ὀλο-
 κλήρῳ τῷ σώματι. καὶ γὰρ ἂν καὶ ὄφελος γένοιτό τί σοι
 ἐκ τοῦ συγγράμματος διπλοῦν· τὸ μὲν εὐθυμία τις καὶ
 ἐλπίς ἀγαθῆ καὶ αὐτὸν ἐπὶ μήκιστον δύνασθαι βιῶναι,
 τὸ δὲ διδασκαλία τις ἐκ παραδειγμάτων, εἰ ἐπιγνοίης ὅτι
 οἱ μάλιστα ἑαυτῶν ἐπιμέλειαν ποιησάμενοι κατὰ τε σῶμα
 καὶ κατὰ ψυχὴν, οὗτοι δὲ εἰς μακρότατον γῆρας ἦλθον
 σὺν ὑγιείᾳ παντελεῖ. 3. Νέστορα μὲν οὖν τὸν σοφώτα- 210
 τον τῶν Ἀχαιῶν ἐπὶ τρεῖς παρατεῖναι γενεᾶς Ὀμηρος λέ-
 γει, ὃν συνίστησιν ἡμῖν γεγυμνασμένον ἄριστα καὶ ψυχῇ
 καὶ σώματι. καὶ Τειρεσίαν δὲ τὸν μάντιν ἢ τραγῳδία

μέχρις ἕξ γενεῶν παρατεῖναι λέγει. πιθανὸν δ' ἂν εἴη ἄνδρα θεοῖς ἀνακείμενον καὶ καθαρωτέρα διαίτη χρώμενον τὸν Τειρεσίαν ἐπὶ μῆκιστον βιώσασθαι. 4. καὶ γένη δὲ ὅλα μακρόβια ἰστόρηται διὰ τὴν διαίταν, ὥσπερ Αἰγυπτίων οἱ καλούμενοι ἱερογραμματεῖς, Ἀσσυρίων δὲ καὶ Ἀράβων οἱ ἐξηγηταὶ τῶν μύθων, Ἰνδῶν δὲ οἱ καλούμενοι Βραχμᾶνες, ἄνδρες ἀκριβῶς φιλοσοφία σχολάζοντες, καὶ οἱ καλούμενοι δὲ μάγοι, γένος τοῦτο μαντικὸν καὶ θεοῖς ἀνακείμενον παρὰ τε Πέρσαις καὶ Πάρθοις καὶ Βάντροις καὶ Χορασμίσις καὶ Ἀρείσις καὶ Σάκαις καὶ Μηδοῖς καὶ παρὰ πολλοῖς ἄλλοις βαρβάροις ἐρρωμένοι τέ εἰσι καὶ πολυχρόνιοι διὰ τὸ μαγεύειν διαιτώμενοι καὶ

211 αὐτοὶ ἀκριβέστερον. 5. ἤδη δὲ καὶ ἔθνη ὅλα μακροβιώτατα, ὥσπερ Σήρας μὲν ἱστοροῦσι μέχρι τριακοσίων ἔτην ἔτων, οἱ μὲν τῷ ἀέρι, οἱ δὲ τῇ γῇ τὴν αἰτίαν τοῦ μακροῦ γήρως προστιθέντες, οἱ δὲ καὶ τῇ διαίτῃ· ὑδροποτεῖν γάρ φασι τὸ ἔθνος τοῦτο σύμπαν. καὶ Ἀθώτας δὲ μέχρι τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτων βιοῦν ἰστόρηται, καὶ τοὺς Χαλδαίους ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἔτη βιοῦν λόγος, τούτους μὲν καὶ κριθίνῳ ἄρτῳ χρωμένους, ὡς ὀξυδορκίας τοῦτο φάρμακον· οἷς γέ φασι διὰ τὴν τοιαύτην διαίταν καὶ τὰς ἄλλας αἰσθήσεις ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἐρρωμένους εἶναι. 6. ἀλλὰ ταῦτα μὲν περὶ τε τῶν μακροβίων γενῶν καὶ τῶν ἔθνων, ἅτινά φασιν ὡς ἐπὶ πλεῖστον διαγίγνεσθαι χρόνον, οἱ μὲν διὰ τὴν γῆν καὶ τὸν ἀέρα, οἱ δὲ διὰ τὴν διαίταν, οἱ δὲ καὶ δι' ἄμφω. ἐγὼ δ' ἂν σοὶ δικαίως τὴν ἐλπίδα ραδίως παράσχοιμι ἰστορήσας ὅτι καὶ κατα

212 πᾶσαν τὴν γῆν καὶ κατὰ πάντα ἀέρα μακρόβιοι γεγόνασιν ἄνδρες οἱ γυμνασίσις τοῖς προσήκουσι καὶ διαίτῃ τῇ ἐπιτηδειοτάτῃ πρὸς ὑγίειαν χρώμενοι. 7. διαίρεσιν δὲ τοῦ λόγου ποιήσομαι τὴν πρώτην κατὰ γὰρ τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνδρῶν, καὶ πρώτους γέ σοὶ τοὺς βασιλικούς

καὶ στρατηγικοὺς ἄνδρας ἱστορήσω, ὧν ἓνα καὶ εὐσεβειστάτη μεγάλου θειοτάτου αὐτοκράτορος τύχη εἰς τὴν τελεωτάτην ἀγαθοῦσα τάξιν εὐεργέτηκε τὰ μέγιστα τὴν οἰκουμένην τὴν ἑαυτοῦ· οὕτω γὰρ ἂν ἀπιδῶν καὶ σὺ τῶν μακροβίων ἀνδρῶν πρὸς τὸ ὅμοιον τῆς ἕξεως καὶ τῆς τύχης ετοιμότερον ἐλπίσαιας γῆρας ὑγιεινὸν καὶ μακρὸν καὶ ἅμα ζηλώσας ἐργάσαιο σαυτῷ τῇ διαίτῃ μέγιστόν τε ἅμα καὶ ὑγιεινότατον βίον. 8. Πομπίλιος Νουμᾶς ὁ εὐδαιμονέστατος τῶν Ῥωμαίων βασιλέων καὶ μάλιστα περὶ τὴν θεραπείαν τῶν θεῶν ἀσχοληθεὶς ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη βεβιωκέναι ἱστόρηται. Σέρβιος δὲ Τούλλιος Ῥωμαίων καὶ οὗτος βασιλεὺς ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη καὶ αὐτὸς βιώσαι ἱστόρηται. Ταρκυνίος δὲ ὁ τελευταῖος Ῥωμαίων βασιλεὺς φυγαδευθεὶς καὶ ἐπὶ Κύμης διατριβῶν ὑπὲρ τὰ ἐνενηκόντα ἔτη λέγεται στερρότατα βιώσαι. 9. οὗτοι μὲν οὖν Ῥωμαίων βασιλεῖς, οἷς συνάψω καὶ τοὺς λοιποὺς βασιλέας τοὺς εἰς μακρὸν γῆρας ἀφικομένους καὶ μετ' αὐτοὺς κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα ἐκάστους. ἐπὶ τέλει δὲ σοὶ καὶ τοὺς λοιποὺς Ῥωμαίων τοὺς εἰς μήκιστον γῆρας ἀφικομένους προσαναγράψω προσθεὶς ἅμα καὶ τοὺς κατὰ τὴν λοιπὴν Ἰταλίαν ἐπὶ πλείστον βιώσαντας· ἀξιόλογος γὰρ ἔλεγχος ἡ ἱστορία τῶν διαβάλλειν πειρωμένων τὸν ἐνταῦθα ἀέρα, ὥστε καὶ ἡμᾶς χρηστοτέρας ἔχειν τὰς ἐλπίδας, τελείους ἡμῖν τὰς εὐχὰς ἐσεσθαι πρὸς τὸ εἰς μήκιστόν τε καὶ λιπαρὸν τὸν πάσης γῆς 214 καὶ θαλάττης δεσπότην γῆρας ἀφικέσθαι τῇ ἑαυτοῦ οἰκουμένην βασιλεύοντα ἤδη καὶ γέροντα. 10. Ἀργανθώνιος μὲν οὖν Ταρτησιῶν βασιλεὺς πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη βιώναι λέγεται, ὡς Ἡρόδοτος ὁ λογοποιὸς καὶ ὁ μελοποιὸς Ἀνακρέων· ἀλλὰ τοῦτο μὲν μῦθος τισι δοκεῖ. Ἀγαθοκλῆς δὲ ὁ Σικελίας τύραννος ἐτῶν ἐνενηκονταπέντε τελευτᾷ, καθάπερ Δημοχάρης καὶ Τίμαιος ἱστο-

ροῦσιν. Ἰέρων τε ὁ Συρακουσίων τύραννος δύο καὶ ἐνε-
 νήκοντα ἐτῶν γενόμενος ἐτελεύτα νόσῳ, βασιλεύσας ἐβ-
 δομήκοντα ἔτη, ὥσπερ Δημήτριός τε ὁ Καλλατιανὸς καὶ
 215 ἄλλοι λέγουσιν. Ἀτέας δὲ Σκυθῶν βασιλεὺς μαχόμενος
 πρὸς Φίλιππον περὶ τὸν Ἰστρου ποταμὸν ἔπεσεν ὑπὲρ τὰ
 ἐνενηκοντα ἔτη γεγυῶς. Βάρδυλις δὲ ὁ Ἰλλυριῶν βασι-
 λεὺς ἀφ' ἵππου λέγεται μάχεσθαι ἐν τῷ πρὸς Φίλιππον
 πολέμῳ εἰς ἐνενηκοντα τελῶν ἔτη. Τήρης δὲ Ὀδρουσῶν
 βασιλεὺς, καθά φησι Θεόπομπος, δύο καὶ ἐνενηκοντα
 ἐτῶν ἐτελεύτησεν. 11. Ἀντίγονος δὲ ὁ Φιλίππου ὁ μο-
 νόφθαλμος βασιλεύων Μακεδόνων περὶ Φρυγίαν μαχό-
 μενος Σελεύκῳ καὶ Ἀνσιμάχῳ τραύμασι πολλοῖς περι-
 πεσῶν ἐτελεύτησεν ἐτῶν ἐνός καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ ὁ
 216 συστρατευόμενος αὐτῷ Ἰερῶννυμος ἱστορεῖ. καὶ Ἀνσιμα-
 χος δὲ Μακεδόνων βασιλεὺς ἐν τῇ πρὸς Σέλευκον ἀπώ-
 λετο μάχη ἔτος ὀγδοηκοστὸν τελῶν, ὡς ὁ αὐτὸς φησὶν
 Ἰερῶννυμος. Ἀντίγονος δὲ υἱὸς μὲν ἦν Δημητρίου, υἱῶ-
 νος δὲ Ἀντιγόνου τοῦ μονοφθάμου, οὗτος τέσσαρα καὶ
 τεσσαράκοντα Μακεδόνων ἐβασίλευσεν ἔτη, ἐβίωσεν δὲ
 ὀγδοήκοντα, ὡς Μήδιός τε ἱστορεῖ καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς.
 ὁμοίως δὲ καὶ Ἀντίπατρος ὁ Ἰολάου μέγιστον δυναστεὺς
 καὶ ἐπιτροπεύσας πολλοὺς Μακεδόνων βασιλέας ὑπὲρ τὰ
 ὀγδοήκοντα οὗτος ἔτη ζήσας ἐτελεύτα τὸν βίον. 12. Πτο-
 λεμαῖος δὲ ὁ Λάγου ὁ τῶν καθ' αὐτὸν εὐδαιμονέστατος
 βασιλέων Αἰγύπτου μὲν ἐβασίλευσε τέσσαρα καὶ ὀγδοή-
 κοντα βιώσας ἔτη, ζῶν δὲ παρέδωκε τὴν ἀρχὴν πρὸ δύο
 ἐτοῖν τῆς τελευτῆς Πτολεμαῖῳ τῷ υἱῷ, Φιλαδέλφῳ δὲ
 ἐπὶ κλησιν, ὅστις διεδέξατο τὴν πατρῴαν βασιλείαν ἀδελ-
 217 φῶν. Φιλέταιρος δὲ πρῶτος μὲν ἐκτίησάτο τὴν περὶ Πέρ-
 γαμον ἀρχὴν καὶ κατέσχευεν εὐνοῦχος αὖν, κατέστρεψε δὲ
 τὸν βίον ὀγδοήκοντα ἐτῶν γενόμενος. Ἄτταλος δὲ ὁ ἐπι-
 κληθεὶς Φιλάδελφος, τῶν Περγαμηνῶν καὶ οὗτος βασι-

λεύων, πρὸς ὃν καὶ Σκιπίων ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸς ἀφίκετο, δύο καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐξέλιπε τὸν βίον.

13. Μιθριδάτης δὲ ὁ Πόντου βασιλεὺς ὁ προσαγορευθεὶς κτίστης Ἀντίγονον τὸν μονόφθαλμον φεύγων ἐπὶ Πόντου ἐτελεύτησε βιώσας ἔτη τέσσαρα καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ Ἱερώνυμος ἱστορεῖ καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. Ἀριαράθης δὲ ὁ Καππαδοκῶν βασιλεὺς δύο μὲν καὶ ὀγδοήκοντα ἐξησεν ἔτη, ὡς Ἱερώνυμος ἱστορεῖ· ἐδυνήθη δὲ ἰσως καὶ ἐπὶ πλεόν διαγενέσθαι, ἀλλ' ἐν τῇ πρὸς Περδίκκην μάχῃ ζαυρηθεὶς ἀνεσκολοπίσθη.

14. Κῦρος δὲ ὁ Περσῶν βασιλεὺς ὁ παλαιός, ὡς δηλοῦσιν οἱ Περσῶν καὶ Ἀσσυρίων ὄροι, οἷς καὶ Ὀνησίκριτος ὁ τὰ περὶ Ἀλεξάνδρου συγγρά- 218 φας συμφωνεῖν δοκεῖ, ἑκατοντούτης γενόμενος ἐξήτει μὲν ἕνα ἕκαστον τῶν φίλων, μαθῶν δὲ τοὺς πλείστους διεφθαρμένους ὑπὸ Καμβύσου τοῦ υἱέος, καὶ φάσκοντος Καμβύσου κατὰ πρόσταγμα τὸ ἐκείνου ταῦτα πεποιηκέναι, τὸ μὲν τι πρὸς τὴν ὀμότητα τοῦ υἱοῦ διαβληθεὶς, τὸ δὲ τι ὡς παρανομοῦντα αὐτὸν αἰτιασάμενος ἀθυμήσας ἐτελεύτα τὸν βίον.

15. Ἀρταξέρξης ὁ Μνημῶν ἐπικληθεὶς, ἐφ' ὃν Κῦρος ὁ ἀδελφὸς ἐστρατεύσατο, βασιλεύων ἐν Πέρσαις ἐτελεύτησε νόσῳ ἕξ καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν γενόμενος, ὡς δὲ Δείνων ἱστορεῖ, τεσσάρων καὶ ἐνενήκοντα. Ἀρταξέρξης ἕτερος Περσῶν βασιλεὺς, ὃν φησὶν ἐπὶ τῶν πατέρων τῶν ἑαυτοῦ Ἰσίδωρος ὁ Χαρακηνὸς συγγραφεὺς βασιλεύειν, ἔτη τρία καὶ ἐνενήκοντα βιοῦς ἐπιβουλή τᾶδελφοῦ Γωσίδρου ἐδολοφονήθη. Σινατροῦ- 219 κης δὲ ὁ Παρθυαίων βασιλεὺς ἔτος ὀγδοηκοστὸν ἤδη γεγονῶς ἀπὸ Σακαυράκων Σκυθῶν καταχθεὶς βασιλεύειν ἤρξατο καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη ἑπτὰ. Τιγράνης δὲ ὁ Ἀρμενίων βασιλεὺς, πρὸς ὃν Λεύκουλλος ἐπολέμησε, πέντε καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐτελεύτα νόσῳ.

16. Ὑσπασίνης δὲ ὁ Χάρακος καὶ τῶν κατ' ἐρυθρὰν τόπων βασιλεὺς πέντε

καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν νοσήσας ἐτελεύτησε. Τίμαιος δὲ ὁ μεθ' Ἑσπερίην τρίτος βασιλεύσας δύο καὶ ἐνεήκοντα βιούς ἐτελεύτα νόσῳ. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ μετὰ Τίμαιον ἔβδομος βασιλεύσας ἕξ καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν καταχθεις ἀπο Πάρθων ἐβασίλευσε. καὶ Μνασκήρης δὲ βασιλεὺς Παρθυαίων ἕξ καὶ ἐνεήκοντα ἔξησεν ἔτη. 17. Μασσινισσᾶς δὲ Μαυρουσίων βασιλεὺς ἐνεήκοντα ἐβίωσεν ἔτη. Ἀσανδρος δὲ ὁ ὑπὸ τοῦ θεοῦ σεβαστοῦ ἀντὶ ἐθνάρχου βασιλεὺς ἀναγορευθεὶς Βοσπόρου περὶ ἔτη ὧν ἐνεήκοντα ἱππομάχων καὶ πεζομάχων οὐδενὸς ἤττων ἐφάνη· ὡς δὲ ἐώρα τοὺς ὑπὸ τῇ μάχῃ Σκριβωνίῳ προστιθεμένους ἀποσχόμενος σιτίων ἐτελεύτησε βιούς ἔτη τρία καὶ ἐνεήκοντα· Γόαισος δὲ, ὡς φησὶν Ἰσίδωρος ὁ Χαρακηνός, ἐπὶ τῆς ἑαυτοῦ ἡλικίας Ὀμανῶν τῆς ἀρωματοφόρου βασιλεύσας πεντεκαίδεκα καὶ ἑκατὸν γεγωναὶς ἐτῶν ἐτελεύτησε νόσῳ.

Βασιλέας μὲν οὖν τοσούτους ἱστορήκασι μακροβίους οἱ πρὸ ἡμῶν. 18. ἐπεὶ δὲ καὶ φιλόσοφοι καὶ πάντες οἱ περὶ παιδείαν ἔχοντες, ἐπιμελείαν πως καὶ οὗτοι ποιούμενοι ἑαυτῶν, εἰς μακρὸν γῆρας ἤλθον, ἀναγράφωμεν καὶ τούτων τοὺς ἱστορημένους, καὶ πρώτους γε φιλοσόφους. Δημόκριτος μὲν ὁ Ἀβδηρίτης ἐτῶν γεγωναὶς τεσσαρῶν καὶ ἑκατὸν ἀποσχόμενος τροφῆς ἐτελεύτα. Ξενοφίλος δὲ ὁ μουσικός, ὡς φησὶν Ἀριστόξενος, προσσχὼν τῇ Πυθαγόρου φιλοσοφίᾳ ὑπὲρ τὰ πέντε καὶ ἑκατὸν ἔτη Ἀθήνησιν ἐβίωσε. Σόλων δὲ καὶ Θαλῆς καὶ Πιττακός, οἵτινες τῶν κληθέντων ἐπτὰ σοφῶν ἐγένοντο, ἑκατὸν ἕκαστος ἔξησεν ἔτη. 19. Ζήνων δὲ ὁ τῆς Στωϊκῆς φιλοσοφίας ἀρχηγὸς ὀκτὼ καὶ ἐνεήκοντα, ὃν φασὶν εἰσερχόμενον εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ προσπταίσαντα ἀναφθέγγεσθαι, Τί με βοᾷς; καὶ ὑποστρέψαντα οἰκαδε καὶ ἀποσχόμενον τροφῆς τελευτήσαι τὸν βίον. Κλεάνθης δὲ ὁ

Ζήνωνος μαθητῆς καὶ διάδοχος ἐννέα καὶ ἐνενηκοντα οὗ-
 τος γεροντῶς ἔτη φῦμα ἔσχεν ἐπὶ τοῦ χεῖλους καὶ ἀποκαρ-
 τερωῶν ἐπελθόντων αὐτῷ παρ' ἐταίρων τινῶν γραμμα-
 των προσενεγκάμενος τροφήν καὶ πράξας περὶ ὧν ἠξίου-
 ν οἱ φίλοι, ἀποσχόμενος αὐτίς τροφῆς ἐξέλιπε τὸν βίον.
 20. Ξενοφάνης δὲ ὁ Δεξίνου μὲν υἱός, Ἀρχελάου δὲ τοῦ
 φυσικοῦ μαθητῆς ἐβίωσεν ἔτη ἑν καὶ ἐνενηκοντα· Ξενο-
 κράτης δὲ Πλάτωνος μαθητῆς γενόμενος τέσσαρα καὶ
 ὀγδοήκοντα· Καρνεάδης δὲ ὁ τῆς νεωτέρας Ἀκαδημίας
 ἀρχηγὸς ἔτη πέντε καὶ ὀγδοήκοντα· Χρῦσιππος ἑν καὶ
 ὀγδοήκοντα· Διογένης δὲ ὁ Σελευκεὺς ἀπὸ Τίγριος Στωϊ-
 κὸς φιλόσοφος ὀκτῶ καὶ ὀγδοήκοντα· Ποσειδώνιος ὁ 223
 Ἀπαμεὺς τῆς Συρίας, νόμφ δὲ Ῥόδιος, φιλόσοφος τε
 ἅμα καὶ ἱστορίας συγγραφεὺς τέσσαρα καὶ ὀγδοήκοντα·
 Κριτόλαος ὁ Περιπατητικὸς ὑπὲρ δύο καὶ ὀγδοήκοντα·
 21. Πλάτων δὲ ὁ ἱερῶτατος ἑν καὶ ὀγδοήκοντα· Ἀθηνό-
 δωρος Σάνδωνος Ταρσεὺς Στωϊκός, ὃς καὶ διδάσκαλος
 ἐγένετο Καίσαρος σεβαστοῦ θεοῦ, ὑφ' οὗ ἡ Ταρσεῶν πό-
 λις καὶ φόρων ἐκουφίσθη, δύο καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη βιοῦς
 ἐτελεύτησεν ἐν τῇ πατρίδι καὶ τιμὰς ὁ Ταρσεῶν δῆμος
 αὐτῷ κατ' ἔτος ἕκαστον ἀπονέμει ὡς ἤρωι. Νέστωρ δὲ
 Στωϊκὸς ἀπὸ Ταρσοῦ διδάσκαλος Καίσαρος Τιβερίου ἔτη
 δύο καὶ ἐνενηκοντα· Ξευφῶν δὲ ὁ Γρύλλου ὑπὲρ τὰ
 ἐνενηκοντα ἐβίωσεν ἔτη. 22. οὗτοι μὲν φιλοσόφων οἱ ἐν-
 δοξοι, συγγραφέων δὲ Κτησίβιος μὲν ἑκατὸν εἰκοσιτεσ- 224
 σάρων ἐτῶν ἐν περιπάτῳ ἐτελεύτησεν, ὡς Ἀπολλόδωρος
 ἐν τοῖς χρονικοῖς ἱστορεῖ. Ἱερώνυμος δὲ ἐν πολέμοις γε-
 νόμενος καὶ πολλοὺς καμάτους ὑπομείνας καὶ τραύματα
 ἐξῆσεν ἔτη τέσσαρα καὶ ἑκατόν, ὡς Ἀγαθαρχίδης ἐν τῇ
 ἐνάτῃ τῶν περὶ τῆς Ἀσίας ἱστοριῶν λέγει, καὶ θαυμάζει
 γε τὸν ἄνδρα ὡς μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας ἄρτιον ὄντα
 ἐν ταῖς συνουσίαις καὶ πᾶσι τοῖς αἰσθητηρίοις, μηδε-

νὸς γενόμενον τῶν πρὸς ὑγίειαν ἑλλιπῆ. Ἑλλάνικος ὁ Λέσβιος ὀγδοήκοντα καὶ πέντε, καὶ Φερεκύδης ὁ Σύριος ὁμοίως ὀγδοήκοντα καὶ πέντε. Τίμαιος ὁ Ταυρομενίτης ἔξ καὶ ἐνενήκοντα. Ἀριστόβουλος δὲ ὁ Κασανδρεὺς ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται βεβιωκέναι, τὴν ἱστορίαν δὲ τέταρτον καὶ ὀγδοηκοστὸν ἔτος γεγονῶς ἤρξατο συγγρά-
 225 φειν, ὡς αὐτὸς ἐν ἀρχῇ τῆς πραγματείας λέγει. Πολύβιος δὲ ὁ Λυκόρτα Μεγαλοπολίτης ἀγρόθεν ἀνελθὼν ἀφ' ἵππου κατέπεσε καὶ ἐκ τούτου νοσήσας ἀπέθανεν ἐτῶν δύο καὶ ὀγδοήκοντα. Ὑψικράτης δὲ ὁ Ἀμισηνὸς συγγραφεὺς διὰ πολλῶν μαθημάτων γενόμενος ἔτη δύο καὶ ἐνενήκοντα. 23. φητόρων δὲ Γοργίας, ὃν τινες σοφιστὴν καλοῦσιν, ἔτη ἑκατὸν ὀκτώ· τροφῆς δὲ ἀποσχόμενος ἐτελεύτησεν· ὃν φασιν ἐρωτηθέντα τὴν αἰτίαν τοῦ μακροῦ γήρως καὶ ὑγιεινοῦ ἐν πάσαις ταῖς αἰσθήσεσιν εἰπεῖν, διὰ τὸ μηδέποτε συμπεριενεχθῆναι ταῖς ἄλλων εὐωχίαις. Ἰσοκράτης ἔξ καὶ ἐνενήκοντα ἔτη γεγονῶς τὸν πανηγυρικὸν ἔγραφε λόγον, περὶ ἔτη δὲ ἐνὸς ἀποδέοντα ἑκατὸν
 226 γεγονῶς ὡς ἦσθετο Ἀθηναίους ὑπὸ Φιλίππου ἐν τῇ περὶ Χαιρώνειαν μάχῃ νενικημένους, ποτνιαόμενος τὸν Εὐριπίδειον στίχον προηνέγκατο εἰς ἑαυτὸν ἀναφέρων,

Σιδωνιὸν ποτ' ἄστν Κάδμος ἐκλιπών·

καὶ ἐπειπὼν ὡς δουλεύσει ἡ Ἑλλάς, ἐξέλιπε τὸν βίον. Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ Περγαμηνὸς φητόρω θεοῦ Καίσαρος σεβαστοῦ διδάσκαλος γενόμενος καὶ σὺν Ἀθηνοδώρῳ τῷ Ταρσεὶ φιλοσόφῳ παιδεύσας αὐτὸν ἐξῆσε ταῦτα τῷ Ἀθηνοδώρῳ, ἔτη ὀγδοήκοντα δύο. Ποτάμων δὲ οὐκ ἄδοξος φητόρω ἔτη ἐνενήκοντα. 24. Σοφοκλῆς ὁ τραγωδοποιὸς φᾶγα σταφυλῆς καταπιὼν ἀπεπνίγη πέντε καὶ ἐνενήκοντα ζήσας ἔτη. οὗτος ὑπὸ Ἰοφῶντος τοῦ υἱέος ἐπὶ τέλει τοῦ βίου παρανοίας κρινόμενος ἀνέγνω τοῖς δικασταῖς Οἰδίπουν τὸν ἐπὶ Κολωνῶ, ἐπιδεικνύμενος διὰ τοῦ δράματος

Ὅπως τὸν νοῦν ὑγιαίνει, ὡς τοὺς δικαστὰς τὸν μὲν ὑπερ- 227
 θαναμάσαι, καταψηφίσασθαι δὲ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ μανίαν.
 25. Κρατῖνος δὲ ὁ τῆς κωμωδίας ποιητῆς ἑπτὰ πρὸς τοῖς
 ἐνενήκοντα ἔτεσιν ἐβίωσε, καὶ πρὸς τῷ τέλει τοῦ βίου
 διδάξας τὴν Πυτίνην καὶ νικήσας μετ' οὐ πολὺ ἐτελεύτα.
 καὶ Φιλῆμων δὲ ὁ κωμικὸς ὁμοίως τῷ Κρατίνῳ ἑπτὰ καὶ
 ἐνενήκοντα ἔτη βιοὺς κατέκειτο μὲν ἐπὶ κλίνης ἡρεμῶν,
 Θεασάμενος δὲ ὄνον τὰ παρεσκευασμένα αὐτῷ σῦκα
 κατεσθίοντα ὥρμησε μὲν εἰς γέλωτα, καλέσας δὲ τὸν οἰκέ-
 την καὶ σὺν πολλῷ καὶ ἀθρόῳ γέλῳτι εἰπὼν προσδοῦναι
 τῷ ὄνῳ ἀκράτου ῥοφεῖν ἀποκνιγείς ὑπὸ τοῦ γέλωτος ἀπέ-
 θανε. καὶ Ἐπίχαρμος δὲ ὁ τῆς κωμωδίας ποιητῆς καὶ αὐ-
 τὸς ἐνενήκοντα καὶ ἑπτὰ ἔτη λέγεται βιωῖναι. 26. Ἀνα-
 κρέων δὲ ὁ τῶν μελῶν ποιητῆς ἔζησεν ἔτη πέντε καὶ 228
 ὀγδοήκοντα, καὶ Σησίχορος δὲ ὁ μελοποιὸς ταῦτά. Σι-
 μωνίδης δὲ ὁ Κεῖος ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα. 27. γραμματι-
 κῶν δὲ Ἐρατοσθένης μὲν ὁ Ἀγλαοῦ Κυρηναῖος, ὃν οὐ
 μόνον γραμματικόν, ἀλλὰ καὶ ποιητὴν ἂν τις ὀνομάσειε
 καὶ φιλόσοφον καὶ γεωμέτρην, δύο καὶ ὀγδοήκοντα οὐ-
 τὸς ἔζησεν ἔτη. 28. καὶ Λυκοῦργος δὲ ὁ νομοθέτης τῶν
 Λακεδαιμονίων πέντε καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη ζῆσαι ἰστο-
 ρεῖται.

29. Τοσούτους ἐδυνήθημεν βασιλέας καὶ πεπαιδευ-
 μένους ἀθροῖσαι· ἐπεὶ δὲ ὑπεσχόμην καὶ Ῥωμαίων τινὰς
 καὶ τῶν τὴν Ἰταλίαν οἰκησάντων μακροβίων ἀναγράψαι,
 τούτους σοί, θεῶν βουλομένων, ἱερῶτατε Κυντίλλε, ἐν
 ἄλλῳ δηλώσομεν λόγῳ.

ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

1. Ὅτι μὲν οὐδὲν γλύκιον ἢς πατρίδος φθάνει προ-
 τεθρυλημένον. ἄρ' οὖν ἡδιον μὲν οὐδὲν, σεμνότερον δέ
 τι καὶ θειότερον ἄλλο; καὶ μὴν ὅσα σεμνὰ καὶ θεία νο-
 μίζουσιν ἄνθρωποι, τούτων πατρὶς αἰτία καὶ διδάσκα-
 λος, γεννησαμένη καὶ ἀναθρεψαμένη καὶ παιδευσαμένη.
 πόλεων μὲν οὖν μεγέθη καὶ λαμπρότητας καὶ πολυτελείας
 κατασκευῶν θαυμάζουσι πολλοί, πατρίδας δὲ στέργουσι
 πάντες· καὶ τοσοῦτον οὐδεὶς ἐξηπατήθη τῶν καὶ πάν-
 κεκρατημένων ὑπὸ τῆς κατὰ τὴν θέαν ἡδονῆς, ὡς ὑπὸ
 τῆς ὑπερβολῆς τῶν παρ' ἄλλοις θαυμάτων λήθην ποιή-
 σασθαι τῆς πατρίδος. 2. Ὅστις μὲν οὖν σεμνύνεται πολί-
 τῆς ὧν εὐδαίμονος πόλεως, ἀγνοεῖν μοι δοκεῖ τίνα χρη-
 τιμὴν ἀπονέμειν τῇ πατρίδι, καὶ ὁ τοιοῦτος δηλὸς ἐστὶν
 ἀχθόμενος ἄν, εἰ μετριωτέρας ἔλαχε τῆς πατρίδος. ἐμοὶ
 δὲ ἡδιον αὐτὸ τιμᾶν τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα. πόλεις μὲν
 230 γὰρ παραβαλεῖν πειρωμένῳ προσήκει μέγεθος ἐξετάζειν
 καὶ κάλλος καὶ τὴν τῶν ὠνίων ἀφθονίαν· ὅπου δ' αἴρε-
 σὶς ἐστὶ πόλεων, οὐδεὶς ἂν ἔλοιτο τὴν λαμπροτέραν ἐά-
 σασ τὴν πατρίδα, ἀλλ' εὐξαιτο μὲν ἂν εἶναι καὶ τὴν πα-
 τρίδα ταῖς εὐδαίμοσι παραπλησίαν, ἔλοιτο δ' ἂν τὴν
 ὅποιανοῦν. 3. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ οἱ δίκαιοι τῶν παι-
 δων πράττουσι καὶ οἱ χρηστοὶ τῶν πατέρων· οὔτε γὰρ
 νέος καλὸς κἀγαθὸς ἄλλον ἂν προτιμῆσαι τοῦ πατρὸς
 οὔτε πατὴρ καταμελήσας τοῦ παιδὸς ἕτερον ἂν στέρξαι
 νέον, ἀλλὰ τοσοῦτόν γε οἱ πατέρες νικώμενοι προσνέ-
 μουσι τοῖς παισίν, ὥστε καὶ κάλλιστοι καὶ μέγιστοι καὶ
 τοῖς πᾶσιν ἄριστα φαίνονται κεκοσμημένοι οἱ παῖδες αὐ-
 τοῖς. Ὅστις δὲ μὴ τοιοῦτός ἐστι δικαστῆς πρὸς τὸν υἱόν,
 οὐ δοκεῖ μοι πατὴρ ὀφθαλμοὺς ἔχειν. 4. πατρίδος τοῖ-

νυν τὸ ὄνομα πρῶτον καὶ οἰκειότατον πάντων· οὐδὲν γὰρ ὅ τι τοῦ πατρὸς οἰκειότερον. εἰ δέ τις ἀπονέμει τῷ πατρὶ τὴν δικαίαν τιμὴν, ὥσπερ καὶ ὁ νόμος καὶ ἡ φύσις κελεύει, προσηκόντως ἂν τὴν πατρίδα προτιμήσῃ· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ αὐτὸς τῆς πατρίδος κτῆμα καὶ ὁ τοῦ πατρὸς πατὴρ καὶ οἱ ἐκ τούτων οἰκετοὶ πάντες ἀνωτέρω, καὶ μέχρι θεῶν πατρῶων πρόεισιν ἀναβιβαζόμενον τὸ ὄνομα.

5. χαίρουσι καὶ θεοὶ πατρίσι καὶ πάντα μὲν, ὡς εἰκός, ἐφορῶσι τὰ τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν ἡγούμενοι κτήματα πᾶσαν γῆν καὶ θάλατταν, ἐφ' ἧς δὲ ἕκαστος αὐτῶν ἐγένετο, προτιμᾷ τῶν ἄλλων ἀπασῶν πόλεων. καὶ πόλεις σεμνότεραι θεῶν πατρίδες καὶ νῆσοι θεϊότεραι, παρ' αἷς 231

ὑμνεῖται γενέσεις θεῶν. ἰερὰ γοῦν κεχαρισμένα ταῦτα νομίζεται τοῖς θεοῖς, ἐπειδὴν εἰς τοὺς οἰκετοὺς ἕκαστος ἀφικόμενος ἱερουργῆ τόπους. εἰ δὲ θεοῖς τίμιον τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα, πῶς οὐκ ἀνθρώποις γε πολλῷ μᾶλλον;

6. καὶ γὰρ εἶδε τὸν ἥλιον πρῶτον ἕκαστος ἀπὸ τῆς πατρίδος, ὡς καὶ τοῦτον τὸν θεόν, εἰ καὶ κοινός ἐστιν, ἀλλ' οὖν ἐκάστῳ νομιζέσθαι πατρῶον διὰ τὴν πρώτην ἀπὸ τοῦ τόπου θεάν· καὶ φωνῆς ἐνταῦθα ἤρξατο ἐπιχώρια πρῶτα λαλεῖν μανθάνων καὶ θεοὺς ἐγνώρισεν. εἰ δέ τις τοιαύτης ἔλαχε πατρίδος, ὡς ἑτέρας δεηθῆναι πρὸς τὴν τῶν μειζόνων παιδείαν, ἀλλ' οὖν ἐχέτω καὶ τούτων τῶν παιδευμάτων τῇ πατρίδι τὴν χάριν· οὐ γὰρ ἂν ἐγνώρισεν οὐδὲ πόλεως ὄνομα μὴ διὰ τὴν πατρίδα πόλιν εἶναι μαθόν.

7. πάντα δέ, οἶμαι, παιδεύματα καὶ μαθήματα συλλέγουσιν ἄνθρωποι χρησιμωτέρους αὐτοὺς ἀπὸ τούτων ταῖς πατρίσι παρασκευάζοντες· κτῶνται δὲ καὶ χρήματα φιλοτιμίας ἔνεκεν τῆς εἰς τὰ κοινὰ τῆς πατρίδος δαπάνηματα. καὶ εἰκότως, οἶμαι· δεῖ γὰρ οὐκ ἀχαρίστους εἶναι τοὺς τῶν μεγίστων τυχόντας εὐεργεσιῶν. ἀλλ' εἰ τοῖς καθ' ἕνα τις ἀπονέμει χάριν, ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον, ἐπει-

δὲν εὐ πάθη πρὸς τινος, πολὺ μᾶλλον προσήκει τὴν πα-
 τρίδα τοῖς καθήκουσιν ἀμείβεσθαι· κακώσεως μὲν γὰρ
 γονέων εἰσι νόμοι παρὰ ταῖς πόλεις, κοινὴν δὲ προσήκει
 πάντων μητέρα τὴν πατρίδα νομίζειν καὶ χαριστήρια τρο-
 φῶν ἀποδιδόναι καὶ τῆς τῶν νόμων αὐτῶν γνώσεως.

232 8. ὦφθη δὲ οὐδεὶς οὕτως ἀμνήμων τῆς πατρίδος, ὡς ἐν
 ἄλλῃ πόλει γενόμενος ἀμελεῖν, ἀλλ' οἱ τε κακοπραγοῦν-
 τες ἐν ταῖς ἀποδημίαις συνεχῶς ἀνακαλοῦσιν ὡς μέγιστον
 τῶν ἀγαθῶν ἢ πατρίς, οἱ τε εὐδαιμονοῦντες, ἂν καὶ τὰ
 ἄλλα εὐ πράττωσι, τοῦτο γοῦν αὐτοῖς μέγιστον ἐνδεῖν
 νομίζουσι τὸ μὴ τὴν πατρίδα οἰκεῖν, ἀλλὰ ξενιτεύειν·
 ὄνειδος γὰρ τὸ τῆς ξενιτείας. καὶ τοὺς κατὰ τὸν τῆς ἀπο-
 δημίας χρόνον λαμπροὺς γενομένους ἢ διὰ χρημάτων
 κτῆσιν ἢ διὰ τιμῆς δόξαν ἢ διὰ παιδείας μαρτυρίαν ἢ δι'
 ἀνδρείας ἔπαινον ἔστιν ἰδεῖν εἰς τὴν πατρίδα πάντας
 ἐπειγομένους, ὡς οὐκ ἂν ἐν ἄλλοις βελτίοσιν ἐπιδειξο-
 μένους τὰ αὐτῶν καλά· καὶ τοσοῦτον γε μᾶλλον ἕκαστος
 σπεύδει λαβέσθαι τῆς πατρίδος, ὅσῳ περ ἂν φαίνεται μει-
 ζόνων παρ' ἄλλοις ἠξιωμένος.

9. ποθεινὴ μὲν οὖν καὶ
 νέοις πατρίς· τοῖς δὲ ἤδη γεγηρακόσιν ὅσῳ πλεον τοῦ
 φρονεῖν ἢ τοῖς νέοις μέτεστι, τοσοῦτον καὶ πλείων ἐγγί-
 νεται πόθος ὁ τῆς πατρίδος· ἕκαστος γοῦν τῶν γεγηρα-
 κότων καὶ σπεύδει καὶ εὐχεται καταλῦσαι τὸν βίον ἐπὶ
 τῆς πατρίδος, ἵν', ὅθεν ἤρξατο βιοῦν, ἐνταῦθα πάλιν
 καὶ τὸ σῶμα παρακατάθῃται τῇ γῇ τῇ θρῆψαμένη καὶ
 τῶν πατρῶων κοινωνήσῃ τάφων· δεινὸν γὰρ ἐκάστῳ δο-
 κεῖ ξενίας ἀλίσκεσθαι καὶ μετὰ θάνατον, ἐν ἀλλοτρίᾳ

233 κειμένῳ γῇ. 10. ὅσον δὲ τῆς εὐνοίας τῆς πρὸς τὰς πα-
 τρίδας μέτεστι τοῖς ὡς ἀληθῶς γνησίοις πολίταις μάθοι-
 τις ἂν ἐκ τῶν αὐτοχθόνων· οἱ μὲν γὰρ ἐπήλυδες καθά-
 περ νόθοι ῥαδίας ποιοῦνται τὰς μεταναστάσεις τὸ μὲν
 τῆς πατρίδος ὄνομα μῆτε εἰδότες μῆτε στέργοντες, ἠγού-

μενοι δ' ἀπανταχοῦ τῶν ἐπιτηδείων εὐπορήσειν, μέτρον εὐδαιμονίας τὰς τῆς γαστρὸς ἡδονὰς τιθέμενοι. οἷς δὲ καὶ μήτηρ ἢ πατρίς, ἀγαπῶσι τὴν γῆν ἐφ' ἧς ἐγένοντο καὶ ἐτρέφθησαν, κἂν ὀλίγην ἔχωσι, κἂν τραχεῖαν καὶ λεπτόγεων· κἂν ἀπορωῶσι τῆς γῆς ἐπαινέσαι τὴν ἀρετὴν, τῶν γε ὑπὲρ τῆς πατρίδος οὐκ ἀπορήσουσιν ἐγκωμίων. ἀλλὰ κἂν ἴδωσιν ἑτέρους σεμνυνομένους πεδίοις ἀνειμένους καὶ λειμῶσι φυτοῖς παντοδαποῖς διελημμένους, καὶ αὐτοὶ τῶν τῆς πατρίδος ἐγκωμίων οὐκ ἐπιλανθάνονται, τὴν δὲ ἱπποτρόφον ὑπερορῶντες τὴν κουροτρόφον ἐπαινοῦσι. 11. καὶ σπεῦδει τις εἰς τὴν πατρίδα, κἂν νησιώτης ἦ· κἂν παρ' ἄλλοις εὐδαιμονεῖν δύνηται, καὶ διδομένην ἀθανασίαν οὐ προσήσεται, προτιμῶν τὸν ἐπὶ τῆς πατρίδος τάφον· καὶ ὁ τῆς πατρίδος αὐτῷ καπνὸς λαμπρότερος ὀφθήσεται τοῦ παρ' ἄλλοις πυρός. 12. οὕτω δὲ ἄρα τίμιον εἶναι δοκεῖ παρὰ πᾶσιν ἢ πατρίς, ὥστε καὶ τοὺς πανταχοῦ νομοθέτας ἴδοι τις ἂν ἐπὶ τοῖς μεγίστοις²³⁴ ἀδικήμασιν ὡς χαλεπωτάτην ἐπιβεβληκότας τὴν φυγὴν τιμορίαν. καὶ οὐχ οἱ νομοθέται μὲν οὕτως ἔχουσιν, οἱ δὲ πιστευόμενοι τὰς στρατηγίας ἑτέρως, ἀλλ' ἐν ταῖς μάχαις τὸ μέγιστόν ἐστι τῶν παραγγελμάτων τοῖς παρατατομένοις, ὡς ὑπὲρ πατρίδος αὐτοῖς ὁ πόλεμος· καὶ οὐδεὶς ὅστις ἂν ἀκούσας τούτου κακὸς εἶναι θέλῃ· ποιεῖ γὰρ καὶ τὸν δειλὸν ἀνδρεῖον τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΨΑΔΩΝ.

1. Τῆς Λιβύης τὰ νότια ψάμμος ἐστὶ βαθεῖα καὶ γῆ διακεκαυμένη, ξηρὸς ἐπὶ πολὺ, ἀκριβῶς ἄκαρπος, πεδινὴ ἅπασα, οὐ χλόην οὐ πόαν οὐ φυτὸν οὐχ ὕδωρ

θηουσα, ἢ εἴ που ἄρα ἐν κοίλοις συνεστηκὸς ὑετοῦ ὀλί-
 γου λείψανον, παχὺ καὶ τοῦτο καὶ δυσῶδες, οὐδὲ πάνυ
 διψῶντι ἀνθρώπων πότιμον. αἰκίητος γοῦν ἐστὶ διὰ ταῦ-
 τα· ἢ πῶς γὰρ ἂν οἰκοῖτο ἀνήμερος οὕτω καὶ ξηρὰ καὶ
 ἄφορος οὐσα καὶ πολλῶ τῷ ἀνῆμῳ πιεζομένη; καὶ τὸ
 θάλλπος δὲ αὐτὸ καὶ ὁ ἀήρ κομιδῇ πυρῶδης καὶ φλογερὸς
 ὢν καὶ ἡ ψάμμος ὑπερξέουσα παντελῶς ἄβατον τὴν χώ-
 ραν τίθησι. 2. Γαράμαντες μόνου πρόσοικοι ὄντες, ἐν-
 235 σταλὲς καὶ κοῦφον ἔθνος, ἀνθρώπου σκηνῖται, ἀπὸ θή-
 ρας τὰ πολλὰ ζῶντες, ἐνίστε οὕτοι ἐσβάλλουσι θηράσον-
 τες ἀμφὶ τροπὰς τὰς χειμερινὰς μάλιστα, ἔοντα τὸν θεὸν
 τηρήσαντες, ὁπότε τὸ πολὺ τοῦ καύματος σβεσθεῖ καὶ
 ἡ ψάμμος νοτισθεῖ καὶ ἀμηγέπη βατὴ γένοιτο. ἡ θήρα
 δὲ ἐστὶν ὄνων τε τῶν ἀγρίων καὶ στρουθῶν τῶν μεγά-
 λων χαμαιπετῶν καὶ πιθήκων μάλιστα καὶ ἐλεφάντων
 ἐνίστε· ταῦτα γὰρ μόνα διαρκεῖ πρὸς τὸ δίψος καὶ ἀνέ-
 χεται ἐπὶ πολὺ ταλαιπωρούμενα ὑπὸ πολλῶ καὶ ὀξεῖ τῷ
 ἡλίῳ. καὶ ὁμως οἱ Γαράμαντες ἐπειδὴν τὰ σιτία κατανα-
 λώσωσιν ἅπερ ἔχοντες ἀφίκοντο, ἀπελαύνουσι ὀπίσω
 εὐθύς δεδιότες μὴ σφίσι καὶ ψάμμος ἀναφλεγείσα δύσβα-
 τος καὶ ἄπορος γένηται, εἶτα ὡσπερ ἐντὸς ἀρκύων λη-
 φθέντες καὶ αὐτοὶ ἀπόλωνται μετὰ τῆς ἄγρας· ἄφυκτα
 γὰρ ἐστὶν, ἣν ὁ ἥλιος ἀνασπάσας τὴν ἰκμάδα καὶ τάχιστα
 ξηράνας τὴν χώραν ὑπερξέση, ἀκμαιοτέρην τὴν ἀκτίνα
 προσβαλὼν ἄτε πρὸς τὴν νοτίδα παρατεθηγμένην· τροφὴ
 γὰρ αὕτη τῷ πυρί. 3. καίτοι ταῦτα πάντα ὁπόσα εἶπον,
 τὸ θάλλπος, τὸ δίψος, ἡ ἐρημία, τὸ μηδὲν ἔχειν ἐκ τῆς
 γῆς λαβεῖν, ἦττον ὑμῖν δυσχερῆ εἶναι δόξει τοῦ λεχθη-
 σομένου, καὶ δι' ὃ φευκτέα πάντως ἡ χώρα ἐκείνη· ἐρ-
 πετὰ γὰρ ποικίλα μεγέθει τε μέγιστα καὶ πλήθει πάμ-
 πολλα καὶ τὰς μορφὰς ἀλλόκοτα καὶ τὸν ἴον ἄμαχα ἐπι-
 236 νέμεται τὴν γῆν, τὰ μὲν ὑποβρύχια, φωλεύοντα ἐν νυχθῷ

τῆς ψάμμου, τὰ δὲ ἄνω ἐπιπολάζοντα, φύσαλοι καὶ ἀσπί-
 δεσ καὶ ἐχιδναὶ καὶ κεράσται καὶ βουπρήστεϊς καὶ ἀκου-
 τῖαι καὶ ἀμφίσβαινοι καὶ δράκοντες καὶ σκορπίων γένος
 διττόν, τὸ μὲν ἕτερον ἐπίγειόν τε καὶ πεζόν, ὑπέριμεγα
 καὶ πολυσφόνδυλον, θάτερον δὲ ἐναέριον καὶ πτηνόν,
 ὑμενόπτερον δὲ οἷα ταῖς ἀκρίσι καὶ τέττιξι καὶ νυκτερίσι
 τὰ πτερά. τοιαῦτα ὄρουεα πολλὰ ἐπιπετόμενα οὐκ εὐπρόσι-
 τον ἀπεργάζεται τὴν Λιβύην ἐκείνην. 4. τὸ δὲ δὴ πάν-
 των ἐρπετῶν δεινότατον ὧν ἡ ψάμμος τρέφει, ἡ διψᾶς
 ἐστίν, ὄφις οὐ πάνυ μέγας, ἐχίδνη ὁμοίος, τὸ δῆγμα
 βίαιος, τὸν ἰὸν ταχύς, ὀδύνας μὲν ἀλήκτους ἐπάγων εὐ-
 θύς· ἐκκαλεῖ τε γὰρ καὶ σήπει καὶ λίμπρασθαι ποιεῖ, καὶ
 βοῶσιν ὥσπερ οἱ ἐν πυρᾷ κείμενοι. τὸ δὲ μάλιστα κατα-
 πονοῦν καὶ κατατρῦχον αὐτοὺς ἐκεῖνό ἐστίν, ὁμώνυμον
 πάθος τῷ ἐρπετῷ· διψῶσι γὰρ εἰς ὑπερβολήν, καὶ τὸ 237
 παραδοξότατον, ὅσπερ ἂν πίνωσι, τοσοῦτῳ μᾶλλον ὀρέ-
 γονται τοῦ ποτοῦ, καὶ ἡ ἐπιθυμία πολὺ πλέον ἐπιτείνε-
 ται αὐτοῖς· οὐδ' ἂν σβέσειάς ποτε τὸ δίψος, οὐδ' ἦν τὸν
 Νεῖλον αὐτὸν ἢ τὸν Ἰστρον ὅλον ἐκπιεῖν παράσχῃς, ἀλλὰ
 προσεκκαύσεις ἐκάρδων τὴν νόσον, ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐλαίῳ
 πῦρ κατασβεννύοι. 5. λέγουσιν ἰατρῶν παῖδες ἐκείνην
 τὴν αἰτίαν εἶναι, παχὺν τὸν ἰὸν ὄντα ἔπειτα δευόμενον
 τῷ ποτῷ ὀξύκίνητον γίνεσθαι, ὑγρότερον, ὡς τὸ εἰκόσ,
 καθιστάμενον καὶ ἐπὶ πλείστον διαχεόμενον.

6. Ἐγὼ μὲν οὖν οὐδένα τούτο πεπονθότα εἶδον,
 μηδέ, ὧ θεοί, ἰδοίμι οὕτω κολαζόμενον ἄνθρωπον, ἀλλ'
 οὐδὲ ἐπέβην τῆς Λιβύης τὸ παράπαν εὐ ποιῶν· ἐπί-
 γραμμα δέ τι ἤκουσα, ὃ μοι τῶν ἐταίρων τις ἔλεγεν αὐτός
 ἐπὶ στήλης ἀνεγνωκέναι ἀνδρὸς οὕτως ἀποθανόντος· ἐκ
 Λιβύης ἔφη ἀπὼν εἰς Αἴγυπτον παρὰ τὴν μεγάλην Σύρ-
 τιν ποιεῖσθαι τὴν πορείαν· οὐ γὰρ εἶναι ἄλλως· ἐνθα 238
 δὴ ταφῷ ἐντυχεῖν παρὰ τὴν ἡλιόνα ἐπ' αὐτῷ τῷ κλύσματι

καὶ στήλην ἐφεστάναι δηλοῦσαν τοῦ ὀλέθρου τὸν τρόπον· κεκολλάφθαι γὰρ ἐπ' αὐτῇ ἄνθρωπον μὲν τινα ἴσον τὸν Τάνταλον γράφουσιν ἐν λίμνῃ ἐστῶτα καὶ ἀρουμένον τοῦ ὕδατος, ὡς πίοι δῆ, τὸ θηρίον δὲ τὴν διψάδα ἐμπεφυκὸς αὐτῷ περιεσπειρᾶσθαι τῷ ποδί, καὶ τινος γυναικας ὑδροφορούσας ἅμα πολλὰς καταχεῖν τὸ ὕδωρ αὐτοῦ· πλησίον δὲ φά κεισθαι οἷα τῶν στρουθῶν ἐκείνων, οὓς ἔφην θηρᾶν τοὺς Γαράμαντας· γεγράφθαι δὲ πρὸς τοῦπίγραμμα, οὐ χεῖρον δὲ καὶ αὐτὸ εἶπειν,

Τοῖα παθόντ', οἶμαι, καὶ Τάνταλον αἰδοπος ἰοῦ
μηδαμὰ κοιμῆσαι διψαλέην ὀδύνην.

καὶ Δαναοῖο κόρας τοῖον πῖθον οὐκ ἀναπλήσαι
αἶεν ἐπαντλούσας ὑδροφόρῳ καμάτῳ.

ἔτι καὶ ἄλλα ἔπη τέτταρά ἐστι περὶ τῶν ψῶν, καὶ ὡς ἀναιρούμενος αὐτὰ ἐδήχθη· ἀλλ' οὐκέτι μέμνημαι ἐκείνων. 7. συλλέγουσι δὲ ἄρα τὰ ψά καὶ ἐσπουδάκασι περὶ αὐτὰ οἱ περίοικοι, οὐχ ὡς φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ σκευέσι χρῶνται κενώσαντες καὶ ἐκπώματα ποιοῦνται ἀπ' αὐτῶν. 239 οὐ γὰρ ἔχουσι κεραμεύειν διὰ τὸ ψάμμον εἶναι τὴν γῆν. εἰ δὲ καὶ μεγάλα εὐρεθείη, καὶ πῖλοι γίνονται δύο ἐκ τοῦ ψοῦ ἐκάστου· τὸ γὰρ ἡμίτομον ἐκάτερον ἀποχρῶν τῇ κεφαλῇ πῖλός ἐστιν. 8. ἐκεῖ τοίνυν λοχῶσιν αἱ διψάδες παρὰ τὰ ψά, καὶ ἐπειδὴν προσέλθῃ ὁ ἄνθρωπος, ἐκ τῆς ψάμμου ἐξερπύσασαι δάκνουσι τὸν κακοδαίμονα· ὁ δὲ πάσχει ἐκεῖνα τὰ μικρὸν ἐμπροσθεν εἰρημένα πίνων αἶε καὶ μᾶλλον διψῶν καὶ πιμπλάμενος οὐδέποτε. 9. ταυτὶ οὐ μὰ Δία πρὸς Νίκανδρον τὸν ποιητὴν φιλοτιμούμενος διεξῆλθον, οὐδ' ὅπως ὑμεῖς μάθοιτε ὡς οὐκ ἀμελὲς γένηται μοι φύσεις τῶν Λιβυκῶν ἐρπετῶν εἰδέναι· ἰατρῶν γὰρ ἂν μᾶλλον ὁ ἔπαινος εἴη, οἷς ἀνάγκη εἰδέναι ταῦτα, ὡς καὶ ἀμύνασθαι αὐτὰ μετὰ τῆς τέχνης ἔχοιεν· ἀλλὰ μοι δοκῶ — καὶ πρὸς φιλίου μὴ δυσχεράνητε τὴν

εἰκόνα θηριώδη οὖσαν — ὁμοίον τι καὶ αὐτὸς παθεῖν πρὸς ὑμᾶς, οἷον ἐκεῖνοι πάσχουσι πρὸς τὸ ποτὸν οἱ δηχθέντες ὑπὸ τῆς διψάδος· ὅσῳ γὰρ ἂν ἐπὶ πλεόν παρίω ἐς ὑμᾶς, τοσοῦτῳ μᾶλλον ὀρέγομαι τοῦ πράγματος καὶ τὸ δίψος ἄσχετον ὑπεκκαίεται μοι καὶ ἔοικα οὐδ' ἐμπλησθήσεσθαι ποτε τοῦ τοιούτου ποτοῦ. μάλα εἰκότως. ποῦ γὰρ ἂν οὕτω διειδεῖ τε καὶ καθαρωῶ ὕδατι ἐντύχοιμι; 240 ὥστε σύγγνωτε, εἰ δηχθεὶς καὶ αὐτὸς τὴν ψυχὴν ἠδίστῳ τούτῳ καὶ ὑγιεινοτάτῳ τῷ δῆγματι ἐμφοροῦμαι χανθὸν ὑποθεὶς τῷ κρουνοῦ τὴν κεφαλὴν· εἴη μόνον μὴ ἐπιλιπεῖν τὰ παρ' ὑμῶν ἐπιρρέοντα μηδὲ χυθεῖσαν τὴν σπουδὴν τῆς ἀκροάσεως κεκηνότα ἔτι καὶ διψῶντα καταλιπεῖν· ὡς δίψους γε ἔνεκα τοῦμοῦ πρὸς ὑμᾶς οὐδὲν ἂν ἐκώλυε πίνειν ἀεὶ· κατὰ γὰρ τὸν σοφὸν Πλάτωνα κόρος οὐδεὶς τῶν καλῶν.

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΠΡΟΣ ΗΣΙΟΔΟΝ.

1. ΛΥΚΙΝΟΣ. Ἄλλὰ ποιητὴν μὲν ἄριστον εἶναί σε, ὦ Ἡσίοδε, καὶ τοῦτο παρὰ Μουσῶν λαβεῖν μετὰ τῆς δάφνης αὐτὸς τε δεικνύεις ἐν οἷς ποιεῖς — ἐνθεα γὰρ καὶ σεμνὰ πάντα — καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν οὕτως ἔχειν· ἐκεῖνο δὲ ἀπορηῆσαι ἄξιον, τί δήποτε προειπῶν ὑπὲρ σαυτοῦ, ὡς διὰ τοῦτο λάβοις τὴν θεσπέσιον ἐκείνην ῥῆθην παρὰ τῶν θεῶν, ὅπως κλείοις καὶ ὑμνοῖης τὰ παρεληλυθότα καὶ θεσπιζοῖς τὰ ἐσόμενα, θάτερον μὲν καὶ πάνυ ἐντελῶς ἐξενήνοχας θεῶν τε γενέσεις διηγούμενος ἄχρι καὶ 241 τῶν πρώτων ἐκείνων, χάους καὶ γῆς καὶ οὐρανοῦ καὶ ἔρωτος, ἔτι δὲ γυναικῶν ἀρετὰς καὶ παραινέσεις γεωργικὰς, καὶ ὅσα περὶ Πλειάδων καὶ ὅσα περὶ καιρῶν ἀρότου καὶ ἀμῆτου καὶ πλοῦ καὶ ὄλως τῶν ἄλλων ἀπάντων· θάτε-

ρον δὲ καὶ ὃ χρησιμώτερον ἦν τῷ βίῳ παρὰ πολὺ καὶ θεῶν δωρεαῖς μᾶλλον εἰκόσ, λέγω δὲ τὴν τῶν μελλόντων προαγόρευσιν, οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ἐξαπέφηνας, ἀλλὰ τὸ μέρος τοῦτο πᾶν λήθη παραδέδωκας οὐδαμοῦ τῆς ποιήσεως ἢ τὸν Κάλχαντα ἢ τὸν Τήλεμον ἢ τὸν Πολύειδον ἢ καὶ Φινέα μιμησάμενος, οἱ μὴδὲ παρὰ Μουσῶν τούτου τυχόντες ὁμῶς προεθέσπιζον καὶ οὐκ ᾔκνουν χρᾶν τοῖς δεομένοις. 2. ὥστε ἀνάγκη σοι τῶν τριῶν τούτων αἰτιῶν μιᾶ γε πάντως ἐνέχεσθαι· ἢ γὰρ ἐφεύσω, εἰ καὶ κικρὸν εἶπειν, ὡς ὑποσχομένων σοι τῶν Μουσῶν καὶ τὰ μέλλοντα προλέγειν δύνασθαι· ἢ αἱ μὲν ἔδοσαν ὥσπερ ὑπέσχοντο, σὺ δὲ ὑπὸ φθόνου ἀποκρύπτεις καὶ ὑπὸ κόλπου φυλάτεις τὴν δωρεάν οὐ μεταδιδούς αὐτῆς τοῖς δεομένοις· ἢ γέγραπται μὲν σοι καὶ τοιαῦτα πολλὰ, οὐδέπω δὲ αὐτὰ τῷ βίῳ παραδέδωκας οὐκ οἶδα εἰς ὃν καιρὸν τινα ἄλλον ταμιευόμενος τὴν χρῆσιν αὐτῶν. ἐκεῖνο μὲν γὰρ οὐδὲ τολμήσαιμ' ἂν εἶπειν, ὡς αἱ Μοῦσαι δύο σοι παρέξεν

242 ὑποσχόμεναι τὸ μὲν ἔδοσαν, ἐξ ἡμισείας δὲ ἀνεκαλέσαντο τὴν ὑπόσχεσιν, λέγω δὲ τὴν τῶν μελλόντων γνῶσιν, καὶ ταῦτα προτέραν αὐτὴν ἐν τῷ ἔπει ὑπέσχημένοι. 3. ταῦτα οὖν παρὰ τίνος ἄλλου, Ἡσίοδε, ἢ παρ' αὐτοῦ σοῦ μάθου τις ἄν; κρέποι γὰρ ἄν, ὥσπερ οἱ θεοὶ „δωτηῆρες ἑάων“ εἰσίν, οὕτω δὲ καὶ ὑμῖν τοῖς φίλοις καὶ μαθηταῖς αὐτῶν μετὰ πάσης ἀληθείας ἐξηγεῖσθαι περὶ ὧν ἴστε καὶ λύειν ἡμῖν τὰς ἀπορίας.

4. ΗΣΙΟΔΟΣ. Ἐνὴν μὲν μοι, ὦ βέλτιστε, φαδίαν ἀπόκρισιν ἀποκρίνασθαι σοι περὶ ἀπάντων, ὅτι μὴδὲν ἔστι τῶν ἐρραφωδημένων ὑπ' ἐμοῦ ἰδίον ἐμόν, ἀλλὰ τῶν Μουσῶν, καὶ ἐχρῆν σε παρ' ἐκείνων τοὺς λογισμοὺς τῶν τε εἰρημένων καὶ τῶν παραλελειμμένων ἀπαιτεῖν· ἐγὼ δὲ ὑπὲρ μὲν ὧν ἰδίᾳ ἠπιστάμην, λέγω δὲ τοῦ νέμειν καὶ ποιμαίνειν καὶ ἐξελαύνειν καὶ βδάλλειν καὶ τῶν ἄλλων

ἴσα ποιμένων ἔργα καὶ μαθήματα, δίκαιος ἂν εἴην ἀπο- 243
 λογείσθαι, αἱ θεαὶ δὲ τὰς αὐτῶν δωρεὰς οἷς τε ἂν ἐθέ-
 λωσι καὶ ἐφ' ὅσον ἂν οἴωνται καλῶς ἔχειν, μεταδιδόασιν.
 Ἰ. ὁμῶς δὲ οὐκ ἀπορήσω πρὸς σὲ καὶ ποιητικῆς ἀπολο-
 γίας· οὐ γάρ, οἶμαι, χρὴ παρὰ τῶν ποιητῶν ἐς τὸ λεπτό-
 τατον ἀκριβολογουμένους ἀπαιτεῖν κατὰ συλλαβὴν ἐκά-
 ττην ἐντελεῆ πάντως τὰ εἰρημένα, κἂν εἴ τι ἐν τῷ τῆς
 τοιήσεως δρόμῳ παραρρῦεν λάθῃ, πικρῶς τοῦτο ἐξετά-
 ζειν, ἀλλ' εἰδέναι ὅτι πολλὰ ἡμεῖς καὶ τῶν μέτρων ἔνεκα
 αἰ τῆς εὐφωνίας ἐπεμβάλλομεν· τὰ δὲ καὶ τὸ ἔπος αὐτὸ
 τολλάκις λεία ὄντα οὐκ οἶδ' ὅπως παρεδέξατο. σὺ δὲ τὸ
 ἰέριστον ἂν ἔχομεν ἀγαθῶν ἀφαιρῆ ἡμᾶς, λέγω δὲ τὴν
 ἔλευθερίαν καὶ τὴν ἐν τῷ ποιεῖν ἐξουσίαν, καὶ τὰ μὲν
 ἴλλα οὐχ ὀρᾶς ὅσα τῆς ποιήσεως καλὰ, σκινδαλάμους δὲ
 καὶ ἀκάνθας τινὰς ἐκλέγεις καὶ λαβὰς τῆ συκοφαντία ζη- 244
 ρεῖς. ἀλλ' οὐ μόνος ταῦτα σὺ οὐδὲ κατ' ἐμοῦ μόνου, ἀλλὰ
 πολλοὶ καὶ ἄλλοι τὰ τοῦ ὁμοτέχνου τοῦ ἐμοῦ Ὀμήρου κα-
 τανίξουσι λεπτὰ οὕτω κομιδῇ καὶ μάλιστα μικρὰ ἄττα
 διεξιόντες. 6. εἰ δὲ καὶ χρὴ ἡμόσε χωρήσαντα τῇ αἰτίᾳ
 τὴν ὀρθοτάτην ἀπολογία ἀπολογήσασθαι, ἀνάγνωθι,
 ὃ οὗτος, τὰ Ἔργα μου καὶ τὰς Ἡμέρας· εἰση γὰρ ὅσα ἐν
 τῷ ποιήματι τούτῳ μαντικῶς ἅμα καὶ προφητικῶς προ-
 τεδέσπισται μοι τὰς ἀποβάσεις προδηλοῦντα τῶν τε ὀρ-
 θῶς καὶ κατὰ καιρὸν πραττομένων καὶ τῶν παραλελειμ-
 μένων τὰς ζημίας. καὶ τὸ

οἷσεις δ' ἐν φορμῷ, παῦροι δὲ σε θηήσονται,
 καὶ πάλιν ὅσα ἀγαθὰ περιέσται τοῖς ὀρθῶς γεωργοῦσι,
 ἰρησιμωτάτη ἂν τῷ βίῳ μαντικὴ νομίζοιτο.

7. ΑΓΚ. Τοῦτο μὲν οὖν, ὃ θαυμαστὲ Ἡσίοδε, καὶ
 τάνυ ποιμενικὸν εἰρηταί σοι καὶ ἐπαληθεύειν ἔοικας τὴν
 τῶν Μουσῶν ἐπίπνοιαν αὐτὸς οὐδ' ἀπολογείσθαι ὑπὲρ
 τῶν ἐπῶν δυνάμενος, ἡμεῖς δὲ οὐ ταύτην τὴν μαντικὴν

παρὰ σοῦ καὶ τῶν Μουσῶν περιεμένομεν· ἐπεὶ τὰ γε
 246 τοιαῦτα πολὺ μαντικώτεροι ὑμῶν οἱ γεωργοί, καὶ ἄριστα
 μαντεύσονται· ἂν ἡμῖν περὶ αὐτῶν, ὅτι ὕσαντος μὲν τοῦ
 θεοῦ εὐθαλῆ ἔσται τὰ δράγματα, ἣν δὲ ἀνχημὸς ἐπιλάβῃ
 καὶ διψήσωσιν αἱ ἄρουραι, οὐδεμία μηχανὴ μὴ οὐχὶ λι-
 μὸν ἐπακολουθήσῃ τῷ δίψει αὐτῶν, καὶ ὅτι οὐ μεσοῦν-
 τος θέρους χρὴ ἀροῦν, ἢ οὐκ ἂν τι ὄφελος γένοιτο εἰκῆ
 ἐκχυθέντων τῶν σπερμάτων, οὐδὲ ἁμᾶν ἔτι χλωρὸν τὸν
 στάχυν, ἢ κενὸν εὐρεθήσεσθαι τὸν καρπὸν. οὐ μὴν οὐδ'
 ἐκεῖνο μαντείας δεῖται, ὡς ἦν μὴ καλύψαις τὰ σπέρματα
 καὶ θεράπων μακέλλην ἔχων ἐπιφοροίῃ τῆς γῆς αὐτοῖς,
 κατακτιθήσεται τὰ ὄρνεα καὶ προκατεδειται τὴν ἄσπαν
 τοῦ θέρους ἐλπίδα. 8. τὰ γὰρ τοιαῦτα παραινέσεις μὲν
 καὶ ὑποθήκας λέγων οὐκ ἂν τις ἁμαρτάνοι, μαντικῆς δὲ
 πάμπολυ ἀποδεῖν μοι δοκεῖ, ἥς τὸ ἔργον τὰ ἄθλα καὶ
 οὐδαμῆ οὐδαμῶς φανερὰ προγιγνώσκειν, ὥσπερ τὸ τῷ
 Μίνωι προειπεῖν ὅτι ἐν τῷ τοῦ μέλιτος πίθῳ ὁ παῖς ἔσται
 αὐτῷ ἀποπεπνιγμένος, καὶ τὸ τοῖς Ἀχαιοῖς προμηνῦσαι
 τῆς Ἀπόλλωνος ὀργῆς τὴν αἰτίαν καὶ τῷ δεκάτῳ ἔτει ἀλώ-
 σεσθαι τὸ Ἴλιον· ταῦτα γὰρ ἢ μαντικῆ. ἐπεὶ καὶ τὰ τοιαῦ-
 246 τα εἴ τις αὐτῇ ἀνατιθείῃ, οὐκ ἂν φθάνοι καμὲ μάντιν
 λέγων· προερῶ γὰρ καὶ προθεσπιῶ καὶ ἄνευ Κασταλίας
 καὶ δάφνης καὶ τρίποδος Δελφικοῦ, ὅτι ἂν γυμνὸς τοῦ
 κρούους περινοστή τις ὕοντος προσέτι ἢ χαλαζῶντος τοῦ
 θεοῦ, ἠπίαλος οὐ μικρὸς ἐπιπεσεῖται τῷ τοιούτῳ, καὶ τῷ
 ἔτι γε τούτου μαντικώτερον, ὅτι καὶ θέρμη μετὰ ταῦτα
 ὡς τὸ εἶκός, ἐπιγενήσεται, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα, ὅ
 γελοῖον ἂν εἰη μεμνησθαι. 9. ὥστε τὰς μὲν τοιαύτας ἀπο-
 λογίας καὶ μαντείας ἄφες· ἐκεῖνο δὲ ὃ εἰρηκας ἐν ἀρχῇ
 ἴσως παραδέξασθαι ἄξιον, ὡς οὐδὲν ἠδειςθαι τῶν λεγο-
 μένων, ἀλλὰ τις ἔμπνοια δαιμόνιος ἐκεποίει σοι τὰ μέ-
 τρα, οὐ πάνυ οὐδὲ ἐκείνη βέβαιος οὔσα· οὐ γὰρ ἂν τῷ

μὲν ἐπετέλει τῶν ὑπεσχημένων, τὰ δ' ἀτελῆ ἀπελίμπανεν.

ΠΛΟΙΟΝ Η ΕΤΧΑΪ.

247

1. ΑΤΚΙΝΟΣ. Οὐκ ἐγὼ λέγον ὅτι θᾶπτον τοὺς γυπας ἔωλος νεκρὸς ἐν φανερωῖ κείμενος ἢ θέαμά τι τῶν παραδόξων Τιμόλαον διαλάθοι, κἄν εἰς Κόρινθον δέοι ἀπνευστὶ θέοντα ἀπιέναι διὰ τοῦτο; οὕτω φιλοθεάμων σύ γε καὶ ἄοκνος τὰ τοιαῦτα.

ΤΙΜΟΛΑΟΣ. Τί γὰρ ἔδει καὶ ποιεῖν, ὦ Λυκίνε, σχολὴν ἄγοντα πυθόμενον οὕτως ὑπερμεγέθη ναῦν καὶ πέρα τοῦ μέτρου ἐς τὸν Πειραιᾶ καταπεπλευκέναι μίαν τῶν ἀπ' Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σιταγωγῶν; οἶμαι δὲ καὶ σφῶ, σέ τε καὶ Σάμιππον τουτονί, μὴ κατ' ἄλλο τι ἐξ ἄστεος ἦκειν ἢ ὀψομένους τὸ πλοῖον.

ΑΤΚ. Νῆ Δία, καὶ Ἀδείμαντος ὁ Μυρρινούσιος εἶπετο μεθ' ἡμῶν, ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπου νῦν ἐκεῖνός ἐστιν ἀποπλανηθεὶς ἐν τῷ πλήθει τῶν θεατῶν· ἄχρι μὲν γὰρ τῆς νεῶς ἅμα ἦλθομεν καὶ ἀνιόντες ἐς αὐτήν σύ μὲν, οἶμαι, Σάμιππε, προήεις, μετὰ σέ δὲ ὁ Ἀδείμαντος ἦν, εἰτ' ἐγὼ μετ' ἐκείνον ἐχόμενος αὐτοῦ ἀμφοτέραις, καὶ με διὰ τῆς ἀποβάθρας ὅλης παρέπεμψε χειραγωγῶν ὑποδεδεμένον ἀνυπόδητος αὐτὸς ᾧν, τὸ ἀπὸ τούτου δὲ οὐκέτι αὐτὸν εἶδον οὔτε ἔνδον οὔτε ἐπεὶ κατεληλύθαμεν.

248

2. ΣΑΜΙΠΠΟΣ. Οἶσθα, ὦ Λυκίνε, ὅπου ἡμᾶς ἀπέλιπεν; ὁπότε, οἶμαι, τὸ ὥρατον ἐκεῖνο μεῖράκιον ἐκ τῆς θαλάμης προῆλθε τὸ τὴν καθαρὰν ὀδύνην ἐνδεδυκός, ἀναδεδεμένον εἰς τοῦπίσω τὴν κόμην ἐπ' ἀμφοτέρα τοῦ μετώπου ἀπηγμένην. εἰ τοίνυν ἐγὼ Ἀδείμαντον οἶδα, οἶμαι, γλαφυρὸν οὕτω θέαμα ἐκεῖνος ἰδὼν μακρὰ χαί-

ρειν φράσας τῷ Αἰγυπτίῳ ναυπηγῷ περιηγουμένῳ το πλοῖον παρέστηκε δακρύων, ὡσπερ εἶωθε· ταχύδακρυς γάρ ὁ ἀνὴρ ἐς τὰ ἐρωτικά.

249 ΑΤΚ. Καὶ μὴν οὐ πάνυ καλός, ὃ Σάμιππε, ὁ μειρακίσκος ἔδοξέ μοι, ὡς ἂν καὶ Ἀδείμαντον ἐκπλήξαι, ὃ τοσοῦτοι Ἀθήνησι καλοὶ ἔπονται, πάντες ἐλεύθεροι, στωμύλοι τὸ φθέγμα, παλαιστρας ἀποκνέοντες, οἷς καὶ παραδακρῦσαι οὐκ ἀγεννές· οὗτος δὲ πρὸς τῷ μελάγχρους εἶναι καὶ πρόχειλός ἐστι καὶ λεπτός ἄγαν τοῖν σκελοῖν, καὶ ἐφθέγγετο ἐπισεσυρμένον τι καὶ συνεχές καὶ ἐπίτροχον, Ἑλληνιστὶ μὲν, ἐς τὸ πάτριον δὲ τῷ ψόφῳ καὶ τῷ τῆς φωνῆς τόνῳ, ἡ κόμη δὲ καὶ ἐς τοῦπίσω ὁ πλόκαμος συνεσπειραμένος οὐκ ἐλεύθερον αὐτόν φησιν εἶναι.

3. ΤΙΜ. Τοῦτο μὲν εὐγενείας, ὃ Δυκίνε, σημείον ἐστὶν Αἰγυπτίας ἡ κόμη· ἅπαντες γὰρ αὐτὴν οἱ ἐλεύθεροι παῖδες ἀναπλέκονται ἔστε πρὸς τὸ ἐφηβικόν, ἔμπαιλι ἢ οἱ πρόγονοι ἡμῶν, οἷς ἐδόκει καλὸν εἶναι κομᾶν τοὺς γέροντας ἀναδουμένους κρωβύλον ὑπὸ τέττιγι χρυσῷ ἀνειλημμένον.

ΣΑΜ. Εὐ γε, ὃ Τιμόλαε, ὅτι ἡμᾶς ἀναμιμνήσκεις τῶν Θουκυδίδου συγγραμμάτων, ἃ ἐν τῷ προοιμίῳ περὶ τῆς ἀρχαίας ἡμῶν τρυφῆς εἶπεν ἐν τοῖς Ἰωσιν, ὁπότε οἱ τότε συναπωκίσθησαν.

250 4. ΤΙΜ. Ἀτάρ, ὃ Σάμιππε, νῦν ἀνεμνήσθην, ὁπόθεν ἡμῶν ἀπελείφθη Ἀδείμαντος, ὅτε παρὰ τὸν ἰσθὸν ἐπὶ πολὺ ἔστημεν ἀναβλέποντες, ἀριθμοῦντες τῶν βυσσῶν τὰς ἐπιβολὰς καὶ θαυμάζοντες ἀνιόντα τὸν ναῦτην διὰ τῶν κάλων, εἶτα ἐπὶ τῆς κεραίας ἄνω ἀσφαλῶς διαθέοντα τῶν κεροιάκων ἐπειλημμένον.

ΣΑΜ. Εὐ λέγεις. τί δ' οὖν χρὴ ποιεῖν ἡμᾶς ἐνταῦθα; καταδοκεῖν αὐτόν, ἢ ἐθέλεις ἐγὼ αὐτίς ἐπάνειμι ἐς τὸ πλοῖον;

TIM. Μηδαμῶς, ἀλλὰ προΐωμεν· εἰκὸς γὰρ ἦδη παρεληλυθῆναι ἐκείνων ἀποσοβοῦντα ἐς τὸ ἄστυ, ἐπεὶ μηκέθ' ἡμᾶς εὐρεῖν ἐδύνατο· εἰ δὲ μή, ἀλλ' οἶδε τὴν ὁδὸν Ἀδείμαντος, καὶ δέος οὐδὲν μὴ ἀπολειφθεῖς ἡμῶν ἀποβουκοληθῆ.

ΑΤΚ. Ὅρατε, μὴ σκαιὸν ἦ φίλον ἀπολιπόντας αὐτοὺς ἀπιέναι. βαδίζομεν δ' ὅμως, εἰ καὶ Σαμίπρω τοῦτο 251 δοκεῖ.

ΣΑΜ. Καὶ μάλα δοκεῖ, ἦν πως ἀνεφυγίαν ἐτι τὴν παλαιστραν καταλάβωμεν. 5. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, ἡλίκη ναῦς, εἰκοσι καὶ ἑκατὸν πῆχεων ἔλεγε τὸ μῆκος ὁ ναυπηγός, εὐρος δὲ ὑπὲρ τὸ τέταρτον μάλιστα τούτου, καὶ ἀπὸ τοῦ καταστρώματος ἐς τὸν πυθμένα, ἢ βαθύτατον κατὰ τὸν ἄντλον, ἐννέα πρὸς τοῖς εἰκοσι. τὰ δ' ἄλλα ἡλίκος μὲν ὁ ἰστός, ὄσῃν δὲ ἀνέχει τὴν κεραίαν, οἶφ καὶ προτόνῳ κέχρηται καὶ συνέχεται, ὡς δὲ ἡ πρύμνα μὲν ἐπανέστηκεν ἠρέμα καμπύλη χρυσοῦν χηνίσκον ἐπικειμένη, καταντικρὺ δὲ ἀνάλογον ἢ πρῶρα ὑπερβέβηκεν ἐς τὸ πρόσω ἀπομηκνυομένη, τὴν ἐπάνυμον τῆς νεῶς θεὸν ἔχουσα τὴν Ἴσιν ἐκατέρωθεν· ὁ μὲν γὰρ ἄλλος κόσμος, 252 αἱ γραφαὶ καὶ τοῦ ἰστίου τὸ παράσειον πυραυγῆς, πρὸ τούτων αἱ ἄγκυραι καὶ στροφεῖα καὶ περιαγωγεῖς καὶ αἱ κατὰ τὴν πρύμναν οἰκήσεις θαυμάσια πάντα μοι ἔδοξε. 6. καὶ τὸ τῶν ναυτῶν πλήθος στρατοπέδῳ ἂν τις εἰκάσειεν. ἔλεγετο δὲ καὶ τοσοῦτον ἄγειν σίτον, ὡς ἱκανὸν εἶναι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐνιαύσιον πρὸς τροφήν. κἀκεῖνα πάντα μικρός τις ἀνθρωπίσκος γέρον ἦδη ἔσωξεν ὑπὸ λεπτῇ κάμακι τὰ τηλικαῦτα πηδάλια περιστρέφων· ἐδείχθη γάρ μοι ἀναφαλαντίας τις, οὐλος, Ἥρων, οἶμαι, τοῦνομα.

TIM. Θαυμάσιος τὴν τέχνην, ὡς ἔφασκον οἱ ἐμπλέοντες, καὶ τὰ θαλάττια σοφὸς ὑπὲρ τὸν Πρωτέα.

253 7. ἤκούσατε δὲ ὅπως δεῦρο κατήγαγε τὸ πλοῖον, οἷα ἐπαθον πλείοντες ἢ ὡς ὁ ἀστὴρ αὐτοὺς ἔσωσεν;

ΛΤΚ. Οὐκ, ᾧ Τιμόλαε, ἀλλὰ νῦν ἠδέως ἂν ἀκούσαιμεν.

ΤΙΜ. Ὁ ναύκληρος αὐτὸς διηγείτό μοι, χρηστὸς ἀνὴρ καὶ προσομιλήσαι δεξιός. ἔφη δὲ ἀπὸ τῆς Φάρου ἀπάραντας οὐ πάνυ βιαίῳ πνεύματι ἑβδομαίους ἰδεῖν τὸν Ἀκάμαντα, εἶτα ξεφύρου ἀντιπνεύσαντος ἀπενεχθῆναι πλαγίους ἄχρι Σιδῶνος, ἐκεῖθεν δὲ χειμῶνι μεγάλῳ περιπεσόντας δεκάτῃ ἐπὶ Χελιδονέας διὰ τοῦ Αὐλῶνος ἐλθεῖν, ἐνθα δὴ παρὰ μικρὸν ὑποβρυχίους δύναι ἅπαντας.

8. οἶδα δέ ποτε καὶ αὐτὸς παραπλεύσας Χελιδονέας ἡλίκον ἐν τῷ τόπῳ ἀνίσταται τὸ κῦμα, καὶ μάλιστα περὶ τὸν λίβα, ὁπότεν ἐπιλάβῃ καὶ τοῦ νότου· κατ' ἐκεῖνο
254 γὰρ δὴ συμβαίνει μερίζεσθαι τὸ Παμφύλιον ἀπὸ τῆς Λυκιακῆς θαλάττης, καὶ ὁ κλύδων ἄτε ἀπὸ πολλῶν φευμάτων περὶ τῷ ἀκρωτηριῷ σχιζόμενος — ἀπόξυροι δέ εἰσι πέτραι καὶ ὄξειαι παραθηγόμεναι τῷ κλύσματι — καὶ φοβερωτάτην ποιεῖ τὴν κυματωγὴν καὶ τὸν ἤχον μέγαν, καὶ τὸ κῦμα πολλάκις αὐτῷ ἰσομέγεθες τῷ σκοπέλῳ.
9. τοιαῦτα καὶ σφᾶς καταλαβεῖν ἔφασκεν ὁ ναύκληρος ἔτι καὶ νυκτὸς οὔσης καὶ ζόφου ἀκριβοῦς· ἀλλὰ πρὸς τὴν οἰμωγὴν αὐτῶν ἐπικλασθέντας τοὺς θεοὺς πῦρ τε ἀναδεῖξαι ἀπὸ τῆς Λυκίας, ὡς γνωρίσαι τὸν τόπον ἐκεῖνον, καὶ τινα λαμπρὸν ἀστέρα Διοσκούρων τὸν ἕτερον ἐπικαθίσαι τῷ καρρησίῳ καὶ κατευθῆναι τὴν ναῦν ἐπὶ τὰ λαῖα ἐς τὸ πέλαγος ἤδη τῷ κρημνῷ προσφερομένην· τούτεῦθεν δὲ ἄπαξ τῆς ὀρθῆς ἐκπεσόντας διὰ τοῦ Αἰγαίου πλεύσαντας ἑβδομηκοστῇ ἀπ' Αἰγύπτου ἡμέρᾳ πρὸς ἀντίους τοὺς ἐτησίας πλαγιάζοντας ἐς Πειραιᾶ χθὲς καθορμίσασθαι τοσοῦτον ἀποσυρέντας ἐς τὸ κάτω, οὓς ἔδει τῆ

Κρήτην δεξιὰν λαβόντας ὑπὲρ τὴν Μαλιέαν πλεύσαντας ἤδη εἶναι ἐν Ἰταλίᾳ.

ΑΤΚ. Νῆ Δία, θαυμάσιόν τινα φῆς κυβερνήτην τὸν Ἥρωνα ἢ τοῦ Νηρέως ἡλικιωτήν, ὃς τοσοῦτον ἀπε- 255 σφάλῃ τῆς ὁδοῦ. 10. ἀλλὰ τί τοῦτο; οὐκ Ἀδείμαντος ἐκεῖνός ἐστι;

ΤΙΜ. Πάνυ μὲν οὖν, Ἀδείμαντος αὐτός. ἐμβοήσω- μεν οὖν. Ἀδείμαντε, σέ φημι τὸν Μυρρινοῦσιον τὸν Στρομβίχου. δυεῖν θάτερον, ἢ δυσχεραίνει καθ' ἡμῶν ἢ ἐκκεκώφωται. Ἀδείμαντος γάρ, οὐκ ἄλλος τίς ἐστι.

ΑΤΚ. Πάνυ ἤδη σαφῶς ὄρω, καὶ θοιμάτιον αὐτοῦ καὶ τὸ βάδισμα ἐκείνου, καὶ ἐν χρῶ ἢ κουρά. ἐπιτείνω- μεν δὲ ὅμως τὸν περίπατον, ὡς καταλάβωμεν αὐτόν. 11. ἦν μὴ τοῦ ἱματίου σε λαβόμενοι ἐπιστρέψωμεν, ᾧ Ἀδείμαντε, οὐχ ὑπακούσει ἡμῖν βοῶσιν, ἀλλὰ καὶ φρον- τίζοντι ἕοικας ἐπὶ συννοίας τινὸς οὐ μικρὸν οὐδὲ εὐκα- ταφρόνητον πρᾶγμα, ὡς δοκεῖς, ἀνακυκλῶν.

ΑΔΕΙΜΑΝΤΟΣ. Οὐδέν, ᾧ Λυκῖνε, χαλεπόν, ἀλλά με κενή τις ἔννοια μεταξὺ βαδίζοντα ὑπελθοῦσα παρα- κοῦσαι ὑμῶν ἐποίησεν ἀτενὲς πρὸς αὐτὴν ἅπαντι τῷ λο- γισμῷ ἀποβλέποντα.

ΑΤΚ. Τίς αὕτη; μὴ γὰρ ὀκνήσης εἰπεῖν, εἰ μὴ τίς ἐστὶ τῶν πάνυ ἀπορρήτων. καίτοι ἐτελέσθημεν, ὡς οἶσθα, καὶ στέγειν μεμαθήκαμεν.

ΑΔΕΙΜ. Ἄλλ' αἰσχύνομαι ἐγώ γε εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς· οὔτω γὰρ μειρακιῶδες ὑμῖν δόξει τὸ φρόντισμα. 256

ΑΤΚ. Μῶν ἐρωτικόν ἐστίν; οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο ἀμνήτοις ἡμῖν ἐξαγορεύσεις, ἀλλὰ ὑπὸ λαμπρᾷ τῇ δαδί καὶ αὐτοῖς τετελεσμένοις.

12. ΑΔΕΙΜ. Οὐδέν, ᾧ θαυμάσιε, τοιοῦτον, ἀλλὰ τινα πλοῦτον ἐμαυτῷ ἀνεπλαττόμην, ἦν κενὴν μακαρίαν

οἱ παλαιοὶ καλοῦσι, καὶ μοι ἐν ἀκμῇ τῆς περιουσίας καὶ τρυφῆς ἐπέστητε.

ΛΥΚ. Οὐκοῦν τὸ προχειρότατον τοῦτο, κοινὸς Ἑρμᾶς φασι, καὶ ἐς μέσον κατατίθει φέρων τὸν πλοῦτον· ἄξιον γὰρ ἀπολαῦσαι τὸ μέρος φίλους ὄντας τῆς Ἀδειμάντου τρυφῆς.

ΑΔΕΙΜ. Ἀπελείφθην μὲν ὑμῶν εὐθύς ἐν τῇ πρώτῃ ἐς τὴν ναῦν ἐπιβάσει, ἐπεὶ σέ, ὦ Λυκίνε, κατέστησα ἐς τὸ ἀσφαλές· περιμετροῦντος γὰρ μου τῆς ἀγκύρας τὸ πάχος οὐκ οἶδα ὅπου ὑμεῖς ἀπέστητε. 13. ἰδὼν δὲ ὅμως τὰ πάντα ἠρόμην τινὰ τῶν ναυτῶν, ὀπόσῃ ἀποφέρει τὴν ναῦς τῷ δεσπότῃ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατ' ἔτος ἕκαστον τὴν μισθοφορίαν. ὁ δέ μοι, Δώδεκα, ἔφη, Ἀττικὰ τάλαντα, εἰ πρὸς τοῦλάχιστον τις λογιζοίτο. τούντεῦθεν οὖν ἐπανιῶν ἐλογιζόμην, εἰ τις θεῶν τὴν ναῦν ἄφνω ἐμὴν ποιήσειεν εἶναι, οἷον ἄν, ὡς εὐδαίμονα βίον ἐπεβίωσα εὐποιῶν τοὺς φίλους καὶ ἐπιπλέων ἐνίοτε μὲν αὐτός, ἐνίοτε 257 δὲ οἰκέτας ἐκπέμπων· εἶτα ἐκ τῶν δώδεκα ἐκείνων τάλαντων οἰκίαν τε ἤδη ᾠκυδομησάμην ἐν ἐπικαίρῳ μικρὸν ὑπὲρ τὴν Ποικίλην, τὴν παρὰ τὸν Ἴλισσὸν ἐκείνην τὴν πατρῶαν ἀφείς, καὶ οἰκέτας ὠνούμην καὶ ἐσθῆτας καὶ ζεύγη καὶ ἵππους· νυκτὶ δὲ καὶ ἔπλεον ὑφ' ἀπάντων εὐδαιμονιζόμενος τῶν ἐπιβατῶν φοβερὸς τοῖς ναύταις καὶ μονονουχὶ βασιλεὺς νομιζόμενος. ἔτι δέ μοι τὰ κατὰ τὴν ναῦν εὐθετίζοντι καὶ ἐς λιμένα πόρρωθεν ἀποβλέποντι ἐπιστάς, ὦ Λυκίνε, κατέδυσας τὸν πλοῦτον καὶ ἀνέτρεψας εὐφροσύνην τὸ σκάφος οὐρῶ τῆς εὐχῆς πνεύματι.

14. ΛΥΚ. Οὐκοῦν, ὦ γενναῖε, λαβόμενός μου ἄπαγε πρὸς τὸν στρατηγὸν ὡς τινα πειρατὴν ἢ καταποντιστὴν, ὃς τηλικούτου ναυάγιον εἰργασμαί, καὶ ταῦτα ἐν γῆ κατὰ τὴν ἐκ Πειραιῶς ἐς τὸ ἄστν. ἀλλὰ ὄρα ὅπως παραμυθῆσομαί σου τὸ πταῖσμα· πέντε γάρ, εἰ βούλει, καλλίω καὶ

μείζω τοῦ Αἰγυπτίου πλοίου ἤδη ἔχε, καὶ τὸ μέγιστον οὐδὲ καταδύναι δυνάμενα, καὶ τάχα σοι πεντάκις ἐξ Αἰγύπτου κατ' ἔτος ἕκαστον σιταγωγείωσαν σιταγωγίαν, εἰ καί, ὡς ναυκλήρων ἄριστε, δηλὸς εἰ ἀφόρητος ἡμῖν τότε γενησόμενος· ὅς γὰρ ἔτι ἐνὸς πλοίου τούτου δεσπότης ὢν παρήκουες βοώντων, εἰ πέντε κτήσαιο πρὸς τούτῳ τριάρμενα πάντα καὶ ἀνώλεθρα, οὐδὲ ὄψει δηλαδὴ τοὺς φίλους. σὺ μὲν οὖν εὐπλόει, ὡς βέλτιστε, ἡμεῖς δὲ ἐν 258 Πειραιεὶ καθεδούμεθα τοὺς ἐξ Αἰγύπτου ἢ Ἰταλίας καταπλέοντας ἀνακρίνοντας, εἰ που τὸ μέγα Ἀδειμάντου πλοῖον τὴν Ἴσιν τις εἶδεν.

15. ΑΔΕΙΜ. Ὁρᾶς; διὰ τοῦτο ὠκνοῦν εἰπεῖν ἂ ἐνενόουν, εἰδὼς ὅτι ἐν γέλωτι καὶ σκώμματι ποιήσεσθέ μου τὴν εὐχὴν. ὥστε ἐπιστὰς μικρὸν, ἔστ' ἂν ὑμεῖς προχωρήσητε, ἀποπλευσοῦμαι πάλιν ἐπὶ τῆς νεώς· πολὺ γὰρ ἄμεινον τοῖς ναύταις προσλαλεῖν ἢ ὑφ' ὑμῶν καταγελάσθαι.

ΑΥΚ. Μηδαμῶς, ἐπεὶ συνεμβησόμεθά σοι καὶ αὐτοὶ ὑποστάντες.

ΑΔΕΙΜ. Ἀλλὰ ὑφαιρήσω τὴν ἀποβάθραν προεισελθῶν.

ΑΥΚ. Οὐκοῦν ἡμεῖς γε προσνηξόμεθα ὑμῖν· μὴ γὰρ οἶον σοὶ μὲν εἶναι ῥάδιον τηλικαῦτα πλοῖα κτᾶσθαι, μῆτε πριαμένῳ μῆτε ναυπηγησαμένῳ, ἡμεῖς δὲ οὐκ αἰτήσομεν παρὰ τῶν θεῶν ἐπὶ πολλοὺς σταδίους ἀκμηῆτες δύνασθαι νεῖν; καίτοι πρῶην καὶ ἐς Αἰγίαν ἐπὶ τὴν τῆς Ἐνοδίας τελετὴν οἶσθα ἐν ἡλικῷ σκαφιδίῳ πάντες ἅμα οἱ φίλοι τετάρων ἕκαστος ὀβολῶν διεπλεύσαμεν, καὶ οὐδὲν ἐδυσχέραινες ἡμᾶς συμπλέοντας, νῦν δὲ ἀγανακτεῖς, εἰ συνεμβησόμεθά σοι, καὶ τὴν ἀποβάθραν προεισελθῶν ἀφαιρεῖς; ὑπερμαζᾶς γάρ, ὡς Ἀδειμαντε, καὶ ἐς τὸν κόλ- 259 πον οὐ πτύεις, οὐδὲ οἶσθα ὅστις ὢν ναυκληρεῖς. οὕτως

ἐπῆρέ σε καὶ ἡ οἰκία ἐν καλῷ τῆς πόλεως οἰκοδομηθεῖσα καὶ τῶν ἀκολούθων τὸ πλῆθος. ἀλλ' ὦγαθέ, πρὸς τῆς Ἴσιδος κἂν τὰ Νειλῶα ταῦτα ταρίχη τὰ λεπτὰ μέμνησο ἡμῖν ἄγειν ἀπ' Αἰγύπτου ἢ μύρον ἀπὸ τοῦ Κανώπου ἢ Ἴβιν ἐκ Μέμφιδος, εἰ δὲ ἡ ναῦς ἐδύνατο, καὶ τῶν πυραμίδων μίαν.

16. TIM. Ἄλις παιδιᾶς, ὦ Λυκίνε. ὄρᾳς, ὡς ἐρυνθριᾶν Ἀδείμαντον ἐποίησας πολλῷ τῷ γέλῳτι ἐπικλύσας τὸ πλοῖον, ὡς ὑπέραντλον εἶναι καὶ μηκέτι ἀντέχειν πρὸς τὸ ἐπιρρέον; καὶ ἐπέπερ εἶτι πολὺ ἡμῖν τὸ λοιπόν ἐστι πρὸς τὸ ἄστυ, διελόμενοι τετραχῆ τὴν ὁδὸν κατὰ τοὺς ἐπιβάλλοντας ἕκαστος σταδίους αἰτῶμεν ἅπερ ἂν δοκῆ παρα τῶν θεῶν· οὕτω γὰρ ἂν ἡμᾶς ὁ τε κάματος λάθοι καὶ ἅμα εὐφρανόμεθα ὥσπερ ἡδίστῳ ὄνειρατι ἐκουσίῳ περιπεσόντες, ἐφ' ὅσον βουλόμεθα, εὖ ποιήσουσι ἡμᾶς· παρ' αὐτῷ γὰρ ἐκάστῳ τὸ μέτρον τῆς εὐχῆς, καὶ οἱ θεοὶ πάντα ὑποκείσθωσαν παρέξοντες, εἰ καὶ τῇ φύσει ἀπίθανα ἔσται. τὸ δὲ μέγιστον, ἐπίδειξις ἔσται τὸ πρᾶγμα
260 ὅστις ἂν ἄριστα χρήσαιο τῷ πλούτῳ καὶ τῇ εὐχῇ· δηλώσει γὰρ οἶος ἂν καὶ πλουτήσας ἐγένετο.

17. ΣΑΜ. Καλῶς, ὦ Τιμόλαε, καὶ πείθομαι σοι καὶ ὅταν ὁ καιρὸς καλῆ, εὐξομαι ἅπερ ἂν δοκῆ. εἰ μὲν γὰρ Ἀδείμαντος βούλεται, οὐδὲ ἐρωτᾶν οἶμαι, ὅς γε δὴ ἐν τῇ νηϊ τὸν ἕτερον πόδα ἔχει. χρὴ δὲ καὶ Λυκίνῳ δοκεῖν.

ΛΤΚ. Ἀλλὰ πλουτῶμεν, εἰ τοῦτο ἄμεινον, μὴ καὶ βασκαίνειν ἐν ταῖς κοιναῖς εὐτυχίαις δοκῶ.

ΑΔΕΙΜ. Τίς δ' οὖν πρῶτος ἄρξεται;

ΛΤΚ. Σὺ, ὦ Ἀδείμαντε, εἶτα μετὰ σὲ οὐτοσί Σάμιππος, εἶτα Τιμόλαος, ἐγὼ δὲ ὀλίγον ὅσον ἡμιστάδιον τὸ πρὸ τοῦ Διπύλου ἐπιλήψομαι τῇ εὐχῇ, καὶ τοῦτο ὡς οἶόν τε παραδραμῶν.

18. ΑΔΕΙΜ. Οὐκοῦν ἐγὼ μὲν οὐδὲ νῦν ἀποστήσο

μαι τῆς νεώσ, ἀλλ' ἐπέπερ ἔξεστιν, ἐπιμετρήσω τῇ εὐχῇ· ὁ δὲ Ἑρμῆς ὁ κερδῶος ἐπινευσάτω ἅπασιν. ἔστω γὰρ τὸ πλοῖον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα ἐμὰ καὶ ὁ φόρτος οἱ ἔμποροι αἱ γυναῖκες οἱ ναῦται καὶ ἄλλο εἴ τι ἥδιστον κτημάτων ἀπάντων.

ΣΑΜ. Δέληθας σεαυτὸν ἔχων ἐν τῇ νηϊ.

ΑΔΕΙΜ. Τὸν παῖδα φῆς, ὦ Σάμιππε, τὸν κομήτην. κἀκεῖνος οὖν ἔστω ἐμός. ὁπόσος δὲ ὁ πυρὸς ἐνδον ἔστιν, οὗτος ὁ ἀριθμὸς ἅπας χρυσίον ἐπίσημον γενέσθω, τοσοῦτοι θαρειακοί.

19. ΑΤΚ. Τί τοῦτο, ὦ Ἀδείμαντε; καταδύσεται σοι τὸ πλοῖον, οὐ γὰρ ἴσον βάρους πυροῦ καὶ ἰσαριθμοῦ 261 χρυσοῦ.

ΑΔΕΙΜ. Μὴ φθόνει, ὦ Λυκίνε, ἀλλ' ἐπειδὰν εἰς σὲ παρέλθῃ ἡ εὐχή, τὴν Πάρνηθα ἐκείνην, εἰ θέλεις, ὅλην χρυσῆν ποιήσας ἔχε, κἀγὼ σιωπήσομαί σοι.

ΑΤΚ. Ἄλλ' ὑπὲρ ἀσφαλείας τοῦτο ἔγωγε τῆς σῆς ἐποίησάμην, ὡς μὴ ἀπολέσθαι ἅπαντας μετὰ τοῦ χρυσίου· καὶ τὰ μὲν ἡμέτερα μέτρια, τὸ μειράκιον δὲ τὸ ὠραῖον ἀποπνιγῆσεται ἄθλιον νεῖν οὐκ ἐπιστάμενον.

ΤΙΜ. Θάρρει, ὦ Λυκίνε· οἱ δελφῖνες γὰρ αὐτὸ ὑποδύντες ἐξοίσουσιν ἐπὶ τὴν γῆν. ἢ νομίζεις κηθαρωδὸν μὲν τινα σωθῆναι παρ' αὐτῶν καὶ ἀπολαβεῖν τὸν μισθὸν ἀντὶ τῆς φῶδῆς καὶ νεκρὸν τι ἄλλο παιδίον ἐς τὸν Ἴσθμὸν ἐπὶ δελφίνος ὁμοίως προκομισθῆναι, τὸν δὲ Ἀδείμαντου οἰκέτην τὸν νεώνητον ἀπορήσειν δελφίνος ἐρωτικοῦ;

ΑΔΕΙΜ. Καὶ σὺ γάρ, Τιμόλαε, μιμῆ Λυκίνον καὶ ἐπιμετρῆεις τῶν σκωμμάτων, καὶ ταῦτα εἰσηγητῆς αὐτὸς γενόμενος;

20. ΤΙΜ. Ἄμεινον ἦν πιθανώτερον αὐτὸ ποιεῖν καὶ τινα θησαυρὸν ὑπὸ τῇ κλίνῃ ἀνευρεῖν, ὡς μὴ πράγματα ἔχοις ἐκ τοῦ πλοίου μετατιθεῖς χρυσίον ἐς τὸ ἄστυ.

ΑΔΕΙΜ. Εὖ λέγεις, καὶ ἀνορωρούχθω θησαυρὸς ὑπὸ τὸν Ἑρμῆν τὸν λίθινον, ὃς ἐστὶν ἡμῖν ἐν τῇ αὐλῇ, μέδιμνοι χίλιοι χρυσίου ἐπισήμου. εὐθύς οὖν κατὰ τὸν Ἡσίοδον οἶκος τὸ πρῶτον, ὡς ἂν ἐπισημότατα οἰκοῖν, 262 καὶ τὰ περὶ τὸ ἄστν πάντα ὠνησάμην ἤδη πλὴν ὅσα Ἴσθμοι καὶ Πυθοί, καὶ ἐν Ἐλευσίνι ὅσα ἐπὶ θαλάττῃ καὶ περὶ τὸν Ἴσθμὸν ὀλίγα τῶν ἀγώνων ἕνεκα, εἰ ποτε δὴ τὰ Ἴσθμια ἐπιδημήσαιμι, καὶ τὸ Σικυώνιον πεδίον, καὶ ὅλως εἰ πού τι συνηρηφές ἢ ἐνυδρον ἢ εὐκαρπον ἐν τῇ Ἑλλάδι, πάντα ἐν ὀλίγῳ Ἀδειμάντου ἔστω. ὁ χρυσὸς δὲ κοῖλος ἡμῖν ἐμφαγεῖν, τὰ δὲ ἐκπώματα οὐ κοῦφα ὡς τὰ Ἐχεκράτους, ἀλλὰ διτάλαντον ἕκαστον τὴν ὀλκήν.

21. **ΛΥΚ.** Εἴτα πῶς ὁ οἰνοχόος ὀρέξει πλήρες οὔτω βαρὺ ἐκπωμα; ἢ σὺ δέξῃ παρ' αὐτοῦ ἀμογητὶ οὐ σκύφον, ἀλλὰ Σισύφειόν τι βάρος ἀναδιδόντος;

ΑΔΕΙΜ. Ἄνθρωπε, μὴ μ' ἀνάλυε τὴν εὐχὴν. ἐγὼ δὲ καὶ τραπέζας ὅλας χρυσᾶς ποιήσομαι καὶ τὰς κλίνας χρυσᾶς, εἰ δὲ μὴ σιωπήσῃ, καὶ τοὺς διακόνους αὐτούς.

ΛΥΚ. Ὅρα μόνον μὴ ὥσπερ τῷ Μίδα καὶ ὁ ἄρτος σοι καὶ τὸ ποτὸν χρυσὸς γένηται καὶ πλουτῶν ἄθλιος ἀπόλη λιμῷ διαφθαρεῖς πολυτελεῖ.

ΑΔΕΙΜ. Τὰ σὰ θυθμιεῖς πιθανώτερον, ὦ Λυκίνε, μετ' ὀλίγον, ἐπειδὴν αὐτὸς αἰτῆς. 22. ἐσθῆς ἐπὶ τούτοις ἀλουργίς καὶ ὁ βίος οἶος ἀβρότατος, ὕπνος ἐφ' ὅσον ἤδι- 263 στος, φίλων πρόσοδοι καὶ δεήσεις καὶ τὸ ἅπαντας ὑποπτήσσειν καὶ προσκυνεῖν, καὶ οἱ μὲν ἕωθεν πρὸς ταῖς θύραις ἄνω καὶ κάτω περιπατήσουσιν, ἐν αὐτοῖς δὲ καὶ Κλεαίνετος καὶ Δημόκριτος οἱ πάνυ, καὶ προσελθούσι γε αὐτοῖς καὶ πρὸ τῶν ἄλλων εἰσδεχθῆναι ἀξιούσι θυρωροὶ ἐπὶ τὰ ἐφροσῶτες, εὐμεγέθεις βάρβαροι, προσαραξάτωσαν ἐς τὸ μέτωπον εὐθύ τὴν θύραν, οἷα νῦν αὐτοὶ ποιοῦσιν. ἐγὼ δέ, ὁπόταν δόξῃ, προκύψας ὥσπερ ὁ ἥλιος ἐκείνω

μὲν οὐδὲ ἐπιβλέψομαι ἐνίους, εἰ δὲ τις πένης, οἶος ἦν
 ἐγὼ πρὸ τοῦ θησαυροῦ, φιλοφρονήσομαι τοῦτον καὶ λου-
 σάμενον ἤκειν κελεύσω τὴν ὄραν ἐπὶ τὸ δεῖκνον. οἱ δὲ
 ἀποπνιγῆσονται οἱ πλούσιοι ὀρῶντες ὀχήματα, ἵππους
 καὶ παῖδας ὠραίους ὅσον δισχιλίους, ἐξ ἀπάσης ἡλικίας
 ὅτι περ τὸ ἀνθηρότατον. 23. εἶτα δεῖκνα ἐπὶ χρυσοῦ —
 εὐτελῆς γὰρ ὁ ἄργυρος καὶ οὐ κατ' ἐμέ — τάριχος μὲν ἐξ
 Ἰβηρίας, οἶνος δὲ ἐξ Ἰταλίας, ἔλαιον δὲ ἐξ Ἰβηρίας καὶ
 τοῦτο, μέλι δὲ ἡμέτερον τὸ ἄπυρον, καὶ ὄψα πανταχόθεν
 καὶ σύες καὶ λαγῶς, καὶ ὅσα πτηνά, ὄρνις ἐκ Φάσιδος
 καὶ ταῶς ἐξ Ἰνδίας καὶ ἀλεκτρυῶν ὁ Νομαδικός· οἱ δὲ 264
 σκευάζοντες ἕκαστα σοφισταὶ τινες περὶ κέσματα καὶ χυ-
 μούς ἔχοντες. εἰ δὲ τινι προπλοίμῳ σκύφον ἢ φιάλην αἰ-
 τήσας, ὁ ἐκπιῶν ἀποφερέτω καὶ τὸ ἔκπωμα. 24. οἱ δὲ νῦν
 πλούσιοι πρὸς ἐμὲ Ἴροι δηλαδὴ ἅπαντες, καὶ οὐκέτι τὸ
 ἄργυροῦν πινάκιον ἢ τὸν σκύφον ἐπιδειξεται Διόνικος
 ἐν τῇ πομπῇ, καὶ μάλιστα ἐπειδὴν ὄρᾳ τοὺς οἰκέτας τοὺς
 ἐμούς ἀργύρῳ τοσοῦτῳ χρωμένους· τῇ πόλει δὲ ταῦτα
 ἐξάίρετα παρ' ἐμοῦ ὑπῆρξεν ἄν, αἱ μὲν διανομαὶ κατὰ
 μῆνα ἕκαστον δραχμαὶ τῷ μὲν ἀστῷ ἑκατόν, τῷ δὲ μετοίκῳ
 ἡμισυ τούτων, θαυμάσια δὲ ἐς κάλλος θέατρα καὶ βαλα-
 νεῖα, καὶ τὴν θάλατταν ἄχρι πρὸς τὸ Δίπυλον ἤκειν κἀν-
 ταῦθά που λιμένα εἶναι ἐπαχθέντος ὀρύγματι μεγάλῳ τοῦ
 ὕδατος, ὡς τὸ πλοτόν μου πλησίον ὀρμεῖν καταφανὲς ὄν
 ἐκ τοῦ Κεραμεικοῦ. 25. τοῖς φίλοις δὲ ὑμῖν, Σαμίππῳ
 μὲν εἴκοσι μεδίμνους ἐπισήμου χρυσοῦ παραμετροῦσαι
 τὸν οἰκονόμον ἐκέλευσα ἄν, Τιμολάῳ δὲ πέντε χοίνικας,
 Λυκίῳ δὲ χοίνικα, ἀπομεμαγμένην καὶ ταύτην, ὅτι λά-
 λος ἐστὶ καὶ ἐπισκώπτει μου τὴν εὐχὴν. τοῦτον ἐβουλό- 265
 μην βιῶναι τὸν βίον πλουτῶν ἐς ὑπερβολὴν καὶ τρυφῶν
 καὶ πάσαις ἡδοναῖς ἀφθόνως χρώμενος. εἰρηκα, καὶ μοι
 ὁ Ἐρμῆς τελεσιουργήσειεν ἀντά.

26. ΑΤΚ. Οἶσθα οὖν, ὦ Ἀδείμαντε, ὡς πάνυ σοὶ ἀπὸ λεπτῆς κρόκης ὁ πᾶς οὐτοσί πλοῦτος ἀπήρτηται, καὶ ἦν ἐκείνη ἀπορραγῆ, πάντα οὐχεταὶ καὶ ἄνθρακὲς σοὶ ὁ θησαυρὸς ἔσται;

ΑΔΕΙΜ. Πῶς λέγεις, ὦ Λυκίνε;

ΑΤΚ. Ὅτι, ὦ ἄριστε, ἄδηλον ὁπόσον χρόνον βιώσεις πλουτῶν. τίς γὰρ οἶδεν εἰ ἔτι σοὶ παρακειμένης τῆς χρυσῆς τραπέξης, πρὶν ἐπιβαλεῖν τὴν χεῖρα καὶ ἀπογευσασθαι τοῦ ταῶ ἢ τοῦ Νομάδος ἀλεκτρούονος, ἀποφυσήσας τὸ ψυχιδίον ἅπει γυψὶ καὶ κόραξι πάντα ἐκεῖνα καταλιπών; ἢ ἐθέλεις καταριθμησομαί σοὶ τοὺς μὲν αὐτίκα τοῦ πλοῦτου πρὶν ἀπολαῦσαι ἀποθανόντας, ἐνίους δὲ καὶ ζῶντας ἀποστρεφθέντας ὧν εἶχον ὑπὸ τινος βασιάνου πρὸς τὰ τοιαῦτα δαίμονος; ἀκούεις γάρ που τὸν Κροῖσον καὶ τὸν Πολυκράτην πολὺ σοὺ πλουσιωτέρους γενομένους ἐκπεσόντας ἐν βραχεῖ τῶν ἀγαθῶν ἀπάντων.

27. Ἴνα δέ σοι καὶ τούτους ἀφῶ, τό γε ὑγιαίνειν ἐχέγγυον οἶε σοὶ γενήσεσθαι καὶ βέβαιον; ἢ οὐχ ὄραῶ πολλοὺς τῶν
266 πλουσίων κακοδαιμόνως διάγοντας ὑπὸ τῶν ἀλγηδόνων, τοὺς μὲν οὐδὲ βαδίζειν δυναμένους, ἐνίους δὲ τυφλοὺς ἢ τῶν ἐντοσθιδίων τι ἀλγοῦντας; ὅτι μὲν γὰρ οὐκ ἂν ἔλοιο πλουτῶν δις τοσοῦτον πλοῦτον ὅμοια πάσχειν Φανομάχῳ τῷ πλουσίῳ καὶ θηλύνεσθαι ὡς ἐκεῖνος εὖ οἶδα, κἂν μὴ εἴπη. ἔῶ λέγειν ὅσας ἐπιβουλάς μετὰ τοῦ πλοῦτου καὶ ληστὰς καὶ φθόρον καὶ μῖσος παρὰ τῶν πολλῶν. ὄραῶ οἶων σοὶ πραγμάτων αἴτιος ὁ θησαυρὸς γίνεται;

ΑΔΕΙΜ. Ἄει σύ μοι, ὦ Λυκίνε, ὑπεναντίος ὥστε οὐδὲ τὴν χοίρικα ἔτι λήψῃ ἐς τέλος μου τῆς εὐχῆς ἐπηρεάζων.

ΑΤΚ. Τοῦτο μὲν ἤδη κατὰ τοὺς πολλοὺς τῶν πλουσίων ἀναδύη καὶ ἀνακαλεῖς τὴν ὑπόσχεσιν. ἀλλὰ σύ ἤδη ὁ Σάμιππος εὐχου.

28. ΣΑΜ. Ἐγὼ δὲ — ἡπειρώτης γὰρ εἰμι, Ἄρκας ἐκ Μαντινείας, ὡς ἴστε — ναῦν μὲν οὐκ αἰτήσομαι μοι γενέσθαι, ἦν γε τοῖς πολίταις ἐπιδείξασθαι ἀδύνατον, οὐδὲ μικρολογήσομαι πρὸς τοὺς θεοὺς θησαυρὸν αἰτῶν καὶ μεμετρημένον χρυσίον· ἀλλὰ δύνανται γὰρ πάντα οἱ θεοί, καὶ τὰ μέγιστα εἶναι δοκοῦντα, καὶ ὁ νόμος τῆς εὐχῆς ὃν Τιμόλαος ἔθηκε φήσας μηδὲν ὀκνεῖν αἰτεῖν, ὡς ἐκείνων πρὸς οὐδὲν ἀνανεούτων· αἰτῶ δὴ βασιλεὺς γενέσθαι οὐχ ὁἶος Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου ἢ Πτολεμαῖος ἢ Μιθριδάτης ἢ εἰ τις ἄλλος ἐκδεξάμενος τὴν βασιλείαν παρὰ πατρὸς ἤρξεν, ἀλλὰ μοι τὸ πρῶτον ἀπὸ ληστείας ἀρξαμένῳ ἑταῖροι καὶ συνωμόται ὅσον τριάκοντα, πιστοὶ μάλα καὶ πρόθυμοι, γενέσθωσαν, εἶτα κατ' ὀλίγον τριακόσιοι προσιόντες ἡμῖν ἄλλοις ἐπ' ἄλλῳ, εἶτα χίλιοι καὶ 267 μετ' οὐ πολὺ μύριοι, καὶ τὸ πᾶν εἰς πέντε μυριάδας τὸ ὀπλιτικόν, ἱκπεῖς δὲ ἀμφὶ τοὺς πεντακισχιλίους. 29. ἐγὼ δὲ χειροτονητὸς ὑφ' ἀπάντων προκριθεὶς ἄρχων, ἄριστος εἶναι δόξας ἀνθρώπων ἡγείσθαι καὶ πρῶγμασι χρῆσθαι· ὡς τοῦτό γε αὐτὸ ἤδη μέλζονα εἶναι τῶν ἄλλων βασιλέων ἅτε ἀρετῇ προχειρισθέντα ὑπὸ τῆς στρατιᾶς ἄρχειν, οὐ κληρονόμον γενόμενον ἄλλου πονήσαντος ἐς τὴν βασιλείαν· ἐπεὶ τῷ Ἀδειμάντου θησαυρῷ παραπλήσιον τὸ τοιοῦτο, καὶ τὸ πρῶγμα οὐχ ὅμοιον ἡδύ, ὥσπερ ὅταν ἴδῃ τις αὐτὸς δι' αὐτοῦ κτησάμενος τὴν δυναστείαν.

ΑΡΚ. Παπαῖ, ὦ Σάμιππε, οὐδὲν μικρόν, ἀλλὰ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ τῶν ἀγαθῶν ἀπάντων σύ γε ἤτησας, ἄρχειν ἀσπίδος τοσαύτης ἄριστος δὴ προκριθεὶς ὑπὸ τῶν πεντακισμυριῶν. τοιοῦτον ἡμῖν ἡ Μαντινεία θαυμαστὸν βασιλέα καὶ στρατηγὸν ἐλελήθει ἀνατρέφουσα. πλὴν ἀλλὰ βασίλευε καὶ ἡγοῦ τῶν στρατιωτῶν καὶ διακόσμηε τό τε ἱππικὸν καὶ τοὺς ἀνέρας τοὺς ἀσπιδιώτας· ἐθέλω γὰρ εἰ-

δέναι οἱ βαδιεῖσθε τοσοῦτοι ὄντες ἐξ Ἀρκαδίας ἢ ἐπὶ τίνας ἀθλίους πρῶτους ἀφίξεσθε.

30. ΣΑΜ. Ἄκουε, ὦ Λυκίνε, μᾶλλον δέ, εἰ σοι φίλον, ἀκολούθει μεθ' ἡμῶν ἵππαρχον γάρ σε τῶν πεντακισχιλίων ἀποφανῶ.

268 ΑΤΚ. Ἀλλὰ τῆς μὲν τιμῆς, ὦ βασιλεῦ, χάριν οἶδά σοι καὶ ὑποκύψας εἰς τὸ Περσικὸν προσκυνῶ σε περιεργαγὰν εἰς τοῦπίσω τῶ χεῖρε τιμῶν τὴν τιάραν ὀρθὴν οὔσαν καὶ τὸ διάδημα· σὺ δὲ τῶν ἐρρωμένων τούτων τινὰ ποιήσον ἵππαρχον· ἐγὼ γάρ σοι δεινῶς ἄφιππός εἰμι καὶ οὐδὲ ὄλως ἐπέβην ἵππου ἐν τῷ πρὸ τοῦ χρόνῳ. δέδια τοίνυν μὴ τοῦ σαλπικτοῦ ἐποτρύνοντος καταπεσῶν ἔργαγε συμπατηθῶ ἐν τῇ τύρβῃ ὑπὸ τσσαύταις ὀπλαῖς, ἢ καὶ θυμοειδῆς ὣν ὁ ἵππος ἐξενέγκῃ με τὸν χαλινὸν ἐνθακῶν ἐς μέσους τοὺς πολεμίους, ἢ δεήσει καταδεθῆναι με πρὸς τὸ ἐφίππιον, εἰ μέλλω μενεῖν τε ἄνω καὶ ἔξεσθαι τοῦ χαλινού.

31. ΑΔΕΙΜ. Ἐγὼ σοι, ὦ Σάμιππε, ἠγγήσομαι τῶν ἱππέων, Λυκίνος δὲ τὸ δεξιὸν κέρασ ἐχέτω. δίκαιος δ' ἂν εἴην τυχεῖν παρὰ σοῦ τῶν μεγίστων τοσοῦτοις σε μεδίμοις δωρησάμενος ἐπισήμου χρυσίου.

ΣΑΜ. Καὶ αὐτούς ἐρώμεθα, ὦ Ἀδείμαντε, τοὺς ἱππέας, εἰ δέξονται σε ἄρχοντα σφῶν γενέσθαι. ὄτῳ δοκεῖ, ὦ ἱππεῖς, Ἀδείμαντον ἱππαρχεῖν, ἀνατεινάτω τὴν χεῖρα.

ΑΔΕΙΜ. Πάντες, ὡς ὄρῃς, ὦ Σάμιππε, ἐχειροτόνησαν.

269 ΣΑΜ. Ἀλλὰ σὺ μὲν ἄρχε τῆς ἵππου, Λυκίνος δὲ ἐχέτω τὸ δεξιόν· οὕτωσι δὲ Τιμόλαος ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου τετάξεται· ἐγὼ δὲ κατὰ μέσον, ὡς νόμος βασιλεῦσι τῶν Περσῶν, ἐπειδὰν αὐτοὶ συμπαρῶσι. 32. προῖωμεν δὲ ἦδη τὴν ἐπὶ Κορίνθου διὰ τῆς ὄρεινῆς ἐπευξάμενοι τῷ βασιλεῖ Διί· κάπειδαν τὰν τῇ Ἑλλάδι πάντα ἦδη χειρω-

σόμεθα — οὐδεις γὰρ ὁ ἐναντιωθησόμενος ἡμῖν τὰ ὄπλα τοσοῦτοις οὖσιν, ἀλλ' ἀκουιτὶ κρατοῦμεν — ἐπιβάντες ἐπὶ τὰς τριήρεις καὶ τοὺς ἵππους ἐς τὰς ἰκπαγωγούς ἐμβιβάσαντες — παρεσκευάσται δ' ἐν Κεγχραῖς καὶ σίτος ἱκανὸς καὶ τὰ πλοῖα διαρκῆ καὶ τὰ ἄλλα πάντα — διαβάλλωμεν τὸν Αἰγαῖον εἰς τὴν Ἰωνίαν, εἶτα ἐκεῖ τῇ Ἀρτέμιδι θύσαντες καὶ τὰς πόλεις ἀτειχίστους λαβόντες ῥαδίως ἄρχοντας ἀπολιπόντες προχωροῦμεν ἐπὶ Συρίας διὰ Καρίας, εἶτα Λυκίας καὶ Παμφυλίας καὶ Πισιδῶν καὶ τῆς παραλίου καὶ ὄρεινῆς Κιλικίας, ἄχρι ἂν ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ἐφικώμεθα.

33. ΑΥΚ. Ἐμέ, ὦ βασιλεῦ, εἰ δοκεῖ, σατράπην τῆς Ἑλλάδος κατάλιπε· δειλὸς γάρ εἰμι καὶ τῶν οἰκοὶ πολὺ ἀπελθεῖν οὐκ ἂν ἠθέως ὑπομείναιμι· σὺ δὲ ἕοικας ἐπὶ Ἀρμενίους καὶ Παρθυαίους ἐλάσειν μάχιμα φῦλα καὶ τὴν τοξικὴν εὐστοχα. ὥστε ἄλλω παραδοὺς τὸ δεξιὸν ἐμὲ Ἀντίπατρόν τινα ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος ἕασον, μή με καὶ διαπειρή τις οἶστῳ ἄθλιον βαλῶν ἐς τὰ γυμνὰ περὶ Σοῦσα ἢ Βάκτρα ἠγρούμενόν σοι τῆς φάλαγγος.

ΣΑΜ. Ἀποδιδράσκεις, ὦ Λυκίνε, τὸν κατάλογον δειλὸς ὢν. ὁ δὲ νόμος ἀποτετεμῆσθαι τὴν κεφαλὴν, εἴ τις 270 λιπὼν φαίνοιτο τὴν τάξιν. ἀλλ' ἐπεὶ κατὰ τὸν Εὐφράτην ἤδη ἐσμέν καὶ ὁ ποταμὸς ἔξενυται καὶ κατόπιν ὅποσα διελλύθαμεν ἀσφαλῶς ἔχει καὶ πάντα ὑπαρχοὶ κατέχουσιν ὑπ' ἐμοῦ ἐκάστῳ ἔθνει ἐπεισαχθέντες, οἱ δὲ καὶ ἀπίασιν τὴν Φοινίκην ἡμῖν ἐν τοσοῦτῳ καὶ τὴν Παλαιστίνην εἶτα καὶ τὴν Αἴγυπτον προσαξόμενοι, σὺ πρῶτος, ὦ Λυκίνε, διάβαινε τὸ δεξιὸν ἄγων, εἶτα ἐγὼ καὶ μετ' ἐμὲ ὁ Τιμόλαος· ἐπὶ πᾶσι δὲ τὸ ἰππικὸν ἄγε σύ, ὦ Ἀδείμαντε. 34. καὶ διὰ μὲν τῆς Μεσοποταμίας οὐδεις ἀπήντηκεν ἡμῖν πολέμιος, ἀλλὰ ἐκόντες αὐτούς τε καὶ τὰς ἀκροπόλεις ἀνθρώποι ἐνεχείρισαν, καὶ ἐπὶ Βαβυλῶνα ἐλθόντες ἀπροσδόκη-

τοι παρήλθομεν εἰς τὸ εἶσω τῶν τειχῶν καὶ ἔχομεν τὴν πόλιν· ὁ βασιλεὺς δὲ περὶ Κτησιφῶντα διατροίβων ἤκουσε τὴν θροδον, εἶτα εἰς Σελεύκειαν παρελθὼν παρασκευάζεται ἰππείας τε ὅτι πλείστους μεταπεμπόμενος καὶ τοξότας καὶ σφενδονήτας. ἀπαγγέλλουσι δ' οὖν οἱ σκοποὶ ἀμφὶ τὰς ἑκατὸν ἤδη μυριάδας τοῦ μαχίμου συνειλέχθαι καὶ τούτων εἰκοσιν ἰπποτοξότας, καίτοι οὐκ ὁ Ἀρμένιος πάρεστιν οὔτε οἱ κατὰ τὴν Κασπίαν θάλατταν οἰκοῦντες οὔτε οἱ ἀπὸ Βάκτρων, ἀλλ' ἐκ τῶν πλησίον καὶ προαστείων τῆς ἀρχῆς· οὕτω ῥαδίως τοσαύτας μυριάδας 271 κατέλεξε. καιρὸς οὖν ἤδη σκοπεῖν ἡμᾶς ὅ τι χρὴ ποιεῖν.

35. *ΑΔΕΙΜ.* Ἄλλ' ἐγὼ μὲν φημι δεῖν ὑμᾶς τὸ περὶ ἀπίεσαι τὴν ἐπὶ Κτησιφῶντος, ἡμᾶς δὲ τὸ ἰππικὸν αὐτοῦ μένειν τὴν Βαβυλῶνα διαφυλάξοντας.

ΣΑΜ. Ἀποδειλιᾶς καὶ σύ, ὦ Ἀδείμαντε, πλησίον τοῦ κινδύνου γενόμενος; σοὶ δὲ τί δοκεῖ, ὦ Τιμόλαε;

ΤΙΜ. Ἀπάση τῇ στρατιᾷ βαδίζειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, μηδὲ περιμένειν ἔστ' ἂν ἄμεινον παρασκευάσονται πανταχόθεν τῶν συμμαχῶν προσγενομένων, ἀλλ' ἕως ἔτι καθ' ὁδὸν εἰσιν οἱ πολέμιοι, ἐπιχειρῶμεν αὐτοῖς.

ΣΑΜ. Εὖ λέγεις. σὺ δὲ τί, ὦ Λυκίνε, δοκιμάξεις;

ΛΤΚ. Ἐγὼ σοι φράσω· ἐπειδὴ κεκμήκαμεν συντόμως ὀδεύοντες, ὁπότε κατήειμεν ἕωθεν εἰς τὸν Πειραιᾶ, καὶ νῦν ἤδη τριάκοντά που σταδίους προκεχωρήκαμεν καὶ ὁ ἥλιος πολὺς, κατὰ μεσημβρίαν γὰρ ἤδη μάλιστα, ἐνταῦθα που ἐπὶ τὰς ἐλαίας ἐπὶ τῆς ἀνατετραμμένης στήλης καθίσαντας ἀναπαύσασθαι, εἶτα οὕτως ἀναστάντας ἀνύειν τὸ λοιπὸν εἰς τὸ ἄστυ.

ΣΑΜ. Ἔτι γὰρ Ἀθήνησιν, ὦ μακάριε, εἶναι δοκεῖς, ὃς ἀμφὶ Βαβυλῶνα ἐν τῷ πεδίῳ πρὸ τῶν τειχῶν ἐν τοσούτοις στρατιώταις κάθησαι περὶ τοῦ πολέμου διασκοπούμενος;

ΑΤΚ. Εὐ γε ὑπέμνησας. ἐγὼ δὲ νήφειν ᾧμην καὶ οὐ παραποφανεῖσθαι τὴν γνώμην.

36. ΣΑΜ. Πρόσιμεν δὴ, εἰ σοι δοκεῖ. καὶ ὅπως ἄνδρες ἀγαθοὶ ἐν τοῖς κινδύνοις ἔσεσθε μὴδὲ προδώσετε τὸ πάτριον φρόνημα· ἤδη γὰρ πονεῖτε καὶ οἱ πολέμιοι ἐπιλαμβάνουσιν. ὥστε τὸ μὲν σύνθημα ἔστω Ἐννάλιος· ἡμεῖς δὲ ἐπειδὴν σημάνη ὁ σαλπικτής, ἀλαλάξαντες καὶ τὰ δόρατα κρούσαντες πρὸς τὰς ἀσπίδας ἐπέλγασθε συμμάχαι τοῖς ἐναντίοις καὶ ἐντὸς γενέσθαι τῶν τοξευμάτων, ὥς μὴδὲ πληγὰς λαμβάνωμεν ἀκροβολίζεσθαι αὐτοῖς δίδοντες· καὶ ἐπειδὴ ἐς χεῖρας ἤδη συνελήλυθαμεν, τὸ μὲν εὐάνυμον καὶ ὁ Τιμόλοος ἐτρέψαντο τοὺς καθ' αὐτοὺς Μήδους ὄντας, τὸ δὲ κατ' ἐμὲ ἰσόπαλον ἔτι, Πέρσαι γὰρ εἰσι καὶ ὁ βασιλεὺς ἐν αὐτοῖς· ἡ δὲ Ἴππος ἅπανσα τῶν βαρβάρων ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἡμῶν ἐλαύνουσιν, ὥστε, ᾧ Λυκίνε, αὐτὸς τε ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνου καὶ τοῖς μετὰ σαντοῦ παρακελεύου δέχεσθαι τὴν ἐπέλασιν.

37. ΑΤΚ. Ὡ τῆς τύχης· ἐπ' ἐμὲ γὰρ οἱ ἱππεῖς ἅπαντες καὶ μόνος ἐπιτήδειος αὐτοῖς ἔδοξα ἐπελαύνεσθαι. καὶ μοι δοκῶ, ἣν βιάζονται, αὐτομολήσειν προσδραμῶν ἐς τὴν παλαιστραν ἔτι πολεμοῦντας ὑμᾶς καταλιπών.

ΣΑΜ. Μηδαμῶς· κρατεῖς γὰρ αὐτῶν καὶ σὺ ἤδη τὸ μέρος. ἐγὼ δέ, ὥς ὄρᾳς, καὶ μονομαχήσω πρὸς τὸν βασιλέα· προκαλεῖται γὰρ με καὶ ἀναδύναι πάντως αἰσχρόν. 273

ΑΤΚ. Νῆ Δία καὶ τετρώση ἀντίκα μάλα πρὸς αὐτοῦ· βασιλικὸν γὰρ καὶ τὸ τρωθῆναι περὶ τῆς ἀρχῆς μαχόμενον.

ΣΑΜ. Εὐ λέγεις. ἐπιπόλαιον μὲν μοι τὸ τραῦμα καὶ οὐκ εἰς τὰ φανερά τοῦ σώματος, ὥς μὴδὲ τὴν οὐλήν ὕστερον ἄμορφον γενέσθαι. πλὴν ἀλλὰ ὄρᾳς ὅπως ἐπελάσας μᾶ πληγῇ αὐτόν τε καὶ τὸν Ἴππον διέπειρα τὴν λόγχην ἀφείς, εἶτα τὴν κεφαλὴν ἀποτεμῶν καὶ ἀφελὼν τὸ διάδημα βασιλεὺς ἤδη γέγονα προσκυνούμενος ὑφ' ἁπάν-

των; 38. οἱ βάρβαροι προσκυνεῖτωσαν· ὑμῶν κατὰ τὸν Ἑλλήνων νόμον ἄρξω εἰς στρατηγὸς ὀνομαζόμενος. ἐπὶ τούτοις ἄρα ἐννοεῖτε ὅσας μὲν πόλεις ἐκωντόμους ἐπὶ ἔμαντοῦ οἰκίῳ, ὅσας δὲ καὶ καθαιρήσω ἐλὼν κατὰ κράτος, αἱ ἂν ὑβρίσωσί τι ἐς τὴν ἀρχὴν. ἀπάντων δὲ μάλιστα Κυδίαν τὸν πλούσιον μετελεύσομαι, ὃς ὄμορος ἐστὶ ὧν μοι ἐξέσωσε τοῦ ἀγροῦ ἐπιβαίνων κατ' ὀλίγον ἐς τὸ εἶδω τῶν ὄρων.

39. ΑΓΚ. Πέπανσο ἤδη, ὦ Σάμιππε· καιρὸς γὰρ οὖν ἤδη μὲν νενικηκότα τηλικαύτην μάχην ἐν Βαβυλῶνι εὐχεσθαι τὰ ἐπινίκια — ἐκστάδιος γὰρ οἶμαί σοι ἡ ἀρχή — Τιμόλαον δὲ ἐν τῷ μέρει εὐχεσθαι ὅπερ ἂν ἐθέλη.

ΣΑΜ. Τί δ' οὖν, ὦ Λυκίνε; οἷά σοι ἡτήσθαι δοκῶ;

274 ΑΓΚ. Παρὰ πολὺ, ὦ θαυμασιώτατε βασιλέων, ἐπι-
 πονώτερα καὶ βιαιότερα τῶν Ἀδειμάντου, παρ' ὅσον ἐκεί-
 νος μὲν ἐτρύφα διτάλαντα χρύσεια ἐκπώματα προτεινόμε-
 νος τοῖς συμπόταις, σὺ δὲ καὶ ἐτιτρώσκου μονομαχῶν καὶ
 ἐδεδίεις καὶ ἐφρόντιζες νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν· οὐ μόνον γὰρ σοι τὰ παρὰ τῶν πολεμίων φοβερὰ ἦν, ἀλλὰ καὶ
 ἐπιβουλαὶ μυρίαὶ καὶ φθόνος παρὰ τῶν συνόντων καὶ μί-
 σος καὶ κολακεία, φίλος δὲ οὐδεὶς ἀληθής, ἀλλὰ πρὸς τὸ
 δέος ἅπαντες ἢ πρὸς τὴν ἐλπίδα εὐνοὶ δοκοῦντες εἶναι.
 ἀπόλαυσις μὲν γε οὐδὲ ὄναρ τῶν ἡδέων, ἀλλὰ δόξα μόνη
 καὶ πορφυρὶς χρυσῶ ποικίλη καὶ ταινία λευκὴ περὶ τῶ
 μετώπῳ καὶ δορυφόροι προϊόντες, τὰ δ' ἄλλα κάματος
 ἀφόρητος καὶ ἀηδία πολλή, καὶ ἢ χρηματίζειν δεῖ τοῖς
 παρὰ τῶν πολεμίων ἤκουσιν ἢ δικάζειν ἢ καταπέμπειν
 τοῖς ὑπηκόοις ἐπιτάγματα, καὶ ἤτοι ἀφέστηκέ τι ἔθνος ἢ
 ἐπελαύνουσί τινες τῶν ἔξω τῆς ἀρχῆς. δεδιέναι οὖν δεῖ
 πάντα καὶ ὑφορᾶσθαι, καὶ ὅλως ὑπὸ πάντων μᾶλλον ἢ
 ὑπὸ σεαυτοῦ εὐδαιμονίζεσθαι. 40. καὶ γὰρ οὖν καὶ τότε
 πῶς οὐ ταπεινόν, ὅτι καὶ νοσεῖς τὰ ὅμοια τοῖς ἰδιώταις

καὶ ὁ πυρετὸς οὐ διαγινώσκει σε βασιλέα ὄντα οὐδ' ὁ θάνατος δέδεικε τοὺς δορυφόρους, ἀλλ' ἐπιστάς, ὅποταν αὐτῷ δοκῆ, ἄγει οἰμῶζοντα οὐκ αἰδούμενος τὸ διάδημα; σὺ δὲ ὁ οὕτως ὑψηλὸς καταπεσὼν ἀνάσπαστος ἐκ τοῦ βασιλείου θρόνου τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἄπει τοῖς πολλοῖς, ἰσότημος ἐλαυνόμενος ἐν τῇ ἀγέλῃ τῶν νεκρῶν, χῶμα ὑψηλὸν ὑπὲρ γῆς καὶ στηλὴν μακρὰν ἢ πυραμίδα εὐγραμμον τὰς γωνίας ἀπολικῶν, ἐμπρόθεσμα καὶ ἀνεπαίσθητα φιλοτιμήματα· εἰκόνες δὲ ἐκεῖναι καὶ νεῶ, οὓς ἀνιστᾶσιν αἱ πόλεις θεραπεύουσαι, καὶ τὸ μέγα ὄνομα πάντα κατ' ὀλίγον ἀπορ- 275 ρεῖ καὶ ἄπεισιν ἀμελούμενα. ἦν δὲ καὶ ὅτι μάλιστα ἐπὶ πλειστον περαμείνῃ, τίς ἐτι ἀπόλαυσις ἀναισθήτῳ αὐτῷ γενομένῳ; ὁρᾷς οἷα μὲν ἐτι ζῶν ἔξεις πράγματα δεδιῶς καὶ φροντίζων καὶ κάμνων, οἷα δὲ καὶ μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν ἔσται;

41. Ἄλλ' ἤδη σὸν αἰτεῖν, ὦ Τιμόλαε, καὶ ὅπως ὑπερβάλλῃ τούτους, ὥσπερ εἰκὸς ἄνδρα συνετὸν καὶ πράγμασι χρῆσθαι εἰδῶτα.

TIM. Σκόπει γοῦν, ὦ Ἀνκίνε, εἴ τι ἐπιλήψιμον εὔξομαι καὶ ὃ τι ἂν εὐθῦναί τις θνηθεῖη. χρυσὸν μὲν οὖν καὶ θησαυροὺς καὶ μεδίμνους νομισματός ἢ βασιλείας καὶ πολέμους καὶ δαίματα ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς, ἃ εἰκότως διέβαλες, οὐκ αἰτήσομαι· ἀβέβαια γὰρ ταῦτά γε καὶ πολλὰς τὰς ἐπιβουλάς ἔχοντα καὶ πλεον τοῦ ἡδέος τὸ ἀναρὸν ἐν αὐτοῖς ἦν. 42. ἐγὼ δὲ βούλομαι τὸν Ἑρμῆν ἐντυχόντα μοι δοῦναι δακτυλίους τινὰς καὶ τοιοῦτους τὴν δύναμιν, ἕνα μὲν ὥστε αἰεὶ ἐρῶσθαι καὶ ὑγιαίνειν τὸ σῶμα καὶ ἄτρωτον εἶναι καὶ ἀπαθῆ, ἕτερον δὲ ὡς μὴ ὀρᾶσθαι τὸν περιθέμενον, οἷος ἦν ὁ τοῦ Γύγου, τὸν δὲ τινα ὡς ἰσχύειν ὑπὲρ ἄνδρας μυρῖους καὶ ὃ τι ἂν ἄχθος ἅμα μυρῖοι κινήσασαι μόλις δύναιντο, τοῦτο ἐμὲ ἡδύως μόνον ἀνατίθεσθαι, ἐτι δὲ καὶ πέτεσθαι πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀρθθέντα, καὶ

πρὸς τοῦτο εἶναι μοι δακτύλιόν τινα· καὶ μὴν καὶ ἐς
 ὕπνον κατασπᾶν ὀπόσους ἂν ἐθέλω καὶ ἄπασαν θύραν
 πρὸσίοντι μοι ἀνοίγεσθαι χαλωμένου τοῦ κλειθροῦ καὶ
 τοῦ μοχλοῦ ἀφαιρουμένου, ταῦτα ἀμφοτέρω εἰς δακτύλιος
 276 δυνάσθω. 43. τὸ δὲ μέγιστον ἄλλος τις ἔστω ἐπὶ πᾶσιν
 ὁ ἡδιστος, ὡς ἐράσμιον εἶναι με περιθήμενον παισὶ τοῖς
 ὠραίοις καὶ γυναιξὶ καὶ δήμοις ὅλοις καὶ μηδένα εἶναι
 ἀνέραστον καὶ ὄτῳ μὴ ποθεινότητος ἐγὼ καὶ ἀνὰ στόμα,
 ὥστε πολλὰς γυναικας οὐ φερούσας τὸν ἔρωτα καὶ ἀναρ-
 τᾶν ἑαυτὰς καὶ τὰ μειράκια ἐπιμεμηνένοι μοι καὶ εὐδαι-
 μονα εἶναι δοκεῖν, εἴ τινα καὶ μόνον προσβλέψαιμι ἀν-
 τῶν, εἴ δ' ὑπερορφῆν, κάκεινα ὑπὸ λύπης ἀπολλύσθω,
 καὶ ὅλως ὑπὲρ τὸν Ἰάκινθον ἢ Ἰγλαν ἢ Φάωνα τὸν Χίων
 εἶναι με. 44. καὶ ταῦτα πάντα ἔχειν μὴ ὀλιγοχρόνιον ὄντα
 μηδὲ κατὰ μέτρον ζῶντα τῆς ἀνθρωπίνης βιοτῆς, ἀλλ' ἔτη
 χίλια νέον ἐκ νέου γιγνόμενον διαβιῶναι ἀμφὶ τὰ ἑπτα-
 καίδεκα ἔτη αἰὲ ἀποδυόμενον τὸ γῆρας ὥσπερ οἱ ὄφεις·
 οὐδὲν γὰρ δεήσει με ταῦτα ἔχοντα· πάντα γὰρ ἐμὰ ἦν ἂν
 τὰ τῶν ἄλλων, ἐς ὅσον ἀνοίγειν τε τὰς θύρας ἐδυνάμην
 καὶ κοιμίζειν τοὺς φύλακας καὶ ἀθέατος εἶναι εἰσιῶν. εἰ δέ
 τι ἐν Ἰνδοῖς ἢ Ἰπερβορείοις θέαμα παράδοξον ἢ κτῆμα
 τίμιον ἢ ὅσα ἐμφαγεῖν ἢ πιεῖν ἠδέα, οὐ μεταστειλόμενος,
 ἀλλ' αὐτὸς ἐπιπετόμενος ἀπέλανον ἀπάντων ἐς κόρον·
 καὶ ἐπεὶ γρῦψ ὑπόπτερον θηρίου ἢ φοῖνιξ ὄρνεον ἐν Ἰν-
 277 δοῖς ἀθέατον τοῖς ἄλλοις, ἐγὼ δὲ καὶ τοῦτο ἐώρων ἂν,
 καὶ τὰς πηγὰς δὲ τὰς Νείλου μόνος ἂν ἠπιστάμην καὶ ὄσον
 τῆς γῆς ἀοίκητον, καὶ εἴ τινες ἀντίποδες ἡμῖν οἰκοῦσι τὸ
 νότιον τῆς γῆς ἡμίτομον ἔχοντες. ἔτι δὲ καὶ ἀστέρων φύ-
 σιν καὶ σελήνης καὶ αὐτοῦ ἡλίου ῥαδίως ἔγνω ἂν ἀπα-
 θῆς ὢν τῷ πυρὶ, καὶ τὸ πάντων ἡδιστον, ἀυθημερὸν
 ἀγγεῖλαι ἐς Βαβυλῶνα, τίς ἐνίκησεν Ὀλύμπια, καὶ ἀρι-
 στήσαντα, εἰ τύχοι, ἐν Συρίᾳ δειπνήσαι ἐν Ἰταλίᾳ. εἰ δέ

τις ἐχθρὸς εἶη, ἀμύνασθαι καὶ τοῦτον ἐκ τοῦ ἀφανοῦς πέτρον ἐμβαλόντα τῇ κεφαλῇ, ὡς ἐπιτετριφθαι τὸ κρανίον, τοὺς τε αὐτὸ φίλους εὖ ποιεῖν ἐπιχέαντα κοιμωμένοις αὐτοῖς τὸ χρυσίον· καὶ μὴν εἰ τις ὑπερόπτης εἶη ἢ τύραννος πλούσιος ὑβριστής, ἀράμενος αὐτὸν ὅσον ἐπὶ σταδίους εἴκοσιν ἀφήμα φέρεσθαι κατὰ τῶν κρημνῶν. τοῖς παιδικοῖς δὲ ἀκωλύτως ὁμιλεῖν ἂν ἐξῆν εἰσιόντα ἀθέατον κοιμίσαντα ἅπαντας ἄνευ ἐκείνων μόνων. οἶον δὲ κάκεινο ἦν, τοὺς πολεμοῦντας ἐπισκοπεῖν ἔξω βέλους ὑπεραιωρούμενον; καὶ εἰ δόξειέ μοι, προσθήμενος ἂν τοῖς ἡττημένοις κοιμίσας τοὺς κρατοῦντας νικᾶν παρεῖχον τοῖς φεύγουσιν ἀναστρέψασιν ἀπὸ τῆς τροπῆς. καὶ τὸ ὄλον, παιδιὰν ἐποιοῦμην ἂν τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον καὶ πάντα ἐμὰ ἦν καὶ θεὸς ἐδόκουν τοῖς ἄλλοις. τοῦτο ἢ ἄκρα εὐδαιμονία ἐστὶ μῆτε ἀπολέσθαι μῆτε ἐπιβουλευθῆναι δυ- 278 ναμένη, καὶ μάλιστα μεθ' ὑγείας ἐν μακρῷ τῷ βίῳ.

45. τί ἂν αἰτιάσαιο, ὦ Λυκίνε, τῆς εὐχῆς;

ΑΤΚ. Οὐδέν, ὦ Τιμόλαε· οὐδὲ γὰρ ἀσφαλὲς ἐναντιοῦσθαι ἀνδρὶ πτηνῷ καὶ ὑπὲρ μυρίους τὴν ἰσχύν, πλὴν ἀλλὰ ἐκείνο ἐρήσομαι σε, εἰ τινα ἄλλον εἶδες ἐν τοσούτοις ἔθνεσιν, ὅσα ὑπερέπτης, γέροντα ἤδη ἄνδρα οὕτω παρακεκινητότα τὴν γνώμην, ἐπὶ δακτυλίου μικροῦ ὀχούμενον, ὄρη ὅλα κινεῖν ἄκρω τῷ δακτύλῳ δυνάμενον, ἐπέραστον πᾶσι, καὶ ταῦτα φαλακρὸν ὄντα καὶ τὴν ζῆνα σιμόν; ἀτὰρ εἶπέ μοι καὶ τότε, τί δή ποτε οὐχ εἰς δακτύλιος ἅπαντα ταῦτα δύναται σοι, ἀλλὰ τοσούτους περιημμένους βαδιῇ τὴν ἀριστερὰν πεφορτισμένος κατὰ δάκτυλον ἕνα; μᾶλλον δὲ ὑπερπαλεῖ ὁ ἀριθμὸς, καὶ δεήσει καὶ τὴν δεξιὰν συνεπιλαβεῖν. καίτοι ἐνὸς τοῦ ἀναγκαιοτάτου προσδεῖ, ὃς περιθήμενόν σε παύσει μωραίνοντα τὴν πολλὴν ταύτην κόρυζαν ἀποξύσας. ἢ τοῦτο μὲν καὶ ὁ ἐλλέβορος ἰκανὸς ποιῆσαι ζωρότερος ποθείς;

46. TIM. Ἀλλὰ πάντως, ὦ Λυκίνε, καὶ αὐτὸς εὐξη-
τι ἤδη ποτέ, ὡς ἂν μάθωμεν οἷα αἰτήσεις ἀνεπίληπτα καὶ
ἀνέγκλητα ὁ συκοφαντῶν τοὺς ἄλλους.

279 ΛΤΚ. Ἄλλ' οὐ δέομαι εὐχῆς ἐγώ· ἤκομεν γὰρ δὴ
πρὸς τὸ Δίπυλον, καὶ ὁ βέλτιστος οὗτοσὶ Σάμιπκος ἀμφὶ
Βαβυλῶνα μονομαχῶν, καὶ σύ, ὦ Τιμόλαε, ἀριστῶν μὲν
ἐν Συρίᾳ, δειπνῶν δὲ ἐν Ἰταλίᾳ καὶ τοῖς ἐμοὶ ἐπιβάλλουσι
σταδίοις κατεχρήσασθε καλῶς ποιοῦντες· ἄλλως τε οὐκ
ἂν δεξαίμην πλουτήσας ἐπ' ὀλίγον ὑπηγνάμιόν τινα πλου-
τον ἀνιᾶσθαι μετ' ὀλίγον ψιλῆν τὴν μαῖζαν ἐσθίων, οἷα
ὑμεῖς πείσεσθε μετ' ὀλίγον, ἐπειδὴν ἡ εὐδαιμονία μὲν
ὑμῖν καὶ ὁ πολὺς πλοῦτος οἴχεται ἀποπτάμενος, αὐτοὶ
δὲ καταβάντες ἀπὸ τῶν θησαυρῶν τε καὶ διαθημάτων ᾧδ-
περ ἐξ ἡδίστου ὀνειράτος ἀνεγρόμενοι ἀνόμοια τὰ ἐπὶ τῆς
οἰκίας εὐρίσκητε ὥσπερ οἱ τοὺς βασιλεῖς ὑποκρινόμενοι
τραγωδοὶ ἐξελθόντες ἀπὸ τοῦ θεάτρου λιμῶτοντες οἱ
πολλοί, καὶ ταῦτα πρὸ ὀλίγου Ἀγαμέμνονες ὄντες ἢ
Κρέοντες. λυπήσεσθε οὖν, ὡς τὸ εἶκός, καὶ δυσάρεστοι
ἔσεσθε τὰ ἐπὶ τῆς οἰκίας, καὶ μάλιστα σύ, ὦ Τιμόλαε,
ὁπόταν δέῃ σε τὸ αὐτὸ παθεῖν τῷ Ἰκάρῳ τῆς πτερώσεως
διαλυθείσης καταπεσόντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ χαμαὶ βαδίζειν
ἀπολέσαντα τοὺς δακτυλλοὺς ἐκείνους ἅπαντας ἀποφ-
ρύντας τῶν δακτύλων. ἐμοὶ δὲ καὶ τοῦτο ἱκανὸν ἀντὶ
πάντων θησαυρῶν καὶ Βαβυλῶνος αὐτῆς τὸ γελάσαι μάλα
ἠδέως ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἠτήσατε τοιούτοις οὔσι, καὶ ταῦτα
φιλοσοφίαν ἐπαινοῦντες.

ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

280

1.

ΓΑΤΚΕΡΑ ΚΑΙ ΘΑΪΣ.

1. ΓΑΤΚ. Τὸν στρατιώτην ἐκείνον, Θαῖ, τὸν Ἀκαρ-
ναῖνα, ὃς πάλαι μὲν Ἀβρότονον εἶχε, μετὰ ταῦτα δὲ
ἠράσθη ἐμοῦ, τὸν εὐπάρυφον λέγω, τὸν ἐν τῇ χλαμύδι,
οἶσθα αὐτόν, ἣ ἐπιλέλησαι τὸν ἄνθρωπον;

ΘΑΪΣ. Οὐκ, ἀλλὰ οἶδα, ὦ Γλυκέριον, καὶ συνέπιε
μεθ' ἡμῶν πέρυσιν ἐν τοῖς Ἀλώοις. τί δὲ τοῦτο; ἐφ' οὓς
γάρ τι περὶ αὐτοῦ διηγεῖσθαι.

ΓΑΤΚ. Γοργόνα αὐτὸν ἢ καμπόνηρος, φίλη δο-
κοῦσα εἶναι, ἀπέσπασεν ἀπ' ἐμοῦ ὑπελθοῦσα.

ΘΑΪΣ. Καὶ νῦν σοὶ μὲν ἐκεῖνος οὐ πρόσεστι, Γορ-
γόναν δὲ ἑταίραν πεποιήται;

ΓΑΤΚ. Ναί, ὦ Θαῖ, καὶ τὸ πρᾶγμα οὐ μετρίως μου
ἤψατο.

ΘΑΪΣ. Πονηρὸν μὲν, ὦ Γλυκέριον, οὐκ ἀδόκητον
δέ, ἀλλ' εἰωθὸς γίνεσθαι ὑφ' ἡμῶν τῶν ἑταιρῶν. οὐκ οὐν
χρὴ οὔτε ἀνιᾶσθαι ἄγαν οὔτε μέμψεσθαι τῇ Γοργόνῃ·
οὐδὲ γὰρ σὲ Ἀβρότονον ἐπ' αὐτῷ πρότερον ἐμέμψατο,
καίτοι φίλαι ἦτε. 2. ἀτὰρ ἐκεῖνο θαυμάζω, τί καὶ ἐπήνε-
σεν αὐτῆς ὁ στρατιώτης οὗτος, ἐκτὸς εἰ μὴ παντάπασι
τυφλὸς ἐστίν, ὃς οὐχ ἑωράκει τὰς μὲν τρίχας αὐτῆν ἀραιὰς
ἔχουσας καὶ ἐπὶ πολὺ τοῦ μετώπου ἀπηγμένους· τὰ χεῖλη
δὲ πελιδνὰ καὶ νεκρικὰ καὶ τράχηλος λεπτὸς καὶ ἐπίση- 281
μοι ἐν αὐτῷ αἱ φλέβες καὶ ῥίς μακρὰ. ἐν μόνον, εὐμήκης
ἐστὶ καὶ ὀρθὴ καὶ μειδιᾷ πάννυ ἐπαγωγόν.

ΓΑΤΚ. Οἶει γάρ, ὦ Θαῖ, τῷ κάλλει ἠρῆσθαι τὸν
Ἀκαρναῖνα; οὐκ οἶσθα ὡς φαρμακίς ἢ Χρυσάριον ἢ μή-

τηρ αὐτῆς, Θετταλὰς τινὰς ῥῥὰς ἐπισταμένη καὶ τὴν σελήνην κατάγουσα; φασὶ δὲ αὐτὴν καὶ πέτεσθαι τῆς νυκτός· ἐκείνη ἐξέμηνε τὸν ἄνθρωπον πιεῖν τῶν φαρμάκων ἐγγέασα, καὶ νῦν τρυγῶσιν αὐτόν.

ΘΑΙΣ. Καὶ σὺ, ὦ Γλυκέριον, ἄλλον τρυγήσεις, τοῦτον δὲ χαίρειν ἔα.

2.

ΜΤΡΤΙΟΝ ΚΑΙ ΠΑΜΦΙΛΟΣ ΚΑΙ ΔΩΡΙΣ.

1. ΜΤΡΤ. Γαμεῖς, ὦ Πάμφιλε, τὴν Φεῖδωνος τοῦ ναυκλήρου θυγατέρα καὶ ἤδη σε γεγαμηκέσαι φασίν· οἱ τοσοῦτοι δὲ ὄρκοι οὓς ὤμοσας καὶ τὰ δάκρυα ἐν ἀκαρεῖ πάντα οὐχεῖται, καὶ ἐπιλέλησαι Μυρτίου νῦν, καὶ ταῦτα, ὦ Πάμφιλε, ὁπότε κύω μῆνα ὄγδοον ἤδη. τοῦτο γοῦν καὶ μόνον ἐπριάμην τοῦ σοῦ ἔρωτος, ὅτι μου τηλικαύτην πεποίηκας τὴν γαστέρα καὶ μετὰ μικρὸν παιδοτροφεῖν δεήσει, πρᾶγμα ἑταίρα βαρύτερον· οὐ γὰρ ἐκθήσω
282 τὸ τεχθέν, καὶ μάλιστα εἰ ἄρρεν γένοιτο, ἀλλὰ Πάμφιλον ὀνομάσασα ἐγὼ μὲν ἔξω παραμύθιον τοῦ ἔρωτος, σοὶ δὲ ὀνειδιεῖ ποτε προσελθὼν ἐκεῖνος, ὡς ἄπιστος γεγένησαι περὶ τὴν ἀθλίαν αὐτοῦ μητέρα. γαμεῖς δ' οὐ καλὴν παρθένον· εἶδον γὰρ αὐτὴν ἐναγχος ἐν τοῖς Θεσμοφορίοις μετὰ τῆς μητρός, οὐδέπω εἰδυῖα ὅτι δι' αὐτὴν οὐκέτι ὄψομαι Πάμφιλον. καὶ σὺ δ' οὖν πρότερον ἰδοῦ αὐτὴν καὶ τὸ πρόσωπον καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἰδέ, μὴ σε ἀνιάτω. εἰ πάνυ γλαυκοὺς ἔχει αὐτοὺς μηδὲ ὅτι διάστροφοί εἰσι καὶ ἐς ἀλλήλους ὀρῶσι· μᾶλλον δὲ τὸν Φεῖδωνα ἐώρακας τὸν πατέρα τῆς νύμφης, τὸ πρόσωπον αὐτοῦ οἶσθα, ὥστε οὐδὲν ἔτι δεήσει τὴν θυγατέρα ἰδεῖν.

2. ΠΑΜΦ. Ἔτι σου ληρούσης, ὦ Μύρτιον, ἀκούσομαι παρθένους καὶ γάμους ναυκληρικοὺς διεξιούσης; ἐγὼ

δὲ ἢ σιμὴν τινα ἢ καλὴν νύμφην οἶδα; ἢ ὅτι Φείδων ὁ Ἄλωπεκῆθεν — οἶμαι γὰρ ἐκεῖνον λέγειν σε — θυγατέρα ὄλωσεν εἶχεν ὠραίαν ἤδη γάμου; ἀλλ' οὐδὲ φίλος ἐστὶν οὗτος τῷ πατρί· μέμνημαι γὰρ ὡς πρῶτον ἐδικάσατο περὶ συμβολαίου ναυτικοῦ· τάλαντον, οἶμαι, ὀφείλων γὰρ τῷ πατρὶ οὐκ ἤθελεν ἐκτίνειν, ὁ δὲ παρὰ τοὺς ναυτοδίκας ἀπήγαγεν αὐτόν, καὶ μόλις ἐξέτισεν αὐτό, οὐδ' ὄλον, ὡς ὁ πατήρ ἔφασκεν. εἰ δὲ καὶ γαμεῖν ἐδέδοκτό μοι, τὴν Δημέου θυγατέρα τὴν τοῦ Πέρυσιν ἐστρατηγηκότος ἀφείς, καὶ ταῦτα πρὸς μητρὸς ἀνεψιὰν οὖσαν, τὴν Φείδωνος ἐγάμου ἄν; σὺ δὲ πόθεν ταῦτα ἤκουσας; ἢ τινὰς σεαυτῆ, ὦ Μύρτιον, κενὰς ζηλοτυπίας σκιαμαχοῦσα ἐξεῦρες;

3. ΜΥΡΤ. Οὐκ οὖν γαμεῖς, ὦ Πάμφιλε;

ΠΑΜΦ. Μέμνης, ὦ Μύρτιον, ἢ κραικαλαῆς; καίτοι χθὲς οὐ πάνυ ἐμεθύσθημεν.

ΜΥΡΤ. Ἡ Δωρὶς αὐτῆ ἐλύπησέ με· πεμφθεῖσα γὰρ 283 ὡς ἔρια ἀνήσαιτό μοι ἐπὶ τὴν γαστέρα καὶ εὗξαιτο τῇ Λοχεῖα ὡς ὑπὲρ ἐμοῦ, Λεσβίαν ἔφη ἐντυχοῦσαν αὐτῇ . . . μᾶλλον δὲ σὺ αὐτῆ, ὦ Δωρί, λέγε ἄπερ ἀκήκοας, εἴ γε μὴ ἐπλάσω ταῦτα.

ΔΩΡ. Ἄλλ' ἐπιτριβεῖν, ὦ δέσποινα, εἴ τι ἐψευσάμην· ἐπεὶ γὰρ κατὰ τὸ πρυτανεῖον ἐγενόμην, ἐνέτυχέ μοι ἢ Λεσβία μειδιῶσα καὶ φησίν, Ὁ ἐραστής ὑμῶν ὁ Πάμφιλος γαμεῖ τὴν Φείδωνος θυγατέρα· εἰ δὲ ἀπιστοίην, ἡξίου με παρακύψασαν ἐς τὸν στενωπὸν ὑμῶν ἰδεῖν πάντα κατεστεφανωμένα καὶ ἀυλητρίδας καὶ θόρουβον καὶ ὑμέβαιον ἄδοντᾶς τινας.

ΠΑΜΦ. Τί οὖν; παρέκυψας, ὦ Δωρί;

ΔΩΡ. Καὶ μάλα, καὶ εἶδον ἅπαντα ὡς ἔφη.

4. ΠΑΜΦ. Μανθάνω τὴν ἀπάτην· οὔτε πάντα ἢ Λεσβία, Δωρί, πρὸς σὲ ἐψεύσατο καὶ σὺ τάληθῆ ἀπήγγελλας Μυρτίῳ. πλὴν μάτην γε ἐταράχθητε· οὔτε γὰρ παρ'

ἡμῖν οἱ γάμοι, ἀλλὰ νῦν ἀνεμνήσθην ἀκούσας τῆς μη-
 τρός, ὅποτε χθὲς ἀνέστρεφα παρ' ὑμῶν· ἔφη γάρ, ὦ
 Πάμφιλε, ὁ μὲν ἡλικιώτης σοι Χαρμίδης τοῦ γείτονος
 Ἀρισταινέτου υἱὸς γαμῆ ἤδη καὶ σωφρονεῖ, σὺ δὲ μέχρι
 τίνος ἑταῖρα σὺνεις; τοιαῦτα παρακούων αὐτῆς ἐς ὕπνον
 κατηνέχθην· εἶτα ἔωθεν προῆλθον ἀπὸ τῆς οἰκίας, ὥστε
 οὐδὲν εἶδον ὧν ἡ Δωρὶς ὕστερον εἶδεν. εἰ δὲ ἀπιστεῖς,
 αὐθις ἀπελθοῦσα, ὦ Δωρί, ἀκριβῶς ἰδὲ μὴ τὸν στενω-
 πόν, ἀλλὰ τὴν θύραν, ποτέρᾳ ἐστὶν ἡ κατεστεφανωμένη·
 εὐρήσεις γὰρ τὴν τῶν γειτόνων.

ΜΤΡΤ. Ἀπέσσασας, ὦ Πάμφιλε· ἀπηγγάμην γὰρ ἄν,
 εἰ τι τοιοῦτο ἐγένετο.

ΠΑΜΦ. Ἄλλ' οὐκ ἂν ἐγένετο, μηδ' οὕτω μαυεῖην,
 ὡς ἐκλαθέσθαι Μυρτίου, καὶ ταῦτα ἤδη μοι κνουῖσης
 παιδίον.

3.

ΜΗΤΗΡ ΚΑΙ ΦΙΛΙΝΝΑ.

1. ΜΗΤ. Ἐμάνης, ὦ Φίλινα, ἢ τί ἔπαθες ἐν τῷ
 ξυμποσίῳ χθὲς; ἤκε γὰρ παρ' ἐμὲ Δίφιλος ἔωθεν θα-
 κρῶν καὶ διηγῆσατό μοι ἃ ἔπαθεν ὑπὸ σοῦ· μεμεθύ-
 σθαι γὰρ σε καὶ ἐς τὸ μέσον ἀναστᾶσαν ὀρχήσασθαι αὐ-
 τοῦ διακωλύοντος καὶ μετὰ ταῦτα φιλῆσαι Λαμπρίαν τὸν
 ἑταῖρον αὐτοῦ, καὶ ἐπεὶ ἐχαλέπηνέ σοι, καταλιποῦσαν
 αὐτὸν ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Λαμπρίαν καὶ περιβαλεῖν ἐκεῖ-
 νον, ἑαυτὸν δὲ ἀποπνίγεσθαι τούτων γιγνομένων. ἀλλ'
 οὐδὲ τῆς νυκτός, οἶμαι, συνεκάθευδες μετ' αὐτοῦ, κατα-
 λιποῦσα δὲ θακρύνοντα μόνη ἐπὶ τοῦ πλησίον σκίμποδος
 κατέκεισο ἄδουσα καὶ λυποῦσα ἐκείνον.

2. ΦΙΛ. Τὰ γὰρ αὐτοῦ σοι, ὦ μητὲρ, οὐ διηγῆσατο·
 οὐ γὰρ ἂν συνηγόρευες αὐτῷ ὑβριστῆ γε ὄντι, ὃς ἐμοῦ

ἀφήμενος ἐκοινολογεῖτο Θαΐδι τῇ Λαμπρίου ἑταίρα, μηδέπω ἐκείνου παρόντος· ἐπεὶ δὲ χαλεπαίνουσαν εἶδέ με καὶ διένευσα αὐτῷ οἷα ποιεῖ, τοῦ ὠτὸς ἄκρου ἐφαψάμενος ἀνακλάσας τὸν ἀνχένα τῆς Θαΐδος ἐφίλησεν οὕτω προσφυῶς, ὥστε μόλις ἀπέσπασε τὰ χεῖλη, εἴτ' ἐγὼ μὲν ἐδάκρυον, ὃ δὲ ἐγάλα καὶ πρὸς τὴν Θαΐδα πολλὰ πρὸς τὸ οὖς ἔλεγε κατ' ἐμοῦ δηλαδὴ, καὶ ἡ Θαῖς ἐμειδία βλέπουσα πρὸς ἐμέ. ὡς δὲ προσιόντα ἤσθοντο τὸν Λαμπρίαν καὶ 285 ἐκορέσθησάν ποσε φιλαῦντες ἀλλήλους, ἐγὼ μὲν ὅμως παρ' αὐτὸν κατεκλίθην, ὡς μὴ καὶ τοῦτο προφασίζοιτο ὕστερον, ἡ Θαῖς δὲ ἀναστᾶσα ὠρχήσατο πρώτη ἀπογυμνοῦσα ἐπὶ πολὺ τὰ σφυρὰ ὡς μόνη καλὰ ἔχουσα, καὶ ἐπειδὴ ἐπαύσατο, ὁ Λαμπρίας μὲν ἐσίγα καὶ εἶπεν οὐδέν, Δίφιλος δὲ ὑπερεπήνει τὸ εὐρυθμον καὶ τὸ κεχορηγημένον, καὶ ὅτι εὖ πρὸς τὴν κιθάραν ὁ πούς καὶ τὸ σφυρὸν ὡς καλὸν καὶ ἄλλα μυρία, καθάπερ τὴν Καλάμιδος Σωσάνδραν ἐκαινῶν, ἀλλ' οὐχὶ Θαΐδα, ἣν καὶ σὺ οἶσθα συλλουομένην ἡμῖν οἷα ἐστί. Θαῖς δὲ οἷα καὶ ἔσκωψεν εὐθύς ἐς ἐμέ· *Εἰ γάρ τις*, ἔφη, *μὴ αἰσχύνεται λεπτὰ ἔχουσα τὰ σκέλη, ὠρχήσεται καὶ αὐτὴ ἐξαναστᾶσα. τί ἂν λέγοιμι, ὦ μητερ; ἀνέστην γὰρ καὶ ὠρχησάμην. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν; ἀνασχέσθαι καὶ ἐπαληθεύειν τὸ σκῶμμα καὶ τὴν Θαΐδα εἰᾶν τυραννεῖν τοῦ συμποσίου;*

3. ΜΗΤ. Φιλοτιμότερον μὲν, ὦ θύγατερ· οὐδὲ φροντίζειν γὰρ ἐχρῆν· λέγε δ' ὅμως τὰ μετὰ ταῦτα.

ΦΙΛ. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ἐπήνον, ὁ Δίφιλος δὲ μόνος ὕπτιον καταβαλὼν ἑαυτὸν ἐς τὴν ὄροφὴν ἀνέβλεπεν, ἄχρι δὴ καμουῖσα ἐπαυσάμην.

ΜΗΤ. Τὸ φιλῆσαι δὲ τὸν Λαμπρίαν ἀληθὲς ἦν καὶ τὸ μεταβᾶσαν περιπλέκεσθαι αὐτῷ; τί σιγᾶς; οὐκέτι γὰρ ταῦτα σπγγνωμῆς ἄξια.

ΦΙΛ. Ἀντιλυπεῖν ἐβουλόμην αὐτόν.

ΜΗΤ. *Εἶτα οὐδὲ συνεκάθευδες, ἀλλὰ καὶ ἦδες ἐκείνου δακρύνοντος; οὐκ αἰσθάνη, ὦ θύγατερ, ὅτι πτωχαί ἐσμεν, οὐδὲ μέμνησαι ὅσα παρ' αὐτοῦ ἐλάβομεν ἢ οἶον δὴ τὸν πέρυσι χειμῶνα διηγάγομεν ἄν, εἰ μὴ τοῦτον ἡμῖν ἡ Ἀφροδίτη ἐπεμψε;*

286 **ΦΙΛ.** *Τί οὖν; ἀνέχωμαι διὰ τοῦτο ὑβριζομένη ὑπ' αὐτοῦ;*

ΜΗΤ. *Ὅργιζον μὲν, μὴ ἀνθύβριζε δέ. οὐκ οἶσθα ὅτι ὑβριζόμενοι παύονται οἱ ἐρωῶντες καὶ ἐπιτιμῶσιν ἑαυτοῖς; σὺ δὲ πάννυ χαλεπὴ ἀεὶ τῷ ἀνθρώπῳ γεγένησαι, καὶ ὅρα μὴ κατὰ τὴν παροιμίαν ἀπορρήξωμεν πάννυ τείνουσαι τὸ καλώδιον.*

4.

ΜΕΛΙΤΤΑ ΚΑΙ ΒΑΚΧΙΣ.

1. **ΜΕΛ.** *Εἰ τινα οἶσθα, Βακχί, γραῦν, οἶμαι πολλαὶ Θετταλαὶ λέγονται ἐπάδουσαι καὶ ἐρασμίους ποιοῦσαι, εἰ καὶ πάννυ μισομένη γυνὴ τυγχάνοι, οὕτως ὄναιο, παραλαβοῦσα ἤκέ μοι· θαυμάτια γὰρ καὶ τὰ χρυσία ταῦτα προεῖμην ἠδέως, εἰ μόνον ἰδοίμι ἐπ' ἐμὲ αὐθις ἀναστρέψαντα Χαρίνον μισήσαντα τὴν Σιμίχην ὡς νῦν ἐμέ.*

ΒΑΚΧ. *Τί φῆς; οὐκέτι σύνεστιν — ἀλλὰ παρὰ τὴν Σιμίχην, ὦ Μέλιττα, οἴχεται Χαρίνος — δι' ἣν τοσαύτας ὀργὰς τῶν γονέων ἠνέσχετο οὐ βουληθεὶς τὴν πλουσίαν ἐκείνην γῆμαι πέντε προικὸς τάλαντα, ὡς ἔλεγον, ἐπιφερομένην; μέμνημαι γὰρ ταῦτά σου ἀκούσασα.*

ΜΕΛ. *Ἄπαντα ἐκεῖνα οἴχεται, ὦ Βακχί, καὶ πέμπτην ταύτην ἡμέραν οὐδ' εἴωρακα ὅλως αὐτόν, ἀλλὰ πίνουσι παρὰ τῷ συνεφήβῳ Παμμένει αὐτός τε καὶ Σιμίχη.*

2. **ΒΑΚΧ.** *Δεινά, ὦ Μέλιττα, πέπονθας, ἀλλὰ τι καὶ ὑμᾶς διέστησεν; ἔοικε γὰρ οὐ μικρὸν τοῦτ' εἶναι.*

ΜΕΛ. Τὸ μὲν ὄλον οὐδὲ εἶπειν ἔχω· πρῶην δὲ ἀνελθὼν ἐκ Πειραιῶς — κατεληλύθει γάρ, οἶμαι, χρέος τι ἀπαιτήσων πέμψαντος τοῦ πατρός — οὔτε με προσέβλεψεν ἐσελθὼν οὔτε προσήκατο ὡς ἔθος προσδραμοῦσαν, ἀποσεισάμενος δὲ περιπλακῆναι θέλουσαν, "Απιδι, φησί, πρὸς τὸν ναύκληρον Ἐρμότιμον ἢ τὰ ἐπὶ τῶν τοίχων γεγραμμένα ἐν τῷ Κεραμεικῷ ἀνάγνωθι, ὅπου κατεστηλίτευται ὑμῶν τὰ ὀνόματα. Τίνα Ἐρμότιμον, τίνα, ἔφη, ἢ ποίαν στήλην λέγεις; ὁ δὲ οὐδὲν ἀποκρινάμενος οὐδὲ δειπνήσας ἐκάθευδεν ἀποστραφείς. πόσα οἶμι ἐπὶ τούτῳ μεμηχανῆσθαι με περιλαμβάνουσαν ἐπιστρέφουσαν φιλοῦσαν ἀπεστραμμένον τὸ μετάφρενον; ὁ δ' οὐδ' ὀπωστιοῦν ὑπεμαλάχθη, ἀλλ' εἰ μοι, φησίν, ἐπὶ πλεόν ἐνοχλήσεις, ἄπειμι ἦδη, εἰ καὶ μέσαι νύκτες εἰσίν.

3. **ΒΑΚΧ.** Ὅμως ἦδεις τὸν Ἐρμότιμον;

ΜΕΛ. Ἀλλά με ἴδοις, ὦ Βακχί, ἀθλιώτερον διάγουσαν ἢ νῦν ἔχω, εἰ τίνα ἐγὼ ναύκληρον Ἐρμότιμον οἶδα. πλὴν ἀλλ' ὁ μὲν ἔωθεν ἀπεληλύθει τοῦ ἀλεκτρούονος εὐθύς ἄσαντος ἀνεργόμενος, ἐγὼ δὲ ἐμεμνήμην ὅτι κατὰ τοίχου τινὸς ἔλεγε καταγεγράφθαι τοῦνομα ἐν Κεραμεικῷ· ἔπεμψα οὖν Ἀκίδα κατασκευομένην· ἢ δ' ἄλλο μὲν οὐδὲν εὔρε, τοῦτο δὲ μόνον ἐπιγεγραμμένον ἐσιόντων ἐπὶ τὰ δεξιὰ πρὸς τῷ Διπύλῳ, Μέλιττα φιλεῖ Ἐρμότιμον, καὶ μικρὸν αὐτίθις ὑποκάτω, Ὁ ναύκληρος Ἐρμότιμος φιλεῖ Μέλιτταν.

ΒΑΚΧ. Ὡ τῶν περιέργων νεανίσκων. συνήμι γάρ. λυπῆσαι τις θέλων τὸν Χαρίνον ἐπέγραψε ζηλότυπον ὄντα εἰδώς· ὁ δὲ αὐτίκα ἐπίστευσεν. εἰ δέ που ἴδοιμι αὐτόν, διαλέξομαι. ἄπειρός ἐστι καὶ παῖς ἔτι.

ΜΕΛ. Ποῦ δ' ἂν ἴδοις ἐκείνον, ὃς ἐγκλεισάμενος ἑαυτὸν σύνεστι τῇ Σιμίχῃ; οἱ γονεῖς δὲ ἔτι παρ' ἔμοι ζή-

τοῦσιν αὐτόν. ἀλλ' εἴ τινα εὐροίμι, ᾧ Βακχί, γραῦν, ὡς
288 ἔφην· ἀποσώσεις γὰρ ἂν φανεῖσα.

4. ΒΑΚΧ. Ἔστιν, ᾧ φιλτάτη, ὅτι χρησίμη φαρμα-
κίς, Σύρα τὸ γένος, ὠμὴ ἔτι καὶ συμπεπηγυῖα, ἣ μοί
ποτε Φανίαν χαλεπαίνοντα κάκεινον εἰκῆ, ὡσπερ Χαρί-
νος, διήλλαξε μετὰ μῆνας ὅλους τέτταρας, ὅτε ἐγὼ μὲν
ἤδη ἀπεγνώκειν, ὁ δὲ ὑπὸ τῶν ἐπρωδῶν ἤκεν αὐθις
ἐπ' ἐμέ.

ΜΕΛ. Τί δὲ ἐπραξεν ἡ γραῦς, εἴπερ ἔτι μέμνησαι;

ΒΑΚΧ. Λαμβάνει μὲν οὐδὲ πολὺν, ᾧ Μέλιττα, τὸν
μισθόν, ἀλλὰ δραχμὴν καὶ ἄρτον· ἐπικεῖσθαι δὲ δεῖ μετὰ
τῶν ἁλῶν καὶ ὀβολοὺς ἑπτὰ καὶ θείον καὶ δᾶδα. ταῦτα
δὲ ἡ γραῦς λαμβάνει, καὶ κρατῆρα κεκερᾶσθαι δεῖ καὶ
πίνειν ἐκείνην μόνην. δεήσει δέ τι αὐτοῦ τοῦ ἀνδρός εἶ-
ναι, οἶον ἱμάτια ἢ κρηπίδας ἢ ὀλίγας τῶν τριχῶν ἢ τῶν
τῶν τοιοῦτων.

ΜΕΛ. Ἐχω τὰς κρηπίδας αὐτοῦ.

5. ΒΑΚΧ. Ταύτας κρεμάσασα ἐκ παττάλου ὑποθυ-
μιᾷ τῷ θείῳ, πάττουσα καὶ τῶν ἁλῶν ἐπὶ τὸ πῦρ· ἐπι-
λέγει δὲ ἀμφοῖν τὰ ὀνόματα καὶ τὸ ἐκείνου καὶ τὸ σόν.
εἶτα ἐκ τοῦ κόλπου προκομίσασα ρόμβον ἐπιστρέφει
ἐπρωδὴν τινα λέγουσα ἐπιτρόχῳ τῇ γλώττῃ, βαρβαρικά
καὶ φρικώδη ὀνόματα. ταῦτα ἐποίησε τότε. καὶ μετ' οὐ
πολὺ Φανίας, ἅμα καὶ τῶν συνεφήβων ἐπιτιμησάντων
αὐτῷ καὶ τῆς Φοιβίδος, ἣ συνῆν, πολλὰ αἰτούσης, ἥκε
μοι, τί πλέον; ὑπὸ τῆς ἐπρωδῆς ἀγόμενος. ἔτι δὲ καὶ τοῦτο
με σφόδρα κατὰ τῆς Φοιβίδος· τὸ μισηθρον ἐδιδάξατο, τη-
ρήσασαν τὸ ἔχνος, ἐπὰν ἀπολίποι, ἀμαυρώσασαν ἐπιβή-
ναι μὲν τῷ ἀριστερῷ ἐκείνης τὸν ἐμὸν δεξιόν, τῷ δεξιῷ
289 δὲ τὸν ἀριστερόν ἐμπαλιν καὶ λέγειν, Ἐπιβέβηκά σοι καὶ
ὑπεράνω εἰμί· καὶ ἐποίησα ὡς προσέταξε.

ΜΕΛ. Μὴ μέλλε, μὴ μέλλε, ᾧ Βακχί, κάλει ἤδη τῆν

Σύραν. σὺ δέ, ὦ Ἀκί, τὸν ἄρτον καὶ τὸ θεῖον καὶ τὰ ἄλλα πάντα πρὸς τὴν ἐπωδὴν εὐτρέπιξε.

5.

ΚΛΩΝΑΡΙΟΝ ΚΑΙ ΛΕΑΙΝΑ.

1. ΚΛΩΝ. Καινὰ περὶ σοῦ ἀκούομεν, ὦ Λέαινα, τὴν Λεσβίαν Μέγιλλαν τὴν πλουσίαν ἐρᾶν σου ὥσπερ ἄνδρα καὶ συνεῖναι ὑμᾶς οὐκ οἶδ' ὅτι ποιούσας μετ' ἀλλήλων. τί τοῦτο; ἠρυθρίασας; ἀλλ' εἶπε εἰ ἀληθῆ ταῦτά ἐστιν.

ΛΕΑΙ. Ἀληθῆ, ὦ Κλωνάριον· αἰσχύνομαι δέ, ἀλόκοτον γὰρ τί ἐστι.

ΚΛΩΝ. Πρὸς τῆς κουροτρόφου τί τὸ πρᾶγμα, ἢ τί βούλεται ἡ γυνή; τί δὲ καὶ πράττετε, ὅταν συνῆτε; ὄρας; οὐ φιλεῖς με· οὐ γὰρ ἂν ἀπεκρύπτου τὰ τοιαῦτα.

ΛΕΑΙ. Φιλῶ μὲν σε, εἰ καὶ τινα ἄλλην. ἡ γυνὴ δὲ δεινῶς ἀνδρική ἐστιν.

2. ΚΛΩΝ. Οὐ μανθάνω ὅτι καὶ λέγεις, εἰ μὴ τις ἐταιρίστρια τυγχάνει οὔσα· τοιαύτας γὰρ ἐν Λέσβῳ λέγουσι γυναῖκας ἀρρενωπούς, ὑπ' ἀνδρῶν μὲν οὐκ ἐθέλουσας αὐτὸ πάσχειν, γυναιξὶ δὲ αὐτὰς πλησιαζούσας ὥσπερ ἄνδρας.

ΛΕΑΙ. Τοιοῦτόν τι.

ΚΛΩΝ. Οὐκοῦν, ὦ Λέαινα, τοῦτο αὐτὸ καὶ διήγησαι, ὅπως μὲν ἐπείρα τὸ πρῶτον, ὅπως δὲ καὶ σὺ συννεπίσθης καὶ τὰ μετὰ ταῦτα.

290

ΛΕΑΙ. Πότον τινὰ συγκροτοῦσαι αὐτὴ τε καὶ Δημόναςσα ἡ Κορινθία, πλουτοῦσα δὲ καὶ αὐτὴ καὶ ὁμότεχνος οὔσα τῇ Μεγίλλῃ, παρέλαβον κάμει κιθαρίζειν αὐταῖς· ἐπεὶ δὲ ἐκιθάρισα καὶ ἄωρὶ ἦν καὶ ἔδει καθεύδειν, αἱ δὲ ἐμέθυσον, Ἄγε· δὴ, ἔφη, ὦ Λέαινα, ἡ Μέγιλλα,

κοιμᾶσθαι γὰρ ἤδη καλόν, ἐνταῦθα καθέυθε μεθ' ἡμῶν μέση ἀμφοτέρων.

ΚΛΩΝ. Ἐκάθευδες; τὸ μετὰ τοῦτο τί ἐγένετο;

3. ΛΕΑΙ. Κατεφίλουν με τὸ πρῶτον ὥσπερ οἱ ἄνδρες, οὐκ αὐτὸ μόνον προσαρμόζουσαι τὰ χεῖλη, ἀλλ' ὑπανοίγουσαι τὸ στόμα, καὶ περιέβαλλον καὶ τοὺς μαστοὺς ἀπέθλιβον· ἡ Δημῶναςσα δὲ καὶ ἔδακνε μεταξὺ καταφιλοῦσα· ἐγὼ δὲ οὐκ εἶχον εἰκάσαι ὃ τι τὸ πρᾶγμα εἶη. χρόνῳ δὲ ἡ Μέγιλλα ὑπόθερμος ἤδη οὖσα τὴν μὲν πηνήκην ἀφείλετο τῆς κεφαλῆς, ἐπέκειτο δὲ πάνυ ὁμοία καὶ προσφυνῆς, καὶ ἐν χρόνῳ ὥφθη αὐτῇ καθάπερ οἱ σφόδρα ἀνδραῖοι τῶν ἀθλητῶν ἀποκεκαρμένη· ἀγῶν ἐταράχθη ἰδοῦσα. ἡ δὲ, ὦ Λέαινα, φησὶν, ἐώρακας ἤδη οὕτω καλὸν νεανίσκον; Ἄλλ' οὐχ ὁρῶ γε, ἔφην ἐγὼ, νεανίσκον ἐνταῦθα, ὦ Μέγιλλα. Μὴ με καταθήλυνε, ἔφη, Μέγιλλος γὰρ ἐγὼ λέγομαι καὶ γεγάμηκα πρόπαλαι ταύτην τὴν Δημῶναςσαν, καὶ ἔστιν ἐμῆ γυνή. ἐγέλασα, ὦ Κλωνάριον, ἐπὶ τούτῳ καὶ ἔφην, Οὐκοῦν σύ, ὦ Μέγιλλα, ἀνὴρ τις ὢν ἐλελήθεις ἡμᾶς, καθάπερ τὸν Ἀχιλλέα φασὶν ἐν ταῖς παρθένοις κρυπτόμενον ταῖς ἀλουργίσι; καὶ τὸ ἀνδρεῖον δὲ ἐκεῖνο ἔχεις καὶ ποιεῖς τὴν Δημῶναςσαν ὅπερ οἱ ἄνδρες; Ἐκεῖνο μὲν, ἔφη, ὦ Λέαινα, οὐκ ἔχω δέομαι δὲ οὐδὲ πάνυ αὐτοῦ· ἴδιον δὲ τινα τρόπον ἡδῶ παρὰ πολὺ ὁμιλοῦντα ὄψει με. Ἄλλὰ μὴ Ἐρμαφρόδιτος εἶ, ἔφην, οἷοι πολλοὶ εἶναι λέγονται ἀμφοτέρω ἐχοντες; ἔτι γὰρ ἠγνόουν, ὦ Κλωνάριον, τὸ πρᾶγμα. Οὐ, φησὶν, ἀλλὰ τὸ πᾶν ἀνὴρ εἰμι. 4. Ἦκουσα, ἔφην ἐγὼ, τῆς Βοιωτίας ἀγλητριδος Ἰσμηνοδώρας διηγουμένης τὰ ἐφέστια παρ' αὐτοῖς, ὡς γένοιτό τις ἐν Θήβαις ἐκ γυναικὸς ἀνὴρ. ὁ δ' αὐτὸς καὶ μάντις ἄριστος, οἶμαι, Τειρεσίας τοῦνομα. μὴ οὖν καὶ σύ τοιοῦτόν τι πέπονθας; Οὐκουν, ὦ Λέαινα, ἔφη, ἀλλὰ ἐγεννήθη μὲν ὁμοία ταῖς ἄλλαις ὑμῖν,

ἡ γνώμη δὲ καὶ ἡ ἐπιθυμία καὶ τὰλλα πάντα ἀνδρός ἐστὶ 292
 μοι. Καὶ ἱκανὴ γοῦν σοι, ἔφην, ἐπιθυμία; Πάρεχε γοῦν,
 ὦ Λέαινα, εἰ ἀπιστεῖς, ἔφη, καὶ γνώσῃ οὐδὲν ἐνδέουσάν
 με τῶν ἀνδρῶν· ἔχω γάρ τι ἀντὶ τοῦ ἀνδρείου. ἀλλὰ
 πάρεχε, ὄψει γάρ. παρέσχον, ὦ Κλωνάριον, ἰκετευούσης
 πολλὰ καὶ ὄρμον τινά μοι δούσης τῶν πολυτελῶν καὶ
 ὀθόνας τῶν λεπτῶν. εἰτ' ἐγὼ μὲν ὥσπερ ἄνδρα περιελάμ-
 βανον, ἡ δὲ ἐφίλει τε καὶ ἐποίει καὶ ἤσθμαινε καὶ ἐδόκει
 μοι ἐς ὑπερβολὴν ἤδεσθαι.

ΚΛΩΝ. Τί ἐποίει, ὦ Λέαινα, ἢ τίνα τρόπον; τοῦτο
 γὰρ μάλιστα εἰπέ.

ΛΕΑΙ. Μὴ ἀνάκρινε ἀκριβῶς, αἰσχρὰ γάρ· ὥστε
 μὰ τὴν οὐρανίαν οὐκ ἂν εἰποίμι.

6.

ΚΡΩΒΤΛΗ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΝΑ.

1. ΚΡΩΒ. Ὡς Κόριννα, ὡς μὲν οὐ πάνυ δεινὸν ἦν,
 ὃ ἐνόμιζες, τὸ γυναιῖκα γενέσθαι ἐκ παρθένου; μεμάθη-
 κας ἤδη, μετὰ μειρακίου μὲν ὥραίου γενομένη, μνᾶν δὲ
 τὸ πρῶτον μίσθωμα κομισαμένη, ἐξ ἧς ὄρμον αὐτίκα
 ἀνήσομαί σοι.

ΚΟΡ. Ναί, μαννάριον. ἐχέτω δὲ καὶ ψήφους τινὰς
 πυρανγείς οἷος ὁ Φιλαινίδος ἐστίν.

ΚΡΩΒ. Ἔσται τοιοῦτος. ἄκουε δὲ καὶ τὰλλα παρ'
 ἐμοῦ ἃ σε χρὴ ποιεῖν καὶ ὅπως προσφέρεσθαι τοῖς ἀν-
 δράσιν· ἄλλη μὲν γὰρ ἡμῖν ἀποστροφὴ τοῦ βίου οὐκ 293
 ἐστίν, ὦ θύγατερ, ἀλλὰ δύο ἔτη ταῦτα ἐξ οὗ τέθνηκεν
 ὁ μακαρίτης σου πατήρ, οὐκ οἶσθα ὅπως ἀπεξήσαμεν;
 ὅτε δὲ ἐκείνος ἔζη, πάντα ἦν ἡμῖν ἱκανά· ἐχάλκευε γὰρ
 καὶ μέγα ἦν ὄνομα αὐτοῦ ἐν Πειραιεῖ, καὶ πάντων ἐστίν
 ἀκούσαι διομνυμένων ἢ μὴν μετὰ Φιλίππον μηκέτι ἔσεσθαι

ἄλλον χαλκία. μετὰ δὲ τὴν τελευταίην τὸ μὲν πρῶτον ἀποδομένη τὰς πυράγρας καὶ τὸν ἄκμονα καὶ σφύραν δύο μυνῶν, ἀπὸ τούτων διετράφημεν· εἶτα νῦν μὲν ὑφαίνουσα, νῦν δὲ κρόκην κατάγουσα ἢ στήμονα κλώθουσα ἐποριζόμεν τὰ σιτία μόλις· ἔβροσκον δὲ σέ, ὦ θυγάτερ, τὴν ἐλπίδα περιμένουσα.

2. ΚΟΡ. Τὴν μυνῶν λέγεις;

ΚΡΩΒ. Οὐκ, ἀλλὰ ἐλογιζόμεν ὡς τηλικαύτη γενομένη θρόψεις μὲν ἐμέ, σεαυτὴν δὲ κατακοσμήσεις ῥαδίως καὶ πλουτήσεις καὶ ἐσθῆτας ἔξεις ἀλουργεῖς καὶ θεραπαίνας.

ΚΟΡ. Πῶς ἔφησ, μήτηρ, ἢ τί λέγεις;

ΚΡΩΒ. Συνοῦσα μὲν τοῖς νεανίσκοις καὶ συμπίνουσα μετ' αὐτῶν καὶ συγκαθεύδουσα ἐπὶ μισθῶ.

ΚΟΡ. Καθάπερ ἡ Δαφνίδος θυγάτηρ Λύρα;

ΚΡΩΒ. Ναί.

ΚΟΡ. Ἄλλ' ἐκείνη ἑταίρα ἐστίν.

ΚΡΩΒ. Οὐδὲν τοῦτο δεινόν· καὶ σὺ γὰρ πλουτήσεις ὡς ἐκείνη καὶ πολλοὺς ἔραστὰς ἔξεις. τί ἐδάκρυσας, ὦ Κόρινα; οὐχ ὄρας ὀπόσαι καὶ ὡς περισπούδαστοί εἰσιν αἱ ἑταῖραι καὶ ὅσα χρήματα λαμβάνουσι; τὴν Δαφνίδα γοῦν ἐγὼ οἶδα, ὦ φίλη Ἀδράστεια, ῥάκη, πρὶν αὐτὴν 294 ἀκμάσαι τὴν ὄραν, περιβεβλημένην· ἀλλὰ νῦν ὄρας οἷα πρόεισι, χρυσὸς καὶ ἐσθῆτες εὐανθεῖς καὶ θεράπαιναί τετταρες.

3. ΚΟΡ. Πῶς δὲ ταῦτα ἐκτήσατο ἡ Λύρα;

ΚΡΩΒ. Τὸ μὲν πρῶτον κατακοσμοῦσα ἑαυτὴν εὐπρεπῶς καὶ εὐσταλῆς οὖσα καὶ φαιδρὰ πρὸς ἅπαντας, οὐκ ἄχρι τοῦ καγγάζειν ῥαδίως καθάπερ σὺ εἰθῆσας, ἀλλὰ μειδιῶσα ἠδὺ καὶ ἐπαγωγόν, εἶτα προσομιλοῦσα δεξιῶς καὶ μήτε φενακίζουσα, εἰ τις προσέλθοι ἢ προπέμψειε, μήτε αὐτὴ ἐπιλαμβανομένη τῶν ἀνδρῶν. ἦν δὲ ποτε καὶ

ἔπέλθῃ ἐπὶ δεῖπνον λαβοῦσα μίσθωμα, οὔτε μεθύσκειται — καταγέλαστον γὰρ καὶ μισοῦσιν οἱ ἄνδρες τὰς τοιαύτας — οὔτε ὑπερεμφορεῖται τοῦ ὄψου ἀπειροκάλως, ἀλλὰ προσάπτεται μὲν ἄκροισ τοῖς δακτύλοις, σιωπῇ δὲ τὰς ἐνθέσεις οὐκ ἐπ' ἀμποτέρας παραβύεται τὰς γνάθους, πίνει δὲ ἡρέμα, οὐ χανδόν, ἀλλ' ἀναπανομένη.

ΚΟΡ. Κἄν εἰ διψῶσα, ὦ μῆτερ, τύχοι;

ΚΡΩΒ. Τότε μάλιστα, ὦ Κόριννα. καὶ οὔτε πλεόν τοῦ δέοντος φθέγγεται οὔτε ἀποσκώπτει ἐς τινα τῶν παρόντων, ἐς μόνον δὲ τὸν μισθωσάμενον βλέπει· καὶ διὰ τοῦτο ἐκεῖνοι φιλοῦσιν αὐτήν. καὶ ἐπειδὴν κοιμᾶσθαι δέη, ἀσελγὲς οὐδὲν οὐδὲ ἀμελὲς ἐκείνη ἄν τι ἐργάσαιτο, ἀλλὰ ἐξ ἅπαντος ἐν τούτῳ θηρᾶται, ὡς ὑπαγάγοιτο καὶ ἐραστήν ποιήσειεν ἐκεῖνον· ταῦτα γὰρ αὐτήν ἅπαντες ἐπαινοῦσιν. εἰ δὴ καὶ σὺ ταῦτα ἐκμάθοις, μακάριαι καὶ ἡμεῖς ἐσόμεθα· ἐπεὶ τά γε ἄλλα παρὰ πολὺ αὐτῆς . . . . ἀλλ' οὐδέν, ὦ φίλη Ἀδράστεια, φημί, ζώοις 295 μόνον.

4. ΚΟΡ. Εἰπέ μοι, ὦ μῆτερ, οἱ μισθούμενοι πάντες τοιοῦτοί εἰσιν οἷος ὁ Εὐκρίτος, μεθ' οὗ χθὲς ἐκάθευδον;

ΚΡΩΒ. Οὐ πάντες, ἀλλ' ἔνιοι μὲν ἀμείνους, οἱ δὲ καὶ ἤδη ἀνδρώδεις, οἱ δὲ καὶ οὐ πάνυ μορφῆς εὐφυῶς ἔχοντες.

ΚΟΡ. Καὶ τοιούτοις συγκαθεύδειν δεήσει;

ΚΡΩΒ. Μάλιστα, ὦ θύγατερ· οὔτοι μὲν τοι καὶ πλείονα διδάσιν· οἱ καλοὶ δὲ αὐτὸ μόνον καλοὶ θέλουσιν εἶναι. καὶ σοὶ δὲ μελέτω αἰὲ τοῦ πλείονος, εἰ θέλεις ἐν βραχεὶ λέγειν ἀπάσας ἐνδειξάσας σε τῷ δακτύλῳ, Οὐχ ὀρᾶς τὴν Κόρινναν τὴν τῆς Κρωβύλης θυγατέρα ὡς ὑπερπλουτεῖ καὶ τρισευδαίμονα πεποίηκε τὴν μητέρα; τί φῆς; ποιήσεις ταῦτα; ποιήσεις, οἶδα ἐγώ, καὶ προέξεις

ἀπασῶν φραδίως. νῦν δ' ἄπιθι λουσομένη, εἰ ἀφίκοιτο καὶ τήμερον τὸ μεριάκιον ὁ Εὐκρίτος· ὑπισχνεῖτο γάρ.

7.

ΜΗΤΗΡ ΚΑΙ ΜΟΤΣΑΡΙΟΝ.

1. ΜΗΤ. Ἄν δ' ἔτι τοιοῦτον ἐραστὴν εὖρωμεν, ὡς Μουσαρίου, οἷος ὁ Χαιρέας ἐστὶ, θῦσαι μὲν τῇ πανδημῶ δεήσει λευκὴν μηκάδα, τῇ οὐρανίᾳ δὲ τῇ ἐν κήποις δάμαλιν, στεφανῶσαι δὲ καὶ τὴν πλουτοδότειραν, καὶ ὅλως μακάριαι καὶ τρισευδαίμονες ἐσόμεθα. νῦν ὄρῳ παρὰ τοῦ νεανίσκου ἡλίκα λαμβάνομεν, ὃς ὀβολὸν μὲν οὐδὲ πώποτε σοι δέδωκεν, οὐκ ἐσθῆτα, οὐχ ὑποδήματα, οὐ μύρον, ἀλλὰ προφάσεις αἰεὶ καὶ ὑποσχέσεις καὶ μακρὰ ἐλπίδες καὶ πολὺ τό, ἐὰν ὁ πατήρ . . καὶ κύριος γένωμαι τῶν πατρῶων, καὶ πάντα σά. σὺ δὲ καὶ ὁμωμοκέναι αὐτὸν φῆς ὅτι νόμῳ σε γαμετὴν ποιήσεται.

ΜΟΤΣ. Ὁμοσε γάρ, ὡς μήτηρ, κατὰ ταῖν θεοῖν καὶ τῆς Πολιάδος.

ΜΗΤ. Καὶ πιστεύεις δηλαδὴ· καὶ διὰ τοῦτο πρῶτῶν οὐκ ἔχοντι αὐτῷ καταθεῖναι συμβολὴν τὸν δακτύλιον δέδωκας ἀγνοούσης ἐμοῦ, ὃ δὲ ἀποδόμενος κατέπιε, καὶ πάλιν τὰ δύο περιδέρμια τὰ Ἰωνικά, ἔλκοντα ἐκάτερον δύο δαρεικοὺς, ἃ σοι ὁ Χίος Πραξίας ὁ ναύκληρος ἐκόμισε ποιησάμενος ἐν Ἐφέσῳ· ἐδεῖτο γὰρ Χαιρέας ἔφρανον συνεφήβοις ἀπενεγκεῖν. ὀθόνας γὰρ καὶ χιτωνίσκους τί ἂν λέγοιμι; καὶ ὅλως ἔρμαιόν τι ἡμῖν καὶ μέγα ὄφελος συμπέπτωκεν οὗτος.

2. ΜΟΤΣ. Ἀλλὰ καλὸς καὶ ἀγένειος, καὶ φησὶν ἐρᾶν καὶ δακρύει καὶ Δεινομάχης καὶ Λάχητος υἱὸς ἐστὶ τοῦ Ἀρεοπαγίτου καὶ φησὶν ἡμᾶς γαμήσειν καὶ μεγάλας ἐλπίδας ἔχομεν παρ' αὐτοῦ, ἣν ὁ γέρον μόνον καταμύση.

ΜΗΤ. Οὐκοῦν, ᾧ Μουσάριον, ἐὰν ὑποθήσασθαι δέῃ, καὶ ὁ σκυτοτόμος αἰτῇ τὸ θίδραχμον, ἐροῦμεν πρὸς αὐτόν, Ἀργύριον μὲν οὐκ ἔχομεν, σὺ δὲ τῶν ἐλπίδων ὀλίγας παρ' ἡμῶν λαβέ· καὶ πρὸς τὸν ἀλφιτοπώλην τὰ αὐτά· καὶ ἦν τὸ ἐνοίκιον αἰτώμεθα, Περιμεινον, φήσομεν, ἔστ' ἂν Λάχης ὁ Κολυττεὺς ἀποθάνῃ· ἀποδώσομεν γάρ σοι μετὰ τοὺς γάμους. οὐκ αἰσχύνῃ μόνη τῶν ἐταιρῶν οὐκ ἐλλόβιον οὐχ ὄρμον οὐ ταραντινίδιον ἔχουσα;

Β. ΜΟΤΣ. Τί οὖν, ᾧ μῆτερ; ἐκείναι εὐτυχέστεραί μου καὶ καλλίους εἰσίν;

ΜΗΤ. Οὐκ, ἀλλὰ συνετώτεραι καὶ ἰσασιν ἐταιρίζειν, οὐδὲ πιστεύουσι φηματίοις καὶ νεανίσκοις ἐπ' ἄκρου τοῦ χείλους τοὺς ὄρκους ἔχουσι· σὺ δὲ εἰ πιστὴ καὶ φίλανδρος οὐδὲ προσίῃ ἄλλον τινὰ ὅτι μὴ μόνον Χαιρέαν· καὶ πρῶην μὲν ὅτε ὁ γεωργὸς ὁ Ἀχαρνεὺς ἦκε δύο μνᾶς κομίζων, ἀγένειος καὶ αὐτός — οἴνου δὲ τιμὴν ἀπειλήφει τοῦ πατρὸς πέμψαντος — σὺ δὲ ἐκείνον μὲν ἀπεμύκτισας, καθεύδεις δὲ μετὰ τοῦ Ἀδώνιδος Χαιρέου.

ΜΟΤΣ. Τί οὖν; ἐχρῆν Χαιρέαν καταλείψασαν παραδέξασθαι τὸν ἐργάτην ἐκείνου κινάβρας ἀπόζοντα; λειός μοι, φασί, Χαιρέας καὶ χοιρίσκος Ἀχαρνικός. 298

ΜΗΤ. Ἔστω· ἐκεῖνος ἀγροῖκος καὶ πονηρὸν ἀποπνεῖ. τί καὶ Ἀντιφῶντα τὸν Μενεκράτους μνᾶν ὑπισχνόμενον οὐδὲ τοῦτον ἐδέξω; οὐ καλὸς ἦν καὶ ἄστελος καὶ ἠλικιωτῆς Χαιρέου;

4. ΜΟΤΣ. Ἀλλ' ἠπειλήσει Χαιρέας ἀποσφάξειν ἀμφοτέρους, εἰ λάβοι μέποτε μετ' αὐτοῦ.

ΜΗΤ. Πόσοι δὲ καὶ ἄλλοι ταῦτα ἀπειλοῦσιν; οὐκ οὖν ἀνέραστος σὺ μενεῖς διὰ τοῦτο καὶ σωφρονήσεις καθάπερ οὐχ ἑταῖρα, τῆς δὲ Θεσμοφόρου ἰερείᾳ τις οὔσα; ἔῷ τᾶλλα. τήμερον Ἀλωᾶ ἔστι. τί δέ σοι δέδωκεν ἐς τὴν δορτήν;

ΜΟΥΣ. Οὐκ ἔχει, ὦ μαννάριον.

ΜΗΤ. Μόνος οὗτος οὐ τέχνην εὗρηκεν ἐπὶ τὸν πατέρα, οὐκ οἰκέτην καθήκεν ἑξαπατήσοντα, οὐκ ἀπὸ τῆς μητρὸς ἤτησεν ἀπειλήσας ἀποπλευσεῖσθαι στρατευσόμενος, εἰ μὴ λάβοι, ἀλλὰ κάθηται ἡμᾶς ἐπιτρίβων μῆτε αὐτὸς διδούς μῆτε παρὰ τῶν διδόντων ἐὼν λαμβάνειν; σὺ δὲ οἶει, ὦ Μουσαρίον, ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν αἰεὶ ἔσσεσθαι; ἢ τὰ αὐτὰ φρονήσειν Χαιρέαν, ὅταν πλουτῇ μὲν αὐτός, ἢ δὲ μήτηρ γάμον πολυτάλαντον ἐξεύρη αὐτῷ; μνησθήσεται ἔτι, οἶει, τότε τῶν δακρῦων ἢ τῶν φιλημάτων ἢ τῶν ὄρκων πέντε ἰσως τάλαντα προικὸς βλέπων;

ΜΟΥΣ. Μνησθήσεται ἐκείνος· δείγμα δέ, ὡς οὐδὲ νῦν γεγάμηκεν, ἀλλὰ καταναγκαζόμενος καὶ βιαζόμενος ἤρνησατο.

ΜΗΤ. Γένοιτο μὴ ψεύδεσθαι. ἀναμνήσω δέ σε, ὦ Μουσαρίον, τότε.

8.

299

ΑΜΠΕΛΙΣ ΚΑΙ ΧΡΥΣΙΣ.

1. **ΑΜΠ.** Ὅστις δέ, ὦ Χρυσί, μῆτε ζηλοτυπεῖ μῆτε ὀργίζεται μῆτε ἐρράπισέ ποτε ἢ περιέκειρεν ἢ τὰ ἱμάτια περιέσχισεν, ἔτι ἐραστῆς ἐκείνός ἐστιν;

ΧΡΥΣ. Οὐκοῦν ταῦτα μόνα ἐρῶντος, ὦ Ἀμπελί, δείγματα;

ΑΜΠ. Ναί, ταῦτ' ἀνδρὸς θερμοῦ· ἐπεὶ τᾶλλα, φιλήματα καὶ δάκρυα καὶ ὄρκοι καὶ τὸ πολλάκις ἤκειν ἀρχομένου ἔρωτος σημεῖον καὶ φουομένου ἔτι· τὸ δὲ πῦρ ὄλον ἐκ τῆς ζηλοτυπίας ἐστίν. ὥστε εἰ καὶ σέ, ὡς φῆς, ὁ Γοργίας ῥαπίξει καὶ ζηλοτυπεῖ, χρηστὰ ἔλπιζε καὶ εὖχου αἰεὶ τὰ αὐτὰ ποιεῖν.

ΧΡΥΣ. Τὰ αὐτά; τί λέγεις; αἰεὶ ῥαπίξειν με;

ΑΜΠ. Οὐχί, ἀλλ' ἀνιᾶσθαι, εἰ μὴ πρὸς μόνον αὐ-

τὸν βλέποις. ἐπεὶ εἰ μὴ ἐρᾷ γε, τί ἂν ἔτι ὀργίζοιτο, εἰ σὺ
τινα ἕτερον ἐραστὴν ἔχεις;

ΧΡΥΣ. Ἄλλ' οὐδὲ ἔχω ἔγωγε· ὁ δὲ μάτην ὑπέλαβε
τὸν πλούσιόν μου ἐρᾶν, διότι ἄλλως ἐμνημόνευσά ποτε
αὐτοῦ.

2. ΑΜΠ. Καὶ τοῦτο ἡδὺ τὸ ὑπὸ πλουσίων οἰεσθαι
σπουδάξεσθαί σε· οὕτω γὰρ ἀνιάσεται μᾶλλον καὶ φιλο-
τιμήσεται, ὡς μὴ ὑπερβάλοιντο αὐτὸν οἱ ἀντερασταί.

ΧΡΥΣ. Καὶ μὴν οὗτός γε μόνον ὀργίζεται καὶ φραπί-
ξει, δίδωσι δὲ οὐδέν.

ΑΜΠ. Ἄλλὰ δώσει· ζηλότυποι γὰρ καὶ μάλιστα λυ-
πηθήσονται.

ΧΡΥΣ. Οὐκ οἶδ' ὅπως φραπίσματα λαμβάνειν βού- 300
λει με, ὧ Ἄμπελίδιον.

ΑΜΠ. Οὐκ, ἀλλ', ὡς οἶμαι, μεγάλοι ἐρωτες γίνον-
ται, εἰ πύθοιτο ἀμελεῖσθαι, εἰ δὲ πιστεύσει μόνος ἔχειν,
ἀπομαραίνεται πως ἢ ἐπιθυμία. ταῦτα λέγω πρὸς σὲ εἰ-
κοσιν ὅλοις ἔτεσιν ἐταιρήσασα, σὺ δὲ ὀκτωκαιδεκαέτις,
οἶμαι, ἢ ἕλαττον οὐσα τυγχάνεις. εἰ βούλει δέ, καὶ διη-
γήσομαι ἃ ἔπαθόν ποτε οὐ πάνυ πρὸ πολλῶν ἐτῶν· ἦρα
μου Δημόφαντος ὁ δανειστής ὁ κατόπιν οἰκῶν τῆς Ποι-
κίλης. οὗτος οὐδεπώποτε πλέον τι πέντε δραχμῶν δέ-
δωκε καὶ ἡξίου δεσπότης εἶναι. ἦρα δέ, ὧ Χρυσί, ἐπιπό-
λαιόν τινα ἔρωτα οὔτε ὑποστένων οὔτε δακρύων οὔτε
ἄωρὶ παραγιγνόμενος ἐπὶ τὰς θύρας, ἀλλ' αὐτὸ μόνον
συνεκάθειδέ μοι ἐνλίτε, καὶ τοῦτο διὰ μακροῦ. **3.** ἐπειδὴ
δὲ ἐλθόντα ποτὲ ἀπέκλεισα — Καλλίδης γὰρ ὁ γραφεὺς
ἔνδον ἦν δέκα δραχμᾶς πεπομφῶς — τὸ μὲν πρῶτον
ἀπῆλθέ μοι λοιδορησάμενος· ἐπεὶ δὲ πολλαὶ μὲν διῆλθον
ἡμέραι, ἐγὼ δὲ οὐ προσέπεμπον, ὁ Καλλίδης δὲ ἔνδον
ἦν αὐτίς, ὑποθερμαινόμενος ἤδη τότε ὁ Δημόφαντος
καὶ αὐτὸς ἀναφλέγεται ἐς τὸ πρᾶγμα καὶ ἐπιστάς ποτε

ἀνεωγμένην τηρήσας τὴν θύραν ἐκλαεν, ἐτυπτεν, ἤπει-
 λει φονεύσειν, περιερρήγγυε τὴν ἐσθῆτα, ἅπαντα ἐποίηε,
 301 ἢ γυνὴ δὲ αὐτοῦ πρὸς ἅπαντας ἔλεγεν ὡς ὑπὸ φαρμάκων
 ἐκμῆναιμι αὐτόν. τὸ δὲ ἦν ἄρα ζηλοτυπία τὸ φάρμακον.
 ὥστε, ὦ Χρυσί, καὶ σὺ χρῶ ἐπὶ τὸν Γοργίαν τῷ αὐτῷ
 φαρμάκῳ· πλούσιος δὲ ὁ νεανίσκος ἐσται, ἦν τι ὁ πατήρ
 αὐτοῦ πάθη.

9.

ΔΟΡΚΑΣ, ΠΑΝΝΤΧΙΣ, ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΣ, ΠΟΛΕΜΩΝ.

1. ΔΟΡΚ. Ἀπολώλαμεν, ὦ κεκτημένη, ἀπολώλαμεν,
 ὁ Πολέμων ἀπὸ τῆς στρατείας ἀνέστρεψε πλουτῶν, ὡς
 φασιν· ἐώρακα δὲ καὶ γὰρ αὐτὸν ἐφεστρίδα περιπόρφυρον
 ἐμπεπορημένον καὶ ἀκολούθους ἅμα πολλούς. καὶ οἱ
 φίλοι ὡς εἶδον, συνέθεον ἐπ' αὐτὸν ἀσπασόμενοι· ἐν
 τοσοῦτῳ δὲ τὸν θεράποντα ἰδοῦσα κατόπιν ἐπόμενον, ὅς
 συναποδεδημήκει μετ' αὐτοῦ, ἠρόμην καί, Εἰπέ μοι,
 ἔφην, ὦ Παρμένων, ἀσπασαμένη πρότερον αὐτόν, πῶς
 ἡμῖν ἐπράξατε καὶ εἰ τι ἄξιον τῶν πολέμων ἔχοντες ἐπανε-
 ληλύθατε;

ΠΑΝ. Οὐκ ἔδει τοῦτο εὐθύς, ἀλλ' ἐκεῖνα, ὅτι μὲν
 ἐσώθητε, πολλὴ χάρις τοῖς θεοῖς, καὶ μάλιστα τῷ ξενίῳ
 Διὶ καὶ Ἀθηνᾷ στρατιᾷ· ἢ δέσποινα δὲ ἐπυυθάνετο αἰεὶ
 302 τί πράττοιτε καὶ ἐνθα εἴητε; εἰ δὲ καὶ τοῦτο προσέδηκας,
 ὡς καὶ ἐδάκρυε καὶ αἰεὶ ἐμέμνητο Πολέμωνος, ἄμεινον ἦν
 παρὰ πολύ.

2. ΔΟΡΚ. Προεῖπον εὐθύς ἐν ἀρχῇ ἅπαντα· πρὸς δὲ
 σὲ οὐκ ἂν εἶπον, ἀλλὰ ἃ ἤκουσα ἐβουλόμην εἰπεῖν. ἐπεὶ
 πρὸς γε Παρμένοντα οὕτως ἠρξάμην· Ἢ που, ὦ Παρ-
 μένων, ἐβόμβει τὰ ὄτα ὑμῖν; αἰεὶ γὰρ ἐμέμνητο ἢ κεκτη-

μένη μετὰ δακρύων, καὶ μάλιστα εἰ τις ἐληλύθει ἐκ τῆς μάχης καὶ πολλοὶ τεθνάναι ἐλέγοντο, ἐσπάραττε τότε τὰς κόμας καὶ τὰ στέρνα ἐτύπτετο καὶ ἐπένθει πρὸς τὴν ἀγγελίαν ἐκάστην.

ΠΑΝ. Εὖ γε, ὦ Δορκάς, οὕτως ἐχρῆν.

ΔΟΡΚ. Ἐἴτα ἐξῆς μετ' οὐ πολὺ ἠρόμην ἐκεῖνα. ὁ δέ, Πάννυ λαμπρῶς, φησὶν, ἀνεστρέψαμεν.

ΠΑΝ. Οὕτως κάκεινος οὐδὲν προειπών, ὡς ἐμνητό μου ὁ Πολέμων ἢ ἐπόθει ἢ ἠύχετο ζῶσαν καταλαβεῖν;

ΔΟΡΚ. Καὶ μάλα πολλὰ τοιαῦτα ἔλεγε. τὸ δ' οὖν κεφάλαιον ἐξηγγεῖλε πλοῦτον πολύν, χρυσόν, ἔσθητα, ἀκολούθους, ἐλέφαντα· τὸ μὲν γὰρ ἀργύριον μηδὲ ἀριθμῶ ἄγειν αὐτόν, ἀλλὰ μεδίμνω ἀπομεμετρημένον πολλοὺς μεδίμνους. εἶχε δὲ καὶ αὐτὸς Παρμένων δακτύλιον ἐν τῷ μικρῷ δακτύλῳ, μέγιστον, πολύγωνον, καὶ ψῆφος ἐνεβέβλητο τῶν τριχρώμων, ἐρυθρά τε ἦν ἐπιπολῆς. εἶσα δ' οὖν αὐτόν ἐθέλοντά μοι διηγεῖσθαι ὡς τὸν Ἄλυν διέβησαν καὶ ὡς ἀπέκτειναν Τιριδάταν τινὰ καὶ ὡς διέπρεψεν ὁ Πολέμων ἐν τῇ πρὸς Πισίδας μάχῃ· ἀπέδραμον δέ σοι ταῦτα προσαγγελοῦσα, ὡς περὶ τῶν παρόντων σκέψαιο. εἰ γὰρ ἐλθὼν ὁ Πολέμων — ἦξει δὲ πάν- 303
τως ἀποσεισάμενος τοὺς γνωρίμους — ἀναπυθόμενος εὖροι τὸν Φιλόστρατον ἔνδον παρ' ἡμῖν, τί οἶε ποιήσειν αὐτόν;

3. ΠΑΝ. Ἐξευρίσκωμεν, ὦ Δορκάς, ἐκ τῶν παρόντων σωτήριον· οὔτε γὰρ τοῦτον ἀποπέμψαι καλὸν τάλαντον ἔναγχος δεδωκότα καὶ τὰλλα ἔμπορον ὄντα καὶ πολλὰ ὑπισχνούμενον, οὔτε Πολέμωνα τοιοῦτον ἐπανήκοντα χρήσιμον μὴ παραδέχεσθαι· προσέτι γὰρ καὶ ζηλότυπός ἐστιν, ὃς καὶ πενόμενος ἐτι πολὺ ἀφόρητος ἦν· νῦν δὲ τί οὐκ ἂν ἐκεῖνος ποιήσειεν;

ΔΟΥΚ. Ἀλλὰ καὶ προσέρχεται.

ΠΑΝ. Ἐκλύομαι, ὦ Δορκάς, ὑπὸ τῆς ἀπορίας καὶ τρέμω.

ΔΟΥΚ. Ἀλλὰ καὶ Φιλόστρατος προσέρχεται.

ΠΑΝ. Τίς γένωμαι; πῶς ἂν με ἢ γῆ καταπίοι;

4. ΦΙΑ. Τί οὐ πίνομεν, ὦ Παννυχί;

ΠΑΝ. Ἄνθρωπε, ἀπολώλεκάς με. σὺ δὲ χαιρε, Πολέμων, χρόνιος φανείς.

ΠΟΛ. Οὗτος οὖν τίς ἐστὶν ὁ προσιῶν ὑμῖν; σιωπᾶς; εὖ γε, ὦ Παννυχί. ἐγὼ δὲ πεμπταῖος ἐκ Πυλῶν διέκπτην ἐπειγόμενος ἐπὶ τοιαύτην γυναῖκα. καὶ δίκαια μέντοι πέπονθα, καὶ σοὶ χάριν ἔχω· οὐκέτι γὰρ ἀρπασθήσομαι ὑπὸ σοῦ.

ΦΙΑ. Σὺ δὲ τίς εἶ, ὦ βέλτιστε;

ΠΟΛ. Ὅτι Πολέμων ὁ Στειριεύς Πανδιονίδος φυλῆς, ἀκούεις; χιλιαρχήσας τὸ πρῶτον, νῦν δὲ ἔξαναστήσας πεντακισχιλίαν ἀσπίδα, ἐραστής Παννυχίδος, ὅτε ᾧμην ἐτι ἀνθρώπινα φρονεῖν αὐτήν.

ΦΙΑ. Ἀλλὰ τὰ νῦν σοὶ, ὦ ξεναγέ, Παννυχίς ἐμή ἐστι, καὶ τάλαντον εἴληφε, λήψεται δὲ ἤδη καὶ ἕτερον, 304 ἐπειδὴν τὰ φορτία διαθώμεθα. καὶ νῦν ἀκολουθεῖ μοι, ὦ Παννυχί, τοῦτον δὲ παρ' Ὀδρύσαις χιλιαρχεῖν ἔα.

ΔΟΥΚ. Ἐλευθέρᾳ μὲν ἐστὶ καὶ ἀκολουθήσει, ἣν ἐθέλη.

ΠΑΝ. Τί ποιῶ, Δορκάς;

ΔΟΥΚ. Εἰσιέναι ἄμεινον, ὀργιζομένῳ οὐχ οἶόν τε παρεῖναι Πολέμωνι, καὶ μᾶλλον ἐπιταθήσεται ξηλοτυπῶν.

ΠΑΝ. Εἰ θέλεις, εἰσίωμεν.

5. ΠΟΛ. Ἀλλὰ πρόλέγω ὑμῖν ὅτι τὸ ὕστατον πίεσθε τήμερον, ἢ μάτην ἐγὼ τοσοῦτοις φόνοις ἐγγεγυμνασμένος πάρειμι. τοὺς Θωῶκας, ὦ Παρμένων· ὠπλισμένοι ἠκόντων ἐμφράξαντες τὸν στενωπὸν τῇ φάλαγγι· ἐπὶ

μετώπου μὲν τὸ ὀπλιτικόν, παρ' ἑκάτερα δὲ οἱ σφενδο-
νῆται καὶ τοξόται, οἱ δὲ ἄλλοι κατόπιν.

ΦΙΛ. Ὡς βρεφυλλοῖς ταῦτα, ᾧ μισθοφόρε, ἡμῖν λέ-
γεις καὶ μορμολύττη. σὺ γὰρ ἀλεκτρούνα πάποτε ἀπέ-
κτεινας ἢ πόλεμον εἶδες; ἐρυμάτιον ἐφρούρεις τάχα δι-
μοιρίτης ᾧν, ἵνα καὶ τοῦτο προσχαρίσωμαί σοι.

ΠΟΛ. Καὶ μὴν εἶση μετ' ὀλίγον, ἐπειδὴν προσιόν-
τας ἡμᾶς ἐπὶ δόρῳ θεάσῃ στίλβοντας τοῖς ὄπλοις.

ΦΙΛ. Ἦκετε μόνον συσκευασάμενοι. ἐγὼ δὲ καὶ Τί-
βιος οὗτος — μόνος γὰρ οὗτος ἔκεταί μοι — βάλλοντες
ὑμᾶς λίθοις τε καὶ ὀστράκοις οὕτω διασκεδάσομεν, ὥς
μηδὲ ὅποι οἰχοισθε ἔχοιτε εἰδέναί.

10.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ ΚΑΙ ΔΡΟΣΙΣ.

305

1. ΧΕΛ. Οὐκέτι φοιτᾷ παρὰ σέ, ᾧ Δροσί, τὸ μειρά-
κιον ὁ Κλεινίας; οὐ γὰρ ἐώρακα, πολὺς ἤδη χρόνος, αὐ-
τὸν παρ' ὑμῖν.

ΔΡΟΣ. Οὐκέτι, ᾧ Χελιδόνιον· ὁ γὰρ διδάσκαλος
αὐτὸν εἶρξε μηκέτι μοι προσιέναι.

ΧΕΛ. Τίς οὗτος; μή τι τὸν παιδοτρίβην Διότιμον
λέγεις; ἐπεὶ ἐκεῖνός γε φίλος ἐστίν.

ΔΡΟΣ. Οὐκ, ἀλλ' ὁ κάκιστα φιλοσόφων ἀπολού-
μενος Ἀρισταίνετος.

ΧΕΛ. Τὸν σκυθρωπὸν λέγεις, τὸν δασύν, τὸν βα-
θυπώγωνα, ὃς εἴωθε μετὰ τῶν μειρακίων περιπατεῖν ἐν
τῇ Ποικίλῃ;

ΔΡΟΣ. Ἐκεῖνόν φημι τὸν ἀλαζόνα, ὃν κάκιστα ἐπί-
δοιμι ἀπολούμενον, ἐλκόμενον τοῦ πώγωνος ὑπὸ δημίου.

2. ΧΕΛ. Τί παθῶν δὲ ἐκεῖνος τοιαῦτα ἐπεισε τὸν
Κλεινίαν;

ΔΡΟΣ. Οὐκ οἶδα, ὦ Χελιδόνιον. ἀλλὰ μηδέποτε ἀπόκοιτός μου γενόμενος ἀφ' οὗ γυναικὶ ὀμίλειν ἤρξατο — πρῶτον δὲ ὠμίλησέ μοι — τριῶν τούτων ἐξῆς ἡμερῶν οὐδὲ προσῆλθε τῷ στενωπῷ· ἐπεὶ δὲ ἠνιώμην — οὐκ οἶδα δὲ ὅπως τι ἔπαθον ἐπ' αὐτῷ — ἔπεμψα τὴν Νεβρίδα περισκεψομένην αὐτὸν ἢ ἐν ἀγορᾷ διατρίβοντα ἢ ἐν Ποικίλῃ· ἢ δὲ περιπατοῦντα ἔφη ἰδοῦσα μετὰ τοῦ Ἀρισταινέτου νεῦσαι πόρρω, ἐκείνον δὲ ἐρυθριάσαντα κάτω ὄραν καὶ μηκέτι παρενεγκεῖν τὸν ὀφθαλμόν. εἶτ' ἐβάδιζον ἅμα ἐς τὴν πόλιν· ἢ δὲ ἄχρι τοῦ Δικύλου ἀκολουθήσασα, ἐπεὶ μὴδ' ὄλωσ ἐπεστράφη, ἐπανῆκεν οὐδὲν σαφὲς ἀπαγγέλλαι ἔχουσα. πῶς με οἶει διάγειν τὸ μετὰ ταῦτα οὐκ ἔχουσαν εἰκάσαι ὅ τι μοι πέπονθεν ὁ μειρακίσκος; ἀλλὰ μὴ ἐλύπησέ τι αὐτόν, ἔλεγον, ἢ τινος ἄλλης ἠράσθη μισήσας ἐμέ; ἀλλ' ὁ πατήρ διεκώλυσεν αὐτόν; πολλὰ τοιαῦτα ἔστρεφον. ἤδη δὲ περὶ δειλίην ὀψίαν ἤκεν ὁ Δρόμων τὸ γραμματίον τουτὶ παρ' αὐτοῦ κομίζων. ἀνάγνωδι λαβούσα, ὦ Χελιδόνιον· οἶσθα γὰρ δὴ που γράμματα.

3. ΧΕΛ. Φέρ' ἰδωμεν· τὰ γράμματα οὐ πάνυ σαφῆ, ἀλλὰ ἐπισεσυρμένα δηλοῦντα ἐπειξίῃ τινι τοῦ γεγραφότος. λέγει δέ, „πῶς μὲν ἐφίλησά σε, ὦ Δροσί, τοὺς θεοὺς ποιοῦμαι μάρτυρας.“

ΔΡΟΣ. Αἰαὶ τάλαν, οὐδὲ τὸ χαίρειν προσέγραψε.

ΧΕΛ. „Καὶ νῦν δὲ οὐ κατὰ μίτος, ἀλλὰ κατ' ἀνάγκην ἀφίσταμαί σου· ὁ πατήρ γὰρ Ἀρισταινέτῳ παρέδωκέ με φιλοσοφεῖν αὐτῷ, κάκεινος — ἔμαθε γὰρ τὰ καθ' ἡμᾶς ἅπαντα — πάνυ πολλὰ ἐπετίμησέ μοι ἀπρεπὲς εἶναι λέγων ἑταίρῳ συνεῖναι Ἀρχιτέλους καὶ Ἐρασικλείας υἱὸν ὄντα· πολὺ γὰρ ἄμεινον εἶναι τὴν ἀρετὴν προτιμᾶν τῆς ἡδονῆς.“

ΔΡΟΣ. Μὴ ὦρασιν ἴκοιτο ὁ λῆρος ἐκεῖνος τοιαῦτα παιδεύων τὸ μειράκιον.

ΧΕΛ. „Ὡστε ἀνάγκη πείθεσθαι αὐτῷ· παρακολουθεῖ γὰρ ἀκριβῶς παραφυλάττων, καὶ ὅλως οὐδὲ προσβλέπειν ἄλλῳ οὐδενὶ ἔξεστιν ὅτι μὴ ἐκείνῳ· εἰ δὲ σωφρονοῖμι καὶ πάντα πεισθείην αὐτῷ, ὑπισχνεῖται πάνυ εὐδαίμονα ἔσεσθαι με καὶ ἐνάρετον καταστήσεσθαι τοῖς πόνοις προγεγυμνασμένον. ταῦτά σοι μόλις ἔγραψα ὑποκλέψας ἔμαντόν. σὺ δέ μοι εὐτύχει καὶ μέμνησο Κλεινίου.“

4. ΔΡΟΣ. Τί σοι δοκεῖ ἢ ἐπιστολή, ᾧ Χελιδόνιον;

ΧΕΛ. Τὰ μὲν ἄλλα ἢ ἀπὸ Σκυθῶν ῥήσις, τὸ δὲ „μέμνησο Κλεινίου“ ἔχει τινὰ ὑπόλοιπον ἐλπίδα.

ΔΡΟΣ. Κἀμοὶ οὕτως ἔδοξεν· ἀπόλλυμαι δ' οὖν ὑπὸ τοῦ ἔρωτος. ὁ μέντοι Δρόμων ἔφασκε παιδευραστήν τινα εἶναι τὸν Ἀρισταίνετον καὶ ἐπὶ προφάσει τῶν μαθημάτων συνεῖναι τοῖς ὠραιότατοις τῶν νέων καὶ ἰδίᾳ λογοποιεῖσθαι πρὸς τὸν Κλεινίαν ὑποσχέσεις τινὰς ὑπισχνόμενον ὡς ἰσόθεον ἀποφανεῖ αὐτόν. ἀλλὰ καὶ ἀναγιγνώσκει μετ' αὐτοῦ ἔρωτικούς τινας λόγους τῶν παλαιῶν φιλοσόφων πρὸς τοὺς μαθητάς, καὶ ὅλος περὶ τὸ μειράκιόν ἐστιν. ἠπεῖλει δὲ καὶ τῷ πατρὶ τοῦ Κλεινίου κατερεῖν ταῦτα.

ΧΕΛ. Ἐχρῆν, ᾧ Δροσί, γαστρίσαι τὸν Δρόμωνα.

ΔΡΟΣ. Ἐγάστρισσα, καὶ ἄνευ δὲ τούτου ἐμός ἐστι· 308 κέκνισται γὰρ κἀκείνος τῆς Νεβρίδος.

ΧΕΛ. Θάρρει, πάντα ἔσται καλῶς. ἐγὼ δὲ καὶ ἐπιγράψω μοι δοκῶ ἐπὶ τοῦ τοίχου ἐν Κεραμεικῷ, ἔνθα ὁ Ἀρχιτέλης εἰώθε περιπατεῖν, Ἀρισταίνετος διαφθείρει Κλεινίαν, ὥστε καὶ ἐκ τούτου συνδραμεῖν τῇ παρὰ τοῦ Δρόμωνος διαβολῇ.

ΔΡΟΣ. Πῶς δ' ἂν λάθοις ἐπιγράψασα;

ΧΕΛ. Τῆς νυκτός, ᾧ Δροσί, ἄνθρακά ποθεν λαβοῦσα.

ΔΡΟΣ. Εὖ γε, συστράτευε μόνον, ὦ Χελιδόνιον, κατὰ τοῦ ἀλαζόνος Ἀρισταινέτου.

11.

ΤΡΥΦΑΙΝΑ ΚΑΙ ΧΑΡΜΙΔΗΣ.

1. ΤΡΥΦ. Ἐταίραν δέ τις παραλαβὼν πέντε δραχμὰς τὸ μίσθωμα δοῦς καθεύδει ἀποστραφεὶς δακρῶν καὶ στένων; ἀλλ' οὔτε κέκωκας ἠδέως, οἶμαι, οὔτε δεικνῆσαι μόνος ἠθέλησας· ἐκλας γὰρ καὶ παρὰ τὸ δαίκνον, ἐώρων γάρ· καὶ νῦν δὲ οὐ διαλέλοιπας ἀνολολύξων ὡς περ βρέφος. ταῦτα οὖν, ὦ Χαρμίδη, τίνος ἔνεκα ποιεῖς; μὴ ἀποκρύψῃ με, ὡς ἂν καὶ τοῦτο ἀπολαύσω τῆς νεκτὸς ἀγρουπνήσασα μετὰ σοῦ.

ΧΑΡΜ. Ἔρωσ με ἀπόλλυσιν, ὦ Τρύφαινα, καὶ οὐκέτ' ἀντέχω πρὸς τὸ δεινόν.

ΤΡΥΦ. Ἄλλ' ὅτι μὲν οὐκ ἐμοῦ ἐρᾶς, δῆλον· οὐ γὰρ ἂν ἔχων με ἠμέλεις καὶ ἀπωθοῦ περιπλέκεσθαι θέλουσαν καὶ τέλος διετείχιζες τὸ μεταξὺ ἡμῶν τῷ ἱματίῳ δεδιῶς μὴ ψεύσασαί σου. τίς δὲ ὅμως ἐκείνη ἐστίν, εἰπέ· τάχα γὰρ ἂν τι καὶ συντελέσασαί με πρὸς τὸν ἔρωτα, οἶδα γὰρ ὡς
309 χρὴ τὰ τοιαῦτα διακονεῖσθαι.

ΧΑΡΜ. Καὶ μὴν οἶσθα καὶ πάννυ ἀκριβῶς αὐτὴν κάκεινη σέ· οὐ γὰρ ἀφανὴς ἔταίρα ἐστίν.

2. ΤΡΥΦ. Εἰπέ τοῦνομα, ὦ Χαρμίδη.

ΧΑΡΜ. Φιλημάτιον, ὦ Τρύφαινα.

ΤΡΥΦ. Ὅποτέραν λέγεις; δύο γὰρ εἶσι· τὴν ἐκ Πειραιῶς, τὴν ἄρτι διακεκορευμένην, ἧς ἐρᾶ Δάμυλλος ὁ τοῦ νῦν στρατηγούντος υἱός, ἢ τὴν ἑτέραν, ἣν Παγίδα ἐπικαλοῦσιν;

ΧΑΡΜ. Ἐκείνην, καὶ ἐάλωκα ὁ κακοδαίμων καὶ συνείλημμαι πρὸς αὐτῆς.

ΤΡΥΦ. Οὐκοῦν δι' ἐκείνην ἐκλασς;

ΧΑΡΜ. Καὶ μάλα.

ΤΡΥΦ. Πολὺς δὲ χρόνος ἔστι σοι ἐρῶντι ἢ νεοτελῆς τις εἶ;

ΧΑΡΜ. Οὐ νεοτελής, ἀλλὰ μῆνες ἑπτὰ σχεδὸν ἀπὸ Διονυσίων, ὅτε πρῶτον εἶδον αὐτήν.

ΤΡΥΦ. Εἶδες δὲ ὅλην ἀκριβῶς, ἢ τὸ πρόσωπον μόνον καὶ ὅσα τοῦ σώματος φανερά, [ἃ εἶδες Φιληματίου,] καὶ ὡς χρῆν γυναικα πέντε καὶ τετταράκοντα ἔτη γεγονυῖαν ἤδη;

ΧΑΡΜ. Καὶ μὴν ἐπόμνυται δύο καὶ εἴκοσιν εἰς τὸν ἐσόμενον Ἐλαφηβολιῶνα τελέσειν.

3. **ΤΡΥΦ.** Σὺ δὲ ποτέροισ πιστεύσειας ἄν, τοῖς ἐκείνης ὄρκοις ἢ τοῖς σεαυτοῦ ὀφθαλμοῖς; ἐπίσκεψαι γὰρ ἀκριβῶς ὑποβλέψας ποτὲ τοὺς κροτάφους αὐτῆς, ἐνθα μόνον τὰς αὐτῆς τρίχας ἔχει· τὰ δὲ ἄλλα φενάκη βαθεῖα. περὶ δὲ τοὺς κροτάφους ὁπόταν ἀσθενήσῃ τὸ φάρμακον, ᾧ βάπτεται, ὑπολευκαίνεται τὰ πολλὰ. καίτοι τί τοῦτο; βίασαι ποτε καὶ γυμνήν ἰδεῖν.

ΧΑΡΜ. Οὐδεπώποτε μοι πρὸς τοῦτο ἐνέδωκεν.

ΤΡΥΦ. Εἰκότως· ἠπίστατο γὰρ μυσσαχθισόμενόν σε τὰς αὐτῆς λεύκας. ὅλη δὲ ἀπὸ τοῦ αὐχένος ἐς τὰ γόνατα παρδάλει ἔοικεν. ἀλλὰ σὺ ἐδάκρυες τοιαύτη μὴ συνών; 310 ἢ που τάχα καὶ ἐλύπει σε καὶ ὑπερεώρα;

ΧΑΡΜ. Ναί, ᾧ Τρύφαινα, καίτοι τσαῦτα παρ' ἐμοῦ λαμβάνουσα. καὶ νῦν ἐπειδὴ χιλίας αἰτούσῃ οὐκ εἶχον διδόναι φραδίως ἅτε ὑπὸ πατρὶ φειδομένῳ τρεφόμενος, Μοσχίωνα ἐσδεξαμένη ἀπέκλεισέ με, ἀνθ' ὧν λυπῆσαι καὶ αὐτὸς θέλων αὐτήν σὲ παρείληφα.

ΤΡΥΦ. Μὰ τὴν Ἀφροδίτην οὐκ ἂν ἤκον, εἰ μοι προεῖπέ τις ὡς ἐπὶ τούτοις παραλαμβανοίμην, λυπῆσαι

ἄλλην, καὶ ταῦτα Φιλημάτιον τὴν σορόν. ἀλλ' ἄπειμι, καὶ γὰρ ἤδη τρίτον τοῦτο ἦσεν ἀλεκτρυών.

4. ΧΑΡΜ. Μὴ σύ γε οὕτως ταχέως, ὦ Τρύφαινα· εἰ γὰρ ἀληθῆ ἐστὶν ἃ φῆς περὶ Φιληματίου, τὴν πηνήκην καὶ ὅτι βάπτεται καὶ τὸ τῶν ἄλλων ἀλφῶν, οὐδὲ προσβλέπειν ἂν ἔτι δυναίμην αὐτῇ.

ΤΡΥΦ. Ἐροῦ τὴν μητέρα, εἰ ποτε λέλονται μετ' αὐτῆς· περὶ γὰρ τῶν ἐτῶν κἂν ὁ πάππος διηγήσεται σοι, εἰ γε ἕῃ ἔτι.

ΧΑΡΜ. Οὐκοῦν ἐπειδὴ τοιαύτη ἐκείνη, ἀφηγήσθω μὲν ἤδη τὸ διατείχισμα, περιβάλλωμεν δὲ ἀλλήλους καὶ φιλωμεν καὶ ἀληθῶς συνῶμεν· Φιλημάτιον δὲ πολλὰ χαιρέτω.

12.

ΙΟΕΣΣΑ ΚΑΙ ΠΤΘΙΑΣ ΚΑΙ ΛΤΣΙΑΣ.

1. ΙΟΕΣ. Θρύπτῃ, ὦ Λυσία, πρὸς ἐμέ; καὶ καλῶς, ὅτι μήτε ἀργύριον πώποτε ἤτησά σε μήτ' ἀπέκλεισα ἐλθόντα, ἐνθον ἕτερος, εἰποῦσα, μήτε παραλογοισάμενον
 311 τὸν πατέρα ἢ ὑφελόμενον τῆς μητρὸς ἠνάγκασα ἐμοί τι κομίσαι, ὅποια αἱ ἄλλαι ποιοῦσιν, ἀλλ' εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἄμισθον, ἀξύμβολον εἰσεδεξάμην. οἶσθα ὅσους ἐραστὰς παρεπεμψάμην, Ἡθοκλέα τὸν πρυτανεύοντα νῦν καὶ Πασίωνα τὸν ναύκληρον καὶ τὸν συνέφηβόν σου Μέλισσον, καίτοι ἔναγχος ἀποθανόντος αὐτῷ τοῦ πατρὸς καὶ κύριον αὐτὸν ὄντα τῆς οὐσίας· ἐγὼ δὲ σὲ τὸν Φάωνα μόνον εἶχον οὔτε τινὰ προσβλέποισσα ἕτερον οὔτε προσιεμένη ὅτι μὴ σέ· ὦμην γὰρ ἡ ἀνόητος ἀληθῆ εἶναι ἃ ὦμνες, καὶ διὰ τοῦτό σοι προσέχουσα ὥσπερ ἡ Πηνελόπη ἐσωφρόνουν, ἐπιβωμμένης τῆς μητρὸς καὶ πρὸς τὰς φίλας ἐγκαλούσης. σύ δὲ ἐπέειπερ ἑμαυτὸς ὑποχείριον ἔχει με τετη-

κῦταν ἐπὶ σοί, ἄρτι μὲν Λυκαίην προσέπαιξες ἐμοῦ ὀρώ-
σης, ὡς λυποίης ἐμέ, ἄρτι δὲ σὺν ἐμοὶ κατακείμενος ἐπή-
νεις Μαρίδιον τὴν ψάλτριαν· ἐγὼ δ' ἐπὶ τούτοις δακρῦώ
καὶ συνίημι ὑβριζομένη. πρῶην δὲ ὁπότε συνεπίνετε
Θράσων καὶ σὺ καὶ Δίφιλος, παρήσαν καὶ ἡ αὐλητρίς
Κυμβάλιον καὶ Πυραλλίς ἐχθρὰ οὐσα ἐμοί. σὺ δὲ τοῦτ'
εἰδὼς τὴν Κυμβάλιον μὲν οὐ μοι πάνυ ἐμέλησεν ὅτι πεν-
τάκισ ἐφίλησας· σεαυτὸν γὰρ ὑβριζες τοιαύτην φιλῶν·
Πυραλλίδα δὲ ὅσον ἐνένευες, καὶ πιὼν ἂν ἐκείνη μὲν
ὑπέδειξας τὸ ποτήριον, ἀποδιδούς δὲ τῷ παιδί πρὸς τὸ
οὐς ἐκέλευες, εἰ μὴ Πυραλλίς αἰτήσῃε, μὴ ἂν ἄλλφ
ἐγγέαι· τέλος δὲ τοῦ μήλου ἀποδακῶν, ὁπότε τὸν Δίφι-
λον εἶδες ἀσχολούμενον — ἐλάλει γὰρ Θράσωνι — προ-
κύψας πῶς εὐστόχως προσηκόντισας ἐς τὸν κόλπον αὐτῆς,
οὐδὲ λαθεῖν γε πειρώμενος ἐμέ· ἡ δὲ φιλήσασα μεταξὺ 312
τῶν μαστῶν ὑπὸ τῷ ἀποδέσμῳ παρεβύσατο. 2. ταῦτα
οὐν τίνος ἔνεκα ποιεῖς; τί σε ἢ μέγα ἢ μικρὸν ἠδίκησα,
ἢ ἐλύπησα ἐγώ; τίνα ἕτερον εἶδον; οὐ πρὸς μόνον σὲ
ζῶ; οὐ μέγα, ὦ Λυσία, τοῦτο ποιεῖς γύναιον ἄθλιον λυ-
πῶν μεμηνὸς ἐπὶ σοί; ἔστι τις θεὸς ἢ Ἀδράστεια καὶ τὰ
τοιαῦτα ὀρᾶ· σὺ δὲ ποτε λυπήσῃ τάχα, ἂν ἀκούσης τι
περὶ ἐμοῦ, κειμένην με ἦτοι βρόχῳ ἐμαυτὴν ἀποκνίξασαν
ἢ ἐς τὸ φρέαρ ἐπὶ κεφαλὴν ἐμπεσοῦσαν, ἢ ἔνα γέ τινα
τρόπον εὐφρήσω θανάτου, ὡς μηκέτ' ἐνοχλοῖην βλεπο-
μένη. πομπεύσεις τότε ὡς μέγα καὶ λαμπρὸν ἔργον ἐρ-
γασάμενος. τί με ὑποβλέπεις καὶ πρὶν τοὺς ὀδόντας; εἰ
γάρ τι ἐγκαλεῖς, εἶπέ, Πυθιάς ἡμῖν αὕτη δικασάτω. τί
τοῦτο; οὐδὲ ἀποκρινάμενος ἀπέρχῃ καταλιπὼν με; ὀρᾶς,
ὦ Πυθιάς, οἷα πάσχω ὑπὸ Λυσίου;

ΠΥΘ. Ὡ τῆς ἀγριότητος, τὸ μῆδὲ ἐπικλασθῆναι δα-
κρνούσης· λίθος, οὐκ ἄνθρωπός ἐστι. πλὴν ἀλλ' εἰ γε
χρὴ τάληθὲς εἰπεῖν, σὺ, ὦ Ἰόεσσα, διέφθειρας αὐτὸν

ὑπεραγαπῶσα καὶ τοῦτο ἐμφαίνουσα. ἐχρῆν δὲ μὴ πάνυ αὐτὸν ζηλοῦν· ὑπερόπται γὰρ αἰσθανόμενοι γίνονται παῦ', ὡς τάλαινα, δακρύνουσα, καὶ ἦν μοι πεσῖθη, ἅπαξ
 313 ἢ δις ἀπόκλεισον ἐλθόντα· ὄψει γὰρ ἀνακαιόμενον αὐτὸν πάνυ καὶ ἀντιμεμηνότα ἀληθῶς.

ΙΟΕΣ. Ἄλλὰ μὴδ' εἴκης, ἅπαγε. ἀποκλείσω Λυσίαν; εἴθε μὴ αὐτὸς ἀποσταίῃ φθιάσας.

ΠΤΘ. Ἄλλ' ἐπανέρχεται αὐδῆς.

ΙΟΕΣ. Ἀπολώλεκας ἡμᾶς, ὦ Πυθιάς· ἠκρόαται σου ἰσως „ἀπόκλεισον“ λεγούσης.

3. ΑΤΣ. Οὐχὶ ταύτης ἔνεκεν, ὦ Πυθιάς, ἐπανελήλυθα, ἦν οὐδ' ἂν προσβλέψαιμι ἐτι τοιαύτην οὖσαν, ἀλλὰ διὰ σέ, ὡς μὴ καταγιγνώσκῃς ἐμοῦ καὶ λέγῃς, ἄτεγκτος ὁ Λυσίας ἐστίν.

ΠΤΘ. Ἀμέλει καὶ ἔλεγον, ὦ Λυσία.

ΑΤΣ. Φέρειν οὖν ἐθέλεις, ὦ Πυθιάς, Ἰόεσσαν ταύτην τὴν νῦν δακρύνουσαν αὐτὸν ἐπιστάντα αὐτῇ ποτε μετὰ νεανίου καθευδούσῃ ἐμοῦ ἀποστάσῃ;

ΠΤΘ. Λυσία, τὸ μὲν ὅλον ἑταίρα ἐστί. πότε δ' οὖν κατέλαβες αὐτοὺς συγκαθεύδοντας;

ΑΤΣ. Ἐκτὴν σχεδὸν ταύτην ἡμέραν, νῆ Δί', ἔκτῃ γε, δευτέρῃ ἰσταμένου· τὸ τήμερον δὲ ἐβδόμη ἐστίν. ὁ πατήρ εἰδὼς ὡς πάλαι ἐρώφην ταυτησί τῆς χρηστῆς, ἐνέκλεισέ με παραγγείλας τῷ θυρωρῷ μὴ ἀνοίγειν· ἐγὼ δέ, οὐ γὰρ ἔφερον μὴ οὐχὶ συννεῖναι αὐτῇ, τὸν Δρόμωνα ἐκέλευσα παρακύψαντα παρὰ τὸν θριγκὸν τῆς αὐλῆς, ἣ ταπεινότατον ἦν, ἀναδέξασθαι με ἐπὶ τῶν νώτων· ὄξον
 314 γὰρ οὕτως ἀναβήσεσθαι ἐμελλον· τί ἂν μακρὰ λέγοιμι; ὑπερέβην, ἦκου, τὴν αὐλειον εὖρον ἀποκεκλεισμένην ἐπιμελῶς· μέσαι γὰρ νύκτες ἦσαν. οὐκ ἔκοψα δ' οὖν, ἀλλ' ἐπάρας ἠρέμα τὴν θύραν, ἦδη δὲ καὶ ἄλλοτ' ἐπεποιήκειν αὐτό, παραγαγὼν τὸν στροφέα παρεισηλθόν

ἀποφητί. ἐκάθευδον δὲ πάντες, εἶτα ἐπαφώμενος τοῦ τοίχου ἐφίσταμαι τῇ κλίνῃ.

4. **ΙΟΕΣ.** Τί ἐρεῖς, ὦ Δάματερ; ἀγωνιῶ γάρ.

ΑΤΣ. Ἐπειδὴ δὲ οὐχ ἐώρων τὸ ἄσθμα ἐν, τὸ μὲν πρώτον ἔμην τὴν Αὐδὴν αὐτῇ συγκαθεύδειν· τὸ δ' οὐκ ἦν, ὦ Πυθιάς, ἀλλ' ἐφαψάμενος εὖρον ἀγένειόν τινα πάνυ ἀπαλόν, ἐν χρῶ κεκαρμένον, μύρων καὶ αὐτὸν ἀποπνέοντα. τοῦτο ἰδὼν εἰ μὲν καὶ ξίφος ἔχων ἦλθον, οὐκ ἂν ἄπνησα, εὖ ἴστε. τί γελᾶτε, ὦ Πυθιάς; γέλωτος ἄξια δοκῶ σοι διηγείσθαι;

ΙΟΕΣ. Τοῦτό σε, ὦ Αὐσία, λελύπηκεν; ἡ Πυθιάς αὕτη μοι συνεκάθευδε.

ΠΥΘ. Μὴ λέγε, ὦ Ἰόεσσα, πρὸς αὐτόν.

ΙΟΕΣ. Τί μὴ λέγω; Πυθιάς ἦν, φίλτατε, μετακληθεῖσα ὑπ' ἐμοῦ, ὡς ἄμα καθεύδοιμεν· ἐλυπούμην γὰρ σὲ μὴ ἔχουσα.

5. **ΑΤΣ.** Πυθιάς ὁ ἐν χρῶ κεκαρμένος; εἶτα δι' ἑκτης ἡμέρας ἀνεκόμησε τοσαύτην κόμην;

ΙΟΕΣ. Ἀπὸ τῆς νόσου ἐξυρῆσατο, ὦ Αὐσία· ὑπέρρεον γὰρ αὐτῇ αἱ τρίχες. νῦν δὲ καὶ τὴν πηνήκην ἐπέθετο. δεῖξον, ὦ Πυθιάς, δεῖξον οὕτως ὄν, πείσον αὐτόν. ἰδοὺ τὸ μειράκιον ὁ μοιχὸς ὃν ἐξηλοτύπεις.

ΑΤΣ. Οὐκ ἐχρῆν οὖν, ὦ Ἰόεσσα, καὶ ταῦτα ἐρῶντα ἐφαψάμενον αὐτόν;

ΙΟΕΣ. Οὐκοῦν σὺ μὲν ἤδη πέπεισαι· βούλει δὲ 315 ἀντιλυπήσω σε καὶ αὕτη; ὀργίζομαι γὰρ δικαίως ἐν τῷ μέρει.

ΑΤΣ. Μηδαμῶς, ἀλλὰ πίνωμεν ἤδη, καὶ Πυθιάς μεθ' ἡμῶν· ἄξιον γὰρ αὐτὴν παρεῖναι ταῖς σπονδαῖς.

ΙΟΕΣ. Παρέσται. οἷα πέπονθα διὰ σέ, ὦ γενναίω-
τατε νεανίσκων Πυθιάς.

ΠΥΘ. Ἀλλὰ καὶ διήλλαξα ὑμᾶς ὁ αὐτός, ὥστε μὴ

μοι χαλέπαινε. πλὴν τὸ δεῖνα, ὄρα, ὦ Λυσία, μὴ τινε εἰπῆς τὸ περὶ τῆς κόμης.

13.

ΛΕΟΝΤΙΧΟΣ, ΧΗΝΙΔΑΣ ΚΑΙ ΤΜΝΙΣ.

1. ΛΕΟΝΤ. Ἐν δὲ τῇ πρὸς τοὺς Γαλάτας μάχῃ εἰπέ, ὦ Χηνίδα, ὅπως μὲν προεξήλασα τῶν ἄλλων ἱππέων ἐπὶ τοῦ ἵππου τοῦ λευκοῦ, ὅπως δὲ οἱ Γαλάται καίτοι ἄλλοι μοι ὄντες ἔτρεσαν εὐθύς ὡς εἰδόν με καὶ οὐδεὶς ἔτι ὑπέστη. τότε τοίνυν ἐγὼ τὴν μὲν λόγχην ἀκοντίσας διέπειρα τὸν ἵππαρχον αὐτῶν καὶ τὸν ἵππον, ἐπὶ δὲ τὸ συνεστηκὸς ἔτι αὐτῶν — ἦσαν γάρ τινες οἱ ἔμμενον διαλύσαντες μὲν τὴν φάλαγγα, ἐς πλασίον δὲ συναγαγόντες αὐτούς — ἐπὶ τούτους ἐγὼ σπασάμενος τὴν σπάθην ἅπαντι τῷ θυμῷ ἐπελάσας ἀνατρέπω μὲν ὅσον ἑπτὰ τοὺς προεστῶτας αὐτῶν τῇ ἐμβολῇ τοῦ ἵππου· τῷ ξίφει δὲ κατενεγκῶν διέ-
 316 τεμον τῶν λοχαγῶν ἑνὸς ἐς δύο τὴν κεφαλὴν αὐτῷ κρῆνει. ὑμεῖς δέ, ὦ Χηνίδα, μετ' ὀλίγου ἐπέστητε ἤδη φερόντων.

2. ΧΗΝ. Ὅτε γάρ, ὦ Λεόντιχε, περὶ Παφλαγονίαν ἐμονομάχησας τῷ σατράπῃ, οὐ μεγάλα ἐπεδείξω καὶ τότε;

ΛΕΟΝΤ. Καλῶς ὑπέμνησας οὐκ ἀγεννοῦς οὐδ' ἐκείνης τῆς πράξεως· ὁ γὰρ σατράπης μέγιστος ὦν, ὀπλομάχων ἄριστος δοκῶν εἶναι, καταφρονήσας τοῦ Ἑλληνικοῦ, προκηθῆσας ἐς τὸ μέσον προῦκαλεῖτο εἰ τις ἐθέλοι αὐτῷ μονομαχῆσαι. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι κατεπεπλήγεσαν οἱ λοχαγοὶ καὶ οἱ ταξίαρχοι καὶ ὁ ἡγεμῶν αὐτὸς καίτοι οὐκ ἀγεννῆς ἄνθρωπος ὦν· Ἀρίσταιχος γὰρ ἡμῶν ἡγεῖτο Αἰτωλὸς ἀκοντιστῆς ἄριστος, ἐγὼ δὲ ἐχιλιάρχουν ἔτι. τολμήσας δ' ὅμως καὶ τοὺς ἐταίρους ἐπιλαμβανομένους ἀποσεισάμενος, ἐδεδοίκεσαν γὰρ ὑπὲρ ἐμοῦ ὄρωντες ἀποστίλβοντα

μὲν τὸν βάρβαρον ἐπιχρῦσοις τοῖς ὄπλοις, μέγαν δὲ καὶ φοβερὸν ὄντα τὸν λόφον καὶ κραδαίνοντα τὴν λόγχην . . .

ΧΗΝ. Κὰγὼ ἔδεια τότε, ὦ Λεόντιχε, καὶ οἶσθα ὡς εἰχόμεν σου δεόμενος μὴ προκινδυνεύειν· ἀβίωτα γὰρ εἶναι μοι σοῦ ἀποθανόντος.

3. ΛΕΟΝΤ. Ἄλλ' ἐγὼ τολμήσας παρῆλθον ἐς τὸ μέσον οὐ χεῖρον τοῦ Παφλαγόνος ὀπλισμένος, ἀλλὰ πάγχρυσος καὶ αὐτός, ὥστε βοή εὐθύς ἐγένετο καὶ παρ' ἡμῶν καὶ παρὰ τῶν βαρβάρων· ἐγνώρισαν γὰρ με κἀκεῖνοι ἰδόντες ἀπὸ τῆς πέλτης μάλιστα καὶ τῶν φαλάρων καὶ τοῦ λόφου. εἶπέ, ὦ Χηνίδα, τίني με τότε πάντες εἰκαζον;

ΧΗΝ. Τίني δὲ ἄλλω ἢ Ἀχιλλεὶ νῆ Δία τῷ Θέτιδος καὶ Πηλέως; οὕτως ἔπρεπέ μὲν σοι ἡ κόρυς, ἡ φοινικὶς 317 δὲ ἐπήνθει καὶ ἡ πέλτη ἐμάρμαιρεν.

ΛΕΟΝΤ. Ἐπεὶ δὲ συνέστημεν, ὁ βάρβαρος πρότερος τιτρώσκει με ὀλίγον ὅσον ἐπιψάυσας τῷ δόρατι μικρὸν ὑπὲρ τὸ γόνυ, ἐγὼ δὲ διελάσας τὴν ἀσπίδα τῇ σαρίσῃ καίω διαμπαῆξ ἐς τὸ στέρνον, εἴτ' ἐπιδραμῶν ἀπεδειροτόμησα τῇ σπάθῃ ῥαδίως καὶ τὰ ὄπλα ἔχων ἐπανῆλθον ἅμα καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς σαρίσης πεπηγυῖαν κομίζων λελουμένος τῷ φόνῳ.

4. ΤΜΝ. Ἄπαγε, ὦ Λεόντιχε, μιὰρὰ ταῦτα καὶ φοβερὰ περὶ σου τοῦ διηγῆ, καὶ οὐκ ἂν ἔτι σε οὐδὲ προσβλέψει τις οὕτω χαίροντα τῷ λύθρῳ, οὐχ ὅπως συμπίοι ἢ συγκοιμηθεῖη. ἐγωγε οὖν ἄπειμι.

ΛΕΟΝΤ. Διπλάσιον ἀπόλαβε τὸ μίσθωμα.

ΤΜΝ. Οὐκ ἂν ὑπομείναιμι ἀνδροφόνῳ συγκαθεύδειν.

ΛΕΟΝΤ. Μὴ δέδιθι, ὦ Τμνί· ἐν Παφλαγόσιν ἰκτεῖνα πέπρακται, νῦν δὲ εἰρήνην ἄγω.

ΤΜΝ. Ἄλλ' ἐναγῆς ἄνθρωπος εἶ, καὶ τὸ αἷμα κατέ-

σταξέ σου ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βαρβάρου, ἦν ἔφερες ἐπὶ τῇ σαρίσῃ. εἰτ' ἐγὼ τοιοῦτον ἄνδρα περιβαλῶ καὶ φιλήσω; μὴ, ὦ Χάριτες, γένοιτο· οὐδὲν γὰρ οὔτος ἀμείνων τοῦ δημίου.

ΛΕΟΝΤ. Καὶ μὴν εἰ με εἶδες ἐν τοῖς ὄπλοις, εὐοῖδα, ἠράσθης ἄν.

ΤΜΝ. Ἀκούουσα μόνον, ὦ Λεόντιχε, ναυτιῶ καὶ φρίττω καὶ τὰς σκιάς μοι δοκῶ ὄραῖν καὶ τὰ εἰδῶλα τῶν πεφονευμένων καὶ μάλιστα τοῦ ἀθλίου λοχαγοῦ ἐς δύο τὴν κεφαλὴν διηρημένου. τί οἶει, τὸ ἔργον αὐτὸ καὶ τὸ αἷμα εἰ θεασαίμην καὶ κειμένους τοὺς νεκρούς; ἐκθα-
318 νεῖν γάρ μοι δοκῶ, ἢ οὐδ' ἀλεκτρούνα πώποτε φονευόμενον εἶδον.

ΛΕΟΝΤ. Οὕτως ἀγεννῆς, ὦ Ὑρνί, καὶ μικρόψυχος εἶ; ἐγὼ δὲ ὦμην ἠσθήσεσθαι σε ἀκούουσαν.

ΤΜΝ. Ἀλλὰ τέρπε τοῖς διηγήμασι τούτοις εἰ τινας Λημνιάδας ἢ Δαναῖδας εὖροις· ἐγὼ δ' ἀποτρέχω παρὰ τὴν μητέρα, ἕως ἔτι ἡμέρα ἐστίν. ἔπου καὶ σύ, ὦ Γραμμί· σύ δὲ ἔρωσο, χιλιάρχων ἄριστε καὶ φονεῦ ὀπόσων ἂν ἐθέλῃς.

5. ΛΕΟΝΤ. Μείνον, ὦ Ὑρνί, μείνον — ἀπελήλυθε.

ΧΗΝ. Σὺ γάρ, ὦ Λεόντιχε, ἀφελῆ παιδίσκην κατεφόβησας ἐπισείων λόφους καὶ ἀπιθῆνους ἀριστείας διεξιῶν· ἐγὼ δὲ ἐώρων εὐθύς ὅπως γλωρὰ ἐγένετο ἔτι σου τὰ κατὰ τὸν λοχαγὸν ἐκεῖνα διηγουμένου καὶ συνέστειλε τὸ πρόσωπον καὶ ὑπέφριξεν, ἐπεὶ καὶ διακόψαι τὴν κεφαλὴν ἔφη.

ΛΕΟΝΤ. Ὡμιην ἐρασμιώτερός αὐτῇ φανείσθαι. ἀλλὰ καὶ σύ με προσαπολώλεκας, ὦ Χηνίδα, τὸ μονομάχιον ὑποβαλῶν.

ΧΗΝ. Οὐκ ἔδει γὰρ συνεπιψεύδεσθαι σοι ὄρωντα τὴν αἰτίαν τῆς ἀλαξονείας; σύ δὲ πολὺ φοβερώτερον αὐτὸ

ἐποίησας. ἔστω γάρ, ἀπέτεμες τοῦ κακοδαίμονος Παφλα-
γόνος τὴν κεφαλὴν, τί καὶ κατέπηξας αὐτὴν ἐπὶ τῆς σα-
ρίσσης, ὥστε σου καταρρεῖν τὸ αἷμα;

6. ΛΕΟΝΤ. Τοῦτο μιὰρὸν ὡς ἀληθῶς, ὦ Χηνίδα,
ἐπεὶ τά γε ἄλλα οὐ κακῶς συνεπέπλαστο. ἄπιθι δ' οὖν καὶ
πεισον αὐτὴν συγκαθευδήσουσαν.

ΧΗΝ. Λέγω οὖν ὡς ἐψεύσω ἅπαντα γενναῖος αὐτῇ
δόξαι βουλόμενος;

ΛΕΟΝΤ. Αἰσχρόν, ὦ Χηνίδα.

319

ΧΗΝ. Καὶ μὴν οὐκ ἂν ἄλλως ἀφίκοιτο. ἐλοῦ τοίνυν
δάτερον ἢ μισεῖσθαι ἀριστεύς εἶναι δοκῶν ἢ καθεύδειν
μετὰ Ἰμνίδος ἐψεύσθαι ὁμολογῶν.

ΛΕΟΝΤ. Χαλεπὰ μὲν ἄμφω· αἰροῦμαι δ' ὅμως τὴν
Ἰμνίδα. ἄπιθι οὖν καὶ λέγε, ὦ Χηνίδα, ἐψεύσθαι μὲν,
μὴ πάντα δέ.

14.

ΔΩΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΥΡΤΑΛΗ.

1. ΔΩΡ. Νῦν με ἀποκλείεις, ὦ Μυρτάλη, νῦν, ὅτε
πένης ἐγενόμην διὰ σέ, ὅτε δέ σοι τὰ τосαῦτα ἐκόμιζον,
ἐρώμενος, ἀνήρ, δεσπότης, πάντ' ἦν ἐγώ. ἐπεὶ δ' ἐγώ
μὲν αὖτος ἤδη ἀκριβῶς, σὺ δὲ τὸν Βιδυνὸν ἔμπορον εὐ-
ρηκας ἐραστήν, ἀποκλείομαι μὲν ἐγὼ καὶ πρὸ τῶν θυρῶν
ἔστηκα δακρῶων, ὁ δὲ τῶν νυκτῶν φιλεῖται καὶ μόνος ἐν-
δον ἐστὶ καὶ παννυχίζεται, καὶ κνεῖν φῆς ἀπ' αὐτοῦ.

ΜΥΡΤ. Ταῦτά με ἀποπνίγει, Δωρίων, καὶ μάλι-
στα ὀπότεν λέγῃς ὡς πολλὰ ἔδωκας καὶ πένης γεγένη-
σαι δι' ἐμέ. λόγισαι γοῦν ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς ὀπόσα μοι
ἐκόμισας.

2. ΔΩΡ. Εὖ γε, ὦ Μυρτάλη, λογισώμεθα. ὑποδήματα
ἐκ Σικυῶνος τὸ πρῶτον δύο δραχμῶν· τίθει δύο δραχμῆς.

ΜΤΡΤ. Ἄλλ' ἐκοιμήθης νύκτας δύο.

320

ΔΩΡ. Καὶ ὅποτε ἤκον ἐκ Συρίας, ἀλάβαστρον μύρου ἐκ Φοινίκης, δύο καὶ τοῦτο δραχμῶν νῆ τὸν Ποσειδά.

ΜΤΡΤ. Ἐγὼ δέ σοι ἐκπλέοντι τὸ μικρὸν ἐκεῖνο χιτῶνιον τὸ μέχρι τῶν μηρῶν, ὡς ἔχοις ἐρέττων, Ἐπιούρου τοῦ πρῶτός ἐκλαδομένου αὐτὸ παρ' ἡμῖν, ὅποτε ἐκάθευδε παρ' ἐμοί.

ΔΩΡ. Ἀπέλαβεν αὐτὸ γνωρίσας ὁ Ἐπίουρος πρῶτην ἐν Σάμῳ μετὰ πολλῆς γε, ᾧ θεοί, τῆς μάχης. κρόμμνα δὲ ἐκ Κύπρου καὶ σακέρδας πέντε καὶ πέρας τέτταρας, ὅποτε κατεπλεύσαμεν ἐκ Βοσπόρου, ἐκόμισά σοι. τί οὖν; καὶ ἄρτους ὀκτὼ ναυτικούς ἐν γυργάθῳ ξηρούς καὶ ἰσχάδων βίβλον ἐκ Καρίας καὶ ὕστερον ἐκ Πατάρων σανδάλια ἐπίχρυσα, ᾧ ἀχάριστε· καὶ τυρόν ποτε μέμνημαι τὸν μέγαν ἐκ Γυθίου.

ΜΤΡΤ. Πέντε ἰσως δραχμῶν, ᾧ Δωρίων, πάντα ταῦτα.

3. ΔΩΡ. Ὡ Μυρτάλη, ὅσα ναύτης ἄνθρωπος ἐδυνάμην μισθοῦ ἐπιπλέων. νῦν γὰρ ἤδη τοίχου ἄρχω τοῦ δεξιοῦ καὶ σὺ ἡμῶν ὑπερορᾶς, πρῶτην δὲ ὅποτε τὰ Ἀφροδίσια ἦν, οὐχὶ δραχμὴν ἔθηκα πρὸς τοῖν ποδοῖν τῆς Ἀφροδίτης σοῦ ἔνεκεν ἀργυρᾶν; καὶ πάλιν τῇ μητρὶ εἰς ὑποδήματα δύο δραχμᾶς καὶ Λυδῇ ταύτῃ πολλαίς εἰς τὴν χεῖρα νῦν μὲν δύο, νῦν δὲ τέτταρας ὀβολούς. ταῦτα πάντα συντεθέντα οὐσία ναύτου ἀνδρὸς ἦν.

321

ΜΤΡΤ. Τὰ κρόμμνα καὶ οἱ σακέρδαι, ᾧ Δωρίων;

ΔΩΡ. Ναί· οὐ γὰρ εἶχον πλείω κομίζειν· οὐ γὰρ ἂν ἤρεττον, εἰ γε πλουτῶν ἐτύγχανον. τῇ μητρὶ δὲ οὐδὲ κεφαλίδα μίαν σκοροδου ἐκόμισα πώποτε. ἡδέως δ' ἂν ἔμαθον ἄτινά σοι παρὰ τοῦ Βιδυνοῦ τὰ δῶρα.

ΜΤΡΤ. Τουτὶ πρῶτον ὄρᾶς τὸ χιτῶνιον; ἐκεῖνος ἐπρίατο, καὶ τὸν ὄρμον τὸν παχύτερον.

ΔΩΡ. Ἐκεῖνος; ἦδειν γὰρ σε κάλαι ἔχουσαν.

ΜΥΡΤ. Ἄλλ' ὃν ἦδεις, πολὺ λεπτότερος ἦν καὶ σμαράγδους οὐκ εἶχε. καὶ ἑλλόβια ταυτί καὶ δάπιδα, καὶ πρῶην δύο μνᾶς, καὶ τὸ ἐνοίκιον κατέβαλεν ὑπὲρ ἡμῶν, οὐ σάνδαλα Παταρικὰ καὶ τυρὸν Γυθιακὸν καὶ φληνάφους.

4. **ΔΩΡ.** Ἀλλὰ ἐκεῖνο οὐ λέγεις, οἷφ' ὄντι συγκαθεύδεις αὐτῷ; ἔτη μὲν ὑπὲρ τὰ πεντήκοντα πάντως, ἀναφαλαντίας καὶ τὴν χροᾶν οἶος κάραβος. οὐδὲ τοὺς ὁδόντας αὐτοῦ ὀρᾶς; αἱ μὲν γὰρ χάριτες, ὧς Διοσκόρω, πολλαί, καὶ μάλιστα ὁπότεν ἄδη καὶ ἄβρὸς εἶναι θέλη, ὄνος αὐτολυρίζων, φασίν. ἀλλὰ ὄναιο αὐτοῦ ἀξία γε οὐσα καὶ γένοιτο ὑμῖν παιδίον ὁμοιον τῷ πατρὶ, ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς εὐρήσω Δελφίδα ἢ Κυμβάλιον τινα τῶν κατ' ἐμὲ ἢ τὴν γείτονα ὑμῶν τὴν αὐλητρίδα ἢ πάντως τινά. δάπιδας δὲ καὶ ὄρμους καὶ διμνατα μισθώματα οὐ πάντες ἔχομεν. 322

ΜΥΡΤ. Ὁ μακαρία ἐκείνη, ἣτις ἐραστήν σε, ὧς Δωριῶν, ἔξει· κρόμμυα γὰρ αὐτῇ οἴσεις ἐκ Κύπρου καὶ τυρόν, ὅταν ἐκ Γυθίου καταπλέης.

15.

ΚΟΧΛΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΙΣ.

1. **ΚΟΧΛ.** Τί δακρύεις, ὦ Παρθενί, ἢ πόθεν κατεαγότας τοὺς αὐλοὺς φέρεις;

ΠΑΡΘ. Ὁ στρατιώτης ὁ Αἰτωλὸς ὁ μέγας ὁ Κροκάλης ἐρῶν ἐρράπισέ με αὐλοῦσαν εὐρῶν παρὰ τῇ Κροκάλῃ ὑπὸ τοῦ ἀντεραστοῦ αὐτοῦ Γόργου μεμισθωμένην καὶ τοὺς τε αὐλοὺς μου συνέτριψε καὶ τὴν τράπεζαν μεταξὺ δειπνούντων ἀνέτρεψε καὶ τὸν κρατῆρα ἐξέχεεν ἐπεισπαίσας· καὶ τὸν μὲν ἀγροῖκον ἐκείνον τὸν Γόργον ἀπὸ τοῦ συμποσίου κατασπάσας τῶν τριχῶν ἔπαιον περιστάντες

αὐτός τε ὁ στρατιώτης — Δεινόμαχος, οἶμαι, καλεῖται — καὶ ὁ συστρατιώτης αὐτοῦ· ὥστε οὐκ οἶδα εἰ βιώσεται ὁ ἄνθρωπος, ὃ Κοχλί· αἱμά τε γὰρ ἐρρῦή πολύ ἀπὸ
 323 τῶν ῥινῶν καὶ τὸ πρόσωπον ὅλον ἐξέβηκεν αὐτοῦ καὶ πελιδνὸν ἔστιν.

2. ΚΟΧΛ. Ἐμάνη ὁ ἄνθρωπος ἢ μέθη τις ἦν καὶ παροιμία τὸ πρᾶγμα;

ΠΑΡΘ. Ζηλοτυπία τις, ὃ Κοχλί, καὶ ἔρωσ ἐκτοπος· ἡ Κροκάλη δέ, οἶμαι, δύο τάλαντα αἰτήσασα, εἰ βούλεται μόνος ἔχειν αὐτήν, ἐπεὶ μὴ ἐδίδου ὁ Δεινόμαχος, ἐκείνον μὲν ἀπέκλεισεν ἤκοντα προσαράξασά γε αὐτῷ τὰς θύρας, ὡς ἐλέγετο, τὸν Γόργον δὲ Οἰνοέα τινὰ γεωργὸν εὖπορον ἐκ πολλοῦ ἐρῶντα καὶ χρηστὸν ἄνθρωπον προσειμένη ἔπινε μετ' αὐτοῦ καμὲ παρέλαβεν ἀυλῆσουσαν παρ' αὐτοῖς. ἤδη δὲ προχωροῦντος τοῦ πότου ἐγὼ μὲν ὑπέκρεκόν τι τῶν Λυδίων, ὁ γεωργὸς δὲ ἤδη ἀνίστατο ὀρχησόμενος, ἡ Κροκάλη δὲ ἐκρότει, καὶ πάντα ἦν ἡδέα· ἐν τοσοῦτῳ δὲ κτύπος ἤκούετο καὶ βοή καὶ ἡ αὐλῆιος ἠράσσετο, καὶ μετὰ μικρὸν ἐπεισέπαισαν ὅσον ὀκτῶ νεανίσκοι μάλα καρτεροὶ καὶ ὁ Μεγαρεὺς ἐν αὐτοῖς. εὐθύς οὖν ἀνετέτραπτο πάντα καὶ ὁ Γόργος, ὥσπερ ἔφην, ἐπαίετο καὶ ἐπατεῖτο χαμαὶ κείμενος· ἡ Κροκάλη δὲ οὐκ οἶδ' ὅπως ἔφθη ὑπεκφυγοῦσα παρὰ τὴν γείτονα Θεσπιά-
 324 δα· ἐμὲ δὲ ῥαπίσας ὁ Δεινόμαχος, Ἐκφθείρου, φησί, κατεαγότας μοι τοὺς ἀυλοὺς προσρίψας. καὶ νῦν ἀποτρέχω φράσουσα ταῦτα τῷ δεσπότῃ· ἀπέρχεται δὲ καὶ ὁ γεωργὸς ὀφόμενός τινας φίλους τῶν ἀστικῶν, οἳ παραδώσουσι τοῖς πρυτανεῦσι τὸν Μεγαρέα.

3. ΚΟΧΛ. Ταῦτ' ἔστιν ἀπολαῦσαι τῶν στρατιωτικῶν τούτων ἐρώτων, πληγὰς καὶ δίκας· τὰ δὲ ἄλλα ἡγεμόνες εἶναι καὶ χιλιάρχοι λέγοντες, ἦν τι δοῦναι δέη, Περίμεινον, φασί, τὴν σύνταξιν, ὁπότεν ἀπολάβω τὴν

μισθοφοράν, καὶ ποιήσω πάντα. ἐπιτριβείεν δ' οὖν ἀλα-
 ζόνες ὄντες· ἔγω γ' οὖν εὖ ποιῶ μὴ προσεμένη αὐτοὺς
 τὸ παράπαν. ἄλιεύς τις ἐμοὶ γένοιτο ἢ ναύτης ἢ γεωργὸς
 ὁστίμος κολακεύειν εἰδὼς μικρὰ καὶ κομίζων πολλά, οἱ 325
 δὲ τοὺς λόφους ἐπισείοντες οὗτοι καὶ τὰς μάχας διηγού-
 μενοι, ψόφοι, ᾧ Παρθενί.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΕΡΕΓΡΙΝΟΥ ΤΕΛΕΥΤΗΣ.

1. Λουκιανὸς Κρονίῳ εὖ πράττειν. Ὁ κακο-
 δαίμων Περεγρίνος ἢ ὡς αὐτὸς ἔχαιρεν ὀνομάζων ἑαυτὸν
 Πρωτεύς αὐτὸ δὴ ἐκείνο τὸ τοῦ Ὀμηρικοῦ Πρωτέως ἔπα- 326
 ρθεν, ἅπαντα γὰρ δόξης ἔνεκα γενόμενος καὶ μυρίας τρο-
 πὰς τραπόμενος τὰ τελευταῖα ταῦτα καὶ πῦρ ἐγένετο·
 τοσοῦτῳ ἄρα τῷ ἔρωτι τῆς δόξης εἶχετο, καὶ νῦν ἐκεῖνος
 ἀπηνθράκωται σοι ὁ βέλτιστος, κατὰ τὸν Ἐμπεδοκλέα,
 παρ' ὅσον ὁ μὲν κἄν διαλαθεῖν ἐπειράθη ἐμβαλὼν ἑαυ-
 τὸν εἰς τοὺς κρατῆρας, ὁ δὲ γεννάδας οὗτος τὴν πολυαν-
 θρωποτάτην τῶν Ἑλληνικῶν πανηγύρεων τηρήσας πυ-
 ράν, ὅτι μεγίστην νήσας ἐνεπήδησεν ἐπὶ τοσοῦτων μαρ-
 τύρων, καὶ λόγους τινὰς ὑπὲρ τούτου εἰπὼν πρὸς τοὺς
 Ἕλληνας οὐ πρὸ πολλῶν ἡμερῶν τοῦ τολμήματος/ 2. πολ-
 λὰ τοίνυν δοκῶ μοι ὁρᾶν σε γελῶντα ἐπὶ τῇ κορούξῃ τοῦ
 γέροντος, μᾶλλον δὲ καὶ ἀκούω βοῶντος οἷά σε εἰκὸς
 βοᾶν, ᾧ τῆς ἀβελτερίας, ᾧ τῆς δοξοκοπίας, ᾧ τῶν ἄλλων
 ἃ λέγειν εἰώθαμεν περὶ αὐτῶν, σὺ μὲν οὖν πόρρω ταῦτα 327
 καὶ μακρῷ ἀσφαλέστερον, ἐγὼ δὲ παρὰ τὸ πῦρ αὐτό, καὶ
 ἐτι πρότερον ἐν πολλῷ πλήθει τῶν ἀκροατῶν εἶπον αὐτά,
 ἐνίῳ μὲν ἀχθομένων, ὅσοι ἐθαύμαζον τὴν ἀπόνοιαν
 τοῦ γέροντος, ἦσαν δὲ τινες οἱ καὶ αὐτοὶ ἐγέλων ἐπ' αὐ-

τῶ/ ἄλλ' ὀλίγου δεῖν ὑπὸ τῶν Κυνικῶν ἐγὼ σοι διεσπᾶσθην ὥσπερ ὁ Ἀκταίων ὑπὸ τῶν κυνῶν ἢ ὁ ἀνεψίος αὐτοῦ ὁ Πενθεὺς ὑπὸ τῶν Μαινάδων./ 3. ἢ δὲ πᾶσα τοῦ δράματος διασκευὴ τοιαύτη ἦν; τὸν μὲν ποιητὴν οἶσθα οἶός τε ἦν καὶ ἡλίκα ἐτραγῶδει παρ' ὄλον τὸν βίον ὑπὲρ τὸν Σοφοκλέα καὶ τὸν Αἰσχύλου, ἐγὼ δ' ἐπεὶ τάχιστα εἰς τὴν Ἥλιον ἀφικόμενος, διὰ τοῦ γυμνασίου ἀλύων ἐπήκουον ἅμα Κυνικοῦ τίνος μεγάλη καὶ τραχεία τῇ φωνῇ τὰ συνήθη ταῦτα καὶ ἐκ τριόδου τὴν ἀρετὴν ἐπιβοωμένου, καὶ ἄπασιν ἀπαξαπλῶς λοιδορουμένου, εἶτα κατέληξεν αὐτῷ ἢ βοῆ εἰς τὸν Πρωτέα / καὶ ὡς ἂν οἶός τε ᾧ, πειράσομαι σοι αὐτὰ ἐκεῖνα ἀπομνημονεῦσαι ὡς ἐλέγετο, σὺ δὲ γνωρίζεις δηλαδὴ πολλάκις αὐτοῖς παραστάς βοῶσι./ 4. Πρωτέα γάρ τις, ἔφη, κενόδοξον τολμᾷ λέγειν, ᾧ γῆ καὶ ἤλιε καὶ ποταμοὶ καὶ θάλαττα καὶ πατρῶε Ἡράκλεις; Πρωτέα τὸν ἐν Συρίᾳ δεθέντα, τὸν τῇ πατρίδι ἀνέντα πεντακισχίλια τάλαντα, τὸν ἀπὸ τῆς Ῥωμαίων πόλεως ἐκβληθέντα, τὸν τοῦ Ἥλιου ἐπισημότερον, τὸν ἀνταγωνίσασθαι καὶ αὐτῷ τῷ Ὀλυμπίῳ δυνάμενον; ἄλλ' ὅτι διὰ πυρὸς ἐξάγειν τοῦ βίου διέγνώσκεν ἑαυτὸν, εἰς κενόδοξιαν
 329 τινὲς τοῦτο ἀναφέρουσιν, οὐ γὰρ Ἡρακλῆς οὕτως; οὐ γὰρ Ἀσκληπιὸς καὶ Διόνυσος κεραινῶ; οὐ γὰρ τὰ τελευταῖα Ἐμπεδοκλῆς εἰς τοὺς κρατῆρας; /

5. Ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ Θεαγένης — τοῦτο γὰρ ὁ κεκραγὼς ἐκεῖνος ἐκαλεῖτο — ἠρόμην τινὰ τῶν παρεστώτων, τί βούλεται τὸ περὶ τοῦ πυρὸς ἢ τί Ἡρακλῆς καὶ Ἐμπεδοκλῆς πρὸς τὸν Πρωτέα, ὁ δὲ, Οὐκ εἰς μακρὰν, ἔφη, καύσει ἑαυτὸν ὁ Πρωτεύς Ὀλυμπίαισι. Πῶς, ἔφη, ἢ τίνος ἔνεκα; εἶτα ὁ μὲν ἐπειρᾶτο λέγειν, ἐβόα δὲ ὁ Κυνικός, ὥστε ἀμήχανον ἦν ἄλλου ἀκούειν, ἐπήκουον οὖν τὰ λοιπὰ ἐπαντιλοῦντος αὐτοῦ, καὶ θαυμαστάς τινας ὑπερβολὰς διεξιόντος κατὰ τοῦ Πρωτέως.

τὸν μὲν γὰρ Σινωπέα ἢ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ Ἄν- 330
 τισθένη οὐδὲ παραβάλλειν ἡξίου αὐτῷ, ἀλλ' οὐδὲ τὸν
 Σωκράτη αὐτόν, ἐκάλει δὲ τὸν Δία ἐπὶ τὴν ἄμιλλαν,
 εἶτα μέντοι ἔδοξεν αὐτῷ ἴσους πῶς φυλάξαι αὐτοὺς καὶ
 οὕτω κατέπαυσε τὸν λόγον. 6. Δύο γὰρ ταῦτα, ἔφη, ὁ
 βίος ἄριστα δημιουργήματα ἐθεάσατο, τὸν Δία τὸν
 Ὀλύμπιον καὶ Πρωτέα, πλάσται δὲ καὶ τεχνῖται τοῦ μὲν
 Φειδίας, τοῦ δὲ ἡ φύσις. ἀλλὰ νῦν ἐξ ἀνθρώπων εἰς
 θεοὺς τὸ ἄγαλμα τοῦτο οἰχθήσεται, ῥαγίζον ἐπὶ τοῦ πυ-
 ρὸς ὀρφανούς ἡμᾶς καταλιπόν. ταῦτα ξὺν πολλῷ ἰδρωτι
 διεξελθὼν ἐδάκρυε μάλα γελοίως καὶ τὰς τρίχας ἐτίλλετο
 ὑποφειδόμενος μὴ πάνυ ἔλκειν, καὶ τέλος ἀπήγον αὐ-
 τὸν λύζοντα μεταξὺ τῶν Κυνικῶν τινες παραμυθούμενοι.
 7. μετὰ δὲ τοῦτον ἄλλος εὐθύς ἀναβαίνει οὐ περιμείνας
 διαλυθῆναι τὸ πλῆθος, ἀλλὰ ἐπ' γαίθομένοις τοῖς προ-
 τέροις Ιερείοις ἐπέγει τῶν σπονδῶν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον
 ἐπὶ πολὺ ἐγέλα καὶ δῆλος ἦν νειόθεν αὐτὸ δρῶν, εἶτα
 ἤρξατο ᾧδὲ πῶς. Ἐπεὶ ὁ κατάρατος Θεαγένης τέλος τῶν 331
 μισρωτάτων αὐτοῦ λόγων τὰ Ἡρακλείτου δάκρυα ἐποίη-
 σατο, ἐγὼ κατὰ τὸ ἐναντίον ἀπὸ τοῦ Δημοκρίτου γέλω-
 τος ἄρξομαι, καὶ αὐθις ἐγέλα ἐπὶ πολὺ, ὥστε καὶ ἡμῶν
 τοὺς πολλοὺς ἐπὶ τὸ ὅμοιον ἐπεσπάσατο. 8. εἶτα ἐπιστρέ-
 ψας ἑαυτόν, Ἢ τί γὰρ ἄλλο, ἔφη, ᾧ ἄνδρες, χρη ποιεῖν
 ἀκούοντα μὲν οὕτω γελοίων ῥήσεων, ὀρῶντα δὲ ἄνδρας
 γέροντας δοξαρίου καταπτύστου ἕνεκα μονονουχί, κυβι-
 στῶντας ἐν τῷ μέσῳ, ὡς δὲ εἰδείητε οἷόν τι τὸ ἄγαλμά
 ἐστὶ τὸ καυθησόμενον, ἀκούσατέ μου ἐξ ἀρχῆς παραφυ-
 λάξαντος τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ τὸν βίον ἐπιτηρήσαν-
 τος, ἔνια δὲ παρὰ τῶν πολιτῶν αὐτοῦ ἐπυνοθανόμην καὶ
 οἷς ἀνάγκη ἦν ἀκριβῶς εἰδέναι αὐτόν. 9. τὸ γὰρ τῆς φύ-
 σεως τοῦτο πλάσμα καὶ δημιουργήμα, ὁ τοῦ Πολυκλεί-
 του κανὼν, ἐπεὶ εἰς ἄνδρας τελεῖν ἤρξατο, ἐν Ἀρμενίᾳ

- μοιχεύων ἄλους μάλα πολλὰς πληγὰς ἔλαβε | καὶ τέλος
κατὰ τοῦ τέγουσ ἄλόμενος διέφυγε ῥαφανίδι τὴν πυγὴν
332 βεβυσμένος· εἶτα μειράκιόν τι ὄραλον διαφθείρας τριση-
λίων ἐξωνήσατο· παρὰ τῶν γονεῶν τοῦ παιδὸς πενήτων
ὄντων μὴ ἐπὶ τὸν ἄρμωσθην ἀπαχθῆναι τῆς Ἀσίας.
10. ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα εἴσειν μοι δοκῶ· πηλὸς γὰρ
ἔτι ἄπλαστος ἦν καὶ οὐδέπω ἐντελὲς ἄγαλμα ἡμῖν ἐδεδι-
μιούργητο, ἃ δὲ τὸν πατέρα ἔδρασε καὶ πάνυ ἀκούσαι
ἄξιον· καίτοι πάντες ἴστε καὶ ἀκηκόατε ὡς ἀπέπνιξε τὸν
γέροντα οὐκ ἀνασχόμενος αὐτὸν ὑπὲρ ἐξήκοντα ἔτη ἤδη
γηρῶντα. / εἶτα ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα διεβεβόητο, φυγὴν
333 ἑαυτοῦ καταδικάσας ἐπλανᾶτο ἄλλην ἄλλοτε ἀμείβων.
11. ὅτεπερ καὶ τὴν θαυμαστὴν σοφίαν τῶν Χριστιανῶν
ἐξέμαθε περὶ τὴν Παλαιστίνην τοῖς ἱερεῦσι καὶ γραμμα-
τεῦσιν αὐτῶν ξυγγενόμενος· καὶ τί γάρ; ἐν βραχεὶ παι-
δας αὐτοὺς ἀπέφηνε προφήτης καὶ διασάρχης καὶ ξυνα-
γωγεὺς καὶ πάντα μόνος αὐτὸς ᾧν· καὶ τῶν βίβλων τὰς
μὲν ἐξηγεῖτο καὶ διεσάφει, πολλὰς δὲ αὐτὸς καὶ ξυνέ-
γραφει, καὶ ὡς θεὸν αὐτὸν ἐκεῖνοι ἠγοῦντο, καὶ νομοθέτη
334 ἐχρῶντο καὶ προστάτην ἐπέγραφον· τὸν μέγαν γοῦν ἐκεῖ-
νον ἔτι σέβουσι τὸν ἄνθρωπον τὸν ἐν τῇ Παλαιστίνῃ ἀνα-
σκολοπισθέντα, ὅτι καινὴν ταύτην τελετὴν εἰσήγαγεν ἐς
τὸν βίον· 12. τότε δὴ καὶ συλληφθεὶς ἐπὶ τούτῳ ὁ Πρω-
τεὺς ἐνέπεσεν εἰς τὸ δεσμοτήριον, ὅπερ καὶ αὐτὸ οὐ μι-
κρὸν αὐτῷ ἄλιωμα περιεποίησε πρὸς τὸν ἐξῆς βίον καὶ
τὴν τερατείαν καὶ δοξοκοπίαν, ᾧν ἐρῶν ἐτύγχανεν. ἐπεὶ
δ' οὖν ἐδέδετο, οἱ Χριστιανοὶ συμπορᾶν ποιούμενοι τὸ
πρᾶγμα πάντα ἐκίνουν ἐξαρκάσαι πειρώμενοι αὐτόν·
335 εἰτ' ἐπεὶ τοῦτο ἦν ἀδύνατον, ἢ γε ἄλλη θεραπεία πᾶσα
οὐ παρέργως, ἀλλὰ σὺν σπουδῇ ἐγίνετο· καὶ ἔωθεν μὲν
εὐθύς ἦν ὄραν παρὰ τῷ δεσμοτηρίῳ περιμένοντα· γράδια
κῆρας τινὰς καὶ παιδία ὄρφανά, οἱ δὲ ἐν τέλει αὐτῶν

καὶ συνεκάθειδον ἔνδον μετ' αὐτοῦ διαφθείροντες τοὺς δεσμοφύλακας / εἶτα δεῖπνα ποικίλα εἰσεκομίζετο καὶ λόγοι ἱεροὶ αὐτῶν ἐλέγοντο, καὶ ὁ βέλτιστος Περεγρίνος — ἔτι γὰρ τοῦτο ἐκαλεῖτο — καινὸς Σωκράτης ὑπ' αὐτῶν ὠνομάζετο. / 13. καὶ μὴν καὶ τῶν ἐν Ἀσίᾳ πόλεων ἐστὶν 336 ὧν ἤκόν τινες, τῶν Χριστιανῶν στελλόντων ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, βοηθήσαντες καὶ ξυναγορεύσαντες καὶ παραμυθησόμενοι τὸν ἄνδρα, ἀμύχανον δέ τι τὸ τάχος ἐπιδείκνυνται, ἐπειδὴν τι τοιοῦτον γένηται δημόσιον· ἐν βραχεὶ γὰρ, ἀφειδοῦσι πάντων, / καὶ δὴ καὶ τῷ Περεγρίνῳ πολλὰ τότε ἤκε χρήματα παρ' αὐτῶν ἐπὶ προφάσει τῶν δεσμῶν καὶ πρόσδοδον οὐ μικρὰν ταύτην ἐποιήσατο, πεπεικασί γὰρ αὐτοὺς οἱ κακοδαίμονες τὸ μὲν ὄλον ἀθάνατοι ἐσε- 337 σθαι, καὶ βιώσασθαι τὸν αἰὲ χρόνον, / παρ' ὃ καὶ καταφρονοῦσι τοῦ θανάτου καὶ ἐκόντες αὐτοὺς ἐπιιδόασιν οἱ πολλοί, / ἔπειτα δὲ ὁ νομοθέτης ὁ πρῶτος ἐπεισεν αὐτοὺς ὡς ἀδελφοὶ πάντες εἰεν ἀλλήλων, / ἐπειδὴν ἅπαξ παραβάντες θεοὺς μὲν τοὺς Ἑλληνικοὺς ἀπαρνήσονται, τὸν δὲ ἀνεσκολοπισμένον ἐκείνον σοφιστήν αὐτῶν προσ- 338 κυνῶσι καὶ κατὰ τοὺς ἐκείνου νόμους βιώσι, / καταφρονοῦσιν οὖν ἀπάντων ἐξ ἴσης καὶ κοινὰ ἡγοῦνται ἄνευ τινὸς ἀκριβοῦς πίστεως τὰ τοιαῦτα παραδεξάμενοι, / ἦν τοίνυν παρέλθη τις εἰς αὐτοὺς γόης καὶ τεχνίτης ἄνθρωπος, καὶ πράγμασι χρῆσθαι δυνάμενος, ἀντίκα μάλιστα πλούσιος ἐν βραχεὶ ἐγένετο / ἰδιώταις ἀνθρώποις ἐγγανῶν. 14. πλὴν ἀλλ' ὁ Περεγρίνος ἀφείθη ὑπὸ τοῦ τότε τῆς Συρίας ἄρχοντος, ἀνδρὸς φιλοσοφία χαίροντος, ὃς συνείσθη τὴν ἀπόνοιαν αὐτοῦ καὶ ὅτι δέξαιτ' ἂν ἀποθανεῖν, ὡς δόξαν ἐπὶ τούτῳ ἀπολίποι, ἀφήκεν αὐτὸν οὐδὲ τῆς κο- 339 λάσεως ὑπολαβῶν ἄξιον, ὃ δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἐπανελθὼν καταλαμβάνει τὸ περὶ τοῦ πατρῷου φόνου ἔτι φλεγμαῖνον, καὶ πολλοὺς τοὺς ἐπανατεινομένους τὴν κατηγορίαν.

διήραστο δὲ τὰ πλεῖστα τῶν κτημάτων παρὰ τὴν ἀπο-
 δημίαν αὐτοῦ, καὶ μόνοι ὑπελείποντο οἱ ἀγροὶ ὅσον εἰς
 πεντεκαίδεκα τάλαντα, ἦν γὰρ ἡ πᾶσα οὐσία τριάκοντα
 πικύων ταλάντων ἀξία, ἦν ὁ γέρον καταέλιπεν, οὐχ ὡς περὶ
 παγγέλοιος Θεαγένους ἔλεγε πεντακισχιλίων, τοσούτου
 γὰρ οὐδὲ ἡ πᾶσα τῶν Παριανῶν πόλις πέντε σὺν αὐτῷ
 340 τὰς γειτνιώσας παραλαβοῦσα πραθελή ἂν αὐτοῖς ἀνθρώ-
 ποις καὶ βοσκήμασι καὶ τῇ λοιπῇ παρασκευῇ. 15. ἀλλ' ἔτι
 γε ἡ κατηγορία καὶ τὸ ἔγκλημα θερμὸν ἦν, καὶ ἔωκει οὐκ
 εἰς μακρὰν ἐπαναστήσεσθαι τις αὐτῷ, καὶ μάλιστα ὁ δή-
 μος αὐτὸς ἠγανάκτει χρηστόν, ὡς ἔφασαν οἱ ἰδόντες, γέ-
 ροντα πενθοῦντες οὕτως ἀσεβῶς ἀπολωλότα. ὁ δὲ σοφός
 οὗτος Πρωτεύς πρὸς ἅπαντα ταῦτα σκέψασθε οἷόν τι
 ἐξεῦρε καὶ ὅπως τὸν κίνδυνον διέφυγε. παρελθὼν γὰρ
 εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Παριανῶν, — ἐκόμα δὲ ἤδη καὶ
 τρίβωνα πιναρὸν ἠμπείχετο καὶ πήραν παρήρητο, καὶ τὸ
 ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἦν καὶ ὅλως μάλα τραγικῶς ἐσκεύαστο
 — τοιοῦτος οὖν ἐπιφανεῖς αὐτοῖς ἀφείναι ἔφη τὴν οὐ-
 σίαν, ἦν ὁ μακαρίτης πατὴρ αὐτῷ κατέλιπε, δημοσίαν
 εἶναι πᾶσαν, τοῦτο ὡς ἤκουσεν ὁ δήμος πένητες ἀνθρώ-
 ποι καὶ πρὸς διανομὰς κεχηνότες, ἀνέκραγον εὐθύς εἰνα
 φιλόσοφον, ἕνα φιλόπατριν, ἕνα Διογένους καὶ Κράτη-
 341 τος ζηλωτήν, οἱ δὲ ἐχθροὶ ἐπεφίμωντο, κἂν εἰ τις ἐπι-
 χειρήσειε μεμνήσθαι τοῦ φόνου, λίθοις εὐθύς ἐβάλλετο.
 16. ἐξῆει οὖν τὸ δεύτερον πλανησόμενος, ἱκανὰ ἐφόδια
 τοὺς Χριστιανούς ἔχων, ὑφ' ὧν δορυφορούμενος ἐν ἅπα-
 σιν ἀφθόνοις ἦν. καὶ χρόνον μὲν τινα οὕτως ἐβόσκετο
 εἶτα παρανομήσας τι καὶ ἐς ἐκείνους, — ὠφθη γὰρ τι, ὡς
 οἶμαι, ἐσθίων τῶν ἀπορρητῶν αὐτοῖς — οὐκέτι προς-
 ιεμένων αὐτῶν, ἀπορούμενος ἐκ παλινορίας ᾤετο δεῖν
 ἀπαιτεῖν παρὰ τῆς πόλεως τὰ κτήματα, καὶ γραμματεῖον
 ἐπιδοῦς ἡξίου ταῦτα κομίσασθαι κελεύσαντος βασιλέως.

εἶτα τῆς πόλεως ἀντιπρεσβευσαμένης οὐδὲν ἐπράχθη,
 ἀλλ' ἐμμένειν ἐκελεύσθη οἷς ἅπαξ διέγνω μηδενὸς κατα-
 ναγκάσαντος. 17. τρίτη ἐπὶ τούτοις ἀποδημία εἰς Αἴ-
 γυπτον παρὰ τὸν Ἀγαθόβουλον, ἵνα περ τὴν θαυμαστὴν
 ἄσκησιν διήσκητο, ξυρόμενος μὲν τῆς κεφαλῆς τὸ ἥμισυ,
 χριόμενος δὲ πηλῶ τὸ πρόσωπον, ἐν πολλῶ δὲ τῶν περιε-
 στῶτων δῆμῳ ἀναφλῶν τὸ αἰδοῖον, καὶ τὸ ἀδιάφορον δὴ
 τοῦτο καλούμενον ἐπιδεικνύμενος, εἶτα παίων καὶ παιό- 342
 μενος νάρθηκι εἰς τὰς πυγὰς καὶ ἄλλα πολλὰ νεανικώ-
 τερα θαυματοποιῶν. 18. ἐκεῖθεν δὲ οὕτω παρεσκευασμέ-
 νος ἐπὶ Ἰταλίαν ἐπλευσε καὶ ἀποβάς τῆς νεῶς εὐθύς ἐλοι-
 δορεῖτο πᾶσι καὶ μάλιστα τῷ βασιλεῖ πρῶτατον αὐτὸν
 καὶ ἡμερώτατον εἰδώς, ὥστε ἀσφαλῶς ἐτόλμα· ἐκείνῳ
 γάρ, ὡς εἰκός, ὀλίγον ἐμελε τῶν βλασφημιῶν καὶ οὐκ
 ἤξιον τὴν φιλοσοφίαν ὑποδυόμενόν τινα κολάζειν ἐπὶ
 ῥήμασι καὶ μάλιστα τέχνην τὸ λοιδορεῖσθαι πεποιημένον.
 τούτῳ δὲ καὶ ἀπὸ τούτων τὰ τῆς δόξης ἠϋξάνετο· παρὰ
 γοῦν τοῖς ἰδιώταις καὶ περίβλεπτος ἦν ἐπὶ τῇ ἀπουσίᾳ,
 μέχρι δὴ ὁ τὴν πόλιν ἐπιτετραμμένος ἀνὴρ σοφὸς ἀπέ-
 πεμψεν αὐτὸν ἀμέτρως ἐντροφῶντα τῷ πράγματι, εἰπὼν
 μὴ δεῖσθαι τὴν πόλιν τοιούτου φιλοσόφου. πλὴν ἀλλὰ 343
 καὶ τοῦτο κλεινὸν αὐτοῦ καὶ διὰ στόματος ἦν ἅπασιν, ὁ
 φιλόσοφος διὰ τὴν παρρησίαν καὶ τὴν ἄγαν ἐλευθερίαν
 ἐξελαθεῖς· καὶ προσήλαννε κατὰ τοῦτο τῷ Μουσωνίῳ
 καὶ Δίωνι καὶ Ἐπικτήτῳ καὶ εἰ τις ἄλλος ἐν περιστάσει
 τοιαύτῃ ἐγένετο. 19. οὕτω δὲ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλθὼν ἄρτι
 μὲν Ἡλείοις ἐλοιδορεῖτο, ἄρτι δὲ τοὺς Ἑλληνας ἐπειθεν
 ἀντάρασθαι ὄπλα Ῥωμαίοις, ἄρτι δὲ ἄνδρα παιδείᾳ καὶ
 ἀξιώματι προὔχοντα, διότι καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις εὖ ἐποίησε
 τὴν Ἑλλάδα καὶ ὕδαρ ἐπήγαγε τῇ Ὀλυμπίᾳ καὶ ἔπαυσε
 δίψει ἀπολλυμένους τοὺς πανηγυριστάς, κακῶς ἠγόρευεν
 ὡς καταθῆλύνοντα τοὺς Ἑλληνας, δεῖον τοὺς θεατὰς τῶν

ΜΤΡΤ. Ἄλλ' ἐκοιμήθης νύκτας δύο.

320

ΔΩΡ. Καὶ ὅποτε ἦκον ἐκ Συρίας, ἀλάβαστρον μύρου ἐκ Φοινίκης, δύο καὶ τοῦτο δραχμῶν νῆ τὸν Ποσειδῶ.

ΜΤΡΤ. Ἐγὼ δέ σοι ἐκπλέοντι τὸ μικρὸν ἐκεῖνο χιτώνιον τὸ μέχρι τῶν μηρῶν, ὡς ἔχοις ἐρέττων, Ἐπιούρου τοῦ πρωρέως ἐκλαθομένου αὐτὸ παρ' ἡμῖν, ὅποτε ἐκάθευδες παρ' ἐμοί.

ΔΩΡ. Ἀπέλαβεν αὐτὸ γνωρίσας ὁ Ἐπίουρος πρῶην ἐν Σάμῳ μετὰ πολλῆς γε, ᾧ θεοί, τῆς μάχης. κρόμμυα δὲ ἐκ Κύπρου καὶ σαπέρδας πέντε καὶ πέρικας τέτταρας, ὅποτε κατεπλεύσαμεν ἐκ Βοσπόρου, ἐκόμισά σοι. τί οὖν; καὶ ἄρτους ὀκτῶ ναυτικούς ἐν γυργάθῳ ξηρούς καὶ ἰσχάδων βίκον ἐκ Καρίας καὶ ὕστερον ἐκ Πατάρων σανδάλια ἐπίχρυσα, ᾧ ἀχάριστε· καὶ τυρόν ποτε μέμνημαι τὸν μέγαν ἐκ Γυθίου.

ΜΤΡΤ. Πέντε ἰσως δραχμῶν, ᾧ Δωρίων, πάντα ταῦτα.

3. ΔΩΡ. Ὡ Μυρτάλη, ὅσα ναύτης ἄνθρωπος ἐδυνάμην μισθοῦ ἐπιπλέων. νῦν γὰρ ἦδη τοίχου ἄρχω τοῦ δεξιοῦ καὶ σὺ ἡμῶν ὑπερορᾶς, πρῶην δὲ ὅποτε τὰ Ἀφροδίσια ἦν, οὐχὶ δραχμὴν ἔθηκα πρὸς τοῖν ποδοῖν τῆς Ἀφροδίτης σοῦ ἔνεκεν ἀργυρᾶν; καὶ πάλιν τῇ μητρὶ εἰς ὑποδήματα δύο δραχμὰς καὶ Λυδῇ ταύτῃ πολλάκις εἰς τὴν χεῖρα νῦν μὲν δύο, νῦν δὲ τέτταρας ὀβολούς. ταῦτα πάντα συντεθέντα οὐσία ναύτου ἀνδρὸς ἦν.

321

ΜΤΡΤ. Τὰ κρόμμυα καὶ οἱ σαπέρδαι, ᾧ Δωρίων;

ΔΩΡ. Ναί· οὐ γὰρ εἶχον πλείω κομίζειν· οὐ γὰρ ἂν ἦρεττον, εἴ γε πλουτῶν ἐτύγγανον. τῇ μητρὶ δὲ οὐδὲ κεφαλίδα μίαν σκοροόδου ἐκόμισα πώποτε. ἡδέως δ' ἂν ἔμαθον ἄτινά σοι παρὰ τοῦ Βιθυννοῦ τὰ δῶρα.

ΜΤΡΤ. Τουτὶ πρῶτον ὀρᾶς τὸ χιτώνιον; ἐκεῖνος ἐπρίατο, καὶ τὸν ὄρμον τὸν παχύτερον.

ΔΩΡ. Ἐκεῖνος; ἦδειν γὰρ σε πάλαι ἔχουσαν.

ΜΥΡΤ. Ἄλλ' ὃν ἦδεις, πολὺ λεπτότερος ἦν καὶ σμαράγδους οὐκ εἶχε. καὶ ἑλλόβια ταυτί καὶ δάπιδα, καὶ πρῶην δύο μνᾶς, καὶ τὸ ἐνοίκιον κατέβαλεν ὑπὲρ ἡμῶν, οὐ σάνδαλα Παταρικὰ καὶ τυρὸν Γυθιακὸν καὶ φληνάφους.

4. **ΔΩΡ.** Ἄλλὰ ἐκεῖνο οὐ λέγεις, οἷψ ὄντι συγκαθεύδεις αὐτῷ; ἔτη μὲν ὑπὲρ τὰ πενήτηκοντα πάντως, ἀναφаланτίας καὶ τὴν χροᾶν οἶος κάραβος. οὐδὲ τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ ὄρας; αἱ μὲν γὰρ χάριτες, ὧ Διοσκόρω, πολλαί, καὶ μάλιστα ὁπόταν ἄδη καὶ ἄβρὸς εἶναι θέλη, ὄνος αὐτολυρίζων, φασίν. ἀλλὰ ὄναιο αὐτοῦ ἀξία γε οὔσα καὶ γένοιτο ὑμῖν παιδίον ὅμοιον τῷ πατρὶ, ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς εὐρήσω Δελφίδα ἢ Κυμβάλιον τινα τῶν κατ' ἐμὲ ἢ τὴν γείτονα ὑμῶν τὴν αὐλητρίδα ἢ πάντως τινά. δάπιδας δὲ καὶ ὄρμους καὶ διμνατα μισθώματα οὐ πάντες ἔχομεν. 322

ΜΥΡΤ. Ὡ μακαρία ἐκείνη, ἣτις ἔραστήν σε, ὧ Δωρίων, ἔξει· κρόμμυα γὰρ αὐτῇ οἴσεις ἐκ Κύπρου καὶ τυρόν, ὅταν ἐκ Γυθίου καταπλέης.

15.

ΚΟΧΛΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΙΣ.

1. **ΚΟΧΛ.** Τί δακρύεις, ὧ Παρθενί, ἢ πόθεν κατεργότας τοὺς αὐλοὺς φέρεις;

ΠΑΡΘ. Ὁ στρατιώτης ὁ Αἰτωλὸς ὁ μέγας ὁ Κροκάλῃς ἐρῶν ἐρράπισέ με αὐλοῦσαν εὐρῶν παρὰ τῇ Κροκάλῃ ὑπὸ τοῦ ἀντεραστοῦ αὐτοῦ Γόργου μεμισθωμένην καὶ τοὺς τε αὐλοὺς μου συνέτριψε καὶ τὴν τράπεζαν μεταξὺ δειπνούντων ἀνέτριψε καὶ τὸν κρατῆρα ἐξέχεεν ἐπεισπαίσας· καὶ τὸν μὲν ἀγροῖκον ἐκείνον τὸν Γόργον ἀπὸ τοῦ συμποσίου κατασπάσας τῶν τριχῶν ἔπαιον περιστάντες

αὐτός τε ὁ στρατιώτης — Δεινόμαχος, οἶμαι, καλεῖται — καὶ ὁ συστρατιώτης αὐτοῦ· ὥστε οὐκ οἶδα εἰ βιώσεται ὁ ἄνθρωπος, ᾧ Κοχλί· αἱμά τε γὰρ ἔρρῦη πολὺ ἀπὸ τῶν ρινῶν καὶ τὸ πρόσωπον ὅλον ἐξφρίθηκεν αὐτοῦ καὶ πελιδνὸν ἐστίν.

2. ΚΟΧΛ. Ἐμάνη ὁ ἄνθρωπος ἧ μέθη τις ἦν καὶ παροιμία τὸ πρᾶγμα;

ΠΑΡΘ. Ζηλοτυπία τις, ᾧ Κοχλί, καὶ ἔρωσ ἐκτοπος· ἡ Κροκάλη δέ, οἶμαι, δύο τάλαντα αἰτήσασα, εἰ βούλεται μόνος ἔχειν αὐτήν, ἐπεὶ μὴ ἐδίδου ὁ Δεινόμαχος, ἐκείνον μὲν ἀπέκλεισεν ἤκοντα προσαράξασά γε αὐτῷ τὰς θύρας, ὡς ἐλέγτο, τὸν Γόργον δὲ Οἰνοέα τινὰ γεωργὸν εὐπορον ἐκ πολλοῦ ἐρῶντα καὶ χρηστὸν ἄνθρωπον προσειμένη ἔπινε μετ' αὐτοῦ καμὲ παρέλαβεν ἀυλήσουσαν παρ' αὐτοῖς. ἦδη δὲ προχωροῦντος τοῦ πότου ἐγὼ μὲν ὑπέκρεκόν τι τῶν Λυδίων, ὁ γεωργὸς δὲ ἦδη ἀνίστατο ὀρηχσόμενος, ἡ Κροκάλη δὲ ἐκρότει, καὶ πάντα ἦν ἡδέα· ἐν τοσοῦτῳ δὲ κτύπος ἠκούετο καὶ βοή καὶ ἡ αὐλεις ἠράσσετο, καὶ μετὰ μικρὸν ἐπεισέπαισαν ὅσον ὀκτῶ νεανίσκοι μάλα καρτεροὶ καὶ ὁ Μεγαρεὺς ἐν αὐτοῖς. εὐθύς οὖν ἀνετέτραπτο πάντα καὶ ὁ Γόργος, ὥσπερ ἔφην, ἐπαίετο καὶ ἐπατεῖτο χαμαὶ κείμενος· ἡ Κροκάλη δὲ οὐκ οἶδ' ὅπως ἐφθῆ ὑπεκφυγοῦσα παρὰ τὴν γείτονα Θεσπιάδα· ἐμὲ δὲ ῥαπίσας ὁ Δεινόμαχος, Ἐκφθείρου, φησί, κατεαγότας μοι τοὺς ἀύλους προσρίψας. καὶ νῦν ἀποτρέχω φράσουσα ταῦτα τῷ δεσπότῃ· ἀπέρχεται δὲ καὶ ὁ γεωργὸς ὀφόμενός τινας φίλους τῶν ἀστικῶν, οἳ παραδώσουσι τοῖς πρυντανεῦσι τὸν Μεγαρέα.

3. ΚΟΧΛ. Ταῦτ' ἐστὶν ἀπολαῦσαι τῶν στρατιωτικῶν τούτων ἐρώτων, πληγὰς καὶ δίκας· τὰ δὲ ἄλλα ἡγεμόνες εἶναι καὶ χιλιάρχοι λέγοντες, ἦν τι δοῦναι δέη, Περίμεινον, φασί, τὴν σύνταξιν, ὅποτεν ἀπολάβω τὴν

μισθοφοράν, και ποιήσω πάντα. επιτριβείεν δ' οὖν ἀλα-
ζόνες ὄντες· ἔγω γ' οὖν εὖ ποιῶ μὴ προσεμμένη αὐτοὺς
τὸ παράπαν. ἀλιεύς τις ἐμοὶ γένοιτο ἢ ναύτης ἢ γεωργὸς
ἰσότημος κολακεύειν εἰδῶς μικρὰ και κομίζων πολλά, οἱ 325
δὲ τοὺς λόφους ἐπισείοντες οὗτοι και τὰς μάχας διηγού-
μενοι, ψόφοι, ὧ Παρθενί.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΕΡΕΓΡΙΝΟΥ ΤΕΛΕΥΤΗΣ.

1. Δουκιανὸς Κρονίῳ εὖ πράττειν. Ὁ κακο-
δαίμων Περεγρίνος ἢ ὡς αὐτὸς ἔχαιρεν ὀνομάζων ἑαυτὸν
Πρωτεύς αὐτὸ δὴ ἐκεῖνο τὸ τοῦ Ὀμηρικοῦ Πρωτέως ἔπα- 326
θεν, ἅπαντα γὰρ δόξης ἔνεκα γενόμενος και μυρίας τρο-
πὰς τραπόμενος τὰ τελευταῖα ταῦτα και πῦρ ἐγένετο·
τοσοῦτῳ ἄρα τῷ ἔρωτι τῆς δόξης εἶχετο, και νῦν ἐκεῖνος
ἀπηνθράκωται σοι ὁ βέλτιστος, κατὰ τὸν Ἐμπεδοκλέα,
παρ' ὅσον ὁ μὲν κἂν διαλαθεῖν ἐπειράθη ἐμβαλὼν ἑαυ-
τὸν εἰς τοὺς κρατῆρας, ὁ δὲ γεννάδας οὗτος τὴν πολυαν-
θροποτάτην τῶν Ἑλληνικῶν πανηγύρεων τηρήσας πυ-
ρὰν, ὅτι μεγίστην, νήσας, ἐνεπήδησεν ἐπὶ τοσοῦτων μαρ-
τύρων, και λόγους τινὰς ὑπὲρ τούτου εἰπὼν πρὸς τοὺς
Ἕλληνας οὐ πρὸ πολλῶν ἡμερῶν τοῦ τολμήματος. 2. πολ-
λὰ τοίνυν δοκῶ μοι ὁρᾶν σε γελῶντα ἐπὶ τῇ κορούξῃ τοῦ
γέροντος, μᾶλλον δὲ και ἀκούω βοῶντος οἷά σε εἰκὸς
βοᾶν, ὧ τῆς ἀβελτερίας, ὧ τῆς δοξοκοπίας, ὧ τῶν ἄλλων
ἂ λέγειν εἰσθάμεν περὶ αὐτῶν, σὺ μὲν οὖν πόρρω ταῦτα 327
και μακρῶ ἀσφαλέστερον, ἐγὼ δὲ παρὰ τὸ πῦρ αὐτό, και
ἔτι πρότερον ἐν πολλῷ πλήθει τῶν ἀκροατῶν εἶπον αὐτά,
ἐνίων μὲν ἀχθομένων, ὅσοι ἐθαύμαζον τὴν ἀπόνοιαν
τοῦ γέροντος, ἦσαν δὲ τινες οἱ και αὐτοὶ ἐγέλων ἐπ' αὐ-

τῶ/ ἄλλ' ὀλίγου δεῖν ὑπὸ τῶν Κυνικῶν ἐγὼ σοι διεσπά-
 σθην. ὥσπερ ὁ Ἀκταίων ὑπὸ τῶν κυνῶν ἢ ὁ ἀνεψιὸς
 αὐτοῦ ὁ Πενθεὺς ὑπὸ τῶν Μαινάδων, 3. ἢ δὲ πᾶσα τοῦ
 δράματος διασκευὴ τοιάδε ἦν/ τὸν μὲν ποιητὴν οἶσθα
 οἶός τε ἦν καὶ ἡλίκα ἐτραγῶδει παρ' ὄλον τὸν βίον ὑπὲρ
 τὸν Σοφοκλέα καὶ τὸν Αἰσχύλου, ἐγὼ δ' ἐπεὶ τάχιστα εἰς
 τὴν Ἥλιον ἀφικόμενῃ, διὰ τοῦ γυμνασίου ἀλύων ἐπήκουον
 ἅμα Κυνικοῦ τινος μεγάλη καὶ τραχεῖα τῇ φωνῇ τὰ συνή-
 328 θη ταῦτα καὶ ἐκ τριόδου τὴν ἀρετὴν ἐπιβρωμένου, καὶ
 ἄπασιν ἀπαξάπλωσ λουδορουμένου, εἶτα κατέληξεν αὐτῶ
 ἢ βοῇ ἐς τὸν Πρωτέα / καὶ ὡς ἂν οἶός τε ᾧ, πειράσομαι
 σοι αὐτὰ ἐκεῖνα ἀπομνημονεῦσαι ὡς ἐλέγετο. σὺ δὲ γνω-
 ρεῖς δηλαδὴ πολλάκις αὐτοῖς παραστὰς βοῶσι, 4. Πρω-
 τέα γάρ τις, ἔφη, κενόδοξον τολμᾷ λέγειν, ᾧ γῆ καὶ ἤλιε
 καὶ ποταμοὶ καὶ θάλαττα καὶ πατρῶε Ἡράκλεις, Πρωτέα
 τὸν ἐν Συρίᾳ δεδέντα, τὸν τῇ πατρίδι ἀνέντα πεντα-
 κισχίλια τάλαντα, τὸν ἀπὸ τῆς Ῥωμαίων πόλεως ἐβλη-
 θέντα, τὸν τοῦ Ἥλιου ἐπισημότερον, τὸν ἀνταγωνίσα-
 σθαι καὶ αὐτῶ τῶ Ὀλυμπίῳ δυνάμενον; ἄλλ' ὅτι διὰ
 πυρὸς ἐξάγειν τοῦ βίου διέγνωκεν ἑαυτὸν, εἰς κενόδοξίαν
 329 τινὲς τοῦτο ἀναφέρουσιν, οὐ γὰρ Ἡρακλῆς οὕτως; οὐ
 γὰρ Ἀσκληπιὸς καὶ Διόνυσος κεραννῶ; οὐ γὰρ τὰ τε-
 λευτατὰ Ἐμπεδοκλῆς εἰς τοὺς κρατῆρας;

5. Ὡς δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ Θεαγένης — τοῦτο γὰρ
 ὁ κερραγὼς ἐκεῖνος ἐκαλεῖτο — ἠρόμην τινὰ τῶν παρε-
 στώτων, τί βούλεται τὸ περὶ τοῦ πυρὸς ἢ τί Ἡρακλῆς
 καὶ Ἐμπεδοκλῆς πρὸς τὸν Πρωτέα, ὁ δὲ, Οὐκ εἰς μα-
 κράν, ἔφη, καύσει ἑαυτὸν ὁ Πρωτεύς Ὀλυμπίασι, Πῶς,
 ἔφην, ἢ τίνος ἔνεκα; εἶτα ὁ μὲν ἐπειρᾶτο λέγειν, ἐβόα
 δὲ ὁ Κυνικός, ὥστε ἀμήχανον ἦν ἄλλου ἀκούειν, ἐπή-
 κουνον οὖν τὰ λοιπὰ ἐπαντλοῦντος αὐτοῦ, καὶ θαυμα-
 στίας τινας ὑπερβολὰς διεξιόντος κατὰ τοῦ Πρωτέως.

τὸν μὲν γὰρ Σινωπέα ἢ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ Ἄν- 330
 τισθένη οὐδὲ παραβάλλειν ἡξίου αὐτῶ, ἀλλ' οὐδὲ τὸν
 Σωκράτη αὐτόν, ἐκάλει δὲ τὸν Δία ἐπὶ τὴν ἄμιλλαν,
 εἶτα μέντοι ἔδοξεν αὐτῶ ἴσους πῶς φυλάξαι αὐτοὺς καὶ
 οὕτω κατέπαυσε τὸν λόγον / 6. Δύο γὰρ ταῦτα, ἔφη, ὁ
 βίος ἄριστα δημιουργήματα ἐθεάσατο, τὸν Δία τὸν
 Ὀλύμπιον καὶ Πρωτέα, / πλάσται δὲ καὶ τεχνίται τοῦ μὲν
 Φειδίας, τοῦ δὲ ἡ φύσις. / ἀλλὰ γὺν ἐξ ἀνθρώπων εἰς
 θεοὺς τὸ ἄγαλμα τοῦτο οἰχῆσεται, / βρούμενον ἐπὶ τοῦ πυ-
 ρὸς (ὄρφανούς ἡμᾶς καταλιπόν) ταῦτα ξὺν πολλῶ ἰδρωτί
 διεξελθὼν ἐδάκρυε μάλα γελοίως καὶ τὰς τρίχας ἐτίλλετο
 ὑποφειδόμενος μὴ πάνυ ἔλκειν, / καὶ τέλος ἀπήγον αὐ-
 τὸν λύχοντα μεταξὺ τῶν Κυνικῶν τινες παραμυθούμενοι,
 7. μετὰ δὲ τοῦτον ἄλλος εὐθύς ἀναβαίνει οὐ περιμείνας
 διαλυθῆναι τὸ πλήθος, ἀλλὰ ἐπ' γαίθομένους τοῖς προ-
 τέροις ἱερεῖοις ἐπέγει τῶν σπονδῶν· καὶ τὸ μὲν πρῶτον X
 ἐπὶ πολὺ ἐγέλα καὶ δῆλος ἦν νειόθεν αὐτὸ δρῶν, εἶτα
 ἤρξατο ᾧδὲ πῶς· Ἐπεὶ ὁ κατάρατος Θεαγένης τέλος τῶν 331
 μαρωτάτων αὐτοῦ λόγων τὰ Ἡρακλείτου δάκρυα ἐποίη-
 σατο, ἐγὼ κατὰ τὸ ἐναντίον ἀπὸ τοῦ Δημοκρίτου γέλω-
 τος ἄρξομαι, καὶ αὐτίς ἐγέλα ἐπὶ πολὺ, ὥστε καὶ ἡμῶν
 τοὺς πολλοὺς ἐπὶ τὸ ὅμοιον ἐπεσπάσατο, 8. εἶτα ἐπιστρέ-
 ψας ἑαυτὸν, Ἦ τί γὰρ ἄλλο, ἔφη, ὦ ἄνδρες, χρὴ ποιεῖν
 ἀκούοντα μὲν οὕτω γελοίων ρήσεων, ὄρῶντα δὲ ἄνδρας
 γέροντας δοξαρίου καταπτύστου ἔνεκα μονονουχί, κυβι-
στῶντας ἐν τῷ μέσῳ, / ὡς δὲ εἰδείητε οἷόν τι τὸ ἄγαλμά
 ἐστὶ τὸ καυθησόμενον, ἀκούσατέ μου ἐξ ἀρχῆς παραφυ-
 λάξαντος τὴν γνώμην αὐτοῦ / καὶ τὸν βίον ἐπιτηρήσαν-
 τος / ἔνια δὲ παρὰ τῶν πολιτῶν αὐτοῦ ἐπυνθανόμεν καὶ
 οἷς ἀνάγκη ἦν ἀκριβῶς εἰδέναι αὐτόν, 9. τὸ γὰρ τῆς φύ-
 σεως τοῦτο πλάσμα καὶ δημιουργήμα, ὁ τοῦ Πολυκλεί-
 του καρῶν, ἐπεὶ εἰς ἄνδρας τελεῖν ἤρξατο, ἐν Ἀρμενίᾳ

- μοιχεύων ἄλοους μάλα πολλὰς πληγὰς ἔλαβε | καὶ τέλος
κατὰ τοῦ τέλους ἀλόμενος διέφυγε φαφανίδι τὴν πυγὴν
332 βεβυσμένοσ· εἶτα μειράκιόν τι ὄραλον διαφθείρας τριχι-
λίω ἔξωγῆσατο παρὰ τῶν γονέων τοῦ παιδὸς πενήτων
ὄντων μὴ ἐπὶ τὸν ἄρμωστήν ἀπαχθῆναι τῆσ' Ἀσίας,
10. ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἔασειν μοι δοκῶ· πηλὸς γὰρ
ἔτι ἄπλαστος ἦν καὶ οὐδέπω ἐντελὲς ἄγαλμα ἡμῖν ἐδεδη-
μιούργητο, ἃ δὲ τὸν πατέρα ἔδρασε καὶ πάνυ ἀκούσαι
ἄξιον, καίτοι πάντες ἴστε καὶ ἀκηκόατε ὡς ἀπέκνιξε τὸν
γέροντα οὐκ ἀνασχόμενος αὐτὸν ὑπὲρ ἐξήκοντα ἔτη ἤδη
γηρῶντα. / εἶτα ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα διςβεβόητο, φυγὴν
333 ἑαυτοῦ καταδικάσας ἐπλανᾶτο ἄλλην ἄλλοτε ἀπείβων.
11. ὅτεπερ καὶ τὴν θαυμαστὴν σοφίαν τῶν Χριστιανῶν
ἐξέμαθε περὶ τὴν Παλαιστίνην τοῖς ἱερεῦσι καὶ γραμμα-
τεῦσιν αὐτῶν ξυγγενόμενος, καὶ τί γάρ; ἐν βραχεὶ παι-
δας αὐτοὺς ἀπέφηνε προφήτης καὶ διασάρχης καὶ ξυνα-
γωγεὺς καὶ πάντα μόνος αὐτὸς ὦν, καὶ τῶν βίβλων τὰς
μὲν ἐξηγεῖτο καὶ διεδάφει, πολλὰς δὲ αὐτὸς καὶ ξυνέ-
γραφε, καὶ ὡς θεὸν αὐτὸν ἐκεῖνοι ἠγοῦντο, καὶ νομοθέτη
334 ἐχρῶντο καὶ προστάτην ἐπέγραφον, τὸν μέγαν γοῦν ἐκε-
νον ἔτι σέβουσι τὸν ἄνθρωπον τὸν ἐν τῇ Παλαιστίνῃ ἀνα-
σκολοπισθέντα, ὅτι καινὴν ταύτην τελετὴν εἰσήγαγεν ἐς
τὸν βίον, / 12. τότε δὴ καὶ συλληφθεὶς ἐπὶ τούτῳ ὁ Πρω-
τεὺς ἐνέπεσεν εἰς τὸ δεσμωτήριον, ὅπερ καὶ αὐτὸ οὐ μι-
κρὸν αὐτῷ ἄξιωμα περιεποίησε πρὸς τὸν ἐξῆς βίον καὶ
τὴν τερατεῖαν καὶ δοξοκοπίαν, ὧν ἐρῶν ἐτύγχανεν, ἐπεὶ
δ' οὖν ἐδέδετο, οἱ Χριστιανοὶ συμφορὰν ποιούμενοι τὸ
πρᾶγμα πάντα ἐκίνουν ἐξαρπάσαι πειρώμενοι αὐτόν,
335 εἰτ' ἐπεὶ τοῦτο ἦν ἀδύνατον, ἢ γε ἄλλη θεραπεία πᾶσα
οὐ παρέργως, ἀλλὰ σὺν σπουδῇ ἐγίνετο, καὶ ἔωθεν μὲν
εὐθύς ἦν ὄραῖν παρὰ τῷ δεσμωτηρίῳ περιμένοντα γρᾶδια
χήρας τινὰς καὶ παιδία ὄρφανὰ, οἱ δὲ ἐν τέλει αὐτῶν

καὶ συνεκάθειδον ἔνδον μετ' αὐτοῦ διαφθείροντες τοὺς δεσμοφύλακας / εἶτα δεῖπνα ποικίλα εἰσεκομίζετο καὶ λόγοι ἱεροὶ αὐτῶν ἐλέγοντο, καὶ ὁ βέλτιστος Περεγρίνος — ἔτι γὰρ τοῦτο ἐκαλεῖτο — καινὸς Σωκράτης ὑπ' αὐτῶν ὠνομάζετο. / 13. καὶ μὴν κακ τῶν ἐν Ἀσίᾳ πόλεων ἐστὶν 336 ὧν ἤκόν τινες, τῶν Χριστιανῶν στελλόντων ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, βοηθήσοντες καὶ ξυναγορεύσοντες καὶ παραμυθησόμενοι τὸν ἄνδρα, ἀμῆχανον δέ τι τὸ τάχος ἐπιδείκνυνται, ἐπειδὴν τι τοιοῦτον γένηται δημόσιον· ἐν βραχεὶ γὰρ, ἀφειδοῦσι πάντων, / καὶ δὴ καὶ τῷ Περεγρίνῳ πολλὰ τότε ἤκε χρήματα παρ' αὐτῶν ἐπὶ προφάσει τῶν δεσμῶν καὶ πρόσδοδον οὐ μικρὰν ταύτην ἐποίησατο; πεπεῖκασι γὰρ αὐτοὺς οἱ κακοδαίμονες τὸ μὲν ὄλον ἀθάνατοι ἔσε- 337 σθαι καὶ βιώσεσθαι τὸν αἰὶ χρόνον, / παρ' ὃ καὶ καταφρονοῦσι τοῦ θανάτου καὶ ἐκόντες αὐτοὺς ἐπιδιδόασιν οἱ πολλοί / ἔπειτα δὲ ὁ νομοθέτης ὁ πρῶτος ἐπεισεν αὐτοὺς ὡς ἀδελφοὶ πάντες εἰεν ἀλλήλων, / ἐπειδὴν ἅπαξ παραβάντες θεοὺς μὲν τοὺς Ἑλληνικοὺς ἀπαρνήσωνται, τὸν δὲ ἀνεσκολοπισμένον ἐκείνον σοφιστὴν αὐτῶν προσ- 338 κυνῶσι καὶ κατὰ τοὺς ἐκείνου νόμους βιωσι, / καταφρονοῦσιν οὖν ἀπάντων ἐξ ἴσης καὶ κοινὰ ἡγοῦνται ἄνευ τινὸς ἀκριβοῦς πίστεως τὰ τοιαῦτα παραδεξάμενοι, / ἦν τοίνυν παρέλθη τις εἰς αὐτοὺς γόης καὶ τεχνίτης ἄνθρωπος καὶ πράγμασι χρῆσθαι δυνάμενος, ἀντίκα μάλᾳ πλούσιος ἐν βραχεὶ ἐγένετο / ἰδιώταις ἀνθρώποις ἐγγανών. 14. πλὴν ἀλλ' ὁ Περεγρίνος ἀφείθη ὑπὸ τοῦ τότε τῆς Συρίας ἄρχοντος, ἀνδρὸς φιλοσοφία χαίροντος, ὃς συνεῖς τὴν ἀπόνοιαν αὐτοῦ καὶ ὅτι δέξαιτ' ἂν ἀποθανεῖν, ὡς δόξαν ἐπὶ τούτῳ ἀπολίποι, ἀφῆκεν αὐτὸν οὐδὲ τῆς κο- 339 λάσεως ὑπολαβῶν ἄξιον, / ὃ δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἐπανελθὼν καταλαμβάνει τὸ περὶ τοῦ πατρῷου φόνου ἐτι φλεγμαῖνον καὶ πολλοὺς τοὺς ἐπανατεινομένους τὴν κατηγορίαν.

διήρπαστο δὲ τὰ πλείστα τῶν κτημάτων παρὰ τὴν ἀπο-
 δημίαν αὐτοῦ, καὶ μόνοι ὑπελείποντο οἱ ἀγροὶ ὅσον εἰς
 πεντεκαίδεκα τάλαντα, ἦν γὰρ ἡ πᾶσα οὐσία τριάκοντά
 πικραλάντων ἀξία, ἦν ὁ γέρον καταέλιπεν, οὐχ ὡς περὶ
 παγγέλοιος Θεαγένους ἔλεγε πεντακισχιλίων, τοσοῦτου
 γὰρ οὐδὲ ἡ πᾶσα τῶν Παριανῶν πόλις πέντε σὺν αὐτῇ
 340 τὰς γειτνιώσας παραλαβοῦσα πραθελή ἂν αὐτοῖς ἀνθρώ-
 ποις καὶ βοσκήμασι καὶ τῇ λοιπῇ παρασκευῇ. 15. ἀλλ' ἐτι
 γε ἡ κατηγορία καὶ τὸ ἔγκλημα θερμὸν ἦν, καὶ μέμκει οὐκ
 εἰς μακρὰν ἐπαναστήσεσθαι τις αὐτῶ, καὶ μάλιστα ὁ δή-
 μος αὐτὸς ἠγανάκτει χρηστόν, ὡς ἔφασαν οἱ ἰδόντες, γέ-
 ροντα πενθοῦντες οὕτως ἀσεβῶς ἀπολωλότα. ὁ δὲ σοφὸς
 οὗτος Πρωτεύς πρὸς ἅπαντα ταῦτα σκέψασθε οἷόν τι
 ἐξεῦρε καὶ ὅπως τὸν κίνδυνον διεφύγε. παρελθὼν γὰρ
 εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Παριανῶν, — ἐκόμα δὲ ἤδη καὶ
 τρίβωνα πιναρὸν ἠμπείχετο καὶ πήραν παρήρητο, καὶ τὸ
 ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἦν καὶ ὅλως μάλα τραγικῶς ἐσκεύαστο.
 — τοιοῦτος οὖν ἐπιφανεῖς αὐτοῖς ἄφειναι ἔφη τὴν οὐ-
 σίαν, ἦν ὁ μακαρίτης πατὴρ αὐτῶ καταέλιπε, δημοσίαν
 εἶναι πᾶσαν, τοῦτο ὡς ἤκουσεν ὁ δήμος πένητες ἀνθρώ-
 ποι καὶ πρὸς διανομὰς κερηνότες, ἀνέκραγον εὐθύς ἕνα
 φιλόσοφον, ἕνα φιλόπατριν, ἕνα Διογένους καὶ Κράτη-
 341 τος ζηλωτήν, οἱ δὲ ἐχθροὶ ἐπεφίμωντο, κἂν εἰ τις ἐπι-
 χειρήσειε μεμνησθαι τοῦ φόνου, λίθοις εὐθύς ἐβάλλετο.
 16. ἐξῆι οὖν τὸ δεύτερον πλανησόμενος, ἱκανὰ ἐφόδια
 τοὺς Χριστιανοὺς ἔχων, ὑφ' ὧν δορυφορούμενος ἐν ἁπα-
 σιν ἀφθόνοις ἦν. καὶ χρόνον μὲν τινα οὕτως ἐβόσκετο
 εἶτα παρανομήσας τι καὶ ἐς ἐκείνους — ὥφθη γὰρ τι, ὡς
 οἶμαι, ἐσθίων τῶν ἀπορρητῶν αὐτοῖς — οὐκέτι προσ-
 ιεμένων αὐτῶν ἀπορούμενος ἐκ παλινοδίας ᾤετο δεῖν
 ἀπαιτεῖν παρὰ τῆς πόλεως τὰ κτήματα, καὶ γραμματεῖον
 ἐπιδούς ἠξίου ταῦτα κομίσασθαι κελύσαντος βασιλέως.

εἶτα τῆς πόλεως ἀντιπρεσβευσαμένης οὐδὲν ἐπράχθη, ἀλλ' ἐμμένειν ἐκελεύσθη οἷς ἅπαξ διέγνω μηδενὸς καταναγκάσαντος. 17. τρίτη ἐπὶ τούτοις ἀποδημία εἰς Αἴγυπτον παρὰ τὸν Ἀγαθόβουλον, ἵνα περ τὴν θαυμαστὴν ἄσκησιν διήσκητο, ξυρόμενος μὲν τῆς κεφαλῆς τὸ ἥμισυ, χριόμενος δὲ πηλῷ τὸ πρόσωπον, ἐν πολλῷ δὲ τῶν περιεστώτων δῆμῳ ἀναφλῶν τὸ αἶδοιον, καὶ τὸ ἀδιάφορον δὴ τοῦτο καλούμενον ἐπιδεικνύμενος, εἶτα παίων καὶ παιόμενος νάρθηκι εἰς τὰς πυγὰς καὶ ἄλλα πολλὰ νεανικώτερα θαυματοποιῶν. 18. ἐκεῖθεν δὲ οὕτω παρεσκευασμένος ἐπὶ Ἰταλίαν ἐπλευσε καὶ ἀποβάς τῆς νεῆς εὐθύς ἐλοιδορεῖτο πᾶσι καὶ μάλιστα τῷ βασιλεῖ πρόοτατον αὐτὸν καὶ ἡμερώτατον εἰδώς, ὥστε ἀσφαλῶς ἐτόλμα· ἐκείνῳ γάρ, ὡς εἰκός, ὀλίγον ἔμελε τῶν βλασφημιῶν καὶ οὐκ ἤξιον τὴν φιλοσοφίαν ὑποδνόμενόν τινα κολάζειν ἐπὶ ῥήμασι καὶ μάλιστα τέχνην τὸ λοιδορεῖσθαι πεποιημένον. τούτῳ δὲ καὶ ἀπὸ τούτων τὰ τῆς δόξης ἠϋξάνετο· παρὰ γοῦν τοῖς ἰδιώταις καὶ περίβλεπτος ἦν ἐπὶ τῇ ἀπονοίᾳ, μέχρι δὴ ὁ τὴν πόλιν ἐπιτετραμμένος ἀνήρ σοφὸς ἀπέπεμψεν αὐτὸν ἀμέτρως ἐντροφῶντα τῷ πράγματι, εἰπὼν μὴ δεῖσθαι τὴν πόλιν τοιούτου φιλοσόφου. πλὴν ἀλλὰ 343 καὶ τοῦτο κλεινὸν αὐτοῦ καὶ διὰ στόματος ἦν ἅπασιν, ὁ φιλόσοφος διὰ τὴν παρρησίαν καὶ τὴν ἄγαν ἐλευθερίαν ἐξελαθεῖς· καὶ προσήλανε κατὰ τοῦτο τῷ Μουσωνίῳ καὶ Δίῳ καὶ Ἐπικτήτῳ καὶ εἰ τις ἄλλος ἐν περιστάσει τοιαύτῃ ἐγένετο. 19. οὕτω δὲ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλθὼν ἄρτι μὲν Ἡλείοις ἐλοιδορεῖτο, ἄρτι δὲ τοὺς Ἑλληνας ἐπειθεν ἀντάρασθαι ὄπλα Ῥωμαίοις, ἄρτι δὲ ἄνδρα παιδεία καὶ ἀξιώματι προὔχοντα, διότι καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις εὖ ἐποίησε τὴν Ἑλλάδα καὶ ὕδωρ ἐπήγαγε τῇ Ὀλυμπίᾳ καὶ ἐπαυσε δίψει ἀπολλυμένους τοὺς πανηγυριστάς, κακῶς ἠγόρευεν ὡς καταθῆλῦναντα τοὺς Ἑλληνας, θεὸν τοὺς θεατὰς τῶν

Ὀλυμπίων διακαρτερεῖν διψῶντας καὶ νῆ Δία γε καὶ ἀπο-
 θνήσκειν πολλοὺς αὐτῶν ὑπὸ σφοδρῶν τῶν νόσων, αἱ
 344 τῆς διὰ τὸ ξηρὸν τοῦ χωρίου ἐν πολλῷ τῷ πλήθει ἐπε-
 πόλαζον· καὶ ταῦτα ἔλεγε πίνων τοῦ αὐτοῦ ὕδατος. ὡς
 δὲ μικροῦ κατέλευσαν αὐτὸν ἐπιδραμόντες ἅπαντες, τότε
 μὲν ἐπὶ τὸν Δία καταφυγῶν ὁ γενναῖος εὔρε τὸ μὴ ἀπο-
 θανεῖν. 20. ἐς δὲ τὴν ἐξῆς Ὀλυμπιάδα λόγον τινα διὰ
 τεττάρων ἐτῶν συνθεῖς τῶν διὰ μέσου ἐξήνεγκε πρὸς τοὺς
 Ἕλληνας ἔπαινον ὑπὲρ τοῦ τὸ ὕδωρ ἐπαγαγόντος καὶ
 ἀπολογίαν ὑπὲρ τῆς τότε φυγῆς. ἤδη δὲ ἀμελούμενος ὑφ'
 ἀπάντων, καὶ μηκέθ' ὁμοίως περιβλεπτός ὢν, — ἔωλα γάρ
 ἦν ἅπαντα καὶ οὐδὲν ἔτι καινουργεῖν ἐδύνατο, ἔφ' ὅτῳ
 ἐκπλήξει τοὺς ἐντυγχάνοντας, καὶ θαυμάζειν καὶ πρὸς
 αὐτὸν ἀποβλέπειν ποιήσει, οὐπερ ἐξ ἀρχῆς δριμύν τινα
 ἔρωτα ἔρων ἐτύγχανε, — τὸ τελευταῖον τοῦτο τόλμημα
 ἐβουλεύσατο τὸ περὶ τῆς πυρᾶς, καὶ διέδωκε λόγον ἐς
 τοὺς Ἕλληνας εὐθὺς ἀπ' Ὀλυμπίων τῶν ἐμπροσθεν ὡς
 ἐς τοῦπιὸν καύσων ἑαυτόν. 21. καὶ νῦν ἀντὰ ταῦτα θαυ-
 ματοποιεῖ, ὡς φασί, βύθρον ὀρύττων καὶ ξύλα συγκο-
 μίξων καὶ δεινὴν τινα τὴν καρτερίαν ὑπισχνούμενος.
 ἐχρῆν δέ, οἶμαι, μάλιστα μὲν περιμένειν τὸν θάνατον
 καὶ μὴ δραπετεύειν ἐκ τοῦ βίου· εἰ δὲ καὶ πάντως διέγνω-
 345 στό οἱ ἀπαλλάττεσθαι, μὴ πυρὶ μηδὲ τοῖς ἀπὸ τῆς τρα-
 γωδίας τούτοις χρῆσθαι, ἀλλ' ἕτερόν τινα θανάτου τρό-
 πον, μυρίων ὄντων, ἐλόμενον ἀπελθεῖν, εἰ δὲ καὶ τὸ
 πῦρ ὡς Ἡράκλειόν τι ἀσπάζεται, τί δὴ ποτε οὐχὶ κατὰ
 σιγὴν ἐλόμενος ὄρος εὐδενδρον ἐν ἐκείνῳ ἑαυτὸν ἐνέ-
 πρησε μόνος ἕνα τινα οἶον Θεαγένῃ τοῦτον Φιλοκτήτην
 παραλαβών, ὁ δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ τῆς πανηγύρεως πληθού-
 σης μόνον οὐκ ἐπὶ σκηνῆς ὀπτήσει ἑαυτόν, οὐκ ἀνάξιος
 ὢν μὰ τὸν Ἡρακλέα, εἰ γε χρὴ καὶ τοὺς πατραλοίας καὶ
 τοὺς ἀθέους δίκας διδόναι τῶν τολμημάτων, καὶ κατὰ

οὗτο πάνυ ὀψὲ δρᾶν αὐτὸ εἰκεν, ὃν ἐχρῆν πάλαι ἐς τὸν
 οὐ. Φαλάριδος ταῦρον ἐμπεσόντα τὴν ἀξίαν ἀποτετικέ-
 ραι, ἀλλὰ μὴ ἅπαξ χανόντα πρὸς τὴν φλόγα ἐν ἀκαρεῖ
 τεθνάναι. / καὶ γὰρ αὐ καὶ τότε οἱ πολλοὶ μοι λέγουσιν,
 ὅς οὐδεὶς ὀξύτερος ἄλλος θανάτου τρόπος τοῦ διὰ πυ-
 ρός / ἀνοῖξαι γὰρ δεῖ μόνον τὸ στόμα καὶ ἀντίκα τεθνά-
 ναι. / 22. τὸ μέντοι θέαμα ἐπινοεῖται, οἶμαι, ὡς σεμνόν,
 ἐν ἱερῷ χωρίῳ καιόμενος ἄνθρωπος, ἐνθα μὴδὲ θάπτειν
 ἴσιον τοὺς ἄλλους ἀποθνήσκοντας. / ἀκούετε δέ, οἶμαι,
 ὡς καὶ πάλαι θέλων τις ἐνδοξος γενέσθαι, ἐπεὶ κατ' ἄλ-
 λον τρόπον οὐκ εἶχεν ἐπιτυχεῖν τούτου, ἐνέπηρσε τῆς 346
 Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος τὸν νεῶν, τοιοῦτόν τι καὶ αὐτὸς ἐπι-
 νοεῖ, / τοσοῦτος ἔρως τῆς δόξης ἐντέτηκεν αὐτῷ, / 23. καίτοι
 φησὶν ὅτι ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων αὐτὸ δρᾶ, ὡς διδάξειεν
 αὐτοὺς θανάτου καταφρονεῖν καὶ ἐγκατερεῖν τοῖς δει-
 νοῖς, / ἐγὼ δὲ ἠδέως ἂν ἐροίμην οὐκ ἐκεῖνον ἀλλ' ὑμᾶς, / εἰ
 καὶ τοὺς κακούργους βούλοισθε ἂν μαθητὰς αὐτοῦ γε-
 νέσθαι τῆς καρτερίας ταύτης καὶ καταφρονεῖν θανάτου
 καὶ καύσεως καὶ τῶν τοιούτων δειμάτων, ἀλλ' οὐκ ἂν εὖ
 οἶδ' ὅτι βουληθείητε, / πῶς οὖν ὁ Πρωτεύς τοῦτο δια-
 κρινεῖ καὶ τοὺς μὲν χρηστοὺς ὠφελήσει, τοὺς δὲ πονη-
 ροὺς οὐ φιλοκινδυνωτέρους καὶ τολμηροτέρους ἀποφανεῖ;
 24. καίτοι δυνατὸν ἔστω ἐς τοῦτο μόνους ἀπαντήσεσθαι
 τοὺς πρὸς τὸ ὀφελίμον ὀψομένους τὸ πρᾶγμα, ὑμᾶς δ'
 οὖν αὐθις ἐρήσομαι, δεξαισθ' ἂν τοὺς παῖδας ὑμῶν ζη-
 λωτὰς τοῦ τοιούτου γενέσθαι, / οὐκ ἂν εἰποιτε, καίτοι τί 347
 τοῦτο ἠρόμην, ὅπου μὴδ' αὐτῶν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
 ζηλώσειεν ἂν, / τὸν οὖν Θεαγένη τοῦτο μάλιστα αἰτιά-
 σαιτο ἂν τις, / ὅτι τᾶλλα ζηλῶν τάνδρὸς οὐχ ἔπεται τῷ
 διδασκάλῳ, καὶ συνθευεῖ παρὰ τὸν Ἡρακλέα, ὡς φησιν,
 ἀπιόντι, / δυνάμενος ἐν βραχεῖ πανευδαίμων γενέσθαι
 συνεμπεσῶν ἐπὶ κεφαλῆν ἐς τὸ πῦρ / οὐ γὰρ ἐν πήρᾳ καὶ

βάκτρον καὶ τρίβωνι ὁ ξηλός, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀσφαλῆ καὶ ῥάδια καὶ παντὸς ἂν εἴη, τὸ τέλος δὲ καὶ τὸ κεφάλαιον χρηζήλου καὶ πυρὰν συνθέντα κορμῶν συγκίνων ὡς ἐνὶ μάλιστα χλωρῶν ἐναποπνιγῆναι τῷ καπνῷ· τὸ πῦρ γὰρ αὐτὸ οὐ μόνον Ἡρακλέους καὶ Ἀσκληπιοῦ, ἀλλὰ καὶ τῶν ἱεροσύλων καὶ ἀνδροφόνων, οὓς ὄραν ἔστιν ἐκ καταδίκης αὐτὸ πάσχοντας. ὥστε ἄμεινον τὸ διὰ τοῦ καπνοῦ ἴδιον γὰρ καὶ ὑμῶν μόνων ἂν γένοιτο. 25. ἄλλως τε ὁ

348 μὲν Ἡρακλῆς, εἴπερ ἄρα καὶ ἐτόλμησέ τι τοιοῦτον, ὑπὸ νόσου αὐτὸ ἔδρασεν ὑπὸ τοῦ Κενταυροῦ αἵματος, ὡς φησιν ἢ τραγωδία, κατεσθιόμενος. οὗτος δὲ τίνας αἰτίας ἔνεκεν ἐμβάλλει φέρων ἑαυτὸν εἰς τὸ πῦρ; νῆ Δί, ὅπως τὴν καρτερίαν ἐπιδειξῆται καθάπερ οἱ Βραχμᾶνες, ἐκείνοις γὰρ αὐτὸν ἡξίου Θεαγένης εἰκάξει, ὥσπερ οὐκ ἐνὸν εἶναι τινος καὶ ἐν Ἰνδοῖς μωροῦς καὶ κενοδόξους ἀνθρώπους, ὅμως δ' οὐν κἂν ἐκείνους μιμείσθω, ἐκείνοι γὰρ οὐκ ἐμπηδῶσιν εἰς τὸ πῦρ, ὡς Ὀνησίκριτος ὁ Ἀλεξάνδρου κυβερνήτης ἰδὼν Κάλανον κάομενόν φησιν, ἀλλ'

349 ἐπειδὰν νήσωσι, πλησίον παραστάντες ἀκίνητοι ἀνέχονται παροπτώμενοι, εἴτ' ἐπιβάντες κατὰ σχῆμα κείονται οὐδ' ὅσον ὀλίγον ἐκτρέψαντες τῆς κατακλίσεως. οὗτος δὲ τί μέγα, εἰ ἐμπесῶν τεθνήξεται συναρπασθεὶς ὑπὸ τοῦ πυρός; οὐκ ἂπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσεσθαι αὐτὸν καὶ ἡμίφλεκτον, εἰ μὴ, ὅπερ φασί, μηχανήσεται βαθείαν γενέσθαι καὶ ἐν βόθρῳ τὴν πυρὰν. 26. εἰσὶ δ' οἱ καὶ μεταβάλλεσθαι φασιν αὐτὸν καὶ τινὰ ὄνειρατα διηγείσθαι, ὡς τοῦ Διὸς οὐκ ἐῶντος μαιίνειν ἱερὸν χωρίον, ἀλλὰ θαρρείτω τούτου γε ἔνεκα· ἐγὼ γὰρ διομοσαίμην ἂν ἢ

350 μὴν μηδένα τῶν θεῶν ἀγανακτήσειν, εἰ Περεργίνοσ κακὸς κακῶς ἀποθάνοι. οὐ μὴν οὐδὲ ῥάδιον αὐτῷ εἶ ἀναδύναι· οἱ γὰρ συνόντες κύνες παρορμῶσι καὶ συνωθοῦσιν εἰς τὸ πῦρ καὶ ὑπεκκάουσι τὴν γνώμην οὐκ ἐῶντες

ἀποδειλιᾶν, ὧν εἰ δύο συγκατασπάσας ἐμπέσοι εἰς τὴν πυρᾶν, τοῦτο μόνον χάριεν ἂν ἐργάσαιτο, 27. ἤκουον δὲ ὡς οὐδὲ Πρωτεὺς ἐτι καλεῖσθαι ἀξιοί, ἀλλὰ Φοῖνικα μετωνόμασεν ἑαυτόν, ὅτι καὶ φοῖνιξ τὸ Ἰνδικὸν ὄρνεον ἐπιβαίνειν πυρᾶς λέγεται πορρωτάτω γήρως προβεβηκώς. ἀλλὰ καὶ λογοποιεῖ καὶ χρησμούς τινας διέξεισι παλαιούς δὴ, ὡς χρεῶν εἶναι δαίμονα νυκτοφύλακα γενέσθαι αὐτόν, καὶ δηλός ἐστι βωμῶν ἤδη ἐπιθυμῶν καὶ χρυσοῦς ἀναστήσεσθαι ἐλπίζων. 28. καὶ μὰ Δία οὐδὲν ἀπεικὸς ἐν τοῖς πολλοῖς τοῖς ἀνοήτοις εὐρεθῆσεσθαι τινας τοὺς καὶ τετραταίων ἀπηλλάχθαι δι' αὐτοῦ φήσοντας καὶ νύκτωρ ἐντετυχηκέναι τῷ δαίμονι τῷ νυκτοφύλακι. οἱ κατάρατοι δὲ οὗτοι μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ χρηστήριον, οἶμαι, καὶ ἄδυστον ἐπὶ τῇ πυρᾷ μηχανήσονται, διότι καὶ Πρωτεὺς ἐκεῖνος ὁ Διός, ὁ προπάτωρ τοῦ ὀνόματος, μαντικὸς ἦν. 351 μαρτύρομαι δὲ ἢ μὴν καὶ Ιερέας αὐτοῦ ἀποδειχθήσεσθαι μαστίγων ἢ κωντηρίων ἢ τινος τοιαύτης τερατουργίας, ἢ καὶ νῆ Δία τελετήν τινα ἐπ' αὐτῷ στήσεσθαι νυκτερίου, καὶ δαδουχίαν ἐπὶ τῇ πυρᾷ. 29. Θεαγένης δὲ ἑναγχος, ὡς μοί τις τῶν ἐταίρων ἀπήγγειλε, καὶ Σίβυλλαν ἔφη προειρηκέναι περὶ τούτων· καὶ τὰ ἔπη γὰρ ἀπεμνημόνευεν //

ἀλλ' ὁπότεν Πρωτεὺς Κυνικῶν ὄχ' ἄριστος ἀπάντων
 Ζηνὸς ἐριγδοῦπον τέμενος κάτα πῦρ ἀνακαύσας
 ἐς φλόγα πηδῆσας ἔλθῃ ἐς μακρὸν Ὀλυμπον,
 δὴ τότε πάντας ὁμῶς, οἱ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσι,
 νυκτιπόλον τιμᾶν κέλομαι ἤρωα μέγιστον
 σὺνθρονον Ἡφαίστω καὶ Ἡρακλεῖ ἄνακτι.

30. ταῦτα μὲν Θεαγένης Σιβύλλης ἀκηκοέναι φησίν. | ἐγὼ 352
 δὲ Βάκιδος αὐτῷ χρησμὸν ὑπὲρ τούτων ἐρῶ φησὶ δὲ ὁ
 Βάκισ οὕτως σφόδρα εὐ ἐπειπών,

ἀλλ' ὅποταν Κυνικός πολυώνυμος ἐς φλόγα πολλή και :
 πηδήσῃ δόξης ὑπ' ἐρινύι θυμὸν ὀρινθείς, καιό.
 δὴ τότε τοὺς ἄλλους κυναλώπεκας, οἳ οἱ ἔπονται, οὐ π
 μιμεισθαι χρὴ πότμον ἀποιχομένοιο λύκοιο, ουσι
 ὃς δέ κε δαίλος ἐὼν φεύγῃ μέγος Ἡφαίστιο, εν ε
 λάεσσιν βαλέειν τοῦτον τάχα πάντας Ἀχαιοὺς, αλει
 ὡς μὴ ψυχρὸς ἐὼν θερμοηγορέειν ἐπιχειρῆ εἴησι
 χρυσῷ σαξάμενος κήρην μάλα πολλὰ δανείζων, ῶη
 ἐν καλαῖς Πάτραισιν ἔχων τρεῖς κέντε τάλαντα, του

τί ὑμῖν δοκεῖ, ἄνδρες; ἄρα φανυλότερος χρησμολόγος το
 Βάκις τῆς Σιβύλλης εἶναι, ὥστε ὦρα τοῖς θανμαστο Ελ
 353 τούτοις ὁμιληταῖς τοῦ Πρωτέως περισκοπεῖν ἐνθα εἰσε
 τοὺς ἐξαερώσουσι· τοῦτο γὰρ τὴν καθῆσιν καλοῦσι. κ

31. Ταυτ' εἰπόντος ἀνεβόησαν οἱ περιεστῶτες ἀπαν
 τες Ἴδη καιέσθωσαν ἀξιοὶ τοῦ πυρός. και ὁ μὲν κατέβη εν
 γελῶν, „Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχή, ἢ τὸν Θεαγένη ε
 ἀλλ' ὡς ἤκουσε τῆς βοῆς, ἤκεν εὐθύς και ἀναβάς ἐκε
 κράγει και μυρία κακὰ διεξῆει περὶ τοῦ καταβεβηκότος
 οὐ γὰρ οἶδα ὅστις ὁ βέλτιστος ἐκείνος ἐκαλεῖτο, ἐγὼ δὲ
 ἀφεις αὐτὸν διαρρηγνύμενον ἀπῆειν ὀφόμενος τοὺς
 ἀθλητάς, ἦδη γὰρ οἱ Ἑλλανοδίκαι ἐλέγοντο εἶναι ἐν τῷ
 - πλεθρίῳ. ταῦτα μὲν σοι τὰ ἐν Ἴηλιδι. 32. ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν
 Ὀλυμπίαν ἀφικόμεθα, μεστὸς ἦν ὁ ὀπισθόδομος τῶν
 κατηγορούντων Πρωτέως ἢ ἐπαινούντων τὴν προαίρεσιν
 αὐτοῦ, ὥστε και εἰς χεῖρας αὐτῶν ἦλθον οἱ πολλοί, ἄχρη
 δὴ παρελθὼν αὐτὸς ὁ Πρωτεὺς μυρίῳ τῷ πλήθει παρα
 πεμπόμενος κατόπιν τοῦ τῶν κηρύκων ἀγῶνος λόγους
 354 τινὰς διεξῆλθε περὶ αὐτοῦ τὸν βίον τε ὡς ἐβίω και τοὺς
 κινδύνους οὓς ἐκινδύνευσε διηγούμενος και ὅσα πράγμα
 τα φιλοσοφίας ἔνεκα ὑπέμεινε. τὰ μὲν οὖν εἰρημένα πολλὰ
 ἦν· ἐγὼ δὲ ὀλίγων ἤκουσα ὑπὸ πλήθους τῶν περιεστῶ
 των. εἶτα φοβηθεῖς μὴ συντριβείην ἐν τοσαύτῃ τύρῃ,

καὶ πολλοὺς τοῦτο πάσχοντας ἐώρων, ἀπῆλθον μα-
 χαίρειν φράσας θανατιῶντι σοφιστῆ τὸν ἐπιτάφιον
 τοῦ πρὸ τελευτῆς διεξιόντι. / 33. πλὴν τὸ γε τοσοῦτον
 κουσα, ἔφη γὰρ βούλεσθαι χρυσῶ βίῳ χρυσῆν κο-
 ῖνην ἐπιθεῖναι, χρῆναι γὰρ τὸν Ἡρακλείως βεβιωκότα
 κλειῶς ἀποθανεῖν καὶ ἀναμιχθῆναι τῷ αἰθέρι. καὶ
 εἰλῆσαι, ἔφη, βούλομαι τοὺς ἀνθρώπους δείξας αὐτοῖς
 καὶ τὴν τρόπον θανάτου καταφρονεῖν, πάντας οὖν δεῖ
 οὐκ ἀποφρονεῖν τοὺς ἀνθρώπους Φιλοκτιήτας γενέσθαι. / οἱ μὲν οὖν 355
 σθητότεροι τῶν ἀνθρώπων ἐδάκρουν καὶ ἐβόων Σώζου
 τος Ἑλλήσιν, οἱ δὲ ἀνδρωδέστεροι ἐκεκράγεισαν Τέλει
 δεδογμένα, / ὑφ' ὧν ὁ πρεσβύτης οὐ μετρίως ἐθορυ-
 ῖθη μέλιζων πάντας ἐξεσθαι αὐτοῦ καὶ μὴ προήσεσθαι
 ἐν πυρὶ, ἀλλὰ ἄκοντα δὴ καθέξειν ἐν τῷ βίῳ, τὸ δὴ
 κλεῖν τὰ δεδογμένα πάνυ ἀδόκητον αὐτῷ προσπεσόν
 χροῖαν ἐτι μᾶλλον ἐποίησε, καίτοι ἤδη νεκρικῶς τὴν χροῖαν
 ἔχοντι, καὶ νῆ Δία καὶ ὑποτρέμειν, ὥστε κατέπανσε τὸν
 ὄγον. / 34. ἐγὼ δέ, εἰκάξεις, οἶμαι, πῶς ἐγέλων; οὐδὲ
 ἀρ' ἐλεεῖν ἄξιον ἦν οὕτω δυσέρωτα τῆς δόξης ἀνθρωπον
 κερ' ἅπαντας, ὅσοι τῇ αὐτῇ ποινῇ ἐλαύνονται, παρε-
 ἔμπετο δὲ ὁμως ὑπὸ πολλῶν καὶ ἐνεφορεῖτο τῆς δόξης
 ἐποβλέπων ἐς τὸ πλῆθος τῶν θαυμαζόντων, οὐκ εἰδώς 356
 ἄθλιος ὅτι καὶ τοῖς ἐπὶ τὸν σταυρὸν ἀπαγομένοις, ἢ ὑπὸ
 τοῦ δημίου ἐχομένοις πολλῶ κλείους ἐπονται, / 35. καὶ δὴ
 ἄ μὲν Ὀλύμπια τέλος εἶχε, κάλλιστα Ὀλυμπίων γενό-
 μενα ὧν ἐγὼ εἶδον, τετράκις ἤδη ὄρων, ἐγὼ δὲ — οὐ
 γὰρ ἦν εὐπορῆσαι ὀχλήματος ἅμα πολλῶν ἐξιόντων —
 ἔκων ὑπελειπόμην. ὁ δὲ αἰεὶ ἀναβαλλόμενος νύκτα τὸ τε-
 λευταῖον προειρήκει ἐπιδειξασθαι τὴν καῦσιν, καὶ με-
 τῶν ἐταίρων τινὸς παραλαβόντος περὶ μέσας νύκτας ἐξα-
 ναστὰς ἀπῆειν εὐθὺ τῆς Ἀρπίνης, ἐνθα ἦν ἡ πυρά, /
 παῖδιοι πάντες οὗτοι εἴκοσιν ἀπὸ τῆς Ὀλυμπίας κατὰ τὸν

βίω
 βου

7
 771

ἰππόδρομον ἀπιόντων πρὸς ἕω. καὶ ἐπεὶ τάχιστα ἀφικόμεθα, καταλαμβάνομεν πυρὰν νενησμένην ἐν βράθει ὄσον ἐς ὄργμακ τὸ βάθος. δᾶδες ἦσαν τὰ πολλὰ καὶ παρεβέβυστο τῶν φρυγάνων, ὡς ἀμαρτηρὴ τάχιστα, 36. καὶ ἐπειδὴ ἡ σελήνη ἀνέτελλεν, — ἔδει γὰρ κάκεινήν θεάσασθαι τὸ κάλλιστον τοῦτο ἔργον — πρόεισιν ἐκεῖνος ἐσκευασμένος ἐς τὸν αἰεὶ τρόπον, καὶ ξὺν αὐτῷ τὰ τέλη τῶν κυνῶν, καὶ μάλιστα ὁ γεννάδας ὁ ἐκ Πατρῶν δᾶδα ἔχων, οὐ φαῦλος δευτεραγωνιστής· ἔδαδοφόρει δὲ καὶ ὁ Πρωτεύς, καὶ προσελθόντες ἄλλος ἀλλαχόθεν ἀνήψαν τὸ πῦρ μέγιστον ἄτε ἀπὸ δάδων καὶ φρυγάνων, ἔ δέ, καὶ μοι πάνυ ἤδη πρόσεχε τὸν νοῦν, ἀποθέμενος τὴν πῆραν καὶ τὸ τριβῶνιον καὶ τὸ Ἡράκλειον ἐκεῖνο ῥόπαλον ἔστη ἐν ὀθόνην φυκῶση ἀκριβῶς, εἴτα ἤτει λιβανωτόν, ὡς ἐπιβάλοι ἐπὶ τὸ πῦρ, καὶ ἀναδόντος τινὸς ἐπέβαλέ τε καὶ εἶπεν ἐς τὴν μεσημβρίαν ἀποβλέπων — καὶ γὰρ καὶ τοῦτο πρὸς τὴν τραγωδίαν ἦν ἡ μεσημβρία· — Δαίμονες μητρῶοι καὶ πατρῶοι δέξασθέ με εὐμενεῖς. ταῦτα εἰπὼν ἐπήδησεν ἐς τὸ πῦρ, οὐ μὴν ἑωρᾶτό γε, ἀλλὰ περιεσχέθη ὑπὸ τῆς φλογὸς πολλῆς ἠομένης.

37. Αὐθις ὁρῶ γελῶντά σε, ὦ καλὲ Κρόνιε, τὴν καταστροφὴν τοῦ δράματος, ἐγὼ δὲ τοὺς μητρῶους μὲν 358 δαίμονας ἐπιβοῶμενον, μὰ τὸν Δι' οὐ σφόδρα ἠτιώμην, ὅτε δὲ καὶ τοὺς πατρῶους ἐπεκαλέσατο, ἀναμνησθεῖς τῶν περὶ τοῦ φόνου εἰρημένων οὐδὲ κατέχειν ἠδυνάμην τὸν γέλωτα, οἱ Κυνικοὶ δὲ περιστάντες τὴν πυρὰν οὐκ ἔδακρον μὲν, σιωπῇ δὲ ἐνεδεικνύντο λύπην τινὰ εἰς τὸ πῦρ ὀρῶντες, ἄχρι δὲ ἀποπνιγείς ἐπ' αὐτοῖς, Ἀπίωμεν, φημί, ὦ μάταιοι· οὐ γὰρ ἠδὺ τὸ θέαμα ὠπτημένον γερόντιον ὀρᾶν κνίσσης ἀναπιπλαμένους πονηρᾶς, ἢ περιμένετε ἔστ' ἂν γραφεὺς τις ἐπελθὼν ἀπεικᾶσῃ ὑμᾶς οἴους τοὺς ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ ἐταίρους τῷ Σωκράτει παραγράφου-

σιν, ἐκείνοι μὲν οὖν ἡγανάκτουν καὶ ἐλοιδοροῦντό μοι, ἔνιοι δὲ καὶ ἐπὶ τὰς βακτηρίας ἤξαν, εἶτα ἐπειδὴ ἠπέλιψα
 ξυναρπάσας τινὰς ἐμβαλεῖν εἰς τὸ πῦρ, ὡς ἂν ἔποιντο
 τῷ διδασκάλῳ, ἐπαύσαντο καὶ εἰρήνην ἤγον. 38. ἐγὼ δὲ
 ἐπανιῶν ποικίλα, ᾧ ἔταίρε, πρὸς ἑμαυτὸν ἐνενόουν, τὸ
 φιλόδοξον οἷόν τι ἐστὶν ἀναλογιζόμενος, ὅσμονος οὗτος 359
 ὁ ἔρως ἄφυκτος καὶ τοῖς πάνυ θαυμαστοῖς εἶναι δοκοῦ-
 σιν, οὐχ ὅπως ἐκείνῳ τάνδρῳ καὶ τὰλλα ἐμπλήκτως καὶ
 ἀπονενοημένως βεβιωκότι καὶ οὐκ ἀναξίως τοῦ πυρός,
 39. εἶτα ἐνετύγχανον πολλοῖς ἀπιούσιν ὡς θεάσαιτο καὶ
 αὐτοῖς ᾤοντο γὰρ ἔτι καταλήψεσθαι ζῶντα αὐτόν, καὶ
 γὰρ καὶ τότε τῇ προτεραιᾷ διεδέδοτο, ὡς πρὸς ἀνίσχοντα
 τὸν ἥλιον ἀσπασάμενος— ὥσπερ ἀμέλει καὶ τοὺς Βραχμῶ-
 νὰς φασὶ ποιεῖν— ἐπιβήσεσθαι τῆς πυρᾶς ἀπέστρεφον
 δ' οὖν τοὺς πολλοὺς αὐτῶν λέγων ἤδη τετελεσθαι τὸ ἐρ-
 γον, οἷς μὴ καὶ τοῦτ' αὐτὸ περισπούδαστον ἦν, κἂν αὐ-
 τὸν ἰδεῖν τὸν τόπον καὶ τι λείψανον καταλαμβάνειν τοῦ
 πυρός, ἔνθα δὴ, ᾧ ἔταίρε, μυρία πράγματα εἶχον ἅπασι
 διηγούμενος καὶ ἀνακρίνουσι καὶ ἀκριβῶς ἐκπυνθανομέ-
 νοις, εἰ μὲν οὖν ἰδοιμί τινα χαρίεντα, ψιλὰ ἂν ὥσπερ σοὶ 360
 τὰ πραχθέντα διηγούμην, πρὸς δὲ τοὺς βλάκας καὶ πρὸς
 τὴν ἀκρόασιν κεκηνότας ἐτραγῶδουν τι παρ' ἑμαυτοῦ,
 ὡς ἐπειδὴ ἀνήφθη μὲν ἡ πυρὰ, ἐνέβαλε δὲ φέρων ἑαυ-
 τὸν ὁ Πρωτεύς, σεισμοῦ πρότερον μεγάλου γενομένου
 σὺν μυκηθμῷ τῆς γῆς, γῆψ ἀναπτάμενος ἐκ μέσης τῆς
 φλογὸς οἴχοιτο ἐς τὸν οὐρανὸν ἀνθρωπίνῃ μεγάλῃ τῇ
 φωνῇ λέγων, ἔλιπον γᾶν, βαίνω δ' ἐς Ὀλυμπον. ἐκεῖ-
 νοι μὲν οὖν ἐτεθήπεσαν καὶ προσεκύνουν ὑποφρίττοντες
 καὶ ἀνέκρινόν με λέγοντες, πότερον πρὸς ἔω ἢ πρὸς
 δυσμὰς ἐνεχθεῖη ὁ γῆψ; ἐγὼ δὲ τὸ ἐπελθὸν ἀπεκρινά-
 μην αὐτοῖς, 40. ἀπελθὼν δὲ ἐς τὴν πανήγυριν ἐπέστην
 τιμὴ πολιῶ ἀνδρῶν καὶ νῆ τὸν Δί' ἀξιοπίστῳ τὸ πρόσωπον

361 ἐπὶ τῷ πώγωνι καὶ τῇ λοιπῇ σεμνότητι, τὰ τε ἄλλα διηγουμένῳ περὶ τοῦ Πρωτέως καὶ ὡς μετὰ τὸ καθῆναι θεάσασθαι αὐτὸν ἐν λευκῇ ἐσθῆτι μικρὸν ἐμπροσθεν καὶ νῦν ἀκολίποι περιπατοῦντα φαιδρὸν ἐν τῇ ἑπταφώνῳ στοᾷ κοτίνῳ τε ἐστεμμένον· εἴτ' ἐπὶ πᾶσι προσέειπε τὸν γῦπα, διομνύμενος ἡ μὴν αὐτὸς ἐωρακέναι ἀναπτάμενον ἐκ τῆς πυρᾶς, ὃν ἐγὼ μικρὸν ἐμπροσθεν ἀφῆκα πίτεσθαι καταγελῶντα τῶν ἀνοήτων καὶ βλακικῶν τὸν τρόπον. / 41. ἐννόει τὸ λοιπὸν οἷα εἰκὸς ἐπ' αὐτῷ γενήσεσθαι, προίης μὲν οὐ μελίττας ἐπιστήσεσθαι ἐπὶ τὸν τόπον, τίνης δὲ τέττιγας οὐκ ἐπάσεσθαι, τίνης δὲ κορώνας οὐκ ἐπιπτήσεσθαι καθάπερ ἐπὶ τὸν Ἑσιόδου τάφον, καὶ τὰ τοιαῦτα

362 εἰκόνας μὲν γὰρ παρά τε Ἑλείων αὐτῶν παρά τε τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, οἷς καὶ ἐπεσταλκέναι ἔλεγον, ἀντίκα μάλα οἶδα πολλὰς ἀναστησομένας / φασὶ δὲ πάσαις σχεδὸν ταῖς ἐνδόξοις πόλεσιν ἐπιστολὰς διαπέμψαι αὐτὸν διαθήκας τινὰς καὶ παραινέσεις καὶ νόμους, καὶ τίνης ἐπὶ τοῦτο πρεσβευτὰς τῶν ἐταίρων ἐχειροτόνησε νεκραγγέλους καὶ νερετροδόμους προσαγορεύσας.

42. Τοῦτο τέλος τοῦ κακοδαίμονος Πρωτέως ἐγένετο, ἀνδρός, ὡς βραχεῖ λόγῳ περιλαβεῖν, πρὸς ἀλήθειαν μὲν οὐδεπώποτε ἀποβλέψαντος, ἐπὶ δόξῃ δὲ καὶ τῷ παρὰ τῶν πολλῶν ἐπαίνῳ ἅπαντα εἰπόντος αἰεὶ καὶ πράξαντος, ὡς καὶ εἰς πῦρ ἄλλεσθαι, ὅτε μῆδ' ἀπολαύειν τῶν ἐπαίνων ἐμελλεν, ἀναίσθητος αὐτῶν γενόμενος. / 43. Ἐν εἰ σοὶ προσδιηγησάμενος παύσομαι, ὡς ἔχῃς ἐπὶ πολὺν γελᾶν / ἐκεῖνα μὲν γὰρ πάλαι οἶσθα εὐθύς ἀκούσας μου ὅτε ἤκον

363 ἀπὸ Συρίας διηγουμένου ὡς ἀπὸ Τρωάδος συμπλεύσαιμι αὐτῷ καὶ τὴν τε ἄλλην τὴν ἐν τῷ πλῶ τρυφήν καὶ τὸ μειράκιον τὸ ὠραῖον, ὃ ἔπεισε κυνίσειν, ὡς ἔχοι καὶ αὐτὸς τινὰ Ἀλκιβιάδην, / καὶ ὡς ἐπιταραχθεῖς μὲν τῆς νυκτὸς ἐν μέσῳ τῷ Αἰγαίῳ γνόφου καταβάντος / καὶ κῦμα παμμέγε-

θες ἐγείραντος ἐκώκυε μετὰ τῶν γυναικῶν ὁ θαυμαστός
καὶ θανάτου κρείττων εἶναι δοκῶν, 44. ἀλλὰ μικρὸν πρὸ
τῆς τελευτῆς, πρὸ ἐννέα σχεδὸν πού ἡμερῶν, πλείον,
οἶμαι, τοῦ ἱκανοῦ ἐμφαγῶν ἡμεσέ τε τῆς νυκτὸς καὶ ἐάλω
πυρετῶ μάλα σφοδρῶ. ταῦτα δέ μοι ὁ Ἀλέξανδρος ὁ ἰατρὸς
διηγῆσατο μετακληθεὶς ὡς ἐπισκοπήσειεν αὐτόν: ἔφη οὖν
καταλαβεῖν αὐτὸν χαμαὶ κυλιόμενον καὶ τὸν φλογμὸν οὐ
φέροντα καὶ ψυχρὸν αἰτοῦντα πάνυ ἐρωτικῶς, ἑαυτὸν δὲ
μὴ δοῦναι, καίτοι εἰπεῖν ἔφη πρὸς αὐτὸν ὡς εἰ πάντως
θανάτου δέοιτο, ἦκειν αὐτὸν ἐπὶ τὰς θύρας αὐτόματον,
ᾧστε καλῶς ἔχειν ἔπεσθαι μηδὲν τοῦ πυρὸς δεόμενον, 364
τὸν δ' αὖ φάναι, Ἄλλ' οὐχ ὁμοίως ἐνδοξος ὁ τρόπος γέ-
νοιτ' ἂν πᾶσι κοινὸς ᾶν.

45. Ταῦτα μὲν ὁ Ἀλέξανδρος./ ἐγὼ δὲ οὐδ' αὐτὸς
πρὸ πολλῶν ἡμερῶν/εἶδον αὐτὸν/ἐγκεχρισμένον/ ὡς ἀπο-
δακρύσειε τῷ δριμεῖ φαρμάκῳ, ὀρᾶς; οὐ πάνυ τοὺς ἀμ-
βλυποῦντας ὁ Αἰακὸς παραδέχεται, ὁμοιον ὡς εἰ τις ἐπὶ
σταυρὸν ἀναβήσεσθαι μέλλων τὸ ἐν τῷ δακτύλῳ πρὸς-
πταισμα θεραπεύοι, τί σοι δοκεῖ ὁ Δημόκριτος, εἰ ταῦτα
εἶδε; κατ' ἀξίαν γελάσαι ἂν ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ./ καίτοι πόθεν
εἶχεν ἐκεῖνος τοσοῦτον γέλωτα; σὺ δ' οὖν, ᾧ φιλότης,
γέλα καὶ αὐτός, καὶ μάλιστα ὁπόταν τῶν ἄλλων ἀκούσης
θαυμαζόντων αὐτόν./

1. ΑΠΟΔΙΩΝ. Ἀληθῆ ταῦτά φασι, πάτερ, ὡς ἐμ-
βάλοι τις φέρων αὐτὸν εἰς τὸ πῦρ κατέναντι Ὀλυμπίων,
ἤδη πρεσβύτης ἄνθρωπος, οὐκ ἀγεννῆς θαυματοποιὸς
τὰ τοιαῦτα; ἡ Σελήνη γὰρ ἡμῖν διηγέτο αὐτῆ ἐωρακέ-
ναι καιόμενον λέγουσα.

Ὀλυμπίων διακαρτερεῖν διψῶντας καὶ νῆ Δία γε καὶ ἀπο-
 θνήσκειν πολλοὺς αὐτῶν ὑπὸ σφοδρῶν τῶν νόσων, αἱ
 344 τῶς διὰ τὸ ξηρὸν τοῦ χωρίου ἐν πολλῷ τῷ πλήθει ἐπε-
 πόλαζον· καὶ ταῦτα ἔλεγε πίνων τοῦ αὐτοῦ ὕδατος. ὡς
 δὲ μικροῦ κατέλευσαν αὐτὸν ἐπιδραμόντες ἅπαντες, τότε
 μὲν ἐπὶ τὸν Δία καταφυγῶν ὁ γενναῖος εὗρε τὸ μὴ ἀπο-
 θανεῖν. 20. ἐς δὲ τὴν ἑξῆς Ὀλυμπιάδα λόγον τινα διὰ
 τεττάρων ἐτῶν συνθεῖς τῶν διὰ μέσου ἐξήνεγκε πρὸς τοὺς
 Ἕλληνας ἔπαινον ὑπὲρ τοῦ τὸ ὕδωρ ἐπαγαγόντος καὶ
 ἀπολογίαν ὑπὲρ τῆς τότε φυγῆς. ἦδη δὲ ἀμελούμενος ὑφ'
 ἀπάντων, καὶ μηκέθ' ὁμοίως περίβλεπτος ὢν, — ἔωλα γάρ
 ἦν ἅπαντα καὶ οὐδὲν ἐτι καινουργεῖν ἐδύνατο, ἐφ' ὅτῳ
 ἐκπλήξει τοὺς ἐντυγχάνοντας, καὶ θαυμάζειν καὶ πρὸς
 αὐτὸν ἀποβλέπειν ποιήσει, οὐπερ ἐξ ἀρχῆς δραμῶν τινα
 ἔρωτα ἔρων ἐτύγχανε, — τὸ τελευταῖον τοῦτο τόλμημα
 ἐβουλεύσατο τὸ περὶ τῆς πυρᾶς, καὶ διέδωκε λόγον ἐς
 τοὺς Ἕλληνας εὐθύς ἀπ' Ὀλυμπίων τῶν ἔμπροσθεν ὡς
 ἐς τοῦπιὸν καύσων ἑαυτὸν. 21. καὶ νῦν αὐτὰ ταῦτα θαν-
 ματοποιεῖ, ὡς φασι, βύθρον ὀρύττων καὶ ξύλα συγκο-
 μίλων καὶ δεινὴν τινα τὴν καρτερίαν ὑπισχνούμενος.
 ἐχρῆν δέ, οἶμαι, μάλιστα μὲν περιμένειν τὸν θάνατον
 καὶ μὴ δραπετεύειν ἐκ τοῦ βίου· εἰ δὲ καὶ πάντως διέγνω-
 345 στό οἱ ἀπαλλάττεσθαι, μὴ πυρὶ μηδὲ τοῖς ἀπὸ τῆς τρα-
 γωδίας τούτοις χρῆσθαι, ἀλλ' ἕτερόν τινα θανάτου τρό-
 πον, μυρίων ὄντων, ἐλόμενον ἀπελθεῖν, εἰ δὲ καὶ τὸ
 πῦρ ὡς Ἡράκλειόν τι ἀσπάζεται, τί δὴ ποτε οὐχὶ κατὰ
 σιγὴν ἐλόμενος ὄρος εὐδενδρον ἐν ἐκείνῳ ἑαυτὸν ἐνέ-
 πρησε μόνος ἕνα τινα οἶον Θεαγένη τοῦτον Φιλοκτῆτην
 παραλαβών, ὃ δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ τῆς πανηγύρεως πληθού-
 σης μόνον οὐκ ἐπὶ σκηνῆς ὀπτήσει ἑαυτόν, οὐκ ἀνάξιος
 ὢν μὰ τὸν Ἡρακλέα, εἰ γε χρὴ καὶ τοὺς πατραλοίας καὶ
 τοὺς ἀθέους δίκας διδόναι τῶν τολμημάτων, καὶ κατὰ

οὗτο πάνυ ὀψὲ δρᾶν αὐτὸ ἔοικεν, ὃν ἐχρήν πάλαι ἐς τὸν οὐ-
 οὔ. Φαλάριδος ταῦρον ἐμπεσόντα τὴν ἀξίαν ἀποτεικέ-
 αι, ἀλλὰ μὴ ἅπαξ χανόντα πρὸς τὴν φλόγα ἐν ἀκαρεῖ
 ἐθνάναι. / και γὰρ αὐ και τότε οἱ πολλοὶ μοι λέγουσιν,
 ἰς οὐδεὶς ὀξύτερος ἄλλος θανάτου τρόπος τοῦ δια πν-
 ὄς / ἀνοῖξαι γὰρ δεῖ μόνον τὸ στόμα και αὐτίκα τεθνά-
 αι / 22. τὸ μέντοι θέαμα ἐπινοεῖται, οἶμαι, ὡς σεμνόν,
 ν ἱερῶ χωρίῳ καιόμενος ἄνθρωπος, ἐνθα μὴδὲ θάπτειν
 ἴσιον τοὺς ἄλλους ἀποθνήσκοντας. / ἀκούετε δέ, οἶμαι,
 ὅς και πάλαι θέλων τις ἐνδοξος γενέσθαι, ἐπεὶ κατ' ἄλ-
 λον τρόπον οὐκ εἶχεν ἐπιτυχεῖν τούτου, ἐνέπρησε τῆς 346
 Ἐφεσσίας Ἀρτέμιδος τὸν νεῶν, τοιοῦτόν τι και αὐτὸς ἐπι-
 νοεῖξ, τοσοῦτος ἔρως τῆς δόξης ἐντέτηκεν αὐτῶ, / 23. καιτοι
 φησὶν ὅτι ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων αὐτὸ δρᾶ, ὡς διδάξειεν
 αὐτοὺς θανάτου καταφρονεῖν και ἐγκαρτερεῖν τοῖς δει-
 νοῖς. / ἐγὼ δὲ ἡδέως ἂν ἐροίμην οὐκ ἐκείνον ἀλλ' ὑμᾶς, φεῖ
 και τοὺς κακούργους βούλοισθε ἂν μαθητὰς αὐτοῦ γε-
 νέσθαι τῆς καρτερίας ταύτης και καταφρονεῖν θανάτου
 και καύσεως και τῶν τοιούτων δειμάτων, ἀλλ' οὐκ ἂν εὖ
 οἶδ' ὅτι βουληθείητε, / πῶς οὖν ὁ Πρωτεύς τοῦτο δια-
 κρινεῖ και τοὺς μὲν χρηστοὺς ὠφελήσει, τοὺς δὲ πονη-
ροὺς οὐ φιλοκινδυνωτέρους και τολμηροτέρους ἀποφανεῖ;
 24. καιτοι δυνατὸν ἔστω ἐς τοῦτο μόνους ἀπαντήσεσθαι /
 τοὺς πρὸς τὸ ὠφέλιμον ὀψομένους τὸ πρᾶγμα, ὑμᾶς δ'
 οὖν αὐθις ἐρήσομαι, δέξαισθε ἂν τοὺς παιδας ὑμῶν ζη-
 λωτὰς τοῦ τοιούτου γενέσθαι / οὐκ ἂν εἰποιτε, καιτοι τί 347
 τοῦτο ἠρόμην, ὅπου μὴδ' αὐτῶν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
 ζηλώσειεν ἂν γ' τὸν οὖν Θεαγένη τοῦτο μάλιστα αἰτιά-
 σαιτο ἂν τις / ὅτι τᾶλλα ζηλῶν τάνδρὸς οὐχ ἔπεται τῶ
 διδασκάλῳ, και συνθεύσει παρὰ τὸν Ἡρακλέα, ὡς φησιν,
 ἀπιόντι, δυνάμενος ἐν βραχεῖ πανευδαίμων γενέσθαι
 συνεμπεσῶν ἐπὶ κεφαλὴν ἐς τὸ πῦρ / οὐ γὰρ ἐν πήρᾳ και

βάκτρον καὶ τρίβωνι ὁ ξῆλος, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀσφαλῆ
 καὶ ῥάδια καὶ παντὸς ἂν εἴη, τὸ τέλος δὲ καὶ τὸ κεφάλαιον
 χρῆσιζήλοῦν καὶ πυρὰν συνθέντα κορμῶν συνκίναν
 ὡς ἐνι μάλιστα χλωρῶν ἐναποπνιγῆναι τῷ καπνῷ· τὸ πῦρ
 γὰρ αὐτὸ οὐ μόνον Ἡρακλέους καὶ Ἀσκληπιοῦ, ἀλλὰ καὶ
 τῶν ἱεροσύλων καὶ ἀνδροφόνων, οὓς ὄραν ἔστιν ἐκ κατα-
 δίκης αὐτὸ πάσχοντας. ὥστε ἄμεινον τὸ διὰ τοῦ καπνοῦ·
 ἴδιον γὰρ καὶ ὑμῶν μόνων ἂν γένοιτο. 25. ἄλλως τε ὁ
 348 μὲν Ἡρακλῆς, εἶπερ ἄρα καὶ ἐτόλμησέ τι τοιοῦτον, ὑπὸ
 νόσου αὐτὸ ἔδρασεν ὑπὸ τοῦ Κενταυροῦ αἵματος, ὡς
 φησιν ἡ τραγωδία, κατεσθιόμενος. οὗτος δὲ τίνας αἰτίας
 ἔνεκεν ἐμβάλλει φέρων ἑαυτὸν εἰς τὸ πῦρ; νῆ Δί', ὅπως
 τὴν καρτερίαν ἐπιδειξῆται καθάπερ οἱ Βραχμῆνες, ἐκεί-
 νοις γὰρ αὐτὸν ἡξίλου Θεαγένης εἰκάξειν, ὥσπερ οὐκ ἐνὸν
 εἶναι τινος καὶ ἐν Ἰνδοῖς μαρούς καὶ κενοδόξους ἀνθρώ-
 πους, ὅμως δ' οὖν κἄν ἐκείνους μιμείσθω, ἐκείνοι γὰρ
 οὐκ ἐμπηδῶσιν εἰς τὸ πῦρ, ὡς Ὀνησίκριτος ὁ Ἀλεξάν-
 δρου κυβερνήτης ἰδὼν Κάλανον κάομενόν φησιν, ἀλλ'
 349 ἐπειδὴν νήσωσι, πλησίον παραστάντες ἀκίνητοι ἀνέχον-
 ται παροπτώμενοι, εἴτ' ἐπιβάντες κατὰ σχῆμα καίονται
 οὐδ' ὅσον ὀλίγον ἐκτρέψαντες τῆς κατακλίσεως. οὗτος δὲ
 τί μέγα, εἰ ἐμπεσὼν τεθνήξεται συναρπασθεὶς ὑπὸ τοῦ
 πυρός; οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσεσθαι αὐτὸν καὶ
 ἡμίφλεκτον, εἰ μὴ, ὅπερ φασί, μηχανήσεται βαθεῖαν γε-
 νέσθαι καὶ ἐν βόθρῳ τὴν πυρὰν. 26. εἰσὶ δ' οἱ καὶ μετα-
 βάλλεσθαι φασιν αὐτὸν καὶ τινα ὄνειρατα διηγείσθαι,
 ὡς τοῦ Διὸς οὐκ ἐῶντος μιαίνειν ἱερὸν χωρίον, ἀλλὰ
 θαρρείτω τούτου γε ἔνεκα· ἐγὼ γὰρ διομοσαίμην ἂν ἢ
 350 μὴν μηδένα τῶν θεῶν ἀγανακτήσειν, εἰ Περεργῆνος κα-
 κὸς κακῶς ἀποθάνοι. οὐ μὴν οὐδὲ ῥάδιον αὐτῷ εἶ' ἀνα-
 δῦναι· οἱ γὰρ συνόντες κύνες παρορμῶσι καὶ συνωθοῦ-
 σιν ἐς τὸ πῦρ καὶ ὑπεκκᾶουσι τὴν γνώμην οὐκ ἐῶντες

ἀποδειλιᾶν, ὧν εἰ δύο συγκατασπάσας ἐμπέσοι εἰς τὴν πυράν, τοῦτο μόνον χάριεν ἂν ἐργάσαιτο, 27. ἤκουον δὲ ὡς οὐδὲ Πρωτεὺς ἐτι καλεῖσθαι ἀξιοί, ἀλλὰ Φοῖνικα μετωνόμασεν ἑαυτόν, ὅτι καὶ φοῖνιξ τὸ Ἴνδικὸν ὄρνεον ἐπιβαίνειν πυρᾶς λέγεται πορρωτάτω γήρως προβεβηκῶς. ἀλλὰ καὶ λογοποιεῖ καὶ χρησμούς τινας διέξεισι παλαιούς δὴ, ὡς χρεῶν εἶναι δαίμονα νυκτοφύλακα γενέσθαι αὐτόν, καὶ δῆλός ἐστι βωμῶν ἤδη ἐπιθυμῶν καὶ χρυσοῦς ἀναστήσεσθαι ἐλπίζων. 28. καὶ μὰ Δία οὐδὲν ἀπεικὸς ἐν τοῖς πολλοῖς τοῖς ἀνοήτοις εὐρεθῆσεσθαί τινας τοὺς καὶ τετραταίων ἀπηλλάχθαι δι' αὐτοῦ φήσοντας καὶ νύκτωρ ἐντετυχηκῆναι τῷ δαίμονι τῷ νυκτοφύλακι. οἱ κατάρατοι δὲ οὗτοι μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ χρηστήριον, οἶμαι, καὶ ἄδυτον ἐπὶ τῇ πυρᾷ μηχανήσονται, διότι καὶ Πρωτεὺς ἐκεῖνος ὁ Διός, ὁ προπάτωρ τοῦ ὀνόματος, μαντικὸς ἦν. μαρτύρομαι δὲ ἢ μὴν καὶ ἱερέας αὐτοῦ ἀποδειχθῆσεσθαι μαστίγων ἢ καυτηρίων ἢ τινος τοιαύτης τερατουργίας, ἢ καὶ νῆ Δία τελετήν τινα ἐπ' αὐτῷ στησεσθαι νυκτέρου, καὶ δαδουχίαν ἐπὶ τῇ πυρᾷ. 29. Θεαγένης δὲ ἐναγχος, ὡς μοί τις τῶν ἐταίρων ἀπήγγειλε, καὶ Σίβυλλαν ἔφη προειρηκῆναι περὶ τούτων· καὶ τὰ ἔπη γὰρ ἀπεμνημόνευεν //

ἀλλ' ὁπότεν Πρωτεὺς Κυνικῶν ὄχ' ἄριστος ἀπάντων
 Ζηνὸς ἐριγδοῦπου τέμενος κἀτα πῦρ ἀνακαύσας
 ἐς φλόγα πηδήσας ἔλθῃ ἐς μακρὸν Ὀλυμπου,
 δὴ τότε πάντας ὁμῶς, οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσι,
 νυκτιπόλον τιμᾶν κέλομαι ἦρωα μέγιστον
 σύνθρονον Ἠφαίστῳ καὶ Ἡρακλεῖ ἄνακτι.

30. ταῦτα μὲν Θεαγένης Σιβύλλης ἀκηκοῆναι φησίν. ἰ ἐγὼ δὲ Βάκιδος αὐτῷ χρησμὸν ὑπὲρ τούτων ἐρῶ φησὶ δὲ ὁ Βάκις οὕτως σφόδρα εὖ ἐπειπῶν,

ἀλλ' ὅποτεν Κυνικὸς πολυώνυμος ἐς φλόγα πολλήν
 πηδήσῃ δόξης ὑπ' ἐρινύϊ θυμὸν ὀρινθεῖς,
 δὴ τότε τοὺς ἄλλους κυναλώπεκας, οἳ οἱ ἔπονται,
 μιμῆσθαι χρὴ κότμον ἀποιχομένοιο λύκοιο,
 ὃς δὲ κε δαίλος ἐὼν φεύγῃ μέγος Ἡφαίστιο,
 λάεσσιν βαλέειν τοῦτον τάχα πάντας Ἀχαιοὺς,
 ὡς μὴ ψυχρὸς ἐὼν θερμηγορέειν ἐπιχειρῇ
 χρυσῷ σαξάμενος πήρην μάλα πολλὰ δανείζων,
 ἐν καλάϊς Πάτραισιν ἔχων τρεῖς κέντε τάλαντα.

τί ὑμῖν δοκεῖ, ἄνδρες; ἄρα φαυλότερος χρησμολόγος
 Βάκισ τῆς Σιβύλλης εἶναι; ὥστε ὧρα τοῖς θανμαστικῶν
 353 τούτοις ὁμιληταῖς τοῦ Πρωτέως περισκοπεῖν ἐνθα ἐστὶν
 τοὺς ἐξαερώσουσι· τοῦτο γὰρ τὴν καὺσιν καλοῦσι.

31. Ταῦτ' εἰπόντος ἀνεβόησαν οἱ περιεστῶτες ἀπα-
 τες Ἥδη καιέσθωσαν ἄξιοι τοῦ πυρός. καὶ ὁ μὲν κατέ-
 γελῶν, „Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχή,“ τὸν Θεαγένην
 ἀλλ' ὡς ἤκουσε τῆς βοῆς, ἤκεν εὐθύς καὶ ἀναβάς ἐκ
 κράγῃ καὶ μυρία κακὰ διεξήει περὶ τοῦ καταβεβηκότος
 οὐ γὰρ οἶδα ὅστις ὁ βέλτιστος ἐκεῖνος ἐκαλεῖτο, ἐγὼ δὲ
 ἀφῆλς αὐτὸν διαρρηγνύμενον ἀπῆειν ὀφόμενος τοῦ
 ἀθλητῆς, ἦδη γὰρ οἱ Ἑλλανοδίκαί ἐλέγοντο εἶναι ἐν τῇ
 - πλεθρίῳ. ταῦτα μὲν σοι τὰ ἐν Ἥλιδι. / 32. ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν
 Ὀλυμπίαν ἀφικόμεθα, μεστὸς ἦν ὁ ὀπισθόδομος τῶν
 κατηγορούντων Πρωτέως ἢ ἐπαινούντων τὴν προαίρεσιν
 αὐτοῦ, ὥστε καὶ εἰς χεῖρας αὐτῶν ἦλθον οἱ πολλοί, ἄχι-
 δὴ παρελθὼν αὐτὸς ὁ Πρωτεύς μυρίῳ τῷ πλήθει παρα-
 πεμπόμενος κατόπιν τοῦ τῶν κηρύκων ἀγῶνος λόγους
 354 τινὰς διεξῆλθε περὶ αὐτοῦ τὸν βίον τε ὡς ἐβίω καὶ τοὺς
 κινδύνους οὓς ἐκινδύνευσε διηγοῦμενος καὶ ὅσα πράγμα-
 τα φιλοσοφίας ἔνεκα ὑπέμεινε. τὰ μὲν οὖν εἰρημμένα πολλὰ
 ἦν· ἐγὼ δὲ ὀλίγων ἤκουσα ὑπὸ πλήθους τῶν περιεστῶ-
 των. / εἶτα φοβηθεῖς μὴ συντριβεῖν ἐν τῷσ' αὐτῇ τύρβῃ.

καὶ πολλοὺς τοῦτο πάσχοντας ἑώρων, ἀπῆλθον μα-
 χαίρειν φράσας θανατιῶντι σοφιστῆ τὸν ἐπιτάφιον
 τοῦ πρὸ τελευτῆς διεξιόντι. / 33. πλὴν τό γε τοσοῦτον
 οὐσα, ἔφη γὰρ βούλεσθαι χρυσῶ βίῳ χρυσῆν κο-
 ῖτην ἐπιθεῖναι, χρῆναι γὰρ τὸν Ἡρακλείως βεβιωκότα
 κλείως ἀποθανεῖν καὶ ἀναμιχθῆναι τῷ αἰθέρι. καὶ
 ἰλῆσαι, ἔφη, βούλομαι τοὺς ἀνθρώπους δεῖξας αὐτοῖς
 τὴν τρόπον θανάτου καταφρονεῖν, πάντας οὖν δεῖ
 τοὺς ἀνθρώπους Φιλοκλήτας γενέσθαι. / οἱ μὲν οὖν 355
 ἠτότεροι τῶν ἀνθρώπων ἐδάκρουν καὶ ἐβόων Σώζου
 ἡ Ἑλλησιν, οἱ δὲ ἀνδρωδέστεροι ἐκεκράγειςαν Τέλει
 δεδογμένα, / ὑφ' ὧν ὁ πρεσβύτης οὐ μετρίως ἐθορυ-
 θη μέλπίζων πάντας ἔξεσθαι αὐτοῦ καὶ μὴ προήσεσθαι
 πυρὶ, ἀλλὰ ἄκοντα δὴ καθέξειν ἐν τῷ βίῳ, τὸ δὴ
 εἶναι τὰ δεδογμένα πάνυ ἀδόκητον αὐτῷ προσπεσόν
 ῖαν ἐτι μᾶλλον ἐποίησε, καίτοι ἤδη νεκρικῶς τὴν χροῖαν
 οἰοντι, καὶ νῆ Δία καὶ ὑποτρέμειν, ὥστε κατέπαυσε τὸν
 γον. / 34. ἐγὼ δὲ, εἰκάξεις, οἶμαι, πῶς ἐγέλων, οὐδὲ
 ῖ ἐλεεῖν ἄξιον ἦν οὕτω δυσέρωτα τῆς δόξης ἀνθρώπου
 ῖερ ἅπαντας, ὅσοι τῇ αὐτῇ ποινῇ ἐλαύνονται, παρε-
 ῖμπετο δὲ ὁμως ὑπὸ πολλῶν καὶ ἐνεφορεῖτο τῆς δόξης
 τοβλέπων ἐς τὸ πλῆθος τῶν θαυμαζόντων, οὐκ εἰδώς 356
 ἄθλιος ὅτι καὶ τοῖς ἐπὶ τὸν σταυρὸν ἀπαγομένοις ἢ ὑπὸ
 ῖ δημίου ἐχομένοις πολλῶ πλείους ἐπονται, / 35. καὶ δὴ
 : μὲν Ὀλύμπια τέλος εἶχε, κάλλιστα Ὀλυμπίων γενό-
 : να ὧν ἐγὼ εἶδον, τετράκις ἤδη ὄρων, ἐγὼ δὲ — οὐ
 ῖφ ἦν εὐπορῆσαι ὀχλήματος ἅμα πολλῶν ἐξιόντων —
 : αων ὑπελειπόμην. ὁ δὲ αἰεὶ ἀναβαλλόμενος νύκτα τὸ τε-
 : υταῖον προειρήκει ἐπιδειξασθαι τὴν καῦσιν, καὶ με
 ῖν ἑταίρων τινὸς παραλαβόντος περὶ μέσας νύκτας ἔξα-
 : ιστὰς ἀπῆειν εὐθὺ τῆς Ἀρπίνης, ἔνθα ἦν ἡ πυρὰ,
 : ἀδιοὶ πάντες οὗτοι εἴκοσιν ἀπὸ τῆς Ὀλυμπίας κατὰ τὸν

ἰππόδρομον ἀπιόντων πρὸς ἕω. καὶ ἐπεὶ τάχιστα ἤφικόμεθα, καταλαμβάνομεν πυρὰν νενησμένην ἐν βάθει ὄσων ἐς ὄρμηάκ τὸ βάθος. δάδες ἦσαν τὰ πολλὰ καὶ παρεβέβυστο τῶν φρυγάνων, ὡς ἀμαφθεῖη τάχιστα, 36. καὶ ἐπειδὴ ἡ σελήνη ἀνέτελλεν, — ἔδει γὰρ κάκεινην θεάσασθαι τὸ κάλλιστον τοῦτο ἔργον — πρόεισιν ἐκεῖνος ἐσκευασμένος ἐς τὸν αἰεὶ τρόπον, καὶ ζὺν αὐτῷ τὰ τέλη τῶν κυνῶν, καὶ μάλιστα ὁ γεννάδας ὁ ἐκ Πατρῶν δάδα ἔχων, οὐ φαῦλος δευτεραγωνιστής· ἐδαδοφόρει δὲ καὶ ὁ Πρωτεύς, καὶ προσελθόντες ἄλλος ἀλλαχόθεν ἀνήψαν τὸ πῦρ μέγιστον ἅτε ἀπὸ δάδων καὶ φρυγάνων, ὃ δὲ καὶ μοι πάννυ ἦδη πρόσεχε τὸν νοῦν, ἀποθέμενος τὴν πήραν καὶ τὸ τριβῶνιον καὶ τὸ Ἡράκλειον ἐκεῖνο ῥόπαλον ἔστη ἐν ὀδῶν ῥυπώσῃ ἀκριβῶς, εἶτα ἦται λιβανωτόν, ὡς ἐπιβάλοι ἐπὶ τὸ πῦρ, καὶ ἀναδόντος τινὸς ἐπέβαλέ τε καὶ εἶπεν ἐς τὴν μεσημβρίαν ἀποβλέπων — καὶ γὰρ καὶ τοῦτο πρὸς τὴν τραγωδίαν ἦν ἡ μεσημβρία· — Δαίμονες μητρῶοι καὶ πατρῶοι δέξασθέ με εὐμνεῖς. ταῦτα εἰπὼν ἐπήδησεν ἐς τὸ πῦρ, οὐ μὴν ἑωρᾶτό γε, ἀλλὰ περιεσχέθη ὑπὸ τῆς φλογὸς πολλῆς ἠομένης.

37. Αὐθις ὄρω γελῶντά σε, ὦ καλὲ Κρόνιε, τὴν καταστροφὴν τοῦ δράματος. ἐγὼ δὲ τοὺς μητρῶους μὲν 358 δαίμονας ἐπιβοῶμενον, μὰ τὸν Δί' οὐ σφόδρα ἠτιώμην, ὅτε δὲ καὶ τοὺς πατρῶους ἐπεκαλέσατο, ἀναμνησθεῖς τῶν περὶ τοῦ φόνου εἰρημένων οὐδὲ κατέχειν ἠδυνάμην τὸν γέλωτα. οἱ Κυνικὸι δὲ περιστάντες τὴν πυρὰν οὐκ ἐδάκρυον μὲν, σιωπῇ δὲ ἐνεδείκνυντο λύπην τινὰ εἰς τὸ πῦρ ὄρωντες, ἄχρι δὲ ἀποπνιγείς ἐπ' αὐτοῖς, Ἀπίωμεν, φημί, ὦ μάταιοι· οὐ γὰρ ἠδὲ τὸ θέαμα ὠπτημένον γερόντιον ὄρᾶν κλίσης ἀναπιμπλαμένους πονηρᾶς, ἢ περιμένετε ἔστ' ἂν γραφεὺς τις ἐπελθὼν ἀπεικάσῃ ὑμᾶς οἷους τοὺς ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἐταίρους τῷ Σωκράτει παραγράφου-

σιν, ἐκείνοι μὲν οὖν ἠγανάκτουν καὶ ἐλοιδороῦντό μοι,
 ἔνιοι δὲ καὶ ἐπὶ τὰς βακτηρίας ἤξαν, εἴτα ἐπειδὴ ἠπέλησα
 ξυναρπάσας τινὰς ἐμβαλεῖν εἰς τὸ πῦρ, ὡς ἂν ἐποιντο
 τῷ διδασκάλῳ, ἐπαύσαντο καὶ εἰρήνην ἤγον. / 38. ἐγὼ δὲ
 ἐπανιῶν ποικίλα, ᾧ ἔταίρε, πρὸς ἑμαυτὸν ἐνενοῦν, τὸ
 φιλόδοξον οἷόν τι ἐστὶν ἀναλογιζόμενος, ὁσμῶνος οὗτος 359
 ὁ ἔρως ἄφυκτος καὶ τοῖς πάνυ θαυμαστοῖς εἶναι δοκοῦ-
 σιν, οὐχ ὅπως ἐκείνῳ τάνδρῳ καὶ τὰλλα ἐμπλήκτως καὶ
 ἀπονενοημένως βεβιωκότι καὶ οὐκ ἀναξίως τοῦ πυρός,
 39. εἴτα ἐνετύγχανον πολλοῖς ἀπιουῖσιν ὡς θεάσαιντο καὶ
 αὐτοῖς ᾤοντο γὰρ ἐτι καταλήψεσθαι ζῶντα αὐτόν, καὶ
 γὰρ καὶ τότε τῇ προτεραία διεδέδοτο, ὡς πρὸς ἀνίσχοντα
 τὸν ἥλιον ἀσπασάμενος— ὥσπερ ἀμέλει καὶ τοὺς Βραχμῶ-
 νὰς φασὶ ποιεῖν— ἐπιβήσεσθαι τῆς πυρᾶς / ἀπέστρεφον
 δ' οὖν τοὺς πολλοὺς αὐτῶν λέγων ἤδη τετελέσθαι τὸ ἐρ-
 γον, οἷς μὴ καὶ τοῦτ' αὐτὸ περισπούδαστον ἦν, κἂν αὐ-
 τὸν ἰδεῖν τὸν τόπον καὶ τι λείψανον καταλαμβάνειν τοῦ
 πυρός. / ἔνθα δὴ, ᾧ ἔταίρε, μυρία πράγματα εἶχον ἅπασι
 διηγούμενος καὶ ἀνακρίνουσι καὶ ἀκριβῶς ἐκπυθνομέ-
 νοις, εἰ μὲν οὖν ἰδοίμι τινα χαρίεντα, ψιλὰ ἂν ὥσπερ σοὶ 360
 τὰ πραχθέντα διηγούμην, πρὸς δὲ τοὺς βλάκας καὶ πρὸς
 τὴν ἀκρόασιν κεκηνότας ἐτραγῶδουν τι παρ' ἑμαυτοῦ,
 ὡς ἐπειδὴ ἀνήφθη μὲν ἡ πυρὰ, ἐνέβαλε δὲ φέρων ἑαυ-
 τὸν ὁ Πρωτεύς, σεισμοῦ πρότερον μεγάλου γενομένου
 σὺν μυκηθμῷ τῆς γῆς, γυψ ἀναπτάμενος ἐκ μέσης τῆς
 φλογὸς οἴχοιτο ἐς τὸν οὐρανὸν ἀνθρωπίνῃ μεγάλῃ τῇ
 φωνῇ λέγων, ἔλιπον γὰν, βαίνω δ' ἐς Ὀλυμπον. ἐκεῖ-
 νοι μὲν οὖν ἐτεθήπεσαν καὶ προσεκύνουν ὑποφρίττοντες
 καὶ ἀνέκρινόν με λέγοντες, πότερον πρὸς ἔω ἢ πρὸς
 δυσμᾶς ἐνεχθεῖη ὁ γυψ, ἐγὼ δὲ τὸ ἐπελθὸν ἀπεκρινά-
 μην αὐτοῖς, 40. ἀπελθὼν δὲ ἐς τὴν πανήγυριν ἐπέστην
 τιλ πολὺν ἀνδρῶν καὶ νῆ τὸν Δί' ἀξιοπίστῳ τὸ πρόσωπον

- 361 ἐπὶ τῷ πώγωνι καὶ τῇ λοιπῇ σεμνότητι, τὰ τε ἄλλα διηγουμένῳ περὶ τοῦ Πρωτέως καὶ ὡς μετὰ τὸ καυθῆναι θεάσασαίτο αὐτὸν ἐν λευκῇ ἐσθῆτι μικρὸν ἐμπροσθεν καὶ νῦν ἀπολίποι περιπατοῦντα φαιδρὸν ἐν τῇ ἑπταφώνῳ στοᾷ κοτίνῳ τε ἐστεμμένον. εἴτ' ἐπὶ πᾶσι προσέθηκε τὸν γῦπα, διομνύμενος ἢ μὴν αὐτὸς ἐωρακέναι ἀναπτάμενον ἐκ τῆς πυρᾶς, ὃν ἐγὼ μικρὸν ἐμπροσθεν ἀφήκα πέτεσθαι καταγελαῶντα τῶν ἀνοήτων καὶ βλακικῶν τὸν τρόπον. / 41. ἐννοεῖ τὸ λοιπὸν οἷα εἰκὸς ἐπ' αὐτῷ γενήσεσθαι, ποίας μὲν οὐ μελίττας ἐπιστήσεσθαι ἐπὶ τὸν τόπον, τίνας δὲ τέττιγας οὐκ ἐπάσεσθαι, τίνας δὲ κορώνας οὐκ ἐπιπτήσεσθαι καθάπερ ἐπὶ τὸν Ἡσιόδου τάφον, καὶ τὰ τοιαῦτα.
- 362 εἰκόνας μὲν γὰρ παρὰ τε Ἡλείων αὐτῶν παρὰ τε τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, οἷς καὶ ἐπεσταλκέναι ἔλεγον, ἀντίκα μάλα οἶδα πολλὰς ἀναστησομένας / φασὶ δὲ πᾶσαις σχεδὸν ταῖς ἐνδόξοις πόλεσιν ἐπιστολὰς διαπέμψαι αὐτὸν διαθήκας τινὰς καὶ παραινέσεις καὶ νόμους, καὶ τινὰς ἐπὶ τούτῳ πρεσβευτὰς τῶν ἐταίρων ἐχειροτόνησε νεκραγγέλους καὶ νερετροδρόμους προσαγορεύσας.

42. Τοῦτο τέλος τοῦ κακοδαίμονος Πρωτέως ἐγένετο, ἀνδρός, ὡς βραχεῖ λόγῳ περιλαβεῖν, πρὸς ἀλήθειαν μὲν οὐδεπώποτε ἀποβλέψαντος, ἐπὶ δόξῃ δὲ καὶ τῷ παρὰ τῶν πολλῶν ἐπαίνῳ ἅπαντα εἰπόντος αἰεὶ καὶ πράξαντος, ὡς καὶ εἰς πῦρ ἄλλεσθαι, ὅτε μῆδ' ἀπολαύειν τῶν ἐπαίνων ἐμελλεν, ἀναίσθητος αὐτῶν γενόμενος. / 43. Ἐν ἔτι σοι προσδιηγησάμενος παύσομαι, ὡς ἔχῃς ἐπὶ πολὺ γελᾶν / ἐκεῖνα μὲν γὰρ πάλαι οἶσθα εὐθύς ἀκούσας μου ὅτε ἦκον

363 ἀπὸ Συρίας διηγουμένου ὡς ἀπὸ Τρωάδος συμπλεύσαιμι αὐτῷ καὶ τὴν τε ἄλλην τὴν ἐν τῷ πλῶ τρυφήν καὶ τὸ μειράκιον τὸ ὠραῖον, ὃ ἔπεισε κυνίζειν, ὡς ἔχοι καὶ αὐτὸς τινα Ἀλκιβιάδην, / καὶ ὡς ἐπιταραχθεὶς μὲν τῆς νυκτὸς ἐν μέσῳ τῷ Αἰγαίῳ γνόφου καταβάντος, καὶ κῦμα παμμέγε-

θες ἐγείραντος ἐκώκυε μετὰ τῶν γυναικῶν ὁ θαυμαστός καὶ θανάτου κρείττων εἶναι δοκῶν, 44. ἀλλὰ μικρὸν πρὸ τῆς τελευτῆς, πρὸ ἐννέα σχεδὸν πον ἡμερῶν, πλεῖον, οἶμαι, τοῦ ἱκανοῦ ἐμφαγῶν ἡμεσέ τε τῆς νυκτὸς καὶ ἐάλω πυρετῷ μάλα σφοδρῷ. ταῦτα δέ μοι ὁ Ἀλέξανδρος ὁ ἰατρὸς διηγήσατο μετακληθεὶς ὡς ἐπισκοπήσειεν αὐτόν· ἔφη οὖν καταλαβεῖν αὐτὸν χαμαὶ κυλιόμενον καὶ τὸν φλογμὸν οὐ φέροντα, καὶ ψυχρὸν αἰτοῦντα πάνυ ἐρωτικῶς, ἑαυτὸν δὲ μὴ δοῦναι, καίτοι εἰπεῖν ἔφη πρὸς αὐτὸν ὡς εἰ πάντως θανάτου δέοιτο, ἦκειν αὐτὸν ἐπὶ τὰς θύρας αὐτόματον, ὥστε καλῶς ἔχειν ἔπεσθαι μηδὲν τοῦ πυρὸς δεόμενον, 364 τὸν δ' αὖ φάναι, Ἄλλ' οὐχ ὁμοίως ἐνδοξος ὁ τρόπος γένοιτ' ἂν πᾶσι κοινὸς ᾶν.

45. Ταῦτα μὲν ὁ Ἀλέξανδρος./ ἐγὼ δὲ οὐδ' αὐτὸς πρὸ πολλῶν ἡμερῶν/ εἶδον αὐτὸν/ ἐγκεχρισμένου/ ὡς ἀποδακρῦσειε τῷ θριμεί φαρμάκῳ, ὄρας; οὐ πάνυ τοὺς ἀμβλυποῦντας ὁ Αἰακὸς παραδέχεται, ὁμοιον ὡς εἴ τις ἐπὶ σταυρὸν ἀναβήσεσθαι μέλλων τὸ ἐν τῷ δακτύλῳ πρόσπταισμα θεραπεύοι, τί σοι δοκεῖ ὁ Δημόκριτος, εἰ ταῦτα εἶδε; κατ' ἀξίαν γελάσαι ἂν ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ./ καίτοι πόθεν εἶχεν ἐκεῖνος τοσοῦτον γέλωτα; σὺ δ' οὖν, ὦ φιλότης, γέλα καὶ αὐτός, καὶ μάλιστα ὁπόταν τῶν ἄλλων ἀκούσης θαυμαζόντων αὐτόν./

1. ΑΠΟΔΙΩΝ. Ἀληθῆ ταυτὰ φασι, πάτερ, ὡς ἐμβάλοι τις φέρων αὐτὸν εἰς τὸ πῦρ κατέναντι Ὀλυμπίων, ἤδη πρεσβύτης ἄνθρωπος, οὐκ ἀγεννῆς θαυματοποιὸς τὰ τοιαῦτα; ἡ Σελήνη γὰρ ἡμῖν διηγείτο αὐτῆ ἐωρακῆναι καιόμενον λέγουσα.

ΖΕΥΣ. Καὶ πάνυ ἀληθῆ, ὦ Ἄπολλον· ὡς μὴ ποτε γενέσθαι ὄφελεν.

ΑΠΟΛ. Οὕτω χρηστὸς ὁ γέρον ἦν καὶ ἀνάξιος ἐν πυρὶ ἀπολωλέναι;

ΖΕΥΣ. Καὶ τοῦτο μὲν ἴσως· ἀλλ' ἐγὼ πολλὴν τὴν ἀηδίαν μέμνημαι ἀνασχόμενος τότε ὑπὸ κνίσης πονηρᾶς, οἷαν εἰκὸς ἀποφέρεσθαι ὀπτωμένων ἀνθρωπείων σωματῶν. εἰ γοῦν μὴ εἰς τὴν Ἀραβίαν ὡς εἶχον εὐθύς ἀπιὼν ὄχρημν, ἀπολώλειν ἄν, εὖ ἴσθι, ἀτοπία τοῦ καπνοῦ· καὶ ὅμως ἐν τοσαύτῃ εὐωδίᾳ καὶ ἀφθονίᾳ τῶν ἀρωμάτων
366 καὶ ἐν λιβανωτῶ καμπόλλῳ μόλις αἱ ῥίνες ἐπιλαθέσθαι μοι καὶ ἀπομαθεῖν ἤθελον τὴν κηλίδα ἐκείνην τῆς ὀσμῆς, ἀλλὰ καὶ νῦν ὀλίγου δέω ναυτιᾶν ὑπομνησθεῖς αὐτῆς.

2. **ΑΠΟΛ.** Τί δαὶ βουλόμενος, ὦ Ζεῦ, τοιαῦτα εἰργασται ἑαυτόν; ἢ τί τὸ ἀγαθόν, ἀπανθρακωθῆναι ἐμπεσόντα εἰς τὴν πυράν;

ΖΕΥΣ. Τοῦτο μὲν οὐκ ἄν, ὦ παῖ, φθάνοις καὶ ἔμπεδοκλεῖ πρὸ αὐτοῦ ἐγκαλῶν, ὃς ἐς τοὺς κρατήρας ἤλατο καὶ αὐτὸς ἐν Σικελίᾳ.

ΑΠΟΛ. Μελαγχολίαν τινὰ δεινὴν λέγεις. ἀτὰρ οὐτός γε τίνα ποτὲ ἄρα τὴν αἰτίαν ἔσχε τῆς ἐπιθυμίας;

ΖΕΥΣ. Αὐτοῦ σοι λόγον ἐρῶ, ὃν ἔλεξε πρὸς τὴν πανήγυριν ἀπολογούμενος πρὸς αὐτοὺς ὑπὲρ τῆς τελευτῆς. ἔφη γάρ, εἰ γε μέμνημαι . . . 3. ἀλλὰ τίς αὐτῆ σπουδῆ πρόσεισι τεταραγμένη καὶ δακρύνουσα, πάνυ ἀδικουμένη εἰοικυῖα; μᾶλλον δὲ Φιλοσοφία ἐστὶ καὶ τοῦ νομά γε τοῦμὸν ἐπιβοᾶται σχετλιάζουσα. τί, ὦ θυγάτερ, δακρύνεις; ἢ τί ἀπολιποῦσα τὸν βίον ἐλήλυθας; ἄρα μὴ οἱ ἰδιῶται αὐθις ἐπιβεβουλευκάσί σοι ὡς τὸ πρόσθεν, ὅτε τὸν Σωκράτην ἀπέκτειναν ὑπὸ Ἀνύτου κατηγορηθέντα. εἶτα φεύγεις διὰ τοῦτο αὐτούς;

367 **ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ.** Οὐδὲν τοιοῦτον, ὦ πάτερ, ἀλλ' ἐκεῖ-

νοι μὲν ὁ πολὺς λεῶς ἐπήνουν καὶ διὰ τιμῆς ἦγον αἰδού-
μενοι καὶ θαυμάζοντές με καὶ μονονουχὶ προσκυνοῦντες,
εἰ καὶ μὴ σφόδρα ξυνίεσαν ὧν λέγοιμι. οἱ δὲ, πῶς ἂν εἴ-
ποιμι, οἱ ξυνήθεις καὶ φίλοι φάσκοντες εἶναι καὶ τοῦ-
νομα τοῦμὸν ὑποδύομενοι ἐκείνοί με τὰ δεινότατα εἰρ-
γάσαντο.

4. ΖΕΥΣ. Οἱ φιλόσοφοι ἐπιβουλήν τινα ἐπιβεβου-
λεύκασί σοι;

ΦΙΛ. Οὐδαμῶς, ὦ πάτερ, οἱ γὰρ ξυνηδίκηνται μοι
καὶ αὐτοί.

ΖΕΥΣ. Πρὸς τίνων οὖν ἠδίκησαι, εἰ μήτε τοὺς ἰδιώ-
τας μήτε τοὺς φιλοσόφους αἰτία;

ΦΙΛ. Εἰσὶ τινες, ὦ Ζεῦ, ἐν μεταίχμιῳ τῶν τε πολ-
λῶν καὶ τῶν φιλοσοφούντων τὸ μὲν σχῆμα καὶ βλέμμα
καὶ βᾶδισμα ἡμῖν ὅμοιοι καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ ἐσταλμένοι·
ἀξιοῦσι γοῦν ὑπ' ἐμοὶ τάττεσθαι καὶ τοῦνομα τὸ ἡμέτε-
ρον ἐπιγράφονται, μαθηταὶ καὶ ὁμιληταὶ καὶ διασῶται
ἡμῶν εἶναι λέγοντες· ὁ βλος δὲ παμμίλαρος αὐτῶν, ἀμα-
θίας καὶ θράσους καὶ ἀσελγείας ἀνάπλευς, ὕβρις οὐ μι-
κρὰ καθ' ἡμῶν· ὑπὸ τούτων, ὦ πάτερ, ἠδίκημένη πέ-
φευγα.

5. ΖΕΥΣ. Δεινὰ ταῦτα, ὦ θύγατερ. ἀλλὰ τί μάλι- 368
στα ἠδίκηκασί σε;

ΦΙΛ. Σκόπει, ὦ πάτερ, εἰ μικρά. σὺ γὰρ κατιδὼν
τὸν βίον ἀδικίας καὶ παρανομίας μεστόν, ἄτε ἀμαθία καὶ
ὑβριεὶ ξυνόντα, καὶ ταραττόμενον ὑπ' αὐτῶν κατελεήσας
τὸ ἀνθρώπινον ὑπὸ τῇ ἀγνοίᾳ ἐλαυνόμενον ἐμὲ κατέπεμ-
ψας ἐντειλάμενος ἐπιμεληθῆναι ὡς παύσαιντο μὲν ἀδι-
κοῦντες ἀλλήλους καὶ βιαζόμενοι καὶ ὅμοια τοῖς θηρίοις
βιοῦντες, ἀναβλέψαντες δὲ πρὸς τὴν ἀλήθειαν εἰρηνικώ-
τερον ξυμπολιτεύοιντο· ἐφης γοῦν πρὸς με καταπέμπων,
Ἄ μὲν πράττουσιν οἱ ἄνθρωποι καὶ ὡς διάκεινται ὑπὸ

τῆς ἀμαθίας, ὦ ἀνύγατερ, καὶ αὐτῆ ὀργῆς, ἐγὼ δέ, ἐλεῶ γὰρ αὐτούς, σὲ ἤγ' μόνην ἰάσασθαι ἂν τὰ γιγνόμενα οἴμαι, προκρίνας ἐξ ἀπάντων ἡμῶν κέμπω ἰασομένην.

6. ΖΕΥΣ. Οἶδα πολλὰ καὶ ταῦτα εἰπῶν τότε. σὺ δὲ τὰ μετὰ ταῦτα ἤδη λέγε, ὅπως μὲν ὑπεδέξαντό σε καταπταμένην τὸ πρῶτον, ἅτινα δὲ νῦν ὑπ' αὐτῶν πέπονθας.

ΦΙΛ. Ἦξα μὲν, ὦ πάτερ, οὐκ ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας εὐθύς, ἀλλ' ὅπερ ἔδοκει μοι χαλεπώτερον τοῦ ἔργου εἶναι τὸ βαρβάρους παιδεύειν καὶ διδάσκειν, τοῦτο πρῶτον ἠξίου ἐργάσασθαι, τὸ Ἑλληνικὸν δὲ εἶων ὡς φᾶστον ὑποβαλέσθαι καὶ τάχιστα, ὥς γε ὦμην, ἐνδεξόμενον τὸν χαλινὸν καὶ ὑπαχθῆσόμενον τῷ ζυγῷ, ὀρμήσασα δὲ εἰς Ἴνδοὺς τὸ πρῶτον, ἔθνος μέγιστον τῶν ἐν τῷ βίῳ, οὐ χαλεπῶς ἔπεισα καταβάντας ἀπὸ τῶν ἐλεφάντων ἐμοὶ συνεῖναι· ὥστε καὶ γένος ὅλον οἱ Βραχμαῖνες τοῖς Νεχρέοις καὶ Ὄξυδράκαις ὁμοροὶ οὗτοι πάντες ὑπ' ἐμοὶ τάττονται καὶ βιοῦσί τε κατὰ τὰ ἡμῖν δοκοῦντα τιμώμενοι πρὸς τῶν περιόικων ἀπάντων καὶ ἀποθνήσκουσι παρὰδοξόν τινα τοῦ θανάτου τρόπον.

7. ΖΕΥΣ. Τοὺς γυμνοσοφιστὰς λέγεις ἀκούω γοῦν τὰ τε ἄλλα περὶ αὐτῶν καὶ ὅτι ἐπὶ πυρὰν μεγίστην ἀναβάντες ἀνέχονται καιόμενοι οὐδὲν τοῦ σχήματος ἢ τῆς καθέδρας ἐκτρέποντες. ἀλλ' οὐ μέγα τοῦτο ἔναγχος γοῦν καὶ Ὀλυμπίασι τὸ ὅμοιον ἐγὼ εἶδον γενόμενον· εἰκὸς δὲ καὶ σὲ παρεῖναι καιομένου τότε τοῦ γέροντος.

ΦΙΛ. Οὐδὲ ἀνήλθον, ὦ πάτερ, εἰς Ὀλυμπίαν δέει τῶν καταράτων ἐκείνων, οὓς ἔφην, ὅτι πολλοὺς αὐτῶν ἐώρων ἀπιόντας, ὡς λοιδορῆσαι τοῖς ξυνηληλυθόσι καὶ βοῆς τὸν ὀπισθόδομον ἐμπλήσωσιν ὑλακτοῦντες, ὥστε οὐδὲ εἶδον ἐκεῖνον ὅπως ἀπέθανε. 8. μετὰ δ' οὖν τοὺς Βραχμαῖνας εἰς Αἰθιοπίαν εὐθύς, εἶτα εἰς Αἴγυπτον κατέβην, καὶ ξυγγενομένη τοῖς λερεῦσι καὶ προφήταις αὐτῶν

καὶ τὰ θεῖα παιδύσασα ἐς Βαβυλῶνα ἀπήρα Χαλδαίους
καὶ μάγους μνήσουσα, εἶτα ἐς Συρίαν ἐκείθεν, εἶτα ἐς
Θράκη, ἔνθα μοι Εὐμόλπος καὶ Ὀρφεὺς συνεγενέσθην,
οὓς καὶ προαποστείλασα ἐς τὴν Ἑλλάδα, τὸν μὲν, ὡς τε-
λέσειεν αὐτούς, τοῦ Ἑμάλπου — ἐμαρτήμει γὰρ τὰ θεῖα
παρ' ἡμῶν ἅπαντα — τὸν δέ, ὡς ἐπάθωι προσβιβάζοι
τῇ μουσικῇ, κατὰ πόδας αὐτοῦς εἰκόμην. 9. καὶ τὰ μὲν
πρῶτον εὐθὺς εἰδούσασιν οὔτε πέκυ ἠσπάσαυτο οἱ Ἕλλη-
νες οὔτε ὄλωσ ἀπέκλεισαν· κατ' ὀλίγον δὲ προσομιλοῦσα
ἐπὶ ἐκ τῶν ἀπάντων ἑταίρους καὶ μαθητὰς προσηγαγό-
μην καὶ ἄλλον ἐν Σάμῳ καὶ ἄλλον ἐξ Ἐφέσου καὶ Ἀβδη-
ρόθεν ἄλλον, ὀλίγους παντάπασιν. 10. μεθ' οὓς τὰ σοφι-
στῶν φύλον οὐκ οἶδ' ὅπως μοι παρενεφύετο αὐτεξηλοῦν
τάμα ἐς βῆθος οὔτε κομιδῇ ἀπαθεῖν, ἀλλ' οἷον τὸ Ἰαπο-
κενταύραν μένος, σύνθετόν τι καὶ μικτὸν ἐν μέσῳ ἀλα-
ζονείας καὶ φιλοσοφίας πληθόμενον, οὔτε τῇ ἀγνοίᾳ τέ-
λεον προσεχόμενον οὔτε ἡμᾶς ἀτενεῖσι τοῖς ὀφθαλμοῖς
καθορᾶν δυνάμενον, ἀλλ' οἷον λημῶντες ὑπὸ ταῦ ἀμ-
βλυώττειν ἀσαφές τι καὶ ἀμυδρὸν ἡμῶν εἶδωλον ἢ σκιάν
ἐνίοτε ἰδόντες ἂν οἱ δὲ ᾤοντο ἀκριβῶς πάντα κατανενοη-
κέναι. ὅθεν παρ' αὐτοῖς ἢ ἀχρεῖος ἐκείνη καὶ περιττὴ σο- 371
φία καί, ὡς αὐτοὶ ᾤοντο, ἀπρόσμαχος ἀνεφλέγετο, αἱ
κομπᾶι καὶ ἄποροι καὶ ἄστοποι ἀποκρισεις καὶ δυσξέδοι
καὶ λαβυρινθώδεις ἐρωτήσεις. 11. εἶτα καλλιόμενοι καὶ
ἐλεγχόμενοι πρὸς τῶν ἑταίρων τῶν ἐμῶν ἠγανάκτων καὶ
συνίαταντο ἐπ' αὐτούς, καὶ τέλος δικαστηρίοις ὑπῆγον
καὶ παρεδίθεσαν πιομένους τοῦ κωνείου. ἐχρῆν μὲν οὖν
ἴσως τότε φυγεῖν εὐθὺς καὶ μηκέτι ἀνέχεσθαι τὴν συνου-
σίαν αὐτῶν, νῦν δὲ Ἀντισθένης με καὶ Διογένης καὶ μετὰ
μικρὸν Κράτης καὶ Μένιππος οὗτος ἐπεισαν ὀλίγον ὅσον
ἐπιμετρηῆσαι τῆς μονῆς. ὡς μήποτε ᾤφελον· οὐ γὰρ ἂν
τοσαῦτα ἐπεπόνθειν ὕστερον.

12. ΖΕΥΣ. Οὐδέπω μοι λέγεις, ὦ Φιλοσοφία, τίνα ἠδίκησαι, ἀλλ' ἀγανακτεῖς μόνον.

ΦΙΛ. Καὶ μὴν ἄκουε, ὦ Ζεῦ, ἡλικία ἐστὶ· μιὰρὸν γάρ τι φῦλον ἀνθρώπων καὶ ὡς τὸ πολὺ δουρικὸν καὶ θητικόν, οὐ ξυγγενόμενον ἡμῖν ἐκ παιδῶν ὑπ' ἀσχολίας· ἐδούλευε γὰρ ἢ ἐθήτευεν ἢ ἄλλας τέχνας οἷας εἰκὸς τοὺς τοιοῦτους ἐμάνθανε, σκυτεύειν ἢ τεκταίνειν ἢ περὶ πλυνοὺς ἔχειν ἢ ἔρια ξαίνειν, ὡς εὐεργὰ εἶη ταῖς γυναιξὶ καὶ εὐμήρυτα καὶ κατάγοιτο εὐμαρῶς, ὅποτε ἢ κρόκην ἐπεῖναι στρέφοιεν ἢ μίτον κλώθοιεν. τοιαῦτα τοίνυν ἐν παισὶ μελετῶντες οὐδὲ ὄνομα τὸ ἡμέτερον ἤθεσαν. ἐπεὶ δὲ εἰς ἄνδρας τελεῖν ἤρξαντο καὶ κατεῖδον τὴν αἰδῶ, ὅση
 372 παρὰ τῶν πολλῶν ἐστὶ τοῖς ἐταίροις τοῖς ἐμοῖς, καὶ ὡς ἀνέχονται οἱ ἄνθρωποι τὴν παρηγορίαν τὴν αὐτῶν καὶ χαίρουσι θεραπνεύμενοι καὶ συμβουλευούσι πείθονται καὶ ἐπιτιμῶντων ὑποπτήσσουσι, ταῦτα πάντα τυραννίδα οὐ μικρὰν ἡγοῦντο εἶναι. 13. τὸ μὲν δὴ μανθάνειν ὅσα τῇ τοιαύτῃ προαιρέσει πρόσφορα, μακρὸν ἦν, μᾶλλον δὲ κομιδῇ ἀδύνατον· αἱ τέχνη δὲ γλίσχραι καὶ σὺν πόνῳ καὶ μόγις ἱκανὰ παρέχειν ἐδύναντο. ἐνίοις δὲ καὶ ἡ δουλεία βαρὺ καὶ ὥσπερ οὖν ἐστίν, ἀφόρητον ἐφαίνετο. ἔδοξε δὲ σκοπουμένοις τὴν ὑστάτην ἄγκυραν, ἣν ἱερὰν οἱ ναυτιλλόμενοι φασὶ, καθιέναι, καὶ ἐπὶ τὴν βελτίστην ἀπόνοιαν ὀρμήσαντες, ἔτι τε καὶ τόλμαν καὶ ἀμαθίαν καὶ ἀναισχυντίαν προσπαρακαλέσαντες, αἵπερ αὐτοῖς μάλιστα συναγωνίζονται, καὶ λαιδορίας καινὰς ἐκμελετήσαντες, ὡς πρόχειροι εἶεν καὶ ἀνὰ στόμα, ταύτας μόνας συμβολὰς ἔχοντες — ὁρᾷς ὅποια πρὸς φιλοσοφίαν ἐφόδια; — σχηματίζουσι καὶ μετακοσμοῦσιν αὐτοὺς εὖ μάλα εἰκότως καὶ πρὸς ἐμέ, οἷόν τι ἀμέλει ὁ Αἰσωπὸς φησὶ ποιῆσαι τὸν ἐν τῇ Κύμῃ ὄνον, ὃς λεοντὴν περιβαλλόμενος καὶ τραχὺ ὀγκώμενος ἠέξιου λέων καὶ αὐτὸς εἶναι· καὶ πού

τινες καὶ ἦσαν ἴσως οἱ πιστεύοντες αὐτῷ. 14. τὰ δ' ἡμέ-
 τερα πάνυ ῥᾶστα, ὡς οἶσθα, καὶ ἐς μίμησιν πρόχειρα —
 τὰ προφανῆ λέγω — καὶ οὐ πολλῆς τῆς πραγματείας δεῖ
 τριβώνιον περιβαλέσθαι καὶ πήραν ἐξαρτήσασθαι καὶ ξύ-
 λον ἐν τῇ χειρὶ ἔχειν καὶ βοᾶν, μᾶλλον δὲ ὀγκᾶσθαι ἢ
 ὑλακτεῖν καὶ λοιδορεῖσθαι ἄπασι· τὴν ἀσφάλειαν γὰρ
 αὐτοῖς τοῦ μηδὲν ἐπὶ τούτῳ παθεῖν ἢ πρὸς τὸ σχῆμα αἰ-
 δῶς παρέξειν ἐμελλεν. ἡ ἐλευθερία δὲ πρόχειρος, ἄκον- 373
 τος τοῦ δεσπότου, κἂν εἰ βούλοιτο ἀπάγειν, παταχθησο-
 μένου τῷ ξύλῳ. καὶ τὰ ἄλφιστα οὐκέτ' ὀλίγα οὐδὲ ὡς πρὸ
 τοῦ μᾶζα ψιλή, τὸ δὲ ὄψον οὐ τάριχος ἢ θῦμον, ἀλλὰ
 κρέα παντοδαπὰ καὶ οἶνος οἶος ἠδιστος, καὶ χρυσίου παρ'
 ὅτου ἂν ἐθέλωσι· δασμολογοῦσι γὰρ ἐπιφοιτῶντες ἢ, ὡς
 αὐτοὶ φασιν, ἀποκείρουσι τὰ πρόβατα δῶσειν τε πολλοὺς
 οἶόν τε ἢ αἰδοὶ τοῦ σχήματος ἢ δέει τοῦ μὴ ἀκοῦσαι κα-
 κῶς. 15. καὶ γὰρ αὐτὸ κἀκεῖνο ἐώρων, οἶμαι, ὡς ἐξ ἴσου
 καταστήσονται τοῖς ὀρθῶς φιλοσοφοῦσιν. οὐδέ τις ὁ δι-
 κάσων καὶ διακρινῶν τὰ τοιαῦτα ἔσται, ἢν μόνον τὰ ἔξω
 ἢ ὅμοια· ἀρχὴν γὰρ οὐδὲ τὸν ἔλεγχον δέχονται, ἢν ἐρη-
 ταί τις οὐτωςὶ κοσμίως καὶ κατὰ βραχὺ, ἀλλ' εὐθύς βοᾶσι
 καὶ ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν τὴν ἐαυτῶν ἀναφεύγουσι τὴν λοι-
 δορίαν καὶ πρόχειρον τὸ ξύλον. καὶ ἢν μὲν τὰ ἔργα ζη-
 τῆς, οἱ λόγοι πολλοί, ἢν δὲ ἀπὸ τῶν λόγων κρίνειν ἐθέ-
 λῃς, τὸν βίον ἀξιοῦσι σκοπεῖν. 16. τοιγαροῦν ἐμπέπλη-
 σται πᾶσα ἡ πόλις τῆς τοιαύτης ῥαδιουργίας, καὶ μάλιστα
 τῶν Διογένην καὶ Ἀντισθένην καὶ Κράτητα ἐπιγραφο-
 μένων καὶ ὑπὸ τῷ κυνὶ ταττομένων, οἱ τὸ μὲν χρήσιμον
 ὀπόσον ἐνεστι τῇ φύσει τῶν κυνῶν, οἶον τὸ φυλακτικὸν
 ἢ οἰκουρικὸν ἢ φιλοδέσποτον ἢ μνημονικόν, οὐδαμῶς
 ἐξηλώχασιν, ὑλακὴν δὲ καὶ λιχνείαν καὶ ἀρπαγὴν καὶ
 ἀφροδίσια συχνὰ καὶ κολακείαν καὶ τὸ σαίνειν τὸν δι- 374
 δόντα καὶ περὶ τραπέζας ἔχειν, ταῦτα ἀκριβῶς ἐκπεπο-

νήκασιν. 17. ὄφει τοίνυν μετὰ μικρὸν οἷα ἔσται· οἱ γὰρ ἐκ τῶν ἐργαστηρίων ἅπαντες ἀνακηθήσονται ἐρήμους τὰς τέχνας ἐάσουσιν ὅταν ὁρῶσι σφᾶς μὲν ποιοῦντας καὶ κáμνοντας εἶδεν ἐς ἐσπέραν ἐπικεκυφῶτας τοῖς ἔργοις μόγις ἀποξῶντας ἐκ τῆς τοιαύτης μισθοαρνίας, ἀργούς δὲ καὶ γόητας ἀνθρώπους ἐν ἅπασιν ἀφρόνοις βιοῦντας, αἰτοῦντας μὲν τυραννικῶς, λαμβάνοντας δὲ προχειρῶς, ἀγανακτοῦντας δέ, εἰ μὴ λάβοιεν, οὐκ ἐπαινοῦντας δέ, οὐδ' εἰ λάβοιεν. ταῦτα δ' ἐπὶ Κρόνου βίος δοκεῖ αὐτοῖς καὶ ἀτεχνῶς τὸ μέλι κῦτὸ ἐς τὰ στόματα ἔσσειν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. 18. καὶ ἦτων ἄν θεινὸν τὸ πρᾶγμα ἦν, εἰ τοιοῦτοι ὄντες μηδὲν ἐς ἡμᾶς ἄλλο ἐξύβριζον· οἱ δὲ μάλα σεμνοὶ καὶ σκυθρωποὶ τὰ ἔξω καὶ τὰ δημόσια φαιτόμενοι ἦν παιδὸς ὠραίου ἢ γυναικὸς λάβωνται καλῆς ἢ ἐλπίσσει, σιωπᾶν ἄξιον οἷα ποιοῦσιν. ἔθιοι δὲ καὶ ἔξω τῶν σφετέρων γυναικῶν ἀπάγουσι μοιχεύσοντες κατὰ τὸν Ἰλίου ἐκείνον νεανίσκον, ὡς φιλοσοφοτεν δὴ καὶ αὐταῖ· εἶτα ποιῶς αὐτὰς ἅπασιν τοῖς ἔθνεσιν προτρέμενοι Πλάτωνός τι δόγμα οἰονταὶ ποιῆν οὐκ εἰδότες ἔπαις ὁ ἱερός ἐκεῖνος ἠέλιου κοινὰς ἠγασθαι τὰς γυναικῶν. 19. ἂ μὲν γὰρ ἐν τοῖς συμποσίοις ὁρῶσι καὶ ἂ μεθύσκονται, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. καὶ ταῦτα ποιοῦσι, πῶς οἴει; κατη-
375 γροῦντες αὐτοὶ μέθης καὶ μοιχείας καὶ λαγνείας καὶ φιλαργυρίας· οὐδὲν γοῦν οὕτως εὐφροῖς ἂν ἄλλο ἄλλῳ ἐπαιτίον ὡς τοὺς λόγους αὐτῶν καὶ τὰ ἔργα· οἷον κολακείαν μισεῖν φασὶ κολακείας ἕνεκα τὸν Γναθωνίδην ἢ τὸν Διτρουθίαν ὑπερβαλεῖσθαι θανάμενοι, ἀληθεύειν τοὺς ἄλλους προτρέποντες οὐκ ἂν εὐδὲ κινήσαι τὴν γλαῦτταν μὴ μετὰ τοῦ καὶ φεῦσασθαι θύναιντο. ἠδοκὴ πᾶσιν ἐχθρὸν τῷ λόγῳ καὶ ὁ Ἐπίκουρος πολέμιος, ἔργῳ δὲ διὰ πάντην ἅπαντα πράττουσι. τὸ δ' ὀξύχολον καὶ μικραίτιον καὶ πρὸς ὀργὴν ῥᾶδιον ὑπὲρ τὰ βρεφύλλια τὰ νεογνά· γέλωτα

γοῦν οὐραμιῶν παρέχουσι τοῖς θεωρούοις, ὁπόταν ὑπὸ
 τῆς τυχεύσεως αἰτίας ἐπιπέσῃ μὲν αὐτοῖς ἡ χολή, πελιδνοὶ
 δὲ τῆν χρῶσιν βλέπωσθαι ἰταμόν τινα καὶ παράφορον δεδορ-
 κόπας καὶ ἀφροῦ, μῦλλον δὲ τοῦ μεστῶν αὐτοῖς ἢ τὸ στόμα.
 20. μὴ σύγχε κέθι τέχοις, ὅτε ὁ μιαιφὸς ἐκείνος ἐκλείται
 βόρβορος, Χρυσίον μὲν ἢ ἀργύριον, Ἡράκλεις, οὐδὲ
 κεκνήσθαι ἀξίῳ, ὀβολὸς ἱκανός, ὡς Θέρμυς περιαιμην
 πατὸν γὰρ ἢ κρήνη ἢ παταμὸς παρέξει. καὶ μετ' ἄλλου
 αἰτουῖσθαι οὐκ ἄβολοὺς οὐδὲ δραχμὰς ὀλίγας, ἀλλὰ πλού-
 τως ὄλους. ὥστε τίς ἔμπορος τοσοῦτον ἀπὸ τοῦ φόρτου
 ἐμπολήσειεν ἂν ὅσον τούτοις φιλοσοφία ἐς χρηματισμὸν
 συναπείδῃ; εἰ' ἐπειδὴν ἱκανῶς συλλέξωνται καὶ ἐπισιτί-
 σαιναται, ἀπορρήφαιτες ἐκείνο τὸ δύστηνον τριβάνιον
 ἀγροῦς ἐνίοτε καὶ ἐσθῆτας τῶν μαλθακῶν ἐπιρίαντο καὶ
 παίδας κομήτας καὶ συνοικίαις ὄλους μακρὰ χάριεν φρά- 376
 σαντες τῇ πύρρῃ τῇ Κράτητος καὶ τῷ τρίβωνι τῷ Ἀντισθέ-
 νους καὶ τῷ πένθῳ τῷ Λιομέδους. 21. οἱ ἰδιῶται δὲ ταῦτα
 ὀραῖνας καταπετόουσι ἤδη φιλοσοφίας καὶ ἅπαντας εἶ-
 ναι τωαύτους οἰοῦται πάντῃ τῆς διδασκαλίας αἰτιῶσθαι.
 ὥστε πολλοῦ ἤδη χρόνου ἀδύνατόν μοι γεγένηται πᾶν ἔνα-
 τινα προσαγαγέσθαι αὐτῶν, ἀλλὰ ἐπὶ τῆς Πηγελοπῆς
 ἐκείνο πάσχω· ὁπόσον γὰρ ὀδὴ ἐγὼ ἐξυφίηω, τούτο ἐν
 ἀκαρεὶ ἀσθιῶ ἀναλήσεται· ἢ Ἀμαθία δὲ καὶ ἡ Ἀθηνία ἐπι-
 γελῶσιν ὀρῶσαι ἀνεξέργαστον ἡμῖν τὸ ἔργον καὶ ἐνήνυ-
 τον τὸν πόσον.

22. ΖΕΥΣ. Οἶα, εἰ θεοί, πέποιθεν ἡμῖν ἡ Φιλοσο-
 φία πρὸς τῶν κατὰ τῶν ἐκείνων. ὥστε ἔρα σκοπεῖν ὅ-
 τι καὶ πρακτέον ἢ ὅπως αὐτοὺς μετελευστέον. ὁ μὲν γὰρ
 κεραινὸς ἀπάγει μᾶ πλεγγὴ καὶ ὁ θάνατος ταχύς.

ΑΠΟΔ. Ἐγὼ σοι, εἰ πάτερ, ἐπαθήσομαι· μισῶ γὰρ
 καὶ ἀσθιῶς ἤδη τυφὸς ἀλαζόνας ἀμούσους ὄντας ὑπὲρ τῶν
 Μουσῶν ἀγανακτῶν· κεραινοῦ μὲν γὰρ ἢ τῆς σῆς δεξιᾶς

οὐδαμῶς ἐκείνοι ἄξιοι, τὸν Ἑρμῆν δὲ αὐτοκράτορα, εἰ δοκεῖ, τῆς κολάσεως κατάπεμψον ἐπ' αὐτούς, ὅς ἄτε δὴ περὶ λόγους ἔχων καὶ αὐτὸς τάχιστα εἰσεται τοὺς τε ὀρθῶς φιλοσοφοῦντας καὶ τοὺς μὴ· εἶτα τοὺς μὲν ἐπαινέσεται, ὡς τὸ εἰκός, οἱ δὲ κολασθήσονται, ὅπως αὖ ἐκείνηρ πρὸς τὸν καιρὸν δοκῆ.

23. ΖΕΥΣ. Εὖ λέγεις, ὦ Ἀπολλων. ἀλλὰ καὶ σύ, ὦ Ἡράκλεις, ἅμα καὶ τὴν Φιλοσοφίαν αὐτὴν ἔχοντες ἅπκι ὡς τάχιστα εἰς τὸν βίον· τρισκαιδέκατον γοῦν ἄθλον οἶον
377 τοῦτον οὐ σμικρὸν ἐκτελέσειν, ἣν ἐκκόψης μιαρὰ οὔτω καὶ ἀναλσχυντα θηρία.

ΗΡΑΚΛΗΣ. Καὶ μὴν ἄμεινον ἦν, ὦ πάτερ, τὴν κόπρον ἐκκαθᾶραι αὐθις τὴν Δύγειου ἢ τούτοις συμπλέκεσθαι. ἀπίωμεν δ' ὅμως.

ΦΙΛ. Ἄκουσα μὲν, ἀκολουθητέον δὲ κατὰ τὰ δόξαντα τῷ πατρί.

24. ΕΡΜΗΣ. Κατίωμεν, ὡς κἄν ὀλίγους αὐτῶν ἐπιτρίψωμεν τήμερον. ποίαν δὲ χρὴ τραπέσθαι, ὦ Φιλοσοφία; σὺ γὰρ οἶσθα ὅπου εἰσίν. ἢ πρόδηλον ὅτι ἐν τῇ Ἑλλάδι;

ΦΙΛ. Οὐδαμῶς, ἢ πάνυ ὀλίγοι, ὅσοι ὀρθῶς φιλοσοφοῦσιν, ὦ Ἑρμῆ. οὔτοι δὲ οὐδὲν Ἀττικῆς πενίας δέονται, ἀλλ' ἔνθα πολὺς χρυσὸς ἢ ἄργυρος ὀρύττεται, ἐκεῖ που ζητητέοι εἰσίν ἡμῖν.

ΕΡΜ. Οὐκοῦν εὐθὺ τῆς Θρακῆς ἀπιτέον.

ΗΡΑΚ. Εὖ λέγεις, καὶ ἠγγήσομαί γε ὑμῖν τῆς ὁδοῦ· οἶδα γὰρ τὰ Θρακῶν ἅπαντα συχνάκις ἐπελθών. καί μοι τήνδε ἤδη τραπώμεθα.

ΕΡΜ. Ποίαν λέγεις;

25. ΗΡΑΚ. Ὁρᾶτε, ὦ Ἑρμῆ καὶ Φιλοσοφία, δύο μὲν ὄρη μέγιστα καὶ κάλλιστα ὀρῶν ἀπάντων; Αἶμός ἐστι τὸ μείζον, ἢ καταντικρὺ δὲ Ῥοδόπη, πεδίον δὲ ὑποκεπτα-

μένον κάμφορον ἀπὸ τῶν προπόδων ἑκατέρων εὐθύς ἀρξάμενον· καὶ τινὰς λόφους τρεῖς πάνυ καλοὺς ἀνεστηκότας, οὐκ ἀμόρφους τὴν τραχύτητα, οἷον ἀκροπόλεις πολλὰς τῆς ὑποκειμένης πόλεως· καὶ ἡ πόλις γὰρ ἤδη φαίνεται.

ΕΡΜ. Νῆ Δί', ὧ Ἡράκλεις, μεγίστη καὶ καλλίστη ἀπασῶν· πόρρωθεν γοῦν ἀπολάμπει τὸ κάλλος. καὶ τις καὶ ποταμὸς μέγιστος παραμείβεται πάνυ ἐν χοῦ ψαύων αὐτῆς.

ΗΡΑΚ. Ἐβρος μὲν οὗτος, ἡ δὲ πόλις ἔργον Φιλίππου ἐκείνου· καὶ ἡμεῖς ἤδη πρόσγειοι καὶ ὑποπέφελοι· ὥστε ἐπιβαίνωμεν ἀγαθῇ τύχῃ.

26. ΕΡΜ. Οὕτω γινέσθω. τί δ' οὖν χρὴ ποιεῖν; ὅπως τὰ θηρία ἐξιχνευτέον;

ΗΡΑΚ. Τοῦτο μὲν σὸν ἤδη ἔργον, ὧ Ἐρμῆ· κῆρυξ γὰρ εἶ, ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις κηρύττων.

ΕΡΜ. Οὐδὲν τοῦτο χαλεπὸν. ἀλλὰ τὰ γε ὀνόματα οὐκ ἐπίσταμαι αὐτῶν. σὺ οὖν, Φιλοσοφία, λέγε, οὔστινας ὀνομαστέον, καὶ τὰ σημεῖα προσέτι.

ΦΙΛ. Οὐδὲ αὐτῇ μὲν οἶδα τὸ σαφές, ὅτινες ὀνομάζονται, διὰ τὸ μὴ ξυγγεγενῆσθαι ποτε αὐτοῖς· ἀπὸ δ' οὖν τῆς ἐπιθυμίας ἦν ἔχουσι περὶ τὰ κτήματα, οὐκ ἂν ἀμάρτοις προσκαλῶν Κτήσωνας ἢ Κτησίππους ἢ Κτησικλέας ἢ Εὐκτιήμονας ἢ Πολυκτιήτους.

27. ΕΡΜ. Εὐ λέγεις. ἀλλὰ τίνας οὗτοί εἰσιν ἢ τί περισκοποῦσι καὶ αὐτοί; μᾶλλον δὲ καὶ προσίασι καὶ τι καὶ ἐρέσθαι θέλουσιν.

ΑΝΔΡΕΣ. Ἄρ' ἂν ἔχοιτε ἡμῖν, ὧ ἄνδρες, εἰπεῖν ἢ σύ, ὧ βελτίστη, εἰ τινὰς τρεῖς γόητας ἅμα εἶδετε καὶ τινα γυναῖκα ἐν χοῦ κεκαρμένην εἰς τὸ Λακωνικόν, ἀρρενωπὴν καὶ κομιδῇ ἀνδρικήν;

ΦΙΛ. Παπαῖ, τὰ ἡμέτερα οὗτοι ζητοῦσι.

ΑΝΔ. Πᾶς τὰ ὑμέτερα; δραπέται γὰρ ἐκαίνοι ἄπαντες. ἡμεῖς δὲ τὴν γυναῖκα μάλιστα μέτιμεν ἠνδρακοδισμένην πρὸς αὐτῶν.

ΕΡΜ. Εἰσεσθε δὲ καὶ ὁ τι καὶ ζητοῦμεν αὐτούς. τὸ νῦν δὲ ἅμα κηρύττωμεν. **Εἰ τις ἀνδράποδον Παφλαγονικὸν τῶν ἀπὸ Σινάκης βαρβάρων, ὄνομα τοιοῦτον οἶον ἀπὸ κτημάτων, ἑσπερον, ἐν χρῶ κούριαν, ἐν γενεῖα**
380 βαθεῖ, κήραν ἐξημμένον καὶ τροβάνιον ἐμπεχόμενον, ὄργιλον, ἄμουσον, τραχύφωνον, λοιδορον, μηνύειν ἐπιδητῶ αὐτονόμῳ.

28. ΔΕΣΠΟΤΗΣ. Οὐ νοῶ, οὗτος, κηρύττεις ὡς ἐκαίνο γε ὄνομα ἦν παρ' ἑπὶ Κάνθαρος, καὶ ἐκόμα δὲ καὶ τὸ γένειον ἐτίλλετο καὶ τέχνην τὴν ἐμὴν ἠπίστατο ἀπέκειρε γὰρ ἐν τῷ γναφείῳ καθήμενος ὀπόσον περικτὸς τοῖς ἰματίοις τῶν κροκῦδων ἐπανθεῖ.

ΦΙΛ. Ἐκείνος αὐτός ἐστιν, ὁ οἰκίτης ὁ σός, ἀλλὰ νῦν φιλοσόφῳ ἔοικεν ἀκριβῶς ἑαυτὸν ἐπιγνάψας.

ΔΕΣΠ. Ὁ τῆς τόλμης, ὁ Κάνθαρος φιλοσοφεῖ, φησὶν, ἡμῶν δὲ οὐδεὶς λόγος.

ΑΝΔ. Ἀμέλει ἄπαντας ἀνευρήσομεν. ξυνίησι γὰρ ὡς φησιν, αὐτῇ.

29. ΦΙΛ. Τίς δ' οὗτος ἄλλος ὁ προσιῶν ἐστιν, ὁ Ἡράκλεις, ὁ καλός, ὁ τὴν κιδάραι;

ΗΡΑΚ. Ὀρφεὺς ἐστὶ, σύμπλους ἐπὶ τῆς Ἀργούσ ἐμός, ἠδίστος κελυστῶν ἀπάντων. πρὸς γοῦν τὴν αὐτῆς αὐτοῦ ἠκιστα ἐκάμνομεν ἐρέττοντες. καίτοι, ὡς ἄριστοι κλαυμουσικώτατε Ὀρφεῦ. οὐκ ἐπιλέλησαι γὰρ ποῦ Ἡρακλέους.

381 ὈΡΦΕΥΣ. Νῆ καὶ ὑμεῖς γε, ὡς φιλοσοφία καὶ Ἡρακλείς καὶ Ἐρμῆ. ἀλλὰ καιρὸς ἀποθιδόναι τὰ μήνυτρα. ὡς ἔγωγε πάνυ σαφῶς ὄν ζητεῖτε οἶδα.

ΕΡΜ. Οὐκοῦν δεῖξον, ὦ παῖ Καλλιόπης, ἐνθα ἐστὶ χρυσίου γὰρ οὐδέν, οἶμαι, δέη σοφὸς ὦν.

ΟΡΦ. Εὖ φής. ἐγὼ δὲ τὴν μὲν οἰκίαν δεῖξαιμ' ἂν ὑμῖν ἐνθα οἶκει, αὐτὸν δὲ οὐκ ἂν, ὥς μὴ κακῶς ἀκούοιμι πρὸς αὐτοῦ· μιὰρὸς γὰρ ἐς ὑπερβολὴν καὶ τοῦτο μόνον ἐκμεμελέτηκε.

ΕΡΜ. Δεῖξον μόνον.

ΟΡΦ. Αὐτὴ πλησίον. ἐγὼ δὲ ἅπασι ὑμῖν ἐκποδῶν, ὡς μὴδ' ἴδοιμι αὐτόν.

30. **ΕΡΜ.** Ἐπίσχες. οὐ γυναικὸς φωνὴ· φραφδοῦσῃς τι τῶν Ὀμήρου;

ΦΙΛ. Νῆ Δί'· ἀλλ' ἀκούσωμεν ὅ τι καὶ λέγει.

ΔΡΑΠΕΤΗΣ. Ἐχθρὸς γὰρ μοι κείνος ἑμῶς Ἄϊδαο πύλησιν,

ὃς χρυσὸν φιλεῖ μὲν ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἶπη.

ΕΡΜ. Οὐκοῦν τὸν Κάνθαρόν σοι μισητέον, ὃς ξεινοδόκον κακὰ ῥέξεν, ὃ κεν φιλότιτα παράσχη.

ΤΠΟΔΟΧΕΤΣ. Περὶ ἐμοῦ τοῦτε τὸ ἔπος, οὐ τὴν γυναῖκα ἤχετο ἀπάγων, διότι αὐτὸν ὑπέδεξάμην. 382

ΔΡΑΠ. Οἶνοβαρές, κυνὸς ἕμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἑλίφοιο,

οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιας οὔτ' ἐν βουλῇ,

θεροσίτ' ἀκριτόμυθε, κακῶν πανάριστε κολοιῶν

μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐριζέμεναι βασι-
λεῦσιν.

ΔΕΞΗ. Εἰκότως τοῦ κατὰράτου τὰ ἔπη.

ΔΡΑΠ. Πρόσθε κύων, ὅπιθεν δὲ λέων, μέσση δὲ χίμαιρα

δεινὸν ἀποπνεύουσα τρίτου κυνὸς ἀγρίου ὄρμην.

31. **ΤΠΟΔ.** Οἴμοι, γύναι, ὅσα πέπονθες ὑπὸ κυνῶν τοσούτων. φασὶ δ' αὐτὴν καὶ κτεῖν ἀπ' ἐπιταῖν.

ΕΡΜ. Θάρρει, Κέρβερόν τινα τέξεται σοι ἡ Γηρυό-

νην, ὡς ἔχει ὁ Ἡρακλῆς οὗτος αὐτίς πόνον. ἀλλὰ καὶ προΐασι, ὥστε οὐδὲν δεῖ κόπτειν τὴν θύραν.

ΔΕΣΠ. Ἔχω σε, ὦ Κάνθαρε. νῦν σιωπᾶς; φέρ' ἰδῶμεν ἄτινά σοι ἢ πῆρα ἔχει, θέρμους ἴσως ἢ ἄρτου τρύφος.

383 **ΕΡΜ.** Οὐ μὰ Δί', ἀλλὰ ζώνην χρυσίου.

ΗΡΑΚ. Μὴ θαυμάσης· Κυνικός γὰρ ἔφασκεν εἶναι τὸ πρόσθεν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, ἐνταῦθα δὲ Χρυσίππειος ἀκριβῶς ἐστι. τοιγαροῦν Κλεάνθην οὐκ εἰς μακρὰν αὐτὸν ὄψει· κρεμῆσεται γὰρ ἀπὸ τοῦ πάγωνος οὕτω μικρὸς ὢν.

32. **ΔΕΣΠ.** Σὺ δέ, ὦ κακέ, οὐ Δηκυθίων οὐμὸς δραπέτης τυγχάνεις ὢν; οὐ μὲν οὖν ἄλλος. ὦ τοῦ γέλωτος. εἶτα τί οὐκ ἂν γένοιτο; καὶ Δηκυθίων φιλοσοφεῖ;

ΕΡΜ. Ὁ τρίτος δὲ οὗτος ἀδέσποτος ὑμῖν ἐστιν;

ΔΕΣΠ. Οὐδαμῶς, ἀλλ' ὁ δεσπότης ἐγὼ ἐκὰν ἀπίτημα αὐτὸν ἀπολώλεναι.

ΕΡΜ. Ὅτι τί;

ΔΕΣΠ. Ὅτι δεινῶς τῶν ὑποσάθρων ἐστὶ. τὸ δ' ὄνομα Μυρόπνον αὐτὸν ἐκαλοῦμεν.

ΕΡΜ. Ἡράκλεις ἀλεξίκακε, ἀκούεις; ἔπειτα πῆρα καὶ βάντρον. — καὶ αὐτὸς ἀπόλαβε τὴν γυναῖκα σύ.

ΥΠΟΔ. Μηδαμῶς, οὐκ ἂν ἀπολάβοιμι βιβλίον μοι τῶν παλαιῶν κνοῦσαν.

ΕΡΜ. Πῶς βιβλίον;

ΥΠΟΔ. Ἔστι τι, ὦγαθέ, Τρικάρανος βιβλίον.

ΕΡΜ. Οὐδὲν ἄτοπον, ἐπεὶ καὶ Τριφάλης ὁ τῶν κωμικῶν εἷς.

384 33. **ΔΕΣΠ.** Σόν, ὦ Ἑρμῆ, δικάζειν τὸ μετὰ τοῦτο.

ΕΡΜ. Οὕτω μοι δοκεῖ, ταύτην μὲν, ἵνα μηδὲν τέρας μηδὲ πολυκέφαλον τέκη; οἴχεσθαι παρὰ τὸν ἄνδρα ὀπίσω ἐς τὴν Ἑλλάδα, τὰ δύο δὲ τούτω δραπετίσκα

παραδοθέντε τοῖν δεσπόταιν μανθάνειν ἅ πρό τοῦ, τὸν μὲν ἀποπλύνειν τὰς ὕψωσας τῶν ὀθονῶν τὸν Αἰγυπτίωνα, τὸν Μυρόπνον δὲ ἀνθις ἀκείσθαι τῶν ἱματίων τὰ διερρωγότα, μαλάχῃ γε πρότερον μαστιγωθέντα, ἔπειτα καὶ τοῦτον παραδοθῆναι τοῖς πιττωταῖς, ὡς ἀπόλοιτο παρατιλλόμενος τὰ κρῶτα, ὕψωσῃ προσέτι καὶ γυναικείᾳ τῇ πίττῃ, εἶτα ἐς τὸν Αἴμον ἀναχθέντα γυμνὸν ἐπὶ τῆς χιόνος μένειν συμπεποδισμένον τὸ πόδε.

ΔΡΑΠ. Φεῦ κακῶν, φεῦ τῶν κακῶν, ὄττοτοί, πα-
παικαῖάξ.

ΔΕΣΠ. Τί τοῦτο παρεντίθης τῶν τραγικῶν σὺ δια-
λόγων; ἀλλ' ἀκολούθει παρὰ τοὺς πιττωτὰς ἤδη, ἀποδυ-
σάμενός γε πρότερον τὴν λουνην, ὡς γνωσθῆς ὄνος ὢν.

ΤΑ ΠΡΟΣ ΚΡΟΝΟΝ.

1. ΙΕΡΕΤΣ. ὦ Κρόνε, σὺ γὰρ εἰκας ἄρχειν τό γε
νῦν εἶναι καὶ σοὶ τέθνυται καὶ κεκαλλιεργηται παρ' ἡμῶν,
τί ἂν μάλιστα ἐπὶ τῶν ἱερῶν αἰτήσας λάβοιμι παρὰ σοῦ;

ΚΡΟΝΟΣ. Τοῦτο μὲν αὐτὸν σε καλῶς ἔχει ἐσκέ-
φθαι ὅ τι σοὶ εὐκταλον, εἰ μὴ καὶ μάντιν ἅμα ἐθέλεις εἶ-
ναι τὸν ἄρχοντα, εἰδέναι τί σοὶ ἥδιον αἰτεῖν· ἐγὼ δὲ τὰ
γε δυνατὰ οὐκ ἀνανεύσω πρὸς τὴν εὐχὴν.

ΙΕΡ. Ἀλλὰ πάλαι ἐσκεμμαι· ἐγὼ γὰρ τὰ κοινὰ ταυτί
καὶ πρόχειρα, πλοῦτον καὶ χρυσὸν πολὺν καὶ ἀγρῶν δε-
σπότην εἶναι καὶ ἀνδράποδα πολλὰ κεκτηῆσθαι καὶ ἐσθῆ-
τας εὐανθεῖς καὶ μαλακὰς καὶ ἄργυρον καὶ ἐλέφαντα καὶ
τἄλλα ὅποσα τίμια. τούτων οὖν, ὦ ἄριστε Κρόνε, δίδου
μοι, ὡς τι καὶ αὐτὸν ἀπολαῦσαι τῆς σῆς ἀρχῆς μηδὲ ἅμοι- 386
ρον εἶναι μόνον αὐτὸν διὰ παντὸς τοῦ βίου.

2. ΚΡΟΝ. Ὅρας; οὐ κατ' ἐμὲ τοῦτο ἤτησας· οὐ γὰρ ἐμὸν διανέμειν τὰ τοιαῦτα. ὥστα μὴ ἄχθου, εἰ ἀσυνήσειας αὐτῶν, ἀλλ' ἀδειε παρὰ τοῦ Διός, ὅπότεν εἰς ἐκείνον ἡ ἀρχὴ περιέλιθμεν· ὀλίγον. ἐγὼ δ' ἐπὶ φητοῖς παραλαμβάνω τὴν δυναστείαν· ἐπτά μὲν ἡμερῶν ἡ πᾶσα βασιλεία, καὶ ἦν ἐπαρόθεσμος τούτων γένεσθαι, ἰδιώτης εὐθύς εἰμι καὶ τοῦ πολλοῦ δήμου εἰς· ἐν αὐταῖς δὲ ταῖς ἐπτά σκουδαλον μὲν οὐδὲν οὐδὰ ἀγοραῖον διοικήσεσθαι μοι συγκαχώρηται, πίσειν δὲ καὶ μαθύσειν καὶ βῶσθαι καὶ παίξειν καὶ κυβεύειν καὶ ἄρχοντας καθιστάναι καὶ τοὺς οἰκίας εὐοχεῖν καὶ γυμνὸν ἄδειν καὶ κροτεῖν ὑποτρέμωσα, ἐπίοτα δὲ καὶ ἐς ὕδωρ ψυχρὸν ἐπὶ κεφαλήν· ἀδεισθαι ἀσβόλω κειρισμένον τὸ πρόσωπον, ταῦτα ἔφεται μοι ποιεῖν. τὰ μεγάλα δὲ ἐκεῖνα, τὸν πλοῦτον καὶ τὸ χρυσίον, ὁ Ζεὺς διαδίδωσιν οἷς ἂν ἐθέλῃ.

3. ΙΕΡ. Ἄλλ' οὐδ' ἐκεῖνος, ὦ Κρόνε, φραδίως καὶ προχείρως. ἐγὼ γοῦν ἤθη ἀπηγάφενθα αἰετῶν μεγάλην τῆ φωνῆ, ὁ δ' οὐκ ἐπάτει τὸ παραπαν, ἀλλὰ τὴν αἰγίδα ἐπίσειων καὶ τὸν κεραινον ἐπανατεινόμενος θρημὸν ἐνορῶν ἐκπλήττει τοὺς ἐνοχλοῦντας· ἦν δὲ ποτε καὶ ἐπινεύσει τι καὶ πλούσιον ποιῆ, πολὺ τὸ ἄκροτον ἐνταῦθα, καὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἐπίοτε καὶ συνετοὺς ἀφείς ὁ δὲ παμπονήροις τε καὶ ἀνοήτοις ἀνδράσι περιχεῖ τὸν πλοῦτον, μαστιγλαῖς ἢ ἀνδρογύναις τοῖς πλείστοις αὐτῶν. πλὴν τὰ γε σοὶ δυνατὰ ἐθέλω εἰδέναι τίνα ταῦτά ἐστιν.

4. ΚΡΟΝ. Οὐ μικρὰ ὄλωσ οὐδὲ παντάπασιν εὐματα φρόνητα ὡς πρὸς τὴν δύναμιν ἐξετάζεσθαι τῆς συμπάσης ἀρχῆς, εἰ μὴ σοὶ γε μικρὸν δοκεῖ τὸ νικᾶν κυβεύοντα καὶ τοῖς ἄλλοις ἐς τὴν μονάδα κυλιόμενου τοῦ κύβου σοὶ τὴν ἐξάδα ὑπεράνω αἰεὶ φαίνεσθαι· πολλοὶ γοῦν ἐς κόρον ἀπὸ τοῦ τοιούτου ἐπεσιτίσαντο, οἷς ἴλεως καὶ φορὸς ὁ κύβος ἐπινεύσει· οἱ δὲ ἐμπαλιν γυμνοὶ ἐξενήξαντο συν-

τριβέντος, αὐταῖς τοῦ σκάφους περὶ οὕτω μικρῶ. ἔρματι
 τῷ κύβῳ. καὶ μὴν καὶ πιεῖν ἐς τὸ ἡδιστον καὶ ῥηδικαίτε-
 ρον ἄλλον δοῦσαι ἄσαι ἐν τῷ συμποσίῳ καὶ διακτανυμέ-
 νων τοὺς μὲν ἄλλους ἐς τὸ ὕδωρ ἐμπεσεῖν — τοῦτο γὰρ
 οὐπιτίμιοι τῆς ἀδεξίου διακρίας, — σὲ δὲ ἀνακηρυχθῆ-
 ναι καλλίνικον καὶ τᾶθλα φέρεσθαι τὸν ἀλλᾶντα ὁρῶς
 ῥίλικον τὸ ἀγαθόν; ἐτι καὶ βασιλέα μόνον ἐφ' ἀπάντων
 γενέσθαι τῷ ἀσπραγάλλῳ κρατήσαντα, ὡς μήτε ἐπιπαχθείης, 388
 μελοῖα ἐπιτάγματα καὶ αὐτὸς ἐπιτάττειν ἔχῃς, τῷ μὲν
 εἰσχρόν τι περὶ αὐτοῦ ἀναβοῆσαι, τῷ δὲ γυμνὸν ἀρχή-
 τασθαι καὶ ἀράμενον τὴν ἀνλητρίδα τρεῖς τὴν οἰκίαν πε-
 μελθεῖν, πῶς οὐκ καὶ ταῦτα δείγματα μεγαλοδοφίας τῆς
 μῆς; εἰ δὲ τὸ μὴ ἀληθῆ μηδὲ βέβαιον γίνεσθαι τὴν
 τοιαύτην βασιλείαν αἰτιάσῃ; ἄγνωμον ποιήσεις ὁρῶν αὐ-
 τὸν ἐμὲ τὸν ταῦτα διανεμόντα ὀλιγοχρόμιον τὴν ἀρχὴν
 ἔχοντα. τούτων δ' οὐκ ἄ μοι δυνατὰ δεῦναι, τῶν περ-
 ῶν, τοῦ ἄρχειν, τοῦ ἄδαιν καὶ τῶν ἄ κατηριθμησάμην,
 παρρῶν αἰτει, ὡς ἐμοῦ πρὸς οὐδὲν δεδιζομένου σε τῇ
 εὐλίδι καὶ τῷ κεραυνῷ.

5. **ΙΕΡ.** Ἄλλ', ὃ Τιτάνων ἄριστε, τῶν μὲν τοιούτων
 οὐ δέομαι, σὺ δὲ ἄλλ' ἐκεῖνό μοι ἀπόκριναι, ὃ μάλιστα
 πόθοιεν εἰδέναι, καὶ μοι ἦν εἰπῆς αὐτό, Ἰκαυὴν ἔση τὴν
 ἰμοιβὴν ἀποδεδωκὼς ἀντὶ τῆς θυσίας, καὶ πρὸς τὸ λοι-
 πὸν ἀφήμι σοι τὰ χρεᾶ.

ΚΡΟΝ. Ἐρώτα μόνον ἀποκρινούμαι γάρ, ἦν εἰ-
 πὼς τίχῳ.

ΙΕΡ. Τὸ μὲν πρῶτον ἐκεῖνο, εἰ ἀληθῆ ταῦτά ἐστιν
 ἐπερὶ σοῦ ἀκούομεν, ὡς κατήσθιες τὰ γεννώμενα ὑπὸ
 τῆς Ῥέας, ἐκεῖνη δὲ ὑπελομένη τὸν Δία λίθον ὑποβαλ-
 λομένη ἀντὶ τοῦ βρέφους ἔδωκέ σοι καταπιεῖν, ὃ δὲ εἰς
 ῥηκίαν ἀφικόμενος ἐξήλασέ σε τῆς ἀρχῆς πολέμῳ κρα-
 τήσας, εἶτα ἐς τὸν Τάρταρον φέρων ἐνέβαλε πεδήσας

αὐτόν τε καὶ τὸ συμμαχικὸν ἅπαν, ὁπόσον μετὰ σοῦ
καρειάττειτο.

ΚΡΟΝ. Εἰ μὴ ἑορτήν, ὦ οὔτος, ἤγομεν καὶ μεθύειν
389 ἐφείτο καὶ λοιδορεῖσθαι τοῖς δεσπόταις ἐπ' ἔξουσίας,
ἔγνωσ ἂν ὡς ὀργίζεσθαι γούν ἐφείται μοι, τοιαῦτα ἐρω-
τήσας, οὐκ αἰδεσθεῖς πολίων οὔτω καὶ πρεσβύτην θεόν.

ΙΕΡ. Κάγῳ ταῦτα, ὦ Κρόνε, οὐ παρ' ἐμαντοῦ φημι,
ἀλλ' Ἡσίοδος καὶ Ὀμηρος, ὁκνῶ γὰρ λέγειν ὅτι καὶ οἱ
ἄλλοι ἅπαντες ἄνθρωποι σχεδὸν ταῦτα πεπιστευκάσθαι
περὶ σοῦ.

6. ΚΡΟΝ. Οἶει γὰρ τὸν ποιμένα ἐκείνον, τὸν ἀλα-
ζόνα, ὑγιές τι περὶ ἐμοῦ εἰδέναι; σκόπει δὲ οὔτως. ἔσθ'
ὅστις ἄνθρωπος — οὐ γὰρ θεὸν ἐρῶ — ὑπομείνειεν ἂν
ἐκὼν αὐτὸς καταφαγεῖν τὰ τέκνα, εἰ μὴ τις Θυέστης ἦν
καὶ ἀσεβεῖ ἀδελφῶ περιπεσὼν ἤσθιε; καὶ τοῦτό γ' ἂν εἴη.
πῶς δ' ἀγνοήσει λίθον ἀντὶ βρέφους ἐσθίῳν, εἰ μὴ ἀναί-
γητος εἴη τοὺς ὀδόντας; ἀλλ' οὔτε ἐπολεμήσαμεν οὔτε ὁ
Ζεὺς βία τὴν ἀρχὴν ἀφείλετο, ἐκόντος δὲ μου παραδόν-
τος αὐτῷ καὶ ὑπεκστάντος ἄρχειν· ὅτι μὲν γὰρ οὔτε πε-
πέδημαι οὔτε ἐν τῷ Ταρτάρῳ εἰμί, καὶ αὐτὸς ὄρας, οἶ-
μαι, εἰ μὴ τυφλὸς ὡσπερ Ὀμηρος εἶ.

7. ΙΕΡ. Τί παθὼν δέ, ὦ Κρόνε, ἀφήκας τὴν ἀρχήν;

ΚΡΟΝ. Ἐγὼ σοι φράσω· τὸ μὲν ὄλον, γέρων ἤδη
καὶ ποδαγρὸς ὑπὸ τοῦ χρόνου ὦν — διὸ καὶ πεπεδησθαι
με οἱ πολλοὶ εἴκασαν — οὐ γὰρ ἡδυνάμην διαρκεῖν πρὸς
οὔτω πολλὴν τὴν ἀδικίαν τῶν νῦν, ἀλλ' αἰεὶ ἀναθεῖν ἔδει
ἄνω καὶ κάτω τὸν κεραινὸν διηρημένον τοὺς ἐπιόρκους τῆ
ἱεροσύλους ἢ βιαίους καταφλέγοντα, καὶ τὸ πρᾶγμα πάν-
390 ἐργῶδες ἦν καὶ νεανικόν· ἐξέστην οὖν εὖ ποιῶν τῷ Διὶ
καὶ ἄλλως δὲ καλῶς ἔχειν ἐδόκει μοι διανείμαντα τοῖς
παισὶν οὔσι τὴν ἀρχὴν αὐτὸν εὐχαιεῖσθαι τὰ πολλὰ ἐφ'
ἡσυχίας οὔτε τοῖς εὐχομένοις χρηματίζοντα οὔτε ὑπὸ τῶν

τάναντία αἰτούντων ἐνοχλούμενον οὔτε βροντῶντα ἢ ἀστράπτοντα ἢ χάλαζαν ἐνίοτε βάλλειν ἀναγκαζόμενον· ἀλλὰ πρεσβυτικόν τινα τοῦτον ἡδιστον βίον διάγω ζωρότερον πίνων τὸ νέκταρ, τῷ Ἰαπετῷ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἡλικιωταῖς προσμυθολογῶν· ὁ δὲ ἄρχει μυρία ἔχων πράγματα. πλὴν ὀλίγας ταύτας ἡμέρας ἐφ' οἷς εἶπον ὑπεξελέσθαι μοι ἔδοξε καὶ ἀναλαμβάνω τὴν ἀρχὴν, ὡς ὑπομνήσαιμι τοὺς ἀνθρώπους οἷος ἦν ἡ ἐπ' ἐμοῦ βίος, ὁπότε ἄσπορα καὶ ἀνήροτα πάντα ἐφύετο αὐτῷ, οὐ στάχυες, ἀλλ' ἔτοιμος ἄρτος καὶ κρέα ἐσκευασμένα, καὶ ὁ οἶνος ἔρρει ποταμηδὸν καὶ πηγὰς μέλιτος καὶ γάλακτος· ἀγαθοὶ γὰρ ἦσαν καὶ χρυσοὶ ἅπαντες. αὕτη μοι ἡ αἰεὶ τῆς ὀλιγοχρονίου ταύτης δυναστείας, καὶ διὰ τοῦτο ἅπαντα καὶ κρότος καὶ ψῆθῃ καὶ παιδιὰ καὶ ἰσοτιμία πᾶσι καὶ δούλοις καὶ ἐλευθέροις· οὐδεὶς γὰρ ἐπ' ἐμοῦ δοῦλος ἦν.

8. **ΙΕΡ.** Ἐγὼ δέ, ὦ Κρόνε, καὶ τοῦτο εἰκαζον τὸ εἰς τοὺς δούλους καὶ πεδότηριβας φιλόανθρωπον ἐκ τοῦ μύθου ἐκείνου ποιεῖν σε τιμῶντα τοὺς τὰ ὅμοια πάσχοντας, ἅτε καὶ αὐτὸν δουλεύοντα, μεμνημένον τῆς 391 πέδης.

ΚΡΟΝ. Οὐ καύση γὰρ τοιαῦτα ληρῶν;

ΙΕΡ. Εὖ λέγεις, καὶ καύσομαι· πλὴν ἔτι μοι καὶ τοῦτο ἀπόκριναι. τὸ πεττεύειν σύνηθες ἦν καὶ ἐπὶ σοῦ τοῖς ἀνθρώποις;

ΚΡΟΝ. Καὶ μάλα, εὐ μὴν περὶ ταλάντων γε καὶ μυριάδων ὥσπερ ὑμῖν, ἀλλὰ περὶ καρύων τὸ μέγιστον, ὡς μὴ ἀνιᾶσθαι ἡττηθέντα μηδὲ θακρῦειν ἀεὶ ἄσιτον ὄντα μόνον τῶν ἄλλων.

ΙΕΡ. Εὖ γε ἐκείνοι ποιοῦντες. ὑπέφ' τίνος γὰρ ἂν καὶ ἐπέττευον αὐτοὶ ὀλόχρσοι ὄντες; ὡς ἔγωγε καὶ μεταξὺ λέγοντός σου τοιούδε τι ἐνενόησα· εἴ τις ἕνα τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων τῶν χρυσηλάτων ἐς τὸν ἡμέτερον τοῦτον

βίον ἀγαγὼν ἔδειξε τοῖς πολλοῖς, οἷα ἔπαθεν ἂν ὁ ἄθλιος ὑπ' αὐτῶν; διεσπάσαντο γὰρ ἂν αὐτὸν εὐ οἶδ' ὅτι ἐπιδραμόντες ὥσπερ τὸν Πενθέα αἱ Μαινάδες ἢ αἱ Θοῤῥται τὸν Ὀρφέα ἢ τὸν Ἀκταίωνα αἱ κύνες, περὶ τοῦ μείζον ἀπενέγκασθαι τὸ μέρος πρὸς ἀλλήλους ἕκαστος ἀμιλλώμενοι, οἳ γε οὐδὲ ἑορτάζοντες ἔξω τοῦ φιλοκερδοῦς εἰσιν, ἀλλὰ πρόσοδον οἳ πολλοὶ πεποιήνται τὴν ἑορτήν. εἶτα οἱ μὲν ἀπέχονται ληστεύοντες ἐν τῷ συμποσίῳ τοὺς φίλους, οἳ δὲ σοὶ τε λοιδοροῦνται, οὐδὲν δέον, καὶ τοὺς κύβους συντρίβουσιν ἀναιτίους ὄντας αὐτοῖς ὧν ἐκόντες ποιοῦσιν. 9. ἀτὰρ εἰπέ μοι καὶ τόδε, τί δὴ ποτε ἀβρὸς 392 οὔτω θεὸς ὦν καὶ γέρον ἐπιλεξάμενος τὸ ἀτερπέστατον, ὅποτε ἡ χιὼν ἐπέχει τὰ πάντα καὶ ὁ βορρᾶς πολὺς καὶ οὐδὲν ὅ τι οὐ πέπηγεν ὑπὸ τοῦ κρύους καὶ τὰ δένδρα ξηρὰ καὶ γυμνὰ καὶ ἄφυλλα καὶ οἱ λειμῶνες ἄμορφοι καὶ ἀπνηθηκότες καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐπικεκυφότες ὥσπερ οἱ πάνυ γεγηρακότες, ἀμφὶ τὴν κάμινον οἳ πολλοί, τηνικαῦτα ἑορτάξεις; οὐ γὰρ πρεσβυτικός γε ὁ καιρὸς οὐδὲ ἐπιτήδειος τοῖς τρυφᾶσι.

ΚΡΟΝ. Πολλά με ἀνακρίνεις, ὦ οὔτος, ἤδη πίνειν δέον· παρήρησαι γοῦν μου χρόνον τῆς ἑορτῆς οὐκ ὀλίγον οὐ πάνυ ἀναγκαῖά μοι ταῦτα προσφιλοσοφῶν. ὥστε νῦν μὲν ἄφες αὐτά, εὐωχῶμεθα δὲ ἤδη καὶ κροτῶμεν καὶ ἐπὶ τῇ ἑορτῇ ἐλευθεριάζωμεν, εἶτα πεττεύωμεν ἐς τὸ ἀρχαῖον ἐπὶ καρύων καὶ βασιλέας χειροτονῶμεν καὶ πειθαρχῶμεν αὐτοῖς· οὔτω γὰρ ἂν τὴν παροιμίαν ἐπαληθεύσαιμι, ἣ φησι, καλίμπαιδας τοὺς γέροντας γίγνεσθαι.

ΙΕΡ. Ἀλλὰ μὴ δύναίτο διψῶν πιεῖν, ὦ Κρόνε, ὄτῳ μὴ ταῦτα ἃ λέγεις ἠδέα. ὥστε πίνωμεν· ἱκανὰ γὰρ ἀποκέκρισαι καὶ τὰ πρῶτα. καὶ μοι δοκῶ γραψάμενος εἰς βιβλίον ταύτην ἡμῶν τὴν συνουσίαν ἃ τε αὐτὸς ἠρώ-

τησα και συ προς ταυτα ἴλ
γνῶναι τῶν φίλων, ὅσοι γ
αἰοιοι.

τουτο ἐξέστω. μηδεις
μηδὲ ἀναγραφέτω
ἰοις μηδὲ λόγους
τειοι και φαι-

Κ Ρ Ο Ν Ο Σ Ο Λ

10. Τάδε λέγει Κρονοσόλων ἱερεὺς τῶν
τοῦ Κρόνου και νομοθέτης τῶν ἀμφὶ τὴν ἔορτὴν δὲ
τοὺς πένητας χρῆ ποιεῖν, αὐτοῖς ἐκείνοις ἐπεμύνην τὸ
βιβλίον, ἐγγράψας, και εὖ οἶδ' ὅτι ἐμμενοῦσι κακῶς
τοῖς νόμοις, ἢ ἀντίκα ἐνοχοι ἔσονται τοῖς ἐπιτιμίαις, καὶ
κατὰ τῶν ἀπειθούντων μεγάλα ᾤριστα. ὑμεῖς δέ, ὦ
πλούσιοι, ὁράτε ὅπως μὴ παρανομήσητε μηδὲ παρακού-
σητε τῶνδε τῶν προσταγμάτων· ὡς ὅστις ἂν οὕτω μὴ
ποιήσῃ, ἴστω οὗτος οὐκ ἐμοῦ νομοθέτου ἀμελήσων, ἀλλ'
εἰς τὸν Κρόνον αὐτόν, ὃς με προεῖλετο νομοθετῆσαι ἐς
τὴν ἔορτὴν οὐκ ὄναρ ἐπιστάς, ἀλλὰ πρόφην ἐργηροφῶτι
ἐναργῆς συγγενόμενος. ἦν δὲ οὐ πεδῆτης οὐδὲ ἀύχμου
πλέως, οἶον αὐτόν οἱ ζωγράφοι παρὰ τῶν λήρων τῶν
ποιητῶν παραδεξάμενοι ἐπιδείκνυνται, ἀλλὰ τὴν μὲν ἄρ-
πην εἶχε πάνυ τεθηγμένην· τὰ δ' ἄλλα φαιδρός τε ἦν
και καρτερός και βασιλικῶς ἐνεσκεύαστο· μορφὴν μὲν
τοιόσδε ᾤφθη μοι, ἃ δὲ εἶπε, πάνυ θεσπέσια και ταῦτα,
προειρησθαι ὑμῖν ἄξια. 11. ἰδὼν γάρ με σκυθρωπὸν, ἐπὶ
συννοίας βαδίζοντα, ὥσπερ εἰκὸς ἦν θεόν, ἔγνω ἀντίκα
τὴν αἰτίαν τῆς λύπης τίς ἐστὶ μοι, και ὡς τὴν πενίαν 394
δυσχεραίνομι οὐ κατὰ τὴν ᾤραν μονοχίτων· και γὰρ
κρύος και βορρᾶς πολὺς και κρύσταλλοι και χιῶν· ἐγὼ
δὲ ἤκιστα ἐπεφράγμην πρὸς αὐτά. ἀλλ' ὅτι και τῆς ἔορ-
τῆς πάνυ πλησιαζούσης ἐώρων τοὺς μὲν ἄλλους παρα-
σκευαζομένους ὅπως θύσωσι και εὐωγήσωνται, ἐμαυτῶ

βίον ἀγαγὼν ἔδειξε τοῖς πολλοῖς καὶ δὴ προσελθὼν ὄπισθεν ὑπ' αὐτῶν; διεσπάρσαντο γὰρ καὶ διασεισάσας, ὥσπερ μοι δραμόντες ὥσπερ τὸν Πενθέατα, ἔφη, ὦ Κρονοσόλων, τὸν Ὀρφέα ἢ τὸν Ἀκταίωνα ἄξιον, ἔφην, ὦ δέσποτα, ὅταν ἀπενέγκασθαι τὸ μέρος τοῦ ἀνθρώπου ὑπερπλουτοῦν-
 μενοι, οἳ γε οὐδὲ ἐσθντας ὄρω, αὐτοὺς δὲ καὶ ἄλλοι συχνοί-
 σιν, ἀλλὰ πρόσθεν ἀπορία καὶ ἀμηχανία σύνεσμεν; ἀ-
 εἶτα οἱ μὲν ἀπέεσποτα, θέλεις καῦσαι ταῦτα καὶ με-
 φίλους, οἱ δὲ τὸ ἰσόμοιρον. Τὰ μὲν ἄλλα, ἔφη, οὐκ ἔ-
 κύβους λάττειν ὅποσα ἐκ Κλωθοῦς καὶ τῶν ἄλλων Μο-
 ριοποιήσχετε, ἀ δέ ἐστι τῆς ἐορτῆς, ἐπανορθώσομαι ὑμῶν
 392 ῥῆν πενίαν, ἣ δὲ ἐπανόρθωσις ἦδε ἔστω· ἴθι, ὦ Κρο-
 νόλων, καὶ γράψον μοι νόμους τινάς, ἀ χρὴ πράττειν
 τῇ ἐορτῇ, ὡς μὴ καθ' αὐτοὺς οἱ πλούσιοι ἐορτάζου-
 κοινωνοῦσιν δὲ ὑμῖν τῶν ἀγαθῶν. Ἄλλ' οὐκ οἶδα, ἔφη
 12. Ἐγὼ, ἢ δ' ὅς, διδάξομαί σε· κατὰ ἀρχαίμενος ἐ-
 δασκεν. εἶτα ἐπειδὴ πάντα ἠπιστάμην, Καὶ εἰπέ αὐτῷ
 ἔφη, ὅτι ἦν μὴ τοῦτο ποιῶσι, μὴ μάτην ἐγὼ τὴν ἀρ-
 ταύτην ὄξειαν περιφέρω, ἢ γελοῖος ἂν εἴην τὸν μὲν κ-
 τέρα ἐκτομίαν πεποιηκῶς τὸν Οὐρανόν, τοὺς δὲ πλο-
 σίους μὴ εὐνουχίζων, ὅποσοι ἂν παρανομήσωσιν,
 ἀγείροισεν τῇ μητρὶ σὺν αὐλοῖς καὶ τυμπάνοις βᾶκην
 γενόμενοι. ταῦτα ἠπειλήσεν. ὥστε καλῶς ἔχει ὑμῖν
 παραβαίνειν τοὺς θεσμούςς.

13. Μηδένα μηδὲν μήτε ἀγοραῖον μήτε ἴδιον πράτ-
 τειν ἐντὸς τῆς ἐορτῆς ἢ ὅσα ἐς παιδιὰν καὶ τρυφήν καὶ
 θυμηδίαν, ὄψοποιοὶ μόνου καὶ πεμματουργοὶ ἐνεργοὶ
 ἔστωσαν. ἰσοτιμία πᾶσιν ἔστω καὶ δούλοις καὶ ἐλευθέ-
 ροις καὶ πένησι καὶ πλουσίοις. ὀργίζεσθαι ἢ ἀγανακτεῖν
 ἢ ἀπειλεῖν μηδενὶ ἐξέστω. λογισμοὺς παρὰ τῶν ἐπιμελεῖν

μένων Κρονίοις λαμβάνειν μηδὲ τοῦτο ἐξέστω. μηδεις
 τὸν ἄργυρον ἐσθῆτα ἐξεταζέτω μηδὲ ἀναγραφέτω
 ἐν τῇ ἐορτῇ Κρονίοις μηδὲ λόγους
 ἀσκήσειας πλὴν εἰ τινες ἀστεῖοι καὶ φαι-
 ἔμφαίνοντες.

Τ Τ Ε Ρ Ο Ι.

οἱ πλούσιοι γραφόντων
 τοῦνομα, ἔχόντων δὲ
 ἔτος προσιόντων τὸ
 ἰττήν καὶ ὄση πι-
 τῶν ἄργυρῶν οὐκ
 τῇ δὲ πρὸ τῆς ἐορτῆς
 καὶ ὑπ' αὐτῶν ἐξελαυ-

γία καὶ φιλαργυρία καὶ φι- 397

ἀλλὰ σύνοικα τοῖς πλείστοις
 ἄθαρὰν τὴν οἰκίαν ἐξεργάσωνται,
 ἰσοδότη καὶ Ἐρμῆ δώτορι καὶ Ἀπόλλωνι
 ἑτάρα περὶ δέλην ὀψίαν ἀναγινωσκέσθω

φιλικὸν ἐκεῖνο πινάκιον. 15. κατανείμαντες

κατ' ἀξίαν ἐκάστω πρὶν ἥλιον δῦναι πεμπόν-

εις φίλοις. οἱ δὲ ἀποκομίζοντες μὴ πλείους τριῶν

τεττάρων, οἱ πιστότατοι τῶν οἰκετῶν, ἤδη πρεσβῦται.

ἐγγραφάσθω δὲ ἐς γραμμάτιον ὅ τι τὸ πεμπόμενον καὶ

ὄσον, ὡς μὴ ἀμφοτέροι ὑποπεύοιεν τοὺς διακομίζοντας.

αὐτοὶ δὲ οἱ οἰκέται μίαν κύλικα ἕκαστος πίνοντες ἀποτρε-

χόντων, ἀπαιτούντων δὲ μηδὲν πλέον. τοῖς πεπαιδευ-

μένοις διπλάσια πάντα πεμπέσθω· ἄξιον γὰρ διμοιρίτας

εἶναι. τὰ δὲ ἐπὶ τοῖς δώροις λεγόμενα ὡς μετριώτατα καὶ

ὀλίγιστα ἔστω· ἐπαχθῆς δὲ μηδεις μηδὲν συνεπιστελλέτω

μηδὲ ἐπαινείτω τὰ πεμπόμενα. πλούσιος πλουσίῳ μηδὲν

πεμπέτω μηδὲ ἐστιάτω Κρονίοις ὁ πλούσιος τὸν ἰσότη-

ΣΟΛΩΝ.
 ἀπεκρίνω παρέξειν ἀνα-
 ἑτακοῦσαι τῶν σῶν λόγων
 307
 Ν.
 καὶ προφήτης
 ἢ μὲν
 ἄλλο
 ποιοῦ
 εἶναι

ΑΝΔ. Πᾶς τὰ ὑμέτερα; δραπέται γὰρ ἐκεῖνοι ἄπαν-
τες. ἡμεῖς δὲ τὴν γυναῖκα μάλιστα μέτιμεν ἠδρακο-
δισμένην πρὸς αὐτῶν.

ΕΡΜ. Εἰσεσθε δὲ καθ' ὃ τι καὶ ζητοῦσεν αὐτοῦ·
τὸ νῦν δὲ ἅμα κηρύττωμεν. Εἰ τις ἀνδράποδον Παφλα-
γονικὸν τῶν ἀπὸ Σινώκης βαρβάρων, ὄνομα τοιοῦτον
οἶον ἀπὸ κτημάτων, ἑκαχρον, ἐν χρῶ κουργίαν, ἐν γενεῇ
380 βαθεῖ, κήραν ἐξημμένον καὶ τριβάνιον ἐμπεχόμενον, ὄφ-
γίλον, ἄμουσον, τραχύφωνον, λοιδορον, μηνύειν ἐπι-
δητῶ αὐτονομῶ.

28. ΔΕΣΠΟΤΗΣ. Οὐ νοῶ, οὗτος, κηρύττετε ὡς
ἐκείνῳ γε ὄνομα ἦν παρ' ἑμοί· Κάνθαρος, καὶ ἐκόμα δὲ
καὶ τὸ γένειον ἐτίλλετο καὶ τέχνην τὴν ἐμὴν ἠκίστατο
ἀπέκειρε γὰρ ἐν τῷ γναφείῳ καθήμενος ὀπόσον περιττῶ
τοῖς λιματίοις τῶν κροκῦθων ἐπανθεῖ.

ΦΙΛ. Ἐκεῖνος αὐτός ἐστιν, ὁ οἰκέτης ὁ σός, ἄλλο
νῦν φιλοσόφῳ ἔοικεν ἀκριβῶς ἑαυτὸν ἐπιγνάψας.

ΔΕΣΠ. Ὡ τῆς τόλμης, ὁ Κάνθαρος φιλοσοφεῖ, φι-
σίη, ἡμῶν δὲ οὐδεὶς λόγος.

ΑΝΔ. Ἀμέλει ἅπαντας ἀνευρήσομεν· ξυνίησι γὰρ
ὡς φησιν, αὕτη.

29. ΦΙΛ. Τίς δ' οὗτος ἄλλος ὁ προσιών ἐστιν, αἰ
Ἡράκλειος, ὁ καλός, ὁ τὴν κισθάραι;

ΗΡΑΚ. Ὀρφεύς ἐστὶ, σύμπλους ἐπὶ τῆς Ἀργείης
ἔμός, ἠδίστος κελουστῶν ἀπάντων· πρὸς γοῦν τὴν ᾠδὴν
αὐτοῦ ἠκίστα ἐκάμνομεν ἐρέττοντες. καὶ ὡς ἄριστος καὶ
μουσικώτατος Ὀρφεῦ· οὐκ ἐπιλέησαι γὰρ τοῦ Ἡρα-
κλείους.

ΕΡΜ. Οὐκοῦν δεῖξον, ὦ πατὴρ Καλλιόπης, ἐνθα ἐστὶ χρυσίου γὰρ οὐδέν, οἶμαι, δέη σοφὸς ᾦν.

ΟΡΦ. Εὖ φης. ἐγὼ δὲ τὴν μὲν οἰκίαν δεῖξαιμ' ἄν ὑμῖν ἐνθα οἰκεῖ, αὐτὸν δὲ οὐκ ἄν, ὥς μὴ κακῶς ἀκούοιμι πρὸς αὐτοῦ· μιὰρὸς γὰρ ἐς ὑπερβολὴν καὶ τοῦτο μόνον ἐκμεμελέτηκε.

ΕΡΜ. Δείξον μόνον.

ΟΡΦ. Αὐτὴ πηλοῖον. ἐγὼ δὲ ἄπαμι ὑμῖν ἐκποδῶν, ὡς μὴδ' ἴδοιμι αὐτόν.

30. ΕΡΜ. Ἐπίσχεες. οὐ γυναικὸς φωνή· φαφδούσης τι τῶν Ὀμήρου;

ΦΙΛ. Νῆ Δί'· ἀλλ' ἀκούσωμεν ὅ τι καὶ λέγει.

ΔΡΑΠΕΤΙΣ. Ἐχθρὸς γὰρ μοι κείνος ἑμῶς Ἄϊδαο πύλησιν,

ὃς χρυσὸν φιλεῖ· μὲν ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἶπη.

ΕΡΜ. Οὐκοῦν τὸν Κάνθαρον σοι μισητέον, ὃς ξεινοδόκον κακὰ ῥέξεν, ὃ κεν φιλότιτα παράσχη.

ΥΠΟΔΟΧΕΤΣ. Περὶ ἐμοῦ τοῦτο τὸ ἔπος, οὐ τὴν γυναῖκα ἄχετο ἀπάγων, διότι αὐτὸν ὑπέδεξάμην. 382

ΔΡΑΠ. Οἴνοβαρές, κυνὸς ἔμμαι' ἔχων, κραδίην δ' ἐλέφου,

οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναφίδμιος οὔτ' ἐν βουλῇ,

θερσίτ' ἀκριτόμυθε, κακῶν πανάριστε κολοιῶν

μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐριζέμεναι βασι-
λεῦσιν.

ΔΕΞΗ. Εἰκότως τοῦ παταράτου τὰ ἔπη.

ΔΡΑΠ. Πρόσθε κύων, ὅππιδεν δὲ λείων, μέσση δὲ χίμαιρα

δεινὸν ἀποκνεύουσα τρίτου κυνὸς ἀρχίου ὀρμῆν.

31. ΥΠΟΔ. Οἴμοι, γύναι, ὅσα πέπονθας ὑπὸ κυνῶν τοσοῦτων. φασὶ δ' αὐτὴν καὶ κναεῖν ἀπ' αὐτῶν.

ΨΜ. Θάρρει, Κέρβερόν τινα τέξεται σοι ἡ Γη

ΑΝΔ. Πᾶς τὰ ὑμέτερα; δραπέται γὰρ ἐκείνοι ἄπαντες. ἡμεῖς δὲ τὴν γυναῖκα μαάλιστα μέτιμεν ἠνδραποδισμένην πρὸς αὐτῶν.

ΕΡΜ. Ἐλθεθε δὲ καθ' ὃ τι καὶ ζητοῦμεν αὐτοῦ· τὸ νῦν δὲ ἅμα κηρύττωμεν· Ἐἴ τις ἀνδράποδον Παφλαγονικὸν τῶν ἀπὸ Δινώκης βαρβάρων, ὄνομα τοιοῦτον οἶον ἀπὸ κτηνάτων, Ἐπαχρον, ἐν χρῶ κενυρίαν, ἐν γενεῇ βαθεῖ, κήραν ἐξημμένον καὶ τριβῶνιον ἐμπεχόμενον, ὄργιλον, ἄμουσον, τραχύφωνον, λοῖδορον, μηνύειν ἐπὶ φητῶ αὐτονόμῳ.

28. ΔΕΣΠΟΤΗΣ. Οὐ νοῶ, οὗτος, κηρύττεις ὡς ἐκείνῳ γε ὄνομα ἦν παρ' ἑμοῖ· Κάνθαρος, καὶ ἐκόμα δὲ καὶ τὸ γένειον ἐτίλλετο καὶ τέχνην τὴν ἐμὴν ἠκίστατο ἀπέκειρε γὰρ ἐν τῷ γραφείῳ καθήμενος ὀπόσον περιττόν τῆς ἱματίου τῶν κροκῦδων ἐκάνθει.

ΦΙΛ. Ἐκείνος αὐτός ἐστιν, ὁ οἰκέτης ὁ σός, ἀλλὰ νῦν φιλοσόφῳ ἔοικεν ἀκριβῶς ἑαυτὸν ἐπιγνάψας.

ΔΕΣΠ. Ὡ τῆς τόλμης, ὁ Κάνθαρος φιλοσοφεῖ, φησὶν, ἡμῶν δὲ οὐδεὶς λόγος.

ΑΝΔ. Ἀμέλει ἅπαντας ἀνευρήσομεν· ξυνήσει γὰρ ὡς φησιν, αὐτῇ.

29. ΦΙΛ. Τίς δ' οὗτος ἄλλος ὁ προσιών ἐστιν, ὁ Ἡράκλεις, ὁ καλός, ὁ τὴν κιθάραν;

ΗΡΑΚ. Ὀρφεὺς ἐστὶ, σύμπλους ἐπὶ τῆς Ἀργείας ἐμός, ἠδαιστος κελουστῶν ἀπάντων πρὸς γοῶν τὴν φθῆν αὐτοῦ ἠκίστα ἐκάμνομεν ἐρέττοντες. χαῖρας, ὡς ἄριστος καὶ μουσικώτατος Ὀρφεῦ· οὐκ ἐπιλέλασαι γὰρ ποῦ Ἡρακλέους.

381 ὈΡΦΕΥΣ. Νῆ καὶ ὑμεῖς γε, ὡς φιλοσοφία καὶ Ἡρακλείς καὶ Ἐρμῆ. ἀλλὰ καιρὸς ἀποδιδόναι τὰ μῆνυτρα ὡς ἔγωγε πάνυ σαφῶς ὄν ζητεῖτε οἶδα.

ΕΡΜ. Οὐκοῦν δεῖξον, ὦ παῖ Καλλιόπης, ἐνθα ἐστὶ χρυσίου γὰρ οὐδέν, οἶμαι, δέη σοφὸς ᾶν.

ΟΡΦ. *Εὐφής.* ἐγὼ δὲ τὴν μὲν οἰκίαν δεῖξαιμι ἄν ὑμῖν ἐνθα οἶκει, αὐτὸν δὲ οὐκ ἄν, ὥς μὴ κακῶς ἀκούοιμι πρὸς αὐτοῦ· μιὰρὸς γὰρ ἐς ὑπερβολὴν καὶ τοῦτο μόνον ἐκμεμελέτηκε.

ΕΡΜ. Δεῖξον μόνον.

ΟΡΦ. *Αὐτὴ πλησίον.* ἐγὼ δὲ ἅπασι ὑμῖν ἐκποδῶν, ὡς μηδ' ἴδοιμι αὐτόν.

30. **ΕΡΜ.** *Ἐπίσχες.* οὐ γυναικὸς φωνὴ· φάφφουσίης τι τῶν Ὀμήρου;

ΦΙΛ. *Νῆ Δί'*· ἀλλ' ἀκούσωμεν ὅ τι καὶ λέγει.

ΔΡΑΠΕΤΗΣ. Ἐχθρὸς γὰρ μοι κτενος ἑμῶς Ἄϊδαο πύλησι,

ὃς χρυσὸν φιλεῖ μὲν ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἶπη.

ΕΡΜ. Οὐκοῦν τὸν Κάνθαρόν σοι μισητέον, ὃς ξεινοδόκον κακὰ ῥέξεν, ὃ κεν φιλοδότητα παράσχη.

ΥΠΟΔΟΧΕΤΣ. *Περὶ ἐμοῦ τοῦτε τὸ ἔπος, οὐ τὴν γυναῖκα ᾗχετο ἀπάγων, διότι αὐτὸν ὑπέδεξάμην.* 382

ΔΡΑΠ. Οἶνοβαρές, κυνὸς ἕμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἑλέφοιο,

οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιας οὔτ' ἐν βουλῇ,

θεροῖτ' ἀκριτόμυθε, κακῶν πανάριστε κολοιῶν

μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν.

ΔΕΞΗ. Εἰκότως τοῦ καταράτου τὰ ἔπη.

ΔΡΑΠ. Πρὸσθε κύων, ὅπτιθεν δὲ λέων, μέσση δὲ χίμαιρα

δεινὸν ἀποκνεύουσα τρίτου κυνὸς ἀγρίου ὄρμην.

31. **ΥΠΟΔ.** Οἴμοι, γύναι, ὅσα πέπονθες ὑπὸ κυνῶν τσοούτων. φασὶ δ' αὐτὴν καὶ κυεῖν ἀπ' ἐπιταῖν.

ΕΡΜ. Θάρρει, Κέρβερόν τινα τέξεται σοι· ἢ Γηρυό-

τῆς ἀμαθίας, ᾧ φύγατα, καὶ αὐτῆ ὁρᾶς, ἐγὼ δέ, ἐλσῶ γὰρ αὐτούς, σὲ ἤγ. μόνην ἰάσασθαι ἂν τὰ γιγνόμενα οἶμαι, προκρίνας ἐξ ἀπάντων ἡμῶν πέμψω ἰασομένην.

6. ΖΕΤΣ. Οἶδα πολλὰ καὶ ταῦτα εἰπὼν τότε. σὺ δὲ τὰ μετὰ ταῦτα ἤδη λέγε, ὅπως μὲν ὑπεδέξαντό σε καταπταμένην τὸ πρῶτον, ἅτινα δὲ νῦν ὑπ' αὐτῶν πέπονθας.

ΦΙΛ. Ἦξα μὲν, ᾧ πάτερ, οὐκ ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας εὐθύς, ἀλλ' ὅπερ ἐδόκει μοι χαλεπώτερον τοῦ ἔργου εἶναι τὸ βαρβάρους παιδεύειν καὶ διδάσκειν, τοῦτο πρῶτον ἠξίουν ἐργάσασθαι, τὸ Ἑλληνικὸν δὲ εἶων ὡς ῥᾶστον ὑποβαλέσθαι καὶ τάχιστα, ὡς γε ὦμην, ἐνδεξόμενον τὸν χαλινὸν καὶ ὑπαχθῆσόμενον τῷ ζυγῷ, ὁρμήσασα δὲ εἰς Ἴνδοὺς τὸ πρῶτον, ἔθνος μέγιστον τῶν ἐν τῷ βίῳ, οὐ χαλεπῶς ἔπεισα καταβάνας ἀπὸ τῶν ἐλεφάντων ἐμοὶ συνεῖναι· ᾧστε καὶ γένος ὅλον οἱ Βραχμαῖνες τοῖς Νεχρῆσι καὶ Ὄξυδράκαισι ὁμοροὶ οὗτοι πάντες ὑπ' ἐμοὶ τάττονται καὶ βιοῦσί τε κατὰ τὰ ἡμῖν δοκοῦντα τιμώμενοι πρὸς τῶν περιόικων ἀπάντων καὶ ἀποθνήσκουσι. παράδοξόν τινα τοῦ θανάτου τρόπον.

7. ΖΕΤΣ. Τοὺς γυμνοσοφιστὰς λέγεις ἀκούω γοῦν τὰ τε ἄλλα περὶ αὐτῶν καὶ ὅτι ἐπὶ πυρὰν μεγίστην ἀναβάντες ἀνέχονται καιόμενοι οὐδὲν τοῦ σχήματος ἢ τῆς καθέδρας ἐκτρέποντες. ἀλλ' οὐ μέγα τοῦτο· ἐναγχος γοῦν καὶ Ὀλυμπίασι τὸ ὅμοιον ἐγὼ εἶδον γενόμενον· εἰκὸς δὲ καὶ σὲ παρεῖναι καιομένου τότε τοῦ γέροντος.

ΦΙΛ. Οὐδὲ ἀνήλθον, ᾧ πάτερ, εἰς Ὀλυμπίαν δέει τῶν καταράτων ἐκείνων, οὓς ἔφην, ὅτι πολλοὺς αὐτῶν ἐώρων ἀπιόντας, ὡς λοιδορῆσαι τοῖς ξυνηλυθόσι καὶ βοῆς τὸν ὀπισθόδομον ἐμπλήσωσιν ὑλακτοῦντες, ᾧστε οὐδὲ εἶδον ἐκεῖνον ὅπως ἀπέθανε. 8. μετὰ δ' οὖν τοὺς 370 Βραχμαῖνας εἰς Αἰθιοπίαν εὐθύς, εἶτα εἰς Αἴγυπτου κατέβην, καὶ ξυγγενομένη τοῖς Ιερεῦσι καὶ προφήταις αὐτῶν

καὶ τὰ θεῖα παιδεύσασα ἐς Βαβυλῶνα ἀπήρα Χηθδαίους
καὶ μάγους μνήσουσα, εἶτα ἐς Σικυθίαν ἐκείθεν, εἶτα ἐς
Θράκημ, ἐνθα μοι Εὐμόλχος καὶ Ὀρφεὺς συνεγενέσθην,
οὓς καὶ προαιποστείλασα ἐς τὴν Ἑλλάδα, τὸν μὲν, ὡς τε-
λέσειεν αὐτούς, τὸν Εὐμόλχου — ἐμιαθήμην γὰρ καὶ θεῖα
παρ' ἡμῶν ἅπαντα — τὸν δέ, ὡς ἐπάθωμι προσβιβάσαι
τῇ μουσειῇ, κατὰ πόδας εὐθὺς εἰκόμην. 9. καὶ τὰ μὲν
πρῶτον εὐθὺς ἐλθοῦσάν οὔτε πένυ ἠσπάσαντο οἱ Ἕλλη-
νες οὔτε ὄλωσ' ἀπέκλεισαν· κατ' ὀλίγον δὲ προσομιλοῦσα
ἐπτά ἐκ τῶν ἀπάντων ἐταίρους καὶ μαθητὰς προσηγαγό-
μην καὶ ἄλλων ἐν Σάμῳ καὶ ἄλλον ἐξ Ἐφέσου καὶ Ἀβδη-
ρόθεν ἄλλου, ὀλίγους παντάπασιν. 10. μεθ' οὓς τὸ σοφι-
στῶν φύλον οὐκ οἶδ' ὅπως μοι παρενεφύετο αὔτε ζηλοῦν
τάμ' ἐς βέθου οὔτε κομῶν ἀπαθεῖν, ἀλλ' οἶον τὸ Ἰαπο-
κενταύρων γένος, σύνθετόν τι καὶ μικτὸν ἐν μέσῳ ἀλα-
ζονείας καὶ φιλοσοφίας πλαθόμενον, οὔτε τῇ ἀγνοίᾳ τέ-
λεον προσεχόμενον οὔτε ἡμᾶς ἀπενεῖσι τοῖς ὀφθαλμοῖς
καθορᾶν δυνάμενον, ἀλλ' οἶον λημῶντες ὑπὸ ταῦ ἀμ-
βλυώττειν ἀσαφές τι καὶ ἀμυδρὸν ἡμῶν εἶδαιλον ἢ σκιάν
ἐνίοτε ἰδόντες ἂν οἱ δὲ ᾤοντο ἀκριβῶς πάντα κατανενοη-
κένοι. ὅθεν παρ' αὐτοῖς ἢ ἀχρεῖος ἐκείνη καὶ περιαιτῆ σο- 371
φία καί, ὡς αὐτοὶ ᾤοντο, ἀπρόσμαχος ἀνεφλέγετο, αἱ
κομφαὶ καὶ ἄποροι καὶ ἄτοποι ἀποκρισεις καὶ δυσέξοδοι
καὶ λαβυρινθώδεις ἐρωτήσεις. 11. εἶτα κωλυόμενοι καὶ
ἐλεγχόμενοι πρὸς τῶν ἐταίρων τῶν ἐμῶν ἠγαννύκτου καὶ
συνίσταντο ἐπ' αὐτούς, καὶ τέλος δικαστηρίοις ὑπῆγον
καὶ παρεδίθεσαν πιομένους τοῦ κωνείου. ἐχρῆν μὲν οὖν
ἴσως τότε φυγεῖν εὐθὺς καὶ μηκέτι ἀνέχεσθαι τὴν συνου-
σίαν αὐτῶν, νῦν δὲ Ἀντισθένης με καὶ Διογένης καὶ μετὰ
μικρὸν Κράτης καὶ Μένιππος οὗτος ἐπεισαν ὀλίγον ὅσον
ἐπιμετρηῆσαι τῆς μονῆς. ὡς μήποτε ᾤφελον· οὐ γὰρ ἂν
τοσαῦτα ἐπεκόνθειν ὕστερον.

12. ΖΕΥΣ. Οὐδέπω μοι λέγεις, ὦ Φιλοσοφία, τίνα ἠδίκησαι, ἀλλ' ἀγανακτεῖς μόνον.

ΦΙΛ. Καὶ μὴν ἄκουε, ὦ Ζεῦ, ἡλίκα ἐστί· μιὰρὸν γάρ τι φῦλον ἀνθρώπων καὶ ὡς τὸ πολὺ δουλικὸν καὶ θητικόν, οὐ ξυγγενόμενον ἡμῖν ἐκ παιδῶν ὑπ' ἀσχολίας ἐδούλευε γὰρ ἢ ἐθήτευεν ἢ ἄλλας τέχνας οἷας εἰκὸς τοὺς τοιούτους ἐμάνθανε, σκυτεύειν ἢ τεκταίνειν ἢ περὶ πλυνοὺς ἔχειν ἢ ἔρια ξαίνειν, ὡς εὐεργὰ εἶη ταῖς γυναιξὶ καὶ εὐμήρυτα καὶ κατάγοιτο εὐμαρῶς, ὁπότε ἢ κροκὴν ἐκείναι στρέφοιεν ἢ μίτον κλώθοιεν. τοιαῦτα τοίνυν ἐν παισὶ μελετῶντες οὐδὲ ὄνομα τὸ ἡμέτερον ἤδεσαν. ἐπεὶ δὲ εἰς ἄνδρας τελεῖν ἤρξαντο καὶ κατείδον τὴν αἰδῶ, ὅση
 372 παρὰ τῶν πολλῶν ἐστὶ τοῖς ἐταίροις τοῖς ἐμοῖς, καὶ ὡς ἀνέχονται οἱ ἄνθρωποι τὴν παρησίαν τὴν αὐτῶν καὶ χαίρουσι θεραπευόμενοι καὶ συμβουλεύουσι πείθονται καὶ ἐπιτιμῶντων ὑποπτήσσουσι, ταῦτα πάντα τυραννίδα οὐ μικρὰν ἠγοῦντο εἶναι. 13. τὸ μὲν δὴ μανθάνειν ὅσα τῇ τοιαύτῃ προαιρέσει πρόσφορα, μακρὸν ἦν, μᾶλλον δὲ κομιδῇ ἀδύνατον· αἱ τέχναι δὲ γλίσχραι καὶ σὺν πόνῳ καὶ μόγις ἱκανὰ παρέχειν ἐδύναντο. ἐνίοις δὲ καὶ ἡ δουλεία βαρὺ καὶ ὥσπερ οὖν ἐστίν, ἀφόρητον ἐφαίνετο. ἐδοξε δὴ σκοποῦμένοις τὴν ὑστάτην ἄγκυραν, ἣν ἱερὰν οἱ ναυτιλλόμενοι φασί, καθιέναι, καὶ ἐπὶ τὴν βελτίστην ἀπόνοϊαν ὀρμήσαντες, ἐτι τε καὶ τόλμαν καὶ ἀμαθίαν καὶ ἀναισχυντίαν προσπαρακαλέσαντες, αἴπερ αὐτοῖς μάλιστα συναγωνίζονται, καὶ λοιδορίας καινὰς ἐκμελετήσαντες, ὡς πρόχειροι εἶεν καὶ ἀνὰ στόμα, ταύτας μόνας ξυμβολὰς ἔχοντες — ὁρᾷς ὅποια πρὸς φιλοσοφίαν ἐφόδια; — σχηματίζουσι καὶ μετακοσμοῦσιν αὐτοὺς εὖ μάλα εἰκότως καὶ πρὸς ἐμέ, οἷόν τι ἀμέλει ὁ Αἰσωπὸς φησὶ ποιῆσαι τὸν ἐν τῇ Κύμῃ ὄνον, ὃς λεοντῆν περιβαλόμενος καὶ τραχὺ ὀγκῶμενος ἤξιόν λέων καὶ αὐτὸς εἶναι· καὶ πού

τινες καὶ ἦσαν ἴσως οἱ πιστεύοντες αὐτῷ. 14. τὰ δ' ἡμέ-
 τερα πάνυ ῥᾶστα, ὡς οἶσθα, καὶ ἐς μίμησιν πρόχειρα —
 τὰ προφανῆ λέγω — καὶ οὐ πολλῆς τῆς πραγματείας δεῖ
 τριβώνιον περιβαλέσθαι καὶ πήραν ἐξαρτήσασθαι καὶ ξύ-
 λον ἐν τῇ χειρὶ ἔχειν καὶ βοᾶν, μᾶλλον δὲ ὀγκᾶσθαι ἢ
 ὑλακτεῖν καὶ λοιδορεῖσθαι ἅπασι· τὴν ἀσφάλειαν γὰρ
 αὐτοῖς τοῦ μηδὲν ἐπὶ τούτῳ παθεῖν ἢ πρὸς τὸ σχῆμα αἰ-
 δῶς παρέξειν ἐμελλεν. ἡ ἐλευθερία δὲ πρόχειρος, ἄκον- 373
 τος τοῦ δεσπότου, κἂν εἰ βούλοιτο ἀπάγειν, παταχθησο-
 μένου τῷ ξύλῳ. καὶ τὰ ἄλφιστα οὐκέτ' ὀλίγα οὐδὲ ὡς πρὸ
 τοῦ μᾶζα ψιλή, τὸ δὲ ὄψον οὐ τάριχος ἢ θύμον, ἀλλὰ
 κρέα παντοδαπὰ καὶ οἶνος οἶος ἠδιστος, καὶ χρυσίον παρ'
 ὅτου ἂν ἐθέλωσι· δασμολογοῦσι γὰρ ἐπιφοιτῶντες ἢ, ὡς
 αὐτοὶ φασιν, ἀποκείρουσι τὰ πρόβατα θάσσειν τε πολλοὺς
 οἶόν τε ἢ αἰδοῖ τοῦ σχήματος ἢ δέει τοῦ μὴ ἀκοῦσαι κα-
 κῶς. 15. καὶ γὰρ αὐτὸ κάκεινο ἐώρων, οἶμαι, ὡς ἐξ ἴσου
 καταστήσονται τοῖς ὀρθῶς φιλοσοφοῦσιν. οὐδέ τις ὁ δι-
 κάσων καὶ διακρινῶν τὰ τοιαῦτα ἔσται, ἢν μόνον τὰ ἐξω
 ἢ ὅμοια· ἀρχὴν γὰρ οὐδὲ τὸν ἔλεγχον δέχονται, ἢν ἐρη-
 ταί τις οὐτωςὶ κοσμίως καὶ κατὰ βραχύ, ἀλλ' εὐθύς βοᾶσι
 καὶ ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν τὴν ἑαυτῶν ἀναφεύγουσι τὴν λοι-
 δορίαν καὶ πρόχειρον τὸ ξύλον. καὶ ἢν μὲν τὰ ἔργα ζη-
 τῆς, οἱ λόγοι πολλοί, ἢν δὲ ἀπὸ τῶν λόγων κρίνειν ἐθέ-
 λης, τὸν βίον ἀξιοῦσι σκοπεῖν. 16. τοιγαροῦν ἐμπέπλη-
 σται πᾶσα ἡ πόλις τῆς τοιαύτης ῥαδιουργίας, καὶ μάλιστα
 τῶν Διογένην καὶ Ἀντισθένην καὶ Κράττητα ἐπιγραφο-
 μένων καὶ ὑπὸ τῷ κυνὶ ταττομένων, οἳ τὸ μὲν χρήσιμον
 ὀπόσον ἐνεστι τῇ φύσει τῶν κυνῶν, οἶον τὸ φυλακτικόν
 ἢ οἰκουρικόν ἢ φιλοδέσποτον ἢ μνημονικόν, οὐδαμῶς
 ἐξηλώχασιν, ὑλακὴν δὲ καὶ λιχνεῖαν καὶ ἀρπαγὴν καὶ
 ἀφροδίσια συχνὰ καὶ κολακείαν καὶ τὸ σαίνειν τὸν δι- 374
 δόντα καὶ περὶ τραπέζας ἔχειν, ταῦτα ἀκριβῶς ἐκπεπο-

νήμασιν. 17. ὄφει τοίνυν μετὰ μικρὸν οἷα ἔσται· οἱ γὰρ
 ἐκ τῶν ἐργαστηρίων ἅπαντες ἀνακηδήσαντες ἐρήμους τὰς
 τέχνας ἐάσουσιν ὅταν ὀρῶσι σφᾶς μὲν πουσύντας καὶ
 κάμνοντας ἔσθθιν ἐς ἐσπέρων ἐπικεκυφότητας τοῖς ἐργοῖς
 μόγις ἀποζῶντας ἐκ τῆς τοιαύτης μισθοαρνίας, ἀργούς δὲ
 καὶ γόητας ἀνθρώπους ἐν ἅπασιν ἀφρόνοις βισύντας,
 αἰτοῦντας μὲν τυραννικῶς, λαμβάνοντας δὲ προχείρως,
 ἀγανακτοῦντας δέ, εἰ μὴ λάβοιεν, ὅσα ἐπαιωνῶντας θεί,
 οὐδ' εἰ λάβοιεν. ταῦτα δ' ἐπὶ Κρόνου βλος δοκεῖ αὐτοῖς
 καὶ ἀτεχνῶς τὸ μέλι κῦτὸ ἐς τὰ στόματα ἔσραθ ἐκ τοῦ
 οὐρανοῦ. 18. καὶ ἦττων ἂν δεινὸν τὸ πρᾶγμα ἦν, εἰ τοιοῦ-
 τοι ὄντες μηδὲν ἐς ἡμᾶς ἄλλω ἐθύβριζον· οἱ δὲ μάλιστα
 σεμνοὶ καὶ σκυθρωποὶ τὰ ἔξω καὶ τὰ δημόσια φαινόμε-
 νοι ἦν παιδὸς ὠραίου ἢ γυναικὸς λάβονται καλῆς ἢ ἐλ-
 πίσωσι, σιωπᾶν ἄξιον οἷα ποιοῦσιν. ἔτιοι δὲ καὶ ξέσων
 τῶν σφετέρων γυναικῶν ἀπάγουσι μοιχεύοντες κατὰ τὸν
 Ἰλίου ἐκείνον νεανίσκον, ὡς φιλοσοφοῦεν δὴ καὶ αὐταί-
 εἶτα ποιῶσι κῦτὰς ἅπασιν τοῖς ξυνοῦσι προθέμενοι Ἑλλά-
 τανός τι δόγμα οἰονταὶ ποιῆν οὐκ εἰδότες ὅπως ὁ ἱερὸς
 ἐκεῖνος ἠξίου κοινὰς ἠρεῖσθαι τὰς γυναικῶν. 19. ἂ μὲν
 γὰρ ἐν τοῖς συμποσίοις θρῶσι καὶ ἂ μεθύσκονται, μα-
 κρὸν ἂν εἶη λέγειν. καὶ ταῦτα ποιοῦσι, πῶς οἶσι; κατη-
 375 γροθύντες αὐτοὶ μέθης καὶ μοιχείας καὶ λαγνείας καὶ
 φιλαργυρίας· οὐδὲν γούν οὕτως εὐφροῖς ἂν ἄλλω ἄλλω
 ἐπαντίον ὡς τοὺς λόγους αὐτῶν καὶ τὰ ἔργα· οἷον κολα-
 κείαν μισεῖν φασὶ κολακείας ἔνεκα τὸν Πυθαγορίδην ἢ
 τὸν Διτρουθίαν ὑπερβαλέσθαι δυνάμενοι, ἀληθεύειν τοὺς
 ἄλλους προτρέποντες οὐκ ἂν οὐδὲ κινήσει τὴν γλῶσσαν
 μὴ μετὰ τοῦ καὶ φεσκασθαι θύναιτο. ἠδονὴ κᾶδιν ἐχθρὸν
 τῷ λόγῳ καὶ ὁ Ἐπίκουρος πολέμιος, ἐργῶ δὲ διὰ τεσθτην
 ἅπαντα πράττουσι. τὸ δ' ὀξύνολον καὶ μικραίτιον καὶ
 πρὸς ὄργην ῥάδιον ὑπὲρ τὰ βροφύλλια τὰ νεογνά· γέλωτα

γούν οὐραμῶν παρέχουσι τοῖς θεωμένοις, ὁπόταν ὑπὸ
 τῆς τυχοῦσης αἰτίας ἐπιβῆται μὲν αὐτοῖς ἡ χολή, πελιδνοὶ
 δὲ τὴν χροῖαν βλέπωσθαι ἰταμόν τινα καὶ παράφορον δεδορ-
 κάτας καὶ ἀφροῦ, πᾶλλον δὲ τοῦ μεστὸν αὐτοῖς ἢ τὸ στόμα.
 20. καὶ σύ γε κείθι τέχοις, ὅτε ὁ μιαρὸς ἐκείνας ἐκχέται
 βόρβορος, Χρυσίον μὲν ἢ ἀργύρεον, Ἡράκλεις, οὐδὲ
 κεκτῆσθαι ἀξίῳ, ὀβολὸς ἱκανός, ὡς Θέρμυς πριαίμην
 πατόν γάρ ἢ κρήνη ἢ παταμὸς παρέξει. καὶ μετ' ἄλλου
 αἰτοῦσθαι οὐκ ἔβολοὺς εὐδὲ δραχμὰς ὀλίγας, ἀλλὰ πλού-
 τως ὄλους. ὥστε εἰς ἔμπορος τοσοῦτον ἀπὸ τοῦ φέρτου
 ἐμπολήσειεν ἂν ὅσον τούτοις φιλοσοφία ἐς χρηματισμὸν
 συντελεῖ; εἰ' ἐπειδὴν ἱκανῶς συλλέξωνται καὶ ἐπισιτί-
 σονται, ἀπορρήμντας ἐκείνο τὸ δύστηνον τριβάνιον
 ἀγροῦς ἐνίοτε καὶ ἐσθῆτας τῶν καλοῦσθαι ἐπιρίαντο καὶ
 παιδας κομήτας καὶ συνοικίας ὄλους μακρὰ χαίρειν φρά- 376
 σαντες τῇ πῆρᾳ τῇ Κράττητος καὶ τῷ τριβάνι τῷ Ἄντισθέ-
 νους καὶ τῷ πῆρᾳ τῷ Λιογέστους. 21. εἰ ἰδιῶται δὲ ταῦτα
 ὀρθῶς καταπαύονται ἤδη φιλοσοφίας καὶ ἅπαντας εἶ-
 ναι ποιούτους οἴονται καμὲ τῆς διδασκαλίας αἰτιῶσθαι.
 ὥστε πολλοῦ ἤδη χρόνου ἀδύνατόν μοι γεγένηται κἄν ἔνα-
 τιὰ προσαμαγέσθαι αὐτῶν, ἀλλὰ τὸ τῆς Πηλελόπης
 ἐπινοήσασθαι ὁπόσον γὰρ ὀδὴ ἐγὼ ἐξυφῆνω, τούτο ἐν
 ἀμαρτί αὐθιγὰ νυκτῶν ἢ ἡμέρας δὲ καὶ ἡ Ἀθῆνα ἐπι-
 γελῶσιν ὀρθῶσαι ἀνεξέργαστον ἡμῖν τὸ ἔργον καὶ ἐνήνυ-
 τον τὸν πόσον.

22. ΖΕΥΣ. Οἶα, εἰ θεοί, πέπονθεν ἡμῖν ἡ Φιλοσο-
 φία πρὸς τῶν καταράτων ἐκείνων. ὥστε ἔρα σκοπεῖν ὅ-
 τι καὶ πρακτέον ἢ ὅπως αὐτοὺς μετελευστέον. ὁ μὲν γὰρ
 κεραινὸς ἀπάγει μᾶ πλεονῆ καὶ ὁ θάνατος ταχύς.

ΑΠΟΔ. Ἐγὼ σοι, εἰ πάτερ, ἐποθήσομαι· μισῶ γὰρ
 καὶ αὐτὸς ἤδη πρὸς ἀλαζόνας ἐμούσους ὄντας ὑπὲρ τῶν
 Μουσῶν ἀνακτιῶν· κεραινοῦ μὲν γὰρ ἢ τῆς σῆς δεξιᾶς

οὐδαμῶς ἐκείνοι ἄξιοι, τὸν Ἑρμῆν δὲ αὐτοκράτορα, εἰ δοκεῖ, τῆς κολάσεως κατάπεμψον ἐπ' αὐτούς, ὃς ἄτε δὴ περὶ λόγους ἔχων καὶ αὐτὸς τάχιστα εἴσεται τοὺς τε ὀρθῶς φιλοσοφοῦντας καὶ τοὺς μὴ· εἶτα τοὺς μὲν ἐπαινέσεται, ὡς τὸ εἰκόσ, οἱ δὲ κολασθήσονται, ὅπως αὖ ἐκείνω πρὸς τὸν καιρὸν δοκῆ.

23. ΖΕΥΣ. Εὖ λέγεις, ὦ Ἀπολλων. ἀλλὰ καὶ σύ, ὦ Ἡράκλεις, ἅμα καὶ τὴν Φιλοσοφίαν αὐτὴν ἔχοντες ἅπιτε ὡς τάχιστα εἰς τὸν βίον· τρισκαιδέκατον γοῦν ἄθλον οἶον
377 τοῦτον οὐ σμικρὸν ἐκτελέσειν, ἣν ἐκκόψης μιαρὰ οὕτω καὶ ἀναίσχυντα θηρία.

ΗΡΑΚΛΗΣ. Καὶ μὲν ἄμεινον ἦν, ὦ πάτερ, τὴν κόπρον ἐκκαθᾶραι αὐθις τὴν Ἀργεῖου ἢ τούτοις συμπλέκεσθαι. ἀπίωμεν δ' ὅμως.

ΦΙΛ. Ἄκουσα μὲν, ἀκολουθητέον δὲ κατὰ τὰ δόξαντα τῷ πατρί.

24. ΕΡΜΗΣ. Κατίωμεν, ὡς κἂν ὀλίγους αὐτῶν ἐπιτρίψωμεν τήμερον. ποίαν δὲ χρὴ τραπέσθαι, ὦ Φιλοσοφία; σὺ γὰρ οἶσθα ὅπου εἰσίν. ἢ πρόδηλον ὅτι ἐν τῇ Ἑλλάδι;

ΦΙΛ. Οὐδαμῶς, ἢ πάνυ ὀλίγοι, ὅσοι ὀρθῶς φιλοσοφοῦσιν, ὦ Ἑρμῆ. οὗτοι δὲ οὐδὲν Ἀττικῆς πενίας δέονται, ἀλλ' ἐνθα πολὺς χρυσὸς ἢ ἄργυρος ὀρύττεται, ἐκεῖ που ζητητέοι εἰσίν ἡμῖν.

ΕΡΜ. Οὐκοῦν εὐθὺ τῆς Θρακῆς ἀπιτέον.

ΗΡΑΚ. Εὖ λέγεις, καὶ ἠγγήσομαί γε ὑμῖν τῆς ὁδοῦ· οἶδα γὰρ τὰ Θρακῶν ἅπαντα συχνάκις ἐπελθών. καὶ μοι τήνδε ἤδη τραπάμεθα.

ΕΡΜ. Ποίαν λέγεις;

25. ΗΡΑΚ. Ὁρᾶτε, ὦ Ἑρμῆ καὶ Φιλοσοφία, δύο μὲν ὄρη μέγιστα καὶ κάλλιστα ὀρῶν ἀπάντων; Αἰμός ἐστι τὸ μείζον, ἢ καταντικρὺ δὲ Ῥοδόπη, πεδίον δὲ ὑποπεπτα-

μένον κάμφορον ἀπὸ τῶν προπόδων ἐκατέρων εὐθύς ἀρ-
ξάμενον· καὶ τινὰς λόφους τρεῖς πάνυ καλοὺς ἀνεστη-
κότας, οὐκ ἀμόρφους τὴν τραχύτητα, οἷον ἀκροπόλεις
πολλὰς τῆς ὑποκειμένης πόλεως· καὶ ἡ πόλις γὰρ ἤδη
φαίνεται.

ΕΡΜ. Νῆ Δί', ὧ Ἡράκλεις, μεγίστη καὶ καλλίστη
ἀπασῶν· πόρρωθεν γοῦν ἀπολάμπει τὸ κάλλος. καὶ τις
καὶ ποταμὸς μέγιστος παραμείβεται πάνυ ἐν χρῶ ψαύων
αὐτῆς.

ΗΡΑΚ. Ἐβρος μὲν οὗτος, ἡ δὲ πόλις ἔργον Φιλίπ- 378
που ἐκείνο· καὶ ἡμεῖς ἤδη πρόσγειοι καὶ ὑποπέφωλοι·
ὥστε ἐπιβαίνωμεν ἀγαθῇ τύχῃ.

26. ΕΡΜ. Οὕτω γινέσθω. τί δ' οὖν χρῆ ποιεῖν; ὅπως
τὰ θηρία ἐξιχνευτέον;

ΗΡΑΚ. Τοῦτο μὲν σὸν ἤδη ἔργον, ὧ Ἐρμῆ· κῆρυξ
γὰρ εἶ, ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις κηρύττων.

ΕΡΜ. Οὐδὲν τοῦτο χαλεπόν. ἀλλὰ τὰ γε ὀνόματα
οὐκ ἐπίσταμαι αὐτῶν. σὺ οὖν, Φιλοσοφία, λέγε, οὔστι-
νας ὀνομαστέον, καὶ τὰ σημεῖα προσέει.

ΦΙΛ. Οὐδὲ αὐτὴ μὲν οἶδα τὸ σαφές, οἵτινες ὀνομά-
ζονται, διὰ τὸ μὴ ξυγγεγενῆσθαι ποτε αὐτοῖς· ἀπὸ δ'
οὖν τῆς ἐπιθυμίας ἦν ἔχουσι περὶ τὰ κτήματα, οὐκ ἂν
ἀμάρτοις προσκαλῶν Κτήσωνας ἢ Κτησίππους ἢ Κτησι-
κλέας ἢ Εὐκτῆμονας ἢ Πολυκτῆτους.

27. ΕΡΜ. Εὖ λέγεις. ἀλλὰ τίνας οὗτοί εἰσιν ἢ τί 379
περισκοποῦσι καὶ αὐτοί; μᾶλλον δὲ καὶ προσίασι καὶ τι
καὶ ἐρέσθαι θέλουσιν.

ΑΝΔΡΕΣ. Ἄρ' ἂν ἔχοιτε ἡμῖν, ὧ ἄνδρες, εἰπεῖν ἢ
σύ, ὧ βελτίστη, εἰ τινὰς τρεῖς γόητας ἅμα εἶδετε καὶ τινα
γυναῖκα ἐν χρῶ κεκαρμένην εἰς τὸ Λακωνικόν, ἀρρενω-
πὴν καὶ κομιδῇ ἀνδρικήν;

ΦΙΛ. Παπαῖ, τὰ ἡμέτερα οὗτοι ζητοῦσι.

ΑΝΔ. Πῶς τὰ ὑμέτερα; δραπέται γὰρ ἐκείνοι ἄπαντες. ἡμεῖς δὲ τὴν γυναῖκα μάλιστα μέτιμεν ἠδρακο-
δισμένην πρὸς αὐτῶν.

ΕΡΜ. Εἰσεσθε δὲ καθ' ὃ τι καὶ ζητούμεν αὐτοῖς. τὸ νῦν δὲ ἅμα κηρύττωμεν. Εἰ τις ἀνδράποδον Παφλαγονικὸν τῶν ἀπὸ Δινώκης βαρβάρων, ὄνομα τοιοῦτον οἶον ἀπὸ πεημάτων, ἑσπασθεν, ἐν χροῦ κουρίαν, ἐν γενεῇ
380 βαθεῖ, κήραν ἐξημμένον καὶ τριβάνιον ἐμπεχόμενον, ὀργίλον, ἄμουσον, τραχύφωνον, λοιδορον, μηνύειν ἐπιθήτω αὐτονόμῳ.

28. ΔΕΣΠΟΤΗΣ. Οὐ νοῶ, οὗτος, ἠφύττεις ὡς ἐκείνῳ γε ὄνομα ἦν παρ' ἑμοί· Κάνθαρος, καὶ ἐκόμα δὲ καὶ τὸ γένειον ἐτίλλετο καὶ τέχνην τὴν ἐμὴν ἠπίστατο ἀπέκειρε γὰρ ἐν τῷ γναφείῳ καθήμενος ὀπόσον περιτόν τοῖς ἱματίοις τῶν προκύθῳ ἐκασθεῖ.

ΦΙΛ. Ἐκείνος αὐτός ἐστιν, ὁ οἰκέτης ὁ σός, ἀλλὰ νῦν φιλοσόφῳ ἔοικεν ἀκριβῶς ἑαυτὸν ἐπιγνάψας.

ΔΕΣΠ. Ὡς τῆς τόλμης, ὁ Κάνθαρος φιλοσοφεῖ, φησί, ἡμῶν δὲ οὐδεὶς λόγος.

ΑΝΔ. Ἀμέλει ἅπαντας ἀνευρήσομεν. ἔσυνήσι γὰρ ὡς φησιν, αὕτη.

29. ΦΙΛ. Τίς δ' οὗτος ἄλλος ὁ προσιών ἐστιν, ὁ Ἡράκλεις, ὁ καλός, ὁ τὴν κισθάρκην;

ΗΡΑΚ. Ὁρφεὺς ἐστὶ, σύμπλους ἐπὶ τῆς Ἀργείας ἐμός, ἠδιστος κελουστῶν ἀπάντων· πρὸς γοῦν τὴν πόλιν αὐτοῦ ἠκιστα ἐκάμνομεν ἐρέττοντες. χαῖρας, ὡς ἄριστε καὶ μουσικώτατε Ὁρφεῦ· οὐκ ἐπιλέλασαι γὰρ ποῦ Ἡρακλέους.

381 **ΟΡΦΕΥΣ.** Νῆ καὶ ὑμεῖς γε, ὡς φιλοσοφία καὶ Ἡρακλεις καὶ Ἐρμῆ. ἀλλὰ καιρὸς ἀποδιθῆναι τὰ μήνυτρα ὡς ἔγωγε πάνυ σαφῶς ὄν ζητεῖτε οἶδα.

ΕΡΜ. Οὐκοῦν δεῖξον, ὦ παῖ Καλλιόπης, ἐνθα ἐστὶ χρυσίου γὰρ οὐδέν, οἶμαι, δέη σοφὸς ᾶν.

ΟΡΦ. Εὐφής. ἐγὼ δὲ τὴν μὲν οἰκίαν δεῖξαιμ' ἄν ὑμῖν ἐνθα οἰκεῖ, αὐτὸν δὲ οὐκ ἄν, ὥς μὴ κακῶς ἀκούοιμι πρὸς αὐτοῦ· μιὰρὸς γὰρ ἐς ὑπερβολὴν καὶ τοῦτο μόνον ἐκμεμελέτηκε.

ΕΡΜ. Δεῖξον μόνον.

ΟΡΦ. Αὐτὴ πλησίον. ἐγὼ δὲ ἄπαμι ὑμῖν ἐκποδῶν, ὡς μὴδ' ἴδοιμι αὐτόν.

30. ΕΡΜ. Ἐπίσχες. οὐ γυναικὸς φωνή· ραφφδούσης τι τῶν Ὀμήρου;

ΦΙΛ. Νῆ Δί'· ἀλλ' ἀκούσωμεν ὅ τι καὶ λέγει.

ΔΡΑΠΕΤΙΣ. Ἐχθρὸς γάρ μοι κείνος ἑμῶς Ἄδδαο πύλῃσι,

ὃς χρυσὸν φιλεῖ· μὲν ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἶπη.

ΕΡΜ. Οὐκοῦν τὸν Κάνθαρόν σοι μισητέον, ὃς ξεινοδόκον κακὰ ῥέξεν, ὃ κεν φιλότιτα παράσχη.

ΥΠΟΔΟΧΕΤΣ. Περὶ ἐμοῦ τοῦτο τὸ ἔπος, οὐ τὴν γυναῖκα ἤχετο ἀπάγων, διότι αὐτὸν ὑπέδεξάμην. 382

ΔΡΑΠ. Οἰνοβαρές, κυνὸς ἑμμά' ἔχων, κραδίην δ' ἐλέφοιο,

οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναφίδμιος οὔτ' ἐνὶ βουλῇ,

θεροσίτ' ἀκριτόμυθε, κακῶν πανάριστε κολοιῶν

μάψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν.

ΔΕΞΗ. Εἰκότως τοῦ παταράτου τὰ ἔπη.

ΔΡΑΠ. Πρόσθε κύων, ὅπιθεν δὲ λίσων, μέσση δὲ χίμαιρα

δεινὸν ἀποπνεύουσα τρίτου κυνὸς ἀγρίου ὄρμην.

31. ΥΠΟΔ. Οἴμοι, γύναι, ὅσα πέπονθευς ὑπὸ κυνῶν τσοούτων. φασὶ δ' αὐτὴν καὶ κυαῖν ἀπ' αὐτῶν.

ΕΡΜ. Θάρρει, Κέρβερόν τινα τέξεται σοι· ἢ Γηρυό-

νην, ὡς ἔχει ὁ Ἡρακλῆς οὗτος αὐθις πόνον. ἀλλὰ καὶ προΐασιν, ὥστε οὐδὲν δεῖ κόπτειν τὴν θύραν.

ΔΕΣΠ. Ἐχω σε, ὦ Κάνθαρε. νῦν σιωπᾶς; φέρ' ἰδωμεν ἄτινά σοι ἢ πήρα ἔχει, θέρμους ἴσως ἢ ἄρτου τρύφος.

383

ΕΡΜ. Οὐ μὰ Δί', ἀλλὰ ζώνην χρυσίου.

ΗΡΑΚ. Μὴ θαυμάσης· Κυνικὸς γὰρ ἔφασκεν εἶναι τὸ πρόσθεν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, ἐνταῦθα δὲ Χρυσίππειος ἀκριβῶς ἐστι. τοιγαροῦν Κλεάνθην οὐκ εἰς μακρὰν αὐτὸν ὄψει· κρεμῆσεται γὰρ ἀπὸ τοῦ πάγωνος οὕτω μαρὸς ὢν.

32. ΔΕΣΠ. Σὺ δέ, ὦ κακέ, οὐ Ληκυθίων οὐμὸς δραπέτης τυγχάνεις ὢν; οὐ μὲν οὖν ἄλλος. ὦ τοῦ γέλατος. εἶτα τί οὐκ ἂν γένοιτο; καὶ Ληκυθίων φιλοσοφεῖ;

ΕΡΜ. Ὁ τρίτος δὲ οὗτος ἀδέσποτος ὑμῖν ἐστιν;

ΔΕΣΠ. Οὐδαμῶς, ἀλλ' ὁ δεσπότης ἐγὼ ἐκῶν ἀπίημι αὐτὸν ἀπολωλέναι.

ΕΡΜ. Ὅτι τί;

ΔΕΣΠ. Ὅτι δεινῶς τῶν ὑποσάθρων ἐστὶ. τὸ δ' ὄνομα Μυρόπνον αὐτὸν ἐκαλοῦμεν.

ΕΡΜ. Ἡράκλεις ἀλεξίκακε, ἀκούεις; ἔπειτα πήρα καὶ βάκτρον. — καὶ αὐτὸς ἀπόλαβε τὴν γυναῖκα σύ.

ΥΠΟΔ. Μηδαμῶς, οὐκ ἂν ἀπολάβοιμι βιβλίον μοι τῶν παλαιῶν κνουσαν.

ΕΡΜ. Πῶς βιβλίον;

ΥΠΟΔ. Ἔστι τι, ὦγαθέ, Τρικάρανος βιβλίον.

ΕΡΜ. Οὐδὲν ἄτοπον, ἐπεὶ καὶ Τριφάλης ὁ τῶν κωμικῶν εἰς.

384

33. ΔΕΣΠ. Σόν, ὦ Ἑρμῆ, δικάζειν τὸ μετὰ τοῦτο.

ΕΡΜ. Οὕτω μοι δοκεῖ, ταύτην μὲν, ἵνα μηδὲν τέρας μηδὲ πολυκέφαλον τέκη, οἴχεσθαι παρὰ τὸν ἄνδρα ὀπίσω ἐς τὴν Ἑλλάδα, τῶ δύο δὲ τούτῳ δραπετίσκα

παραδοθέντες τὸν δεσπότην μανθάνειν ἂν πρὸ τοῦ, τὸν μὲν ἀποκλύειν τὰς ὑπώσας τῶν ὀδονῶν τὸν Δηκυδίωνα, τὸν Μυρόπνον δὲ αὐθις ἀκείσθαι τῶν ἱματίων τὰ διεσρωγῶτα, μαλάχῃ γε πρότερον μαστιγωθέντα, ἔπειτα καὶ τοῦτον παραδοθῆναι τοῖς πιττωταῖς, ὡς ἀπόλοιτο παρατιλλόμενος τὰ πρῶτα, ὑπώσῃ προσέτι καὶ γυναικείᾳ τῇ πίττῃ, εἶτα ἐς τὸν Αἴμον ἀναχθέντα γυμνὸν ἐπὶ τῆς χιόνης μένειν συμπεποδισμένον τῷ πόδε.

ΔΡΑΠ. Φεῦ κακῶν, φεῦ τῶν κακῶν, ὅττοτοί, παπαικαῖάξ.

ΔΕΣΠ. Τί τοῦτο παρεντίθης τῶν τραγικῶν σὺ διαλόγων; ἀλλ' ἀκολούθει παρὰ τοὺς πιττωτὰς ἤδη, ἀποδυσάμενός γε πρότερον τὴν λειοντῆν, ὡς γνωσθῆς ὄνος ᾧν.

1. ΙΕΡΕΥΣ. ὦ Κρόνε, σὺ γὰρ εἰκας ἄρχειν τό γε νῦν εἶναι καὶ σοὶ τέθνυται καὶ κεναλλιέρηται παρ' ἡμῶν, τί ἂν μάλιστα ἐπὶ τῶν ἱερῶν αἰτήσας λάβοιμι παρὰ σοῦ;

ΚΡΟΝΟΣ. Τοῦτο μὲν αὐτόν σε καλῶς ἔχει ἐσκέφθαι ὃ τι σοὶ εὐκταῖον, εἰ μὴ καὶ μάντιν ἅμα ἐθέλεις εἶναι τὸν ἄρχοντα, εἰδέναι τί σοὶ ἥδιον αἰτεῖν· ἐγὼ δὲ τὰ γε δυνατὰ οὐκ ἀνανεύσω πρὸς τὴν εὐχὴν.

ΙΕΡ. Ἀλλὰ πάλαι ἐσκεμμαι· ἐρῶ γὰρ τὰ κοινὰ ταυτί καὶ πρόχειρα, πλοῦτον καὶ χρυσὸν πολὺν καὶ ἀργῶν δεσπότην εἶναι καὶ ἀνδράποδα πολλὰ κεκτῆσθαι καὶ ἐσθῆτας εὐανθεῖς καὶ μαλακὰς καὶ ἄργυρον καὶ ἐλέφαντα καὶ τᾶλλα ὅποσα τίμια. τούτων οὖν, ᾧ ἄριστε Κρόνε, δίδου μοι, ὡς τι καὶ αὐτὸν ἀπολαῦσαι τῆς σῆς ἀρχῆς μηδὲ ἅμοι- 386 ρον εἶναι μόνον αὐτὸν διὰ παντὸς τοῦ βίου.

2. ΚΡΟΝ. Ὅρας; αὐ κατ' ἐμὲ τοῦτο ἤτησας· οὐ γὰρ ἐμὸν διανέμειν τὰ τοιαῦτα. ὅσα μὴ ἄχθου, εἰ ἀνυγήσειας αὐτῶν, ἀλλ' αἰεὶ παρὰ τοῦ Διός, ὁπέταν εἰς ἐκείνον ἢ ἀρχὴ περιέλιθ' ἡμεῖς ὀλίγον. ἐγὼ δ' ἐπὶ ῥητοῖς παραλαμβάνω τὴν δυνασσίαν· ἐκτὰ μὲν ἡμερῶν ἢ πᾶσα βασιλεία, καὶ ἦν ἐκπρόθεσμος τοῦτων γένεσθαι, ἰδιώτης εὐθύς εἰμι καὶ τοῦ πολλοῦ δήμου εἰς· ἐν αὐταῖς δὲ ταῖς ἐκτὰ σκουδαῖον μὲν οὐδὲν οὐδὲ ἀγορακίων διοικήσεσθαι μοι συγκεχώρηται, πίπειν δὲ καὶ μαθύσειν καὶ βδῶν καὶ παίξειν καὶ κυβεύειν καὶ ἄρχοντας καθιστάναι καὶ τοὺς οἰκέτας εὐνοῦσθαι καὶ γυμνὸν ἄφειν καὶ κροτεῖν ὑπατρέμματα, ἐπίοτε δὲ καὶ ἐς ὕδωρ ψυχρὸν ἐπὶ κεφαλῆν, ὠδεῖσθαι ἀσβόλω κιστριμένον τὸ πρόσσωπον, ταῦτα ἐρεῖται μοι ποιεῖν. τὰ μεγάλα δὲ ἐκεῖνα, τὸν πλοῦτον καὶ τὸ χρυσίον, ὃ Ζεὺς διαδίδωσιν οἷς ἂν ἐθέλῃ.

3. ΙΕΡ. Ἄλλ' οὐδ' ἐκεῖνος, ὃ Κρόνε, φασίως καὶ προχείρως. ἐγὼ γοῦν ἦθη ἀπηγάρενα ἀκτῶν μεγάλη τῆ φωνῆ, ὃ δ' οὐκ ἐκατεῖ τὸ παράπαν, ἀλλὰ τὴν αἰγίδα ἐπισείων καὶ τὸν κεραννὸν ἐπανακτεινόμενος θριμύ ἐνορῶν ἐκπλήττει τοὺς ἐνορχλοῦντας· ἦν δὲ ποτε καὶ ἐπινεύσει τινὶ καὶ πλούσιον ποιῆ, πολὺ τὸ ἄκροτον ἐνταῦθα, καὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἐπίοτε καὶ συνετοὺς ὄψεις ὃ δὲν παμπονήροις τε καὶ ἀνοήτοις ἀνδράσι περιχεῖ τὸν πλοῦτον, μαστιγλαῖς ἢ ἀνδρογύναις τοῖς πλείστοις αὐτῶν. πλὴν τὰ γε σοὶ δυνατὰ ἐθέλω εἰδέναι τίνα ταῦτά ἐστιν.

4. ΚΡΟΝ. Οὐ μικρὰ ὅλως οὐδὲ παντάπασιν εὐνοιαφρόνητα ὡς πρὸς τὴν δύναμιν ἐξετάζεσθαι τῆς συμπίσης ἀρχῆς, εἰ μὴ σοὶ γε μικρὸν δοκεῖ τὸ νικᾶν κυβεύοντα καὶ τοῖς ἄλλοις ἐς τὴν μονάδα κυλιομένου τοῦ κύβου σοὶ τὴν ἐξάδα ὑπεράνω αἰεὶ φαίνεσθαι· πολλοὶ γοῦν ἐς κόρον ἀπὸ τοῦ τοιούτου ἐπεσιτίσαντο, οἷς ἴλεως καὶ φορὸς ὁ κύβος ἐπινεύσει· οἱ δὲ ἔμπαλιν γυμνοὶ ἐξενήξαντο συν-

τριβέντος, αὐταῖς τοῦ σκάφους περὶ οὕτω μικρῷ ἔρηματι τῷ κύβῳ. καὶ μὴν καὶ πιεῖν ἐς τὸ ἥδιστον καὶ ᾠδικώτερον ἄλλον δοῦναι ἄσαι ἐν τῷ συμποσίῳ καὶ διακονουμένῳ τοῖς μὲν ἄλλοις ἐς τὸ ὕδωρ ἐμπεισεῖν — ταῦτο γὰρ τοῦπιτίμου τῆς ἀδελφίου διακονίας, — σὲ δὲ ἀνακηρυχθῆναι καλλίνικον καὶ τᾶθλα φέρεσθαι τὸν ἀλλᾶντα ὁρῶν ἡλικίον τὸ ἀγαθόν; ἐτι καὶ βασιλέα μόνον ἐφ' ἀπάντων γενέσθαι τῷ ἀσπραγάλῳ κρατήσαντα, ὡς μήτε ἐπιπαυθείης, 388 νελοῖα ἐπιτάγματα καὶ αὐτὸς ἐπιτάττειν ἔχῃς, τῷ μὲν ἰσχυρόν τι περὶ αὐτοῦ ἀναβοῆσαι, τῷ δὲ γυμνὸν ἀρχήτασθαι καὶ ἀράμενον τὴν αὐλητρίδα τρεῖς τὴν οἰκίαν περιελθεῖν, πῶς οὐκ καὶ ταῦτα δείγματα μεγαλοδοξίας τῆς ἡμῆς; εἰ δὲ τὸ μὴ ἀληθῆ μηδὲ βέβαιον γίνεσθαι τὴν τοιαύτην βασιλείαν αἰτιάσῃ, ἄγνωμον ποιήσεις ὄρων αὐτὸν ἐμὲ τὸν ταῦτα διανεμόντα ὀλιγοχρόμιον τὴν ἀρχὴν ἔχοντα. τούτων δ' οὐκ ἄ μοι δυνατὰ δοῦναι, τῶν περὶ τῶν, τοῦ ἄρχειν, τοῦ ἄδειν καὶ τῶν ἄ κατηριδιμησάμην, θαρραῶν αἰτεῖ, ὡς ἐμοῦ πρὸς οὐδὲν δεδιζομένου σε τῆ κίβδι καὶ τῷ κεραυνῷ.

5. **ΙΕΡ.** Ἄλλ', ὦ Τιτάνων ἄρισται, τῶν μὲν τοιούτων οὐ δέομαι, σὺ δὲ ἄλλ' ἐκεῖνό μοι ἀπόκρισαι, ὃ μάλιστα ἐπόθοον εἰδέναι, καὶ μοι ἦν εἴπῃς αὐτό, ἱκανὴν ἔση τὴν ἰμοιβὴν ἀποδεδωκὼς ἀντι τῆς θυσίας, καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν ἀφήμι σοι τὰ χρέα.

ΚΡΟΝ. Ἐρωτά μόνον ἀποκρινοῦμαι γάρ, ἦν εἰδῶς τύχῳ.

ΙΕΡ. Τὸ μὲν πρῶτον ἐκεῖνο, εἰ ἀληθῆ ταῦτά ἐστιν ἢ περὶ σοῦ ἀκούομεν, ὡς κατήσθιες τὰ γεννώμενα ὑπὸ τῆς Ῥέας, ἐκεῖνη δὲ ὑφελομένη τὸν Δία λίθον ὑποβαλλομένη ἀντι τοῦ βρέφους ἔδωκέ σοι καταπιεῖν, ὃ δὲ εἰς ἡλικίαν ἀφικόμενος ἐξήλασέ σε τῆς ἀρχῆς πολέμῳ κρατήσας, εἶτα ἐς τὸν Τάρταρον φέρων ἐνέβαλε πεδήσας

αὐτόν τε καὶ τὸ συμμαχικὸν ἅπαν, ὀπόσον μετὰ σοῦ
καρετάττετο.

ΚΡΟΝ. *Εἰ μὴ ἑορτήν, ᾧ οὗτος, ἤγομεν καὶ μεθύειν*
389 *ἔφειτο καὶ λαιδορεῖσθαι τοῖς δεσπόταις ἐπ' ἐξουσίας,*
ἔγνωσ ἂν ὡς ὀργίζεσθαι γοῦν ἐφείτα μοι, τοιαῦτα ἐρω-
τήσας, οὐκ αἰδεσθεῖς πολὺν οὕτω καὶ πρεσβύτην θεόν.

ΙΕΡ. *Κἀγὼ ταῦτα, ᾧ Κρόνε, οὐ παρ' ἔμαντοῦ φημι,*
ἀλλ' Ἑσίοδος καὶ Ὅμηρος, ὅκνω γὰρ λέγειν ὅτι καὶ οἱ
ἄλλοι ἅπαντες ἄνθρωποι σχεδὸν ταῦτα πεπιστεύκασι
περὶ σοῦ.

6. ΚΡΟΝ. *Οἷοι γὰρ τὸν ποιμένα ἐκείνου, τὸν ἀλα-*
ζόνα, ὑγιές τι περὶ ἐμοῦ εἰδέναι; σκόπει δὲ οὕτως. ἔσθ'
ὅστις ἄνθρωπος — οὐ γὰρ θεὸν ἐρῶ — ὑπομείνειεν ἂν
ἐκῶν αὐτὸς καταφαγεῖν τὰ τέκνα, εἰ μὴ τις Θυέστης ἦν
καὶ ἀσεβεῖ ἀδελφῶ περιπεσῶν ἤσθιε; καὶ τοῦτό γ' ἂν εἴη.
πῶς δ' ἀγνοήσει λίθον ἀντὶ βρέφους ἐσθίων, εἰ μὴ ἀνάλ-
γητος εἴη τοὺς ὀδόντας; ἀλλ' οὔτε ἐπολεμήσαμεν οὔτε ὁ
Ζεὺς βία τὴν ἀρχὴν ἀφείλετο, ἐκόντος δέ μου παραδόν-
τος αὐτῷ καὶ ὑπεκστάντος ἄρχειν· ὅτι μὲν γὰρ οὔτε πε-
πέδημαι οὔτε ἐν τῷ Ταρτάρῳ εἰμί, καὶ αὐτὸς ὄρας, οἶ-
μαι, εἰ μὴ τυφλὸς ὥσπερ Ὅμηρος εἶ.

7. ΙΕΡ. *Τί παθῶν δέ, ᾧ Κρόνε, ἀφῆκας τὴν ἀρχήν;*

ΚΡΟΝ. *Ἐγὼ σοι φράσω· τὸ μὲν ὅλον, γέρον ἤδη*
καὶ ποδαγρὸς ὑπὸ τοῦ χρόνου ᾧν — διὸ καὶ πεπεδησθαί
με οἱ πολλοὶ εἶκασαν — οὐ γὰρ ἡδυνάμην διαρκεῖν πρὸς
οὕτω πολλὴν τὴν ἀδικίαν τῶν νῦν, ἀλλ' αἰεὶ ἀναθεῖν ἐδει
ἄνω καὶ κάτω τὸν κεραυνὸν διηρημένον τοὺς ἐπιόρκους ἢ
ἱεροσύλους ἢ βιαίους καταφλέγοντα, καὶ τὸ πρᾶγμα πάνιν
390 *ἐργῶδες ἦν καὶ νεανικόν· ἐξέστην οὖν εὐ ποιῶν τῷ Διὶ*
καὶ ἄλλως δὲ καλῶς ἔχειν ἐδόκει μοι διανείμαντα τοῖς
παισὶν οὔσι τὴν ἀρχὴν αὐτὸν εὐωχεῖσθαι τὰ πολλὰ ἐφ'
ἡσυχίας οὔτε τοῖς εὐχομένοις χρηματίζοντα οὔτε ὑπὸ τῶν

τάναντία αἰτούντων ἐνοχλούμενον οὔτε βροντῶντα ἢ ἀστράπτοντα ἢ χάλαζαν ἐνίοτε βάλλειν ἀναγκαζόμενον· ἀλλὰ πρεσβυτικόν τινα τοῦτον ἠδιστον βίον διάγω ζω-
ρότερον πίνων τὸ νέκταρ, τῷ Ἰαπετῷ καὶ τοῖς ἄλλοις
τοῖς ἡλικιωταῖς προσμυθολογῶν· ὁ δὲ ἄρχει μυρία ἔχων
πράγματα. πλὴν ὀλίγας ταύτας ἡμέρας ἐφ' οἷς εἶπον
ὑπεξελέσθαι μοι ἔδοξε καὶ ἀναλαμβάνω τὴν ἀρχὴν, ὡς
ὑπομνήσαιμι τοὺς ἀνθρώπους οἷος ἦν ἔμ' ἐμοῦ βίος,
ὁπότε ἄσπορα καὶ ἀνήροτα πάντα ἐφύετο αὐγῆς, οὐ στά-
χυες, ἀλλ' ἔτοιμος ἄρτος καὶ κρέα ἐσκενασμένῃ, καὶ ὁ
οἶνος ἔρρει ποταμηδὸν καὶ πηγαὶ μέλιτος καὶ γάλακτος·
ἀγαθοὶ γὰρ ἦσαν καὶ χρυσοὶ ἅπαντες. αὕτη μοι ἡ αἰεὶ
τῆς ὀλιγοχρονίου ταύτης δυναστείας, καὶ διὰ τοῦτο ἅπαν-
ταχοῦ κρότος καὶ ᾠδῆ καὶ παιδιὰ καὶ ἰσοτιμία πᾶσι καὶ
δούλοις καὶ ἐλευθέροις· οὐδεὶς γὰρ ἐπ' ἐμοῦ δοῦλος ἦν.

8. **ΙΕΡ.** Ἐγὼ δέ, ὦ Κρόνε, καὶ τοῦτο εἰκαζον τὸ
εἰς τοὺς δούλους καὶ πεδότηριβας φιλάνθρωπον ἐκ τοῦ
μύθου ἐκείνου ποιεῖν σε τιμῶντα τοὺς τὰ ὅμοια πά-
σχοντας, ἅτε καὶ αὐτὸν δουλεύοντα, μεμνημένον τῆς 391
πέδης.

ΚΡΟΝ. Οὐ καύση γὰρ τοιαῦτα ληρῶν;

ΙΕΡ. Εὖ λέγεις, καὶ καύσομαι· πλὴν ἔτι μοι καὶ
τοῦτο ἀπόκριναι. τὸ πεττεύειν σύνηθες ἦν καὶ ἐπὶ σοῦ
τοῖς ἀνθρώποις;

ΚΡΟΝ. Καὶ μάλα, εὐ μὴν περὶ ταλάντων γε καὶ
μυριάδων ὥσπερ ὑμῖν, ἀλλὰ περὶ καρύων τὸ μέγιστον,
ὡς μὴ ἀνιᾶσθαι ἠττηθέντα μηδὲ θακρῦειν ἀεὶ ἄσιτον ὄντα
μόνον τῶν ἄλλων.

ΙΕΡ. Εὖ γε ἐκείνοι ποιοῦντες. ὑπέφ' τίνος γὰρ ἂν
καὶ ἐπέττευον αὐτοὶ ὀλόχρυσοι ὄντες; ὡς ἐγωγε καὶ με-
ταξὺ λέγοντός σου τοιόνδε τι ἐνενόησα· εἴ τις ἕνα τῶν
ἀνθρώπων ἐκείνων τῶν χρυσηλάτων ἐς τὸν ἡμέτερον τοῦτον

βίον ἀγαγὼν ἐδειξε τοῖς πολλοῖς, οἷα ἔπαθεν ἂν ὁ ἄθλιος ὑπ' αὐτῶν; διεσπᾶσαντο γὰρ ἂν αὐτὸν εὐ' οἶδ' ὅτι ἐπιδραμόντες ὥσπερ τὸν Πενθέα αἱ Μαινάδες ἢ αἱ Θοῤᾶται τὸν Ὀρφέα ἢ τὸν Ἀκταίωνα αἱ κύνες, περὶ τοῦ μείζον ἀπενέγκασθαι τὸ μέρος πρὸς ἀλλήλους ἕκαστος ἀμιλλώμενοι, οἳ γε οὐδὲ ἑορτάζοντες ἔξω τοῦ φιλοκερδοῦς εἰσιν, ἀλλὰ πρόσθεον οἱ πολλοὶ πεποίηται τὴν ἑορτήν. εἶτα οἱ μὲν ἀπέχονται ληστεύοντες ἐν τῷ συμποσίῳ τοὺς φίλους, οἱ δὲ σοὶ τε λοιδοροῦνται, οὐδὲν δέον, καὶ τοὺς κύβους συντρίβουσιν ἀναιτίους ὄντας αὐτοῖς ὧν ἐκόντες ποιοῦσιν. 9. ἀτὰρ εἰπέ μοι καὶ τόδε, τί δὴ ποτε ἀβρὸς 392 οὗτω θεὸς ἂν καὶ γέρον ἐπιλεξάμενος τὸ ἀτερπέστατον, ὁπότε ἢ χιῶν ἐπέχει τὰ πάντα καὶ ὁ βορρᾶς πολὺς καὶ οὐδὲν ὅ τι οὐ πέπηγεν ὑπὸ τοῦ κρύους καὶ τὰ δένδρα ξηρὰ καὶ γυμνὰ καὶ ἄφυλλα καὶ οἱ λειμῶνες ἄμορφοι καὶ ἀπνηθηκότες καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐπικευφότες ὥσπερ οἱ πάνυ γεγηρακότες, ἀμφὶ τὴν κάμινον οἱ πολλοί, τηνικαῦτα ἑορτάξεις; οὐ γὰρ πρεσβυτικός γε ὁ καιρὸς οὐδὲ ἐπιτήδειος τοῖς τρυφῶσι.

ΚΡΟΝ. Πολλά με ἀνακρίνεις, ὦ οὔτος, ἤδη πίνειν δέον· παρήρησαι γοῦν μου χρόνον τῆς ἑορτῆς οὐκ ὀλίγον οὐ πάνυ ἀναγκαῖά μοι ταῦτα προσφιλοσοφῶν. ὥστε νῦν μὲν ἄφες αὐτά, εὐωχῶμεθα δὲ ἤδη καὶ κροτῶμεν καὶ ἐπὶ τῇ ἑορτῇ ἐλευθεριάζωμεν, εἶτα πεττεύωμεν ἐς τὸ ἀρχαῖον ἐπὶ καρύων καὶ βασιλέας χειροτονῶμεν καὶ πειθαρχῶμεν αὐτοῖς· οὔτω γὰρ ἂν τὴν παροιμίαν ἐπαληθεύσαιμι, ἣ φησι, παλίμπαιδας τοὺς γέροντας γίγνεσθαι.

ΙΕΡ. Ἀλλὰ μὴ δύναίτο διψῶν πιεῖν, ὦ Κρόνε, ὅτῳ μὴ ταῦτα ἄ λέγεις ἠδέα. ὥστε πίνωμεν· ἱκανὰ γὰρ ἀποκέκρισαι καὶ τὰ πρῶτα. καὶ μοι δοκῶ γραψάμενος εἰς βιβλίον ταύτην ἡμῶν τὴν συνουσίαν ἃ τε αὐτὸς ἤρω-

τησα και συ πρὸς ταῦτα ἴλεως ἀπεκρίνω παρῆξιν ἀνα-
γνῶναι τῶν φίλων, ὅσοι γ' ἐπακούσαι τῶν σῶν λόγων
αἴτιοι.

ΚΡΟΝΟΣΟΛΩΝ.

393

10. Τάδε λέγει Κρονοσόλων ἱερεὺς καὶ προφήτης
τοῦ Κρόνου καὶ νομοθέτης τῶν ἀμφὶ τὴν ἑορτήν· ἃ μὲν
τοὺς πένητας χρὴ ποιεῖν, αὐτοῖς ἐκείνοις ἐπεμψα ἄλλο
βιβλίον, ἐγγράψας, καὶ εὖ οἶδ' ὅτι ἐμμενουσί κάκιστοι
τοῖς νόμοις, ἢ αὐτίκα ἔνοχοι ἔσονται τοῖς ἐπιτιμίαις, κα-
τὰ τῶν ἀπειθούντων μεγάλα ὄριστα. ὑμεῖς δέ, ὦ
πλούσιοι, ὁράτε ὅπως μὴ παρανομήσητε μηδὲ παρακού-
σητε τῶνδε τῶν προσταγμάτων· ὡς ὅστις ἂν οὕτω μὴ
ποιήσῃ, ἴστω οὗτος οὐκ ἐμοῦ νομοθέτου ἀμελήσων, ἀλλ'
εἰς τὸν Κρόνον αὐτόν, ὃς με προεῖλετο νομοθετῆσαι ἐς
τὴν ἑορτήν οὐκ ὄναρ ἐπιστάς, ἀλλὰ πρόφην ἐγρηγορότι
ἐναργῆς συγγενόμενος. ἦν δὲ οὐ πεδῆτης οὐδὲ αὐχμοῦ
πλέως, οἶον αὐτὸν οἱ ζωγράφοι παρὰ τῶν λήρων τῶν
ποιητῶν παραδεξάμενοι ἐπιδείκνυνται, ἀλλὰ τὴν μὲν ἄρ-
πην εἶχε πάνυ τεθηγμένην· τὰ δ' ἄλλα φαιδρός τε ἦν
καὶ καρτερὸς καὶ βασιλικῶς ἐνεσκεύαστο· μορφὴν μὲν
τοιόσδε ὤφθη μοι, ἃ δὲ εἶπε, πάνυ θεσπέσια καὶ ταῦτα,
προειρησθαι ὑμῖν ἄξια. 11. ἰδὼν γάρ με σκυθρωπόν, ἐπὶ
συννοίας βαδίζοντα, ὥσπερ εἰκὸς ἦν θεόν, ἔγνω αὐτίκα
τὴν αἰτίαν τῆς λύπης τίς ἐστί μοι, καὶ ὡς τὴν πενίαν 394
δυσχεραίνοιμι οὐ κατὰ τὴν ὄραν μονοχίτων· καὶ γὰρ
κρύος καὶ βορρᾶς πολὺς καὶ κρύσταλλοι καὶ χιῶν· ἐγὼ
δὲ ἥμισυ ἐπεφράγμην πρὸς αὐτά. ἀλλ' ὅτι καὶ τῆς ἑορ-
τῆς πάνυ πλησιαζούσης ἑώρων τοὺς μὲν ἄλλους παρα-
σκευαζομένους ὅπως θύσωσι καὶ εὐωγήσονται, ἐμαυτῶ

δὲ οὐ πάνυ ἐορτάσιμα ὄντα. καὶ δὴ προσελθὼν ὄπισθεν
 καὶ τοῦ ἀπὸς μου λαβόμενος καὶ διασεισας, ὥσπερ μοι
 προσπελάζειν εἶπθε, Τί ταῦτα, ἔφη, ὦ Κρονοσόλων,
 ἀνιωμένῳ φοικας; Οὐ γὰρ ἔξιον, ἔφη, ὦ δέσποτα, ὅταν
 καταράτους μὲν καὶ μαφροὺς ἀνθρώπους ὑπερπλουτοῦν-
 τας καὶ μόνους τρυφῶντας ὀρῶ, αὐτὸς δὲ καὶ ἄλλοι συχνοὶ
 τῶν πεπαιδευμένων ἀπορία καὶ ἀμηχανία σύνεσμεν; ἀλλ'
 οὐδὲ σύ, ὦ δέσποτα, θέλεις καῦσαι ταῦτα καὶ μετα-
 κοσμησαί μερὸς τὸ ἰσόμοιρον. Τὰ μὲν ἄλλα, ἔφη, οὐ φά-
 395 διον ἀλλάττειν ὁπόσα ἐκ Κλωθοῦς καὶ τῶν ἄλλων Μοι-
 ρῶν πάσχετε, ἀ δὲ ἐστὶ τῆς ἐορτῆς, ἐπανορθώσομαι ὑμῖν
 τὴν πενίαν, ἣ δὲ ἐπανόρθωσις ἦδε ἔστω· ἴθι, ὦ Κρονο-
 σόλων, καὶ γράψον μοι νόμους τινάς, ἀ χρὴ πράττειν ἐν
 τῇ ἐορτῇ, ὡς μὴ καθ' αὐτοὺς οἱ πλούσιοι ἐορτάζοιεν,
 κοινωνοῖεν δὲ ὑμῖν τῶν ἀγαθῶν. Ἄλλ' οὐκ οἶδα, ἔφη.
 12. Ἐγὼ, ἣ δ' ὄς, διδάξομαί σε· κατὰ ἀρξάμενος ἐδί-
 δασκεν. εἶτα ἐπειδὴ πάντα ἠπιστάμην, Καὶ εἶπε αὐτοῖς,
 ἔφη, ὅτι ἦν μὴ τοῦτο ποιῶσι, μὴ μάτην ἐγὼ τὴν ἄρπην
 ταύτην ὄξειαν περιφέρω, ἣ γελοῖος ἂν εἴην τὸν μὲν πα-
 τέρα ἐκτομίαν πεποιηκῶς τὸν Οὐρανόν, τοὺς δὲ πλου-
 σίους μὴ εὐνουχίζων, ὁπόσοι ἂν παρανομήσωσιν, ὡς
 ἀγείροιεν τῇ μητρὶ σὺν ἀύλοῖς καὶ τυμπάνοις βᾶκηλοι
 γενόμενοι. ταῦτα ἠπειλήσεν. ὥστε καλῶς ἔχει ὑμῖν μὴ
 παραβαίνειν τοὺς θεσμούς.

13. Μηδένα μηδὲν μῆτε ἀγοραῖον μῆτε ἰδίου πράτ-
 τειν ἐντὸς τῆς ἐορτῆς ἢ ὅσα ἐς παιδιὰν καὶ τρυφήν καὶ
 θυμηδίαν, ὄφοποιοὶ μόνου καὶ πεμματουργοὶ ἐνεργοὶ
 ἔστωσαν. ἰσοτιμία πᾶσιν ἔστω καὶ δούλοις καὶ ἐλευθέ-
 ροις καὶ πένησι καὶ πλουσίοις. ὀργίζεσθαι ἢ ἀγανακτεῖν
 ἢ ἀπειλεῖν μηδὲν ἐξέστω. λογισμοὺς παρὰ τῶν ἐπιμελεῖν

μένων Κρονίοις λαμβάνειν μηδὲ τοῦτο ἐξέστω. μηδεὶς τὸν ἄργυρον ἢ τὴν ἐσθῆτα ἐξεταξέτω μηδὲ ἀναγραφέτω ἐν τῇ ἑορτῇ μηδὲ γυμναξέσθω Κρονίοις μηδὲ λόγους ἀσκεῖν ἢ ἐπιδείκνυσθαι, πλὴν εἴ τινες ἀστεῖοι καὶ φαιδροὶ σκῶμμα καὶ παιδιὰν ἐμφαίνοντες.

ΝΟΜΟΙ ΔΕΥΤΕΡΟΙ.

14. Πρὸ πολλοῦ τῆς ἑορτῆς οἱ πλούσιοι γραφόντων μὲν ἐς πινάκιον ἐκάστου τῶν φίλων τοῦνομα, ἔχόντων δὲ καὶ ἄργύριον ἔτοιμον ὅσον τῶν κατ' ἔτος προσιόντων τὸ δέκατον καὶ ἐσθῆτα τῆς οὔσης τὴν περιττὴν καὶ ὄση πυχυτέρα ἢ κατ' αὐτοὺς κατασκευή, καὶ τῶν ἄργυρῶν οὐκ ὀλίγα. ταῦτα μὲν πρόχειρα ἔστω. τῇ δὲ πρὸ τῆς ἑορτῆς καθ' ἄρσιον μὲν τι περιφερέσθω καὶ ὑπ' αὐτῶν ἐξελαυνέσθω ἐκ τῆς οἰκίας μικρολογία καὶ φιλαργυρία καὶ φιλοκερδία καὶ ὅσα τοιαῦτα ἄλλα σύνοικα τοῖς πλείστοις αὐτῶν. ἐπειδὴν δὲ καθαρὰν τὴν οἰκίαν ἐξεργάσονται, θυόντων Διὶ πλουτοδότῃ καὶ Ἑρμῇ δῶτορι καὶ Ἀπόλλωνι μεγαλοδώρῳ. εἶτα περὶ δέλην ὀφίαν ἀναγινωσκέσθω μὲν σφίσι τὸ φιλικὸν ἐκεῖνο πινάκιον. 15. κατανείμαντες δὲ αὐτοὶ κατ' ἀξίαν ἐκάστῳ πρὶν ἤλιον δῦναι πεμπόντων τοῖς φίλοις. οἱ δὲ ἀποκομίζοντες μὴ πλείους τριῶν ἢ τεττάρων, οἱ πιστότατοι τῶν οἰκετῶν, ἤδη πρεσβῦται. ἐγγραψάσθω δὲ ἐς γραμματίου ὅτι τὸ πεμπόμενον καὶ ὅσον, ὡς μὴ ἀμφοτέροι ὑποπτεύοιεν τοὺς διακομίζοντας. αὐτοὶ δὲ οἱ οἰκέται μίαν κύλικα ἕκαστος πiónτες ἀποτρέχόντων, ἀπαιτούντων δὲ μηδὲν πλέον. τοῖς πεπαιδευμένοις διπλάσια πάντα πεμπέσθω· ἄξιον γὰρ διμοιρίτας εἶναι. τὰ δὲ ἐπὶ τοῖς δώροις λεγόμενα ὡς μετριώτατα καὶ ὀλίγιστα ἔστω· ἐπαχθὲς δὲ μηδεὶς μηδὲν συνεπιστελλέτω μηδὲ ἐπαινείτω τὰ πεμπόμενα. πλούσιος πλουσίῳ μηδὲν πεμπέτω μηδὲ ἐστιάτω Κρονίοις ὁ πλούσιος τὸν ἰσότη-

- 398 μον. τῶν εἰς τὸ πεμφθῆναι προχειρισθέντων φυλαττέσθω μηδὲν μηδὲ μετάνοια εἰσίστω ἐπὶ τῇ δωρεᾷ. εἰ τις πέρυσιν ἀποδημῶν δι' αὐτὸ ἄμοιρος κατέστη, ἀπολαμβάνέτω κἀκεῖνα. διαλυόντων δὲ οἱ πλούσιοι καὶ χρεῶ ὑπὲρ τῶν φίλων τῶν πενήτων καὶ τὸ ἐνοίκιον, οὔτινες ἂν καὶ τοῦτο ὀφείλοντες καταβαλεῖν μὴ ἔχωσι· καὶ ὅλως, πρὸ πολλοῦ μελέτω αὐτοῖς εἰδέναι ὅτου μάλιστα δέονται.
16. ἀπέστω δὲ καὶ τῶν λαμβανόντων μεμψιμοιρία, καὶ τὸ πεμφθὲν ὅποσον ἂν ἦ, μέγα δοκεῖτω. οἴνου ἀμφορεῦς ἢ λεγῶς ἢ ὄρνις παχεῖα Κρονίων δῶρον μὴ δοκεῖτω· μηδὲ τὰς Κρονικὰς δωρεὰς εἰς γέλωτα φερέτωσαν. ἀντιπεμπέτω δὲ ὁ πένης τῷ πλουσίῳ ὁ μὲν πεπαιδευμένος βιβλίον τῶν παλαιῶν, εἴ τι εὖφημον καὶ συμποτικόν, ἢ αὐτοῦ σύγγραμμα ὅποσον ἂν δύνηται, καὶ τοῦτο λαμβανέτω ὁ πλούσιος πάνυ φαιδρῶ τῷ προσώπῳ καὶ λαβῶν ἀναγινωσκέτω εὐθύς, ἣν δὲ ἀπωθῆται ἢ ἀπορρίψη, ἴστω
- 399 τῇ τῆς ἄρπης ἀπειλῇ ἔνοχος ὢν, κἂν πέμψη ὅσα ἔχρῃ· οἱ δὲ ἄλλοι οἱ μὲν στεφάνους, οἱ δὲ λιβανωτοῦ χόνδρους πεμπόντων. ἣν δὲ πένης ἐσθῆτα ἢ ἄργυρον ἢ χρυσὸν παρὰ τὴν δύναμιν πέμψη πλουσίῳ, τὸ μὲν πεμφθὲν ἔστω δημόσιον καὶ καταπραθὲν ἐμβαλλέσθω εἰς τὸν θησαυρὸν τοῦ Κρόνου, ὁ δὲ πένης ἐς τὴν ὑστεραίαν πληγὰς παρὰ τοῦ πλουσίου λαμβανέτω τῷ νάρθηκι εἰς τὰς χεῖρας οὐκ ἐλάττους διακοσίων καὶ πεντήκοντα.

ΝΟΜΟΙ ΣΥΜΠΟΤΙΚΟΙ.

17. Λούεσθαι μὲν ὁπόταν τὸ στοιχεῖον ἐξάκουν ἢ, τὰ δὲ πρὸ τοῦ λουτροῦ κάρνα καὶ πεττοὶ ἔστωσαν. κατακείσθω ὅπου ἂν τύχη ἕκαστος· ἀξίωμα ἢ γένος ἢ πλούτος ὀλίγον συντελείτω ἐς προνομήν. οἴνου τοῦ αὐτοῦ πίνειν ἅπαντας· μηδ' ἔστω πρόφασις τῷ πλουσίῳ ἢ στομάχου ἢ κεφαλῆς ὀδύνη, ὡς μόνον δι' αὐτὴν πίνειν τοῦ

κρείττονος. μοῖρα κρεῶν κατ' ἴσον ἅπασιν· οἱ διάκονοι πρὸς χάριν μηδενὶ μηδέν, ἀλλὰ μηδὲ βραδυνέτωσαν μηδὲ παραπετέσθωσαν ἔστ' ἂν αὐτοῖς δοκῇ, ὅποσα χρῆ ἀπο- 400 φέρειν. μηδὲ τῷ μὲν μεγάλα, τῷ δὲ κομιδῇ μικρὰ παρατιθέσθω, μηδὲ τῷ μὲν ὁ μηρός, τῷ δὲ ἡ γνάθος συός, ἀλλ' ἰσότης ἐπὶ πᾶσιν. 18. ὁ οἰνοχόος ὄξυ δεθορκέτω ἐκ περιωπῆς ἐς ἕκαστον, καὶ ἔλαττον ἐς τὸν δεσπότην, καὶ ἐπ' ὄξύτερον ἀκουέτω. καὶ κύλικες παντοῖαι. καὶ ἐξέστω παρέχειν, ἣν τις ἐθέλῃ, φιλοτησίαν. πάντες πᾶσι προπινέτωσαν, ἣν ἐθέλωσι, προπιόντος τοῦ πλουσίου. μὴ ἐπάναγκες ἔστω πίνειν, ἣν τις μὴ δύνηται. εἰς τὸ συμπόσιον μῆτε ὀρχηστὴν μῆτε κιθαριστὴν αὐτοὺς ἄγειν ἄφρι μανθάνοντα ἐξέστω, ἣν τις ἐθέλῃ. σκώμματος μέτρον ἔστω τὸ ἄλυπον ἐπὶ πᾶσιν. ἐπὶ πᾶσι πεττευέτωσαν ἐπὶ καρύων· ἣν τις ἐπ' ἀργυρίῳ πεττεύσῃ, ἄσιτος ἐς τὴν ὑστεραίαν ἔστω. καὶ μενέτω καὶ ἀπίτω ἕκαστος, ὅποταν βούληται. ἐπὰν δὲ τοὺς οἰκέτας ὁ πλούσιος εὐωχῇ, διακονούντων καὶ οἱ φίλοι σὺν αὐτῷ. τοὺς νόμους τούτους ἕκαστον τῶν πλουσίων ἐγγράψαντα ἐς χαλκῆν στήλην ἔχειν ἐν μεσαιτάτῳ τῆς αὐλῆς, καὶ ἀναγινωσκέτω. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ἔστ' ἂν αὕτη ἡ στήλη μένη, οὔτε λιμὸς οὔτε λοιμὸς οὔτε πυρκαϊὰ οὔτε ἄλλο χαλεπὸν οὐδὲν εἰσεῖσιν 401 εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῖς. ἣν δὲ ποτε — ὅπερ μὴ γένοιτο — καθαιρεθῇ, ἀποτρόπαιον οἶα πείσονται.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΡΟΝΙΚΑΙ.

1.

19. Ἐγὼ Κρόνῳ χαίρειν. Ἐγγράφειν μὲν ἦδὲ σοι καὶ πρότερον δηλῶν ἐν οἷς εἶην καὶ ὡς ὑπὸ πενίας κινδυνεύοιμι μόνος ἄμοιρος εἶναι τῆς ἐορτῆς, ἣν ἐπήγγελ-

κας, ἔτι καὶ τοῦτο προσθεῖς — μέμνημαι γάρ — ἀλο-
 γώτατον εἶναι τοὺς μὲν ἡμῶν ὑπερπλουτεῖν καὶ τρυφᾶν
 οὐ κοινωνοῦντας ὧν ἔχουσι τοῖς πενεστέροις, τοὺς δὲ
 λιμῶ διαφθεῖρεσθαι, καὶ ταῦτα Κρονίων ἐνεστῶτων·
 ἐπεὶ δὲ μοι τότε οὐδὲν ἀντεπέστειλας, ἠγησάμην δεῖν ἀν-
 θις ἀναμνήσαι σε τῶν αὐτῶν. ἔχρην γάρ σε, ὦ ἄριστε
 Κρόνε, τὸ ἄνισον τοῦτο ἀφελόντα καὶ τὰ ἀγαθὰ ἐς τὸ
 μέσον ἄπασα καταθέντα ἔπειτα κελεύειν ἐορτάζειν. ὡς
 402 δὲ νῦν ἔχομεν, μύρμηξ ἢ κάμηλος, ὡς ἢ παροιμία φησί.
 μᾶλλον δὲ τραγικὸν ὑποκριτὴν ἐννόησον θατέρω μὲν τοῖν
 ᾠδοῖν ἐφ' ὑψηλοῦ βεβηκότα, οἷοί εἰσι τραγικοὶ ἐμβάται,
 ὁ δ' ἕτερος ἀνυπόδητος ἔστω. εἰ τοίνυν βαδίξοι οὕτως
 ἔχων, ὄρας ὅτι ἀναγκαῖον αὐτῷ ἄρτι μὲν ὑψηλῶ, ἄρτι δὲ
 ταπεινῶ γενέσθαι, καθ' ὁπότερον ἂν πόδα προβαίη.
 τοσοῦτον κἂν τῷ βίῳ ἡμῶν τὸ ἄνισον· καὶ οἱ μὲν ὑπο-
 δησάμενοι ἐμβάτας τῆς τύχης χορηγούσης ἐντραγωδοῦσιν
 ἡμῖν, οἱ πολλοὶ δὲ περὶ καὶ χαμαὶ βαδίξομεν δυνάμενοι
 ἄν, εὖ ἴσθι, μὴ χεῖρον αὐτῶν ὑποκρίνεσθαι καὶ διαβαί-
 νειν, εἴ τις καὶ ἡμᾶς ἐνεσκεύασε παραπλησίως ἐκείνοις.
 20. καίτοι ἀκούω τῶν ποιητῶν λεγόντων ὡς τὸ παλαιὸν
 οὐ τοιαῦτα ἦν τοῖς ἀνθρώποις τὰ πράγματα σοῦ ἔτι μο-
 ναρχοῦντος, ἀλλ' ἢ μὲν γῆ ἄσπορος καὶ ἀνήροτος ἔφυνε
 αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ, δειπνον ἐτοιμον ἐκάστῳ ἐς κόρον, πο-
 ταμοὶ δὲ οἱ μὲν οἶνον, οἱ δὲ γάλα, εἰσὶ δὲ οἱ καὶ μέλι ἐρ-
 403 ρεον· τὸ δὲ μέγιστον, αὐτοὺς ἐκείνους φασὶ τοὺς ἀν-
 θρώπους χρυσοῦς εἶναι, πενίαν δὲ μηδὲ τὸ παράπαν
 αὐτοῖς πλησιάζειν. ἡμεῖς δὲ αὐτοὶ μὲν οὐδὲ μόλυβδος ἂν
 εἰκότως δοκοίημεν, ἀλλ' εἴ τι καὶ τούτου ἀτιμότερον, ἢ
 τροφή δὲ μετὰ πόνων τοῖς πλείστοις, ἢ πενία δὲ καὶ ἀπο-
 ρία καὶ ἀμηχανία καὶ τὸ οἴμοι καὶ τὸ πόθεν ἂν μοι γέ-
 νοιτο καὶ ὦ τῆς τύχης πολλὰ τοιαῦτα παρὰ γοῦν ἡμῖν τοῖς
 πένησι. καὶ ἦττον ἂν, εὖ ἴσθι, ἠνιώμεθα ἂν ἐπ' αὐτοῖς,

εἰ μὴ τοὺς πλουσίους ἐωρῶμεν τοσαύτη εὐδαιμονία συν-
όντας, οἱ τοσοῦτον μὲν χρυσόν, τοσοῦτον δὲ ἄργυρον
ἐγκλεισάμενοι, ἐσθῆτας δὲ ὅσας ἔχοντες, ἀνδράποδα δὲ
καὶ ζεύγη καὶ συνοικίας καὶ ἀγρούς, πάμπολλα δὲ ταῦτα
ἕκαστα κεκτημένοι οὐχ ὅπως μετέδωσαν ἡμῖν ποτε αὐτῶν,
ἀλλ' οὐδὲ προσβλέπειν τοὺς πολλοὺς ἀξιούσι. 21. ταῦτα
ἡμᾶς μάλιστα ἀποκνίγει, ὦ Κρόνε, καὶ ἀφόρητον ἠγού-
μεθα τὸ πρᾶγμα, τὸν μὲν ἐφ' ἀλουργίδων κατακείμενον
τοσοῦτοις ἀγαθοῖς ἐντροφᾶν ἐρυγγάνοντα καὶ ὑπὸ τῶν 404
συνόντων εὐδαιμονιζόμενον ἀεὶ ἐορτάζοντα, ἐμὲ δὲ καὶ
τοὺς ὁμοίους ὄνειροπολεῖν, εἰ ποθεν ὀβολοὶ τέτταρες γέ-
νοιτο, ὡς ἔχοιμεν ἄρτων γοῦν ἢ ἀλφίτων ἐμπεπλησμέ-
νοι καθεύδειν κάρδαμον ἢ θύμον ἢ κρόμμυον ἐπιτρῶ-
γοντες. ἢ τοίνυν ταῦτα, ὦ Κρόνε, ἀλλάττειν καὶ μετα-
ποιεῖν ἐς τὸ ἰσοδίατον, ἢ τὸ ὕστατον, αὐτοὺς γε ἐκείνους
κελεύειν τοὺς πλουσίους μὴ μόνους ἀπολαύειν τῶν ἀγα-
θῶν, ἀλλὰ ἀπὸ μεδίμνων τοσοῦτων χρυσοῦ χοίνικά γε
ἡμῶν πάντων κατασκεδάσαι, ἀπὸ δὲ λιματίων ὅσα κἂν
ὑπὸ σπητῶν διαβρωθέντα οὐκ ἂν αὐτοὺς ἀνιάσειε· ταῦτα
γοῦν πάντως ἀπολλύμενα καὶ ὑπὸ τοῦ χρόνου διαφθα-
ρησόμενα ἡμῖν δοῦναι περιβαλέσθαι μᾶλλον ἢ ἐν ταῖς
κοίταις καὶ κίσταις εὐρῶτι πολλῷ κατασαπῆναι. 22. καὶ
μὴν καὶ δεικνύζειν ἕκαστον ἄρτι μὲν τέτταρας, ἄρτι δὲ
πέντε τῶν πενήτων παραλαμβάνοντας, μὴ μέντοι ἐς τὸν
νῦν τρόπον τῶν δειπνων, ἀλλ' ἐς τὸ δημοτικώτερον, ὡς
ἐπ' Ἰσῆς μετέχειν ἅπαντας καὶ μὴ τὸν μὲν ἐμφορεῖσθαι
τῶν ὄψων καὶ τὸν οἰκέτην περιμένειν ἐστώτα, ἐστ' ἂν
ἀπαγορεύση ἐσθίων, ἐφ' ἡμᾶς δὲ ἐλθόντα, ἐτι παρα-
σκευαζομένων ὡς ἐπιβάλοιμεν τὴν χεῖρα, παραμείβεσθαι 405
δειξάντα μόνον τὴν λοπάδα ἢ ὅσον ἐστὶ τοῦ πλακοῦντος
τὸ λοιπόν· μηδὲ ἐσκομισθέντος ὑὸς διανέμοντα τῷ μὲν
δεσπότῃ παρατιθέναι τὸ ἡμίτομον ὄλον σὺν τῇ κεφαλῇ,

τοῖς δὲ ἄλλοις ὅστ' ἄ φέρειν ἐγκεκαλυμμένα. προειπεῖν δὲ καὶ τοῖς οἴνοχοις μὴ περιμένειν, ἔστ' ἂν ἐπτάκις αἰτήσῃ πιεῖν ἡμῶν ἕκαστος, ἀλλὰ ἦν ἅπαξ κελεύσῃ, αὐτίκα ἐγγέαι καὶ ἀναδοῦναι μεγάλην κύλικα ἐμπλησαμένους ὥσπερ τῷ δεσπότῃ· καὶ τὸν οἶνον δὲ αὐτὸν πᾶσι τοῖς συμπόταις ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν εἶναι. ἢ ποῦ γὰρ γεγράφθαι τοῦτον τὸν νόμον, τὸν μὲν ἀνθοσμίου μεθύσκεσθαι, ἐμοὶ δὲ ὑπὸ τοῦ γλεύκουσ διαρρήγνυσθαι τὴν γαστέρα;

23. ἦν ταῦτα ἐπανορθώσεως καὶ μετακοσμήσεως, ὦ Κρόνε, βίον μὲν τὸν βίον, ἑορτὴν δὲ τὴν ἑορτὴν ἔση πεποιηκώς, εἰ δὲ μὴ, ἐκεῖνοι μὲν ἑορταζόντων, ἡμεῖς δὲ καθεδούμεθα εὐχόμενοι, ἐπειδὴν λουσάμενοι ἦκωσι, τὸν παῖδα μὲν αὐτοῖς ἀνατρέψαντα τὸν ἀμφορέα καταῶσαι, τὸν μάγειρον δὲ τὸν ζωμὸν κνισῶσαι καὶ ἐπιλαθόμενον τὸ τάρικος μὲν ἐς τὴν φακὴν ἐμβαλεῖν [τῶν ἰχθύων]· τὴν κῦνα

406 δὲ παρεϊσπεσοῦσαν τὸν τε ἀλλᾶντα ὄλον καταφαγεῖν, περὶ τᾶλλα τῶν ὀψοποιῶν ἐχόντων, καὶ τοῦ πλακοῦντος τὸ ἡμισυ· τὸν δὲ ὕν καὶ τὸν ἔλαφον καὶ τὰ δελφάνια μεταξὺ ὀπτώμενα τὸ ὅμοιον ποιεῖν, ὅπερ Ὅμηρος περὶ τῶν Ἡλίου βοῶν φησι· μᾶλλον δὲ μὴ ἔρπειν μόνον, ἀλλ' ἀναπηδήσαντα φεύγειν εἰς τὸ ὄρος αὐτοῖς ὀβελοῖς· καὶ τὰς ὄρνεις δὲ τὰς παχείας, καίτοι ἀπτέρους ἤδη οὔσας καὶ ἐσκενασμένας, ἀναπταμένας οἴχεσθαι καὶ ταύτας, ὡς μὴ μόνοι ἀπολαύοιεν αὐτῶν.

24. ὃ δὲ δὴ μάλιστα ἂν αὐτοὺς ἀνιάσειε, τὸ μὲν χρυσίον μύρμηκας τινὰς οἶους τοὺς Ἰνδικοὺς ἀνορύττοντας ἐκ τῶν θησαυρῶν ἐκφέρειν νύκτωρ ἐς τὸ δημόσιον· τὴν ἐσθῆτα δὲ ὀλιγορῖα τῶν ἐπιμελητῶν κοσκινηδὸν διατετρυπηθῆσαι ὑπὸ τῶν βελτίστων μυῶν, ὡς σαγήνης θυννευτικῆς μηδὲν διαφέρειν· παῖδας δὲ αὐτῶν τοὺς ὠραίους καὶ κομήτας, οὓς Ἰακίνθους ἢ Ἀχιλλέας ἢ Ναρκίσσους ὀνομάξουσι, μεταξὺ ὀρέγοντας σφίσι τὸ ἔκπωμα φαλακροὺς γίνεσθαι ὑπορρεούσης τῆς κόμης καὶ

πώγωνα φύειν ὄξύν, οἰοί εἰσιν ἐν ταῖς κωμῳδίαις οἱ σφηνοπώγωνες, καὶ τὸ παρὰ τοῖς κροτάφοις πάνυ λάσιον καὶ κάρτα ἐκκεντοῦν, τὸ μεταξὺ δὲ λεῖον καὶ γυμνὸν εἶ- 407
 ναι. ταῦτα καὶ πλείω τούτων εὐξαίμεθ' ἄν, εἰ μὴ θέλωσι τὸ ἄγαν φίλαντον τοῦτ' ἀφέντες ἐς τὸ κοινὸν πλουτεῖν καὶ μεταδιδόναι ἡμῖν τῶν μετρίων.

2.

25. Κρόνος ἐμοὶ τῷ τιμιωτάτῳ χαίρειν. Τί ταῦτα ληρεῖς, ὃ οὔτος, ἐμοὶ περὶ τῶν παρόντων ἐπιστέλλων καὶ ἀναδασμὸν τῶν ἀγαθῶν ποιεῖν κελεύων; τὸ δὲ ἐτέρου ἂν εἴη, τοῦ νῦν ἄρχοντος. θαυμάζω γὰρ εἰ μόνος τῶν ἀπάντων ἀγνώσσεις ὡς ἐγὼ μὲν πάλαι βασιλεὺς ὦν πέπαυμαι, τοῖς παισὶ διανείμας τὴν ἀρχήν, ὁ δὲ Ζεὺς μάλιστα τῶν τοιούτων ἐπιμελεῖται· τὰ δὲ ἡμέτερα ταῦτα μέχρι πεττῶν καὶ κρότου καὶ ῥῶθης καὶ μέθης, καὶ τοῦτο οὐ πλέον ἡμερῶν ἑπτὰ. ὥστε περὶ τῶν μειζόνων ἂ φῆς, ἀφελεῖν τὸ ἄνισον καὶ ἐκ τῆς ὁμοίας ἢ πένεσθαι ἢ πλουτεῖν ἅπαντας, ὁ Ζεὺς ἂν χρηματίσειεν ὑμῖν. εἰ δέ τι τῶν ἐκ τῆς ἑορτῆς ἀδικοῖτό τις ἢ πλεονεκτοῖτο, ἐμὸν ἂν εἴη δικάζειν· καὶ ἐπιστέλλω δὲ τοῖς πλουσίοις περὶ τῶν 408
 δεῖπνων καὶ τοῦ χοίνικος τοῦ χρυσίου καὶ τῶν ἐσθῆτων, ὡς καὶ ὑμῖν πέμποιεν ἐς τὴν ἑορτήν· δίκαια γὰρ ταῦτα καὶ ἄξια αὐτοὺς ποιεῖν, ὡς φατέ, εἰ μὴ τι εὐλογον ἐκείνοι πρὸς ταῦτα λέγειν ἔχωσι. 26. τὸ δὲ ὅλον, ἴστε οἱ πένητες ὑμεῖς ἐξηπατημένοι καὶ οὐκ ὀρθῶς δοξάζοντες περὶ τῶν πλουσίων, οἳ γε πανευδαίμονας αὐτοὺς οἴεσθε εἶναι καὶ μόνους ἡδύν τινα βιοῦν τὸν βίον, ὅτι δειπνεῖν τε πολυτελεῶς ἐστὶν αὐτοῖς καὶ μεθύσκεσθαι οἴνου ἡδέος καὶ παισὶν ὠραίοις καὶ γυναιξὶν ὁμιλεῖν καὶ ἐσθῆσι μαλακαῖς χρῆσθαι· τὸ δὲ πάνυ ἀγνοεῖτε ὁποῖόν ἐστιν. αἴ τε γὰρ

φροντίδες αἱ περὶ τούτων οὐ μικραί, ἀλλ' ἀνάγκη ἐπα-
 γρουπνεῖν ἐκάστοις, μὴ τι ὁ οἰκονόμος βλακεύσας ἢ ὑπε-
 λόμενος λάθῃ, μὴ ὁ οἶνος ὀξυνθῆ, μὴ ὁ σίτος φθειρῇ ζέσῃ,
 ἢ ὁ ληστής ὑφέληται τὰ ἐκπώματα, μὴ πιστεύσῃ τοῖς συ-
 κοφάνταις ὁ δῆμος λέγουσι τυραννεῖν αὐτὸν ἐθέλειν.
 ταῦτα δὲ πάντα οὐδὲ τὸ πολλοστὸν ἂν εἴη μέρος τῶν
 ἀνιῶντων αὐτούς· εἰ γοῦν ἠπίστασθε τοὺς φόβους καὶ
 τὰς μερίμνας ἃς ἔχουσι, πᾶν ἂν ὑμῖν φευκτέον ὁ πλου-
 τος ἔδοξεν. 27. ἐπεὶ τοι οἶμι με αὐτὸν οὕτως ἂν ποτε κο-
 ρυβαντιᾶσαι, ὡς εἰ καλὸν ἦν τὸ πλουτεῖν καὶ βασιλεύειν,
 ἀφέντα ἂν αὐτὰ καὶ παραχωρήσαντα ἄλλοις καθῆσθαι
 409 ἰδιωτεύοντα καὶ ἀνέχεσθαι ὑπ' ἄλλῳ ταττόμενον; ἀλλὰ
 τὰ πολλὰ ταῦτα εἰδώς, ἃ τοῖς πλουσίοις καὶ ἄρχουσι
 προσεῖναι ἀνάγκη, ἀφῆκα τὴν ἀρχὴν εὐ ποιῶν. 28. καὶ
 γὰρ ἃ νῦν ἐποτινῶ πρὸς με, ὡς τοὺς μὲν ὑῶν καὶ πλα-
 κούντων ἐμπορομένους, ὑμᾶς δὲ κάρδαμον ἢ θύμον ἢ
 κρόμμυον ἐπιτρώγοντας ἐν τῇ ἑορτῇ, σκέψαι ὅποιά ἐστι
 πρὸς μὲν γὰρ τὸ παρὸν ἡδὺ καὶ οὐκ ἀνιαρὸν ἴσως ἐκά-
 τερον αὐτῶν, πρὸς δὲ τὰ μετὰ ταῦτα ἔμπαλιν ἀναστρέ-
 φεται τὸ πρᾶγμα. εἶτα ὑμεῖς μὲν οὔτε καρηβαροῦντες
 ἀνασταίητ' ἂν ἐς τὴν ὑστεραίαν ὥσπερ ἐκεῖνοι ὑπὸ τῆς
 μέθης οὔτε ὑπὸ τῆς ἄγαν πλησμονῆς δυσῶδές τι καὶ
 καπνωδέστερον ἐρυγγάνοντες· οἱ δὲ τούτων τε ἀπο-
 λαύουσι καὶ τὸ πολὺ τῆς νυκτὸς ἢ παισὶν ἢ γυναιξὶν
 ὅπως ἂν ὁ τράγος κελεύῃ συναναφυρέντες ἢ φθόγῃ
 περιπνευμονίαν ἢ ὕδερρον οὐ χαλεπῶς συνελέξαντο ἐκ τῆς
 πολλῆς τρυφῆς. ἢ τίνα ἂν αὐτῶν ῥαδίως δεῖξαι δύναται
 μὴ πάντως ὠχρὸν ὄντα πολὺ τὸ νεκρῶδες ἐμφαίνοντα
 τίνα δὲ ἐς γῆρας ἀφικόμενον τοῖς αὐτοῦ ποσί, ἀλλὰ μὴ
 φοράδην ἐπὶ τεττάρῳ ὀχούμενον, ὀλόχρυσον μὲν τὰ ἔξω
 κατάρραφον δὲ τὰ ἐνδον, ὥσπερ αἱ τραγικαὶ ἐσθῆτες
 φακῶν πᾶν εὐτελεῶν συγκεκαττυμένοι; ὑμεῖς δὲ ἰχθυῶν

μὲν ἄγευστοι καὶ ἄσιτοι, ποδάγρας δὲ ἢ περιπνευμονίας
 οὐχ ὄραθ' ὅτι καὶ τούτων ἄπειροί ἐστε, ἢ εἴ τι κατ' ἄλ- 410
 λην τινὰ αἰτίαν συμβάλει; καίτοι οὐδ' αὐτοῖς ἐκείνοις
 ἠδύ ἐστὶν αὐτὸ καθ' ἡμέραν καὶ πέρα τοῦ κόφου ἐσθίειν
 τούτων, ἀλλὰ ἰδοὺς ἂν αὐτοὺς οὕτω λαχάνων καὶ θύ-
 μου ὀρεγομένους ἐνίστε, ὥσπερ οὐδὲ σὺ τῶν λαγῶν
 καὶ ὑῶν. 29. ἐῷ λέγειν ὅσα ἄλλα λυπεῖ αὐτούς, υἱὸς
 ἀκόλαστος ἢ γυνὴ τοῦ οἰκέτου ἐρῶσα ἢ ἐρώμενος πρὸς
 ἀνάγκην μᾶλλον ἢ πρὸς ἠδονὴν συνών· καὶ ὅλως πολλὰ
 ἐστὶν ἅπερ ὑμεῖς ἀγνοοῦντες τὸν χρυσὸν ὄρατε αὐτῶν
 μόνον καὶ τὴν πορφύραν, καὶ ἦν ἰδητὲς ποτε ἐξελαύνον-
 τας ἐπὶ λευκοῦ ζεύγους, κεκήνατε καὶ προσκυνεῖτε. εἰ
 δὲ ὑπερεωρᾶτε αὐτῶν καὶ κατεφρονεῖτε καὶ μήτε ἐπε-
 στρέφεσθε πρὸς τὴν ἀργυρᾶν ἀρμάμαξαν μήτε μεταξὺ
 διαλεγομένων εἰς τὸν ἐν τῷ δακτυλίῳ σμάραγδον ἀφω-
 ρᾶτε καὶ τῶν ἱματίων παραπτόμενοι τὸ μαλακὸν ἐθαυ-
 μάζετε, ἀλλ' εἰάτε καθ' ἑαυτοὺς πλουτεῖν, εὖ ἴστε, αὐ-
 τοὶ ἐφ' ὑμᾶς ἰόντες ἐδέοντο συνδειπνεῖν, ὡς ἐπιδείξαιντο
 ὑμῖν τὰς κλῖνας καὶ τὰς τραπέζας καὶ τὰ ἐκπώματα, ὧν
 οὐδὲν ὄφελος, εἰ ἀμάρτυρος ἢ κτήσις εἴη. 30. τὰ γέ τοι
 πλείστα εὗροίτε ἂν αὐτοὺς ὑμῶν ἕνεκα κτωμένους, οὐχ
 ὅπως αὐτοὶ χρήσονται, ἀλλ' ὅπως ὑμεῖς θαυμάζοιτε.
 ταῦτα ὑμᾶς παραμυθοῦμαι εἰδὼς τὸν βίον ἐκάτερον, καὶ
 κελίον ἐορτάζειν ἐνθυμουμένους ὅτι μετ' ὀλίγον ἅπαντας
 ἀφαιρήσει ἀπιέναι ἐκ τοῦ βίου κἀκείνους τὸν πλοῦτον καὶ
 ὑμᾶς τὴν πενίαν ἀφέντας. πλὴν ἐπιστελῶ γε αὐτοῖς ὡς- 411
 περ ὑπεσχόμην, καὶ οἶδ' ὅτι οὐκ ὀλιγορήσουσι τῶν ἐμῶν
 γραμμάτων.

3.

31. Κρόνος τοῖς πλουσίοις χαίρειν. Οἱ πένητες ἐναγχος ἐπεστάλκασι μοι αἰτιώμενοι ὑμᾶς μὴ μεταδιδόναι σφίσιν ὧν ἔχετε, καὶ τὸ μὲν ὅλον ἡξίου με κοινὰ πᾶσι ποιεῖν τὰγαθὰ καὶ τὸ μέρος ἕκαστον αὐτῶν ἔχειν· δίκαιον γὰρ εἶναι ἰσοτιμίαν καθεστηκέναι καὶ μὴ τῷ μὲν πλέον, τῷ δὲ μῆδ' ὅλως μετεῖναι τῶν ἡδέων. ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τούτων ἔφην ἄμεινον σκέψασθαι τὸν Δία, περὶ δὲ τῶν παρόντων καὶ ὧν ἀδικεῖσθαι ᾤοντο κατὰ τὴν ἑορτὴν ἐώρων ἐπ' ἐμὲ καθήκουσαν τὴν κρίσιν, καὶ ὑπεσχόμεν γράψειν πρὸς ὑμᾶς. ἔστι δὲ ἄπερ ἀξιούσι ταῦτα μέτρια, ὡς ἐμοὶ ἔδοξε. πῶς γάρ, φασί, ῥιγοῦντες τοσοῦτω κρύει καὶ λιμῷ ἐχόμενοι προσέτι ἐορτάζοιμεν ἄν; εἰ τοίνυν ἐθέλοισι κάκεινους μετέχειν τῆς ἑορτῆς, ἐκέλευόν με ἀναγκάσαι ὑμᾶς ἐσθῆτων τε ὧν ἔχετε μεταδοῦναι αὐτοῖς, εἴ τινες περιτταὶ καὶ παχύτεραι ἢ καθ' ὑμᾶς, καὶ τοῦ χρυσίου ὀλίγον ἐπιστάξαι αὐτοῖς· εἴ γὰρ ταῦτα, φασί, ποιήσετε, μῆδὲ ἀμφισβητεῖν ὑμῖν ἔτι τῶν ἀγαθῶν ἐπὶ τοῦ Διός, εἴ δὲ μὴ, ἀπειλοῦσι προσκαλέσασθαι ἐπὶ τὸν ἀναδασμόν, ἐπειδὴν τὸ πρῶτον δίκας ὁ Ζεὺς προθῆταῦτά ἐστιν οὐ πάνυ χαλεπὰ ὑμῖν ἀπὸ τοσοῦτων ἢ καλῶς

412 ποιοῦντες ἔχετε. 32. νῆ Δία καὶ τῶν δείπνων πέρι, ὡς συνδειπνοῦεν ὑμῖν, καὶ τοῦτο προσθεῖναι ἡξίου τῇ ἐπιστολῇ, ὡς νῦν γε μόνους ὑμᾶς τρυφᾶν ἐπικλεισαμένους τὰς θύρας· εἴ δὲ ποτε κάκεινων τινὰς ἐστίαν διὰ μακροῦ ἐθελήσετε, πλέον τοῦ εὐφραίνοντος ἐνεῖναι τὸ ἀνιαρὸν τῷ δείπνῳ, καὶ τὰ πολλὰ ἐφ' ὕβρει αὐτῶν γίνεσθαι, οἶον ἐκεῖνο τὸ μὴ τοῦ αὐτοῦ οἴνου συμπίνειν, Ἡράκλεις, ὡς ἀνελεύθερον· καὶ καταγινώσκειν αὐτῶν ἐκείνων ἄξιον, ὅτι μὴ μεταξὺ ἀναστάντες οἴχονται ὅλον ὑμῖν τὸ συμπίσιον καταλιπόντες. ἀλλ' οὐδὲ ἐς κόρον ὅμως φασί πί-

νειν· τοὺς γὰρ οἰνοχόους ὑμῶν ὥσπερ τοὺς Ὀδυσσεύς
 εἰαίρους κηρῶ βεβύσθαι τὰ ὅτα. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα οὐ-
 τως αἰσχρά ἐστίν, ὥστε ὀκνῶ λέγειν, ἃ περὶ τῆς νομῆς
 τῶν κρεῶν αἰτιῶνται καὶ τῶν διακόνων, ὑμῖν μὲν παρε-
 στῶτων, ἔστ' ἂν ὑπερεμφορηθῆτε, ἐκείνους δὲ παρα-
 θεόντων, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα μικροπρεπῆ καὶ ἥμιστα
 ἐλευθέροις πρέποντα. τὸ γοῦν ἥδιστον καὶ συμποτικώ-
 τερον ἢ ἰσοτιμία ἐστὶ, καὶ ὁ ἰσοδαίτης τούτου ἔνεκα ἡγεί-
 ται ὑμῖν τῶν συμποσιῶν, ὡς τὸ ἴσον ἅπαντες ἔχοιεν.
 33. ὁρᾶτε οὖν ὅπως μηκέτι ὑμᾶς αἰτιάσονται, ἀλλὰ τι-
 μήσωσι καὶ φιλήσωσι τῶν ὀλίγων τούτων μεταλαμβά- 413
 νοντες, ὧν ὑμῖν μὲν ἡ δαπάνη ἀνεπαίσθητος, ἐκείνοις
 δὲ ἐν καιρῶ τῆς χρείας ἢ δόσις ἀείμνηστος. ἄλλως τε οὐδ'
 ἂν οἰκεῖν δύνασθε τὰς πόλεις μὴ οὐχὶ καὶ πενήτων συμ-
 πολιτενομένων καὶ μυρία πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν ὑμῖν
 συντελούντων, οὐδ' ἂν ἔχοιτε τοὺς θαυμάζοντας ὑμῶν
 τὸν πλοῦτον, ἣν μόνον καὶ ἰδίᾳ καὶ ὑπὸ σκότῳ πλουτῆτε.
 ἰδέτωσαν οὖν πολλοὶ καὶ θαυμασάτωσαν ὑμῶν τὸν ἄρ-
 γυρον καὶ τὰς τραπέζας καὶ προπινόντων φιλοτησίας,
 μεταξὺ πίνοντες περισκοπεῖτωσαν τὸ ἐκπῶμα καὶ τὸ βά-
 ρος ἴστωσαν αὐτοὶ διαβαστάσαντες καὶ τῆς ἱστορίας τὸ
 ἀκριβές καὶ τὸν χρυσὸν ὅσος, ὃς ἐπανθεῖ τῇ τέχνῃ. πρὸς
 γὰρ τῷ χρηστοῦς καὶ φιλανθρώπους ἀκούειν καὶ τοῦ
 φθονεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἔξω γενήσεσθε. τίς γὰρ ἂν φθο-
 νήσειε τῷ κοινωνοῦντι καὶ διδόντι τῶν μετρίων; τίς δ'
 οὐκ ἂν εὖξαιτο εἰς τὸ μήκιστον διαβιῶναι αὐτὸν ἀπο-
 λαύοντα τῶν ἀγαθῶν; ὡς δὲ νῦν ἔχετε, ἀμάρτυρος μὲν
 ἢ εὐδαιμονία, ἐπίφθονος δὲ ὁ πλοῦτος, ἀηδῆς δὲ ὁ βίος.
 34. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ὁμοίως ἡδύ, οἶμαι, μόνον ἐμπίπλα-
 σθαι, ὥσπερ τοὺς λέοντάς φασι καὶ τοὺς μονιούς τῶν
 λύκων, καὶ συνόντας δεξιοῖς ἀνδράσι καὶ πάντα χαρίζε-
 σθαι πειρωμένοις, οἳ πρῶτα μὲν οὐ κωφὸν καὶ ἄφωνον 414

ἑάσουσι τὸ συμπόσιον εἶναι, ἀλλ' ἐν μύθοις συμποτικοῖς
 καὶ σκώμασιν ἀνεπαχθέσι καὶ φιλοφροσύναις ποικίλαις
 συνέσονται, οἷαι ἤδιστα διατριβαί, φίλαι μὲν Διονύσῳ
 καὶ Ἀφροδίτῃ, φίλαι δὲ Χάρισιν, ἔπειτα δὲ πρὸς ἀπαν-
 τας ἐς τὴν ὑστεραίαν διηγούμενοι ὑμῶν τὴν δεξιότητα
 φιλεῖσθαι παρασκευάσουσι. ταῦτα πολλοῦ πρίασθαι κα-
 λῶς εἶχεν. 35. ἐπεὶ ἐρήσομαι ὑμᾶς, εἰ μύοντες οἱ πένη-
 τες βαδίζοιεν — ὑποθώμεθα γὰρ οὕτως — οὐκ ἂν ὑμᾶς
 ἠνίασεν οὐκ ἔχοντας οἷς ἐπιδειξαίσεθε τὰς ἀλουργεῖς ἐσθή-
 τας καὶ τῶν ἀκολουθούντων τὸ πλῆθος ἢ τῶν δακτυλίων
 τὸ μέγεθος; ἐῷ λέγειν ὡς καὶ ἐπιβουλάς καὶ μίσην παρὰ
 τῶν πενήτων ἀναγκαῖον ἐγγίνεσθαι πρὸς ὑμᾶς, ἦν μό-
 νοι τρυφᾶν ἐθέλητε· ἃ μὲν γὰρ εὐξασθαι καθ' ὑμῶν
 ἀπειλοῦσιν, ἀποτρόπαια, μηδὲ γένοιτο εἰς ἀνάγκην αὐ-
 τοὺς καταστῆναι τῆς εὐχῆς· ἐπεὶ οὔτε ἀλλάντων γεύσεσθε
 οὔτε πλακοῦντος ἢ εἰ τι λείψανον τῆς κυνός, ἢ φακῆ δὲ
 415 ὑμῖν σαπέροδην ἐντετηκότα ἔξει, ὅς δὲ καὶ ἔλαφος ὀπτῶ-
 μενοι μεταξὺ δρασμὸν βουλεύουσιν ἐκ τοῦ ὀπτανείου
 ἐς τὸ ὄρος, καὶ ὄρνις ψύττα κατατεῖνασαι ἄπτεροι καὶ
 αὐταὶ παρ' αὐτοὺς τοὺς πένητας ἐκπετήσονται· τὸ δὲ μέ-
 γιστον, οἱ ὠραιότατοι τῶν οἰνοχόων φαλακροὶ ἐν ἀκαρεῖ
 τοῦ χρόνου ὑμῖν γενήσονται, ἐπὶ κατεαγῶτι καὶ ταῦτα
 τῷ ἀμφορεῖ. πρὸς τάδε βουλεύεσθε ἃ καὶ τῇ ἑορτῇ πρό-
 ποντα γένοιτ' ἂν καὶ ὑμῖν ἀσφαλέστατα, καὶ ἐπικουφί-
 ζετε πολλὴν τὴν πενίαν αὐτοῖς ἀπ' ὀλίγου τελέσματος
 φίλους οὐ μεμπτοὺς ἔχοντες.

4.

36. Οἱ πλούσιοι τῷ Κρόνῳ χαίρειν. Πρὸς
 γὰρ σὲ οἶμι μόνον ὑπὸ τῶν πενήτων ταῦτα γεγράφθαι,
 ὃ Κρόνε, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ Ζεὺς ἤδη ἐκκεκῶφηται πρὸς αὐ-

τῶν ἀναβοώντων καὶ αὐτὰ δὴ ταῦτα τὸν ἀναδασμὸν
 ἀξιούντων γενέσθαι καὶ αἰτιωμένων τὴν τε εἰμαρμένην
 ὡς ἄνισον τὴν νομὴν πεποιημένην καὶ ἡμᾶς ὅτι μηδενὸς
 αὐτοῖς μεταδιδόναι ἀξιούμεν; ἀλλ' οἶδεν ἐκεῖνος, ἅτε
 Ζεὺς ὢν, παρ' οἴστισιν ἡ αἰτία, καὶ διὰ τοῦτο παρακούει 416
 αὐτῶν τὰ πολλά. σοὶ δὲ ὅμως ἀπολογησόμεθα, ἐπεὶ περ
 ἄρχεις γε νῦν ἡμῶν. ἡμεῖς μὲν γὰρ ἅπαντα πρὸ ὀφθαλ-
 μῶν λαβόντες ἃ γέγραφας, ὡς καλὸν ἐπικουρεῖν ἀπὸ
 πολλῶν τοῖς δεομένοις καὶ ὡς ἦδιον συνελθαι καὶ συνευω-
 χεῖσθαι τοῖς πένησιν, ἀεὶ διετελοῦμεν οὕτως ποιοῦντες
 ἰσοδίαιτοι καθεστῶτες, ὡς ἂν μηδὲ τὸν συνδαίτην αὐτὸν
 αἰτιάσασθαι τι. 37. οἱ δὲ ὀλίγων ἐν ἀρχῇ δεῖσθαι φάσκον-
 τες, ἐπειδὴ περ ἅπαξ αὐτοῖς ἀνεπετάσαμεν τὰς θύρας,
 οὐκ ἀνέεσαν ἄλλα ἐπ' ἄλλοις αἰτοῦντες· εἰ δὲ μὴ πάντα
 εὐθύς μηδὲ πρὸς ἔπος λαμβάνοιεν, ὀργὴ καὶ μῖσος καὶ
 πρόχειροι αἱ βλασφημίαι· κἂν εἴ τι ἐπιψεύδοιντο ἡμῖν,
 ἀλλ' οἳ γε ἀκούοντες ἐπίστευον ἂν ὡς ἀκριβῶς εἰδόσιν
 ἐκ τοῦ συγγεγονέναι. ὥστε δυοῖν θάτερον, ἢ μὴ διδόντα
 ἐχθρὸν εἶναι πάντως ἔδει ἢ πάντα προθέμενον αὐτίκα
 μάλα πένεσθαι καὶ τῶν αἰτρύντων καὶ αὐτὸν εἶναι. 38. καὶ
 τὰ μὲν ἄλλα μέτρια· ἐν δὲ τοῖς δειπνοῖς αὐτοῖς ἀμελή-
 σαντες τοῦ ἐμπίπλασθαι καὶ γαστρίξασθαι καὶ αὐτοί,
 ἐπειδὴν πλείον τοῦ ἰκανοῦ ἐμπίωσιν, ἢ παιδὸς ὠραίου 417
 μεταξὺ ἀναδόντος τὸ ἔκπωμα ἐνυξάν τὴν χεῖρα ἢ παλ-
 λακῆ ἢ γαμετῆ γυναικὶ ἐπεχείρησαν· εἶτα κατεμέσαν-
 τες τοῦ συμποσίου ἐς τὴν ὑστεραίαν λοιδοροῦνται ἡμῖν
 κατελθόντες, ὡς ἐδίψησαν καὶ ὡς λιμῶ συνῆσαν διηγού-
 μενοι. καὶ εἴ σοι ταῦτα καταψεύδεσθαι αὐτῶν δοκοῦμεν,
 τὸν ὑμέτερον παράσιτον ἀναμνήσθητι τὸν Ἰξίονα, ὃς
 ἀξιῶθεις κοινῆς τραπέξης, ἀξίωμα ἴσον ἔχων ἡμῖν, τῆ
 Ἥρα μεθυσθεὶς ἐπεχείρει ὁ γενναῖος. 39. ταῦτ' ἐστὶ καὶ
 τὰ τοιαῦτα, ὑφ' ὧν ἡμεῖς ἐβουλευσάμεθα πρὸς τὸ λοι-

πὸν ἀσφαλείας τῆς ἡμετέρας ἔνεκεν μηκέτι ἐπιβατὸν αὐτοῖς ποιεῖν τὴν οἰκίαν. εἰ δὲ ἐπὶ σοῦ συνδοῦντο μετρίων δεήσεσθαι, ὥσπερ νῦν φασί, μηδὲν δὲ ὑβριστικὸν ἐν τοῖς συμποσίοις ἐργάσεσθαι, κοινωνούντων ἡμῖν καὶ συνδειπνούντων τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. καὶ τῶν ἱματίων, ὡς οὐ κελεύεις, πέμψομεν καὶ τοῦ χρυσίου ὁπόσον οἶόν τε καὶ προσθαπανήσομεν, καὶ ὅλως οὐδὲν ἐλλείψομεν· καὶ αὐτοὶ δὲ ἀφέμενοι τοῦ κατὰ τέχνην ὀμιλεῖν ἡμῖν φίλοι ἀντικολάκων καὶ παρασίτων ἔστωσαν. ὡς ἡμᾶς γε οὐδὲν ἂν αἰτιάσαιο κάκεινων τὰ δέοντα ποιεῖν ἐθελόντων.

ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ Η ΛΑΠΙΘΑΙ

ΦΙΛΩΝ ΚΑΙ ΛΥΚΙΝΟΣ.

1. ΦΙΛ. Ποικίλην, ὦ Λυκίνε, διατριβὴν φασί γεγενῆσθαι ὑμῖν χθὲς ἐν Ἀρισταινέτου παρὰ τὸ δεῖπνον καὶ τινὰς λόγους φιλοσόφους εἰρηῆσθαι καὶ ἔριν οὐ μικρὰν συστῆναι ἐπ' αὐτοῖς, εἰ δὲ μὴ ἐψεύδετο Χαρίνος, καὶ ἄχρι τραυμάτων προχωρήσαι τὸ πρᾶγμα καὶ τέλος αἵματι διαλυθῆναι τὴν συνουσίαν.

ΛΥΚ. Καὶ πόθεν, ὦ Φίλων, ἠπίστατο Χαρίνος ταῦτα; οὐ γὰρ συνεδείπνει μεθ' ἡμῶν.

ΦΙΛ. Διονίκου ἔφη τοῦ ἱατροῦ ἀκοῦσαι. Διόνικος δὲ καὶ αὐτός, οἶμαι, τῶν συνδειπνων ἦν.

ΛΥΚ. Καὶ μάλα· οὐ μὴν ἐξ ἀρχῆς γε οὐδ' αὐτὸς ἅπασι παρεγένετο, ἀλλὰ ὄψὲ μεσοῦσης σχεδὸν ἤδη τῆς μάχης ἐπέστη ὀλίγον πρὸ τῶν τραυμάτων. ὥστε θαυμάζω 419 εἰ τι σαφὲς εἰπεῖν ἐδύνατο μὴ παρακολουθήσας ἐκείνοισι, ἀφ' ὧν ἀρξαμένη ἐς τὸ αἷμα ἐτελεύτησεν αὐτοῖς ἡ φιλονεικία.

2. ΦΙΛ. Τοιγαροῦν, ὦ Λυκῖνε, καὶ ὁ Χαρίνος αὐτός, εἰ βουλοίμεθα τάληθῆ ἀκούσαι καὶ ὅπως ἐπράχθη ἕκαστα, παρὰ σὲ ἡμᾶς ἤκειν ἐκέλευσε. καὶ τὸν Διόνικον γὰρ αὐτὸν εἰπεῖν ὡς αὐτὸς μὲν οὐ παραγένοιτο ἅπασι, σὲ δὲ ἀκριβῶς εἰδέναι τὰ γεγενημένα καὶ τοὺς λόγους αὐτοὺς ἀπομνημονεῦσαι ἄτε μὴ παρέργως τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἐν σπουδῇ ἀκροώμενον. ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις ἐστιῶν ἡμᾶς ἠδίστην ταύτην ἐστίασιν, ἧς οὐκ οἶδ' ἂν τις ἠδίων ἔμοιγε, καὶ μάλιστα ὅσῳ νήφοντες ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀναιμωτῇ ἔξω βέλους ἐστιασόμεθα, εἴτε γέροντες ἐπαρώνησάν τι παρὰ τὸ δεῖπνον εἴτε νέοι εἰπεῖν τε ὅσα ἤκιστα ἐχρῆν ὑπὸ τοῦ ἀκράτου προαχθέντες καὶ πρᾶξιαι.

3. ΑΥΚ. Νεανικώτερα ἡμᾶς, ὦ Φίλων, ἀξιοῖς ἐκφέρειν ταῦτα πρὸς τοὺς πολλοὺς καὶ ἐπεξίεναι διηγουμένους πράγματα ἐν οἴνῳ καὶ μέθῃ γενόμενα, δέον λήθην 420 ποιήσασθαι αὐτῶν καὶ νομίζειν ἐκεῖνα πάντα θεοῦ ἔργα τοῦ Διονῦσου εἶναι, ὃς οὐκ οἶδα εἰ τινα τῶν αὐτοῦ ὀργίων ἀτέλεστον καὶ ἀβάκχευτον περιεῖδεν. ὄρα οὖν μὴ κακοήθων τινῶν ἀνθρώπων ἢ τὸ ἀκριβῶς τὰ τοιαῦτα ἐξετάζειν, ἃ καλῶς ἔχει ἐν τῷ συμποσίῳ καταλιπόντας ἀπαλλάττεσθαι. „μισῶ“ γάρ, φησὶ καὶ ὁ ποιητικὸς λόγος, „μνάμονα συμπόταν.“ καὶ οὐδὲ ὁ Διόνικος ὀρθῶς ἐποίησε πρὸς τὸν Χαρίνον ταῦτα ἐξαγορεύσας καὶ πολλὴν τὴν ἐωλοκρασίαν κατασκεδάσας ἀνδρῶν φιλοσόφων. ἐγὼ δέ, ἅπαγε, οὐκ ἂν τι τοιοῦτον εἴποιμι.

4. ΦΙΛ. Θρύπτῃ ταῦτα, ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' οὔτι γε πρὸς ἐμὲ οὕτω ποιεῖν ἐχρῆν, ὃς ἀκριβῶς πολὺ πλεον ἐπιθυμοῦντά σε εἰπεῖν οἶδα ἢ ἐμὲ ἀκούσαι, καὶ μοι δοκεῖς, εἰ ἀπορήσειας τῶν ἀκουσομένων, κἂν πρὸς κίονά τινα ἢ 421 πρὸς ἀνδριάντα ἠδέως ἂν προσελθὼν ἐκχέαι πάντα συνείρων ἀμυστί. εἰ γοῦν ἐθελήσω ἀπαλλάττεσθαι νῦν, οὐκ ἔασεις με ἀνήκουον ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἔξει καὶ παρακολου-

θήσεις και δεήσει. καὶ γὰρ θρῦψομαι πρὸς σὲ ἐν τῷ μέρει·
καὶ εἰ γε δοκεῖ, ἀπίωμεν ἄλλου αὐτὰ πενσόμενοι, σὺ δὲ
μὴ λέγε.

ΛΥΚ. Μηδὲν πρὸς ὀργὴν· διηγήσομαι γάρ, ἐπεὶ περ
οὕτως προθυμῆ, ἀλλ' ὅπως μὴ πρὸς πολλοὺς ἐρεῖς.

ΦΙΛ. Εἰ μὴ παντάπασιν ἐγὼ ἐπιλέλησμαι Λυκίνου.
αὐτὸς σὺ ἄμεινον ποιήσεις αὐτὸ καὶ φθάσεις εἰπὼν ἅπα-
σιν, ὥστε οὐδὲν ἐμοῦ δεήσει. 5. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι πρῶτον
εἰπέ, τῷ παιδί τῷ Ζήνωνι ὁ Ἀρισταίνετος ἀγόμενος γυ-
ναῖκα εἰστία ὑμᾶς;

ΛΥΚ. Οὐκ, ἀλλὰ τὴν θυγατέρα ἐξεδίδου αὐτὸς τῆν
Κλεανθίδα τῷ Εὐκρίτου τοῦ δανειστικοῦ τῷ φιλοσο-
φοῦντι.

422 ΦΙΛ. Παγκάλῳ νῆ Δία μειρακίῳ, ἀπαλῷ γε μὴν ἐτι
καὶ οὐ πάνυ καθ' ὄραν γάμων.

ΛΥΚ. Ἄλλ' οὐκ εἶχεν ἄλλον ἐπιτηδειότερον, οἶμαι.
τοῦτον οὖν κόσμιόν τε εἶναι δοκοῦντα καὶ πρὸς φιλοσο-
φίαν ὠρμημένον, ἐτι δὲ μόνον ὄντα πλουσίῳ τῷ Εὐκρίτῳ.
προεἶλετο νυμφίον ἐξ ἀπάντων.

ΦΙΛ. Οὐ μικρὰν λέγεις αἰτίαν τὸ πλουτεῖν τὸν Εὐ-
κριτον. ἀτὰρ οὖν, ὦ Λυκίνε, τίνες οἱ δειπνοῦντες ἦσαν;

6. ΛΥΚ. Τοὺς μὲν ἄλλους τί ἂν σοι λέγοιμι; οἱ δὲ
ἀπὸ φιλοσοφίας καὶ λόγων, οὗσπερ ἐθέλεις, οἶμαι, ἀκού-
σαι μάλιστα, Ζηνόθεμις ἦν ὁ πρεσβύτερος ὁ ἀπὸ τῆς στοᾶς
καὶ ξὺν αὐτῷ Δίφιλος ὁ λαβύρινθος ἐπίκλην, διδάσκαλος
οὗτος ὢν τοῦ Ἀρισταίνετου υἱέος τοῦ Ζήνωνος· τῶν δὲ
ἀπὸ τοῦ περιπάτου Κλεόδημος, οἴσθα τὸν στωμύλον, τὸν
ἐλεγκτικόν, ξίφος αὐτὸν οἱ μαθηταὶ καὶ κοπίδα καλοῦ-
σιν. ἀλλὰ καὶ ὁ Ἐπικούρειος Ἑρμων παρῆν, καὶ εἰσελ-
423 θόντα γε αὐτὸν εὐθύς ὑπεβλέποντο οἱ Στωϊκοὶ καὶ ἀπε-
στρέφοντο καὶ δῆλοι ἦσαν ὡς τινα πατραλοῖαν καὶ ἐναγῆ
μυσαττόμενοι. οὗτοι μὲν αὐτοῦ Ἀρισταίνετου φίλοι καὶ

συνήθεις ὄντες παρεκέκληντο ἐπὶ δείπνον καὶ ξὺν αὐ-
 τοῖς ὁ γραμματικὸς Ἰστιάτος καὶ ὁ ρήτωρ Διονυσόδωρος.
 7. διὰ δὲ τὸν νυμφίον τὸν Χαιρέαν Ἴων ὁ Πλατωνικὸς
 συνειστιάτο διδάσκαλος αὐτοῦ ὢν, σεμνὸς τις ἰδεῖν καὶ
 θεοπρεπῆς καὶ πολὺ τὸ κόσμιον ἐπιφαίνων τῷ προσώπῳ·
 κανόνα γοῦν οἱ πολλοὶ ὀνομάζουσιν αὐτὸν εἰς τὴν ὀρ-
 θότητα τῆς γνώμης ἀποβλέποντες. καὶ ἐπεὶ παρήλθεν,
 ὑπεξανίσταντο πάντες αὐτῷ καὶ ἐδεξιόυντο ὡς τινα τῶν
 κρειττόνων, καὶ ὅλως θεοῦ ἐπιδημία τὸ πρᾶγμα ἦν Ἴων
 ὁ θαυμαστὸς συμπαρῶν. 8. δέον δὲ ἤδη κατακλίνεσθαι
 ἀπάντων σχεδὸν παρόντων, ἐν δεξιᾷ μὲν εἰσιόντων αἱ
 γυναῖκες ὅλον τὸν κλινηρὰ ἐκείνον ἐπέλαβον, οὐκ ὀλί-
 γαι οὐσαι, καὶ ἐν αὐταῖς ἡ νύμφη πάνυ ἀκριβῶς ἐγκε-
 καλυμμένη, ὑπὸ τῶν γυναικῶν περιεχομένη· ἐς δὲ τὸ
 ἀντίθυρον ἡ ἄλλη πληθύς, ὡς ἕκαστος ἀξίας εἶχε. 9. κατ' 424
 ἀντικρὺ δὲ τῶν γυναικῶν πρῶτος ὁ Εὐκρίτος, εἶτα Ἀρι-
 σταίνετος. εἶτα ἐνεδοιάζετο πότερον χρῆ πρότερον Ζηνό-
 θεμῖν τὸν Στωϊκὸν ἄτε γέροντα ἢ Ἐρμῶνα τὸν Ἐπικού-
 ρειον, ἱερεὺς γὰρ ἦν τοῖν ἀνάκοιν καὶ γένους τοῦ πρῶ-
 του ἐν τῇ πόλει. ἀλλὰ ὁ Ζηνόθεμις ἔλυσε τὴν ἀπορίαν·
 εἰ γὰρ με, φησὶν, ὦ Ἀρισταίνετε, δεύτερον ἄξεις του-
 τουὶ τοῦ ἀνδρός, ἵνα μηδὲν ἄλλο κακὸν εἶπω, Ἐπικου-
 ρεῖου, ἄπειμι ὅλον σοι τὸ συμπόσιον καταλιπών· καὶ ἅμα
 τὸν παῖδα ἐκάλει καὶ ἐξιόντ' ἐώκει. καὶ ὁ Ἐρμῶν, Ἔχε
 μὲν, ὦ Ζηνόθεμι, τὰ πρῶτα, ἔφη· ἀτὰρ εἰ καὶ μηδὲν τι
 ἕτερον, ἱερεῖ γε ὄντι ὑπεξίστασθαι καλῶς εἶχεν, εἰ καὶ
 τοῦ Ἐπικούρου πάνυ καταπεφρόνηκας. Ἐγέλασα, ἡ δ'
 ὃς ὁ Ζηνόθεμις, Ἐπικούρειον ἱερέα, καὶ ἅμα λέγων κατε-
 κλίνετο καὶ μετ' αὐτὸν ὅμως ὁ Ἐρμῶν, εἶτα Κλεόδημος
 ὁ Περιπατητικὸς, εἶτα ὁ Ἴων καὶ ὑπ' ἐκείνον ὁ νυμφίος,
 εἶτ' ἐγὼ καὶ παρ' ἐμὲ ὁ Δίφιλος καὶ ὑπ' αὐτῷ Ζήνων ὁ

μαθητής, εἶτα ὁ ῥήτωρ Διονυσόδωρος καὶ ὁ γραμματικὸς Ἰστιαῖος.

425 10. ΦΙΛ. Βαβαί, ὦ Λυκίνε, μουσεῖόν τι τὸ συμπόσιον διηγῆ σοφῶν ἀνδρῶν τῶν πλείστων, καὶ ἐγῶγε τὸν Ἀρισταίνετον ἐπαινῶ, ὅτι τὴν εὐκταιοτάτην ἑορτὴν ἄγων τοὺς σοφωτάτους ἐστίαν πρὸ τῶν ἄλλων ἠξίωσεν, ὃ τι περ τὸ κεφάλαιον ἐξ ἐκάστης αἰρέσεως ἀπανθισάμενος, οὐχὶ τοὺς μὲν, τοὺς δὲ οὐ, ἀλλὰ ἀναμιξ ἅπαντας.

ΛΥΚ. Ἔστι γάρ, ὦ ἑταῖρε, οὐχὶ τῶν πολλῶν τούτων πλουσίων, ἀλλὰ καὶ παιδείας μέλει αὐτῷ καὶ τὸ πλείστον τοῦ βίου τούτοις ξύνεστιν. 11. εἰστιώμεθα οὖν ἐν ἡσυχίᾳ τὸ πρῶτον, καὶ παρεσκεύαστο ποικίλα. πλὴν οὐδὲν οἶμαι χρὴ καὶ ταῦτα καταριθμεῖσθαι, χυμούς καὶ πέμματα καὶ καρυκείας· ἅπαντα γὰρ ἄφθονα. ἐν τούτῳ δὲ ὁ Κλεόδημος ἐπικύψας εἰς τὸν Ἴωνα, Ὁρᾶς, ἔφη, τὸν γέροντα — Ζηνόθεμιν λέγων, ἐπήκουον γάρ — ὅπως ἐμφορεῖται τῶν ὄψων καὶ ἀναπέπλησται ζωμοῦ τὸ ἱμάτιον καὶ ὅσα τῷ παιδὶ κατόπιν ἐστῶτι ὀρέγει λανθάνειν οἰόμενος τοὺς ἄλλους, οὐ μεμνημένος τῶν μεθ' αὐτόν; δεῖξον οὖν καὶ Λυκίνῳ ταῦτα, ὡς μάρτυς εἶη. ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἐδεόμην δεῖξοντός μοι τοῦ Ἴωνος πολὺ πρότερον αὐτὰ ἐκ περιωπῆς ἑωρακώς. 12. ἅμα δὲ ταῦτα ὁ Κλεόδημος εἰρήκει καὶ ἐπεισέπεισεν ὁ Κυνικὸς Ἀλκιδάμας ἄκλητος,

426 ἐκεῖνο τὸ κοινὸν ἐπιχαριεντισάμενος „τὸν Μενέλαον αὐτόματον ἦκοντα.“ τοῖς μὲν οὖν πολλοῖς ἀναίσχυντα ἐδοκεῖ πεποικηκέναι καὶ ὑπέκρουον τὰ προχειρότατα, ὁ μὲν τό, „ἀφραίνεις Μενέλαε,“ ὁ δ'

ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἦνδανε θυμῷ,
καὶ ἄλλα πρὸς τὸν καιρὸν εὖστοχα καὶ χαρίεντα ὑποτονθορούζοντες· ἐς μέντοι τὸ φανερὸν οὐδεὶς ἐτόλμα λέγειν· ἐδεδοίκεσαν γὰρ τὸν Ἀλκιδάμαντα, βοὴν ἀγαθὸν ἀτεχνῶς ὄντα καὶ κρακτικώτατον κυνῶν ἀπάντων, παρ' ὃ καὶ

ἀμείνων ἐδόκει καὶ φοβερώτατος ἦν ἅπασιν. 13. ὁ δὲ Ἀρισταίνετος ἐπαινέσας αὐτὸν ἐκέλευε θρόνον τινὰ λαβόντα καθίζεσθαι παρ' Ἴστιαῖόν τε καὶ Διονυσόδωρον. ὁ δέ, "Ἀπαγε, φησί, γυναικεῖον λέγεις καὶ μαλθακὸν ἐπὶ θρόνου καθίζεσθαι ἢ σκίμποδος, ὥσπερ ὑμεῖς ἐπὶ μαλακῆς ταύτης εὐνῆς μικροῦ δεῖν ὑπτιοὶ κατακείμενοι ἐστίασθε πορφυρίδας ὑποβεβλημένοι· ἐγὼ δὲ καὶ ὀρθοστάδην δειπνήσαιμι ἐμπεριπατῶν ἅμα τῷ συμποσίῳ· εἰ δὲ καὶ κάμοιμι, χαμαὶ τὸν τρίβωνα ὑποβαλλόμενος κείσομαι ἐπ' ἀγκῶνος οἷον τὸν Ἡρακλέα γράφουσιν. Οὕτως, ἔφη, γιγνέσθω, ὁ Ἀρισταίνετος, εἰ σοὶ ἦδιον. καὶ τὸ ἀπὸ τούτου περιωὴν ἐν κύκλῳ ὁ Ἀλκιδάμας ἐδείκνει ὥσπερ οἱ Σκύθαι πρὸς τὴν ἀφθονωτέραν νομὴν μετεξανιστάμενος καὶ τοῖς περιφέρουσι τὰ ὄψα συμπερινοστῶν. 14. καὶ μέντοι καὶ σιτούμενος ἐνεργὸς ἦν ἀρετῆς πέρι καὶ κακίας μεταξὺ δεξιῶν καὶ ἐς τὸν χρυσὸν καὶ τὸν ἄργυρον ἀποσκώπτων· ἠρώτα γοῦν τὸν Ἀρισταίνετον, τί βούλονται αὐτῷ αἰ τοσαῦται καὶ τηλικαῦται κύλικες τῶν κεραμεῶν ἴσον δυναμένων. ἀλλ' ἐκείνον μὲν ἤδη διανοχλοῦντα ἐπαυσεν ἐς τὸ παρὸν Ἀρισταίνετος τῷ παιδί νεύσας εὐμεγέθη σκύφον ἀναδοῦναι αὐτῷ ζωρότερον ἐγγέαντα· καὶ ἐδόκει ἄριστα ἐπινενοηκέναι οὐκ εἰδὼς ὅσων κακῶν ἀρχὴν ὁ σκύφος ἐκείνος ἐνεδεδώκει. λαβὼν δὲ ἅμα ὁ Ἀλκιδάμας ἐσίγησε μικρὸν καὶ ἐς τοῦδαφος καταβαλὼν ἑαυτὸν ἐκειτο ἡμίγυμνος, ὥσπερ ἠπειλήκει, πῆξας τὸν ἀγκῶνα ὀρθόν, ἔχων ἅμα τὸν σκύφον ἐν τῇ δεξιᾷ, οἷος ὁ παρὰ τῷ Φόλω Ἡρακλῆς ὑπὸ τῶν γραφῶν δείκνυται. 15. ἤδη δὲ καὶ ἐς τοὺς ἄλλους συνεχῶς περιεσοβείτο ἢ κύλιξ καὶ φιλοτησῖαι καὶ ὀμιλῖαι καὶ φῶτα εἰσεκεκόμιστο. ἐν τοσοῦτῳ δ' ἐγὼ τὸν παρεστῶτα τῷ Κλεοδήμῳ παῖδα οἰνοχόον ὄντα ὠραῖον ἰδὼν ὑπομειδιῶντα — χρῆ γάρ, οἶμαι, καὶ ὅσα πάρεργα τῆς ἐστιάσεως εἰπεῖν, καὶ μάλιστα εἴ τι πρὸς τὸ

γλαφυρώτερον ἐπράχθη — μάλα ἤδη παρεφύλαττον ὅτι
καὶ μειδιάσειε. καὶ μετὰ μικρὸν ὁ μὲν προσῆλθεν ὡς ἀπο-
ληψόμενος παρὰ τοῦ Κλεοδήμου τὴν φιάλην, ὁ δὲ τὸν
429 τε δάκτυλον ἀπέθλιψεν αὐτοῦ καὶ δραχμὰς δύο, οἶμαι,
συνανέδωκε μετὰ τῆς φιάλης· ὁ παῖς δὲ πρὸς μὲν τὸν
δάκτυλον θλιβόμενον αὐτίς ἐμειδίασεν, οὐ μὴν συνεί-
δεν, οἶμαι, τὸ νόμισμα, ὥστε μὴ δεξαμένου ψόφον αἱ
δύο δραχμαὶ παρέσχον ἐκπεσοῦσαι καὶ ἠρυσθρίασαν ἄμφω
μάλα σαφῶς. ἠπόρουσαν δὲ οἱ πλησίον οὔτινος εἶη τὰ νο-
μίσματα, τοῦ μὲν παιδὸς ἀρνούμενου μὴ ἀποβεβληκέναι,
τοῦ δὲ Κλεοδήμου, καθ' ὃν ὁ ψόφος ἐγένετο, μὴ προσ-
ποιουμένου τὴν ἀπόρριψιν. ἡμελήθη οὖν καὶ παρώφθη
τοῦτο οὐ πάνυ πολλῶν ἰδόντων πλὴν μόνου, ὡς ἐμοὶ
ἔδοξε, τοῦ Ἀρισταινέτου· μετέστησε γὰρ τὸν παῖδα μι-
κρὸν ὕστερον ἀφανῶς ὑπεξαγαγὼν καὶ τῷ Κλεοδήμῳ τινὰ
παραστῆναι διένευσε τῶν ἐξώρων ἤδη καὶ καρτερῶν,
ὄρεωκόμον τινὰ ἢ ἱπποκόμον. καὶ τοῦτο μὲν ᾧδὲ πως
ἐκεχωρήκει, μεγάλης αἰσχύνης αἰτιον ἂν τῷ Κλεοδήμῳ
γενόμενον, εἰ ἔφθη διαφοιτῆσαν εἰς ἅπαντας, ἀλλὰ μὴ
κατέσβη αὐτίκα, δεξιῶς πάνυ τοῦ Ἀρισταινέτου τὴν
παροιμίαν ἐνέγκαντος.

430 16. Ὁ Κυνικός δὲ Ἀλκιδάμας, ἐπεπῶκει γὰρ ἤδη,
πυθόμενος ἥτις ἢ γαμουμένη παῖς ἐκαλεῖτο, σιωπὴν παρ-
αγγείλας μεγάλη τῇ φωνῇ ἀποβλέψας ἐς τὰς γυναῖκας,
Προπίνω σοι, ἔφη, ᾧ Κλεανδί, Ἡρακλέους ἀρχηγέτου.
ὡς δ' ἐγέλασαν ἐπὶ τούτῳ ἅπαντες, Ἐγελάσατε, εἶπεν,
ᾧ καθάρματα, εἰ τῇ νύμφῃ προῦπιον ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου
θεοῦ τοῦ Ἡρακλέους; καὶ μὴν εὖ εἰδέναι χρὴ ὡς ἦν μὴ
λάβῃ παρ' ἐμοῦ τὸν σκύφον, οὔποτε τοιοῦτος ἂν υἱὸς
αὐτῇ γένοιτο οἷος ἐγώ, ἄτρεπτος μὲν ἀλκήν, ἐλεύθερος
δὲ τὴν γνώμην, τὸ σῶμα δὲ οὕτω καρτερός· καὶ ἅμα
παρεγύμνου ἑαυτὸν μᾶλλον ἄχρι πρὸς τὸ αἰσχιστον. αὐ-

Θις ἐπὶ τούτοις ἐγέλασαν οἱ συμπόται, καὶ ὃς ἀγανακτή-
 σας ἐπανίστατο θριμὴν καὶ παράφορον βλέπων καὶ δῆλος
 ἦν οὐκέτι εἰρήνην ἄξων. τάχα δ' ἂν τινος καθίκετο τῆ
 βακτηρία, εἰ μὴ κατὰ καιρὸν εἰσεκεκόμιστο πλακοῦς εὐ-
 μεγέθης, πρὸς ὃν ἀποβλέψας ἡμερώτερος ἐγένετο καὶ
 ἔληξε τοῦ θυμοῦ καὶ ἐνεφορεῖτο συμπεριωάν. 17. καὶ οἱ
 πλεῖστοι ἐμέθνουν ἤδη καὶ βοῆς μεστὸν ἦν τὸ συμπόσιον. 431
 ὁ μὲν γὰρ Διονυσόδωρος ὁ ρήτωρ αὐτοῦ ρήσεις τινὰς ἐν
 μέρει διεξήει καὶ ἐπηνεῖτο ὑπὸ τῶν κατόπιν ἐφεσταῶτων
 οἰκετῶν, ὁ δὲ Ἰστιαῖος ὁ γραμματικὸς ἐραψώδει ὕστε-
 ρος κατακείμενος καὶ συνέφερον ἐς τὸ αὐτὸ τὰ Πινδάρου
 καὶ Ἑσιόδου καὶ Ἀνακρέοντος, ὡς ἐξ ἀπάντων μίαν φθῆν
 παγγέλοιον ἀποτελεῖσθαι, μάλιστα δ' ἐκεῖνα ὥσπερ προ-
 μαντευόμενος τὰ μέλλοντα,
 σὺν δ' ἔβαλον ρινούς·

καὶ

ἔνθα δ' ἄρ' οἰμωγὴ τε καὶ εὐχολὴ πέλεν ἀνδρῶν.
 ὁ Ζηνόθεμις δ' ἀνεγίνωσκε παρὰ τοῦ παιδὸς λαβῶν
 λεπτόγραμμὸν τι βιβλίον. 18. διαλιπόντων δὲ ὀλίγον,
 ὥσπερ εἰώθασι, τῶν παρακομιζόντων τὰ ὄψα μηχανώ-
 μενος Ἀρισταίνετος μὴδ' ἐκείνον ἀτερπῆ τὸν καιρὸν εἶ-
 ναι μὴδὲ κενὸν ἐκέλευσε τὸν γελωτοποιὸν εἰσελθόντα
 εἰπεῖν τι ἢ πρᾶξαι γελοῖον, ὡς ἔτι μᾶλλον οἱ συμπόται
 διαχυθεῖεν. καὶ παρῆλθεν ἄμορφός τις ἐξυρημένος τῆν
 κεφαλὴν, ὀλίγας ἐπὶ τῆ κορυφῇ τρίχας ὀρθὰς ἔχων· οὐ-
 τος ὠρχήσατό τε κατακλῶν ἑαυτὸν καὶ διαστρέφων, ὡς 432
 γελοϊότερος φανείη, καὶ ἀνάπαιστα συγκροτῶν διεξῆλθεν
 αἰγυπτιάζων τῆ φωνῆ, καὶ τέλος ἐπέσκωπτεν ἐς τοὺς
 παρόντας. 19. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ἐγέλων ὁπότε σκωφθεῖεν,
 ἐπεὶ δὲ καὶ εἰς τὸν Ἀλκιδάμαντα ὁμοίον τι ἀπέρριψε Με-
 λιταῖον κυνίδιον προσειπὼν αὐτόν, ἀγανακτήσας ἐκεῖ-
 νος — καὶ πάλαι δὲ δῆλος ἦν φθονῶν αὐτῶ εὐδοκιμοῦντι

καὶ κατέχοντι τὸ συμπόσιον — ἀπορρίψας τὸν τρίβωνα προὔκαλεϊτό οἱ παγκρατιάξιν, εἰ δὲ μὴ, κατοίσειν αὐτοῦ ἔφη τὴν βακτηρίαν. οὕτω δὴ ὁ κακοδαίμων Σατυρίων — τοῦτο γὰρ ὁ γελωτοποιὸς ἐκαλεῖτο — συστάς ἐπαγκρατιάξε. καὶ τὸ πρᾶγμα ὑπερήδιστον ἦν, φιλόσοφος ἀνὴρ γελωτοποιῶ ἀνταιρόμενος καὶ παίων καὶ παιόμενος ἐν τῷ μέρει. οἱ παρόντες δὲ οἱ μὲν ἠδοῦντο, οἱ δὲ ἐγέλων, ἄχρι ἀπηγόρευσε παιόμενος ὁ Ἀλκιδάμας ὑπὸ συγκεκριημένου ἀνθρωπίσκου καταγωνισθείς. γέλως οὖν πολὺς ἐξεχύθη ἐπ' αὐτοῖς. 20. ἐνταῦθα Διόνικος ἐπεισῆλθεν ὁ ἰατρός οὐ πολὺ κατόπιν τοῦ ἀγῶνος· ἐβραδύκει δέ, ὡς ἔφασκε, φρενίτιδι ἐαλωκότα θεραπεύων Πολυπρέποντα τὸν ἀύλητὴν. καὶ τι καὶ γελοῖον διηγῆσατο· ἔφη μὲν γὰρ εἰσελθεῖν παρ' αὐτὸν οὐκ εἰδὼς ἔχομενον ἤδη τῷ πάθει, τὸν δὲ ταχέως ἀναστάντα ἐπικλείσαι τε τὴν θύραν καὶ ξιφίδιον σπασάμενον ἀναδόντα αὐτῷ τοὺς αὐλοὺς κελεύειν αὐλεῖν· εἶτα ἐπεὶ μὴ δύναίτο, παίειν σκῦτος ἔχοντα ἐς ὑπτίας τὰς χεῖρας. τέλος οὖν ἐν τοσοῦτῳ κινδύνῳ ἐπινοῆσαι τοιούδε· ἐς ἀγῶνα γὰρ προκαλέσασθαι αὐτὸν ἐπὶ ῥητῷ πληγῶν ἀριθμῷ, καὶ πρῶτον μὲν αὐτὸς αὐλῆσαι πονήρως, μετὰ δὲ παραδόντα τοὺς αὐλοὺς ἐκείνῳ δέξασθαι παρ' αὐτοῦ τὸ σκῦτος καὶ τὸ ξιφίδιον καὶ ἀπορρίψαι τάχιστα διὰ τῆς φωταγωγοῦ ἐς τὸ ὑπαιθρον τῆς αὐλῆς, καὶ τὸ ἀπὸ τούτου ἀσφαλέστερος ἤδη προσπαλαίων αὐτῷ ἐπικαλεῖσθαι τοὺς γειννιῶντας, ὑφ' ὧν ἀνασπασάντων τὸ θύριον σωθῆναι αὐτόν. ἐδείκνυ δὲ καὶ σημεῖα τῶν πληγῶν καὶ ἀμυχὰς τινὰς ἐπὶ τοῦ προσώπου. καὶ ὁ μὲν Διόνικος οὐ μείον εὐδοκιμήσας τοῦ γελωτοποιοῦ ἐπὶ τῇ διηγῆσει πλησίον τοῦ Ἰστιαίου παραβύσας ἑαυτὸν ἐδείπνει ὅσα λοιπά, οὐκ ἄνευ θεοῦ

434 τινος ἡμῖν ἐπιπαρῶν, ἀλλὰ καὶ πάνυ χρήσιμος τοῖς μετὰ ταῦτα γεγενημένος 21. παρελθὼν γὰρ εἰς τὸ μέσον οἱ-

κέτης παρ' Ἐτοιμοκλέους τοῦ Στωϊκοῦ ἦκειν λέγων γραμματίδιον ἔχων κελεῦσαι οἱ ἔφη τὸν δεσπότην ἐν τῷ κοινῷ ἀναγνόντα εἰς ἐπήκοον ἅπασιν ὀπίσω αὐτίς ἀπαλλάττεσθαι. ἐφέντος οὖν τοῦ Ἀρισταινέτου προσελθὼν πρὸς τὸν λύχνον ἀνεγίνωσκεν.

ΦΙΛ. Ἢ που, ὦ Λυκίε, τῆς νύμφης ἐγκώμιον ἢ ἐπιθαλάμιον, οἷα πολλὰ ποιοῦσιν;

ΑΥΚ. Ἀμέλει καὶ ἡμεῖς τοιοῦτον ᾤθημεν, ἀλλ' οὐδ' ἐγγὺς ἦν τούτου· ἐνεγέγραπτο γάρ·

22. Ἐτοιμοκλῆς φιλόσοφος Ἀρισταίνετῳ. Ὅπως μὲν ἔχω πρὸς δειπνα ὁ παρεληλυθὼς μοι βίος ἅπασ μαρτύριον ἂν γένοιτο, ὅς γε ὁσημέραι πολλῶν ἐνοχλούντων παρὰ πολὺ σοῦ πλουσιωτέρων ὅμως οὐδὲ πώποτε φέρων ἑμαυτὸν ἐπέδωκα εἰδὼς τοὺς ἐπὶ τοῖς συμποσίοις θοορύβους καὶ παροινίας. ἐπὶ σοῦ δὲ μόνου εἰκότως ἀγανακτῆσαί μοι δοκῶ, ὅς τοσοῦτον χρόνον ὑπ' ἐμοῦ λιπαρῶς τεθεραπευμένος οὐκ ἠξίωσας ἐναριθμησαὶ καμὲ τοῖς 435 ἄλλοις φίλοις, ἀλλὰ μόνος ἐγὼ σοι ἄμοιρος, καὶ ταῦτα ἐν γειτόνων οἰκῶν. ἀνιωμαι οὖν ἐπὶ σοὶ τὸ πλεον οὕτως ἀχαρίστῳ φανέντι· ἐμοὶ γὰρ ἡ εὐδαιμονία οὐκ ἐν ὑὸς ἀγρίου μοῖρα ἢ λαγωῦ ἢ πλακοῦντος, ἀ παρ' ἄλλοις ἀφθόνως ἀπολαύω τὰ καθήκοντα εἰδόσιν, ἐπεὶ καὶ τήμερον παρὰ τῷ μαθητῇ Παμμένει δειπνήσαι πολυτελές, ὡς φασί, δειπνον δυνάμενος οὐκ ἐπένευσα ἱκετεύοντι, σοὶ ὁ ἀνόητος ἑμαυτὸν φυλάττων. 23. σὺ δὲ ἡμᾶς παραλιπὼν ἄλλους εὐωχεῖς, εἰκότως· οὐπω γὰρ δύνασαι διακρίνειν τὸ βέλτιον οὐδὲ τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν ἔχεις. ἀλλὰ οἶδα ὅθεν μοι ταῦτα, παρὰ τῶν θαναμαστῶν σου φιλοσόφων, Ζηνοθέμιδος καὶ Λαβυρίνθου, ὧν — ἀπειρή δὲ ἢ Ἀδράστεια — συλλογισμῶ ἐνὶ ἀποφράξαι ἂν μοι τάχιστα δοκῶ τὰ στόματα. ἢ εἰπάτω τις αὐτῶν, τί ἐστὶ φιλοσοφία; ἢ τὰ πρῶτα ταῦτα, τί διαφέρει σχέσις

ἔξεως; ἵνα μὴ τῶν ἀπόρων εἶπω τι, κερατίαν ἢ σωρεί-
την ἢ θερίζοντα λόγον. ἀλλὰ σὺ μὲν ὄναιο αὐτῶν. ἐγὼ
436 δὲ ὡς ἂν μόνον τὸ καλὸν ἀγαθὸν ἡγούμενος εἶναι οἶσω
ῥαδίως τὴν ἀτιμίαν. 24. καίτοι ὅπως μὴ ἐς ἐκείνην ἔχῃς
καταφεύγειν τὴν ἀπολογίαν ὕστερον, ἐπιλαθέσθαι λέ-
γων ἐν τοσοῦτῳ θορύβῳ καὶ πράγματι, δὴς σε τήμερον
προσηγόρευσα καὶ ἔωθεν ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ καὶ ἐν τῷ ἀνακείῳ
θύοντα ὕστερον. ταῦτα ἐγὼ τοῖς παροῦσιν ἀπολελόγη-
μαι. 25. εἰ δὲ δείπνου ἔνεκα ὀργίξεσθαί σοι δοκῶ, τὸ
κατὰ τὸν Οἰνέα ἐνόησον· ὄψει γὰρ καὶ τὴν Ἄρτεμιν
ἀγανακτοῦσαν, ὅτι μόνην αὐτὴν οὐ παρέλαβεν ἐκεῖνος
ἐπὶ τὴν θυσίαν τοὺς ἄλλους θεοὺς ἐστιῶν. φησὶ δὲ περὶ
αὐτῶν Ὅμηρος ὡδέ πως·

ἢ λάθεται ἢ οὐκ ἐνόησεν, ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ
καὶ Εὐριπίδης·

Καλυδῶν μὲν ἦδε γαῖα, Πελοπίας χθονὸς
ἐν ἀντιπόρθμοις, πεδί' ἔχουσ' εὐδαίμονα.

καὶ Σοφοκλῆς·

437 συὸς μέγιστον χρῆμ' ἐπ' Οἰνέως γυαίς
ἀνήκε Αἴητοῦς παῖς ἐκηβόλος θεά.

26. ταῦτά σοι ἀπὸ πολλῶν ὀλίγα παρεθέμην, ὅπως μάθῃς
οἶον ἄνδρα παραλιπὼν Δίφιλον ἐστιᾶς καὶ τὸν υἱὸν αὐτῷ
παραδέδωκας, εἰκότως· ἡδὺς γὰρ ἐστὶ τῷ μειρακίῳ καὶ
πρὸς χάριν αὐτῷ σύνεστιν. εἰ δὲ μὴ αἰσχροὺς ἦν ἐμὲ λέ-
γειν τὰ τοιαῦτα, καὶ ἂν τι προσέθηκα, ὅπερ σὺ, εἰ θέ-
λεις, παρὰ Ζωπύρου τοῦ παιδαγωγοῦ ἂν μάθοις ἀληθῆς
ὄν. ἀλλ' οὐ χρὴ ταράττειν ἐν γάμοις οὐδὲ διαβάλλειν ἄλ-
λους, καὶ μάλιστα ἐφ' οὕτως αἰσχροῖς αἰτίαις· καὶ γὰρ
εἰ Δίφιλος ἄξιος δύο ἤδη μαθητᾶς μου περισπάσας, ἀλλ'
ἔγωγε φιλοσοφίας αὐτῆς ἔνεκεν διαπήσομαι. 27. προσέ-
ταξα δὲ τῷ οἰκέτῃ τούτῳ, ἦν διδῶς αὐτῷ μοῖραν τινα ἢ
συὸς ἢ ἐλάφου ἢ σησαμοῦντος, ὡς ἐμοὶ διακομίσειε καὶ

ἀντὶ τοῦ θείπνου ἀπολογία γένοιτο, μὴ λαβεῖν, μὴ καὶ 438
δοξώμεν ἐπὶ τούτῳ πεπομφέναι.

28. Τούτων, ᾧ ἔταίρε, ἀναγινωσκομένων μεταξὺ
ιδρώς τῶμοι περιεχεῖτο ὑπ' αἰδοῦς, καὶ τοῦτο δὴ τὸ τοῦ
λόγου, χανεῖν μοι τὴν γῆν ἠὺχόμεν ὄρων τοὺς παρόν-
τας γελῶντας ἐφ' ἐκάστῳ καὶ μάλιστα ὅσοι ἤδεσαν τὸν
Ἐτοιμοκλέα, πολὺν ἄνθρωπον καὶ σεμνὸν εἶναι δοκοῦν-
τα. ἐθαύμαζον οὖν οἷος ᾧν διαλάθοι αὐτοὺς ἐξαπατω-
μένους τῷ πάγωνι καὶ τῇ τοῦ προσώπου ἐντάσει. ὁ γὰρ
Ἀρισταίνετος ἐδόκει μοι οὐκ ἀμελεία περιιδεῖν αὐτόν,
ἀλλ' οὔποτ' ἂν ἐλπίσας κληθέντα ἐπινεῦσαι οὐδ' ἂν ἐμ-
παρασχεῖν ἑαυτὸν τοιούτῳ τινί· ὥστε οὐδὲ τὴν ἀρχὴν
περιᾶσθαι ἤξιον. 29. ἐπεὶ δ' οὖν ἐπαύσατό ποτε ὁ οἰκέ-
της ἀναγινώσκων, τὸ μὲν συμπόσιον ἅπαν εἰς τοὺς
ἀμφὶ τὸν Ζήνωνα καὶ Δίφιλον ἀπέβλεπε θεδοικότας καὶ
ᾠχρῶντας καὶ τῇ ἀπορίᾳ τῶν προσώπων ἐπαληθεύοντας
τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐτοιμοκλέους κατηγορηθέντα· ὁ Ἀρισταί-
νετος δὲ ἐτετάρακτο καὶ θορύβου μεστὸς ἦν, ἐκέλευε δ'
ὅμως πίνειν ἡμᾶς καὶ ἐπειρᾶτο εὖ διατίθεσθαι τὸ γεγο-
νὸς ὑπομειδιῶν ἅμα καὶ τὸν οἰκέτην ἀπέπεμψεν εἰπὼν
ὅτι ἐπιμελήσεται τούτων. μετ' ὀλίγον δὲ καὶ ὁ Ζήνων 439
ὑπεξάνεστη ἀφανῶς, τοῦ παιδαγωγοῦ νεύσαντος ἀπαλ-
λάττεσθαι ὡς κελεύσαντος τοῦ πατρός. 30. ὁ Κλεόδημος
δὲ καὶ πάλαι τινὸς ἀφορμῆς δεόμενος — ἐβούλετο γὰρ
συμπλακῆναι τοῖς Στωϊκοῖς καὶ διερρήγγυτο οὐκ ἔχων
ἀρχὴν εὐλογον — τότε οὖν τὸ ἐνδόσιμον παρασχούσης
τῆς ἐπιστολῆς, Τοιαῦτα, ἔφη, ἐξεργάζεται ὁ καλὸς Χρῆσιπ-
πος καὶ Ζήνων ὁ θαυμαστὸς καὶ Κλεάνθης, ῥημάτια
δύστηνα καὶ ἐρωτήσεις μόνον καὶ σχήματα φιλοσόφων,
τὰ δ' ἄλλα Ἐτοιμοκλεῖς οἱ πλείστοι· καὶ αἱ ἐπιστολαὶ
ὁρᾶτε ὅπως πρεσβυτικάι, καὶ τὸ τελευταῖον Οἶνεὺς μὲν
Ἀρισταίνετος, Ἐτοιμοκλῆς δὲ Ἄρτεμις. Ἡράκλεις, εὖ-

φημα πάντα καὶ ἑορτῇ πρέποντα. 31. Νῆ Δί', εἶπεν ὁ Ἑρμῶν ὑπερκατακείμενος· ἠκηκόει γάρ, οἶμαι, ὑν τινα ἐσκευάσθαι Ἀρισταινέτω ἐς τὸ δειπνον, ὥστε οὐκ ἄκαιρον ἐδόκει μεμνησθαι τοῦ Καλυδωνίου. ἀλλὰ πρὸς τῆς Ἑστίας, ὧ Ἀρισταίνετε, πέμπε ὡς τάχιστα τῶν ἀπαρχῶν, μὴ καὶ φθάσῃ ὁ πρεσβύτης ὑπὸ λιμοῦ ὥσπερ ὁ Μελέαγρος ἀπομαρανθεῖς. καίτοι οὐδὲν ἂν πάθοι δεινόν· ἀδιάφορα 440 γὰρ ὁ Χρῦσιππος τὰ τοιαῦτα ἠγεῖτο. 32. Χρῦσιππου γὰρ μέμνησθε ὑμεῖς, ἔφη ὁ Ζηνόθεμις ἐπεγείρας ἑαυτὸν καὶ φθεγξάμενος παμμέγεθες, ἢ ἀφ' ἑνὸς ἀνδρὸς οὐκ ἐνόμῳ φιλοσοφοῦντος Ἑτοιμοκλέους τοῦ γόητος μετρεῖτε τὸν Κλεάνθην καὶ Ζήνωνα σοφοὺς ἀνδρας; οἵτινες δὲ καὶ ὄντες ὑμεῖς ἐρεῖτε ταῦτα; οὐ σὺ μὲν τῶν Διοσκούρων ἦδη, ὧ Ἑρμῶν, τοὺς πλοκάμους περικέκαρκας χρυσοὺς ὄντας; καὶ δῶσεις δίκην παραδοθεὶς τῷ δημίῳ. σὺ δὲ τὴν Σωστράτου γυναικα τοῦ μαθητοῦ ἐμοίχευες, ὧ Κλεόδημε, καὶ καταληφθεὶς τὰ αἰσχίστα ἔπαθες. οὐ βωπήσεσθε οὖν τοιαῦτα συνεπιστάμενοι ἑαυτοῖς; Ἄλλ' οὐ μαστροπὸς ἐγὼ τῆς ἑαυτοῦ γυναικός, ἢ δ' ὅς ὁ Κλεόδημος, ὥσπερ σὺ, οὐδὲ τοῦ ξένου μαθητοῦ λαβὼν τούφουδιον παρακαταθήκας ἔπειτα ὤμοσα κατὰ τῆς Πολιάδος μὴ εἰληφέναι, οὐδ' ἐπὶ τέτταρσι δραγμαῖς δανείζω, οὐδὲ ἄγχω τοὺς μαθητάς, ἢν μὴ κατὰ καιρὸν ἀποδώσι τοὺς μισθοὺς. Ἄλλ' ἐκεῖνο, ἔφη ὁ Ζηνόθεμις, οὐκ ἂν ἔξαρνος γένοιο μὴ οὐχὶ φάρμακον ἀποδόσθαι Κρίτωνι ἐπὶ τὸν πατέρα. 33. καὶ ἅμα, ἔτυχε γὰρ πίνων, ὁπόσον ἔτι λοιπὸν ἐν τῇ κύλικι, περὶ ἡμισυ σχεδόν, κατεσκεδάσεν αὐτοῖν. ἀπέλαυσε δὲ καὶ ὁ Ἰων τῆς γειτονήσεως, οὐκ ἀνά- 441 ξιος ὢν. ὁ μὲν οὖν Ἑρμῶν ἀπεξῆτο ἐκ τῆς κεφαλῆς τὸν ἄκρατον προνευενκῶς καὶ τοὺς παρόντας ἔμαρτύρητο, οἷα ἐπεπόνθει. ὁ Κλεόδημος δὲ — οὐ γὰρ εἶχε κύλικα — ἐπιστραφεὶς προσέπτυσέ τε τὸν Ζηνόθεμιν καὶ τῇ ἀριστερᾷ

τοῦ πάγωνος λαβόμενος ἔμελλε παίσειν κατὰ κορρης, καὶ ἀπέκτεινεν ἂν τὸν γέροντα, εἰ μὴ Ἀρισταίνετος ἐπέσχε τὴν χεῖρα καὶ ὑπερβάς τὸν Ζηνόθεμιν εἰς τὸ μέσον αὐτοῦ κατακλίθη, ὡς διασταῖεν ὑπὸ διατειχίσματι αὐτῷ εἰρήνην ἄγοντες.

34. Ἐν ὄσῳ δὲ ταῦτ' ἐγένετο, ποικίλα, ὦ Φίλων, ἐγὼ πρὸς ἑμαυτὸν ἐνενόουν, τὸ πρόχειρον ἐκεῖνο, ὡς οὐδὲν ὄφελος ἦν ἄρα ἐπίστασθαι τὰ μαθήματα, εἰ μὴ τις καὶ τὸν βίον ῥυθμίζοι πρὸς τὸ βέλτιον· ἐκείνους γοῦν περιττοὺς ὄντας ἐν τοῖς λόγοις ἐώρων γέλωτα ἐπὶ τῶν πραγμάτων ὀφλισκάνοντας. ἔπειτα εἰσῆγει με, μὴ ἄρα τὸ ὑπὸ τῶν πολλῶν λεγόμενον ἀληθὲς ἢ καὶ τὸ πεπαιδευθῆναι ἀπάγη τῶν ὀρθῶν λογισμῶν τοὺς ἐς μόνον τὰ βιβλία καὶ τὰς ἐν ἐκείνοις φροντίδας ἀτενὲς ἀφορῶντας· τοσοῦτων γοῦν φιλοσόφων παρόντων οὐδὲ κατὰ τύχην ἓνα τινὰ ἔξω ἀμαρτήματος ἦν ἰδεῖν, ἀλλ' οἱ μὲν ἐποίουν αἰσχρά, οἱ δ' ἔλεγον αἰσχίῳ· οὐδὲ γὰρ ἐς τὸν οἶνον ἔτι ἀναφέρειν εἶχον τὰ γινόμενα λογίζομενος οἶα ὁ Ἐτοιμοκλῆς ἄσιτος ἔτι καὶ ἄποτος ἐγεγράφει. 35. ἀνέστραπτο οὖν τὸ πρᾶγμα, καὶ οἱ μὲν ἰδιῶται κοσμίως πάνυ ἐστιώμενοι οὔτε παροινούντες οὔτε ἀσχημονοῦντες ἐφαίνοντο, ἀλλ' ἐγέλων μόνον καὶ κατεγίνωσκον αὐτῶν, οἶμαι, οὓς γε ἐθαύμαζον οἰόμενοί τινες εἶναι ἀπὸ τῶν σχημάτων, οἱ σοφοὶ δὲ ἠσέλγαινον καὶ ἐλοιδοροῦντο καὶ ὑπερεπέμπλαντο καὶ ἐκεκράγεσαν καὶ εἰς χεῖρας ἤεσαν. ὁ θαυμάσιος δὲ Ἀλκιδάμας καὶ εὐρύει ἐν τῷ μέσῳ οὐκ αἰδούμενος τὰς γυναῖκας. καὶ ἐμοὶ ἐδόκει, ὡς ἂν ἄριστα τις εἰκάσειεν, ὁμοιότατα εἶναι τὰ ἐν τῷ συμποσίῳ οἷς περὶ τῆς Ἐριδος οἱ ποιηταὶ λέγουσιν· οὐ γὰρ κληθεῖσαν αὐτὴν ἐς τοῦ Πηλέως τὸν γάμον φῖψαι τὸ μῆλον εἰς τὸ σῦνδειπνον, ἀφ' οὗ τοσοῦτον πόλεμον ἐπ' Ἰλίῳ γεγενῆσθαι. καὶ ὁ Ἐτοιμοκλῆς τοίνυν ἐδόκει μοι τὴν ἐπιστολὴν ἐμβα-

λῶν εἰς τὸ μέσον ὥσπερ τι μῆλον οὐ μείω τῆς Ἰλιάδος κακὰ ἐξεργάσασθαι. 36. οὐ γὰρ ἐπαύσαντο οἱ ἀμφὶ τὸν Ζηνόθεμιν καὶ Κλεόδημον φιλονεικοῦντες, ἐπεὶ μέσος αὐτῶν ὁ Ἀρισταίνετος ἐγένετο· ἀλλὰ, Νῦν μὲν, ἔφη ὁ Κλεόδημος, ἰκανόν, εἰ ἐλεγχθεῖητε ἀμαθεῖς ὄντες, αὔριοι δὲ ἀμυνοῦμαι ὑμᾶς ὄντινα καὶ χρῆ τρόπον· ἀπόκριναί μοι οὖν, ὦ Ζηνόθεμι, ἢ σὺ ἢ ὁ κοσμιώτατος Δίφιλος,

443 καθ' ὃ τι ἀδιάφορον εἶναι λέγοντες τῶν χρημάτων τὴν κτήσιν οὐδὲν ἀλλ' ἢ τοῦτο ἐξ ἀπάντων σκοπεῖτε ὡς πλείω κτήσεσθε καὶ διὰ τοῦτο ἀμφὶ τοὺς πλουσίους ἀεὶ ἔχετε καὶ δανείζετε καὶ τοκογλυφεῖτε καὶ ἐπὶ μισθῷ παιδεύετε, πάλιν τε αὐτὴν ἡδονὴν μισοῦντες καὶ τῶν Ἐπικουρείων κατηγοροῦντες αὐτοὶ τὰ αἰσχίστα ἡδονῆς ἔνεκα ποιεῖτε καὶ πάσχετε, ἀγανακτοῦντες εἰ τις μὴ καλέσειεν ἐπὶ δεῖπνον· εἰ δὲ καὶ κληθεῖητε, τσαῦτα μὲν ἐσθίουντες, τσαῦτα δὲ τοῖς οἰκέταις ἐπιδιδόντες . . . καὶ ἅμα λέγων τὴν ὀθόνην περισπᾶν ἐπεχείρει, ἣν ὁ παῖς εἶχε τοῦ Ζηνοθέμιδος, μεστὴν οὖσαν παντοδαπῶν κρεῶν, καὶ ἐμελλε λύσας ἀπορρίπτειν αὐτὰ εἰς τὸ ἔδαφος, ἀλλ' ὁ παῖς οὐκ ἀνῆκε καρτερῶς ἀντεχόμενος. 37. καὶ ὁ Ἑρμων, Εὐ γέ, ἔφη, ὦ Κλεόδημε, εἰπάτωσαν οὐτινος ἔνεκα ἡδονῆς κατηγοροῦσιν αὐτοὶ ἦδεσθαι ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀξιούντες. Οὐκ, ἀλλὰ σὺ, ἢ δ' ὅς ὁ Ζηνόθεμις, εἶπέ, ὦ Κλεόδημε, καθ' ὃ τι οὐκ ἀδιάφορον ἡγῆ τὸν πλοῦτον. Οὐ μὲν οὖν, ἀλλὰ σὺ. καὶ ἐπὶ πολὺ τοῦτο ἦν, ἄχρι δὲ ὁ Ἴων προκύψας εἰς τὸ ἐμφανέστερον, Παύσασθε, ἔφη· ἐγὼ δέ, εἰ δοκεῖ, λόγων ἀφορμὰς ὑμῖν ἀξίων τῆς παρούσης ἑορτῆς καταθήσω εἰς τὸ μέσον, ὑμεῖς δὲ ἀφιλονείκως

444 ἐρεῖτε καὶ ἀκούσεσθε ὥσπερ ἀμέλει καὶ παρὰ τῷ ἡμετέρῳ Πλάτωνι ἢ πλείστη διατριβὴ ἐγένετο ἐν λόγοις. πάντες ἐπήνεσαν οἱ παρόντες, καὶ μάλιστα οἱ ἀμφὶ τὸν Ἀρισταίνετόν τε καὶ Εὐκρίτον, ἀπαλλάξεσθαι τῆς ἀηδίας οὕτω

γούν ἐλπίσαντες. καὶ μετῆλθέ τε ὁ Ἀρισταίνετος ἐπὶ τὸν αὐτοῦ τόπον εἰρήνην γεγενῆσθαι ἐλπίσας, 38. καὶ ἅμα εἰσεκεκόμιστο ἡμῖν τὸ ἐντελὲς ὀνομαζόμενον δειπνον, μία ὄρνις ἐκάστῳ καὶ κρέας ὑὸς καὶ λαγῶα καὶ ἰχθῦς ἐκ ταγήνου καὶ σησαμοῦντες καὶ ὅσα ἐντραγεῖν, καὶ ἐξῆν ἀποφέρεισθαι ταῦτα. προὔκειτο δὲ οὐχ ἔν ἐκάστῳ πινάκιον, ἀλλ' Ἀρισταίνετῳ μὲν καὶ Εὐκρίτῳ ἐπὶ μιᾶς τραπέζης κοινόν, καὶ τὰ παρ' αὐτῶ ἐκάτερον ἐχρήν λαβεῖν. Ζηνοθέμιδι δὲ τῷ Στωϊκῷ καὶ Ἑρμῶνι τῷ Ἐπικουρείῳ ὁμοίως κοινόν καὶ τούτοις· εἶτα ἐξῆς Κλεοδήμῳ καὶ Ἰωνί, μεθ' οὗς τῷ νυμφίῳ καὶ ἐμοί, τῷ Διφίλῳ δὲ τὰ ἀμφοῖν, ὁ γὰρ Ζήνων ἀπεληλύθει. καὶ μέμνησό μοι τούτων, ὧ Φίλων, διότι δὴ ἐστὶ καὶ ἐν αὐτοῖς χρήσιμον ἐς τὸν λόγον.

ΦΙΛ. Μεμνήσομαι δὴ.

39. ΛΥΚ. Ὁ τοίνυν Ἰων, Πρωῖτος οὖν ἄρχομαι, ἔφη, 445 εἰ δοκεῖ. καὶ μικρὸν ἐπισχών, Ἐχρήν μὲν ἴσως, ἔφη, τοιοῦτων ἀνδρῶν παρόντων περὶ ἰδεῶν τε καὶ ἀσωμάτων εἰπεῖν καὶ ψυχῆς ἀθανασίας· ἵνα δὲ μὴ ἀντιλέγωσί μοι ὀπόσοι μὴ κατὰ ταῦτά φιλοσοφοῦσι, περὶ γάμων ἐρωτᾷ τὰ εἰκότα. τὸ μὲν οὖν ἄριστον ἦν μὴ δεῖσθαι γάμων, ἀλλὰ πειθομένους Πλάτωνι καὶ Σωκράτει παιδευαστεῖν· μόνοι γοῦν οἱ τοιοῦτοι ἀποτελεσθεῖεν ἂν πρὸς ἀρετήν· εἰ δὲ δεῖ καὶ γυναικείου γάμου, κατὰ τὰ Πλάτωνι δοκοῦντα κοινὰς εἶναι ἔδει ἡμῶν τὰς γυναῖκας, ὡς ἔξω ζήλου εἴημεν. 40. γέλως ἐπὶ τούτοις ἐγένετο ὡς οὐκ ἐν καιρῷ λεγομένοις. Διονυσόδωρος δέ, Παῦσαι, ἔφη, βαρβαρικά ἡμῖν ἄδων, ποῦ γὰρ ἂν εὐρίσκοιμεν τὸν ζήλον ἐπὶ τούτου καὶ παρὰ τίνι; Καὶ σὺ γὰρ φθέγγη, κάθαρχμα; εἶπεν. οἶμαι, καὶ Διονυσόδωρος ἀντελοιδορεῖτο τὰ εἰκότα. ἀλλ' ὁ γραμματικὸς Ἰστιάτος ὁ βέλτιστος, Παύσασθε, ἔφη· ἐγὼ γὰρ ὑμῖν ἐπιθαλάμιον ἀναγνώσομαι. 41. καὶ

ἀρξάμενος ἀνεγίνωσκεν. ἦν γὰρ ταῦτα, εἰ γε μέμνημαι,
τὰ ἔλεγεια·

- 446 Ἡ οἴη πότ' ἄρ' Ἀρισταινέτου ἐν μεγάροισι
δια Κλεανθίς ἄνασσ' ἐτρέφετ' ἐνδυκέως,
προὔχουσ' ἀλλάων πασάων παρθενικῶων,
κρέσσων τῆς Κυθέρης ἢδ' ἅμα τῆς Ἑλένης.
νυμφίε, καὶ σὺ δὲ χαίρε, κράτιστε τῶν συνεφήβων,
κρέσσων Νιρῆος καὶ Θετίδος παίδος.
ἄμμες δ' αὐθ' ὑμῶν τοῦτον θαλαμήτιον ὕμνον
ξυνὸν ἐκ' ἀμφοτέροις πολλάκις ἀσόμεθα.

42. γέλωτος οὖν ἐπὶ τούτοις, ὡς τὸ εἰκός, φρονημένον
ἀνελέσθαι ἤδη τὰ παρακείμενα ἔδει, καὶ ἀνείλοντο οἱ
περὶ τὸν Ἀρισταίνετον καὶ Εὐκρίτον τὴν πρὸ αὐτοῦ ἐκά-
τερος κἀγὼ τὰμὰ καὶ ὁ Χαιρέας ὅσα ἐκείνω ἔκειτο καὶ
Ἰων ὁμοίως καὶ ὁ Κλεόδημος. ὁ δὲ Δίφιλος ἠξίου καὶ τὰ
τῷ Ζηνῶνι δὴ ἀπιόντι παραδοθέντα φέρεσθαι καὶ ἔλεγε
μόνον παρατεθῆναι οἱ αὐτὰ καὶ πρὸς τοὺς διακόνους ἐμά-
χετο, καὶ ἀντέσπων τῆς ὄρνιθος ἐπειλημμένοι ὥσπερ τὸν
Πατρόκλου νεκρὸν ἀνθέλλοντες, καὶ τέλος ἐνικήθη καὶ
ἀφήκε πολὺν γέλωτα παρασχὼν τοῖς συμπόταις, καὶ μά-
λιστα ἐπεὶ ἠγανάκτει μετὰ τοῦτο ὡς ἂν τὰ μέγιστα ἠδι-

- 447 κημένος. 43. οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Ἑρμῶνα καὶ Ζηνόθεμιν ἅμα
κατέκειντο, ὥσπερ εἴρηται, ὁ μὲν ὑπεράνω ὁ Ζηνόθεμις,
ὁ δ' ὑπ' αὐτόν· παρέκειτο δ' αὐτοῖς τὰ μὲν ἄλλα πάντα
ἴσα, καὶ ἀνείλοντο εἰρηνικῶς· ἢ δὲ ὄρνις ἢ πρὸ τοῦ Ἑρ-
μῶνος πιμελεστέρα, οὕτως, οἶμαι, τυχόν. ἔδει δὲ καὶ
ταύτας ἀναιρεῖσθαι τὴν ἑαυτοῦ ἐκάτερον. ἐν τούτῳ τοί-
νυν ὁ Ζηνόθεμις — καί μοι, ὦ Φίλων, πάνυ πρόσεχε
τὸν νοῦν, ὁμοῦ γὰρ ἔσμεν ἤδη τῷ κεφαλαίῳ τῶν πραχθέν-
των — ὁ δὲ Ζηνόθεμις, φημί, τὴν παρ' αὐτῷ ἀφεις τὴν
πρὸ τοῦ Ἑρμῶνος ἀνείλετο πιωτέραν, ὡς ἔφην, οὐσαν·
ὁ δ' ἀντεπελάβετο καὶ οὐκ εἶα πλεονεκτεῖν. βροῆ τὸ ἐπὶ

τούτοις, και συμπεσόντες ἔπαιον ἀλλήλους ταῖς ὄρυσιν αὐταῖς ἐς τὰ πρόσωπα, και τῶν πωγῶνων ἐπειλημμένοι ἐπεκαλοῦντο βοηθεῖν, ὁ μὲν τὸν Κλεοδήμον ὁ Ἑρμων, ὁ δὲ Ζηνοθέμις Ἀλκιδάμαντα και Δίφιλον, και συνίσταντο οἱ μὲν ὡς τοῦτον, οἱ δ' ὡς ἐκείνον πλὴν μόνου τοῦ Ἴωνος· ἐκεῖνος δὲ μέσον ἑαυτὸν ἐφύλαττεν. 44. οἱ δ' ἐμάχοντο συμπλακέντες, και ὁ μὲν Ζηνοθέμις σκύφον ἀράμενος ἀπὸ τῆς τραπέξης κείμενον πρὸ τοῦ Ἀρισται- 448 νέτου ῥίπτει ἐπὶ τὸν Ἑρμωνα,

κάκεινον μὲν ἄμαρτε, παραι δὲ οἱ ἐτράπετ' ἄλλη, διείλε δὲ τοῦ νυμφίου τὸ κρανίον ἐς δύο χρηστῶ μάλα και βαθεῖ τῶ τραύματι. βοή οὖν παρὰ τῶν γυναικῶν ἐγένετο και κατεπήδησαν ἐς τὸ μεταίχιμον αἱ πολλαί, και μάλιστα ἡ μήτηρ τοῦ μειρακίου, ἐπεὶ τὸ αἷμα εἶδε· και ἡ νύμφη δὲ ἀνεπήδησε φοβηθεῖσα περὶ αὐτοῦ. ἐν τοσοῦτῳ δὲ ὁ Ἀλκιδάμας ἠρίστευσε τῶ Ζηνοθέμιδι συμμαχῶν, και πατάξας τῇ βακτηρίᾳ τοῦ Κλεοδήμου μὲν τὸ κρανίον, τοῦ Ἑρμωνος δὲ τὴν σιαγόνα ἐπέτριψε και τῶν οἰκετῶν ἐνίους βοηθεῖν αὐτοῖς ἐπιχειροῦντας κατέτρωσεν· οὐ μὴν ἀπετράποντο ἐκεῖνοι, ἀλλ' ὁ μὲν Κλεοδήμος ὄρθῳ τῶ δακτύλῳ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ Ζηνοθέμιδος ἐξώρυντε και τὴν ῥίνα προσφύς ἀπέτραγεν, ὁ δὲ Ἑρμων τὸν Δίφιλον ἐπὶ ξυμμαχίαν ἤκοντα τοῦ Ζηνοθέμιδος ἀφῆκεν ἐπὶ κεφαλὴν ἀπὸ τοῦ κλιντήρος. 45. ἐτρώθη δὲ και Ἰστιαῖος ὁ γραμματικὸς διαλύειν αὐτοὺς ἐπιχειρῶν λάξ, οἶμαι, εἰς τοὺς ὀδόντας ὑπὸ τοῦ Κλεοδήμου Δίφιλον εἶναι οἰηθέντος. ἐκεῖτο οὖν ὁ ἄθλιος κατὰ τὸν αὐτοῦ Ὅμηρον „αἶμ' ἐμέων.“ πλὴν ταραχῆς γε και δακρύων μεστὰ ἦν πάντα. και αἱ μὲν γυναῖκες ἐκώκουν τῶ Χαιρέᾳ περιχυθεῖσαι, οἱ δὲ ἄλλοι κατέπανον. μέγιστον δὲ ἦν ἅπάντων κακῶν 449 ὁ Ἀλκιδάμας, ἐπεὶ ἅπαξ τὸ καθ' αὐτὸν ἐτρέφατο, παίων τὸν προστύχοντα· και πολλοὶ ἄν, εὐ ἴσθι, ἐπεσον, εἰ μὴ

κατέαξε τὴν βρακτηρίαν. ἐγὼ δὲ παρὰ τον τοίχον ὀρθὸς ἐφροστώσ ἐώρων ἕκαστα οὐκ ἀναμιγνύς ἑαυτὸν ὑπο τοῦ Ἰστυαίου διδαχθεὶς, ὡς ἔστιν ἐπισφαλὲς διαλύειν τὰ τοιαῦτα. Λαπίδας οὖν καὶ Κενταύρους εἶδες ἄν, τραπέζας ἀνατρεπομένας καὶ αἷμα ἐκκεχυμένον καὶ σκύφους ριπτομένους. 46. τέλος δὲ ὁ Ἀλκιδάμας ἀνατρέψας τὸ λυχνίον σκότος μέγα ἐποίησε, καὶ τὸ πρᾶγμα, ὡς τὸ εἰκός, μακρῶ χαλεπώτερον ἐγεγένητο· καὶ γὰρ οὐ φραδίως εὐπόρησαν φωτὸς ἄλλου, ἀλλὰ πολλὰ ἐπράχθη καὶ δεινὰ ἐν τῷ σκότῳ. καὶ ἐπεὶ παρῆν τις λύχνον ποτὲ κομίζων, κατελήφθη Ἀλκιδάμας μὲν τὴν ἀύλητρίδα ἀπογυμνῶν καὶ πρὸς βίαν συνενεχθῆναι αὐτῇ σπουδάζων, Διονυσόδωρος δὲ ἄλλο τι γελοῖον ἐφωράθη πεποιηκώς· σκύφος γὰρ ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ κόλπου ἐξαναστάντος αὐτοῦ. εἶτ' ἀπολογούμενος Ἰωνα ἔφη ἀνελόμενον ἐν τῇ ταραχῇ δοῦναι αὐτῷ, ὅπως μὴ ἀπόλοιτο, καὶ ὁ Ἰων κηδεμονικῶς ἔλεγε τοῦτο πεποιηκέναι.

47. Ἐπὶ τούτοις διελύθη τὸ συμπόσιον τελευτήσαν ἐκ τῶν δακρύων αὐθις ἐς γέλωτα ἐπὶ τῷ Ἀλκιδάμαντι 450 καὶ Διονυσόδωρῳ καὶ Ἰωνι. καὶ οἳ τε τραυματαῖα φοράδην ἐξεκομίζοντο πονήρως ἔχοντες, καὶ μάλιστα ὁ πρεσβύτης ὁ Ζηνόθεμις ἀμφοτέραις τῇ μὲν τῆς ρινός, τῇ δὲ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐπειλημμένος, βοῶν ἀπόλλυσθαι ὑπ' ἀλγηδόνων, ὥστε καὶ τὸν Ἑρμῶνα καίπερ ἐν κακοῖς ὄντα — δύο γὰρ ὀδόντας ἐξεκέκοπτο — ἀντιμαρτύρεσθαι λέγοντα. Μέμνησο μέντοι, ὦ Ζηνόθεμι, ὡς οὐκ ἀδιάφορον ἡγῆ τὸν πόνον· καὶ ὁ νυμφίος δὲ ἀκεσαμένου τὸ τραῦμα τοῦ Διονίκου ἀπήγετο ἐς τὴν οἰκίαν ταινίαις κατειλημένος τὴν κεφαλὴν, ἐπὶ τὸ ξυῖνος ἀνατεθεὶς ἐφ' οὗ τὴν νύμφην ἀπάξειν ἔμελλε, πικροὺς ὁ ἄθλιος τοὺς γάμους ἐορτάσας· καὶ τῶν ἄλλων δὲ ὁ Διόνικος ἐπεμελεῖτο δὴ τὰ δυνατά, καὶ καθευδήσοντες ἀπήγοντο ἐμοῦντες οἱ πολλοὶ

ἐν ταῖς ὁδοῖς. ὁ μέντοι Ἀλκιδάμας αὐτοῦ ἔμεινεν· οὐ γὰρ ἠδυνήθησαν ἐκβαλεῖν τὸν ἄνδρα, ἐπεὶ ἄπαξ καταβαλὼν ἑαυτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης πλαγίως ἐκάθευδε. 48. τοῦτό 451 σοι τέλος, ὡ καλὲ Φίλων, ἐγένετο τοῦ συμποσίου, ἢ ἄμεινον τὸ τραγικὸν ἐκεῖνο ἐπειπεῖν,

πολλὰ μορφαὶ τῶν δαιμονίων,
πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί,
καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη·

ἀπροσδόκητα γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀπέβη καὶ ταῦτα. ἐκεῖνο μεμάθηκα ἤδη, ὡς οὐκ ἀσφαλὲς ἄπρακτον ὄντα συνεστιᾶσθαι τοιούτοις σοφοῖς.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΤΡΙΗΣ ΘΕΟΥ.

1. Ἔστιν ἐν Συρίῃ πόλις οὐ πολλὸν ἀπὸ τοῦ Εὐφρή-
τεω ποταμοῦ, καλεῖται δὲ Ἰρή καὶ ἔστιν ἰρῆ τῆς Ἥρης
τῆς Ἀσσυρίης. δοκέει δέ μοι, τόδῃ τὸ οὖνομα οὐκ ἄμα
τῇ πόλι οἰκειομένη ἐγένετο, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀρχαῖον ἄλλο ἦν·
μετὰ δὲ σφίσι τῶν ἰρῶν μεγάλων γιγνομένων ἐς τόδε ἢ 452
ἐπωνυμίῃ ἀπίκετο. περὶ ταύτης ὧν τῆς πόλιος ἔρχομαι
ἐρέων ὀκόσα ἐν αὐτῇ ἔστιν· ἐρέω δὲ καὶ νόμους, τοῖσιν
ἐς τὰ ἰρὰ χρέονται, καὶ πανηγύριαι τὰς ἄγουσι καὶ θυ-
σίας τὰς ἐπιτελεύουσιν. ἐρέω δὲ ὀκόσα καὶ περὶ τῶν τὸ
ἰρὸν εἰσαμένων μυθολογέουσι, καὶ τὸν νηὸν ὅπως ἐγένε-
το. γράφω δὲ Ἀσσύριος ἐών, καὶ τῶν ἀπηγέομαι τὰ
μὲν αὐτοψίῃ ἔμαθον, τὰ δὲ παρὰ τῶν ἰρέων ἐδάην, ὀκόσα
έόντα ἐμεῦ πρὸς βύτερα ἐγὼ ἱστορέω.

2. Πρῶτοι μὲν ὧν ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Αἰ-
γύπτιοι λέγονται θεῶν τε ἐννοίην λαβεῖν καὶ ἰρὰ εἰσα-
σθαι καὶ τεμένεα καὶ πανηγύριαι ἀποδέξαι. πρῶτοι δὲ

καὶ οὐνόματα ἰρὰ ἔγνωσαν καὶ λόγους ἰρούς ἐλεξαν. μετὰ δὲ οὐ πολλοστῶ χρόνῳ παρ' Αἰγυπτίων λόγον Ἀσσύριοι ἐς θεοὺς ἤκουσαν καὶ ἰρὰ καὶ νηοὺς ἤγειραν, ἐν τοῖσι καὶ ἀγάλματα ἔθεντο καὶ ξόανα ἐστήσαντο. 3. τὸ δὲ καλαιὸν καὶ παρ' Αἰγυπτίοισιν ἀξύανοι νηοὶ ἔσαν. καὶ ἔστιν

453 ἰρὰ καὶ ἐν Συρίῃ οὐ παρὰ πολὺ τοῖς Αἰγυπτίοισιν ἰσοχρονέοντα, τῶν ἐγὼ πλεῖστα ὄπωπα· τό γε τοῦ Ἡρακλέος τὸ ἐν Τύρῳ, οὐ τούτου τοῦ Ἡρακλέος, τὸν Ἑλληνας αἰέδουσιν, ἀλλὰ τὸν ἐγὼ λέγω, πολλὸν ἀρχαιότερος, καὶ Τύριος ἦρως ἐστίν. 4. ἐνὶ δὲ καὶ ἄλλο ἰρὸν ἐν Φοινίκῃ μέγα, τὸ Σιδώνιοι ἔχουσιν, ὡς μὲν αὐτοὶ λέγουσιν, Ἀστάρτης ἐστίν· Ἀστάρτην δ' ἐγὼ δοκέω Σεληναίην ἔμμεναι· ὡς δὲ μοί τις τῶν ἰρέων ἀπηγγέετο, Εὐρώπης ἐστὶ τῆς Κάδμου ἀδελφεῆς. ταύτην δ' εὐῶσαν Ἀγήνορος τοῦ βασιλῆος θυγατέρα, ἐπειδὴ τε ἀφανῆς ἐγεγόνεεν, οἱ Φοίνικες τῷ νηῶ ἐτιμήσαντο καὶ λόγον ἰρὸν ἐπ' αὐτῇ ἐλεξαν, ὅτι εὐῶσαν καλὴν Ζεὺς ἐπόθεε καὶ τὸ εἶδος εἰς ταῦρον ἀμειψάμενος ἦρπασε, καὶ μιν ἐς Κρήτην φέρον ἀπίκετο. τάδε μὲν καὶ τῶν ἄλλων Φοινίκων ἤκουον, καὶ τὸ νόμισμα, τῷ Σιδώνιοι χρέονται, τὴν Εὐρώπην ἐφερομένην ἔχει τῷ ταύρῳ τῷ Διί· τὸν δὲ νηὸν οὐκ ὁμολογεύουσιν

454 Εὐρώπης ἔμμεναι. 5. ἔχουσι δὲ καὶ ἄλλο Φοίνικες ἰρὸν, οὐκ Ἀσσύριον, ἀλλ' Αἰγύπτιον, τὸ ἐξ Ἥλιου πόλιος ἐς τὴν Φοινίκην ἀπίκετο. ἐγὼ μὲν μιν οὐκ ὄπωπα, μέγα δὲ καὶ τότε καὶ ἀρχαῖόν ἐστιν. 6. εἶδον δὲ καὶ ἐν Βύβλῳ μέγα ἰρὸν Ἀφροδίτης Βυβλῆς, ἐν τῷ καὶ τὰ ὄργια ἐς Ἄδωνιν ἐπιτελοῦσιν· ἐδάην δὲ καὶ τὰ ὄργια. λέγουσι γὰρ δὴ ἂν τὸ ἔργον τὸ ἐς Ἄδωνιν ὑπὸ τοῦ σὺς ἐν τῇ χώρῃ τῇ σφετέρῃ γενέσθαι καὶ μνήμην τοῦ πάθεος τύπτουται τε ἐκάστου ἔτεος καὶ θρηνέουσι καὶ τὰ ὄργια ἐπιτελοῦσιν καὶ σφίσι μεγάλα πένθεα ἀνά τὴν χώραν ἴσταται. ἐπειὰν δὲ ἀποτύψωνται τε καὶ ἀποκλαύσωνται, πρῶτα μὲν κατα-

γίξουσι τῷ Ἀδωνίδι ὅπως εἶντι νέκνυ, μετὰ δὲ τῇ ἐτέρῃ
 ἡμέρῃ ζῶειν τέ μιν μυθολογέουσι καὶ ἐς τὸν ἡέρα πέμ-
 πουσι καὶ τὰς κεφαλὰς ξυρρόνται ὅπως Αἰγύπτιοι ἀπο-
 θανόντος Ἄπιος. γυναικῶν δὲ ὀκόσαι οὐκ ἐδέλουσι ξυ-
 ρέεσθαι, τοιήνδε ζῆμῖν ἐκτελέουσιν· ἐν μιῇ ἡμέρῃ ἐπὶ
 κρήσι τῆς ὄρης ἴστανται, ἡ δὲ ἀγορῆ μούνοισι ξείνοισι
 παρακέσται καὶ ὁ μισθὸς ἐς τὴν Ἀφροδίτην θυσιῇ γίγνε-
 ται. 7. εἰσὶ δὲ ἔμοι Βυβλίων, οἱ λέγουσι παρὰ σφίσι τε-
 θάφθαι τὸν Ὅσιριν τὸν Αἰγύπτιον, καὶ τὰ πένθεα καὶ 455
 τὰ ὄργια οὐκ ἐς τὸν Ἀδωνιν, ἀλλ' ἐς τὸν Ὅσιριν πάντα
 κρήσασθαι. ἐρέτω δὲ ὀκόθεν καὶ τάδε πιστὰ δοκέουσι.
 κεφαλὴ ἐκάστου ἔτεος ἐξ Αἰγύπτου ἐς τὴν Βύβλον ἀπ-
 κινέεται πλώουσα τὸν μεταξὺ πλόον ἐπὶ ἡμερέων, καί
 μιν οἱ ἄνεμοι φορέουσι θείῃ ναυτιλίῃ· τρέπεται δὲ οὐ-
 δαμά, ἀλλ' ἐς μούνην τὴν Βύβλον ἀπικινέεται. καὶ ἔστι
 τὸ σύμπαν θωῦμα. καὶ τοῦτο ἐκάστου ἔτεος γίγνεται, τὸ
 καὶ ἐμεῦ παρεόντος ἐν Βύβλῳ ἐγένετο· καὶ τὴν κεφαλὴν
 ἐθεησάμην Βυβλίην. 8. ἐνὶ δὲ καὶ ἄλλο θωῦμα ἐν τῇ
 ἰώρῃ τῇ Βυβλίῃ, ποταμὸς ἐκ τοῦ Λιβάνου τοῦ οὐρεος
 ἐς τὴν ἄλα ἐκιδδοῖ· οὐνομα τῷ ποταμῷ Ἀδωνις ἐπικέε-
 ται. ὁ δὲ ποταμὸς ἐκάστου ἔτεος αἰμάσσειται καὶ τὴν χροίην
 ὀλέσας ἐσπίπτει ἐς τὴν θάλασσαν καὶ φοινίσσει τὸ πολλὸν
 τοῦ πελάγους καὶ σημαίνει τοῖς Βυβλίοις τὰ πένθεα. μυ-
 θέονται δὲ ὅτι ταύτησι τῆσιν ἡμέρησιν ὁ Ἀδωνις ἀνὰ τὸν
 Λιβάνον τιτρώσκειται καὶ τὸ αἷμα ἐς τὸ ὕδωρ ἐρχόμενον
 ἀλλάσσει τὸν ποταμὸν καὶ τῷ ῥόφῳ τὴν ἐπωνυμίην διδοῖ.
 ταῦτα μὲν οἱ πολλοὶ λέγουσιν. ἐμοὶ δὲ τις ἀνὴρ Βύβλιος
 ἀληθέα δοκέων λέγειν ἐτέρην ἀπηγέετο τοῦ πάθεος αἰ-
 τίην. ἔλεγε δὲ ὡδε· ὁ Ἀδωνις ὁ ποταμὸς, ὃ ξείνε, διὰ 456
 τοῦ Λιβάνου ἐρχεται· ὁ δὲ Λιβάνος κάρτα ξανθόγεός
 ἔστιν· ἄνεμοι ἂν τρηχέες ἐκείνησι τῆσιν ἡμέρησιν ἴστα-
 μενοι τὴν γῆν τῷ ποταμῷ ἐπιφέρουσι ἐούσαν ἐς τὰ μά-

λιστα μιλωδέα, ἣ δὲ γῆ μιν αἰμώδεα τίθησι· καὶ τοῦδε
 τοῦ πάθεος οὐ τὸ αἷμα, τὸ λέγουσιν, ἀλλ' ἡ χώρη αἰτία.
 ὁ μὲν μοι Βύβλιος τοσαῦτα ἀπηγγέτο· εἰ δὲ ἀτρεκέως
 ταῦτα ἔλεγεν, ἐμοὶ μὲν δοκέει κάρτα θεῖη καὶ τοῦ ἀνέμου
 ἢ συντυχίη. 9. ἀνέβην δὲ καὶ ἐς τὸν Λίβανον ἐκ Βύβλου,
 ὁδὸν ἡμέρης, πυθόμενος αὐτόθι ἀρχαῖον ἱρὸν Ἀφροδί-
 τῆς ἔμμεναι, τὸ Κινύρης εἶσατο, καὶ εἶδον τὸ ἱρὸν καὶ
 ἀρχαῖον ἦν. τάδε μὲν ἐστὶ τὰ ἐν τῇ Συρίῃ ἀρχαῖα καὶ με-
 γάλα ἱρά. 10. τοσούτων δὲ ἑόντων ἐμοὶ δοκέει οὐδὲν τῶν
 ἐν τῇ ἱρῇ πόλι μείζον ἔμμεναι οὐδὲ νηὸς ἄλλος ἀγιάτε-
 ρος οὐδὲ χώρη ἄλλη ἱροτέρη. ἐνὶ δὲ καὶ ἔργα ἐν αὐτῷ πο-
 λυτελέα καὶ ἀρχαῖα ἀναθήματα καὶ πολλὰ θαύματα καὶ
 457 ξόανα θεοπροπέα, καὶ θεοὶ δὲ κάρτα αὐτοῖσιν ἐμφανέες·
 ἰδρώει γὰρ δὴ ὧν παρὰ σφίσι τὰ ξόανα καὶ κινέεται καὶ
 χρησμηγορεῖ· καὶ βοή δὲ πολλάκις ἐγένετο ἐν τῷ νηῷ
 κλεισθέντος τοῦ ἱροῦ, καὶ πολλοὶ ἤκουσαν. ναὶ μὴν καὶ
 ὄλβου περὶ ἐν τοῖσιν ἐγὼ οἶδα πρῶτόν ἐστι· πολλὰ γὰρ
 αὐτοῖσιν ἀπικνέεται χρήματα ἐκ τε Ἀραβίης καὶ Φοινί-
 κων καὶ Βαβυλωνίων καὶ ἄλλα ἐκ Καππαδοκίης, τὰ δὲ
 καὶ Κίλικες φέρουσι, τὰ δὲ Ἀσύριοι. εἶδον δὲ ἐγὼ καὶ
 τὰ ἐν τῷ νηῷ λάθρη ἀποκέεται, ἐσθῆτα πολλὴν καὶ ἄλλα
 ὀκόσα ἐς ἄργυρον ἢ ἐς χρυσὸν ἀποκέκριται· ὄφται μὲν
 γὰρ καὶ πανηγύριες οὐδαμοῖσιν ἄλλοισιν ἀνθρώπων το-
 σαῖδε ἀποδεδέχεται. 11. ἱστοροῦντι δέ μοι ἐτέων περὶ,
 ὀκόσα τῷ ἱρῷ ἐστὶ, καὶ τὴν θεὸν αὐτοὶ ἦντινα δοκέουσι,
 πολλοὶ λόγοι ἐλέγοντο, τῶν οἱ μὲν ἱροί, οἱ δὲ ἐμφανέες,
 οἱ δὲ κάρτα μυθώδεις, καὶ ἄλλοι βάρβαροι, οἱ μὲν τοῖσιν
 Ἑλλησιν ὁμολογέοντες, τοὺς ἐγὼ πάντας μὲν ἐρέω, δέ-
 κομαι δὲ οὐδαμά. 12. οἱ μὲν ἄν. πολλοὶ Δευκαλίωνα τὸν
 458 Σισύθεα τὸ ἱρὸν εἶσασθαι λέγουσι, τοῦτον Δευκαλίωνα,
 ἐπὶ τοῦ τὸ πολλὸν ὕδαρ ἐγένετο. Δευκαλίωνος δὲ περὶ
 λόγον ἐν Ἑλλησιν ἤκουσα, τὸν Ἑλληνες ἐπ' αὐτῷ λέγου-

σιν. ὁ δὲ μῦθος ὧδε ἔχει· ἦδε ἡ γενεὴ οἱ νῦν ἄνθρωποι οὐ πρῶτοι ἐγένοντο, ἀλλ' ἐκείνη μὲν ἡ γενεὴ πάντες ὦλοντο. οὗτοι δὲ γένεος τοῦ δευτέρου εἰσί, τὸ αὐτίς ἐκ Δευκαλίωνος ἐς πληθὺν ἀπίκετο. ἐκείνων δὲ περὶ τῶν ἀνθρώπων τάδε μυθεύονται· ὑβρισταὶ κάρτα ἐόντες ἀθέμιστα ἔργα ἐπρησσον, οὔτε γὰρ ὄρκια ἐφύλασσον οὔτε ξείνους ἐδέκοντο οὔτε ἰκετέων ἠνείχοντο, ἀντ' ὧν σφίσιν ἡ μεγάλη συμφορὴ ἀπίκετο. αὐτίκα ἡ γῆ πολλὸν ὕδωρ ἐκδίδοι καὶ ὄμβροι μεγάλοι ἐγένοντο καὶ οἱ ποταμοὶ κατέβησαν μέζονες καὶ ἡ θάλασσα ἐπὶ πολλὸν ἀνέβη, ἐς ὃ πάντα ὕδωρ ἐγένοντο καὶ πάντες ὦλοντο, Δευκαλίων δὲ μούνος ἀνθρώπων ἐλίπετο ἐς γενεὴν δευτέραν εὐβουλίας τε καὶ τοῦ εὐσεβέος εἴνεκα. ἡ δὲ οἱ σωτηρίῃ ἦδε ἐγένετο· λάρνακα μεγάλην, τὴν αὐτὸς εἶχεν, ἐς ταύτην ἐσβιβάσας παῖδάς τε καὶ γυναῖκας ἐσωτοῦ ἐσέβη· ἐσβαίνοντι δὲ οἱ ἀπίκοντο σύες καὶ ἵπποι καὶ λεόντων γένεα καὶ ὄφεις καὶ ἄλλα ὀκόσα ἐν γῆ νέμονται, πάντα ἐς ζεύγεα. ὁ δὲ πάντα ἐδέκετο, καὶ μιν οὐκ ἐσίνοντο, ἀλλὰ σφίσι μεγάλη διόθεν φιλή ἐγένετο. καὶ ἐν μιῇ λάρνακι πάντες ἐπλευσαν, ἔστε τὸ ὕδωρ ἐπεκράτεε. τὰ μὲν Δευκαλίωνος περὶ Ἑλ- 459 ληνης ἱστοροῦσιν· 13. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου λέγεται λόγος ὑπὸ τῶν ἐν τῇ ἱερῇ πόλει μεγάλως ἄξιος θωνμάσαι, ὅτι ἐν τῇ σφετέρῃ χώρῃ χάσμα μέγα ἐγένετο καὶ τὸ σύμπαν ὕδωρ κατέδεξατο· Δευκαλίων δέ, ἐπεὶ τάδε ἐγένετο, βωμούς τε ἔθετο καὶ νηὸν ἐπὶ τῷ χάσματι Ἦρης ἅγιον ἐστήσατο. ἐγὼ δὲ καὶ τὸ χάσμα εἶδον, καὶ ἔστιν ὑπὸ τῷ νηῷ κάρτα μικρὸν. εἰ μὲν ὧν πάλαι καὶ μέγα ἐὼν νῦν τοιούδε ἐγένετο, οὐκ οἶδα· τὸ δὲ ἐγὼ εἶδον, μικρὸν ἐστί. σῆμα δὲ τῆς ἱστορίας τόδε πρησσοῦσι· δις ἐκάστου ἔτεος ἐκ θαλάσσης ὕδωρ ἐς τὸν νηὸν ἀπικνεύεται. φέρουσι δὲ οὐκ ἱστές μούνον, ἀλλὰ πᾶσα Συρίῃ καὶ Ἀραβίῃ, καὶ πέρηθεν τοῦ Εὐφρῆτεω πολλοὶ ἄνθρωποι ἐς θάλασσαν ἔρχον-

ται καὶ πάντες ὕδαρ φέρουσι, τὸ πρῶτα μὲν ἐν τῷ νηῷ
 ἐκχέουσι, μετὰ δὲ ἐς τὸ χάσμα κατέρχεται, καὶ δέκεται
 τὸ χάσμα μικρὸν ἐὼν ὕδατος χρῆμα πολλόν. τὰ δὲ ποιέον-
 τες Δευκαλίωνα ἐν τῷ ἱερῷ τόνδε νόμον θέσθαι λέγουσι
 συμφορῆς τε καὶ εὐεργεσίας μνήμα ἔμμεναι. ὁ μὲν ὢν
 ἀρχαῖος αὐτοῖσι λόγος ἀμφὶ τοῦ ἱεροῦ τοιόσδε ἐστὶ. 14. ἄλ-
 460 ἐν τῇ Ἀσίῃ ἐστὶ, ταύτην καὶ τότε τὸ ἔδος· εἴσασθαι νο-
 μίζουσιν, οὐκ ἤρη δὲ εἴσασθαι, ἀλλὰ μητρὶ ἑωυτῆς, τῆς
 Δερκετῶ οὖνομα. Δερκετοῦς δὲ εἶδος ἐν Φοινίκῃ ἔθει-
 σάμην, θέημα ξένον· ἡμισέη μὲν γυνή, τὸ δὲ ὀκόσον ἐκ
 μηρῶν ἐς ἄκρους πόδας ἰχθύος οὐρῇ ἀποτείνεται. ἡ δὲ
 ἐν τῇ ἱερῇ πόλι παῖσα γυνή ἐστὶ. πίστιες δὲ τοῦ λόγου
 αὐτοῖσι κάρτα ἐμφανέες· ἰχθύας χρῆμα ἱρὸν νομίζουσι
 καὶ οὐκοτε ἰχθύων ψαύουσι, καὶ ὄρνιθας τοὺς μὲν ἄλ-
 λους σιτέονται, περιστερῆν δὲ μούνην οὐ σιτέονται, ἀλλὰ
 σφίσιν ἦδε ἱερῇ. τὰ δὲ γιγνώμενα δοκεῖ αὐτοῖσι ποιέεσθαι
 Δερκετοῦς καὶ Σεμιράμιος εἵνεκα, τὸ μὲν, ὅτι Δερκετῶ
 μορφῆν ἰχθύος ἔχει, τὸ δέ, ὅτι τὸ Σεμιράμιος τέλος ἐς
 περιστερῆν ἀπίκετο. ἀλλ' ἐγὼ τὸν μὲν νηὸν ὅτι Σεμιρά-
 461 μιός ἐργον ἐστὶ, τάχα κου δέξομαι· Δερκετοῦς δὲ τὸ ἱρὸν
 ἔμμεναι οὐδαμὰ πείθομαι, ἐπεὶ καὶ παρ' Αἰγυπτίων
 ἐνίοισιν ἰχθύας οὐ σιτέονται, καὶ τάδε οὐ Δερκετοὶ χα-
 ρίζονται. 15. ἐστὶ δὲ καὶ ἄλλος λόγος ἱρός, τὸν ἐγὼ σο-
 φοῦ ἀνδρὸς ἤκουσα, ὅτι ἡ μὲν θεῆ Ῥέη ἐστὶ, τὸ δὲ ἱρὸν
 Ἄττεω ποίημα. Ἄττης δὲ γένος μὲν Λυδὸς ἦν, πρῶτος
 δὲ τὰ ὄργια τὰ ἐς Ῥέην ἐδιδάξατο. καὶ τὰ Φρύγες καὶ
 Λυδοὶ καὶ Σαμόθρακες ἐπιτελέουσιν, Ἄττεω πάντα ἔμα-
 θον· ὥς γάρ μιν ἡ Ῥέη ἔτεμε, βίου μὲν ἀνδρῆου ἀπε-
 παύσατο, μορφῆν δὲ θηλέην ἡμείψατο καὶ ἐσθῆτα γυ-
 ναικῆν ἐνεδύσατο καὶ ἐς πᾶσαν γῆν φοιτῶν ὄργιά τε
 ἐπετέλεε καὶ τὰ ἔπαθεν ἀπηγάτο καὶ Ῥέην ἤειδεν. ἐν

τοῖσι καὶ ἐς Συρίην ἀπίκετο. ὡς δὲ οἱ πέρην Εὐφρόντεω
 ἄνθρωποι οὕτε αὐτὸν οὕτε ὄργια ἐδέκοντο, ἐν τῷδε τῷ
 χώρῳ τὸ ἱρὸν ἐποιήσατο: σημήνια δέ· ἢ θεὸς τὰ πολλὰ
 ἐς Ῥήν ἐπικινύεται. λέοντες γάρ μιν φέρουσι καὶ τύμ- 462
 πανον ἔχει καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πυργοφορεῖ, ὁκόλην Ῥήν
 Ἰνδοὶ ποιέουσιν. ἔλεγε δὲ καὶ Γάλλων πέρι, οἳ εἰσιν ἐν
 τῷ ἱρῷ, ὅτι Γάλλοι Ἦρη μὲν οὐδαμὰ, Ῥήν δὲ τέμνονται
 καὶ Ἄττα μιμέονται. τὰ δὲ μοι εὐπρεπέα μὲν δοκέει ἔμ-
 μεναι, ἀληθέα δὲ οὐ· ἐπεὶ καὶ τῆς τομῆς ἄλλην αἰτίην
 ἤκουσα πολλὸν πιστωτέραν. 16. ἀνδάνει δέ μοι τὰ λέ-
 γουσι τοῦ ἱροῦ πέρι τοῖσιν Ἑλλήσιν τὰ πολλὰ ὁμολογέον-
 τες, τὴν μὲν θεὸν Ἦρην δοκέοντες, τὸ δ' ἔργον Διονύ-
 σου τοῦ Σεμέλης ποίημα· καὶ γὰρ δὴ Διόνυσος ἐς Συ-
 ρίην ἀπίκετο κείνην ὁδὸν τὴν ἦλθεν ἐκ' Αἰθιοπίην. καὶ
 ἔστι πολλὰ ἐν τῷ ἱρῷ Διονύσου ποιητέα σήματα, ἐν τοῖσι
 καὶ ἔσθητες βάρβαροι καὶ λίθοι Ἰνδοὶ καὶ ἐλεφάντων κέ- 463
 ρεα, τὰ Διόνυσος ἐξ Αἰθιοπίων ἤνεκε, καὶ φαλλοὶ δὲ
 ἔσθασιν ἐν τοῖσι προκνυαίοισι δύο κάρτα μεγάλοι, ἐπὶ
 τῶν ἐπίγραμμα τοιόνδε ἐπιγέγραπται, „τούσδε φαλλοὺς
 Διόνυσος Ἦρη μητροῖν ἀνέθηκα.“

Ἔμοι μὲν νῦν καὶ τάδε ἀρκέει. ἐρέω δὲ καὶ ἄλλ' ὅ τι
 ἔστιν ἐν τῷ νηῷ Διονύσου ὄργιον. φαλλοὺς Ἑλληνας Διο-
 νύσῳ ἐγείρουσιν, ἐπὶ τῶν καὶ τοιόνδε τι φέρουσιν, ἄν-
 δρας μικροὺς ἐκ ξύλου πεποιημένους, μεγάλα αἰδοῖα ἔχον-
 τας· καλέονται δὲ τάδε νευρόσπαστα. ἔστι δὲ καὶ τόδε ἐν
 τῷ ἱρῷ, ἐν δεξιῇ τοῦ νηοῦ κἀθηται σμικρὸς ἀνὴρ χάλκεος
 ἔχων αἰδοῖον μέγα. 17. τοσάδε μὲν ἀμφὶ τῶν οἰκιστέων 464
 τοῦ ἱροῦ μυθολογέουσιν. ἤδη δὲ ἐρέω καὶ τοῦ νηοῦ πέρι
 θεοσιός τε ὅπως ἐγένετο καὶ ὅστις μιν ἐποιήσατο. λέγουσι
 τὸν νηὸν τὸν νῦν ἔοντα μὴ ἔμμεναι τὸν τὴν ἀρχὴν γεγε-
 νημένον, ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν κατενεχθῆναι χρόνῳ ὕστερον,
 τὸν δὲ νῦν ἔοντα Στρατονίκης ἔμμεναι ποίημα, γυναι-

κὸς τοῦ Ἀσσυρίων βασιλῆος. δοκέει δέ μοι ἡ Στρατονίκη ἐκείνη ἔμμεναι, τῆς ὁ πρόγονος ἠρήσατο, τὸν ἤλεγξε τοῦ ἰητροῦ ἐπινοίη· ὡς γάρ μιν ἡ συμφορὴ κατέλαβεν, ἀμηχανέων τῷ κακῷ αἰσχυρῷ δοκέοντι κατ' ἡσυχίην ἐνόσσειεν. ἔκειτο δὲ ἀλγέων οὐδέν, καὶ οἱ ἢ τε χροιὴ πάμπαν ἐτρέπετο καὶ τὸ σῶμα δι' ἡμέρης ἐμαραίνετο. ὁ δὲ ἰητρός ὡς εἶδέ μιν ἐς οὐδέν ἐμφανὲς ἀρρωστέοντα, ἔγνω τὴν νοῦσον ἔρωτα ἔμμεναι. ἔρωτος δὲ ἀφανέος πολλὰ σημήμα, ὀφθαλμοὶ τε ἀσθενέες καὶ φωνὴ καὶ χροιὴ καὶ δάκρυα. μαθὼν δὲ ταῦτα ἐποίησε· χειρὶ μὲν τῇ δεξιῇ ἔχε τοῦ νεηνίσκου τὴν καρδίην, ἐκάλει δὲ τοὺς ἀνὰ τὴν οἰκίην πάντας· ὁ δὲ τῶν μὲν ἄλλων ἐσιόντων πάντων ἐν ἡρεμίᾳ μεγάλη ἦν, ὡς δὲ ἡ μητρυνὴ ἀπίκετό, τὴν τε χροιὴν ἠλλάξατο καὶ ἰδρώειν ἄρξατο καὶ τρόμφ ἔχετο καὶ ἡ καρδίη 465 ἀνεπάλλετο· τὰ δὲ γιγνόμενα ἐμφανέα τῷ ἰητρῷ τὸν ἔρωτα ἐποίησε. 18. καὶ μιν ᾧδε ἰήσατο· καλέσας τοῦ νεηνίσκου τὸν πατέρα κάρτα ὀρρωδέοντα, Ἦδε ἡ νοῦσος, ἔφη, τὴν ὁ παῖς ὧδε ἀρρωστέει, οὐ νοῦσός ἐστιν, ἀλλὰ ἀδικίη· ὧδε γάρ τοι ἀλγέει μὲν οὐδέν, ἔρωσ δέ μιν καὶ φρενοβλαβεῖη ἔχει. ἐπιθυμέει δὲ τῶν οὐδαμὰ τεύξεται, φιλέων γυναῖκα ἐμήν, τὴν ἐγὼ οὔτι μετήσομαι. ὁ μὲν ᾧν τοιάδε σοφίη ἐψεύδετο. ὁ δὲ ἀντίκα ἐλίσσετο, Πρὸς τε σοφίης καὶ ἰητρικῆς μή μοι παῖδα ὀλέσης· οὐ γὰρ ἐθέλων ταύτη συμφορῇ ἔσχετο, ἀλλὰ οἱ ἡ νοῦσος ἀκουσίη τῷ σὺ μηδαμὰ ζηλοτυπέων πένθος ἐγείραι πάση βασιληίᾳ μηδὲ ἰητρός ἐὼν φθόνον προξενέειν ἰητρικῇ. ὁ μὲν ᾧδε ἀγνώως ἐὼν ἐδέετο. ὁ δέ μιν αὐτίς ἀμείβετο, Ἀνόσια σπεύδεις γάμον ἐμὸν ἀπαιρούμενος ἠδὲ ἰητρὸν ἄνδρα βιώμενος. σὺ δὲ κῶς ἂν αὐτὸς ἐπρηξας, εἴ τοι σὴν γυναῖκα ἐπόθειεν, ἐμεῦ τάδε δεόμενος; ὁ δὲ πρὸς τάδε ἔλεγεν ὡς οὐδ' αὐτὸς ἂν κοτε γυναικὸς ἐφείσατο οὐδὲ παιδὶ σωτηρίης ἐφθόνεεν, εἰ καὶ οἱ μητρυνίης ἐπεθύμεεν· οὐ

γὰρ ὁμοίην συμφορὴν ἔμμεναι γαμετὴν ἢ παῖδα ὀλέσαι.
 ὡς δὲ τάδε ὁ ἰητρὸς ἤκουσε, Τί τοι, ἔφη, ἐμὲ λίσσσαι;
 καὶ γὰρ τοι σὴν γυναικα ποθέει· τὰ δὲ ἔλεγον ἐγώ, πάντα 466
 ἔην ψεύδεα. κείθεται μὲν τουτέοισι, καὶ τῷ μὲν παιδί
 λείπει καὶ γυναικα καὶ βασιληίην, αὐτὸς δὲ ἐς τὴν Βαβυ-
 λωνίην χώραν ἀπίκετο καὶ πόλιν ἐπὶ τῷ Εὐφρότη ἐπώ-
 νυμον ἑωυτοῦ ἐποιήσατο, ἐνθα οἱ καὶ ἡ τελευτὴ ἐγένετο.
 ὧδε μὲν ὁ ἰητρὸς ἔρωτα ἔγνω τε καὶ ἴησατο. 19. ἦδε δὴ
 ἂν ἡ Στρατονίκη εἴη τῷ προτέρῳ ἀνδρὶ συνοικέουσα ὄναρ
 τοιούδε ἐθεήσατο, ὡς μιν ἡ Ἥρη ἐκέλευεν ἐγείραι οἱ τὸν
 ἐν τῇ Ἰρῆ πόλι νηόν, εἰ δὲ ἀπειθεῖοι, πολλά οἱ καὶ κακὰ
 ἀπέλλεεν. ἡ δὲ τὰ μὲν πρῶτα οὐδεμίην ᾠρην ἐποιέετο,
 μετὰ δὲ ὡς μιν μεγάλη νοῦσος ἔλαβε, τῷ τε ἀνδρὶ τὴν
 ὄψιν ἀπηγήσατο καὶ τὴν Ἥρην ἰλάσκετο καὶ στήσειν τὸν
 νηὸν ὑπεδέξατο. καὶ ἀντίκα ὑγίεια γενομένην ὁ ἀνὴρ ἐς
 τὴν Ἰρὴν πόλιν ἔπεμπε, σὺν δὲ οἱ καὶ χρήματα καὶ στρα-
 τιὴν πολλήν, τοὺς μὲν οἰκοδομέειν, τοὺς δὲ καὶ τοῦ ἀσφα-
 λέος εἵνεκα· καλέσας δὲ τινα τῶν ἑωυτοῦ φίλων, νεηνίην
 κάρτα καλόν, τῷ οὖνομα ἦν Κομβάβος, Ἐγώ τοι, ἔφη,
 ὦ Κομβάβε, ἐσθλὸν ἔοντα φιλέω τε μάλιστα φίλων ἐμῶν
 καὶ πάμπαν ἐπαινέω σοφίης τε καὶ εὐνοίης τῆς ἐς ἡμέας,
 τὴν δὴ ἐπεδέξαο· νῦν δὲ μοι χρειῶ μεγάλης πίστιος, τῷ
 σε θέλω γυναικὶ ἐμῇ ἐσπόμενον ἔργον τέ μοι ἐπιτελέσαι 467
 καὶ Ἰρὰ τελέσαι καὶ στρατιῆς ἐπικρατέειν· σοὶ δὲ ἀπικο-
 μένω ἐξ ἡμέων τιμὴ μεγάλη ἔσσεται. πρὸς δὲ τάδε ὁ Κομ-
 βάβος ἀντίκα λίσσετο πολλὰ λιπαρέων μὴ μιν ἐκπέμπειν
 μηδὲ πιστεύειν οἱ τὰ πολλὸν ἑωυτοῦ μέζονα χρήματα καὶ
 γυναικα καὶ ἔργον Ἰρόν· τὰ δὲ ὀρρωδες μὴ κοτέ οἱ ζηλο-
 τυπίη χρόνω ὑστέρω ἐς τὴν Στρατονίκην γένοιτο, τὴν
 μῦνος ἀπάξειν ἔμελλεν. 20. ὡς δὲ οὐδαμὰ ἐπέιθετο, ὁ
 δὲ ἰκεσίης δευτέρης ἄπτεται δοῦναί οἱ χρόνον ἑπτὰ ἡμε-
 ρέων, μετὰ δὲ ἀποστελαί μιν τελέσαντά τι τῶν μάλιστα

ἐδέετο. τυχῶν δὲ φηιδίως ἐς τὸν ἑωυτοῦ οἶκον ἀπικνέεται
 καὶ πεσῶν χαμᾶζε τοιάδε ᾠδύρετο· ᾧ δειλαιοσ, τί μοι
 ταύτης τῆς πίστιος; τί δέ μοι ὁδοῦ, τῆς τέλος ἤδη δέφ-
 κομαι; νέος μὲν ἐγὼ καὶ γυναικὶ καλῇ ἔφομαι. τὸ δέ μοι
 μεγάλη συμφορὴ ἔσσειται, εἰ μὴ ἔρωγε πᾶσαν αἰτίην κα-
 κοῦ ἀποθήσομαι. τῷ με χρῆν μέγα ἔργον ἀποτελέσαι, τό
 μοι πάντα φόβου ἰήσεται. τάδε εἰπὼν ἀτελέα ἑωυτὸν
 ἐποίησε, καὶ ταμῶν τὰ αἰδοῖα ἐς ἀγγήιον μικρὸν κατέθετο
 σμύρνην τε ἄμα καὶ μέλιτι καὶ ἄλλοισι θυνάμασι καὶ ἔπειτα
 468 σφρηγίδι τὴν ἐφόρεισημηναμέυος τὸ τρωῶμα ἰήτο. μετὰ
 δὲ ὡς μιν ὁδοιοπορέειν ἐδόκεεν, ἀπικόμενος ἐς τὸν βασι-
 λῆα πολλῶν παρεόντων διδοῖ τε ἄμα τὸ ἀγγήιον καὶ λέγει
 ᾧδε· ὦ δέσποτα, τόδε μοι μέγα κειμήλιον ἐν τοῖσιν οἰ-
 κηίοισιν ἀπεκέετο, τὸ ἐγὼ κάρτα ἐπόθειον· νῦν δὲ ἐπεὶ
 μεγάλην ὁδὸν ἔρχομαι, παρὰ σοὶ τόδε θήσομαι. σὺ δέ μοι
 ἀσφαλῆως ἔχειν· τόδε γάρ μοι χρυσοῦ βέλτερον, τόδε μοι
 ψυχῆς ἐμῆς ἀντάξιον. εὐτ' ἂν δὲ ἀπίκωμαι, σῶον αὐτίς
 ἀποῖσομαι. ὁ δὲ δεξιόμενος ἐτέρη σφρηγίδι ἐσημαίνετο καὶ
 τοῖσι ταμίησι φρουρέειν ἐνετείλατο. 21. Κομβάβος μὲν
 νυν τὸ ἀπὸ τοῦδε ἀσφαλῆα ὁδὸν ἤνυεν· ἀπικόμενοι δὲ ἐς
 τὴν ἱρὴν πόλιν σπουδῆ τὸν νηὸν οἰκοδόμεον καὶ σφίσι
 τρία ἔτεα ἐν τῷ ἔργῳ ἐξεγένεστο, ἐν τοῖσιν ἀπέβαινε τάπερ
 ὁ Κομβάβος ὀρρώδεεν· ἡ Στρατονίκη γὰρ χρόνον ἐπὶ
 πολλὸν συνόντα μιν ποθέειν ἄρχετο, μετὰ δὲ οἱ καὶ κάρτα
 ἐπεμήνατο. καὶ λέγουσιν οἱ ἐν τῇ ἱρῇ πόλει τὴν Ἥρην του-
 τέων αἰτίην ἐθέλουσαν γενέσθαι, Κομβάβον ἐσθλὸν μὲν
 ἔόντα λαθεῖν μηδαμὰ, Στρατονίκην δὲ τίσασθαι, ὅτι
 οὐ φηιδίως τὸν νηὸν ὑπέσχετο. 22. ἡ δὲ τὰ μὲν πρῶτα
 469 ἐσωφρόνεε καὶ τὴν νοῦσον ἔκρυπτεν, ὡς δὲ οἱ τὸ κακὸν
 μέζον ἡσυχίης ἐγένετο, ἐς ἐμφανῆς ἐτρύχετο κλαίεσκέ τε
 δι' ἡμέρης καὶ Κομβάβον ἀνεκαλέετο καὶ οἱ πάντα Κομ-
 βάβος ἦν. τέλος δὲ ἀμηχανέουσα τῇ συμφορῇ εὐπρεπέα

Γκεσίην ἐδίξητο. ἄλλω μὲν ὦν τὸν ἔρωτα ὁμολογέειν ἐφυ-
 λάσσετο, αὐτὴ δὲ ἐπιχειρέειν αἰδέετο. ἐπινοέει ὦν τοιάδε,
 οἶνω ἑωυτὴν μεθύσασα ἐς λόγους οἱ ἐλθεῖν· ἅμα δὲ οἶνω
 ἐσιόντι παρρησίῃ τε ἐσέρχεται καὶ ἡ ἀποτυχίη οὐ κάρτα
 αἰσχρή, ἀλλὰ τῶν πρησσομένων ἕκαστα ἐς ἀγνοίην ἀνα-
 χωρεῖ. ὡς δὲ οἱ ἐδόκεε, καὶ ἐποίησε ταῦτα. καὶ ἐπεὶ ἐκ
 δείπνου ἐγένοντο, ἀπικομένη ἐς τὰ οἰκῆια, ἐν τοῖσι Κομ-
 βάβος αὐλίξετο, λίσσαστό τε καὶ γούνων ἄπτετο καὶ τὸν
 ἔρωτα ὡμολόγηεν· ὁ δὲ τὸν τε λόγον ἀπηνέως ἀπεδέκετο
 καὶ τὸ ἔργον ἀναίνετο καὶ οἱ τὴν μέθην ἐνεκάλεεν. ἀπει-
 λούσης δὲ μέγα τι κακὸν ἑωυτὴν ἐργάσασθαι, δεισας
 πάντα οἱ λόγον ἔφηνε καὶ πᾶσαν τὴν ἑωυτοῦ πάθην ἀπη-
 γήσατο καὶ τὸ ἔργον ἐς ἐμφανὲς ἤνεικεν. ἰδοῦσα δὲ ἡ
 Στρατονίκη τὰ οὐκοτε ἔλπετο, μανίης μὲν ἐκείνης ἐσχετο,
 ἔρωτος δὲ οὐδαμὰ ἐλήθετο, ἀλλὰ πάντα οἱ συνεούσα ταύ- 476
 τὴν παραμυθίην ἐποιέετο ἔρωτος ἀπρήκτιο. ἔστιν ὁ ἔρωτος
 οὗτος ἐν τῇ ἱρῇ πόλι καὶ ἔτι νῦν γίνεταί· γυναῖκες Γάλ-
 λων ἐπιθυμέουσιν καὶ γυναῖξί Γάλλοι ἐπιμαίνονται, ζη-
 λοτυπέει δὲ οὐδεὶς, ἀλλὰ σφίσι τὸ χρῆμα κάρτα ἱρὸν νο-
 μίζεται. 23. τὰ δ' ὦν ἐν τῇ ἱρῇ πόλι ἀμφὶ τὴν Στρατο-
 νίκην οὐδαμὰ τὸν βασιλῆα κέληθεν, ἀλλὰ πολλοὶ ἀπι-
 κνεόμενοι κατηγοροῦν καὶ τὰ γιννόμενα ἀπηγέοντο. ἐπὶ
 τοῖσι περιαλγέων ἐξ ἀτελέος τοῦ ἔργου Κομβάβον μετε-
 κάλεεν. ἄλλοι δὲ λέγουσι λόγον οὔτι ἀληθεῖα, τὴν Στρα-
 τονίκην, ἐπειδὴ ἀπέτυχε τῶν ἐδέετο, αὐτὴν γράψασαν ἐς
 τὸν ἄνδρα τοῦ Κομβάβου κατηγορεῖν πείρην οἱ ἐπικα-
 λέουσιν, καὶ τὸ Ἑλληνας Σθενεβοίης περὶ λέγουσι καὶ
 Φαίδρης τῆς Κνωσσίης, ταυτὶ καὶ Ἀσσύριοι ἐς Στρατο-
 νίκην μυθολογέουσιν. ἐγὼ μὲν νυν οὔτε Σθενεβοίην
 πείθομαι οὔτε Φαίδρην τοιάδε ἐπιτελέσαι, εἰ τὸν Ἴππό-
 λυτον ἀτρεκέως ἐπόθεε Φαίδρη. ἀλλὰ τὰ μὲν ἐχέτω ὅπως
 καὶ ἐγένετο. 24. ὡς δὲ ἡ ἀγγελίη ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν ἀπί-

κετο ἔγνω τε ὁ Κομβάβος τὴν αἰτίην, θαρσέων τε ἦεν, ὅτι οἱ ἢ ἀπολογία οἴκοι ἐλείπετο, καὶ μιν ἐλθόντα ὁ βασιλεὺς αὐτίκα μὲν ἔδωξέ τε καὶ ἐν φρουρῇ ἔχε. μετὰ δὲ παρευόντων οἱ τῶν φίλων, οἳ καὶ τότε πεμπομένῳ τῷ

471 Κομβάβῳ παρεγένοντο, παραγαγὼν ἐς μέσον κατηγορεῖν ἄρχετο καὶ οἱ μοιχήν τε καὶ ἀκολασίην προὔφερε· κάρτα δὲ δεινοπαθέων πίστιν τε καὶ φιλίην ἀνεκαλέετο λέγων τρισσὰ Κομβάβον ἀδικεῖν μοιχόν τε ἔοντα καὶ ἐς πίστιν ὑβρίσαντα καὶ ἐς θεὸν ἀσεβέοντα, τῆς ἐν τῷ ἔργῳ τοιάδε ἐπρηξέ· πολλοὶ δὲ παρεστῶτες ἤλεγχον, ὅτι ἀναφανδὸν σφέας ἀλλήλοισι συνεόντας εἶδον. πᾶσι δὲ τέλος ἐδόκεεν αὐτίκα θνήσκειν Κομβάβον θανάτου ἄξια ἐργασμένον. 25. ὁ δὲ τέως μὲν ἔστηκε λέγων οὐδέν· ἐπεὶ δὲ ἤδη ἐς τὸν φόνον ἤγετο, φθέγγατό τε καὶ τὸ κειμήλιον αἴτεε λέγων, ὡς ἀναιρέει μιν οὐκ ὕβριος οὐδὲ γάμων εἴνεκα, ἀλλ' ἐκείνων ἐπιθυμέων, τὰ οἱ ἀπιῶν παρεθήκατο. πρὸς τὰδε ὁ βασιλεὺς καλέσας τὸν ταμίην ἐκέλευεν ἐνεῖναι τὰ οἱ φρουρεῖν ἔδωκεν· ὡς δὲ ἦνικε, λύσας τὴν σφρηγίδα ὁ Κομβάβος τὰ τε ἐνεόντα ἐπέδειξε καὶ ἑαυτὸν ὀκοῖα ἐπεπόνθεεν, ἔλεξέ τε, ὦ βασιλεῦ, τὰδε τοι ἐγὼ ὀρρωδέων, εὐτέ με ταύτην ὁδὸν ἐπεμπες, ἀέκων ἦιον, καὶ ἐπεὶ με ἀναγκαίῃ μεγάλη ἐκ σέο κατέλαβε, τοιάδε ἐπετέλεσα, ἐσθλὰ μὲν ἐς δεσπότεα, ἐμοὶ δὲ οὐκ εὐτυχέα· τοιόσδε μέντοι ἐὼν ἀνδρὸς ἐπ' ἀδικίην ἐγκαλέομαι. ὁ δὲ πρὸς τὰδε ἀμβώσας περιέβαλέ τὴν καὶ δακρύων ἅμα ἔλεγεν, ὦ Κομβάβε, τί μέγα κακὸν εἰ-

472 γάσαιο; τί δὲ σεωντὸν οὕτω ἀεικέλιον ἔργον μοῦνος ἀνδρῶν ἐπρηξας; τὰ οὐ πάμπαν ἐπαινέω, ὦ σχέτιε, ὅς τοιάδε ἔτλης, οἷα μήτε σὲ παθεῖν μήτε ἐμὲ ἰδέσθαι ὄφελεν· οὐ γάρ μοι ταύτης ἀπολογίης ἔδδεν. ἀλλ' ἐπεὶ δαίμων τοιάδε ἤθελε, πρῶτα μὲν σοι τίσις ἐξ ἡμέων ἔσσειται, αὐτέων συκοφαντέων ὁ θάνατος, μετὰ δὲ μεγάλη

ἰωρεὴ ἀπίξεται χρυσός τε πολλὸς καὶ ἄργυρος ἄπλετος
 καὶ ἐσθῆτες Ἀσσύριαὶ καὶ Ἰπποὶ βασιλῆιοι. ἀπίξαι δὲ
 τὰρ ἡμέας ἄνευ ἐσαγγελέος οὐδέ τις ἀπέρξει σε ἡμετέρης
 ἴψιος, οὐδ' ἦν γυναικὶ ἅμα εὐνάζωμαι. τάδε εἶπέ τε ἅμα
 καὶ ἐποίησε· καὶ οἱ μὲν αὐτίκα ἐς φόνον ἤγοντο, τῷ δὲ τὰ
 ἰῶρα ἐδίδοτο καὶ ἡ φιλή μῆζων ἐγεγόνεεν. ἐδόκεε δὲ
 οὐδεὶς ἔτι Ἀσσυρίων Κομβάβῳ σοφίην καὶ εὐδαιμονίην
 εἰκελος. 26. μετὰ δὲ αἰτησάμενος ἐκτελέσαι τὰ λείποντα
 τῷ νηῷ — ἀτελέα γάρ μιν ἀπολελοίπεεν — αὐτὶς ἐπέμ-
 τετο, καὶ τὸν τε νηὸν ἐξετέλεσε καὶ τὸ λοιπὸν αὐτοῦ ἔμ-
 μεν. ἔδωκε δὲ οἱ βασιλεὺς ἀρετῆς τε καὶ εὐεργεσίας εἴ-
 νεκα ἐν τῷ ἱερῷ ἕσταναι χάλκεον· καὶ ἔτι ἐς τιμὴν ἐν τῷ
 ἱερῷ Κομβάβος χάλκεος Ἐρμοκλέους τοῦ Ῥοδίου ποίημα
 κορφὴν μὲν ὀκοίη γυνή, ἐσθῆτα δὲ ἀνδρικήν ἔχει. λέγε-
 ται δὲ τῶν φίλων τοὺς μάλιστα οἱ εὐνοέοντας ἐς παρα-
 μυθίην τοῦ πάθεος κοινωινήν ἐλέσθαι τῆς συμφορῆς·
 ἔτεμον γὰρ ἑωυτοὺς καὶ δίαιταν τὴν αὐτὴν ἐκείνῳ δια-
 τέοντο. ἄλλοι δὲ ἱερολογέουσιν ἐπὶ τῷ πρῆγματι λέγοντες
 ὡς ἡ Ἥρη φιλέουσα Κομβάβον πολλοῖσι τὴν τομὴν ἐπὶ 47
 νόον ἔβαλεν, ὅπως μὴ μῦθος ἐπὶ τῇ ἀνανδρικήν λυπέοιτο.
 27. τὸ δὲ ἔθος τοῦτο ἐπειδὴ ἅπαξ ἐγένετο, ἔτι νῦν μένει
 καὶ πολλοὶ ἐκάστου ἔτεος ἐν τῷ ἱερῷ τάμνονται καὶ θηλύ-
 νονται εἴτε Κομβάβον παραμυθεόμενοι εἴτε καὶ Ἥρη χα-
 ρίζονται· τάμνονται δ' ὧν, ἐσθῆτα δὲ οὔδε οὐκέτι ἀν-
 δρικήν ἔχουσιν, ἀλλὰ εἵματά τε γυναικῆια φορέουσι καὶ
 ἔργα γυναικῶν ἐπιτελέουσιν. ὡς δὲ ἐγὼ ἤκουον, ἀνακέε-
 ται καὶ τουτέων ἐς Κομβάβον ἡ αἰτία· συνενείχθη γὰρ
 οἱ καὶ τάδε. ξείνη γυνὴ ἐς πανήγυριν ἀπικομένη ἰδοῦσα
 καλὸν τε ἔοντα καὶ ἐσθῆτα ἔτι ἀνδρικήν ἔχοντα ἔρωτι με-
 νάλῳ ἔσχετο, μετὰ δὲ μαθοῦσα ἀτελέα ἔοντα ἑωυτὴν διειρ-
 γάσατο. ἐπὶ τοῖσι Κομβάβος ἀθυμέων, ὅτι οἱ ἀτυχέως τὰ
 ἐς Ἀφροδίτην ἔχει, ἐσθῆτα γυναικῆϊν ἐνεδύσατο, ὅπως

μηκέτι ἑτέρη γυνὴ ἰσα ἑξαπατέοιτο. ἦθε αἰτίη Γάλλοισι
στολῆς θηλέης. Κομβάβου μὲν μοι τοσαύτε εἰρήσθω· Γάλ-
λων δὲ αὐτίς ἐγὼ λόγῳ ὑστέρω μεμνησομαι τομῆς τε αὐ-
τέων, ὅπως τάμνονται, καὶ ταφῆς ὀκοίην θάπτονται, καὶ
ὄτεν εἴνεκα ἐς τὸ ἱρὸν οὐκ ἐσέρχονται· πρότερον δὲ μοι
θυμὸς εἶπειν θέσιός τε περὶ τοῦ νηοῦ καὶ μεγάρους, καὶ
δητὰ ἐρέω. 28. ὁ μὲν χῶρος αὐτός, ἐν τῷ τὸ ἱρὸν ἴδου-
ται, λόφος ἐστὶ, κέεται δὲ κατὰ μέσον τῆς πόλιος μάλι-
στα, καὶ οἱ τεῖχεα θοιὰ περικέεται. τῶν δὲ τειχέων τὸ μὲν
ἀρχαῖον, τὸ δὲ οὐ πολλὸν ἡμέων πρεσβύτερον. τα δὲ
προπύλαια τοῦ ἱεροῦ ἐς ἄνεμον βορέην ἀποκέκλιται μέ-
474 γαθος ὅσον τε ἑκατὸν ὀργυιέων· ἐν τούτοισι τοῖσι προ-
πυλαίοισι καὶ οἱ φαλλοὶ ἐστῆσι, τοὺς Διόνυσος ἐστήσατο,
ἡλικίην καὶ οἷδε τριήκοντα ὀργυιέων. ἐς τουτέων τὸν ἕνα
φαλλὸν ἀνὴρ ἐκάστου ἔτεος δις ἀνέρχεται οἰκέει τε ἐν
ἄκρῳ τῷ φαλλῷ χρόνον ἑπτὰ ἡμερέων. αἰτίη δὲ οἱ τῆς
ἀνόδου ἦθε λέγεται· οἱ μὲν πολλοὶ νομίζουσι ὅτι ὑποῦ
τοῖσι θεοῖσιν ὁμιλέει καὶ ἀγαθὰ πάσῃ Συρίῃ αἰτέει, οἱ δὲ
τῶν εὐχωλέων ἀγγόθεν ἐπαλουσι. ἄλλοισι δὲ δοκέει καὶ
τάδε Δευκαλλίανος εἴνεκα ποιέεσθαι ἐκείνης ξυμφορῆς
μνήματα, ὅκοτε οἱ ἄνθρωποι ἐς τὰ οὖρεα καὶ ἐς τὰ περι-
μήκεα τῶν δεινδρέων ἦεισαν τὸ πολλὸν ὕδωρ ὀρρωθῶν-
τες. ἐμοὶ μὲν νυν καὶ τάδε ἀπίθανα. δοκέω γε μὲν Διο-
νύσῳ σφέας καὶ τάδε ποιέειν, συμβάλλομαι δὲ τουτέοισι
φαλλοὺς ὅσοι Διονύσῳ ἐγείρουσι, ἐν τοῖσι φαλλοῖσι καὶ
ἄνδρας ξυλίνους κατίζουσι, ὄτεν μὲν εἴνεκα ἐγὼ οὐκ
475 ἐρέω. δοκέει δ' ὦν μοι, καὶ ὄδε ἐς ἐκείνου μίμησιν τοῦ
ξυλίνου ἀνδρὸς ἀνέρχεται. 29. ἡ δὲ οἱ ἀνοδος τοιῆδε
σειρῇ μικρῇ ἐνωτόν τε ἅμα καὶ τὸν φαλλὸν περιβάλλει,
μετὰ δὲ ἐπιβαίνει ξύλων προσφυῶν τῷ φαλλῷ ὀκόσον ἐς
χώρην ἄκρου ποδός· ἀνιῶν δὲ ἅμα ἀναβάλλει τὴν σει-
ρὴν ἀμφοτέρωθεν ὅκωσπερ ἡνιοχέων. εἰ δὲ τις τότε μὲν

οὐκ ὄπωπεν, ὄπωπε δὲ φοινικοβατέοντας ἢ ἐν Ἀραβίῃ ἢ
 ἐν Αἰγύπτῳ ἢ ἄλλοθί σου, οἶδε τὸ λέγω. ἐπεὶ δὲ ἐς τέ-
 λος ἵκηται τῆς ὁδοῦ, σειρῆν ἑτέραν ἀφείλ τὴν αὐτὸς ἔχει
 μακρὴν ταύτην, ἀνέλκει τῶν οἰθυμὸς, ξύλα καὶ εἴματα
 καὶ σκεύεα, ἀπὸ τῶν ἔδρη συνδέων ὀκοίην καλιὴν ἰζά-
 νει, μίμνει τε χρόνον τῶν εἰπον ἡμερέων. πολλοὶ δὲ ἀπι-
 νεόμενοι χρυσόν τε καὶ ἄργυρον, οἱ δὲ χαλκὸν κομίζου-
 σιν, εἴτ' ἀφέντες ἐκείνου πρόσθε κείμενα ἀπίασι λέγοντες
 ἃ οὐνόματα ἕκαστος. παρεστῶς δὲ ἄλλος ἄνω ἀγγέλ-
 λει, ὁ δὲ δεξάμενος τοῦνομα εὐχολὴν ἐς ἕκαστον ποιέε- 476
 ται, ἅμα δὲ εὐχόμενος κροτέει ποίημα χάλκεον, τὸ αἰεί-
 δει μέγα καὶ τρηχὺ κινεόμενον· εὐδὲι δὲ οὐδαμὰ ἦν
 γάρ μιν ὕπνος ἔλη ποτέ, σκορπίος ἀνιῶν ἀνεγείρει τε καὶ
 ἰεικέα ἐργάζεται, καὶ οἱ ἦδε ἡ ζημίη τοῦ ὕπνου ἐπικέε-
 ται. τὰ μὲν ὦν ἐς τὸν σκορπίον μυθεύονται, ἰσά τε καὶ
 θεοπροπέα, εἰ δὲ ἀτρακέα ἐστίν, οὐκ ἔχω ἐρέειν. δοκέει
 δέ μοι, μέγα ἐς ἀργυρπυιὴν συμβάλλεται καὶ τῆς πτώσιος
 ἢ ὀροσώδιη. φαλλοβατέων μὲν δὴ πέρι τοσάδε ἀρκέει. ὁ
 δὲ νηὸς ὀρέει μὲν ἐς ἥλιον ἀνιόντα. 30. εἶδος δὲ καὶ ἐρ-
 ρασίην ἐστὶν ὀκοίους νηοὺς ἐν Ἰωνίῃ ποιέουσιν. ἔδρη
 μεγάλη ἀνέχει ἐκ γῆς μέγαθος ὀργυιέων δυοῖν, ἐπὶ τῆς
 νηὸς ἐπικέεται. ἄνοδος ἐς αὐτὸν λίθου πεποιήται, οὐ
 κάρτα μακρὴ. ἀνελθόντι δὲ θωῦμα μὲν καὶ ὁ πρόνηος
 μέγα παρέχεται θύρησί τε ἡσκηται χρυσέησιν· ἐνδοθεν
 δὲ ὁ νηὸς χρυσοῦ τε πολλοῦ ἀπολάμπεται καὶ ἡ ὀροφή 477
 τῶσα χρυσέη. ἀπόξει δὲ αὐτοῦ ὀδομὴ ἀμβροσίη ὀκοίη λέ-
 γεται τῆς χώρης τῆς Ἀραβίης, καὶ σοι τηλόθεν ἀνιόντι
 προσβάλλει πνοιὴν κάρτα ἀγαθὴν, καὶ ἦν αὐτίς ἀπίης,
 οὐδαμὰ λείπεται, ἀλλὰ σευ τὰ τε εἴματα ἐς πολλὸν ἔχει
 ἦν πνοιὴν καὶ σὺ ἐς πάμπαν αὐτῆς μεμνήσεαι. 31. ἐν-
 δοθεν δὲ ὁ νηὸς οὐκ ἀπλόος ἐστίν, ἀλλὰ ἐν αὐτῷ θάλα-
 σος ἄλλος πεποιήται. ἄνοδος καὶ ἐς τοῦτον ὀλίγη· θύρησι

δὲ οὐκ ἤσκηται, ἀλλ' ἐς ἀντίον ἅπας ἀναπέπταται. ἐς μὲν
 ὦν τὸν μέγαν νηὸν πάντες ἐσέρχονται, ἐς δὲ τὸν θάλα-
 μον οἱ ἱερεῖς μουνῶν, οὐ μέντοι πάντες οἱ ἱερεῖς, ἀλλὰ οἱ
 μάλιστα ἀρχιεροὶ τέ εἰσι καὶ οἴσι πᾶσα ἐς τὸ ἱερόν μέλε-
 ται θεραπερῆ. ἐν δὲ τῷδε εἶται τὰ ἔδεα, ἣ τε Ἥρη καὶ
 τὸν αὐτοὶ Δία ἰόντα ἐτέρῳ οὐνόματι κληίζουσιν. ἄμφω
 478 δὲ χρύσειοι τέ εἰσι καὶ ἄμφω ἔξονται· ἀλλὰ τὴν μὲν Ἥρη
 λέοντες φέρουσιν, ὁ δὲ ταύροις ἐφέξεται. καὶ δῆτα το
 μὲν τοῦ Διὸς ἄγαλμα ἐς Δία πάντα ὄρη καὶ κεφαλὴν καὶ
 εἵματα καὶ ἔδρην, καὶ μιν οὐδὲ ἐθέλων ἄλλως εἰκάσει.
 32. ἣ δὲ Ἥρη σκοπέοντί σοι πολυειδέα μορφὴν ἐκφάνει
 καὶ τὰ μὲν ξύμπαντα ἀτρεκέι λόγῳ Ἥρη ἐστίν· ἔχει δὲ τὴν
 καὶ Ἀθηναίης καὶ Ἀφροδίτης καὶ Σεληναίης καὶ Πένης καὶ
 Ἀρτέμιδος καὶ Νεμέσιος καὶ Μοιρέων. χειρὶ δὲ τῇ μὲν
 ἐτέρῃ σκῆπτρον ἔχει, τῇ ἐτέρῃ δὲ ἄτρακτον, καὶ ἐπὶ τῇ
 κεφαλῇ ἀκτινάς τε φορέει καὶ πύργον καὶ κροσσόν, τὴν
 μούνην τὴν Οὐρανίην κοσμέουσιν· ἔκτοσθεν δὲ οἱ χρυ-
 σός τε ἄλλος περικέεται καὶ λίθοι κάρτα πολυτελεῖς, τῶν
 οἱ μὲν λευκοί, οἱ δὲ ὑδατώδεις, πολλοὶ δὲ οἰνώδεις, ποί-
 λοι δὲ πυρώδεις. ἔτι δὲ ὄνυχες οἱ Σαρδῶνι πολλοὶ καὶ
 ὑάκινθοι καὶ σμάραγδοι, τὰ φέρουσιν Αἰγύπτιοι καὶ Ἰν-
 δοὶ καὶ Αἰθίοπες καὶ Μῆδοι καὶ Ἀρμένιοι καὶ Βαβυλωνί-
 οιοι. τὸ δὲ δὴ μέξονος λόγου ἄξιον, τοῦτο ἀπηγήσομαι·
 λίθον ἐπὶ τῇ κεφαλῇ φορέει, λυχνὸς καλεῖται, οὐνόμα δὲ
 οἱ τοῦ ἔργου ἢ συντυχίη. ἀπὸ τούτου ἐν νυκτὶ σέλας ποί-
 λον ἀπολάμπεται, ὑπὸ δὲ οἱ καὶ ὁ νηὸς ἅπας οἶον ἔχει
 479 λύχνοισι φαίνεται· ἐν ἡμέρῃ δὲ τὸ μὲν φέγγος ἀσθενεῖ
 ἰδέην δὲ ἔχει κάρτα πυρώδεια. καὶ ἄλλο θουμαστόν ἐστι
 ἐν τῷ ξοάνῳ· ἦν ἔστεως ἀντίος ἐσορέης, ἐς σὲ ὄρη καὶ
 μεταβαίνουντι τὸ βλέμμα ἀκολουθεῖ, καὶ ἦν ἄλλος ἐτέ-
 ρωθεν ἐσορέη, ἴσα καὶ ἐς ἐκεῖνον ἐκτελέει. 33. ἐν μέσῳ
 δὲ ἀμφοτέρων ἔστηκε ξοάνον ἄλλο χρύσειον οὐδαμὰ τοῦ

σιν ἄλλοισι ξοάνοισιν ἔκελον. τὸ δὲ μορφὴν μὲν ἰδίην οὐκ ἔχει, φορέει δὲ τῶν ἄλλων θεῶν εἶδεα. καλέεται δὲ σημήιον καὶ ὑπ' αὐτῶν Ἀσσυρίων, οὐδέ τι οὐνομα ἰδίου αὐτῷ ἔθεντο, ἀλλ' οὐδὲ γενέσιος αὐτοῦ καὶ εἶδος λέγουσι· καὶ μιν οἱ μὲν ἐς Διόνυσον, ἄλλοι δὲ ἐς Δευκαλίωνα, οἱ δὲ ἐς Σεμίραμιν ἄγουσι· καὶ γὰρ δὴ ὧν ἐπὶ τῇ κορυφῇ αὐτοῦ περιστερῇ χρυσῆ ἐφέστηκε. τοῦνεκα δὴ μυθέονται Σεμιράμιος ἔμμεναι τόδε σημήιον. ἀποδημέει δὲ δις ἐκάστου ἔτεος ἐς θάλασσαν ἐς κομιδὴν τοῦ εἶπον ὕδατος. 34. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ νηῷ ἐσιόντων ἐν ἀριστερῇ κέεται πρῶτα μὲν θρόνος Ἡελίου, αὐτοῦ δὲ ἔδος οὐκ ἐνι· μούνου δὲ Ἡελίου καὶ Σεληναίης ξοάνα οὐ δεικνύουσιν. ὅτεν δὲ εἵνεκα ὧδε νομίζουσιν, ἐγὼ καὶ τόδε ἔμαθον. 480 λέγουσι τοῖσι μὲν ἄλλοισι θεοῖσιν ὅσιον ἔμμεναι ξοάνα ποιέεσθαι, οὐ γὰρ σφέων ἐμφανέα πάντεσι τὰ εἶδεα· Ἡέλιος δὲ καὶ Σεληναίη πάμπαν ἐναργέες καὶ σφέας πάντες ὁρέουσι. κοίη ὧν αἰτίη ξοανουργίης τοῖσιν ἐν τῷ ἡέρι ραινομένοισι; 35. μετὰ δὲ τὸν θρόνον τοῦτον κέεται ξοάνον Ἀπόλλωνος, οὐκ οἶον ἐώθεε ποιέεσθαι· οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες Ἀπόλλωνα νέον τε καὶ πρωθήβην ποιέουσι, μούνοι δὲ οὔτοι Ἀπόλλωνος γενειήτεω ξοάνον δεικνύουσι, καὶ τάδε ποιέοντες ἑαυτοὺς μὲν ἐπαινέουσιν, Ἑλλήνων δὲ κατηγοροῦσι καὶ ἄλλων, ὁκόσοι Ἀπόλλωνα παῖδα θέμενοι ἰλάσκονται. αἰτίη δὲ ἦδε· δοκεῖ αὐτέοισιν ἀσορήν μεγάλη ἔμμεναι ἀτελέα ποιέεσθαι τοῖσι θεοῖσι τὰ εἶδεα· τὸ δὲ νέον ἀτελές ἔτι νομίζουσιν. ἐν δὲ καὶ ἄλλο τῷ τφετέρῳ Ἀπόλλωνι καινουργέουσι· μούνοι Ἀπόλλωνα ἔμασι κοσμέουσιν. 36. ἔργων δὲ αὐτοῦ περὶ πολλὰ μὲν ἔχω εἰπεῖν, ἐρέω δὲ τὸ μάλιστα θαυμάζειν ἄξιον. πρῶτα δὲ τοῦ μαντηίου ἐπιμνήσομαι. μαντήια πολλὰ μὲν παρ' Ἑλλησι, πολλὰ δὲ καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι, τὰ δὲ καὶ ἐν τῇ Αἰβύῃ, καὶ ἐν τῇ δὲ Ἀσίῃ πολλὰ ἔστιν. ἀλλὰ τὰ μὲν οὔτε

481 ἱρέων ἄνευ οὔτε προφητέων φθέγγονται, ὅδε δὲ αὐτὸς
 τε κινέεται καὶ τὴν μαντήϊν ἐς τέλος αὐτουργεῖ. τρόπος
 δὲ αὐτῆς τοιόσδε· εὐτ' ἂν ἐθέλη χρησημγορέειν, ἐν τῇ
 ἔδρῃ πρῶτα κινέεται· οἱ δὲ μιν ἱρέες ἀντίκα ἀείρουσιν.
 ἦν δὲ μὴ ἀείρωσι, ὁ δὲ ἰδρώει καὶ ἐς μέζον ἔτι κινέεται.
 εὐτ' ἂν δὲ ὑποδύντες φέρωσιν, ἄγει σφίρας πάντη περι-
 δινέων καὶ ἐς ἄλλον ἐξ ἐτέρου μεταπηδῶν. τέλος ὁ ἀρ-
 χιρεὺς ἀντιάσας ἐπερέεται μιν περὶ ἀπάντων πρηγμαίων·
 ὁ δὲ ἦν τι μὴ ἐθέλη ποιέεσθαι, ὀπίσω ἀναχωρεῖ, ἦν δὲ
 τι ἐπαινήη, ἄγει ἐς τὸ πρόσω τοὺς προφέροντας ὄκωσπερ
 ἠνιοχέων. οὕτως μὲν συναγείρουσι τὰ θέσφατα καὶ οὔτε
 ἱρὸν πρηγμα οὐδὲν οὔτε ἰδιον τούτου ἄνευ ποιέουσι. λέ-
 γει δὲ καὶ τοῦ ἔτεος πέρι καὶ τῶν ὠρέων αὐτοῦ πασέων,
 καὶ ὁκότε οὐκ ἔρονται. λέγει δὲ καὶ τοῦ σημηίου πέρι,
 κότε χρή μιν ἀποδημέειν τὴν εἰκον ἀποδημίην. 37. ἐρέω
 δὲ καὶ ἄλλο, τὸ ἐμεῦ παρεόντος ἐπρηξεν. οἱ μὲν μιν ἱρέες
 ἀείροντες ἔφερον, ὁ δὲ τοὺς μὲν ἐν γῆ κάτω ἔλιπεν, αὐ-
 τὸς δὲ ἐν τῷ ἡέρι μούνος ἐφορέετο. 38. μετὰ δὲ τὸν Ἀπόλ-
 λωνα ξόανόν ἐστιν Ἄτλαντος, μετὰ δὲ Ἐρμῆω καὶ Εἰ-
 λειθυίης.

39. Τὰ μὲν αἶν ἐντὸς τοῦ νηοῦ ὧδε κεκοσμέεται·
 ἔξω δὲ βωμός τις κέεται μέγας χάλκεος. ἐν δὲ καὶ ἄλλα
 482 ξόανα μυρία χάλκεα βασιλέων τε καὶ ἱρέων· καταλέξω
 δὲ τῶν μάλιστα ἄξιον μνήσασθαι. ἐν ἀριστερῇ τοῦ νεῶ
 Σεμιράμιος ξόανον ἔστηκεν ἐν δεξιῇ τὸν νηὸν ἐπίδει-
 κνύουσα. ἀνέστη δὲ δι' αἰτίην τοιήνδε· ἀνθρώποισιν.
 ὁκόσοι Συρίην οἰκέουσι, νόμον ἐποιέετο ἑωυτὴν μὲν ὄκω·
 θεὸν ἰλάσκεσθαι, θεῶν δὲ τῶν ἄλλων καὶ αὐτῆς Ἥρη;
 ἀλογέειν. καὶ ὧδε ἐποίηον. μετὰ δὲ ὡς οἱ θεοῖθεν ἀπί-
 κοντο νοῦσοί τε καὶ συμφοραὶ καὶ ἄλγεα, μανθῆς μὲν ἐκεί-
 νης ἀπεπαύσατο καὶ θνητὴν ἑωυτὴν ὠμολόγηε καὶ τοῖσιν
 ὑπηκόοισιν αὐτὶς ἐκέλευεν ἐς Ἥρην τρέπεσθαι. τούνεκα

δη ἔτι τοιήδε ἀνέστηκε τοῖσιν ἀπικνεομένοισι τὴν Ἥρην
 ἰλάσκεσθαι δεικνύουσα καὶ θεὸν οὐκέτι ἑωυτήν, ἀλλ'
 ἐκείνην ὁμολογέουσα. 40. εἶδον δὲ καὶ αὐτόθι Ἑλένης
 ἄγαλμα καὶ Ἐκάβης καὶ Ἀνδρομάχης καὶ Πάριδος καὶ
 Ἐκτορος καὶ Ἀχιλλέως. εἶδον δὲ καὶ Νιρέως ἕδος τοῦ
 Ἀγλαΐης καὶ Φιλομήλην καὶ Πρόκνην ἔτι γυναικας, καὶ
 αὐτὸν Τηφέα ὄρνιθα, καὶ ἄλλο ἄγαλμα Σεμιράμιος καὶ
 Κομβάβου τὸ κατέλεξα, καὶ Στρατονίκης κάρτα καλὸν
 καὶ Ἀλεξάνδρου αὐτῷ ἐκείνῳ ἱκελον. παρὰ δὲ οἱ Σαρ- 483
 δανάκαλλος ἕστηκεν ἄλλη μορφῇ καὶ ἄλλη στολῇ. 41. ἐν
 δὲ τῇ αὐλῇ ἄφεται νέμονται βόες μεγάλοι καὶ ἵπποι καὶ
 αἰετοὶ καὶ ἄρκτοι καὶ λέοντες, καὶ ἀνθρώπους οὐδαμὰ
 σίνονται, ἀλλὰ πάντες ἱροὶ τέ εἰσι καὶ χειροῦθες. 42. ἱρέες
 δὲ αὐτοῖσι πολλοὶ ἀποδεδέχονται, τῶν οἱ μὲν τὰ ἱρήια
 σφάζουσιν, οἱ δὲ σπονδηφορέουσιν, ἄλλοι δὲ πυρφόροι
 καλέονται καὶ ἄλλοι παραβώμιοι· ἐπ' ἑμεῦ δὲ πλείονες
 καὶ τριηκοσίων ἐς τὴν θυσίην ἀπικνεύοντο. ἐσθῆς δὲ αὐ-
 τέοισι πᾶσα λευκή, καὶ πῖλον ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχουσιν.
 ἀρχιρεὺς δὲ ἄλλος ἐκάστου ἔτους ἐπιγίγνεται, πορφυρέην
 τε μῦνος οὗτος φορεῖ καὶ τιάρη χρυσῆν ἀναδέεται.
 43. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο πλῆθος ἀνθρώπων ἱρῶν αὐλητέων
 τε καὶ θυριστέων καὶ Γάλλων, καὶ γυναῖκας ἐπιμανέες τε
 καὶ φρενοβλαβέες. 44. θυσίη δὲ δις ἐκάστης ἡμέρης ἐπι-
 τελέσται, ἐς τὴν πάντες ἀπικνεύονται. Διὶ μὲν ὧν κατ'
 ἡσυχίην θύουσιν οὔτε ἀεΐδοντες οὔτε αὐλέοντες. εὗτ' ἂν
 δὲ τῇ Ἥρῃ κατάρχωνται, ἀεΐδουσί τε καὶ αὐλέουσι καὶ
 κρόταλα ἐπικροτέουσι. καὶ μοι τοῦτου περὶ σαφὲς οὐδὲν
 εἶπεν ἐθύναντο. 45. ἔστι δὲ καὶ λίμνη αὐτόθι, οὐ πολ-
 λὸν ἐκὰς τοῦ ἱροῦ, ἐν τῇ ἰχθύες ἱροὶ τρέφονται πολλοὶ
 καὶ πολυειδέες. γίνονται δὲ αὐτέων ἐνιοὶ κάρτα μεγά- 484
 λοι· οὗτοι δὲ καὶ οὐνόματα ἔχουσι καὶ ἔρχονται καλεό-
 μενοι. ἐπ' ἑμεῦ δὲ τις ἔην ἐν αὐτέοισι χρυσοφορέων, ἐν

τῇ πτέρυγι δὲ ποίημα χρύσειον αὐτέῳ ἀνακέετο. καί μιν ἐγὼ πολλάκις ἐθεησάμην, καὶ εἶχε τὸ ποίημα. 46. βάθος δὲ τῆς λίμνης πολλόν. ἐγὼ μὲν οὐκ ἐπειρήθην, λέγουσι δ' ὦν καὶ διηκοσίῳν ὄργυιέων πλέον ἔμμεναι. κατὰ μέσον δὲ αὐτῆς βωμὸς λίθου ἀνέστηκε. δοκοῖς ἂν ἄφνω ἰδὼν πλῶειν τέ μιν καὶ τῷ ὕδατι ἐποχέεσθαι, καὶ πολλοὶ ὧδε νομίζουσιν. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ στυλὸς ὑφεστειῶς μέγας ἀνέχειν τὸν βωμόν. ἔστεπται δὲ αἰεὶ καὶ θυώματα ἔχει. πολλοὶ δὲ καὶ ἐκάστης ἡμέρης κατ' εὐχὴν ἐς αὐτὸν νηχόμενοι στεφανηφορέουσι. 47. γίνονται δὲ αὐτόθι καὶ πανηγυρίες τε μέγισται, καλέονται δὲ ἐς τὴν λίμνην καταβάσιες, ὅτι ἐν αὐτῆσιν ἐς τὴν λίμνην τὰ ἱρὰ πάντα κατέρχεται, ἐν τοῖσιν ἢ Ἥρη πρώτη ἀπικνέεται τῶν ἰχθύων εἴνεκα, μὴ σφέας ὁ Ζεὺς πρῶτος ἰθῆται· ἦν γὰρ τότε γένηται, λέγουσιν ὅτι πάντες ἀπόλλυνται. καὶ θῆτα ὁ μὲν ἔρχεται ὀψόμενος, ἡ δὲ πρόσω ἰσταμένη ἀπέργει τέ μιν καὶ πολλὰ
 485 λιπαρέουσα ἀποπέμπει. 48. μέγισται δὲ αὐτέοισι πανηγυρίες, αἱ ἐς θάλασσαν νομίζονται. ἀλλ' ἐγὼ τουτέων πέρι σαφὲς οὐδὲν ἔχω εἰπεῖν· οὐ γὰρ ἦλθον αὐτὸς οὐδὲ ἐπειρήθην ταύτης τῆς ὁδοιπορίας. τὰ δὲ ἔλθόντες ποιέουσιν, εἶδον καὶ ἀπηγήσομαι. ἀγγήλον ἕκαστος ὕδατι σεσαγμένον φέρουσι, κηρῷ δὲ τάδε σεσήμανται· καί μιν οὐκ αὐτοὶ λυσάμενοι χέονται, ἀλλ' ἔστιν ἀλεκτροῶν ἱρός, οἴκει δ' ἐπὶ τῇ λίμνῃ, ὃς ἐπεὰν σφέων δέξηται τὰ ἀγγήια τὴν τε σφρηγίδα ὀρῆ, μισθὸν ἀρνύμενος ἀνά τε λύει τὸν δεσμόν καὶ τὸν κηρὸν ἀπαιρέεται, καὶ πολλὰ μνῆες ἐκ τουτέου τοῦ ἔργου τῷ ἀλεκτροῦνι ἀγείρονται. ἐνθεν δὲ ἐς τὸν νηὸν αὐτοὶ ἐνεύκωντες σπένδουσί τε καὶ θυύσαντες ὀπίσω ἀπονοστέουσιν.

49. Ὀρτέων δὲ πασέων τῶν οἶδα μεγίστην τοῦ εἵαρος ἀρχομένου ἐπιτελέουσι, καὶ μιν οἱ μὲν πυρῆν, οἱ δὲ λαμπάδα καλέουσι. θυσίην δὲ ἐν αὐτῇ τοιήνδε ποιέουσι

δένδρεα μεγάλα ἐκκόψαντες ἐν τῇ αὐτῇ ἐστάσι, μετὰ δὲ ἀγινέοντες αἰγὰς τε καὶ ὄϊας καὶ ἄλλα κτήνεα ζωὰ ἐκ τῶν δενδρέων ἀπαρτεύουσιν· ἐν δὲ καὶ ὄρνιθες καὶ εἴματα καὶ χρύσεια καὶ ἀργύρεα ποιήματα. ἐπεὶ δὲ ἐντελέα πάντα ποιήσονται, περιενεῖκοντες τὰ ἱρὰ περὶ τὰ δένδρεα πυ- 486
 ρὴν ἐνιᾶσι, τὰ δὲ αὐτίκα πάντα καίονται. ἐς ταύτην τὴν ὁρτὴν πολλοὶ ἄνθρωποι ἀπικνέονται ἐκ τε Συρίας καὶ τῶν πέριξ χωρέων πασέων, φέρουσί τε τὰ ἐσωτῶν ἱρὰ ἕκαστοι καὶ τὰ σημήια ἕκαστοι ἔχουσι ἐς τὰδε μεμιμη-
 μένα. 50. ἐν φητῆσι δὲ ἡμέρησι τὸ μὲν πλῆθος ἐς τὸ ἱρὸν ἀγείρονται, Γάλλοι δὲ πολλοὶ καὶ τοὺς ἑλεξα ἱροὶ ἄν-
 θρωποι τελέουσι τὰ ὄργια, τάμνονταί τε τοὺς πήχεας καὶ τοῖσι νώτοισι πρὸς ἀλλήλους τύπτονται. πολλοὶ δὲ σφίσι παρεστεῶτες ἐπαυλέουσι, πολλοὶ δὲ τύμπανα καταγέου-
 σιν, ἄλλοι δὲ αἰδούσιν ἐνθεα καὶ ἱρὰ ἄσματα. τὸ δὲ ἔρ-
 γον ἐκτὸς τοῦ νηοῦ τότε γίνεταί, οὐδὲ ἐσέρχονται ἐς τὸν νηὸν ὀκόσοι τότε ποιέουσιν. 51. ἐν ταύτησι τῆσιν ἡμέρησι καὶ Γάλλοι γίνονται· ἐπεὶ γὰρ οἱ ἄλλοι ἀν-
 λέωσι τε καὶ ὄργια ποιέονται, ἐς πολλοὺς ἤδη ἡ μανίη ἀπικνέεται, καὶ πολλοὶ οἱ ἐς θένην ἀπικόμενοι μετὰ δὲ τοιαύδε ἐπρηξαν. καταλέξω δὲ καὶ τὰ ποιέουσιν· ὁ νεη-
 ρίης, ὅτω τὰδε ἀποκέεται, ῥίψας τὰ εἴματα μεγάλη βοῆ ἐς μέσον ἔρχεται καὶ ξίφος ἀναιρέεται· τὰ δὲ πολλὰ ἔτεα, μοι δοκέει, διὰ τοῦτο ἔστηκε. λαβὼν δὲ αὐτίκα τάμνει αὐτὸν θέει τε διὰ τῆς πόλιος καὶ τῆσι χερσὶ φέρει τὰ ταμεν. ἐς ὀκοίην δὲ οἰκίην τὰδε ἀπορρίψει, ἐκ ταύτης 487
 ὀσθητά τε θηλέην καὶ κόσμον τὸν γυναικῆιον λαμβάνει. αὐτὸς μὲν ἐν τῆσι τομῆσι ποιέουσιν. 52. ἀποθανόντες δὲ Γάλλοι οὐκ ὀμοίην ταφὴν τοῖσιν ἄλλοισι θάπτονται, ἀλλ' ἂν ἀποθάνῃ Γάλλος, οἱ ἐταῖροί μιν αἰείραντες ἐς τὰ προάστεια φέρουσι, θέμενοι δὲ αὐτὸν καὶ τὸ φέριτρον, φ' ἐκόμισαν, ὑπερθε λίθους βάλλουσι, καὶ τὰδε πρηξαν-

τες ὀπίσω ἀπονοστέουσι. φυλάξαντες δὲ ἐπὶ τὰ ἡμερέων ἀριθμὸν οὕτως ἐς τὸ ἱρὸν ἐσέρχονται· πρὶ δὲ τουτέων ἦν ἐσέλθωσιν, οὐκ ὄσια ποιέουσι. 53. νόμοισι δὲ ἐς ταῦτα χρέωνται τουτέοισιν· ἦν μὲν τις αὐτέων νέκυν ἰδηται, ἐκείνην τὴν ἡμέρην ἐς τὸ ἱρὸν οὐκ ἀπικνέεται, τῇ ἐτέρῃ δὲ καθήρας ἑωυτὸν ἐσέρχεται. αὐτέων δὲ τῶν οἰκήϊων τοῦ νέκνος ἕκαστοι φυλάξαντες ἀριθμὸν ἡμερέων τριήκοντα καὶ τὰς κεφαλὰς ξυράμενοι ἐσέρχονται, πρὶν δὲ τάδε ποιῆσαι, οὐ σφίσι ἐσιέναι ὄσιον. 54. θύουσι δὲ βόας ἄρσενάς τε καὶ θήλειας καὶ αἰγας καὶ ὄσας· σύας δὲ μούνας ἐναγέας νομίζοντες οὔτε θύουσιν οὔτε σιτέονται. ἄλλοι δ' οὐ σφέας ἐναγέας, ἀλλὰ ἱρὸς νομίζουσιν. ὀρνίθων τε αὐτέοισι περισσερῆ χρῆμα ἱρότατον καὶ οὐδὲ 488 ψαύειν αὐτέων δικαιοῦσι· καὶ ἦν ἀέκοντες ἄφωνται, ἐναγέες ἐκείνην τὴν ἡμέρην εἰσί. τοῦνεκα θῆ αὐτέοισι σύννομοί τε εἰσι καὶ ἐς τὰ οἰκήϊα ἐσέρχονται καὶ τὰ πολλὰ ἐν γῆ νέμονται.

55. Λέξω δὲ καὶ τῶν πανηγυριτέων τὰ ἕκαστοι ποιέουσιν· ἀνὴρ εὐτ' ἂν ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν πρῶτον ἀπικνέηται, κεφαλὴν μὲν ὄδε καὶ ἰφρύας ἐξύρατο, μετὰ δὲ ἱρεύσας ὄιν τὰ μὲν ἄλλα κοουργέει τε καὶ εὐωχέεται, τὸ δὲ νάκος χαμαὶ θέμενος ἐπὶ τούτου ἐς γόνυ ἔξεται, πόδας δὲ καὶ κεφαλὴν τοῦ κτήνεος ἐπὶ τὴν ἑωυτοῦ κεφαλὴν ἀναλαμβάνει, ἄμα δὲ εὐχόμενος αἰτέει τὴν μὲν παρεούσαν θυσίην δέκεσθαι, μέζω δὲ ἐσαῦτις ὑπισχνέεται. τελέσας δὲ ταῦτα καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφεται καὶ τῶν ἄλλων, ὀκόσοι τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἀπικνέονται. ἄρας δὲ ἀπὸ τῆς ἑωυτοῦ ὁδοιοπορέει ὕδασι τε ψυχροῖσι χρεόμενος λουτρῶν τε καὶ πόσιος εἶνεκα καὶ ἐς πᾶμπαν χαμαικοιτέων· οὐ γάρ οἱ εὐνής ἐπιβῆναι ὄσιον, πρὶν τὴν τε ὁδὸν ἐτελέσαι καὶ ἐς τὴν ἑωυτοῦ αὐτίς ἀπικέσθαι. 56. ἐν δὲ τῇ 489 ἱρῇ πόλι ἐκδέκεται μιν ἀνὴρ ξεινοδόκος ἀγνοέοντα· ῥητοῖ

γὰρ δὴ ὧν ἐκάστης πόλιος αὐτόθι ξεινοδόκοι εἰσί, καὶ τότε πατρόθεν οἶκοι δέκονται. καλέονται δὲ ὑπὸ Ἀσσυρίων οἶδε διδάσκαλοι, ὅτι σφίσι πάντα ὑπηγέονται.

57. θύουσι δὲ οὐκ ἐν αὐτῷ τῷ ἱερῷ, ἀλλ' ἐπεὶ παραστήσῃ τῷ βωμῷ τὸ ἱερίον, ἐπισκείσας αὐτὶς ἄγχι ζωὸν ἐς τὰ οἰκίαια, ἐλθὼν δὲ κατ' ἑωυτὸν θύει τε καὶ εὐχεται.

58. ἔστι δὲ καὶ ἄλλης θυσίης τρόπος τοιόσδε· στέφαντες τὰ ἱερία, ζωὰ ἐκ τῶν προκυλαίων ἀπιᾶσι, τὰ δὲ κατενεχθέντα θνήσκουσι. ἐνιοι δὲ καὶ παιδας ἑωυτῶν ἐνευθεν ἀπιᾶσιν, οὐκ ὁμοίως τοῖς κτήνεσιν, ἀλλ' ἐς πῆρην ἐνθήμενοι χειρὶ κατάγουσιν, ἅμα δὲ αὐτέοισιν ἐπικερτομέοντες λέγουσιν ὅτι οὐ παῖδες, ἀλλὰ βόες εἰσί.

59. στίζονται δὲ πάντες οἱ μὲν ἐς καρπούς, οἱ δὲ ἐς ἀχένας, καὶ ἀπὸ τοῦδε ἅπαντες Ἀσσύριοι στιγματηφορέουσι.

60. ποιέουσι δὲ καὶ ἄλλο μούνοισιν Ἑλλήνων Τροϊζηνίοισιν ὁμολογέοντες. λέξω δὲ καὶ τὰ κείνοι ποιέουσι. Τροϊζήνιοι τῆσι παρθένοισι καὶ τοῖσιν ἠιθέοισι 490 νόμον ἐποίησαντο μὴ σφιν ἄλλως γάμον εἶναι, πρὶν Ἰπολύτῳ κόμας κείρασθαι· καὶ ὧδε ποιέουσι. τοῦτο καὶ ἐν τῇ ἱερῇ πόλι γίγνεται. οἱ μὲν νεηνία τῶν γενείων ἀπάρχονται, τῆσι δὲ παρθένοισι πλοκάμους ἱρούς ἐκ γενετῆς ἀπιᾶσι, τοὺς ἐπεὶ ἐν τῷ ἱερῷ γένωνται, τάμνουσί τε καὶ ἐς ἄγγεα καταθέντες οἱ μὲν ἀργύρεα, πολλοὶ δὲ χρύσεια ἐν τῷ νηῷ προσηλώσαντες ἀπίασιν ἐπιγράψαντες ἕκαστοι τὰ οὐνόματα. τοῦτο καὶ ἐγὼ νέος ἔτι ὧν ἐπέτελεσα, καὶ ἔτι μεν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ὁ πλόκαμος καὶ τὸ οὔνομα.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

Ἦ. Βαδίζοντί μοι κατὰ τὴν στοᾶν τὴν ἐντεῦθεν ἐξιόν-
 491 των ἐν ἀριστερᾷ, τῆς ἕκτης ἐπὶ δέκα σμικρὸν πρὸ μεσημ-
 βρίας, Θερσαγόρας περιτυγχάνει. τάχα τινὲς ὑμῶν αὐ-
 τὸν ἐπίστανται. σμικρὸς τίς ἐστὶ γρυπὸς ὑπόλευκος ἀν-
 δρικός τὴν φύσιν. ἰδὼν οὖν αὐτὸν ἐτι προσιόντα, Θερ-
 σαγόρας, ἔφη, ὁ ποιητῆς ποῖ δὴ καὶ πόθεν; Οἰκοθεν,
 ἦ δ' ὅς, ἐνταῦθα. Πότερον, ἦν δ' ἐγώ, διαβαδιῶν;
 Ἀμέλει μὲν οὖν, ἔφη, καὶ τούτου θεόμενος· ἄωρὶ γάρ τοι
 τῶν νυκτῶν ἐξαναστὰς ἔδοξέ μοι χρῆναι τοῖς Ὀμήρου γε-
 νεθλίοις τῆς ποιητικῆς ἀπάρξασθαι. Καλῶς γε σὺ ποιῶν,
 ἔφη, καὶ τὰ τροφεῖα τῆς παιδεύσεως ἐκείνων τίνων. Ἐκεί-
 θεν οὖν ἀρξάμενος, ἦ δ' ὅς, ἔλαθον ἑμαυτὸν εἰς τοῦτο
 τῆς μεσημβρίας ἐκπεσῶν. ὄπερ οὖν ἔφη, δεῖ μὲν μοι καὶ
 τοῦ περιπάτου. 2. πολὺ μέντοι πρότερον, ἔφη, προσει-
 πεῖν τουτοῦ θεόμενος ἦκω — τῇ χειρὶ τὸν Ὀμηρον ἐπι-
 492 δεΐξας· ἴστε δὴ που τὸν ἐν δεξιᾷ τοῦ τῶν Πτολεμαίων
 νεῶ, τὸν καθειμένον τὰς κόμας — προσεφῶν τε οὖν αὐ-
 τὸν ἀφικόμην, ἔφη, καὶ προσευξόμενος ἀφθόνων διδόναι
 τῶν ἐπῶν. Εἰ γάρ, ἔφη, ἐν εὐχαῖς τὰ πράγματα εἶη·
 πάλαι γάρ τοι καὶ αὐτὸς ἐνοχλεῖν μοι δοκῶ τὸν Δημοσθέ-
 νην ἐπικουρῆσαι τι πρὸς τὴν αὐτοῦ γενέθλιον. εἰ οὖν
 ἡμῖν ἐπαρκέσοι τὸ εὐχεσθαι, συμβουλοίμην ἄν σοι· κοι-
 νὸν γὰρ ἡμῖν τὸ ἔρμαιον. Ἐγὼ μὲν, ἔφη, καὶ τῶν νύκτωρ
 τε καὶ τήμερον πεποιημένων δοκῶ μοι τῆς εὐροίας τὸν
 Ὀμηρον ἐπιγράψασθαι· θειῶς γάρ πως καὶ μαντικῶς εἰς
 τὴν ποίησιν ἐξεβακχεύθην. κρινεῖς δ' αὐτὸς· ἐπίτηδες
 γάρ τοι τουτὶ τὸ γραμματεῖον περιηγόμην, εἰ ἄρα τῷ σχο-
 λῆν ἄγοντι τῶν ἐταίρων περιτύχοιμι. δοκεῖς οὖν ἐν καλῷ
 μοι σὺ τῆς σχολῆς εἶναι. 3. Μακάριος γὰρ εἶ, ἦν δ' ἐγώ,

καὶ πέπονθας τὸ τοῦ τὸν δόλιχον νενικηκότος, ὃς ἤδη λε- 493
λουμένος τὴν κόνιν καὶ τὸ λοιπὸν τῆς θείας ψυχαγωγού-
μενος μυθολογεῖν πρὸς τὸν παλαιστὴν διανοεῖτο, ἐπι-
δόξου κληθήσεσθαι τῆς πάλης οὔσης· ὁ δ', Ἄλλ' ἐπὶ τῆς
βαλβίδος οὐκ ἂν ἐμυθολόγεις, ἔφη. Καὶ σὺ δὴ μοι δοκεῖς
νενικηκῶς τὸν δόλιχον τῶν ἐπῶν ἔντροφᾶν ἀνδρὶ μάλα
δὴ κατορρωδοῦντι τὴν τοῦ σταδίου τύχην. καὶ ὃς γελά-
σας, Ὡς δὴ σοι τί τῶν ἀπόρων, εἶπεν, ἐργασόμενος;
4. Ἴσως γάρ, ἔφην, ὁ Δημοσθένης ἐλάττονος ἢ καθ'
Ὅμηρον εἶναι σοι λόγου καταφαίνεται. καὶ σὺ μὲν μέγα
φρονεῖς Ὅμηρον ἐπαινέσας, ἐμοὶ δὲ ὁ Δημοσθένης σμι-
κρὸν καὶ τὸ μηδέν; Συκοφαντεῖς, ἔφη. διαστασιάσαιμι
δ' οὐκ ἂν τοὺς ἦρωας, εἰ καὶ πλείων εἰμι τὴν γνώμην πρὸς 494
Ὅμηρου τετάχθαι. Εὐ γε, εἶπον· 5. ἐμὲ δ' οὐκ ἂν νομί-
ζοις πρὸς τοῦ Δημοσθένους; ἀλλὰ ἐπεὶ γε μὴ ταύτη τὸν
λόγον ἀτιμάξεις κατὰ τὴν ὑπόθεσιν, δῆλον ὡς τὴν ποιη-
τικὴν ἔργον ἡγῆ μόνον, τοὺς δὲ ἱστορικοὺς λόγους κα-
ταφρονεῖς ἀτεχνῶς οἷον ἱππεὺς παρὰ πεζοὺς ἐλαύνων.
Μὴ μανεῖην, ἔφη, ταῦτά γε, κἂν εἰ πολλῆς δεῖ τῆς μα-
νίας ἐπὶ τὰς ποιητικὰς ἰουσι θύρας. Δεῖ γάρ τοι καὶ τοῖς
καταλογάδην, ἔφην, ἐνθέου τινὸς ἐπιπνοίας, εἰ μέλλουσι
μὴ ταπεινοὶ φανεῖσθαι καὶ φαύλης φροντίδος. Οἶδά τοι,
ἔφη, ὃ ἔταίρε, καὶ χαίρω πολλάκις ἄλλων τε δὴ λογο-
ποιῶν καὶ τὰ Δημοσθένους ἐγγὺς τῶν Ὅμηρου τιθεῖς,
οἷον λέγω τὴν σφοδρότητα καὶ πικρίαν καὶ τὸν ἐνθου-
σιασμόν, καὶ τὸ μὲν „οἶνοβαρὲς“ πρὸς τὰς Φιλίππου 495
μέθας καὶ κορδακισμοὺς καὶ τὴν ἀσέλγειαν, τὸ δ' „εἰς
οἰωνὸς ἄριστος“ πρὸς τὸ „δεῖ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς ἀνδρας
τὰς ἀγαθὰς ὑποθεμένους ἐλπίδας,“ καὶ τὸ

ἢ κε μέγ' οἰμώξειε γέρον ἱππηλάτα Πηλεὺς
πρὸς τὸ „πηλίκον ποτὲ ἂν στενάξειαν οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι
οἱ ὑπὲρ δόξης καὶ ἐλευθερίας τελευτήσαντες.“ παρα-

βάλλω δὲ καὶ τὸν „φέοντα Πύθωνα“ πρὸς τὰς Ὀδυσσέως „νιφάδας“ τῶν λόγων, καὶ τό

εἰ μὲν μέλλοιμεν ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε
ἔσσεσθαι

πρὸς τό „πέρας μὲν γὰρ ἅπασιν ἀνθρώποις τοῦ βίου θάνατος, καὶ ἐν οἰκίδῳ τις αὐτὸν καθείρξας τηρῆ.“ καὶ μυρίαί γεγόνασιν αὐτοῖς ἐπὶ ταῦτόν τῆς διανοίας ἐπι-
496 δρομαί. 6. ἦδομαι δὲ καὶ πάθη καὶ διαθέσεις καὶ τροπὰς λέξεως καταμανθάνων καὶ τὰς ἀφαιρούσας τὸν κόρον μεταβολὰς καὶ τὰς ἐκ τῶν παρατροπῶν ἐπανόδους καὶ τὰς τῶν παραβολῶν σὺν τῷ καιρῷ γλαφυρότητας καὶ τὸ τοῦ τρόπου μισοβάρβαρον παικταχοῦ. 7. καί μοι πολλάκις ἔδοξεν — οὐ γὰρ ἂν ἀληθὲς ἀποκρυφαίμην — εὐπρέπεστερον μὲν φασθῆναι Ἀττικῆς καθάπτεσθαι Δημοσθένους, ὃ τὴν παρρησίαν, ὡς φασίν, ἀνεμμένος, τοῦ τοῦς Ἀχαιοῦς Ἀχαιίδας προσειπόντος, διαφανεστέρῳ δὲ τόνῳ πνεύματος τὰς Ἑλληνικὰς ἀποπληροῦν τραγωδίας τοῦ μεταξὺ τῆς ἀκμαιοτάτης μάχης διαλόγους ἀναπλάττοντος καὶ μύθοις τὴν φορὰν σκεδαννύντος. 8. πολλάκις δὲ μετὰ τοῦ Δημοσθένους καὶ μέτρα κώλων καὶ φουθμοὶ καὶ βάσεις οὐκ ἔξω τῆς ποιητικῆς ἡδονῆς ἐκβιβάξουσιν, ὡς περ οὐδ' Ὅμηρος ἑλλιπῆς ἀντιθέσεων ἢ παφισώσεων ἢ σχημάτων τραχύτητος ἢ καθαρότητος. ἀλλ' εἰκε φύσει πως ὑπάρχειν, ταῖς δυνάμεσι τὰς ἀρετὰς ἐπιπεπλέχθαι.
497 πόθεν γὰρ δὴ περιφρονοίην ἂν τὴν σὴν Καλλιόπην, τοιαύτην γε γιννώσκων; 9. ἀλλ' οὐδὲν ἦττον τοῦμόν ἀγωνισμα τῶν εἰς Ὅμηρον ἐγκωμίων διπλάσιον ἔργον ἢ τοῦς σους εἰς Δημοσθένην ἐπαίνους τίθημι, οὐ τοῖς μέτροις, ἀλλὰ τῇ ὑποθέσει φημί, τῷ τοῦμόν μὲν οὐκ ἔχειν ἐδραϊάν τινά κρηπίδα τῶν ἐπαίνων ὑποβάλλεσθαι πλὴν γε τῆς ποιητικῆς αὐτῆς· τὰ δ' ἄλλα τῷ μὲν ἀσαφῆ, πατρὶς καὶ γένος καὶ χρόνος· εἰ γοῦν τι σαφεὲς αὐτῶν ἦν,

οὐκ ἦν ἂν ἀμφίλεκτος ἀνθρώποις ἔρις,
πατρίδα μὲν αὐτῷ διδόντων Ἴον ἢ Κολοφῶνα ἢ Κύμην
ἢ Χίον ἢ Σμύρναν ἢ Θήβας τὰς Αἰγυπτίας ἢ μυρίας ἄλ-
λας, πατέρα δὲ Μαίονα τὸν Ἀνδρῶν ἢ ποταμὸν καὶ μη-
τέρα Μελανώπην φασὶν ἢ νύμφην τῶν Δρυάδων ἀν-
θρώπινου γένους ἀπορία, χρόνον δὲ τὸν ἠρωϊκὸν ἢ τὸν
Ἰωνικόν. καὶ μηδ' ὅπως πρὸς τὸν Ἡσίοδον εἶχεν ἡλικίας
σαφῶς εἰδέναι, ὅπου γε καὶ τοῦνομα πρὸ τοῦ γνωρίμου
τὸ Μελησιγενῆ προκρίνουσι· τύχην δὲ πενίας ἢ πάθος
ὁμμάτων. ἀλλὰ μὴν βέλτιον ἂν εἶη καὶ ταῦτα εἶναι ἐν
ἀσφαεῖ κείμενα. περὶ στενὸν δὲ μοι κομιδῇ τὸ ἐγκώμιον, 498
ποίησιν ἄπρακτον ἐπαινέσαι καὶ σοφίαν ἐκ τῶν ἐπῶν εἰ-
καζομένην συλλέγειν. 10. τὸ δὲ σόν, ἔφη, κατὰ χειρὸς
ἐπίδρομόν τε καὶ λείον ἐφ' ὠρισμένοις τε καὶ γνωρίμοις
μόνον ὀνομάτασιν, οἷον ὄψον ἔτοιμόν ἡδυσμαμάτων παρὰ
σοῦ δεόμενον. τί γὰρ οὐ μέγα τῷ Δημοσθένει καὶ λαμ-
πρὸν ἢ τύχη προσῆψε; τί δ' οὐ γνώριμον; οὐκ Ἀθῆναι
μὲν αὐτῷ πατρίς αἰ λιπαραὶ καὶ ἀοίδιμοι καὶ τῆς Ἑλλά-
δος ἔρεισμα; καίτοι λαβόμενος ἂν ἐγὼ τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ
τῆς ποιητικῆς ἐξουσίας ἐπεισῆγον ἂν ἔρωτας θεῶν καὶ
κρίσεις καὶ κατοικήσεις καὶ δωρεὰς καὶ τὴν Ἐλευσίνα.
νόμων δὲ καὶ δικαστηρίων καὶ πανηγύρεων καὶ Πειραιῶς
καὶ ἀποικιῶν καὶ τροπαίων θαλαττίων τε καὶ χερσαίων
ἐπεισηγμένων οὐδ' ἂν εἰς ἐπ' Ἰσῆς ἀξίως ἐφικέσθαι δύ-
ναιτο τῷ λόγῳ, φησὶν ὁ Δημοσθένης. ἀφθονία μὲν οὖν 499
ἦν ἂν μοι περιττὴ πάντως, τὸ δ' ἐγκώμιον οὐκ ἂν ἀπαρ-
τῶν ἐνομιζόμενῃ, ἐν νόμῳ τοῖς ἐπαίνοις ὄν ἐκ τῶν πα-
τρίδων ἐπικοσμεῖν τοὺς ἐπαινουμένους. Ἰσοκράτης δὲ
παρεμπόρευμα τῆς Ἑλένης φέρων ἐνέθηκε τὸν Θησέα.
τὸ μὲν δὲ ποιητικὸν φῦλον ἐλεύθερον· σοὶ δ' Ἰσως εὐ-
λάβεια τὸ τῆς παροιμίας σκῶμμα ἐπὶ τῇ ἀσυμμετρίας
ἐπαγαγέσθαι, μή σοι μετῶν προσκείτοιο τοῦπίγραμμα τῷ

θυλάκω. 11. παρέντι δὴ τὰς Ἀθήνας ἐκδέχεται τὸν λόγον πατὴρ τριήραρχος, χρυσέα κρητὶς κατὰ Πίνδαρον· οὐ γὰρ ἦν Ἀθήνησι λαμπρότερον τιμήματος τριηραρχικοῦ. εἰ δὲ τοῦ Δημοσθένους ἔτι κομιδῇ παιδὸς ὄντος ἐτε-
 500 λεύτα, τὴν ὄρφανίαν οὐ συμφορὰν ὑποληπτέον, ἀλλὰ δόξης ὑπόθεσιν τὸ τῆς φύσεως γενναῖον ἀποκαλυπτοῦσης. 12. Ὀμήρου μὲν οὖν οὔτε παιδεύσειν οὔτ' ἄσκησιν μνήμη καθ' ἱστορίαν παρελήφαμεν, ἀλλ' εὐθύς ἀνάγκη τῶν ἐκαίνων ἄπτεσθαι τῶν ὑπ' αὐτοῦ δεδημιουργημένων, ὕλην ἐκ τροφῆς καὶ μελέτης καὶ διδασκαλίας οὐκ ἔχοντα, μηδ' οὖν ἐπὶ τὴν Ἡσιόδου δάφνην καταφυγόντα τὴν φασθύνως καὶ τοῖς ποιμέσι τῶν ἐπῶν ἐπιπνέουσιν. σοὶ δὲ ἐνταῦθα δὴ που πολὺς μὲν ὁ Καλλίστρατος, λαμπρὸς δὲ ὁ κατάλογος, Ἀλκιδάμας, Ἴσοκράτης, Ἰσαῖος, Εὐβουλίδης. μυρίων μὲν ἐφέλκομένων Ἀθήνησι τῶν ἡδονῶν καὶ τοῦ πατρονομίας ἀνάγκαις ὑποκειμένους, ταχείας δὲ οὔσης τοῖς μειρακίοις τῆς ἡλικίας εἰς τὰς θρύψεις ὑπολισθάνειν, παρὸν δ' αὐτῷ κατ' ἐξουσίαν κωμάζειν ἐκ τῆς τῶν ἐπιτρόπων ὀλιγοφρίας, ὃ τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς πολιτικῆς ἀρετῆς κατεῖχε πόθος, ὃς αὐτὸν ἤγεν οὐκ ἐπὶ τὰς Φρύνης, ἀλλ' ἐπὶ τὰς Ἀριστοτέλους καὶ Θεοφράστου καὶ Ξενοκράτους καὶ Πλάτωνος θύρας. 13. κἀνταῦθ' ἄν, ὦ βέλτιστε, φιλοσοφοῖς τῷ λόγῳ διττὰς ἐπ'
 501 ἀνθρώποις ἐρώτων ἀγωγὰς, τὴν μὲν θαλαττίου τινὸς ἔρωτος παράφορόν τε καὶ ἀγρίαν καὶ κυμαίνουσαν ἐν ψυχῇ, Ἀφροδίτης πανδήμου κλύδωνα φλεγμαινούσαις νέων ὀρμαῖς ἀντόχημα θαλάττιον, τὴν δὲ οὐρανοῦ χρονσῆς τινος σειρᾶς ἔλξιν, οὐ πυρὶ καὶ τόξοις ἐντιθεῖσαν δυσκαθθεῖς νόσους τραυμάτων, ἀλλ' ἐπὶ τὴν αὐτοῦ τοῦ κάλλους ἄχραντόν τε καὶ καθαρὰν ἰδέαν ἐξορμῶσαν μανία σώφρονι τῶν ψυχῶν, „ὄσαι Ζηνὸς ἐγγυὺς καὶ θεῶν ἀγχίσποροι,“ φησὶν ὁ τραγικός. 14. ἔρωτι δὴ πάντα πό-

ριμα, κουρά σπήλαιον κάτοπτρον ξίφος, γλῶτταν διαρ-
 θρωῶσαι, μετελθεῖν ὄψὲ τῆς ἡλικίας ὑπόκρισιν, μνήμη
 ἀκριβῶσαι, θοροῦβου καταφρονῆσαι, συνάφαι νύκτας ἐπι-
 πόνους ἡμέραις. ἔξ ὧν τίς οὐκ οἶδεν ὁποῖος ὁ Δημοσθέ-
 νης, ἔφη, σοὶ τὴν ῥητορικὴν ἐγένετο ταῖς μὲν ἐννοαῖαις
 καὶ τοῖς ὀνόμασι καταπυκνωῶν τὸν λόγον, ταῖς δὲ διαθέ-
 σεσιν ἐξακριβῶν τὰς πιθανότητας, λαμπρὸς μὲν τῷ με-
 γέθει, σφοδρὸς δὲ τῷ πνεύματι, σωφρονέστατος δὲ τῶν
 ὀνομάτων καὶ τῶν νοημάτων τὴν ἐγκράτειαν, ποικιλώ-
 τατος δ' ἐναλλαγαῖς σχημάτων· μόνος γέ τοι τῶν ῥητό-
 ρων, ὡς ὁ Λεωσθένης ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ἐμψυχον καὶ 502
 σφυρήλατον παρεῖχε τὸν λόγον. 15. οὐ γὰρ ὡς τὸν Αἰ-
 σχύλον ὁ Καλλισθένης ἔφη που λέγων τὰς τραγωδίας ἐν
 οἴνῳ γράφειν ἐξορμῶντα καὶ ἀναθερμαίνοντα τὴν ψυχὴν,
 οὐχ οὕτως ὁ Δημοσθένης συνετίθει πρὸς μέθην τοὺς λό-
 γους, ἀλλ' ὕδωρ πίνων· ἢ καὶ τὸν Δημάδην παῖξαι φασιν
 εἰς ταύτην αὐτοῦ τὴν ὑδροποσίαν, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι πρὸς
 ὕδωρ λέγοιεν, τὸν Δημοσθένην δὲ πρὸς ὕδωρ γράφειν.
 Πυθία δὲ ὁ κρότος τῶν Δημοσθενικῶν λόγων ἀπόξειν
 ἐφαίνετο τοῦ νυκτερινοῦ λύχνου. καὶ τουτὶ μὲν, ἔφη, σοὶ
 τὸ χωρίον τοῦ λόγου κοινὸν πρὸς τὴν ἐμὴν ὑπόθεσιν·
 οὐ γὰρ τοι μείων ὁ περὶ τὴν Ὀμήρου ποιήσιν ὑπήρχε
 κάμολι λόγος. 16. ἀλλ' εἰ μετίοις ἐπὶ τὰς φιλανθρωπίας
 καὶ τὴν ἐν τοῖς χρήμασι φιλοτιμίαν καὶ τῆς πολιτείας τὴν
 ὄλην λαμπρότητα . . . . καὶ ὁ μὲν ἦει συνείρων ὡς τὰ
 λοιπὰ προσθήσων, ἐγὼ δὲ γελάσας, Ἢ πού γε, ἔφην, 503
 διανοῆ καταχεῖν μου τῶν ὧτων ὥσπερ βαλανεὺς καταν-
 τλήσας τὸν λοιπὸν λόγον; Νῆ Δία γε, εἶπε, . . . δημο-
 θοιρίας τε καὶ χορηγίας ἐθελουσίους καὶ τριηραρχίας καὶ
 τεῖχος καὶ τάφρον καὶ λύσεις αἰχμαλώτων καὶ παρθένων
 ἐκδόσεις, ἀρίστην πολιτείαν, καὶ πρέσβεις καὶ νομοθε-
 σίας καὶ μέγεθος πολιτευμάτων ἐμπεσόν, γελαῶν ἐπισίξ

μοι τοῦ τὰς ὀφρῦς συνάγοντος καὶ δεδιότος μὴ λόγοι τῶν Δημοσθένους αὐτὸν ἔργων ἐκίλιποιεν. 17. Ἴσως γάρ, ἔφη, ᾧγαθέ, νομίζεις ἐμὲ δὴ μόνον τῶν ἐν ῥητορικῇ βιβλικότων μὴ διατεθρῦλῆσθαι τὰ ᾧτα ταῖς Δημοσθένους πράξεσιν; Εἰ γε, ἔφη, περὶ τὸν λόγον ἐπικουρίας τινός, ὡς σὺ φῆς, δεόμεθα· πλὴν εἰ μὴ σε τοῦναντίον κατέχει πάθος, οἷον ἀνῆγῆς περιλαμβούσης οὐκ ἔχεις πρὸς λαμ-
504 πρὰν τὴν Δημοσθένους δόξαν τὴν ὄψιν ἀπερεῖσαι· καὶ γὰρ αὐτός τι τοιοῦτον ἐφ' Ὀμήρῳ κατὰ τὰς ἀρχὰς πέπονθα. κατέβαλον γοῦν μικροῦ δεῖν, ὡς οὐκ ἀντιβλεπτόν ὄν μοι πρὸς τὴν ὑπόθεσιν. εἰτ' ἐγὼ μὲν, οὐκ οἶδ' ὅπως, ἀνήνεγκα, καὶ δοκῶ μοι κατὰ σμικρὸν προσεθιζόμενος ἀντίον ὄρᾶν, μηδ' ἀποτρέπων ὥσπερ ἡλίου τὰς ὄψεις νόθος τοῦ τῶν Ὀμηριδῶν γένους ἐλέγχεσθαι. 18. σὸν δέ μοι φαίνεται καὶ τοῦτο, ἔφη, πολὺ ῥᾶον ἢ τὸ κατ' ἐμὲ εἶναι· τῆς μὲν γὰρ Ὀμήρου δόξης οἷον ἐπὶ μιᾶς ὀρμούσης τῆς ποιητικῆς δυνάμεως ἀθρόως ἐξ ἀνάγκης ἦν ἀπάσης λαβέσθαι· σὺ δ' εἰ μὲν ἐπὶ τὸν Δημοσθένην ὄλον ἐπάπαξ τῇ γνώμῃ τράποιο, καὶ μάλα ἂν ἀποροῖς περὶ τὸν λόγον ἄττων οὐδ' ἔχων ὅτου πρώτου τῇ γνώμῃ λάβοιο, καθάπερ οἱ λίχνοι πάσχουσι περὶ τὰς Συρακουσίας τραπέζας ἢ οἱ φιλήκοοι καὶ φιλοθεάμονες εἰς μυρίας ἀκουσμάτων καὶ θεαμάτων ἐμπεσόντες ἡδονάς· οὐκ ἔχουσιν ἐφ' ἣν ἔλθωσιν ἀεὶ τὴν ἐπιθυμίαν μετατιθέντες. οἶμαι δὲ καὶ σὲ μεταπηδᾶν οὐκ ἔχοντα ἐφ' ὅτι σταίης, ἐν κύκλῳ σε περιελκόντων φύσεως μεγαλοπρεποῦς, ὀρμῆς διαπύρου, βίου σάφρονος, λόγου δεινότητος, τῆς ἐν ταῖς πρά-
505 ξεσιν ἀνδρείας, λημμάτων πολλῶν καὶ μεγάλων ὑπεροψίας, δικαιοσύνης φιλανθρωπίας πίστεως φρονήματος συνέσεως, ἐκάστου τῶν πολλῶν καὶ μεγάλων πολιτευμάτων. Ἴσως οὖν ὄρῶν ἐνθεν μὲν ψηφίσματα πρέσβεις δημηγορίας νόμους, ἐκεῖθεν ἀποστόλους Εὐβοίαν Μέ-

γαρα τὴν Βοιωτίαν Χίον Ῥόδον τὸν Ἑλλήσποντον Βυζάντιον, οὐκ ἔχεις ὅποι τὴν γνώμην ἀποκλίνης συμπεριφερόμενος τοῖς πλεονεκτήμασιν. 19. ὥσπερ οὖν ὁ Πίνδαρος ἐπὶ πολλὰ τῷ νῦν τραπόμενος οὕτως πως ἠπόρηκεν,

Ἴσμηνὸν ἢ χρυσαλάκατον Μελίαν,
ἢ Κάδμου, ἢ σπαρτῶν ἱερὸν γένος ἀνδρῶν,
ἢ τὰν κυανάμπυκα Θήβαν,
ἢ τὸ πάντολμον σθένος Ἡρακλέους,
ἢ τὰν Διωνύσου πολυγαθέα τιμάν,
ἢ γάμον λευκωλένου Ἀρμονίας ὑμνήσομεν;

οὕτως δὲ καὶ σὺ ταῦτὸν ἔοικας ἀπορεῖν, λόγον ἢ βίον ἢ
ῥητορικὴν ἢ φιλοσοφίαν ἢ δημαγωγίαν ἢ τὸν θάνατον
τάνδρὸς ὑμνητέον. 20. ἔστι δ' οὐδὲν ἔργον ἐκφυγεῖν,
ἔφη, τὴν πλάνην, ἀλλ' ἐνὸς ὅτου δὴ λαβόμενος ἢ τῆς
ῥητορείας καθ' αὐτὴν εἰς ταύτην κατάθου τοῦτον τὸν λό- 506
γον. ἱκανή γ' ἂν σοι οὐδ' ἡ Περικλέους· ἐκείνου μὲν γε
τὰς ἀστραπὰς καὶ βροντὰς καὶ πειθοῦς τι κέντρον δόξῃ
παραλαβόντες, ἀλλ' αὐτὴν γε οὐχ ὀρῶμεν, δῆλον ὡς
ὑπὲρ τὴν φαντασίαν οὐδὲν ἔμμονον ἔχουσαν οὐδ' οἶον
ἐξαρκέσαι πρὸς τὴν τοῦ χρόνου βάσανον καὶ κρίσιν· τὰ
δὲ τοῦ Δημοσθένους . . . ἀλλὰ σοὶ καταλελειφθῶ λέγειν,
εἰ ταύτην τράποιο. 21. πρὸς γε μὴν τὰς τῆς ψυχῆς ἀρετὰς
ἢ τὰς πολιτείας αὐτοῦ τραπομένῳ καλὸν μίαν ἠντινοῦν
ἀποτεμεῖσθαι τὴν διατριβὴν, εἰ δὲ βούλοιο θαυσιλές, δύο
καὶ σύντρεις ἐλόμενον ἔχειν ἀποχωρῶσαν λόγων ὑποβο-
λήν· πολλὴ γὰρ ἐν ἅπασιν ἢ λαμπρότης. εἰ δ' οὐκ ἐκ
τοῦ παντός, ἀλλ' ἐκ μέρους ἐπαινεσόμεθα, νόμος μὲν
Ομηρικός, ἠρώων ἐπαινους ἐκ μερῶν διατίθεσθαι, πο-
δῶν ἢ κεφαλῆς ἢ κόμης, ἤδη δὲ καὶ τῶν φορημάτων ἢ
ἀσπίδων, μεμπτὸν δ' οὐδὲ τοῖς θεοῖς ἐγένετο ὑμνεῖσθαι
πρὸς τῶν ποιητῶν ἐξ ἡλακάτης ἢ τόξων ἢ τῆς αἰγίδος,

μήτι γε δὴ μέρους σώματος ἢ τῆς ψυχῆς, τῶν εὐεργεσιῶν δὲ οὐδὲ δυνατόν ἐφ' ἀπάσας ἐλθεῖν. οὐκοῦν οὐδ' ὁ Δημοσθένης αἰτιάσεται καθ' ἑν τῶν αὐτοῦ καλῶν ἐπαι-
507 νούμενος, ἐπεὶ τό γε σύμπαν οὐδ' αὐτὸς ἂν αὐτὸν ἐξαρ-
κέσειεν ἐπαινέσαι.

22. Ταῦτα τοῦ Θερασγόρα διεξεληθόντος, Οἶμαι σε, ἔφην, ἔν ἐπιδεδειχθαί μοι βουλόμενον, τὸ μὴ μόνον ποιητὴν ἀγαθὸν εἶναι, τῶν λόγων παρεμπόρευμα πεποιῆσθαι τὸν Δημοσθένην τὰ περὶ τοῖς ἐμμέτροις προστιθένα. Σοὶ μὲν οὖν, ἔφην, τὴν ῥαστώνην ὑποτιθεὶς προήχθη ἐπιδραμεῖν τὸν λόγον, εἰ τι τῆς φροντίδος ἀνεῖς ἀκροατῆς ἡμῖν γένοιο. Προὔργου τοίνυν, ἔφην, σοὶ γέγονεν οὐδέν, εὐ ἴσθι. σκόπει δὲ καὶ μὴ πλέον ἢ γεγονὸς θάτερον. Καλὸν ἂν λέγοις, ἔφην, τὸ ἴαμα. Σὺ γάρ, ἔφην, ἀγνοεῖς, οἶμαι, τὸ παρὸν ἄπορον, εἴτα ἰατροῦ δίκην τὸ τοῦ νοσοῦντος σαθρὸν ἀγνοήσαντος ἄλλο θεραπεύεις. Ὅτι τί δῆ; Σὺ μὲν ἂ ταράξειεν ἂν τὸν πρῶτον ἰόντα πρὸς τὸν λόγον, ἐπεχείρησας ἰάσασθαι, τὰ δ' ἤδη κατανάλωται πολλαῖς ἐτῶν περιόδοις· ὥστε ταύτης τῆς ἀπορίας ἔωλά σοι τὰ ἴαματα. Τοῦτ' οὖν, ἔφην, σοὶ τό γε ἴαμα· χρὴ μέντοι καθάπερ ὁδοῦ θαρραλεωτάτην εἶναι
508 τὴν συνηθεστάτην. 23. Τὴν ἐναντίαν γάρ, εἶπον, προὔθεμην ἢ φασιν Ἀννίκεριν τὸν Κυρηναῖον φιλοτιμηθῆναι πρὸς Πλάτωνά τε καὶ τοὺς ἐταίρους· τὸν μὲν γε Κυρηναῖον ἀρματηλασίαν ἐπιδεικνύντα πολλοὺς περὶ τὴν Ἀκαδημίαν ἐξελαύνειν δρόμους ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀρματοτροχίας ἅπαντας μηδὲν παραβάντας, ὥσθ' ἐνὸς δρόμου σημεῖα κατὰ τῆς γῆς ὑπολείπεσθαι· τοῦμὸν δέ γε τὴν ἐναντίαν σπεύδει, τὰς ἀρματοτροχίας ἀλείνειν. οὐ μάλα ῥάδιον δ', οἶμαι, καινουργεῖν ὁδοὺς τῶν τετριμμένων ἐκτρεπόμενον. Ἀλλά τοι τὸ Παύσωνος, ἔφην, σοφόν. Ποῖον; ἔφην· οὐ γὰρ ἀκήκοα. 24. Παύσωνι τῷ ζωγράφῳ

φασίν ἐκδοθῆναι γράψαι ἵππον ἀλινδούμενον· τὸν δὲ γε γράψαι τρέχοντα καὶ πολὺν κοινορτὸν περὶ τὸν ἵππον· ὡς δ' ἔτι γράφοντος ἐπιστῆναι τὸν ἐκδόντα, μέμφεσθαι, μὴ γὰρ τοῦτο προστάξαι. τὸν οὖν Παύσωνα τοῦ πίνακος τὰ μετέωρα κάτω περιαγαρόντα τῷ παιδὶ τὴν γραφὴν ἐπιδειξάι κελεῦσαι, καὶ τὸν ἵππον ἔμπαλιν κείμενον ὀφθῆναι ἀλινδούμενον. Ἡδὺς εἶ, ἔφην, Θερσαγόρα, ἄν μίαν οἴη με στροφὴν μεμηχανῆσθαι τοσοῦτων ἐτῶν, ἀλλ' οὐχὶ πάσας στροφὰς καὶ περιαγωγὰς ἐναλλάττοντα καὶ μετατιθέντα δεδιέναι μὴ τι τελευτῶν πάθοιμι τὸ τοῦ 509 Πρωτέως. Ποῖον, ἔφη, πάθος; Τὸ γενόμενον, ὃ φασιν αὐτὸν γενέσθαι δρασμὸν ἐξευρίσκοντα τῆς ἀνθρωπίνης ὄψεως, ἐπεὶ καταναλώκει πάσας ἰδέας θηρίων καὶ φυτῶν καὶ στοιχείων, αὐθις αὐ' πενία μορφῆς ἐπεισάκτου Πρωτέα γενέσθαι. 25. Σὺ μὲν, εἶπεν, ὑπὲρ τὸν Πρωτέα μηχανᾷ τὴν ἐμὴν ἀκρόασιν ἀποδιδράσκειν. Οὐκ, ὦραθέ, ἔφην, τοῦτο· παρέξω γοῦν ἑμαυτὸν ἀκροᾶσθαι παρῆς τὴν ἐπηρητημένην φροντίδα. τάχ' ἄν τι περὶ τοῦ σοῦ κνήματος ἀφροντίς γενόμενος καὶ τῆς ἐμῆς ὠδίνος συμφροντίσαις.

Ὡς οὖν ἐδόκει ταῦτα αὐτῷ, καθίσαντες ἐπὶ τῆς πλησίον κρηπίδος ἐγὼ μὲν ἠκροώμην, ὃ δ' ἀνελέγετο μάλα γενναῖα ποιήματα. μεταξὺ δ' ὥσπερ ἔνθους γενόμενος ἐπιπτύξας τὸ γραμματεῖον, Κομίζου τὸν ἀκροατικόν, ἔφη, μισθὸν καθάπερ Ἀθήνησιν ἐκκλησιαστικόν ἢ δικαστικόν. ἀλλ' ὅπως εἶση μοι χάριν. Χάριν μὲν, ἔφην, εἰσομαι καὶ πρὶν ὃ τι καὶ λέγεις εἰδέναι. 26. τί δὲ ἐστὶν ὃ τι καὶ λέγεις; Μακεδονικοῖς, εἶπεν, ἐντυχῶν τῆς βασιλικῆς οἰκίας ὑπομνήμασι καὶ τότε ὑπερησθῆεις τὸ βιβλίον οὐ 510 κατὰ πάρεργον ἐκτησάμην· καὶ νῦν ὑπεμνήσθην ἔχων >ἔκαθε. γέγραπται δὲ ἄλλα τε τῶν Ἀντιπάτρω πραχθέντων ἐπὶ τῆς οἰκίας καὶ περὶ Δημοσθένους, ἃ μοι δοκεῖς

οὐκ ἂν παρέργως ἀκούσαι. Καὶ μὴν, εἶπον, ἤδη γέ σοι τῶν εὐαγγελίων χάρις καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἐπῶν. ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ἀπολείψομαί σου πρὶν ἢ τὴν ὑπόσχεσιν ἔργον σοι γενέσθαι. σὺ δ' ἐστίακάς με λαμπρῶς τὴν Ὀμήρου γενέθλιον, ἔοικας δ' ἐστιάσειν αὐτὸς καὶ τὴν Δημοσθένους.

27. Ὡς οὖν ἀνέγνω τὰ λοιπὰ τοῦ γραμματείου, διατρίψαντες ὀλίγον ὅσον ἀποδοῦναι τῷ ποιήματι τοὺς δικαίους ἐπαίνους ἤειμεν εἰς τὰ Θερσαγόρου· καὶ μόλις μὲν, ἐπιτυγχάνει δὲ τῷ βιβλίῳ. καὶ γὰρ λαβὼν τότε μὲν ἀπηλλαττόμην. ἐντυχὼν δὲ οὕτω τὴν γνώμην διετέθη, ὡς οὐδέν τι περιτρέψας, ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν τῶν ὀνομάτων τε καὶ ῥημάτων ὑμῖν ἀναλέξομαι. οὐδὲ γὰρ τὰ σκληριῶ μείον τι γίνεται τῆς τιμῆς, εἰ, μὴ τῶν προσιόντων αὐτῶν ποιησάντων καιᾶνα, τὰ Ἰσοδήμου τοῦ Τροϊζηνίου καὶ Σοφοκλέους ἄδειται, καὶ τῷ Διονύσῳ τὸ μὲν ποιήσειν καινὴν ποιεῖν ἐκλείπεται, τὰ δὲ προτέροις συντεθέντα

511 τοῖς νῦν εἰς μέσον ἐν καιρῷ κομίζουσι χάριν οὐκ ἐλάττω φέρει τῷ τὸν θεὸν δοκεῖν τετιμημέναι. 28. τὸ μὲν οὖν βιβλίον τοῦτο — ἔστι δὲ τῶν ὑπομνημάτων τὸ προσῆκον ἡμῖν μέρος τόδε δρᾶμα — τὸ βιβλίον φησὶν, Ἀντιπάτρῳ μεμνηῦσθαι παρόντα τὸν Ἀρχίαν. ὁ δ' Ἀρχίας, εἰ τις ἄρα τῶν νεωτέρων ἀγνοεῖ, τοὺς φυγάδας ἐτέτακτο συλλαμβάνειν. ἐπέσταλτο δ' αὐτῷ καὶ Δημοσθένην ἀπὸ τῆς Καλαυρίας πείσαι μᾶλλον ἢ βιάσασθαι πρὸς τὸν Ἀντίπατρον ἤκειν. καὶ δὴ καὶ μετέωρος ἐπὶ ταύτης ὁ Ἀντίπατρος ἦν τῆς ἐλπίδος τὸν Δημοσθένην αἰεὶ προσδοκῶν. ὡς οὖν ἤκουσεν ἀπὸ τῆς Καλαυρίας ἤκοντα τὸν Ἀρχίαν, εὐθύς ὡς εἶχεν ἐκέλευσεν εἰσω καλεῖν. 29. ἐπεὶ δ' εἰσῆλθεν . . . αὐτὸ φράσει τὰ λοιπὰ τὸ βιβλίον.

APX. Χαῖρε, ὦ Ἀντίπατρε.

ANT. Τί δ' οὐ μέλλω χαίρειν, εἰ Δημοσθένην ἤγαγες;

ΑΡΧ. Ἦγαγον, ὡς ἐδυνάμην· ὑδρίαν γὰρ κομίζω τῶν Δημοσθένους λειψάνων.

ΑΝΤ. Ἀπ' ἐλπίδος γε μὴν ἐσφηλας, ᾧ Ἀρχία. τί γὰρ τῶν ὄστων καὶ τῆς ὑδρίας Δημοσθένην οὐκ ἔχοντι;

ΑΡΧ. Τὴν γὰρ ψυχὴν, ᾧ βασιλεῦ, πρὸς βίαν αὐτοῦ κατέχειν ἀδύνατον.

ΑΝΤ. Τί δ' οὐ ζῶντα κατειλήφατε;

512

ΑΡΧ. Κατειλήφαμεν.

ΑΝΤ. Κατὰ τὴν ὁδὸν οὖν τέθνηκεν;

ΑΡΧ. Οὐκ, ἀλλ' οὐπερ ἦν, ἐν Καλαυρία.

ΑΝΤ. Τάχα τῆς ὑμετέρας γέγονεν ἔργον ὀλιγωρίας οὐ θεραπευόντων τὸν ἄνθρωπον.

ΑΡΧ. Ἄλλ' οὐδ' ὑφ' ἡμῖν ἐγένετο.

ΑΝΤ. Τί φῆς; αἰνίγματα λέγεις, ᾧ Ἀρχία, ζῶντα λαβόντες οὐκ ἔχετε.

30. ΑΡΧ. Οὐ γὰρ ἐκέλευες τὴν γε πρώτην μὴ βιάζεσθαι; καίτοι πλέον ἂν οὐδὲ βιασαμένοις οὐδὲν ἦν· καὶ γὰρ οὖν ἐμελλήσαμεν.

ΑΝΤ. Οὐκ εὖ γε ὑμεῖς οὐδὲ μελλήσαντες. Ἴσως οὖν ἐκ τῆς ὑμετέρας τέθνηκε βίας.

ΑΡΧ. Ἡμεῖς μὲν αὐτὸν οὐκ ἀπέκτειναμεν, βιάζεσθαι δὲ μὴ κείθουσιν ἀναγκαῖον ἦν. σοὶ δ', ᾧ βασιλεῦ, τί τὸ πλέον, εἰ ζῶν ἀφίκετο; πάντως οὐδὲν ἂν αὐτὸν ἦ ἀπέκτεινας.

31. ΑΝΤ. Εὐφήμει, ᾧ Ἀρχία· δοκεῖς μοι μὴ συννενοηκέναι μῆδ' ὅστις ὁ Δημοσθένης μῆτε τὴν ἐμὴν γνώμην, ἀλλὰ νομίζειν ὁμοίον εἶναι Δημοσθένην εὑρεῖν καὶ τούτους ζητεῖν τοὺς κακῶς ἀπολωλότας, Ἱμεραῖον τὸν Φαληρεά καὶ τὸν Μαραθῶνιον Ἀριστόνικον καὶ τὸν ἐκ Πειραιῶς Εὐκράτην, τῶν σαργδαίων ρευμάτων οὐδὲν διαφέροντας, ἀνθρώπους ταπεινοῦς, ἀφορμῇ προσκαίρων 513
θορούβων ἐπιπολάσαντας καὶ πρὸς μικρὰν ταραχῆς ἐλπίδα

θρασέως ἐξαναστάντας, εἶτα πτήξαντας οὐκ εἰς μακρὰν δίκην τῶν δειλιῶν πνευμάτων, καὶ τὸν ἄπιστον Ἰπερίδην, τὸν ἄφιλον δημοκόλακα, τὸν οὐδὲν αἰσχρὸν νομίσαντα κολακεία τοῦ πλήθους συκοφαντήσαι Δημοσθένην οὐδ' αὐτὸν εἰς ταῦτα παρασχεῖν διάκονον ἐφ' οἷς αὐτοὶ μετενόησαν, οἷς ἐχαρίζετο· μετ' οὐ πολὺ γοῦν τῆς συκοφαντίας λαμπροτέραν ἢ κατ' Ἀλκιβιάδην αὐτῷ τὴν κάθοδον ἀκηκόαμεν γενέσθαι. τῷ δ' οὐκ ἔμελεν οὐδ' ἐπισχύνετο κατὰ τῶν ποτε φιλιτάτων τῇ γλώττῃ χρώμενος, ἦν ἐχρῆν δήπου τῆς ἀγνωμοσύνης ἐκτεμεῖν.

32. APX. Τί δ' ; οὐκ ἐχθρῶν ἡμῖν ἐχθιστος ὁ Δημοσθένης;

ANT. Οὐχ ὅτῳ μέλει τρόπου πίστεως, φίλον πᾶν ἄδολον καὶ βέβαιον ἠθος ἡγουμένῳ· τὰ γάρ τοι καλὰ καὶ παρ' ἐχθροῖς καλὰ καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς πανταχοῦ τίμιον. οὐδὲ κακίων ἐγὼ Ξέρξου τοῦ Βούλιν καὶ Σπέρχιν τοὺς Λακεδαιμονίους θαυμάσαντος καί, κτεῖναι παρόν, 514 ἀφέντος. ἀλλ' εἰ δὴ τινα πάντων καὶ Δημοσθένην αὐτός τε δις Ἀθήνησιν, εἰ καὶ μὴ κατὰ πολλὴν σχολήν, συγγενόμενος καὶ παρὰ τῶν ἄλλων ἀναπνυθανόμενος ἐκ τε τῶν πολιτευμάτων αὐτῶν εἶχον θαυμάσας, οὐχ ὡς ἄν νομίσειέ τις, τῆς τῶν λόγων δεινότητος, εἰ καὶ μηδὲν μὲν ὁ Πύθων πρὸς αὐτόν, οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδιὰ παραβάλλειν τῷ τούτου κρότῳ καὶ τόνῳ καὶ λέξεων εὐρυθμῖα καὶ ταῖς τῶν διανοιῶν περιγραφαῖς καὶ συνεχεῖαις ἀποδείξεων καὶ τῷ συνακτικῷ τε καὶ κρουστικῷ μετενοοῦμεν γοῦν ὅτε τοὺς Ἕλληνας Ἀθήναζε συνῆγάγομεν ὡς ἐλέγξοντες Ἀθηναίους, Πύθωνι καὶ τοῖς Πύθωνος ἐπαγγέλμασι πεπιστευκότες, εἶτα Δημοσθένει καὶ τοῖς Δημοσθένους ἐλέγχοις περιπεσόντες. ἀλλ' ἡμῖν ἀπρόσιτος ἢ δύναμις αὐτῷ τοῦ λόγου. 33. ἐγὼ δὲ ταύτην μὲν δευτέραν ἔταττον ἐν χώρᾳ τιθεῖς ὄργανον, Δημοσθένην

δὲ αὐτὸν ὑπερηγάμην τοῦ τε φρονήματος καὶ τῆς συνέ- 515
σεως, ἀκλινη τὴν ψυχὴν ἐπ' ὀρθῆς ἐν ἀπάσαις φυλάτ-
τοντα τρικυμίαις τῆς τύχης καὶ πρὸς μηδὲν τῶν δεινῶν
ἐνδιδόντα. καὶ Φίλιππον δὲ τὴν ἐμὴν γνώμην ἔχοντα
περὶ τάνδρὸς ἠπιστάμην· τούτῳ μὲν γε δημηγορίας ἐξαγ-
γελεύσεις Ἀθήνηθεν ποτε καθαπτομένης τοῦ Φιλίππου
καὶ Παρμενίωνος ἠγανακτηκότες καὶ τι καὶ σκωπτικὸν
εἰς τὸν Δημοσθένην ἐπειπόντος, ὦ Παρμενίων, ἔφη,
δίκαιος ὁ Δημοσθένης παρρησίας τυγχάνειν· μόνος γὰρ
τοὶ τῶν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος δημαγωγῶν οὐδαμοῦ τοῖς ἀπο-
λογισμοῖς ἐγγέγραπται τῶν ἐμῶν ἀναλωμάτων, καίτοι
μᾶλλον ἠβουλόμην ἢ γραμματεῦσι καὶ τριταγωνισταῖς
ἐμαυτὸν πεπιστευκέναι. νῦν δ' ἐκείνων μὲν ἕκαστος ἀπο-
γέγραπται χρυσίον ξύλα πόρους θρέμματα γῆν οὐ Βοιω-
τίας οὐδ' ἐνθα τι μὴ παρ' ἐμοῦ λαβόντες. ἡμεῖς δὲ θᾶτ-
τον ἂν τῶν Βυζαντίων τὸ τεῖχος ἔλοιμεν μηχαναῖς ἢ Δη-
μοσθένην χρυσίῳ. 34. ἐγὼ δέ, ὦ Παρμενίων, ἔφη, εἰ μὲν 516
τις Ἀθηναῖος ὢν ἐν Ἀθήναις λέγων ἐμὲ τῆς πατρίδος
προτιμᾷ, τούτοις ἀργύριον μὲν προέμην ἂν, φιλίαν δ'
οὐκ ἂν· εἰ δέ τις ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐμὲ μισεῖ, τούτῳ
προσπολεμῶ μὲν ὡς ἀκροπόλει καὶ τείχει καὶ νεωρίοις
καὶ τάφρῳ, θαναμάζω δὲ τῆς ἀρετῆς καὶ μακαρίζω γε τοῦ
κτήματος τὴν πόλιν. καὶ τοὺς μὲν ἔξω τῆς χρείας γενό-
μενος ἠδιστ' ἂν προσαπολέσαιμι, τὸν δὲ βουλοίμην ἂν
ἐνταυθοῖ παρ' ἡμῖν τυχεῖν γενόμενον μᾶλλον ἢ τὴν Ἰλ-
λυριῶν ἵππον καὶ Τριβαλλῶν καὶ πᾶν τὸ μισθοφορικόν,
τῆς ὕπλων βίας τὴν τοῦ λόγου πειθῶ καὶ τὸ τῆς γνώμης
ἐμβριθὲς οὐδαμῇ τιθεῖς δεύτερον. 35. πρὸς Παρμενίωνα
μὲν ταῦτα. τοιούτους δὲ τινὰς καὶ πρὸς ἐμὲ λόγους ἐποιή-
σατο· τῶν γὰρ μετὰ Διοπίθους Ἀθήνηθεν ἀπεσταλμέ-
νων, ἐγὼ μὲν εἶχον διὰ φροντίδος, ὁ δ' εὐ μάλα γελάσας
ἔφη· Σὺ δ' ἀστικὸν στρατηγὸν ἢ στρατιώτην δέδοικας

ἡμῖν; αἱ μὲν τριήρεις καὶ ὁ Πειραιεὺς καὶ τὰ νεώρια λή-
 ρος ἔμοιγε καὶ φλήναφος. τί δ' ἂν ἄνθρωποι πράξαιεν
 διουυσιάζοντες, ἐν κρεανομίαις καταζῶντες καὶ χοροῖς;
 517 εἰ δὲ μὴ Δημοσθένης εἰς ἐν Ἀθηναίοις ἐγένετο, ῥᾶον ἂν
 εἴχομεν τὴν πόλιν ἢ Θηβαίους καὶ Θετταλοὺς ἀπατῶντες,
 βιαζόμενοι, φθάνοντες, ὠνούμενοι· νῦν δὲ εἰς ἐκεῖνος
 ἐργήγορε καὶ πᾶσι τοῖς καιροῖς ἐφέστηκε καὶ ταῖς ἡμετέ-
 ραις ὁρμαῖς ἐπακολουθεῖ καὶ τοῖς στρατηγήμασιν ἀντι-
 παρατάττεται. λαυθάνομεν δὲ αὐτὸν οὐ τεχνάζοντες, οὐκ
 ἐπιχειροῦντες, οὐ βουλευόμενοι, καθάπαξ κώλυμά τι καὶ
 πρόβολος ἡμῖν ἄνθρωπός ἐστι, μὴ πάντ' ἔχειν ἐξ ἐπι-
 δρομῆς. τό γέ τοι κατ' αὐτὸν οὐκ Ἀμφίπολιν εἴλομεν,
 οὐκ Ὀλυνθον, οὐ Φωκέας καὶ Πύλας ἔσχομεν, οὐ Χερ-
 ρονήσου καὶ τῶν περὶ τὸν Ἑλλήσποντον κεκρατήκαμεν.
 36. ἀλλ' ἀνίστησι μὲν ἄκοντας οἶον ἐκ μανδραγόρου
 καθεύδοντας τοὺς αὐτοῦ πολίτας, ὥσπερ τομῆ τι καὶ
 καύσει τῆς ῥαθυμίας τῆ παρρησίας χρώμενος, ὀλίγον τοῦ
 πρὸς ἡδονὴν φροντίσας. μετατίθησι δὲ τῶν χρημάτων
 τοὺς πόρους ἀπὸ τῶν θεάτρων ἐπὶ τὰ στρατόπεδα, συν-
 τίθησι δὲ τὸ ναυτικὸν νόμοις τριηραρχικοῖς ὑπὸ τῆς ἀτα-
 ξίας μόνον οὐ τελέως διεφθαρμένον, ἐγείρει δ' ἐρριμμέ-
 518 νον ἤδη χρόνου πρὸς τὴν δραχμὴν καὶ τὸ τριώβολον τὸ
 τῆς πόλεως ἀξίωμα, πάλαι τούτους κατακεκλιμένους εἰς
 τοὺς προγόνους ἐπανάγων καὶ τὸν ξῆλον τῶν Μαραθῶν
 καὶ Σαλαμίνοι κατειργασμένων, συνίστησι δ' ἐπὶ συμμα-
 χίας καὶ συντάξεις Ἑλληνικάς. τοῦτον οὐ λαθεῖν ἐστίν,
 οὐ φενακίσαι, οὐ πρίασθαι οὐ μᾶλλον ἢ τὸν Ἀριστείδην
 ἐκεῖνον ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐπρίατο. 37. τοῦτον οὖν, ὃ
 Ἀντίπατρε, χρὴ δεδιέναι μᾶλλον ἢ πάσας τριήρεις καὶ
 πάντας ἀποστόλους· ὃ γὰρ Ἀθηναίοις τοῖς πάλαι Θεμι-
 στοκλῆς καὶ Περικλῆς ἐγένετο, τοῦτο τοῖς νῦν ὁ Δημο-
 σθένης, ἐφάμιλλος Θεμιστοκλεῖ μὲν τὴν σύνεσιν, Περι-

κλει δὲ τὸ φρόνημα. ἐκτήσατο γοῦν αὐτοῖς ἀκούειν Εὐβοίαν, Μέγαρα, τὰ περὶ τὸν Ἑλλήσποντον, τὴν Βοιωτίαν. καὶ καλῶς γε, ἔφη, ποιούσιν Ἀθηναῖοι Χάρητα μὲν καὶ Διοπείδην καὶ Πρόξενον καὶ τοιοῦτους τινὰς ἀποδεικνύντες στρατηγεῖν, Δημοσθένην δὲ εἰσω κατέχοντες ἐπὶ τοῦ βήματος. ὡς εἰ τοῦτον τὸν ἄνθρωπον ὄπλων ἀπέφηναν καὶ νεῶν καὶ στρατοπέδων καὶ καιρῶν καὶ χρημάτων κύριον, ὀκνῶ μὴ περὶ τῆς Μακεδονίας ἂν κατέστησέ μοι τὸν λόγον, ὃς καὶ νῦν ἀπὸ ψηφισμάτων ἀνταγωνιζόμενος ἡμῖν πανταχοῦ συμπεριτρέχει, καταλαμβάνει, πόρους εὐρίσκει, δύναμις συλλέγει, ἐπιμήκεις στό- 519 λους ἀποπέμπει, συντάττει δυνάμεις, ἀντιμεθίσταται.

38. Τοιαῦτα καὶ τότε καὶ πολλάκις πρὸς με Φίλιππος περὶ τὰνδρὸς ἔλεγεν, ἐν τῶν παρὰ τῆς τύχης χρηστών τιθέμενος τὸ μὴ στρατηγεῖν τὸν Δημοσθένην, οὐ γὰρ καὶ τοὺς λόγους ὡσπερ κριοὺς ἢ καταπέλτας Ἀθήνηθεν ὀρωμένους διασεῖειν αὐτοῦ καὶ ταραττεῖν τὰ βουλευμάτα· περὶ μὲν γὰρ Χαιρωνείας οὐδὲ μετὰ τὴν νίκην ἐπαύετο πρὸς ἡμᾶς λέγων εἰς ὅσον ἄνθρωπος ἡμᾶς κινδύνου κατέστησε. καὶ γὰρ εἰ παρ' ἐλπίδα καὶ κακίᾳ στρατηγῶν καὶ στρατιωτῶν ἀταξία καὶ τῇ παραδόξῳ ῥοπῇ τῆς τύχης τῇ πολλὰ πολλάκις ἡμῖν συνειργασμένη κεκρατήκαμεν, ἀλλ' ἐπὶ μιᾶς γε ταύτης ἡμέρας τὸν περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ψυχῆς κίνδυνον ἐπέστησέ μοι, τὰς ἀρίστας πόλεις εἰς ἓν συναγαγὼν καὶ πᾶσαν τὴν Ἑλληνικὴν δύναμιν ἀθροίσας, Ἀθηναίους ἅμα καὶ Θηβαίους Βοιωτοὺς τε τοὺς ἄλλους καὶ Κορινθίους Εὐβοέας τε καὶ Μεγαρέας καὶ τὰ κράτιστα τῆς Ἑλλάδος διακινδυνεύειν συναναγκάσας καὶ μηδ' εἰσω με τῆς Ἀττικῆς ἐπιτρέψας παρελθεῖν.

39. τοιοῦτοί τινες ἦσαν αὐτῷ συνεχεῖς περὶ Δημοσθένους οἱ λόγοι· καὶ πρὸς γε τοὺς λέγοντας ὡς μέγαν ἔχοι τὸν 520 Ἀθηναίων δῆμον ἀνταγωνιστήν, Ἐμοὶ Δημοσθένης μό-

νος, εἶπεν, ἀνταγωνιστής, Ἀθηναῖοι δὲ Δημοσθένην οὐκ ἔχοντες Αἰνιᾶνές εἰσι καὶ Θετταλοί. καὶ πρέσβεις ὁπότε πρὸς τὰς πόλεις πέμποι, τῶν μὲν ἄλλων ρητόρων εἰ τινας ἢ τῶν Ἀθηναίων πόλις ἀνταποστέλλοι, τῇ πρεσβείᾳ ῥᾶστα ἦν κερρατηκῶς, τοῦ Δημοσθένους δ' ἐπιστάντος, Μάτην, εἶπεν ἄν, ἐπρεσβεύσαμεν. 40. οὐ γὰρ ἔστι κατὰ τῶν Δημοσθένους λόγων ἐγείραι τρόπαιον.

Ταῦτα ὁ Φίλιππος. καὶ μέντοι καὶ πάντως ἔλαττον ἄν ἔχοντες εἰ λάβοιμεν τοιοῦτον ἄνδρα, πρὸς Διός, Ἀρχία, τί ποτε νομίζεις; βούν ἄν ἐπὶ σφαγὴν ἤγομεν ἢ πολὺ μᾶλλον ἄν σύμβουλον περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων καὶ τῆς ἀρχῆς πάσης ἐποιούμεθα; φύσει μὲν γὰρ αὐτῷ καὶ κατ' ἀρχὰς προσεπεπόνθειν ἐξ αὐτῶν τῶν πολιτευμάτων, ἔτι δὲ μᾶλλον Ἀριστοτέλει μάρτυρι πρὸς γοῦν τὸν Ἀλέξανδρον καὶ πρὸς ἡμᾶς γε λέγων οὐδὲν ἐπαύετο, τοσοῦτων ὄντων τῶν αὐτῷ προσπεφοιτηκῶτων, μηδένα οὕτως πῶποτε θαυμάσαι μεγέθους τε φύσεως καὶ τῆς περὶ τὴν ἄσκησιν ἐγκρατείας καὶ βάρους καὶ τάχους καὶ παρρησίας καὶ καρτερίας. 41. Ὑμεῖς δέ, ἔφη, διανοεῖσθε ὡς ὑπὲρ Εὐβούλου καὶ Φρύνωνος καὶ Φιλοκράτους, καὶ πειρᾶσθε δάροις καὶ τοῦτον ἀναπεΐθειν, ἄν-
 521 θρωπον καὶ τὴν πατρῶαν οὐσίαν εἰς Ἀθηναίους ἰδίᾳ τε τοῖς δεηθείσι καὶ δημοσίᾳ τῇ πόλει καταναλωκότα, διαμαρτάνοντες δὲ φοβήσιν οἴεσθε πάλαι βεβουλευμένον τὴν ψυχὴν ὑποθεῖναι ταῖς τῆς πατρίδος ἀδήλοις τύχαις, καὶ καθαρτομένου τῶν πραττομένων ὑμῖν ἀγανακτεῖτε; ὁ δ' οὐδὲ τὸν Ἀθηναίων δῆμον ὑποστέλλεται. λέληθεν ὑμᾶς, ἔφη, τῇ μὲν τῆς πατρίδος εὐνοίᾳ πολιτευόμενος, αὐτῷ δὲ τὴν πολιτείαν γυμνάσιον φιλοσοφίας προθέμενος. 42. ταῦτά τοι, ὦ Ἀρχία, ὑπερεπεθύμου αὐτῷ συγγενόμενος τὴν τε γνώμην, ἣν ἔχοι περὶ τῶν παρόντων, ἀκοῦσαι λέγοντος καὶ τῶν αἰὶ παραπεπτωκῶτων

ἡμῖν κολάκων, εἰ ἐδεόμην, ἀποστὰς ἀπλοῦ τινος ἐξ ἐλευθέρως γνώμης ἀκοῦσαι λόγου καὶ φιλαλήθους συμβουλήσ μεταλαβεῖν. καὶ τι καὶ νουθετῆσαι δίκαιον, ὑπὲρ οἷων ὄντων τῶν Ἀθηναίων τὴν ἀχαριστίαν πάντα παραβάλοιτο τὸν αὐτοῦ βίον, ἐξὸν εὐγνωμονεστέροις καὶ βεβαιότεροις κεχρηῆσθαι φίλοις.

APX. Ὡ βασιλεῦ, τῶν μὲν ἄλλων ἴσως ἂν ἐτυχεσ, ταυτὶ δὲ μάτην ἂν ἔλεγες· οὕτως μανικῶς φιλαθήναιος ἦν.

ANT. Ἦν ταῦτα, ὦ Ἀρχία· τί γὰρ ἂν καὶ λέγοιμεν; ἀλλὰ πῶς ἀπέθανεν;

43. APX. Ἔοικας ἔτι μᾶλλον, ὦ βασιλεῦ, θανατάσειν· καὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ τεθραμμένοι διαφέρομεν οὐδὲν ἐκπλήξει τε καὶ ἀπιστία τῶν ὀρώντων. εἰοικε γὰρ δὴ πάλαι ὧδε βεβουλενμένῳ περὶ τῆς ὑστάτης ἡμέρας· δηλοῖ δὲ 522 ἡ παρασκευή. καθῆστο μὲν γὰρ ἐνδον ἐν τῷ νεῷ, μάτην δὲ τῶν πρόσθεν ἡμερῶν λόγους ἤμεν καταναλωκότες.

ANT. Τίνες γὰρ ἦσαν οἱ παρ' ὑμῶν λόγοι;

APX. Πολλὰ καὶ φιλόανθρωπα προὔτεινόμην ἐλεόντινα παρὰ σοῦ καθυπισχνούμενος, οὐ μάλα μὲν προσδοκῶν — οὐ γὰρ ἠπιστάμην, ἀλλὰ σὲ ὄμην δι' ὀργῆς ἔχειν τὸν ἄνθρωπον — χρήσιμον δ' οὖν πρὸς τὸ πείθειν νομίζων.

ANT. Ὁ δὲ πῶς προσίετο τοὺς λόγους; καὶ με μὴδὲν ἀποκρύψῃ· μάλιστα μὲν γὰρ αὐτήκοος ἂν ἐβουλόμην παρῶν εἶναι νῦν. ἀλλὰ σύ γε μὴ παραλίπῃς μηθέν· οὐ γὰρ τοι σμικρὸν ἔργον, ἦθος ἀνδρὸς γενναίου πρὸς αὐτῷ τῷ τέλει τοῦ βίου καταμαθεῖν, πότερον ἄτινος καὶ νωθρός ἦν ἢ παντάπασιν ἀκλινὲς τὸ τῆς ψυχῆς ὄρθιον ἐφύλαττεν.

44. APX. Οὐδὲν ὑπέστελλεν ἐκεῖνός γε. πῶς γὰρ; ὅς ἦδ' ὀ γελάσας κάμει δὴ σκώπτων εἰς τὸν πρότερον βίον, ἀπίθανον ἔφη με ὑποκριτὴν εἶναι τῶν σῶν ψευσμάτων.

ΑΝΤ. Ἀπιστήσας ἄρα τοῖς ἐπαγγέλμασι προεῖτο τὴν ψυχὴν;

ΑΡΧ. Οὐκ· εἰ γε τῶν λοιπῶν ἀκούσῃς, οὐ δόξει σοι μόνον ἀπιστεῖν. ἀλλ' ἐπεὶ κελεύεις, ὦ βασιλεῦ, λέγειν, Μακεδόσι μὲν, εἶπεν, οὐδὲν ἀπώμοτον, οὐδὲ παράδοξον, εἰ Δημοσθένην οὕτως λαμβάνουσιν ὡς Ἀμφίπολιν, ὡς Ὀλυνθον, ὡς Ὁρωπόν. τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγε· καὶ γὰρ οὖν ὑπογραφέας παρεστησάμην, ἵνα σοι τὰ λεχθέντα σώζοιτο. Ἐγὼ μὲν τοι, ἔφη, ὦ Ἀρχία, βασάνων ἢ θανάτου φόβῳ κατ' ὄψιν οὐκ ἂν Ἀντιπάτρῳ γενοίμην, ἀλλ' εἰ ταῦτ' ἀληθεύετε, πολὺ μοι μᾶλλον ἐπιφυλακτέον μὴ τὴν ψυχὴν αὐτὴν παρ' Ἀντιπάτρου δεδωροδοκηκένοι μῆδ' ἦν ἑμαυτὸν ἔταξα τάξιν λιπῶν τὴν Ἑλληνικὴν εἰς τὴν Μακεδονικὴν μεταβάλλεσθαι. 45. καλὸν γάρ, Ἀρχία, εἰ τὸ ζῆν ἐμοὶ Πειραιεὺς αὐτὸς παρέχοι καὶ τριήρης ἦν ἐπιδέδωκα, καὶ τεῖχος καὶ τάφος τοῖς ἐμοῖς τέλεσιν ἐξεργασμένα καὶ φυλὴ Πανδιονίς, ἣ ἔθελοντῆς ἐχορήγουν ἐγὼ, καὶ Σόλων καὶ Δράκων καὶ παρρησία βήματος καὶ δῆμος ἐλεύθερος καὶ ψηφίσματα στρατιωτικὰ καὶ νόμοι τριηραρχικοὶ καὶ προγόνων ἀρεταὶ καὶ τρόπαια καὶ πολιτῶν εὐνοια τῶν ἐμὲ πολλάκις ἐστεφανώκωτων καὶ δύνამις Ἑλλήνων τῶν ὑπ' ἐμοῦ μέχρι νῦν τετηρημένων· εἰ δὲ καὶ βιωτὸν ἐλεηθέντι, ταπεινὸν μὲν, ἀνεκτὸς δ' οὖν ὁ ἔλεος παρὰ τοῖς οἰκείοις, ὧν ἔλυσάμην 524 αἰχμαλώτους, ἢ τοῖς πατράσιν, ὧν συνεξέδωκα τὰς θυγατέρας ἢ οἷς τοὺς ἐράνους συνδιελυσάμην. 46. εἰ δὲ με μὴ σώξει νήσων ἀρχὴ καὶ θάλαττα, παρὰ γε τουτουὶ Ποσειδῶνος αἰτῶ τὸ σώζεσθαι καὶ τοῦδε τοῦ βωμοῦ καὶ τῶν ἱερῶν νόμων. εἰ δὲ Ποσειδῶν, ἔφη, μὴ δύναται φυλάττειν τὴν ἀσυλίαν τοῦ νεῶ μῆδ' ἐπαισχύνεται προδοῦναι Δημοσθένην Ἀρχία, τεθναίην, οὐδὲν Ἀντίπατρος ἡμῖν ἀντὶ τοῦ θεοῦ κολακευτέος. ἔξῃν μοι φιλτέρους ἔχειν

Ἀθηναίων Μακεδόνας καὶ νῦν μετέχειν τῆς ὑμετέρας τύχης, εἰ μετὰ Καλλιμέδοντος καὶ Πυθίου καὶ Δημάδου συνεταττόμην· ἐξῆν κἄν ὄψῃ τῆς τύχης μεταρμόσασθαι, εἰ μὴ τὰς Ἐρεχθίδας θυγατέρας καὶ τὸν Κόδρον ἐπησχυνόμην. οὐκ οὖν ἠρούμην αὐτομολοῦντι τῷ δαίμονι συμμεταβάλλεσθαι· καλὸν γὰρ κρησφύγετον θάνατος ἐν ἀκινδύνῳ παντὸς αἰσχροῦ γενέσθαι. καὶ νῦν, Ἀρχία, τὸ κατ' ἐμαυτὸν οὐ καταισχύνω τὰς Ἀθήνας δουλείαν ἐκὼν ἐλόμενος, ἐντάφιον δὲ τὸ κάλλιστον τὴν ἐλευθερίαν προέμενος. 47. ἀλλὰ δίκαιον γάρ, ἔφη, σοὶ τῶν τραγωδιῶν 525 μνημονεύειν, οὐ σεμνὸν τὸ λεχθὲν

ἢ δὲ καὶ θνήσκουσ' ὄμως

πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμως πεσεῖν·

κόρη καὶ ταῦτα· Δημοσθένης δὲ εὐσχήμονος θανάτου βίον προκρινεῖ ἀσχήμονα τῶν Ξενοκράτους καὶ Πλάτωνος ὑπὲρ ἀθανασίας λόγων ἐκλαθόμενος; καὶ τίνα καὶ πικρότερον ἔλεγε προαχθεῖς εἰς τοὺς ταῖς τύχαις ἐξυβρίζοντας. ἀλλὰ τί δεῖ νῦν λέγειν ἐμέ; τέλος δ' ἐμοῦ τὰ μὲν θεομένου, τὰ δ' ἀπειλοῦντος, ἀπαλὴν μοῦσαν στερεᾶ κεραυνῶντος, Ἐπίσθην ἄν, ἔφη, τούτοις Ἀρχίας ὦν, ἐπεὶ δὲ Δημοσθένης εἰμί, συγγίνωσκέ μοι, ὦ δαιμόνιε, μὴ πεφυκότι κακῷ γενέσθαι. 48. τότε δὴ τότε πρὸς βίαν αὐτὸν ἀποσπᾶν διανοοῦμην· ὁ δ' ὡς ἤσθητο, δῆλος ἦν καταγελαῶν καὶ τὸν θεὸν προσβλέψας, Ἔοικεν Ἀρχίας, εἶπεν, ὄπλα μόνα καὶ τριήρεις καὶ τείχη καὶ στρατόπεδα δυνάμεις εἶναι καὶ κρησφύγετα ταῖς ἀνθρωπίναις ψυχαῖς ὑπολαμβάνειν, τῆς δ' ἐμῆς παρασκευῆς καταφρονεῖν, ἦν οὐκ ἂν ἐλέγξιαν Ἰλλυριοὶ καὶ Τριβαλλοὶ καὶ Μακεδόνες 526 ἐχυρωτέραν ἢ ξύλινόν ποτε τεῖχος ἡμῖν, ὃ θεὸς ἀνεῖλεν ἀπόρθητον εἶναι· μεθ' ἧς ἂν τῆς προνοίας ἀδεῶς μὲν ἐπολιτευσάμην, ἀδεῆς δὲ μοι τὸ κατὰ Μακεδόνων θάρσος, ἐμέλησε δ' οὐδὲν οὐκ Εὐκτήμονος, οὐκ Ἀριστογεί-

τονος, οὐ Πυθίου καὶ Καλλιμέδοντος, οὐ Φιλίππου τότε, οὐ τὰ νῦν Ἀρχίου. 49. ταῦτα εἰπὼν, Μὴ πρόσαγέ μοι τὴν χεῖρα, ἔφη· τὸ κατ' ἐμὲ γὰρ οὐδὲν παράνομον ὁ νεῶς πείσεται, τὸν δὲ θεὸν προσειπὼν ἑκὼν ἔψομαι. κἀγὼ μὲν ἦν ἐπὶ τῆς ἐλπίδος ταύτης, καὶ τὴν χεῖρα τῷ στόματι πρόσαγαγόντος, οὐδὲν ἄλλ' ἢ προσκυνεῖν ὑπελάμβανον.

ANT. Τὸ δὲ τί δὴ ποτε ἦν;

APX. Ὑστερον βασάνοις θεραπεύουνης ἐφωράσαμεν πάλαι φάρμακον αὐτὸν τεταμιεύσθαι λύσει ψυχῆς ἀπὸ σώματος ἐλευθερίαν κτώμενον. οὐ γὰρ οὖν ἐφθασεν ὑπερβᾶς τὸν οὐδὸν τοῦ νεῶ, καὶ πρὸς ἐμὲ βλέψας, Ἄγε δὴ τοῦτον, ἔφη, πρὸς Ἀντίπατρον, Δημοσθένην δὲ οὐκ ἄξις, οὐ μὰ τοὺς . . . κἀμοὶ μὲν ἐφαίνετο προσθήσειν τοὺς ἐν Μαραθῶνι πεπτωκότας. 50. ὁ δὲ χαίρειν εἰπὼν
527 ἀπέπη. τοῦτό σοι τὸ τέλος, ὦ βασιλεῦ, τῆς Δημοσθένους πολιορκίας κομίζειν ἔχω.

ANT. Δημοσθένους γε καὶ ταῦτα, ὦ Ἀρχία. βαβαὶ τῆς ἀητητήτου ψυχῆς καὶ μακαρίας, ὡς ἀνδρεῖον μὲν αὐτῷ τὸ λῆμα, πολιτικῇ δὲ πρόνοια μετὰ χεῖρα τὸ πιστὸν τῆς ἐλευθερίας ἔχειν. ἄλλ' ὁ μὲν οἴχεται βίον ἔξων. τὸν ἐν μακάρων νήσοις ἠρώων λεγόμενον ἢ τὰς εἰς οὐρανὸν ψυχαῖς νομιζομένας ὁδοὺς, ὁπαδός τις θαύμων ἐσόμενος ἐλευθερίου Διός, τὸ σῶμα δ' ἡμεῖς εἰς Ἀθήνας ἀποπέμψομεν, κάλλιον ἀνάθημα τῇ γῇ τῶν ἐν Μαραθῶνι πεπτωκότων.

ΘΕΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

1. ΖΕΥΣ. Μηκέτι τονθορούξετε, ᾧ θεοί, μηδὲ κατὰ γωνίας, συστρεφόμενοι πρὸς τὸ οὐς ἀλλήλοις κοινολογείσθε, ἀγανακτοῦντες εἰ πολλοὶ ἀνάξιοι μετέχουσιν ἡμῖν 528 τοῦ συμποσίου, ἀλλ' ἐπέιπερ ἀποδέδοται περὶ τούτων ἐκκλησία, λεγέτω ἕκαστος ἐς τὸ φανερόν τὰ δοκοῦντά οἱ καὶ κατηγορεῖται. σὺ δὲ κήρυττε, ᾧ Ἑρμῆ, τὸ κήρυγμα τὸ ἐκ τοῦ νόμου.

ΕΡΜΗΣ. Ἄκουε, σίγα, τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν τελείων θεῶν οἷς ἔξεστιν, ἥ δὲ σκέψις περὶ τῶν μετόικων καὶ ξένων.

ΜΩΜΟΣ. Ἐγὼ ὁ Μῶμος, ᾧ Ζεῦ, εἰ μοι ἐπιτρέψειας εἰπεῖν.

ΖΕΥΣ. Τὸ κήρυγμα ἤδη ἐφίησιν, ὥστε οὐδὲν ἐμοῦ δεήσει.

2. ΜΩΜ. Φημί τοίνυν δεινὰ ποιεῖν ἐνίοις ἡμῶν, οἷς οὐκ ἀπόχρη θεοὺς ἐξ ἀνθρώπων αὐτοῖς γεγενῆσθαι, ἀλλ', εἰ μὴ καὶ τοὺς ἀκολούθους καὶ θεράποντας αὐτῶν ἰσοτίμους ἡμῖν ἀποφανοῦσιν, οὐδὲν μέγα οὐδὲ νεανικὸν οἶονται εἰργάσθαι. ἀξιῶ δέ, ᾧ Ζεῦ, μετὰ παρρησίας μοι δοῦναι εἰπεῖν, οὐδὲ γὰρ ἂν ἄλλως δυναίμην, ἀλλὰ πάντες με ἴσασιν ὡς ἐλεύθερός εἰμι τὴν γλῶτταν καὶ οὐδὲν ἂν κατασιωπήσαιμι τῶν οὐ καλῶς γιγνομένων, διελέγκω γὰρ ἅπαντα καὶ λέγω τὰ δοκοῦντά μοι ἐς τὸ φανερόν οὔτε δεδιώς τινα οὔτε ὑπ' αἰδοῦς ἐπικαλύπτων τὴν γνώμην, ὥστε καὶ ἐπαχθῆς δοκῶ τοῖς πολλοῖς καὶ συκοφαντικὸς τὴν φύσιν, δημόσιός τις κατήγορος ὑπ' αὐτῶν ἐπονομαζόμενος, πλὴν ἀλλ' ἐπέιπερ ἔξεστι καὶ κекήρυκται καὶ σὺ, ᾧ Ζεῦ, δίδως μετ' ἐξουσίας εἰπεῖν, οὐδὲν ὑποστειλόμενος ἐρῶ. 3. πολλοὶ γάρ, φημί, οὐκ ἀγαπῶντες 529

τονος, οὐ Πυθίου καὶ Καλλιμέδοντος, οὐ Φιλίππου τότε, οὐ τὰ νῦν Ἀρχίου. 49. ταῦτα εἰπὼν, Μὴ πρόσαγέ μοι τὴν χεῖρα, ἔφη· τὸ κατ' ἐμὲ γὰρ οὐδὲν παράνομον νεῶς κείσεται, τὸν δὲ θεὸν προσεικὼν ἔκων ἐψόμεν καγὼ μὲν ἦν ἐπὶ τῆς ἐλπίδος ταύτης, καὶ τὴν χεῖρα ἐπὶ τὸ στόματι πρόσαγαγόντος, οὐδὲν ἄλλ' ἢ προσκυνεῖν τὴν νεῶν λαμβανον.

ΑΝΤ. Τὸ δὲ τί δή ποτε ἦν;

ΑΡΧ. Ὑστερον βασάνοις θεραπευμένης ἐμφωρίσας κάλαι φάρμακον αὐτὸν τεταμιεῦσθαι λύσει ψυχῆς σώματος ἐλευθερίαν κτώμενον. οὐ γὰρ οὖν ἐφθάρην ὑπερβάς τὸν οὐδὸν τοῦ νεῶ, καὶ πρὸς ἐμὲ βλέψας, ἰδὼν δὲ τοῦτον, ἔφη, πρὸς Ἀντίπατρον, Δημοσθένην δὲ ἄξις, οὐ μὰ τοὺς . . . κάμοι μὲν ἐφαίνετο προσθήσειν τοὺς ἐν Μαραθῶνι πεπτωκότας. 50. ὁ δὲ χαίρειν εἰπὼν 527 ἀπέπη. τοῦτό σοι τὸ τέλος, ὦ βασιλεῦ, τῆς Δημοσθένους πολιορκίας κομίζειν ἔχω.

ΑΝΤ. Δημοσθένους γε καὶ ταῦτα, ὦ Ἀρχία. τῆς ἀητητήτου ψυχῆς καὶ μακαρίας, ὡς ἀνδρεῖον μὲν τὸ λῆμα, πολιτικὴ δὲ πρόνοια μετὰ χεῖρα τὸ πιστὸν ἐλευθερίας ἔχειν. ἀλλ' ὁ μὲν οἴχεται βίον ἔξω τῆς μακάρων νήσοις ἠρώων λεγόμενον ἢ τὰς εἰς οὐρανὸν ψυχαῖς νομιζομένας ὁδοὺς, ὁπαδὸς τις δαίμων ἐδὸς ἐλευθερίου Διός, τὸ σῶμα δ' ἡμεῖς εἰς Ἀθήνας πέμψομεν, κάλλιον ἀνάθημα τῇ γῇ τῶν ἐν Μαραθῶνι πεπτωκότων.

ΘΕΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

1. ΖΕΥΣ. Μηκέτι τουθορύζετε, ὦ θεοί, μηδὲ κατὰ
 κρίσεως, συστρεφόμενοι πρὸς τὸ οὐς ἀλλήλοις κοινολο-
 γοῦσθε, ἀγανακτοῦντες εἰ πολλοὶ ἀνάξιοι μετέχουσιν ἡμῖν 528
 ἐκ τῆς συμποσίου, ἀλλ' ἐπεὶ περ ἀποδέδοται περὶ τούτων
 καὶ κλησία, λεγέτω ἕκαστος ἐς τὸ φανερόν τὰ δοκούντα οἱ
 ἐκ τοῦ νόμου.

ΕΡΜΗΣ. Ἄκουε, σίγα, τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν
 θεῶν οἷς ἔξεστιν, ἢ δὲ σκέψις περὶ τῶν μετόι-
 ὄντων καὶ ξένων.

ΜΩΜΟΣ. Ἐγὼ ὁ Μῶμος, ὦ Ζεῦ, εἰ μοι ἐπιτρέ-
 ψαις εἰπεῖν.

ΖΕΥΣ. Τὸ κήρυγμα ἤδη ἐφίησιν, ὥστε οὐδὲν ἔμοῦ
 δεῖ.

2. ΜΩΜ. Φημί τοίνυν δεινὰ ποιεῖν ἐνίοις ἡμῶν,
 οὐκ ἀπόρη θεοὺς ἐξ ἀνθρώπων αὐτοῖς γεγενῆσθαι,
 εἰ μὴ καὶ τοὺς ἀκολουθοῦσιν αὐτοῖς θεράποντας αὐτῶν
 εἰμούς ἡμῖν ἀποφανοῦσιν, οὐδὲν μέγα οὐδὲ νεανικόν
 εἶναι εἰργάσθαι, ἀξιῶ δέ, ὦ Ζεῦ, μετὰ παρησίας μοι
 εἰπεῖν, οὐδὲ γὰρ ἂν ἄλλως δυναίμην, ἀλλὰ πάν-
 τῶν ἐπιτασιωπήσαιμι τῶν οὐ καλῶς γιγνομένων, διελέγχο-
 ῦμαι πάντα καὶ λέγω τὰ δοκούντα μοι ἐς τὸ φανερόν
 διὰ τὸ τίνα οὔτε ὑπ' αἰδοῦς ἐπικαλύπτω τὴν γνώ-
 μην παχθῆς δοκῶ τοῖς πολλοῖς καὶ συκοφαί-
 δημόσιος τις κατηγορῶς ὑπ' αὐτῶν ἐπ-
 ἰδῶς μετ' ἔξουσίας εἰπεῖν, οὐδὲν ἔ-
 3. πολλοὶ γάρ, φημί, οὐκ ἔ-

θρασείως ἐξαναστάντας, εἶτα πτήξαντας οὐκ εἰς μακρὰν δίκην τῶν δειλινῶν πνευμάτων, καὶ τὸν ἄπιστον Ἰπερίδην, τὸν ἄφιλον δημοκόλακα, τὸν οὐδὲν αἰσχρὸν νομίσαντα κολακεία τοῦ πλήθους συκοφαντήσαι Δημοσθένην οὐδ' αὐτὸν εἰς ταῦτα παρασχεῖν διάκονον ἐφ' οἷς αὐτοὶ μετενόησαν, οἷς ἐχαρίζετο· μετ' οὐ πολὺ γοῦν τῆς συκοφαντίας λαμπροτέραν ἢ κατ' Ἀλκιβιάδην αὐτῷ τὴν κάθοδον ἀκηκόαμεν γενέσθαι. τῷ δ' οὐκ ἔμελεν οὐδ' ἐπισχύνετο κατὰ τῶν ποτε φιλιτάτων τῇ γλώττῃ χρώμενος, ἣν ἐχρῆν δήπου τῆς ἀγνωμοσύνης ἐκτεμεῖν.

32. ΑΡΧ. Τί δ' ; οὐκ ἐχθρῶν ἡμῖν ἐχθιστος ὁ Δημοσθένης;

ΑΝΤ. Οὐχ ὄτφ μέλει τρόπου πίστεως, φίλον πᾶν ἄδολον καὶ βέβαιον ἦθος ἡγουμένῳ· τὰ γάρ τοι καλὰ καὶ παρ' ἐχθροῖς καλὰ καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς πανταχοῦ τίμιον. οὐδὲ κακίων ἐγὼ Ξέρξου τοῦ Βούλιν καὶ Σπέρχιν τοὺς Λακεδαιμονίους θαυμάσαντος καί, κτεῖναι παρόν, 514 ἀφέντος. ἀλλ' εἰ δὴ τινα πάντων καὶ Δημοσθένην αὐτός τε δις Ἀθήνησιν, εἰ καὶ μὴ κατὰ πολλὴν σχολήν, συγγενόμενος καὶ παρὰ τῶν ἄλλων ἀναπνυθανόμενος ἐκ τε τῶν πολιτευμάτων αὐτῶν εἶχον θαυμάσας, οὐχ ὡς ἂν νομίσειέ τις, τῆς τῶν λόγων δεινότητος, εἰ καὶ μηδὲν μὲν ὁ Πύθων πρὸς αὐτόν, οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδιὰ παραβάλλειν τῷ τούτου κρότῳ καὶ τόνῳ καὶ λέξεων εὐρυθμῖα καὶ ταῖς τῶν διανοιῶν περιγραφαῖς καὶ συνεχεῖσιν ἀποδείξεων καὶ τῷ συνακτικῷ τε καὶ κρουστικῷ μετενοοῦμεν γοῦν ὅτε τοὺς Ἕλληνας Ἀθήναζε συνῆγάγομεν ὡς ἐλέγξοντες Ἀθηναίους, Πύθωνι καὶ τοῖς Πύθωνος ἐπαγγέλμασι πεπιστευκότες, εἶτα Δημοσθένει καὶ τοῖς Δημοσθένους ἐλέγχοις περιπεσόντες. ἀλλ' ἡμῖν ἀπρόσιτος ἢ δύναμις αὐτῷ τοῦ λόγου. 33. ἐγὼ δὲ ταύτην μὲν δευτέραν ἔταττον ἐν χώρᾳ τιθεὶς ὄργανου, Δημοσθένην

δὲ αὐτὸν ὑπερηγάμην τοῦ τε φρονήματος καὶ τῆς συνέ- 515
 σεως, ἀκλινη τὴν ψυχὴν ἐπ' ὀρθῆς ἐν ἀπάσαις φυλάτ-
 τουτα τρικυμiais τῆς τύχης καὶ πρὸς μηδὲν τῶν δεινῶν
 ἐνδιδόντα. καὶ Φίλιππον δὲ τὴν ἐμὴν γνώμην ἔχοντα
 περὶ τὰνδρὸς ἠπιστάμην· τούτῳ μὲν γε δημηγορίας ἐξαγ-
 γελθείσης Ἀθήνηθεν ποτε καθάπτομένης τοῦ Φιλίππου
 καὶ Παρμενίωνος ἠγανακτηκότος καὶ τι καὶ σκωπτικὸν
 εἰς τὸν Δημοσθένην ἐπειπόντος, ὦ Παρμενίων, ἔφη,
 δίκαιος ὁ Δημοσθένης παρρησίας τυγχάνειν· μόνος γέ
 τοι τῶν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος δημαγωγῶν οὐδαμοῦ τοῖς ἀπο-
 λογισμοῖς ἐγγέγραπται τῶν ἐμῶν ἀναλωμάτων, καίτοι
 μᾶλλον ἠβουλόμην ἢ γραμματεῦσι καὶ τριταγωνισταῖς
 ἐμαυτὸν πεπιστευκέναι. νῦν δ' ἐκείνων μὲν ἕκαστος ἀπο-
 γέγραπται χρυσίων ξύλα πόρους θρέμματα γῆν οὐ Βοιω-
 τίας οὐδ' ἐνθα τι μὴ παρ' ἐμοῦ λαβόντες. ἡμεῖς δὲ θᾶτ-
 τον ἂν τῶν Βυζαντίων τὸ τεῖχος ἔλοιμεν μηχαναῖς ἢ Δη-
 μοσθένην χρυσίῳ. 34. ἐγὼ δέ, ὦ Παρμενίων, ἔφη, εἰ μὲν 516
 τις Ἀθηναῖος ὢν ἐν Ἀθήναις λέγων ἐμὲ τῆς πατρίδος
 προτιμᾷ, τούτοις ἀργύριον μὲν προέμην ἂν, φιλίαν δ'
 οὐκ ἂν· εἰ δὲ τις ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐμὲ μισεῖ, τούτῳ
 προσπολεμῶ μὲν ὡς ἀκροπόλει καὶ τείχει καὶ νεωροῖς
 καὶ τάφρῳ, θαυμάζω δὲ τῆς ἀρετῆς καὶ μακαρίζω γε τοῦ
 κτήματος τὴν πόλιν. καὶ τοὺς μὲν ἔξω τῆς χρείας γενό-
 μενος ἠδιστ' ἂν προσαπολέσαιμι, τὸν δὲ βουλοίμην ἂν
 ἐνταυθοῖ παρ' ἡμῖν τυχεῖν γενόμενον μᾶλλον ἢ τὴν Ἰλ-
 λυριῶν ἵππον καὶ Τριβαλλῶν καὶ πᾶν τὸ μισθοφορικόν,
 τῆς ὕπλων βίας τὴν τοῦ λόγου πειθῶ καὶ τὸ τῆς γνώμης
 ἐμβριθὲς οὐδαμῇ τιθεῖς δεύτερον. 35. πρὸς Παρμενίωνα
 μὲν ταῦτα. τοιούτους δὲ τινὰς καὶ πρὸς ἐμὲ λόγους ἐποιή-
 σατο· τῶν γὰρ μετὰ Διοπείδους Ἀθήνηθεν ἀπεσταλμέ-
 νων, ἐγὼ μὲν εἶχον διὰ φροντίδος, ὁ δ' εὐ' μάλα γελάσας
 ἔφη· Σὺ δ' ἀστικὸν στρατηγὸν ἢ στρατιώτην δέδοικας

ἡμῖν; αἱ μὲν τριήρεις καὶ ὁ Πειραιεὺς καὶ τὰ νεώρια λή-
 ρος ἔμοιγε καὶ φλήναφος. τί δ' ἂν ἄνθρωποι πράξαιεν
 διουνυσιάζοντες, ἐν κρεανομίαις καταζῶντες καὶ χοροῖς;
 517 εἰ δὲ μὴ Δημοσθένης εἰς ἐν Ἀθηναίοις ἐγένετο, ῥᾶον ἂν
 εἴχομεν τὴν πόλιν ἢ Θηβαίους καὶ Θετταλοὺς ἀπατῶντες,
 βιαζόμενοι, φθάνοντες, ὠνούμενοι· νῦν δὲ εἰς ἐκεῖνος
 ἐργήγορε καὶ πᾶσι τοῖς καιροῖς ἐφέστηκε καὶ ταῖς ἡμετέ-
 ραις ὁρμαῖς ἐπακολουθεῖ καὶ τοῖς στρατηγήμασιν ἀντι-
 παρατάττεται. λαυθάνομεν δὲ αὐτὸν οὐ τεχνάζοντες, οὐκ
 ἐπιχειροῦντες, οὐ βουλευόμενοι, καθάπαξ κώλυμά τι καὶ
 πρόβολος ἡμῖν ἄνθρωπός ἐστι, μὴ πάντ' ἔχειν ἐξ ἐπι-
 δρομῆς. τό γέ τοι κατ' αὐτὸν οὐκ Ἀμφίπολιν εἴλομεν,
 οὐκ Ὀλυνθον, οὐ Φωκέας καὶ Πύλας ἔσχομεν, οὐ Χερ-
 ρονήσου καὶ τῶν περὶ τὸν Ἑλλήσποντον κεκρατήκαμεν.
 36. ἀλλ' ἀνίστησι μὲν ἄκοντας οἶον ἐκ μανδραγόρου
 καθεύδοντας τοὺς αὐτοῦ πολίτας, ὥσπερ τομῆ τινι καὶ
 καύσει τῆς ῥαθυμίας τῆ παρρησίας χρώμενος, ὀλίγον τοῦ
 πρὸς ἡδονὴν φροντίσας. μετατίθησι δὲ τῶν χρημάτων
 τοὺς πόρους ἀπὸ τῶν θεάτρων ἐπὶ τὰ στρατόπεδα, συν-
 τίθησι δὲ τὸ ναυτικὸν νόμοις τριηραρχικοῖς ὑπὸ τῆς ἀτα-
 ξίας μόνον οὐ τελέως διεφθαρμένον, ἐγείρει δ' ἐρριμμέ-
 518 νον ἤδη χρόνου πρὸς τὴν δραχμὴν καὶ τὸ τριώβολον τὸ
 τῆς πόλεως ἀξίωμα, πάλαι τούτους κατακεκλιμένους εἰς
 τοὺς προγόνους ἐπανάγων καὶ τὸν ξῆλον τῶν Μαραθῶνι
 καὶ Σαλαμίνοι κατειργασμένων, συνίστησι δ' ἐπὶ συμμα-
 χίας καὶ συντάξεις Ἑλληνικάς. τοῦτον οὐ λαθεῖν ἐστίν,
 οὐ φενακίσαι, οὐ πρίασθαι οὐ μᾶλλον ἢ τὸν Ἀριστείδην
 ἐκεῖνον ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐπρίατο. 37. τοῦτον οὖν, ὃ
 Ἀντίπατρος, χρῆ δεδιέναι μᾶλλον ἢ πάσας τριήρεις καὶ
 πάντας ἀποστόλους· ὃ γὰρ Ἀθηναίοις τοῖς πάλαι Θεμι-
 στοκλῆς καὶ Περικλῆς ἐγένετο, τοῦτο τοῖς νῦν ὁ Δημο-
 σθένης, ἐφάμιλλος Θεμιστοκλεῖ μὲν τὴν σύνεσιν, Περι-

κλει δὲ τὸ φρόνημα. ἐκτίσατο γοῦν αὐτοῖς ἀκούειν Εὐβοίαν, Μέγαρα, τὰ περὶ τὸν Ἑλλησποντον, τὴν Βοιωτίαν. καὶ καλῶς γε, ἔφη, ποιοῦσιν Ἀθηναῖοι Χάρητα μὲν καὶ Διοπείδην καὶ Πρόξενον καὶ τοιοῦτους τινὰς ἀποδεικνύντες στρατηγεῖν, Δημοσθένην δὲ εἰσω κατέχοντες ἐπὶ τοῦ βήματος. ὡς εἰ τοῦτον τὸν ἄνθρωπον ὄπλων ἀπέφηναν καὶ νεῶν καὶ στρατοπέδων καὶ καιρῶν καὶ χρημάτων κύριον, ὀκνῶ μὴ περὶ τῆς Μακεδονίας ἂν κατέστησέ μοι τὸν λόγον, ὅς καὶ νῦν ἀπὸ ψηφισμάτων ἀνταγωνιζόμενος ἡμῖν πανταχοῦ συμπεριτρέχει, καταλαμβάνει, πόρους εὐρίσκει, δύναμις συλλέγει, ἐπιμήκεις στόλους ἀποπέμπει, συντάττει δυνάμεις, ἀντιμεθίσταται. 519

38. Τοιαῦτα καὶ τότε καὶ πολλάκις πρὸς με Φίλιππος περὶ τὰνδρὸς ἔλεγεν, ἐν τῶν παρὰ τῆς τύχης χρηστῶν τιθέμενος τὸ μὴ στρατηγεῖν τὸν Δημοσθένην, οὐ γὰρ καὶ τοὺς λόγους ὥσπερ κριοὺς ἢ καταπέλτας Ἀθήνηθεν ὀρμωμένους διασεῖειν αὐτοῦ καὶ ταράττειν τὰ βουλεύματα· περὶ μὲν γὰρ Χαιρωνείας οὐδὲ μετὰ τὴν νίκην ἐπαύετο πρὸς ἡμᾶς λέγων εἰς ὅσον ἄνθρωπος ἡμᾶς κινδύνου κατέστησε. καὶ γὰρ εἰ παρ' ἐλπίδα καὶ κακίᾳ στρατηγῶν καὶ στρατιωτῶν ἀταξία καὶ τῇ παραδόξῳ ῥοπῇ τῆς τύχης τῇ πολλὰ πολλάκις ἡμῖν συνειργασμένη κεκρατήκαμεν, ἀλλ' ἐπὶ μιᾷς γε ταύτης ἡμέρας τὸν περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ψυχῆς κίνδυνον ἐπέστησέ μοι, τὰς ἀρίστας πόλεις εἰς ἓν συναγαγῶν καὶ πᾶσαν τὴν Ἑλληνικὴν δύναμιν ἀθροίσας, Ἀθηναίους ἅμα καὶ Θηβαίους Βοιωτούς τε τοὺς ἄλλους καὶ Κορινθίους Εὐβοέας τε καὶ Μεγαρέας καὶ τὰ κράτιστα τῆς Ἑλλάδος διακινδυνεύειν συναναγκάσας καὶ μὴδ' εἰσω με τῆς Ἀττικῆς ἐπιτρέψας παρελθεῖν. 39. τοιοῦτοί τινες ἦσαν αὐτῷ συνεχεῖς περὶ Δημοσθένους οἱ λόγοι· καὶ πρὸς γε τοὺς λέγοντας ὡς μέγαν ἔχοι τὸν 520 Ἀθηναίων δῆμον ἀνταγωνιστήν, Ἐμοὶ Δημοσθένης μό-

νος, εἶπεν, ἀνταγωνιστής, Ἀθηναῖοι δὲ Δημοσθένην οὐκ ἔχοντες Αἰνιᾶνές εἰσι καὶ Θετταλοί. καὶ πρέσβεις ὅποτε πρὸς τὰς πόλεις πέμποι, τῶν μὲν ἄλλων ῥητόρων εἴ τινας ἢ τῶν Ἀθηναίων πόλεις ἀνταποστέλλοι, τῇ πρεσβείᾳ ῥᾶστα ἦν κεκρατηκώς, τοῦ Δημοσθένους δ' ἐπιστάντος, Μάτην, εἶπεν ἄν, ἐπρεσβεύσαμεν. 40. οὐ γὰρ ἐστὶ κατὰ τῶν Δημοσθένους λόγων ἐγείραι τρόπαιον.

Ταῦτα ὁ Φίλιππος. καὶ μέντοι καὶ πάντως ἔλαττον ἄν ἔχοντες εἰ λάβοιμεν τοιοῦτον ἄνδρα, πρὸς Διός, Ἀρχία, τί ποτε νομίζεις; βούν ἄν ἐπὶ σφαγὴν ἤγομεν ἢ πολὺ μᾶλλον ἄν σύμβουλον περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων καὶ τῆς ἀρχῆς πάσης ἐπιποιούμεθα; φύσει μὲν γὰρ αὐτῷ καὶ κατ' ἀρχὰς προσεπεπόνθειν ἐξ αὐτῶν τῶν πολιτευμάτων, ἔτι δὲ μᾶλλον Ἀριστοτέλει μάρτυρι. πρὸς γοῦν τὸν Ἀλέξανδρον καὶ πρὸς ἡμᾶς γε λέγων οὐδὲν ἐπαύετο, τοσοῦτων ὄντων τῶν αὐτῷ προσπεφοιτηκότων, μηδένα οὕτως πάποτε θαυμάσαι μεγέθους τε φύσεως καὶ τῆς περὶ τὴν ἄσκησιν ἐγκρατείας καὶ βάρους καὶ τάχους καὶ παρρησίας καὶ καρτερίας. 41. Ὑμεῖς δέ, ἔφη, διανοεῖσθε ὡς ὑπὲρ Εὐβούλου καὶ Φρύνωνος καὶ Φιλοκράτους, καὶ πειρᾶσθε δώροισι καὶ τοῦτον ἀναπείθειν, ἄν-
521 θρωπον καὶ τὴν πατρῴαν οὐσίαν εἰς Ἀθηναίους ἰδίᾳ τε τοῖς δεηθεῖσι καὶ δημοσίᾳ τῇ πόλει καταναλωκότα, διαμαρτάνοντες δὲ φοβήσιν οἰεσθε πάλαι βεβουλευμένον τὴν ψυχὴν ὑποθεῖναι ταῖς τῆς πατρίδος ἀδήλοις τύχαις, καὶ καθαπτομένου τῶν πραττομένων ὑμῖν ἀγανακτεῖτε; ὁ δ' οὐδὲ τὸν Ἀθηναίων δῆμον ὑποστέλλεται. λέληθεν ὑμᾶς, ἔφη, τῇ μὲν τῆς πατρίδος εὐνοίᾳ πολιτευόμενος, αὐτῷ δὲ τὴν πολιτείαν γυμνάσιον φιλοσοφίας προθέμενος. 42. ταῦτά τοι, ὦ Ἀρχία, ὑπερεπεθύμουν αὐτῷ συγγενόμενος τὴν τε γνώμην, ἣν ἔχει περὶ τῶν παρόντων, ἀκούσαι λέγοντος καὶ τῶν αἰεὶ παραπεπτωκότων

ἡμῖν κολάκων, εἰ ἐδέομην, ἀποστάς ἀπλοῦ τινος ἐξ ἐλευθέρας γνώμης ἀκούσαι λόγου καὶ φιλαλήθους συμβουλῆς μεταλαβεῖν. καὶ τι καὶ νουθετῆσαι δίκαιον, ὑπὲρ οἷων ὄντων τῶν Ἀθηναίων τὴν ἀχαριστίαν πάντα παραβάλοιτο τὸν αὐτοῦ βίον, ἐξὸν εὐγνωμονεστέροις καὶ βεβαιότεροις κεχρηῆσθαι φίλοις.

APX. Ὡ βασιλεῦ, τῶν μὲν ἄλλων ἴσως ἂν ἐτυχες, ταυτὶ δὲ μάτην ἂν ἔλεγες· οὕτως μανικῶς φιλαθήναιος ἦν.

ANT. Ἦν ταῦτα, ὦ Ἀρχία· τί γὰρ ἂν καὶ λέγοιμεν; ἀλλὰ πῶς ἀπέθανεν;

43. APX. Ἔοικας ἔτι μᾶλλον, ὦ βασιλεῦ, θαυμάσειν· καὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ τεθεαμένοι διαφέρομεν οὐδὲν ἐκπλήξει τε καὶ ἀπιστία τῶν ὀρώντων. εἰοικε γὰρ δὴ πάλαι ὧδε βεβουλευμένῳ περὶ τῆς ὑστάτης ἡμέρας· δηλοῖ δὲ 522 ἡ παρασκευή. καθῆστο μὲν γὰρ ἐνδον ἐν τῷ νεῷ, μάτην δὲ τῶν πρόσθεν ἡμερῶν λόγους ἡμεν καταναλωκότες.

ANT. Τίνες γὰρ ἦσαν οἱ παρ' ὑμῶν λόγοι;

APX. Πολλὰ καὶ φιλόανθρωπα προὔτεινόμην ἐλεόντινα παρὰ σοῦ καθυπισχνούμενος, οὐ μάλα μὲν προσδοκῶν — οὐ γὰρ ἠπιστάμην, ἀλλὰ σὲ ὦμην δι' ὀργῆς ἔχειν τὸν ἄνθρωπον — χρήσιμον δ' οὖν πρὸς τὸ πείθειν νομίζων.

ANT. Ὁ δὲ πῶς προσίετο τοὺς λόγους; καὶ με μηδὲν ἀποκρύψῃ· μάλιστα μὲν γὰρ αὐτήκοος ἂν ἐβουλόμην παρῶν εἶναι νῦν. ἀλλὰ σύ γε μὴ παραλίπῃς μηδέν· οὐ γὰρ τοι σμικρὸν ἔργον, ἦθος ἀνδρὸς γενναίου πρὸς αὐτῷ τῷ τέλει τοῦ βίου καταμαθεῖν, πότερον ἄτονος καὶ νωθρός ἦν ἢ παντάπασιν ἀκλινὲς τὸ τῆς ψυχῆς ὄρθιον ἐφύλαττεν.

44. APX. Οὐδὲν ὑπέστελλεν ἐκεῖνός γε. πῶς γάρ; ὅς ἢδὲ γελάσας κάμει δὴ σκώπτων εἰς τὸν πρότερον βίον, ἀπίθανον ἔφη με ὑποκριτὴν εἶναι τῶν σῶν ψευσμάτων.

ΑΝΤ. Ἀπιστήσας ἄρα τοῖς ἐπαγγέλμασι προεῖτο τὴν ψυχὴν;

ΑΡΧ. Οὐκ· εἴ γε τῶν λοιπῶν ἀκούσαιοι, οὐ δοῦξαι σοι μόνον ἀπιστεῖν. ἀλλ' ἐπεὶ κελεύεις, ὦ βασιλεῦ, λέγειν, Μακεδόσι μὲν, εἶπεν, οὐδὲν ἀπώμοτον, οὐδὲ παράδοξον, εἰ Δημοσθένην οὕτως λαμβάνουσιν ὡς Ἀμφίπολιν, ὡς Ὀλυνθον, ὡς Ὀρωπόν. τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγε· καὶ γὰρ οὖν ὑπογραφίας παρεστησάμην, ἵνα σοι τὰ λεχθέντα σώζοιτο. Ἐγὼ μὲν τοι, ἔφη, ὦ Ἀρχία, βασιλευνῶν ἢ θανάτου φόβῳ κατ' ὄψιν οὐκ ἂν Ἀντιπάτρῳ γενοίμην, ἀλλ' εἰ ταῦτ' ἀληθεύετε, πολὺ μοι μᾶλλον ἐπιφυλακτέον μὴ τὴν ψυχὴν αὐτὴν παρ' Ἀντιπάτρου δεδωροδοκηκῆναι μῆδ' ἦν ἑμαυτὸν ἕταξα τάξιν λιπῶν τὴν Ἑλληνικὴν εἰς τὴν Μακεδονικὴν μεταβάλλεσθαι. 45. καλὸν γάρ, Ἀρχία, εἰ τὸ ζῆν ἔμοι Πειραιεὺς αὐτὸς παρῆχοι καὶ τριήρης ἦν ἐπιδέδωκα, καὶ τεῖχος καὶ τάφος τοῖς ἔμοις τέλεσιν ἐξεργασμένα καὶ φυλὴ Πανδιονίς, ἣ ἔθελουτῆς ἔχορήγουν ἐγὼ, καὶ Σόλων καὶ Δράκων καὶ παρρησία βήματος καὶ δῆμος ἐλεύθερος καὶ ψηφίσματα στρατιωτικὰ καὶ νόμοι τριηραρχικοὶ καὶ προγόνων ἀρεταὶ καὶ τρόπαια καὶ πολιτῶν εὐνοια τῶν ἐμὲ πολλάκις ἐστεφανωκότων καὶ δύνამις Ἑλλήνων τῶν ὑπ' ἐμοῦ μέχρι νῦν τετηρημένων· εἰ δὲ καὶ βιωτὸν ἐλεηθέντι, ταπεινὸν μὲν, ἀνεκτὸς δ' οὖν ὁ ἔλεος παρὰ τοῖς οἰκείοις, ὧν ἔλυσάμην 524 αἰχμαλώτους, ἢ τοῖς πατράσιν, ὧν συνεξέδωκα τὰς θυγατέρας ἢ οἷς τοὺς ἐράνοους συνδιελυσάμην. 46. εἰ δὲ με μὴ σώξει νήσων ἀρχὴ καὶ θάλαττα, παρὰ γε τουτοῦ Ποσειδῶνος αἰτῶ τὸ σώζεσθαι καὶ τοῦδε τοῦ βωμοῦ καὶ τῶν ἱερῶν νόμων. εἰ δὲ Ποσειδῶν, ἔφη, μὴ δύναται φυλάττειν τὴν ἀσυλίαν τοῦ νεῶ μῆδ' ἐπαισχύνεται προδοῦναι Δημοσθένην Ἀρχία, τεθναίην, οὐδὲν Ἀντίπατρος ἡμῖν ἀντὶ τοῦ θεοῦ κολακευτέος. ἔξῃν μοι φιλτέρους ἔχει

Ἀθηναίων Μακεδόνας καὶ νῦν μετέχειν τῆς ὑμετέρας τύχης, εἰ μετὰ Καλλιμέδοντος καὶ Πυθίου καὶ Δημάδου συνεταττόμην· ἔξῃν κἄν ὀψὲ τῆς τύχης μεθαρμόσασθαι, εἰ μὴ τὰς Ἐρεχθίδας θυγατέρας καὶ τὸν Κόδρον ἐπησχυνόμην. οὐκ οὖν ἠρούμην αὐτομολοῦντι τῷ δαίμονι συμ- μεταβάλλεσθαι· καλὸν γὰρ κρησφύγετον θάνατος ἐν ἀκινδύνῳ παντὸς αἰσχροῦ γενέσθαι. καὶ νῦν, Ἀρχία, τὸ κατ' ἔμαυτὸν οὐ καταισχύνω τὰς Ἀθήνας δουλείαν ἐκὼν ἐλόμενος, ἐντάφιον δὲ τὸ κάλλιστον τὴν ἐλευθερίαν προ- ἔμενος. 47. ἀλλὰ δίκαιον γάρ, ἔφη, σοὶ τῶν τραγωδιῶν 525 μνημονεύειν, οὗ σεμνὸν τὸ λεχθὲν

ἢ δὲ καὶ θυήσκουσ' ὅμως

πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμως πεσεῖν·

κόρη καὶ ταῦτα· Δημοσθένης δὲ εὐσχήμονος θανάτου βίον προκρίνει ἀσχήμονα τῶν Ξενοκράτους καὶ Πλάτωνος ὑπὲρ ἀθανασίας λόγων ἐκλαθόμενος; καὶ τινα καὶ πικρότερον ἔλεγε προαχθεῖς εἰς τοὺς ταῖς τύχαις ἐξυβρίζοντας. ἀλλὰ τί δεῖ νῦν λέγειν ἐμέ; τέλος δ' ἐμοῦ τὰ μὲν δεομένου, τὰ δ' ἀπειλοῦντος, ἀπαλὴν μοῦσαν στερεᾶ κεραυνύντος, Ἐπίσθην ἄν, ἔφη, τούτοις Ἀρχίας ὦν, ἐπεὶ δὲ Δημοσθένης εἰμί, συγγίνωσκέ μοι, ὦ δαιμόνιε, μὴ πεφυκότι κακῷ γενέσθαι. 48. τότε δὴ τότε πρὸς βίαν αὐτὸν ἀποσπᾶν διανοοῦμην· ὁ δ' ὡς ἤσθητο, δῆλος ἦν καταγελαῶν καὶ τὸν θεὸν προσβλέψας, Ἔοικεν Ἀρχίας, εἶπεν, ὅπλα μόνον καὶ τριήρεις καὶ τεῖχη καὶ στρατόπεδα δυνάμεις εἶναι καὶ κρησφύγετα ταῖς ἀνθρωπίναις ψυχαῖς ὑπολαμβάνειν, τῆς δ' ἐμῆς παρασκευῆς καταφρονεῖν, ἣν οὐκ ἂν ἐλέγξειαν Ἰλλυριοὶ καὶ Τριβαλλοὶ καὶ Μακεδόνες 526 ἐχυρωτέραν ἢ ξύλινόν ποτε τεῖχος ἡμῖν, ὃ θεὸς ἀνεῖλεν ἀπόρθητον εἶναι· μεθ' ἧς ἂν τῆς προνοίας ἀδεῶς μὲν ἐπολιτευσάμην, ἀδελὸς δὲ μοι τὸ κατὰ Μακεδόνων θάρσος, ἐμέλησε δ' οὐδὲν οὐκ Εὐκτῆμονος, οὐκ Ἀριστογεί-

τονος, οὐ Πυθίου καὶ Καλλιμέδοντος, οὐ Φιλίππου τότε, οὐ τὰ νῦν Ἀρχίου. 49. ταῦτα εἰπὼν, Μὴ πρόσαγέ μοι τὴν χεῖρα, ἔφη· τὸ κατ' ἐμὲ γὰρ οὐδὲν παράνομον ὀνεῶς πείσεται, τὸν δὲ θεὸν προσειπὼν ἔκων ἔφομαι. κἀγὼ μὲν ἦν ἐπὶ τῆς ἐλπίδος ταύτης, καὶ τὴν χεῖρα τῷ στόματι προσαγαγόντος, οὐδὲν ἄλλ' ἢ προσκυνεῖν ὑπελάμβανον.

ANT. Τὸ δὲ τί δὴ ποτε ἦν;

APX. Ὑστερον βασάνοις θεραπαίνης ἐφωράσαμεν πάλαι φάρμακον αὐτὸν τεταμιεύσθαι λύσει ψυχῆς ἀπὸ σώματος ἐλευθερίαν κτώμενον. οὐ γὰρ οὖν ἐφθασεν ὑπερβᾶς τὸν οὐδὸν τοῦ νεώ, καὶ πρὸς ἐμὲ βλέψας, Ἄγε δὴ τοῦτον, ἔφη, πρὸς Ἀντίπατρον, Δημοσθένην δὲ οὐκ ἄξεις, οὐ μὰ τοὺς . . . κἀμοὶ μὲν ἐφαίνετο προσθήσειν τοὺς ἐν Μαραθῶνι πεπτωκότας. 50. ὁ δὲ χαίρειν εἰπὼν 527 ἀπέπη. τοῦτό σοι τὸ τέλος, ὦ βασιλεῦ, τῆς Δημοσθένους πολιτορκίας κομίζειν ἔχω.

ANT. Δημοσθένους γε καὶ ταῦτα, ὦ Ἀρχία. βαβαὶ τῆς ἀητητήτου ψυχῆς καὶ μακαρίας, ὡς ἀνδρεῖον μὲν αὐτῷ τὸ λῆμα, πολιτικὴ δὲ πρόνοια μετὰ χεῖρα τὸ πιστὸν τῆς ἐλευθερίας ἔχειν. ἄλλ' ὁ μὲν οἴχεται βίον ἔξω. τὸν ἐν μακάρων νήσοις ἠρώων λεγόμενον ἢ τὰς εἰς οὐρανὸν ψυχαῖς νομιζομένας ὁδοὺς, ὁπαδός τις θαύμων ἐσόμενος ἐλευθερίου Διός, τὸ σῶμα δ' ἡμεῖς εἰς Ἀθήνας ἀποπέμψομεν, κάλλιον ἀνάθημα τῇ γῇ τῶν ἐν Μαραθῶνι πεπτωκότων.

ΘΕΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

1. ΖΕΥΣ. Μηκέτι τουθορύξετε, ὦ θεοί, μηδὲ κατὰ γωνίας συστρεφόμενοι πρὸς τὸ οὐς ἀλλήλοις κοινολογεῖσθε, ἀγανακτοῦντες εἰ πολλοὶ ἀνάξιοι μετέχουσιν ἡμῖν 528 τοῦ συμποσίου, ἀλλ' ἐπέιπερ ἀποδέδοται περὶ τούτων ἐκκλησία, λεγέτω ἕκαστος ἐς τὸ φανερόν τὰ δοκοῦντά οἱ καὶ κατηγορεῖται. σὺ δὲ κήρυττε, ὦ Ἐρμῆ, τὸ κήρυγμα τὸ ἐκ τοῦ νόμου.

ΕΡΜΗΣ. Ἄκουε, σίγα, τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν τελειῶν θεῶν οἷς ἔξεστιν, ἢ δὲ σκέψις περὶ τῶν μετόικων καὶ ξένων.

ΜΩΜΟΣ. Ἐγὼ ὁ Μῶμος, ὦ Ζεῦ, εἴ μοι ἐπιτρέψειας εἶπεν.

ΖΕΥΣ. Τὸ κήρυγμα ἤδη ἐφίησιν, ὥστε οὐδὲν ἐμοῦ δεήσει.

2. ΜΩΜ. Φημί τοίνυν δεινὰ ποιεῖν ἐνίοις ἡμῶν, οἷς οὐκ ἀπόχρη θεοὺς ἐξ ἀνθρώπων αὐτοῖς γεγενῆσθαι, ἀλλ', εἰ μὴ καὶ τοὺς ἀκολουθούς καὶ θεράποντας αὐτῶν ἰσοτίμους ἡμῖν ἀποφανοῦσιν, οὐδὲν μέγα οὐδὲ νεανικὸν οἶονται εἰργάσθαι. ἀξιῶ δέ, ὦ Ζεῦ, μετὰ παρρησίας μοι δοῦναι εἶπεν, οὐδὲ γὰρ ἂν ἄλλως δυναίμην, ἀλλὰ πάντες με ἴσασιν ὡς ἐλεύθερός εἰμι τὴν γλῶτταν καὶ οὐδὲν ἂν κατασιωπήσαιμι τῶν οὐ καλῶς γιγνομένων, διελέγχα γὰρ ἅπαντα καὶ λέγω τὰ δοκοῦντά μοι ἐς τὸ φανερόν οὔτε δεδιώς τινα οὔτε ὑπ' αἰδοῦς ἐπικαλύπτων τὴν γνώμην, ὥστε καὶ ἐπαχθῆς δοκῶ τοῖς πολλοῖς καὶ συκοφαντικὸς τὴν φύσιν, δημόσιός τις κατήγορος ὑπ' αὐτῶν ἐπονομαζόμενος, πλὴν ἀλλ' ἐπέιπερ ἔξεστι καὶ κεκήρυκται καὶ σὺ, ὦ Ζεῦ, δίδως μετ' ἐξουσίας εἶπεν, οὐδὲν ὑποστειλάμενος ἐρῶ. 3. πολλοὶ γὰρ, φημί, οὐκ ἀγαπῶντες 529

ὅτι αὐτοὶ μετέχουσι τῶν αὐτῶν ἡμῖν ξυνεδρίων καὶ εὐ-
χουῦνται ἐπ' Ἰσῆς, καὶ ταῦτα θνητοὶ ἐξ ἡμισείας ὄντες, ἔτι
καὶ τοὺς ὑπηρέτας καὶ διασώτας τοὺς αὐτῶν ἀνήγαγον
εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ παρενέγραψαν, καὶ νῦν ἐπ' Ἰσῆς δια-
νομάς τε νέμονται καὶ θυσιῶν μετέχουσιν, οὐδὲ κατα-
βαλόντες ἡμῖν τὸ μετοίκιον.

ZETΣ. Μηδὲν αἰνιγματωδῶς, ᾧ Μῶμε, ἀλλὰ σα-
φῶς καὶ διαρρήδην λέγε προστιθεὶς καὶ τοῦνομα· νῦν
γὰρ εἰς τὸ μέσον ἀπέριπται σοὶ ὁ λόγος, ὡς πολλοὺς εἰ-
κάζειν καὶ ἐφαρμόζειν ἄλλοτε ἄλλον τοῖς λεγομένοις. / χορῆ
δὲ παρρησιαστῆσ' ὄντα / μηδὲν ὀκνεῖν λέγειν. /

4. ΜΩΜ. Εὐ γε, ᾧ Ζεῦ, ὅτι καὶ παροτρύνεις με
πρὸς τὴν παρρησίαν· ποιεῖς γὰρ τοῦτο βασιλικὸν ὡς ἀλη-
θῶς καὶ μεγαλόφρον, ὥστε ἐρῶ καὶ τοῦνομα. / ὁ γὰρ τοι
γενναιότατος οὗτος Διόνυσος ἡμιάνθρωπος ᾧν, οὐδὲ
Ἕλλην μητρόθεν, ἀλλὰ Συροφοίνικὸς τινος ἐμπόρου
τοῦ Κάδμου θυγατρίδου, ἐπέπερ ἠξιώθη τῆς ἀθανα-
σίας, οἷος μὲν αὐτός ἐστιν, οὐ λέγω, οὔτε τὴν μίτραν
οὔτε τὴν μέθην οὔτε τὸ βάδισμα. / πάντες γάρ, οἶμαι,
ὁρᾶτε ὡς θῆλυς καὶ γυναικεῖος τὴν φύσιν, ἡμιμανῆς,
ἀκράτου ἔωθεν ἀποπνέων· ὁ δὲ καὶ ὄλην φρατρίαν ἐδε-
ποίησεν ἡμῖν καὶ τὸν χορὸν ἐπαγόμενος πάρεστι καὶ
θεοὺς ἀπέφηνε τὸν Πᾶνα καὶ τὸν Σειληνὸν καὶ Σατύ-
530 ρους, ἀγροίκους τινὰς καὶ αἰπόλους τοὺς πολλοὺς, / σκιρ-
τητικοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰς μορφὰς ἀλλοκότους, ᾧν ὁ
μὲν κέρατα ἔχων καὶ ὄσον ἐξ ἡμισείας εἰς τὸ κάτω αἰγί
εἰκῶς καὶ γένειον βαθὺ καθειμένος ὀλίγον τράγου δια-
φέρων ἐστίν, ὁ δὲ φαλακρὸς γέρον, σιμὸς τὴν ὄϊνα, ἐπὶ
ὄνου τὰ πολλὰ ὀχούμενος, Λυδὸς οὗτος· οἱ δὲ Σάτυροι
ὄξεις τὰ ὄντα, καὶ αὐτοὶ φαλακροί, κεράσται, οἷα τοῖς
ἄρτι γεννηθεῖσιν ἐρίφοις τὰ κέρατα ὑποφύεται, Φρόγες
τινὲς ὄντες / ἔχουσι δὲ καὶ οὐράς ἅπαντες, ὁρᾶτε οἷους

ἡμῖν θεοὺς ποιεῖ ὁ γεννάδας; 5. εἶτα θαυμάζομεν εἰ καταφρονοῦσιν ἡμῶν οἱ ἄνθρωποι ὀρῶντες οὕτω γελοίους θεοὺς καὶ τεραστίους; Ἰὼ γὰρ λέγειν ὅτι καὶ δύο γυναικας ἀνήγαγε, τὴν μὲν ἐρωμένην οὖσαν αὐτοῦ τὴν Ἀριάδνην, ἧς καὶ τὸν στέφανον ἐγκατέλεξε τῶ τῶν ἄστρον χορῶ, τὴν δὲ Ἰκαρίου τοῦ γεωργοῦ θυγατέρα, καὶ ὁ πάντων γελοιοτάτου, ὧ θεοί, καὶ τὸν κύνα τῆς Ἡριγόνης, καὶ τοῦτον ἀνήγαγεν, ὡς μὴ ἀνιῶτο ἡ παῖς, εἰ μὴ ἔξει ἐν τῷ οὐρανῷ τὸ ξύνηθες ἐκείνο καὶ ὅπερ ἡγάπα κυνίδιον. ταῦτα οὐχ ὕβρις ὑμῖν δοκεῖ καὶ παροιμία καὶ γέλως; ἀκούσατε δ' οὖν καὶ ἄλλους. //

6. ΖΕΥΣ. Μηδέν, ὦ Μῶμε, εἰπῆς μήτε περὶ Ἀσκληπιοῦ μήτε περὶ Ἡρακλέους· ὀρῶ γὰρ οἱ φέρη τῷ λόγῳ. 531 οὔτοι γὰρ ὁ μὲν αὐτῶν ἰάται καὶ ἀνιάτησιν ἐκ τῶν νόσων καὶ ἔστι „πολλῶν ἀντάξιός ἄλλων“; ὁ δὲ Ἡρακλῆς υἱὸς ὦν ἐμὸς οὐκ ὀλίγων πόνων ἐπρίατο τὴν ἀθανασίαν· ὣστε μὴ κατηγορεῖ αὐτῶν. *

ΜΩΜ. Σιωπήσομαι, ὦ Ζεῦ, διὰ σὲ/πολλὰ εἰπεῖν ἔχων, καίτοι εἰ μηδὲν ἄλλο, ἔτι τὰ σημεῖα ἔχουσι τοῦ πυρός, εἰ δὲ ἔξην καὶ πρὸς αὐτὸν σὲ τῇ παρρησίᾳ χρῆσθαι, πολλὰ ἂν εἶχον εἰπεῖν.

ΖΕΥΣ. Καὶ μὴν πρὸς ἐμὲ ἔξεστι μάλιστα, μῶν δ' οὖν καμὲ ξενίας διώκεις;

ΜΩΜ. Ἐν Κρήτῃ μὲν οὐ μόνον τοῦτο ἀκοῦσαι ἔστιν, ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι περὶ σοῦ λέγουσι καὶ τάφον ἐπίδεικνύουσιν, ἐγὼ δὲ οὔτε ἐκείνοις πείθομαι οὔτε Ἀχαιῶν Αἰγυιεύσιν ὑποβολιμαῖόν σε εἶναι φάσκουσιν. 7. ἂ δὲ μάλιστα ἐλεγχθῆναι δεῖν ἠγοῦμαι, ταῦτα ἐρῶ· τὴν γὰρ τοι ἀρχὴν τῶν τοιοῦτων παρανομημάτων καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ νοθευθῆναι ἡμῶν τὸ ξυνέδριον σύ, ὦ Ζεῦ, πᾶρέσχεθ θνηταῖς ἐπιμιγνύμενος καὶ κατιῶν παρ' αὐτὰς ἐν ἄλλοτε ἄλλῳ σχήματι, ἵῶστε ἡμᾶς δεδιέναι μὴ σε καταθύση τις

ξυλλαβῶν, ὁπότεν ταῦρος ἦς, ἢ τῶν χρυσοχόων τις
κατεργάσεται χρυσὸν ὄντα, καὶ ἀντὶ Διὸς ἢ ὄρεος ἢ ψέ-
532 λιον ἢ ἐλλόβιον ἡμῖν γένη. ἢ πλὴν ἀλλὰ ἐμπέπληκας γε
τὸν οὐρανὸν τῶν ἡμιθέων τούτων, οὐ γὰρ ἂν ἄλλως
εἴποιμι. καὶ τὸ πρᾶγμα γελοιοτάτον ἐστίν, ὁπότεν τις
ἄφνω ἀκούσῃ ὅτι ὁ Ἡρακλῆς μὲν θεὸς ἀπεδείχθη, ὁ δὲ
Ἐὐρυσθεὺς, ὃς ἐπέταττεν αὐτῷ, τέθνηκε καὶ πλησίον
Ἡρακλέους νεῶς οἰκέτου ὄντος καὶ Ἐὐρυσθέως τάφος
τοῦ δεσπότου αὐτοῦ, καὶ πάλιν ἐν Θήβαις Διόνυσος μὲν
θεός, οἱ δ' ἀνεψιοὶ αὐτοῦ ὁ Πενθεὺς καὶ ὁ Ἀκταίων καὶ
ὁ Λέαρχος ἀνθρώπων, ἅπάντων χάκοδαιμονέστατοι, β. ἀφ'
οὐδὲ ἀπαξ σύ, ὦ Ζεῦ, ἀνέφξας τοῖς τοιοῦτοις τὰς θύρας
καὶ ἐπὶ τὰς θνητὰς ἐτράπου, ἅπαντες μεμίμηται σε, καὶ
οὐχ οἱ ἄφρονες μόνον, ἀλλ', ὅπερ αἰσχιστον, καὶ αἱ θεαί,
τίς γὰρ οὐκ οἶδε τὸν Ἀγκίστην καὶ τὸν Τιθωνὸν καὶ τὸν
Ἐνδυμίωνα καὶ τὸν Ἰασίωνα καὶ τοὺς ἄλλους; ὥστε ταῦτα
μὲν εἴσειν μοι δοκῶ. μακρὸν γὰρ ἂν τὸ διελέγχειν
γένοιτο.

ΖΕΥΣ. Μηδὲν περὶ τοῦ Γανυμήδους, ὦ Μῶμε, εἴ-
πησ', χαλεπανῶ γὰρ, εἰ λυπήσεις τὸ μειράκιον ὄνειδίδας
ἐς τὸ γένος.

ΜΩΜ. Οὐκοῦν μηδὲ περὶ τοῦ ἀετοῦ εἴπω, ὅτι καὶ
οὗτος ἐν τῷ οὐρανῷ ἐστίν, ἐπὶ τοῦ βασιλείου σκήπτρου
καθεζόμενος, καὶ μονονουχὶ ἐπὶ κεφαλῇν σοι νεοττεύων
533 θεὸς εἶναι δοκῶν; 9. ἢ καὶ τοῦτον τοῦ Γανυμήδους ἔνεκα
εἴασομεν; ἀλλ' ὁ Ἄττις γε, ὦ Ζεῦ, καὶ ὁ Κορύβας καὶ
ὁ Σαβάσιος πόθεν ἡμῖν ἐπεισεκυκλήθησαν οὗτοι ἢ ὁ Μί-
θρης ἐκεῖνος ὁ Μῆδος ὁ τὸν κίνδυν καὶ τὴν τιάραν, μούδὲ
ἐλληνίζων τῇ φωνῇ, ὥστε οὐδ', ἦν προπιή τις, ξυνίησι,
τοιγαροῦν οἱ Σκύθαι καὶ οἱ Γέται ταῦτα ὀραῶντες αὐτῶν
μακρὰ ἡμῖν χαιρεῖν εἰπόντες αὐτοὶ ἀπαθανατίζουσι καὶ
θεοὺς χειροτονοῦσιν οὓς ἂν ἐθελήσωσι, ἢ τὸν αὐτῶν τρῶ-

πον ὄνπερ καὶ Ζάμολξις δοῦλος ἂν παρενεγράφη οὐκ οἶδ' ὅπως διαλαθῶν. / 10. καίτοι πάντα ταῦτα, ὦ θεοί, μέτρια. σὺ δέ, ὦ κυνοπρόσωπε καὶ σινδόσιν ἐσταλμένε Αἰγύπτιε, τίς εἶ, ὦ βέλτιστε, ἢ πῶς ἀξιοῖς θεὸς εἶναι ὑλακτῶν, τί δὲ βουλόμενος καὶ ὁ ποικίλος οὗτος ταῦρος ὁ Μεμφίτης προσκυνεῖται καὶ χρᾶ|καὶ προφήτας ἔχει; / αἰσχύνομαι δὲ Ἰβιδας καὶ πιθήκους εἰπεῖν καὶ τράγους καὶ ἄλλα πολλῶν γελοιότερα οὐκ οἶδ' ὅπως ἐξ Αἰγύπτου παραβυσθέντα ἐς τὸν οὐρανόν, ἃ ὑμεῖς, ὦ θεοί, πῶς ἀνέχεσθε ὁρῶντες ἐπ' ἴσης ἢ καὶ μᾶλλον ὑμῶν προσκυνούμενα; ἢ σὺ, ὦ Ζεῦ, πῶς φέρεις, ἐπειδὴν κριοῦ κέρατα φύσωσί σοι;

11. ΖΕΤΣ. Αἰσχρὰ ὡς ἀληθῶς ταῦτα φηῖς τὰ περὶ 534 τῶν Αἰγυπτίων, ὅμως δ' οὖν, ὦ Μῶμε, τὰ πολλὰ αὐτῶν αἰνίγματα ἔστι καὶ οὐ πάνυ χρῆ καταγελαῦν ἀμύητον ὄντα. /

ΜΩΜ. Πάνυ γοῦν μυστηρίων, ὦ Ζεῦ, δεῖ ἡμῖν, ὡς εἰδέναι θεοὺς μὲν τοὺς θεοὺς, κυνοκεφάλους δὲ τοὺς κυνοκεφάλους. /

ΖΕΤΣ. Ἔα, φημί, τὰ περὶ τῶν Αἰγυπτίων; ἄλλοτε γὰρ περὶ τούτων ἐπισκεψόμεθα ἐπὶ σχολῆς. / σὺ δὲ τοὺς ἄλλους λέγε. /

12. ΜΩΜ. Τὸν Τροφώνιον, ὦ Ζεῦ, καὶ ὁ μάλιστά με ἀποπνίγει, τὸν Ἀμφίλοχον| ὃς ἐναγοῦς ἀνθρώπου καὶ μητραλοίου υἱὸς ἂν μαντεύεται ὁ γενναῖος ἐν Κιλικίᾳ, ψευδόμενος τὰ πολλὰ καὶ γοητεύων τοῖν δυοῖν ὀβολοῖν ἕνεκα. / τοιγαροῦν οὐκέτι σὺ, ὦ Ἀπολλων, εὐδοκιμεῖς, ἀλλὰ ἤδη πᾶς λίθος|καὶ πᾶς βωμὸς χρησμοδεῖ, ὃς ἂν ἐλαίῳ περιχυθῆ καὶ στεφάνους ἔχη, καὶ γόητος ἀνδρὸς εὐπορήσῃ, οἷοι πολλοὶ εἰσιν, ἤδη καὶ ὁ Πολυδάμαντος τοῦ ἀθλητοῦ ἀνδρίας ἰάται τοὺς πυρέττοντας ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ ὁ Θεαγένους ἐν Θάσῳ,|καὶ Ἐκτορι θύουσιν ἐν Ἰλίῳ|καὶ Πρωτεσιλάῳ καταντικρὺ ἐν Χερρονήσῳ. / ἀφ'

οὐ δ' οὖν τοσοῦτοι γεγόναμεν, ἐπιδέδωκε μᾶλλον ἐπιορ-
 535 κία καὶ ἱεροσυλία, καὶ ὅλως καταπεφρονήκασιν ἡμῶν εἰ,
 ποιοῦντες. /13. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν νόθων καὶ παρεγ-
 γραπτῶν, ἐγὼ δὲ καὶ ξένα ὀνόματα πολλὰ ἤδη ἀκούων
 οὔτε ὄντων τινῶν παρ' ἡμῖν οὔτε συστήναι ὅλως δυνα-
 μένων, πάνυ, ὦ Ζεῦ, καὶ ἐπὶ τούτοις γελῶ. ἢ ποῦ γάρ
 ἐστὶν ἡ πολυθρύλητος ἀρετή καὶ φύσις καὶ εἰμαρμένη καὶ
 τύχη, ἀνυπόστατα καὶ κενὰ πραγμάτων ὀνόματα ὑπὸ
 βλακῶν ἀνθρώπων τῶν φιλοσόφων ἐπινοηθέντα; καὶ
 ὅμως αὐτοσχέδια ὄντα οὕτω τοὺς ἀνοήτους πέπεικεν,
 ὥστε οὐδεὶς ἡμῖν οὐδὲ θύειν βούλεται, εἰδὼς ὅτι, κἂν
 μυρίας ἑκατόμβας παραστήσῃ, ὅμως τὴν τύχην πράξου-
 σαν τὰ μεμοιραμένα καὶ ἃ ἐξ ἀρχῆς ἐκάστω ἐπεκλώσθη
 ἡδέως ἂν οὖν ἐροίμην σε, ὦ Ζεῦ, εἰ ποὺ εἶδες ἢ ἀρετὴν
 ἢ φύσιν ἢ εἰμαρμένην; ὅτι μὲν γὰρ αἰεὶ καὶ σὺ ἀκούεις
 ἐν ταῖς τῶν φιλοσόφων διατριβαῖς, οἶδα, εἰ μὴ καὶ κω-
 φός τις εἶ, ὡς βοῶντων αὐτῶν μὴ ἐπαῖειν, πολλὰ ἐπι-
 ἔχων εἰπεῖν καταπαύσω τὸν λόγον· ὁρῶ γοῦν πολλοὺς
 ἄχθομένους μοι λέγοντι καὶ συρίττοντας, ἐκείνους μᾶ-
 λιστα, ὧν καθήψατο ἡ παρρησία τῶν λόγων. /14. πέρας
 γοῦν εἰ ἐθέλεις, ὦ Ζεῦ, ψήφισμά τι περὶ τούτων ἀνα-
 γνώσομαι, ἤδη ξυγγεγραμμένον.

ΖΕΥΣ. Ἀνάγνωθι, οὐ πάντα γὰρ ἀλόγως ἠτιάσω.
 καὶ δεῖ τὰ πολλὰ αὐτῶν ἐπισχεῖν, ὡς μὴ ἐπὶ πλεῖον ἂν
 γίγνηται.

Ἀγαθῇ τύχῃ Ἐκκλησίας ἐννόμου ἀγομένης ἑβδόμη
 Ἰσταμένου ὁ Ζεὺς ἐπρυτάνευε καὶ προήδρευε Ποσειδῶν,
 ἐπεστάται Ἀπόλλων, ἐγραμμάτευε Μῶμος Νυκτὸς καὶ ὁ
 Ἵπνος τὴν γνώμην εἶπεν, ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ξένων, οὐ
 μόνον Ἕλληνες, ἀλλὰ καὶ βάρβαροι, οὐδαμῶς ἄξιοι ὄν-

τες κοινωνεῖν ἡμῖν τῆς πολιτείας, παρεγγραφέντες οὐκ
 οἶδα ὅπως καὶ θεοὶ δόξαντες ἐμπεπλήκασιν μὲν τὸν οὐρα-
 νόον, ἵως μεστὸν εἶναι τὸ συμπόσιον ὄχλου ταραχάδους,
 πολυγλώττων τινῶν καὶ ξυγκλύδων ἀνθρώπων, ἐπιλέ-
 λοιπε δὲ ἡ ἀμβροσία καὶ τὸ νέκταρ, ὥστε μνάς ἤδη τὴν
 κοτύλην εἶναι διὰ τὸ πλῆθος τῶν πινόντων, οἱ δὲ ὑπὸ
 ἀνθαδείας παρωσάμενοι τοὺς παλαιούς τε καὶ ἀληθεῖς
 θεοὺς προεδρίας ἡξιώκασιν αὐτοὺς παρὰ πάντα τὰ πά-
 τρια καὶ ἐν τῇ γῆ προτιμᾶσθαι θέλουσι. 15. δεδόχθω τῇ
 βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ ξυλληγῆναι μὲν ἐκκλησίαν ἐν τῷ
 Ὀλύμπῳ περὶ τροπᾶς χειμερινᾶς, ἐλέσθαι δὲ ἐπιγνώμο- 537
 νας τελείους θεοὺς ἑπτὰ, τρεῖς μὲν ἐκ τῆς παλαιᾶς βου-
 λῆς τῆς ἐπὶ Κρόνου, τέτταρας δὲ ἐκ τῶν δώδεκα, καὶ ἐν
 αὐτοῖς τὸν Δία, τούτους δὲ τοὺς ἐπιγνώμονας αὐτοὺς
 μὲν καθέξεσθαι ὁμόσαντας τὸν νόμιμον ὄρκον τὴν Στύγα,
 τὸν Ἑρμῆν δὲ κηρύξαντα ξυναγαγεῖν ἅπαντας, ὅσοι ἀξι-
 οῦσι συντελεῖν ἐς τὸ συνέδριον, τοὺς δὲ ἡκεῖν μάρτυρας
 ἐπαγομένους ἐνωμότους καὶ ἀποδείξεις τοῦ γένους, τοῦν-
 τεῦθεν δὲ οἱ μὲν παρίτωσαν καθ' ἓνα, οἱ δὲ ἐπιγνώμονες
 ἐξετάζοντες ἢ θεοὺς εἶναι ἀποφανοῦνται ἢ καταπέμψου-
 σιν ἐπὶ τὰ σφέτερα ἡρία καὶ τὰς θήκας τὰς προγονικάς.
 ἦν δὲ τις ἀλῶ τῶν ἀδοκίμων καὶ ἅπαξ ὑπὸ τῶν ἐπιγνώ-
 μόνων ἐκκριθέντων ἐπιβαίνων τοῦ οὐρανοῦ, ἐς τὸν Τάρ-
 ταρον ἐμπεσεῖν τοῦτον. 16. ἐργάζεσθαι δὲ τὰ αὐτοῦ ἕκα-
 στον, καὶ μῆτε τὴν Ἀθηναῖν ἰᾶσθαι μῆτε τὸν Ἀσκληπιὸν
 χρησμοφδεῖν μῆτε τὸν Ἀπόλλω τσαῦτα μόνον ποιεῖν,
 ἀλλὰ ἐν τι ἐπιλεξάμενον ἢ μάντιν ἢ κιθαρωδὸν ἢ ἰατρὸν
 εἶναι. 17. τοῖς δὲ φιλοσόφοις προειπεῖν, μὴ ἀναπλάττειν
 κενὰ ὀνόματα μηδὲ ληρεῖν περὶ ὧν οὐκ ἴσασιν. 18. ὀπό-
 σοι δὲ ἤδη ναῶν ἢ θυσιῶν ἡξιώθησαν, ἐκείνων μὲν
 καθαιρεθῆναι τὰ ἀγάλματα, ἐντεθῆναι δὲ ἢ Διὸς ἢ Ἑρας
 ἢ Ἀπόλλωνος ἢ τῶν ἄλλων τινός, ἐκείνοις δὲ τάφον χω- 538

σαι τὴν πόλιν καὶ στήλην ἐπιστῆσαι ἀντὶ βωμοῦ. ἦν δὲ τις παρακούσῃ τοῦ κηρύγματος καὶ μὴ ἐδελήσῃ ἐπὶ τοὺς ἐπιγνώμονας ἐλθεῖν, ἐρήμην αὐτοῦ καταδικαιησάτωσαν. τοῦτο μὲν ἡμῖν τὸ ψήφισμα.

19. ΖΕΥΣ. Δικαιοτάτον, ᾧ Μῶμε, καὶ ὅτω δοκεῖ, ἀνατεινάτω τὴν χεῖρα· μιᾶλλον δὲ οὕτω γιγνέσθω, πλείους γὰρ οἶδ' ὅτι ἔσονται οἱ μὴ χειροτονήσοντες, ἀλλὰ νῦν μὲν ἄπιτε· ὁπόταν δὲ κηρύξῃ ὁ Ἑρμῆς, ἤκετε κομίζοντες ἕκαστος ἐναργῆ τὰ γνωρίσματα, καὶ σαφεῖς τὰς ἀποδείξεις, πατρὸς ὄνομα καὶ μητρός, καὶ ὅθεν καὶ ὅπως θεὸς ἐγένετο, καὶ φυλὴν καὶ φράτορας. ὡς ὅστις ἂν μὴ ταῦτα παράσχηται, οὐδὲν μελήσει τοῖς ἐπιγνώμοσιν, εἰ νεῶν τις μέγαν ἐν τῇ γῆ ἔχει καὶ εἰ οἱ ἄνθρωποι θεὸν αὐτὸν εἶναι νομίζουσιν. *

1. ΑΥΚΙΝΟΣ. Τίποτε σύ, οὗτος, πάγωνα μὲν ἔχεις καὶ κόμην, χιτῶνα δὲ οὐκ ἔχεις καὶ γυμνοδερχῆ καὶ ἀνποδητεῖς τὸν ἀλήτην καὶ ἀπάνθρωπον βίον καὶ θηριώδη ἐπιλεξάμενος καὶ αἰὲ τοῖς ἐναντίοις τὸ ἴδιον θέμας οὐχ ὡς οἱ πολλοὶ διαχρησάμενος περινοστεῖς ἄλλοτε ἄλλαχού ἐναζόμενος ἐπὶ ξηροῦ θαπέδου, ὡς ἄσην πάμπολλον τουτὶ τὸ τριβώνιον φέρειν, οὐ μέντοι καὶ τοῦτο λεπτόν οὐδὲ μαλακὸν οὐδὲ ἀνθηρόν;

ΚΤΝΙΚΟΣ. Οὐδὲ γὰρ δέομαι· τοιοῦτον δὲ ὁποῖαν ἂν πορισθῆι ῥᾶστα καὶ τῷ κτησαμένῳ πράγματα ὡς
640 ἐλάχιστα παρέχον· τοιοῦτον γὰρ ἀρκεῖ μοι. 2. σὺ δὲ πρὸς θεῶν εἰπέ μοι, τῇ πολυτελείᾳ οὐ νομίζεις κακίαν προσεῖναι;

ΑΥΚ. Καὶ μάλα.

ΚΤΝ. Τῇ δὲ εὐτελείᾳ ἀρετῆν;

ΑΤΚ. Καὶ μάλα.

ΚΤΝ. Τί ποτε οὖν ὄρων ἐμὲ τῶν πολλῶν εὐτελέστερον διαιτώμενον, τοὺς δὲ πολυτελέστερον, ἐμὲ αἰτιᾶ καὶ οὐκ ἐκείνους;

ΑΤΚ. Ὅτι οὐκ εὐτελέστερόν μοι, μὰ Δία, τῶν πολλῶν διαιτᾶσθαι δοκεῖς, ἀλλ' ἐνδεέστερον, μᾶλλον δὲ τελέως ἐνδεῶς καὶ ἀπόρως· διαφέρεις γὰρ οὐδὲν σὺ τῶν πτωχῶν, οἳ τὴν ἐφήμερον τροφήν μεταιτοῦσιν.

3. ΚΤΝ. Βούλει οὖν ἰδῶμεν, ἐπεὶ προελήλυθεν ἐνταῦθα ὁ λόγος, τί τὸ ἐνδεές καὶ τί τὸ ἱκανόν ἐστιν;

ΑΤΚ. Εἰ σοι δοκεῖ.

ΚΤΝ. Ἄρ' οὖν ἱκανὸν μὲν ἐκάστῳ ὅπερ ἂν ἐξικνηται πρὸς τὴν ἐκείνου χρεῖαν, ἢ ἄλλο τι λέγεις;

ΑΤΚ. Ἔστω τοῦτο.

ΚΤΝ. Ἐνδεές δὲ ὅπερ ἂν ἐνδεέστερον ἢ τῆς χρεῖας καὶ μὴ ἐξικνηται πρὸς τὸ θεόν;

ΑΤΚ. Ναί.

ΚΤΝ. Οὐδὲν ἄρα τῶν ἐμῶν ἐνδεές ἐστιν· οὐδὲν γὰρ αὐτῶν ὅ τι οὐ τὴν χρεῖαν ἐκτελεῖ τὴν ἐμήν.

4. ΑΤΚ. Πῶς τοῦτο λέγεις;

ΚΤΝ. Ἐὰν σκοπῆς πρὸς ὃ τι γέγονεν ἕκαστον ὧν δεόμεθα, οἷον οἰκία ἄρ' οὐχὶ σκέπης;

ΑΤΚ. Ναί.

ΚΤΝ. Τί δὲ ἐσθῆς τοῦ χάριν; ἄρα οὐχὶ καὶ αὐτὴ τῆς σκέπης;

ΑΤΚ. Ναί.

ΚΤΝ. Τῆς δὲ σκέπης αὐτῆς πρὸς θεῶν τίνοσ ἐδεήθημεν ἔνεκα; οὐχ ὥστε ἄμεινον ἔχειν τὸν σκεπόμενον; 541

ΑΤΚ. Δοκεῖ μοι.

ΚΤΝ. Πότερ' οὖν τὸ πόδε κάκιον ἔχειν δοκῶ σοι;

ΑΤΚ. Οὐκ οἶδα.

ΚΤΝ. Ἄλλ' οὕτως ἂν μάθοις· τί ποδῶν ἔστ' ἔργον;

ΑΤΚ. Πορεύεσθαι.

ΚΤΝ. Κάκιον οὖν πορεύεσθαι σοι δοκοῦσιν οἱ ἐμοὶ πόδες ἢ οἱ τῶν πολλῶν;

ΑΤΚ. Τοῦτο μὲν οὐκ ἴσως.

ΚΤΝ. Οὐ τοίνυν οὐδὲ χειρὸν ἔχουσιν, εἰ μὴ χειρὸν τὸ ἑαυτῶν ἔργον ἀποδιδόασιν.

ΑΤΚ. Ἴσως.

ΚΤΝ. Τοὺς μὲν δὴ πόδας οὐδὲν φαίνομαι χειρὸν διακείμενος τῶν πολλῶν ἔχειν.

ΑΤΚ. Οὐκ ἔοικας.

ΚΤΝ. Τί δέ; τοῦμόν σῶμα τὸ λοιπὸν ἄρα κάκιον; εἰ γὰρ κάκιον, καὶ ἀσθενέστερον, ἀρετὴ γὰρ σώματος ἰσχύς. ἄρ' οὖν τὸ ἐμὸν ἀσθενέστερον;

ΑΤΚ. Οὐ φαίνεται.

ΚΤΝ. Οὐ τοίνυν οὐθ' οἱ πόδες φαίνονται μοι σκέπης ἐνδεῶς ἔχειν οὔτε τὸ λοιπὸν σῶμα· εἰ γὰρ ἐνδεῶς εἶχον, κακῶς ἂν εἶχον. ἢ γὰρ ἐνδεια πανταχοῦ κακὸν καὶ χειρὸν ἔχειν ποιεῖ ταῦτα οἷς ἂν προσῆ. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τρέφεσθαι γε φαίνεται χειρὸν τὸ σῶμα τοῦμόν, ὅτι ἀπὸ τῶν τυχόντων τρέφεται.

ΑΤΚ. Δῆλον γάρ.

ΚΤΝ. Οὐδὲ εὐρωστον, εἰ κακῶς ἐτρέφετο· λυμᾶνονται γὰρ αἱ πονηραὶ τροφαὶ τὰ σώματα.

ΑΤΚ. Ἔστι ταῦτα.

5. **ΚΤΝ.** Πῶς οὖν, εἰπέ μοι, τούτων οὕτως ἐχόντων αἰτιᾶ μου καὶ φαυλίζεις τὸν βίον καὶ φῆς ἄθλιον;

542

ΑΤΚ. Ὅτι, νῆ Δία, τῆς φύσεως, ἣν σὺ τιμᾶς, καὶ τῶν θεῶν γῆν ἐν μέσῳ κατατεθεικότων, ἐκ δὲ αὐτῆς ἀναδεδωκότων πολλὰ κάγαθά, ὥστε ἔχειν ἡμᾶς πάντα ἄφθονα μὴ πρὸς τὴν χρεῖαν μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἡδονῆν, σὺ πάντων τούτων ἢ τῶν γε πλείστων ἄμοιρος εἶ

καὶ οὐδενὸς μετέχεις αὐτῶν οὐδὲν μᾶλλον ἢ τὰ θηρία· πίνεις μὲν γὰρ ὕδωρ ὅπερ καὶ τὰ θηρία, σιτῆ δὲ ὅπερ ἂν εὐρίσκῃς, ὥσπερ οἱ κύνες, εὐνήν δὲ οὐδὲν κρείττω τῶν κυνῶν ἔχεις· χόρτος γὰρ ἀρκεῖ σοι καθάπερ ἐκείνοις. ἔτι δὲ ἰμάτιον φῶρεῖς οὐδὲν ἐπιεικέστερον ἀκλήρου. καί τοι εἰ σὺ τούτοις ἀρκούμενος ὀρθῶς φρονήσεις, ὁ θεὸς οὐκ ὀρθῶς ἐποίησε τοῦτο μὲν πρόβατα ποιήσας ἑμμάλλα, τοῦτο δ' ἀμπέλους ἡδυοίνους, τοῦτο δὲ τὴν ἄλλην παρασκευὴν θανμαστῶς ποικίλην καὶ ἔλαιον καὶ μέλι καὶ τὰ ἄλλα, ὡς ἔχειν μὲν ἡμᾶς σιτία παντοδαπά, ἔχειν δὲ ποτὸν ἡδύ, ἔχειν δὲ χρήματα, ἔχειν δὲ εὐνήν μαλακὴν, ἔχειν δὲ οἰκίας καλὰς καὶ τὰ ἄλλα πάντα θανμαστῶς κατεσκευασμένα· καὶ γὰρ αὐτὰ τῶν τεχνῶν ἔργα δῶρα τῶν θεῶν ἐστί. τὸ δὲ πάντων τούτων ζῆν ἀπεστερημένον ἄθλιον μὲν, εἰ καὶ ὑπὸ ἄλλου τινὸς ἀπεστέρητο καθάπερ οἱ ἐν τοῖς δεσμοτηρίοις· πολὺ δὲ ἀθλιώτερον, εἴ τις αὐτὸς ἑαυτὸν ἀποστεροίη πάντων τῶν καλῶν, μανία ἦδη τοῦτό γε σαφές.

6. ΚΤΝ. Ἄλλ' ἴσως ὀρθῶς λέγεις. ἐκεῖνο δέ μοι εἶπέ, εἴ τις ἀνδρὸς πλουσίου προθύμως καὶ φιλανθρωπῶς ἔτι τε φιλοφρόνως ἐστιῶντος καὶ ξενίζοντος πολλοὺς ἅμα καὶ παντοδαπούς, τοὺς μὲν ἀσθενεῖς, τοὺς δὲ ἐρρωμένους, κᾶπειτα παραθέντος πολλὰ καὶ παντοδαπά, πάντα ἀρπάξοι καὶ πάντα ἐσθίει, μὴ τὰ πλησίον μόνον, ἀλλὰ καὶ 533 τὰ πόρρω τὰ τοῖς ἀσθενοῦσι παρεσκευασμένα ὑγιαίνων αὐτός, καὶ ταῦτα μίαν μὲν κοιλίαν ἔχων, ὀλίγων δὲ ὥστε τραφῆναι δεόμενος, ὑπὸ τῶν πολλῶν ἐπιτριβήσεσθαι μέλλων, οὗτος ὁ ἀνὴρ πόλις τις δοκεῖ σοι εἶναι; ἄρά γε φρόνιμος;

ΑΤΚ. Οὐκ ἐμοίγε.

ΚΤΝ. Τί δέ; σώφρων;

ΑΤΚ. Οὐδὲ τοῦτο.

7. *KTN.* Τί δέ, εἰ τις μετέχων τῆς αὐτῆς ταύτης τραπέξης τῶν μὲν πολλῶν καὶ ποικίλων ἀμελεῖ, ἐν δὲ τῶν ἔγγιστα κειμένων ἐπιλεξάμενος, ἱκανῶς ἔχον πρὸς τὴν ἑαυτοῦ χρείαν, τοῦτο ἐσθίοι κοσμίως καὶ τούτῳ μόνῳ χρῶτο, τοῖς δὲ ἄλλοις οὐδὲ προσβλέποι, τοῦτον οὐχ ἡγήσασθαι σωφρονέστερον καὶ ἀμείνω ἄνδρα ἐκείνου;

ΛTK. Ἐγώ γε.

KTN. Πότερον οὖν συνίης, ἢ ἐμὲ δεῖ λέγειν;

ΛTK. Τὸ ποῖον;

KTN. Ὅτι ὁ μὲν θεὸς τῷ ξενίζοντι καλῶς ἐκείνω ἔοικε παρατιθείς πολλὰ καὶ ποικίλα καὶ παντοδαπά, ὅπως ἔχωσιν ἀρμόζοντα, τὰ μὲν ὑγιαίνουσι, τὰ δὲ νοσοῦσι, καὶ τὰ μὲν ἰσχυροῖς, τὰ δὲ ἀσθενοῦσιν, οὐχ ἵνα χρωμέθα ἅπασιν πάντες, ἀλλ' ἵνα τοῖς καθ' ἑαυτὸν ἕκαστος καὶ τῶν καθ' ἑαυτὸν ὅτουπερ ἂν τύχη μάλιστα δεόμενος. 8. ὑμεῖς δὲ τῷ δι' ἀπληστίαν τε καὶ ἀκρασίαν ἀρπάζοντι πάντα τούτῳ μάλιστα εἰκόκατε πᾶσι χρῆσθαι ἀξιούντες καὶ τοῖς ἀπανταχοῦ, μὴ τοῖς παρ' ὑμῖν μόνον, οὐ γῆν οὐ θάλατταν τὴν καθ' αὐτοὺς ἀνταρκεῖν νομίζοντες, ἀλλ' ἀπὸ περάτων γῆς ἐμπορευόμενοι τὰς ἡθούρας καὶ τὰ ξενικά τῶν ἐπιχωρίων ἀεὶ προτιμῶντες καὶ τὰ πολυτελῆ τῶν εὐτελεῶν καὶ τὰ δυσπόριστα τῶν εὐπορίστων, καθόλου 541 δὲ πράγματα καὶ κακὰ ἔχειν μᾶλλον ἐθέλοντες ἢ ἄνευ πραγμάτων ζῆν· τὰ γὰρ δὴ πολλὰ καὶ τίμια καὶ εὐδαιμονικά παρασκευάσματα, ἐφ' οἷς ἀγάλλεσθε, διὰ πολλῆς ὑμῖν ταῦτα κακοδαιμονίας καὶ ταλαιπωρίας παραγίνεται. σκόπει γάρ, εἰ βούλει, τὸν πολύευκτον χρυσόν, σκόπει τὸν ἄργυρον, σκόπει τὰς οἰκίας τὰς πολυτελεῖς, σκόπει τὰς ἐσθῆτας τὰς ἐσπουδασμένας, σκόπει τὰ τούτοις ἀκόλουθα πάντα, πόσων πραγμάτων ἐστὶν ὄνια, πόσων πόνων, πόσων κινδύνων, μᾶλλον δὲ αἵματος καὶ θανάτου καὶ διαφθορᾶς ἀνθρώπων πόσης, οὐ μόνον ὅτι πλέοντες

ἀπόλλυνται διὰ ταῦτα πολλοὶ καὶ ζητοῦντες καὶ δημιουργοῦντες δεινὰ πάσχουσιν, ἀλλ' ὅτι καὶ πολυμάχητά ἐστι καὶ ἐπιβουλεύετε ἀλλήλοις διὰ ταῦτα καὶ φίλοις φίλοι καὶ πατράσι παῖδες καὶ γυναῖκες ἀνδράσιν. [οὕτως οἶμαι καὶ τὴν Ἐριφύλην διὰ τὸν χρυσὸν προδοῦναι τὸν ἄνδρα.] 9. καὶ ταῦτα μέντοι πάντα γίνεται, τῶν τε ποικίλων ἱματιῶν οὐδέν τι μᾶλλον θάλλειν δυναμένων, τῶν δὲ χρυσορόφων οἰκιῶν οὐδέν τι μᾶλλον σκεπουσῶν, τῶν δὲ ἐκπωμάτων τῶν ἀργυρῶν οὐκ ὠφελούντων τὸν πότον οὐδὲ τῶν χρυσῶν, οὐδ' αὖ τῶν ἐλεφαντίνων κλινῶν τὸν ὕπνον ἠδὲ παρρησιόχων, ἀλλ' ὅψει πολλάκις ἐπὶ τῆς ἐλεφαντίνης κλίνης καὶ τῶν πολυτελῶν στρωμάτων τοὺς εὐδαίμονας ὕπνου λαχεῖν οὐ δυναμένους. ὅτι μὲν γὰρ αἱ παντοδαπαὶ περὶ τὰ βρώματα πραγματεῖαι τρέφουσι μὲν οὐδὲν μᾶλλον, λυμαίνονται δὲ τὰ σώματα καὶ τοῖς σώμασι νόσους ἐμποιοῦσι, τί δεῖ λέγειν; 10. τί δὲ καὶ λέγειν, ὅσα τῶν ἀφροδισίων ἕνεκα [πράγματα] ποιοῦσί τε καὶ πάσχουσιν οἱ ἄνθρωποι; καίτοι ῥάδιον θεραπεύειν ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν, εἰ μὴ τις ἐθέλοι τρυφᾶν. καὶ οὐδ' 545 εἰς ταύτην ἡ μανία καὶ διάφθορά φαίνεται τοῖς ἀνθρώποις ἀρκεῖν, ἀλλ' ἤδη καὶ τῶν ὄντων τὴν χρῆσιν ἀναστρέφουσιν ἐκάστῳ χρώμενοι πρὸς ὃ μὴ πέφυκεν, ὥσπερ εἴ τις ἀνθ' ἀμάξης ἐθέλοι τῇ κλίνῃ καθάπερ ἀμάξῃ χρῆσασθαι.

ΑΤΚ. Καὶ τίς οὗτος;

ΚΤΝ. Ὑμεῖς, οἱ τοῖς ἀνθρώποις ἄτε ὑποξυγίοις χρῆσθε, κελεύετε δὲ αὐτοὺς ὥσπερ ἀμάξας τὰς κλῖνας τοῖς τραχήλοις ἄγειν, αὐτοὶ δ' ἄνω κατάκεισθε τρυφῶντες καὶ ἐκεῖθεν ὥσπερ ὄνους ἠνιοχεῖτε τοὺς ἀνθρώπους ταύτην, ἀλλὰ μὴ ταύτην τρέπεσθαι κελεύοντες· καὶ οἱ ταῦτα μάλιστα ποιοῦντες μάλιστα μακαρίζεσθε. 11. οἱ δὲ τοῖς κρέασι μὴ τροφῇ χρώμενοι μόνον, ἀλλὰ καὶ βαφὰς μη-

χανώμενοι δι' αὐτῶν, οἳ γέ εἰσιν οἱ τὴν πορφύραν βάπτοντες, οὐχὶ καὶ αὐτοὶ παρὰ φύσιν χρωῶνται τοῖς τοῦ θεοῦ κατασκευάσμασι;

ΛΤΚ. Μὰ Δία· δύναται γὰρ βάπτειν, οὐκ ἐσθίεσθαι μόνον τὸ τῆς πορφύρας κρέας.

ΚΤΝ. Ἄλλ' οὐ πρὸς τοῦτο γέγονεν· ἐπεὶ καὶ τῷ κρατῆρι δύναται ἂν τις βιαζόμενος ὥσπερ χύτρα χηρῆσθαι, πλὴν οὐ πρὸς τοῦτο γέγονεν. ἀλλὰ γὰρ πῶς ἄπασαν τὴν τούτων τις κακοδαιμονίαν διελθεῖν δύναται ἂν; τοσαύτη τίς ἐστι. σὺ δέ μοι, διότι μὴ βούλομαι ταύτης μετέχειν, ἐγκαλεῖς· ζῶ δὲ καθάπερ ὁ κόσμος ἐκεῖνος, εὐωχούμενος τοῖς κατ' ἑμαυτὸν καὶ τοῖς εὐτελεστάτοις χρωόμενος, τῶν δὲ ποικίλων καὶ παντοδαπῶν οὐκ ἐφιέμενος. 12. κἄπειτα εἰ θηρίου βίον βραχέων δεόμενος καὶ ὀλίγοις χρωόμενος δοκῶ σοι ζῆν, κινδυνεύουσιν οἱ θεοὶ καὶ τῶν θηρίων εἶναι χείρονες κατὰ γε τὸν σὸν λόγον· οὐδενὸς γὰρ δέονται. ἵνα δὲ καταμάθῃς ἀκριβέστερον τὸ 646 τε ὀλίγων καὶ τὸ πολλῶν δεῖσθαι ποῖόν τι ἐκάτερόν ἐστιν, ἐννόησον ὅτι δέονται πλειόνων οἱ μὲν παῖδες τῶν τελείων, αἱ δὲ γυναῖκες τῶν ἀνδρῶν, οἱ δὲ νοσοῦντες τῶν ὑγιαινόντων, καθόλου δὲ πανταχοῦ τὸ χεῖρον τοῦ κρείττονος πλειόνων δεῖται. διὰ τοῦτο θεοὶ μὲν οὐδενός, οἱ δὲ ἔγγιστα θεοῖς ἐλαχίστων δέονται. 13. ἢ νομίζεις τὸν Ἡρακλέα τὸν πάντων ἀνθρώπων ἄριστον, θεῖον δὲ ἄνδρα καὶ θεὸν ὀρθῶς νομισθέντα, διὰ κακοδαιμονίαν περινοστεῖν γυμνὸν δέρμα μόνον ἔχοντα καὶ μηδενὸς τῶν αὐτῶν ὑμῖν δεόμενον; ἀλλ' οὐ κακοδαίμων ἦν ἐκεῖνος, ὃς καὶ τῶν ἄλλων ἀπήμυνε τὰ κακά, οὐδ' αὖ πένης, ὃς γῆς καὶ θαλάττης ἤρχεν· ἐφ' ὃ τι γὰρ ἂν ὀρμήσειεν, ἀπανταχοῦ πάντων ἐκράτει καὶ οὐδενὶ τῶν τότε ἐνέτυχεν ὁμοίῳ οὐδὲ κρείττονι ἑαυτοῦ, μέχριπερ ἔξ ἀνθρώπων ἀπῆλθεν. ἢ σὺ δοκεῖς στρωμάτων καὶ ὑποδημάτων ἀπό-

ρως ἔχειν καὶ διὰ τοῦτο περιέμεναι τοιοῦτον; οὐκ ἔστιν
 εἰπεῖν, ἀλλ' ἐγκρατῆς καὶ καρτερικὸς ἦν καὶ κρατεῖν
 ἤθελε καὶ τρυφᾶν οὐκ ἐβούλετο. ὁ δὲ Θησεύς ὁ τούτου
 μαθητῆς οὐ βασιλεὺς μὲν ἦν πάντων Ἀθηναίων, υἱὸς δὲ
 Ποσειδῶνος, ὡς φασιν, ἄριστος δὲ τῶν καθ' αὐτόν;
 14. ἀλλ' ὅμως ἀκακίαν ἤθελεν ἀνυπόδητος εἶναι καὶ
 γυμνὸς βαδίξειν καὶ πάγωνα καὶ κόμην ἔχειν ἤρεσκεν
 αὐτῷ, καὶ οὐκ ἐκείνῳ μόνῳ, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς παλαιοῖς
 ἤρεσκεν· ἀμείνους γὰρ ἦσαν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἂν ὑπέμε- 547
 ναν οὐδὲ εἰς αὐτῶν οὐδὲν μᾶλλον ἢ τῶν λεόντων τις ξυ-
 ρώμενος· ὑγρότητα γὰρ καὶ λειότητα σαρκὸς γυναιξὶ
 πρέπειν ἡγούντο, αὐτοὶ δ' ὥσπερ ἦσαν, καὶ φαίνεσθαι
 ἄνδρες ἤθελον καὶ τὸν πάγωνα κόσμον ἀνδρὸς ἐνόμιζον
 ὥσπερ καὶ ἵππων χαίτην καὶ λεόντων γένεια, οἷς ὁ θεὸς
 ἀγλαΐας καὶ κόσμου χάριν προσέθηκέ τινα· οὕτως δὲ
 καὶ τοῖς ἀνδράσι τὸν πάγωνα προσέθηκεν. ἐκείνους οὖν
 ἐγὼ ζηλῶ τοὺς παλαιούς καὶ ἐκείνους μιμεῖσθαι βούλο-
 μαι, τοὺς δὲ νῦν οὐ ζηλῶ τῆς θαυμαστῆς ταύτης εὐδαι-
 μονίας ἧς ἔχουσι περὶ τραπέζας καὶ ἐσθῆτας καὶ λεαίνου-
 τες καὶ ψιλούμενοι πᾶν τοῦ σώματος μέρος καὶ μηδὲ τῶν
 ἀπορρήτων μηδέν, ἧ πέφυκεν, ἔχειν ἐῶντες. 15. εὐχο-
 μαι δέ μοι τοὺς μὲν πόδας ὀπλῶν ἵππειων οὐδὲν διαφέ-
 ρειν, ὥσπερ φασὶ τοὺς Χείρωνος, αὐτὸς δὲ μὴ δεῖσθαι
 στρωμάτων ὥσπερ οἱ λέοντες, οὐδὲ τροφῆς δεῖσθαι πο-
 λυτελοῦς μᾶλλον ἢ οἱ κύνες· εἴη δέ μοι γῆν μὲν ἅπασαν
 εὐνὴν ἀτάρακην ἔχειν, οἶκον δὲ τὸν κόσμον νομίζειν, τρο-
 φὴν δὲ αἰρεῖσθαι τὴν ῥάστην πορισθῆναι. χρυσοῦ δὲ καὶ
 ἀργύρου μὴ δεηθῆην μήτ' οὖν ἐγὼ μήτε τῶν ἐμῶν φί-
 λων μηδεὶς· πάντα γὰρ τὰ κακὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐκ τῆς
 τούτων ἐπιθυμίας φύονται, καὶ στάσεις καὶ πόλεμοι καὶ
 ἐπιβουλαὶ καὶ σφαγαί. ταυτὶ πάντα πηγὴν ἔχει τὴν ἐπι-
 θυμίαν τοῦ πλείονος· ἀλλ' ἡμῶν αὕτη ἀπειλή, καὶ πλεο- 548

νεξίας μήποτε ὀρεχθείην, μειονεκτῶν δ' ἀνέχεσθαι δυναίμην. 16. τοιαῦτά σοι τά γε ἡμέτερα, πολὺ δήπου διάφωνα τοῖς τῶν πολλῶν βουλήμασι· καὶ θαυμαστὸν οὐδέν, εἰ τῷ σχήματι διαφέρομεν αὐτῶν, ὅποτε καὶ τῇ προαιρέσει τοσοῦτον διαφέρομεν. θαυμάζω δέ σου πῶς ποτε κιθαρωδοῦ μὲν τινα νομίζεις στολὴν καὶ σχῆμα καὶ αὐλητοῦ νῆ Δία γε σχῆμα καὶ στολὴν τραγωδοῦ, ἀνδρὸς δὲ ἀγαθοῦ σχῆμα καὶ στολὴν οὐκέτι νομίζεις, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν αὐτὸν οἶσι δεῖν ἔχειν τοῖς πολλοῖς, καὶ ταῦτα τῶν πολλῶν κακῶν ὄντων. εἰ μὲν δεῖ ἐνὸς ἰδίου σχήματος τοῖς ἀγαθοῖς, τί πρόποι ἂν μᾶλλον ἢ τοῦθ' ὅπερ ἀναδέστατον τοῖς ἀκολάστοις ἐστὶ καὶ ὅπερ ἀπευξάνειν ἂν οὔτοι μάλιστα ἔχειν; 17. οὐκοῦν τό γε ἐμὸν σχῆμα τοιοῦτόν ἐστιν, ἀνυμηρὸν εἶναι, λάσιον εἶναι, τρίβωνα ἔχειν, κομᾶν, ἀνυποδητεῖν, τὸ δ' ὑμέτερον ὅμοιον τῷ τῶν κιναιδῶν, καὶ διακρίνειν οὐδὲ εἰς ἂν ἔχοι, οὐ τῇ χροῇ τῶν ἱματίων, οὐ τῇ μαλακότητι, οὐ τῷ πλήθει τῶν χιτωνίσκων, οὐ τοῖς ἀμφιάσμασιν, οὐχ ὑποδήμασιν, οὐ κατασκευῇ τριχῶν, οὐκ ὀδμῇ· καὶ γὰρ ἀπόξετε ἤδη παραπλήσιον ἐκείνοις οἱ εὐδαιμονέστατοι οὔτοι μάλιστα. καίτοι τί ἂν δῶη τις ἀνδρὸς τὴν αὐτὴν τοῖς κιναιδοῖς ὀδμῆν ἔχοντος; τοιγαροῦν τοὺς μὲν πόνους οὐδὲν ἐκείνων μᾶλλον ἀνέχεσθε, τὰς δὲ ἡδονὰς οὐδὲν ἐκείνων ἤττον· καὶ τρέφεσθε τοῖς αὐτοῖς καὶ κοιμᾶσθε ὁμοίως καὶ βαδίζετε, μᾶλλον δὲ βαδίζειν οὐκ ἐθέλετε, φέρεσθαι δὲ ὡσπερ τὰ φορτία οἱ μὲν ὑπ' ἀνθρώπων, οἱ δὲ ὑπὸ κτηνῶν· ἐμὲ δὲ οἱ πόδες φέρουσιν ὅποιπερ ἂν δέωμαι. κἀγὼ μὲν ἱκανὸς καὶ ῥίγους ἀνέχεσθαι καὶ θάλλπος φέρειν καὶ τοῖς τῶν θεῶν ἔργοις μὴ δυσχεραίνειν, διότι ἄθλιός εἰμι, ὑμεῖς δὲ διὰ τὴν εὐδαιμονίαν οὐδενὶ τῶν γινομένων ἀρέσκεσθε καὶ πάντα μέμφεσθε καὶ τὰ μὲν παρόντα φέρειν οὐκ ἐθέλετε, τῶν δὲ ἀπόντων ἐφίεσθε, χειμῶνος μὲν εὐχόμενοι

θέρους, θέρους δὲ χειμῶνα, καὶ καύματος μὲν ῥίγος, ῥί-
 γους δὲ καῦμα καθάπερ οἱ νοσοῦντες δυσάρεστοι καὶ
 μεμφίμοιροι ὄντες· αἰτία δὲ ἐκείνοις μὲν ἡ νόσος, ὑμῖν
 δὲ ὁ τρόπος. 18. ἁῖπειτα δὲ ἡμᾶς μετατίθεσθαι καὶ ἐπα-
 νορθοῦν τὰ ἡμέτερα ἀξιούτε, κακῶς βουλευομένων πολ- 550
 λάκις περὶ ὧν πράττομεν, αὐτοὶ ἄσκεπτοι ὄντες περὶ τῶν
 ἰδίων καὶ μηδὲν αὐτῶν κρίσει καὶ λογισμῶ ποιοῦντες,
 ἀλλ' ἔθει καὶ ἐπιθυμία. τοιγαροῦν οὐδὲν ὑμεῖς διαφέρετε
 τῶν ὑπὸ χειμάρρου φερομένων· ἐκεῖνοί τε γάρ, ὅπου ἂν
 ἴη τὸ ῥεῦμα, ἐκεῖ φέρονται, καὶ ὑμεῖς ὅπου ἂν αἱ ἐπι-
 θυμῖαι. πάσχετε δὲ παραπλήσιόν τι ὃ φασὶ τίνα παθεῖν
 ἐφ' ἵππον ἀναβάντα μαινόμενον· ἀρπάσας γὰρ αὐτὸν
 ἔφερον ἄρα ὁ ἵππος· ὁ δὲ οὐκέτι καταβῆναι τοῦ ἵππου
 θεόντος ἐδύνατο. καὶ τις ἀπαντήσας ἠρώτησεν αὐτὸν
 ποίαν ἄπεισιν; ὁ δὲ εἶπεν, Ὅπου ἂν τούτῳ δοκῇ, δει-
 κνὺς τὸν ἵππον. καὶ ὑμᾶς ἂν τις ἐρωτᾷ, ποῖ φέρεσθε;
 τάληθὲς ἐθέλοντες λέγειν ἐραῖτε ἀπλῶς μὲν, ὅποιπερ ἂν
 ταῖς ἐπιθυμίαις δοκῇ, κατὰ μέρος δέ, ὅποιπερ ἂν τῇ ἡδονῇ
 δοκῇ, ποτὲ δέ, ὅπου τῇ δόξῃ, ποτὲ δὲ αὖ, τῇ φιλοκερ-
 δία· ποτὲ δὲ ὁ θυμὸς, ποτὲ δὲ ὁ φόβος, ποτὲ δὲ ἄλλο τι
 τοιοῦτον ὑμᾶς ἐκφέρειν δύναται· οὐ γὰρ ἐφ' ἐνός, ἀλλ'
 ἐπὶ πολλῶν ὑμεῖς γε ἵππων βεβηκότες ἄλλοτε ἄλλων, καὶ
 μαινομένων πάντων, φέρεσθε. τοιγαροῦν ἐκφέρουσιν
 ὑμᾶς εἰς βάραθρα καὶ κρημνούς. ἴστε δ' οὐδαμῶς πρὶν
 πεσεῖν ὅτι πεσεῖσθαι μέλλετε. 19. ὁ δὲ τρίβων οὗτος, οὗ
 καταγελάτε, καὶ ἡ κόμη καὶ τὸ σχῆμα τοῦμὸν τηλικαύ-
 την ἔχει δύναμιν, ὥστε παρέχειν μοι ζῆν ἐφ' ἡσυχίας καὶ
 πράττοντι ὃ τι βούλομαι καὶ συνόντι οἷς βούλομαι· τῶν
 γὰρ ἀμαθῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπαιδευτῶν οὐδεὶς ἂν ἐθέ-
 λοι μοι προσιέναι διὰ τὸ σχῆμα, οἱ δὲ μαλακοὶ καὶ πάνυ
 πόρρωθεν ἐκτρέπονται· προσίασι δὲ οἱ κομφότατοι καὶ 551
 ἐπεικίστατοι καὶ ἀρετῆς ἐπιθυμοῦντες. οὗτοι μάλιστα

μοι προσίασι· τοῖς γὰρ τοιούτοις ἐγὼ χαίρω ξυγών. θύρας δὲ τῶν καλουμένων εὐδαιμόνων οὐ θεραπεύω, τοὺς δὲ χρυσοῦς στεφάνους καὶ τὴν πορφύραν τῦφον νομίζω καὶ τῶν ἀνθρώπων καταγελαῶ. 20. ἵνα δὲ μάθῃς περὶ τοῦ σχήματος, ὡς οὐκ ἀνδράσι μόνον ἀγαθοῖς, ἀλλὰ καὶ θεοῖς πρέποντος ἔπειτα καταγελαῶς αὐτοῦ, σκέψαι τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν, πότερά σοι δοκοῦσιν ἔχειν ὁμοίως ὑμῖν ἢ ἐμοί; καὶ μὴ μόνον γε τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ τῶν βαρβάρων τοὺς νεοὺς ἐπισκόπει περιμῶν, πότερον [αὐτοὶ] οἱ θεοὶ κομῶσι καὶ γενειῶσιν ὡς ἐγὼ ἢ καθάπερ ὑμεῖς ἐξυψημένοι πλάττονται καὶ γράφονται. καὶ μέντοι καὶ ἀχίτωνας ὄψει τοὺς πολλοὺς ὥσπερ ἐμέ. τί ἂν οὖν ἐπιτολμώῃς περὶ τούτου καὶ σχήματος λέγειν ὡς φεύλου, ὁπότε καὶ θεοῖς φαίνεται πρέπον;

552 ΠΕΤΛΟΣΟΦΙΣΤΗΣ ἢ ΣΟΛΟΙΚΙΣΤΗΣ.

1. ΑΤΚΙΝΟΣ. Ἀρά γε ὁ γινῶναι τὸν σολοικίζοντα δεινὸς οὗτος καὶ φυλάξασθαι μὴ σολοικίσει δυνατός;

ΣΟΛΟΙΚΙΣΤΗΣ. Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ.

553 ΑΤΚ. Ὁ δέ γε μὴ φυλάξασθαι οὐδὲ γινῶναι τὸν οὕτως ἔχοντα;

ΣΟΛ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΑΤΚ. Σὺ δὲ αὐτὸς φῆς οὐ σολοικίζειν, ἢ πῶς λέγωμεν περὶ σοῦ;

ΣΟΛ. Ἀκαίδευτος γὰρ ἂν εἴην, εἰ σολοικίζοιμι τηλικούτος ἂν.

ΑΤΚ. Οὐκοῦν καὶ ἕτερον φωρᾶσαι δυνήσῃ τοῦτο δρῶντα καὶ ἐλέγξει τὸν ἀρνούμενον;

ΣΟΛ. Παντάπασί γε.

ΑΤΚ. Ἴθι νῦν ἐμοῦ λαβοῦ σολοικίζοντος, ἄρτι δὲ σολοικιστῶ.

ΣΟΛ. Οὐκοῦν εἰπέ.

ΑΤΚ. Ἄλλ' ἐρώγε ἤδη τὸ δεινὸν εἰργασμαι, σὺ δὲ οὐκ ἐπέγνωσ.

ΣΟΛ. Παίξεις ἔχων;

ΑΤΚ. Μὰ τοὺς θεοὺς· ἐπεὶ σολοικίσας ἔλαθόν σε ὡς οὐκ ἐπιστάμενον. αὐτίς δὲ σκόπει· οὐ γὰρ σέ φημι 554 δύνασθαι κατανοῆσαι, ἐπεὶ ἄ μὲν οἶσθ', ἄ δ' οὐκ οἶσθα.

ΣΟΛ. Εἰπέ μόνον.

ΑΤΚ. Ἄλλὰ καὶ νῦν σεσολοικισταί μοι, σὺ δ' οὐκ ἔγνωσ.

ΣΟΛ. Πῶς γάρ, σοῦ μηδὲν λέγοντος;

ΑΤΚ. Ἐγὼ μὲν λέγω καὶ σολοικίζω, σὺ δ' οὐχ ἔπη τοῦτο δρωῖντι· ἐπεὶ ὄφελον καὶ νῦν ἀκολουθεῖσαι δυνήσῃ.

2. ΣΟΛ. Θαυμαστὰ λέγεις, εἰ μὴ δυνήσομαι καταμαθεῖν σολοικισμὸν.

ΑΤΚ. Καὶ πῶς ἂν δύναιο τὸν ἕνα μαθεῖν τοὺς τρεῖς ἀγνοήσας;

ΣΟΛ. Τίνας τρεῖς;

ΑΤΚ. Ὅλους ἀρτιγενεῖους.

ΣΟΛ. Ἐγὼ μὲν σε παίζειν δοκῶ.

ΑΤΚ. Ἐγὼ δέ σε ἀγνοεῖν τὸν ἀμαρτάνοντα ἐν τοῖς 555 λόγοις.

ΣΟΛ. Καὶ πῶς ἂν τις μάθοι μηδενὸς εἰρημένου;

ΑΤΚ. Λέλεκται καὶ σεσολοικισται τετραπλῆ, σὺ δ' οὐκ ἔγνωσ. μέγα οὖν ἄθλον κατέπραξας ἂν, εἰπερ ἔγνωσ.

ΣΟΛ. Οὐ μέγα μὲν, ἀναγκαῖον δὲ τῷ ὁμολογήσαντι.

ΑΤΚ. Ἄλλ' οὐδὲ νῦν ἔγνωσ.

ΣΟΛ. Πότε νῦν;

ΑΤΚ. Ὅτε τὸ ἄθλον ἔφην σε καταπραῆσαι.

ΣΟΛ. Οὐκ οἶδα ὅ τι λέγεις.

ΑΤΚ. Ὁρθῶς ἔφησ· οὐ γὰρ οἶσθα. καὶ πρότιθί γε ἐς τὸ ἔμπροσθεν· οὐ γὰρ ἐθέλεις ἔπεσθαι, συνήσων ἄν, εἴπερ ἐθέλησῃσας.

556 3. ΣΟΛ. Ἄλλ' ἐγὼ βούλομαι· σὺ δ' οὐδὲν εἶπας ὧν ἄνθρωποι σολοικίζοντες λέγουσι.

ΑΤΚ. Τὸ γὰρ νῦν φηθὲν μικρὸν τί σοι φαίνεται κακὸν εἶναι; ὅμως δὲ ἀκολουθήσον αὐτίς, ἐπεὶ οὐκ ἔμαθες ἐκδραμόντα.

ΣΟΛ. Μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἔγωγε.

557 ΑΤΚ. Ἄλλὰ μὴν μεθῆκα θεῖν λαγῶ ταχέως. ἄρα παρῆξεν; ἀλλὰ καὶ νῦν ἔξεστιν ἰδεῖν τὸν λαγῶ· εἰ δὲ μὴ, πολλοὶ γενόμενοι λαγῶ λήσουσί σε ἐν σολοικισμῶ πεσόυτες.

ΣΟΛ. Οὐ λήσουσι.

ΑΤΚ. Καὶ μὴν ἔλαθόν γε.

ΣΟΛ. Θαυμαστὰ λέγεις.

558 ΑΤΚ. Σὺ δὲ ὑπὸ τῆς ἄγαν παιδείας διέφθορας, ὥστε μηδ' αὐτὸ τοῦτο σολοικίζοντας κατανοῆσαι· οὐ γὰρ πρόσ-εστιν αὐτῶ τὸ τίνα.

4. ΣΟΛ. Ταῦτα μὲν οὐκ οἶδα πῶς λέγεις· ἐγὼ δὲ πολλοὺς ἤδη σολοικίζοντας κατενόησα.

559 ΑΤΚ. Καμὲ τοίνυν εἴσῃ τότε, ὅταν τι τῶν παιδίων γένη τῶν τὰς τίτθας θηλαζόντων. ἢ εἰ οὐ νῦν ἔγνωσ σολοικίζοντά με, οὐδὲ ἀυξάνοντα παιδία σολοικισμὸν ποιῆσει τῶ μηδὲν εἰδότι.

ΣΟΛ. Ἀληθῆ λέγεις.

560 ΑΤΚ. Καὶ μὴν εἰ ταῦτα ἀγνοήσομεν, οὐδὲν γνωσόμεθα τῶν ἑαυτῶν, ἐπεὶ καὶ τότε σολοικισθὲν ἀπέφυγέ σε. μὴ τοίνυν ἐτι λέγειν, ὡς ἱκανὸς εἶ καὶ εἶναι τὸν σολοικίζοντα, καὶ αὐτὸς μὴ σολοικίζειν. 5. καγὼ μὲν οὕτως. Σωκράτης δὲ ὁ ἀπὸ Μόφου, ᾧ συνεγενόμην ἐν Αἰγύπτῳ. τὰ τοιαῦτα ἔλεγεν ἀνεπαχθῶς καὶ οὐκ ἤλεγγε τὸν ἄμαρ-

τάνοντα. πρὸς μέντοι γε τὸν ἐρωτήσαντα πηνίκα ἔξεισι; 561
 Τίς γὰρ ἄν, ἔφη, ἀποκριθεῖη σοι περὶ τῆς τήμερον ὡς
 ἐξιῶν; ἐτέρου δὲ φήσαντος, Ἰκανὰ ἔχω τὰ πατρῶα, Πῶς
 φῆς; εἶπε· τέθνηκε γὰρ ὁ πατήρ σοι; ἄλλου δὲ αὐθις 562
 λέγοντος, Πατριώτης ἔστι μοι· Ἐλάνθανες ἄρα ἡμᾶς,
 ἔφη, βάρβαρος ἄν. ἄλλου δὲ εἰπόντος, Ὁ δεινὰ ἔστι με-
 θύσης, Μητρός, εἶπεν, ἢ πῶς λέγεις; ἐτέρου δὲ ἐκλε- 563
 λογχότας, Διπλασιάζεις, ἔφη, τοὺς ἐξειληχότας. εἰπόν-
 τος δὲ τινος, Λῆμμα πάρεστιν αὐτῷ, διὰ τῶν δύο μ,
 Οὐκοῦν, ἔφη, λήψεται, εἰ λῆμμα αὐτῷ πάρεστιν. ἐτέρου 564
 δὲ εἰπόντος, Πρόσεισιν ὁ μεῖραξ οὐμὸς φίλος, Ἐπειτα,
 ἔφη, λοιδορεῖς φίλον ὄντα; πρὸς δὲ τὸν εἰπόντα, Δεδί-
 τομαι τὸν ἄνδρα καὶ φεύγω, Σὺ, ἔφη, καὶ ὅταν τινα εὐ-
 λαβηθῆς, διώξῃ. ἄλλου δὲ εἰπόντος, Τῶν φίλων ὁ κο- 565
 ρυφαιότατος, Χάριέν γε, ἔφη, τὸ τῆς κορυφῆς ποιεῖν τι
 ἐπάνω. καὶ ἐξορμῶ δὲ τινος εἰπόντος, Καὶ τίς ἐστιν, εἶ-
 πεν, ὃν ἐξορμᾷς; ἐξ ἐπιπολῆς δὲ τινος εἰπόντος, Ἐκ τῆς 566
 ἐπιπολῆς εἶπεν, ὡς ἐκ τῆς πιθάκνης. λέγοντος δὲ τινος
 Συνετάξατό μοι, Καὶ λόχον δέ, ἔφη, Ξενοφῶν εἶπε συνε-
 τάξατο. ἄλλου δὲ εἰπόντος, Περιέστην αὐτὸν ὥστε λα-
 θεῖν, Θαυμαστόν, ἔφη, εἰ εἷς ἄν περιέστης τὸν ἕνα. ἐτέ-
 ρου δὲ λέγοντος, Συνεκρίνετο αὐτῷ, Καὶ διεκρίνετο
 πάντως, εἶπεν. 6. εἰώθει δὲ καὶ πρὸς τοὺς σολοικίζοντας 567
 Ἀττικῶς παλζειν ἀνεπαχθῶς· πρὸς γοῦν τὸν εἰπόντα,
 Νῶϊ τοῦτο δοκεῖ, Σὺ, ἔφη, καὶ νῶϊν ἐρεῖς ὡς ἀμαρτά-
 νομεν. ἐτέρου δὲ σπουδῇ διηγουμένου τι τῶν ἐπιχωρίων
 καὶ εἰπόντος, Ἡ δὲ τῷ Ἡρακλεῖ μιχθεῖσα, Οὐκ ἄρα, ἔφη,
 ὁ Ἡρακλῆς ἐμίχθη αὐτῇ; καρῆναι δὲ τινος εἰπόντος ὡς 568
 θέοιτο, Τί γάρ, ἔφη, σοι θεινὸν εἰργασται καὶ ἕξιον ἀτι-
 μίας; καὶ ζυγομαχεῖν δὲ τινος εἰπόντος, Πρὸς τὸν ἐχθρόν,
 εἶπε, ζυγομαχεῖς; ἐτέρου δὲ εἰπόντος βασανίζεσθαι τὸν
 παῖδα αὐτῷ νοσοῦντα, Ἐπὶ τῷ, ἔφη, ἢ τί βουλομένου 569

τοῦ βασιανίζοντος; προκόπτει δέ τινος εἰπόντος ἐν τοῖς
 μαθήμασιν, Ὁ δὲ Πλάτων, ἔφη, τοῦτο ἐπιδιδόναι καλεῖ.
 ἐρομένου δέ τινος εἰ μελετήσῃ ὁ δεῖνα, Πῶς οὖν, ἔφη,
 570 ἐμὲ ἐρωτῶν εἰ μελετήσομαι, λέγεις ὅτι ὁ δεῖνα; 7. ἀττι-
 κίζοντος δέ τινος καὶ τεθνήξει εἰπόντος ἐπὶ τοῦ τρίτου,
 Βέλτιον, ἔφη, καὶ ἐνταῦθα μὴ ἀττικίζῃν καταφαίμενον.
 καὶ πρὸς τὸν εἰπόντα δὲ στοχάζομαι αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ φεί-
 571 δομαι αὐτοῦ, Μὴ τι, ἔφη, διήμαρτες βαλῶν; ἀφιστᾶν
 δέ τινος εἰπόντος καὶ ἑτέρου ἀφιστάνειν, Ἄμφω μὲν, ἔφη,
 οὐκ οἶδα. πρὸς δὲ τὸν λέγοντα πλὴν εἰ μὴ, Ταῦτα, ἔφη,
 διπλᾶ χαρίζῃ. καὶ χρᾶσθαι δέ τινος εἰπόντος, Ψευδατι-
 κόν, ἔφη, τὸ ῥῆμα. τῷ δὲ λέγοντι ἔκτοτε, Καλόν, ἔφη,
 572 τὸ εἰπεῖν ἐκπέφυσι, ὁ γὰρ Πλάτων ἐς τότε λέγει. τῷ δὲ
 ἰδοῦ ἐπὶ τοῦ ἰδέ χρωμένου τινός, Ἔτερα ἀνθ' ἑτέρων,
 ἔφη, σημαίνει. ἀντιλαμβάνομαι δὲ ἐπὶ τοῦ συνήμι λέ-
 γοντός τινος, θαυμάζειν ἔφη πῶς ἀντιποιούμενος τοῦ
 573 λέγοντος φῆς μὴ ἀντιποιεῖσθαι. βράδιον δέ τινος εἰπόν-
 τος, Οὐκ ἔστιν, ἔφη, ὅμοιον τῷ τάχιον. βαρεῖν δέ τινος
 εἰπόντος, Οὐκ ἔστιν, ἔφη, τὸ βαρύνειν, ὡς νενόμικας.
 λέλογχα δὲ τὸ εἰληχα λέγοντος, Ὀλίγον, ἔφη, καὶ παρ'
 574 οἷς ἀμαρτάνεται. ἵπτασθαι δὲ ἐπὶ τοῦ πέτεσθαι πολλῶν
 λεγόντων, Ὅτι μὲν ἀπὸ τῆς πτήσεως τὸ ὄνομα, σαφῶς
 ἴσμεν. περιστερόν δέ τινος εἰπόντος ὡς δὴ Ἄττικόν, Καὶ
 τὸν φάττον ἐροῦμεν, ἔφη. φακόν δέ τινος εἰπόντος ἐθη-
 δοκέσαι, Καὶ πῶς ἄν, ἔφη, φακόν τις φάγοι; ταῦτα μὲν
 τὰ Σωκράτεια.

8. Ἐπακίωμεν δέ, εἰ δοκεῖ, ἐπὶ τὴν ἄμιλλαν τῶν
 προτέρων λόγων. κἀγὼ μὲν καλῶ τοὺς βελτίστους εἶναι
 ὄλους, σὺ δὲ γνώρισον· οἶμαι γάρ σε κἂν νῦν δυηῆσε-
 σθαι τοσοῦτων γε ἐπακούσαντα τῶν ἑξῆς λεγομένων.

575 ΣΟΛ. Ἴσως μὲν οὐδὲ νῦν δυηῆσομαί σου λέγοντος·
 ὁμως εἰπέ.

ΑΤΚ. Καὶ πῶς φῆς οὐ δύνησεσθαι; ἢ γὰρ θύρα
σχεδὸν ἀνέωγέ σοι τῆς γνωρίσεως αὐτῶν.

ΣΟΛ. Εἰπέ τοίνυν.

ΑΤΚ. Ἄλλὰ εἶπον.

ΣΟΛ. Οὐδέν γε, ὥστε ἐμὲ μαθεῖν.

ΑΤΚ. Οὐ γὰρ ἔμαθες τὸ ἀνέωγεν;

ΣΟΛ. Οὐκ ἔμαθον.

ΑΤΚ. Τί οὖν κεισόμεθα, εἰ μηδὲ νῦν ἀκολουθήσεις
τοῖς λεγομένοις; καίτοι πρὸς γε τὰ κατ' ἀρχὰς ῥηθέντα
ὑπὸ σοῦ ἐγὼ μὲν ᾧμην ἱππεῖς ἐς πεδῖον καλεῖν. σὺ δὲ 576
τοὺς ἱππεῖς κατενόησας; ἀλλὰ βουκας οὐ φροντίζεις τῶν
λόγων, μάλιστα οὖς νῦν κατὰ σφᾶς αὐτοὺς διήλθομεν.

ΣΟΛ. Ἐγὼ μὲν φροντίζω, σὺ δὲ ἀδήλως αὐτοὺς
διεξέρχῃ.

9. ΑΤΚ. Πάνυ γοῦν ἄδηλόν ἐστι τὸ κατὰ σφᾶς αὐ-
τοὺς ἐφ' ἡμῶν λεγόμενον. ἀλλὰ τοῦτο μὲν δῆλον· σὲ δὲ
οὐδεὶς ἄνθεῶν ἀγνοοῦντα παύσειε πλήν γε ὁ Ἀπόλλων.
μαντεύεται γοῦν ἐκεῖνος πᾶσι τοῖς ἐρωτῶσι, σὺ δὲ οὐδὲ 577
τὸν μαντευόμενον κατενόησας.

ΣΟΛ. Μὰ τοὺς θεοὺς, οὐ γὰρ ἔμαθον.

ΑΤΚ. Εἰ ἄρα καθ' εἷς λανθάνει σε περιωάν;

ΣΟΛ. Ἐοίκασί γε.

ΑΤΚ. Ὁ δὲ καθ' εἷς πῶς παρηλθεν;

ΣΟΛ. Οὐδὲ τοῦτο ἔμαθον.

ΑΤΚ. Οἶσθα δέ τινα μνηστευόμενον αὐτῷ γάμον;

ΣΟΛ. Τί οὖν τοῦτο;

578

ΑΤΚ. Ὅτι σολοικίξειν ἀνάγκη τὸν μνηστευόμενον
αὐτῷ.

ΣΟΛ. Τί οὖν πρὸς τοῦμὸν πρᾶγμα, εἰ σολοικίξει τις
μνηστευόμενος;

ΑΤΚ. Ὅτι ἀγνοεῖ ὁ φάσκων εἰδέναι. καὶ τὸ μὲν οὔ-

τως ἔχει. εἰ δέ τις λέγοι σοι παρελθὼν ὡς ἀπολίκοι τὴν γυναῖκα, ἄρ' ἂν ἐπιτρέκοις αὐτῷ;

ΣΟΛ. Τί γὰρ οὐκ ἂν ἐπιτρέκοιμι, εἰ φαίνοιτο ἀδικούμενος;

ΛΤΚ. Εἰ δὲ σολοικίῳ φαίνοιτο, ἐπιτρέκοις ἂν αὐτῷ τοῦτο;

ΣΟΛ. Οὐκ ἔγωγε.

579 ΛΤΚ. Ὅρθῶς γὰρ λέγεις· οὐ γὰρ ἐπιτρεπτόν σολοικίζοντι τῷ φίλῳ, ἀλλὰ διδακτόν ὅπως τοῦτο μὴ πέισεται. καὶ εἰ τίς γε νῦν ψοφοίῃ τὴν θύραν ἐσιῶν ἢ ἐξιῶν κόπτοι, τί φησομέν σε πεπονθέναι;

ΣΟΛ. Ἐμὲ μὲν οὐδέν, ἐκείνον δὲ ἐπεσελθεῖν βούλεσθαι ἢ ἐξιέναι.

ΛΤΚ. Σὲ δὲ ἀγνοοῦντα τὸν κόπτοντα ἢ ψοφοῦντα οὐδὲν ὄλως πεπονθέναι δόξομεν ἀπαίδευτον ὄντα;

ΣΟΛ. Ἵβριστης εἶ.

580 ΛΤΚ. Τί λέγεις; ὕβριστης ἐγώ; νῦν δὴ γενήσομαι σοι διαλεγόμενος. ἔοικε δὲ σολοικίσαι τὸ νῦν δὴ γενήσομαι, σὺ δ' οὐκ ἔγνως.

10. ΣΟΛ. Παῦσαι πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς· ἀλλ' εἰπέ τι τοιοῦτον, ὥστε καμὲ μαθεῖν.

ΛΤΚ. Καὶ πῶς ἂν μάθοις;

ΣΟΛ. Εἰ μοι πάντα ἐπέλθοις, ὅσα φῆς σολοικίσας ἐμὲ λαθεῖν καὶ παρ' ὅτι ἕκαστον σεσολοίκισται.

ΛΤΚ. Μηδαμῶς, ὃ ἄριστε· μακρὸν γὰρ ἂν ποιήσαιμεν τὸν διάλογον. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἔξεστί σοι καθ' ἕκαστον αὐτῶν πυνθάνεσθαι· νῦν δὲ ἕτερόν τι ἐπέλθωμεν, εἰ δοκεῖ, καὶ πρῶτόν γε αὐτὸ τοῦτο τὸ ἄττα μὴ δασέως, ἀλλὰ ψιλῶς ἐξενεγκεῖν· [ὄρθῶς φαίνεται ῥηθὲν μετὰ τοῦ ἕτερα συντιθέμενον·] μὴ γὰρ οὕτως ἄλογον ἦν ἂν. ἔπειτα τὸ τῆς ὕβρεως, ἣν με φῆς ὑβρίσαι σε, εἰ μὴ οὕτω λέγοιμι, ἀλλ' εἰς σέ, φαίην ἰδίον.

ΣΟΛ. Ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω εἰπεῖν.

ΑΤΚ. Ὅτι τὸ μὲν σὲ ὑβρίζειν τὸ σῶμά ἐστι τὸ σὸν ἤτοι πληγαῖς ἢ δεσμοῖς ἢ καὶ ἄλλῳ τρόπῳ, τὸ δὲ ἐς σέ, ὅταν εἰς τι τῶν σῶν γίννηται ἢ ὑβρις· καὶ γὰρ ὅστις γυ- 581
ναῖκα ὑβρίζει τὴν σὴν, εἰς σέ ὑβρίζει, καὶ ὅστις παῖδα καὶ φίλον καὶ ὅστις γε οἰκέτην. πλὴν γὰρ περὶ πραγμάτων οὕτως ἔχει σοι· ἐπεὶ τὸ ἐς πράγμα ὑβρίζειν λέλεκται, οἷον ἐς τὴν παροιμίαν, ὡς ὁ Πλάτων φησὶν ἐν τῷ Συμποσίῳ.

ΣΟΛ. Κατανοῶ τὸ διάφορον.

ΑΤΚ. Ἄρ' οὐν καὶ τοῦτο κατανοεῖς, ὅτι τὸ ταῦτα ὑπαλλάττειν σολοικίζειν καλοῦσιν;

ΣΟΛ. Ἄλλὰ νῦν εἰσομαι.

ΑΤΚ. Αὐτὸ δὲ τὸ ὑπαλλάττειν εἴ τις ἐναλλάττειν λέγει, τί σοι δόξει λέγειν;

ΣΟΛ. Ἐμοὶ μὲν ταύτῳ λέγειν δόξει.

ΑΤΚ. Καὶ πῶς ἂν εἶη ταύτῳ ὑπαλλάττειν τὸ ἐναλλάττειν, εἴπερ τὸ μὲν ἑτέρου πρὸς ἕτερον γίνεται, τοῦ μὴ ὀρθοῦ πρὸς τὸ ὀρθόν, τὸ δὲ τοῦ μὴ ὄντος πρὸς τὸ ὄν;

ΣΟΛ. Κατέμαθον ὅτι τὸ μὲν ὑπαλλάττειν τὸ μὴ κύριον ἀντὶ τοῦ κυρίου λέγειν ἐστί, τὸ δ' ἐναλλάττειν ποτὲ μὲν τῷ κυρίῳ, ποτὲ δὲ τῷ μὴ κυρίῳ χρῆσθαι.

ΑΤΚ. Ἐχει τινὰ καὶ ταῦτα κατανόησιν οὐκ ἄχαριν, τὸ δὲ σπουδάξιν πρὸς τινα τὴν οἰκείαν ὠφέλειαν τοῦ 582
σπουδάζοντος ἐμφαίνει, τὸ δὲ περὶ τινα τὴν ἐκείνου περὶ ὃν σπουδάξει. καὶ ταῦτα ἴσως μὲν ὑποσυγκέχυνται, ἴσως δὲ καὶ ἀκριβοῦνται παρὰ τισι· βέλτιον δὲ τὸ ἀκριβοῦν ἐκάστω.

ΣΟΛ. Ὅρθῶς γὰρ λέγεις.

11. ΑΤΚ. Τό γε μὴν καθέξεσθαι τοῦ καθίξεν καὶ τὸ κάθισον τοῦ κάθησο ἄρ' οἴσθ' ὅτι διενήνοχεν;

ΣΟΛ. Οὐκ οἶδα. τὸ καθέσθητι ἤκουόν σου λέγοντος ὡς ἔστιν ἔκφυλον.

ΑΤΚ. Καὶ ὀρθῶς γε ἤκουσας. ἀλλὰ τὸ κάθισον τοῦ κάθησο διαφέρειν φημί.

ΣΟΛ. Καὶ τῷ ποτ' ἂν εἴη διαφέρον;

ΑΤΚ. Τῷ τὸ μὲν πρὸς τὸν ἐστῶτα λέγεσθαι τὸ κάθισον, τὸ δὲ πρὸς τὸν καθεζόμενον.

ἦσ', ὦ ξέν', ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δῆομεν ἔδρην, ἀντὶ τοῦ μένε καθεζόμενος. πάλιν οὖν εἰρήσθω ὅτι τὰ ταῦτα παραλλάττειν ἁμαρτάνειν ἐστί. τὸ δὲ καθίζω τοῦ 583 καθέξομαι ἄρά σοι δοκεῖ μικρῷ τινι διαφέρειν; εἴπερ τὸ μὲν καὶ ἕτερον δρωῦμεν, τὸ καθίζειν λέγω, τὸ δὲ μόνους ἡμᾶς αὐτοὺς τὸ καθέξεσθαι.

12. ΣΟΛ. Καὶ ταῦτα ἱκανῶς διελήλωθας, καὶ δὴ λέγε· οὕτω γὰρ σε δεῖ προδιδάσκειν.

ΑΤΚ. Ἐτέρως γὰρ λέγοντος οὐ κατανοεῖς; οὐκ οἶδα οἷόν ἐστι ξυγγραφεὺς ἀνήρ;

ΣΟΛ. Πάνυ οἶδα νῦν γε σου ἀκούσας ταῦτα λέγοντος.

ΑΤΚ. Ἐπεὶ καὶ τὸ καταδουλοῦν σὺ μὲν ἴσως ταῦτόν τῷ καταδουλοῦσθαι νενομίκας, ἐγὼ δὲ οἶδα διαφορὰν οὐκ ὀλίγην ἔχον.

ΣΟΛ. Τίνα ταύτην;

ΑΤΚ. Ὅτι τὸ μὲν ἐτέρω τὸ καταδουλοῦν, τὸ δ' ἑαυτῷ γίγνεται.

ΣΟΛ. Καλῶς λέγεις.

ΑΤΚ. Καὶ ἄλλα δέ σοι πολλὰ ὑπάφχει μανθάνειν, εἴπερ μὴ αὐτὸς εἰδέναι οὐκ εἰδῶς δόξεις

ΣΟΛ. Ἄλλ' οὐκ ἂν δόξαιμι.

ΑΤΚ. Οὐκοῦν τὰ λοιπὰ ἐσαυθις ἀναβαλώμεθα, νῦν δὲ διαλύσωμεν τὸν διάλογον.

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ Η ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΣ. 584

ΤΡΙΕΦΩΝ, ΚΡΙΤΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΕΟΛΛΟΣ.

1. ΤΡΙΕΦ. Τί τοῦτο, ὦ Κριτία; ὄλον σεαυτὸν ἡλοίωσας καὶ τὰς ὄφρῦς κάτω συννένευκας, μύχιον δὲ βυσσοδομεύεις ἄνω καὶ κάτω περιπολῶν κερδαλεόφρονι εἰκῶς κατὰ τὸν ποιητὴν „ὄχρός τέ σευ εἶλε παρειάς.“ μὴ που τρικάρηνον τεθέασαι ἢ Ἐκάτην ἐξ Ἴαιδου ἐληλυ- 585 θύσαν, ἢ καὶ τινι θεῶν ἐκ προνοίας συνήντηκας; οὐδέπω γὰρ σε τοιαῦτα εἰκὸς παθεῖν, εἰ καὶ αὐτὸν ἡκηκόεις, οἶμαι, τὸν κόσμον κλυσθῆναι ὥσπερ ἐπὶ τοῦ Δευκαλίωνος, σοὶ λέγω, ὦ καλὲ Κριτία, οὐκ αἴεις ἐμοῦ ἐπιβοωμένου τὰ πολλὰ καὶ ἐς βραχὺ γειτνιασάντος; δυσχεραίνεις καθ' ἡμῶν ἢ ἐκκεκῶφωσαι ἢ καὶ ἐκ τῆς χειρὸς καλαιστήσονται ἐπιμένεις;

ΚΡΙΤ. Ὁ Τριεφῶν, μέγαν τινὰ καὶ ἠπορημένον λόγον ἀκήκοα καὶ πολλὰς ὁδοὺς διενειλημένον καὶ ἔτι ἀναπεμπάζω τοὺς ὕθλους καὶ τὰς ἀκοὰς ἀποφράττω, μὴ που ἔτι ἀκούσασι ταῦτα καὶ ἀποψύξω ἐκμανεῖς καὶ μῦθος 586 τοῖς ποιηταῖς γενήσομαι ὡς καὶ Νιόβη τὸ πρὶν. ἀλλὰ κατὰ κρημνῶν ᾧθούμην ἂν ἐπὶ κεφαλῆς σκοτοδινησας, εἰ μὴ ἐπέκραξάς μοι, ὦ τάν, καὶ τὸ τοῦ Κλεομβρότου πήδημα τοῦ Ἀμβρακιώτου ἐμυθεύθη ἐπ' ἐμοί.

2. ΤΡΙΕΦ. Ἡράκλεις, τῶν θανμασίων ἐκείνων φασμάτων ἢ ἀκουσμάτων, ἅπερ Κριτίαν ἐξέπληξαν. πόσοι γὰρ ἐμβρόντητοι ποιηταὶ καὶ τερατολογίαι φιλοσόφων οὐκ ἐξέπληξάν σου τὴν διάνοιαν, ἀλλὰ λήρος πάντα γέγονεν ἐπὶ σοί.

ΚΡΙΤ. Πέπανσο ἐς μικρὸν καὶ μηκέτι παρενοχλήσης, ὦ Τριεφῶν· οὐ γὰρ παροπτέος ἢ ἀμελητέος γενήσῃ παρ' ἐμοῦ.

ΤΡΙΕΦ. Οἶδ' ὅτι οὐ μικρὸν αὐδὲ εὐκαταφρόνητον
 πρᾶγμα ἀνακνυκλεις, ἀλλὰ καὶ λίαν τῶν ἀπορρήτων· ὁ
 γὰρ χρῶς καὶ τὸ ταυρηθδὸν ὑποβλέπειν καὶ τὸ ἄστατον
 587 τῆς βάσεως τό τε ἄνω καὶ κάτω περιπολεῖν ἀρίγνωτόν
 σε καθίστησιν. ἀλλ' ἄμπνευσον τοῦ δεινοῦ, ἐξέμεσον
 τοὺς ὕθλους, „μὴ τι κακὸν παθῆς.“

ΚΡΙΤ. Σὺ μὲν, ὦ Τριεφῶν, ὅσον πέλεθρον ἀνά-
 δραμε ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ τὸ πνεῦμα ἐξάρῃ σε καὶ πεδάρ-
 σιος τοῖς πολλοῖς ἀναφανῆς καὶ πού καταπεσῶν Τριε-
 φῶντιον πέλαγος κατονομάσης, ὡς καὶ Ἰκαρος τὸ πρὶν·
 ἃ γὰρ ἀκήκοα τήμερον παρὰ τῶν τρισκαταράτων ἐκεί-
 νων σοφιστῶν, μεγάλως ἐξώγκασέ μου τὴν νηδύν.

ΤΡΙΕΦ. Ἐγὼ μὲν ἀναδραμοῦμαι ὀπόσον καὶ βού-
 λει, σὺ δὲ ἄμπνευσον τοῦ δεινοῦ.

ΚΡΙΤ. Φῦ φῦ φῦ φῦ τῶν ὕθλων ἐκείνων, ἰοῦ ἰοῦ
 ἰοῦ ἰοῦ τῶν δεινῶν βουλευμάτων, αἰ αἰ αἰ αἰ τῶν κενῶν
 ἐλπίδων.

3. **ΤΡΙΕΦ.** Βαβαῖ τοῦ ἀναφυσήματος, ὡς τὰς νεφέ-
 λας διέστρεψε· ξεφύρου γὰρ ἐπιπνέοντος λάβρου καὶ τοῖς
 κύμασιν ἐπωθίζοντος βορέην ἄρτι ἀνὰ τὴν Προποντιίδα
 588 κεκίνηκας, ὡς διὰ κάλων αἰ ὀλκάδες τὸν Εὐξείνιον πόν-
 τον οἰχῆσονται, τῶν κυμάτων ἐπικυλινδούντων ἐκ τοῦ
 φυσήματος· ὅσον οἶδημα τοῖς ἐγκάτοις ἐνέκειτο· πόσος
 κορκορυμὸς καὶ κλόνος τὴν γαστέρα σου συνετάρασε.
 πολύωτον σεαυτὸν ἀναπέφηνας τοσαῦτα ἀκηκοῶς, ὅς γε
 κατὰ τὸ τερατώδες καὶ διὰ τῶν ὀνύχων ἠκηκόεις.

ΚΡΙΤ. Οὐ παράδοξόν τι, ὦ Τριεφῶν, ἀκηκοέναι
 καὶ ἐξ ὀνύχων· καὶ γὰρ κνήμην γαστέρα τεθέασαι καὶ
 κεφαλὴν κύουσαν καὶ ἀνδρείαν φύσιν ἐς γυναικείαν ἐνερ-
 γοβατοῦσαν καὶ ἐκ γυναικῶν ὄρνεα μεταβαλλόμενα· καὶ
 ὅπως τερατώδης ὁ βίος, εἰ βούλει πιστεύειν τοῖς ποιη-
 ταῖς. ἀλλ' „ἐπεὶ σε“ πρῶτον „μιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,”

ἀπίωμεν ἔνθα αἱ πλάτανοι τὸν ἥλιον εἰργουσιν, ἀηδόνες δὲ καὶ χελιδόνες εὐῆχα κελαδοῦσιν, ἴν' ἡ μελωδία τῶν ὀρνέων τὰς ἀκοὰς ἐνηδύνουσα τό τε ὕδωρ ἡρέμα κελα- 589
 ρύζον τὰς ψυχὰς καταθέλξειε.

4. ΤΡΙΕΦ. Ἰωμεν, ὦ Κριτία· ἀλλὰ δέδια μὴ που ἐπῶδῃ τὸ ἡκουσμένον ἐστὶ καὶ με ὑπερον ἢ θύρετρον ἢ ἄλλο τι τῶν ἀψύχων ἀπεργάσεται ἢ θαυμασία σου αὕτη κατάπληξις.

ΚΡΙΤ. Νῆ τὸν Δία τὸν αἰθέριον οὐ τοῦτο γενήσεται ἐπὶ σοί.

ΤΡΙΕΦ. Ἔτι με ἐξεφόβησας τὸν Δία ἐπομοσάμενος. τί γὰρ ἂν δυνησεται ἀμυνέμεναί σε, εἰ παραβαίης τὸν ὄρκον; οἶδα γὰρ καὶ σὲ μὴ ἀγνοεῖν περὶ τοῦ Διὸς σου.

ΚΡΙΤ. Τί λέγεις; οὐ δυνησεται ὁ Ζεὺς ἐς Τάρταρον ἀποπέμψαι; ἢ ἀγνοεῖς ὡς τοὺς θεοὺς πάντας ἀπέρριψεν ἀπὸ τοῦ θεσπεσίου βηλοῦ καὶ τὸν Σαλμωνέα ἀντιβροντῶντα πρῶην κατεκεραύνωσε καὶ τοὺς ἀσελγεστάτους ἔτι καὶ νῦν, παρὰ δὲ τῶν ποιητῶν Τιτανοκράτωρ καὶ Γιγαντολέτης ἀνυμνεῖται ὡς καὶ παρ' Ὀμήρῳ; 590

ΤΡΙΕΦ. Σὺ μὲν, ὦ Κριτία, πάντα παρέδραμες τὰ τοῦ Διὸς, ἀλλ', εἰ σοι φίλον, ἄκουε. οὐχὶ κύκνος οὗτος ἐγένετο καὶ σάτυρος δι' ἀσέλγειαν, ἀλλὰ καὶ ταῦρος; καὶ εἰ μὴ τὸ πορνίδιον ἐκεῖνο ταχέως ἐπῶμίσατο καὶ διέφυγε διὰ τοῦ πελάγους, τάχ' ἂν ἡροτρία ἐντυχῶν γεηπόνῳ ὁ βροντοποιὸς καὶ κεραυνοβόλος σου Ζεὺς καὶ ἀντὶ τοῦ κεραυνοβολεῖν τῇ βουπλήγι κατεκεντάννυτο. τὸ δὲ καὶ Αἰθίοψι συννευαχθεῖσθαι ἀνδράσι μελαντέροις καὶ τὴν ὄψιν ἔξοφωμένοις καὶ ἐς δῶδεχ' ἡλίους μὴ ἀφίστασθαι, ἀλλ' ὑποβεβρεγμένος καθεδεῖσθαι παρ' αὐτοῖς πῶγωνα 591
 τηλικούτου ἔχων, οὐκ αἰσχύνης ἄξια; τὰ δὲ τοῦ ἀετοῦ καὶ τῆς Ἰδῆς καὶ τὸ κνοφορεῖν καθ' ὅλου τοῦ σώματος αἰσχύνονται καὶ λέγειν.

5. ΚΡΙΤ. Μῶν τὸν Ἀπόλλωνα γ' ἐκομοσόμεθα, ὃς προφήτης ἄριστος καὶ ἱητρός, ὄγαθέ;

ΤΡΙΕΦ. Τὸν ψευδόμαντιν λέγεις, τὸν Κροίσον πρῶην διολωλεκότα καὶ μετ' αὐτὸν Σαλαμειῶους καὶ ἑτέρους μυρίους, ἀμφίλοξα πᾶσι μαντευόμενον;

6. ΚΡΙΤ. Τὸν Ποσειδῶνα δὲ τί; ὃς τρῖαιναν ἐν ταῖν χερσίν κρατῶν καὶ διάτορόν τι καὶ κατακληκτικὸν βοᾷ ἐν τῷ πολέμῳ ὅσον ἑννεάχιλοι ἄνδρες ἢ δεκάχιλοι, ἀλλὰ
592 καὶ σεισίχθων, ὧ Τριεφῶν, ἐκονομάζεσαι;

ΤΡΙΕΦ. Τὸν μοιχὸν λέγεις, ὃς τὴν τοῦ Σαλμωνέως παῖδα τὴν Τυρῶ πρῶην διέφθειρε καὶ ἐτι ἐπιμοιχεύει καὶ ὄυστης καὶ δημαγωγὸς τῶν τοιούτων ἐστί; τὸν γὰρ Ἄρην ὑπὸ τοῦ δεσμοῦ πιεζόμενον καὶ δεσμοῖς ἀλύτοις μετὰ τῆς Ἀφροδίτης στενούμενον, πάντων τῶν θεῶν διὰ τὴν μοιχείαν ὑπ' αἰσχύνης σιωπῶντων, ὃ Ἰπκείος Ποσειδῶν ἐκλαυσε δακρυρροῶν ὥσπερ τὰ βρεφύλλια τοὺς διδασκάλους δεδιότα ἢ ὥσπερ αἱ γράες κόρας ἐξαπατῶσαι· ἐπίκειτο δὲ τῷ Ἥφαιστῳ λῦσαι τὸν Ἄρεα, τὸ δὲ ἀμφίχωλον τοῦτο δαιμόνιον, οἴκτειραν τὸν πρεσβύτερον θεόν, τὸν Ἄρην ἀπηλευθέρωσεν. ὥστε καὶ μοιχὸς ἐστὶν ὡς μοιχοῦς διασώζων.

7. ΚΡΙΤ. Ἐρμείαν δὲ τί;

ΤΡΙΕΦ. Μὴ μοι τὸν κακόδουλον τοῦ ἀσελγεστάτου Διὸς καὶ τὸν ἀσελγομανοῦντα ἐπὶ τοῖς μοιχικοῖς.

8. ΚΡΙΤ. Ἄρεα δὲ καὶ Ἀφροδίτην οἶδα μὴ παραδέχασθαι σε διὰ τὸ προδιαβληθῆναι πρῶην παρὰ σοῦ. ὥστε
593 ἐάσωμεν τούτους. τῆς Ἀθηνᾶς ἐτι ἐπιμνησθήσομαι, τῆς παρθένου, τῆς ἐνόπλου καὶ κατακληκτικῆς θεᾶς, ἣ καὶ τὴν τῆς Γοργόνης κεφαλὴν ἐν τῷ στήθει περιάπτεται· τὴν γιγαντολέτιν θεόν. οὐ γὰρ ἔχεις τι λέγειν περὶ αὐτῆς.

ΤΡΙΕΦ. Ἐρῶ σοι καὶ περὶ ταύτης, ἣν μοι ἀποκρίνη.

ΚΡΙΤ. Λέγε ὃ τι γε βούλει.

ΤΡΙΕΦ. Εἰπέ μοι, ὦ Κριτία, τί τὸ χρήσιμον τῆς Γοργόνας καὶ τί τῷ στήθει τοῦτο ἢ θεὰ ἐπιφέρεται;

ΚΡΙΤ. Ὡς φοβερόν τι θέαμα καὶ ἀποτροπτικὸν τῶν δεινῶν. ἀλλὰ καὶ καταπλήσσει τοὺς πολεμίους καὶ δεραλκία τὴν νίκην ποιεῖ, ὅπου γε βούλεται.

ΤΡΙΕΦ. Μῶν καὶ διὰ τοῦτο ἡ Γλαυκῶπις ἀκαταμάχητος;

ΚΡΙΤ. Καὶ μάλα.

ΤΡΙΕΦ. Καὶ διὰ τί οὐ τοῖς σώζειν δυναμένοις, ἀλλὰ τοῖς σωζομένοις μηρία καιόμεν ταύρων ἢ δ' αἰγῶν, ὡς ἡμᾶς ἀκαταμάχητους ἐργάσονται ὅσπερ τὴν Ἀθηναῶν;

ΚΡΙΤ. Ἄλλ' οὐ οἱ δυνάμεις γε πόρρωθεν ἐπιβοηθεῖν ὅσπερ τοῖς θεοῖς, ἀλλ' εἰ τις αὐτὴν ἐπιφέρεται.

9. **ΤΡΙΕΦ.** Καὶ τί τόδ' ἔστιν; ἐθέλω γὰρ παρὰ σοῦ εἰδέναι ὡς ἐξευρημένον τὰ τοιαῦτα καὶ ἐς μάλιστα κατωρθωκότος. ἀγνοῶ γὰρ πάντα τὰ κατ' αὐτὴν πλήν γε τοῦ ὀνόματος.

594

ΚΡΙΤ. Αὕτη κόρη ἐγένετο εὐπρεπῆς καὶ ἐπέραστος. Περσέως δὲ ταύτην θόλω ἀποδειροτομήσαντος, ἀνδρὸς γενναίου καὶ ἐς μαγικὴν εὐφημουμένου, ἐκαιοδίαις ταύτην περιωδήσαντος, ἄλλαρ οἱ θεοὶ ταύτην ἐσχήμασι.

ΤΡΙΕΦ. Τοῦτί μ' ἐλάνθανέ ποτε τὸ καλόν, ὡς ἀνθρώπων θεοὶ ἐνδεεῖς εἰσι. ζωῆς δὲ τί τὸ χρήσιμον; προσηταιρίζετο ἐς πανδοχείου ἢ κρυφίως συνεφθείρετο καὶ κόρην αὐτὴν ἐπωνόμαζε;

ΚΡΙΤ. Νῆ τὸν Ἄγνωστον ἐν Ἀθήναις παρθένος διέμεινε μέχρι τῆς ἀποτομῆς.

ΤΡΙΕΦ. Καὶ εἰ τις παρθένον κατατομήσειε, ταῦτό γένοιτο φόβητρον τοῖς πολλοῖς; οἶδα γὰρ μυρίας διαμει- 595
λειστί τμηθείσας „νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, Κρήτην δὲ τέ μιν καλέουσι. καὶ εἰ τοῦτο ἐγίνωσκον, ὦ καλὲ Κριτία, πόσας Γοργόνας σοι ἂν ἤγαγον ἐκ Κρήτης; καὶ σε στρατηγέ

την ἀκαταμάχητον ἀποκατέστησα, ποιηται δὲ καὶ φήτορες κατὰ πολὺ με Περσείως διέκριναν ὡς πλείονας Γοργόνας ἐφευρηκότα. 10. ἀλλ' ἐτι ἀνεμνήσθην τὰ τῶν Κρητῶν, οἳ τάφον ἐπεδεικνυντό μοι τοῦ Διὸς σου καὶ τὰ τήν μητέρα θρέψαντα λόχμια, ὡς ἀειθαλεῖς αἱ λόχμαι αὐταὶ διαμένουσι.

ΚΡΙΤ. Ἄλλ' οὐκ ἐγίνωσκες τὴν ἐπρωδὴν καὶ τὰ ὄργια.

596 ΤΡΙΕΦ. Εἰ ταῦτα, ὦ Κριτία, ἐξ ἐπρωδῆς ἐγίνετο, τάχ' ἂν καὶ ἐκ νεκάδων ἐξήνεγκεν ἂν καὶ ἐς τὸ γλυκύντατον φάος ἀνήγαγεν. ἀλλὰ λῆρος παίγνιά τε καὶ μῦθοι παρὰ τῶν ποιητῶν τερατολογούμενα. ὥστε ἕασον καὶ ταύτην.

11. ΚΡΙΤ. Ἦραν δὲ τὴν Διὸς γαμετὴν καὶ κασίγνητον οὐ παραδέχη;

ΤΡΙΕΦ. Σίγα τῆς ἀσελγεστάτης ἔνεκα μίξεως καὶ τὴν ἐκ ποδοῖν καὶ χεροῖν ἐκτεταμένην παραόδραμε.

12. ΚΡΙΤ. Καὶ τίνα ἐπομόσωμαί γε;

ΤΡΙΕΦ. Ὑψιμέδοντα θεόν, μέγαν, ἄμβροτον, οὐρανίωνα,

υἱὸν πατρὸς, πνεῦμα ἐκ πατρὸς ἐκπορευόμενον, ἔν ἐκ τριῶν καὶ ἐξ ἑνὸς τρία,

597 ταῦτα νόμιξε Ζῆνα, τόνδ' ἠγοῦ θεόν.

ΚΡΙΤ. Ἀριθμέειν με διδάσκεις, καὶ ὄρκος ἡ ἀριθμητική· καὶ γὰρ ἀριθμέεις ὡς Νικόμαχος ὁ Γερασηνός. οὐκ οἶδα γὰρ τί λέγεις, ἔν τρία, τρία ἔν. μὴ τὴν τετρακτὺν φῆς τὴν Πυθαγόρου ἢ τὴν ὀγδοάδα καὶ τριακάδα;

ΤΡΙΕΦ. Σίγα τὰ νέρθε καὶ τὰ σιγῆς ἄξια.

οὐκ ἔσθ' ὥδε μετρεῖν τὰ ψυλλῶν ἴχνη. ἐγὼ γάρ σε διδάξω τί τὸ πᾶν καὶ τίς ὁ πρῶην πάντων καὶ τί τὸ σύστημα τοῦ παντός· καὶ γὰρ πρῶην καὶ γὰρ ταῦτα ἐπασχον ἄπερ σύ, ἠνίκα δέ μοι Γαλιλαῖος ἐνέτυχεν, ἀναφαλαντίας, ἐπίρρινος, ἐς τρίτον οὐρανιὸν ἀεροβατήσας καὶ τὰ κάλ-

λιστα ἐκμεμαθηκώς, δι' ὕδατος ἡμᾶς ἀνεκαίνισεν, ἐς τὰ 598
τῶν μακάρων ἰχθια παρεισώδενσε καὶ ἐκ τῶν ἀσεβῶν
χωρῶν ἡμᾶς ἐλυτρώσατο. καὶ σὲ ποιήσω, ἦν μου ἀκούης,
ἐπ' ἀληθείας ἄνθρωπον.

13. ΚΡΙΤ. Λέγε, ὦ πολυμαθέστατε Τριεφῶν· διὰ
φόβου γὰρ ἔρχομαι.

ΤΡΙΕΦ. Ἀνέγνωκός ποτε τὰ τοῦ Ἀριστοφάνους τοῦ
δραματοποιοῦ Ὅρνιδας ποιημάτια;

ΚΡΙΤ. Καὶ μάλα.

ΤΡΙΕΦ. Ἐγκεχάρακται παρ' αὐτοῦ τοιόνδε·

Χάος ἦν καὶ Νῦξ Ἐρεβός τε μέλαν πρῶτον καὶ
Τάρταρος εὐρύς·

γῆ δ' οὐδ' ἀήρ οὐδ' οὐρανὸς ἦν.

ΚΡΙΤ. Εὐ λέγεις. εἶτα τί ἦν;

ΤΡΙΕΦ. Ἦν φῶς ἄφθιτον ἀόρατον ἀκατανόητον,
ὃ λύει τὸ σκότος καὶ τὴν ἀκοσμίαν ταύτην ἀπήλασε, λόγῳ
μόνῳ ῥηθέντι ὑπ' αὐτοῦ, ὡς ὁ βραδύγλωσσος ἀπεγρά-
ψατο, γῆν ἐπηξεν ἐφ' ὕδασι, οὐρανὸν ἐτάνυσεν, ἀστέ-
ρας ἐμόρφωσεν ἀπλανεῖς, δρόμον διετάξατο, οὓς σὺ σέβῃ 599
θεούς, γῆν δὲ τοῖς ἄνθεσιν ἐκαλλώπισεν, ἄνθρωπον ἐκ
μὴ ὄντων ἐς τὸ εἶναι παρήγαγε, καὶ ἔστιν ἐν οὐρανῷ βλέ-
πων δικαίους τε καὶ δίκους καὶ ἐν βίβλοις τὰς πράξεις ἀπο-
γραφόμενος· ἀνταποδώσει δὲ πᾶσιν ἦν ἡμέραν αὐτὸς
ἐνετείλατο.

14. ΚΡΙΤ. Τὰ δὲ τῶν Μοιρῶν ἐπινενησμένα ἐς
ἅπαντας ἐγκαράττουσί γε καὶ ταῦτα;

ΤΡΙΕΦ. Τὰ ποῖα;

ΚΡΙΤ. Τὰ τῆς εἰμαρμένης.

ΤΡΙΕΦ. Λέγε, ὦ καλὲ Κριτία, περὶ τῶν Μοιρῶν,
ἐγὼ δὲ μαθητιῶν ἀκούσαιμι παρὰ σοῦ.

ΚΡΙΤ. Οὐχ Ὀμηρος ὁ αἰόλιμος ποιητὴς εἶρηκε,
μοῖραν δ' οὗ τινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν·

ἐπὶ δὲ τοῦ μεγάλου Ἡρακλέους,
 οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη Ἡρακλείη φύγε κῆρα,
 ὅσπερ φίλτατος ἔσκε Διὶ Κρονίωνι ἄνακτι,
 600 ἀλλὰ ἔ Μοῖρ' ἐδάμασσε καὶ ἀργαλέος χόλος Ἥρης.
 ἀλλὰ καὶ ὄλον τὸν βίον καθειμάρθαι καὶ τὰς ἐν τούτῳ
 μεταβολάς·

ἐνθα δ' ἔπειτα
 πείσεται ἄσσα οἱ Αἴσα Κατακλιῶθές τε βαρεῖαι
 γιγνομένων νήσαντο λίνφ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
 καὶ τὰς ἐν ξένη ἐποχὰς ἀπ' ἐκείνης γίνεσθαι·
 ἡδ' ὡς Αἰολὸν ἰκόμεθ', ὅς με πρόφρων ὑπέδεκτο,
 καὶ πέμπ'· οὐδέπω αἴσα φίλην ἐς πατρίδ' ἰκέσθαι.
 ὥστε πάντα ὑπὸ τῶν Μοιρῶν γίνεσθαι ὁ ποιητὴς μεμαρ-
 τύρηκε. τὸν δὲ Δία μὴ θελήσαι τὸν υἱὸν
 θανάτοιο δυσηγέος ἐξαναλῦσαι,

ἀλλὰ μᾶλλον

αἱματοέσσας δὲ ψιάδας κατέχευεν ἔραζε
 παῖδα φίλον τιμῶν, τὸν οἱ Πάτροκλος ἔμελλε
 φθίσειν ἐν Τροίῃ.

ὥστε, ὡς Τριεφῶν, διὰ τοῦτο μηδὲν προσθεῖναι περὶ τῶν
 Μοιρῶν ἐθελήσης, εἰ καὶ τάχα πεδάρσιος ἐγεγόνεις μετὰ
 τοῦ διδασκάλου καὶ τὰ ἀπόρρητα ἐμνήθης.

601 15. ΤΡΙΕΦ. Καὶ πῶς ὁ αὐτὸς ποιητὴς, ὡς καλὲ Κρι-
 τία, διττὴν ἐπιλέγει τὴν εἰμαρμένην καὶ ἀμφίβολον, ὡς
 τότε μὲν τι πράξαντι, τοιῶδε τέλει συγκυρῆσαι, τοῖον δὲ
 ποιήσαντι, ἑτέρῳ τέλει ἐντυχεῖν; ὡς ἐπ' Ἀχιλλέως,
 διχθαδίας Κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε·
 εἰ μὲν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
 ὤλετο μὲν μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἄφθιτον ἔσται.
 εἰ δέ κεν οἴκαδ' ἴκωμαι,
 ὤλετό μοι κλέος ἐσθλόν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι αἰὼν
 ἔσσεται.

ἀλλὰ καὶ ἐπὶ Εὐχήνορος,

ὅς ρ' εὖ εἰδὼς κῆρ' ὀλοὴν ἐπὶ νηὸς ἔβαινε·
πολλάκι γάρ οἱ ἔειπε γέρον ἀγαθὸς Πολύτδος,
νούσῳ ὑπ' ἀργαλέῃ φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν
ἦ μετ' Ἀχαιῶν νηυσὶν ὑπὸ Τρῳέσσι δαμῆναι.

16. οὐχὶ παρ' Ὀμήρῳ ταῦτα γέγραπται; ἢ ἀμφίβολος αὕτη
καὶ ἀμφίσημος ἀπάτη; εἰ δὲ βούλει, καὶ τοῦ Διὸς ἐπι- 602
θήσω σοὶ τὸν λόγον. οὐχὶ τῷ Αἰγίσθῳ εἰρηκεν ὡς ἀπο-
σχομένῳ μὲν τῆς μοιχείας καὶ τῆς Ἀγαμέμνονος ἐπιβουλήs
ζῆν καθείμαρται πολὺν χρόνον, ἐπιβαλλομένῳ δὲ ταῦτα
πράττειν οὐ καθυστερεῖν θανάτου; τοῦτο καγὼ πολλάκις
προῦμαντευσάμην, ἐὰν κτάνῃς τὸν πλησίον, θανατωθήs
παρὰ τῆς δίκης, εἰ δέ γε μὴ τοῦτο πράξῃς, βίωσῃ καλῶs,
οὐδέ κέ σ' ὄκα τέλος θανάτοιο κιχείη.

οὐχ ὄραs ὡs ἀδιόρθωτα τὰ τῶν ποιητῶν καὶ ἀμφίλοξα καὶ
μηδέπω ἠδραιωμένα; ὥστε ἔασον ἅπαντα, ὡs καὶ σὲ ἐν
ταῖs ἐπουρανίοιs βίβλοιs τῶν ἀγαθῶν ἀπογράψονται.

17. ΚΡΙΤ. Εὐ πάντα ἀνακνυκλεις, ὦ Τριεφῶν· ἀλλὰ
μοι τόδε εἶπέ, εἰ καὶ τὰ τῶν Σκυθῶν ἐν τῷ οὐρανῷ 603
ἐγχαράττουσι;

ΤΡΙΕΦ. Πάντα, εἰ τύχῃ γε χρηστὸs καὶ ἐν ἔθνεσι.

ΚΡΙΤ. Πολλοὺs γε γραφείας φῆs ἐν τῷ οὐρανῷ, ὡs
ἅπαντα ἀπογράφεσθαι.

ΤΡΙΕΦ. Εὐστόμει καὶ μηδὲν εἰπῆs φλαῦρον θεοῦ
δεξιοῦ, ἀλλὰ κατηχούμενος πείθου παρ' ἐμοῦ, εἶπερ ζῆν
χρηζῆις εἰs τὸν αἰῶνα. εἰ οὐρανὸν ὡs δέρριν ἐξήπλωσε,
γῆν δὲ ἐφ' ὕδατος ἐπηξεν, ἀστέρας ἐμόρφωσεν, ἄνθρω-
πον ἐκ μὴ ὄντος παρήγαγε, τί παράδοξον καὶ τὰs πράξιs
πάντων ἐναπογράφεσθαι; καὶ γὰρ σοὶ οἰκίδιον κατα-
σκευάσαντι, οἰκέτιδας δὲ καὶ οἰκέτας ἐν αὐτῷ συναγα-
γόντι, οὐδέποτε σε διέλαθε τούτων πρᾶξιs ἀπόβλητος·
πόσῳ μᾶλλον τὸν πάντα πεποιηκότα θεὸν οὐχ ἅπαντα ἐν

604 εὐκολία διαδραμεῖν ἐκάστου πρᾶξιν καὶ ἔννοιαν; οἱ γὰρ σου θεοὶ κότταβος τοῖς εὖ φρονοῦσιν ἐγένοντο.

18. ΚΡΙΤ. Πάνυ εὖ λέγεις, καὶ με ἀντιστρόφως τῆς Νιόβης παθεῖν· ἐκ στήλης γὰρ ἄνθρωπος ἀναπέφθη. ὥστε τοῦτον τὸν θεὸν προστιθῶ σοι, μὴ κακόν τι παθεῖν παρ' ἐμοῦ.

ΤΡΙΕΦ. Ἐπερ ἐκ καρδίας μ' ὄντως φιλεῖς, μὴ ἕτεροῦν τι ποιήσης ἐν ἐμοὶ „καὶ ἕτερον μὲν κεύσῃς ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἴπῃς.“ ἀλλ' ἄγε δὴ τὸ θαυμάσιον ἐκεῖνο ἀκουσμάτιον ἄεισον, ὅπως κἀγὼ κατωχριάσω καὶ ὄλωσ ἀλλοιωθῶ, καὶ οὐχ ὡς ἡ Νιόβη ἀπανθήσω, ἀλλ' ὡς ἀ-
605 δῶν ὄρνεον γενήσομαι καὶ τὴν θαυμασίαν σου ἐκπλήξω κατ' ἀνθηρὸν λειμῶνα ἐκτραγῶδήσω.

ΚΡΙΤ. Νῆν τὸν υἱὸν τὸν ἐκ πατρὸς οὐ τοῦτο γενήσεται.

ΤΡΙΕΦ. Λέγε παρὰ τοῦ πνεύματος δύναμιν τοῦ λόγου λαβῶν, ἐγὼ δὲ καθεδουῶμαι

δέγμενος Αἰακίδην ὅποτε λήξειεν αἰείδων.

19. ΚΡΙΤ. Ἀπήειν ἐπὶ τὴν λεωφόρον ὠνησόμενός γε τὰ χρεωδέστατα, καὶ δὴ ὄρῳ πλῆθος πάμπολυ ἐς τὸ οὐς ψιθυρίζοντας, ἐπὶ δὲ τῇ ἀκοῇ ἐφῦντο τοῖς χεῖλεσιν· ἐγὼ δὲ παπτήνας ἐς ἅπαντας καὶ τὴν χεῖρα τοῖς βλεφάροις περικάμψας ἐσκοπίαζον ὄξυδερκέστατα, εἰ ποῦ γέ τινα τῶν φίλων θεάσωμαι. ὄρῳ δὲ Κράτωνα τὸν πολιτικόν,
606 παιδόθεν φίλον ὄντα καὶ συμποτικόν.

ΤΡΙΕΦ. Αἰσθάνομαι· τοῦτον τὸν ἐξισωτὴν γὰρ εἶρηκας. εἶτα τί;

ΚΡΙΤ. Καὶ δὴ πολλοὺς παραγκωνισάμενος ἦκον ἐς τα πρόσω καὶ τὸ ἐωθινὸν χαῖρε εἰπὼν ἐχώρουν ὡς αὐτόν. 20. ἀνθρωπίσκος δέ τις τοῦνομα Χαρίκενος, σεσημ-
607 μένον γερόντιον φέγγον τῇ ρινί, ὑπέβηττε μύχιον, ἐχρέμπετο ἐπισεσυρμένον, ὃ δὲ πτύελος κυανώτερος θανά-

του· εἶτα ἤρξατο ἐπιφθέγγεσθαι κατισχυημένον· Οὗτος, ὡς προείπον, τοὺς τῶν ἐξισωτῶν καταλείπει ἑλλειπασμοὺς καὶ τὰ χρέα τοῖς δανεισταῖς ἀποδώσει καὶ τὰ τε ἐνοίκια πάντα καὶ τὰ δημόσια, καὶ τὰς εἰραμάγγυας δέξεται μὴ 608 ἐξετάζων τῆς τέχνης. καὶ κατεφλυάρει ἐτι πικρότερα. οἱ περὶ αὐτὸν δὲ ἦθοντο τοῖς λόγοις καὶ τῷ καινῷ τῶν ἀκουσμάτων προσέκειντο. 21. ἕτερος δὲ τοῦνομα Χλευόχαρμος τριβώνιον ἔχων πολύσαθρον ἀνυπόδετός τε καὶ ἄσκεπος μετέειπε τοῖς ὀδοῦσιν ἐπικροτῶν, ὡς ἐπεδείξατό μοί τις κακοεῖμων, ἐξ ὀρέων παραγενόμενος, κεκαρμένος τὴν κόμην, ἐν τῷ θεάτρῳ ἀναγεγραμμένον ὄνομα 609 ἱερογλυφικοῖς γραμμασιν, ὡς οὗτος τῷ χρυσῷ ἐπικλύσει τὴν λεωφόρον. ἦν δ' ἐγὼ κατὰ μὲν τὰ Ἀριστάνδρου καὶ Ἀρτεμιδώρου, Οὐ καλῶς ἀποβήσονται ταῦτά γε τὰ ἐνύπνια ἐν ὑμῖν, ἀλλὰ σοὶ μὲν τὰ χρέα πληθυνθήσεται ἀναλόγως τῆς ἀποδόσεως· οὗτος δὲ ἐπὶ πολὺ τοῦ ὀβολοῦ γε στερηθήσεται ὡς πολλοῦ χρυσίου εὐπορηκῶς. καὶ ἔμοιγε δοκεῖτε ἐπὶ λευκάδα πέτρην καὶ δῆμον ὀνειρών καταδαρθέντες τοσαῦτα ὀνειροπολεῖν ἐν ἀκαρεῖ τῆς νυκτὸς οὐ- 610 σης. 22. οἱ δὲ ἀνεκάγχασαν ἅπαντες ὡς ἀποπνιγέντες ὑπὸ τοῦ γέλωτος καὶ τῆς ἀμαθίας μου κατεγίνωσκον. ἦν δ' ἐγὼ πρὸς Κράτωνα, Μῶν κακῶς πάντα ἐξεργίσις, ἴν' εἶπω τι κωμικευσάμενος, καὶ οὐ κατὰ Ἀρίστανδρον τὸν Τελμισέα καὶ Ἀρτεμίδωρον τὸν Ἐφέσιον ἐξίχνησα τοῖς ὀνειράσιν; ἦ δ' ὅς, Σίγα, ᾧ Κριτία· εἰ ἐχεμυθεῖς, μυσταγωγῆσω σε τὰ κάλλιστα καὶ τὰ νῦν γενησόμενα· οὐ γὰρ ὄνειροι τὰδ' εἰσίν, ἀλλ' ἀληθῆ, ἐκβήσονται δὲ εἰς μῆνα Μεσορί. ταῦτα ἀκηκῶς παρὰ τοῦ Κράτωνος καὶ τὸ ὀλισθηρὸν τῆς διανοίας αὐτῶν κατεγνωνκῶς ἠρυσθρίασα καὶ 611 σκυθρωπάζων ἐπορευόμενῃ πολλὰ τὸν Κράτωνα ἐπιμεμφόμενος. εἷς δὲ δοριμὺ καὶ τιτανῶδες ἐνιδῶν δραξάμενός μου τοῦ λώπους ἐσπάρασσε ρήτην ποιήσασθαι πει-

θόμενός τε καὶ παρανυττόμενος παρὰ τοῦ πεπαλαιωμέ-
νου ἐκείνου δαιμονίου. 23. εἰς λόγους δὲ ταῦτα παρεκτεί-
ναντες πείθει με τὸν κακοδαίμονα εἰς γόητας ἀνθρώ-
πους παρυγενέσθαι καὶ ἀποφράδι τὸ δὴ λεγόμενον ἡμέρα
συγκυρῆσαι· ἔφασκε γὰρ πάντα ἐξ αὐτῶν μυσταγωγῆ-
θῆναι. καὶ δὴ διήλθομεν σιδηρέας τε πύλας καὶ χαλκίους
οὐδούς. ἀναβάθρας δὲ πλείστας περικυκλωσάμενοι ἐς
χρυσόροφον οἶκον ἀνήλθομεν, οἶον Ὅμηρος τὸν Μενε-
612 λάου φησί. καὶ δὴ ἅπαντα ἐσκοπίαζον ὅσα ὁ νησιώτης
ἐκείνος νεανίσκος. ὁρῶ δὲ οὐχ Ἑλένην, μὰ Δί', ἀλλ' ἄν-
δρας ἐπικεκυφότητας καὶ κατωχρωμένους· οἱ δὲ ἰδόντες
γῆθησαν καὶ ἐξ ἐναντίας παρεγένοντο· ἔφασκον γὰρ ὡς εἰ
τινα λυγρὰν ἀγγελίαν ἀγάγοιμεν· ἐφαίνοντο γὰρ οὔτοι
ὡς τὰ κάκιστα εὐχόμενοι καὶ ἔχαιρον ἐπὶ τοῖς λυγροῖς ὡς-
περ αἱ ποινοποιοὶ ἐπὶ θέατρα, τὰς κεφαλὰς δ' ἄγχι σχόν-
τες ἐψιθύριζον. μετὰ δὲ τὰ ἤροντό με,

τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις ἦδὲ τοκῆς;
χρηστὸς γὰρ ἂν εἴης ἀπὸ γε τοῦ σχήματος. ἦν δ' ἐγὼ, Ὀλί-
γοι γε χρηστοί, ὥσπερ βλέπω πανταχοῦ· Κριτίας δὲ τοῦ-
νομα, πόλις δέ μοι ἐνθεν ὄθεν καὶ ὑμῖν. 24. ὡς δ' ἀερο-
βατοῦντες ἐπυνθάνοντο, Πῶς τὰ τῆς πόλεως καὶ τὰ τοῦ
κόσμου; ἦν δ' ἐγὼ, Χαίρουσί γε πάντες καὶ ἔτι γε χαρή-
σσονται. οἱ δὲ ἀνένεον ταῖς ὀφρῦσιν, Οὐχ οὕτω· δυστο-
κεῖ γὰρ ἡ πόλις. ἦν δ' ἐγὼ κατὰ τὴν αὐτῶν γνώμην· Τρεῖς
613 οἴξυδερκέστατα καὶ τάδε νενοήκατε. πῶς δὲ τὰ τοῦ αἰδέ-
ρος; μῶν ἐκλείψει ὁ ἥλιος, ἡ δὲ σελήνη κατὰ κάθետον γε-
νήσεται; ὁ Ἄρης εἰ τετραγωνήσει τὸν Δία καὶ ὁ Κρόνος
διαμετρήσει τὸν ἥλιον; ἡ Ἀφροδίτη εἰ μετὰ τοῦ Ἑρμοῦ
συννοδεύσει καὶ Ἑρμαφροδίτους ἀποκνήσουσιν, ἐφ' οἷς
ὑμεῖς ἦδεσθε; εἰ φραγδαίους ὑετούς ἐκπέμψουσιν; εἰ νι-
φετὸν πολὺν ἐπιστρωννύσουσι τῇ γῇ, χάλαξαν δὲ καὶ ἐρυ-

σίβην εἰ κατάξουσι, λοιμὸν καὶ λιμὸν εἰ ἐπιπέμψουσιν, εἰ τὸ κεραυνοβόλον ἀγγεῖον ἀπεγεμίσθη καὶ τὸ βροντοποιὸν δοχεῖον ἀνεμεστῶθη; 25. οἱ δὲ ὡς ἅπαντα κατωρθώκοτες κατεφλυάρουν τὰ αὐτῶν ἐράσματα, ὡς μεταλλαγῶσι τὰ πράγματα, ἀταξίαι δὲ καὶ ταραχαὶ τὴν πόλιν καταλήψονται, τὰ στρατόπεδα ἥττονα τῶν ἐναντίων γενήσονται. τοῦτο ἐκταραχθεὶς καὶ ὥσπερ πρῖνος καόμενος οἰδηθεὶς διάτορον ἀνεβόησα, Ὡ δαιμόνιοι ἀνδρῶν, μὴ μεγάλα λίαν λέγετε „θῆγοντες ὀδόντας κατ' ἀνδρῶν θυμολέοντων πνειόντων δόρυ καὶ λόγχης καὶ λευκολόφους τριφ- 614 λείας.“ ἀλλὰ ταῦθ' ὑμῖν ἐπὶ κεφαλὴν καταβήσεται, ὡς τὴν πατρίδα ὑμῶν κατατρύχετε· οὐ γὰρ αἰθεροβατοῦντες ταῦτα ἠκηκόητε, οὐ τὴν πολυάσχολον μαθηματικὴν κατωρθώκατε. εἰ δὲ γε μαντεῖαι καὶ γοητεῖαι ὑμᾶς παρέπεισαν, διπλοῦν τὸ τῆς ἀμαθίας· γυναικῶν γὰρ εὐρέματα ταῦτα γραιδίω καὶ παίγνια· ἐπὶ πολὺ γὰρ τὰ τοιαῦτα αἰτῶν γυναικῶν ἐπίνοιαι μετέρχονται.

26. ΤΡΙΕΦ. Τί δὲ πρὸς ταῦτα ἔφησαν, ὦ καλὲ Κριτία, οἱ κεκαρμένοι τὴν γνώμην καὶ τὴν διάνοιαν;

ΚΡΙΤ. Ἄπαντα ταῦτα παρέδραμον εἰς ἐπίνοιαν τετεχνασμένην καταπεφευγότες· ἔλεγον γάρ, Ἡλίους δέκα ἄσιτοι διαμενοῦμεν καὶ ἐπὶ παννύχους ὑμνωδίας ἐπαγρουπνοῦντες ὄνειρώττομεν τὰ τοιαῦτα.

ΤΡΙΕΦ. Σὺ δὲ τί πρὸς αὐτοὺς εἰρηκας; μέγα γὰρ ἔφησαν καὶ διηπορημένον.

ΚΡΙΤ. Θάρσει, οὐκ ἀγεννές· ἀντεῖπον γὰρ τὰ κάλ- 615 λιστα. τὰ γὰρ παρὰ τῶν ἀστικῶν θρυλλούμενα, ἔφην, περὶ ὑμῶν, ὁπόταν ὄνειροπολεῖτε, τὰ τοιαῦτά που παρεισάγονται. οἱ δὲ σεσηρὸς ὑπομειδιῶντες, Ἐξω που παρέρχονται τοῦ κλινιδίου. ἦν δ' ἐγώ, Εἰ ἀληθῆ εἰσι ταῦτα, ὦ αἰθέριοι, οὐκ ἄν ποτε ἀσφαλῶς τὰ μέλλοντα ἐξιχνεύσητε, ἀλλὰ καταπεισθέντες ὑπ' αὐτῶν ληρήσετε

τὰ μὴ ὄντα μὴδὲ γενησόμενα. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὐκ οἶδ' ὅπως ληρεῖτε ὀνειροῖς πιστεύοντες, καὶ τὰ κάλλιστα βδελύττεσθε, τοῖς δὲ πονηροῖς ἤδεσθε, μὴδὲν ὀνούμενοι τοῦ βδελύγματος. ὥστε ἐάσετε τὰς ἀλλοκότους ταύτας φαντασίας καὶ τὰ πονηρὰ βουλευόμενα καὶ μαντεύματα, μὴ πονθεὸς ὑμᾶς ἐς κόρακας βάλοι διὰ τὸ τῇ πατρίδι ἐπαρᾶσθαι
 616 καὶ λόγους κιβδήλους ἐπισημίζειν. 27. οὗτοι δὲ ἄπαντες ἓνα θυμὸν ἔχοντες ἐμοὶ πολλὰ κατεμέμφοντο. καὶ εἰ βούλει, καὶ τάδε προστιθῶ σοι, ἅτινά με καὶ ὡς στήλην ἀνανδον ἔδηξαν, μέχρις ἂν ἡ χρηστὴ σου λαλιὰ λιθοῦμενον ἀνέλυσεν καὶ ἄνθρωπον ἀπεκατέστησεν.

ΤΡΙΕΦ. Σίγα, ὦ Κριτία, καὶ μὴ ὑπερεκτείνῃς τοὺς ὕθλους· ὀρᾶς γὰρ ὡς ἐξώγκωταί μου ἡ νηδὺς καὶ ὡσπερ κυνοφορῶ· ἐδήχθη γὰρ τοῖς παρὰ σοῦ λόγοις ὡς ὑπὸ κυνὸς λυττῶντος. καὶ εἰ μὴ φάρμακον ληθεδανὸν ἐμπιῶν ἠρεμήσω, αὕτη ἡ μνήμη οἴκουρουσα ἐν ἐμοὶ μέγα κακὸν ἐργάσεται. ὥστε ἔασον τούτους τὴν εὐχὴν ἀπὸ πατρὸς ἀρξάμενος καὶ τὴν πολυώνυμον φθὴν ἐς τέλος ἐπιθείς. 28. ἀλλὰ τί τοῦτο; οὐχὶ Κλεόλαος οὗτός ἐστιν, ὁ τοῖς ποσὶ μακρὰ βιβᾶς, σπουδῇ δὲ ἤκει καὶ κατέρχεται; μῶν ἐπιφωνήσομεν αὐτῷ;

ΚΡΙΤ. Καὶ μάλα.

ΤΡΙΕΦ. Κλεόλαε, μὴ τι παραδράμῃς γε ποσὶ μὴδὲ καρέλθῃς, ἀλλ' ἐλθὲ χαίρων, εἰ γέ που μῦθον φέρεις.

ΚΛΕΟΛΑΟΣ. Χαίρει' ἄμφω, ὦ καλὴ ξυνωρίς.

617 **ΤΡΙΕΦ.** Τίς ἡ σπουδὴ; ἀσθμαίνεις γὰρ ἐπὶ πολὺ. μῶν τι καινὸν πέπρακται;

ΚΛΕΟΛ. Πέπτωκεν ὄφρυς ἡ πάλαι βωμμένη Περσῶν,

καὶ Σοῦσα κλεινὸν ἄστν.

πεσει δ' ἔτι γε πᾶσα χθὼν Ἀραβίας

χειρὶ κρατοῦντος εὐσθενωτάτῳ κράτει.

29. ΚΡΙΤ. Τοῦτ' ἐκεῖνο, ὡς ἀεὶ τὸ θεῖον οὐκ ἀμελεῖ τῶν ἀγαθῶν, ἀλλ' αὖξει ἄγον ἐπὶ τὰ κρείττονα. ἡμεῖς δέ, ὦ Τριεφῶν, τὰ κάλλιστα εὐρηκότες ἐσμέν. ἔδυσχέρανον γὰρ ἐν τῇ ἀποβιώσει τί τοῖς τέκνοις καταλιπεῖν ἐπὶ ταῖς διαθήκαις· οἶδας γὰρ τὴν ἐμὴν πενίαν ὡς ἐγὼ τὰ σά. τοῦτο ἄρκει τοῖς παισίν, αἱ ἡμέραι τοῦ αὐτοκράτορος· πλοῦτος γὰρ ἡμᾶς οὐκ ἐκλείψει καὶ ἔθνος ἡμᾶς οὐ καταπτοήσει.

ΤΡΙΕΦ. Κἀγώ, ὦ Κριτία, ταῦτα καταλείπω τοῖς τέκνοις, ὡς ἴδωσι Βαβυλῶνα ὀλλυμένην, Αἴγυπτον δουλουμένην, τὰ τῶν Περσῶν τέκνα δούλειον ἡμαρ ἄγοντα, τὰς ἐκδρομὰς τῶν Σκυθῶν πανομένηας, εἶδ' οὖν καὶ ἀνακοπτομένηας. ἡμεῖς δὲ τὸν ἐν Ἀθήναις Ἄγνωστον ἐφευρόντες καὶ προσκυνήσαντες χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἐκτείναντες 618 τούτῳ εὐχαριστήσομεν ὡς καταξιωθέντες τοιούτου κράτους ὑπήκοοι γενέσθαι, τοὺς δὲ λοιποὺς ληρεῖν ἐάσωμεν ἄρκεσθέντες ὑπὲρ αὐτῶν εἰπεῖν τὸ οὐ φροντὶς Ἰπποκλείδῃ κατὰ τὴν παροιμίαν.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ Η ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΟΥΣ.

1. ΕΡΜΙΠΠΟΣ. Περιπάτους ἔτυχον χθές, ὦ Χαρίδημε, ποιούμενος ἐν τῷ προαστείῳ ἅμα μὲν καὶ τῆς παρὰ τῶν ἀγρῶν χάριν φαστάνης, ἅμα δὲ — ἔτυχον γὰρ τι μελετῶν — καὶ δεόμενος ἡσυχίας. ἐντυγχάνω δὴ Προξένῳ τῷ Ἐπικράτους· προσειπῶν δὲ ὥσπερ εἰώθειν, ἡρώτων ὅθεν τε πορεύοιτο καὶ ὅποι βαδίξει. ὁ δὲ ἤκειν μὲν ἔφη καὶ αὐτὸς ἐκεῖ παραμυθίας χάριν, ἥπερ εἰώθει πρὸς τὴν ὄψιν γίνεσθαι τῶν ἀγρῶν, ἀπολαύσων δὲ καὶ τῆς τούτους ἐπιπνεούσης εὐκράτου καὶ κούφης αὔρας, ἀπὸ συμποσίου μέντοι καλλίστου γεγονότος ἐν Πειραιεῖ ἐν Ἀνδροκλέους τοῦ Ἐπιχάρους τὰ ἐπινίκια τεθυκότος Ἐρμῆ, ὅτι δὴ βιβλίον ἀναγνοὺς ἐνίκησεν ἐν Διασίοις.

619 2. ἔφασκε δὴ ἄλλα τε πολλὰ γεγενῆσθαι ἄστεϊα καὶ χαρίεντα, καὶ δὴ καὶ κάλλους ἐγκώμια εἰρησθαι τοῖς ἀνδράσιν, ἃ ἐκείνον μὲν μὴ δύνασθαι εἰπεῖν ὑπὸ τε γήρωσ ἐπιλελησμένον ἄλλως τε δὲ καὶ οὐκ ἐπὶ πολὺ λόγων μετσηκηκότα, σὲ δ' ἂν φραδίως εἰπεῖν ἄτε καὶ αὐτὸν ἐγκεκωμιακότα καὶ τοῖς ἄλλοις παρ' ὄλον τὸ συμπόσιον προσεσηκηκότα τὸν νοῦν.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ. Γέγρονε ταῦτα, ᾧ Ἐρμιππε. οὐ μέντοι γε οὐδ' ἐμοὶ φράδιον ἐπ' ἀκριβείας ἅπαντα διεξιέναι· οὐ γὰρ οἷόν τε ἦν πάντων ἀκούειν θορούβου πολλοῦ γινομένου τῶν τε διακονουμένων τῶν τε ἐστιωμένων, ἄλλως τε καὶ τῶν δυσχερεστέρων ὃν μεμνησθαι λόγους ἐν συμποσίῳ γενομένους· οἶσθα γὰρ ὡς ἐπιλήσμονας ποιεῖ καὶ τοὺς λίαν μνημονικωτάτους. πλὴν ἄλλα σὴν χάριν ὡς ἂν οἶός τε ᾧ τὴν διήγησιν πειράσομαι ποιέσθαι, μηδὲν παραλείπων ὧν ἂν ἐνθυμηθῶ.

3. **ΕΡΜ.** Τούτων μὲν δὴ ἔνεκα οἶδά σοι χάριν. ἀλλ' εἰ μοι τον πάντα λόγον ἐξ ἀρχῆς ἀποδοίης, ὅ τι τε ἦν ὅπερ ἀνέγνω βιβλίον Ἀνδροκλῆς τίνα τε νενίκηκε καὶ τίνας ὑμᾶς εἰς τὸ συμπόσιον κέκληκεν, οὕτως ἂν ἱκανὴν καταθελὼ τὴν χάριν.

ΧΑΡ. Τὸ μὲν δὴ βιβλίον ἦν ἐγκώμιον Ἡρακλέους ἐκ τινος οὐείρατος, ὡς ἔλεγε, πεποιημένον αὐτῷ· νενίκηκε δὲ Διότιμον τὸν Μεγαρόθεν ἀνταγωνισάμενον αὐτῷ περὶ τῶν ἀσταχύων, μᾶλλον δὲ περὶ τῆς δόξης.

ΕΡΜ. Τί δ' ἦν ὃ ἐκείνος ἀνέγνω βιβλίον;

ΧΑΡ. Ἐγκώμιον τοῖν Διοσκούροιν. ἔφασκε δὲ καὶ 620 αὐτὸς ἐκ μεγάλων κινδύνων ὑπ' ἐκείνων σεσωσμένος ταύτην αὐτοῖς καταθεῖναι τὴν χάριν, ἄλλως τε καὶ ὑπ' ἐκείνων παρακεκλημένος ἐπ' ἄκροις ἰστίοις ἐν τοῖς ἐσχάτοις κινδύνοις φανέντων. 4. παρῆσαν μέντοι τῷ συμποσίῳ καὶ ἄλλοι πολλοὶ οἱ μὲν συγγενεῖς αὐτῷ, οἱ δὲ καὶ

ἄλλως συνήθεις, οἱ δὲ λόγου τε ἄξιοι τό τε συμπόσιον ὄλον κεκοσμηκότες καὶ κάλλους ἐγκώμια διελθόντες Φίλων τε ἦν ὁ Δεινίου καὶ Ἀρίστιππος ὁ Ἀγασθένους καὶ τρίτος αὐτός· συγκατέλεκτο δὲ ἡμῖν καὶ Κλεώνυμος ὁ καλὸς ὁ τοῦ Ἀνδροκλέους ἀδελφιδοῦς, μειράκιον ἀπαλόν τε καὶ τεθρυμμένον· νοῦν μέντοι γε ἐδόκει ἔχειν, πάνυ γὰρ προθύμως ἠκροῶτο τῶν λόγων. πρῶτος δὲ ὁ Φίλων περὶ τοῦ κάλλους ἤρξατο λέγειν προοιμιασάμενος οὕτω.

ΕΡΜ. Μηδαμῶς, ὦ ἑταῖρε, μὴ πρὶν τῶν ἐγκωμίων ἄρξῃ, πρὶν ἂν μοι καὶ τὴν αἰτίαν ἀποδῶς, ὑφ' ἧς εἰς τοὺς προήχθητε τοὺς λόγους.

ΧΑΡ. Εἰκὴ διατρίβεις ἡμᾶς, ὦγαθέ, πάλαι δυναμένους τὸν ἅπαντα λόγον διελθόντας ἀπαλλαγῆναι. πλὴν ἀλλὰ τί τις ἂν χρήσαιτο, ὁπότε φίλος τις ὦν βιάζοιτο; ἀνάγκη γὰρ ὑφίστασθαι πᾶν ὀτιοῦν. 5. ἦν δὲ ζητεῖς αἰτίαν τῶν λόγων, αὐτὸς ἦν Κλεώνυμος ὁ καλός· καθημένου γὰρ αὐτοῦ μεταξὺ ἐμοῦ τε καὶ Ἀνδροκλέους τρυφείου, πολὺς ἐγένετο λόγος τοῖς ἰδιώταις περὶ αὐτοῦ ἀποβλέπουσί τε εἰς αὐτὸν καὶ ὑπερεκπεπληγμένοις τὸ κάλλος. σχεδὸν οὖν πάντων ὀλιγορήσαντες κάθηντο διεξιόντες ἐγκώμια τοῦ μειρακίου. ἀγασθέντες δὲ ἡμεῖς τῶν ἀνδρῶν τὴν φιλοκαλίαν καὶ ἅμα ἐπαινέσαντες αὐτοὺς ἀργίας τε πολλῆς εἶναι ὑπολαβόντες λόγοις ἀπολείπεσθαι τῶν ἰδιωτῶν περὶ τῶν καλλίστων, ὧ μόνῳ τούτων οἴομεθα προέχειν, καὶ δὴ ἠπτόμεθα τῶν περὶ κάλλους λόγων. 621 ἔδοξεν οὖν ἡμῖν οὐκ ὀνομαστί λέγειν τὸν ἐπαινον τοῦ παιδός — οὐ γὰρ ἂν ἔχειν καλῶς, ἐμβαλεῖν γὰρ ἂν αὐτὸν εἰς πλείω τρυφήν — ἀλλ' οὐδὲ μὴν ὥσπερ ἐκείνους οὕτως ἀτάκτως, ὅπερ ἕκαστος τύχοι, λέγειν, ἀλλ' ἕκαστον εἰπεῖν ἰδίᾳ ὅς' ἂν ἀπομνημονεύοι περὶ τοῦ προκειμένου. 6. καὶ δὴ ἀρξάμενος ὁ Φίλων πρῶτος οὕτως τὸν λόγον ἐποιεῖτο· Ὡς ἔστι δεινόν, εἰ πάνθ' ὅσα πράττο-

μεν ἐκάστης ἡμέρας, ὡς περὶ καλῶν ποιούμεθα τὴν σπου-
 δὴν, αὐτοῦ δὲ τοῦ κάλλους οὐδένα ποιησόμεθα λόγον,
 ἀλλ' οὕτω καθεδούμεθα σιγῇ ὥσπερ δεδοικότες μὴ λά-
 θωμεν ἡμᾶς αὐτούς ὑπὲρ οὗ σπουδάξομεν τὸν ἅπαντα
 χρόνον εἰπόντες. καίτοι ποῦ τις ἂν χρήσαιτο προπόντως
 τοῖς λόγοις, εἰ περὶ τῶν μηδενὸς ἀξίων σπουδάξων περὶ
 τοῦ καλλίστου σιγῆ τῶν ὄντων; ἢ πῶς ἂν τὸ ἐν λόγοις
 καλὸν σώζοιτο κάλλιον μᾶλλον ἢ τῷ πάντα τᾶλλα παρέν-
 τας περὶ αὐτοῦ λέγειν τοῦ τέλους ἡμᾶς τῶν ἐκάστοτε
 πραττομένων; ἀλλ' ἵνα μὴ δόξω λέγειν μὲν ὡς χρὴ περὶ
 τοῦτο διακεῖσθαι εἰδέναι, εἰπεῖν δὲ μηδὲν ἐπίστασθαι
 περὶ αὐτοῦ, ὡς οἶόν τε βραχέα περὶ τούτου πειράσομαι
 διελθεῖν. κάλλους γὰρ δὴ πάντες μὲν ἐπεθύμησαν τυχεῖν,
 πάνυ δ' ἠξιώθησαν ὀλίγοι τινές· οἱ δὲ ταύτης ἔτηχον
 τῆς δωρεᾶς, εὐδαιμονέστατοι πάντων ἔδοξαν γεγενῆσθαι
 καὶ πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἀνθρώπων τὰ εἰκότα τετιμημέ-
 νοι. τεκμήριον δέ· τῶν γοῦν θεῶν ἐξ ἡρώων γενομένων
 Ἡρακλῆς τέ ἐστιν ὁ Διὸς καὶ Διόσκουροι καὶ Ἑλένη, ἧν
 ὁ μὲν ἀνδρείας ἔνεκα ταύτης λέγεται τυχεῖν τῆς τιμῆς,
 Ἑλένη δὲ τοῦ κάλλους χάριν αὐτὴν τε μεταβαλεῖν εἰς
 622 θεὸν καὶ τοῖς Διοσκούροις αἰτία γενέσθαι πρὶν αὐτὴν εἰς
 οὐρανὸν ἀνελθεῖν τοῖς ὑπὸ γῆν συνεξητασμένοις. 7. ἀλλὰ
 μὴν ὅστις ἀνθρώπων ἠξιώθη τοῖς θεοῖς ὀμιλεῖν, οὐκ
 ἔστιν εὐρεῖν, πλὴν ὅσοι μετεσχῆκασι κάλλους· Πέλοψ τε
 γὰρ τούτου χάριν τοῖς θεοῖς ἀμβροσίας μετέσχε, καὶ Γα-
 νυμήδης ὁ τοῦ Δαρδάνου οὕτω κεκρατηκέναι λέγεται τοῦ
 πάντων ὑπάτου θεῶν, ὥστ' αὐτὸν οὐκ ἀνασῆσθαι συμ-
 μετασχεῖν αὐτῷ τινα τῶν ἄλλων θεῶν τῆς θήρας τῶν
 παιδικῶν, ἀλλ' αὐτῷ μόνῳ πρόπουσαν ἠγοούμενον εἶναι
 εἰς Γάργαρον καταπτάντα τῆς Ἰδῆς ἀναγαγεῖν ἐκεῖσε τὰ
 παιδικά, ὅπου συνέσεσθαι τὸν ἅπαντα ἔμελλε χρόνον.
 τοσαύτην δ' ἐπιμέλειαν ἀεὶ πεποιήται τῶν καλῶν, ὥστ'

οὐ μόνον αὐτοὺς ἤξιωσε τῶν οὐρανίων ἀναγαγῶν ἐκείσε, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐπὶ γῆς ὅ τι τύχοι γινόμενος συνῆν ἐκάστοτε τοῖς ἐρωμένοις, καὶ τοῦτο μὲν γενόμενος κύκνος συνεγένετο Λήδα, τοῦτο δ' ἐν εἰδει ταύρου τὴν Εὐρώπην ἀρπάξει, εἰκασθεὶς δ' Ἀμφιτρύωνι γεννᾷ τὸν Ἡρακλέα. καὶ πολλά τις ἂν ἔχοι λέγειν τεχνάσματα τοῦ Διὸς ὅπως ἂν οἷς ἐπεθύμει συγγένοιτο μηχανωμένου. 8. τὸ δὲ δὴ μέγιστον καὶ οἷον ἂν τις θαυμάσαι, ὁμιλῶν γὰρ τοῖς θεοῖς — οὐ γὰρ ἀνθρώπων γε οὐδέσι πλήν εἰ μὴ τοῖς καλοῖς — ἐν δ' οὖν τούτοις δημηγορῶν οὕτω πεποιήται σοβαρὸς τῷ κοινῷ τῶν Ἑλλήνων ποιητῆ καὶ θρασὺς 623 καὶ καταπληκτικός, ὥστ' ἐν μὲν τῇ προτέρᾳ δημηγορίᾳ τὴν Ἥραν, καίτοι πρότερον πάντ' εἰωθυῖαν ἐπιτιμᾷν αὐτῷ, ὅμως δ' αὐτὴν οὕτως ἐφόβησεν, ὥστ' ἤρκεσεν αὐτῇ τὸ μηδὲν παθεῖν, ἀλλὰ μέχρι λόγων στηῆναι τὴν ὄργην τῷ Διί· τοὺς δ' ἅπαντας θεοὺς ἐν τῇ ὑστερᾳ πάλιν οὐχ ἥττον κατέστησε φοβηθῆναι γῆν ἀνασπάσειν αὐτοῖς ἀνδράσι καὶ θάλατταν ἀπειλήσας. μέλλων δὲ συνέσεσθαι καλοῖς οὕτω γίνεταί πρᾶος καὶ ἡμερος καὶ τοῖς πᾶσιν ἐπιεικής, ὥστε πρὸς ἅπασιν τοῖς ἄλλοις καὶ αὐτὸ τὸ Ζεὺς εἶναι καταλιπῶν, ὅπως μὴ φαίνοιτο τοῖς παιδικοῖς ἀηδής, ἐτέρου τινὸς ὑποκρίνεται σχῆμα, καὶ τούτου καλλίστου καὶ οἷου τὸν ὄρωντα προσαγαγέσθαι. τοσοῦτον αἰδοῦς καὶ τιμῆς παρέχεται τῷ κάλλει. 9. καὶ οὐχ ὁ μὲν Ζεὺς οὕτω μόνος ἐάλω τοῦ κάλλους, τῶν δ' ἄλλων οὐδεὶς θεῶν, ἵνα μᾶλλον ἔχειν δοκῇ ταῦτα κατηγορίαν Διὸς, οὐχ ὑπὲρ τοῦ κάλλους εἰρησθαι· ἀλλ' εἰ τις ἀκριβῶς ἐθελήσει σκοπεῖν, πάντας ἂν εὖροι θεοὺς ταῦτ' ἀπεπονθότας Διί, οἷον τὸν μὲν Ποσειδῶ τῷ Πέλοπος ἠττημένον, Ἐρακλῆος δὲ τὸν Ἀπόλλω, τὸν Ἑρμῆν δὲ τοῦ Κάδμου. 10. καὶ θεαὶ δ' ἐλάττους οὐκ αἰσχύνονται φαινόμεναι τούτου, ἀλλ' ὡς περ φιλοτιμίαν αὐταῖς ἔχειν δοκεῖ τὸ τῷ δεῖνι συγγενομέ-

624 νην καλῶ διηγείσθαι παρεσχῆσθαι τοῖς ἀνθρώποις. ἐτι δὲ τῶν μὲν ἄλλων ἀπάντων ἐκάστη προστάτις οὐσα οὐχ ἑτέρα ἀμφισβητεῖ ἑτέρα περὶ ὧν ἄρχει, ἀλλ' Ἀθηναῖ μὲν τοῖς ἀνθρώποις ἡγουμένη τὰ ἐς πολέμους πρὸς Ἄρτεμιν οὐ διαμάχεται περὶ θήρας, ὡς δ' αὐτῶς Ἀθηναῖ κακείνη παραχωρεῖ τῶν πολεμικῶν, τῶν δὲ γάμων Ἥρα Ἀφροδίτῃ, οὐδ' αὐτὴ πρὸς αὐτῆς ἐνοχλουμένη περὶ ὧν ἐφορεύει. ἐκάστη δ' ἐπὶ κάλλει τοσοῦτον φρονεῖ καὶ πάσας ὑπερβάλλεσθαι δοκεῖ, ὥστε καὶ ἡ Ἔρις αὐτὰς ἀλλήλαις ἐκπολεμῶσαι βουλομένη οὐδὲν ἄλλο προὔβαλεν αὐταῖς ἢ κάλλος, οὕτως οἰομένη ῥαδίως ὅπερ ἤθελε καταστήσειν. ὀρθῶς καὶ φρονίμως τοῦτο λογιζομένη. σκέψαιτο δ' ἂν τις ἐντεῦθεν τὴν τοῦ κάλλους περιουσίαν· ὡς γὰρ ἐλάβοντο τοῦ μῆλου καὶ τὴν ἐπιγραφὴν ἀνελέξαντο, ἐκάστης αὐτῆς ὑπολαβούσης εἶναι τὸ μῆλον, μηδεμιᾶς δὲ τολμώσης τὴν ψῆφον καθ' αὐτῆς ἐνεγκεῖν, ὡς ἄρ' αἰσχροτέρα τῆς ἑτέρας εἶη τὴν ὄψιν, ἀνέρχονται παρὰ τὸν τῶν μὲν πατέρα, τῆς δ' ἀδελφόν τε καὶ σύνοικον Δία ἐπιτρέψουσαι τὴν δίκην αὐτῶ. ἔχων δὲ καὶ αὐτὸς ἦτις ἐστὶν ἀποφῆνασθαι καλλίστη καὶ πολλῶν ἀνδρείων ὄντων καὶ σοφῶν καὶ φρονίμων ἐν τε Ἑλλάδι καὶ τῇ βαρβάρῳ, ὃ δ' ἐπιτρέπει τὴν κρίσιν Πάριδι τῷ Πριάμου ψῆφον ἐναργῆ καὶ καθαρὰν ἐξενεγκῶν, ὅτι καὶ φρονήσεως καὶ σοφίας καὶ ῥώμης ὑπερέχει τὸ κάλλος. 11. τοσαύτην δ' ἐπιμέλειαν αἰεὶ πεποιήνται καὶ σπουδὴν ἀκούειν εἶναι καλαί, ὥστε καὶ τὸν ἡρώων τε κοσμήτορα καὶ θεῶν ποιητὴν οὐκ ἄλλοθεν ποθεν ἢ παρὰ τοῦ κάλλους πεπεύκασιν ὀνομάζειν. ἦδιον ἂν οὐν ἀκούσαι λευκάλενος ἢ Ἥρα ἢ „πρέσβα
625 θεὰ θυγάτηρ μεγάλου Κρόνου“, Ἀθηναῖ δ' οὐκ ἂν βουληθείη Τριτογένεια πρὸ τοῦ Γλανκῶπις καλεῖσθαι, Ἀφροδίτῃ τε τιμήσαιτ' ἂν τοῦ παντὸς καλεῖσθαι χρυσῆ. ἄπερ ἅπαντ' εἰς κάλλος τείνει. 12. καίτοι ταῦτ' οὐ μόνον ἀπό-

δειξιν ἔχει πῶς οἱ κρείττους ἔχουσι περὶ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ μαρτύριόν ἐστὶν ἀψευδές τοῦ κρείττον εἶναι πάντων τῶν ἄλλων. οὐκοῦν Ἀθηναῖ μὲν ἀνδρείας ἅμα καὶ φρονήσεως προέχειν ἐπιψηφίζει· ἀμφοτέρων γὰρ προΐστατο τούτων· Ἦρα δ' ἀπάσης ἀρχῆς καὶ δυναστείας αἰρετώτερον ἀποφραίνει συνηγοροῦντ' αὐτῇ καὶ τὸν Δία παραλαβοῦσα. εἰ τοίνυν οὕτω μὲν θεῖον καὶ σεμνὸν τὸ κάλλος ἐστίν, οὕτω δὲ περισπούδαστον τοῖς θεοῖς, πῶς ἂν ἡμῖν ἔχοι καλῶς μὴ καὶ αὐτοὺς μιμουμένους τοὺς θεοὺς ἔργῳ τε καὶ λόγῳ πᾶν ὅ τι ἔχομεν συναίρεσθαι τῷ κάλλει;

13. Ταῦτα μὲν ὁ Φίλων περὶ τοῦ κάλλους εἶπεν ἐπιθεῖς τοῦτο τῇ τελευτῇ, ὡς καὶ πλείω ἂν τούτων εἰρήκει, εἰ μὴ τὸ μακρολογεῖν ἠπίστατο τῶν ἀδοκίμων ἐν συμποσίῳ. μετ' ἐκείνον δ' εὐθύς Ἀρίστιππος ἤπτετο τῶν λόγων πολλὰ πρότερον παρακληθεὶς ὑπ' Ἀνδροκλέους· οὐ γὰρ ἐβούλετο λέγειν τὸ μετὰ Φίλωνα εὐλαβούμενος λέγειν. ἤρξατο δὲ ἐντεῦθεν· 14. Πολλοὶ πολλάκις ἄνθρωποι τὸ περὶ τῶν βελτίστων καὶ ἡμῖν συμφερόντων ἀφέντες λέγειν ἐφ' ἑτέρας τινὰς ὠρμησαν ὑποθέσεις, ἀφ' ὧν αὐτοῖς μὲν δοκοῦσι δόξαν προσάγειν, τοῖς δ' ἀκροαταῖς τοὺς λόγους οὐδὲν λυσιτελοῦντας ποιοῦνται, καὶ διεληλύθασιν οἱ μὲν περὶ τῶν αὐτῶν ἐρίζοντες ἀλλήλοις, οἱ δὲ διηγοῦμενοι τὰ οὐκ ὄντα, ἕτεροι δὲ περὶ τῶν οὐδαμῶς 626 ἀναγκαίων λογοποιοῦντες, οὓς ἐχρῆν ταῦτα πάντα καταλιπόντας, ὅπως τι βέλτιον τύχῳσιν εἰπόντες, σκοπεῖν· οὓς νῦν ἐγὼ περὶ τῶν ὄντων οὐδὲν ὑγιᾶς ἐγνωκέναι νομίζων ἄλλως τε καὶ τὸ τινῶν ἀγνοίας τῶν βελτίστων κατηγοροῦντα τοῖς αὐτοῖς περιπίπτειν τῶν εὐηθεστέρων οἰόμενος εἶναι πάντη, τὴν αὐτὴν λυσιτελεστάτην καὶ καλλίστην τοῖς ἀκούουσιν ὑπόθεσιν ποιήσομαι τῶν λόγων καὶ ἦν πᾶς ὅστισοῦν ἂν φαίη κάλλιστ' ἂν ἔχειν ἀκούειν καλλίστην. 15. εἰ μὲν οὖν περὶ τινος ἑτέρου τοὺς λόγους

ἐποιούμεθα νῦν, ἀλλὰ μὴ περὶ κάλλους, ἤρκεσεν ἂν ἡμῖν ἀκούσασιν ἐνὸς εἰπόντος ἀπηλλάχθαι περὶ αὐτοῦ· τοῦτο δ' ἄρα τοσαύτην ἀφθονίαν παρέχεται τοῖς βουλομένοις ἄπτεσθαι τῶν περὶ τούτου λόγων, ὥστ' οὐκ, εἰ μὴ κατ' ἀξίαν τις ἐφίκοιτο τῷ λόγῳ, νομίζειν δυστυχεῖν, ἀλλ' ἦν πρὸς πολλοῖς ἄλλοις κάκεινός τι δυνηθῆ συμβαλέσθαι πρὸς τοὺς ἐπαίνους, τῆς ἀμείνωνος οἰεσθαι πειραῖσθαι τύχης. τὸ γὰρ οὕτω μὲν περιφανῶς ὑπὸ τῶν κρειττόνων τετιμημένον, οὕτω δὲ τοῖς ἀνθρώποις θεῖον καὶ περισπούδαστον, πᾶσι δὲ τοῖς οὖσιν οἰκειότατον κόσμον, καὶ οἷς μὲν ἂν παρῆ παρὰ πάντων σπουδαζομένων, ὧν δ' ἀφίσταται μισουμένων καὶ οὐδὲ προσβλέπειν ἀξιουμένων, τίς ἂν εἴη τοσοῦτον λόγων μετεσχηκώς, ὥστ' ἐπαινέσαι πρὸς ἀξίαν ἀρκέσαι; οὐ μὴν ἀλλ' ἐπειδήπερ οὕτω πολλῶν

627 αὐτῷ δεῖ τῶν ἐπαινεσόντων, ὥστε μόλις ἂν τῆς ἀξίας τυχεῖν, οὐδὲν ἀπεικὸς καὶ ἡμᾶς ἐγχειρεῖν τι λέγειν περὶ αὐτοῦ, μέλλοντάς γε μετὰ Φίλωνα ποιέσθαι τοὺς λόγους. οὕτω δὲ σεμνότατον καὶ θεϊότατον τῶν ὄντων ἐστίν, ὥστε . . . ἴν' ὅσα θεοὶ καλοῦς τετιμηῆσιν, παραλείπω. 16. ἀλλ' οὖν ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις ἐκ Διὸς Ἑλένη γενομένη οὕτως ἐθαυμάσθη παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις, ὥστ' ἔτι τῆς ἡλικίας οὖσαν ἐντὸς κατὰ τινα χρεῖαν ἐν Πελοποννήσῳ γενόμενος ὁ Θεσεύς οὕτω τῆς ὥρας ἰδὼν ἠγάσθη, ὥστ' οὔσης αὐτῷ καὶ βασιλείας ἀσφαλεστάτης καὶ δόξης οὐ τῆς τυχούσης ὅμως οὐκ ᾤετο βιωτὸν αὐτῷ ταύτης ἐστερημένῳ, παρελθεῖν δὲ πάντας εὐδαιμονία, εἰ ταύτην αὐτῷ γένοιτο συνοικεῖν. οὕτω δὲ διανοηθεὶς τὸ μὲν παρὰ τοῦ πατρὸς λαβεῖν ἀπειπών, μὴ γὰρ ἂν αὐτὴν αὐτὸν ἐκδοῦναι μήπω ἡλικίας ἡμέμενην, τὴν δ' ἀρχὴν ὑπερφρονησας ἐκείνου καὶ παριδῶν, ὀλιγορήσας δὲ καὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ πάντων δεινῶν, κοινωνοῦντ' αὐτῷ τῆς ἀρπαγῆς καὶ Πειρίθουν παραλαβῶν, βία λαβῶν αὐτὴν τοῦ πατρὸς εἰς

Ἐφιδναν ἐκόμισε τῆς Ἀττικῆς, καὶ τοσαύτην ἔσχε χάριν αὐτῷ τῆς συμμαχίας ταυτησί, ὥσθ' οὕτως ἐφίλησε τὸν ἅπαντα χρόνον, ὥστε καὶ τοῖς ἐπιγενομένοις παραδείγμα γενέσθαι τὴν Θησέως καὶ Πειρίθου φιλίαν. ἐπειδὴ δὲ ἔδει κάκεινον ἐν Αἴδου γενέσθαι τὴν Δῆμητρος μνηστευσό- 628
 μενον κόρην, ἐπειδὴ πολλὰ παραινῶν οὐκ ἠδυνήθη ταύτης αὐτὸν τῆς πείρας ἀποσχέσθαι καταπεῖσαι, συνηκολούθησεν αὐτῷ ταύτην πρέπουσαν οἰόμενος αὐτῷ καταθήσειν τὴν χάριν περὶ τῆς ψυχῆς ὑπὲρ αὐτοῦ κινδυνεῦσαι.
 17. ἐπανελθοῦσαν δ' εἰς Ἄργος, αὐτῆς ἀποδημοῦντος αὐτοῦ, ἐπειδὴ καθ' ὄραν ἦν γάμων, καίτοι γε ἔχοντες καλὰς τε καὶ εὐγεγονυίας ἐκ τῆς Ἑλλάδος σφίσι αὐτοῖς ἄγεσθαι γυναικας οἱ τῆς Ἑλλάδος βασιλεῖς, οἱ δὲ συνελθόντες ἐμνηστεύοντο ταύτην τὰς ἄλλας ἀπάσας ὑπεριδόντες ὡς φανυτοτέρας. γνόντες δ' ὅτι περιμάχητος ἔσται, καὶ δείσαντες μὴ πόλεμος γένηται τῇ Ἑλλάδι, μαχομένων πρὸς ἀλλήλους, ὁμωμόκασιν ὄρκον τουτονὶ ψήφῳ κοινῇ, ἢ μὴν ἐπικουρήσειν τῷ ταύτης ἀξιωθέντι μὴδ' ἐπιτρέψειν ἦν τις ἀδικεῖν ἐγχειρῆ, ἕκαστος οἰόμενος ταύτην αὐτῷ τὴν συμμαχίαν παρασκευάζειν. τῆς μὲν οὖν ἰδίας γνώμης ἀπέτυχον πάντες πλὴν Μενελάου, τῆς κοινῆς δ' ἐπειράθησαν ἀντίκα· οὐ πολλῷ γὰρ ὕστερον ἔριδος γενομένης ταῖς θεαῖς περὶ κάλλους, ἐπιτρέπουσι τὴν κρίσιν Πάριδι τῷ Πριάμῳ, ὁ δὲ τῶν μὲν σωμάτων τῶν θεῶν ἠττηθεῖς, τῶν δωρεῶν δ' ἀναγκασθεῖς γενέσθαι κριτῆς, καὶ διδούσης Ἥρας μὲν τὴν τῆς Ἀσίας ἀρχήν, τὸ δ' ἐν πολέμοις Ἀθηναῖς κράτος, Ἀφροδίτης δὲ τὸν τῆς Ἑλένης γάμον, καὶ φαύλοις μὲν ἀνθρώποις γενέσθαι ἂν ποτε νομίσας οὐκ ἐλάττω βασιλείαν, Ἑλένης δ' οὐδένα τῶν ἐπιγιγνομένων ἀξιωθῆναι, προεῖλετο τὸν ταύτης γάμον. 18. γενομένης δὲ τῆς ὑμνουμένης ἐκείνης στρατείας κατὰ τῶν Τρώων καὶ τῆς Εὐρώπης τότε πρῶτον κατὰ τῆς Ἀσίας

ἐλθούσης, ἔχοντες οἱ τε Τρῶες ἀποδόντες τὴν Ἑλένην
 629 ἀδεῶς οἰκεῖν τὴν αὐτῶν, οἱ δ' Ἕλληνας ταύτην αὐτοὺς
 ἐάσαντες ἔχειν ἀπαλλάττεσθαι τῶν ἐκ πολέμου καὶ στρα-
 τείας δυσχερῶν, οἱ δ' οὐκ ἠβουλήθησαν ἀμφοτέροι, οὐκ
 ἂν ποτε νομίσαντες εὐρεῖν ἀφορμὴν καλλίῳ πολέμῳ, περὶ
 ἧς ἀποθανοῦνται. καὶ θεοὶ δὲ τοὺς αὐτῶν παῖδας σαφῶς
 εἰδότες ἀπολουμένους ἐν τῷ πολέμῳ οὐκ ἀπέτρεψαν μᾶλ-
 λον, ἀλλ' ἐνήγαγον εἰς τοῦτο οὐκ ἐλάττω δόξαν αὐτοῖς
 οἰόμενοι φέρειν τοῦ θεῶν παῖδας γενέσθαι τὸ μαχομέ-
 νους ὑπὲρ Ἑλένης ἀποθανεῖν. καὶ τί λέγω τοὺς αὐτῶν
 παῖδας; αὐτοὶ πρὸς αὐτοὺς μείζω καὶ δεινότερον ἐνεστή-
 σαντο τοῦ πρὸς Γίγαντας αὐτοῖς γενομένου πολέμου· ἐν
 ἐκείνῳ μὲν γὰρ μετ' ἀλλήλων, ἐνταῦθα δὲ ἐμάχοντο πρὸς
 ἀλλήλους. οὐ τί γένοιτ' ἂν ἐναργέστερον δεῖγμα, ὅσα
 τῶν ἀνθρωπίνων ἀπάντων ὑπερέχει τὸ κάλλος παρ' ἀθα-
 νάτοις κριταῖς; ὅταν γὰρ ὑπὲρ μὲν τῶν ἄλλων οὐδενὸς
 ἀπάντων οὐδαμοῦ τὸ παράπαν φαίνωνται διενεχθέντες,
 ὑπὲρ δὲ κάλλους οὐ μόνον τοὺς υἱοὺς ἐπιδεδωκότες, ἀλλ'
 ἦδη καὶ ἀλλήλοις ἐναντία πεπολεμηκότες, ἔνιοι δὲ καὶ
 τρωθέντες, πῶς οὐχ ἀπάσαις ψήφοις προτιμῶσιν ἀπάν-
 των τὸ κάλλος; 19. ἀλλ' ἵνα μὴ δόξωμεν ἀπορία τῶν περὶ
 κάλλους λόγων περὶ ταῦτα διατρέβειν αἰεὶ, ἐφ' ἕτερον βού-
 λομαι μεταβῆναι οὐδαμῶς ἔλαττον ὄν, ὥστε δεῖξαι τὴν
 τοῦ κάλλους ἀξίαν, τῶν πρότερον εἰρημένων, τὴν Ἀρκά-
 δος Ἴπποδάμειαν Οἰνομάου, ὅσους τοῦ ταύτης κάλλους
 ἀλόντας μᾶλλον αἵρουμένους ἀπέφηνεν ἀποθνήσκειν ἢ
 ταύτης διφκισμένους τὸν ἥλιον προσορᾶν. ὥς γὰρ ἐλά-
 βετο τῆς ἡλικίας ἢ παῖς καὶ τὰς ἄλλας ὁ πατήρ οὐκ ὀλίγῳ
 630 τῷ μέσῳ παρενεγκοῦσαν ἑώρα, τῆς μὲν ὥρας αὐτῆς ἄλους
 — τοσοῦτον γὰρ αὐτῇ περιῆν, ὥστε καὶ τὸν γεγεννηκόδ'
 ὑπηγάγετο παρὰ φύσιν — καὶ διὰ τοῦτ' ἀξιῶν αὐτὴν ἔχειν
 παρ' ἑαυτῷ, βούλεσθαι δ' ἐκδιδόναι πλαττόμενος αὐτῆι

τῶ ταύτης ἀξίῳ, τὰς παρ' ἀνθρώπων φεύγων αἰτίας, μηχανήν τινα μηχανᾶται τῆς ἐπιθυμίας ἀδικωτέραν καὶ ἦν ᾧετο ῥαδίως ὅπερ ἐβούλετο καταστήσειν· ὑπὸ γὰρ ἄρματι, ὡς οἶόν τε μάλιστα ἦν, εἰς τάχος ὑπὸ τῆς τέχνης ἐξειργασμένῳ τοὺς ἐν Ἀρκαδίᾳ ζεύξας ἐν τῷ τότε ταχίστους ἵππους ἡμιλλᾶτο πρὸς τοὺς μνηστῆρας τῆς κόρης ἄθλον τῆς νίκης παρελθούσιν αὐτοῖς αὐτὴν προτιθεῖς ἢ στέρεσθαι τῆς κεφαλῆς ἠττηθέντας. καὶ ἡξίου δ' αὐτὴν αὐτοῖς συναναβαίνειν τὸ ἄρμα, ὅπως ἀποσχολούμενοι περὶ ταύτην ἀμελοῖεν τῆς ἱππικῆς. οἱ δ', ἀποτυχόντος τοῦ πρώτως ἀψαμένου τοῦ δρόμου καὶ τῆς κόρης ἐκπεσόντος μετὰ τοῦ ζῆν, τὸ μὲν ἀποκνήσαι πρὸς τὸν ἀγῶνα ἢ μεταθεῖναι τι τῶν βεβουλευμένων μειρακιῶδες εἶναι ὑπολαβόντες, τὴν δ' ὠμότητα μισήσαντες Οἰνομάου ἄλλος ἄλλον ἐφθάνεν ἀποδνήσκων ὥσπερ δεδοικῶς μὴ τοῦ τεθνάναι περὶ τῆς κόρης ἀμάρτη. καὶ προῆλθέ γε μέχρι τρισκαίδεκα νέων ὁ φόνος· θεοὶ δ' ἐκείνον τῆς πονηρίας μισήσαντες ταυτησί τοὺς τε τεθνεῶτας ἅμα καὶ τὴν κόρην ἔλεουσιν, τοὺς μὲν ὅτι κτήματος ἀπεστέρηται τοιούτου, τὴν κόρην δ' ὅτι τῆς ἔρας οὐ κατὰ καιρὸν ἀπολαύοι, κηδόμενοι τε τοῦ νέου, ὅστις ἐμελλε — Πέλοψ δ' ἦν οὗτος — ἀγανιεῖ- 631 σθαι, ἄρμα τε χαρίζονται τούτῳ κάλλιον τέχνης πεποιημένον ἵππους τε ἀθανάτους, δι' ὧν ἐμελλε τῆς κόρης κύριος εἶναι, καὶ γέγονέ γε τὸν κηδεστὴν ἐπὶ τέρασι τῆς νίκης ἀπεκτογῶς.

20. Οὕτω τὸ τοῦ κάλλους χρῆμα ἀνθρώποις τε θεῶν εἶναι δοκεῖ καὶ τιμώμενον ὑπὸ πάντων καὶ θεοῖς ἐσπούδασται πολλαχόσε. διὸ δὴ καὶ ἡμῖν οὐκ ἂν ἔχοι τις μέμφεσθαι δικαίως προὔργου λογισαμένοις τὸ ταῦτα περὶ κάλλους διεξελθεῖν. οὕτω μὲν δὴ καὶ Ἀρίστιππος διῆλθε τὸν λόγον.

21. EPM. Σὺ δὲ λοιπὸς εἰ, Χαρίδημε. ὅπως δ

ὥσπερ κορωνίδα τῶν τοῦ κάλλους καλῶν ἐπιθήσῃ τον λόγον.

ΧΑΡ. Μηδαμῶς, ὦ πρὸς θεῶν, περαιτέρω προελθεῖν με βιάσῃ· ἱκανὰ γὰρ δηλώσαι τὴν συνουσίαν καὶ τὰ νῦν εἰρημένα, ἄλλως τ' οὐδ' ὅσαπερ εἶπον ἀπομνημονεύοντα. ῥᾶον γὰρ ἂν τις μνημονεύοι τῶν ἐτέροις εἰρημένων ἢ τῶν αὐτῶ.

ΕΡΜ. Ταῦτα μὲν δὴ ἐστίν, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπεθυμοῦμεν ἐπιτυχεῖν· οὐ γὰρ δὴ τοσοῦτον ἡμῖν τῶν λόγων ἐκείνων ὅσον ἐμέλησε τῶν σῶν ἀκοῦσαι. ὥστ', ἦν τούτων ἀποστερήσῃς, κάκεινα μάτην ἐση πεπονηκώς. ἀλλὰ πρὸς Ἑρμοῦ τὸν ἅπαντα λόγον, ὥσπερ ὑπέστης ἐξ ἀρχῆς, ἀπόδος.

ΧΑΡ. Βέλτιον μὲν ἦν τούτοις ἀπαλλάττειν με τῶν δυσχερῶν ἀγαπῶντα· ἐπεὶ δ' οὕτω προθυμῇ καὶ τῶν ἡμετέρων ἀκοῦσαι λόγων, καὶ τοῦθ' ὑπηρετεῖν ἀνάγκη.

632 ὧδε τοίνυν καὶ αὐτὸς ἐποίησάμην τὸν λόγον· 22. Ἐὶ μὲν πρῶτος αὐτὸς ἦρχον περὶ τοῦ κάλλους λέγειν, προοιμίῳν ἂν ἐδεόμην συχνοῶν, ἐπεὶ δ' ἐπὶ πολλοῖς ἐρχομαι τοῖς πρότερον εἰρηκόσιν ἐρῶν; οὐδὲν ἀπεικὸς τοῖς ἐκείνων κεχορημένον ὡς προοιμίῳις ἐπιφέρειν ἐξῆς τὸν λόγον, ἄλλως τ' οὐδ' ἐτέρωσε τῶν λόγων γινομένων, ἀλλ' ἐνταῦθα καὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ὥστ' ἐνεῖναι καὶ τοὺς παρόντας λαθεῖν, ὡς ἄφ' οὐχ ἕκαστος ἰδίᾳ λογοποιοῦσιν, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν ἕκαστος ἐπὶ μέρους διεξέρχονται λόγον. ἐτέρω μὲν οὖν ἦρκει γ' ἂν εἰς εὐφημίαν ἅπερ ὑμῶν ἕκαστος ἔτυχεῖν εἰπὼν περὶ τοῦ κάλλους ἰδίᾳ, τούτῳ δὲ τοσοῦτον περίεστιν, ὥστε καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἐξω τῶν νῦν εἰρημένων οὐ δεῖν ἐπαίνων τῶν εἰς αὐτό· πλεῖστα γὰρ πολλαχόθεν, αὐτὰ πρῶτα δεῖν λέγειν ἕκαστα, δόξαν παρίστησιν, ὥσπερ ἀνθέων εὐτυχοῦντι λειμῶνι, ἀεὶ τῶν φαινομένων ἄρτι προσαγομένων τοὺς δρεπομένους. ἐγὼ

δ' ἐκ πάντων ἐκλέξας ὅσα μοι δοκῶ μὴ βέλτιον εἶναι πα-
 ραλιπεῖν, λέξω διὰ βραχέων, ὅπως τῷ τε κάλλει τὰ γιγνό-
 μενα ἀποδώσω ὑμῖν τε τὸ μακρολογεῖν παραλιπὼν δράσω
 κεχαρισμένα. 23. τοῖς μὲν οὖν ἢ δι' ἀνδρείαν ἢ καθ' ἑτέ-
 ραν τινὰ τῶν ἀρετῶν ἡμῶν προέχειν δοκοῦσιν, ἢν μὴ
 τῷ καθ' ἡμέραν ποιεῖν εὖ ἀναγκάζωσιν ἡμᾶς εὖ αὐτοῖς
 διακεῖσθαι, βασκαίνομεν μᾶλλον, ἐξ ὧν τᾶν οὐ καλῶς
 αὐτοῖς τὰ πράγματα πραττόμενα σχοιή· καλοῦς δ' οὐ
 μόνον οὐ φθονοῦμεν τῆς ᾧρας, ἀλλ' εὐθύς τε ἰδόντες
 ἀλισκόμεθα ὑπεραγαπῶμέν τε οὐδ' ἀποκνοῦμεν ὥσπερ
 κρείττοσιν, ὅσον ἂν ἡμῖν ἐξῆ, δουλεύοντες αὐτοῖς. ἢδιον 633
 ἂν οὖν ὑπακούσαι τις ᾧρας εὐτυχηκότι ἢ προστάξειε τῷ
 μὴ τοιούτῳ, καὶ πλείω χάριν ἂν εἰδείη τῷ πολλὰ προς-
 τάττοντι μᾶλλον ἢ τῷ μηδ' ὀτιοῦν ἐπαγγέλλοντι. 24. καὶ
 τῶν μὲν ἄλλων ἀγαθῶν, ὧν ἂν ἐνθεεῖς ὦμεν, οὐ περαι-
 τέρω σπουδάζομεν τοῦ τυχεῖν, κάλλους δ' ἡμῖν οὐδεὶς
 οὐδεπώποτε γέγονε κόρος, ἀλλ' ἐάν τε τὸν Ἀγλαΐης, τὸν
 εἰς Ἴλιόν ποτε συναναβάντα τοῖς Ἀχαιοῖς, ἐάν θ' Ἰάκιν-
 θον τὸν καλὸν ἢ τὸν Λακεδαιμόνιον Νάρκισσον κάλλει
 νικῶμεν, οὐκ ἀρκεῖν ἡμῖν δοκοῦμεν, ἀλλὰ δεδοίκαμεν
 μὴ λάθωμεν τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἂν καταλιπόντες ὑπερ-
 βολήν. 25. σχεδὸν δ' ὡς εἶπειν πάντων τῶν ἐν ἀνθρώ-
 ποις πραγμάτων ὥσπερ κοινὸν παράδειγμα τὸ κάλλος
 ἐστί, καὶ οὔτε στρατηγοῖς εἰς κάλλος ἡμέληται τὰ στρα-
 τεύματα συντάττειν οὔτε ρήτορσι τοὺς λόγους συντιθέ-
 ναι οὔτε μὴν γραφεῦσι τὰς εἰκόνας γεγραφέναι. ἀλλὰ τί
 ταῦτα λέγω, ὧν τὸ κάλλος τέλος ἐστίν; ὧν γὰρ εἰς χρεῖαν
 ἤκομεν ἀναγκαίως, οὐκ ἐλλείπομεν οὐδὲν σπουδῆς εἰς
 ὅσον ἕξεισι κάλλιστα κατασκευάζειν· τῷ τε γὰρ Μενέ-
 λεω οὐ τοσοῦτον ἐμέλησε τῆς χρεῖας τῶν οἰκῶν, ἢ ὅσον
 τοὺς εἰσερχομένους ἐκπλήττειν, καὶ διὰ τοῦθ' οὔτω πο-
 λυτελεστάτους ἅμα κατεσκεύασε καὶ καλλίστους, καὶ τῆς

γνωμῆς οὐχ ἤμαρτεν· ὁ γὰρ Ὀδυσσεύς οὕτως ἀγασθῆναι λέγεται τούτους, κατὰ πύστιν τοῦ πατρὸς εἰς αὐτὸν ἀφιγμένος, ὥστ' εἰπεῖν Πεισιστράτῳ τῷ Νεστορίδῃ,

Ζηνός που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἐνδοθεν αὐλή.

634 αὐτός θ' ὁ τοῦ μαιρακίου πατήρ οὐκ ἄλλου του χάριν μιλοπαρήγους ἤγε τὰς ναῦς συστρατευόμενος τοῖς Ἑλλήσιν ἐπὶ Τροίαν ἢ ὅπως τοὺς ὀρῶντας ἐκπλήττειν ἔχη. καὶ σχεδὸν εἰ τις ἐκάστην ἐξετάξειν βούλεται τῶν τεχνῶν, εὐρήσει πάσας ἐς τὸ κάλλος ὀρώσας καὶ τούτου τυγχάνειν τοῦ παντὸς τιθεμένας. 26. τοσοῦτον δὲ τὸ κάλλος τῶν ἄλλων ἀπάντων ὑπερέχειν δοκεῖ, ὥστε τῶν μὲν ἢ δικαιοσύνης ἢ σοφίας ἢ ἀνδρείας μετεχόντων πολλά τις ἂν εὐροὶ τιμώμενα μᾶλλον, τῶν δὲ ταύτης τῆς ἰδέας κεκοινωνηκότων βέλτιόν ἐστιν εὐρεῖν οὐδέν, ὥσπερ δὴ καὶ τῶν μὴ μετεσχηκότων ἀτιμότερον οὐδέν· μόνους γοῦν τοὺς μὴ καλοὺς ὀνομάζομεν αἰσχροὺς, ὡς οὐδὲν ὄν, εἰ τί τις ἔχων τύχοι πλεονέκτημα τῶν ἄλλων κάλλους ἐστερημένος. 27. τοὺς μὲν οὖν ἢ δημοκρατουμένους τὰ κοινὰ διωκοῦντας ἢ τυράννοις ὑποτεταγμένους τοὺς μὲν δημαγωγούς, τοὺς δὲ κόλακας καλοῦμεν, μόνους δὲ τοὺς ὑπὸ ταύτῃ τῇ δυνάμει γενομένους θαυμάζομεν τε φιλοπόνους τε καὶ φιλοκάλους ὀνομάζομεν καὶ κοινοὺς νομίζομεν εὐεργέτας τοὺς τῶν καλῶν ἐπιμελητάς. ὅτε τοίνυν οὕτω μὲν σεμνὸν τὸ κάλλος ἐστίν, οὕτω δὲ τοῖς πᾶσιν ἐν εὐχῆς μέρει τυχεῖν κέρδος τε νομίζουσι τὸ τούτῳ τι διακοινησάι δυνηθῆναι, πῶς ἡμᾶς εἰκότως οὐκ ἂν τις ἐμέμφατο, εἰ τοσοῦτον ἔχοντες κέρδος κερδαίνειν ἔπειθ' ἔκοντι προτέμεθα, μηδ' αὐτὸ τοῦτο αἰσθῆσθαι δυνηθέντες, ὅτι ζημιούμεθα;

635 28. Τοσοῦτον μὲν δὴ καὶ γὰρ τὸν λόγον ἐποίησάμην, πολλὰ τῶν ἐνότων μοι περὶ κάλλους εἰπεῖν ἀφελῶν, ἔπειδὴ τὴν συνουσίαν ἐπὶ πολὺν παρατεινομένην ἐώρων.

ΕΡΜ. Εὐδαίμονές γε, οἱ τοιαύτης ἀπολελεύκατε τῆς συνουσίας. σχεδὸν δ' ἤδη καὶ γὰρ οὐδὲν ἔλαττον ὑμῶν ἔσχηκα διὰ σέ.

ΝΕΡΩΝ Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΡΥΧΗΣ ΤΟΥ 636
ΙΣΘΜΟΥ.

1. *ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ.* Ἡ ὀρυχὴ τοῦ Ἴσθμοῦ, καὶ σοί, Μουσώνιε, διὰ χειρός, ὡς φασι, γεγонуῖα, τῷ τυράννῳ νοῦν εἶχεν Ἕλληνα;

ΜΟΥΣΩΝΙΟΣ. Ἴσθι, ὦ Μενέκρατες, καὶ βελτίω ἐντεθυμῆσθαι Νέρωνα· τὰς γὰρ περιβολὰς τῆς Πελοποννήσου τὰς ὑπὲρ Μαλέαν ξυνήρει τοῖς θαλαττουμένοις εἴκοσι σταδίων τοῦ Ἴσθμοῦ φήγματι. τοῦτο δ' ἂν καὶ τὰς ἐμπορίας ὤνησε καὶ τὰς ἐπὶ θαλάττῃ πόλεις καὶ τὰς ἐν τῇ μεσογείᾳ· καὶ γὰρ δὴ κάκειναις ἀποχρῶν ὁ οἰκοκάρπος, ἦν τὰ ἐπιθαλάττια εὐ πράττη.

ΜΕΝ. Ταῦτα δὴ διέξελεθε, Μουσώνιε, βουλομένοις ἡμῖν ἀκροάσασθαι πᾶσιν, εἰ μὴ τι σπουδάσαι διανοῆ 637 ἕτερον.

ΜΟΥΣ. Δίεμι βουλομένοις· οὐ γὰρ οἶδ' ὅ τι χαριζοίμην ἂν μᾶλλον τοῖς γε ἀφιγμένοις ἐς ἀηδὲς οὔτω φροντιστήριον ἐπὶ τῷ σπουδάξειν. 2. Νέρωνα τοίνυν ἐς Ἀχαΐαν ᾠδαὶ ἦγον καὶ τὸ σφόδρα αὐτὸν πεπεικέναι μὴδ' ἂν τὰς Μούσας ἀναβάλλεσθαι ἦδιον. ἐβούλετο δὲ καὶ τὰ Ὀλύμπια, τὸν γυμνικώτατον τῶν ἀγώνων, στεφανοῦσθαι ἄδων· τὰ γὰρ Πύθια, τούτων μὲν ἑαυτῷ μετεῖναι μᾶλλον ἢ τῷ Ἀπόλλωνι· μὴδὲ γὰρ ἂν μὴδ' ἐκείνον ἐναντίαν αὐτῷ κιδάραν τε καὶ ᾠδὴν θέσθαι. ὁ δὲ Ἴσθμὸς οὐ τῶν ἄποθεν αὐτῷ βεβουλευμένων, ἀλλ' ἐντυχῶν τῇ φύ-

σει τοῦ τόπου μεγαλοργίας ἠράσθη, τόν τε βασιλέα τῶν ἐπὶ τὴν Τροίαν ποτὲ Ἀχαιῶν ἐνθυμηθεὶς, ὡς τὴν Εὐβοίαν τῆς Βοιωτίας ἀπέτεμεν Εὐρύπῳ τῷ περὶ τὴν Χαλικίδα, ἔτι γε μὴν καὶ τὸν Δαρειόν, ὡς ὁ Βόσπορος ἐγεφυρώθη αὐτῷ ἐπὶ τοὺς Σκύθας· τὰ δὲ Ξέρξου καὶ πρὸ τούτων ἴσως ἐνενόησε, μέγιστα τῶν μεγαλοργιῶν ὄντα, 638 καὶ πρὸς τούτοις ὡς τῷ δι' ὀλίγου ἀλλήλοις ἐπιμάτξαι πάντας εἴσοιτο τὴν Ἑλλάδα λαμπρῶς ἐστιᾶσθαι τοῖς ἐξωθεν· αἱ γὰρ τύραννοι φύσεις μεθύουσι μὲν, διψῶσι δὲ πῃ καὶ ἀκούσαι τοιοῦτο φθέγμα. 3. προελθὼν δὲ τῆς σκηπῆς ὕμνον μὲν Ἀμφιτρίτης τε καὶ Ποσειδῶνος ἤσε καὶ ἄσμα οὐ μέγα Μελικέρτη τε καὶ Λευκοθέα. ὀρέξαντος δ' αὐτῷ χρυσὴν δίκελλαν τοῦ τὴν Ἑλλάδα ἐπιτροπεύσαντος ἐπὶ τὴν ὄρυγὴν ἤξε κροτούμενός τε καὶ ἀδόμενος, καὶ καθικόμενος τῆς γῆς τρίς, οἶμαι, τοῖς τε τὴν ἀρχὴν πεπιστευμένοις παρακελευσάμενος ξυντόνως ἄπτεσθαι τοῦ ἔργου ἀνήει εἰς τὴν Κόρινθον τὰ Ἡρακλέους δοκῶν ὑπερβεβλῆσθαι πάντα. οἱ μὲν δὴ ἐκ τοῦ δεσποτηρίου τὰ πετρῶδη τε καὶ δύσεργα ἐξεπόνουν, ἡ στρατιὰ δὲ τὰ γεῶδη τε καὶ ἐπίπεδα. 4. ἑβδόμην δὲ πού καὶ πέμπτην ἡμέραν προσεξευγμένων ἡμῶν τῷ Ἴσθμῷ κατέβη τις ἐκ Κορίνθου λόγος οὐπω σαφῆς ὡς δὴ τοῦ Νέρωνος μετεγνώκωτος 639 τὴν τομὴν. ἔφασαν δὲ τοὺς Αἰγυπτίους γεωμετροῦντας τῆς ἐκατέρας θαλάττης τὰς φύσεις οὐκ ἰσοπέδοις αὐταῖς συντυχεῖν, ἀλλ' ὑψηλοτέραν ἡγουμένους τὴν ἐκ τοῦ Λεχαιίου περὶ τῆ Αἰγίνῃ δεδοικέναι· πελάγους γὰρ τσοῦτου νήσῳ ἐπιχυθέντος κἂν ὑποβρύχιον ἀπενεχθῆναι τὴν Αἰγίαν. Νέρωνα δὲ τῆς μὲν τοῦ Ἴσθμου τομῆς οὐδ' ἂν Θάλῃς μετέστησεν ὁ σοφώτατός τε καὶ φυσικώτατος· τοῦ γὰρ τεμεῖν αὐτὸν ἦρα μᾶλλον ἢ τοῦ δημοσίᾳ ἄδειν. 5. ἡ δὲ τῶν Ἑσπερίων ἔθνων κίνησις καὶ ὀξύτατος ὡς τῶν ἐκείνης νῦν ἀπτόμενος, ὄνομα δὲ αὐτῷ Βίνδαξ, ἀπήγαγεν

Ελλάδος τε καὶ Ἴσθμοῦ Νέρωνα ψυχρῶς γεωμετρήσαντα· τὰς γὰρ θαλάσσας ἰσογαίους τε καὶ ἰσοπέδους οἶδα. φασὶ δ' αὐτῷ καὶ τὰ ἐπὶ τῆς Ῥώμης ὀλισθαίνειν ἤδη καὶ ὑποδιδόναί. τουτὶ καὶ αὐτοὶ χθὲς ἠκούσατε τοῦ προπταίσαντος χιλιάρχου.

6. ΜΕΝ. Ἡ φωνὴ δέ, Μουσώνιε, δι' ἣν μουσομανεῖ καὶ τῶν Ὀλυμπιάδων τε καὶ Πυθιάδων ἐργᾶ, πῶς ἔχει τῷ τυράννῳ; τῶν γὰρ Λήμνων προσπλεόντων οἱ μὲν ἐθαύμαζον, οἱ δὲ κατεγέλων. 640

ΜΟΥΣ. Ἄλλ' ἐκεῖνός γε, ὦ Μενέκρατες, οὔτε θαυμασίως ἔχει τοῦ φθέγματος οὔτ' αὖ γελοίως· ἡ γὰρ φύσις αὐτὸν ἀμέμπτως τε καὶ μέσως ἤρμοκε. φθέγγεται δὲ κοῖλον μὲν φύσει καὶ βαρὺ, ἐγκειμένης αὐτῷ τῆς φάρυγγος· μέλη δ' οὕτω κατεσκευασμένης βομβεῖ πως. οἱ δέ γε τόνοι τῶν φθόγγων ἐπιλαίνουσι τοῦτον, ἐπεὶ μὴ θαρρεῖ αὐτῷ, χρωμάτων δὲ φιλανθρωπία καὶ μελοποιία εὐαγάγῳ μὲν δὴ καὶ κιθαρωδία εὐσταλεῖ καὶ τῷ οὐ καιρὸς βαδίσαι καὶ στῆναι καὶ μεταστῆναι καὶ τὸ νεῦμα ἐξομοιωῖσαι τοῖς μέλεσιν, αἰσχύνην ἔχοντος μόνου τοῦ βασιλέα δοκεῖν ἀκριβοῦν ταῦτα. 7. εἰ δὲ μιμοῖτο τοὺς κρείττονας, φεῦ γέλωτος, ὥς πολὺς τῶν θεωμένων ἐκπίπτει, καίτοι μυρίων φόβων ἐπηρητημένων, εἴ τις ἐπ' αὐτῷ γελῶν εἴη· νεύει μὲν γὰρ τοῦ μετρίου πλέον ξυνάγων τὸ πνεῦμα, ἐπ' ἄκρων δ' ἴσταται τῶν ποδῶν ἀνακλώμενος ὥσπερ οἱ ἐπὶ τοῦ τροχοῦ. φύσει δ' ἐρυθρὸς ὢν ἐρεύθει· 641 μᾶλλον, ἐμπιπραμένου αὐτῷ τοῦ προσώπου· τὸ δὲ πνεῦμα ὀλίγον, καὶ οὐκ ἀποχρῶν που δῆ.

8. ΜΕΝ. Οἱ δ' ἐν ἀγῶνι πρὸς αὐτὸν πῶς ὑφίστανται, ὦ Μουσώνιε; τέχνη γὰρ που χαρίζονται.

ΜΟΥΣ. Τέχνη μὲν, ὥσπερ οἱ ὑποπαλαίοντες. ἀλλ' ἐνθυμήθητι, ὦ Μενέκρατες, τὸν τῆς τραγωδίας ὑποκρι-

τήν, ὡς Ἴσθμοι ἀπέθανεν· εἰσι γὰρ κίνδυνοι καὶ περὶ τὰς τέχνας, ἣν ἐπιτείνωσιν οἱ τεχνάζοντες.

MEN. Καὶ τί τοῦτο, Μουσώνιε; σφόδρα γὰρ ἀνήκοος τοῦ λόγου.

ΜΟΥΣ. Ἄκουε δὴ λόγου ἀτόπου μὲν, ἐν ὀφθαλμοῖς δὲ Ἑλλήνων πεπραγμένου. 9. Ἴσθμοι γὰρ νόμου κειμένου μήτε κωμωδίαν ἀγωνίζεσθαι μήτε τραγωδίαν, ἐδόκει Νέρωνι τραγωδοῦς νικᾶν. καὶ παρῆλθον εἰς τὴν ἀγωνίαν ταύτην πλείους μὲν, ὁ δ' Ἐπειρώτης ἄριστα φωνῆς ἔχων, εὐδοκιμῶν δ' ἐπ' αὐτῇ καὶ θαυμαζόμενος λαμπρότερα τοῦ εἰωθότος ἐπλάττετο καὶ τοῦ στεφάνου ἐρᾶν καὶ μὴδ' ἀνήσειν πρότερον ἢ δέκα τάλαντα δοῦναι οἱ Νέρωνα ὑπὲρ τῆς νίκης. ὁ δ' ἠγρίαινέ τε καὶ μανικῶς εἶχε· καὶ γὰρ δὴ καὶ ἠκροῶτο ὑπὸ τῇ σκηνῇ ἐπ' αὐτῷ δὴ τᾶγωνι. βωόντων δὲ τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τῷ Ἐπειρώτῃ, πέμπει τὸν γραμματέα κελεύων ὑφείναι αὐτῷ τοῦτον. αὐτοῦ δὲ ὑπεραίροντος τὸ φθέγμα καὶ δημοτικῶς ἐρίζοντος εἰς πέμπει Νέρων ἐπ' ὀκριβάντων τοὺς ἑαυτοῦ ὑποκριτὰς οἷον προσήκοντάς τι τῷ πράγματι· καὶ γὰρ δὴ καὶ δέλτους ἐλεφαντίνους καὶ διθύρους προβεβλημένοι αὐτὰς ὥσπερ ἐγχειρίδια καὶ τὸν Ἐπειρώτην ἀναστήσαντες πρὸς τὸν ἀγγοῦ κίονα κατέαξαν αὐτοῦ τὴν φάρυγγα παίοντες ὀρθαῖς ταῖς δέλτοις.

10. **MEN.** Τραγωδίαν δὲ ἐνίκα, Μουσώνιε, μιὰρὸν οὕτω πάθος ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν Ἑλλήνων ἐργασάμενος;

ΜΟΥΣ. Παιδιὰ ταῦτα νεανία τῷ μητροκτονήσαντι. εἰ δὲ τραγωδίας ὑποκριτὴν ἀπέκτεινεν ἐκτεμῶν αὐτοῦ τὸ φθέγμα, τί χρὴ θαυμάζειν; καὶ γὰρ δὴ καὶ τὸ Πυθικὸν στόμιον, παρ' οὗ αἱ ὄμφαι ἀνέπνεον, ἀποφράττειν ᾤρησεν, ὡς μὴδὲ τῷ Ἀπόλλωνι φωνὴ εἶη, καίτοι τοῦ Πυθίου καταλέξαντος αὐτὸν εἰς τοὺς Ὀρέστας τε καὶ

643 Ἀλκμαίωνας, οἷς τὸ μητροκτονῆσαι καὶ λόγον τινα εὐ-

κλείας ἔδωκεν, ἐπειδὴ πατράσιν ἐτιμώρησαν. ὁ δὲ μηδαμῶς εἰπεῖν ἔχων ὄτρῳ ἐτιμώρησεν, ὑβρίσθαι ὑπὸ τοῦ θεοῦ ᾔετο προότερα τῶν ἀληθῶν ἀκούων. 11. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, τίς ἢ προσιοῦσα ναῦς; ὡς ἐπάγειν τι ἀγαθὸν ἔοικεν· ἐστεφάνωνται γὰρ τὰς κεφαλὰς ὡσπερ χορὸς εὐφημος, καὶ τις ἐκ τῆς πρῶρας προτείνει τὴν χεῖρα παρακελευόμενος ἡμῖν θαρρεῖν τε καὶ χαίρειν, βοᾷ τε, εἰ μὴ παρακούω, Νέρωνα οἴχεσθαι.

MEN. Βοᾷ γάρ, Μουσῶνιε, καὶ σαφέστερόν γε, ὅσῳ τῆς γῆς ἄπτεται. εὐ γε, ὦ θεοί.

ΜΟΥΣ. Ἀλλὰ μὴ ἐπευχώμεθα· ἐπὶ γὰρ τοῖς κειμένοις οὐ φασι δεῖν.

ΤΡΑΓΩΙΔΟΠΟΔΑΓΡΑ.

ΠΟΔΑΓΡΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΠΟΔΑΓΡΑ, ΑΓΓΕΛΟΣ,
ΙΑΤΡΟΙ ΚΑΙ ΒΑΣΑΝΟΙ.

ΠΟΔΑΓΡΟΣ. ὦ στυγνὸν οὐνομ', ὦ θεοῖς στυγούμενον,
Ποδάγρα, πολυστένακτε, Κωκυτοῦ τέκνον,
ἦν Ταρτάρου κενθμῶσιν ἐν βαθυσκίοις 644
Μέγαιρ' Ἐρινὺς γαστρὸς ἐξεγείνατο
μαζοῖσί τ' ἐξέθρεψε, καὶ πικρῷ βρέφει 5
εἰς χεῖλος ἐστάλαξεν Ἀλληκτῶ γάλα,
τίς τὴν δυσώνυμόν σε δαιμόνων ἄρα
εἰς φῶς ἀνήκεν; ἦλθες ἀνθρώποις βλάβος.
εἰ γὰρ τεθνῶσιν ἀμπλακημάτων τίσις
βροτοῖς ὀπηδεῖ τῶν ἔδρασαν ἐν φάει, 10
οὐ Τάνταλον ποτοῖσιν, οὐδ' Ἴξίονα
τροχῷ στροβητόν, οὐδὲ Σίσυφον πέτρῳ
ἔδει κολάζειν ἐν δόμοισι Πλουτέως,
ἀπλῶς δὲ πάντας τοὺς κακῶς δεδρακότας 645

- 15 τοῖς σοῖς προσάπτειν ἄρθροκηδέσιν πόνοις,
 ὧς μου τὸ λυπρὸν καὶ ταλαίπωρον δέμας
 χειρῶν ἀπ' ἄκρων εἰς ἄκρας ποδῶν βάσεις
 ἰχῶρι φανύλω καὶ πικρῶ χυμῶ χολῆς
 πνεύματι βιαίῳ τόδε διασφίγγον πόρους
 20 ἔστηκε καὶ μεμυκὸς ἐπιτείνει πόρους.
 646 σπλάγγνων δ' ἐπ' αὐτῶν διάπυρον τρέχει κακόν,
 δίναισι φλογμῶν σάρκα πυρπολούμενον,
 ὅποια κρητῆρ μεστὸς Αἰτναίου πυρὸς
 ἢ Σικελὸς αὐλῶν ἀλιπόρου διασφάγος,
 25 ὅπου δυσεξέλικτα κυματούμενος
 σήραγξι πετρῶν σκολιὸς εἰλεῖται κλύδων.
 ᾧ δυστέκμαρτον πᾶσιν ἀνθρώποις τέλος,
 ὡς εἰς μάτην σε πάντες ἀμφιθάλλομεν
 ἐλπίδι ματαία μωρᾶ βουκολούμενοι.
 30 ΧΟΡ. Ἄνὰ Δίνδυμον Κυβήβης
 Φρύγες ἐνθεον ὀλολυγῆν
 ἀπαλῶ τελοῦσιν Ἄττη,
 καὶ πρὸς μέλος κεραύλου
 Φρυγίου κατ' ὄρεα Τιμῶλου
 35 κῶμον βοῶσι Λυδοί·
 παραπλήγες δ' ἀμφι ῥόπτροις
 κελαδοῦσι Κρητὶ ῥυθμῶ
 νόμον Κορύβαντες εὐάν.
 647 κλάζει βρίθουσα σάλπιγξ
 40 Ἄρει κρέκουσα θούρω
 πολεμηλίαν αὐτήν.
 ἡμεῖς δὲ σοί, Ποδάγρα,
 πρώταις ἕαρρς ἐν ὥραις
 μύσται τελοῦμεν οἴκτους,
 45 ὅτε πᾶς χλοητόκοισι
 ποίαις τέθηλε λειμών;

Ζεφύρου δὲ δένδρα πνοιαῖς
 ἀπαλοῖς κομᾶ πετήλοις,
 ἀ δύσγαμος κατ' οἴκους
 μερόπων θροεὶ χελιδῶν, 50
 καὶ νυκτέροις καθ' ὕλαν
 τὸν Ἴτυν στένει δακρῦουσ'
 Ἄτθις γόοις ἀηδῶν.

ΠΟΔΑΓΓΡΟΣ. Ὡμοὶ πόνων ἀρωγόν, ὦ τρίτου ποδοῦς 648
 μοτραν λελογχὸς βάκτρον, ἐξέρειδέ μου 55

βάσιν τρέμουσαν καὶ κατίθνον τρίβον,
 ἶχνος βέβαιον ὡς ἐπιστήσω πέδῳ.
 ἔγειρε, τλήμον, γυῖα δεμνίων ἄπο
 καὶ λίπε μελάθρων τὴν ὑπώροφον στέγην.

σκέδασον δ' ἀπ' ὄσσων νύχιον ἀέρος βάθος 60

μολῶν θύραζε καὶ πρὸς ἡλίου φάος
 ἀθόλωτον αὔραν πνεύματος φαιδροῦ σπάσον·
 δέκατον γὰρ ἤδη τοῦτο πρὸς πέμπτῳ φάει,
 ἐξ οὗ ζόφῳ σύγκλειστος ἡλίου δίχα
 εὐναῖς ἐν ἀστρώτοισι τείρομαι δέμας. 65

ψυχὴ μὲν οὖν μοι καὶ προθυμία πάρα
 βάσεις ἀμείβειν ἐπὶ θύρας ὠρμημένῳ,
 δέμας δὲ νωθρὸν οὐχ ὑπηρετεῖ πόθοις.
 ὅμως δ' ἐπείγου, θυμέ, γιγνώσκων ὅτι
 πτωχὸς ποδαγρῶν, περιπατεῖν μὲν ἂν θέλῃ 70
 καὶ μὴ δύνηται, τοῦτον ἐν νεκροῖς τίθει.

ἀλλ' εἶα.

τίνες γὰρ οἶδε βάκτρα νωμῶντες χεροῖν,
 κάρηνα φύλλοις ἀκτέας καταστεφεῖς;
 τίνι δαιμόνων ἄγουσι κωμαστήν χορὸν; 75
 μῶν, Φοῖβε Παιάν, σὸν γεραίρουσιν σέβας; 649
 ἀλλ' οὐ στέφονται Δελφίδος φύλλῳ δάφνης.
 ἢ μὴ τις ὕμνος Βακχίῳ κωμάζεται;

ἀλλ' οὐκ ἔπεστι κισσίνη σφραγὶς κόμαις.

80 τίνες ποθ' ἡμῖν, ὦ ξένοι, βεβήκατε;

αὐδατε καὶ πρόεσθε νημερτῆ λόγον.

τίς δ' ἴστιν, ἦν ὑμνεῖτε, λέξατ', ὦ φίλοι.

ΧΟΡ. Σὺ δ' ὦν τίς ἡμᾶς καὶ τίνων προσεννέπεις;

ὡς γάρ σε βάκτρον καὶ βάσις μηνύετον,

85 μύστιν ὀρωῶμεν τῆς ἀνικῆτου θεᾶς.

ΠΟΔΑΓΡΟΣ. Εἰς εἰμι κἀγὼ τῆς θεᾶς ἐπάξιος;

ΧΟΡ. Τὰν μὲν Κυπρίαν Ἀφροδίταν

σταγόνων προπεσοῦσαν ἀπ' αἰθέρος

ἀνεθρέφατο κόσμιον ἄρμογαν

90 ἀλίοις ἐνὶ κύμασι Νηρεῦς.

τὰν δ' Ὠκεανοῦ παρὰ παραῖς

Ζανὸς παράκοιτιν Ὀλυμπίου

λευκώλενον εὐρέσι κόλποις

Ἦραν ἐτιθήνατο Τηθύς.

95 κορυφαῖσι δὲ κρατὸς ἐν ἀφθίτου

ἐλόχευσε κόρας ἄτρομον φῦαν

650 Κρονίδας, μέγ' ἄριστος Ὀλυμπίων,

τὰν ἐγρεκύνδοιμον Ἀθάναν.

τὰν δ' ἀμετέραν θεὸν ὀλβίαν

100 ὁ γέρον λιπαραῖσιν ἐν ἀγκάλαις

πρώταν ἐλόχευσεν Ὀφίων.

ὅτ' ἐπαύσατο μὲν σκότιον χάος

ἀνέτειλέ τε λαμπέτις αἴωρ

καὶ παμφαῆς αἰλίου σέλας,

105 τότε καὶ Ποδάγρας ἐφάνη κράτος.

ὅτε γὰρ λαγόνων σε τεκοῦσα

Μοῖρα Κλωθῶ τὸτ' ἔλουσεν,

ἐγέλασεν ἅπαν σέλας οὐρανοῦ,

μέγα δ' ἔκτυπεν εὐδῖος αἰθήρ.

τὰν δ' εὐγλαγέτοις ἐνὶ μαζοῖς
εὖολβος ἐθρέφατο Πλούτων. 110

ΠΟΔΑΓΡΟΣ. Τίσιν δὲ τελεταῖς ὀργιάζει προσπόλους; 651

ΧΟΡ. Οὐχ αἷμα λάβρον προχέομεν ἀποτομαῖς σιδάρου,
οὐ τριχὸς ἀφέτου λυγίζεται στροφαῖσιν αὐχὴν,
οὐδὲ πολυκρότοις ἀστραγάλοις πέπληγε νῶτα, 115

οὐδ' ὦμὰ λακιστὰ κρέα σιτούμεθα ταύρων
ὅτε δὲ πετέας ἕαρι βρῦει τὸ λεπτὸν ἄνθος
καὶ πολυκέλαδος κόσσυφος ἐπὶ κλάδοισιν ἄδει,
τότε διὰ μελέων ὄξυ βέλος πέπηγε μύσταις,
ἀφανές, κρύφιον, δεδυνκὸς ὑπὸ μυχοῖσι γυίων, 120

πόδα, γόνυ, κοτύλην, ἀστραγάλους, ἰσχία, μηρούς,
χέρας, ὠμοπλάτας, βραχίονας, κορωνά, καρπούς
ἔσθει, νέμεται, φλέγει, κρατεῖ, πυροῖ, μαλάσσει,
μέχρις ἂν ἡ θεὸς τὸν πόνον ἀποφυγεῖν κελεύσῃ. 652

ΠΟΔΑΓΡΟΣ. Εἰς ἄρα καὶ γὰρ τῶν κατωργιασμένων 125
ἔλαθον ὑπάρχων; τοιγὰρ ἦκε πρευμενῆς
δαίμων φανείσα, σὺν δ' ἐγὼ μύσταις ὁμοῦ
ὑμνων κατάρξω τὸ ποδαγρῶν ἄθων μέλος.

ΧΟΡ. Σίγα μὲν αἰθὴρ νήνεμος ἔστω,
καὶ πᾶς ποδαγρῶν εὐφημεῖτω. 130

Ἴδε, πρὸς θυμέλας ἢ κλινοχαρῆς
βαίνει δαίμων σκίπωνι βᾶσιν
στηριζομένη. χαίροις μακάρων
πολὺ πραιοτάτη καὶ σοῖς προπόλοις
Ἴλαος ἔλθοις ὄμματι φαιδρῶ, 135
δοίης δὲ πόνοις λύσιν ὠκεῖαν
ταῖσδ' εἰαριναῖσιν ἐν ὥραις.

ΠΟΔΑΓΡΑ. Τίς τὴν ἀνίκητόν με δεσπότην πόνων 653

οὐκ οἶδε Ποδάγραν τῶν ἐπὶ χθονὸς βροτῶν;
ἦν οὔτε λιβάνων ἀτμὸς ἐξιλάσκειται 140

οὔτε χυθὲν αἷμα βωμίοις παρ' ἐμπύροις,

- οὐ ναὸς ὄλβου περικρεμῆς ἀγάλασιν,
 ἦν οὔτε Παιὰν φαρμάκοις νικᾶν σθένει,
 πάντων ἰατρὸς τῶν ἐν οὐρανῷ θεῶν,
 145 οὐ καὶς ὁ Φοῖβου πολυμαθῆς Ἀσκληπιός.
 ἐξ οὗ γὰρ ἐφύη πρῶτον ἀνθρώποις γένος,
 τολμῶσι πάντες τοῦμὸν ἐκβαλεῖν σθένος,
 κυκῶντες αἰεὶ φαρμάκων τεχνήματα.
 ἄλλος γὰρ ἄλλην ἐπ' ἐμὲ πειράζει τέχνην·
 150 τρίβουσιν ἀρνόγλωσσα καὶ σέλινά μοι
 καὶ φύλλα θριδάκων καὶ νομαίαν ἀνδράχνης
 ἄλλοι πράσιον, οἱ δὲ ποταμογείτονα,
 ἄλλοι κνίδας τρίβουσιν, ἄλλοι σύμφυτον,
 ἄλλοι φακοὺς φέρουσι τοὺς ἐκ τελμάτων,
 155 σταφυλῖνον ἐφθόν, οἱ δὲ φύλλα Περσικῶν,
 ὑοσκύαμον, μήκωνα, βολβούς, σίδια,
 ψύλλιον, λίβανον, ῥίζαν ἑλλεβόρου, νίτρον,
 654 τῆλιν μετ' οἴνου, γυρίνην, κολλάμφακον,
 κυπαρισσίνην κηκίδα, γῦριν κριθίνην,
 160 κράμβης ἀπέφθου φύλλα, γύψον ἐκ Πάρου,
 σπυράθους ὀρείας αἰγός, ἀνθρώπου κόπρον,
 ἄλευρα κυάμων, ἄνθος Ἀσίου λίθου·
 ἔψουσι φρύγους, μνγαλᾶς, σαύρας, γαλᾶς,
 βατράχους, ὑάινας, τραγελάφους, ἀλώπεκας.
 165 ποῖον μέταλλον οὐ πεπείρασται βροτοῖς;
 τίς οὐχὶ χυλός; ποῖον οὐ δένδρου δάκρυ;
 ζώων ἀπάντων ὀστά, νεῦρα, δέρματα,
 στέαρ, αἷμα, μυελός, οὖρον, ἀπόπατος, γάλα.
 πίνουσιν οἱ μὲν τὸ διὰ τεσσάρων ἄκος,
 170 οἱ δὲ τὸ δι' ὀκτώ, τὸ δὲ δι' ἑπτὰ πλείονες.
 655 ἄλλος δὲ πίνων τὴν ἱερὰν καθαίρεται,
 ἄλλος ἐπαιδαῖς ἐπιθετῶν ἐμπαίξεται,
 Ἰουδαῖος ἕτερον μωρὸν ἐξάδει λαβῶν.

Ἄφιδναν ἐκόμισε τῆς Ἀττικῆς, καὶ τοσαύτην ἔσχε χάριν αὐτῷ τῆς συμμαχίας ταυτησί, ὥσθ' οὕτως ἐφίλησε τὸν ἅπαντα χρόνον, ὥστε καὶ τοῖς ἐπιγενομένοις παράδειγμα γενέσθαι τὴν Θησεῶς καὶ Πειρίδου φιλίαν. ἐπειδὴ δὲ ἔδει κάκεινον ἐν Ἄιδου γενέσθαι τὴν Δήμητρος μνηστευσό- 628 μενον κόρην, ἐπειδὴ πολλὰ παραινῶν οὐκ ἠδυνήθη ταύτης αὐτὸν τῆς πείρας ἀποσχέσθαι καταπεισάσαι, συνηκολούθησεν αὐτῷ ταύτην πρέπουσαν οἴομενος αὐτῷ καταθήσειν τὴν χάριν περὶ τῆς ψυχῆς ὑπὲρ αὐτοῦ κινδυνεῦσαι.

17. ἐπανελθοῦσαν δ' εἰς Ἄργος, αὐτίς ἀποδημοῦντος αὐτοῦ, ἐπειδὴ καθ' ὄραν ἦν γάμων, καίτοι γε ἔχοντες καλὰς τε καὶ εὐ γεγνουῖας ἐκ τῆς Ἑλλάδος σφίσι αὐτοῖς ἄγεσθαι γυναίκας οἱ τῆς Ἑλλάδος βασιλεῖς, οἱ δὲ συνελθόντες ἐμνηστεύοντο ταύτην τὰς ἄλλας ἀπάσας ὑπεριδόντες ὡς φαυλοτέρας. γνόντες δ' ὅτι περιμάχητος ἔσται, καὶ δείσαντες μὴ πόλεμος γένηται τῇ Ἑλλάδι, μαχομένων πρὸς ἀλλήλους, ὁμωμόκασιν ὄρκον τουτουὶ ψήφῳ κοινῇ, ἢ μὴν ἐπικουρήσειν τῷ ταύτης ἀξιωθέντι μὴδ' ἐπιτρέψειν ἢν τις ἀδικεῖν ἐγχειρῇ, ἕκαστος οἴομενος ταύτην αὐτῷ τὴν συμμαχίαν παρασκευάζειν. τῆς μὲν οὖν ἰδίας γνώμης ἀπέτυχον πάντες πλὴν Μενελάου, τῆς κοινῆς δ' ἐπειράθησαν ἀντίκα· οὐ πολλῶ γὰρ ὕστερον ἔριδος γενομένης ταῖς θεαῖς περὶ κάλλους, ἐπιτρέπουσι τὴν κρίσιν Πάριδι τῷ Πριάμου, ὁ δὲ τῶν μὲν σωμαίων τῶν θεῶν ἠττηθείς, τῶν δωρεῶν δ' ἀναγκασθεὶς γενέσθαι κριτῆς, καὶ διδούσης Ἥρας μὲν τὴν τῆς Ἀσίας ἀρχήν, τὸ δ' ἐν πολέμοις Ἀθηναῖς κράτος, Ἀφροδίτης δὲ τὸν τῆς Ἑλένης γάμον, καὶ φαύλοισ μὲν ἀνθρώποις γενέσθαι ἄν ποτε νομίσας οὐκ ἐλάττω βασιλείαν, Ἑλένης δ' οὐδένα τῶν ἐπιγιγνομένων ἀξιωθῆναι, προείλετο τὸν ταύτης γάμον. 18. γενομένης δὲ τῆς ὑμνουμένης ἐκείνης στρατείας κατὰ τῶν Τρώων καὶ τῆς Εὐρώπης τότε πρῶτον κατὰ τῆς Ἀσίας

ἐλθούσης, ἔχοντες οἳ τε Τρῶες ἀποδόντες τὴν Ἑλένην
 629 ἀδεῶς οἰκεῖν τὴν αὐτῶν, οἳ δ' Ἕλληνες ταύτην αὐτοὺς
 ἔασαντες ἔχειν ἀκαλλάττεσθαι τῶν ἐκ πολέμου καὶ στρα-
 τείας δυσχερῶν, οἳ δ' οὐκ ἠβουλήθησαν ἀμφοτέροι, οὐκ
 ἂν ποτε νομίσαντες εὐρεῖν ἀφορμὴν καλλίῳ πολέμου, περὶ
 ἧς ἀποθανοῦνται. καὶ θεοὶ δὲ τοὺς αὐτῶν παῖδας σαφῶς
 εἰδότες ἀπολουμένους ἐν τῷ πολέμῳ οὐκ ἀπέτρεψαν μάλ-
 λον, ἀλλ' ἐνήγαγον εἰς τοῦτο οὐκ ἐλάττω δόξαν αὐτοῖς
 οἰόμενοι φέρειν τοῦ θεῶν παῖδας γενέσθαι τὸ μαχομέ-
 νους ὑπὲρ Ἑλένης ἀποθανεῖν. καὶ τί λέγω τοὺς αὐτῶν
 παῖδας; αὐτοὶ πρὸς αὐτοὺς μεῖζω καὶ δεινότερον ἐνεστή-
 σαντο τοῦ πρὸς Γίγαντας αὐτοῖς γενομένου πολέμου· ἐν
 ἐκείνῳ μὲν γὰρ μετ' ἀλλήλων, ἐνταῦθα δὲ ἐμάχοντο πρὸς
 ἀλλήλους. οὐ τί γένοιτ' ἂν ἐναργέστερον δεῖγμα, ὅσα
 τῶν ἀνθρωπίνων ἀπάντων ὑπερέχει τὸ κάλλος παρ' ἀθα-
 νάτοις κριταῖς; ὅταν γὰρ ὑπὲρ μὲν τῶν ἄλλων οὐδενὸς
 ἀπάντων οὐδαμοῦ τὸ παράπαν φαίνωνται διενεχθέντες,
 ὑπὲρ δὲ κάλλους οὐ μόνον τοὺς υἱοὺς ἐπιδεδωκότες, ἀλλ'
 ἦδη καὶ ἀλλήλοις ἐναντία πεπολεμηκότες, ἐνιοὶ δὲ καὶ
 τρωθέντες, πῶς οὐχ ἀπάσαις ψήφοις προτιμῶσιν ἀπάν-
 των τὸ κάλλος; 19. ἀλλ' ἵνα μὴ δόξωμεν ἀπορία τῶν περὶ
 κάλλους λόγων περὶ ταῦτα διατρίβειν αἰεὶ, ἐφ' ἕτερον βού-
 λομαι μεταβῆναι οὐδαμῶς ἐλαττον ὄν, ὥστε δεῖξαι τὴν
 τοῦ κάλλους ἀξίαν, τῶν πρότερον εἰρημένων, τὴν Ἀρκά-
 δος Ἰπποδάμειαν Οἰνεμάου, ὅσους τοῦ ταύτης κάλλους
 ἀλόντας μᾶλλον αἰρουμένους ἀπέφηεν ἀποθνήσκειν ἢ
 ταύτης διωκισμένους τὸν ἥλιον προσοραῖν. ὥς γὰρ ἐλά-
 βετο τῆς ἡλικίας ἢ παῖς καὶ τὰς ἄλλας ὁ πατήρ οὐκ ὀλίγῳ
 630 τῷ μέσῳ παρενεγκοῦσαν ἑώρα, τῆς μὲν ἑώρας αὐτῆς ἄλους
 — τοσοῦτον γὰρ αὐτῇ περιῆν, ὥστε καὶ τὸν γεγεννηκόθ'
 ὑπηγάγετο παρὰ φύσιν — καὶ διὰ τοῦτ' ἀξιῶν αὐτὴν ἔχειν
 παρ' ἑαυτῷ, βούλεσθαι δ' ἐκδιδόναι πλαττόμενος αὐτὴν

τῷ ταύτης ἀξίῳ, τὰς παρ' ἀνθρώπων φεύγων αἰτίας, μηχανήν τινα μηχανᾶται τῆς ἐπιθυμίας ἀδικωτέραν καὶ ἦν ᾧετο ῥαδίως ὅπερ ἐβούλετο καταστήσειν· ὑπὸ γὰρ ἄρματι, ὡς οἶόν τε μάλιστα ἦν, εἰς τάχος ὑπὸ τῆς τέχνης ἐξειργασμένῳ τοὺς ἐν Ἀρκαδίᾳ ζεύξας ἐν τῷ τότε ταχίστους ἵππους ἡμιλλᾶτο πρὸς τοὺς μνηστῆρας τῆς κόρης ἄθλον τῆς νίκης παρελθοῦσιν αὐτοῖς αὐτὴν προτιθεὶς ἢ στέρεσθαι τῆς κεφαλῆς ἠττηθέντας. καὶ ἡξίου δ' αὐτὴν αὐτοῖς συναναβαίνειν τὸ ἄρμα, ὅπως ἀποσχολούμενοι περὶ ταύτην ἀμελοῖεν τῆς ἵππικῆς. οἱ δ', ἀποτυχόντος τοῦ πρώτως ἀψαμένου τοῦ δρόμου καὶ τῆς κόρης ἐκπεσόντος μετὰ τοῦ ζῆν, τὸ μὲν ἀποκνήσαι πρὸς τὸν ἀγῶνα ἢ μεταθεῖναι τι τῶν βεβουλευμένων μειρακιῶδες εἶναι ὑπολαμβάνοντες, τὴν δ' ὠμότητα μισήσαντες Οἰνομάου ἄλλος ἄλλον ἐφθάνεν ἀποθνήσκων ὥσπερ δεδοικῶς μὴ τοῦ τεθνᾶναι περὶ τῆς κόρης ἐμάρτη. καὶ προῆλθέ γε μέχρι τρισκαίδεκα νέων ὁ φόνος· θεοὶ δ' ἐκείνον τῆς πονηρίας μισήσαντες ταυτησί τοὺς τε τεθνεῶτας ἅμα καὶ τὴν κόρην ἐλεοῦντες, τοὺς μὲν ὅτι κτήματος ἀπεστέρηται τοιούτου, τὴν κόρην δ' ὅτι τῆς ᾠρας οὐ κατὰ καιρὸν ἀπολαύοι, κηδόμενοι τε τοῦ νέου, ὅστις ἐμελλε — Πέλοψ δ' ἦν οὗτος — ἀγωνιεῖ- 631 σθαι, ἄρμα τε χαρίζονται τούτῳ κάλλιον τέχνης πεποιημένον ἵππους τε ἀθανάτους, δι' ὧν ἐμελλε τῆς κόρης κύριος εἶναι, καὶ γέρονέ γε τὸν κηδεστῆν ἐπὶ τέρμασι τῆς νίκης ἀπεκτονῶς.

20. Οὕτω τὸ τοῦ κάλλους χρῆμα ἀνθρώποις τε θεῶν εἶναι δοκεῖ καὶ τιμώμενον ὑπὸ πάντων καὶ θεοῖς ἐσπούδασται πολλαχόσε. διὸ δὴ καὶ ἡμῖν οὐκ ἂν ἔχοι τις μέμφεσθαι δικαίως προὔργου λογισαμένοις τὸ ταῦτα περὶ κάλλους διεξελθεῖν. οὕτω μὲν δὴ καὶ Ἀρίστιππος διῆλθε τὸν λόγον.

21. ΕΡΜ. Σὺ δὲ λοιπὸς εἰ, Χαρίδημε. ὅπως δ

ὡσπερ κορωνίδα τῶν τοῦ κάλλους καλῶν ἐπιθήσῃ τον λόγον.

ΧΑΡ. Μηδαμῶς, ὦ πρὸς θεῶν, περαιτέρω προελθεῖν με βιάσῃ· ἱκανὰ γὰρ δηλώσαι τὴν συνουσίαν καὶ τὰ νῦν εἰρημένα, ἄλλως τ' οὐδ' ὅσαπερ εἶπον ἀπομνημονεύοντα. ῥᾶον γὰρ ἂν τις μνημονεύοι τῶν ἐτέροις εἰρημένων ἢ τῶν αὐτῶ.

ΕΡΜ. Ταῦτα μὲν δὴ ἐστίν, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπεθυμοῦμεν ἐπιτυχεῖν· οὐ γὰρ δὴ τοσοῦτον ἡμῖν τῶν λόγων ἐκείνων ὅσον ἐμέλησε τῶν σῶν ἀκοῦσαι. ὡστ', ἦν τούτων ἀποστερήσεως, κάκεινα μάτην ἔση κεπονηκῶς. ἀλλὰ πρὸς Ἑρμοῦ τὸν ἄπαντα λόγον, ὡσπερ ὑπέστῃς ἐξ ἀρχῆς, ἀπόδος.

ΧΑΡ. Βέλτιον μὲν ἦν τούτοις ἀπαλλάττειν με τῶν δυσχερῶν ἀγαπῶντα· ἐπεὶ δ' οὕτω προθυμῇ καὶ τῶν ἡμετέρων ἀκοῦσαι λόγων, καὶ τοῦθ' ὑπηρετεῖν ἀνάγκη.

632 ὡςδε τοίνυν καὶ αὐτὸς ἐποιησάμην τὸν λόγον· 22. *Εἰ* μὲν πρῶτος αὐτὸς ἦρχον περὶ τοῦ κάλλους λέγειν, προοιμίῳν ἂν ἐδεόμην συγχῶν, ἐπεὶ δ' ἐπὶ πολλοῖς ἐρχομαι τοῖς πρότερον εἰρηκόσιον ἐρῶν, οὐδὲν ἀπεικὸς τοῖς ἐκείνων κεχημένον ὡς προοιμίῳις ἐπιφέρειν ἐξῆς τὸν λόγον, ἄλλως τ' οὐδ' ἐτέρωσε τῶν λόγων γινομένων, ἀλλ' ἐνταῦθα καὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ὡστ' ἐνεῖναι καὶ τοὺς παρόντας λαθεῖν, ὡς ἄρ' οὐχ ἕκαστος ἰδίᾳ λογοποιουῖσιν, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν ἕκαστος ἐπὶ μέρους διεξέρχονται λόγον. ἐτέρω μὲν οὖν ἦρκει γ' ἂν εἰς εὐφημίαν ἅπερ ὑμῶν ἕκαστος ἔτυχεν εἰπῶν περὶ τοῦ κάλλους ἰδίᾳ, τούτῳ δὲ τοσοῦτον περίεστιν, ὥστε καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἔξω τῶν νῦν εἰρημένων οὐ δεῖν ἐπαίνων τῶν εἰς αὐτό· πλείστα γὰρ πολλαχόθεν, αὐτὰ πρῶτα δεῖν λέγειν ἕκαστα, δόξαν παρίστησιν, ὡσπερ ἀνθέων εὐτυχοῦντι λειμῶνι, αἰεὶ τῶν φαινομένων ἄρτι προσαγομένων τοὺς δρεπομένους. ἐγὼ

δ' ἐκ πάντων ἐκλέξας ὅσα μοι δοκῶ μὴ βέλτιον εἶναι πα-
 ραλιπεῖν, λέξω διὰ βραχέων, ὅπως τῷ τε κάλλει τὰ γιγνώ-
 μενα ἀποδώσω ὑμῖν τε τὸ μακρολογεῖν παραλιπῶν δρᾶσω
 κεχαρισμένα. 23. τοῖς μὲν οὖν ἢ δι' ἀνδρείαν ἢ καθ' ἐτέ-
 ραν τινὰ τῶν ἀρετῶν ἡμῶν προέχειν δοκοῦσιν, ἦν μὴ
 τῷ καθ' ἡμέραν ποιεῖν εὖ ἀναγκάζωσιν ἡμᾶς εὖ αὐτοῖς
 διακεισθαι, βασκαίνομεν μᾶλλον, ἐξ ὧν τᾶν οὐ καλῶς
 αὐτοῖς τὰ πράγματα πραττόμενα σχοίη· καλοὺς δ' οὐ
 μόνον οὐ φθονοῦμεν τῆς ὄρας, ἀλλ' εὐθύς τε ἰδόντες
 ἀλίσκόμεθα ὑπεραγαπῶμέν τε οὐδ' ἀποκνοῦμεν ὥσπερ
 κρείττοσιν, ὅσον ἂν ἡμῖν ἐξῆ, δουλεύοντες αὐτοῖς. ἦδιον 633
 ἂν οὖν ὑπακούσαι τις ὄρας εὐτυχηκότι ἢ προστάξειε τῷ
 μὴ τοιούτῳ, καὶ πλείω χάριν ἂν εἰδείη τῷ πολλὰ προς-
 τάττοντι μᾶλλον ἢ τῷ μηδ' ὀτιοῦν ἐπαγγέλλοντι. 24. καὶ
 τῶν μὲν ἄλλων ἀγαθῶν, ὧν ἂν ἐνδεεῖς ὦμεν, οὐ περαι-
 τέρω σπουδάζομεν τοῦ τυχεῖν, κάλλους δ' ἡμῖν οὐδεὶς
 οὐδεπώποτε γέγονε κόρος, ἀλλ' εἴαν τε τὸν Ἀγλαΐης, τὸν
 εἰς Ἴλιόν ποτε συναναβάντα τοῖς Ἀχαιοῖς, εἴαν δ' Ἰάκιν-
 θον τὸν καλὸν ἢ τὸν Λακεδαιμόνιον Νάρκισσον κάλλει
 νικῶμεν, οὐκ ἀρκεῖν ἡμῖν δοκοῦμεν, ἀλλὰ δεδοίκαμεν
 μὴ λάθωμεν τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἂν καταλιπόντες ὑπερ-
 βολήν. 25. σχεδὸν δ' ὡς εἶπεῖν πάντων τῶν ἐν ἀνθρώ-
 ποις πραγμάτων ὥσπερ κοινὸν παράδειγμα τὸ κάλλος
 ἐστί, καὶ οὔτε στρατηγοῖς εἰς κάλλος ἡμέληται τὰ στρα-
 τεύματα συντάττειν οὔτε ρήτορσι τοὺς λόγους συντιθέ-
 ναι οὔτε μὴν γραφεῦσι τὰς εἰκόνας γεγραφέναι. ἀλλὰ τί
 ταῦτα λέγω, ὧν τὸ κάλλος τέλος ἐστίν; ὧν γὰρ εἰς χρεῖαν
 ἤκομεν ἀναγκαίως, οὐκ ἐλλείπομεν οὐδὲν σπουδῆς εἰς
 ὅσον ἕξεστι κάλλιστα κατασκευάζειν· τῷ τε γὰρ Μενέ-
 λεω οὐ τοσοῦτον ἐμέλησε τῆς χρείας τῶν οἴκων, ἢ ὅσον
 τοὺς εἰσερχομένους ἐκπλήττειν, καὶ διὰ τοῦθ' οὕτω πο-
 λυτελεστάτους ἅμα κατεσκεύασε καὶ καλλίστους, καὶ τῆς

γνωμῆς οὐχ ἤμαρτεν· ὁ γὰρ Ὀδυσσεύς οὕτως ἀγασθῆναι λέγεται τούτους, κατὰ πύστιν τοῦ πατρὸς εἰς αὐτὸν ἀφιγμένος, ὥστ' εἰπεῖν Πεισιστράτῳ τῷ Νεστορίδῃ,

Ζηνὸς που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἐνδοθεν ἀυλή.

631 αὐτὸς θ' ὁ τοῦ μαιρακίου πατὴρ οὐκ ἄλλου του χάριν μιλοπαρήγους ἤγε τὰς ναῦς συστρατευόμενος τοῖς Ἑλλήσιν ἐπὶ Τροίαν ἢ ὅπως τοὺς ὀρωῶντας ἐκπλήττειν ἔχη. καὶ σχεδὸν εἰ τις ἐκάστην ἐξετάζειν βούλεται τῶν τεχνῶν, εὐρήσει πάσας ἐς τὸ κάλλος ὀρώσας καὶ τούτου τυγχάνειν τοῦ παντὸς τιθεμένης. 26. τοσοῦτον δὲ τὸ κάλλος τῶν ἄλλων ἀπάντων ὑπερέχειν δοκεῖ, ὥστε τῶν μὲν ἢ δικαιοσύνης ἢ σοφίας ἢ ἀνδρείας μετεχόντων πολλὰ τις ἂν εὐροὶ τιμώμενα μᾶλλον, τῶν δὲ ταύτης τῆς ἰδέας κεκοινωνηκότων βέλτιόν ἐστιν εὐρεῖν οὐδέν, ὥσπερ δὴ καὶ τῶν μὴ μετεσχηκότων ἀτιμότερον οὐδέν· μόνους γοῦν τοὺς μὴ καλοὺς ὀνομάζομεν αἰσχροὺς, ὡς οὐδὲν ὄν, εἰ τί τις ἔχων τύχοι πλεονέκτημα τῶν ἄλλων κάλλους ἐστερημένος. 27. τοὺς μὲν οὖν ἢ δημοκρατουμένους τὰ κοινὰ διοικοῦντας ἢ τυράννοις ὑποτεταγμένους τοὺς μὲν δημαγωγούς, τοὺς δὲ κόλακας καλοῦμεν, μόνους δὲ τοὺς ὑπὸ ταύτῃ τῇ δυνάμει γενομένους θαυμαζόμεν τε φιλοπόνους τε καὶ φιλοκάλους ὀνομάζομεν καὶ κοινούς νομίζομεν εὐεργέτας τοὺς τῶν καλῶν ἐπιμελητάς. ὅτε τοίνυν οὕτω μὲν σεμνὸν τὸ κάλλος ἐστίν, οὕτω δὲ τοῖς πᾶσιν ἐν εὐχῆς μέρῃ ταχεῖν κέρδος τε νομίζουσι τὸ τούτῳ τι διακονῆσαι δυναθῆναι, πᾶς ἡμᾶς εἰκότως οὐκ ἂν τις ἐμέμψατο, εἴ τοσοῦτον ἔχοντες κέρδος κερδαίνειν ἐπειθ' ἔκοντι προῖέμεθα, μῆδ' αὐτὸ τοῦτο αἰσθῆσθαι δυναθέντες, ὅτι ζημιούμεθα;

632 28. Τοσοῦτον μὲν δὴ καγὰ τὸν λόγον ἐποιησάμην, πολλὰ τῶν ἐνόντων μοι περὶ κάλλους εἰπεῖν ἀφελών, ἐπειδὴ τὴν συνουσίαν ἐπὶ πολὺ παρατεινομένην ἐώρων.

ΕΡΜ. Εὐδαίμονές γε, οἱ τοιαύτης ἀπολελαύκατε τῆς συνουσίας. σχεδὸν δ' ἤδη κἀγὼ οὐδὲν ἔλαττον ὑμῶν ἔσχηκα διὰ σέ.

ΝΕΡΩΝ Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΡΥΧΗΣ ΤΟΥ 636
ΙΣΘΜΟΥ.

1. ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ. Ἡ ὀρυχὴ τοῦ Ἴσθμοῦ, καὶ σοί, Μουσῶνιε, διὰ χειρός, ὧς φασι, γεγονυία, τῷ τυράννῳ νοῦν εἶχεν Ἕλληνα;

ΜΟΥΣΩΝΙΟΣ. Ἴσθι, ὦ Μενέκρατες, καὶ βελτίω ἐντεθυμῆσθαι Νέρωνα· τὰς γὰρ περιβολὰς τῆς Πελοποννήσου τὰς ὑπὲρ Μαλέαν ξυνήρει τοῖς θαλαττουμένοις εἴκοσι σταδίῳ τοῦ Ἴσθμοῦ φήγματι. ταῦτο δ' ἂν καὶ τὰς ἐμπορίας ὤνησε καὶ τὰς ἐπὶ θαλάττῃ πόλεις καὶ τὰς ἐν τῇ μεσογείᾳ· καὶ γὰρ δὴ κἀκείναις ἀποχωρῶν ὁ οἶκος καρπός, ἦν τὰ ἐπιθαλάττια εὖ πράττη.

ΜΕΝ. Ταῦτα δὴ διέξελεθε, Μουσῶνιε, βουλομένοις ἡμῖν ἀκροάσασθαι πᾶσιν, εἰ μὴ τι σπουδάσαι διανοῆ 637 ἕτερον.

ΜΟΥΣ. Δίεμι βουλομένοις· οὐ γὰρ οἶδ' ὅ τι χαριζοίμην ἂν μᾶλλον τοῖς γε ἀφιγμένοις ἐς ἀηδὲς αὐτῷ φροντιστήριον ἐπὶ τῷ σπουδάξειν. 2. Νέρωνα τοίνυν ἐς Ἀχαΐαν ᾧδαί ἦγον καὶ τὸ σφόδρα αὐτὸν πεπεικέναι μηδ' ἂν τὰς Μούσας ἀναβάλλεσθαι ἦδιον. ἐβούλετο δὲ καὶ τὰ Ὀλύμπια, τὸν γυμνικώτατον τῶν ἀγώνων, στεφανοῦσθαι ἄδων· τὰ γὰρ Πύθια, τούτων μὲν ἑαυτῷ μετείνει μᾶλλον ἢ τῷ Ἀπόλλωνι· μηδὲ γὰρ ἂν μηδ' ἐκείνιον ἐναντίαν αὐτῷ κιδάραν τε καὶ ᾧδὴν θέσθαι. ὁ δὲ Ἴσθμός οὐ τῶν ἄποθεν αὐτῷ βεβουλευμένων, ἀλλ' ἐντυχῶν τῇ φύ-

σει τοῦ τόπου μεγαλοργίας ἠράσθη, τὸν τε βασιλέα τῶν ἐπὶ τὴν Τροίαν ποτὲ Ἀχαιῶν ἐνθυμηθεὶς, ὡς τὴν Εὐβοίαν τῆς Βοιωτίας ἀπέτεμεν Εὐρύπῳ τῷ περὶ τὴν Χαλκίδα, ἔτι γε μὴν καὶ τὸν Δαρειόν, ὡς ὁ Βόσπορος ἐγεφυρώθη αὐτῷ ἐπὶ τοὺς Σκύθας· τὰ δὲ Φέρξου καὶ πρὸ τούτων ἴσως ἐνενόησε, μέγιστα τῶν μεγαλοργιῶν ὄντα, 638 καὶ πρὸς τούτοις ὡς τῷ δι' ὀλίγου ἀλλήλοις ἐπιμῖξαι πάντας εἰσοίτο τὴν Ἑλλάδα λαμπρῶς ἐστιᾶσθαι τοῖς ἔξωθεν· αἱ γὰρ τύραννοι φύσεις μεθύουσι μὲν, διψῶσι δὲ πῃ καὶ ἀκούσαι τοιοῦτο φθέγμα. 3. προελθὼν δὲ τῆς σκηνῆς ὕμνον μὲν Ἀμφιτρίτης τε καὶ Ποσειδῶνος ἦσε καὶ ἄσμα οὐ μέγα Μελικέρτη τε καὶ Λευκοθέα. ὀρέξαντος δ' αὐτῷ χρυσὴν δίκελλαν τοῦ τὴν Ἑλλάδα ἐπιτροπεύσαντος ἐπὶ τὴν ὄρυγὴν ἦξε κροτούμενός τε καὶ ἀδόμενος, καὶ καδικόμενος τῆς γῆς τρίς, οἶμαι, τοῖς τε τὴν ἀρχὴν πεπιστευμένοις παρακελευσάμενος ξυντόνως ἄπτεσθαι τοῦ ἔργου ἀνῆει εἰς τὴν Κόρινθον τὰ Ἡρακλέους δοκῶν ὑπερβεβλησθαι πάντα. οἱ μὲν δὴ ἐκ τοῦ δεσμοτηρίου τὰ πετρῶδη τε καὶ δύσεργα ἔξεπόνουν, ἡ στρατιὰ δὲ τὰ γεῶδη τε καὶ ἐπίπεδα. 4. ἐβδόμην δὲ πού καὶ πέμπτην ἡμέραν προσεξευγγμένων ἡμῶν τῷ Ἰσθμῷ κατέβη τις ἐκ Κορίνθου λόγος οὐπω σαφῆς ὡς δὴ τοῦ Νέρωνος μετεγνώκωτος 639 τὴν τομῆν. ἔφασαν δὲ τοὺς Αἰγυπτίους γεωμετροῦντας τῆς ἐκατέρας θαλάττης τὰς φύσεις οὐκ ἰσοπέδοις αὐταῖς συντυχεῖν, ἀλλ' ὑψηλοτέραν ἡγουμένους τὴν ἐκ τοῦ Λεχαιίου περὶ τῆ Αἰγίνῃ δεδοικέναι· πελάγους γὰρ τοσούτου νήσῳ ἐπιχυθέντος κἂν ὑποβρύχιον ἀπενεχθῆναι τὴν Αἰγίαν. Νέρωνα δὲ τῆς μὲν τοῦ Ἰσθμοῦ τομῆς οὐδ' ἂν Θάλῃς μετέστησεν ὁ σοφώτατός τε καὶ φυσικώτατος· τοῦ γὰρ τεμεῖν αὐτὸν ἦρα μᾶλλον ἢ τοῦ δημοσίου ἄδειν. 5. ἡ δὲ τῶν Ἑσπερίων ἐθνῶν κίνησις καὶ ὀξύτατος ὡς τῶν ἐκείνης νῦν ἀπτόμενος, ὄνομα δὲ αὐτῷ Βίνδαξ, ἀπήγαγεν

Ἑλλάδος τε καὶ Ἴσθμοῦ Νέρωνα ψυχρῶς γεωμετρήσαντα· τὰς γὰρ θαλάσσας ἰσογαίους τε καὶ ἰσοπέδους οἶδα. φασὶ δ' αὐτῷ καὶ τὰ ἐπὶ τῆς Ῥώμης ὀλισθαίνειν ἤδη καὶ ὑποδιδόναι. τουτὶ καὶ αὐτοὶ χθρὲς ἤκούσατε τοῦ προπταίσαντος χιλιάρχου.

6. ΜΕΝ. Ἡ φωνὴ δέ, Μουσώνιε, δι' ἣν μῦσομανεῖ καὶ τῶν Ὀλυμπιάδων τε καὶ Πυθιάδων ἐρᾷ, πῶς ἔχει τῷ τυράννῳ; τῶν γὰρ Λήμνῳ προσπλέοντων οἱ μὲν ἐθαύμαζον, οἱ δὲ κατεγέλων.

ΜΟΥΣ. Ἄλλ' ἐκεῖνός γε, ὦ Μενέκρατες, οὔτε θαυμασίως ἔχει τοῦ φθέγγματος οὔτ' αὖ γελοίως· ἡ γὰρ φύσις αὐτὸν ἀμέμπτως τε καὶ μέσως ἤρμοκε. φθέγγεται δὲ κοῖλον μὲν φύσει καὶ βαρὺ, ἐγκειμένης αὐτῷ τῆς φάρυγγος· μέλη δ' οὔτω κατεσκευασμένης βομβεῖ πως. οἱ δὲ γε τόνοι τῶν φθόγγων ἐπιλαίνουσι τοῦτον, ἐπεὶ μὴ θαρρεῖ αὐτῷ, χρωμάτων δὲ φιλανθρωπία καὶ μελοποιία εὐαγάθῳ μὲν δὴ καὶ κιθαρωδία εὐσταλεῖ καὶ τῷ οὐ καιρὸς βαδίσαι καὶ στήναι καὶ μεταστῆναι καὶ τὸ νεῦμα ἐξομοιᾶσαι τοῖς μέλεσιν, αἰσχύνην ἔχοντος μόνου τοῦ βασιλέα δοκεῖν ἀκριβοῦν ταῦτα. 7. εἰ δὲ μιμοῖτο τοὺς κρείττους, φεῦ γέλωτος, ὡς πολλὸς τῶν θεωμένων ἐκπίπτει, καίτοι μυρίων φόβων ἐπήρτημένων, εἴ τις ἐπ' αὐτῷ γελῶν εἴη· νεύει μὲν γὰρ τοῦ μετρίου πλέον ξυνάγων τὸ πνεῦμα, ἐπ' ἄκρων δ' ἴσταται τῶν ποδῶν ἀνακλώμενος ὥσπερ οἱ ἐπὶ τοῦ τροχοῦ. φύσει δ' ἐρυθρὸς ὢν ἐρέυθει μᾶλλον, ἐμπιπραμένου αὐτῷ τοῦ προσώπου· τὸ δὲ πνεῦμα ὀλίγον, καὶ οὐκ ἀποχρῶν που δὴ.

8. ΜΕΝ. Οἱ δ' ἐν ἀγῶνι πρὸς αὐτὸν πῶς ὑφίενται, ὦ Μουσώνιε; τέχνη γὰρ που χαρίζονται.

ΜΟΥΣ. Τέχνη μὲν, ὥσπερ οἱ ὑποπαλαιόντες. ἀλλ' ἐνθυμήθητι, ὦ Μενέκρατες, τὸν τῆς τραγωδίας ὑποκρι-

τήν, ὡς Ἴσθμοι ἀπέθανεν· εἰσὶ γὰρ κίνδυνοι καὶ περὶ τὰς τέχνας, ἣν ἐπιτείνωσιν οἱ τεχνάζοντες.

MEN. Καὶ τί τοῦτο, Μουσώνιε; σφόδρὰ γὰρ ἀνήκοος τοῦ λόγου.

ΜΟΥΣ. Ἄκουε δὴ λόγου ἀτόπου μὲν, ἐν ὀφθαλμοῖς δὲ Ἑλλήνων πεπραγμένου. 9. Ἴσθμοι γὰρ νόμου κειμένου μήτε κωμωδίαν ἀγωνίζεσθαι μήτε τραγωδίαν, ἐδόκει Νέρωνι τραγωδοὺς νικᾶν. καὶ παρῆλθον εἰς τὴν ἀγωνίαν ταύτην πλείους μὲν, ὁ δ' Ἑπειρώτης ἄριστα φωνῆς ἔχων, εὐδοκίμων δ' ἐπ' αὐτῇ καὶ θαυμαζόμενος λαμπρότερα τοῦ εἰσθότος ἐπλάττετο καὶ τοῦ στεφάνου ἐραὴν καὶ μῆδ' ἀνήσειν πρότερον ἢ δέκα τάλαντα δοῦναι οἱ Νέρωνα ὑπὲρ τῆς νίκης. ὁ δ' ἠγρίαινέ τε καὶ μανικῶς εἶχε· 642 καὶ γὰρ δὴ καὶ ἠκροᾶτο ὑπὸ τῇ σκηνῇ ἐπ' αὐτῷ δὴ τᾶγωνι. βοῶντων δὲ τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τῷ Ἑπειρώτῃ, πέμπει τὸν γραμματέα κελεύων ὑφεῖναι αὐτῷ τοῦτον. αὐτοῦ δὲ ὑπεραίροντος τὸ φθέγμα καὶ δημοτικῶς ἐρίζοντος εἰςπέμπει Νέρων ἐπ' ὀκριβάντων τοὺς ἑαυτοῦ ὑποκριτὰς οἷον προσήκοντάς τι τῷ πράγματι· καὶ γὰρ δὴ καὶ δέλτους ἐλεφαντίνους καὶ διθύρους προβεβλημένοι αὐτὰς ὥσπερ ἐγχειρίδια καὶ τὸν Ἑπειρώτην ἀναστήσαντες πρὸς τὸν ἀγχοῦ κίονα κατέαξαν αὐτοῦ τὴν φάρυγγα παίοντες ὀρθαῖς ταῖς δέλτοις.

10. **MEN.** Τραγωδίαν δὲ ἐνίκα, Μουσώνιε, μιὰρὸν οὕτω πάθος ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν Ἑλλήνων ἐργασάμενος;

ΜΟΥΣ. Παιδιὰ ταῦτα νεανία τῷ μητροκτονήσαντι. εἰ δὲ τραγωδίας ὑποκριτὴν ἀπέκτεινεν ἐκτεμῶν αὐτοῦ τὸ φθέγμα, τί χρῆ θαυμάζειν; καὶ γὰρ δὴ καὶ τὸ Πυθικὸν στόμιον, παρ' οὗ αἱ ὄμφαι ἀνέπνεον, ἀποφράττει ὤρμησεν, ὡς μῆδὲ τῷ Ἀπόλλωνι φωνὴ εἴη, καίτοι τοῦ Πυθίου καταλέξαντος αὐτὸν εἰς τοὺς Ὀρέστας τε καὶ 643 Ἀλκμαίωνα, οἷς τὸ μητροκτονῆσαι καὶ λόγον τινὰ εὐ-

κλείας ἔδωκεν, ἐπειδὴ πατράσιν ἐτιμώρησαν. ὁ δὲ μηδαμῶς εἰπεῖν ἔχων ὄτῳ ἐτιμώρησεν, ὑβρίσθαι ὑπὸ τοῦ θεοῦ ὣστεο πρᾶότερα τῶν ἀληθῶν ἀκούων. 11. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, τίς ἢ προσιοῦσα ναῦς; ὡς ἐπάγειν τι ἀγαθὸν ἔοικεν· ἐστεφάνωνται γὰρ τὰς κεφαλὰς ὡσπερ χορὸς εὐφημος, καὶ τις ἐκ τῆς πρῶρας προτείνει τὴν χεῖρα παρακελεύόμενος ἡμῖν θαρρεῖν τε καὶ χαίρειν, βοᾷ τε, εἰ μὴ παρακούω, Νέρωνα οἴχεσθαι.

MEN. Βοᾷ γάρ, Μουσῶνις, καὶ σαφέστερόν γε, ὅσῳ τῆς γῆς ἄπτεται. εὖ γε, ὦ θεοί.

ΜΟΥΣ. Ἀλλὰ μὴ ἐπενχώμεθα· ἐπὶ γὰρ τοῖς κειμένοις οὐ φασι δεῖν.

ΤΡΑΓΩΙΔΟΠΟΔΑΓΓΡΑ.

ΠΟΔΑΓΓΡΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΠΟΔΑΓΓΡΑ, ΑΓΓΕΛΟΣ,
ΙΑΤΡΟΙ ΚΑΙ ΒΑΣΑΝΟΙ.

ΠΟΔΑΓΓΡΟΣ. Ὁ στυγνὸν οὔνομ', ὦ θεοῖς στυγούμενον,
Ποδάγγρα, πολυδτένακτε, Κωκῖντοῦ τέκνον,
ἦν Ταρτάρου κευθμῶσιν ἐν βαθυσκίοις 644
Μέγαιρ' Ἐρινὺς γαστρὸς ἐξεγείνατο
μαξοῖσί τ' ἐξέθρεψε, καὶ πικρῶ βρέφει 5
εἰς χεῖλος ἐστάλαξεν Ἀλληκτῶ γάλα,
τίς τὴν δυσώνυμόν σε δαιμόνων ἄρα
εἰς φῶς ἀνήκεν; ἦλθες ἀνθρώποις βλάβος.
εἰ γὰρ τεθνῶσιν ἀμπλακημάτων τίσις 10
βροτοῖς ὀπηδεῖ τῶν ἔδρασαν ἐν φάει,
οὐ Τάνταλον ποτοῖσιν, οὐδ' Ἴξίονα
τροχῶ στροβητόν, οὐδὲ Σίσυφον πέτρῳ
ἔδει κολάζειν ἐν δόμοισι Πλουτέως,
ἀπλῶς δὲ πάντας τοὺς κακῶς δεδρακότας 645

- 13 τοῖς σοῖς προσάπτειν ἄρθροκηδέσιν πόνοις,
 ὧς μου τὸ λυπρὸν καὶ ταλαίπωρον δέμας
 χειρῶν ἀπ' ἄκρων εἰς ἄκρας ποδῶν βάσεις
 ἰχῶρι φαύλῳ καὶ πικρῷ χυμῷ χολῆς
 πνεύματι βιαίῳ τόδε διασφίγγον πόρους
 20 ἔστηκε καὶ μεμνῶς ἐπιτείνει πόρους.
 646 σπλάγγων δ' ἐπ' αὐτῶν διάπυρον τρέχει κακόν,
 δίναισι φλογμῶν σάρκα πυρπολούμενον,
 ὅποια κρητῆρ μεστὸς Αἰτναίου πυρὸς
 ἢ Σικελὸς αὐλῶν ἀλιπόρου διασφάγος,
 25 ὅπου δυσεξέλικτα κύματούμενος
 σήραγξι πετρῶν σκολιὸς ἐλλεῖται κλύδων.
 ὦ δυστέκμαρτον πᾶσιν ἀνθρώποις τέλος,
 ὡς εἰς μάτην σε πάντες ἀμφιθάλομεν
 ἐλπίδι ματαία μωρὰ βουκολούμενοι.
 30 ΧΟΡ. Ἄνα Δίνδυμον Κυβήβης
 Φρύγες ἐνθεον ὀλολυγῆν
 ἀπαλῷ τελοῦσιν Ἄττη,
 καὶ πρὸς μέλος κεραύλου
 Φρυγίου κατ' ὄρεα Τρωάλου
 35 κῶμον βοῶσι Λυδοί·
 παραπλήγες δ' ἀμφὶ ῥόπτροις
 κελαδοῦσι Κρητὶ ῥυθμῷ
 νόμον Κορύβαντες εὐάν.
 647 κλάζει βρίθουσα σάλπιγξ
 40 Ἄρει κρέκουσα θούρω
 πολεμηλίαν αὐτήν.
 ἡμεῖς δὲ σοί, Ποδάγρα,
 πρώταις ἔαρος ἐν ὦραις
 μύσται τελοῦμεν οἰκτους,
 45 ὅτε πᾶς χλοητόκοισι
 ποίαις τέθληε λειμών,

Ζεφύρου δὲ δένδρα πνοιαῖς
 ἀπαλοῖς κομᾶ πετήλοις,
 ἅ δὺσγαμος κατ' οἴκους
 μερόπων θροεὶ χελιδῶν, 50
 καὶ νυκτέροις καθ' ὕλαν
 τὸν Ἴτυν στένει δακρύουσ'
 Ἄτθις γόοις ἀηδῶν.

ΠΟΔΑΓΓΡΟΣ. Ὡμοὶ πόνων ἀρωγόν, ὧ τρίτου ποδὸς 648

μοῖραν λελογχὸς βάκτρον, ἐξέρειδέ μου 55

βάσιν τρέμουσαν καὶ κατίθυνον τρίβον,

ἔχνος βέβαιον ὡς ἐπιστήσω πέδω.

ἔγειρε, τλήμων, γυῖα δεμνίων ἄπο

καὶ λίπε μελάθρων τὴν ὑπώροφον στέγην.

σκέδασον δ' ἀπ' ὄσσων νύχιον ἀέρος βάθος 60

μόλων θύραζε καὶ πρὸς ἡλίου φάος

ἀθόλωτον αὔραν πνεύματος φαιδροῦ σπάσον·

δέκατον γὰρ ἤδη τοῦτο πρὸς πέμπτῳ φάει,

ἐξ οὗ ζόφῳ σύγκλειστος ἡλίου δίχα

εὐναῖς ἐν ἀστρώτοισι τείρομαι δέμας. 65

ψυχὴ μὲν οὖν μοι καὶ προθυμία πάρα

βάσεις ἀμείβειν ἐπὶ θύρας ὠρμημένῳ,

δέμας δὲ νωθρὸν οὐχ ὑπηρετεῖ πόθοις.

ὅμως δ' ἐπείγου, θυμέ, γιγνώσκων ὅτι

πτωχὸς ποδαγρῶν, περιπατεῖν μὲν ἂν θέλῃ 70

καὶ μὴ δύνηται, τοῦτον ἐν νεκροῖς τίθει.

ἀλλ' εἶα.

τίνες γὰρ οἶδε βάκτρα νωμῶντες χεροῖν,

κάρηνα φύλλοις ἀκτέας καταστεφεῖς;

τίνι δαιμόνων ἄγουσι κωμαστὴν χορὸν; 75

μῶν, Φοῖβε Παιάν, σὸν γεραίρουσιν ἀέβας;

ἀλλ' οὐ στέφονται Δελφίδος φύλλῳ δάφνης. 649

ἢ μὴ τις ὕμνος Βακχίῳ κωμάζεται;

ἀλλ' οὐκ ἔπεστι κισσίνη σφραγὶς κόμαις.

80 τίνες ποθ' ἡμῖν, ὦ ξένοι, βεβήκατε;

αὐδαῖτε καὶ πρόεσθε νημερτῆ λόγον.

τίς δ' ἔστιν, ἣν ὑμνεῖτε, λέξατ', ὦ φίλοι.

ΧΟΡ. Σὺ δ' ὦν τίς ἡμᾶς καὶ τίνων προσεννέπεις;

ὡς γὰρ σε βάκτρον καὶ βάσις μνηνύετον,

85 μύστιν ὀρωῶμεν τῆς ἀνικῆτου θεᾶς.

ΠΟΔΑΓΡΟΣ. Εἷς εἰμι κἀγὼ τῆς θεᾶς ἐπάξιος;

ΧΟΡ. Τὰν μὲν Κυπρίαν Ἀφροδίταν

σταγόνων προπεσοῦσαν ἀπ' αἰθέρος

ἀνεθρέψατο κόσμιον ἄρμογὰν

90 ἀλλοῖσι ἐνὶ κύμασι Νηρεῦς.

τὰν δ' Ὠκεανοῦ παρὰ παραῖς

Ζανὸς παράκοιτιν Ὀλυμπίου

λευκώλενον εὐρέσι κόλποις

Ἴηραν ἐτιθήνατο Τηθύς.

95 κορυφαῖσι δὲ κρατὸς ἐν ἀφθίτου

ἐλόχευσε κόρας ἄτρομον φνᾶν

650 Κρονίδας, μέγ' ἄριστος Ὀλυμπίων,

τὰν ἐργεκύδοιμον Ἀθάναν.

τὰν δ' ἀμετέραν θεὸν ὀλβίαν

100 ὁ γέρων λιπαραῖσιν ἐν ἀγκάλαις

πρώταν ἐλόχευσεν Ὀφίων.

ὅτ' ἐπαύσατο μὲν σκότιον χάος

ἀνέτειλέ τε λαμπέτις αἴωρ

καὶ παμφαῆς ἀελίου σέλας,

105 τότε καὶ Ποδάγρας ἐφάνη κράτος.

ὅτε γὰρ λαγόνων σε τεκοῦσα

Μοῖρα Κλωθὴ τότε ἔλουσεν,

ἐγέλασεν ἅπαν σέλας οὐρανοῦ,

μέγα δ' ἔκτυπεν εὐθὺς αἰθήρη.

τὰν δ' εὐγλαγέτοις ἐνὶ μαζοῖς 110
εὖολβος ἐθρέφατο Πλούτων.

ΠΟΔΑΓΡΟΣ. Τίσιν δὲ τελεταῖς ὀργιάζει προσπόλους; 651

ΧΟΡ. Οὐχ αἷμα λάβρον προχέομεν ἀποτομαῖς σιδάρου,
οὐ τριχὸς ἀφέτου λυγίζεται στροφαῖσιν ἀύχην,
οὐδὲ πολυκρότοις ἀστραγάλοις πέπληγε νῶτα, 115

οὐδ' ὠμὰ λακιστὰ κρέα σιτούμεθα ταύρων·
ὅτε δὲ πτελέας ἔαρι βρύει τὸ λεπτὸν ἄνθος
καὶ πολυκέλαδος κόσσυφος ἐπὶ κλάδοισιν ἄδει,
τότε διὰ μελέων ὄξυ βέλος πέπηγε μύσταις,
ἀφανές, κρύφιον, δεδυκὸς ὑπὸ μυχόισι γυίων, 120

πόδα, γόνυ, κοτύλην, ἀστραγάλους, ἰσχία, μηρούς,
χέρας, ὠμοπλάτας, βραχίονας, κορωνά, καρπούς
ἔσθει, νέμεται, φλέγει, κρατεῖ, πυροῖ, μαλάσσει,
μέχρις ἂν ἡ θεὸς τὸν πόνον ἀποφυγεῖν κελεύσῃ. 652

ΠΟΔΑΓΡΟΣ. Εἰς ἄρα κἀγὼ τῶν κατωργιασμένων 125
ἔλαθον ὑπάρχων; τοιγάρ ἦκε πρευμενῆς
δαίμων φανείσα, σὺν δ' ἐγὼ μύσταις ὁμοῦ
ὑμνων κατάρξω τὸ ποδαγρῶν ἄδων μέλος.

ΧΟΡ. Σίγα μὲν αἰθῆρ νήνεμος ἔστω,
καὶ πᾶς ποδαγρῶν εὐφημεῖτω. 130

ἶδε, πρὸς θυμέλας ἢ κλινοχαρῆς
βαίνει δαίμων σκίσιωνι βάσιν
στηριζομένη. χαίροις μακάρων
πολὺ πραοτάτη καὶ σοῖς προπόλοις
Ἰλαος ἔλθοις ὄμματι φαιδρῶ,
δοίης δὲ κόνοις λύσιν ὠκείαν
ταῖσδ' εἰαριναῖσιν ἐν ὥραις. 135

ΠΟΔΑΓΡΑ. Τίς τὴν ἀνίκητόν με δεσπότιν πόνων 653

οὐκ εἶδε Ποδάγραν τῶν ἐπὶ χθονὸς βροτῶν;
ἦν οὔτε λιβάνων ἀτμὸς ἐξιλάσκειται 140
οὔτε χυθὲν αἷμα βωμίους παρ' ἐμπύροις,

- οὐ ναὸς ὄλβου περικρεμῆς ἀγάλασιν,
 ἦν οὔτε Παιᾶν φαρμάκοις νικᾶν σθένει,
 πάντων ἰατρὸς τῶν ἐν οὐρανῷ θεῶν,
 145 οὐ παῖς ὁ Φοίβου πολυμαθῆς Ἀσκληπιός.
 ἔξ οὗ γὰρ ἐφύη πρῶτον ἀνθρώποις γένος,
 τολμῶσι πάντες τοῦμόν ἐκβαλεῖν σθένος,
 κυκῶντες αἰεὶ φαρμάκων τεχνήματα.
 ἄλλος γὰρ ἄλλην ἐπ' ἐμὲ πειράζει τέχνην·
 150 τρίβουσιν ἀρνόγλωσσα καὶ σέλινά μοι
 καὶ φύλλα θριδάκων καὶ νομαίαν ἀνδράχνη
 ἄλλοι πράσιον, οἱ δὲ ποταμογείτονα,
 ἄλλοι κυίδας τρίβουσιν, ἄλλοι σύμφυτον,
 ἄλλοι φακοὺς φέρουσι τοὺς ἐκ τελμάτων,
 155 σταφυλῖνον ἐφθόν, οἱ δὲ φύλλα Περσικῶν,
 ὑοσκύαμον, μήκωνα, βολβούς, σίδια,
 ψύλλιον, λίβανον, ρίζαν ἔλλεβόρου, νίτρον,
 654 τῆλιν μετ' οἴνου, γυρίνην, κολλάμφακον,
 κυπαρισσίνην κηκίδα, γῦριν κριθίνην,
 160 κράμβης ἀπέφθου φύλλα, γύψον ἐκ Πάρου,
 σπυράθους ὀρείας αἰγός, ἀνθρώπου κόπρον,
 ἄλευρα κυάμων, ἄνθος Ἀσίου λίθου·
 ἔψουσι φρύγους, μυγαλᾶς, σαύρας, γαλᾶς,
 βατράχους, ὑαίνας, τραγελάφους, ἀλώπεκας.
 165 ποῖον μέταλλον οὐ πεπειράσται βροτοῖς;
 τίς οὐχὶ χυλός; ποῖον οὐ δένδρου δάκρυ;
 ζῶων ἀπάντων ὀστά, νεῦρα, δέρματα,
 στέαρ, αἷμα, μυελός, οὔρον, ἀπόπατος, γάλα.
 πίνουσιν οἱ μὲν τὸ διὰ τεσσάρων ἄκος,
 170 οἱ δὲ τὸ δι' ὀκτώ, τὸ δὲ δι' ἑπτὰ πλείονες.
 655 ἄλλος δὲ πίνων τὴν ἰερὰν καθαίρεται,
 ἄλλος ἐπαοιδᾶς ἐπιθετῶν ἐμπαίζεται,
 Ἰουδαῖος ἕτερον μωρὸν ἐξάδει λαβῶν.

- ὁ δὲ θεραπείαν ἔλαβε παρὰ τῆς Κυρράνης.
 ἐγὼ δὲ τοῦτοις πᾶσιν οἰμώζειν λέγω 175
 καὶ τοῖς ποιούσι ταῦτα καὶ πειρωσὶ με
 εἴωθ' ἀπαντᾶν μᾶλλον ὀργιωτέρα·
 τοῖσι δὲ φρονοῦσι μηδὲν ἀντίξουν ἔμοι
 ἦπιον ἔχω νοῦν εὐμενῆς τε γίνομαι.
 ὁ γὰρ μεταλαβὼν τῶν ἐμῶν μυστηρίων 180
 πρῶτον μὲν εὐθύς εὐστομεῖν διδάσκεται
 τέρπων ἅπαντας, εὐτραπέλους λέγων λόγους·
 πᾶσιν δ' ὁράται μετὰ γέλωτος καὶ κρότου,
 ὅτ' ἐπὶ τὰ λουτρά φερόμενος βαστάζεται.
 Ἄτη γάρ, ἣν Ὅμηρος εἶπεν, εἰμ' ἐγώ, 656
 βαίνουσ' ἐπ' ἀνδρῶν κρᾶτα καὶ βάσεις ποδῶν 186
 ἀπαλὰς ἔχουσα, παρὰ δὲ τοῖς πολλοῖς βροτῶν
 Ποδάγρα καλοῦμαι, γινομένη ποδῶν ἄγρα.
 ἀλλ' εἶα μύσται πάντες ὀργίων ἐμῶν,
 γεραίρεθ' ὕμνοις τὴν ἀνίκητον θεάν. 190
- ΧΟΡ. Ἀδαμάντινον ἦθος ἔχουσα κόρα,
 πουλυσθενές, ὀβριμόθυμε θεά,
 κλύε σῶν ἱερῶν μερόπων ἐνοπίας.
 μέγα σὸν κράτος, ὀλβιόφρον Ποδάγρα,
 τὰν καὶ Διὸς ἀκὺ πέφρικε βέλος, 195
 τρομέει δὲ σε κύμαθ' ἄλως βυθίας,
 τρομέει βασιλεὺς ἐνέρων Ἄϊδας,
 ἐπιδεσμοχαρές, κατακλινοβατές,
 κωλυσιδρόμα, βασαναστραγάλα,
 σφυροπρησιπύρα, μογισαψεδάφα, 200
 δαιδυκοφόβα, γουνκαυσαγρύπνα,
 περικονδυλοπωρυφίλα,
 γουνκαμψεπίκυρτε Ποδάγρα.
- ΑΓ. Δέσποινα, καιρίῳ γὰρ ἦντησας ποδί,
 ἄκου', ἔπος γὰρ οὐκ ἐτάσιον φέρω, 205

- 657 ἄλλ' ἔστι πρᾶξις τῶν λόγων συνέμπορος·
 ἐγὼ γάρ, ὡς ἔταξας, ἠρέμῳ ποδὶ
 πόλεις ἰχνεύων πάντας ἠρεύνων δόμους
 μαθεῖν ποθῶν εἰ τις σὸν οὐ τιμᾶ κράτος.
- 210 καὶ τῶν μὲν ἄλλων εἶδον ἦσυχον φρένα
 νικωμένων, ἄνασσα, σαῖν βία χεροῖν,
 δύω δὲ τῷδε φῶτε τολμηρῶ θράσει
 ἐφραζέτην λαοῖσι καὶ κατωμνύτην,
 ὡς οὐκέτ' ἔστι σὸν κράτος σεβάσμιον,
- 215 ἄλλ' ἐκβολον βροτῶν σε θήσουσιν βίου.
 διόπερ κραταιῶ συνοχμάσας δεσμῶ πόδα
 πεμπταῖος ἦκω στάδια διανύσας δύο.
 ΠΟΔΑΓΓΡΑ. Ὡς κραιπνὸς ἔπτῃς, ἀγγέλων ὤκιστέ μοι.
 τίνος δὲ καὶ γῆς ὄρια δυσβάτου λιπῶν
- 220 ἦκεις; σαφῶς μῆνυσον, ὡς εἰδῶ τάχος.
 ΑΓ. Πρῶτον μὲν ἔλιπον πέντε βαθμῶν κλίμακα,
 ξύλων τρέμουσαν διαλύτοισιν ἀρμογαῖς,
 ὄθεν με δέχεται κορδυβαλλῶδες πέδον
 σκληροῖσι ταρσοῖς ἀντερεῖδον κρούμασιν.
- 225 ὄπερ διανύσας ἰχνεσιν ἀλγεινοῖς ἐγὼ
 658 ἐστρωμένην χάλιξιν εἰσέβην ὁδὸν
 καὶ δυσπάτητον ὀξέσιν κέντροις λίθων.
 μεθ' ἣν ὀλίσθῳ περιπεσὼν λείας ὁδοῦ
 ἔσπευδον εἰς τὸ πρόσθε, διάλυτος δέ μου
- 230 ἔσυρην ὀπίσω πηλὸς ἀσθενῆ σφυρά,
 δι' ἧς περῶντι νότιος ἐκ μελῶν ἰδρῶς
 ἔρρει βάσιν μου σαθρὰν ἐκλελυμένῳ.
 ὄθεν με δέχεται πᾶν μέλος κεκμηνότα
 πλατεῖα μὲν κέλευθος, ἄλλ' οὐκ ἀσφαλῆς·
- 235 τὰ μὲν γὰρ ἐνθεν, τὰ δέ μ' ἐκεῖθ' ὀχήματα
 ἦπειγεν, ἠνάγκαζεν, ἔσπερχεν τρέχειν.
 ἐγὼ δὲ νωθρὸν ἐλαφρὰ κουφίζων πόδα

δόχμιος ἔβαινον εἰς ὁδοῦ πέζαν στενήν,
 ἕως ἀπήνη παραδράμη τροχήλατος·
 μύστης γὰρ ᾧν σὸς ταχὺ τρέχειν οὐκ ἔσθενον. 240

ΠΟΔΑΓΓΡΑ. Οὐκ εἰς μάτην, βέλτιστε, κραῖξις ἦδε σοὶ
 ὀρθῶς πέπρακται. τῇ δὲ σῆ προθυμίᾳ
 ἴσαισι τιμαῖς ἀντισηκώσω χάριν.

ἔστω δέ σοι δῶρημα θυμῆρες τόδε, 659

ἔξῃς τριετίας πειράσῃ κούφων πόνων. 245

ὕμεῖς δὲ μιαροὶ καὶ θεοῖς ἐχθίστατοι,
 τίνες πότ' ὄντες καὶ τίνων πεφυκότες
 τολμᾶτε Ποδάγρας ἀνθαμιλλᾶσθαι κράτει,
 τῆς οὐδ' ὁ Κρονίδας οἶδε νικῆσαι βίαν;
 λέγεται, ᾧ κάκιστοι· καὶ γὰρ ἡρώων ἐγὼ 250

ἐδάμασα πλείστους, ὡς γ' ἐπίστανται σοφοί.

Πρίαμος Ποδάρκης ποδαγρὸς ᾧν ἐκλήξετο·
 ἔθανε δ' Ἀχιλλεύς ποδαγρὸς ᾧν ὁ Πηλέως·

ὁ Βελλεροφόντης ποδαγρὸς ᾧν ἔκαρτέρει·

Θηβῶν δυνάστης Οἰδίπους ποδαγρὸς ἦν· 255

ἐκ τῶν Πελοπιδῶν ποδαγρὸς ἦν ὁ Πλεισθένης·

Ποίαντος υἱὸς ποδαγρὸς ᾧν ἤρχε στόλου·

ἄλλος Ποδάρκης Θεσσαλῶν ἦν ἡγεμών,

ὅς, ἐπεὶπερ ἔπεσε Πρωτεσίλαος ἐν μάχῃ,

ὅμως ποδαγρὸς ᾧν καὶ πονῶν ἤρχε στόλου· 260

Ἰθάκης ἄνακτα Λαρτιάδην Ὀδυσσεᾶ

ἐγὼ κατέπεφνον, οὐκ ἄκανθα τρυγόνος. 660

ὡς οὔτι χαιρήσοντες, ᾧ δυσδαίμονες,

ἴσῃν πάθηθε κόλασιν οἷς δεδράκατε.

ΙΑΤΡΟΙ. Σύροι μὲν ἐσμεν, ἐκ Δαμασκοῦ τῷ γένει, 265

λιμῷ δὲ πολλῷ καὶ πενίᾳ κρατούμενοι

γῆν καὶ θάλασσαν ἐφέπομεν πλανώμενοι·

ἔχομεν δὲ χρῖσμα πατροδῶρητον τόδε,

ἐν ᾧ παρηγοροῦμεν ἀλγούντων πόνους.

270 ΠΟΔΑΓΡΑ. Τί δὴ τὸ χρῆσμα καὶ τίς ἡ σκευή; φράσον.

ΙΑΤΡΟΣ. Μύστης με σιγᾶν ὄρκος οὐκ ἔᾶ φράσαι,
καὶ λιοισθία θνήσκοντος ἐντολὴ πατρός,
ὃς ἔταξε κεύθειν φαρμάκου μέγα σθένος,
ὃ καὶ σὲ παύειν οἶδεν ἠγρωμένην.

275 ΠΟΔΑΓΡΑ. Ἐλτ' ὦ κατάρατοι καὶ κακῶς ὀλούμενοι,

ἔστιν τις ἐν γῆ φαρμάκου δρᾶσις τόση,
ὃ χρυσθὲν οἶδε τὴν ἐμὴν παῦσαι βίαν;
ἀλλ' εἶα, τήνδε σύμβασιν συνθώμεθα,
καὶ πειράσωμεν εἴτε φαρμάκου σθένος

280 ὑπέρτερον πέφυκεν εἴτ' ἔμαί φλόγες.

δεῦτ', ὦ σκυθρωπαί, πάντοθεν ποτώμεναι
βάσανοι, πάρεδροι τῶν ἐμῶν βακχευμάτων,

661 πελάζετ' ἄσσον· καὶ σὺ μὲν ποδῶν ἄκρους
φλέγμαίνε ταρσοὺς δακτύλων ποδῶν ἄχρι,

285 σὺ δὲ σφυροῖς ἐμβαινε, σὺ δὲ μηρῶν ἄπο

ἔς γόνατα λείβε πικρὸν ἰχώρων βάθος,
ὑμεῖς δὲ χειρῶν δακτύλους λυγίζετε.

ΠΟΝΟΙ. Ἴδ', ὡς ἔταξας πάντα σοι δεδράκαμεν·
κείνται βοῶντες οἱ ταλαίπωροι μέγα,

290 ἅπαντα γυῖα προσβολῇ στρεβλούμενοι.

ΠΟΔΑΓΡΑ. Φέρειτ', ὦ ξένοι, μάθωμεν ἀτρεκέστατον,

εἰ χρυσθὲν ὑμᾶς φάρμακον τόδ' ὠφελεῖ.

εἰ γὰρ σαφῶς τόδ' ἐστὶν ἀντίξουν ἐμοί,
λείπουσα γαῖαν εἰς μυχοὺς εἶμι χθονός,

295 ἄιστος, ἀφανής, πύματα Ταρτάρου βάθη.

ΙΑΤΡΟΣ. Ἴδού, κέχρισται, κοῦ χαλᾶ φλογμὸν πόνων

ΠΟΔΑΓΡΟΣ. Οἰμοι, παπαί γε, τείρομαι, διέλλυμαι,

ἅπαν πέπαρμαι γυῖον ἀσκόπῳ κακῷ·

οὐ Ζεὺς κεραυνοῦ τοῖον αἰώρει βέλος,

300 οὐδεὶς θαλάσσης τοῖα μαίνεται κλύδων,

ὕδὲ στροβητὴ λαίλαπος τόση βία.

μὴ κάρχαρον πορθεῖ με δῆγμα Κερβέρου;
 μὴ τίς μ' ἐχίδνης λὸς ἀμφιβόσκειται, 662
 ἢ διαβρεχῆς ἰχῶρι Κενταύρου πέπλος;
 ἔλαιον, ἄνασσα, φάρμακον γὰρ οὐτ' ἐμὸν 305
 οὐτ' ἄλλο δύναται σὸν ἀναχαιτίσαι δρόμον,
 ψήφοις δὲ πάσαις πᾶν ἔθνος νικᾷς βροτῶν.

ΠΟΔΑΓΓΡΑ. Παύσασθε, βάσανοι, καὶ πόνους μειώ-
 σατε

τῶν μετανοούντων εἰς ἐμὴν ἔριν μολεῖν.
 γινωσκέτω δὲ πᾶς τις ὡς μόνη θεῶν 310
 ἄτεγκτος οὐσα φαρμάκοις οὐ πείδομαι.

ΧΟΡΟΣ. Οὐτε Διὸς βρονταῖς Σαλμωνέος ἤρισε βία,
 ἀλλ' ἔθανε πολόεντι δαμείσα θεοῦ φρέθα βέλει,
 οὐκ ἐρίσας ἐχάρη Φοῖβον σάτυρος Μαρσύας,
 ἀλλὰ λιγὺ ψαίρει κείνου περὶ δέσμα πίτυν. 315

πένηςτος ἀείμνηστον δι' ἔριν τοκάς ἔσχε Νιόβη,
 ἀλλ' ἔτι μυρομένη προχέει πολὺ δάκρυ Σιπύλῳ. 663

Μαιουία δ' Ἀράχνη Τριτωνίδος ἦλθεν ἐς ἔριν,
 ἄλλ' ὀλέσασα τύπον καὶ νῦν ἔτι νήματα πλέκει.
 οὐ γὰρ ἴσον μακάρων ὄργαις θράσος ἐστὶ μερόπων, 320
 ὡς Διός, ὡς Δητοῦς, ὡς Παλλάδος, ὡς Πυθίου.
 ἦπιον, ὦ πάνδημε, φέροις ἄλγημα, Ποδάγρα,
 κοῦφον, ἐλαφρόν, ἄδριμυ, βραχυβλαβές, ἀνώδυνον,
 εὐφορον, εὐληκτον, ὀλιγοδρανές, εὐπερίπατον.

Πολλὰ μορφαὶ τῶν ἀτυχούντων, 325
 μελέται δὲ πόνων καὶ τὸ σύνηθες

τοὺς ποδαγρῶντας παραμυθεῖσθω.

ὄθεν εὐθύμως, ὦ σύγκληροι,

λήσεσθε πόνων, 664

εἰ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη, 330

τοῖς δ' ἀδοκῆτοις πόρον εὖρε θεός.

πᾶς δ' ἀνεχέσθω τῶν πασχόντων

ἐμπαιζόμενος καὶ σκωπτόμενος·
τοῖον γὰρ ἔφην τόδε πρᾶγμα.

Ω Κ Υ Π Ο Υ Σ .

᾽Ωκύπους Ποδαλειρίου καὶ Ἀστασίας υἱὸς ἐγένετο, κάλλει καὶ δυνάμει διαφέρων, γυμνασίων τε καὶ κνηγεσιῶν μὴ ἀμελῶν. πολλάκις δὲ θεωρῶν τοὺς ἐχομένους ὑπὸ τῆς ἀτέγκτου Ποδάγρας κατεγέλα φάσκων μηδὲν ὄλως εἶναι τὸ πάθος. ἢ θεὸς τοίνυν ἀγανακτεῖ καὶ διὰ ποδῶν εἰστρέχει. τοῦ δ' εὐτόνως φέροντος καὶ ἄρνούμενου, ὕπιον ὄλως τίθησιν ἢ θεός. ἢ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Θήβαις· ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐξ ἐπιχωρίων ποδαγρῶν, συνελεγχόντων τὸν ᾽Ωκύπουν. τὸ δὲ δράμα τῶν πάννυ ἀστειῶν. τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα Ποδάγρα, ᾽Ωκύπους, Τροφεύς, Ἴατρός, Πόνος, Ἄγγελος. προλογίζει δὲ ἡ Ποδάγρα.

- 665 ΠΟΔ. Δεινὴ μὲν ἐν βροτοῖσι καὶ δυσώνυμος
Ποδάγρα κέκλημαι, δεινὸν ἀνθρώποις πάθος,
δεσμῶ δὲ νευρίνοισι τοὺς πόδας βρόχοις,
ἄρθροισιν εἰσδραμοῦσα μὴ νοουμένη.
5 γελῶ δὲ τοὺς πληγέντας ὑπ' ἐμοῦ * *
καὶ μὴ λέγοντας ἀτρεκῆ τῆς συμφορᾶς,
ἀλλ' εἰς ματαιὰν πρόφασιν ἐξησκημένους.
ἅπας γὰρ αὐτὸν βουκολεῖ ψευδοστομῶν,
ὡς ἐνσεσεικῶς ἢ προκόψας ποι. βάσιν
10 λέγει φίλοισι, μὴ φράσας τὴν αἰτίαν·
ὃ μὴ λέγει γὰρ, ὡς δοκῶν λαθεῖν τινας,
· χρόνος δὲ γ' ἔρπων μηνύει, κἄν μὴ θέλῃ.
καὶ τότε δαμασθεῖς, ὀνομάσας μου τοῦνομα,

- πᾶσιν θρίαμβος ἐμβεβάστακται φίλοις.
 Πόνος δὲ μοι συνεργός ἐστι τῶν κακῶν· 15
 ἐγὼ γὰρ οὐδὲν εἰμι τούτου δίχα μόνη.
 τοῦτ' οὖν δάκνει με καὶ φρενῶν καθάπτεται,
 ὅτι τὸν ἅπασιν αἴτιον Πόνον κακῶν
 ὑῦδεις κακούργοις λοιδορεῖ βλασφημίαις,
 ἀλλὰ κατ' ἐμοῦ πέμπουσι δυσφήμους ἀρὰς 20
 ὡς δεσμὸν ἐλπίζοντες ἐκφυγεῖν ἐμόν.
 τί ταῦτα φλυαρῶ κοῦ λέγω τίνος χάριν
 πάριμι μὴ φέρουσα τὴν ἐμὴν χολήν;
 ὁ γὰρ δόλον γενναῖος, ὁ θρασὺς Ὀκύπους
 φρονεῖ καθ' ἡμῶν μηδὲν εἶναι μέ τι λέγων. 25
 ἐγὼ δ' ὑπ' ὀργῆς ὡς γυνὴ δεδηγμένη
 ἀντέδακα τοῦτον ἀθεράπευτον εὐστόχως,
 ὡς ἦν ἔθος μοι κονδύλου ποδὸς τυχεῖν.
 ἦδη δ' ὁ δεινὸς Πόνος ἔχει λεπτὸν τόπον
 καὶ τὴν βάσιν νυγμοῖσι τρυπᾷ τὴν κάτω. 30
 ὁ δ' ὡς δρόμοισιν ἢ πάλῃ πλήξας ἴχνος
 πλαναῖ γέροντα παιδαγωγὸν ἄθλιον.
 καὶ κλεψίχωλον πόδα τιθεῖς ἰχνευμένον
 δύστηνος αὐτὸς ἐκ δόμων προσέρχεται.
 ΩΚΤΠΟΥΣ. Πόθεν δ' ὁ δεινὸς κατὰ ποδῶν οὗτος παρῆν 35
 ἀτραυματίστος, ἄβατος, ἄστατος πόνος;
 τείνει δὲ νεῦρον οἷα τοξότης ἀνὴρ
 βέλος προπέμπων καὶ στένειν βιάζεται·
 τὸ τῶν πονούντων ἔσχατον στοιχεῖ χρόνον.
 ΤΡΟΦΕΥΣ. Ἐπαίρε σαυτόν, ὦ τέκνον, καὶ κούφισον. 40
 μὴ πῶς με πίπτων καταβάλης σὺ χλωδὸς ὦν.
 ΩΚΤΠΟΥΣ. Ἴδού, κρατῶ σε δίχα βάρους καὶ πείδομαι 697
 καὶ τὸν πονοῦντα πόδα τιθῶ καὶ καρτερῶ·
 νεωτέρῳ γὰρ αἰσχρὸς ἐν παλσίν αἶε
 ὑπηρέτης ἀδύνατος γογγύζων γέρον. 45

ΤΡΟΦΕΤΣ. Μὴ μὴ σὺ ταῦτα, μωρέ, μὴ με κερτομει,
μὴ μ' ὡς νέος κόμπαξε, τοῦτ' εἰδῶς ὅτι
ἐν ταῖς ἀνάγκαις πᾶς γέρον ἐστὶν νέος.

πεῖθου λέγοντι· τὸ πέρας ἂν ὑποσκάσω,

50 ἔστην ὁ πρέσβυς, σὺ δ' ὁ νέος πίπτεις χαμαί.

ΩΚΥΠΟΥΣ. Σὺ δ' ἂν σφαλῆς, κέπτωκας ἄπυτος ἂν
γέρον.

προθυμία γὰρ ἐν γέρουσι παρέπεται,
πρᾶξις δὲ τούτοις οὐκέτ' ἐστὶν εὐτονος.

ΤΡΟΦΕΤΣ. Τί μοι σοφίξῃ, κοῦ λέγεις οἴω τρόπῳ

55 πόνος προσῆλθε σοῦ ποδὸς κοίλῃν βάσιν;

ΩΚΥΠΟΥΣ. Δρόμοισιν ἄσκῶν, κοῦφον ὡς τιθῶ πόδα,
τρέχων ἔτεινα, καὶ συνεμμίχθην πόνῳ.

668 **ΤΡΟΦΕΤΣ.** Πάλιν τρέχ', ὡς τις εἶπεν, ὅς καθήμενος
πάγωνα τίλλει κουριῶν ὑπ' ὠλέναις.

60 **ΩΚΥΠΟΥΣ.** Οὐκοῦν παλαίων ὡς θέλων παρεμβολὴν
βαλεῖν ἐπλήγην. τοῦτο δὴ πίστευέ μοι.

ΤΡΟΦΕΤΣ. Ποῖος στρατιώτης γέγονας, ἵνα παρεμβολὴν
βαλῶν σὺ πληγῆς; περικυκλεῖς ψευδῆ λόγον.

τὸν αὐτὸν ἡμεῖς εἶχομεν λόγον ποτὲ

65 μηδεὺν λέγοντες τὴν ἀλήθειαν φίλων.

νῦν δ' εἰσορᾷς ἅπαντας ἐξ . . . . .

ὁ πόνος δ' ἐλίξας ἐμμελῶς διαστρέφει.

ΙΑΤΡΟΣ. Ποῖ ποῖ καθεύρω κλεινὸν Ὠκύπουν, φίλοι,
τὸν πόδα πονοῦντα καὶ βάσιν παρεμμένον;

70 ἰατρὸς ὦν γὰρ ἔκλυον ὑπὸ φίλου τινὸς

πάσχοντα θεινὰ τοῦτον ἀστάτῳ πάθει.

ἀλλ' αὐτὸς οὔτος ἐγγυὸς ὀμμάτων ἐμῶν

κεῖται κατ' εὐνῆς ὑπτίως βεβλημένος.

ἀσπάξομαι σε πρὸς θεῶν, καὶ σὸν πάθος.

75 τί τοῦτο; λέξον, Ὠκύπου, ταχ', ὡς μάθω·

669 εἰ γὰρ μάθοιμι, τυχὸν ἴσως ἰάσομαι

τὸ δεινὸν ἄλγος, τοῦ πάθους τὴν συμφορὰν.

ΩΚΤΠΟΥΣ. Ὅρας με, Σωτήρ καὶ πάλιν Σωτήριχε,
σάλπιγγος αὐτῆς ὄνομα ἔχων Σωτήριχε,
δεινὸς πόνος με τοῦ ποδὸς δάκνει κακῶς, 80
δειλὸν δὲ βῆμα κούχ ἀπλοῦν τιθῶ ποδί.

ΙΑΤΡΟΣ. Πόθεν; τί παθῶν; μῆνυσον, ἢ ποίῳ τρόπῳ;
μαθῶν ἀλήθειαν γὰρ ἰατρὸς ἀσφαλῶς
κρείττον πρόσσεισι, σφάλλεται δὲ μὴ μαθῶν.

ΩΚΤΠΟΥΣ. Δρόμον τιν' ἀσκῶν καὶ τέχνην γυμναστικὴν 85
δεινῶς ἐπλήγην ὑπὸ φίλων ὁμηλικῶν.

ΙΑΤΡΟΣ. Πῶς οὖν ἀγῆθης οὐ πάρεστι φλεγμονὴ
τόπου κατ' αὐτοῦ κούχ ἔχεις τιν' ἐμβροχὴν;

ΩΚΤΠΟΥΣ. Οὐ γὰρ στέγω τὰ δεσμὰ τῶν ἐριδίων,
εὐμορφίαν ἄχρηστον εἰς πολλοὺς καλήν. 90

ΙΑΤΡΟΣ. Τί οὖν δοκεῖ σοι; κατακνήσω σου τὸν πόδα;
ἂν γὰρ παράσχης μοί σε, γιγνώσκεις σε χρῆ,
ὡς ταῖς τομαῖσι πλεῖστον αἵμά σου κενῶ.

ΩΚΤΠΟΥΣ. Ποίησον εἴ τι καινὸν ἐξευρεῖν ἔχεις,
ἵν' εὐθὺ δεινὸν ἐκ ποδῶν παύσης πόνον. 95

ΙΑΤΡΟΣ. Ἴδού, σιδηρόχαλκον ἐπιφέρω τομήν,
ὄξειαν, αἰμόδιψον, ἡμιστρόγγυλον. 670

ΩΚΤΠΟΥΣ. Ἐα, ἔα.

ΤΡΟΦΕΤΣ. Σῶτερ, τί ποιεῖς; μὴ τύχοις σωτηρίας.
τολμᾶς σιδηρόσπαρτον ἐπιβαλεῖν πόνον; 100
μηδὲν κατειδῶς προσφέρεις κακὸν ποσί.

ψευδεῖς γὰρ ἔκλυες ὦν ἀκήκοας λόγων.
οὐ γὰρ πάλαισιν ἢ δρόμοισιν, ὡς λέγει,
ἀσκῶν ἐπλήγη. τοῦτο γοῦν ἄκουέ μου.
ἤλθεν μὲν οὖν τὸ πρῶτον ὑγίης ἐν δόμοις, 105
φαγῶν δὲ πολλὰ καὶ πιῶν ὁ δυστυχῆς
κλίνης ὑπερθε καταπεσὼν ὑπνοῖ μόνος·
ἔπειτα νυκτὸς διυπνίσας ἐκραύγασεν

ὡς δαίμονι πληγείς, καὶ φόβος πάντας λάβεν.

110 ἔλεξε δ', Οἴμοι, πόθεν ἔχω κακὴν τύχην;

δαίμων τάχα κρατῶν τις ἔξωθει ποδός.

πρὸς ταῦτα νυκτὸς ἀνακαθήμενος μόνος

ὅποια κῆρυξ ἔξεθρήνει τὸν πόδα.

ἐπεὶ δ' ἀλέκτωρ ἡμέραν ἐσάλπισεν,

115 οὗτος προσῆλθε χεῖρα θείς ἐμοὶ πικρὰν

θρηνηῶν πυρέσσων ἐπ' ἐμοὶ βάζων * * *

ἃ πρὶν δὲ σοὶ κατεῖπε, πάντ' ἐψεύσατο,

τὰ δεινὰ κρύπτων τῆς νόσου μυστήρια.

ΩΚΥΠΟΥΣ. Γέρον μὲν αἰεὶ τοῖς λόγοις ὀπλίξεται

120 καυχώμενος τὰ πάντα, μηδὲ ἔν σθένων.

ὁ γὰρ πονῶν τι καὶ φίλοις ψευδῆ λέγων

671 πεινῶντ' ἔοικε μαστίχην μασσωμένῳ.

ΙΑΤΡΟΣ. Πλανᾷς ἅπαντας, ἄλλα δ' ἐξ ἄλλων λέγεις,

λέγων πονεῖν μὲν, ὃ δὲ πονεῖς οὐπω λέγεις.

125 ΩΚΥΠΟΥΣ. Πῶς οὖν φράσω σοὶ τοῦ πάθους τὴν συμ-
φορὰν;

πάσχων γὰρ οὐδὲν οἶδα, πλὴν πονῶ μόνον.

ΙΑΤΡΟΣ. Ὅταν ἀφορμῆς δίχα πονῆ τις τὸν πόδα,

πλάσσει τὸ λοιπὸν οὓς θέλει κενοὺς λόγους

εἰδῶς τὸ δεινὸν ᾧ συνέξενκται κακῶ.

130 καὶ νῦν μὲν ἀκμὴν εἰς . . . . .

ἐπὰν δὲ καὶ τὸν ἕτερον ἀλγήσης πόδα,

στένων δακρύσεις. ἔν σοι φράσαι θέλω·

τοῦτ' ἔστ' ἐκεῖνο, Κᾶν θέλῃς, κᾶν μὴ θέλῃς.

ΩΚΥΠΟΥΣ. Τί δ' ἔστ' ἐκεῖνό γ', εἶπέ, καὶ τί κλήζεται;

135 ΤΡΟΦΕΤΣ. Ἐχει μὲν ὄνομα συμφορᾶς γέμον διπλῆς.

ΩΚΥΠΟΥΣ. Οἴμοι. τί τοῦτο; λέξον, ᾧ, δέομαι, γέρον.

ΤΡΟΦΕΤΣ. Ἐκ τοῦ τόπου μὲν οὐ πονεῖς ἀρχὴν ἔχει.

ΩΚΥΠΟΥΣ. Ποδὸς μὲν ἀρχὴν ὄνομ' ἔχει, καθὼς λέγεις;

ΤΡΟΦΕΤΣ. Τούτῳ σὺ πρόσθετες ἐπὶ τέλει δεινὴν ἄγραν.

- ΩΚΥΠΟΥΣ. Καὶ πῶς με τὸν δύστηνον ἔτι 140
- ΤΡΟΦΕΥΣ. Δεινὴ περ οὔσα, φεῖδεται γὰρ οὐδενός.
- ΩΚΥΠΟΥΣ. Σωτήρ, τί λέγεις; τί δέ με . . . .; 672
- ΙΑΤΡΟΣ. Ἄφες με μικρόν, ἠλόγημαί σου χάριν.
- ΩΚΥΠΟΥΣ. Τί δ' ἔστι δεινὸν ἢ τί συμβέβηκέ μοι;
- ΙΑΤΡΟΣ. Εἰς δεινὸν ἤλθες πόνον ἀχώριστον ποδός. 145
- ΩΚΥΠΟΥΣ. Οὐκοῦν με δεῖ πρόχολον ἐξαντλεῖν βίον;
- ΙΑΤΡΟΣ. Χωλὸς μὲν ἂν ἦς, οὐδέν ἐστι, μὴ φοβοῦ.
- ΩΚΥΠΟΥΣ. Τί δ' ἔστι χειρόν;
- ΙΑΤΡΟΣ. Ἄμφοιν ποδοῖν σε συμποδισθῆναι μένει.
- ΩΚΥΠΟΥΣ. Οἴμοι. πόθεν μοι καινὸς εἰσῆλθεν πόνος 150
ποδός δι' ἄλλον, καί με συμπάσχει κακῶς;
ἢ πῶς ὅλος πέπηγα μεταβῆναι θέλων;
δειλαίνομαι δὲ πολλὰ μεταστῆσαι πόδα,
νήπιος, ὅποια βρέφος ἄφνω φοβούμενος. 154
ἀλλ' ἄντομαί σε πρὸς θεῶν, Σωτήριχε, 673
εἴπερ τι τέχνη σὴ δύναται, μηδὲν φθονῶν
θεράπευσον ἡμᾶς, εἰ δὲ μή, διοίχομαι.
πάσχω γὰρ ἀφανῶς, κατὰ ποδῶν τοξεύομαι.
- ΙΑΤΡΟΣ. Τοὺς μὲν πλανήτας περιελὼν λόγους ἐγώ,
τοὺς τῶν ἰατρῶν τῶν ὁμιλούντων μόνου, 160
ἔργῳ δὲ μηδὲν εἰδότεων σωτήριον,
τὰ πάντα σοι πάσχοντι συντόμως φράσω.
ἄφρευκτον ἤλθες πρῶτον ἐς βάθος κακῶν.
οὐ γὰρ σιδηρόπλαστον ὑπεδύσω βάσιν,
ὃ τοῖς κακούργοις εὐρέθη τεκμήριον, 165
δεινὴν δὲ καὶ κρυφαῖον εἰς πάντας κάκην,
ἦς οὐκ ἂν ἄραιτ' ἄχθος ἀνθρώπων φύσις.
- ΩΚΥΠΟΥΣ. Αἰαῖ αἰαῖ, οἴμοι οἴμοι.
πόθεν με τρυπᾷ τὸν πόδα κρυπτός πόνος;
δέξασθε χεῖρας τὰς ἐμὰς πρὸ τοῦ πεσεῖν,
ὅποια Σάτυροι Βακχίους ὑπ' ὠλένας. 170

ΤΡΟΦΕΤΣ. Γέρων μὲν εἰμι, πλήν ἰδοῦ, σοὶ κεί-
δομαι,
καὶ τὸν νέον σε χειραγωγῶ πρέσβυς ὢν.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

674

1.

Εἰς τὴν ἑαυτοῦ βίβλον.

Λουκιανὸς τὰδ' ἔγραψα παλαιά τε μωρὰ τε εἰδώς,
μωρὰ γὰρ ἀνθρώποις καὶ τὰ δοκοῦντα σοφά.
οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι διακριδόν ἔστι νόημα,
ἀλλ' ὃ σὺ θαυμάζεις, τοῦθ' ἑτέροισι γέλωσ.

2.

Εἰς ἀσώτους.

Τὸν πατρικὸν πλοῦτον νέος ὢν Θήρων ὁ Μενίππου
αἰσχυρῶς εἰς ἀκρατεῖς ἐξέχεεν δαπάνας.
ἀλλὰ μιν Εὐκτῆμων, πατρικὸς φίλος, ὡς ἐνόησεν
ἤδη καρφαλέη τειρόμενον πενίη,
5 καὶ μιν δακρυχέων ἀνελάμβανε καὶ πόσιν αὐτὸν
θῆκε θυγατρὸς ἑῆς πόλλ' ἐπὶ μείλια δούς.
675 αὐτὰρ ἐπεὶ Θήρωνι παρ' ἐλπίδας ἤλυθε πλοῦτος,
αὐτίκα ταῖς αὐταῖς ἐτρέφει' ἐν δαπάναις
γαστρὶ χαριζόμενος πᾶσαν χάριν, οὐ κατὰ κόσμον,
10 τῇ δ' ὑπὸ τὴν μιαρὰν γαστέρα μαργοσύνη.
οὔτως μὲν Θήρωνα τὸ δεύτερον ἀμφεκάλυψεν
οὐλομένης πενίης κῦμα παλιρροθίον.
Εὐκτῆμων δ' ἐδάκρυσε τὸ δεύτερον, οὐκέτι κείνον,
ἀλλὰ θυγατρὸς ἑῆς προῖκά τε καὶ θάλαμον.
15 ἔγνω δ' ὡς οὐκ ἔστι κακῶς κεχρημένον ἄνδρα
τοῖς ἰδίοις εἶναι πιστὸν ἐν ἀλλοτρίοις.

3.

Εἰς αὐτάρκειαν.

Ὡς τεθνηξόμενος τῶν σῶν ἀγαθῶν ἀπόλαυε,
ὡς δὲ βιωσόμενος φεῖδαιο σῶν κτεάνων.
ἔστι δ' ἀνὴρ σοφὸς οὗτος, ὃς ἄμφω ταῦτα νοήσας
φειδοῖ καὶ δαπάνη μέτρον ἐφηρηόσατο.

4.

Εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον.

Θνητὰ τὰ τῶν θνητῶν καὶ πάντα παρέρχεται ἡμᾶς·
ἦν δὲ μή, ἀλλ' ἡμεῖς αὐτὰ παρερχόμεθα.

676

5.

Εἰς μικρὸν βίον.

Τοῖσι μὲν εὖ πράττουσιν ἅπας ὁ βίος βραχύς ἐστι,
τοῖς δὲ κακῶς μία νύξ ἄπλετός ἐστι χρόνος.

6.

Εἰς ἔρωτα.

Οὐχ ὁ ἔρως ἀδικεῖ μερόπων γένος, ἀλλ' ἀκολάστοις
ψυχαῖς ἀνθρώπων ἔσθ' ὁ ἔρως πρόφασις.

7.

Εἰς χάριτας.

Ὄκειται χάριτες γλυκερώτεραι· ἦν δὲ βραδύνη,
πᾶσα χάρις κενεή, μηδὲ λέγοιτο χάρις.

8.

Εἰς ἀχαρίστους.

Φαῦλος ἀνὴρ πίδος ἐστὶ τετρημένος, εἰς ὃν ἀπάσας
ἀντλῶν τὰς χάριτας εἰς κενὸν ἐξέχεας.

9.

Εἰς θεούς.

Ἀνθρώπους μὲν ἴσως λήσεις ἄτοπὸν τι ποιήσας·
οὐ λήσεις δὲ θεούς, οὐδὲ λογιζόμενος.

10.

677

Εἰς κόλακας.

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι φύσις χαλεπώτερον εὗρεν
 ἀνθρώπου καθαρὰν ψευδομένου φιλίην.
 οὐ γὰρ ἐστ' ὡς ἐχθρὸν προφυλασσόμεθ', ἀλλ' ἀγαπῶντες
 ὡς φίλον ἐν τούτῳ πλείονα βλαπτόμεθα.

11.

Εἰς μυστήριον.

Ἄρρητων ἐπέων γλώσση σφραγὶς ἐπικείσθω·
 κρείστων γὰρ μύθων ἢ κτεάνων φυλακή.

12.

Εἰς πλοῦτον.

Πλοῦτος ὁ τῆς ψυχῆς πλοῦτος μόνος ἐστὶν ἀληθής,
 τᾶλλα δ' ἔχει λύπην πλείονα τῶν κτεάνων.
 τὸν δὲ πολυκτέανον καὶ πλούσιόν ἐστι δίκαιον
 κλήζειν, ὅς χρῆσθαι τοῖς ἀγαθοῖς δύναται.
 εἰ δέ τις ἐν ψήφοις κατατίηκεται ἄλλον ἐπ' ἄλλω
 σωρεύειν αἰεὶ πλοῦτον ἐπειγόμενος,
 οὗτος ὅποια μέλισσα πολυτρήτοις ἐνὶ σίμβλοις
 μοχθήσει, ἐτέρων δρεπτομένων τὸ μέλι.

13.

678

Εἰς Τύχην.

Αγρὸς Ἀχαιμενίδου γενόμενῃ ποτέ, νῦν δὲ Μενίππου,
 καὶ πάλιν ἐξ ἐτέρου βήσομαι εἰς ἕτερον.
 καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔχειν μέ ποτ' ᾤετο, καὶ πάλιν οὗτος
 οἶεται, εἰμὶ δ' ὅλως οὐδενός, ἀλλὰ Τύχης.

14.

Εἰς εὐτυχεῖς.

Εὖ πράττων φίλος εἰ θνητοῖς, φίλος εἰ μακάρεσσι,
 καὶ σευ φητιδίως ἔκλυον εὐξαμένου·

ἦν πταίσης, οὐδεὶς ἔτι σοι φίλος, ἀλλ' ἅμα πάντα
ἔχθρά, τύχης ῥιπαῖς συµμεταβαλλόμενα.

15.

Εἰς Τύχην.

Πολλὰ τὸ δαιμόνιον δύναται, κἄν ἢ παράδοξα,
τοὺς μικροὺς ἀνάγει, τοὺς μεγάλους κατάγει.
καὶ σοῦ τὴν ὄφρυν καὶ τὸν τῦφον καταπαύσει,
κἄν ποταμὸς χρυσοῦ νάματα σοι παρέξη.
οὐ θρόνον, οὐ μαλάχην ἄνεμὸς ποτε, τὰς δὲ μεγίστας
ἦ δρύας ἦ πλατάνους οἶδε χαμαὶ κατάγειν.

679

16.

Εἰς φρόνησιν.

Ἡ βραδύπους βουλὴ μέγ' ἀμείνων, ἣ δὲ ταχεῖα
αἰὲν ἐφελκομένην τὴν μετάνοιαν ἔχει.

17.

Εἰς βίον.

Ἐξ ὧραι μόχθοις ἱκανώταται, αἱ δὲ μετ' αὐτὰς
γράμμασι δεικνύμεναι ξῆθι λέγουσι βροτοῖς.

18.

Εἰς βορὴν.

Εἰ ταχὺς εἰς τὸ φαγεῖν καὶ πρὸς δρόμον ἀμβλὺς ὑπάρχεις,
τοῖς ποσὶ σου τρῶγε καὶ τρέχε τῷ στόματι.

19.

Εἰς ἀδύνατον.

Εἰς τί μάτην νίπτεις δέμας Ἰνδικόν; ἰσχεο τέχνης,
οὐ δύνασαι δνοφερὴν νύκτα καθηλιάσαι.

20.

Εἰς ἀγωνιστάς.

Οἱ συναγωνιστὰι τὸν πυγμάχον ἐνθάδ' ἔθηκαν
Ἄπιν, οὐδένα γὰρ πάποτ' ἐτραυμάτισεν.

680

21.

Εἰς τὸ αὐτό.

Πᾶσαν ὅσαν Ἑλληνες ἀγωνοτεθοῦσιν ἄμιλλαν
 πυγμῆς, Ἀνδρόλεως πᾶσαν ἀγωνισάμαν.
 ἔσχον δ' ἐν Πίσῃ μὲν ἐν ὤτιον, ἐν δὲ Πλαταιαῖς
 ἐν βλέφαρον· Πυθοὶ δ' ἄπνοος ἐκφέρομαι.
 Δαμοτέλης δ' ὁ πατήρ καρύσσετο σὺν πολιήταις.
 ἄραί με σταδίων ἢ νεκρὸν ἢ κολοβόν.

22.

Εἰς γραμματικούς.

681

Ἰλαθι Γραμματικὴ φύσιζοε, Ἰλαθι λιμοῦ
 φάρμακον εὐρομένη „μῆνιν ἄειδε θεά.“
 νηὸν ἐχρῆν καὶ σοὶ περικαλλέα δωμήσασθαι
 καὶ βωμὸν θυέων μήποτε δευόμενον.
 καὶ γὰρ σοῦ μεστὰι μὲν ὄδοι, μεστὴ δὲ θάλασσα
 καὶ λιμένες, πάντων δέκτρια Γραμματικῆ.

23.

Εἰς δυσώδεις.

Δαίμονα πολλὰ λαλῶν ὀξόστομος ἐξορκιστῆς
 ἐξέβαλ', οὐχ ὄρκων, ἀλλὰ κόπρων δυνάμει.

24.

Εἰς δυσώδεις.

682 Οὔτε Χίμαιρα τοιοῦτον ἐπνεὶ κακὸν ἢ καθ' Ὅμηρον,
 οὐκ ἀγέλη ταύρων, ὡς ὁ λόγος, πυρίπνοους,
 οὐ Ἀῆμνος σύμπασα καὶ Ἀρκυϊῶν τὰ περισσὰ
 οὐδ' ὁ Φιλοκτήτου πούς ἀποσηπόμενος.
 ὥστε σε καμψηφει νικᾶν, Τελέσιλλα, Χιμαίρας,
 σηπεδόνας, ταύρους, ὄρνεα, Λημνιάδας.

25.

683 Ποιητῆς ἐλθὼν εἰς Ἰσθμια πρὸς τὸν ἀγῶνα
 εὐρὼν ποιητὰς εἶπε παρῖσθμι' ἔχειν.

μέλλει δ' ἔξορμᾶν εἰς Πύθια· κἄν ἄλλιν εὖρη,
εἰπεῖν οὐ δύναται, καὶ παραπύθι' ἔχω.

υς,

26.

Εἰπέ μοι εἰρομένω, Κυλλήνιε, πῶς κατέβαινε
Δολλιανοῦ ψυχῇ δῶμα τὸ Φερσεφόνης;
θαῦμα μὲν, εἰ σιγῶσα· τυχὸν δέ τι καὶ σὲ διδάσκειν
ἤθελε· φεῦ, κείνου καὶ νέκυν ἀντιάσαι.

27.

Τὸν τοῦ δειπναρίου νόμον οἶδατε· σήμερον ὑμᾶς,
Αὔλε, καλῶ καινοῖς δόγμασι συμποσίου.
οὐ μελοποιὸς ἐρεῖ κατακείμενος, οὔτε παρέξεις
οὔθ' ἔξεις αὐτὸς πράγματα γραμματικά.

684

28.

Εἰς βρέφη.

Παῖδά με πενταέτηρον, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντα,
νηλειῆς Ἀΐδης ἤρπασε, Καλλίμαχον.
ἀλλά με μὴ κλαίοις· καὶ γὰρ βιότιο μετέσχον
παύρου, καὶ παύρων τῶν βιότιο κακῶν.

29.

Εἰς ἄγαλμα Ἡχοῦς.

Ἡχῶ πετρῆεσαν ὄρας, φίλε, Πανὸς ἑταίρην,
ἀντίτυπον φθογγὴν ἔμπαλιν ἀδομένην,
παντοίων στομάτων λάλον εἰκόνα, ποιμέσιν ἠδὺ
παίγνιον· ὅσσα λέγεις, ταῦτα κλύων ἄπιθι.

30.

Εἰς ἄγαλμα Ἀφροδίτης τῆς ἐν Κνίδῳ.
Τὴν Παφίην γυμνὴν οὐδεὶς ἶδεν· εἰ δέ τις εἶδεν,
οὔτος ὁ τὴν γυμνὴν στησάμενος Παφίην.

31.

Εἰς τὸ αὐτό.

Πᾶσαιορφῆς ἀνέθηκα τεῆς περικαλλῆς ἄγαλμα,
κῦπρι, τεῆς μορφῆς φέρτερον οὐδὲν ἔχω.

καὶ

32.

Εἰς ἕτερον Πριήπου.

Εἰς τὸ κενόν με τέθεικε νόμου χάριν ὧδε Πριήπου
Εὐτυχίδης, ξηρῶν κληματίδων φύλακα.
καὶ περιβέβλημαι κρημνὸν βαθύν. ὃς δ' ἂν ἐπέλθῃ,
οὐδὲν ἔχει κλέψαι πλὴν ἐμὲ τὸν φύλακα.

33.

Ἀπὸ γυναικῶν.

Ἑλλάδα νικήσασαν ὑπέρβιον ἀσπίδα Μήδων
Λαῖς ἔθθηκεν ἐῷ κάλλει ληϊδίην.
μούνφ ἐνικήθη δ' ὑπὸ γήραϊ, καὶ τὸν ἔλεγχον
ἄνθετο σοί, Παφίη, τὸν νεότητι φίλον.
ῆς γὰρ ἰδεῖν στυγέει πολιῆς παναληθέα μορφήν,
τῆσδε συνεχθαίρει καὶ σκιόεντα τύπου.

686

34.

Ἀπὸ ναυηγῶν.

Γλαύκω καὶ Νηρεῖ καὶ Ἴνοϊ καὶ Μελικέρτῃ
καὶ βυθίῳ Κρονίδῃ καὶ Σαμόθραξι θεοῖς
σωθεῖς ἐκ πελάγους Λουκίλλιος ὧδε κέκαρμαι
τὰς τρίχας ἐκ κεφαλῆς· ἄλλο γὰρ οὐδὲν ἔχω.

687

35.

Ἐν πᾶσιν μεθύουσιν Ἀκίνδυνος ἤθελε νήφειν,
τοῦνεκα καὶ μεθύειν αὐτὸς ἔδοξε μόνος.

36.

Ἔσβεσε τὸν λύχνον μῶρος, φυλλῶν ὑπὸ πολλῶν
δακνόμενος, λέξας· Οὐκέτι με βλέπετε.

37.

Ἦν ἐσίδῃς κεφαλὴν μαδαρὰν καὶ στέρνα καὶ ὦμους,
μηδὲν ἐρωτήσης, μῶρον ὄρας φαλακρόν.

38.

Τὴν κεφαλὴν βάπτεις, γῆρας δὲ σὸν οὔποτε βάψεις,
οὐδὲ παρειῶν ἐκτανύσεις ἑντίδας.
μὴ τοίνυν τὸ πρόσωπον ἅπαν ψιμύθῳ κατάπλαττε,
ᾧστε προσωπεῖον, κούχλι πρόσωπον ἔχειν.
οὐδὲν γὰρ πλέον ἐστὶ. τί μαίνεαι; οὔποτε φῦκος
καὶ ψιμυθὸς τεύξει τὴν Ἐκάβην Ἐλένην.

688

39.

Οὐδέποτ' εἰς πορθμεῖον ὁ κηλήτης Διόφαντος
ἐμβαίνει μέλλων εἰς τὸ πέραν ἀπίναί.
τῆς κήλης δ' ἐπάνωθι τὰ φορτία πάντα τεθεικῶς
καὶ τὸν ὄνον διαπλεῖ σινδόν' ἐπαράμενος.
ᾧστε μάτην Τρίτωνες ἐν ὕδασι δόξαν ἔχουσιν,
εἰ καὶ κηλήτης ταῦτ' οὐ ποιεῖν δύναται.

40.

Ὁ γρουπὸς Νίκων ὀσφραίνεται οἴνου ἄριστα,
οὐ δύναται δ' εἰπεῖν οἶος ἂν ἦ ταχέως.
ἐν τρισὶν ὥραις γὰρ θεριναῖς μόλις αἰσθάνετ' αὐτὸς
ὡς ἂν ἔχων πηχῶν ῥίνα διακοσίων.
ᾧ μεγάλου μυκτῆρος, ὅταν ποταμὸν διαβαίῃ,
θηρεύει τούτῳ πολλάκις ἰχθυΐδια.

41.

Ζωγράφε, τὰς μορφὰς κλέπτεις μόνον· οὐ δύνασαι δὲ
φωνὴν συλῆσαι χρώματι πειθομένην.

42.

Θαυμάζειν μοι ἔπεισιν, ὅπως Βύτος ἐστὶ σοφιστής,
οὔτε λόγον κοινὸν οὔτε λογισμὸν ἔχων.

43.

690 Θᾶπτον ἔην λευκοὺς κόρακας πτηνάς τε χελώνας
εὐρεῖν ἢ δόκιμον ρήτορα Κακπαδόκην.

44.

Πολλὰς μυριάδας ψηφίζων Ἀρτεμίδωρος
καὶ μηδὲν δαπανῶν ζῆ βίον ἡμιόνων,
πολλάκις αἰ χρυσοῦ τιμαλφέα φόρτον ἔχουσαι
πολλὸν ὑπὲρ νώτου χόρτον ἔδουσι μόνου.

45.

Εἰ τὸ τρέφειν πῶγωνα δοκεῖ σοφίαν περιποιεῖν,
καὶ τράγος εὐπώγων εὐστολὸς ἔστι Πλάτων.

691

46.

Τοῦ πωγωνοφόρου Κυνικοῦ, τοῦ βακτροπροσαίτου,
εἰδομεν ἐν δείπῳ τὴν μεγάλην σοφίαν·
θέρμων μὲν γὰρ πρῶτον ἀπέσχετο καὶ ῥαφανίδων,
μὴ δεῖν δουλεύειν γαστρὶ λέγων ἀρετὴν.
εὗτε δ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδεν χιονώδεα βόλβαν
στρυφνὴν, ἣ πιτυτὸν ἤδη ἔκλεπτε νόον·
ἤτησεν παρὰ προσδοκίαν καὶ ἔτρωγεν ἀληθῶς,
κούδεν ἔφη βόλβαν τὴν ἀρετὴν ἀδικεῖν.

47.

Εἰς ποδάγραν.

Μισόπτωχε θεά, μούνη πλούτου δαμάτειρα,
ἣ τὸ καλῶς ζῆσαι πάντοτ' ἐπισταμένη·
εἰ δὲ καὶ ἀλλοτρίοις ἐπιζομένη ποσὶ χαίρεις,
692 ὄπλοφορεῖν τ' οἶδας καὶ μύρα σοι μέλειται·
τέρπει καὶ στέφανός σε καὶ Ἀύσονίου πόμα Βάκχου.
ταῦτα παρὰ πτωχοῖς γίννεται οὐδέποτε.
τοῖνεκά νυν φεύγεις πενίης τὸν ἀχάλλεον οὐδόν,
τερπη δ' αὐτὸ πλούτου πρὸς πόδας ἐρχομένη.

48.

Πολλάκις οἶνον ἐπεμψας [έμοί], καὶ πολλάκις ἔγνω
 σοὶ χάριν, ἡδυπότῳ νέκταρι τερπόμενος.
 νῦν δ' εἶπερ με φιλεῖς, μὴ πέμψης· οὐδέομαι γὰρ
 οἴνου τοιούτου, μηκέτ' ἔχων θριδάκας.

49.

Αἶ τρισαί τοι ταῦτα τὰ παίγνια θῆκαν ἑταῖραι,
 Κύπρι μάκαιρ', ἄλλης ἄλλη ἀπ' ἐργασίης.
 ὦν ἀπὸ μὲν πυγῆς Εὐφρῶ τάδε, ταῦτα δὲ Κλειώ,
 ὡς θέμις· ἢ τριτάτη δ' Ἀτθίς ἀπ' οὐρανίων.
 ἀνθ' ὧν τῇ μὲν πέμπε τὰ παιδικά, δεσπότι, κέρδη,
 τῇ δὲ τὰ θηλείης, τῇ δὲ τὰ μηδετέρης.

50.

Μηδεῖς μοι ταύτην, Ἐρασίστρατε, τὴν σπατάλην σου
 ποιήσῃε θεῶν, ἧ σὺ κατασπαταλᾷς,
 ἔσθων ἐκτραπέλωσ στομάχων κακά, χεῖρονα λιμοῦ,
 οἷα φάγοιεν ἐμῶν ἀντιδίκων τεκνία.
 πεινάσαιμι γὰρ αὐτίς ἔτι πλέον, ἢ πρὶν ἐπειύνων
 ἢ χορτασθεῖην τῆς παρὰ σοὶ σπατάλης.

51.

Αἶ τρίχες, ἦν σιγαῶς, εἰσὶ φρένες· ἦν δὲ λαλήσης,
 ὡς αἶ τῆς ἥβης, οὐ φρένες, ἀλλὰ τρίχες.

52.

Ἰητήρ τις ἐμοὶ τὸν ἐὸν φίλον υἱὸν ἐπεμψεν,
 ὥστε μαθεῖν παρ' ἐμοὶ ταῦτα τὰ γραμματικά.
 ὡς δὲ τὸ „μῆνιν ἄειδε“ καὶ „ἄλγεα μυρὶ“ ἔθηκεν“
 ἔγνω καὶ τὸ τρίτον τοῖσδ' ἀκόλουθον ἔπος,
 „πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς“ Ἀίδι προῖαψεν,
 οὐκέτι μιν πέμπει πρὸς με μαθησόμενον.
 ἀλλὰ μ' ἰδὼν ὁ πατήρ, Σοὶ μὲν χάρις, εἶπεν, ἑταῖρε
 αὐτὰρ ὁ παῖς παρ' ἐμοὶ ταῦτα μαθεῖν δύναται.

καὶ γὰρ ἐγὼ πολλὰς ψυχὰς Ἴδι προιάπτω,
καὶ πρὸς τοῦτ' οὐδὲν γραμματικοῦ δέομαι.

53.

* * * * *

ἀλλὰ σύ μοι προφέρεις τεκνίον ἀλλότριον,
τὴν προτομὴν αὐτῷ περιθεὶς κυνός· ὥστε με κάμνειν,
πῶς μοι Ζωπυρίων ἐξ Ἑκάβης γέγονεν·
καὶ πέρας ἔξ δραχμῶν Ἐρασίστρατος ὁ κρεοπώλης
ἐκ τῶν Ἴσικίων υἱὸν Ἄνουβιν ἔχω.

INDEX RERUM.

A.

- Abauchas**, eius cum Gyndane amicitia, *Tox.* 61.
Abderitarum morbus, *Hist.* 1.
Abdicare adoptatum non licet, *Abdic.* 9.
 10. 12.
Abdicationis causae, *Abdic.* 21.
Aboni castrum, *Alex.* 9. 10. 11. 13.
Abradatae conlux, *Imag.* 20.
Abroea, *Asia.* 4.
Abrotonum, meretrix, *D. Mer.* 1.
Absyrtus laceratus, *Salt.* 53.
Abundantia propugnatur et impugnatur, *Cynic.* 5 sqq.
Academia, Athenis, *Scyth.* 2.
Academici, *Pisc.* 43. *Ver. Hist.* 2, 18. *Icar.* 25.
Acamas homo, *Salt.* 40. mons, *Nav.* 7.
Acanthus, *Phalar.* 1, 9.
Acharnicus porcellus, prov., *D. Mer.* 7, 3.
Achaeus, tragicus, *pro laps.* 6.
Acharnae, *Tim.* 50. *Icar.* 18.
Acherusius campus, *Necyom.* 15. **Acherusia palus**, *Luct.* 3.
Achilles, pulcher, *D. Mort.* 18, 1. al. podagricus, *Tragod.* 253. de eo multa fabulose scripsit Homerus, *Hist.* 40. eius clypeus, *Salt.* 13. *Astrol.* 22. filii gaudet saltatione, *Salt.* 9. in *Scyro*, *ib.* 46. *D. Mer.* 5, 3. Phrygas occidit, *D. Mar.* 11. eius et Patrocli amicitia, *Amor.* 54. *Tox.* 10. Patroclus eius parasitus, *Paras.* 46. 47. eius sepulcrum, *Char.* 23. in magno honore in insula beatorum, *Ver. Hist.* 2, 19. 22. praeceptores Chiron et Phoenix, *D. Mort.* 15. conspectis armis ad bellum incitatur, *de Dom.* 4.
Achivis causa irarum Apollinis praesignificata, *Diss. cum Hes.* 8.
Acinaces deus Scytharum, *Scyth.* 4. ei sacrificant, *Iup. Tr.* 42. per eum iurant, *Tox.* 38.
Acindynus, *Epigr.* 35.
Acis, *D. Mer.* 4, 3.
Acrisius Danaën cistae includit, *D. Mar.* 12, 1.
Actaeon, cur et quo iubente a canibus laceratus, *D. Deor.* 16, 2. *Salt.* 41. cf. *de mort.* *Per.* 2. *Saturn.* 8. *Deor. conc.* 7.
Adimantus, *Navig.* 1 sqq.
Admetus, rex Thess., *Sacrif.* 4. *Iup. Conf.* 8.
Admetus, poeta malus, *Demon.* 44.
Admirantis hypotyposis, *Nigr.* 35.
Adolescentiae durior educatio, *D. Mar.* 6, 1. *Somn.* 3. *Nigr.* 27. disciplina eam reddit excitatiorem, *Anach.* 20. instruitur apud Graecos arithmetica, musica, poesi, morum scientia, *ib.* sqq. institutio eius debet esse aequalis viribus, *Nigr.* 28. Cf. *Disciplina*, *Exercitium*.
Adonis Assyrius, *D. Deor.* 11, 1. eius orgia Bybli, *Syr.* 6 sqq.
Adonis, fluvius *Syr.*, *Syr.* 8.
Adrastea dea, *Apol.* 6. *D. Mer.* 6, 2. 3. 12, 2. *Symp.* 23.
Adrastus Cronesi filium interfecit, *Iup. Conf.* 12. *Salt.* 43.
Adurgere advenienti, *Symp.* 7.
Adulatores, quibus adulantur pelores, *Nigr.* 23. ii philosophi aliis intolerabiliores, *ib.* 24. adulatores decepti spe hereditatis, *D. Mort.* 6, 3 sqq. mercede ac familiaritate potentiorum digni, *de Merc. Cond.* 4. adulatio aulicis necessaria, *ib.* 28. non convenit historico, *Hist.* 7 sqq. a magnis animis reiicitur, *ib.* 12. adulatoris ingenium, *pro Im.* 20. a laudatore quomodo distet, *ib.* adulatio quid, *ib.* 2. ea multi gaudent, *ib.* *Conf. Paras. et Calumn.* — Adulatorum exempla praebent Gnathonides, Phillides, Demeas, Thrasycles, Aristippus, Aristobulus, Aristogiton, Aristoxenus, Blepsias, Charinus, Cynaethus, Damon, Gniphon, Idomeneus, Laches, Melanthus, Onesicritus, Phidon, Polemon, Terpsion, Zenophantes, quos suo vide loco.
Adulteri puniuntur raphanismo, *Mort. Pe-regr.* 9. pilorum evulsione, *Fugit.* 33. adulteria deorum taxantur, *Caucas.* 17. lex Salaethi contra adulterium, *Apol.* 4.
Adymachus, Machlyenae princeps, *Tox.* 44 sqq.

- Aeacus ad fauces Orcli diligens custos portae, *Catapl.* 4. *D. Mort.* 13, 4. 16, 1. 20. *Luct.* 4. *Necyom.* 17.
- Aëdon, *D. Mort.* 28, 3. Aëdonum (Iuscularum) fabula, *Nigr.* 3.
- Aeetes, *Salt.* 53.
- Aegaeum mare, *D. Mar.* 8, 2, 10, 1.
- Aegeus, Thesei pater, *Luct.* 5.
- Aegiali, *Alex.* 57.
- Aegidem quatit Iuppiter iratus, *Saturn.* 3.
- Aeginam trallicenti quantum nauti sit solvendum, *Nav.* 15.
- Aeginetici modii, *Tim.* 57.
- Aegisthus a quibus occisus, *Amor.* 47. *Dom.* 23. *Salt.* 67. cf. *Philopat.* 16.
- Aegrotis alla, alla valentibus alimenta dedit deus, *Cynic.* 7.
- Aegyptii deos primi cognovere, *Syr.* 2. eorum dil et sacra, *Deor. conc.* 10. 11. *Sacr.* 14 sqq. *Astrol.* 7. *Iup. Tr.* 42. *D. Deor.* 3, 1. templa intus foeda, extra ornata, *Imag.* 11. oim sine imaginibus, *Syr.* 3. Aegyptii omnium superstitionissimi, *pro Imag.* 27. *Astrol.* 7. eorum sacri scribae longaevi, *Macr.* 4. eorum signa pro verbis, *Herm.* 44. Aegyptiorum librorum ad praestig. usus, *Philops.* 31. Aegyptii mortuos condiunt, *Luct.* 21. eorum merita de astronomia, *Astr.* 5. 6. mores quidam explicati, *ib.* 7. Aeg. geometrae apud Neronem, *Ner.* 4. signum nobilitatis apud eos coma, *Navig.* 3. navis Aeg. frumentaria descripta, *ib.* 4 sqq. Aeg. puer descriptus, *ib.* 2. 3. Aeg. ad cameli adspcctum perterriti, *Prometh.* 4.
- Aegyptus Danaï frater, *D. Mar.* 6, 3.
- Aeneas, *Salt.* 46. *Astr.* 20.
- Aenianes imbelles, *Dem. enc.* 39.
- Aeolocentauri, *Ver. Hist.* 1, 42.
- Aeolus, Hellenis fil., *Haic.* 1. deus ventorum, *Salt.* 46.
- Aëroconopes, *Ver. Hist.* 1, 16.
- Aërocardaces, *Ver. Hist.* 1, 16.
- Aërope, *Hist.* 8. *Salt.* 43 et 67.
- Aeschines Socraticus, *Imag.* 17. numquam miles, *Paras.* 43. parasitus, cur, *Paras.* 32.
- Aeschines orator, tympanistriae fil., a Philippo ob eruditionem aestimatus, *Sonn.* 12. accusato Timarcho patitur similia, *Apol.* 7. *Adv. Indoct.* 27. Atrometi filius, *Rhet. Pr.* 10. patriae proditor, *Paras.* 42.
- Aeschylus in vino scripsit tragoedias, *Dem. enc.* 15. eius pugillares cur a Dionysio empti, *Adv. Indoct.* 15. cf. *de morte Per.* 3. *Amor.* 54. *Dem. enc.* 13.
- Aesculapius, eius opera, *Bis Acc.* 1. fata et res gestae; posthabetur ei Hercules, *D. Deor.* 13. morbis medetur, *ib.* 26, 2. Apollinis fil., *Iup. Tr.* 26. homo, *ib.* 21. oracula edens, *Deor. conc.* 16. fulmine percussus, *D. Deor.* 13. *Alex.* 10. *de morte Per.* 4. de eo cum Apolline in Pontum venturo oraculum fictum, *Alex.* 10. quomodo advenisse fingitur, *ib.* 14. eius templ. apud Abonoteichitas, *ib.* 10, 13. Pergami, *Icar.* 24. Athenis, *Pisc.* 42. conf. *Deor. conc.* 6. *Salt.* 45. *Dem. enc.* 27. vid. Glycon.
- Aesopus, Phryx, scurra in insula beatorum, *Ver. Hist.* 2, 18. eius fabula de homine ductus numerante, *Herm.* 81. ei. cornicula, *Pseudolog.* 5. asinus, *Fugit.* 13. conf. *Icar.* 10. *Pisc.* 11. 32. *Apol.* 4. *Hist.* 23. *Gall.* 11. *Philops.* 5. *Adv. Ind.* 30. *de Dom.* 12. *Pseudol.* 3. *Fugit.* 33.
- Aethiops, primi astrologi, quam re adiuti melius astrologiam tractare possint aliis, planetis dedere nomina, *Astrol.* 3. 4. sacrificant diei, *Iup. Tr.* 42. saliantes praeliantur, *Salt.* 18. deos convivio excipiunt, *Sacr.* 2. *Philopat.* 4. conf. *D. Mar.* 14.
- Aëtion, pictor, *de Merc. C.* 42. *Imag.* 7. *Herod.* 4 sqq.
- Aetna, *D. Mar.* 1, 2. 11, 2. domicilium Cyclopum, *Tim.* 19.
- Aetolicae fabulae, *Salt.* 50. Aetolici casus, *Sacr.* 1.
- Afranius Silon, *Hist.* 26.
- Agamemnon Euboeam a Boeotia fossa absceidit, *Ner.* 2. ei. imago apud Homerum, *Imag.* 25. *Hist.* 8. conf. *Demon.* 26. *Paras.* 44. *Salt.* 43.
- Agatharchides, *Macrob.* 22.
- Agathobulus, *Demon.* 3. *de Mort. Per.* 17.
- Agathocles, tyr. Siciliae, 90 annos vixit, *Macr.* 10.: medicus, *Catapl.* 6.: peripateticus, culus gloriatio refutatur, *Demon.* 29.: Samius, dux apud Alexandrum, *Cal.* 18.: Samius, alius, amicus Diniae, *Tox.* 12 sqq.: Stoicus, de mercede cum discipulis litigat, *Icar.* 15.
- Agathon, poeta tragicus, *Rhet. Pr.* 11.
- Agave, *Adv. Ind.* 19.
- Agenor, Europae pater, *D. Mar.* 15. *Syr.* 4.
- Aglala, *Charid.* 24.
- Agnostus, *Philopat.* 9. 29.
- Agricolae circa plantas cura, *Anach.* 20.
- Agrigentium, *Phal.* 1, 2. Agrigentia Dorienles, *Phal.* 1, 14.
- Aiaces, *Salt.* 46. *D. Mort.* 20, 1. *Paras.* 44. *Gall.* 17. Locrus, *D. Mort.* 5. non in insula Beatorum, *Ver. Hist.* 2, 17.
- Telamonius, *Ver. Hist.* 2, 7. *Paras.* 46.

- ei. cum Ulixæ dissidium, *D. Mort.* 29. furens, fabula, *Harm.* 1. furens, absaltatore saltatus, *Salt.* 83 sqq. ei sepulcrum, *Char.* 23.
- Alabastrum unguenti, *D. Mer.* 14.
- Alani, *Tox.* 51 sqq.
- Alcaeus Milesius, *Hist.* 9.
- Alcameses statuarius, *Hist.* 51. *Imag.* 3. 4. *Iup. Tr.* 7. *Herm.* 19.
- Alcestis, *D. Mort.* 23, 3. *Luct.* 5. *Salt.* 52.
- Alcibiades, ab eo amputatae statuæ, *Amor.* 24. spes ei. primæ de bello Siculo, *Hist.* 38. reditus, *Dem. enc.* 31. eloquentia, *Scyth.* 11.
- Alcidamas, Cynicus, *Conv.* 12 sqq. — orator, *Dem. enc.* 12.
- Alcinous, *Ver. Hist.* 1, 3.
- Alcmaeon, *Salt.* 50.
- Alcmenes cum love concubitus, *D. Deor.* 10.
- Alcyon, vid. Halcyon.
- Alea ludere de nucibus, *Saturn.* 8. 9. aleam lacere, *pro Im.* 16.
- Alectryon iuvenis, cur in gallum mutatus, *Gall.* 3.
- Alexander, Philippi fil., ei. iactationes de deo patre, res gestas laudatas et extenuatas, vitia, fata, *D. Mort.* 12. 13. ab Aristotele doctus 12, 3. Homericos edidit versus, *ib.* ubi sepultus, 13, 3. eius et Philippi res gestas comparantur, *D. Mort.* 14. abstinentia ab uxore Darii et cura pro eius matre et filiabus, *ib.* 4. venerea in Hephaest. propensio, cum Baccho et Hercule comparatur, *ib.* 6. Clitum interficit, *ib.* 3. *Hist.* 38. Aornum petram expugnat, *D. Mort.* 14, 6. ad Issum, *Laps.* 8. eius nuptiæ depictæ, *Herod.* 5 sqq. morti proximus, *Alex.* 16. Hannibali praefertur, *Ver. Hist.* 2, 9. *D. Mort.* 12, 7. ira in adulatorem et Aristobulum, *Hist.* 12. in architectum, Athon transformari non passus, *ib.* *pro Imag.* 9. Onesicritum historicum reprehendit, *Hist.* 40. Hephaestionem inter deos refert, *Cal.* 17 sqq. Agathoclem Samium cum leone concludere vult, *ib.* 18. adulationi faciles aures praebet, *ib.* 19. in Cydno lavari cupit, *Dom.* 1. relicti consilium brevioris viae in Aegyptum, *Rhet. Pr.* 5. per quietem Antiocho Soteri visus, *Laps.* 9. — Thessalus, ab uxore interfectus, *Icar.* 15. — medicus, *de Mort. Per.* 44. — Abonotrichita, magus, *Alex.* 3, 4 sq. 11 sq. 45. 55. 59.
- Alexandria Aegypti, *Alex.* 44. *Pseudol.* 21. Alexandrii Romae, *de Merc. Cond.* 27.
- Alexis comicus, *Laps.* 6.
- Aloëi filiorum factum, *Char.* 3.
- Alphei et Arethusae amor, *D. Mar.* 3. *Salt.* 48.
- Altare in lacu medio, *Syr.* 46.
- Althaea, *Salt.* 50.
- Amaltheae cornu, *de Merc. C.* 13. *Rhet. Pr.* 6.
- Amastris urbs Pontica, *Tox.* 57. *Alex.* 25. 56. 57.
- Amatorum iulurandum vanum, *D. Mer.* 7. eorum quaedam proprietates, *Nigr.* 7. ii in iram proclives, *D. Deor.* 24, 2.
- Amazonis effigies, Phidiae opus, *Imag.* 4. 6. Thesei conflux, *Ver. Hist.* 2, 8. Hippolyta, *Anach.* 34.
- Amicitia, de ea vide *Toxar.* amicitiae exempla praebent Patroclus et Achilles, Orestes et Pylades, Gyndanes et Abachus, Toxaris et Mnesippus, Theseus ac Pirithous, Aretaeus et Eudamidas, Zenothemis et Menecrates, Agathocles et Dinias, Damon et Euthydicus, Amizocae et Dandamis, Antiphilus et Demetrius Suniensis, Belitta et Basthes, Macentas, Lonchata et Arsacomae, Toxaris et Sisinnis, quos vide.
- Amictus, num ex eo ad interiorum hominis concludendum, *Herm.* 18 sq.
- Amizocae et Dandamidis amicitia, *Tox.* 38 sqq.
- Ammon, impostor, *D. Mort.* 14. num Alexander ei. fil. *ib.* 1. 13, 1. arietis specie colitur, *Astr.* 8.
- Amor duplex, alter marinus, alter coelestis, *Dem. enc.* 13. seminarum quomodo conciliari possit, *D. Deor.* 2, 2. amoris argumenta, *D. Mer.* 8. occultæ signa, *Syr.* 17. amorum militarium fructus, plagae et lites, *D. Mer.* 15. amor novercae in privignum, *Syr.* 17. amori pervia omnia, *Dem. enc.* 13. amores Iovis, *Charid.* 7. 8. aliorum deorum, *ib.* 9. vid. Cupido.
- Amphiarus, *Alex.* 19.
- Amphilocheus heros, qualis vates, *D. Mort.* 3, 1. Amphiarai fil. Malli in Cilicia oraculis reddens, *Alex.* 19. *Philops.* 35. *Deor. conc.* 12.
- Amphion, *de Dom.* 18. *Salt.* 41. cantibus suis inanimata allexit, *Imag.* 14.
- Amphipolis, *Dem. enc.* 35. 44.
- Amphitrite, Neptuni uxor, *D. Mar.* 5, 1. 9, 1. 15. *Ner.* 3.
- Amphitryon, *Charid.* 7. eius uxor, mater Herculis, *D. Deor.* 10.
- Amyclae, *D. Deor.* 14.
- Amycus, *D. Deor.* 26.
- Amymone, ab Neptuno rapta, *D. Mar.* 6.
- Anacharsis, cur in Graeciam venerit,

24. Demosthenis praeceptor, *Dem. enc.*
12. testimonium ei. de Demosthene, *ib.*
40. Alexandri praeceptor, *D. Mort.*
12, 3. adulator, *D. Mort.* 13, 5. parasitus, *Paras.* 36. numquam miles, *ib.*
43. Hermae sacrificat, *Eun.* 9. eius decem categoriae, *Demon.* 56. conf. *Salt.* 70. vid. *Peripatetici.*
- Aristoxenus musicus, parasitus, *Paras.* 35. *Macrob.* 18.
- Arithmetica, prima adolescentiae Graecae disciplina, *Anach.* 21. una atque eadem apud omnes, *Paras.* 27. iusurandum, *Philopat.* 12.
- Arma in pace gestare vetitum in Graecia, *Anach.* 34.
- Armenia, *Hist.* 15. clades Rom. ibi accepta, *ib.* 2. 15. 26. Armenii fortes et iaculandi periti, *Nav.* 33.
- Arrianus, Epicteti discipulus, *Alex.* 2. Cappadociae praefectus, et Luciani amicus, *ib.* 55.
- Ars mechanica, statuaria, saltatoria, dicendi cet. vid. in hh. vv. Ars longa, vita brevis, *Herm.* 1. 63. arte et disciplina in quavis re opus, *Hist.* 36. quae nam ars mercede accepta discatur, *Paras.* 18. ars quid sit, *ib.* 4. ars Tisiae, *Pseudol.* 30.
- Arsacis, Medorum satrapae, mors, *D. Mort.* 27, 3. *Icar.* 15.
- Arsacidae, *de Dom.* 5.
- Arscomas, eius et Macentae amicitia, *Tox.* 44 sqq.
- Artabazus, *Macr.* 16.
- Artaxerxes Mnemon, *Macr.* 15. alius Pers. rex, *ibid.*
- Artemidorus, Ephesius, *Philopat.* 21. 22. Artemisia, *D. Mort.* 24, 3.
- Artemisium, *Rhet. Pr.* 18.
- Asander Bospori rex, *Macr.* 17.
- Ascalaphus, *Astr.* 20.
- Ascetarum habitus, *Philopat.* 21.
- Asinus ad lyram, *de Merc. Cond.* 25. de asini umbra pugnare, prov. *Hermot.* 71. Cumanus, leoninam pellem induit, *Pisc.* 32. *Fug.* 13. comparantur cum eo philosophi, *ib.* de prospectu asini, prov. unde ortum, *Asin.* 45 fin.
- Aspasia, meretrix, *Salt.* 25. *Gall.* 19. *Amor.* 30. ei. laus, *Imag.* 17. philosophatur, *Eun.* 7.
- Assentator, vid. Adulator, Parasitus.
- Assyrii sacrificant columbae, *Iup. Tr.* 42. deae Syriae, *Syr.* 2 sqq. post Aegyptios secundi deorum cultores, *ibid.* gerunt stigmata, *ib.* 59. eorum sacerdotes longaevi, *Macr.* 4.
- Astarte, *Syr.* 4.
- Aster, Amphipollitanus sagittarius orales privat Philippum ad Olythum, *Hist.* 38.
- Asteropaeus, *Adv. Ind.* 7.
- Astrologia, de hac vid. *Astrol.* astronomiae choreae, *Salt.* 7.
- Astyanax de turri praecipitatus, *Sacr.* 5. conf. *Salt.* 76.
- Atalanta, *Salt.* 50.
- Atarneus, *Eun.* 9.
- Ateas, rex Scytharum, *Macr.* 10.
- Athamas, *D. Mar.* 9, 1. *Salt.* 42. 67.
- Athel, *Alex.* 25. 28. *Icar.* 9.
- Athenae, unde laudari possint, *Dem. enc.* 10. Athenis sub arce spelunca Paris, *D. Deor.* 22, 3. *Bis Acc.* 9. theatrum prope Acropolin, *Icar.* 10. in Acropoli quae statuae, *Anach.* 17. Atheniensium laus, *Nigr.* 12—14. amant philosophiam et paupertatem, *ib.* quomodo luxuriosum alium et alium emendarint, *ib.* 13. 14. magistratus fabarum sodales eligunt, *Vit. auct.* 6. litigantes, *Icar.* 16. quattuor classes pro re familiarum. *Iup. Tr.* 11. leges publice propositae, *Anach.* 22. Athenienses εἰργάζετο τοῖς λόγοις, *ib.* 18. auxilium iis tulerunt Pan contra Persas, *D. Deor.* 22. 3. *Bis Acc.* 9. pestilentiae magnae quomodo finis impositus, *Scyth.* 2. in Sicilia clades, *Hist.* 38. Diasia non crederent, *Icar.* 24. Corinthiorum aemulatio, *ibid.* 57. vid. Attica.
- Athenodorus, Tarsensis, Stoicus, Augusti praeceptor, *Macr.* 21. 23.
- Athletarum ad certamen praeparatio, *Herm.* 33. quando otium capiant, *Vit. Hist.* 1, 1. vid. Damasias, Milo, Glaucus, Nicostratus, Polydamas.
- Athos, *Rhet. Pr.* 18. cum in imagine Alexandri transformatur artifex, *Hist.* 12. *pro Imag.* 9.
- Athotes longaevi, *Macr.* 5.
- Atimarchus, *Pseudol.* 27.
- Atlas polum ferens, *Char.* 4. *Salt.* 56. eius statua, *Syr.* 38.
- Atreus, *Salt.* 43. 67. ob astronomiam relictus, *Astrol.* 12.
- Atrometus, *Rhet. Pr.* 10.
- Atropos, una Parcarum, *Iup. Conf.* 2. 11.
- Attalus Philadelphus, *Macr.* 12. *Icar.* 15.
- Atthis, *Hist.* 32.
- Attica ironia, *Prom. in verb.* 1. paupertas, *Fug.* 24. Atticae dialecti singulorum, *Iud. Voc.* 4. 7 sqq. *Pseudol.* 1. ex Att. solo primi homines nati, *Philopat.* 1. Atticae fabulae, *Salt.* 39. 40. crepidae, *Rhet. Pr.* 15. Attica decas

orum, *Scyth.* 10. Atticum mel, *Nav.* 23. conf. Athenae.
 icus, *Adv. Ind.* 2. 24.
 is, ab Rhea amatus, *D. Deor.* 12, 1. *Sacr.* 7. *Icar.* 27. deus, *Deor. conc.* 9. exstructor templi Hierapolitani in honore Rheae, *Syr.* 15.
 dire unguibus, *Philopatr.* 3.
 giae stabulum, *Alex.* 1. *Fug.* 23.
 gusti clementia, *Laps.* 18. praeceptores, *Macr.* 21 sqq. tributis levat Tarsenses *ib.* Asandrum renuntiat regem, *ib.* 17.
 licorum calamitates, *de Merc. Cond.* 1 usque ad fin. aulicus senex equo vetulo similis *ib.* 40. aulicae vitae cum vestibulo comparatio *ib.* 42. defenditur illa, *Apol.*
 ilon, *Nav.* 7.
 irigandi mirifica peritia, *Dem. enc.* 23. iris scalpendae non habere otium, *Bis Acc.* 1. auribus fideliores oculi, *Salt.* 78. rum laudatur, *Tim.* 41. sistit sanguinem, *ib.* 46. spernendum uti litorum calculi, *ib.* 56. multa creat mala, eius contemptor Solon, *Char. H.* confertur cum ferro, *ib.* 12. mutat mores, *Gall.* 14. multarum causa rerum, *ib.* 14. ad ornandum quid faciat, *de Dom.* 8. aurum spernere aiunt sophistae, sed valde appetunt, *Fug.* 20. auri causa Eriphyle maritum prodidit, *Cyn.* 8. ei. pericula, *ib.* alia mala, 15. aurum et purpura fumus, *ib.* 19. aurea tecta, *Philopatr.* 23. aurea Venus, *Charid.* 11. *Iup. Tr.* 10. aurei homines, *Ep. Sat.* 20. 28.
 utolycus, fur, *Astrol.* 20.
 varorum sors, *Tim.* 14. Tantalo similes, *ib.* 18. eorum vita misera, *Gall.* 29 sqq. conf. Gniphon, Mnesitheus, Hipparchus, inprimis libr. qui inscribitur *Gallus.*
 ves sacrae, *Sacr.* 10.
 vitus, *Alex.* 57.

B.

abylon interiit, *Char.* 23. Babylonii incantationibus noti, *Necyom.* 6. *Philops.* 11 sqq. non primi astronomi, *Astrol.* 9. *Βαβυλωνία ἐλληνας*, *de Merc. Cond.* 13.
 baccheum, *Adv. Ind.* 11.
 bacchus, *D. Deor.* 18. homo, *Iup. Tr.* 21. fulmine perit, *de Mort. Per.* 4. quomodo natus, *Sacr.* 5. natus et a nymphis educatus, *D. Deor.* 9. in Nysa educandus, *ib.* ei. divinitas irridetur, de ei. comitibus, *Deor. conc.* 4. 5. comites Pan, Maenades, *D. Deor.* 22, 3.

saltando orbem expugnavit, *Salt.* 22. Bacchicae saltationes, *ib.* Bacch. saltatio satyrica ubi in usu, qualis, *ib.* 79. expeditio eius contra Indos descripta, *Bacch.* 1 sqq. *Fug.* 6. ex Aethiopia rediens venit in Syriam, templum Hierapolitanum condit Iunoni eique inscriptionem dedicat, *Syr.* 16. homines vertit in delphines, *D. Mar.* 8, 1. eius nomen columnae inscriptum, *Ver. Hist.* 1, 5. 7. a Priapo tentatus, *D. Deor.* 23, 2. ei. aedes Rhodi, picturis ornatae, *Amor.* 8. statua a Lysippo facta, *Iup. Tr.* 12. conf. *D. Deor.* 2, 2. *Salt.* 39. *Rhet. Pr.* 7. v. Dionysia.
 Bacchylides, *Scyth.* 11.
 Bacidis oraculum fictum, *de Mort. Pe-regr.* 30.
 Bactri, *Macr.* 4. Bactriana camelus, *Prom. in verb.* 4.
 Bagoas eunuchus, philos. Peripatet., hic eius ridiculosa, *Eus.* 4 sqq.
 Balnei, ab Hippia adornati, descriptio, *Hipp.* 4 sqq. in balneis fieri solita, *Nigr.* 34. canis in balneo, *Paras.* 51. *Adv. Ind.* 5.
 Baptae fabula Eupolidis, *Adv. Ind.* 27.
 Baptismus Christianorum, *Philopatr.* 12.
 Barba cunei forma, *Ep. Sat.* 24. barbam alebant veteres viri fortes, *Cyn.* 14.
 Barbari divitiarum, non elegantiae studiosi, *de Dom.* 5.
 Barbarismi, *Pseudol.* 24. 29.
 Barcetis, *Tox.* 50.
 Bardylis, Illyriorum rex, *Macr.* 10.
 Bassus, sophista, *Adv. Ind.* 23.
 Basta Chius, *Pseudol.* 3.
 Basthes, eius et Belittae amicitia, *Tox.* 43.
 Batrachion, Pyrrho Epirotae similis, *Adv. Ind.* 21.
 Batalus, tibicen, *Adv. Ind.* 23.
 Beatorum insulae, *Catapl.* 24. *Herm.* 71. descriptae, *Ver. Hist.* 2, 6 sqq.
 Bebryx Amycus, *D. Deor.* 26, 1.
 Belittas, eius et Basthis amicitia, *Tox.* 43.
 Bellerophon, *Apol.* 3. *Salt.* 42. Antea insidiis petitur, *Cal.* 26. *Adv. Ind.* 18. astronomus, *Astr.* 13.
 Bendis dea Thracica, *Iup. Tr.* 8. Bendideum ap. Thracas, *Icar.* 24.
 Beneficentiae imago, *Imag.* 21.
 Benevolentiae imago, *Imag.* 20.
 Benignitatis imago, *Imag.* 19.
 Beroea, urbs Macedoniae, *Asin.* 34.
 Bestiae in templo nocentes nemini, *Syr.* 41.
 Bithyna fabula de Priapo, *Salt.* 21. Bi thynicum mancipium, *de Merc. Cond.* 23
 Biton et Cleobis, felicissimi hominum, *Char.* 10.

- Blepsias, foenerator, fame perit, D. Mort.** 27, 7. — **adulator, Tim.** 58.
Boeotia, Dem. enc. 37.
Boni, quorsum veniant post hanc vitam, Luct. 7. eorum post hanc vitam praemia, **Iup. Conf.** 17.
Bonorum possessio temporaria, Nigr. 26. bonum nullum sine teste acceptum, **Cauc.** 15. vulgaria bona sordent. philo-
sophiae, Nigr. 4.
Boreas Orithyiam rapuerat, Philops. 3. **Salt.** 40.
Borythenitarum urbs, Tox. 61.
Bos aeneus, poenae genus, Phal. 1, 1 sqq. **bos deus, vid. Apis, boves ex Erythea abacti, Salt.** 56. boves Solis assati ex-
stiliunt, Ep. Sat. 23.
Bosporus, Tox. 4. mos procorum apud **Bosporanos, ib.** 44. Romanis dant an-
num tributum, Alex. 57.
Brachmanes, Tox. 34. gens Ind., **Fugit.** 6. 7. longaevis, **Macr.** 4. igne lente se
solent necare, de Mort. Per. 25.
Branchidarum orac. Apoll., Alex. 43. Lu-
cian tempore celebre, ib. 29. Branchi-
dae quam ob rem divites, ib. 8. V. Di-
dymaeum oraculum.
Branchus amasius Apollinis, D. Deor. 2, 2.
depietus, Dom. 24.
Brasidas, Hist. 49.
Eriareus, Iovi auxiliator, D. Deor. 21, 2.
Iup. Tr. 40.
Brimo ap. inferos, Nocyom. 20.
Briael filia, Imag. 8. **pro Imag.** 24.
Bruttia pix, Alex. 21.
Bubalus, Alex. 52.
Bucephali, Ver. Hist. 2, 44.
Bulis et Sperchis, a Kerxe non occisi, Dem. enc. 32.
Bupalus, Pseudolog. 2.
Busiris, iustitiae contemptor, Bis Acc. 8.
Ver. Hist. 2, 23.
Byblus urbs, ubi Byblia Venus, Syr. 6 sqq.
Bytus, Epigr. 42.
- C.**
- Cabbalusa, insula, Ver. Hist.** 2, 46.
Cadmus a Mercurio amatus, Charid. 9.
Syrophoenix mercator, Deor. conc. 4.
inventor literarum, Iud. Voc. 5, 12.
Semeles pater, D. Deor. 9, 2, 24, 2.
ei, transformatio, Salt. 41.
Caeneus, Elati filius, Gall. 19. **Salt.** 57.
eius parasitus Nestor, Paras. 45.
Caesarea, Hist. 28.
Caesus Patrensis, Asia. 55.
Calamis, statuarius, Imag. 4. 6. **D. Mer.**
3, 2.
Calanus, ardens, de mort. Peregr. 2.
Calatianus Demetrius, Macr. 10.
Calauria, insula, Dem. enc. 28. 46.
Calchas Homericus, Salt. 36. **diss. cum**
Hes. 1.
Calendae Romanae, Pseudol. 7.
Callias, Tim. 24. **Iup. Tr.** 43.
Callicratidas, Amor. 30 sqq.
Callidemides veneno alteri parato ex-
tinguitur, D. Mort. 7.
Callides pictor, D. Mer. 8, 3.
Callimachus poeta, Hist. 57. **Amor.** 48. 49.
Callimedon, Dem. enc. 40. 48.
Callimorphus historicus, Hist. 16.
Callinus, Adv. Ind. 2, 24.
Calliope musa, Imag. 14. 16.
Callisthenes, D. Mort. 13, 6, 14, 4. **Dox.**
enc. 15 init.
Callisto in feram mutata, Salt. 48. **D.**
Mort. 28, 3.
Callistratus orator, Dem. enc. 12.
Calpurnianus, Crepercius, Hist. 15.
Calumnia, vide librum de Cal. non tex.
cred.
Calydon, urbs Aetoliae, ei calamitates.
Sacr. 1. **Calydonius aper, Adv. Ind.** 14.
Calyppo elusque insula, Ver. Hist. 2, 27.
29. 36. — serva, Alex. 50.
Camarina lacus, Pseudol. 32.
Cambyses, Cyri fil. mente captus, Cher.
13. crudelis, Macr. 14.
Camelus in Aegypto, Prom. in verb. 5.
camelus aut formica, Epist. Sal. 19.
Campi Elysi, Ver. Hist. 2, 14. campus
Acherusius, Nocyom. 15.
Candaules, Asia. 28.
Candor sine rubore nihil facit ad formam.
D. Mar. 1.
Canis in balneo, Paras. 51. **Adv. Ind.** 5.
e canis redire podice, Asia. 54. **canis**
leonum domitor, pro Im. 19. **canis ra-**
biosi morsus rabie inficit, Nigr. 30.
canis in praesepio, Tim. 14. **per canem**
iurat Socrates, canes dii, Vit. Auct. 10.
canis pro Cynico, Fug. 16 et pass. **ca-**
nis in sidera receptus, Deor. conc. 5.
canicipites dii, ib. 10, 11.
Canon, cognomen Ionis Platonici, Conc. 7.
Canopus, unguenta inde, Nav. 15.
Cantharus servus, Fug. 28.
Cantus saltatorii, Salt. 11.
Capaneus, Salt. 76.
Caper non mactatur apud Aegyptios,
Astr. 7.
Caphereus, promont. Euboeae, Iup. Tr. 15.
Cappadoceus rhetores, Epigr. 43.
Caput quotannis adnatat Bybio, Syr. 7.
Carambia, Tox. 57.
Carcinochires, Ver. Hist. 1, 35.

- ardiānus, v. Eumenes.
 areotis fons, *Ver. Hist.* 2, 33.
 arion servus Megapenthis, *Catapl.* 12.
 armina grammatici recitant in convivio, *Symp.* 17. carmen nuptiale frigidum, *ib.* 41.
 arneadis aetas, *Macr.* 20.
 arus Heraclides, luctator, *Ver. Hist.* 2, 22.
 aryaē, pag. Lacon., *Salt.* 10.
 aryonautae, *Ver. Hist.* 2, 37.
 asandra picta a Polygnoto, *Imag.* 7.
 asandronis, *Lexiph.* 25.
 aspiae portae, *Prom.* 4. nives, *Hist.* 19.
 assiepea, cum Nereidibus se conferens, *pro Im.* 7. *Salt.* 44.
 assius, Avidius, *Hist.* 31.
 astallus fons, *Char.* 6. *Iup. Tr.* 30. *Diss. cum Hes.* 8.
 astor, saltator, *Salt.* 10. de Castore et Polluce, *D. Deor.* 26. eorum sacerdos, *Conv.* 9. capilli aurei, *ib.* 32. in malo navis apparent, *Nav.* 9. *Charid.* 3. cf. Dioscuri.
 astrare, vid. Galli et Combabus.
 atechumeni, *Philopatr.* 7.
 atena Iovis, vid. Iuppiter.
 caucasus, *Prom.* 1.
 caulomycetes, *Ver. Hist.* 1, 16.
 ausidici quae habere debeant, *Pisc.* 29.
 cepes, de *Merc. Cond.* 42. *Rhet. Pr.* 6.
 Decrops ob nobilitatem celebratus, *Tim.* 23. de eo, *Necyom.* 16. *Pseudol.* 11.
 dedallon, pictus, de *Dom.* 28.
 deler, *Alex.* 52.
 deleus, *Salt.* 40.
 delsus, contra magos scripsit, *Alex.* 21.
 Luciani amicus, sapiens, veii amans, *ib.* 61.
 deltae, *Hist.* 5. 31. Celtica glacies, *ib.* 19.
 deltiberi, ab Annibale victi, *D. Mort.* 12, 2.
 denchreae, *Hist.* 29.
 denchroboli, *Ver. Hist.* 1, 13.
 dentauri, a Zeuxide picti, *Zeux.* 3. eorum furor, *Salt.* 48. ab Hercule victi, *Iup. Tr.* 21. conf. *Fug.* 10. *D. Mort.* 16, 4.
 depa, deus Pelusiotis, *Iup. Tr.* 42. cibus pauperum, *Ep. Sat.* 28.
 depheus, Andromedae pater *D. Mar.* 14. *Salt.* 44.
 ceramicus, *Scyth.* 3. *Icar.* 34. *Nav.* 24. *D. Mer.* 4, 2, 10, 4. *Pisc.* 13.
 derberus, ei. officium, *Luct.* 4. *D. Mort.* 20, 21. in suppliciorum loco, *Nec.* 14. *Cat.* 28. Cerberum vidisse dicuntur attoniti, *Philopatr.* 1.
 dercopes maligni, *Alex.* 4.
 Cercyon, *Iup. Tr.* 21.
 Ceres, *Salt.* 40. ei. sacerdos, i. e. casta, *D. Mer.* 7 extr. vid. Haloa.
 Certamina Thanatusia, *Ver. Hist.* 2, 22. vid. Exercitia.
 Ceryces, *Alex.* 39.
 Cestus Veneris, *D. Deor.* 20, 10.
 Cethegus quidam, *Demon.* 30.
 Cetus ingens, *Ver. Hist.* 1, 30 sqq. a Perseo interfectus, *D. Mar.* 14.
 Ceyx, Trachinius, *Halc.* 1.
 Chaereas, *Conv.* 7. 45. *D. Mer.* 7.
 Chaerephon, *Rhet. Pr.* 13. *Herm.* 15. colloq. cum Socrate, *Halc.* 1 sq.
 Chaeronea, pugna ad Ch., *Macr.* 23. *Dem. enc.* 38.
 Chalcedon urbs, *Alex.* 9. templum ibi Apollinis antiquissimum, *ib.* 10.
 Chalcidici generis urbs in Ital., *Salt.* 32.
 Chalcis, *Ner.* 2.
 Chaldaei, longaevi, *Macr.* 5. vates, *D. Mort.* 11, 1. praestigiatōres, *Herm.* 6. *Philops.* 11 sqq.
 Charax, *Macr.* 16.
 Chares, dux Ath., *Dem. enc.* 37.
 Charades, adulator, *D. Mort.* 6. 5.
 Charicenus, *Philopatr.* 20.
 Chariclea, *Tox.* 13 sqq.
 Charicles Corinthius, *Amor.* 9. 19 sqq.
 Charidemus, *Charid.*
 Charinus, adulator, *D. Mort.* 5. — *D. Mer.* 4. *Conv.* 1.
 Charis, *D. Deor.* 15.
 Charixenus, *Tox.* 22.
 Charmides, *D. Mort.* 20, 6. *D. Mer.* 2, 4.
 Charmolaus, *D. Mort.* 10, 3.
 Charon, alterum pedem in eius cymba habere, *Apol.* 1. eum ipsum aequare annis, *D. Mort.* 27. ei nautum, obolus, necessario dandum, *D. Mort.* 22. equos boves canes in Orcum transvehens, *Cat.* 21. apud superos, vid. *Char.* ei non licet in coelum ascendere, *ib.* 2. cf. *D. Mort.* 4. 10. *Herc.* 1.
 Charops, cinaedus, *Iup. Conf.* 16.
 Charopus, pater Nirei, *D. Mort.* 25, 1.
 Chelidoneae insulae, periculosae, *Amor.* 7. *Nav.* 7 sqq.
 Chelidonium cinaedus, de *M. Cond.* 33.
 Chersonesus Thracica, *D. Mort.* 9, 1. *Dem. enc.* 35.
 Chimaera, *Cal.* 26. apud inferos, *D. Mort.* 30, 1. *Ner.* 13. 14.
 Chiron, Achillis praceptor, *D. Mort.* 15, 1. *Cyn.* 15. conf. *D. Mort.* 26.
 Chium dolium, magnum, *Ver. Hist.* 2, 40.
 Chleuocharmus, *Philopatr.* 21.
 Choaspes, *Nec.* 7.
 Chorasmi, *Macr.* 4.

- Christiani, *Peregr.* 11 sqq. Alexandro pseudomanti infesti, *Alex.* 25. 38.
 Christus, *Peregr.* 11. 13.
 Chryses, *Sacr.* 3.
 Chrysippus, Stoicus, varia de eius doctrina, *Conv.* 30—32. *Vit. Auct.* 20—26. amicus libertatis, *de Merc. Cond.* 24. syllogismi ei. frigidus, *Icar.* 24 extr. helleboro usus, *Ver. Hist.* 2, 18. moritur 81 annos natus, *Macr.* 20. conf. *Herm.* 48. 82.
 Chrysis, *Philops.* 14.
 Ciborum varietas laudatur, *Cyn.* 5. eadem improbat, *ib.* 6. morbos infert, *ib.* 9. cibi peregrini appetuntur ab intemperantibus, *ib.* 8.
 Cicadam alia prehendere, quid, *Pseudol.* 1.
 Cilices, latrones, *Icar.* 16. a Cilicia avulsa Delos, *D. Mar.* 10, 1.
 Cinaedi descriptio, *de M. Cond.* 33. cinaedus latere non potest, *Adv. Ind.* 23.
 Cinyras, *Rhet. Pr.* 11. *Syr.* 9.
 Cinyras, *Ver. Hist.* 2, 25. *ib.* 31.
 Circe, *Salt.* 46. *Astrol.* 24. *Ver. Hist.* 2, 35.
 Cirrha, *Phal.* 2, 4. *D. Mort.* 11, 2.
 Cithaeron, *Salt.* 41. *D. Mar.* 9, 1. *D. Mort.* 27, 2.
 Civitas, quid, *Anach.* 20. circa eam bene instituendam Graecorum cura, *ib.* civitatis cuiusdam beatae descriptio, *Herm.* 22 sqq.
 Clamor, causas dicentibus utilis, *Tim.* 11.
 Clarus, ibi oraculum Apollinis, *D. Deor.* 16, 8. Luciani tempore celebre, *Alex.* 29. quam ob rem dives, *ib.* 8. 43.
 Clava tribuitur philosophis, *Conv.* 44. *Fug.* 14. *Pisc.* 24. al.
 Cleanetus, *Nav.* 22.
 Cleantes Stoicus, *Conv.* 30 sqq. *Fug.* 31. *Macr.* 19.
 Cleanthis, *Conv.* 5.
 Clearchus, *Gall.* 25. *D. Mort.* 14, 2.
 Cleobis et Biton, *Char.* 10.
 Cleocritus, *Catapl.* 9.
 Cleodemus, Peripateticus, falx et gladius, *Conv.* 6, 7. 15. *Philops.* 6 sqq.
 Cleolaus, *Philopatr.* 28.
 Cleombrotus lecto libro de animae immortalitate se praecipitat, *Philopatr.* 1.
 Cleon, *Prom. in verb.* 2. *Laps.* 3. *Hist.* 38. *Tim.* 30.
 Cleonae, *Char.* 23.
 Cleonymus pulcher, *Charid.* 4.
 Cleopatra Aegyptia, *Salt.* 37. eius simiae saltantes, *Apol.* 5. conf. *Pisc.* 36.
 Clinias rhetor, sacrilegus, *Icar.* 16.
 Clio, musa, *Imag.* 16. — meretrix, *Epigr.* 49.
 Clitus, ab Alex. occisus, *D. Mort.* 13, 6. 14, 3. *Hist.* 38.
 Clonarium, meretrix, *D. Mer.* 5.
 Clotho, una Parcarum, *D. Mort.* 30, 2. *Isp. Conf.* 2. 4. *Catapl.* 5. *Char.* 13.
 Clymene, *D. Deor.* 12, 1. 25, 2.
 Clysmas, *Alex.* 44.
 Clytaemestra, *Amor.* 47. *Salt.* 43. *de Dom.* 23.
 Cnemon, tecti ruina oppressus, *D. Mort.* 6.
 Cnidus, urbs Veneris, *Amor.* 11 sqq. pecula Cnidia, *Lexiph.* 7.
 Cocconas, *Alex.* 6, 9. 10.
 Cocytus fluv., *Char.* 6. *Luct.* 3.
 Codrus, *Tim.* 23. *D. Mort.* 9, 4. conf. *Dem. enc.* 46.
 Coelum terrae miscere, *Prom.* 9. Galilaeus in tertium coelum penetrans, *Philopatr.* 12. coelum ut pellem explicant deus, *ib.* 17.
 Coenarum apparatus nimis curiosi, *Nigr.* 33. coena absoluta domum fertur, *Conv.* 38.
 Coitus, de coitu cum mulieribus sententia Euripidis, *Amor.* 38. femineam in eo voluptatem praefert virili Tiresias, *ib.* 27. naturae servant leges in coeundo animalia, *ib.* 22.
 Collyrium, *Alex.* 21.
 Colocynthopiratae, *Ver. Hist.* 2, 37.
 Colophon, ibi oraculum Apollinis, *Isp. Tr.* 30. *Bis Acc.* 1.
 Colossus Rhodius, de eo *Isp. Tr.* 11. eius caput imponere nani corpusculo *Hist.* 23.
 Colossi extra ornati, intra foedi, *Gall.* 24. eis comparantur reges, *ib.* sqq.
 Columba non vescuntur Aegyptii, *Syr.* 14. res sacra Assyriis, *ib.* 54. qui ei sacrificant, *Isp. Tr.* 42.
 Coma signum nobilitatis apud Aegyptios *Nav.* 3. quomodo ornarint veteres Graeci, *ib.* coma ficticia meretricum *D. Mer.* 5. 11. comas ponunt nubentes *Syr.* 60. comati pueri in deliciis, *Fug.* 20. *Ep. Sat.* 24.
 Combabus, de eo narratio, *Syr.* 19—26.
 Comissatores, quinam isti apud Graecos *Amor.* fine.
 Comoedia, quomodo differat ab dialogo, *Prom. in verb.* 6. suum habet saltandi genus, *Salt.* 26. quale spectaculum, *ib.* 29. comici ob fabulam male ordinatam spernuntur, *Nigr.* 8. ornatum per sonarum quidam actionibus debonestant, *ib.* 11. comoedorum apud Graecos licentia, quos perstringit Anacharsis. *Anach.* 22, 23. comoedias scribi quando

- desitum, *Dem. enc.* 27. comicum satellitum, *Hist.* 4.
- Comparatio, in laudando comparare scitum; quomodo iusta instituenda comparatio, *Pro Im.* 19. parvum cum magno adulatorie comparare, quid sit, *ib.* 13.
- Conon, *Hist.* 34.
- Consilium mutare Epimethel, non Promethel, *Prom.* extr.
- Convivium descriptum, *Gall.* 9 sqq. *Conv.* 8 sqq. in eo gesta non decet vulgare, *ib.* 3. in eo carmina canuntur, *ib.* 17. scurræ inter moras obsoniorum inducti, *ib.* 18. orationes in his habitæ, *Charid.* 2 sqq. quid in his deceat, *Prom.* 8. *Ep. Sat.* 37 sqq. et supra.
- Coraci, nomen Orestis et Pyladis apud Scythas, *Tox.* 7.
- Cordax, saltandi genus, *Salt.* 22. 26.
- Corinthus, *Ner.* 3. 4. *D. Mort.* 1, 1. 11. *Iup. Tr.* 9. Corinthiæ fabulæ, *Salt.* 42. Corinthii contra Philippum urbem munientes, *Hist.* 3.
- Cornices in Hesiodi sepulcro, *Peregr.* 41.
- Cornua elephantorum, *Syr.* 16.
- Cornutus syllogismus, *Conv.* 23. corn. Iuppiter ridetur, *Deor. conc.* 10.
- Coroebus, homo fatuus, *Philops.* 3. *Amor.* 53.
- Coronæ, sub naribus potius quam in capite gestandæ, *Nigr.* 32. coronæ victricis varia genera, *Anach.* 8. coronati nautæ, *Ner.* sine.
- Coronis, *Alex.* 14. 38.
- Coronus, *Ver. Hist.* 1, 29.
- Corpus virorum et mulierum quomodo differat, *Abdic.* 28. corpus aëri cuiusque assuefaciendum tempestati; corp. cur unguat Graeci in palaestram abitur; laboribus subactum, sudoris expers, *Anach.* 24 sq. in eodem corpore non semper forma et virtus una habitant; comparatur ista exterioris et interioris diversitas, *Imag.* 11.
- Corybantæ, *Salt.* 79. *Tragod.* 38. *Icar.* 27. saltatores Rheæ in Phrygia, *Salt.* 8. furentes, quid agant, *D. Deor.* 12. corybanticus morbus, *Leziph.* 16.
- Corybas, *Deor. conc.* 9.
- Cothurnus, agnomen Theramenis, *Pseudol.* 16.
- Cottabus, *Philopatr.* 17.
- Coturnicum contra gallos apud Graecos pugna, *Anach.* 37.
- Cotys, *Adv. Ind.* 27.
- Craneum, *D. Mort.* 1, 1.
- Crates, Cynicus, *D. Mort.* 11, 3. 27. *Pisc.* 23. *Gall.* 20. *Fugit.* 20. numquam miles, *Paras.* 43.
- Cratni comici aetas, *Macr.* 23.
- Crato, Cynicus, cui vitæ generi adsuetus, *Salt.* 1. saltationem odit, *ib.* mento mutata laudat, *ib.* 85. — dives Sicyonicus, *D. Mort.* 10, 6. 12. — ἐξισωτής, *Philopatr.* 19.
- Creon, *Salt.* 42.
- Creperelus Calpurnianus, *Hist.* 15.
- Creta, *D. Mar.* 15, 4. Cretenses optimis legibus utebantur, *Anach.* 39. insignes saltatores, *Salt.* 8. Iovis sepulcrum ostendunt, *Sacr.* 10. *Deor. conc.* 6. *Philops.* 3. et saepius. Cretenses fabulæ, *Salt.* 49. eorum sagittæ venenatæ, *Nigr.* 37.
- Cribrum, alter mulget hircum, alter supponit cribrum, *Demon.* 28. cribro vaticinari, *Alex.* 9.
- Critius, statuarius, *Rhet. Pr.* 9. *Philops.* 18.
- Critical Peripatetici aetas, *Macr.* 20.
- Criton quidam, *Conv.* 32.
- Crocæle meretrix, *D. Mer.* 15.
- Crocodilus, syllogismus Stoicorum, *Vit. Auct.* 32. *Herm.* 81.
- Croesus, Lydorum pessimus, *D. Mort.* 2, 1. 2. ei. filiorum alter perit aberrante Adrastræ hasta, *Iup. Conf.* 12. alter surdus, *pro Im.* 20. ei. experimentum veritatis Apollinis, *Iup. Conf.* 14. lateres aureos Apollini misit, *Char.* 11. cf. *Iup. Tr.* 30. eius cum Solone colloquium, *Char.* 10. 12. ob divitiis celebratus, *Tim.* 23. divitiis brevi tempore excidit, *Nav.* 26. Halyn transit, *Hipp.* 2. rogo impositus, *Gall.* 23. 25. in servitutem datur, *Char.* 13. *Necyom.* 16.
- Croton, *Vit. Auct.* 6. *Gall.* 18.
- Crucis figura, *Iud. Voc.* 12.
- Ctesias, de India scripsit quæ nec vidit nec audivit, *Philops.* 2. *Ver. Hist.* 1, 3. ob mendacia in insula malorum punitus, *ib.* 2, 31. Artaxerxis Mnemonis medicus, *Hist.* 39.
- Ctesibii aetas, *Macr.* 22.
- Ctesiphon, urbs, *Nav.* 34.
- Cumanus asinus, *Pisc.* 32. *Fug.* 13. cf. *Philops.* 5. *Pseudol.* 3.
- Cupido, *D. Deor.* 2. 13. de eo *ib.* 23, 1. antiquus, *Salt.* 7. Iapeto antiquior, *D. Deor.* 2, 1. ab Mercurio victus, *D. Deor.* 7, 3. cur non vulnerarit Musas, Minervam et Dianam, *ib.* 19. quos alios deorum vicerit, et cur? *ibid.* a Venere punitus, *ib.* 11, 1. vis eius invicta, *ib.* 12. *D. Mort.* 19. diis hominibusque imperat, *D. Deor.* 6, 3. opera eius, *Amor*

72. duplex, *ib.* 37. *Salt.* 38. Cupidinis statua Thespis, *Amor.* 11. Cupidines picti, *Hist.* 23. *Herod.* 5. accensas faces ferentes, *D. Mar.* 15. conf. *Amor.* Cupiditas habendi fons malorum, *Cyn.* 15. cupidī homines similes iis, qui torrente auferuntur, *ib.* 18. Curetes succo sagittas tingunt, *Nigr.* 37. saltatores armati Rheae, *Salt.* 8. Currendi exercitium apud Graecos, *Anach.* 27. Curvus bovem, prov., *D. Mort.* 6, 2. curum regendi mira peritia, *Dem. enc.* 23. Cybebe, *Pseudol.* 11. *Tragod.* 30. vid. Rhea. Cybelus, colonia Athen., *Ind. Voc.* 7. Cycladum insulae, *Tox.* 17. Cyclopes in Aetna, *Tim.* 19. quales, *D. Mar.* 1. 2. eorum munus, *Catapl.* 14. ab Apolline interfecti, *Sacr.* 4. Cyclops pro homine impuro, *Pseudol.* 27. Cydias, homo dives, *Nav.* 38. Cydimache, *Tox.* 26. Cydimachus, *Catapl.* 8. Cydnuus, *de Dom.* 1. Cygnis de canentibus fabula, *Electr.* 4. Cyllarabis, *Apol.* 11. Cylleni Phaeli sacrificant, *Iup. Tr.* 42. Cynaegirus, *Demon.* 53. *Rhet. Pr.* 18. *Iup. Tr.* 32. Cynaethus, Demetrii Poliorc. adulator pro *Im.* 20. 22. Cynici perfecti et veri descriptio, vid. *Cynicus. Fugit.* 16. perstringuntur passim, *Peregr.* 6 aqq. *Vit. Auct. Pisc.* 44. 45. 48. *Conv.* 11 aqq. vid. Philosophorum mores. Cynici a Luciano nominantur hi: Alcidas, Antisthenes, Crates, Crato, (Cyniscus,) Demetrii, Diogenes, Herophilus, Honoratus, Menippus, Peregrinus, Theagenes, quos vide. Cyniscus, philos., *Catapl.* 7. 22. Cynobalani, *Ver. Hist.* 1, 16. Cynocephalus, *Ver. Hist.* 1 extr. Cynosuria, *Icar.* 18. Cyrus, maior, cane nutritus, *Sacr.* 5. res ei. gestae, *Char.* 9. mors, *ib.* 13. mortis causa, *Macr.* 14. minor, *Macr.* 15. uterque in insula beatorum, *Ver. Hist.* 2, 17. Cyrus nomen mutatum in Tyrus, *Ind. Voc.* 11. Cytmides, quale unguentum, *Alex.* 22.
- D.**
- Dactyli Idaei, *Salt.* 21. Dadis, dies festus, *Alex.* 39. Daedalus, astrorum scrutator, *Astr.* 14. 16. ligneas statuas fecit euntes, *Philops.* 19. quomodo volarit, *Imag.* 21. chorum ducit, *Salt.* 13. conf. *Gall.* 23. Daemones, a Syro e Palaestina expulsi, *Philops.* 16. Damaeas, athleta, *D. Mort.* 10, 5, 12. Dams Epicureus, eius cum Timocie de diis disputatio, *Iup. Tr.* 16. 35 aqq. — dives Corinthius veneno periit filii, *D. Mort.* 27, 7. Darnippus, *D. Mort.* 8. Damon, adulator, *D. Mort.* 5. — Chalcedensis, eius et Euthydici amicitia, *Tox.* 19 aqq. Damoxenus, luctator, *D. Mort.* 1, 3. Danyllus, *D. Mar.* 11, 2. Danaë, *Tim.* 13. *Salt.* 44. ab Iove amata, *D. Deor.* 24, 2. *Gall.* 13. fluctibus a patre tradita, *D. Mar.* 12. — alia, *Demon.* 47. Danaldum dolium, *Tim.* 18. *Herm.* 61. cf. *D. Mort.* 11, 4. Danaus, *Salt.* 44. darius educat filias, *D. Mar.* 6. Dandamidis et Amisocae amicitia, *Tox.* 2. Daphne, *Salt.* 48. ab Apolline amata, *D. Deor.* 2. 14. 15. quomodo picta, *Ver. Hist.* 1, 8. Darius (Hyst.) Bosphorum ponte ianxit, *Ner.* 2. ei. de Zopyro dictum, *Iup. Tr.* 53. (Codom.) victus, *D. Mort.* 12, 3. Datis, Perea, *Bis Accus.* 9. Decella, *Amor.* 24. De'rianus, sophista, *Asin.* 2. Delanira, *Salt.* 50. Delatio, vid. Calumnia. Deliciarum et lautitiae reprehensio, *Nigr.* 3. Delphi, ibi oraculum Apoll., *D. Deor.* 16, 1. cf. *Astrol.* 24. *Phal.* 2, 9. 12. *Alex.* 43. quam ob rem divites, *Alex.* 4. Delphicus tripus, *Pseudol.* 10. Delphica divinatric, *Herm.* 60. Delphi templi donaria, *Tim.* 42. eorum magistratus demiurgi, *Phal.* 2, 2. saxorum eorum regio, *Phal.* 2, 8. Delphi parvitas Pythii, *Phal.* 1, 1. Delphines, homines e fluctibus servant, *Nav.* 19. homines et musicam amantes, *D. Mar.* 8. Delus insula, de qua vid. *D. Mar.* 14. *Salt.* 38. sacrificia ibi cum saltatione, *Salt.* 16. quam ob rem dives, *Alex.* 8. Demades orator ex nauta, *Dem. enc.* 15. 46. ad bellum timidus, *Paras.* 42. Demaenete, *Philops.* 27. Demea, orator, *Tim.* 49. Demetrius, statuarium, *Philops.* 18. 20. — Callatianus, *Macr.* 10. — Cynicus, *Ind.* 19. saltatoriam accusat artem, 6.

- mox laudat, *Sall.* 63. — Platonius in Aegypto, *Cal.* 16. — Poliorceta, *pro Im.* 20. — Sagalassensis, *Hist.* 32. — Suniensis, Cynicus, eius et Antiphilli amicicia, *Tox.* 27 sqq.
 emochares, *Macr.* 10.
 emocritus Abderitanus, *Sacrif.* 15. omnia deridet, cur? *Vit. Auct.* 13. ob acumen mentis laudatus, *Alex.* 17. spectra esse negat, nec timet, *Philops.* 32. eius aetas, *Macr.* 18.
 emodocus, *de Dem.* 18.
 emonaasa, *D. Mer.* 5, 2.
 emonax, Ephesius, *Tox.* 13. 17. — philosophus eclecticus, cuius vitam vide in *Demon.*
 emophauntus, *D. Mer.* 8, 2.
 emosthenes, dux Athen., *Hist.* 38. 49. — orator, eius encomium, *vid. Dem. enc.* Pœasiensis, *Bis Acc.* 31. patriae sollicitator, *Paras.* 42. ignobili genere natus, per eruditionem magnus, *Sonn.* 12. ei. dictum, *Iup. Tr.* 23. cum Homero comparatus, *Dem. enc.* 4 sqq. octies descripsit Thucydidem, eiusque autographa magni aestimata, *Adv. Ind.* 4. apologia eius, *Paras.* 56. *χαρῶτων ἀπορίας*, *Rhet. Pr.* 17. cf. *de M. Cond.* 5. 25. *Iup. Tr.* 15. *Bis Acc.* 26. *Rhet. Pr.* 10. *Dem. enc.* 5.
 emostratus, *Alex.* 45.
 emylus, *Philops.* 25.
 endritae, *Ver. Hist.* 1, 22.
 erceto, *Syr.* 14.
 eucalion, diluvium eius tempore, *Tim.* 3. 4. *Sall.* 39. *Syr.* 12. conditor templi Hierapolitani, *Syr.* 13. 28. Deuc. et Pyrrha, *Rhet. Pr.* 20.
 eus hospitio excipienti similis, *Cyn.* 7. dei est corrigere peccata, *Demon.* 7. Christianorum, de eo doctrina, *Philopat.* 12 sqq. vide DII.
 extrae praecisio, poenae apud Scythas genus, *Tox.* 10.
 ialogus et comoedia iunguntur, quomodo differant, *Prom. in verb.* 5. 6. philosophiae familiaris, *Pisc.* 26. philosophiae fil., *Bis Acc.* 28. eius natura antiqua immutata ab Luciano, *Bis Acc.* 33 sqq. iana, de ea, *D. Deor.* 16. nata, *D. Mar.* 10. Taurica, *Iup. Tr.* 44. Scytharum, *Tox.* 2 sq. eam Scythae humana placant carne, *Sacr.* 13. *D. Deor.* 23, 1. Scythis non delectata, abitura, *ibid.* obstetricatur, *D. Deor.* 26, 2. irata Oeneo, quod sola non invitata sit ad sacrificium, *Conv.* 25. *Sacr.* 1. cur eam non vulnerit Cupido, *D. Deor.* 19. eius templum Ephesi, *Icar.* 24. incendit quidam, ut famam consequeretur, *Peregr.* 22.
 Diasia, *Tim.* 7. *Icar.* 24. celebrata certamine in libris praelegendis, *Charidem.* 1. 3.
 Dictaeum antrum, *D. Mar.* 15, 4.
 Didactrum, de eo praeceptorum cum discipulis expositulationes, *Herm.* 80 sq. *Icar.* 16.
 Dido, *Sall.* 46.
 Didymaeum oraculum, *Alex.* 29. *D. Deor.* 16, 1. unde nomen habeat, *Astrol.* 23.
 Dii sacrificant Aethiopes, *Iup. Tr.* 42.
 Dii patriam quique suam amant, *Patr. enc.* 5. perfecti et classici, *Deor. conc.* 1. 15. *Iup. Tr.* 18. deorum multitudo ac monstra ridentur, *Deor. conc.* 4 sqq. *Philopat.* 4 sqq. 11. deorum rusticorum forma, dii spurii, *Deor. conc.* 7. 13. eorum recensio, *ib.* 15 sq. barbati, *Cyn.* 20. deorum vita, *Sacr.* 5—9. molestiae, *Bis Acc.* 1. hominum in eos indignatio, *ib.* 3. variae de illis opiniones, *Icar.* 8 sqq. illis cur sacrificetur, cum boni nihil per eos contingat hominibus, *Iup. Conf.* 5 sq. eorum de primatu contentio, *Iup. Tr.* 9 sqq. deum ex machina advocare, *Philops.* 29. dii filii nescii, *Phal.* 1, 1. perstringuntur, *Iup. Conf.* 8. ambigua eorum responsa, *ib.* 14. eorum providentia a quibus negata, *ib.* 6. eorum diversa genera, *Iup. Tr.* 42. de illis sententia Euripidis, *ib.* 41. cur dabitandum de eorum providentia, *ib.* 19. ea negatur, *ib.* 4. 16 sqq. 35. metu Gigantum in Aegyptum transfugiant, *Sacr.* 14. illis ponuntur templa, *ib.* 11. signa illis quaedam assimilantur, *ib.* ponuntur illis altaria, *ib.* 12. ab Aethiopibus excipiuntur convivio, *ib.* 2. hominibus vendunt bona, *ib.* olim etiam homines adhibuere ad convivia, *Sacr.* 9. quarundam gentium dii, *ib.* 10. eorum taxantur adulteria, *Prom.* 17. amant pulchritudinem, *Charid.* 6 sq.
 Diluvium, *vid. Deucalion.*
 Dimaenete, *Scyth.* 2.
 Diniae, Ephesii, fata, *Tox.* 12 sqq. — *D. Mort.* 7, 1.
 Dino, historicus, *Macr.* 15. — alius, *Philops.* 17.
 Dinomache, *D. Mer.* 7, 2.
 Dinomachus, Stolcus, *Philops.* 6 sqq. — miles, *D. Mer.* 15, 1.
 Diocles, *Alex.* 52. — philosophus, *Eun.* 4.
 Diogenes, Sinop. prius mensarius, tum philosophus, *Bis Acc.* 24. de eo eiusque sectatoribus, *Vit. Auct.* 7—11.

- eius in Lucianum oratio ficta, *Pisc.* 25. numquam miles, *Paras.* 43. quomodo quis gloriam possit consequi, monstrat, *pro Im.* 17. in Craneo cur dolum suum volverit, *Hist.* 3. mortem sibi ipse concivit, *D. Mort.* 21, 2. quale eius monumentum, *D. Mort.* 24, 3. in insula beatorum amator Laidis, *Ver. Hist.* 2, 18. Herculeum deridens, *D. Mort.* 16. cf. *Necyom.* 18. *D. Mort.* 1. 9, 3. 27. *Demon.* 58. 62. *Fug.* 20.
- Diogenes, Seleuciensis, aetas, *Macr.* 20.
- Diomedes, *D. Mort.* 20, 1. *Paras.* 44. *Ver. Hist.* 2, 23.
- Dion Heracleensis, *Hermot.* 9. — Syracusanus, *Necyom.* 13. *Vit. Auct.* 19. *Gall.* 25. — Prusaenus, ex urbe pulsus, *Peregr.* 18. *Paras.* 2.
- Dioniscus medicus, *Conv.* 1. 20. — alius, *Nav.* 24.
- Dionysia, Dionysiis tragoedi novi, *Tim.* 51. — Dionysiaca saltatio, *Salt.* 22. libertas, *Prom.* 6. agere, *de Merc. Cond.* 16.
- Dionysius Sic. prior, apud inferos, *Nec.* 13. eruditus luvit pecunia, *ib.* — Sic. tyr., malus poeta, *Adv. Ind.* 15., ubi etiam quaedam eius fragmenta. et. carmen in Apollinem, *Laps.* 4. praeceptor puerorum Corinthi, *Gall.* 23. cf. *Paras.* 32. 33. — quidam, prius Stoicus, deinde Epicureus, *Bis Acc.* 13. 20 sqq.
- Dionysodorus, Ptolemaei Lagi epistolas collegerat, *Laps.* 10. — rhetor, *Conv.* 6 sqq. 39.
- Diopantus, rhetor, *D. Mort.* 10, 12.
- Diopithes, *Dem. enc.* 35. 37.
- Dioscuri, *De Merc. Cond.* 1. *Salt.* 40. *σωτήρες*, *Alex.* 4. alter navem servat, *Nav.* 9. in malis navis apparent, *Charid.* 3. cur dii, *ib.* 6. saltandi artem Lacedaemonios docuerant, *Salt.* 10.
- Diotima, *Imag.* 18. *Eun.* 7.
- Diotimus, Megarensis, *Charid.* 3. — *D. Mer.* 10, 1.
- Diphilus, cognomine Labyrinthus, *Conv.* 6 sq. — *D. Mer.* 12, 1.
- Dipsades, de iis vid. *Dips.*
- Dipylum Athenis, *Scyth.* 2. *Nav.* 17, 24. *Dirce, Asin.* 23.
- Disciplina Graecorum, *Asach.* 20 sqq. cf. Graeci, Adolescentia. quoniam Scythicae adolescentiae prima disciplina, *Tox.* 6. quid in ea potissimum observandum, *Somn.* 27.
- Disputationes philosophorum ad vulnera procedunt, *Conv.* 1. frivola, *Bis Acc.* 34. longae quaedam et acerbae, *Herm.* 11. ad novas disputationes quomodo affecti quidam, *Bacch.* 5. logomachia duorum inductiorum philosophorum, *Demon.* 28.
- Divinatio vera ac falsa, *Diss. cum Hes.* 7 sqq. divinatione non immutatur fatum, *Astr.* 28. veteres cur divinationibus dediti fuerint, *ib.* 23. divinator quidam a Demonace quomodo reprehensus, *Demon.* 37.
- Divitiae, de iis *Tim.* 12 sqq. quomodo iis utendum, *ib.* 16. 17. divitum mores, *ib.* 23. eorum condicio apud inferos, *D. Mort.* 1, 1. admonentur, *ib.* 3. mortem aegre ferunt, *Catapl.* 14. eorum misera vita, *Cyn.* 17. 18. *Gall.* 15. 29. 31 cet. contra divites promulgatur apud inferos lex, *Nec.* 19 sq. dives quid sine paraso, *Paras.* 58. quid illi hic prosit, *ib.* 59. pauperum status melior quam divitum, *Gall.* 21 sqq. divitum multi adversa valetudine utuntur, *Nav.* 27. non sunt beati, *Satura.* 26. quomodo vitent invidiam, *ib.* 33. eorum querelae de pauperibus, *Ep. Sat.* 37 sq. divitiae reconditae, *Tim.* 13. reliciuntur, *ib.* 35. earum fugacitas, *ib.* 29. *Nav.* 26. quoniam eas vitia comitentur, *ib.* 28. divitiis elatis quisnam superveniat casus, *Imag.* 21. iis moderate utentes secuti, *ibid.* quidam divitiarum causa pericula subeunt gravissima, *Tim.* 26. divitiae malis hominibus obvenire solent, *Tim.* 25. *Sat.* 3. 11. vanae sine testibus, *ib.* 29. 33. ad indifferentia referuntur, *Conv.* 36. 37. earum pericula, *Cyn.* 8. *Conf. Aurum, Avaras, Numi.*
- Doctus, vid. *Eruditi.*
- Dodona, *Icar.* 24. Dodonaea fagus, *Amor.* 31. *Gall.* 2.
- Dolium volvere in Craneo, *Hist.* 63. Danaidum, *Herm.* 61. cf. Danaides.
- Dolor non est indifferens, *Conv.* 47.
- Dominorum et honesta et turpia sciunt servi, *Astin.* 5.
- Dorio, nauta, *D. Mer.* 14.
- Dorio modo quid proprium, *Harmon.* 1.
- Doris, *D. Mar.* 1, 1. 12.
- Dosiadae Ara, *Lexiph.* 25.
- Drachma, oratori soluta, *Dem. enc.* 36.
- Draco, sidus, *Astr.* 23. custos auri, *Salt.* 56. signum numeri militum ap. Parthos, *Hist.* 29. dracones a mulieribus aluntur, *Alex.* 6. draco deus, *ib.* vid. Glycon.
- Dracon legislator, *Cal.* 8.
- Drimylus, *Gall.* 14.
- Dromon, *Tim.* 22. Dromonis labores, *de Merc. Cond.* 25. — servus, *D. Mer.* 10.
- Duces praecleari, qui tam fortiter pugnaut, quam sapienter ordinant aciem, *Hipp.* 1.

E.

- Ebrius describitur, *Tim.* 54.
 Echecratis pocula levia, *Nav.* 20.
 Echinades, *Salt.* 50.
 Echo, garrula, *D. Mar.* 1, 4. Pants amica, *D. Deor.* 22, 4.
 Eclecticis philosophus, v. Demonax. leg. Hermotimus.
 Edessa, *Hist.* 22, 24. vid. Europus.
 Educatio, vid. Adolescentia, Disciplina, Graeci.
 Elati fl., *Gall.* 19.
 Electra, syllogismus Stoicorum, *Vit. Auct.* 22.
 Electrum, de eo fabula, *Electr.* 1 sqq. *D. Deor.* 25, 3.
 Elegia ridicula, *Conv.* 41.
 Elenchus, *Pisc.* 17. Menandri, *Pseudol.* 4.
 Elephantorum cornua, *Syr.* 16.
 Eleusinia, *Catapl.* 22. *Demon.* 11, 34.
 Elei, *Demon.* 58. iaculatores, *D. Mort.* 14, 2. Elide gymnasium, *Peregr.* 3.
 Elicae fabulae, *Salt.* 47.
 Eloquentia, vid. Rhetorica. nobilissimos efficit viros, *Rhet. Pr.* 2. in senectute demum matura, *Herc.* 4. eloquentiam Graecam quomodo comparare deceat, *Lexiph.* 22. Graeci eam Mercurio tribuunt, Galli Herculi, *Herc.* 4.
 Elysi campi, *Luct.* 4. *Ver. Hist.* 2, 14.
 Emmelia saltationis genus, *Salt.* 22, 26.
 Empedocles, *Icar.* 13. *Peregr.* 1. *Fug.* 2. eius versus, *Laps.* 2. cur se in Aetnam immiserit, *D. Mort.* 20, 4. non in Insula beatorum, *Ver. Hist.* 2, 21.
 Empusa, saltatrix, *Salt.* 19.
 Endymion, *Deor. conc.* 8. *Musc. enc.* 10. ab Luna amatus, *D. Deor.* 11. *Sacr.* 7. eius imago, *D. Deor.* 11. quid in astrologia ordinari, *Astr.* 18. Lunae rex, *Ver. Hist.* 1, 11 sqq.
 Enipeo neglectam Tyro praeripit Neptunus, *D. Mar.* 13.
 Enneacrurus fons, *Tim.* 56.
 Enodlae festum Aeginae, *Nav.* 15.
 Epaphus, *Salt.* 59.
 Epeus, *Hipp.* 2. *Ver. Hist.* 2, 22.
 Ephialtes, vid. Otus.
 Epicharmi comici aetas, *Macr.* 25. apophptegma, *Herm.* 47.
 Epictetus, philosophus, *Demon.* 3. uxorem non duxit, *Demon.* 55. ex urbe pulsus, *Peregr.* 18. eius lucerna, *Ado. Ind.* 13.
 Epicurus, de eo, *Vit. Auct.* 19. *Ver. Hist.* 2, 18. *Salt.* 6. de eo oraculum Alexandri pseudom., *Alex.* 25. ab Luciano laudatus, *ib.* 17. 25. 61. eius liber, *xyqlai*
- δοξαι*, ab Alexandro combustus, *ib.* 47. dils illudens, *Iup. Tr.* 22. providentiam negans, *Bis Acc.* 2. ei. epistolae et salutandi formula, *Laps.* 6.
 Epicurei quales, *Herm.* 16. deorum illusores, *Icar.* 32. quid putent bonum, *Bis Acc.* 22. felicitatem iis non concedit parasitus, *Paras.* 11 sqq. Alexandro pseudomanti infesti, qui eos persequatur, *Alex.* 25. 38. 44 sq. cf. *Pisc.* 43. *Icar.* 18. vid. Damis, Dionysius, Hermodorus, Hermon, Lepidus, Timocrates.
 Epigramma in virum dipsadis morsu extinctum, *Dips.* 6.
 Epimenides, *Tim.* 6. *Philops.* 26.
 Epimetheus, *Prom. in verb.* 7.
 Epipolae, *Alex.* 25. 38. 44 sq. cf. *Pisc.* 43.
 Epitotes tragoedus cum Nerone certans, *Ner.* 9.
 Epithalamium miserabile, *Conv.* 41.
 Epithetis utuntur poetae ad versus repletos, *Tim.* 1.
 Epiurus, *D. Mer.* 14, 2.
 Equi signati, *Ado. Ind.* 5. Thessali, *Zeux.* 6. equum in campum vocare, *Pisc.* 9. equorum cupido exprobratur Romanis, *Nigr.* 29. equum se volutantem ut pinxerit Pauson, *Dem. enc.* 24.
 Eranus, coena collaticia, *D. Mer.* 7.
 Erasicles, *D. Mer.* 10, 3.
 Erasistratus, *Epigr.* 50.
 Eratosthenis, Cyrenaei, aetas, *Macr.* 27.
 Erchius, *Amor.* 49.
 Erechtheis tribus, *Tim.* 49.
 Erechtheus, *Salt.* 40. *Pseudol.* 11. *Nec.* 18. *Dem. enc.* 46.
 Erichthonius, *Philops.* 3. *de Dom.* 27. *Salt.* 39.
 Eridanus, fluv., *Salt.* 55. *D. Deor.* 25, 3. *D. Mort.* 12, 2. *Electr.* 1 sqq.
 Eridis pomum, *D. Mar.* 5. *D. Deor.* 20. *Charid.* 10, 17.
 Erigone, *Salt.* 40. eius canis, *Deor. conc.* 5.
 Erinyes, *Nec.* 9, 11. *Luct.* 6, 8. *Catapl.* 23. *D. Mort.* 20, 1.
 Eriphyle, *Cyn.* 8.
 Eros, vide Cupido.
 Eruditionis laus, *Soma.* 9—16. pulcrarum rerum princeps, *Imag.* 16. eius imago, *ibid.* eruditus turpe se dare in servitium mercede proposita, *de Merc. Cond.* 4. eruditorum morbus, *Hist.* 2. eruditus dupla portio debetur, *Cronos.* 15.
 Erythia, *Salt.* 56.
 Erythraei lapides, *Amor.* 41.
 Ethocles, *D. Mer.* 12, 1.
 Euagoras, *pro Im.* 27.

- Euandridas, Eleus, *Herm.* 39.
 Euangelus, malus citharoedus, *Adv. Ind.* 8 sqq.
 Eubatidae domus spectris vexata, *Philops.* 30.
 Eubiotus, *Tox.* 51. 54 sq.
 Euboea, *Dem. enc.* 37. a Boeotia per fossam abscissa, *Ner.* 2.
 Eubulides, orator, *Dem. enc.* 12.
 Eubulus, *Dem. enc.* 41.
 Euclides, *Hermot.* 76.
 Eucrates, Sicyonius, dives senex, *D. Mort.* 5. — dives, *Gall.* 7. — nobilis, *Herm.* 11. — ex Piraeo, orator vulgaris, *Dem. enc.* 31. — Dionis fil., philosophus mendax, *Philops.* 6 sq.
 Eucritus, foenerator, *Conv.* 5 etc. — *D. Mer.* 6, 4.
 Euctemon, Athen., *Dem. enc.* 48.
 Eudamidae et Aretaei amicitia, *Tox.* 22.
 Eumelus, citharoedus bonus, *Adv. Ind.* 10.
 Eumenis Cardiani epist. ad Antipatr., *Laps.* 8.
 Eumolpus, *Demon.* 34. *Anach.* 34. *Fug.* 8.
 Eumolpidae, *Alex.* 39.
 Eunomius, *D. Mort.* 11, 2.
 Eunomus Locrus, *Ver. Hist.* 2, 15. — alius, *D. Mort.* 11, 2.
 Eunuchus, quale animal, *Eun.* 8. omnibus excludendus sanctioribus, *ib.*
 Eupator rex, *Alex.* 57.
 Euphorbus (pro Pythagora), *Gall.* 4. 13. 17. *D. Mort.* 20, 3. *Ver. Hist.* 2, 21. vid. Pythagoras.
 Euphorion, *Hist.* 57.
 Euphranor, pictor, *Merc. Cond.* 42. *Imag.* 7. statuarius, *Iup. Tr.* 7.
 Euphro, meretrix, *Epiogr.* 49.
 Eupolls, *Pisc.* 25. *Bis Acc.* 33.
 Euripides parasitus Archelai, *Paras.* 35. eius de congressu cum mulieribus sententia, *Amor.* 38 bis. de puerperio, *Gall.* 19. de diis, *Iup. Tr.* 41 ter. conf. *Dom.* 23. citatur: *Necyom.* 1. *Vit. Auct.* 9 extr. *Pisc.* 3. 39. *Apol.* 5. *Laps.* 2. *Iup. Tr.* 2. *Pseudol.* extr. *Conviv.* extr. — *Ἀνδρομέδα Necyom.* 1. *Hist.* 1. — *Βάγκαι Pisc.* 3. *Adv. Ind.* 19. *Pseudol.* 19. — *Βελλεροφόντης Tim.* 41. *Gall.* 14. — *Ἐκάβη Necyom.* 1. *Dem. enc.* 47. — *Ἡρακλῆς Necyom.* 1. *Iup. Tr.* 1. — *Ἰππόλυτος Adv. Ind.* 28. — *Ἰριγένεια ἐν Τάυροις Amor.* 47 ter. — *Μελανίπη Iup. Tr.* 41. *Philopat.* 12. — *Μελέαγρος Conviv.* 25. — *Μῆδεια Apol.* 10. *Paras.* 4.
 — *Ἵρέστης Iup. Tr.* 1. — *Φοίνισαι Apol.* 3. *Laps.* 2. *Amor.* 25. *Iup. Conf.* 13. *Bis Acc.* 21. *Hercul.* 4. *Dem. enc.* 9. — *Φρέξος Macrob.* 23.
 Eurius, *Ner.* 2.
 Europa, Cadmi soror, *Syr.* 4. ab Iove amata et rapta, *D. Mar.* 15. *Charid.* 7. Europa in bello Troiano primum venit contra Asiam, *Charid.* 18.
 Europus, *Hist.* 20. 24. 28.
 Eurybatus, homo malignus, *Alex.* 4.
 Eurydice, *D. Mort.* 23, 2.
 Eurysthei merita, *Iup. Tr.* 21. eius sepulcrum, *Deor. conc.* 7.
 Eurytus, *Pisc.* 6.
 Euthydemus, Peripateticus, *Herm.* 11.
 Euthydici et Damonis amicitia, *Tox.* 19 sqq.
 Exadius, *Paras.* 45.
 Exempla excitant mentes, *Anach.* 37. in multitudine eorum non inest robor, sed in praestantioribus, *Tox.* 11.
 Exercitium luctae, quid, *Anach.* 8. optimos illa efficit cives honorisque amantes, *ib.* 14. cur in Graecia instituta, *ib.* 15. Lacedaemoniorum exercitia, *ib.* 38. Iuvenes exercitia reddunt animosos et robustos, *ib.* 24. varia istorum genera, *ib.* 1 sq. (*Amor.* 45.) traducit illa Anacharsis, *ib.* 31. vid. Gymnasium.
 Exsillium, poenarum gravissima, *Patr. enc.* 12.

F.

- Faba, cur eas aversetur Pythagoras, *Vit. Auct.* 6. Athenienses earum suffragis creant magistratus, *ib.*
 Fabulae Graecorum unde ortae, *Astr.* 20 sqq. in historiis minus lucandae. *Hist.* 20.
 Famae bonae amor nequaquam e vita expellendus, *Anach.* 36.
 Fatum divinatione non immutatur, *Astr.* 28. si sit inevitabile, non puniendus esse homines, *Iup. Conf.* 18. eius arbitrio regi homines, *Apol.* 8. ad fatum referunt quod patrarunt maligni, *D. Mort.* 30. fati vis, *ib.* 19, 2. ridetur. *Deor. conc.* 13. Fatum duplex, *Philopat.* 15. conf. Parcae.
 Fabricitantes sanat Polydamantis et Theagenis status, *Deor. conc.* 12.
 Felix, quis, *Demon.* 20. felicitas ab aliis in alia re ponitur, *Herm.* 66. ea virtute paranda, *ib.* 5. 7. vera, divitiarum et gloriae et voluptatis expers, *ib.* felicitas mutat mores, *Tim.* 22. vid. Cleobis, Divitiae, Fortuna, Honor, Nomen.

- Feminarum vita suavior quam virorem, *D. Mort.* 28. vid. *Muller.*
- Ferrum cum auro confertur, *Char.* 12.
- Festa nusquam frequentiora quam in Syria, *Syr.* 10.
- Ficulneum lignum fumo molestum, *Pe-regr.* 24.
- Figuli dicuntur Promethei, *Prom. in v. 2.*
- Filius patris uxorem deperit, *Syr.* 17.
- Foenerari soli convenit sapienti, *Vit. Auct.* 23. foenus et ratiocinium, *Tim.* 13. foenus quattuor drachmarum per mensem, *Com.* 32.
- Formae corporis humani praestantissimae imago, *Imag.* 5. ea una cum pulcritudine mentis non semper in eodem homine, *ib.* 11. comparatur ista diversitas, *ibid.*
- Formica aut camelus, prov., *Ep. Sat.* 19. formicae varia negotia, *Icar.* 19. earum civitati humana comparatur vita, *ib.* ex his orti homines Myrmidones, *ib.* 9. formicae Indicae, *Ep. Sat.* 24.
- Fortuna, eius fuga reliquit tristes, *Nec.* 16. ea atque fato nihil potentius, *Imp. Conf.* 3. quiaam fortunae bonis digni, *Imag.* 21. ea immoderate utentes quis casus superveniat, *ib.* ea moderate utentes securi, *ib.* et inconstantia, *Nigr.* 20. vitam humanam moderatur, *Nec.* 16. vid. *Divitiae, Felix, Plutus.*
- Fratres se vocant Christiani, *Perogr.* 13. — fraterius amor Castoris et Pollucis, *D. Deor.* 26, 2.
- Fraus, exempla eius, *Tox.* 47 sq.
- Frugalis victus, *Tim.* 56.
- Fumus, non delectari sine eo, *Amor.* 4. e fumo in ignem (prov.), *Nec.* 4. fumus a Cynicis habentur aureae coronae et purpura, *Cyn.* 19.
- Funerum vanitas, *Nigr.* 30. de funeribus et ritibus circa mortuos, *Luct.* 10 sqq. funebres sermones perstringuntur, *ib.* 20, 23. vid. *Parentatio, Sepultura.*
- Furiosos curare difficile, *Abd.* 16. furor iuvenum, senum, mulierum, unde oritur, *ib.* 30.
- G.**
- Galatea, *D. Mar.* 1. *Ver. Hist.* 2, 3.
- Galea triplex, *Philopatr.* 26.
- Galene, Nereis, *D. Mar.* 5.
- Gallaeus in tertium coelum penetrans, *Philopatr.* 12.
- Galli, occidentales, ab Hannibale victi, *D. Mort.* 12, 2. vim dicendi tribuunt Herculi, *Herc.* 4.
- Galli, sacerdotes Cybeles, castrati, *Cronos.* 12. stipem colligunt, *ib.* deam Syriam in asino circumducunt mendicantes, *Asin.* 35. *Syr.* 15 et freq. Gallos amant feminae, *ib.* 27. origo moris sese castrandii, *ib.* 28, 27. cur vestes muliebres gestent, *ib.* vulnerat brachia, *ib.* 50. ritus se castrandii, *ib.* 51. quo modo sepeliantur, *ib.* 52.
- Gallina Numidica, *de Merc. Cond.* 17. gallinarum lac mulgere, *ib.* 13.
- Gallograecorum acies contra Antiochum et proellum, *Zeux.* 8 sqq.
- Gallus Mercurio sacer, vis longissimarum eius in cauda pennarum, *Gall.* 28. sacer Hierapolitanus, *Syr.* 48. templum ei in insula somnlorum, *Ver. Hist.* 2, 32, 33. gallorum contra coturnices pugna apud Graecos, *Anach.* 37.
- Ganymedes, *Charid.* 7. Phryx, ex Ida raptus, Iovis pincerna et amasius, *D. Deor.* 4, 5. sidus eius, *ibid.* narratio de eius raptu, *D. Deor.* 20, 6.
- Garamantum vivendi ratio, *Dips.* 2.
- Gargarus, Idae cacumen, *D. Deor.* 4, 2. *Charid.* 7. *D. Deor.* 20, 1, 5.
- Gelonis tyranni graveolentia oris, *Herm.* 34.
- Gemini, coeleste signum, *Astr.* 23.
- Gemmae albae, aquae, igneae, *Syr.* 32. gemma lychnis, lucem noctu praebens, *ib.*
- Genetyllis, Genetyllides, *Pseudol.* 11. vid. *Venus.*
- Geraestus, *Imp. Tr.* 25.
- Geranea, *Icar.* 11.
- Germanicum bellum, *Alex.* 48.
- Geryon, *Herc.* 2. *Salt.* 56. *Tox.* 62. eius ossa, *Adv. Ind.* 14.
- Getae, *Deor. conc.* 9. *Icar.* 16. vid. *Scythae.*
- Gigantes, *Prom.* 13. *Sacr.* 14. *Salt.* 38. *Imp. Tr.* 3. *Charid.* 18.
- Glauce, *Salt.* 42. 80.
- Glaucias, *Philops.* 14.
- Glaucus deus, *Salt.* 49. — alius, *Pseudolog.* 26. — e Carysto, athleta, *pro Im.* 19. *Herod.* 8.
- Gloria pretiosior praemiis, *Anach.* 10. eam consequi laboriosum, *ib.* eius amor nequaquam ex vita expellendus, *ib.* 36. vid. *Fama, Honor, Laus.*
- Glycera, *Rhet. Pr.* 12.
- Glycerium, pellex Megapenthis, *Catapl.* 12.
- Glycon, nomen draconis, *Alex.* 18. oraculorum eius ratio, *ib.* 19 sqq. dies eius festi, *ib.* 38 sqq. Aesculapius iunior, *ib.* 43. in honorem eius cuditur nummus, *ib.* 58.
- Gnathonides, *Tim.* 45. *Fugit.* 19.

- Galphon, parasitus, *Tim.* 58. — sordidus foenerator, *Vit. Auct.* 23. *Catapl.* 17. *Gall.* 30.
- Goaei, Omanorum regis, aetas, *Macr.* 17.
- Gobares, *Catapl.* 6.
- Gorgias sophistae mors, *Macr.* 23. — amator, *D. Mer.* 8, 1.
- Gorgo, de ea, *Philopatr.* 8, 9. descripta, *Hist.* 19. Gorgones pulcherrimae, *de Dom.* 19. in Libys, *D. Mar.* 14. 19. *Salt.* 44. *Imag.* 1.
- Gosithres, *Macr.* 15.
- Graeciae laus, *Nigr.* 12 sqq. male moratos ad vitam honestam reducit, *ib.* de Graecorum exercitiis in gymnasiis et educatione puerorum *Anachars.* cur exercitia Graeci instituerint, *ib.* 15 sq. cur non utantur pileo, *ib.* 16. eorum cura circa civitatem bene instituendam, *ib.* 20. comoedorum apud eos licentia, *ib.* 22. praemia dant victoribus, *ib.* 36. ad virtutem excitant adolescentiam exemplis animalium, *ib.* 37. Instrunt eam arithmetica, musica, poesi, morum scientia cet., *ib.* 21. Graecorum fabulae unde ortae, *Astrol.* 20 sq. unde astrologiam hauserint, *ib.* 10. Graecorum iusurandum, *Tox.* 12. amicitiae exempla, *ib.* 9 sqq. verbis amiciores quam re, *ib.* verborum sectantur elegantiam, *ib.* 42. quomodo eam parare deceat, *Lexiph.* 22 sqq. Graeci veteres quomodo comam ornare fuerint soliti, *Nav.* 3. Alexandrum adulati, *D. Mort.* 13, 2. mortuos cremant, *Luct.* 21. Graeciae antiquae termini, *Amor.* 7.
- Grammis, nomen mulieris, *D. Mer.* 13, 4. Gratia, vid. Charis. Gratiae, *D. Deor.* 20, 15.
- Gruem saltare, quid, *Salt.* 34.
- Guttur, quattuor digitos longum, *Nigr.* 33.
- Gyarus, insula, *Tox.* 17.
- Gygis anulus, *Bis Acc.* 21. *Nav.* 42. istius habere aurum, *Paras.* 58.
- Gylippus, *Hist.* 38.
- Gymnasium, qualis locus, *Anach.* 7. Scythae eo carent, *ib.* 6. gymnasii exercitia, *Lexiph.* 5. vid. Exercitium, Graecia.
- Gymnopaedia, saltationis Laced. genus, *Salt.* 12.
- Gymnosophistae, vid. Brachmanes.
- Gyndanis et Abauchae amicitia, *Tox.* 61.
- Gythium, urbs, *D. Mer.* 14.
- II.**
- Haemus, *Fugit.* 25. *Salt.* 51.
- Halcyon, Acoli filia, Hellenis neptis, *Halc.* 1. avis, fabula de eius origine *ib.* 1. 2. aves maritimae, *Ver. Hist.* 1. 31. ingentis nidus, *ib.* 2, 40. dies halcyonii, *Halc.* 2.
- Halicarnassi Mausoli monumentum, *D. Mort.* 24, 1.
- Halirrhothius, *Salt.* 39.
- Haloa, dies festi Atheniensium, *D. Mer.* 1, 1, 7, 4.
- Halys, *Hipp.* 2 et saep.
- Hannibal, res eius gestae laudatae et extenuatae, fata, vitia, *D. Mort.* 12. Alexandro posthabetur, *ib.* *Ver. Hist.* 2, 9.
- Harmodii et Aristogitonis statuae in foro Athen., *Paras.* 48.
- Harmonides tibicen, *Harm.* 1. 2.
- Harmoniae, *Harm.* 1.
- Harpina, urbs, *Peregr.* 35.
- Harpysiae, *Tim.* 18.
- Hebe, *D. Deor.* 5, 2. *D. Mort.* 16, 1.
- Hebraica verba a praestigiatoribus adhibebantur, *Alex.* 13.
- Hebrus, fluv., *Fug.* 25. *Adv. Ind.* 11.
- Hecate nocturna, *Necyom.* 9. visa et descripta, *Philops.* 22 sqq. cum Cerbero a praestigiatoribus evocata, *ib.* 14. *d. Nav.* 15. Hecates coena, *D. Mort.* 1.
- Hector, *Paras.* 26. *Salt.* 76. Hectori sacrificatur, *Deor. conc.* 12.
- Hecuba, *Sacr.* 2. ei similis mulier, *Gall.* 17.
- Hegesias, *Rhet. Praesc.* 9.
- Helena, *Salt.* 40, 45. *Dem. enc.* 10. pulchra, *D. Mort.* 18, 1. de eius forma, *D. Deor.* 20, 13. uxorem eam promittit Venus Paridi, *ib.* ob pulchritudinem dea facta, fratresque deos faciens, *Charid.* 6. a Theseo rapta, reliqua fata, *ib.* 16 sqq. tempore belli Troiani anus, *Gall.* 17. in insula beatorum, *Ver. Hist.* 2, 8. 15. ex ea aufugit cum Cinyra, *ib.* 2, 25.
- Heliadas, 1. e. Sole genitos, ira persequitur Venus, *Amor.* 2.
- Heliaca, *Tim.* 51. cf. *Amor.* 18.
- Helicon, *Adv. Ind.* 3. *Imp. Tr.* 26.
- Heliopolis, *Syr.* 5.
- Hellanicus Lesbicus, *Macr.* 22.
- Hellanodicae, qui, *Herm.* 39 sqq. *pro Imag.* 11.
- Helle, de ea *D. Mar.* 9.
- Helleboro indigere, *D. Mort.* 17, 2.
- Hellespontus, *Dem. enc.* 35. 37. *Rhet. Pr.* 18. unde nomen, *D. Mar.* 9, 1.
- Hemitheon, *Adv. Ind.* 23. *Pseudol.* 3.
- Hephaestion pictus, *Herod.* 5. ad Issum, *Laps.* 8. ultra modum ab Alexandro amatus, *D. Mort.* 14, 4. inter deos relictus, *Cal.* 17 sqq.

- Heraclidarum reditus, *Salt.* 40.
 Heraclides, Carius, *Ver. Hist.* 2, 22.
 Heraclitus, omnia deplorans, *Vit. Auct.*
 14. *Sacrif.* 15. conf. *Fug.* 9. eius
 dictum, *Hist.* 2.
 Heramithres, *Catapl.* 21.
 Hercules, per tres noctes genitus, *D.*
Deor. 10. *Somn.* 17. cur deus, *Charid.*
 6. 7. Aesculapio priorem locum concede-
 dere non vult, *D. Deor.* 13. heros in
 coelo, umbra apud inferos, eiusque di-
 vinitas irridetur, *D. Mort.* 16. qualis
 futurus, si voluptati obediisset, *Bis*
Acc. 20. in Venerem acer, *Amor.* 1.
 polum ferens, *Char.* 4. Aornum capere
 nequivit, *D. Mort.* 14. 6. vulturem Pro-
 metheo infestum interimit, *Prometh.* 20.
 Centauri sanguine exeditur, *de mort.*
Per. 25. in Oeta conflagratus, *Herm.* 7.
de mort. Peregr. 21. de eo, *Salt.* 41.
 eius cum flumine lucta, *ib.* 50. Hercu-
 lis laus, *Cynic.* 13. ἀλεξιλακος, *Alex.*
 4. *Fug.* 32. rusticus, *Iup. Tr.* 32. ei
 statua a Lysippo facta, *Iup. Tr.* 12.
 tabula, in qua Omphalae serviens pictus
 est, descripta, *Hist.* 10. pictus bibens,
Conv. 14. ei, poculum, *ib.* 16. deus
 Cynicorum, *ib.* et saepius. cf. *Fug.*
 23. *Deor. conc.* 6. 7. *Ver. Hist.* 1, 7.
 — Herculis Gallici imago, *Herc.* 1 sqq.
 — Tyrius antiquior Graeco, *Syr.* 3.
 alius, *Sostratus, Dem.* 1.
 Heredipetae, *D. Mort.* 11, 1. 5. 6, 1. 7,
 1. 8. 9.
 Hermae, duplici vultu, *Iup. Tr.* 43.
 Hermagoras, *Iup. Tr.* 33.
 Hermaphroditus, *D. Deor.* 15. 23, 1.
 Hermias, eunuchus, *Eun.* 9.
 Herminus, Aristotelicus, *Demon.* 56.
 Hermippi persona, *Charid.* 1.
 Hermocles, Rhodius, statuarium, *Syr.* 26.
 Hermocrates, *Hist.* 38.
 Hermodorus, *Icar.* 16. 26.
 Hermolaus, *D. Mort.* 8, 1.
 Hermon, Epicureus, *Conv.* 6. 9.
 Hermotimus, Clazomenius, *Musc. enc.* 7.
 cur philosophiae Stoicae se dederit,
Herm. 15 sqq. — nauclerus, *D. Mer.* 4, 2.
 Herodes Atticus, *Demon.* 24. 25. 33. *Pe-*
regr. 19. 20.
 Herodicus, *Hist.* 35.
 Herodotus, eius laus, in Olympiis libros
 Graecis praelegit, a quibus Musarum
 nominibus vocantur. *Herod.* 1. eum
 Graeci admirantur, *Hist.* 42. prooemium
 eius, *ib.* 54. mendacia scripsit, *Phi-*
lops. 2. ob mendacia in insula impio-
 rum punitus, *Ver. Hist.* 2, 31. Lyxi-
 fl. Halicarnassa, *de Dom.* 20. conf. *Ver.*
Hist. 2, 5. *Salt.* 78. *Macrob.* 10. pra-
 vus eius imitator, *Hist.* 18.
 Heron, *Nav.* 6.
 Herophilus Cynicus, *Icar.* 16.
 Heros quid sit, *D. Mort.* 3, 2.
 Hesiodus, de eo *diss. cum Hes. ὁ ἑρῶ-
 δος, Herm.* 25. versus eius multa
 continent ad astrologiam pertinentia,
Astrol. 22. quomodo factus poeta, *Rhet.*
Pr. 3. 4. 7. de eius sepulcro, *Peregr.*
 41. laudatur et excipit, *Nav.* 20. num poste-
 rior Homero, *Dem. enc.* 9. ei, et Ho-
 meri fabula de Saturno ridetur, *Saturn.*
 5. 6. Homerum certamine vincens, *Ver.*
Hist. 2, 22. conf. *Anach.* 21. *Icar.* 27.
Luct. 2. *Adv. Ind.* 3. *Nec.* 3. 4. *Amor.*
 3. *Sacr.* 8. *diss. c. Hes.* 1 sqq. *Satur-*
turn. 5. *Conv.* 17. *Dem. enc.* 12. ci-
 tatur: *Prom.* 3. 13. *Hermot.* 2. *Salt.*
 24. *Amor.* 37. *Imag.* 12. *Iup. Conf.* 1.
Icar. 27. *Navig.* 20. *diss. c. Hes.* 6.
Paras. 14.
 Hesperides, *Salt.* 56.
 Hetoemocles, Stoicus, *Conv.* 21. 22.
 Hierapolis urbs, *Syr.* 1. 10 sqq. 28 sqq.
 Hieron, tyrannus Syracus., *Macr.* 10.
 Hieronymus, historicus, *Macr.* 11 bis,
 13 bis, 22.
 Himeraeus Phalereus, orator, *Dem. enc.*
 31. — poeta, *pro Imag.* 15.
 Himeros, fl. Veneris, *D. Deor.* 20, 15.
 Hinnulus leonem, prov., *D. Mort.* 8, 1.
 Hipparchus, avarus dives, *Asia.* 1—4, eius
 uxor maga, lasciva, *ib.* 4. avis specie
 illa evolat ad amasium, *ib.* 12.
 Hippas, sophista, *Herod.* 3. — homo
 eruditus, architectus, eius balneum,
Hipp. 3 sqq.
 Hippocentauri, *Prom.* 5. vid. Centauri.
 Hippocliides non curat, prov. *Apol.* 15.
Herc. 8. *Philopat.* 19.
 Hippocrates Coua, *Herm.* 1. 63. *Ver. Hist.*
 2, 7. *Abdic.* 4. *Bis Acc.* 1.
 Hippocrene, *Adv. Ind.* 3.
 Hippodamia, *Charid.* 19 sqq.
 Hippogeri, *Ver. Hist.* 1, 13.
 Hippogypi, *Ver. Hist.* 1, 11.
 Hippolyta, Amaz., *Anach.* 34.
 Hippolytus, *Syr.* 23. *Salt.* 40. a Phae-
 dra delatus, *Cal.* 26. comas ei ponunt
 nubentes, *Syr.* 60. Hippolytea rusticitas,
Amor. 2.
 Hippomyrmeces, *Ver. Hist.* 1, 12. 16.
 Hipponax, poeta, *Pseudol.* 2. *Adv. Ind.*
 27.
 Hipponicus, *Tim.* 24.
 Hircum mulget alter, alter supponit cri-

- brum, *Demon.* 29. hircum olet rusticus, *D. Mer.* 7.
- Hispanica salsamenta et oleum, *Nav.* 23.
- Histiaeus, grammaticus, *Conv.* 6.
- Historia, de ea et de historicis, *Hist.* historicorum longaevalorum exempla, *Maer.* 22 sqq.
- Histriones personis, quas referunt, attri- buentes actiones inconvenientes, *Pisc.* 3. 33. vid. Comoedia, Tragoedia.
- Holmeus fons, *Adv. Ind.* 3.
- Homeridae, *Dem. enc.* 17.
- Homerus dux eorum, qui fabulosa nar- rantur, *Ver. Hist.* 1, 3. mendacia scrip- psit, *Philops.* 2. non vera de bello Troiano, *Gall.* 17. de eo iudicium, *Iup. Tr.* 39. cur quidam ei fidem habeant, *Hist.* 40. patriam non commemorans, *ib.* 14. de eius patria, parentibus etc. *Dem. enc.* 9. temperans in descriptio- nibus, *Hist.* 57. eius narrationes ex astronomia natae, *Astrol.* 22. Alexandro dilectus, *D. Mort.* 12, 3. H. et Demo- sthenes comparati, *Dem. enc.* 5 sqq. de ei. caecitate, *Satur.* 5. 6. *Ver. Hist.* 2, 20. in insula beatorum, *ib.* 2, 15. non Chium Smyrnaeum vel Colophoni- um esse, sed Babylonium et Tigrane- m proprie vocari, *ib.* 2, 20. versus, quos putarent supposititios, esse suos; Iliadem prius ceclinasse, eiusque temere ab ira Achillis initium fecisse; neque esse caecum, *ib.* in causa cum Ther- site superior, *ib.* certans cum Hesiodo, *ib.* 22. carmine celebravit praelia he- roum defunctorum, *ib.* 24. epigramma eius fictum, *ib.* 28. eius statua, *Dem. enc.* 2. egregius laudator, *pro Imag.* 24. Homericae plagae, *de M. Cond.* 8. citatur: *Sonn.* 5. *Nigr.* 3. 6. 17. 18. 37. *Tim.* 35. 37. *Prom.* 4. 17. 18. 19. *D. Mar.* 2, 4. 6. 2. *D. Mort.* 11, 1. 15, 1. 2. 16, 1. 5. 18, 2. 20, 2. 25, 1. *Necyom.* 1. 9. 10. *Char.* 1. 4. 7. 8. 14. 19. 22. *de Sacr.* 9. 14. *Pisc.* 1. 3. 5. 41. 42. *Catapl.* 14. *de Merc. Cond.* 1. 11. 16. 20. 23. 26. *Apol.* 6. 8 bis, 14. *Laps.* 2. 6. *Hermot.* 5. 23. 28. 33. *Scyth.* 9. *Zeux.* 2, 10. *Hist.* 4, 8 ter. 49. *Ver. Hist.* 1, 17. 2, 33. *Phalar.* 2, 8. *Alex.* 5. *Salt.* 4, 8. 13. 23. 36. 79. 85. *Eunuch.* 3. *Astrol.* 22. 24. *Demon.* 60. *Amor.* 5. 23. 31. 32. 54. *Imag.* 21, 22. *pro Imag.* 20, 24, 25. *Iup. Conf.* 1. 2. 4. *Iup. Tr.* 1. 6. 10. 14. 19. 34. 37. 40. 44. 45. *Gall.* 13. 25. *Icar.* 10, 11. 13. 16. 19. 22. 23. 25. 27. 28. 29. 30. 23. *Paras.* 10. 24. 45. 46. 47. *Luct.* 20. 24. *Bacch.* 7. *Herc.* 4. 7. 8. *Musc.* *enc.* 5. *Adv. Ind.* 7. 18. *Cal.* 10, 25. 26. 30. *Pseudol.* 27. *Dom.* 3. 4. 9. 17. 18. 20. *Macrob.* 3. *Diss. c. Hes.* 5. *Patr. enc.* 1. 10. 11. 12. *Navig.* 29. 45. *Peregr.* 1. 7. 21. 31. *Fugit.* 21. 30. *Satur.* 7. 20. 23. 32. *Conv.* 12. 15. 44. 45. *Dem. enc.* 5. 7. *Deor. conc.* 6. *Soloec.* 11. *Philopatr.* 1. 4. 9. 14. 15. 16. 18. 23. *Charid.* 25. *Tragod.* 155.
- Homines, eorum in deos indignatio, *Bis Acc.* 3. nulla hominum vita tranquilla. *Gall.* 27. ridicula, *Icar.* 4. comparatur civitati fornicarum, *ib.* 19. saltatoris spectaculo, *ib.* 17. hominum genus variis obnoxium affectibus, *ib.* 29. diversa eorum vota, *ib.* 25. hom. principio pel- libus induti, *Amor.* 34. hominis esse peccare, *Demon.* 7. res humanae ne- que spe neque metu dignae, *ib.* 20. ho- minem facere e pistillo, *Philops.* 36. homines fecit Prometheus, *Prom.* ho- mines a se invicem diversi, *Halt.* 5. homo infans, *ib.* 3. homines designa- runt deos, *Sacr.* 10. homo nequam va- riis nominibus appellatus, *Pseudol.* 27. hominibus uti pro iumentis, *ridetur.* *Cyn.* 16.
- Honoris amor nequaquam e vita expel- lendus, *Anach.* 36. honores mutant mo- res, *Tim.* 22. *Gall.* 14. ex eruditione profisciscitur honor, *Sonn.* 11. cf. Au- rum, Divitiae, Eruditio, Felicitas. Laus. Nomen, Notitia.
- Honoratus, Cynicus, *Demon.* 19.
- Horae Solis equos curant, *D. Deor.* 10, 1. custodes portarum coeli, *Iup. Tr.* 33. *Sacr.* 8.
- Hori libros et Isidis ediscit Pythagoras. *Gall.* 18.
- Hormus, saltandi genus, *Salt.* 12.
- Hospitali Iovi sacrificant redeuntes pe- gre, *D. Mer.* 9.
- Hostiae, quales diis praebeantur, *Sacr.* 12. ritus circa eas, *ib.* sqq. vid. Sa- crificium.
- Humanitatis imago, *Imag.* 19.
- Hyacinthus, Oedali fil., Laco, de eo *D. Deor.* 14, 2, 2. cf. *D. Mort.* 18, 1. *Ver. Hist.* 2, 17. *Salt.* 45. *Nav.* 43. *Chori- dem.* 9, 24.
- Hyades, *Ver. Hist.* 1, 29.
- Hydaspes, fluv., *Hist.* 12.
- Hydra Lernaea, *Phal.* 1, 8. *Iup. Tr.* 21. *Amor.* 2. comparantur cum ea vi- res humanae, *Anach.* 35.
- Hydrarnardia, urbs, *Ver. Hist.* 2, 46.
- Hylas, pulcher, *Ver. Hist.* 2, 17. *Nav.* 43.
- Hymenaeus, *D. Deor.* 20, 16.
- Hymettus, *de Merc. Cond.* 35. *Icar.* 11

- Bis Acc.* 8. ollm Hymessus, *Iud Voc.* 8.
- Hypata, urbs, *Asin.* 1.
- Hyperbolus, homo perditus, *Tim.* 30.
- Hyperboreus homo, praestigiator, *Philops.* 13.
- Hyperides orator, infidus, adulator, *Dem. enc.* 31. *Demon.* 48. patriae sollicitator, homo trepidus, *Paras.* 42. eius apologia, *Paras.* 56.
- Hypnus, portus somniorum, *Ver. Hist.* 2, 32. rex insulae somniorum, *ib.* 33.
- Hyporchemata, qualla carmina, *Salt.* 16.
- Hypsiocrates, Amisenus, *Macr.* 22.
- Hypsipyle, *Salt.* 44.
- Hypasines, rex Characis, *Macr.* 16.
- I.
- Iacchus laceratus, *Salt.* 39.
- Iambulus, *Ver. Hist.* 1, 3.
- Iapetus, *D. Deor.* 2, 1. 7, 1. *Prometh.* 3. *Herc.* 1. *Saturn.* 7.
- Iapyx ventus, *D. Mort.* 11, 2.
- Iasion, *Deor. conc.* 8.
- Iason, *Salt.* 52. eius socius Pollux, *D. Deor.* 26, 1.
- Iberia, Asiae, *Hist.* 29. 50.
- Ibis, *Iup. Tr.* 42.
- Icarius, Penelopeus Spartanæ pater, *D. Deor.* 22, 1. — *Imag.* 20. — ei primo Bacchus palmitem dedit; occisus ab computatoribus, *D. Deor.* 18, 2. *Salt.* 40.
- Icarus, *Imag.* 21. *Salt.* 49. *Gall.* 23. *Icar.* 3. narratio de eo unde nata, *Astrol.* 15.
- Iocus, *Hist.* 35.
- Ida, mons, *D. Deor.* 4, 2. 12, 1. *D. Mar.* 5. vid. Gargarus.
- Idæi Dactyli, *Salt.* 21.
- Idomeneus, *D. Mort.* 21. parasitus, *Paras.* 44.
- Ignis non exstinguitur igne, *Amor.* 2. igni sacrificant Persae, *Iup. Tr.* 42. in ignem se conferre ex fumo, *Nec.* 4. ignis necessitas, *Prom.* 19. communicatus non decrescit, *ib.* 18. solis ignis flagrantior, *ib.* 19. ignis celere mortis genus, *Pe-regr.* 21. sacrilegorum et homicidarum poena, *ib.* 24.
- Ignorantia plurium malorum causa, *Ca-lumn.* 1.
- Ignotus deus Atheniensium, *Philopatr.* 9.
- Iliation, Thessalus, *Salt.* 14.
- Ilias malorum, *Conviv.* 35.
- Ilienses, tragoedum calamifates Phrygum canentem audientes, *Pisc.* 38.
- Iliissus, *de Dom.* 4. 5. *Navig.* 13.
- Iliithya, parturientium dea, *D. Deor.* 8. *Syr.* 38.
- Ilium interlit, *Char.* 23.
- Imago formae corporis praestantissimae, *Imag.* 5. eruditionis, *ib.* 16. benignitatis, *ib.* 19. beneficentiae, *ib.* 20. benevolentiae, *ib.* 21. animae praestantissimae, *ib.* 16—23. sapientiae et prudentiae, *ib.* 17. imaginum quorundam miracula, vid. Simulacrum, *Status.*
- Inachus, *D. Deor.* 3. *Salt.* 43. — fluv. Arg. non superest, *Char.* 23.
- Incantationes, remedia morborum, *Philops.* 11 sq. amatos reducere posse putantur, *D. Mer.* 1. incantationis descriptio, *D. Mer.* 4.
- Incertorum auctor. fragm. *Laps.* 2. *Scyth.* 9. *Hist.* 14. 17. 18. 22. 24. 29. 32. *Le-xiph.* 17. *Iup. Tr.* 1. *Rhet. Praec.* 11. *Musc. enc.* 11.
- India, *D. Mar.* 15, 1. 4. Indi primi vinum bibentes quomodo affecti fuerint, *Nigr.* 5. philosophi, *Fug.* 6. solem adorant saltando, *Salt.* 17. mortuos vitro oblinunt, *Luct.* 21. a Baccho subacti, *D. Deor.* 28, *Salt.* 22. Indica testudo, *Asin.* 53. vestis tenuissima, *Musc. enc.* 1. Indicae gemmae, *Amor.* 41. formicae, *Gall.* 16. *Ep. Sat.* 24. Indici pavones, *Nav.* 23.
- Indifferentia Stoici dicebant mala, divitias, dolorem, *Conv.* 31. 36. 37. 47.
- Indopatres, *Catapl.* 21.
- Infernus, vid. Orcus. de inferorum loco et condicione, vid. *D. Mort. Sacrif. Necyom.*
- Ino, de Inone, Bacchi nutrice, in mare praecipitata, a delphinibus excepta, *D. Mar.* 8, 1. 9. *Salt.* 42. 67.
- Insania, dea, *Paras.* 2. insaniae sanandae ratio, *Abd.* 4. 17. diversi modi, *ib.* 30.
- Inscriptiones Phari, *Hist.* 62. alia, *Salt.* 14. *Amor.* 18. *Dips.* 6. *Syr.* 16.
- Insula beatorum, *Ver. Hist.* 2, 5—29. *Herm.* 71. *Dem. enc.* c. ult.
- Insulae secleratorum descriptae, *Ver. Hist.* 2, 29—31.
- Invidia, invidemus virtuti alterius, pulchris non invidemus, *Charid.* 23.
- Io, Inachi filia, ab Iove amata, ei. fata, *D. Mar.* 7. ventis imperat, navigantibus praest, *ib.* *D. Deor.* 3. *Salt.* 43. vid. Isis.
- Iolaus, *D. Mort.* 5, 2. *Amor.* 2. *Phal.* 1, 8.
- Ion, Platonius, *Philops.* 6 sqq. Canon vocatus, *Conv.* 7 sqq.
- Ionius sinus, *Amor.* 6. Ionio modo quid proprium, *Harm.* 1. Ionica monilia, *D. Mer.* 7, 1. Ionicorum templorum species, *Syr.* 39.

- Ionopolls, *Alex.* 58.
 Iophon, patrem Sophoclem dementiae accusat, *Macr.* 24.
 Iphianassa, *D. Mar.* 14.
 Iphigenia, *Tox.* 6.
 Iris, nuncia Iovis, *D. Mar.* 10.
 Irus, *Necyom.* 15. *Char.* 22. *Nav.* 24.
 Isaacus orator, *Dem. enc.* 12.
 Isidorus Characenus, *Macr.* 15. 17.
 Isis, vid. Io. dea et navis, *Nav.* 5. eius negotia, *D. Deor.* 3. cincti, *Ado. Ind.* 14. libri in Aegypto, *Gall.* 18.
 Ismenias, *Ado. Ind.* 5.
 Ismenodora, *D. Mer.* 5. 4.
 Ismenodorus, *D. Mort.* 27. 2.
 Isocrates, ei. laudatio Helenae, *Dem. enc.* 10. ad bellum timidus, *Paras.* 42. ei. mors, *Macr.* 23. *λήρος Rhet. praec.* 17.
 Isodemus Troezenius, poeta, *Dem. enc.* 27.
 Isthmus, *Nav.* 20. *D. Mar.* 8. 1. 20 stadia latus, *Ner.* 1. a Nerone perfodiendus, *ib.* sqq. in Isthmicis ludis quod praemium, *Anach.* 9. ibi non licebat comoedia et tragoedia certare, a qua lege abit Nero, *Ner.* 9.
 Italia, Hannibalis armis capta, *D. Mort.* 12. 2. Italiae aër, *Macrob.* 9. Italicum vinum, *Nav.* 23.
 Itys, *Tragod.* 52.
 Iudaei medici, *Tragod.* 173.
 Iudex, ad quid attendere debeat, *Eun.* 5. utramque debet audire partem, *Herm.* 30. *Cal.* 8. iudicum merces triobolus, *Dem. enc.* 36. *Bis Acc.* 15.
 Iudicium nullum putat esse verum Pyrrho, *Bis Acc.* 25. meliorum distat a vulgi iudicio, *Harm.* 2. iudicium inferorum, *Catupl.* 23 sqq.
 Iuno, nutritrix eam Tethys, *Tragod.* 94. exprobrat Iovi amores, *Iup. Tr.* 2. Iunonis zelotypae imago, *D. Deor.* 2. 5. propter zelotypiam perdit Semelen, *D. Deor.* 9. 2. Latonae locum ad pariendum non concedit, *D. Mar.* 10. ei. filius Vulcanus, quomodo conceptus, *Sacr.* 8. ab Argivis colitur, *ib.* 10. Priapo tradit Martem, *Salt.* 21. ei. certamen cum Venere et Minerva de pulchritudine, *D. Deor.* 20. *D. Mar.* 5. seditionem movet contra Iovem, *D. Deor.* 21. 2. ab Ixione amata, *D. Deor.* 6. opum donatrix, *D. Mer.* 7. Tiresiam excaecans, *D. Mort.* 28. 3. ab Euphranore picta, *Imag.* 7. a Polycto efficta, *Somn.* 8. dea templi Hierapolitani, *Syr.* 16 sqq. statua ei. Hierapol., *Syr.* 31. 32. sacra Hier. *ib.* 44. cf. *D. Deor.* 16. 18. *Charid.* 10. 11. *Philo. patr.* 11.
 Iuppiter, epitheta eius, *Tim.* 1. 4. ἀποτρόπαιος, *Alex.* 4. Ammon, *D. Mort.* 12. 2. 13. 1. arietina facie apud Aegyptios quam ob rem, *Sacr.* 14. *Astr.* 8. barbatus, *Sacr.* 11. statua ei. Olymp., *Hist.* 27. direpta, *Tim.* 4. *Iup. Tr.* 25. statua Hierapolitana, *Syr.* 31. sacra, *ib.* 44. de Iove mythi, *Sacr.* 5. domus Iovis, *ib.* 8. sepulcrum apud Cretenses, *ib.* 10. *Philops.* 3. *Iup. Tr.* 45. *Tim.* 6. *Philopat.* 10. ei. opera multa, *Bis Acc.* 2. *Icar.* 25 sqq. caena terram et mare suspendere valet, *Hist.* 8. *Iup. Conf.* 4. *Astrolog.* 22. gloriatio de viribus suis et metas ob seditionem trium dearum, *D. Deor.* 21. Mercurio utitur internuntio, *ib.* 24. et Iride, *D. Mar.* 10. Phaëthontem interficit, *D. Deor.* 25. cur Prometheus puniret, *Prometh.* 6 sqq. eundem vero solveret, *D. Deor.* 1. multa habet templa, *Prom.* 14. *Icar.* 24. aram in Gargaro, *D. Deor.* 4. 2. sub eius regno omnia perturbantur, *D. Deor.* 10. vivam ex capite parit Minervam, *D. Deor.* 8. ex femore Bacchum, *ib.* 9. Tiresiam arte vaticinandi donat, *D. Mort.* 28. 3. sceptrum ei. furatus erat Mercurius, *D. Deor.* 7. 3. Ixionem immortalem facit, tentat et punit, *ib.* 6. divitiarum distributor, *Satura.* 2 et passim. cur iudicium de pulchritudine dearum repudiavit, *D. Deor.* 20. 1. *D. Mar.* 5. Aesculapio iratus, *Salt.* 45. Delum insulam stabiliri iubet, *D. Mar.* 10. suppositicius, *Deor. conc.* 6. a Momo incusatus ob amores et malum exemplum, *Deor. conc.* 6 sqq. *Iup. Tr.* 2. eius amores, *Charid.* 7. 8. in quae se mutavit amoris causa, *Prometh.* 17. infelix in amoribus, *D. Deor.* 2. Thetin amatam cur valere iusserit, *ib.* 1. in aquillam mutatus rapit Ganymedem etc. *ib.* 4. 5. 20. amat uxorem Amphitryonis, *ib.* 10. Semelen, *ib.* 9. Europam, quam in taurum transformatus rapit et in Cretam abducit, *D. Mar.* 15. *Syr.* 4. in aurum mutatus Danaë, *D. Mar.* 12. *Gall.* 13. Ionem, *ib.* 7. Ledam, *D. Deor.* 20. 14. adulteravit Ixionis uxorem, *D. Deor.* 6. 3. conf. *Philopat.* 4. *Salt.* 37. 47. 80.
 Iusiurandum amatorum vanum, *D. Mer.* 7. iurare falso non verentur per numen, quod impotens credunt, *Philopat.* 4 sqq. iusiurandum Lacedaemoniorum,

Pythagorae, Graecorum, Scytharum, Socratis, vid. hh. vv.
Iustitia laudatur, *Bis Acc.* 5. eius inimici, *ib.* 8.
Iuventus, vid. Adolescentia.
Ixion, mythus de eo, *D. Deor.* 6. *Ep. Sat.* 38. *Tragod.* 11 al.

K.

Kalendae, vid. Calendae.

L.

Labdacidae, *Salt.* 41.
Labores Dromonis vel Tibii, de *Merc. Cond.* 25. labores sustinere, quid prosit, *Gall.* 23. (vid. Corpus, Vires.) ex illis nascuntur bona, *Rhet. Praec.* 8.
Labyrinthus, *Salt.* 49. — cognomen Diphilli Stoici, *Conviv.* 6.
Lac gallinae mulgere, de *Merc. Cond.* 13.
Lacedaemoniorum exercitia, *Anach.* 38. puerorum flagellatio, *ib.* et sqq. musicen amant et saltationem, *Salt.* 10—12. cur ante quam luna esset plena non exirent in proellum, *Astrol.* 25. eorum reges binos habent calculos, *Harm.* 3. eorum cum Argivis bellum, *Char.* 24. pristinos exuunt mores, *D. Mort.* 1, 4. mulieres tonsae, *Fug.* 27. Lacedaemonicae fabulae, *Salt.* 45. 46. Laconicus murex, *Catapl.* 16. lapis, *Hipp.* 5. quid his significant $\phi\eta\tau\alpha\iota$, *Apol.* 3. conf. *Demon.* 46. *Icar.* 16.
Lachanopteri, *Ver. Hist.* 1, 13.
Laches, *Tim.* 58.
Lachesis, una Parcarum, *Iup. Conf.* 2.
Lais, Laidis speculum, *Epigr.* 33. cum Diogene, *Ver. Hist.* 2, 18.
Laius, *Iup. Conf.* 13.
Lamia, *Philops.* 2.
Lampichus, tyrannus, *D. Mort.* 10, 4.
Lampis, *D. Mort.* 27, 7.
Lampsacus, sedes Priapi, *D. Deor.* 23, 2.
Laodamia, *Salt.* 53.
Laomedon, *Iup. Conf.* 8. *Sacr.* 4.
Lapilli ignei coloris, *D. Mer.* 6.
Lari, aves maritimae, *Ver. Hist.* 1, 31. lari in morem, de *Merc. Cond.* 3.
Larissa, *Asin.* 4.
Latona, de L. ab Iove amata eiusque partu, *D. Mar.* 10. *Salt.* 38. *D. Deor.* 16. — uxor Evagorae, pro *Imag.* 27.
Latronum mores, *Asin.* 16 sqq.
Laus est liberum quiddam, pro *Imag.* 18. non habet quantitatis legem, *ib.* quomodo instituenda sit, et quid differat ab adulatione, *ib.* 19 sqq. in laudando comparare scitum, *ib.* laudem quomodo

quis possit consequi, *ib.* 17. invidiae non debet laus esse obnoxia, *ib.* 23. veri laudatoris ingenium, *ib.* 20. laudes suas cur quisvis facile admittat, *ib.* 3. laude sua capti quibus similes, *ib.* ea delectantur feminae, licet sibi falso saepe attributa, *ib.* 4. sub nimia laude quid lateat, *ib.* 1. quando laudes sint tolerabiles, *ib.* 2. cui laus iucunda vel gravis, *Hist.* 11. 13.
Lautumiae Syracus., *Hist.* 38. de *M. C.* 35.
Lazi, *Tox.* 44.
Laena meretrix, *D. Mer.* 5.
Learchus, *Deor. conc.* 7.
Lebadia, *Necyom.* 22. *D. Mort.* 3, 1.
Lechaeus sinus, *Ner.* 4.
Lectica uti effeminatum, *Cynic.* 10.
Lecythion, *Fugit.* 32.
Leda, *D. Deor.* 20, 14. 24, 2. 26. *D. Mort.* 1, 1. 18, 1. *Charid.* 7.
Lemnus, Vulcani officina, *D. Deor.* 15.
Lemnil Vulcanum excipiunt, *Sacr.* 6.
Lemniadas odit Venus, *Amor.* 2. *D. Mer.* 13. *Epigr.* 24. Lemnicae fabulae, *Salt.* 53.
Leo devinctus ilicio, de *Merc. C.* 31. leonina pelle tegere simiam, *Philops.* 5. leonem hinnulus, *D. Mort.* 8, 1. leones sollvagi, *Ep. Sat.* 34.
Leogoras, Agrigentinus, *Phal.* 1, 9.
Leonidas, *Rhet. Praec.* 18.
Leontichus, *Philops.* 6.
Leosthenes, *Dem. enc.* 14.
Leotrophis, *Hist.* 34.
Lepadea, *Necyom.* 22.
Lepidus, philosophus Epicureus, *Alex.* 25. 43.
Lerna lacus, *D. Mar.* 6. non procul a Craneo, *Hist.* 29. vid. Hydra Lernaea.
Lesbonax, *Salt.* 69.
Lesbus, ubi Orphei caput et lyra, *Adv. Ind.* 11 sqq. Lesbium libido, *D. Mer.* 5.
Lethes aqua, *D. Mort.* 13, 6. quid efficiat, *Luct.* 5. non efficax, *D. Mort.* 23, 2.
Leucanor, rex Bosporanorum, *Tox.* 44 sqq.
Leucothea, *Ner.* 3. Ulixem servavit, *Ver. Hist.* 2, 35.
Lex, de praemio tyrannicidae dando, *Tyr.* 11 sqq. de filio abdicando, *Abd.* 8 sqq. 20. leges Saturnallium, *Cronos.* leges cur inutiles, *Demon.* 59. aliquid peregrini habentes reveretur vulgus, *Gall.* 18.
Libanitis, *Adv. Ind.* 3.
Libanus, *D. Deor.* 11, 1. *Syr.* 8. arena rubra inficit fumen Adonin, *ib.* plus quam diei iter altus, *ib.* 9.
Liberos qui immolantes devoveant, *Syr.* 58.

- Libertas, vid. Dionysiaca, socia veritas, *Pisc.* 17. libertatem dicendi concedere magnanimum est, *Deor. conc.* 4. Librorum lectio quando non sufficiat, *Adv. Ind.* 2. eorum emptores ignari et rudes cui similes, *ib.* 6. 19. 29. eorum titulos solos nosse, *ib.* 18. libri coelestes, *ib.* 16. libri magici Aegyptii, *Philops.* 31.
- Liburni, gens, *Amor.* 6.
- Libyae, quae Austrum spectat, condicio, *Dips.* 1 sqq.
- Libyes, Ammonem colunt, *Astrol.* 8.
- Libys sive Africanus quidam praestigator, *Philops.* 7.
- Linguae Graecae studium quomodo tractandum, *Lexiph.* 22. in ea aliqua nimis accurate taxantur, *Hist.* 21.
- Literarum studia, vid. Eruditio. literas scire nil prodest, nisi vitam componas in melius, *Conv.* 34. literas invenit Cadmus, *Jud. Voc.* 5. ordine collocavit Simonides, *ib.*
- Lollianus, *Epigr.* 26.
- Lonchatas, *Scyth.*, *Tox.* 44 sqq.
- Longaeva hominum genera, *Macr.* 4. longaevae gentes, *ib.* 5. longaevitatis causae, *ib.* 6. exempla longaevorum regum, *ib.* 8 sq. philosophorum, *ib.* 18 sqq. historicorum, *ib.* 22 sqq.
- Loquendi fiducia, socia veritatis, *Pisc.* 17.
- Lotophagi, *Salt.* 4.
- Lotum Ulixis gustarunt socii, *de Merc. Cond.* 8. lotus Homeri, *Nigr.* 3.
- Lucernam olent Demosthenis scripta, *Dem. enc.* 15.
- Lucianus, puer ob tenuitatem rei familiaris a patre avunculo traditus, ut artem statuariam addisceret; verberatus ob fractam tabulam recurrit ad parentes, *Somn.* 1—4. avus eius et avunculi erant statuarii, *ib.* 7. narrat somnium e pueritia fictum, *ib.* 6 sqq. postea studiis se dedit, *ib.* 14. juvenis in Ionia rhetoricae operam dedit et excelluit, tum itinera fecit per Ioniam, Graeciam, Italiam, Galliam; celebris vero et locuples factus rhetorice degenerantem reliquit, dialogos scribere coepit et philosophiae studere 40 annos natus; dialogos vero scripsit non sublimes ex more philosophorum, sed iocosos et satyricos, *Bis Acc.* 14. 26 sqq. quae nova scribendi ratio laudatur, quod ei displicet, *Zeux.* 1. 2. *Bacch.* 5. de sua ratione scribendi et scriptis et comoedia et dialogo compositis scripsit libr. *Prom. es in verb.* primum rhetor, tum relictis iudiciis ad philosophiam accessit et pseudophilosophos persequeretur, *Pisc.* 25. oculi morbo laborans Romam iverat, ubi per Nigrini sermones ad philosophiam trahitur, *Nigr.* 1 sqq. in philosophia se dicit mediocriter versatum, *Salt.* 2. Platonis et Aristotelis philosophiam reliquis praetulisse videtur, *Bis Acc.* 32. cum Demonacte multam consuetudinem habuit, *Demon.* 1. quanti habeat veros philosophos, *Pisc.* 6. Syrus, τῶν Ἐπερωφρατιδίων, *ib.* 19. odio persequitur homines superbos, mendaces (*Philops.* 1 sqq.), tumidos etc. *ib.* 20. veri, honesti, pulchri, simplicitatis amicus, *ib.* accusatus, quod facundia sua ad philosophiam deridendam et contra philosophos abutatur, *ib.* 26—27. contra quod se defendens, se veros philosophos veramque philosophiam semper admiratum ait, id vero studiose agere, ut pseudophilosophi derideantur et contemnantur, *ib.* 28—37. laudat Epicurum, *Alex.* 25. 47. 61. vera eius de Pythagora sententia, *ib.* 4. optimis placere studet, *Harmon.* 3. artem pantomimorum defendit in libro de *Salt.* quomodo tentarit Alexandri oraculum, *Alex.* 53 sqq. Rutiliano dissuadet matrimonium, *ib.* 54. unde Alex. illi in festissimus, *ib.* amicus Arriani, *ib.* 55. quomodo se gesserit in Alex. Pseudom. et quanto in periculo apud eum versatus sit, *ib.* iter fecit per Pontum cum patre, suis et Arriano, *ib.* 56. per insidias Alexandri in summo vitae periculo versatur, *ibid.* ob quam iniuriam hominem ne uciisci quidem potest, *ib.* 57. ei. iter navale ex Syria in Italiam, *Amor.* 6 sqq. Lucianus in Macedonia, *Scyth.* 9. *Herod.* 7. 8. in Ionia et Achaia, antequam librum de hist. scribenda scriberet, *Hist.* 14. Samosatensis, *ib.* 24. quater vidit Olympia, *Peregr.* 24. (*Pseudol.* 7.) vidit Peregrinum sese cremantem, *ib.* 36. navigavit in Eridano, *Electr.* 2. 40 annos natus scripsit Hermotimum, *Herm.* 13. iam celebris scripsit Somnium, *Somn.* 15. 16. 18. librum de Electro, *Electr.* 6. Alexandrum scripsit post Marci Aur. Ant. mortem, *Alex.* 48. Pseudologista Ephesi, *Pseudol.* 10. 22. librum adv. Indoctum in Syria, *Adv. Ind.* 19. scripsit de Sostrato Boeotio, *Demon.* 1. cum senex esset, munus habuit in Aegypto, ex quo multa talenta redibant, *Apol.* 12. 15. quem librum scripsit senex, *ib.* 1. sicut librum pro Lapsu, quem vide 1. 15. senex, tempore Interiecto, de novo

- publice libros suos praelegere coepit, *Bacch.* 5. 8. *Herc.* 7. 8. cur scripserit fictas historias, *Ver. Hist.* 1, 4. derisus ob vocem apophras, *Pseudol.* 7.
- Lucifer, Ceycis pater, *Halc.* 1. *Ver. Hist.* 1, 12. 15. 28. 32.
- Lucillus, *Epigr.* 34.
- Lucius Patrensis, *Asin.*
- Luctae exercitium, quid, *Anach.* 8.
- Luctus de mortuo ridiculus, *Luct.* l sqq.
- luctus expers nemo, *Demon.* 25.
- Lucullus bellum gerit cum Tigrane, *Macr.* 15.
- Lucus semper virens, *Philopat.* 10.
- Ludi Ioviales, vid. *Diasia.*
- Luna dea, *D. Deor.* 10, 2. *Syr.* 34. amat Endymionem, *D. Deor.* 11. *Sacr.* 7. ei. opera, *Bis Acc.* 1. lunae memorabilia, *Ver. Hist.* 1, 10—26. natura admirabilis, *Icar.* 4. eius inquirendae nimis curiosi reprehenduntur, *ib.* 20 sq. eius influxus, *Astr.* 25. a sole mutatur lucem, *ib.* 3. eam sub nomine Menae colunt Phryges, *Iup. Tr.* 42. eclipsis lunae, *Ver. Hist.* 1, 19. lunae solisque oppositio et quadratura, *Philopat.* 24. detracta et immutata ab praestigiatoribus, *Philops.* 14. Myiam in muscam transformat, *Musc. enc.* 10.
- Luna Sidoniorum, *Syr.* 4.
- Lupi solivagi, *Ep. Sat.* 34.
- Lupinos in pera gestant philosophi, *Fug.* 31.
- Luscinarum fabula, *Nigr.* 3.
- Lutum et pulvis cur subiciantur in gymnasiis, *Anach.* 28 sqq.
- Lux, lucem noctu emittens gemma, *Syr.* 32. lux aeterna, *Philopat.* 13.
- Luxuria naturae leges violat, *Amor.* 20.
- Lycaena, *D. Mer.* 12, 1.
- Lycambes, *Pseudol.* 2. ei. filia (Neobule) suavi voce praedita, *Amor.* 3.
- Lycaon, *Adv. Ind.* 7.
- Lyceum, *Anach.* 7. *Lexiph.* 2. philosophorum arena, *D. Mort.* 1, 1.
- Lychnis gemma, *Syr.* 32.
- Lychnopolls, *Ver. Hist.* 1, 29.
- Lyciae urbes, Luciani tempore non florentes, *Amor.* 7.
- Lycinus, i. e. Lucianus, q. v.
- Lycophron, *Lexiph.* 25.
- Lycoreus, mons, *Tim.* 3.
- Lycurgus, orator, miles trepidus, *Paras.* 42. — Thrax, *Salt.* 51. — legislator Lacedaemoniorum, ex coeli rationibus eorum rempublicam instituit, *Astrol.* 25. senex scripsit leges, *Anach.* 38. 39. ei. aetas, *Macr.* 28. in insula beatorum, *Ver. Hist.* 2, 17.
- Lydi, *Syr.* 15. *Tragod.* 35. eos vicit Bacchus, *D. Deor.* 18. *Salt.* 22. Lydia harmonia, *D. Mer.* 15, 2. Lydio modo quid proprium, *Harm.* 1. Lydus senex, Silenus, *Deor. conc.* 4.
- Lynceus, *Tim.* 25. *D. Mort.* 28, 1. *Pro Im.* 20.
- Lyra ab Mercurio inventa, *D. Deor.* 7, 4. — meretrix, *D. Mer.* 6, 2.
- Lysias, Cephali fil., *Dom.* 4. — a Phaedro proditus, *Amor.* 24.
- Lysimachus comicus, *Iud. Voc.* 7.
- Lysimachus, Thraciae rex, *Hist.* 1. eius aetas, *Macr.* 11. — *Icar.* 13.
- Lysippus statuarius, *Iup. Tr.* 9. 12.
- Lyson, *Tox.* 12.
- Lyxus, pater Herodoti, *Dom.* 20.

M.

- Macedonicorum commentariorum fragmentum, *Dem. enc.* 28 sqq.
- Macentes Scythia, *Tox.* 44 sqq.
- Macetis, *Alex.* 6.
- Machlaei Indi, *Bacch.* 6.
- Machlyene, *Tox.* 44 sqq.
- Maendrius, proditor et successor Poly-cratis, *Char.* 14. *Necyom.* 16.
- Maenades, Bacchi comites, *D. Deor.* 2, 2. *Bacch.* 4. a Pane amantur, *D. Deor.* 22, 4. Pentheum discerpunt, *Satur.* 8.
- Maeon Lydus, num Homeri pater, *Dem. enc.* 9.
- Maecotis palus, *Tox.* 4.
- Magi, longaevis, *Macr.* 4.
- Magidion, *D. Mer.* 12, 1.
- Magnes, lapis, *Imag.* 1 extr.
- Magnificentia in aedibus, supellectile et vestibus nihil prodest, *Cynic.* 8, 9.
- Magnus, *Alex.* 52.
- Maia, Atlantis, Mercurii mater, *D. Deor.* 24, 2.
- Mala demorsa tradere, amoris signum. *D. Mer.* 12. *Tox.* 13.
- Malchion Syrus, *Hist.* 28.
- Malea, promontorium, *Ner.* 1.
- Mali, quorsum veniant post mortem, *Luct.* 8. exempla malorum, *Bis Acc.* 8. mali-tiae characteres occulti ex dicto Euripidis, *Paras.* 4. eorum post hanc vitam poenae, *Iup. Conf.* 17. mala omnibus communia, *ib.* 18.
- Mallus, ubi Amphilocho oraculum celebre *Alex.* 29. *Philops.* 38.
- Malthace, *Rhet. Praec.* 12.
- Malva verberari, *Fug.* 33. malvae vis *Ver. Hist.* 2, 28. 46.
- Mandragoras, sopiendi vim habens, *Tim.* 2. *Dem. enc.* 36.

- Mandrobull more, *De M. Cond.* 21.
 Mantineensium τὸ πελαστικόν laudatum, *D. Mort.* 14, 2.
 Marathon, *Icar.* 18. *Rhet. Praec.* 18, *D. Deor.* 22, 3.
 Marcomanni, *Alex.* 48.
 Marcus imperator, *Alex.* 48.
 Mare tranquillum homines allicit, *Dom.* 12.
 Margites, homo fatuus, *Herm.* 17. *Philops.* 3.
 Maritorum zelotypia, *Amor.* 42.
 Mars, cum saltatione et armis instruit Priapus, *Salt.* 21. cur victus a Cupidine, *D. Deor.* 19. amat Venerem, *ib.* 12, 2. 15, 3. in adulterio cum Venere ab Vulcano vinculis constrictus, *ib.* 17. *Gall.* 3. *Philopat.* 6. ob Neptuni lacrimas solutus, *ib.* 8. ense ei furatus erat Mercurius, *D. Deor.* 7, 1. Martis amicus, Alectryon, *Gall.* 3. filius. Ascalaphus, *Astr.* 20. feminarum deus Argia, *Amor.* 30. conf. *D. Deor.* 21. *Tragod.* 40.
 Marsyas, *D. Deor.* 26, 2. *Adv. Ind.* 5. *Tragod.* 313.
 Massinissae regis actas, *Maer.* 17.
 Mastira, *Tox.* 57.
 Matribus primogeniti acceptiores, *Paras.* 61.
 Matrimonium, vid. Coniugium.
 Matula, imingere in matulam, *De Merc. Cond.* 4.
 Maurusia, *Hist.* 28. Mauri ap. Romanos stipendio merentur, *ib.* 31.
 Mausacas, *Hist.* 28.
 Mausoll res gestae et monumentum, *D. Mort.* 24. eum ridet Diogenes, *ib. Neocyon.* 17.
 Mazaea, Leucanoris fil., *Tox.* 44 sqq.
 Mechanici nobiles, *Hipp.* 2. mechanicas artes dissuadet Luciano eruditio, *Somn.* 9.
 Medea, *Salt.* 40, 53. ex insomnio Iasonis amore capta, *Herm.* 73. zelotypia inflammata pingitur, *Dom.* 31. muliebrem deplorat sortem, *D. Mort.* 28, 2.
 Medi, *Maer.* 4. pedibus debiles, *D. Mort.* 27, 5.
 Medicamenta in omnibus non eandem habent vim, *Abd.* 27. saepe fallunt artem, *ib.* 17. de arte medica, *Abd.* 26 sqq. medico multa ante circumspectenda, quam accedat ad curationem, *ib.* 17. natura hominis ante exploranda, quam adhibeantur medicamenta, *ib.* 29. qualia multa medicamenta, *Alex.* 5. medici Syri s. Iudaei, *Tragod.* 265. qui nonores medicis publice tributi, *Abd.* 23.
 Medici, vid. Agathocles, Alexander, Antigonus, Apollonius, Archibius, Dioniscus, Erasistratus, Hippocrates, Paeon Paetus, Sopolis, Syrus.
 Medius historicus, *Maer.* 11.
 Medusa, *D. Mar.* 14. *Dom.* 22. picta, *ib.* 25.
 Megabyzus, *Tim.* 22.
 Megacles, *Tim.* 22. *Catapl.* 8.
 Megapenthes, tyrannus, *Catapl.* 8 sqq. 25 sqq.
 Megapola, mulier, *Asia.* 28.
 Megara, uxor Herculis, *D. Deor.* 13. — regio, *Dem. enc.* 37. fabulae Megaricae, *Salt.* 41.
 Megilla, *D. Mer.* 5.
 Megillus, Corinthius, *D. Mort.* 1, 3. *Catapl.* 22.
 Melampus acute audiens, *pro Imag.* 28.
 Melanope, num Homeri mater, *Dem. enc.* 9.
 Melanthus, assentator, *D. Mort.* 6, 5.
 Melas sinus, *Adv. Ind.* 11.
 Meleager, *D. Mort.* 15, 3. *De sacrif.* 1. *Salt.* 50. *Conv.* 31.
 Melesigenes, *Dem. enc.* 9.
 Meletides, *Amor.* 53.
 Melleertes, *D. Mar.* 8, 1. 9, 1. *Salt.* 42. *Ner.* 3.
 Melissa, *D. Mer.* 12, 1.
 Mellitensis canicula, *Conv.* 19. *Philops.* 27. *de Merc. Cond.* 34.
 Meletus, *Iup. Conf.* 16. vid. Anytus.
 Melpomene, *Imag.* 14.
 Memnonis statua, ad orientem solem exclamans, *Philops.* 33. *Tox.* 27.
 Memphi collitur bos, *Iup. Tr.* 42. *Deor. conc.* 10. Memphis, *Hipp.* 2. inde ibides, *Nav.* 15. Isidis cincinnati ibi ostenduntur, *Adv. Ind.* 14.
 Men sive Mene, dea Phrygum, *Iup. Tr.* 8, 42.
 Menander, *Amor.* 43. *Iup. Tr.* 53. *Pseudol.* 4.
 Mendacia, qualia licita, *Philops.* 1. non necessaria proficisci ex amentia, *ib.* 2. totarum mendacia nationum, *ib.* 3 sqq. poetarum tolerabilia, *ib.*
 Menecles, *Asia.* 49.
 Menecrates, *Hermol.* 50. *Tox.* 24 sqq.
 Menelaus ex Pelopidis oriundus, Helenae maritus, *D. Deor.* 20, 14. auct. belli Troiani, *D. Mort.* 19. Proteum miratur, *D. Mar.* 3. ei. domus, *Charid.* 26. *Dom.* 3 et passim. cf. *Vera Hist.* 2, 8. *Gall.* 17. *Charid.* 17.
 Menippus, philosophus Cynicus, sub Augusto, *Pisc.* 26. ubi versari solebat omnia ridens, qualis erat facie et vestitu, *D. Mort.* 1. homines deperdit odit, *D. Mort.* 2, 10, 2. 9. mortem subconscivit, *ib.* 12, 13. mordax, *Bis Act.*

33. de eo vid. *Necyom.*, *Icar.*, *D. Mort.* 3. 17. 18. 20. 21. 22. 25. 26. 28.
 Menoecus, *Salt.* 43.
 Mens, vid. Animus. mentes excitat exemplum, *Anach.* 37. distractio mentis per opiniones, *Icar.* 10. mentis et corporis non semper eadem forma, *pro Imag.* 11.
 Mensae Siculae, *D. Mort.* 9. Syracusanae, *Dem. enc.* 18.
 Mensium ordinatus ab Aegyptiis numerus, *Astr.* 5.
 Mentor artifex, *Lexiph.* 7.
 Mercatorum navigationes, *Tox.* 4.
 Merces, vid. Didactrum. mercede conductorum calamitates, *de Merc. Cond.* eorum vita defenditur, *Apol.* sine mercede nemo facit quidquam, *ib.* 13. nec potentes istius expertes, *ib.*
 Mercurii vix nati furta, inventa, *D. Deor.* 7. Maiaie filius, rhetor et in fur tis versatus, *Prom.* 5. multa habet templa, *ib.* 14. diversa eius negotia, *Catapl.* 1. 2. *D. Deor.* 24. luctari docet, *ib.* 26. 2. Argo interfecto Ionem in Aegyptum abducit, *ib.* 3. 6. caninam faciem habet in Aegypto, *ib.* quam ob rem, *Sacr.* 14. primae lanuginis Iuvenis, *ib.* 11. Charonti necessaria ad cymbam parat, *D. Mort.* 4. mortuos ad inferos adducit, *ib.* 10. *Luct.* 6. *Apol.* 3. aerrat Bacchum ex utero Semeles et natum ex femore Iovis tradit nymphis, *D. Deor.* 9. deas de pulchritudine certantes ad Paridem adducit, *ib.* 20. 1 adstitit Iovi, Ganymeden rapiens, *ib.* 6 divitiarum dator, *Tim.* 24. 41. libidinosus, *Philopat.* 7. infelix in amoribus, quibus in rebus excellat; Venerem amaverat; pater Hermaphroditum, *D. Deor.* 15. Cadmum amat, *Charid.* 9. Autolyce pater, *Astr.* 20. Panis pater ubi factus et quomodo, *D. Deor.* 22. *πάρεδρος* eius gallus, *Gall.* 2. Mercurius forensis eiusque statua Athenis, *Iup. Tr.* 33 eius virga, *D. Mort.* 23. 3. *Salt.* 85 Merc. lapideus, *Nav.* 20. praeco, *Vit. Auct.* crebro, *Fug.* 26. *Bis Acc.* etc
 Meretricum mores, artes ad viros allicientes etc. *D. Mer.* meretrix versatorum *Tox.* 13. deformis cur se exornet, *Dom.* 7.
 Meriones, parasitus Idomeni, *Paras.* 47. bonus saltator, *Salt.* 8.
 Mesori, mensis Aegyptius, *Philopat.* 22 Metapontini, *Gall.* 18.
 Methymne, *D. Mar.* 8. 1. 2.
 Metiochus, *Pseudol.* 25.
 Metrodorus, *Iup. Tr.* 22. *Alex.* 17.
 Mlecion, Zeuxis discipulus, *Zeux.* 7.
- Micytus sutor, *Gall. Catapl.* 14 sqq.
 Midas, *D. Mort.* 2. *Tim.* 42. eius aures *Cal.* 5. — servus, *Philops.* 11. *Catapl.* 11.
 Midias, *Iup. Tr.* 48. *Iup. Conf.* 16.
 Milesiae narrationes, *Amor.* 1.
 Milon, *Char.* 8. *pro Imag.* 19. *Herod.* 8 *Hist.* 34.
 Miltiades, de proditione suspectus, *Cal.* 29. in Poecile pictus, *Iup. Tr.* 32. — dialogus Aeschinis, *Paras.* 32.
 Minerva, ex Iovis capite nata, statim armata et bellicosa et matura est, et a Vulcano amatur, virgo mansura, *D. Deor.* 8. *Sacr.* 5. caelum oculorum arguitur, sed ornat hoc galea, *D. Deor.* 8. 20. 10. *Sacr.* 11. venerantur eam Athenienses, *Sacr.* 10. cur eam non vulnerarit Cupide, *D. Deor.* 19. seditionem movet contra Iovem, *ib.* 21. 2. certat cum Venere et Iunone de pulchritudine, *ib.* 20. *D. Mar.* 5. Pegasus dedit Perseo, eidem auxilio est ad Medusam interficiendam, *D. Mar.* 14. *Dom.* 25. morbos curat, *Deor. conc.* 6. iavit Prometheum in fabricandis hominibus, *Prom.* 13. *Prom. in v.* 3. de artis praestantia cum Neptuno et Vulcano contendit et domum invenit, *Herm.* 20. Minervae calculus, *Harm.* 3. *Pisc.* 21. armata, terribilis, Gorgonis caput in pectore gerens, Gigantum interfectrix, *Philopat.* 8. immolatur ei ob victoriam, *Charid.* 10. 11. *Salt.* 39. Minerva Lemnia, Phidiae opus, *Imag.* 4. 6. *pro Im.* 23. picta Vulcanum fugiens, *Dom.* 27. eius statua habitu non bellico, *ib.* 26.
 Minos, ei, officium, *Luct.* 7. ingratus, *Salt.* 41. iudex apud inferos, *D. Mort.* 12. cur Iovis filius, *Astr.* 20. rex et legislator Cretensium, *Anach.* 39. Minois filiae Thesei coniuges, *Ver. Hist.* 2. 8. Minoi datum vaticinium de morte filii, *diss. c. Hes.* 8. apud inferos, *Iup. Conf.* 18. *Nec.* 11 sqq. Minos mensis in insula beatorum, *Ver. Hist.* 2. 13.
 Minotaurus, *Ver. Hist.* 2. 44.
 Minya regio, *Alex.* 2.
 Misericordiae ara, *Tim.* 42. *Bis Acc.* 21.
 Mithres, *Deor. conc.* 9. *Iup. Tr.* 8.
 Mithridatis aetas et exitus, *Macr.* 13.
 Mithrobarzanes, *Necyom.* 6.
 Mitraeorum montes, *Tox.* 52.
 Mnasciris, Parthorum regis, aetas, *Macr.* 16.
 Mnason, *Philops.* 22.
 Mnemosyne, *Salt.* 36.

- Mnesarchus, Pythagorae pater, vid. Pythagoras.
- Mnesippus, *Tox.* 24. 62.
- Mnesitheus, nauclerus avarus, *Iup. Tr.* 15.
- Modestia, quomodo se exserat, *Imag.* 21. eius imago, *ib.* 20.
- Modi musici, *Harm.* 1.
- Moechorum poena raphanismus, *Peregr.* 9. *Fug.* 33. conf. Adulter.
- Moerichus, *D. Mort.* 11.
- Momus, *D. Deor.* 20, 2. *Icar.* 31. *Hist.* 33. Bacch. 8. liber lingua, *Deor. conc.* 2. ad reprehendum proclivis, *Iup. Tr.* 23. tauri artificem reprehendit, *Nigr.* 32. taurum cornua sub oculis habere debere censebat, *Ver. Hist.* 2, 3. quid in homine a Vulcano facto reprehenderit, *Herm.* 20. non est inter deos honoratos, *Iup. Tr.* 23. dilis exprobrat delicta, *Iup. Tr.* 19 sqq. *Deor. conc.* 2 sqq.
- Morborum natura non est in omnibus eadem, *Abd.* 26 sqq. morbus corybanticus, *Lexiph.* 16. morbus Abderitarum, *Hist.* 1. morb. ex amore, *Syr.* 17.
- Mormo, *Philops.* 2 extr.
- Mors omnes facit aequales, *D. Mort.* 15, 2, 24, 1. 28. *Char.* 23. moriendum omnibus, *D. Mort.* 15, 3. nullum mors ad mittit personae discrimen, *Necyom.* 15. 17. post mortem quae consequantur, non novimus, *D. Mort.* 1, 1. mors index felicitatis, *Char.* 10. eius nuntii ac ministri, *ib.* 17. homines medias inter spes extinguit, *ib.* eius cogitatio quid conducatur; mortuorum negotia ac viventium longissime discreta, *ib.* 22. de morte semper cogitandum, *ib.* 20. variae vulgi de morte opiniones, *Lucl.* 2 sqq. rapit omnes, *Demon.* 60. mors invadet, etsi cavea te incluseris, *Dem. enc.* 6.
- Mortui abluuntur, unguentur, floribus coronantur, splendideque vestiuntur, *Lucl.* 11. variae eorum sepulturae genera, *ib.* 21. vulgus iis obolum in os imponit, *ib.* 10. mortuos cur honorare deceat, *Tox.* 1. cf. *D. Mort.*, *Necyom.*, *Catapl.*
- Moses, tardiloquus, *Philopat.* 13.
- Mulierum quarundam in aves et arbores et feras conversio, *D. Mort.* 28, 3. *Halc.* 5. mulier foeda lunarique adfecta morbo, *Tox.* 24. Hecubae aequalis mulier, *Gall.* 17. trifolium hibidinosarum, Phaedra Parthenope Rhodope, *Salt.* 2. mulieres philosophantes, *Enn.* 7. quomodo pingi velint, *Hist.* 13. earum voluptatem praefert viriit Tiresias, *Amor.* 27. coniunctio cum iis delectabilis, *ib.*
- de congressu cum iis sententia, Guriptidis, *ib.* 38. mulieris corpore praestantissimae imago, *Imag.* 5. it. eius, mente praestantissimae, *ib.* 16—23. mulieres ad laudes sibi falso saepe attributas gestant, *ib.* 4. mulierum mollia corpora, *Anach.* 25. formam infucant, *Amor.* 38. lapillos in auriculis suspendunt, *ib.* 41. amentia istarum in adorandis capillis ceteraque cultus luxuriosi genera, *ib.* 38 sqq. post magnum apparatus quatenus numina salutatum cant, *ib.* 42. domestica earum luxuria, *ib.* virtus in iis haud perfecta, *ib.* 51. mulier pudica et formosa cur se exornet, *Dom.* 7. mulierum formositatem obicerant ornamenta, *ib.* 15. mulieres mulieribus congressae, *Amor.* 28. *D. Mer.* 5. cum asino, *Asin.* 50 sqq. tondendi nolentes prosistunt, Venereque ex mercede sacrificatur, *Syr.* 6. mulieres doctos mercede conductos quomodo habeant, *Merc. Cond.* 33. 36. mulieres ex parte vites, *Ver. Hist.* 1, 8.
- Mundus, de eo variae virorum doctorum opiniones, *Icar.* 8.
- Musae, canentes, *D. Mer.* 5, 1. invocantur a poetis, *Sacr.* 5. quibuscumque et in quantum voluerint impertiantur, *dis. c. Hes.* 4. cur eas non vulnerarit Cupido, *D. Deor.* 19. iudices, *ib.* 16, 2.
- Musaeus, saltator, *Salt.* 15.
- Musca, ex femina, *Musc. enc.* 10.
- Musica, prima adolescentiae Graecae disciplina, *Anach.* 21. musicae harmonicae descriptio, *Imag.* 14. adhibetur ad sacrificia, *Salt.* 16. eam amat Socrates, *ib.* 25. modi musici, *Harm.* 1. musicorum prov.: his per omnes chordas, *Prom. in v.* 6 et saepe. musici cuiusdam rudis audacia, *Ado. Ind.* 8 sq.
- Musici, vid. Amphion, Arion, Aristoxenus, Bataeus, Demodocus, Dicaearchus, Evangelos, Eumelus, Harmonides, Ismenias, Olympus, Orpheus, Phemius, Philo, Polyprepon, Theopis, Timotheus.
- Musonius, *Peregr.* 18. *Ner.* 1 sqq.
- Muxiris, *Hist.* 31.
- Mycenae, *Char.* 23. *Salt.* 43.
- Mygdonii Rheani coluus, *Sacr.* 10.
- Myia, rivalis Lunae in amando Eudymione, *Musc. enc.* 10. — antiqua poetria, *ib.* 11. — meretrix Atheniensis, *ib.* 11. — Pythagorea, *ib.* 11.
- Myrmidones, *Icar.* 19.
- Myron, *Philops.* 18. *Sonn.* 8. *Herm.* 19. *Gall.* 24. *Iup. Tr.* 7.

- Myrrha, *Salt.* 58.
 Myrrhina caucula, *de Merc. Cond.* 34.
 Myrrhinusius, *Nav.* 1. 10.
 Myrtilus, *Salt.* 47.
 Myrtium, moeritrix, *D. Mort.* 27, 7.
 Myrto, Socratis uxor, *Halc.* 8.
 Nysta deae Podagrae, *Tragod.* 85. 240.
- N.
- Narcissus, *D. Mort.* 18, 1. *Charid.* 24.
Ver. Hist. 2, 17.
 Nasturtium, cibus pauperum, *Ep. Sat.* 28.
 Nationum quarundam notae, *Icar.* 16.
 Natura hominum diversa, *Abd.* 28, 29.
 Naufragi, *de Merc. Cond.* 1 sq.
 Nauplius portitor, *Salt.* 46. *Ver. Hist.* 2, 29.
 Nausicaa, *Imag.* 19. *Paras.* 26.
 Navis descriptio, *Nav.* 5. navis Aegyptia frumentaria quantum lucri aferat domino, *ib.* 13. cum universo comparata, *Iup. Tr.* 47.
 Neanthus, Pittaci tyr. filius, *Adv. Ind.* 12.
 Nebris, *D. Mer.* 10, 2.
 Nebraei, gens Indica, *Fug.* 6.
 Nefasti dies, *Pseudol.* 13.
 Negretos, Ions, *Ver. Hist.* 2, 33.
 Nemeus, *Paras.* 35.
 Nemea, *Salt.* 44. *D. Deor.* 3. in Nemeis certaminibus quod praemium, *Anach.* 9.
 Neoptolemus, Achillis fil., saltator egregius, *Salt.* 9.
 Nephela, Helles, et Phryxi mater, *D. Mar.* 2. *Salt.* 42.
 Nephelocentauri, *Ver. Hist.* 1, 16, 18.
 Nephelococcygia, *Ver. Hist.* 1, 29.
 Neptunus, de eo *Iup. Tr.* 24. terrae quassator, terribilis eius vox, moechus, lacrimatur ob Martem cum Venere deprehensum, *Philopat.* 6. cum Iunone et Minerva seditionem movet contra Iovem, *D. Deor.* 21, 2. ei parent Dioscuri, *ib.* 26, 2. eius pugna, *Salt.* 42. Laomedonti serviens, *Iup. Conf.* 8. *Sacr.* 4. Iovem comitatur Europam per undas ferentem, *D. Mar.* 15. taurum finxit, *Herm.* 20. ei tridentem furatus erat Mercurius, *D. Deor.* 7, 1. Polyphemi pater, *D. Mar.* 1. 2. saepe amore captus, *D. Mar.* 3. Pelopem amat, *Charid.* 9. Tyronem vitians, *D. Mar.* 13. Amymonem amans, *ib.* 8. *κνανοχάλτης*, *Sacr.* 11. eius statua Geraesti tridente spoliata, *Iup. Tr.* 25. eius statua aerea Corinthi, *ib.* 9.
 Nereides delphinis rehuntur, *D. Mar.* 15, 3. conf. Doris, Galene, Iphianassa, Panope, Thetis.
- Nereus, *Tragod.* 90.
 Nero Isthmum perfodere tentat, *Ner.* 1. ut caneret, in Graeciam venerat, *ib.* 2. ipse primam manum ad Isthmum perfodiendum adiecit, *ib.* 2 sqq. ob seditiones in Italiam redit, *ib.* 5. de eius voce et cantu et gestu, 6, 7. furor in eos qui contra eum certarent, 8. 9. ostium Pythicum obturavit, 10. gaudium ob eius mortem, 11. conf. *Salt.* 63. 64.
 Nestotes, *Rhet. Praec.* 9. *Philops.* 18.
 Nessus, *Salt.* 50.
 Nestor, *Ver. Hist.* 2, 17. parasitus, *Par.* 44. 45. mellita eius lingua, *ib.* *D. Mort.* 20, 4. ad tres generationes extendit aetatem, *Macr.* 3. Nestoros scyphus, *Herm.* 12. — Stoicus, Tarsensis, Tiberii praeceptor, *Macrob.* 3.
 Nicander, poeta, *Dips.* 9.
 Niclas, dux Ath. in Sicilia, *Lapa.* 3. *Hist.* 38. *Paras.* 34.
 Nicomachus Gerasenus, *Philopat.* 12.
 Nicostratus, athleta, *Hist.* 9.
 Nigrinus, de eo *Nigr.*
 Nilus, *D. Deor.* 3. quomodo pictus, *Rhet. Praec.* 6. Nilotica salsamenta, *Nav.* 15. fontes, *ib.* 44.
 Ninus, *Char.* 23.
 Niobe, *D. Deor.* 16, 1. *Salt.* 41. *Somm.* 14. *pro Imag.* 21. *Philopat.* 1. 18. *Tragod.* 316.
 Niveus, *D. Mort.* 9, 4. 18, 1. 24. *Tim.* 23. *Necyom.* 15. *Amer.* 23. *Charid.* 24.
 Nisaei equi, *Hist.* 39.
 Nisibenorum pestis, *Hist.* 15.
 Nisus, *Sacr.* 15. *Salt.* 41.
 Noctua, concurrere ad aliquid, ut ad noctuam aves, *Harmen.* 1.
 Nominis mutatio ob divitias, *Tim.* 22. nomen alterius filio impositum honoris signum, *ib.* 52. nomina philosophis affecta a vitulis, *Fug.* 26.
 Notus, *D. Mar.* 7. 15.
 Novacula, res consistit in novacula, *Iup. Tr.* 3.
 Novercarum commune in privignos odium, *Abd.* 31. a privigno amata, *Hist.* 35.
 Novitas grata, *Zeux.* 1 sq. novae pulchritudinis excogitare specimina non parvae est sapientiae, *Hipp.* 8. ad nonas disputationes quomodo affecti quidam, *Bacch.* 5.
 Numa Pompili lex, *Pseudol.* 8. aetas, *Macr.* 8. in insula beatorum, *Ver. Hist.* 2, 17.
 Numidica gallina, *de Merc. Cond.* 17. *Nav.* 23. 26. Numidicus lapis, *Hipp.* 6.
 Nummus in honorem Glycenis cusus, *Alex*

- 58, nummorum vis, *Demon.* 23. Vid. Aurum, Pociunia.
- Nuptiae cur inventae, *Amor.* 33. nuptias inturi comas pugnat, *Syr.* 60.
- Nux. nucibus ludere alea, *Ep. Sat.* 8. 9. 18.
- Nycteron, *Ver. Hist.* 1, 15.
- Nyctiporos, *Suv.*, *Ver. Hist.* 2, 33.
- Nyctoon, noctis templum, *Ver. Hist.* 2, 33.
- Nysa, *D. Deor.* 9. nymphae Nysaeae, *ib.* 2.
- O.
- Obolus vulgus in os imponit mortuis, *Luct.* 10.
- Oceanus, *Char.* 6. occidentalis, *Ver. Hist.* 1, 5.
- Ocellus Lucanus, *Laps.* 5.
- Ortipedes apud Scythas, *Scyth.* 1.
- Oculi quando cernant accuratius, *pro Im.* 12. multi plus vident uno, *ib.* 14. oculi fideliores auribus, *Salt.* 78.
- Odium non reconendum in crastinum, *Prom.* 8.
- Odorati capilli ridentur, *Cyn.* 17.
- Oeci laudem v. in libro de Dom.
- Oedipus, *Salt.* 41. de *Merc. Cond.* 41. podagricus, *Tragod.* 255.
- Oeneus Dianam non adhibet ad convivium, *Sacr.* 1. *Iup. Tr.* 40. *Conv.* 25.
- Oenoe, *Icar.* 18.
- Oenomaus, *Charid.* 19 sqq. *conf. Salt.* 47.
- Oenopion, *Pseudol.* 21.
- Oeta, *D. Deor.* 13. *D. Mort.* 16, 3.
- Ogmios, *Herc.* 1 sqq.
- Ogygia, *Ver. Hist.* 2, 29. 36.
- Oleo perfusi lapides et altaria, *Deor. conc.* 12.
- Olmeus vid. Holmeus.
- Olympia certamina, *Tim.* 50. *Sacr.* 11. in quibus quo modo certantes locum suum sortiantur, *Herm.* 39. 40 sqq. quod ibi praemium, *Anach.* 9. Olympii orationes habitae, *Pseudol.* 5. qui scripta sua praelegerint, *Herod.* 1-3. per eadem Aëtion pictor clarus factus est, *ib.* sq. Olympiae non licebat victoribus maiores corporibus statuas ponere, *pro Im.* 11. aquam eo duxit Herodes Atticus, *Peregr.* 19. ibi conflagravit Peregrinus, *ib.* sq. Olympionicae, *Salt.* 47. Olympiorum victori stadia minus formidabilia, *Harm.* 4. Olympiis coronatum esse, de *Merc. Cond.* 13.
- Olympias, mater Alexandri, *D. Mort.* 13, 1. *Alex.* 7.
- Olympus tibleen, *Adv. Ind.* 5.
- Olympus mons, *Char.* 3. 4.
- Olynthus, *Hist.* 38. *Dem. enc.* 35. 44.
- Omanorum turifera regio, *Macr.* 17.
- Omphale quaedam infausta, *Pseudol.* 17.
- Omphale, *D. Deor.* 13. picta, *Hist.* 10.
- Onesicritus, *Peregr.* 25. *Hist.* 40. *Macr.* 14.
- Onosceles, mulieres, *Ver. Hist.* 2, 46.
- Ophion, *Tragod.* 101.
- Opponere uti, *Anach.* 17. opponendo et interrogando facilius proficitur, *Herm.* 13.
- Oracula inutilia sunt, *Iup. Conf.* 12 sqq. eorum vanitas deridetur, *Iup. Tr.* 43. quae praecedant oraculum, *ib.* 30. oraculum ridiculum Apollinis, *ib.* 31. ambigua Croeso et Graecis data, *ib.* 20. oraculum Pythicum de Nerone, *Ner.* 16. alla Apollinis, *Salt.* 25. *Amor.* 48. *Rhet. Pr.* 13. Bacidis, *Peregr.* 30. vid. Sibylla. Alexandri et aliorum oracula. *Alex.* 11 bis. 18. 22. 24. 25 bis. 26. 27 bis. 28. 29. 33. 34. 35. 36. 40. 44. 47. 48. 50. 51. 52. 53. 54. oraculorum post eventum contrarium mutatio, *ib.* 27 sqq. oracula vocalia, *ib.* 26. oraculum falsum defenditur, *ib.* 33. ad ea probabiliter edenda quid pertineat, *ib.* 22. oracula multa in Graecia, Aegypto Libya, Asia, *Syr.* 36.
- Oratio, ne nimis sit ornata, *Hist.* 44. orationis effectus, *Nigr.* 35. — oratores quidem, *Dem. enc.* 12. Demades ex nauta, *ib.* 16. Pericles, *ib.* 20. oratores vulgares, *ib.* 31. oratorum merces drachma, *ib.* 36.
- Orcus, ex vulgi opinione descriptus, *Luct.* 2 sqq. cf. *Philops.* 24. 25. vid. *Necyom.*, *D. Mort.*, *Catapl.* etc. eius memorabilia, *D. Mort.* 20. Orci gales, *Bis Acc.* 21. vid. Infernus.
- Orestae et Pyladis amicitia, *Amor.* 4. *Salt.* 46. Aegisthum interficientes pictus, *Dom.* 23. cur a Scythia honore divine culti, *Tox.* 1-8. eorum columna adulescentiae Scythicae prima disciplina *ib.* 6.
- Orgia Adonidis, *Syr.* 6.
- Orion, Cedallonem ferens, caecus, depictus, *Dom.* 28. 29.
- Orithyia, *Philops.* 3. *Salt.* 40.
- Orodoecides, *Pseudol.* 2.
- Oroetes Armenius, *D. Mort.* 27, 5. satrapa, *Char.* 14.
- Oropus, *Dem. enc.* 44.
- Orpheus, Oeagri et Calliopes fil., de eo *Astrol.* 10. cantibus suis inanimata quoque allexit, *Imag.* 14. saltator, *Salt.* 15. loquax eius caput, *ib.* 51. *Pisc.* 2. capitis et lyrae fata, *Adv. Ind.* 11 sqq. Eurydice ei a Plutone reddita, *D. Mort.* 23, 3. a mulieribus Thressis la

- ceratus, *Adv. Ind.* 11. *Saturn.* 8. navigavit cum Hercule, *Fug.* 29. conf. *ib.* 8. *Dom.* 18. *Sacr.* 14.
- Orus, *Gall.* 18.
- Osiris, *Salt.* 59. *D. Mort.* 13, 3. Bybli sepultus, *Syr.* 7.
- Osroes, *Hist.* 18. 19. 21. 31.
- Ossa, mons, *Char.* 3.
- Othryades, dux Parthicus, *Alex.* 27. — Spartanus, *Char.* 24. eius literae, *Rhet.* *Pr.* 18.
- Otus, *Icar.* 23. *Char.* 3. *Rhet. Pr.* 13.
- Oxyartes, *Catapl.* 6.
- Oxydracae, *Fug.* 6. *Hist.* 31. *D. Mort.* 14, 5.
- Oxyroes, *Hist.* 18.
- P.**
- Pacate, picta ab Apelle, *Imag.* 7.
- Paean, *D. Deor.* 13, 2. *Tragod.* 142.
- Paeaniensis orator, *Bis Acc.* 31. *Rhet. Pr.* 21.
- Paetus, medicus, *Alex.* 60.
- Paguridae, *Ver. Hist.* 1, 35.
- Palaestra, serva, *Asin.* 2 sqq.
- Palamedes, Nauplii fil., *Iud. Voc.* 5. *D. Mort.* 20, 4. *Salt.* 46. detegit simulatum Ulixis furorem, *Dom.* 30. Ulixis insidiis circumventus, *Cal.* 28.
- Palinodiam canit Stesichorus, *pro Im.* 15.
- Pallas, vid. Minerva.
- Palmas quomodo scandant Arabes, *Syr.* - 29. ad lanuas rhetorum, *Rhet. Praec.* 23.
- Pammenes, *Conv.* 22. *D. Mer.* 4, 1.
- Pamphylius sinus, *Amor.* 7.
- Pan, fil. Mercurii, de eo *D. Deor.* 22. *Bis Acc.* 9 sqq. *Philops.* 3. *Deor. conc.* 4. *Bacch.* 2, 4. *D. Deor.* 4, 1. totus caper apud Aegyptios, quam ob rem, *Sacr.* 14. eius fons in India, *Bacch.* 6. conf. *Tim.* 42. *Salt.* 48. *Icar.* 27.
- Panathenaea, *Nigr.* 14. quod in iis praemium, *Anach.* 9.
- Panocrates magus, *Philops.* 34 sqq.
- Pancratis certare quid, *Anach.* 8. pancratil praemia, *Ver. Hist.* 2, 22.
- Pandemos, *Pseudol.* 11.
- Pandion, *Harm.* 1. *Salt.* 40.
- Pandionis tribus, *Dem. enc.* 45.
- Pangaeus, mons, *Icar.* 18.
- Pannychia, fons, *Ver. Hist.* 2, 33.
- Panope, Neris, *D. Mar.* 5.
- Panthea, Abradatae uxor, *Imag.* 10. 20. — sive Luc. Veri uxor sive Marci Antonii uxor, inaequali matrimonio ducta, pulcherrima, de ea *Imag.* et *pro Imag.*
- Panthus, *Gall.* 17.
- Pantomimorum nomen, unde, *Salt.* 67. ars reprehensa, *ib.* 2. laudata in libro de *Salt.*
- Paphlagonos homines stupidi, *Alex.* 9. 11.
- Paraetonia, *Hist.* 62.
- Parasitorum apud Romanos mores, *Nigr.* 22, 23. de parasitis eorumque arte vid. *Paras.* conf. *Adulator.*
- Parcae omnium rerum auctores, *D. Mort.* 6. 19. 30. *Philopatr.* 14. earum fila, *Char.* 16. quae de iis dicuntur, vana sunt, *Isp. Conf.* 2 sqq. conf. *Fatum.*
- Parentationes in mortuos traduntur, *Luct.* 20, 23. parentales epulae, *ib.* 24. vid. *Funus, Sepulcrum.*
- Parentibus neminem praefertur liberi, liberis neminem parentes, *Patr. enc.* 3.
- Parianorum urbs, *Peregr.* 14.
- Paris, Priami fil., pulchritudinis dearum iudex constitutus, *D. Mar.* 5. *D. Deor.* 20. Ganymedis cognatus, *ib.* qualis sit iuvenis, *ib.* Idaeam mulierem montanam amaverat, *ib.* Helenam amat, *ib.* *Charid.* 10. 17. *Salt.* 45. belli Troiani auctor, *D. Mort.* 19.
- Parmenion, *Gall.* 25. *Dem. enc.* 33.
- Parnasus biceps, *Char.* 5.
- Paros, mons, *Paras.* 43. *Bis Acc.* 8. *Icar.* 11.
- Parrhaeus, pictor, de *M. Cond.* 42. *Imag.* 3.
- Parthenium, mons, *D. Deor.* 22, 3. *Bis Acc.* 9.
- Parthenius poeta, *Hist.* 57.
- Parthenope, *Salt.* 2.
- Parthi, *Macr.* 4. fortes, *Nav.* 33. ab Iuliano victi, *Philopatr.* 28. Parthicum bellum, *Hist.* 2 et sqq. 30. Parthorum dracones, i. e. signa militaria, *ib.* 29.
- Pasion nauclerus, *D. Mer.* 12, 1.
- Pasiphae, *Salt.* 49. *Asin.* 51. eius amor tauri excubatus, *Astrol.* 16.
- Patara, oraculum ibi Apollinis, *Bis Acc.* 1. *Philops.* 38. Patarsensia sandalia, *D. Mer.* 14, 2.
- Patrae, urbs Achaiae, *Asin.* 55. Patrensia quidam, *Pseudol.* 5. 6.
- Patriae encomium, *Patriae enc.*
- Patroclus, ab Aechille amatus, *Amor.* 54. *Tox.* 10. *Gall.* 17. Achillis parasitus vocatur, *Paras.* 46. 47.
- Pavo, pulchritudine florum conspecta penas explicat, *Dom.* 11.
- Pauperes beatiores divitibus, *Gall.* 21 sqq. *Ep. Sat.* 26. pauperum querelae, *ib.* 20. vestes eorum cribro et reti similes, *ib.* 24. eorum cibus nasturtium, porrum, cepa, *ib.* 28. eos decet despiciere apparatus divitum, *ib.* 29. solamen paupertatis, quod divites mortui nihil

- secum ferant, *ib.* 30. divisionem opum ab Iove petunt, *ib.* 31. sine pauperibus urbes habitari non possunt, *ib.* 33. importunt in petendo, *ib.* 36. eorum ceteri mali mores, *ib.* 37. 38. paupertas defenditur, *Cyn.* 4. 5. paupertatis causa, *Tim.* 5 aq. in eam incidere facile, *ib.* 29. quaequam eam virtutes comitentur, *ib.* 31 aq. pauperes liberrime moriuntur, *Catapl.* 15. paupertas servitii voluntarii praetentus, *De Merc. Cond.* 5. est perpetua omnia mercede conductorum, *ib.*
- Pauson, pictor, *Dem. enc.* 24.
- Peccare esse hominis, *Demon.* 7.
- Pegasus, *D. Mar.* 14. *Sonn.* 15.
- Pelasmus, *Ver. Hist.* 1, 38.
- Pelagicum, *Pisc.* 42. 47. *Bis Acc.* 9.
- Pelei et Thetidis nuptiae, *D. Mar.* 5.
- Pelias, *pro Imag.* 2. *Salt.* 52.
- Pelichi Corinthii statua, *Philops.* 18 sqq.
- Pellion mons, *Char.* 3.
- Pella, *Alex.* 6. Pellaet serpentes, *ib.* 7. 12. 15.
- Pellis, pelli insidere quid apud Scythas, *Tox.* 48.
- Pelopidae, *Salt.* 43.
- Pelops, *Salt.* 43. mactatus, eius humerus, *ib.* 53. pulcher, *Charid.* 7. a Neptuno amatus, *ib.* 9. Hippodamia potitur, *ib.* 19.
- Pelusium, *Cal.* 2. Pelusiotae colunt cepam, *Iup. Tr.* 42.
- Penelope Spartana, Penos mater, *D. Deor.* 22, 2. — Icaril filia, picta, *Imag.* 20. num casta, *Ver. Hist.* 2, 29. 36. eius tela, *Fugit.* 21.
- Pentheus, *Deor. conc.* 7. *Saturn.* 8. *de Mort. Peregr.* 2. *Salt.* 41. *Pisc.* 2. *Adv. Ind.* 19.
- Perdiccae annulum dedit Alexander, *D. Mort.* 13, 3. *conf. Cal.* 18. *Gall.* 25. *Macr.* 13. novercae amore captus, *Hist.* 35.
- Peregrinus Proteus, de eo *Peregr.* cf. *Fug.* 1, 2. *Demon.* 21. eius baculum, *Adv. Ind.* 14.
- Pergamus, *Icar.* 24. *Philops.* 36.
- Periander, *D. Mar.* 8, 2. *Ver. Hist.* 2, 17.
- Pericles, *Amor.* 39. Aspasiae causam egit, *ib.* 30. defendit Anaxagoram, *Tim.* 10. eius eloquentia, *Dem. enc.* 20. Olympius, *Imag.* 17. de eo *Dem. enc.* 37. *Gall.* 19. *Salt.* 36. *Scyth.* 11.
- Perilaus, fabricator bovis aenel, in quem ipse inlectus, *Phal.* 1, 11 sqq.
- Peripatetici, quales sint, *Herm.* 16. *Pisc.* 43. 50. divitias non valde contemnunt, *Eun.* 3. vid. Agathocles, Bagoas, Cleodemus, Critolaus, Diocles, Euthydemus, Herminus, Rufinus, Theophrastus.
- Persarum ratio venerandi reges, *Nigr.* 21. *Nav.* 30. eorum reges ubi sint acie, *ib.* 31. Persae sacrificant igni, *Iup. Tr.* 42. mortuos humant, *Lic.* 21. eorum convivia, *De Merc. Cond.* 23. quales sagittarii, *Herm.* 33. cf. *Macr.* 4.
- Percus cum matre in mare praecipitatus servatur, *D. Mar.* 12. Medusae amputat caput, Andromedam liberavit et dedit, *ib.* et 14. salcem gestans, *Alex.* 11. Medusam interficiens pictus, *de Dor.* 25. cetum interficiens pictus, *ib.* 22. de eo *Salt.* 44. *Philopat.* 9.
- Pes, pedibus illotis aggredi aliquid, *Dem.* 4. equinos pedes sibi optat Cynus, *Cyn.* 15. pedibus incidere quae gestari praestat, *ib.* 17.
- Pestilentia, Athenis grassans, *Scyth.* 2.
- Phaeacis boni saltatores, *Salt.* 13. de eis *Nigr.* 35. *Necyom.* 15. *Ver. Hist.* 1, 2, 35.
- Phaedra Cnossia, libidinosa, *Syr.* 23. — desert Hippolytum, *Calum.* 26. *Salt.* 2, 49.
- Phaedrus, *D. Mort.* 20, 5. *de Dom.* 4. Lysiam prodidit, *Amor.* 24. 31.
- Phaethontis et sororum fata, *D. Deor.* 25. *Salt.* 55. *Electr.* 1. 2. *Tim.* 4. mortuus de eo, unde natus, *Astrol.* 19. solis rex, *Ver. Hist.* 1, 12. bellum eius cum Endymione, *ib.* 13—20.
- Phalaris, de eo *Phal.* 1. *conf. Ver. Hist.* 2, 23. *Bis Acc.* 8.
- Phales pro deo cultus, *Iup. Tr.* 42.
- Phalli Baccho sacri et ab eo positi, *Syr.* 16. quomodo altissimos phallos adcedant in Syria, *ib.* 29.
- Phanias, *D. Mer.* 4, 4.
- Phanomachus dives, *Nav.* 27.
- Phaon, *D. Mort.* 9, 2. *Nav.* 43. *pro In.* 2. — alius, *D. Mer.* 12, 1.
- Pharus, *Nav.* 7. eius conditor, *Hist.* 62.
- Phasiana avis, *de Merc. Cond.* 17. *Nat.* 23.
- Phavorinus philosophus, eunuchus, *Dem.* 12. 13. *Academicus.* *Eun.* 7.
- Phello, insula ficta, *Ver. Hist.* 2, 4.
- Phellopedes, *Ver. Hist.* 2, 4.
- Phemius, *de Dam.* 18.
- Pherecydes, *Macr.* 22.
- Phidias ex ungue leonis magnitudinem eius colligens, *Herm.* 54. eius Minerva et Amazon, *Imag.* 4. imaginem Iovis praetereuntium exponit iudicio, *pro Imag.* 14. de eo *Sonn.* 8. 9. *Herm.* 19. *Imag.* 3. *Iup. Tr.* 7. *Gall.* 34. *Hist.* 51. *Icar.* 24. *Sacr.* 11.

- Phidon, assentator, *D. Mort.* 6, 5. — *D. Mer.* 2.
- Philaenis, mulier obscœna, *Amor.* 28.
- Philaenidis tabulae, *Pseudol.* 24. metretix, *D. Mer.* 6, 1.
- Philebus cinaedus, *Luc.* 36.
- Philemon, poeta comicus, *Laps.* 6. *Macr.* 25.
- Philetærus, rex Pergam, *Macr.* 12.
- Phillades, assentator, *Tim.* 47.
- Phillinus faber, *D. Mer.* 6, 1.
- Philippides, cursor, *Laps.* 3.
- Philippopolis, *Fugit.* 25.
- Philippus, Amyntae fil., rex Maced., res eius gestae cum rebus gestis Alexandri comparatae, *D. Mort.* 14. qualis Macedonibus, *Paras.* 42. oculi privatus apud Olynthum, *Hist.* 38. eoluit Aeschinem, *Somn.* 12. quanti habuerit Demosthenem, *Dem. enc.* 33 sqq. apud inferos sutor veteramentarius, *Nec.* 17. cf. *Hist.* 3. *Macr.* 10.
- Philo, *Hist.* 1, 22. — Dintae fil., *Charid.* 6 sqq.
- Philocrates, proditor patriae, *Dem. enc.* 41. *Paras.* 42.
- Philoctetes, *Salt.* 46. ceber sagittarius, *Adv. Ind.* 5. podagricus, *Tragod.* 257.
- Philolaus, *Laps.* 5.
- Philosophiae historia antiquissima, *Fug.* 5 sqq. philosophia vera, quam difficilis sit inventu, *Pisc.* 11. falsae imago, *ib.* 12. verae imago, *ib.* 14 sqq. philosophorum habitus, mores, vitia, vanitas describuntur et deridentur ubique, *Tim.* 54 sqq. *Nigr.* 24. 25. *D. Mort.* 1, 2, 10, 8, 11. ac passim in *D. Mort.* *Necyom.* 4 sqq. *Icar.* 5 sqq. 20 sqq. 29 sqq. *Bis Acc.* 6. 7. 11. *Conv. Fug.* 12 sqq. *Herm.* 11, 12. diversae sectae, *Herm.* 14. 48. *Vit. Auct.* philosophi cum sagittariis comparati, *Nigr.* 36. 37. quorundam ratio iuvenes formandi, *ib.* 27. diversarum sectarum salaria ab imperatore constituta, *Euauch.* 3. cf. *Paras.* 32. 52. 57. *Eun.* 8, 9. *Hermot.* totus, *Pisc.* totus, *Deor. conc.* 13. philosophorum longaeorum exempla, *Macrob.* 13 sq. Vid. Aeschines, Agathobulus, Anaxagoras, Anaxarchus, Aratus, Archelaus, Aristaenetus, Aristippus, Aristoteles, Aspasia, Basus, Bias, Callisthenes, Cebeus, Chilon, Cleobulus, Cynici, Decrianus, Democritus, Demonax, Dion, Diphilus, Epicurus, Eucrates, Gorgias, Heraclitus, Herodes, Hippias, Lesbonax, Nicostratus, Parmenides, Perlander, Phavorinus, Philostratus, Pittacus, Plato,
- Posidonius, Prodicus, Protagoras, Pyrrho, Pythagoras, Sidonius, Socrates, Solon, Stoici, Thales, Thesopolis, Tisias, Xenophanes, Xenophon.
- Philoxenus, *Cal.* 14. Dionysium ridens, *Adv. Ind.* 16.
- Phineus caecus, *pro Im.* 20. *Tim.* 18. *diss. cum Hes.* 1. *D. Mort.* 23, 1.
- Phocion in summa paupertate mortuus, *Isp. Conf.* 16. *Isp. Tr.* 48. in insula beatorum, *Ver. Hist.* 2, 17.
- Phocaea pocula, *Lexiph.* 7.
- Phocylides, *Calumn.* 8.
- Phoenices mercatores, *Icar.* 16. in omnibus maribus navigantes, *Tox.* 4. astris usi in navigando, *Icar.* 1. sub Aegyptiorum potestate, *Cal.* 2. eorum templa, *Syr.* 3 sqq.
- Phoenix, Achillis praeceptor, *D. Mort.* 15, 1. — avis Iudica, *de Mort. Peregr.* 27. *Herm.* 53.
- Pholoë, mons, *Icar.* 11.
- Phrixus, *Astr.* 14. *D. Mar.* 9, 2.
- Phryges, *Syr.* 15. *Tragod.* 31. Phrygium genus saltandi quale, *Salt.* 34. Phrygio modo quid proprium, *Harm.* 1. tibia Phrygia, *Nigr.* 37. Phrygia dea, *Amor.* 42. Phr. deus, vid. Men. Phrygius lapis, *Hipp.* 6.
- Phryne, *Catapl.* 22. *Dem. enc.* 12.
- Phrynon, *Dem. enc.* 41.
- Phrynondas, *Alex.* 4.
- Phyllis, *Salt.* 40.
- Pictores atque poetas non vocari ad dicendam causam, *pro Im.* 18. eorum somnia, *Herm.* 72. vid. Aëtion, Antiphilus, Apelles, Callides, Euphranon, Galaton, Miccion, Parthasius, Pauson, Polygnotus, Zeuxila.
- Pila, de illa apud Lacedaemonios decertatio, *Anach.* 38.
- Pileo cur non indigeant Graeci, *Anach.* 26.
- Pincerna acutum videat et audiat, *Cronos.* 18.
- Pindarus, *Tim.* 41. *Salt.* 67. *Imag.* 8. *Pro Im.* 19. *Gall.* 7. *Hipp.* 7. *Dem. enc.* 11, 19.
- Piræeus, *Charid.* 1.
- Pirithous, ex uxore Ixionis Iovis fil., *D. Deor.* 6, 3. Thesei amicus, *Charid.* 16. *Salt.* 60. *Tox.* 10.
- Pisa, urbs Eliidis, *Sacr.* 11. quae ibi incommoda tempore Olympiorum, *Herod.* 8.
- Piscis res sacra, piscibus non vescuntur Syri nec Aegyptii, *Astr.* 7. *Syr.* 14. pisces sacri aluntur in templo, nomina habent et vocati accedunt, *ib.* 45.

- Pisistratus**, Nestoris fil., *Charid.* 25.
Pittacus, *D. Mort.* 20, 4. ei. aetas, *Maer.* 18.
Pityocampes, *Ver. Hist.* 2, 23. *Bis Acc.* 8.
Pitys, a Pane amata, *D. Deor.* 22, 4.
Planetarum oppositiones et quadraturae, *Philopat.* 24. planetis nomina ab Aethiopicis tributa, *Astr.* 4. planetarum choreae, *Salt.* 4.
Plataeae, *Rhet. Praec.* 14.
**Platonis philosophi eloquentia, prudentia, Pisc. 22. vocatur parasitus, *Paras.* 34, 35. numquam miles, *ib.* 43. Demosthenis praeceptor, *Dem. enc.* 12. legibus suae republicae utens in insula beatorum, *Ver. Hist.* 2, 17. eius salutandi formula, *Laps.* 4. tyrannos colens, *D. Mort.* 20, 4. quaedam saltationis genera laudat, quaedam relicit, *Salt.* 34. amicus libertatis, osor servitii, *de Merc. Cond.* 24. ei. aetas, *Maer.* 21. communes vult mulieres, sed alto sensu quam vulgus credit, *Fug.* 18. accusatur paederastris et communium uxorum causa, *Conv.* 39. eius leges, *Icar.* 24 extr. conf. *Vit. Auct.* 15. 17. *de M. Cond.* 25. *Demon.* 33. *Salt.* 70. *Lexiph.* 1, 22. *Amor.* 24. 31. *Paras.* 5. *Rhet. praec.* 9. 17. 26. *Bis Acc.* 33. 34. *Philops.* 16. 24. 27. *Ado. Ind.* 27. *Dom.* 4. *Dem. enc.* 47. *Pseudosoph.* 6. 7. citatur: *de M. Cond.* extr. *Laps.* 6. *Dips.* 9. *Solloc.* 10. *Musc. enc.* 7.
Platonici, quales sint, *Herm.* 16. *Pisc.* 43. 49. vid. Carneades, Demetrius, Ion, Nigrinus, Polemon, Xenocrates, conf. *Academici.*
Pleiades, *Ver. Hist.* 1, 29.
Plethrium, locus in gymnasio, *Peregr.* 31.
Plisthenes, *Tragod.* 256.
Pluto, de eo *Luct.* 2. 6. Iuppiter inferorum, *D. Mort.* 23. 1. ei. umbras adducit Mercurius, *D. Deor.* 24, 1. $\kappa\lambda\omicron\nu\tau\omicron\delta\omicron\tau\eta\varsigma$, *Tim.* 21. podagram nutrit, *Tragodop.* 110.
Plutocles, *Ver. Hist.* 2, 33.
Plutus, *de Merc. Cond.* 42. *Tim.* 10 sqq. eius figura, *ib.* 13. 26. 27. diversa eius natura, *ib.* 20. 21—31. eius comites, 28. reprehenditur, 36. se defendit, 38. conf. *Divitiae.*
Pnyx, *Iup. Tr.* 11. *Bis Acc.* 9.
Podagra, de ea vid. *Tragodop.* et *Ocyp.*
Podalirius, Aesculapii fil., *Alex.* 11. 39.
Podarces, *Thess. dux*, *Tragod.* 258.
Poecile, *Pisc.* 13. *Iup. Tr.* 16. *Icar.* 34.
Poena, punire homini bono difficilior quam puniri, *Phal.* 1, 8. dextrae prae-
 cisio poenae genus apud Scythas, vid. Scythae. poenae post hanc vitam, *Iup. Conf.* 17. poenae infernales, *Luct.* 6. *Necyom.* 9. 11. 14.
Poenitentiae imago, *de Mero. Cond.* 42.
Poësis, quomodo tradatur adolescentiae Graecae, *Anach.* 21. poëtae quando vera canant, *Iup. Conf.* 2. illos ac pictores non vocari ad dicendam causam, *pro Im.* 18. certant in laudanda coma Stratonices, *ib.* 5. poëtis magna licentia est, *Diss. c. Hes.* 5. poëtae cum equilibris comparantur, *Dem. enc.* 5. furere libus opus est, *ib.* poësis an oratoria praestet, *ib.* et sqq. dicuntur attoniti, *Tim.* 1. *Philopat.* 2. eorum portenta, *ib.* 3. audacia, *Herm.* 74. somnia, *ib.* 72. mendacia tolerabilia, *Philops.* 2. 4. nimis obscuri in reprehensionem incurrunt, *Lexiph.* 25. eorum oestrus, *Hist.* 8. vitiorum sceniorum poeta haud particeps, *Nigr.* 9. invocant Musas, *Sacr.* 5. eis proprium nihil sani et veri proloqui, *D. Mort.* 28. 3. fumus poëticus, *Tim.* 1. *Necyom.* 3.
Polemon, *Bis Acc.* 16. 17.
Pollas, Minerva, *Pisc.* 21.
Pollux, vid. Castor, Dioscuri. — quidam dilectus ab Herode Attico, *Demon.* 24. 33.
Polus, Agrigentius, *Herod.* 3. Chariclis fil., Suniensis, tragoedus, *Necyom.* 16. *Iup. Tr.* 41. *Apol.* 5.
Polybius quidam indoctus, *Demon.* 40.
Polybii Megalopolitani aetas et genus mortis, *Maer.* 22.
Polycretus statuaris, *Iup. Tr.* 7. *Philops.* 18. ei. canon, *de Mort. Peregr.* 9. *Salt.* 75. effluxit lunonem, *Sonn.* 8. 9. *Sacr.* 11.
Polycrates, *Necyom.* 16. *Char.* 14. *Na-vig.* 26. P. et filia, *Salt.* 54.
Polydamas Scotusaeus, *Hist.* 35. *pro Imag.* 19. *Herod.* 8. ei. statua febricitantes sanat, *Deor. conc.* 12.
Polygnotus, pictor, *Imag.* 7.
Polyidus, *Salt.* 49. *Diss. c. Hes.* 1.
Polymnia, *Salt.* 36. *Imag.* 16.
Polyphemus, *D. Mar.* 1 et 2. pro homine impuro, *Pseudol.* 27.
Polyprepon, tibicen, *Conv.* 20.
Polypus, ei. natura, *D. Mar.* 4, 2.
Polystratus, *D. M. rt.* 9.
Polyxena, *Nigr.* 11.
Pomum Eridis, vid. Eris.
Pomum demorsum, vid. Mala.
Pontici, stupida gens, *Alex.* 17.
Pontus Euxinus inhospitalis, *Tox.* 3.
Porcos non immolant Syri, *Syr.* 54.
Porus, rex, *Hist.* 12.**

- Posidonius Apameensis, *Macr.* 20.
 Potamon, rhetor, *Macr.* 23.
 Pothinus, *Rhet. Praec.* 24.
 Pothos, comes Veneris, *D. Deor.* 20, 16.
 Praeconum carmen, *Demon.* 65.
 Praemia victorum, quae, *Anach.* 9. philosophici certaminis, *Eun.* 3. post hanc vitam praemia, *Iup. Conf.* 17.
 Praestigiatorum ritus descripti, *Necyom.* 7 sqq. *Philops.* 11 sqq.
 Praesides, quibus Thesaeis, *Salt.* 14.
 Praxias, nauclerus, *D. Mer.* 7, 1.
 Praxiteles statuarius, *Sonn.* 8. *Hist.* 51. *Imag. 4. Iup. Tr.* 10. *Gall.* 24. opus eius Venus Chidia, *Amor.* 11. Cupido Thesptis, *Amor.* 17.
 Priamus, podagricus, *Tragodop.* 282.
 Priapus, de eo *D. Deor.* 23. deus bellicosus, Martis praeceptor, *Salt.* 21.
 Priscus, dux contra Parthos, *Hist.* 20.
 Procorum apud Bosporanos mos, *Tox.* 44.
 Prodicus Ceus, *Herod.* 3.
 Promantis Delphica, *Herm.* 60.
 Prometheus, Titan, Caucaso affigitur, cur, vid. *Prom.* quam ob causam solutus vinculis, *D. Deor.* 1. orationum artifex, *Prom.* 4. 20. nullum habet templum, *ib.* 14. vates est, *ib.* 20. Promethi ap. Athenienses figuli, *Prom.* in v. 2. ad Promethi fabricationem hominis et fata alluditur saepe, *ib.* conf. *de Merc. Cond.* 26. *Sacrif.* 6. *Salt.* 38. *Amor.* 43. *Iup. Conf.* 8.
 Propontis, *Philopatr.* 3.
 Proserpina a Pirithoo amata, *Charid.* 16.
 Adonin amat, *D. Deor.* 11, 1. cf. *Necyom.* 9. *Salt.* 40. *Luct.* 6.
 Protarchus, *Tim.* 22.
 Protesilaus, *D. Mort.* 19, 23. eius navis, *Paras.* 46. ei sacrificant in Chersoneso, *Deor. conc.* 12. conf. *Luct.* 5.
 Proteus, vid. Peregrinus. — Homericus, *de Mort. Peregr.* 1. qui praeter alia in aquam et in ignem se transformare potest, *D. Mar.* 4. *Dem. enc.* 24. *Navig.* 6. saltator, *Salt.* 19.
 Prologenes, *Alex.* 50.
 Proverbia: *Αἰθίοπα σμήχειν*, *Adv. Ind.* 23. — *ἢ ἄμαξα τὸν βοῦν*, *D. Mort.* 6, 2. — *ἐς τὴν ἀμίδα ἐνουσῆεν*, *de Merc. Cond.* 4. — *ἀνθρακες ὁ θησαυρός*, *Zeux.* 2. *Philops.* 32. *Navig.* 23. — *ἀνίπτοις ποσίω*, *Rhet. Praec.* 14. *Pseudol.* 4. — *ἄνω ποταμῶν*, *D. Mort.* 6, 2. — *τί κοινὸν κυνὶ καὶ βαλανείῳ*, *Adv. Ind.* 5. — *ὦτα καὶ ὀφθαλμοὶ πολλοὶ βασιλέως*, *Adv. Ind.* 23. — *καλίμπαυδες οἱ γέροντες γίγνονται*, *Saturn* 9. — *γλαῦκα εἰς Ἀθήνας*, ep. ad *Nigr.* — *ἐκ τῶν Διὸς δέλτων ὁ μάρτυς*, *de Merc. Cond.* 12. — *δις διὰ πασῶν*, *Prom.* in v. 6 et saep. — *ἐλέφαντα ἐκ μυίας ποιεῖν*, *Musc. enc. extr.* — *θάττον ἂν πέντε ἐλέφαντας ὑπὸ μάλης κρούφειας ἢ ἓνα κίναιδον*, *Adv. Ind.* 23. — *ἐπιρρεῖ τὸ πρῶγμα ἔξαντλούμενον*, *Herm.* 61. — *οὐδὲν πρὸς ἔπος ταῦτα*, *Philops.* 1. — *μεῖζον πρόσκειται τοῦ πλίγραμματος τῷ θυλάκῳ*, *Dem. enc.* 10. — *τὰ πρὸ Ἐὐκλείδου ἔξετάζειν*, *Catari.* 5. — *ἦλω ἐκκρούειν τὸν ἦλον*, *Laps.* 7. *Apol.* 9. *Philops.* 9. — *Ἡρακλῆς καὶ Πίθηκος*, *Pisc.* 37. — *θάττον ἂν τις ἐν πλοῖῳ πεσὼν διαμάρτοι ξύλου ἢ ἀπορῆσει φιλοσόφου*, *Bis Acc.* 6. — *μόνον θέοντα κρατεῖν*, *Pro Im.* 13. — *θεὸς ἐκ μηχανῆς*, *Herm.* 86. *Philops.* 29. — *θεοῦ θέλοντος κἂν ἐπὶ δικὸς πλείους*, *Herm.* 28. — *Ἰλιεὺς τραγωδοῦς ἐμισθῶσω*, *Pseudol.* 10. — *οὐ φροντὶς Ἴπποκλείδῃ*, *Apol.* 15. *Herc.* 8. *Philopatr.* 19. — *ἐς πεδίον τὸν ἔππον*, *Pisc.* 9. *Soloeec.* 8. — *μὴ ἀπορρῆξωμεν πάνυ τείνουσαι τὸ καλώδιον*, *D. Mer.* 3 extr. — *πάντα κάλων κινεῖν*, *Alex.* 57. — *ἀκίνητον τὴν Καμαρίναν ἔαν*, *Pseudol.* 32. — *τὰ ἀπὸ καρδίας λέγειν*, *Iup. Tr.* 19. — *κυνὴ μακαρία*, *Herm.* 71. *Navig.* 12. — *εἰς τὸν κόλπον πύειν*, *Apol.* 6. — *κοσίνῳ μαντευσθαι*, *Alex.* 9. — *τὴν Κυλλάρῃβιν σπειρεῖν*, *Apol.* 11. — *τί κοινὸν κυνὶ καὶ βαλανείῳ*, *Adv. Ind.* 5. οὐ κῶνον ἄπαξ κινῶσαι ἂν σκυτοτραγεῖν μαθοῦσα, *ib.* 25. *ἐκ κύνος προκτοῦ*, *Asin. extr.* — *λέων κρούη δεθείς*, *de Merc. Cond.* 30. — *τί κοινὸν λύρα καὶ ὄνω*, *de Merc. Cond.* 23. — *ἐπὶ Μανδροβούλου χῶ*

- ρεϊ τὸ πρᾶγμα, *de Merc. Cond.* 21.
 — μύριμηξ ἢ κάμηλος, *Epist. Sat.*
 19. — ὁ νεβρός τὸν λέοντα, *D. Mort.*
 8, 1. — ἐπὶ ξυροῦ ἔστηκεν τὰ
 πρᾶγματα, *Iup. Tr.* 2. — ὄνος κι-
 θαρίζειν πειρώμενος, *Pseudol.* 7.
 αὐτολυρίζων, *D. Meretr.* 14, 4. ἔξ
 ὄνου παρακύνσεως, *Asia.* 45. ὄνου
 σκιά, *Herm.* 71. τί κοινὸν λύρα καὶ
 ὄνω, *de Merc. Cond.* 25. — ὀρνίθων
 γάλα, *de Merc. Cond.* 12. — ὀστρά-
 κου μεταπεσόντος, *Apol.* 1. — οὐδ'
 ὅσον κησασθαι τὸ οὖς σχολῆν
 ἄγειν, *Bis Acc.* 1. — μηδὲ πάσσα-
 λὸν τινα καταλείπειν, *Ind. Voc.* 9.
 — πίδθηκος ὁ κίδθηκος, *Adv. Ind.* 4.
 — πόλεμος ἐπάντων πατῆρ, *Hist.*
 2. — πολλὰ μοχθησαντες ὁμοίως
 ἔσμεν, *Herm.* 69. — εἰς κύρξ ἐκ τοῦ
 καπνοῦ, *Necyom.* 4. — ἐν σκότῳ
 ὀρχεῖσθαι, *Herm.* 49. — ἡ ἀπὸ
 Σκυθῶν ῥήσις, *D. Mer.* 10, 4. —
 τέττιγα τοῦ πτεροῦ συνέλληφας,
Pseudol. 1. — καθ' ὕδατος γρά-
 φειν, *Catapl.* 21. — μὴ ὑπὲρ τὸν
 πόδα ἔστω τὸ ὑπόδημα, *Pro Im.*
 10. — χοιρίσκος Ἀχαρνικός, *D.*
Meretr. 7, 3. — χρυσοῦς ἐν Ὀλυμ-
 πία σταθῆτι, *Pseudol.* 15.
- Providentia deorum a quibus negetur,
Iup. Conf. 6. *Iup. Tr.* 4. 16. 17. 19. 35.
 Proxenas, *Herod.* 4.
 Proxenas, dux Athen., *Dem. enc.* 37. cf.
Charid. 1.
 Prudentiae imago, *Imag.* 17.
 Prusias, Bithynus, *D. Mort.* 12, 6.
 Prytaneum, *Prom.* 4. *Pisc.* 46.
 Pseudo-Alexander, *Adv. Ind.* 20.
 Pseudo-Neron, *Adv. Ind.* 20.
 Pseudo-Philippus, *Adv. Ind.* 20.
 Pseudophilosophorum imago, *Pisc.* 31.
 34 sqq. 41 sqq.
 Psittopodes, *Ver. Hist.* 1, 35 sqq.
 Psyllotoxotae, *Ver. Hist.* 1, 13.
 Ptoeodorus, *D. Mort.* 7, 1.
 Ptolemaeus Lagi, in Aegypto camejum
 Bactrianum et hominem bicolorum osten-
 dens, *Prom. in v.* 4. Thespin tibicinem
 dono afficit, *ib.* eius pistolae, *Laps.*
 10. ei. aetas, *Macr.* 11. cf. *D. Mort.*
 13, 3. *Gall.* 25. *Hipp.* 2. — Philadel-
- phus, cum sorore coit, *Icar.* 15. *Macr.*
 12. — Philopator, quomodo se gesserit
 adversus Apellem absurdo crimine de-
 latum et Antiphilum eius delatorem,
Cal. 2 sqq. — Dionysius appellatus,
Cal. 16.
 Pudor, variaeque eius a variis epitheta et
 synonyma, *de Merc. Cond.* 11. pudore
 ob laudes suffundi moderati est animi,
pro Im. 17.
 Pueri comati in pretio, *Fug.* 20. *Ep. Sat.*
 Pulcher homo, de bonorum morum vel
 elegantiarum studioso, *Philopatr.* 1.
 pulchros semper diis gratos fuisse, *Cha-
 rid.* 7. 9. pulchri coluntur ab omnibus,
 deformes odio habentur, *ib.* 15.
 Pulchritudo mentis et corporis non sem-
 per in eodem homine, *Imag.* 11. pul-
 chritudinis corporis praestantissimae
 imago, *ib.* 5. it. mentis, *ib.* 15—23.
 pulchritudinis nova excogitare speci-
 mina non parvae est sapientiae, *Hipp.*
 8. pulchrarum rerum spectator, *de Dom.*
 2. eandem adaepectus pellicit animos,
ib. 10. res pulchrae quae videntur,
 quam quae audiuntur, multo magis per-
 cellunt animum, *ib.* 19 sq. de pulchri-
 tudine dissertatio, *Charid.*
 Pulicum vestigia metiri, *Philopatr.* 12.
 Pulvis et lutum cur in gymnasiis subil-
 ciuntur, *Anach.* 28 sqq.
 Purpuram gestat summus sacerdos, *Syr.*
 42. purpurae cochlea ad cibum desti-
 nata, *Cyn.* 11.
 Pygmaei, *Herm.* 5.
 Pygmalion deperit statuum Veneris, *Amor.*
 15. *Imag.* 4.
 Pylades et Orestes, *de Dom.* 23. vid.
 Orestes.
 Pylius senex, *Imag.* 13. vid. Nestor.
 Pyralis, *D. Mer.* 12, 1.
 Pyramides, cur exstructae, *Char.* 22. su-
 pervacuae, *Luct.* 22. quamvis altae non
 praebent umbram, *Toz.* 27.
 Pyriphlegethon, *Luct.* 3. *D. Mort.* 20, 1.
Catapl. 28.
 Pyrrha, *Rhet. praec.* 19.
 Pyrrhas, coquus, *Necyom.* 15. — ser-
 vorum nomen, *Tfm.* 22. *de Merc. Cond.*
 23. — septicus, *Vit. Aust.* 27.
 Pyrrhicha, saltationis genus, *Salt.* 9.
Pisc. 36.
 Pyrrho, prius pictor, tum philosophus
 septicus, *Bis Acc.* 25. *Icar.* 25. *Vit.*
Auct. 27.
 Pyrrhus Epirota, Alexandro se similem
 putans, *Adv. Ind.* 21. quid a diis pe-
 tierit, *Laps.* 11.
 Pythagoras, de eo *Gall.* 4 sqq. animae

- eius fata, 15 sqq. devolvit ex Apolline, 16. fuit in Euphorbo, *ib.* 17. 18. in Aspasia Milesia, *ib.* 19. in Cratete Cynico et aliis multis, *ib.* 20. de eo eiusque sectatoribus, eius iu-veurando, scientia, patria, studiis, quod transmirationem animae statuerit, cur fabis abstinerit, *Vit. Auct.* 2—6. de eius et sectatorum salutandi formula, *Laps.* 5. hospes Phalaridis tyranni, *Phal.* 1, 10. fabarum osor, et de eius transformatione, *Ver. Hist.* 2, 21. 24. Eleusinis interesse prohibitus, *Pseudol.* 5. laudatur, *Alex.* 4. eius anima, *ib.* 40. Pythagorei amici Alexandri pseudomant., *ib.* 25. Mnesarchi fil., *Lexiph.* 19. conf. *D. Mort.* 20, 3. *Fug.* 9. *Phitopatir.* 12. de Pythagoreis; *Pisc.* 43. Vid. Apollonius, Archytas, Arignotus, Empedocles, Myia, Ocellus, Philolaus, Theano.
- Pytheas, *Dem. enc.* 46. 48. eius de Demosthene dictum, *ib.* 15.
- Pythia Delphica, *Herm.* 60. vid. Oraculum. — Pythio non opus habere interprete, *Iup. Tr.* 28. Pythicum oraculum, *Salt.* 62. *Ner.* 10. — Pythii ludi, ubi poetae certabant, *Epigr.* 25. et musici, *Adv. Ind.* 8. in his quod praemium, *Anach.* 19.
- Python, orator, *Dem. enc.* 5. 32. — Iuvenis Macedo, *Demon.* 15. — draco (ab Apoll. interfectus), *Salt.* 38.
- Pytine, fabula Cratini, *Macrob.* 25.
- Q.**
- Quadi, *Alex.* 48.
- Quaternio, maximum iusturandum Pythagoreorum, *Laps.* 5. *Vit. Auct.* 4.
- Quintilius quidam, *Macr.* 1.
- R.**
- Raphanismus, moechorum poena, *De Mort. Per.* 9.
- Regilla quaedam, *Demon.* 33.
- Reprehendere facile, emendare consilio difficilium, *Iup. Tr.* 23.
- Requiem quando capiant athletae, *Ver. Hist.* 1, 1. eruditorum requies qualis esse debeat, *ib.* 1. 2.
- Rex computationis talorum victoria creatus, *Satura.* 4. regum condicio misera, *Gall.* 24. colossis quomodo similes, *ib.* tragicis actoribus, *ib.* sqq. regibus multa mala cum privatis communia, *Char.* 18. regum longaeavorum exempla, *Macrob.* 18 sqq.
- Rhadamanthus, Iovis fil., iudex apud in-feros, *Catapl.* 13. 18. 22. *Luct.* 7. iudicium, exercens in insula beatorum, *Ver. Hist.* 2, 6—10. 17. rex ins. beat. *ib.* 2, 6. 23.
- Rhea, Saturni uxor, *D. Deor.* 10, 2. amat Attin et ob amorem insana, *D. Deor.* 12. *Sacr.* 5. 7. apud Mygdonios culta, *ib.* 10. Rhaeae saltatores, *Salt.* 8. fanatici solutam comam habentes, *Alex.* 13. a Rhea correpti, *Nigr.* 37. conf. *Salt.* 37. *Syr.* 15. *Asin.* 35 sqq. conf. Cybebe.
- Rhetores Lucianae aevi reprehensi, *Rhet. Praec.* 13 sqq. *Iup. Tr.* 32. eorum vitia, *D. Mort.* 10, 10. rhetoricae et viarum ad eam imagines, *Rhet. Praec.* 6 sqq. Luciani tempore degenerans, *Bis Acc.* 30 sqq. rhetores tumidi et avari, *Paras.* 52. rhetor malus quidam, *Demon.* 36.
- Rhodochares, *Catapl.* 17.
- Rhododaphne, *Asin.* 17.
- Rhodope, femina libidinosa, *Salt.* 2. — mons, *Salt.* 51. *Fugit.* 25.
- Rhodus, Soli sacra, eius laus, *Amor.* 7. 8. Rhodius colossus, *Ver. Hist.* 1, 18. vid. Colossus, Rhodius quidam sophista, *Tox.* 27.
- Rhoeteum, *Char.* 23.
- Rhois, vid. Sardonius.
- Roma, luxuriosa et scelestis conveniens, *Nigr.* 16 sqq. virtutis palaestra, *ib.* 19. 20. Romanorum divitum mores describuntur, *ib.* 21 sqq. eorum mores, hippomania, testamenta, funera, convivia, balnea, servi, *ib.* 29—34. Romanorum salutatio, *Laps.* 13. furor ad oracula Alexandri audienda, *Alex.* 30 sqq.
- Roxane, ab Aëtlone picta, *Imag.* 7. *Herod.* 4 sq.
- Rufinus, Cyprius, *Demon.* 54.
- Rutilianus, Alexandri pseudomanteos gener, *Alex.* 4. 30. 31. 33 sqq. 48. 57. 60.
- Rutilla, mulier formosa, *Alex.* 39.
- S.**
- S consonans ab T loco suo pulsa, *Iud. Voc.* 1 sqq.
- Sabazius deus, *Deor. conc.* 9. *Icar.* 27.
- Sabinus, ad quem scripta est *Apologia pro Merc. Cond.*
- Sacae, *Macrob.* 4.
- Sacauraci Scythae, *Macrob.* 15.
- Sacco maior tabella (prov.), *Dem. enc.* 10.
- Sacerdotum circa hostias negotia, *Sacr.* 13. sacerdotes plures trecentis in uno templo, *Syr.* 42. de quibus plura, *ibid.* et 50.
- Sacrificia variarum nationum, *Iup. Tr.*

42. *Icar.* 24. cur fiant, *Iup. Conf.* 7. adhibetur ad ea saltatio et musica, *Salt.* 16. de sacrificiis Graecorum vide de *Sacrif.* sacrificii Assyrii ritus, *Syr.* 49. 55.
- Sagittarius, *Herm.* 28. eorum apud Scythas atque Persas ratio, *ib.* 33. Curetes opio insciunt sagittas, Scythae veneno, *Nigr.* 37. philosophi cum sagittariis comparati, *ib.* 38.
- Salaethus, lege lata contra adulterium ipse in eo deprehensus, *Apol.* 4.
- Salamis, *Rhet. Praec.* 18.
- Salamini per Apollinem perditii, *Philopat.* 5.
- Salaria eraditis constituta, vid. *Philosophia.*
- Saliorum saltatio, *Salt.* 20.
- Salmoenus, *Tim.* 2. *Philopat.* 4. *Tragodop.* 312.
- Saltatio, de ea *De saltat.*
- Salutandi formulae, de iis *pro Laps.*
- Samosata, *Hist.* 24.
- Samothraces, *Syr.* 15.
- Sandalia inaurata e Pataris, *D. Mer.* 14.
- Saperda piscis, *D. Mer.* 14, 2.
- Sapientiae imago, *Imag.* 17. sapientis a sophista differentia, *Hipp.* 2.
- Sappho, *Amor.* 30. *Imag.* 18. de *Merc. Cond.* 36.
- Sardanapallus, *Iup. Tr.* 48. *D. Mort.* 2. 20. 2. *Iup. Conf.* 16. *Rhet. Praec.* 11. *Syr.* 40.
- Sardes, de *Merc. Cond.* 13.
- Sardonius risus, *Asin.* 24. *Iup. Tr.* 16.
- Sarpedon, *Paras.* 46. pluvia sanguinea ob eius mortem, *Ver. Hist.* 1, 17 extr.
- Saturnalia, de iis vide *Saturn.*, *Cronos.*, *Epist. Saturn.*
- Saturnus, mythus de eo, *Sacr.* 5. *Saturn.* 5 sqq. fabula de eo astronomica est, *Astrol.* 21. septem tantum diebus regnat, *Saturn.* 2. liberos se devorasse negat, imperium ei non ademit Iuppiter, sed senex et podager sponte id tradidit, *ib.* 6. 7. Saturni aevo omnia sponte nascebantur, vinum fuebatur etc. *ib.* 7 et 20. eius aetas quantopere praeferenda sit aetati Iovis, *D. Deor.* 10, 2. salcem gerit, *Cronos.* 10. 11. Uranum castra vit, *ib.* 12. Saturni vincula, *Salt.* 37. conf. *D. Deor.* 1, 2. *Salt.* 47. 80.
- Satyrion, scurra, *Conn.* 19.
- Satyrus, Theogitonis fil., *Necyom.* 16. *Iup. Tr.* 41.
- Satyrorum Phrygum descriptio, *Deor. conc.* 4. *Bacch.* 1. 4. saltationum Bacchicarum inventores, *Salt.* 22. 79. eorum fons in India *Bacch.* 6.
- Sauromatae, *Tox.* 39. 40.
- Scapha viminea tralicere mare, *Herm.* 28. scapham dicere scapham, *Hist.* 41.
- Scenarus in tragoediis mutatio, *Necyom.* 16. eis similes vitae humanae actiones, *ib.*
- Scheria, *Paras.* 11.
- Scintharus, *Ver. Hist.* 1, 33 sqq. 2, 1. 41.
- Scipio, *Macrob.* 12. Alexandro postponitur, Hannibali praefertur, *D. Mort.* 12.
- Sciron, *Iup. Tr.* 21. *Bis Acc.* 8. *Ver. Hist.* 2, 23.
- Scironia saxa, *D. Mar.* 8, 1. 9, 1.
- Scorodomachi, *Ver. Hist.* 1, 13.
- Scorpiorum alatorum genus, *Dips.* 3
- Scribonius, *Macrob.* 17.
- Scylla, *Salt.* 41.
- Scytharum in delicta severitas, *Anach.* 11. quae scelera in eorum regis, *Icar.* 15. eorum vivendi ratio, *ib.* 16. sagittis fortes, *Herm.* 33. *Tox.* 8. amicitia nihil putant malus, *ib.* 7. in ea fideles, *ib.* 9. inhospitalis, agrestes, *ib.* 8. Orestae atque Pyladi cur sacrificent, *ib.* 1 sqq. eorum bella perpetua, *ib.* 36. quomodo ineant amicitiam, *ib.* 37. exempla amicorum Scytharum, *ib.* 39 sqq. non spectant verborum elegantiam, *ib.* 35. iusiurandum Scytharum, *ib.* 38. eorum dii, *ib.* *Iup. Tr.* 42. *Scyth.* 4. contra Sauromatas bellum, *Tox.* 39. Zirin clamare quid apud eos, *ib.* 40. eorum inter se fides, *ib.* 39. 61. pellem insidere quid apud eos, *ib.* 48. non confundunt vinum, *ib.* 45. supplicandi eorum ratio, *ib.* 48. quomodo colligant copias, *ib.* contra Machlyes eorum bellum, *ib.* 54. in quo dilant ab Alaais, *ib.* 51. sagittas tingunt veneno, *Nigr.* 37. Dianae homines sacrificant, *Sacrif.* 13. hominibus vescuntur, *D. Deor.* 16, 1. mortuos edunt, *Luct.* 21. Scythae pileati, Scythae octipedes, *Scyth.* ἀναβατιῶτες, *Scyth.* 1 sqq. v. Getae. eorum excursiones, *Philopat.* 29. conf. *Prometh.* 4. *D. Mort.* 12, 5. *Macrob.* 15. *Deor. conc.* 9. *D. Mer.* 10. *Philopat.* 17.
- Sectae uni non adeo adhaerendum, ut ceterae sine examine spernantur, *Herm.* 34. cui similes, qui uni se plane mancipent, ceteris valere iussis, *ib.* vid. *Philosophia.*
- Seleucia, urbs, *Nav.* 34.
- Seleucus, *Laps.* 10. *Gall.* 25. Nicator uxorem filio cedit, *Syr.* 17. 18. *Salt.* 58. *Icar.* 15.
- Semele, de ea *D. Deor.* 9, 2. 18, 2. *Salt.* 39. 80.

- Semidei ridetur, *Deor. conc.* 7.
 Semiramis, condidit templum Hierapolitanum, *Syr.* 14. statua eius Hieropol., *ib.* 33. 39.
 Sepulturae varia genera, *Lucl.* 21. vid. Funus, Parentat. sepulcrorum vanitas, *Char.* 22. sepultura Gallorum, *Syr.* 52.
 Seres, ad 300 annos viventes, *Macr.* 5. *Catapl.* 21. Serica vestis, *Salt.* 63.
 Seriphii, *D. Mar.* 12.
 Serpens deus, *Alex.* 13. serpentes Libyci, *Dips.* 2.
 Sertum, vid. Corona.
 Servius Tullius, *Macr.* 8.
 Servorum nomina, de *Merc. C.* 23. *Tim.* 22. servi sciunt dominorum et honesta et turpia, *Asin.* 5. servitasse ultra Xoin et Thumim, *Rhet. Praec.* 24.
 Severianus, oraculum ab Alexandro ei datum, *Alex.* 27. eius mors, *Hist.* 21. 25. oratio funebris in eum deridenda, *ib.* 26.
 Sibyllae oraculum fictum, de *Mort. Pe-regr.* 29. *Alex.* 11.
 Sicilia pars avulsa, *D. Mar.* 10.
 Sicinnis, saltationis genus, *Salt.* 22. 26.
 Siculae mensae, *D. Mort.* 9. 2.
 Sicyon, *Icar.* 18. *D. Mort.* 10, 12, 11, 2.
 Sicyonius campus fertilis, *Nav.* 20. Sicyonii calcei, *Rhet. Praec.* 15.
 Sidon, *D. Deor.* 24, 2. Sidonium vitrum, *Amor.* 26. Sidonius nummus, *Syr.* 4.
 Sidonius mercator, brevissimum iter e Babylonia in Aegyptum monstrans, *Rhet. Praec.* 5.
 Sidonius, sophista, *Demon.* 14.
 Sidus, vid. Astrologia, Stella.
 Sigum Troi., *Char.* 23.
 Sigillorum solvendorum diversa genera, *Alex.* 21.
 Signum, vid. Imago, Simulacrum, Statua.
 Silenus Lydus, senex, *Deor. conc.* 4. *Bacch.* 2. 4. saltans, *Icar.* 27. Silenifons in India, *Bacch.* 6. 7.
 Simiae saltare doctae, *Apol.* 5. *Pisc.* 36. simiam leonina pelle tegere, *Philops.* 5. simia est simia, quamvis aurea gestet crepundia, *Adv. Ind.* 4.
 Simiche, *Catapl.* 22. *D. Mer.* 4.
 Simon, mutat nomen in Simonidem, *Gall.* 14.
 Simonides, poeta satyricus, *Pseudolog.* 2. — Ceus, poeta, ordine collocasse dicitur litteras, *Iud. Voc.* 5. eius artas, *Macr.* 26. cf. *Pro Imag.* 19.
 Simulacrum spectatores ubique respiciens, *Syr.* 32. incertum, *ib.* 33. bis quotannis ambulans, *ib.* Semiramidis aliaque permulta in templo Hierapolitano, *ib.* 39. 40.
 Simylus, *D. Mort.* 9. — nauclerus, *Tox.* 19.
 Sinatruces, Parthyaeorum rex, *Macr.* 15.
 Sindiani, gens, *Tox.* 55.
 Sinus Ionicus, *Amor.* 6. Pamphilius, *ib.* 7.
 Sipylus mons, *Imag.* 1. *Tragod.* 317.
 Sirenae, *Nigr.* 3. de *Dom.* 19. *Salt.* 4. audientibus eas quid contingat, *Imag.* 14. Sirenum natales, *Salt.* 50.
 Sirius, stella, *Ver. Hist.* 1, 16. *Vit. Auct.* 16.
 Siennidis et Toxaris amicitia, *Tox.* 57 sqq.
 Sisyphus, *Necyom.* 14. *Tragod.* 12. Sisyphum onus, *Nav.* 21.
 Smyrna, *Iud. Voc.* 9.
 Socialis coniunctio amabilis, *Amor.* 27.
 Socrates, puerorum amator, eius civitas, leges, republica, *Vit. Auct.* 15—18. hoc se scire dicit, quod nihil sciat, *D. Mort.* 20, 4. 5. quomodo ad mortem paratus, *D. Mort.* 21. relicta arte statuaria ad eruditionem transterat, *Sonn.* 12. oraculum Pythicum de eo, *Amor.* 48. quomodo Alcibiadem amaverit, *ib.* 49. 54. miles timidus, *Paras.* 43. apud Deillum fugerat, *Ver. Hist.* 2, 23. laudabat et disciebat artem saltandi, *Salt.* 25. musicam amabat, *ib.* nuptias non commendabat, *Conv.* 39. eius platanus non procul ab Ilisso, de *Dom.* 4. *Amor.* 31. iniuste delatus, *Cal.* 29. eius dictum, *Paras.* 19. eius apologia adest, *ib.* 56. veneno perit, *ib.* 57. dissimulator, *Demon.* 6. eius cum Chaerephonte colloquium, *Halcyon.* eius apud inferos congregones, *Necyom.* 18. Sophronisci fil. in Ins. beat. cum pulchris consuetudinem habens, nugae agens, *Ver. Hist.* 2, 17. 19. conf. de eo *Demon.* 59, 62. *Bis Acc.* 5. *Pisc.* 1 sqq. *Iup. Conf.* 16. *Iup. Tr.* 48. *Philops.* 24. *Imag.* 17. *Herm.* 48.
 Sol, deus, per tres dies currum non agere iussus, ut Hercules gigni posset, *D. Deor.* 10. amat Clymenen, *ib.* 12, 1. de Sole Titane eiusque curru et equis filioque, *ib.* 25. eius opera, *Bis Acc.* 1. indicat Vulcano Martem ad Venereum ingressum, *D. Deor.* 17. *Gall.* 3. caecitati Orionis medetur, de *Dom.* 29. eius pugna, *Salt.* 42. adoratur ab Indis saltando, *ib.* 17. uniuicue patrius videtur, *Patr.* enc. 6. Solis boves assati exsiliunt, *Ep. Sat.* 23. eius ac lunae imaginem cur non faciant Syri, *Syr.* 34. thronus Solis, *ib.* eius splendori comparatur oratio Demosthenis, *Dem. enc.* 17.
 Solatium ex societate mali, *D. Mort.* 15, 3.
 Soloecismus in voluptate, *Nigr.* 31. in

- saltatione, *Salt.* 80. varios soleccismos vide in *Solecc.*
- Solon, Excecididae fil., *D. Mort.* 20, 4. eius cum Croese colloquia, *Char.* 10, 12. legislator, eius laus, *Anach.* 14. *Soyth.* 5 sqq. Anacharsidis praceptor, *ibid.* quae antiquissima eius cura fuerit, *Anach.* 18. lex de audienda utraque parte, *Calma.* 8. eius aetas, *Macr.* 18, conf. *Amor.* 48.
- Somnus deus, *D. Deor.* 10, 2. — somniorum insula descripta, *Ver. Hist.* 2, 32—34. somnia vento concepta, *Harm.* 4. pictorum atque poetarum, vid. hoc tit. somnio iubetur Stratonice templum condere, *Syr.* 19. somnia a contrario interpretanda, *Philopat.* 21.
- Sophista, celebratum nomen quid significet, *Rhet. Praec.* 1. eius a sapiente diacrimen, *Hipp.* 2. mali sophistae non imitandi, *Lexiph.* 23. sophistae sermo labyrinthi similis, *Fug.* 10. lascivi, avari, adulatores, iracundi etc., *ib.* 13, 14, 19. Hippocentauri speciem refert, *Fugit.* 10.
- Sophoclis tragici aetas et mors, a filio demetriae accusatus ab iudicibus absolvitur; eius Oedip. Col. quando scriptus, *Macr.* 24. Aesculapium cecinit, *Dem. enc.* 27, conf. *Conv.* 28.
- Sophoniscus, *Bis Acc.* 5 sq.
- Sopolls, medicus, *Lexiph.* 18.
- Sosandra, Calamidis statua, *Imag.* 4, 6. — *D. Mer.* 3, 2.
- Sostratus, Cnidius, Phari conditor, ubi nomen suum inscripserit, *Hist.* 62. averso Nilo Memphin capiens, *Hipp.* 2. eius porticus Cnidi, *Amor.* 11.
- Sostratus Boeotus, Hercules a Graecis appellatus, *Demon.* 1. — iatro, *D. Mort.* 30. — homo malignus, *Alex.* 4. — alius, *Conv.* 32.
- Sosylus, equiso, *Gall.* 29.
- Spartii Thebani, *Philops.* 3. *Salt.* 41.
- Spatinus, Medus, *Icar.* 15.
- Spectra, de his plaustra mendaciorum, *Philops.* 11 sq. interfectorum, *D. Mer.* 13.
- Sperchis, vid. Bulis.
- Spei imago, *de Merc. Cond.* 42.
- Sphaeria, *Laps.* 3.
- Sphaera quadrata, *Nigr.* 2.
- Spicae praemium certaminis eloquentiae, *Cuarid.* 3.
- Sponsa velata, *Conv.* 8.
- Statuae, miracula edentes, ambulantes, *Philops.* 19 sqq. 21. febricitantes sanantes, *Deor. conc.* 12. earum interna, *Gall.* 24. sudantes, *Syr.* 10. statua Veneris amata, *Amor.* 15. *Imag.* 4. statuae ponuntur saltatoribus, *Salt.* 14. vid. Simulacrum.
- Statuariae artis laus, *Soma.* 7, 8. reprehensio, *ib.* 9, 13. statuarii, vid. Alcmena, Calamis, Critias, Daedalus, Demetrius, Hermocles, Lysippus, Myron, Phidias, Polyclethus, Praxiteles, Scopas.
- Stellarum in res humanas vis, *Astrol.* 29. v. Astrologia, Planetae.
- Stentorea vox, *Luct.* 15.
- Stesichorus poeta Himereusis, carmine offenderat Helenam, *Ver. Hist.* 2, 15. palliodiam scripsit, *pro Im.* 15. eius aetas, *Macrob.* 26.
- Sthenoboea, *Salt.* 42. *Syr.* 23.
- Stolci, de his vid. *Vit. Auct.* 20—26. quales, *Herm.* 18, 23, 82. amici Alexandri pseudomant, *Alex.* 25. non sunt in insula beatorum, *Ver. Hist.* 2, 18. cf. *Pisc.* 42, 51. vid. Agathocles, Athenodorus, Chrysaippus, Cleanthes, Dinomachus, Diogenes, Epictetus, Hecatomocles, Marcus imperator, Musonius, Nestor, Theopompus, Timeocles, Zenon.
- Stratonice, Seleuci uxor, calva, ob crenae a poetis laudata, *pro Im.* 5. de ea *Salt.* 58. amata ab privigno, *Syr.* 17, 18. restaurat, sompniis manita, templum Hierapolitanum, *Syr.* 19. amat Combabum, *ib.* 19—26.
- Strombichus, *Nav.* 10.
- Struthias, adulator, *Fugit.* 19.
- Struthiocamelorum ova, *Dips.* 7.
- Struthobalani, *Ver. Hist.* 1, 13.
- Struthium, herba tinctoria, *Alex.* 12.
- Studia literarum partim utilia, partim iucunda, *Salt.* 71. vid. Eruditio.
- Stymphalus, in eo volucres, *Imp. Tr.* 21.
- Styx, per Stygem iurant dii, *Deor. conc.* 15.
- Sudantia simulacra, *Syr.* 10.
- Suffragia ferentes manus protendant, *Deor. conc.* 19.
- Sunium, *Bis Acc.* 8, 9.
- Sura, locus Aesae, *Hist.* 29.
- Susa, *Philopat.* 28.
- Sylla, *Adv. Ind.* 4, *Zeus.* 3.
- Syllogismi variae formae, *Vit. Auct.* 22. cornutus, *Conv.* 23. cf. *Cynic.* 4, 5.
- Syracusae, *Hist.* 38. Syracusanarum mensae, *Dem. enc.* 18.
- Syria dea, de ea vid. librum vol. 3 p. 341. eorum, qui Syriam deam circumferebant, mores, *Asia.* 35 sqq.
- Syrtis maior, *Dips.* 6.
- Syrus e Palaestina, daemones expellens, *Philops.* 16. Syri medici, *Tragod.* 265
- Syra maga, *D. Mer.* 4, 4.

T.

- T consonans locum τού S occupans, *Ind. Voc.* 1 sqq.
- Tabella geometrica, *Nigr.* 2.
- Tacnarum, *D. Mar.* 8, 1.
- Talus, Cretensis, *Philops.* 19. *Salt.* 49. eius sepulcrum, *Pisc.* 42.
- Talorum ludus, *Saturn.* 4. tall de dama Afric., *Amor.* 16.
- Tanagraei galli, *Gall.* 4.
- Tanais, *Tox.* 39. *D. Mort.* 12, 5.
- Tantalus, de eius poena, *D. Mort.* 17. comparantur cum eo avari, vid. *Avarus*. Tantalus sustinere poenam, *Amor.* 53.
- Tantali lingua incontinens, *Salt.* 54. *Char.* 15. *Necyom.* 14. *Luct.* 8. *Tim.* 18. *Tragod.* 11.
- Taraxion, *Ver. Hist.* 2, 33.
- Tarentinae vestes, *Calumn.* 16. *D. Mer.* 7, 2. *Rhet. Praec.* 15. Tarentini Pythagorae discipuli, *Gall.* 18. *Vit. Auct.* 6.
- Tarichanes, *Ver. Hist.* 1, 35.
- Tarquinius Superbus, *Macrob.* 3.
- Tarsenses honorem quotannis habent Athenodoro, *Macrob.* 21. tributis eos levat Augustus, *ib.*
- Tartarus, *Necyom.* 14. *Luct.* 8.
- Taureae palaestra Athenae, *Paras.* 43.
- Taurica Chersonesus, *D. Deor.* 23, 1.
- Taurus, vid. *Bos*, *Apis*.
- Taygetus, *D. Deor.* 14, 2. *Icar.* 11.
- Tegea, *D. Deor.* 22, 3. Tegeatae apri Calydonii exuvias ostendentes, *Adv. Ind.* 14.
- Telegonus, Circes fil., Ulixen patrem interficit, *Ver. Hist.* 2, 35. *Salt.* 46.
- Telemachus, *Dom.* 30.
- Telemus, *Diss. cum Hes.* 1.
- Telephus, *Nigr.* 38. a cervia nutritus, *Sacr.* 5.
- Telesilla, *Amor.* 30. *Epigr.* 24.
- Tellus Atheniensis, beatus, *Char.* 10. *Ver. Hist.* 2, 17.
- Templa, quo positu fecerint antiqui, *Dom.* 6. Aegyptiorum antiquitus sine imaginibus, *Syr.* 3. templa diversa per Syriam, *ib.* ad 10 sqq. templi Hierapolitani descriptio, *ib.* 28 sqq.
- Teraeus (Tiraeus), rex Characis, *Macrob.* 16.
- Teres, Odryasarum rex, *Macrob.* 10.
- Tereus, *Syr.* 40. duas sorores subigit, *de Merc. Cond.* 41.
- Terpsichore, *Imag.* 14.
- Terpsion, adulator, *D. Mort.* 6.
- Terra, multo minor quam luna, *Icar.* 12.
- Tessera, vid. *Talorum ludus*.
- Testamentorum qui participes, *Tim.* 21 sqq. vanitas, *Nigr.* 30 sq.
- Testudinis musicae inventor, *D. Deor.* 7, 4.
- Tethys, *Tragod.* 94.
- Teucer, *Paras.* 46. *Herm.* 26.
- Thalassopotes, *Ver. Hist.* 1, 42.
- Thales, *Hipp.* 2. *D. Mort.* 20, 4. aetas eius, *Macrob.* 18.
- Thamyris, *Dom.* 18. *Pisc.* 6.
- Thanatusia, *Ver. Hist.* 2, 22.
- Thargella, *Eun.* 7.
- Thasium vinum, *Amor.* 27.
- Theagenes philosophus ob meretricem se interfecerat, *Catapl.* 6. Cynicus, eius oratio pro Peregrino, *de Mort.* *Per.* 4 sqq. Patrensis, *ib.* 36. Thasius, Olympionices, *Hist.* 35. eius statua fabricitantes sanat, *Deor. conc.* 12.
- Theano, Antenoris uxor, *Imag.* 19. Pythagorea, *Amor.* 30. *Imag.* 18.
- Thebae, Thebaeae fabulae, *Salt.* 41. Thebani Geryonis ossa ostendentes, *Adv. Ind.* 14.
- Themis, *Iup. Tr.* 19.
- Themistocles, oracula interpretans, *Iup. Tr.* 20, 31. eum calumniatur Aristides, *Calumn.* 27. suspectus proditiōnis, *ib.* 29. conf. *Dem. enc.* 37.
- Theodotae conspiratio contra Ptolemaeum, *Calumn.* 2.
- Theodotas Rhodius, *Zeux.* 9.
- Theognis, *de Merc. Cond.* 5. *Apol.* 10. *Salt.* 67.
- Theomnestus, *Amor.* 2.
- Theon, *Hist.* 35.
- Theophrastus, *Dem. enc.* 12.
- Theopompus, *Macrob.* 10. *Hist.* 59. *Pseudol.* 29.
- Theoxenus, *Scyth.* 8.
- Theramenēs rhetor, cur Cothurnus vocatus, *Amor.* 50.
- Thericles agulus, *Lexiph.* 7.
- Thermaystrida saltare, *Salt.* 34.
- Theron, *Epigr.* 2.
- Thersagoras, *Dem. enc.* 1 sqq.
- Thersites, qualis, *D. Mort.* 25. pro homine ignavo, *Hist.* 14. conf. *Char.* 22. *Necyom.* 15. *Demon.* 61. *Adv. Ind.* 7. *Ver. Hist.* 2, 20.
- Thesaurus, Pluto obediens, *Tim.* 30. 40.
- Theseus, Neptuni filius, Herculis discipulus, *Cyn.* 13. 14. Aegeli fil., *Luct.* 5. Thesei et Pirithoi amicitia, *Tox.* 10. *Salt.* 60. *Charid.* 16. Helenam immataram rapuit, *ib.* *D. Debr.* 20, 14. *Gall.* 17. Thesei merita, *Iup. Tr.* 21. eius uxores, *Ver. Hist.* 2, 8. in magno honore est in insula beatorum, *ib.* 19. 22. filo Ariadnae exit labyrintho, *Herm.* 47. qualis futurus, si voluptati obediisset,

- Bis Acc.* 20. conf. *Salt.* 40. *Dem.* enc. 10.
 Thesmothoria, *Amor.* 10. *D. Mer.* 2, 1. 7, 4.
 Thesmopolis philosophus, *Gall.* 10.
 Thesmopolidis Stoici fata, *de Merc. Cond.* 33.
 Thespiæ, *Amor.* 11.
 Thespis, tibiern Ptolemaei Lagi, *Prom.* in v. 4. Thebanus, *Adv. Ind.* 9.
 Thessali imbelles, *Dem.* enc. 39. saltatoriarum artis amantissimi, *Salt.* 14. Thesalorum equitatus celebris, *D. Mort.* 14, 2. Thessalia veneficas multas habet, *D. Mer.* 4. de quarum una vide *Asin.* 12 sqq. Thessalicae fabulae, *Salt.* 52.
 Thessalonice, *Asin.* 46.
 Thetis Briareum in auxilium Iovis contra deos seditiosos vocat, *D. Deor.* 21, 2. *Isp. Tr.* 40. Achillis mater, *D. Mar.* 11. *D. Deor.* 1, 2. Danaen cum filio e fluctibus servat, *D. Mar.* 12. eius nuptiae, *D. Mar.* 5. conf. *Prom.* 21.
 Thmuis, servisse ultra Thmuis et Xoin *Rhet. Praec.* 24.
 Thoas, *Tox.* 6.
 Thon, *Alex.* 5.
 Thraces, quales, *Icar.* 15. cum Eumolpo bellum intulerant Athenis, *Anach.* 34. subacti a Baccho, *D. Deor.* 18. sacrificant Zamolxidi, *Isp. Tr.* 42. Thracii equi ab Hercule domiti, *ib.* 21. Thraciae fabulae, *Salt.* 51. Thraciae metalla, *De sacrif.* 11.
 Thrason, *D. Mer.* 12, 1.
 Thrasyclus Corinthius, *D. Mort.* 11, 2. — philosophus adulator, *Tim.* 54.
 Thucritus, senex, *D. Mort.* 6.
 Thucydidis opera octies a Demosthene descripta, *Ado. Ind.* 4. malus ei imitator, *Hist.* 15. de ei. oratione funebri, *ib.* 26. de prooemio, *ib.* 54. laudatur, 38. 39. 42. 49. 54. 57. citatur: *ep. ad Nigr. Ind. Voc.* 9. *Hist.* 5. *Alex.* 8. *Salt.* 36. *Paras.* 48. *Navig.* 3.
 Thyestes, *Salt.* 43. 67. 90. *Saturn.* 6. devoravit filios, *Sacr.* 5. *de Merc. C.* 41. de regno contendit cum Atreo, *Astr.* 12. ovis ei. aurea, *ib.*
 Thynnocephall, *Ver. Hist.* 1, 35 sqq.
 Tiberii Cæsar. praeceptor, *Macrob.* 21.
 Tibiae Ismeniae et Timothei celebres, *Ado. Ind.* 5. Marsyae et Olympi, *ib.*
 Tibicen furiosus, *Conv.* 20. tibicines in templis, *Syr.* 43 sqq.
 Tibius, nomen servile, *Tim.* 22. *Gall.* 29. *de Merc. Cond.* 25. *Philops.* 30.
 Tigranes, Armeniorum rex, *Macrob.* 15.
 Tigrapates, Lazorum rex, *Tox.* 44.
 Tilliborus, iatro, *Alex.* 2.
 Timaeus, *Macrob.* 10. Tauromenites, *ib.* 22.
 Timarchus, de eo *Pseudol.* cognomina ei, *ib.* 27. Aeschinis in eum oratio, *Apol.* 7.
 Timocles, Stotus, *Isp. Tr.* 4 sqq.
 Timocrates, Heracleota, *Demon.* 3. — inimicus Alex. pseudom., *Alex.* 57. cf. *Salt.* 69. — Agfigentius, *Phal.* 1, 9.
 Timon, Echecratidae fil., Colyttensis, *Tim.* saep. ianitor in insula impiorum, *Ver. Hist.* 2, 31.
 Timotheus, Thebanus, celebris musicus, *Harm.* 1. quid suaserit Harmonidi gloriae cupidus, *ib.* 2. eius tibiae, *Adv. Ind.* 5. alius, musicus, *Harm.* 1.
 Tiraeus, vid. Teraeus.
 Tiresias, vates Boeotius, *Necyom.* 6. *D. Mer.* 5, 4. cur vir fuisse et femina diceretur; cur caecus; eius caecitas arte vaticinandi compensata, *D. Mort.* 28. *Astrol.* 11. *Salt.* 57. cum convenit Ulixes apud inferos, *Astrol.* 24. ad sex generationes extendit aetatem, *Macrob.* 3. voluptatem feminae praefert virili, *Amor.* 27. eius monitum de optima vita, *Necyom.* 21.
 Tiridatas, *D. Mer.* 9, 2.
 Tisias, *Pseudol.* 30.
 Tisiphone, *Catapl.* 23.
 Titanes, *Isp. Tr.* 3. *Salt.* 21. 37. 79. unus eorum Sol, *D. Deor.* 25, 1. optimanus, Saturnus, *Saturn.* 5.
 Titanus pro Titianus, *Hist.* 21.
 Tithonus, longaevis, *D. Mort.* 7, 1. *Herm.* 50. *Deor. conc.* 8.
 Titormus, eius robur, *Hist.* 34.
 Tityus, *D. Mort.* 30, 1. *Necyom.* 14. *Salt.* 38. *Rhet. Pr.* 13.
 Tmolus, *D. Deor.* 18. *Tragod.* 34.
 Tomyris, *Char.* 13.
 Tondere, plerique philosophi ad cutem rasi, *Herm.* 18. *Vit. Auct.* 20 etc. tonderi probrosum antiquis, *Cyn.* 14.
 Toxaris Scythia plebeius, Athenis mortuus, cur et quomodo tamquam heros ab Atheniensibus cultus; eius sepulcrum et monumentum, *Scyth.* 1. 2. literarum causa Athenas profectus, *ib.* 1. *Tox.* 57. eius fata, cum in Graeciam iter faceret, *ib.* 57 sqq.
 Tragoedia suum saltandi genus habet, *Salt.* 26. quale spectaculum, *ib.* 27. 28. soloecismus in ea, quid, *ib.* tragoedias scribere quando desitum, *Dem.* enc. 27. de tragoedia vid. *Anach.* 23. *Gall.* 26. tragoedi et comoedi, quibus in rebus peccare soleant, *Nigr.* 8. 11. 14. tragoedorum deus ex machina, *Herm.* 86.

- tragoedus male dei personam perferens vapulat, *Pisc.* 33.
- Tragoedi, vid. Archelaus, Aristodemus, Epirotes, Polus, Satyrus.
- Triangulum triplex quid significet, *Laps.* 5.
- Triballi, gens, *Dem. enc.* 34.
- Tricaranus, liber Theopompi, *Pseudol.* 29. — Cerberus, *Fug.* 32 et passim.
- Tricca, urbs Thessaliae, *Alex.* 11.
- Tricolor gemma, *D. Mer.* 9.
- Triphontis persona, vid. *Philopatr.*
- Tribolus, merces iudicum, *Dem. enc.* 36. *Bis Acc.* 15.
- Triphales, *Fug.* 32.
- Triptolemus, per aëra vectus, *Soma.* 15. *Salt.* 40. *Philops.* 3.
- Tritones, Neptuni ministri, *D. Mar.* 6. 10, 2. 14, 15. *Tim.* 54.
- Tritonomendetae, *Ver. Hist.* 1, 35 sqq.
- Triunus deus, *Philopatr.* 12.
- Troas, *D. Mar.* 9, 1. Troia ab Hercule capta, *Gall.* 17. Troianum bellum, *Charid.* 18. Troianorum conclonatores, *Herc.* 4.
- Troezene, *Iup. Tr.* 21. Troezeni comas Hippolyto ponentes, *Syr.* 69.
- Trophonius, *D. Mort.* 3. *Necyom.* 23. *Deor. conc.* 12.
- Tyaneus, vid. Apollonius.
- Tympana in temptis, *Syr.* 50.
- Tyndareus, *Salt.* 45.
- Tyrannus, quem ita appellet populus, *Phal.* 1, 7. tyrannus nemo amicus, tyrannorum vita, mores, exitus, et mortuorum sors, *Catapl.* 8 sqq. vid. *Tyrannic.*
- Tyro pulchra, *D. Mort.* 18, 1. *Philopatr.* 6. amica Enipei, *D. Mar.* 13. quem honorem ab Neptuno nacta, *Ver. Hist.* 2, 3.
- Tyroessa insula, *Ver. Hist.* 2, 25.
- Tyrrheni a Baccho victi, *Salt.* 22.
- Tyrus, *D. Mort.* 12, 5. *Syr.* 3. deficiens a Ptolemaeo, *Cal.* 2.
- U.**
- Ulixes, ob prudentiam celebratus, *Tim.* 23. *D. Mort.* 9, 4. eius furor stimulatus, *Salt.* 46. furens plectus, *Dom.* 30. Polyphemum excaecans, *D. Mar.* 2. ei, cum Aiace dissidium ob Achillis arma, *D. Mort.* 29. cur ad inferos descendit Circe iuvante, *Astrol.* 24. a loto abstractus, *Salt.* 4. aures sociorum cera obstruit, *Char.* 21. Palamedi insidiat, *Calumn.* 28. podagra perit, *Tragod.* 262. de eo *Ver. Hist.* 2, 15, 20, 22. epistola ad Calypsum, *ib.* 29. 35. *conf. Nigr.* 19. *Luct.* 5. *Paras.* 19.
- Umbrae, testes adversus iniustos apud inferos, *Necyom.* 11 sqq. umbram cap-
ptare, relicto corpore, *Herm.* 79. umbra sex pedum, *Cronos.* 17.
- Urania Venus in hortis, *D. Mer.* 5, 7, 1. *Syr.* 32. alba capra et immolatur, *ib.* vid. Venus.
- Uranus, *Sacr.* 5. *Salt.* 37. *Cronos.* 12. Utis pro Ulixae, *D. Mar.* 2, 1.
- V.**
- Vanitas hominum, *Char.* 21.
- Varietas cibi potusque laudatur et rursus impugnatur, *Cyn.* 5, 6.
- Venus, unde nata, *Tragod.* 87. amat Anchisen et Adonin, *D. Deor.* 11, 1. Martem, *ib.* 15, 12, 2. Vulcani uxor, *ib.* 15. cum Marte in adulterio vinculis a coniuge constricta, *ib.* 17. vid. Mars, quae fabula est astronomica, *Astrol.* 22. eius filii, Cupido, Hermaphroditus, Priapus, *D. Deor.* 23, 1 (quos vide). eius certamen cum Iunone et Minerva de pulchritudine, *D. Mar.* 5. *D. Deor.* 20. eius cestus, *ib.* 10. eius filii Himeros et Eros, *ib.* 15. Paridi uxorem promittit Helenam, *ib.* cestum ei abstulerat Mercurius, *ib.* 7, 3. ex Phaone sene iuvenem facit, *D. Mort.* 9, 2. quos persequatur odio, *Amor.* 2. a Paphiis creata, *Sacr.* 10. Iovem comitatur Europam per aquas ferentem, *D. Mar.* 15. Cnidia e lapide Pentelico, *Iup. Tr.* 10. Cnidia, Praxitelis opus, *p. Im.* 23. *Amor.* 11. ab iuvene temerario amata, *Imag.* 4. *Amor.* 15, 16. descripta, *ib.* 13, 14. *Imag.* 6. templum eius descriptum, *Amor.* 12. Venus in hortis, Alcaemenis opus, *Imag.* 4, 6. Venus aurea, *Charid.* 11. *Iup. Tr.* 10. Colias et Genetyllis, *Amor.* 42. Pandemos et Urania, *Syr.* 32. *Pseudol.* 11. *Rhet. Pr.* 25. Venus Byblitorum, cui ex corporis quaestu fit sacrificium, *Syr.* 6. Veneris templum in Libano; *Syr.* 9. *conf. Salt.* 37. *Amor.* 5. *Charid.* 10. vid. Urania.
- Verba alata, *Dom.* 20. verborum flores vitandi, *Lexiph.* 23. tumor verborum, *ib.* 24. affectatio exoletorum verborum, *ib.* 22. verbo uno omnia creata, *Philopatr.* 13.
- Veritatis imago et sociae, *Pisc.* 16 sqq. veritas a Croeso contempta, *Char.* 11 sq. pauci eius amant studium, *ib.* 21.
- Vesta Thesmothoros, cuius sacerdotes virgines, *Tim.* 17. cf. *Philops.* 5. *Conv.* 31.
- Vestis, vestes divitum molles, *Ep. Sat.* 26 et pass. pauperum, cribro ac reti similes, *ib.* 24. splendidae nihil prosunt, *Cyn.* 9. longa est tragicorum, *ib.* 16.
- Via tristissima quae tritissima, *Dem. enc.* 22

Vindex, res novas contra Neronem molitur, *Ner.* 5.
 Vinum, eius effectus in India, *Nigr.* 5. eius inventio Baccho tribuitur, *D. Deor.* 18, 2. vinum odoratum, *Ep. Sat.* 22.
 Vires, quando minuuntur, *Anach.* 35. non abeunt, sed crescent laboribus; comparatur Hydrae, *ib.*
 Virtus, ad eam Graeci excitant adolescentes exemplis animalium, *Anach.* 32. ea et forma corporis non semper una habitant, *Imag.* 11. in mulieribus virtus imperfecta, *Amor.* 51. in peregrinis quoque laudanda, *Tox.* 5. viae ad eam diversae, *Herm.* 25. unica vera, *ib.* 27. in qua reperienda haud parva opus deliberatione, *ib.* 28 etc. virtutis studium in quo non consistat, *Nigr.* 27. virtus etiam in hoste laudanda, *Dem. enc.* 32.
 Vitae mediae homines ubi post mortem degant, *Luct.* 9. vita humana ridicula, *Icar.* 4. spectaculo saltatorio similis, *ib.* 17. comparatur cum civitate formicarum, *ib.* 19. cum bullis aquarum, *Char.* 19. cum follia, *ib.* cum pompa et scena, *Necyom.* 16. nulla hominum vita tranquilla, *Gall.* 27. neque spe neque metu digna est, *Demon.* 20. vitae spectandus finis, *Herm.* 4. *Char.* 10. vita brevis, ars longa, *Herm.* 1. eam concedunt brevem hominibus Parcae, *Char.* 13. ultra sit iucundior, viri an feminae, *D. Mort.* 28. etiam a miseris amatur, *Necyom.* 2. vitae fragilitas, *Nav.* 26. vitae inaequalitas comparatur histrioni uno pede cothurnato, *Ep. Sat.* 19. durities commendatur in *Cyn.*
 Vocalibus primus inter literas locus convenit, *Iud. Voc.* 5.
 Vociferatio causas dicentibus utilis, *Tim.* 11.
 Volagesus, *Hist.* 14. 19. 31.
 Voluptatis scala, *Amor.* 53. eius causa multi ex liberis fiunt servi, *de Merc. Cond.* 7. voluptatum servi sunt divites, *Cyn.* 17.
 Vota hominum diversa, *Icar.* 25. votorum stoliditas, *Sacr.* 1. *Nav.* 13 sq. conf. *Herm.* 71.
 Vulcanus, unde natus, unde claudus, *Sacr.* 6. ubi eius officina, *ib.* 8. Iovis pincerna, *D. Deor.* 5, 2. forma eius, *ib.* 4. labores et uxores, Venus et Gratia, *ib.* 15. vincula parat Marti, *ib.* Iovis caput dissecuit securi, ut Minerva pareretur; amore Minervae captus, *ib.* 8. Minervam persequens pictus, *Dom.* 27. in Lemno, *ib.* 29. de artis praestantia

cum Venere et Neptuno contendens hominem finxit, *Herm.* 20. e coelo prolectus ab Iove, *Char.* 1. *Iup. Conf.* 1. Prometheus Caucaso affligit, *Prom.* 1. forcipem ei abstulerat Mercurius, *D. Deor.* 7, 2. Xanthum, fluv., exussit, *D. Mar.* 11. vinculis constrinxit Venerem cum Marte concubentem, *D. Deor.* 17. vid. Mars. conf. *D. Deor.* 16. *Iup. Conf.* 8. *Salt.* 39.

X.

Xanthippe, Socratis uxor, *Halc.* 8.
 Xanthus, fluv., a Vulcano exustus, *D. Mar.* 11. — equus Achillis, *Gall.* 2.
 Xenocrates, Platonis discipulus, *Macr.* 20. eius de immortalitate liber, *Dem. enc.* 47.
 Xenophanes, Dexini fil., *Macr.* 20.
 Xenophilus musicus, *Macr.* 18.
 Xenophon, Grylli fil., eius aetas, *Macr.* 21. cur somnia sua narrarit, *Somn.* 17. ob veritatis studium laudatus, *Hist.* 39. conf. *ib.* 2, 23. *Salt.* 25.
 Xenophon, Luciani libertus, *Alex.* 56.
 Xerxes, *D. Mort.* 20, 2. *Rhet. Praec.* 18. *Dem. enc.* 32.
 Xois, *Rhet. Praec.* 24.

Z.

Zacynthus, *Tox.* 19. 21.
 Zamolxis, deus Scytharum, *Scyth.* 1. 4. *Iup. Tr.* 42. *Deor. conc.* 9. in insula beat., *Ver. Hist.* 2, 17.
 Zelotypia, *D. Mer.* 8. 9. maritorum, *Amor.* 42. exempla feminarum zelotyparum, Deianira, Iuno, Rhea.
 Zeno, Stoicus, eius mors, *Macr.* 19. numquam miles, *Paras.* 43. *Conv.* 30 sqq. — filius Aristaei, *Conv.* 5. 6.
 Zenodotus, grammaticus, *Ver. Hist.* 2, 20. homeromastix, *pro Imag.* 24.
 Zenophantes, parasitus, *D. Mort.* 7.
 Zenothemis Stoicus, *Conv.* 6 sqq.
 Zenothemis, eius et Menecratis amicitia, *Tox.* 24 sqq.
 Zephyrus, amator Hyacinthi, *D. Deor.* 14. cf. *D. Mar.* 7. 15. *Ver. Hist.* 2, 12. *Salt.* 45.
 Zeuxis pictor, *Imag.* 3. eius tabulae Tritonem et Boream exhibentes, *Tim.* 54. studium rerum novarum in tabulis proferendarum; tabula eius, Centaurus femina, accurate descripta *Zeux.* 3 sqq.
 Zirin clamare, quid apud Scythas, *Tox.* 40.
 Zodiacus, *Ver. Hist.* 1, 28.
 Zopyrion, *de Merc. C.* 23.
 Zopyrus, *Iup. Tr.* 53. — paedagogus, *Conv.* 26.
 Zoroaster, *Necyom.* 6 sqq.

INDEX LIBRORUM ALPHABETICUS.

Abdicatus	Vol. 2 p. 85.	Domus. de Domo	Vol. 3 p. 181.
Adversus Indoctum	" 3 " 139.	Electrum. de Electro s. Cy-	" 3 " 132.
Aetion, v. Herodotus.	" 2 " 115.	cnis	" 3 " 132.
Alexander s. Pseudomantis	" 2 " 115.	Encomium Demosthenis, v.	" 3 " 132.
Amicitia, v. Toxaris.	" 2 " 207.	Demosth.	" 3 " 135.
Amorea	" 3 " 52.	Encomium Muscae	" 3 " 202.
Anacharsis s. De gymnasiis	" 3 " 52.	Encomium Patriae	" 3 " 460.
Antiochus, v. Zeuxis,	" 1 " 319.	Epigrammata	" 3 " 311.
Apologia pro mercede con-	" 2 " 303.	Epistolae Saturnales	" 2 " 182.
ductis	" 2 " 187.	Eunuchus	" 3 " 287.
Asinus s. Lucius	" 3 " 125.	Fugitivi	" 2 " 377.
de Astrologia	" 3 " 121.	Gallus s. Somnium	" 3 " 52.
Auctio Vitarum, v. Vit. Auct.	" 3 " 1.	de Gymnasiis s. Anacharsis	" 1 " 58.
Bacchus	" 3 " 154.	Halcyon s. de Transforma-	" 1 " 400.
Balneum s. Hipplias	" 1 " 274.	tlione	" 3 " 129.
Bis Accusatus	" 1 " 82.	Harmonides	" 1 " 334.
Calumniae non temere cre-	" 3 " 425.	Hercules	" 1 " 391.
dendum	" 1 " 205.	Hermotimus	" 3 " 209.
Catapilus	" 3 " 322.	Herodotus s. Aetion	" 3 " 121.
Caucasus s. Prometheus	" 3 " 307.	dissertatio cum Hesiodo	" 2 " 1.
Charidemus	" 3 " 392.	Hipplias s. Balneum	" 1 " 404.
Charon s. Contemplantes	" 1 " 100.	Historia quomodo conscri-	" 2 " 401.
Convivium s. Lapithae	" 2 " 187.	benda	" 2 " 238.
Cronosolon	" 3 " 205.	Hospes s. Scythia	" 2 " 251.
Cynicus	" 3 " 181.	Icaromenippus s. Hyperne-	" 3 " 97.
Dearum Iudicium	" 3 " 132.	phelus	" 3 " 139.
De Astrologia	" 3 " 77.	Incredulus s. Philopseudes	" 3 " 439.
De Dipsadibus	" 1 " 292.	adversus Indoctum	" 3 " 439.
De Domo	" 3 " 271.	de fossione Isthmi s. Nero	" 1 " 28.
De Electro s. Cycnis	" 3 " 25.	Iudicium Dearum, v. Dear.	" 2 " 338.
De Gymnasiis s. Anacharsis	" 1 " 222.	Iudicium Vocallium	" 2 " 348.
De Luctu	" 2 " 143.	Iuppiter Confutatus	" 3 " 322.
De Mercede Conductis	" 1 " 334.	Iuppiter Tragoedus	" 1 " 328.
De morte Peregrini	" 3 " 341.	Lapithae s. Convivium	" 2 " 171.
De Parasito	" 2 " 195.	pro Lapsu inter salutandum	" 3 " 193.
De Sacrificiis	" 3 " 364.	Lexiphanes	" 1 " 1.
De Saltatione	" 3 " 385.	Longaevi s. Macrobii	" 2 " 303.
De Sectis s. Hermotimus	" 1 " 72.	de Luctu	" 3 " 77.
De Syria dea	" 1 " 116.	Macrobii	" 3 " 193.
Demonax	" 3 " 235.	Menippus s. Nycyomantia	" 1 " 190.
Demosthenis encomium	" 1 " 136.	de Mercede Conductis	" 1 " 292.
Deorum Concilium	" 3 " 205.	pro Mercede Conductis	" 1 " 319.
Dialogi Deorum	" 3 " 209.	Misanthropos s. Timon	" 1 " 33.
Dialogi Marini	" 3 " 209.	de morte Peregrini	" 3 " 271.
Dialogi Meretricii			
Dialogi Mortuorum			
Dipsades. de Dipsadibus			
Dissertatio cum Hesiodo			

Muscae encomium	Vol. 3 p. 135.	Quomodo historia conscri-	
Navigium s. Vota	3 " 213.	benda	Vol. 2 p. 1.
Necyomantia s. Menippus	1 " 190.	Reviviscentes s. Piscator	1 " 247.
Nero s. de fossione Isthmi	3 " 439.	Rhetorum praeceptor	3 " 84.
Nigrius	1 " 12.	de Sacrificiis	1 " 222.
Ocypus	3 " 454.	de Saltatione	2 " 143.
de Parasito	3 " 28.	Saturnalia	3 " 301.
Patriae Encomium	3 " 202.	Scythia s. Hospes	1 " 404.
de morte Peregrini	3 " 271.	Soloecista s. Pseudosophi-	
Phalaris prior	2 " 103.	sta	3 " 402.
Phalaris posterior	2 " 111.	Somnium s. Vita Luciani	1 " 1.
Philopatris	3 " 411.	Somnium s. Gallus	2 " 377.
Philopseudes s. Incredulus	3 " 97.	Symposium	3 " 322.
Piscator s. Reviviscentes	1 " 247.	de Syria dea	3 " 341.
Pro imaginibus	2 " 251.	Timon	1 " 33.
Pro lapsu inter salutandum	1 " 328.	Toxaris s. Amicitia	2 " 265.
Pro mercede conductis	1 " 319.	Tragodopodagra	4 " 443.
Prometheus es in verbis	1 " 8.	Tyrannicida	2 " 74.
Prometheus s. Caucasus	1 " 62.	Tyrannus s. Catapius	1 " 274.
Pseudologista s. de apo-		Verae Historiae I. 2.	2 " 30.
phrade	3 " 166.	Vitarum Auctio	1 " 229.
Pseudomantis s. Alexander	2 " 115.	Vota s. Navigium	3 " 213.
Pseudosophista s. Soloecista	3 " 402.	Zeuxis s. Antiochus	1 " 324.

3 2044 038 411 260

~~OCT 10 1974~~

~~FEB 15 1975~~

~~FEB 24 1975~~

